

~~1705-9~~

$B=1$ $Z=1$ $W=10$

+

Caja
A-58

R. 30. 762

e. D. 87

17

Man de
de vdr

Amel
canjllar

Doctor
Muaz

Doctor
Maten 10

Del Sr amador

P. Ouidii Metamorphosis cum integris ac emen-
datissimis Raphaelis Regii enarratio-
nibus & reprehensione illarū in-
eptiarū: quibus ultimus
Quaternio primæ
editionis fuit
inquina-
tus.

M. D. M.

Ba

del Colla de la Comp de Jesus de Gran

Loro no se mideso

*q: sabida la mformacion
de ta gran merecimiento
des Jaller la racion
para buscar mueracion
de suya m pensamiento
pues teny chido por el jello
de estemos q: laqy des
para pro durre efecto
con aueedo muy discreto
Cronose m desev
q: pues asabido empleare
Cronose en el yz
el fin para de sear
Fam a lto quise subir
que propiso de mris
por dno tener q: bilar*

mirina

111
111
111

incmy

can quilla
1611
1611

1611
1611
1611

Priuilegium Raphaeli Regio concessum:

Cum eruditus uir Raphael Regius magna cura & studio & alia quædam opera & annotationes in Quintiliani institutionem & i Ouidii metamorphosin enarrationes conscripserit: & emendate imprimenda curauerit: infra scripti Domini consilarii ad humilē supplicationem ipsius Raphaelis terminauerunt & decreuerunt: nequis opera ipsa audeat in uniuersa ditione Serenissimi Domini cum alterius cuiusq̄ operibus imprimendo cōfundere uel comiscere: aut separata imprimere: uel alibi impressa uendere sub pœna ducatorum Viginti quinque per Quæstores Serenissimi Domini exigendorum pro singulis uoluntatibus præter q̄ ille duntaxat impressor: cuius industriam Raphael ipse toties elegerit: quotiens opera ipsa duxerit imprimenda.

Consilarii

D. Andreas Quirinus.

D. Marcus Barbus.

D. Antonius Grimannus.

D. Marcus Bolanus.

Ad lectorem.

Accipe studiose lector integras Raphaelis regii in Ouidii metamorphosin enarrationes: ac in Quintiliani oratoriam institutionem eiusdem annotationes: quæ iterum diligentissime imprimi cœperunt: si potes expecta. Quæ nanq̄ superiore anno perfidia cuiusdam librarii me inscio emissæ fuerunt: non plerisq̄ modo in locis quorundam inuidorum cōspiratione scœdissime deprauatæ fuerunt: Verum præfatione quoq̄. indice. Vita poetæ. iis quæ *προλεγομένα* Græci uocant: & ultimi quaternionis expositionibus mihi cōpositis fraudatæ circūferuntur. Librarius enim ille eorum sibi conscius: quæ deprauarat: noluit tantisper expectare: dum totum opus relegerem atq̄ castigarem: Sed quendā si non malignū fatuum certe & in eruditum induxit: qui meas enarrationes suarum ineptiarum appositione inquinaret: Quod quidem cum rescuisssem: pluresq̄ errores q̄ uerba in illius expositionibus nomini meo ascriptis inesse deprahendissem: & librarium ipsum falsi reum egi: & enarratiōes diligentissime emendatas iterum imprimendas curauim. Quare i his quoq̄ inuenies eadem aliqua. multa mutata. plurima adiecta. Omnia uero compositoria & q̄ nos potuimus: emendata. Cæterum candide lector cauene in emendis quoq̄ nostris in Quintilianum annotationibus decipiaris: quæ eiusdem imperiti ineptiis scœdatæ citra ullam præfationem nostram Venales circūuehuntur. Vale.

Ad Collegium ... M. D. M.
Ad Illustrissimum Mantuæ principem Franciscum Gonzagam Raphaelis Regii enar-
rationum in Ouidii Metamorphosin præfatio.

Ogitanti mihi lucūdiffime Princeps: cui potissimum meas in Ouidii Metamor-
phosin enarrationes dicarē: tu in primis occurristi: qui hoc quātulocūq; munere
dignus esse uidereris. Tantus est. n. cū aliāq; uirtutum: tum singularis ac ppe di-
uinæ liberalitatis tuæ splendor: ut ab omnibus celebrari immortalitāq; consecrari merea-
ris. Excellenti nanq; uirtuti ex philosophorū omnium sententia laus. honor & gloria debe-
tur. Tu uero nihil pulchrius honorificentiusq; esse existimas q̄ diuitias & opes: q̄bus in di-
es magis magisq; abundas: ad magnificentiā benignitatēq; cōferre. Hinc. n. & merito qui-
dem fit: ut nō solū strenuissimi quiq; milites ad te certatim cōfugiāt: sed cū alii Italiæ Prin-
cipes te colant & admirentur: tum grauissimus sapientissimusq; Venetorū senatus te sibi
quocūq; officii genere deuinciat: in diesq; habeat cariorem. Ex tanta nāq; liberalitate facile
cognoscit eam tibi ingenitā esse animi magnitudinē: ut & alta expectas: & præclara sis gestu-
rus: & uiam ad immortalē gloriā affectes. Omnes siquē impatoriē uirtutes in te sic reful-
gent: ut Scipioni illi maiori: qui quatuor & uiginti ānos natus impator aduersus Pœnos i
Hispaniā a senatu populoq; Romano fuit missus: merito sis æquiparādus. Vt. n. corpis
excellētē formā uereq; impio dignā: & rarē in Principe robur omittamus: quis tuū in assi-
duis exercitationibus laborem. in piculis fortitudinē. in puidendo cōsilium. in agendo in-
dustriā. in cōficiendo celeritatē nō magnope admiretur? Tu nulla pluuia. nullis niuibus.
nullo æstu ab antelucanis uenatiōibus deterreris. Tu summa oībus in rebus tempantia.
fide. iusticia esse unā oīum uoce prædicaris. Tu singulari facilitate sic aīos & ciuium & mi-
litū ad te amandū allicis: ut nō princeps: sed par intimis esse uidearis. Tu deniq; artis mili-
taris sciam ita pcalluisti: ut præclaris impatoribus cū ab aliis oībus tum a loāne Frācisco
Paschalico sapiētissimo eloquentissimoq; senatore ascribendus esse censearis. Tametsi autē
pbe scio te maioribus distringi negociis: q̄ ut huic opi legendo uacare possis: tamē siquid
otii tibi unq; superit: cōplura in illo inuenies sic enarratiōibus nostris illustrata: ut facile p-
cipi possint: quę tuum aīum maximope delectabūt. Nihil est n. quod ad rei militaris pi-
tiam gloriāq; p̄tineat: cuius illustra exempla in Ouidii metamorphosi nō habeātur. Nā
clarissima quæq; nō bella modo: uerū etiā prælia: Vt strategemata. Vt ducū colloquia præ-
termittā: illo uerborū lepore: illa elegātia describūtur: ut plerisq; tibi iter legendū iteresse
uidearis. Iam ciuilitate uiuendi rationes unde facilius sumamus: auctorem inuenies nemi-
nem. Ex iis. n. quæ statim in operis initio de mundi origine. Gigantum aduersus deos te-
meritate aliorūq; impietate narrantur: apte colligimus deum mundi ipsius opificem fabri-
catoremq; fuisse: aceo in primis colendū atq; uenerandum. Eorum uero qui deo aduersan-
tur omnia opera inania esse ac uana: Cōtraq; eos qui pie iusteq; uiuant: sic ubiq; tutos esse
ut dei ipsius auxilio nunq; destituantur. Quid nanq; Lycaonis in lupum trāsmutatio no-
bis aliud ostendat: q̄ terribilis latronibus grauissima quæq; a deo supplicia eē præpara-
ta? Quid? Deucaliōis & Pyrrē liberatio ab illo diluuiō: quo totus terrarum orbis fertur
inundatus: nōne summam in pios iusticiaq; ac religionis cultores præse fert dei benigni-
tatem? Quid Daphnes in laurum semper uirentem transfiguratione aliud nobis signifi-
cari putandum est: q̄ Virginibus pudoris sui sollicitam gerentibus curam immortalē
gloriam esse præparatam? Quid? Phaethontis casus nōne filios omnes admonet: ne un-
quā parentum cōsilia præceptaq; contēnant? Reliqua uero non minus lepide q̄ utiliter
de uirtutum uitiorumq; exemplis descripta nonne cōtētiosis philosophorum disputatio

A ii

Franciscus Gonzaga

St. Bachmann

St. Bachmann
UNIVERSITÄT
DE
CANADA

ribus humane uitæ comodiora sūt iudicāda: Iā præclara Heroū gesta cōcinne elegāterq;
in hoc pulcherrimo opere enarrata: nōne iis principibus q; de humano genere bene mereā
tur: i mortālē gloriā ppositam esse testātur: Quis porro uir magnanimus ad magna ge
renda nō excitetur: q; legat cū alios heroas: qui plures sunt quidem: q; ut obiter possint nu
merari: tum Herculem illum non modo eminentissimi cuiusq; poetæ carminibus cele
bratum: sed in deorum quoq; numerum publico omnium consensu fuisse translatum:
Quis artem militarem ad cuius gloriam te natum esse in dies magis magisq; re ipsa de
claras: nō amplectitur: qui prisceiū imperatorum uirtutē & triumphos ab Ouidio le
pidissime decantatos recognoscat: Sed quid de metamorphosi multa: Exēplar mihi ut
semel dicā: totius humane & ciuile uitę esse uidetur. A deo plane. adeo copiosa quecūq;
nō eruditū modo: uerū dicendi quoq; & agendū pitum efficere possunt: a facūdissimo poe
ta explicātur. Nec iniuria gręci quis se oibus aliis natiōibus disciplinas tradidisse: ac nulli
us ipsi auxiliō prius idigere uideri uelint: hoc tamen opus pp maximā reę cognitu pul
cherrimę copię nostra lingua in suā omni studio interpretādū uertendūq; curarūt: ut
p̄q; mirandū sit: hætenus in tāta scriptorū turba citra ullā accuratā expositiōem apud no
stros ita iacuisse: ut a paucis ad modū plegeretur: cū præsertim & uariā plerisq; locis expo
scat eruditionem: & i primis adolescentibus laudatę artū studio destinatis sit prælegen
dū. Nō solū. n. ueteres historię: que pp antiquitatem fabulę loco habentur: ex uetustis
simis auctoribus collectę elegāter ab Ouidio describūtur: sed ita & geographię & astro
logię & musicę & artis oratorię. & moralis naturalisq; philosophię ratio exprimitur: ut
cui Ouidii metamorphosis bene pcepta sit: facillimū ad oēs disciplinas aditū habiturus:
neq; difficultatis quicq; in ullo fere poeticoꝝ opere inuenturus esse uideatur. Quicquid. n.
pręclari Musæus. Orpheus. Linus. Homē. Tyrtæus. Hesiodus Panyssis. Antimachus.
Aratus. Pisandros. Nicāder. Euphorion. Theocritus. Apollōius q; argonautica scripsit.
Callimachus. Philetas. Mimermus. Pindarus. Stefichorus. Alcęus. Simōides. Ibycus.
Bacchylides. Anacrēō. Alcman. Sappho. Corynna. Archilochus. Ananias. Hipponax.
Ariō. Thespis. Phrynichus. Aeschylus. Sophocles. Euripides. Ion. Acheus. Cratinus.
Eupolis. Phærecrates. Aristophanes. Menāder. Philemō. Philistiō. Herodotus. Diōd.
aliiq; priscei & poetę & historici litterarū monumētis cōmendarūt: id oē ouidius in suā me
tamorphosin trāstulisse uidetur. Quare & moribus adolescentū & studiis rectius cōsul
uissent: qui uerbosas nup in opa quædā lasciuiora q; ut pueris sint exponenda pceptūq; fa
cillima cōmentatiōes certatim emisserūt: si metamorphosin suscepissent enarrādā: cū præ
sertim uel elegię in quibus amores describūtur: nedū poemata in quibus turpia dictu as
sectātur: ex Quintiliani snia minime sint pueris prælegendę: ne tenellę adhuc mentes il
lo inquinentur affectu: qui disciplinarū studiis maximus hostis a sapientissimo quoq; phi
losopho esse iudicatur. Ac ne quis temere ab ista oīum fere etatis nostre grāmaticorū per
suasione dissentire miretur: libet Quintiliani ipsius de iis que pueris sunt prælegenda ad
uerbū describere pceptū. Cetera iquit admonitiōe magna egent: i primis ut tenerę men
tes tracturęq; altius quicq; rudibus & oīum ignaris isederit: nō mō q; diserta: sed uel ma
gis que hōesta sūt: discāt. Ideoq; optime institutū est: ut ab Homero atq; Vergilio lectio
incipet: quāq; ad intelligēdas eorū uirtutes firmiori iudicio opus esset. Sed huic rei sup est
tempus. Nec. n. semel legentur. Interim & sublimitate heroici carmīs aiūs affurgat. & ex
magnitudine reę spiritū ducat. & optimis imbuatur. Vtiles tragœdię. alūt & lyrici: sita
men i his nō auctores mō: sed etiā pres opis elegeris. Nā & gręci licēter multa & Horatiū
in quibusdam nolim interpretari. Elegia uero utiq; que amat & hendecasyllaba & quibus
sunt cōmata sotadeorū (nam de sotadeis ne admonendū quidem est) Amoueantur si fieri

potest. sin minus: ad firmitus ætatis robur referuentur. Hæc Quintilianus: ex quibus facile colligitur eos adolescentum & studiis & moribus plurimum obesse: qui ea quæ nec pueris sunt prælegenda: nec ulla indigent enarratione: ita exponunt: ut infantibus cibos nutri cū more mandere uelle uideantur: perinde atq; si pueris discentibus: & non pueros docentibus istiusmodi cōmenta scriberentur. Quod si ulla librorū penuria laboraretur: studio sis iuuenibus uelle cōsulere uideri possent. Nūc in tanta fertilitate: quid opus est illa in auctoꝝ marginibus inculcare: quæ unusquisq; uel ultra primas litteras progressus de uno libro in alium facile transcribere possit: Huc accedit: quod ista ambitione plurima cōgerendi fere officii sui cōmentatores isti: ut ego quoq; hoc uerbo utar: obliuiscuntur: ut pleraq; obscuriora auctoꝝ sensa: id quod i primis aliquid exponere uolenti ē necessariū: nequaquā enodentur: & quod turpissimū est: loca deprauata nō solū nō corrigantur: sed ut sunt corrupta: & legantur & exponantur: cum grāmatici uel primum sit opus emendate legere: & quæ difficiliora uideantur: ita exponere: ut facile percipi possint. Nunc isti suis ineptiis oīa confundentes: dum cōmenta sua nihil nō uulgare omnibusq; litteratoribus tritum ac penitus supuacuum continentia accuratis præstantum grāmaticorū enarrationibus inserantur: ac potius anteferantur: totiq; librorū margines inanibus nugis impleantur: pulchre sibi expositoris officio functi esse uidentur: cum & quæ alias p̄spicua sunt: uerborū multitudine obscurantur: & quæ difficultatis aliquid præ se ferunt: aut puer se exponantur: aut silentio inuoluantur. Qd si qd illorū operū: quæ nōdū a quoq; fuerunt enarrata: isti. Noībus parco uiuētū. suscipent exponēdū: neq; sua laude fraudādi forēt & q̄tū iudicio doctriāq; ualeant: facile possent ostentare. Nunc uero in tanta librorū copia iis dūtaxat: q̄ ab aliis recte eleganterq; illustrata fuerunt: uulgaria quædam adūciantes quid aliud assequuntur: q̄ quod se non imperitos modo: sed uanos quoq; ac futiles aperte profitentur: & dum imperitis eruditi uideri uolunt: ut Quintiliani uerbis utar: imperiti doctis uidentur. Ego uero ab istorum ambitione longe alienus pauca admodum quæ necessaria uidebantur: in metamorphoseos expositionem deduxi: in primisq; illud curauī: ut complura loca: quæ falsorum correctorum temeritate fuerant deprauata: corrigerentur: & quæ ineptiarū cuiusdam pessime de tam egregio opere meriti interpositione insulsiime fuerant sepata: cōnecterentur: itaq; omnia disponderetur: ut reddita sibi esse metamorphosis ipsa uideatur. Neq; diutius in uariis scriptorum opinionibus recensendis sum immoratus: ubi præsertim poetam sic uni addictum esse animaduerti: ut ne ad alias quidem alludat. Si namq; omnia quæcū que de Ioue. Baccho. Hercule. Theseo aliisq; & diis & heroibus antiquis scribuntur: persequi libuisset: finis operi inuentus nō fuisset. Neq; inficias eo nonnulla ab Ouidio attingi: quæ mihi ignota esse nihil pudet inter exponendum fuisse professum: cū prisicarum fabularum aliquid ignorare inter uirtutes grāmatici a Fabio habeatur: & ex iis scriptoribus p̄ pauci admodum extent: quos Ouidius sectatus esse uidetur: ut mihi uenia facile danda sit: si quædam inenarrata reliqui. Vt enim nihil aliud studiis profuerim: illud certe effeci: ut multi quæ a me fuerunt prætermissa: omni studio sint inquisituri: & cōmentationes suas quæ decem iam annos uel epistolis iactatē expectantur: tandem meis enarrationibus perlectis sint edituri. Quod enim hæcenus nemo in Ouidii metamorphosin quicquam expositionis emisit: ignotæ quædam fabulæ in causa fuisse uidentur: quas quidem ut pulchrum esset non ignorare: sic propter illas tam egregium opus adolescentibus eloquentiæ studio destinatis non prælegere indignum esse uidebatur. Quamobrem tātum abest: ut me huiusce lucubrationis pœniteat: ut uel maxime læter una cum Ouidii metamorphosis: in qua Homeri illius mantuani opiniones ubiq; approbantur: Francisci Gōzage man-

tuani principis magnanimitate liberalissimiq; nomen per totam Europam: ubicūq; Romana uiget lingua: ab optimis quibusq; ingenijs celebratū iri. Sed ne modum excedat epistola: iam poetę uitā & quę quoq; libro metamorphoseis contineantur exponamus: quo facilius quę quis cognoscere cupiet: citra lōge inquisitionis laborem inueniantur. Vale rarissimū seculi nostri liberalitatis exēplū. Venetijs Nonis Septēbribus. M. cccclxxxiii.

Quidius Naso Sulmoni quę urbs ē in pelignis: ut ipse quoq; scribit: exequēstri Nasonum familia Mineruę Quinquatriis natus est. xiiii. Kalēdas Aprilis Hirtio & Pansa consulibus: qui bello Antoniano apud Mutinā in pugna ceciderunt. Cū fratrenatu maiore clarissimis & grāmaticis & rhetoribus Romę operam dedit: ac ut patri magis optineret: q̄ quod illo studio delectaretur: legibus quidem incumbere cōepit. Sed cum pater uita functus esset: ad humāiores musas rediit: celeberrimosq; illorū temporum poetas sibi conciliauit Aemylum Macrum Veronensem: qui de herbis diligentissime scripsit. pōticum qui Thebaida composuit. Propertium elegiarum. Bacchū Iamborum scriptorem & Horatium Flaccum. Vxorēs trīs duxit: q̄rum duas repudiāuit. cum tertiā cōiunctissime uixit: ex qua duas etiā filias suscepit. Cū uero ad Iuliam Augusti filiā sub corinnę nomine lasciuas de amoribus elegias scripsisse deprehensus foret: in exilium annos quinquaginta natus ab Augusto ipso fuit missus in pontoq; relegatus: Vbi cum nouem ānos tristissime exegisset: uita fūctus Tomis: ut Eusebius in Chronicis scribit: fuit sepultus. Tametsi autem & ipse alia quędam iactat tegēdi criminis gratia: & pleriq; aliter putāt: illam tamē quam dixi fuisse exiliū causam ex his Sidonii poetę lepidissimis uersibus aperte demonstratur.

Et te carmina per libidinosā

Notum Naso tener Tomosq; missum

Quondam Cęsarex nimis puellę

Falso nominę subditum Corynnę.

Multa nobis fœcūditatis ingenij sui monumenta reliquit partim in exilio. partim Romę conscripta. Nam in exilio & de Tristibus. & de ponto. & in Ibis & de morte Drusi ad Liuiam consolationem & duodecim fastorū libros: quorum sextatū extant: q̄q; nuper omnes inuenti ferantur: & Germanici triumphum cōposuit. De piscibus opusculum inchoatum reliquit. Ante uero q̄ exularet: iam artem amādī emiserat. Amoris remediū: suos amores ad Corynnam. Amatorias Heroicū epistolas. Medę tragediā: quę ut scribit Fabius Quintilianus: ostendere uidetur: quantū uir ille prestare potuerit. si ingenio suo temperare q̄ idulgere maluisset. Metamorphosin: quā subita relegatione perturbatus emendare nō potuit: id quod ipse his carminibus perspicue testatū reliquit.

Orba parente suo quicunq; uolumina tangis:

His saltem uestra detur in urbe locus.

Quoq; magis faueas: non sunt hęc edita ab illo:

Sed quasi de domini funere rapta sui.

Quicquid in his igitur uitij rude carmen habebit:

Emendaturus: si licuisset: eram.

Metamorphoseis autem: ut aliquid de operis quoq; in inscriptione dicamus: transformatio transfiguratioq; interpretari potest. Quāuis enim & alia cognitu p̄ q̄ iucunda hoc in opere narrentur: illo tamen omnia tendunt: ut quęcūq; metamorphoseis explicantur: concinne apteq; copulentur. Carmine autem Heroico metamorphosin esse conscriptam ac i quādecim uolumina distinctam cū notius sit: q̄ ut ulla indigeat admonitione: quid quoque

libro contineatur: subiiciemus: si prius illud testati fuerimus: Ouidium i Heroicis: id qd
 notar Quintilianus idcirco lasciuiorē fuisse: q̄ ut illius carminis grauitati cōueniat: quod
 uarios amores: quibus plerēq; metamorphoseon fuerunt facte: illum sic describere oportuit:
 ut quanta sit uis illius affectus aperte ostenderetur.

Index eorum que quoq; in libro metamorphoseos Ouidii continentur:

Primi libri metamorphoseis.	Coruus ex eandido niger?
Chaos in quatuor elementa.	Coronis in cornicem.
Celum & terram quinque distingui Zonis.	Erichthonius sine matre natus?
Quatuor uentorum regiones.	Nyctimene in noctuam.
Hominis origo.	Ocyroe chironis filia in equam.
Quatuor etatum descriptio.	Apollo in pastorem.
Gigantum sanguis in homines crudeles.	Battus in lapidem indicem.
Lycaon in lupum.	Aglauros cecropis filia in saxum.
Lactei circuli descriptio.	Inuidia domus descriptio.
Iouis oratio.	Inuidia effectio.
Diluii descriptio.	Iupiter in taurum.
Lapides in homines.	Europa in cretam auecta?
Terra in uarias animalium figuras.	Tertii libri metamorphoseis.
Pythonis serpentis cedes.	Draconis dentes in uiros armatos.
Pythia ludi.	Cadmus Bceotia conditor.
Cupidinis sagittarum descriptio.	Aetion in ceruum?
Daphne in laurum.	Bacchus ex semele cadmi filia?
Tempe descriptio.	Iuno in anum.
Io in uaccam.	Becchi educatio.
Argi oculi in caudam pauonis.	Tyresias in foeminam?
Syrinx nympa in calamum.	Tyresias in marem?
Io uacca in humanam formam.	Narcissus in florem?
Phaethontis Epaphiq; contentio.	Echo in uocem.
Secundi libri metamorphoseis.	Tyrrheni nauete in Delphinos.
Regia solis descriptio.	Bacchus in puerum.
Quatuor anni partes.	Pentheis discerptio.
Solis currus descriptio.	Quarti libri metamorphoseis.
Equorum solis nomina.	Bacchi nomina.
Terra incendium.	Dercetis Babylonia in piscem?
Telluris querela.	Semiramis in columbam.
Phaethontis casus.	Nais in piscem?
Heliades in populos.	Mora ex albis nigra Pyrrami & Thibes
Cygnus rex lygurum in osorem?	sanguine effecta?
Galisto lycaonis filia in ursam?	Veneris cum marte adulterium.
Aras cum calisto matre in sidera.	Leucothoe in thuris arborem?

Clytie i Heliotropium herbam.	Cyanæ nympha in stagnum.
Daphnis Idæus i saxum.	Puer temerarius in stellionem.
Scythoni fœminam.	Arethusa nympha in fontem.
Celmus puer i adamantem.	A scalaphus in bubonem.
Crocus cum smilace i flores.	Sirenes in aues.
Salmacidis fontis natura.	Lyncus rex Scytharum in Lynca feram.
Hermaphroditus cum salmacide nympha copulatus.	Sexti libri metamorphoseis:
Mineides i Vespertiliones.	Arachne in araneam.
Ino Athamantis uxor in deam.	Arachnes cum palladę cerramen.
Vix ad iferos descriptio.	Pallas in uetulam.
Iuno ad iferos.	Telarum palladis arachnesq; descriptio.
Melicerta i deum marium.	Hemus & rhodope in montes
Comites Inus i saxa & aues.	Pygmæa in gruem.
Cadmus cum uxore i anguem.	Antigone in Ciconiam.
Iupiter i aurum.	Gynare filię in saxa.
Persei gesta.	Iupiter in taurum.
Guttę sanguis medusę capitis i serpentes.	Iupiter in aquilam.
Atlas i montem.	Iupiter in cygnum.
Andromeda Ceto exposita.	Iupiter in Satyrum.
Virgulta i coralia.	Iupiter in amphitryonem.
Andromedę persei q; nuptiæ.	Iupiter in aurum.
Pegasus equus alatus e sanguie medusę.	Iupiter in ignem.
Medusę capilli i serpentes.	Iupiter in pastorem.
Quinti libri metamorphoseis.	Iupiter in serpentem.
Cepheni Perseum oppugnantes in saxa.	Neptunus in iuuenicum.
Cephenum tumultus descriptio.	Neptunus in Enipheum fluium
Phineus Cephei frater in statuam.	Neptunus in arietem.
Pretus in lapidem.	Neptunus in equum.
Polidectes in saxum.	Neptunus in delphinem.
Hippocrenes fontis descriptio.	Apollo in pastorem.
Pyrenei sacrilegium.	Apollo in accipitrem.
Musę in aues.	Apollo in leonem.
Pierides in picas.	Bacchus in uuam.
Gigantomachię descriptio.	Saturnus in equum.
Iupiter in arietem.	Niobe in marmor.
Apollo i coruum.	Niobes filiorum mors.
Bacchus in caprum.	Amphionis exitus.
Diana in felem.	Licii rustici in ranas.
Iuno in uaccam.	Marsias i fluium.
Venus in piscem.	Eburneus Pelopis humerus.
Mercurius in Ibim.	Tereus in upupam.
Cereris laudes.	Progne in hirundinem.
Proserpinę raptus.	Philomela in lusciniam.
Pergusę lacus descriptio.	Orithyię raptus.
	Zetes & calais alari.

Septimi libri metamorphoseis.	Dædalus ad cocalum.
Draconis dentes in homines armatos.	Apri Calydonii descriptio.
Iasonis in colchos expeditio.	Atalantæ forma.
Medeæ amores.	Althææ fratres a meleagro cæsi.
Tauri ignem efflantes.	Stripes in quo meleagri uita.
Peruigilis Draconis sopor.	Meleagri mors.
Aeson ex seniuuenis.	Meleagri sorores in aues meleagridas.
Aridus oliuæ ramus in uiridem.	Naiades in Echinadas insulas.
Guttæ aquæ in flores.	Perimele nympa in insulam.
Nutrices Bacchi ex uetulis Iuuenes.	Oppidum in stagnum.
Aries senio confectus in agnum.	Iupiter cum mercurio in homines.
Peliæ cædes.	Casa in templum.
Cerambus in auem.	Philemon cum Baucide uxore in arbores.
Draco in saxum.	Proteus in uarias formas.
Iuuenis in ceruicem.	Mestre erysichthonis filia in uarias figuras.
Corinthiæ mulieres cornuta.	Erysichthonis impietas.
Telechines uisu omnia mutant.	Famis patria.
Hyrie filius in Cygnum.	Famis descriptio.
Hyrie in lacum.	Fædus erysichthonis exitus.
Iambe in auem.	Achelous in uarias figuras.
Fungi in homines.	Non libri metamorphoseis.
Phineus in auem.	Acheloi Herculisq; lucta.
Periphas in auem.	Achelous in anguem.
Polyphemonis filia in auem.	Achelous in taurum.
Medea ad Aegeum.	Copiæ cornu.
Cerberi spuma in aconitum.	Nessi centaurei cædes.
Thesei gesta.	Tunica a Deianira ad Herculem missa.
Scironis latronis Ossa in scopulos.	Herculis labores.
Minois bellum in Athenienses.	Lichas in scopulum.
Sithonis in Monedulam.	Hercules i deum.
Aegina insula quæ cenosa.	Galantis i mustelam.
Acaci filii.	Dryope i arborem.
Formicæ in homines.	Lotos nympa in arborem.
Pestis descriptio.	Iolaus senex i iuuenem.
Cephalus procris maritus i aliam figuram.	Callirhoes pueri i iuuenes.
Fera & canis in saxa.	Deos quoq; fatis obnoxios esse.
Procris mors.	Miletus mileti urbis conditor.
Libri octauæ metamorphoseis.	Byblis mileti filia i fontem.
Nifus in halyetum auem.	Caunus Byblidos frater Cauni urbis conditor.
Scylla in Cirin auem.	Iphis puella in marem.
Muri uocales.	Decimi libri metamorphoseis.
Labyrinthi cretensis descriptio.	Orphei euridicesq; nuptiæ.
Ariadnæ corona in sidus.	Orphei ad iferos descensus.
Dædali uolatus.	Atys in pinum.
Talus puer ferræ circiniq; inuentor i pdicæ.	

Cyparissus in cupressum.
 Orphei carmen.
 Iupiter in aquilam.
 Hyacinthus puer in florem.
 Hyacinthia festa.
 Propetides in saxa.
 Cerales in tauros.
 Statua eburnea in uirginem.
 Myrrha Ciniræ filia in arborem.
 Adonis in florem.
 Hippomenes in leonem.
 Atalanta in legnam.
 Mynthe nympha in mentam.
 Undecimi libri metamorphoseis
 Serpens in saxum.
 Orphei cædes.
 Bacchæ thraciæ in arbores.
 Midæ stoliditas.
 Contacta a mida in aurum.
 Harena pactoli in aurum.
 Midæ aures in affinias.
 Cannæ uocales.
 Apollo cum Neptuno in homines.
 Hesiione laomedontis filie liberatio.
 Thetis in inuarias formas.
 Ceyx in auem.
 Dædalion in accipitrem.
 Lupus in saxum.
 Alcyone in auem.
 Somni domus descriptio.
 Dei somni effectio.
 Morpheus in homines.
 Phobetor in animalia bruta.
 Phantasos in inanimata.
 Morpheus in ceycem.
 Aefacus in mergum.
 Duodecimi libri metamorphoseis
 Serpens in saxum.
 Iphigenia Agamænonis filia in ceruam.
 Famæ domus descriptio.
 Protefilai cædes.
 Cygnus puer in auem.
 Ceneus in auem.
 Cænis puella in marem.
 Pirithoi & Hippodamiæ nuptiæ.
 Lapytharum Centaurorumq; prælium.
 Periclymenus Nelei filius in uarias figuras.
 Achillis mors.
 Tertiidecimi libri metamorphoseis
 Ajax in Hyacinthum florem.
 Armorum Achillis iudicium.
 Aiæ oratio.
 Artificioissima ulyssis oratio.
 Hecuba in canem.
 Polydori cædes.
 Polyxenæ imolatio.
 Polymestoris Thraciæ regis excæcatio.
 Memnonis cineres in aues.
 Aenæ in latium nauigatio.
 Anii filie omnia suo tactu in frumentum. **Vi-**
num, oleumq; conuertentes in columbas.
 Duo iuuenes ex rogi fauilla.
 Iudex in saxum.
 Siciliæ descriptio.
 Scylla in monstrum.
 Acis in fluuium.
 Polyphemi cantilena.
 Glaucus in deum marinum.
 Quartidecimi libri metamorphoseis
 Scyllæ inguina in canes.
 Cercopes in simias.
 Sibylla in uocem.
 Socii Vlyssis in porcos.
 Socii Vlyssis in pristinam formam.
 Picus in auem.
 Pici comites in feras.
 Canens pici uxor in loci nomen.
 Diomedis socii in aues.
 Apulus pastor in oleastrum.
 Aenæ naues in nymphas.
 Nauis in scopulum.
 Ardea in auem.
 Aeneas in deum indigetem.
 Albani reges.
 Vertumnus in uarias figuras.
 Vertumnus in uetulam.
 Anaxarete puella in saxum.
 Urbis Romæ conditores.
 Aquæ frigide in calidas.
 Romulus in deum.

Herfília Romuli uxor in deam.

Quintidecimi libri metamorphoseis.

Calculi albi in nigros.

Numa ad Pythagoram.

Pythagoræ dogmata.

Pythagoræ sermo.

Pythagoræ metempsychosis.

Pythagoras in euphorbum.

Omnium rerum uiciffitudinem esse.

Annus in quatuor partes.

Quatuor hominis ætates

Sperma hominis in hominem.

Ex quatuor elementis omnia fieri.

Omnia in quatuor elementa refolui.

Terra in mare.

Mare in terram.

Lyci fluminis natura.

Erasmus fluuius.

Caycus fluuius.

Amasenus fluuius.

Anigrus fluuius.

Hypanis fluuius.

Infule in continentem.

Ex continenti infulæ.

Helice Buraq; urbes fubmersæ.

Ex planicie montes.

Mira aquarum natura.

Crathis & fibaris fluuii.

Salmacidis fontis natura.

Aethiopiæ lacus.

Clitorii fluuii natura.

Lynceftius fluuius.

Arcadiæ lacus.

Ortygia infula ex mobili in mobilis.

Symplegades infulæ olim inftabiles.

Aetnæ montis incendium.

Homines in aues.

Scythicæ mulieres in aues.

Apes ex uitulis.

Crabrones ex equis.

Scorpius ex cancro.

Tinæ agrestes in Papiliones.

limus in ranas.

Informis caro in urfum.

Apes sine pedibus.

Aues ex Oui medio.

Hominis fpinæ medulla in anguem.

Phœnix ex feipfo.

Hyenā ferā. modo marē. mō fœminā esse.

Mira chamæleontis natura.

Lyncurium ex lyncum urina.

Coralium ex molli durum.

Gentium uiciffitudines.

Troiæ ruina.

Sparta.

Micenæ.

Athenæ.

Thebæ.

Romæ origo.

Hominem ex anima & corpore conftare.

Numæ regnum.

Hippolytus in uirbium.

Egeria Numæ uxor in fontem.

Gleba in puerum.

Halta romuli in arborem.

Cippo cornua.

Aefculapius in anguem.

Aefculapius romam aduectus.

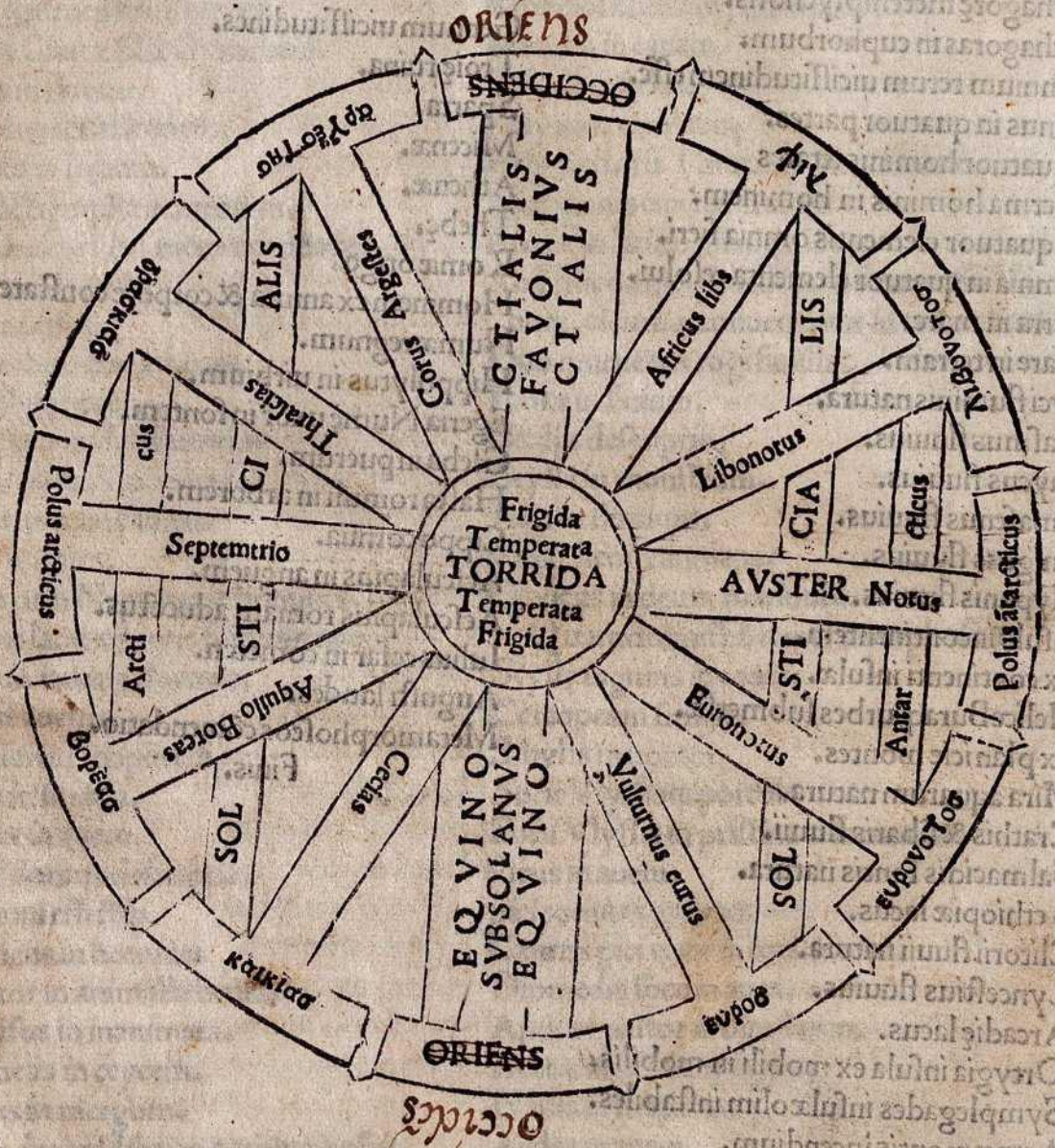
Iulius cæfar in cometen.

Augusti laudes.

Metamorphoseos cōmendatio.

Finis.

*Dixit dominus meus, romeo
sed eade[m] me y y i n d*

A

PRIMVS

Raphaelis Regii in primum metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Noua fert animus. Cōsueuerunt heroici poetae in principiis statim operū suorum proponere primū: quibus de rebus sint i toto opere tractaturi: deinde iuocare: tertio loco narrare: Quāq̄ græci fere ppositionē cum inuocatione coniūgant. Eā cōsuetudinē Ouidius quoq̄ in huius operis initio seruat. Nā & breuissime ea de q̄bus ē scripturus proponit. & deos: ut sibi adesse uelint:

P. Ouidii Nasonis metamorphoseos Liber. I.

Noua fert animus mutatas
dicere formas

Corpora, dii cœptis (nā uos
mutastis & illas)

Aspirate meis: primaq̄ ab ori
gine mundi.

Ad mea perpetuum deducite
tempora carmen.

rogat. & narrationem ab ipso mūdi primordio orditur. In noua. Est iquit mihi animus describēdi mutationes corporum in nouas figuras. Hac autem propositione: quæ summam eorū cōtinet: quæ in toto opere tractatur: & dociles & attentī lectores efficiuntur. Fert animus: cupit. Nā ferre inter alia significata est etiā cupere. Mutatas formas. hoc est corpora in nouas formas figuratq̄ mutata. Est. n. hypallage poetis frequentissima. Nā corpora in nouas formas rectius mutari dicunt q̄ cōtra. Elegāter autē operis inscriptio nē expressit poeta. Nā metamorphosis trāsfōrmatio ac formæ mutatio interpretatur. Non ab re autē mihi uideor esse facturus: Si ineptis cuiusdam Ioānis Calpurnii grāmāti

colorū arrogātissimi cauillatiōibus nup in has enarrationes meas sub nōine cuiusdā stolidi pædagogi aditis obiter occurrē cœpero: idq̄ breui: quo & legentes duntaxat admoneantur nos in apologia & retriminatione nostra quecunq̄ ab isto obiecta fuerit: uana falsaq̄ ostensuros: & ad susceptam expositionem citius reuertamur. Inulsus igitur iste: qui se antea calpurnium nūc calpurnium uocare cœpit: cum a patre decepto ridicule scalfornia fuerit nuncupatus: reprehendit: quod in prima harum cōmentationum editione: quā ple risq̄ in locis corrumpendam sua malignitate curauit: ubi in secunda contra legitur: econuerso scriptum est: quod nusquā neq̄ apud ciceronem neq̄ apud Quintilianū inueniri ait: quīs illo frequenter dialectici utantur. Atq̄ hæc quidem primæ cauillationis est summa: Perinde atq̄ si nihil nisi quo Cicero Fabiusq̄ usi sunt: grāmāticē latineq̄ dici possit: Aut quisq̄ dialecticus ex Aristotelis sententia esse queat: nisi q̄ grāmāticē loquatur: aut ego in enarrādis poetarū operibus oratores & nō grāmāticos mihi proposuerim imitandos. Due q̄ dem hæc dictiones ē atq̄ cōuerso & latinæ sunt & nulla cōpositiōis ratiōe copulari uentantur: cū e contrario etiā oratores nedū grāmāticos poetarūq̄ enarratores: q̄ in infimo & q̄ uulgatissimo orationis genere uersantur passim ufos esse uideamus. Quod si in meo de laudibus eloquentiæ panegyrico altaue oratione isto locutionis genere usus essem: merito fortasse reprehendi potuissem: quod uerba minus oratoria affectassem. In enarratiōibus uero poetici operis hoc est in infimo genere orationis cū & grāmāticē & latine locutus sim: q̄ recte me nebulo iste reprehederit doctorum sit iudiciū: sed de istius ineptis scēdissimisq̄ erroribus reliqua in apologiā nostram differant: ne sæpius cœptā expositionē interrūpere cogamur. Di cœptis. Deos iuocat qui earū mutationum auctores fuerunt: ut sibi ita fauere uelint: ut quæ a principio mundi usq̄ ad sua tempora factæ sunt mutationes: perpetuo carmine complecti possit. Nā uos mutastis & illas. Parenthesis est cām inuocationis cōtinēs. Cū enim dii huiusmodi mutationū fuerint auctores: facile eas memoriæ scribentis suppeditare possunt. Est autē ordo. Nā & uos mutastis illas: ac si diceret: uos & nō alii fuitis auctores huiusmodi trāsfōrmationum. Est enim emphasis qua plura innuuntur: q̄ exprimantur. Minime uero imperitorum quorūdam expositio est admittenda putantium deos in uarias figuras esse mutatos a poeta significari. Eoq̄ sic esse ordinandum. Nam uos mutastis uos & illas: quo quidē modo sensus ex elegātī inulsus efficeretur. Periret. n. illa emphasis pulchra q̄ p illā & copulā apte demonstratur. Sed huiusmodi acuti sensus ab istis scalfornis stolidis ingenioq̄ carētibz non percipiuntur. Causam. n. assignat poeta: quā merito se deos inuocasse ostendit cū ipsi & nō alii earū trāsmutationū: q̄s pposuit se eē expositor: fuerit auctores. Hac autē elegātī expositione oēs nō deorū solum sed aliarum quoq̄ rerum trāsmutationes cōprehenduntur. Er. etiam. Aspirate. Spiritū ac fauorem imittite. Est autē a uetis sumpta trāslatio: qui dū nauū uela implēt: aspirare proprie dicuntur. Vergilius. Aspirat prio fortūa labori. Priāq̄ ab origine mūdi: a priā mūdi creatiōe: & cōstitutiōe. Sic at a priā origine accipiendum est: nō q̄ secūda fuerit: sed a prima originis parte: ut dicimus in prima platea: i prima parte plateæ. Nā achao sumit exordiū. quod i quattuor ait fuisse transformatum elemēta. Platonem uero ac stoicos sequit̄ q̄ sentiūt mūdū initiū habuisse a deoq̄ genitū fuisse: q̄ Aristoteles negat. Mūdus at ē: ut ait Possidonius i meteoris: q̄ cōstat ex cælo & terra: & terrenis: cælestibusq̄ naturis: Siue q̄ cōstat ex diis & hoibus usq̄ rebus q̄ horū grātia cōditæ sūt. Ab ornatu uero tā latini mūdū q̄ græci κοσμου apellarūt: ut Plinius ait. Ad mea. usq̄ ad mea tēpora. Illa. n. præpositio usq̄ cū facile subintelligatur: elegāter in soluta quoq̄ oratiōe nō

Chaos
in quat
tuor ele
menta.

solum in carmine solet praetermitti. Deducite, producite, protrahite. Proprie autem: ut inquit Fabius: deduci carmina dicuntur: cum scribuntur. Perpetuum, continuum sic ut nulla transmutatio praemittatur: alteraque alteri concinne apteque connectatur. Id quod facile a diis impetrauit poeta. Ita namque fabulam fabulae aeneas: ut una ex alia nasci uideatur: tamen quidam non minus insulsus quam temerarius quarundam ineptiarum interpositione ea in multis exemplaribus separare conatus sit: quae deorum benignitate tam eleganter fuerat copulata. Id uero flagitium quo totum opus inquinabatur: in primis curauit tollendum. Ante mare & terras. Haec est

Chaos
in quatuor
elementa.

narratio: quam a prima mundi origine poeta repetit: ut describat primam omnium mutationem. Nam ex Hesiodi sententia: quem potissimum hoc loco sequitur Ouidius: primum omnium fuisse chaos ait: hoc est: quaedam rerum omnium sine ulla forma confusio: quae materia prius a physicis uocatur: ex qua primum elementa quatuor actotum mundum effectum esse ait: cum antea nihil foret distinctum: sed omnia ita essent confusa: ut neque terra ab aere: neque aer ab aquis: neque aquae ab aethere separatae essent. primum itaque describit Ouidius Chaos ipsum. deinde narrat quemadmodum in quatuor elementa aetherem, aerem, aquam, terram fuit commutatum: sicque discretum: ut aether summum locum propter leuitatem apprehenderit, proximum aer, aqua tertium, in infimum terra propter grauitatem detrusa fuerit. Et quod tegit omnia caelum, hoc est ante mundi constitutionem. Nam mundus: ut inquit Plinius: alio nomine caelum dicitur, omnia continens: extra quod nihil prorsus esse potest. Sed caelum proprie est extrema circumferentia in qua diuinum omne fixum ac locatum est. Caelum autem dictum est: ut & Varro & Plinius scribunt: quod uariis sideribus sit caelatum. De mundi autem origine uariae sunt priscorum opiniones. Sed Ouidius ut dixi: Hesiodum sequitur: qui in Theogonia chaos describit: ex eoque omnia fluxisse asserit. Quam quidem opinionem secutus est etiam Eurypides Anaxagorae physici discipulus: ut scribit Diodorus. In Menaeippo namque tragedia Caelum & terram olim mista fuisse ait: ex hisque separatis singula esse generata, arbores, uolucres, feras ac mortalium omne genus. Unus uultus, aspectus unus nulla penitus uarietate distinctus.

Quem dixere chaos. Si esset soluta oratio quod etiam eleganter diceretur, quale est illud Salustianum. Est locus in carcere quod Tullianum appellatur. Chaos autem $\alpha\omega\sigma\tau\omega\chi\alpha\iota\tau\epsilon\iota\upsilon$, hoc est ab hiando uenit: Ut scribit Sextus Pompeius: qui ex sententia Hesiodi ait chaos esse confusam quandam ab initio unitatem hiantem patentemque in profundum ex eo quod graeci $\chi\alpha\iota\tau\epsilon\iota\upsilon$, nos hiare dicimus. Unde Janus detracta aspiratione fuit nominatus: eo quod fuerit omnium primus: cui primo supplicabant ueluti parenti: a quo rerum omnium factum putabant initium. Est autem fere indeclinabile Chaos: tamen si a nominatiuo graeco chaos interdum fit at nominatiuus latinus: ut notat Priscianus. Unde Ouidius in xiiii. libro ait. Et noctem noctisque deos hierobosque chaos conuocat. A chaos uero omnium rerum principio inchoare deriuari uidetur. Rudis indigestaque moles, hoc est impolita indistinctaque magnitudo & massa. Nisi pondus iners, pigrum & immobile omnique arte carens. Congestaque eodem, hoc est semina & primordia rerum male coniunctarum inter se dissidentia in eundem locum conducta & congregata. Nullus adhuc mundo. Quale esset illud primum chaos: apertius ita declarat: quibus mundus postea fuit distinctus. Nam neque sol inquit ullus erat qui lumen funderet neque ulla luna: quae modo cresceret, modo decreceret, nulla terra, nullum mare, nullus aer uidebatur. Sed omnia unum chaos erant. Nullus Titan, nullus sol. Nam Titā: qui & Titanus dicitur: frater fuit Saturni. Unde sol originem ducens Titan fuit appellatus: quemadmodum luna Titanis uocatur. Diodorus uero scribit Caelum ex pluribus uxoribus suscepisse filios quique & quadraginta, horum decem & septem ex Titea ortos proprio nomine singulos. Communi autem omnes a matre appellasse Titanas. Noua phoebe, Noua luna. Singulis enim quibusque mensibus luna renouari uidetur. Ut autem phoebus pro sole: ita phoebe pro luna ponitur. Reparabat, renouabat, instaurabat. Cornua uero lunae ascribuntur ex aspectu. Illa namque habere uidetur primis diebus: quibus a coitu solis digressa conspicitur, propter quod ab aegyptiis lunae: quam isidem uocant: bos sacrificatur.

Nec circumfuso pendeat in aere tellus, hoc est, nec terra suis ac propriis ponderibus sustentata in aere suspensa erat: quemadmodum nunc esse uidetur. Nam terra idcirco mundi centrum esse dicitur: quia in medio elementorum omnium est sita. Sola autem elementorum immobilis permansit. Ponderibus librata suis: hoc est sua grauitate sustentata sic ut nulla ex parte sursum uersus trudi possit, sed in imo semper fidat. Nec brachia longo, hoc est, nec ullus oceanus mediterranea maria effecerat: quae oceani brachia esse uidentur. Porrexerat, Extenderat. Longo margine, longa extremitate terrarum. Nam Margo uniuersiusque rei dicitur extremitas. Est autem incerti generis nomen, Amphitrite. Sic est legendum: non amphitrites: ut quidam asserentes pro-

PRIMVS

Neptuno poni. Nam amphitrite oceani fuisse filia dicitur: quæ cum perpetuam uouisset uirginitatem: Neptunum: qui ipsius maritus esse cupiebat: alpernata ad Atlantem confugit. Missus autem delphin ei Neptuni nuptias persuasit. Claudianus de proserpinæ raptu. Etiam Nereia glauco Neptunum gremio complectitur amphitrite. Ponitur autem pro oceano uniuersam terram circueunte. Vnde & ἄπο τοῦ ἀμφιτρίβειν: hoc est a circūterrendo: quod terram undiq; terat ac lancinet: nomen sumpsisse uidetur. Neq; audiendi sunt quidā inepti putantes ἄπο τοῦ ἀμφιτρίβειν. hoc est a circūterrendo: quod mare circū se nauigantes pereundi terror

Quaq; erat & tellus: illic & pontus & aer:
Sic erat instabilis tellus. innabilis unda.
Lucis egens aer. nulli sua forma manebat.
Obstabatq; aliis aliud. quia corpore in uno
Frigida pugnabant calidis. humentia ficcis.
Mollia cum duris. sine pondere habentia pondus.
Hanc deus & melior litem natura diremit.
Nam cælo terras: & terris absceidit undas:
Et liquidum spisso secreuit ab aere cælum.
Quæ postq; euoluit: cæcoq; exemit aceruo:
Dissociata locis: concordia pace ligauit:
Ignea conuexi uis & sine pondere cæli
Emicuit: summaq; locum sibi legit in arce.
Proximus est aer illi leuitate locoque.
Densior his tellus: elementaque grandia traxit:
Et pressa est grauitate sui. circūfluus humor

insequatur. Sic erat instabilis tellus. Mobilis. Significat autem nulli elementorum in illo chaos propriam fuisse naturam. Nulli sua forma manebat. hoc est. nullum elementorum propriam habebat figuram atq; naturam. Obstabatq; aliis aliud. hoc est inter se elementa pugnabant: quia contrariæ qualitates in eodem erant subiecto: quod nunc fieri non potest: ut in eodem contraria simul existant. Neq; enim idem simul calidum & frigidum. aut molle & durum. aut graue & leue esse potest. Hanc deus. Narrat quem admodum chaos illud quod actenus descripsit: in quattuor elementa fuit transmutatū: itaq; distinctū: ut æther omnium leuissimus supremum occupauerit locum. Proximus aeri cesserit. Aqua & terra propter grauitatem in imo resederit. Deus autem ex stoicorum sententia: ut eorum interpretatione utar qui Diogenem Laertium uerterunt: est animal immortale rationale perfectum siue in intellectuale. beatum. a malo omni remotissimum. prouidentia sua mundum & quæ sunt

in mundo disponens omnia. non tamen inesse illi humanæ formæ lineamenta aiunt. Cæterum esse quidem opificem immensi huius operis sicuti & patrem omnium. Apuleius quoq; de deo uetus inquit opinio est: quæ in cogitatione omnium hominum penitus insedit: deum originis non habere auctorem deumq; esse salutem & pœuērantiam earum quas effecerit rerum. Neq; ulla res est tam prestantibus uiribus: quæ uiduata dei auxilio: sui natura contenta sit. Hanc opinionem uates secuti profiteri auti sunt: omnia Iouis esse plena. Et melior natura. Meliorem naturam deum uocat: qui mens & causa a Platone appellatur. Nam plato quoq; ut Diogenes Laertius ait duo rerum principia posuit Deum & materiam quam informem & infinitam esse ait. Eamque in quattuor elementa ignem. aerem. aquam. terram a deo siue mente fuisse conuersam asserit. Hoc idem & Stoici senserunt: qui unum esse deum aiunt: ipsumq; ut Seneca scribit & naturam & mentem & fatum & Iouē multiq; aliis nominibus appellatum ex informi materia primum quattuor elementa genuisse. Nihil autem aliud est natura ut idem Seneca ait q̄ deus & diuina quædam ratio toti mundo & partibus eius inserta. Diremit. dissoluit. Proprie autem dirimi dicuntur lites & prælia: cum dissoluantur atq; tolluntur. Ab aere spisso. Crasso in quo & nubes generantur & pluuia. Liquidum autem cælum pro æthere posuit. Nam Aether & purissimus est & ab omni perturbatione alienus. Liquidum. Purum. Clarū limpidum. ab omni corruptione remotum. Secreuit. separauit: atq; distinxit. Quæ postq; euoluit. Posteaq; inquit deus quattuor elementa explicuit: ac ex illo aceruo: q̄ chaos dicitur: eduxit: quibus locis disiuncta foret: quædam tamē concordia ea copulauit. Nam ut aiunt physici: elementa primis quattuor qualitatibus partim inter se conueniunt. partim a se inuicem dissident. ignis enim cū sit calidus & siccus aeri quædam caliditate copulatur. ab eodem uero siccitate qua terræ similis est separatur. Aer cum humidus sit & calidus: humiditate aquæ respondet. caliditate repugnat. Nam aqua humida est & frigida. Et frigiditate quædam sibi terram conciliat: humiditate uero eandem ab se alienat. Nam terra frigida est & siccata. Ita hac pace tam concordi elementa inter se uidentur fuisse copulata. Ignea uis. periphraſis est ætheris atq; ignis: qui supremū propter leuitatem sibi locum uendicauit. Summa arce. excelsa & alta. Nāq; arces in eminentioribus urbium locis exædificari solent. Legit. elegit. Proximus est aer illi. Aer inquit & leuitate & loco proxime ad ignē ætheremq; accedit. Nā aer si terræ aquæue comparatur leuis est. Si ætheri grauis. Densior his tellus. hoc est. crassior & grauior. Elementaque grandia traxit. hoc est. partes magnas & grauiiores ex illo aceruo secum traxit. Proprie auti illo uerbo traxit usus est poeta. Nā uis quædam naturali omnia grandia & ponderosa deorsum trahunt. Elementa uero pro partibus posuit. Nā elementū est: ex quo primo procedunt quæ fiunt: & in quod extremum resoluntur. Et pressa est grauitate sui. hoc est. ob suā grauitatem in infimum locum descendit. Omne. n. graue natura deorsum tendit. Videtur autem quibusdam Ouidius tertium ab igne locū terræ assignare: cū in

ultima detrusam fuisse propter grauitatem immobilitatemque constet. Sed Ouidius scite recteq; loquitur. Non enim infima loca sed ultima terrarum ab aquis occupata fuisse ait: neq; uulgi opinione hoc loco sequitur: ut quidam aiunt: qui aquam ultimum elementum esse putat: quia tota inundari terram ab aqua non uidet. Sed aqua idcirco ab inundatione totius terrae arceatur: ut terrenis animalibus in primisq; homini loca non desint. Quod si hoc non fuisset: aqua non minus q̄ aer undiq; totam terram complecteretur. Id quod innuit Ouidius cum inquit. Solidumq; coercuit orbem. hoc est cōtinuit solidum & durum terrae orbem. Coercere enim eam non posset: nisi undiq; ipsam complecteretur.

Mediam namq; omnium elementorum terram esse physici in primisq; Stoici, affirmant. Vnde & mundi centrum esse perhibetur. Sic ubi dispositam. Hoc loco & quatuor describit elementa: & ea quibus unūquodq; ipsorum est instructum. Quisquis fuit. In nuit se ignorare quānam deorum ille fuerit: quatuor elementa distinxit. Secuit. separauit ac diuisit. In membra redegit. In partes diduxit. Principio terram. Posteaq; inquit Chaos in quatuor elementa distinxit: effecit ut undiq; terra foret rotunda: Variisq; rebus instrueret. Ne non aequalis. hoc est ut aequalis undiq; esset. Duæ. n. negationes affirmatione constituunt. Glomerauit. effecit in similitudine magni globi & pilae: quæ ex omni parte sibi est æqualis. Glomerare enim est glomū globūq; qui undiq; rotundus est efficere. Agglomō autem ac potius glomere. Nam utroq; modo declinatur: ut ait priscianus: glomero uerbum deriuatur. Tum freta diffudit hoc est maria mediterranea immisit. Nam freta proprie dicuntur maria angusta inter duas terras existētia a seruedo deducta: quos graeci porthmos uocant. Tumescere. Inflari. In tempestatem erigi. Rapidis uentis. Rapacibus. Omnia secum rapiētib; . Iussit. Voluit. Ut terentius. Iubeo chremetem saluere. Iubere autē proprie est ipetrare. Ambitæ terræ. Vndiq; a mari circumdata. Littora autem proprie maris dicuntur. Nam littus est: ut celsus definit: quousq; maximus fluctus a mari peruenit. idq; .x. Tullius ait primum constituisse: cum arbiter electus foret. Stagna immensa. Maximas paludes. Cinxit. circumdedit. Obliquis ripis. Non rectis. Ripæ autē proprie sunt fluminū. Vnde ripariæ hirundines dictæ quæ in fluuiorum ripis nidos faciunt. Flumina decliua prona ac deorsum labentia. Quæ diuersa locis. Fluminum naturam describit. Nam quædam ab ipsa sorbentur terra: quædam in mare deferuntur. Campoq; recepta. Campus est terræ planities. sed hoc loco pro æquore ponitur. Pro ripis littora pulsant. Percutiunt ac ut uerbo utar Pliniano lacinat. Eleganter autē littora a ripis distinxit. Littora namq; maris. fluminum ripæ dicuntur. Iussit & extendi campos. hoc est terræ planities dilatari. Subsiderē ualles. in ima descendere. Vallis autem ea oblonga cōcauitas dicitur quæ est inter duos montes uicinos. Vnde uallicula diminutiū deriuat. Fronde tegi siluas. hoc est arbores in siluis nasci. est enim Synegdoche. Nam & a parte totū intelligimus: & singularem numerū pro plurali accipimus. Hanc uero figuram etiam in soluta oratione frequenter usurpamus. Tegi. Cooperiri. Lapidosos surgere montes. hoc est montes saxosos in altum tolli. Mons enim nihil est aliud q̄ terræ tumor. Vnde etiam montes tumuli dicuntur. Iussit autem uerbum est subaudiendum. Utque duæ dextra cælum.

Quinq; Zonis & circuli cælum secatur in quinque partes quibus distinguitur etiam terra. Earum duæ ultimæ frigore rigent. mediam sol urit. reliquæ inter frigus & calorem ita sunt temperatæ: ut in iis demum animantes habitare possint. q̄q̄ earum altera in qua esse dicuntur antipodes: nobis penitus ignoretur. Parte dextra. Quæ ad arcticum uergit polum partem dextram uocat poeta ut sinistram q̄ ad antarcticum. Zonæ. Cingula. circuli. Quinta est ardentior illis. Quintam poeta mediam uocat quā idcirco ardentiorē esse ait: quod per eam sol decurrit. Onus inclusum. Periphrasis est terræ. Nam terra quæ est ponderosa quinq; zonis continetur atq; distinguitur. Plagæ. Regiones. Quæ in significatione corripitur prima syllaba quæ producitur. cum uulnera significantur. Aestu. Feruore ac nimio calore. Totidem inter utranq; locauit. hoc est. duas temperatas inter extremas & mediā collocauit: quæ idcirco sunt temperatæ: quia & frigore participat & calore.

Zonæ
quinq;

PRIMVS

Imminet his aer. Nunc aerem ita describit. ut omnia quæ in eo sunt: cōmemoret. Tanto est onerosior. ponderosior. grauior. Illic & nebulas. In illo inquit aere & nebulæ consistunt & nubes. Eleganter autem inter nebulas & nubes differentiam signauit poeta. Nebulæ enim dicuntur uapores dēsi haud longe a terris aquisue recedentes. Nubes autem uapor est humidus in sublime egressus: cuius densitate sol obūbratur. Et cum fulminibus. Fulmina quoq; inquit & uenti frigora adducentes in aere generantur. Fulmen autem ignis est excō cursu uentorum elisus in terramq; delatus. Fulminum uero multa sunt genera de quibus copiose Plinius scribit. Ventus autem est impetus aeris in unā partem fluentis. Ventu uero principales sūt quatuor: quos eleganter Ouidius describit. Omnis sane uentus frigidus est natura: quā uis auster qui per torridam zonam transit: calidus esse uideatur. Motura. commotura ac terrefactura. Vix nunc obsistitur illis. hoc est cum difficultate resistitur uiolētiæ uentorum: quamuis unicuique eorum propria loca fuerit assignata. Quod si totus aer illis fuisset permissus: de rebus humanis actum foret. Sua flamina. suos spiritus. Diuerso tractu. diuersis regionibus. Nam Eurus ab oriēte. zephyrus ab occidēte. Auster a meridie. Boreas a septētrione flare dicuntur. Quin lanient mundum. dissipent ac dilacerent. Tanta est discordia fratrum. Pulchra acclamatio: quali Vergilius quoq; utitur. Tantæ molis erat romanā cōdere gentem. Venti autem idcirco fratres dicuntur: quod auroræ & Astræi gigantis filii fuisse finguntur. Eurus ad auroram. Quemadmodum

Imminet his aer: qui quanto est pondere terræ.
 Pondere aquæ leuior: tanto est onerosior igne.
 Illic & nebulas. illic consistere nubes
 Iussit: & humanas motura tonitrua mentes:
 Et cum fulminibus facientes frigora uentos.
 His quoq; non passim mundi fabricator habēdum
 Aera permisit. uix nunc obsistitur illis:
 Cum sua quisq; regat diuerso flamina tractu:
 Quin lanient mūdum. tāta est discordia fratrum.
 Eurus ad auroram nabathæaq; regnare recessit:
 Persidaq; & radiis iuga subdita matutinis.
 Vesper & occiduo quæ littora sole tepescunt.
 Proxima sunt zephyro. scythiam septemq; triones
 Horrifer inuasit boreas. contraria tellus
 Nubibus assiduis: pluuioq; madescit ab austro.
 Hæc super imposuit liquidum & grauitate carētē

Quatuor uentorum regiones

singuli e principalibus uentis singulas mundi partes sint sortiti: perspicue eleganterque describit poeta. Nētum est autem mundum in quatuor partes distingui in orientem. occidentem. meridiem & septentrionē. Eurus autē αὐρο τῆσιν hoc est ab aurora deriuatur: qui latine dicitur uulturinus a continenti uulturis uolatu cui similis esse uidetur. Nabathæa regna. orientalia: Nebath enim Ismaelis filius: ut Iosephus in antiquitatibus iudeorum scribit: Vna cum undecim fratribus suis omnem terram ab Euphratē ab mare rubrū usq; positam tenuit Nabathæamq; prouinciā nominauit. Vnde Nabathæa regna fuere appellata. Persidaq;. Persis quæ & persa dicitur regio est Indiæ finitima. Variis autem modis orientem: unde flat Eurus: describit. Iuga subdita. Montes subiectos. Radiis matutinis. Radiis solis exorientis. Matuta. n. eadem esse cum aurora quæ antecedit solem: perhibetur. Vnde matutinus declinatur. Vesper & occiduo. Euro cōtrarius Zephyrus quē fauonium: quod satis omnibus faueat: latini appellant: ab occidente flat: Vespera autem pro occidente idcirco ponitur: quod illic uesper stella: quæ & hesperus dicitur: in principio noctis apparet. Occiduo sole. occidēte. Proxima sunt zephyro. Zephyrus uentus est occidentalis αὐρο τῶν ζεφυρῶν hoc est a ferēda satis omnibus uita. Scythiā septemq; triones. Boreas uentus est frigidissimus flans a septētrione: qui latine ab impetuoso aquilæ uolatu Aquilo nominatur. Scythia autem regio est ad septētrionem sita a Scythia rege denominata. Septemq; triones Prisca lingua triones boues dicebantur aratorii. Septem autem stellæ ita in ea parte cæli sunt collocatæ: ut plaustrum cum bobus effingere uideantur: quæ & septentriones uocantur: & illi regioni septētrioni nomen imposuerunt. Non est autem hoc loco tmesis: ut quidam putant: qui eam temesi in Imperite uocat: cum bisyllaba dictio sit non trisyllaba. Sunt enim duæ dictiones quæ iunctæ quidem septentrionis nomen efficiunt. Horrifer. horrorem ac frigus ferens. Contraria tellus hoc est: meridionalis plaga septentrioni contraria. Pluuio austro. Auster uentus est calidus & pluuiosus a meridie flans: qui graece dicitur notus αὐρο τῆσιν hoc ē. ab humiditate. Qui plura de uentis uidere cupit: legat & Vitruuium & Plinium. & A. gelium & Senecam de quæstionibus naturalibus. Illi namq; plures uentos constituūt. Ceterū Ouidius Homerum Vergiliumque est secutus: qui singulis cæli regionibus singulos attribuuntur uentos. Hæc super imposuit. Aeri inquit: in quo uenti regnant: superimpositus est æther: qui & grauitate & omni perturbatio ne caret. Vnde Lucanus. Pacem summa tenēt. Liquidum æthera. purum ab omnique tece & perturbatiōe remotum. Aether autem qui αὐρο τῶν αἰθῆρῶν. hoc est ab urendo deriuatur: idem esse cum cælo a Cicero ne perhibetur: in quo igneæ formæ cursus determinatos efficiunt. Vix ita limitibus. Cum Primum inquit elementa sic fuere distincta: ut superius est descriptum: stellæ: quæ antea latuerant: totum cælum illustrare ceperunt. Discreuerat. distixerat. Vnde discreti homines a uulgo appellari ceperunt: qui res diligēter discernere sciunt. Deus autem siue melior natura subaudiatur. Limitibus certis. hoc est terminis fixis ac immutatis

ultimum detrusam fuisse propter grauitatem immobilitatemque constet. Sed Ouidius scite recteque loquitur. Non enim infima loca sed ultima terrarum ab aquis occupata fuisse ait: neque uulgi opinione hoc loco sequitur: ut quidam aiunt: qui aquam ultimum elementum esse putant: quia tota inundari terram ab aqua non uidet. Sed aqua idcirco ab inundatione totius terrae arcetur: ut terrenis animalibus in primisque homini loca non desint. Quod si hoc non fuisset: aqua non minus quam aer undique totam terram complecteretur. Id quod innuit Ouidius cum inquit. Solidumque coercuit orbem. hoc est continuit solidum & durum terrae orbem. Coercere enim eam non posset: nisi undique ipsam complecteretur.

Mediam namque omnium elementorum terram esse physici in primisque Stoici affirmant. Vnde & mundi centrum esse perhibetur. Sic ubi dispositam. Hoc loco & quatuor describit elementa: & ea quibus unumquodque ipsorum est instructum. Quisquis fuit. Innuit se ignorare quisnam deorum ille fuerit: quod quatuor elementa distinxit. Secuit. separauit ac diuisit. In membra redegit. In partes diduxit. Principio terram. Posteaque inquit Chaos in quatuor elementa distinxit: effecit ut undique terra foret rotunda: Variisque rebus instrueret. Ne non aequalis. hoc est ut aequalis undique esset. Duas. n. negationes affirmatione constituit. Glomerauit. effecit in similitudinem magni globi & pilae: quae ex omni parte sibi est aequalis. Glomerare enim est glomum globumque qui undique rotundus est efficere. Agglomatio autem ac potius glomere. Nam utroque modo declinatur: ut ait Priscianus: glomero uerbum deriuatur. Tum freta diffudit hoc est maria mediterranea immisit. Nam freta proprie dicuntur maria angusta inter duas terras existantia a seruedo deducta: quos Graeci portus uocant. Tumescere. Inflari. In tempestatem erigi. Rapidis uentis. Rapacibus. Omnia secum rapiuntibus. Iussit. Voluit. Ut Terentius. Iubeo chremetem saluere. Iubere autem proprie est ipestrare. Ambitae terrae. Undique a mari circumdatae. Littora autem proprie maris dicuntur. Nam litus est: ut Celsus definit: quousque maximus fluctus a mari peruenit. id est. x. Tullium ait primum constituisse: cum arbiter electus foret. Stagna immensa. Maximas paludes. Cinxit. circumdedit. Obliquis ripis. Non rectis. Ripae autem proprie sunt fluminum. Vnde ripariae hirundines dicuntur quae in fluuiorum ripis nidos faciunt. Flumina decliua prona ac deorsum labentia. Quae diuersa locis. Fluminum naturam describit. Nam quaedam ab ipsa sorbentur terra: quaedam in mare deferuntur. Campoque recepta. Campus est terrae planities. sed hoc loco pro aequore ponitur. Pro ripis littora pulsant. Percutunt ac ut uerbo utat Pliniano lacinant. Eleganter autem littora a ripis distinxit. Littora namque maris. fluminum ripae dicuntur. Iussit & extendi campos. hoc est terrae planities dilatari. Subsidere ualles. in ima descendere. Vallis autem ea oblonga coeuitas dicitur quae est inter duos montes uicinos. Vnde uallicula diminutiuum deriuat. Fronde tegi siluas. hoc est arbores in siluis nasci. est enim Synegdoche. Nam & a parte totum intelligimus: & singularem numerum pro plurali accipimus. Hanc uero figuram etiam in soluta oratione frequenter usurpamus. Tegi. Cooperiri. Lapidosos surgere montes. hoc est montes saxosos in altum tolli. Mons enim nihil est aliud quam terrae tumor. Vnde etiam montes tumuli dicuntur. Iussit autem uerbum est subaudiendum. Utque duae dextra caelum.

Quinque Zonis & circulis caelum secatur in quinque partes quibus distinguitur etiam terra. Earum duae ultimae frigore rigent. mediam sol urit. reliquae inter frigus & calorem ita sunt temperatae: ut in iis demum animantes habitare possint. quinque earum altera in qua esse dicuntur antipodes: nobis penitus ignoretur. Parte dextra. Quae ad arcticum uergit polum partem dextram uocat poeta ut sinistram quam ad antarcticum. Zona. Cingula. circuli. Quinta est ardentior illis. Quintam poeta mediam uocat quam idcirco ardentior esse ait: quod per eam sol decurrit. Onus inclusum. Periphrasis est terrae. Nam terra quae est ponderosa quinque zonis continetur atque distinguitur. Plaga. Regiones. Quae in significatione corripitur prima syllaba quae producitur: cum uulnera significantur. Aestu. Feruore ac nimio calore. Totidem inter utranque locauit. hoc est. duas temperatas inter extremas & mediam collocauit: quae idcirco sunt temperatae: quia & frigore participant & calore.

Zonae
quinque.

Imminet his aer. Nunc aerem ita describit. ut omnia quæ in eo sunt: cōmemoret. Tanto est onerosior. ponderosior. grauior. Illic & nebulas. In illo inquit aere & nebulæ consistunt & nubes. Eleganter autem inter nebulas & nubes differentiam signauit poeta. Nebulæ enim dicuntur uapores dēsi haud longe a terris aquisue recedentes. Nubes autem uapor est humidus in sublimē egressus: cuius densitate sol obūbratur. Et cum fulminibus. Fulmina quoq; inquit & uenti frigora adducentes in aere generantur. Fulmen autem ignis est excōcursu uentorum elisus in terramq; delatus. Fulminum uero multa sunt genera de quibus copiose Plinius scribit. Ventus autem est impetus aeris in unā partem fluentis. Venti uero principales sūt quatuor: quos eleganter Ouidius describit. Omnis sane uentus frigidus est natura: quāuis auster qui per torridam zonam transiit: calidus esse uideatur. Motura. commotura ac terrefactura. Vix nunc obsistitur illis. hoc est cum difficultate resistitur uiolētiæ uētorum: quamuis unicuique eorum propria loca fuerit assignata. Quod si totus aer illis fuisset permissus: de rebus humanis actum foret. Sua flamina. suos spiritus. Diuerso tractu. diuersis regionibus. Nam Eurus ab oriēte. zephyrus ab occidēte. Auster a meridie. Boreas a septētrione flare dicuntur. Quin lanient mundum. dissipent ac dilacerent. Tanta est discordia fratrum. Pulchra acclamatio: quali Vergilius quoq; utitur. Tanta molis erat romanā cōdere gentem. Venti autem idcirco fratres dicuntur: quod auroræ & Astræi gigantis filii fuisse finguntur. Eurus ad auroram. Quemadmodum

Imminet his aer: qui quanto est pondere terræ.
Pondere aquæ leuior: tanto est onerosior igne.
Illic & nebulas. illic consistere nubes
Iussit: & humanas motura tonitrua mentes:
Et cum fulminibus facientes frigora uentos.
His quoq; non passim mundi fabricator habēdum
Aera permisit. uix nunc obsistitur illis:
Cum sua quisq; regat diuerso flamina tractu:
Quin lanient mūdum. tāta est discordia fratrum.
Eurus ad auroram nabathæaq; regna recessit:
Persidaq; & radiis iuga subdita matutinis.
Vesper & occiduo quæ littora sole tepescunt.
Proxima sunt zephyro. scythiam septemq; triones
Horrifer inuasit boreas. contraria tellus
Nubibus assiduis: pluuiosq; madescit ab austro.
Hæc super imposuit liquidum & grauitate carētē

bit. Ventus autem est impetus aeris in unā partem fluentis. Venti uero principales sūt quatuor: quos eleganter Ouidius describit. Omnis sane uentus frigidus est natura: quāuis auster qui per torridam zonam transiit: calidus esse uideatur. Motura. commotura ac terrefactura. Vix nunc obsistitur illis. hoc est cum difficultate resistitur uiolētiæ uētorum: quamuis unicuique eorum propria loca fuerit assignata. Quod si totus aer illis fuisset permissus: de rebus humanis actum foret. Sua flamina. suos spiritus. Diuerso tractu. diuersis regionibus. Nam Eurus ab oriēte. zephyrus ab occidēte. Auster a meridie. Boreas a septētrione flare dicuntur. Quin lanient mundum. dissipent ac dilacerent. Tanta est discordia fratrum. Pulchra acclamatio: quali Vergilius quoq; utitur. Tanta molis erat romanā cōdere gentem. Venti autem idcirco fratres dicuntur: quod auroræ & Astræi gigantis filii fuisse finguntur. Eurus ad auroram. Quemadmodum

Quatuor uentorum regiones

singuli e principalibus uentis singulas mundi partes sint sortiti: perspicue eleganterque describit poeta. Nōtum est autem mundum in quatuor partes distingui in orientem. occidentem. meridiem & septentrionē. Eurus autē αὐρο τῆσιν hoc est ab aurora deriuatur: qui latine dicitur uulturinus a continenti uulturis uolatu cui similis esse uidetur. Nabathæa regna. orientalia: Nebath enim Ismaelis filius: ut Iosephus in antiquitatibus iudeorum scribit: Vna cum undecim fratribus suis omnem terram ab Euphrate ab mare rubrū usq; possitam tenuit Nabathæamq; prouinciā nominauit. Vnde Nabathæa regna fuere appellata. Persidaq;. Persis quæ & persia dicitur regio est Indiæ finitima. Variis autem modis orientem: unde flat Eurus: describit. Iuga subdita. Montes subiectos. Radiis matutinis. Radiis solis ex orientis. Matuta. n. eadem esse cum aurora quæ antecedit solem: perhibetur. Vnde matutinus declinatur. Vesper & occiduo. Euro cōtrarius Zephyrus quē fauonium: quod satis omnibus faueat: latini appellant: ab occidente flat: Vespera autem pro occidente idcirco ponitur: quod illic uesper stella: quæ & heesperus dicitur: in principio noctis apparet. Occiduo sole. Proxima sunt zephyro. Zephyrus uentus est occidentalis αὐρο τῶν ζephyρῶν hoc est a ferēda satis omnibus uita. Scythiā septemq; triones. Boreas uentus est frigidissimus flans a septētrione: qui latine ab impetuoso aquilæ uolatu Aquilo nominatur. Scythia autem regio est ad septemtrionem sita a Scytha rege denominata. Septemq; triones Prisca lingua triones boues dicebantur aratorii. Septem autem stellæ ita in ea parte cæli sunt collocatæ: ut plaustrum cum bobus effingere uideantur: quæ & septentriones uocantur: & illi regioni septētrioni nomen imposuerunt. Non est autem hoc loco tmesis: ut quidam putant: qui eam temesi n Imperite uocat: cum bisyllaba dictio sit non trisyllaba. Sunt enim duæ dictiones quæ iunctæ quidem septentrionis nomen efficiunt. Horrifer. horrorem ac frigus ferens. Contraria tellus hoc est: meridionalis plaga septentrioni contraria. Pluuios austro. Auster uentus est calidus & pluuiosus a meridie flans: qui græce dicitur notus αὐρο τῆσιν hoc est ab humiditate. Qui plura de uentis uidere cupit: legat & Vitruuium & Plinium. & A. gelium & Senecam de quaestionibus naturalibus. Illi namq; plures uentos constituūt. Caterū Ouidius Homerum Vergiliūque est secutus: qui singulis cæli regionibus singulos attribuuntur uentos. Hæc super imposuit. Aeri inquit: in quo uenti regnant: superimpositus est æther: qui & grauitate & omni perturbatione caret. Vnde Lucanus. Pacem summa tenēt. Liquidum æthera. purum ab omnique tæce & perturbatione remotum. Aether autem qui αὐρο τῶν αἰθῆρ hoc est ab urendo deriuatur: idem esse cum cælo a Cicero ne perhibetur: in quo igneæ formæ cursus determinatos efficiunt. Vix ita limitibus. Cum Primum inquit elementa sic fuere distincta: ut superius est descriptum: stellæ: quæ antea latuerant: totum cælum illustrare cœperunt. Discreuerat. distixerat. Vnde discreti homines a uulgo appellari cœperunt: qui res diligētē discernere sciunt. Deus autem siue melior natura subaudiatur. Limitibus certis. hoc est terminis fixis ac immutatis

PRIMVS

bilibus. Sub ipsa massa: sub ipso aceruo: quod chaos prisca uocant. Pressa sidera. compressa ac coercita: ne splendorem suum emittere possent. Sidus autem latinum est nomen neque cum y greco scribendum: ut quidam putant. Est uero sidus id quod graeci αστρον uocant: hoc est signum ex multis stellis compositum. Stellae enim sunt singulares ac solae neque cum aliis mistae quae αστροα a graecis appellantur: ut sunt planetae. Sidera uero ex pluribus constant stellis: ut Aries. Taurus. Corona. ut Macrobius in somnium Scipionis scribit. Ne uer-
gio. Animalibus ita mundi partes fuerunt exornatae: ut dii & astra caelum tenerent. pisces maria fortirentur. Ferae terras occuparent. Volucris aer sit

assignatus. Ne pro & ne. Orba. priuata. Suis animalibus: propriis ac ipsi conuenientibus. Astra tenent caeleste solum. Eorum sequitur opinionem qui aiunt sidera & deos esse animalia. propter quod indefinitio-
ne hominis mortale apponitur: ut a stellis & diis quae sunt immortalia distinguatur. Est enim homo animal rationale mortale. Solu autem est quicquid rem aliquam sustinet: ut nauium pisciumque mare dicitur esse solum. hominum uero terra. auium aer. siderum ac deorum caelum. Vnde etiam natale solu patriam dicimus. & exilem qui ex patria sit expulsus: quasi extra solum sit electus. Cesserunt. proprie dixit. hoc est in diuisione optigerunt. Cedere nanque interdum significat
In ius alterius uenire: ut hoc mihi cedit id est ius meum transit. Alias cedere est abire & locum dare. Nitidus piscibus. Splendidus ob assiduam lotionem. Terra feras cepit. id est Terra animalia bruta accepit. Ferae enim quamuis proprie pro iis animalibus quae feritatem habent accipiuntur: ut sunt pardus. leones. ursi. a poetis tamen frequenter pro omnibus brutis ponunt. Ferae autem dictae sunt quod toto corpore ferantur. Volucres. Aues a uolando dictae. Volucris interdum est adiectiuum & alatum significat ac uelox. Agitabilis aer. mobilis qui facile huc atque illuc impellitur. Sanctius his animal. Vltimus animalium homo ex terrae limo ad imaginem & similitudinem dei fuit creatus siue a deo totius mundi opifice: quod uerum esse constat: siue a Prometheo Iapeti filio: quod poetae finxerunt. Sanctius his animal. Feris. piscibus. & auibus non diis hominem sanctionem perfectioremque accipiamus. Altae mentis. profunda memoriae magnique ingenii. Et quod dominari in caetera posset. Quod in reliqua imperium haberet. omnia enim potestati hominis deus subiecit. Ille opifex rerum. Periphrasis est dei. Nam deus rerum omnium est auctor. Seducta. separata. Cognati caeli. simul nati. Nam terra una cum caelo ex illo aceruo: quod chaos uocant. orta esse perhibetur. Quam satus Iapeto. hoc est Prometheus Iapeti filius. Qui si fuerunt homines: falsum est hominem primum a Prometheo ex terra cum aqua commixta fuisse formatum: Sed cum fabula sit. minime mirandum est: si longe a ueritate abest. Finxit. formauit. In effigiem. In similitudinem & imaginem. Moderantum. regentium & gubernantium. Pronaque cum spectent. Colligit hominem ad imaginem & similitudinem dei fuisse creatum: Cum enim alia animalia curua sint in terram: homo solus ore sublimi ad caelumque erecto praeditus est: ut deum ad cuius effigiem creatus est: assidue contemplet: & caelum: unde originem traxit: intueatur. Caelumque uidere iussit. Sic Cicero in legibus. Cum caetera animantia abiiecisset ad partem: solum hominem erexit ad caeli cognitionem. Sic modo. Hoc inquit modo terra: & ex illa rerum congerie fuiteducta. & homines antea si bi ignotos accepit: ex quorum uariis moribus quatuor distinctae sunt aetates: quae a metallorum nominibus fuerunt appellatae. Sic modo. nuper. pauloante. Sine imagine. sine forma & facie. Induit. accepit. Conuersa. In figuram eam quam habet commutata. Aurea prima fata est aetas. Ex uariis hominum moribus quatuor aetates effectae uident: quibus pro morum qualitate a metallis nomina imposita fuere. Prima namque aurea fuit appellata: quod optimis moribus illo tempore quo saturnus regnauit: homines floruerint. Secunda argentea: quod quo tempore coepit regnare iupiter: in uitia homines inclinare coeperunt. Tertia aerea: quam bella occuparunt. Quarta ferrea quod in ea a nullo crudelitatis genere se homines abstinere constat. Sata. seminata ac ex moribus hominum effecta. Quae uindice nullo

Aethera: nec quicquam terrenae fecis habentem.
Vix ita limitibus discreuerat omnia certis:
Cum quae pressa diu massa latuere sub ipsa:
Sidera coeperunt toto fulgescere caelo.
Ne uerigio foret ulla suis animalibus orba:
Astra tenent caeleste solum: formeque deorum.
Cesserunt nitidis habitanda piscibus undae.
Terra feras cepit. uolucres agitabilis aer.
Sanctius his animal mentisque capacius alte
Deerat adhuc: & quod dominari in caetera posset.
Natus homo est. siue hunc diuino semine fecit
Ille opifex rerum mundi melioris origo:
Siue recens tellus seductaque nuper ab alto
Aethere cognati retinebat semina caeli:
Quam satus Iapeto mistam fluuiabilibus undis
Finxit in effigiem moderantum cuncta deorum.
Pronaque cum spectent animalia caetera terram:
Os homini sublime dedit: caelumque uidere
Iussit: & erectos ad sidera tollere uultus.
Sic modo quae fuerat rudis & sine imagine tellus:
Induit ignotas hominum conuersa figuras.
Aurea prima fata est aetas: quae uindice nullo

Aurea
aetas

PRIMVS I

hoc est. punitore & castigatore. Rectumque. honestum ac uirtutes. Nec uerba minantia. Periphrasis est legum atque edictorum: quæ in æs incisa ut ab omnibus legi possent: publicis parietibus affigebatur. Nec simplex turba. Nam aureæ ætatis tempore nullus erat iudex: cum omnes essent pares ac sponte recte agerent. Primum autem capitis iudicium in Areopago actum fuisse Plinius in septimo naturalis historiæ: narrat. Ora. Faciem. & uultum. Tuti. Securi. & ab omni iniuria remoti. Nondum caesa suis. Tunc inquit nemo ad nauigandum naues fabricatus est. Vnusquisque enim suis locis contentus erat. Primus uero Danaus ex Aegy

Sponte sua. sine lege fidem rectumque colebat.
 Poena metuque aberant. nec uerba minantia fixo
 Aere ligabantur. nec simplex turba timebas
 Iudicis ora sui. sed erant sine iudice tuti.
 Nondum caesa suis: peregrinum ut uiferet orbem:
 Montibus in liquidas pinus descenderat undas:
 Nullaque mortales præter sua litora norant.
 Nondum præcípites cingebant oppida fossæ.
 Non tuba directi. non æris cornua flexi.
 Non galeæ. non ensis erat. sine militis usu
 Mollia secure peragebant occia gentes.
 Ipsa quoque immunis rostroque intacta: nec ullis
 Saucia uomeribus per se dabat omnia tellus.
 Contentique cibus nullo cogente creatis
 Arbuteos foetus montanaque fraga legebant:
 Cornaque: & in duris hærentia mora rubetis:
 Et quæ deciderant patula iouis arbore glandes.

pto in gratiam aduectus esse naui scribitur. Ante enim ratibus nauigabatur in rubro mari ab erythra rege inuentis. Reperiuntur etiam me qui Mysos & Troianos priores illas excogitasse in Hellesponto putent: cum transferent aduersus Tracas. Peregrinum orbem hoc est alienas terras. Totum enim pro parte per sine dochon positum est. Nam orbis pro tota ponitur terra. Unde etiam orbem terrarum dicere solemus. Peregrina autem terra dicitur in qua quis peragrat qui in ea non sit natus. Peregrinus namque dicitur qui aliena loca peragrat. Viseret. Ad uidentum iret. Pinus. Arbor. Speciem enim pro genere frequenter ponunt poetæ. Est autem pinus quæ & picea dicitur: arbor montana ex qua naues conficiuntur. Mortales. Homines. Nondum præcípites. Nulla tunc inquit oppida erant. Primi uero Agyptii oppidum Diospolin ædificasse narratur. In gratia autem cæcrops oppidum a se cæcropiam appellauit: quæ nunc est arx athenis. Aliqui argos a phoroneo rege ante conditum uolunt. Quidam & sicyonem. Præcípites. alta.

Unde se quis præcípitem dare potest. Non tuba directi. Nulla tunc inquit bellica instrumenta in usu erant. Nam tubas. buccinal & cornua: ut uegetius scribit in exercitu habebant Romani: Tuba uero quæ directa est uocatur. Bucina quæ in semetipsam aereo circulo flectitur. cornu quod ex uris agrestibus argento nexum. temperatum arte & spiritu canentis flatu sonitum emittit. Tubæ autem aereæ inuentor omnium primus Piseus Tyrrenus fuisse a Plinio scribitur. Non æris cornua flexi. periphrasis est liuii: Nam liuius tuba est inflexa & uirga qua augures templum designabant. Non galeæ. non ensis erat. galea tegmen est capitis ferreum. Galeam uero gladium qui & ensis dicitur & hastam lacedemonii inuenisse traduntur. Sine militis usu. Sine militis opera. hoc est sine bello & præliis. Primi autem Afri prælium contra Aegyptios fecere fustibus: quos phalangas uocant. Mollia ocia. suauia & delicata. ab effectu quod molles mites ac delicatos homines reddunt. Peragebant. exigebant usque ad uitæ finem. Ipsa quoque immunis. Terra inquit sine ullo cultu. Omnia uictui animalium necessaria abunde suppeditabat. Immunis. aut a cultura ut dicimus aliquem ab officiis ciuilibus immunem. aut sine ullo seminum munere. Semina enim quæ terræ committuntur: munera in ipsam collata uidentur. Rastro ligone. sarculo. Est enim instrumentum ad excolendam terram ac comodatum. Saucia. uulnerata. Cum enim terra proscinditur arattris: maxima tunc uulnera pati uidetur. Nullo cogente. nullo colente agros. Qui enim agros colit. cogere ipsos uidetur: ut fructus emittant. Arbuteos foetus. fructus arbuti: quæ est arbor admodum humilis poma ferens rubicunda. Montanaque fraga. Perite: nam in montibus fraga rubicunda ex herbulis coliguntur. Vergilius: & humi nascuntur fraga. Cornaque. Poma sunt rubicunda: quæ propter nucleorum duriciem lapidosa a Vergilio dicuntur. Lapidosaque corna. Mollia. poma quæ in rubis nascuntur sunt nigra. unde & nomen. Maurum namque significat nigrum: Quæ uero in arbore nascuntur ante mortem Thilbes alba fuisse dicuntur. In duris rubetis. asperis & spinosis. Rubetum autem dicitur locus rubis & spinis consitus: ut oliuetum oliuis. Rubeta uero est rana præsentissimi ueneni in rubetis uiuens. Unde & nomen accepit. Et quæ deciderant. Glandibus quoque inquit: quæ ex quercubus arboribus ioui dicatis cadebant: uesciebantur illi homines primi. Ver erat æternum. Nullæ tunc inquit erant mutationes temporum: sed Zephyri assidue flantes sine ullo semine nascentes sic fouebant flores ut uer semper eunderetur. Mulcebant. leniebant. fouebant. ut neque nimio calore neque frigore areferent. Nec renouatus ager.

LIBER III

Tunc minime opus erat agros renouare: cum singulis quibusq; annis sine ullo cultu frumenta ferrent. Est autem noualis periphraſis. Nouale. n. ſiue noualis. Vtroq; enim modo dicitur. aruum e quod alternis annis ſeritur ut plinius ſcribit. Canebat. canefcebat & canus fiebat. Nam agri frumentis maturis quodam modo canefcere uidentur. Grauidis ariſtis. Plenis granorum ſpicis. Ariſtas enim quæ ſunt partes ſpicæ primum areſcentes: Vnde & nomen ſumpſerunt: pro ipſis ſpicis poſuit. Iam flumina nectaris ibant. Nectar potio deorū ſuauiſſima eſſe dicitur. Flaua mella. a colore dicuntur. Flauus autem color: ut inquit gellius ex uiridi albo & ruſſo conſtat. Stilabāt. guttatim cadebāt.

De uiridi illice. Speciem pro genere poſuit. Nā illicem pro omni arbore accipimus. Illex autē arbor eſt glandifera Ioui cōſecrata. Ea uero enumerat poeta: quibus primi illi homines uitam ſelicem uiuebant. Poſtq̄ Saturno. Aurea ætati q̄ ſaturnus regnauit: ſubnectitur argentea: in qua regnauit Iupiter: quæ ut aurea deterior: ſic eſt ænea melior. Primus autem omniū Iupiter uer illud auræ ætatis perpetuum in quatuor tempora commutauit. Ver æſtatem. autumnum hyemem. tumq; primū calores atq; frigora. aerem infeſtare cœperunt. ideoque homines antra & ſpeluncas pro domibus habitare atq; agros colere coacti ſunt. Poſtq̄ Saturno. hoc eſt poſtq̄ mortuus eſt Saturnus. Nam illi mitti in tartara dicuntur qui mori untur. Saturnus uero Vrani & Veſtæ filius auxilio Titanum fretus cum Ioue filio Im-

Ver erat æternum: placidiq; tepentibus auris
Mulcebāt zephyri natos ſine ſemine flores.
Mox etiam fruges tellus inarata ferebat.
Nec renouatus ager grauidis canebat ariſtis:
Flumina iam lactis. iam flumina nectaris ibant.
Flauaq; de uiridi ſtillabant illice mella.
Poſtq̄ ſaturno tenebroſa in tartara miſſo:
Sub ioue mundus erat: ſubiitq; argentea proles
Auro deterior. fuluo precipior ære:
Iupiter antiqui contraxit tempora ueris:
Perq; hyemes æſtusq; & inæquales autumnos:

perium orbis occupante congreſſus ab illoq; Cretæ regno pulſus ad Ianum Italiae regem cōfugit a quo benigne ſuſceptus & in partē regni admiſſus: urbē cōdidit in iis locis: ubi nunc eſt Roma: quā de ſuo nomine Saturniā appellauit. Loca ſane edita uocari ſaturnia in ſicilia præſerti & Italia Diodorus ſcribit. Eo qd̄ ſaturnus urbium arces locaq; munitiora apud omnes occupauit. ſaturnus autem eſt appellatus: ut Cicero ſcribit: qd̄ ſaturetur annis. Ex ſe enim natos idcirco comediffe fingitur: quia conſumit ætas temporum ſpacia añſq; præteritis inſaturabiliter expletur. ſaturno autem Ianus qui cum regnauit: cum ſubito non comparuiſſet ſaturnalia excogitauit. ac primum terram omnem ditioni ſuæ parentem ſaturniam nominauit. Aram deinde illi & ſacrā tanquā deo condidit: quæ ſaturnalia uocauit obſeruare igit̄ eū iuſſit maleſtate religionis quaſi uitæ melioris auctorem. Simulacrum eius indicio eſt: cui falcem inſigne meſſis adiecit. Hæc & multo plura de ſaturno Macrobius. Eorum autem ſequitur opinionem poeta qui aiunt ſaturnum a Ioue filio regno fuiſſe pulſum & apud inferos relegatum. Tenebroſa in tartara. Tenebrarum plena. Tartarus locus eſt apud inferos proſtiffiſſimus. Inuit autem Saturnum regem fuiſſe Cretæ eoq; mortuum & ad inferos detruſum. Sub Ioue mundus erat Sub imperio Iouis: qui filius ſaturni & opis fuiſſe ac eodem partu cum Iunone editus perhibetur. A nymphis autem educatus cum adoleuiſſet: contra Titanas ob captos parentes bellum geſſit: illoſq; liberauit. Patrem deinde quem uitæ ſuæ inſidias tetendiſſe comperit: regno expulſit ad inferosq; relegauit. Iupiter autem dictus eſt: ut ſcribit cicero: quaſi iuuans pater: quem conuerſis caſibus appellamus a Iuuando iouem. A poetis pater diuū hominumq; dicitur. A maioribus autem noſtris optimus maximus: & quidem ante optimus id eſt beneficentiſſimus q̄ maximus. quia maius eſt certe q; grauius prodeſſe hominibus q̄ opes magnas habere. Eſt autem ordo. Iupiter contraxit tempora antiqui ueris: poſtq̄ ſub Ioue mundus erat ſaturno miſſo in tartara tenebroſa. Contraxit. abbreviauit. Antiqui ueris. illius perpetui: quo aurea ætas eſt gauſa. Perque hyemes. Anni quatuor enumerat partes Ver. æſtatem: autumnum: hyemem Hyemis eſt. ut Stoici definiunt: aer ſupra terram algidus ob ſolis in anteriora proceſſum. Aæſtusq; æſtatem. Eſt autem æſtas imminens terræ aer calefactus ſolis curſu ad ſeptentrionem uerſus. Et in æquales autumnos. Scite. Nam autumnus modo frigore contrahitur. modo calore diffunditur. Idcircoq; morboſus habetur. Fit uero autumnus ſolis reſurſu a nobis ad ea loca unde flant auſtri. Et breue uer. Illius perpetui comparatiōe uer breue dicitur. Eſt autem uer aeris temperies: quando ſuo ad nos curſu ſol agitur. Exegit. digeſſit. Quatuor ſpaciis. quatuor menſuris temporum. Singulæ nanque anni partes: ex tribus menſibus conſtant. Canduit. candens & igneus eſt uiſus propter nimium æſtum. Glacies aſtricta. conſtricta & congelata. Ven-

Argen
taetas

PRIMVS

tis. non omnibus sed borea aliisque frigidis: Ventorum nanque frigore aqua in glaciem constringitur. Pependit. ab arboribus speluncarumque tegminibus est intelligendum. Domus antra fuerunt. Antum latine spelunca dicitur. Et densi frutices. Inter arbores & herbas frutices medii esse dicuntur. Nam & minores arboribus sunt: nec hyeme ut herbae arescunt. Semina tum primum. Tunc primum inquit homines coeperunt & arare & seminare. Cerealia semina. frumenta. Nam Ceres prima omnium frumenta hominibus ostendit cum antea glande uescerentur. Pressique iugo. boues iugare & arare coepit Bryges Aethiensiensis: ut alii Triptolemus. Tertia post illam. Aerea aetas quae & aenea dicitur: argenteam est subsecuta: cuius homines bellicosi quidem erant: procul tamen a nefariis sceleribus aberant. Sauior ingenii. durior asperior quam argentea foret. Horrida arma. horrorem incutientia. De duro est ultima ferro. Ultima aetas in qua nos quoque uersamur: a ferro metallorum durissimo propter feros mores est appellata. Nam relictis uirtutibus illius aetatis homines uita ita sunt amplexi: ut omne honestum terras dereliquisse uideatur. Proinus irrupit. Cum impetu intrauit. Uena peioris. metalli deterioris. Nam uenae non tantum animalium dicuntur sed etiam metallorum. Fugere pudor uerumque fidesque. Per hac omnes uirtutes ab hominibus fugisse dicuntur. Et uis. uolentia. Et amor sceleratus habendi. Auariciae est periphrasis. quae ideo scelerata uocatur: quod hominem ad omne scelus impellit sceleratumque facit. Vela dabat uentis. Probat homines ferreae aetatis auariciae nimium studuisse: cum imperiti nauigandi se tamen uentis: quorum naturam ignorabant: committerent. Nauita a nauis idem est qui nauta. Quaeque diu steterant. erectae fuerant. Insultauere exultauere ac saltus quosdam dedisse sunt uisae. Communemque prius. Tunc primum inquit terra antea communis diuidi est coepit. Cautus mensor. Callidus & astutus mensurator. Longo limite. longo termino. Termini enim quibus agri discernuntur: longiores sunt: quo profundius in terram defodiantur. Nec tantum segetes. Non solum inquit fruges coacta est edere terra: sed lapilli quoque preciosi & metalla ex eius uisceribus sunt effossa. Sed itum est

Et breue uer spatii exegit quatuor annum.

Tum primum siccis aer feruoribus uetus

Canduit: & uentis glacies astricta pependit.

Tum primū subiere domos. domus antra fuerunt:

Et densi frutices: & iunctae cortice uirgae.

Semina tum primum longis cerealia sulcis

Obruta sunt: pressique iugo gemuere iuueni.

Tertia post illam successit aenea proles

Sauior ingenii & ad horrida promptior arma:

Non scelerata tamen. de duro est ultima ferro.

Proinus irrupit uenae peioris in eum

Omne nefas. fugere pudor uerumque fidesque:

In quorum subiere locum fraudesque dolique:

Insidiaeque & uis & amor sceleratus habendi.

Vela dabat uentis: nec adhuc bene nouerat illos.

Nauita: queque diu steterat in montibus altis:

Fluctibus ignotis insultauere carinae.

Communemque prius: ceu lumina solis & aureae

Cautus humum longo signauit limite mensor.

Nec tantum segetes alimenta que debita diues

Poscebatur humus. sed itum est in uiscera terre.

Quasque recodiderat: stygiisque admouerat umbris:

Effodiuntur opes iramenta malorum.

Iamque nocens ferrum: ferroque nocentius aurum.

Prodierat. prodit bellum: quod pugnat utroque

in uiscera terra. In intimas terrae partes fodiendo descendit est. Admouerat apposuerat. Stygiis umbris. Inferis.

eorum sequitur opinionem qui aiunt inferos in centro terrae esse.

Effodiuntur opes. Lapidillos preciosos aurum

& argentum opes appellat poeta. Iramenta malorum. Iramenta ac stimuli quidam ad mala perpetranda.

Iamque nocens ferrum. Ex eo nanque conficiuntur enses: quibus homines interimuntur. Ferrum autem in creta Hesiodus scribit inuenisse eos: qui dei Dactyli uocati fuerunt.

Ferroque nocentius aurum. uere Nam propter aurum adipiscendum grauissima quaeque scelerata committuntur. Vnde Vergilius

Quid non mortalia pectora cogis? Auri sacra fames? Auri autem metalla & confluaturam cadmus phoenice inuenit ad Pangaeum montem. ut alii Thoas & eacis in Panthia aut sol oceani filius: cui gelius me

dicinae quoque inuentionem ex melle assignat. Quod pugnat utroque & ferro & auro. Victoria namque: ut Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

inquit Aristophanes inquit: solet in illis residere castris: in quibus plus auri pecuniarumque habetur.

Aerea aetas.

Ferrea aetas.

Sanguinea manu. sanguinolenta. Bello autem ut homini & manus & sensum per metonymiā attribuit poeta. Crepitanza. resonātia. Viuitur ex rapto. rapina. Non hospes ab hospite tutus. Hospitem tā qui hospiti alium suscipit: quā qua suscipitur appellamus. Gratia. concordia. Lurida. nigra. ab effectu quod nigra corpora eorum qui illa comederint efficiunt. Aconita. Venena. Nam aconitum herba est maxie uenenola ex spuma cerberi canis primum in cotibus nata. unde & nomen accepit. Nam ακονη græce cotē significat. unde aconitum est deductum. Terribiles nouerca. crudeles in priuignos. Nouerca autem dicitur: ut scribit Pōpeius quā quis liberis sublati nouā Vxorē ducit arcēdā familiæ gratia. Inquit in patrios annos. Vtrum multos annos pater sit uicturus an paucos. Sortilegos filius consulit. Victa iacet pietas. superata iquit ab impietate pietas contemnitur. Proprie autem pietas is dicitur cultus quem diis: patriæ. parentibus sanguine coniunctis debemus. Iacet. In nullo ē precio. Virgo astræa hoc est iustitia: quæ Astræi gigantis filia fuisse dicitur. Cæde. sanguinis effusione. Ab eo enim quod præcedit id quod sequitur est intelligendum. Cædes uero scedit: & sanguinis effusio sequitur. Neue foret terris. Gigantes ualissimorum corporum homines terræ filii sine patre pedes serpentinos habentes non contenti cædibus terras scedasse: in tantum furorē uenerunt: ut e cælo Iouē pelere sint conati. Montes. si. montibus imponentes uiam sibi munierant: quā Iouem cælo detraherent. Sed Iupiter fulminibus & gigantes interemit: & montes in uarias orbis partes dissecat. E terra autem gigantum sanguine madefacta nati feruntur homines sanguinari ac cædibus maxime gaudentes. gigantes autem ut scribit Macrobius quid aliud credendum est fuisse quā hoīum quādam impiam gentem deos negantē & ideo æstematam deum pellere de cælesti sede uoluisse. Arduus æther. altum cælum. Affectasse. proprie dixit. Nam affectare significat aliquid nimium appetere: quod assequi non possis repugnante natura. Olympum. mons est macedoniæ olimpus altissimus. inter dum tamen pro ipso cælo ponitur. Vnde olimpius Iupiter fuit denominatus. Excussit. quātiēdo deiecit. Pelion ossæ. Montes sunt Thessaliæ notissimi. Obruta mole sua. Oppressa sua uastitate. magnitudine ac pondere.

Dira corpora crudelia a deorum ira missa. Vnde & dira furia dicuntur. Natorum sanguine. Nam gigantes terræ filii fuisse dicuntur. Calidum animasse cruorem. hoc est animam calido cruori immisisse. Et ne nulla. Et ut aliqua memoria suæ prolis maneret ac restaret. Duas enī negationes in affirmationem conuertere certum est. Monumenta suæ stirpis. Memoria suæ prolis. Monumentum enim dicitur quicquid ad posteritatis memoriam conficitur. Stirps autem cum prolem significat: sceminini est generis. cum radicem truncumue significat incerti. Vergilius Imo de stirpe recisum. Horatius stirpesque raptas & pecus & domos.

In faciem hominum. In figuram humanam ac denique in homines. non in simias ut quidam putant: id quod facile ex iis quæ inferuntur colligi potest. Neque enim simiæ aut deorum sunt contemptrices: aut cædis audivissima: aut uiolentæ. Quare intelligamus terram gigantum sanguine madefactam in homines crudeles gigantumque similes fuisse conuersam. Sed & illa propago Contemptrix superum. Verum iquit etiam illa progenies: quæ ex sanguine gigantum orta est: impia fuit in delos ab omnique humanitate æquitateque aliena. Propago autem quæ & propages dicitur cum uitam uetulam terra obrutam significat ut ex una plures fiant: primam producit syllabam: Vergilius flexos propaginis arcus. Cum uero progeniem demonstrat: eandem corripit. Vergilius. Si romana potens Itala uirtute propago. Hinc fit propagare uerbum. quod significat uitam uetulam suppressere: ut ex una plures nouellæ fiant. Interdum extendere genus ac dilatare significat. Scires. Scire posses ex audivitate cædis ex gigantum sanguine genitam esse. Est autem figurata locutio. A tertiā nāque psona ad secundam eleganter fit transitus. Quæ pater ut summa. Iupiter cū eorū hominum crudelitatem: qui e sanguine gigantum nati erant foret contemplatus: ac in primis tetram Lycæidis Ar

Gigantū
sanguis
i hoid
crudeles
Lycæō
in lupū

cadia regis feritatem secum ipse cogitasset: nō minus indoluit: q̄ est in uniuersum genus humanum indignatus. Quare diis omnibus congregatis & consilium suum de perdendo genere humano: & quæ ab Lycaone mala passus sit: exponit: ac quemadmodū Lycaonē ipsum Arcadia regem crudelissimum rapacissimumq; in lupū cōmutauit. Ut uidit. Post q̄ uidit & contemplatus est. Sūma arce Asummo cæli Vertice. Facto recēti. Causa est cur nondū uulgata essent teterrima Lycaonis conuiuia. propter scelus nāq; paulo ante commissum nondū erant cognita Lycaonis conuiuia Ioui apposita. Referens. aio reuoluens. Fœda cōuiuia. tetra

Quæ pater ut summa uidit saturnius arce:
 Ingemit: & factō nondum uulgata recenti
 Fœda lycaonia referens cōuiuia mensæ:
 Ingētes animos. dignas ioue concipit iras.
 Conciliumq; uocat. tenuit mora nulla uocatos.
 Est uia sublimis cælo manifesta sereno:
 Lactea nomen habet: candore notabilis ipso.
 Hac iter est superis ad magni tecta tonantis:
 Regalemq; domū. dextra leuaq; deorum
 Atria nobilium ualuis celebrantur apertis.
 Plebs habitat diuersa locis. a fronte potentes
 Celicolæ clariq; suos posuere penates.
 Hic locus est: quem si uerbis audacia detur:
 Haud timeam magni dixisse palatia cæli.
 Ergo ubi marmoreo superi sedere recessu:
 Celsior ipse loco sceptroq; innixus eburno:
 Terrificam capitis concussit terq; quaterq;
 Cæsariem: cum qua terram. mare. sidera mouit.
 Talibus inde modis ora indignantia soluit.
 Non ego pro mundi regno magis anxius illa

& crudelia. Nam lycaō hospitio susceptos non solum interficiebat: sed etiam conuiuīs comedendos apponebat: quod quidem cū Iupiter cognouisset. sibiq; eius domum ingressō factas insidias comperisset: & domum incendit & Lycaonem in lupum animal rapacissimum conuertit. Fuit & alius lycaon priami filius Pandari pater: q̄ ab achille fuit interfectus. Sane Lycaon απο Του Λυκαου: qui lupum significat denominatus uideatur. Ingentes animos. maximas indignationes. Conciliumq; uocat. Consilium & multitudo dicitur ad consulendum congregata. & ratio faciendæ alicuius rei aut non faciendæ: ut seruitium & seruos & seruitutē ipsam significat. Concilium uero multitudinem tantum significat ad consulendum congregatam. Est uia sublimis. Lacteam circulum describit: per quem ad Regiam Iouis iter diis esse ait. Eum uero circulum græci galaxiam uocāt απο Του Υαλακτος hoc est a lacte. Vnde & latini lacteam appellarūt. Nā candidus esse uidetur. De quo si quis plura uidere cupit: legat Macrobiū in somnium Scipionis. Cælo manifesta sereno. Scite. Nam ut inquit Macrobius: lacteus circulus unus ex omnibus: oculis nostris conspicitur alii nanque sola percipiuntur cogitatione. Candore notabilis ipso.

Iouis
oratio

Notatu & uisu facilis ob illius candorem. Magni tonantis. periphrasis est Iouis. Deorum nobilium. hoc est clarorum: qui maiores gentium dii appellantur ut inquit Macrobius. Sunt autem duodecim numero. Et nomine quidem mulierum sex. Iuno. Vesta. Minerua. Ceres. Diana. Venus. Virorum autem nomine totidem. Iupiter. Mars. Mercurius. Neptunus. Vulcanus Apollo. Atria. aula. Celebrantur. frequentantur. Valuis apertis. Ianuis patentibus. Valua autem dicta sunt: quod dum aperiuntur in se reuoluunt. Fores uero proprie dicunt: que foras aperiuntur. Plebs habitat diuersa locis. plebem uocat multitudinem deorum minorum. A fronte. In fronte lactei circuli potentiores inquit dii habitant ibiq; aedes suas collocauerunt. Videtur aut Ouidius alludere ad palatium Romanū in quo imperatores cū principibus habitabant. Si uerbis audacia detur. hoc est. si id asserere auderē. Palatia magni cæli. hoc est regiam cæli. Palatiū nāq; unus est ex collibus Romanis: in quo magnificæ imperatorū aedes cōspiciebant. Inde factū ē ut amplissimas quasq; aedes uulgus palatia uocet. Marmoreo recessu. in interiore aedium parte marmoribus icrustata. Celsior ipse loco. Sublimior ceteris: ut reges sedere cōsueuerunt. Sceptroq; innixus eburno. Sceptro ex ebore cōfecto inherens. Ex quo colligimus reges quoq; apud antiquos nō sedentes: ut fere nunc fit: ab iēptis & artis oratoriæ iēptis sed stātes principibus ac populis oratiōes habuisse. Sceptrū aut baculus ē: quo prisci reges utebātur: quibus nūc potestates nri iniri solent. Sceptrū uero in primis Ioui attribuit: ut rex sit hominum atq; deorum. Terrificā Cæsariē. terrorē incutiētē. Cōcussit terq; quaterq;. Sæpius cōmouit atq; agitauit. Hoc aut habitu significat Iouē fuisse se iratū. Crebra enī cōcussio capitis indignationē significat. Cū q̄. Magnā Iouis ostendit potētā: quā cū capite totū mundum cōmouit. Talibus modis. hoc mō iratus atq; indignatus Iupiter ē locutus. Non ego pro mundi regno. Hac oratione Iupiter ostendit genus humanum dignū esse quod perdatur: cū dii quoque ipsi apud illum minime ab insidiis sint tuti. Nam Lycaon ipsum Iouē deorum hominūq; parētē interficere conatus ē. Attētos autē simul & beniuolos deos reddit & rei magnitudinē ostēdēs & aiū suū pro salute eorū anxium atq; sollicitū esse demonstrans. Nō ego pro mundi regno. De mundi regno Iupiter cū gigantibus grauissimum bellum gessit eosq; tandem in phlegreis cāpis superauit & ad inferos detrusit: ut paulo ante diximus.

Quisq; anguipedum. quisq; Gigantum. Nam anguipedes dicti sunt gigantes quod anguinos pedes habere uiderentur: ut in quinto Fastorum Ouidius ipse narrat. Quod significat ut scribit Macrobius: nihil eos rectum. nihil supernum cogitasse totius uitae eorum gressu atq; processu in inferna mergente. Centum brachia. centum manus. Vnde & gigantes centimani a centum manibus uocantur. Alludere autem poeta uidetur ad Briareum gigantem & cottum & gigen illius fratres: quos Hesiodus in Theogonia singulos centum manus habuisse ait. Caelo captiuo. quod captiuum reddere cupiebant. Nam quae Ratioem assignat Iupiter cur magis nunc sit sollicitus:

quae cum gigantes caelo manus iniicere conati sunt. Nam quis inquit gigantes uiri essent fortissimi: mihi tamen bellum minime cum toto hominum genere suscipiendum fuit: sed cum una solum gigantum progenie. Ab uno corpore. ab una hominum congregatione. Nam corpus interdum per multitudinis congregatione ponitur.

Et ex una origine. exponit id quod ab uno corpore dixit. Ab una. n. gigantum progenie Ioui bellum fuit indictum. De gigantum autem origine uariae sunt priscorum opiniones. Alii namque illos Titani & Terrae filios fuisse scribunt. Alii ex sanguine Titanorum a Ioue interfectorum & terra natos esse aiunt. Iosephus uero in antiquitatibus Iudaicis contendit eos ex coitu demonum cum mulieribus fuisse procreatos: cui quidem opinioni & Lactantius & sacra historia astipulari uidetur. Nunc mihi quae totum. Nunc inquit non unum hominum corpus: sed totum genus humanum prius mihi est perdidendum. Quae. quatenus & quousque. Ne reus. Deus est marinus: sed per oceano ponitur: qui uniuersam circumit terram. Circumsonat. Circumstrepit fluctibus. Per flumina iuro infera. Per stygem paludem iurat mortale genus totum esse perdidendum. Stygis autem numen dii fallere metuebant. ut ait Vergilius. Diis cuius iurare timent & fallere numen. Stygio luco. Nemori stygi paludi imminenti. Cuncta prius temptanda. Omnia inquit prius sunt experienda quae genus humanum perdat. Sed mali tamen sunt perdidit: ne boni periclitentur. Sed immedicabile uulnus. Hac similitudine colligit uniuersam genus humanum esse perdidit: cum totum sit corruptum. Ut. n. corporis partes corruptae solent praecidi: ne reliquum corpus putrescat. Sic genus humanum est perdidit: ne satyri. nymphae. ac fauni hominum sceleribus inquinent atque infestent. Immedicabile. insanabile. Pars sincera. integra ac sana & incorrupta. Trahatur. in putredinem & corruptionem ducatur. Argumentatur autem Iupiter ab utili & honesto. Sunt mihi semidei. Quenam sit ea pars sincera cui timet Iupiter ab humano genere: exponit. Semidei. heroes alio nomine uocantur. maiores. n. hominibus ac diis minores fuisse uidentur. Fauni. Satyri. Siluani dii habitus sunt rustici. Et nymphae. Nymphae uariae sunt nomina. Aliae namque dicuntur Nereides quae mare incolunt. Aliae Naiades quae fontes. Aliae naepae quae saltus & syluas. Aliae oreades quae montes. Aliae dryades. Aliae amadryades quae in syluis habitare unaque cum arboribus nasci morique dicuntur. Cui namque simul & ἄρυσ ἄρυσ arboris & quercum significat. Quos quoniam caeli occurrit tacitae obiectio. Posset. n. quis dicere. Si times a genere humano semideis & nymphis & diis rusticis: transferas ipsos in caelum ac genus humanum inter se debacchari permittas. Sic. n. sua stulticia satis superque punietur. At inquit Iupiter nondum illos censeo dignos: qui in caelum recipiantur. Dignamur. dignos censemus. Sic Vergilius. Haud egdem tali me dignor honore. An satis o superi. Hoc argumento a maiori sumpto colligit genus humanum omnino esse perdidit. Nam si mihi inquit cui imperium est & deorum & hominum: insidias struere Lycaon feritate sua notissimus est ausus: quo modo dii minores ab humano genere poterunt esse tuti? Habeo quae rogo quae. hoc est. contineo & gubernio. Graecum autem uerbum inexpressit. Nam ἔχω & habeo & contineo significat. Notus. nobilis & famosus sua feritate. Confremuere omnes. Simul omnes fremuere & murmurare facinoris immanitate commoti. Studiis ardentibus. in flammatis uoluntatibus. Deposcunt. ad poenam subaudiendum est. Sic cum manus impia saeuit. In Augustum gratiam haec ab Ouidio referuntur. Ut inquit totum genus humanum Iulii Caesaris indigna caede commotum est: quae in senatu ab ingratis impiisque ciuibus fuit affectus: sic dii auditis Ioui structis insidiis inflammati sunt. Tametsi de conturionibus & insidiis contra Augustum Caesarem structis haec mihi dicta potius esse uidentur. Sic. n. & Ioui & deorum indignationi pulcherrime accommodatur haec similitudo. Nam ut Iupiter a Lycaone quibus insidiant non fuit interfectus: ita ne Augustus quidem a coniuratorum quoque fuit oppressus. Cum alii autem multi uariis temporibus ut scribit Suetonius: in Augustum coniurarunt: tum Telephus mulieris seruus non

Tempestate fui: qua centum quisque parabat
Iniicere anguipedum captiuo brachia caelo.
Nam quae ferus hostis erat: tamen illud ab uno
Corpore & ex una pendebat origine bellum.
Nunc mihi qua totum nereus circumsonat orbem:
Perdendum est mortale genus. per flumina iuro
Infera sub terras stygio labentia luco:
Cuncta prius temptanda. sed immedicabile uulnus
Enserendum est: ne pars sincera trahatur.
Sunt mihi semidei. sunt rustica numina fauni:
Et nymphae: satyrique: & monticolae siluani:
Quos quoniam caeli nondum dignamur honore:
Quas dedimus: certe terras habitare sinamus.
An satis o superi tutos fore creditis illos:
Cum mihi qui fulmen. qui uos habeoque rogoque
Struxerit insidias notus feritate lycaon?
Confremuere omnes. studiisque ardentibus ausum

PRIMVS

menclator. Is. n. quasi debita sibi fato dominatione & ipsum & senatum aggredi destinauerat. Quondā etiā fuxta cubiculum eius lixa quidam ex illyrico exercitu ianitoribus deceptis noctu dephensus est cultro uenatio cinctus. inops ne mentis an simulata demētia incertum. Nihil. n. exprimi questione potuit. De insidiis aut Augusti structis potius esse intelligēdum q̄ de Iulii Caesaris cæde facile ex ipsius Ouidii uerbis p̄cipi potest: cum iquit Nec tibi grata minus pietas Auguste tuorū q̄ fuit illa ioui. Hoc uero ab istis scalfornis siquo ingenio iudicioe forēt: notādum erat. Mihi certe prior expositio ut de Iulii Caesaris cæde intelligamus: non p̄batur.

Talia deposcunt. sic cum manus impia sæuit
Sanguine cæsareo romanum extinguere nomen:
Attonitum tanto subitæ terrore ruinae
Humanum genus est: totusq; perhorruit orbis.
Nec tibi grata minus pietas Auguste tuorum:
Quam fuit illa Ioui: qui postq̄ uoce manuque
Murmura compressit: tenuere silentia cuncti.
Substitit ut clamor pressus grauitate regentis:
Iupiter hoc iterum sermone silentia rupit.
Ille quidem pœnas (curam hanc dimittite) soluit.
Quod tamen admissum. quæ sit uindicta docebo.
Contigerat nostras infamia temporis aures:
Quam cupiens falsam summo delabor olympos:
Et deus humana lustris sub imagine terras.
Longa mora est: q̄tum noxæ sit ubiq; repertum
Enumerare. minor fuit ipsa infamia uero.
Mænala transferam latebris horrenda ferarum:
Et cum cyllene gelidi pineta lycei.
Arcados hinc sedes & in hospita tecta tyranni.
Ingredior: traherent cum sera crepuscula noctem.
Signa dedi uenisse deum: uulgusq; precari
Coepit. irridet primo pia uota lycaon.
Mox ait experiat deus hic discrimine apertos:

mana figura orbē terrarū peragravit: ac tandē ad lycaonē Arcadiæ regē hospites crudelissime interficientē p̄uenerit: quē in lupū idcirco se ait cōmutasse. qd̄ se quoq; interficere cōatus est. Infamia t̄pis. ignominia seculi: quo teterrima quæq; scelera cōmittēbātur. Quam cupiēs falsam Deum. n. uult oēs hoīes bonos esse. Lustris. peragro. circumeo. Alias lustrare est purgare & illustrare. Lōga mora est Enumerare. Lōga mora esset inq̄ si enumerare uellē q̄tum ubiq; sceleris inuenerim. Noxæ. Culpa. sceleris. Noxa. n. & culpā & scelus & maleficiū significat. Vnde noxius declinari uidet. Sane noxa interdū etiā pœnā significat. Vnde apud iuriscōsultos Noxe dedit. hoc ē pœnæ tradere ob damñū illatū. Vnde & noxales actiōes ab iisdē appellātur quæ ex noxa atq; maleficio seruorū aduersus dños instituūtur. Minor uero. eo quod ueḡ erat. Maiora nāq; scelera & plura ab Ioue dephensa fuere q̄ ferebātur. Mænala transferam. Describit iter quō ad Lycaonē puenit. Manalus autē mons est arcadiæ celeberrimus. Latebris. latibulis. Et cū cyllene. Cyllene mons arcadiæ Mercurio dicatus. Vñ etiā Cyllenius appellat. Pineta. loca pinis cōsita. ut oliueta. Lycei. Mons est arcadiæ Lycaus Panifacer. Et inhospita. inhospitalia. Arcados tyrāni. Lycaonis arcadiæ regis. Tyrānus qdem apud p̄sicos ē p̄ bono principe accipiēbāt. Vergilius. Pars mihi pacis erit dextrā tetigisse tyrāni. Vñ deinde opinuit: ut p̄ eo dem̄ p̄poneret: q̄ dñatu crudeliter abuteret. Arcas sane & pprium filii Callisti nomē est & gentile. Vñ Arcadius & arcadicus deriuat. Arcadia uero ab arcada. Callisti filio denominata esse uidet. Nā antea cum Parthasia. cum Lycaonia. tū Gigaris. tū Azania. cum Pania: ut inq̄ Stephanus q̄ de urbibus & populis diligēssime scripsit uocabat. Traheret cū sera crepuscula. noctē. hoc est. cū ad uesp̄alceret. Traherent. adducerent. Sera crepuscula. Crepusulum dicit dubia lux. Nā creperus dubiū significat. Vnde & decrepi senes dicuntur: quorū uita in dubio est cōstituta. Signa dedi. hoc ē. significauit me esse deū. Precari. colere ac uenerari. Pia uota. plorū precēs. Mox ait experiat. Primo inq̄ Lycaon pioꝝ uota: quæ uenerabant: irridere coepit. deinde piculum facere de meā diuinitate cogitauit. Discrimine apro. manifesto piculo. hoc est experientia.

Manus impia. Impioꝝ coniatorum multitudo. Nā sexaginta & amplius. C. Calfio. M. q̄ & Decio Bruto principibus: ut refert Suetonius: in Iulium Cæsarem coniurauerunt: eumq; in senatu tribus & uiginti uulneribus trucidarunt: Sæuit extinguere. Sæuit ut extingueret. poetica enim locutio est. Sanguine Cæsareo. Iulii Cæsaris cæde. siue potius Augusti. Attonitum. stupefactum.

Romanū nomē. quod Iulius Cæsar gestis suis clarissimū reddiderat. Nec tibi grata minus pietas. Non minus inquit Pietas populi Romani: qui tuos insidiatores ultus est tibi grata fuit: q̄ Ioui deoꝝ indignatio: quā cōceperunt: cum audissent insidias Ioui ipsi a Lycaone fuisse structas. Qui postq̄ uoce manuq; Gestū exprimit eorū qui silentium indicūt. Compressit. compescuit. Substitit ut clamor. postq̄ cessauit clamor Iouis auctoritate cohibitus. Silentia rupit. locutus est. Sic Vergilius. Quid me alta silentia cogis rumpere? Ille qdem. Lycaon inq̄ ille feritate conspicuus pœnas dedit. Nā soluere pœnas est pati pœnas & sustinere. Curā hanc dimittite. ipsum deposcēdi ad pœnam. Est aut̄ parēthesis. Quod tam admissum. Quāuis inq̄ dederit pœnas Lycaon: uolo uos tñ docerē & peccatū qd̄ admisit: & pœnā q̄ fuit affectus. Contigerat nostras. Narrat Iupiter quemadmodū inq̄surus hoīum scelerā e caelo descendit in terras: suscepraq; hu-

Iupiter in hominē.

LIBER

Nec erit dubitabile uerum. Nemo inquit poterit dubitare an deus sit an mortalis. Si enim deus erit interfici non poterit. Sin homo fuerit: facile perimetur. Nec opina. inopinata Nec contentus eo. Nec satis. inquit ei uisum est me uelle perdere: nisi etiam mihi in cenam carnes humanas partim elixas. partim tostas apposuisset. De gente molossa. Molossi populi sunt Epiri. a quibus bello uictis Lycaon obsides acceperat: quorum unum iugulauit: ut ipsum Ioui apponeret epulandum. Resoluit. aperuit. Semineces artus. semimortua membra & adhuc palpitantia. Mollit aq̄s. coquit & mollia reddit. Quos simul imposuit mensis. Postq̄ ait humanæ illæ carnes mihi appositæ fuerunt: ego statim ædes lycaonis incendio corripui dignas quæ in tam crudelem dominum euerterent. Cæterum ipse territus in siluas aufugit: & in lupum feritati suæ maxime cōueniens animal fuit commutatus. Vindice flamma. ultrice. Tecta. domum. a parte enim totum intelligimus. Dignos penates. qui incenderentur: cum tam sceleratum dominum pati possent. Territus. incendio ædium perterritus. Exululat. Valde ululat. Iam enim in lupum fuerat conuersus. Nam ululare: quod facticium est uerbum: luporum est proprium.

Ab ipso Colligit. os rabiem. Quia inquit loqui nō poterat in rabiem actus est: quam ab hominibus in pecudes trāstulit. Ecnūc quoque. quemadmodum cum erat homo.

In uillos abeunt uestes: In pilos inquit uestes mutatae fuerunt. brachia autem in crura. Sicque lycaon in lupum fuit conuersus.

Quod quidem idcirco fingitur: quia lycaon auariciae deditus ex rapto tanq̄ lupus uidebat. Auari nanque lupis qui nunquam satiantur pecudum caede: q̄ simillimi esse uidentur. Homines autem in lupos conuerti rursusq̄ restitui sibi falsum esse contendit Plinius. Vnde tamen ista uulgo infixa sit fama: in tantum ut in maledictis uerſi pelles habeantur: ostendit cum inquit. Euātes inter auctores graecie non sprete tradit Arcadas scribere: ex gente Antei cuiusdam sorte familia electum ad stagnum quoddam regionis eius duci: uestitumq̄ in quercu suspēso tranare atque abire in desertum: transfigurariq̄ in lupum & cum cæteris eiusdem generis congregari per annos nouem. Quo tempore si hominem se abstinerit: reuerti ad idem stagnum: &

cū tranauerit: effigiem recipe ac pristinum habitum addito noue anno. Addit quoq̄ fabius eadem recipe ueste. Hæc uero plinius fabulosa eē putat. Et ueteris. Adhuc inquit signa pristinae formae retinet. Nam eandem & caniciem & uultus uiolentiā habet. oculi praeterea ipsi ut prius lucent: ac demum eandem feritatem: q̄ etiā prius exercet. Occidit una domus. Posteaq̄ Iupiter ex epulo lycaonis ostendit: q̄ terris sceleribus infecti sint homines: cōcludit totum genus humanum penitus eē pdendum. Sicq̄ poeta fabulam cū fabula ac mutationem cū mutatione cōnectit. Narraturus. n. quemadmodum lapides a Deucalione & pyrrha post terga iacti partim in mares: partim in sceminas fuere cōuersi: ante describit diluuium quo genus humanum fuit extinctum. Sed nō domus una perire. Oēs inq̄ hominum domus sunt eueredae nō una. Vbiq̄. n. nefanda scelera ppetrantur. Fera erinny. Feritas. impietas. Erinny. n. dicitur furia infernalis discordia cōtentioneq̄ gaudens. In facinus iurasse putes. Posses inq̄ putare: oēs homines se mala perpetratores conturasse. Facinus. scelus: quis in bonam quoq̄ accipiat partem. Dent ocus omnes poenas. hoc est. Cito ac repente oēs puniantur. Dare & persoluere poenas dñr qui puniuntur. Sic stat sententia. Talis est inquit sententia mea: ut oēs perdantur. Stat. Fixa est & immota. Est autem parenthesis. Dicta iouis. omnes inquit dii iouis sententiam partim uerbis. partim nutu approbauere. Assensibus. nutibus & manibus se Ioui assentire significant. Iactura. perditio. Orbæ. priuatae. Rogant. Interrogant Iouem. Quis sit laturus in aras Thura. Quis sit diis sacrificaturus. Populanda.

An sit mortalis. nec erit dubitabile uerum.

Nocte grauem somno nec opina perdere morte

Me parat. hæc illi placet experientia ueri.

Nec contentus eo est. missi de gente molossa

Obsidis unius iugulum mucrone resoluit.

Atq̄ ita semineces partim feruentibus artus

Mollit aquis. partim subiecto torruit igni.

Quos simul imposuit mensis: ego uindice flamma

In dominum dignos eueri tecta penates.

Territus ipse fugit: nactusq̄ silentia ruris

Exululat: frustra q̄ loqui conatur. ab ipso

Colligit os rabiem: solitaq̄ cupidine cædis

Vtitur in pecudes: & nunc quoq̄ sanguine gaudet.

In uillos abeunt uestes. in crura lacerti.

Fit lupus: & ueteris seruat uestigia formæ.

Canicies eadem est. eadem uiolentiā uultus.

Idem oculi lucent. eadem feritatis imago est.

Occidit una domus: sed non domus una perire

Digna fuit. qua terra patet: fera regnaterinny.

In facinus iurasse putes. dent ocus omnes

Quas meruere pati (sic stat sententia) poenas.

Dicta iouis pars uoce probant: stimulosq̄ frementi

Adiiciunt. alii partes assensibus implent.

Est tamen humani generis iactura dolori

Omnibus: & quæ sit terræ mortalibus orbæ

Forma futura rogant. quis sit laturus in aras

Thura. feris ne paret populandas tradere terras.

PRIMVS

uastādas ac deprādas. Sibi enim fore cætera curæ. Subaudiendum est ait uerbum: quod eleganter i hu-
lusmodi prætermittitur locutione. Est autem parenthesis. Rex superum. Iupiter. Origine mira. Quia la-
pides: ut paulo post narrabit; i homines fucere conuersi: quod quidem maxime mirandum est. Iamq; erat.
statim iquit Iupiter fulminibus genus humanum perdidisset: nisi ueritus esset ne cælum quoq; terraz incen-
dio conflagraret: cum præsertim i fatis meminerit esse: ut aliquando totus mundus igne absumatur. Quare
non fulminibus sed aquarum inundatiōe genus humanū perdere decreuit. Iamq; statimq;. Sacer æther.

Talia quærentes (sibi enim fore cætera curæ)
Rex superum trepidare uetat: sobolemq; priori
Diffimilem populo promittit origine mira.
Iamque erat in totas sparsurus fulmina terras.
Sed timuit ne forte sacer tot ab ignibus æther
Conciperet flāmas: totusq; ardesceret axis.
Esse quoq; in fatis reminiscitur affore tempus:
Quo mare. quo tellus correptaq; regia cæli
Ardeat: & mundi moles operosa laboret.
Tela reponuntur manibus fabricata cyclopum.
Pœna placet diuersa. genus mortale sub undis
Perdere: & ex omni nimbos demittere cælo.
Protinus æoliis aquilonem claudit in antris:
Et quæcunq; fugant inductas flamina nubes.
Emittitq; notum. madidis notus euolat alis
Terribilem picea tectus caligine uultum.
Barba grauis nimbis. canis fluit unda capillis.
Fronte sedent nebule. rorant pennæq; sinusq;
Vtq; manu late pendentia nubila pressit:
Fit fragor: & densi funduntur ab æthere nimbi.
Nuncia iunonis uarios induta colores
Concipit Iris aquas: alimenta q; nubibus affert.
Sternuntur segetes: & deplorata colonis
Vota iacent: longiq; perit labor irritus anni.
Nec cælo contenta suo est iouis ira: sed illum
Cæruleus frater iuuat auxiliariis undis.

sacrum cælū. Tot ab ignibus: quot opus
esset ad totam terrā comburēdam. Con-
ciperet. cōtraheret. Totus axis. totum cæ-
lum. Synegdoche ē. Axis enim qui pars ē
cæli p toto pōit cælo. Nā axis pprie illud
ē plaustrum lignū circa qd rotæ uertūt: ad cu-
ius similitudinē axis i mūdi sphaera uocat:
circa cuius cacūina sphaera ipsa rotat: qbus
cōtigni sūt duo poli q & uertices dñr: qbus
ueluti cardibus: ut scribit apuleius: maxie
sphaera niūt: arcticus & antarcticus siue bor-
realis & australis. Esse quoq; i fatis. In di-
spositiōe fatoz. Alia ratio ē qua deterritus
est ab incēdio Iupiter: neid eueniret: qd
in fatis eē sciebat ne uidelicet totus mūdus
cōflagraret. Est aut fatum: ut stoici aiunt:
cōnexa rerum series pquā mūdus admini-
stratur. Affore. aduēturum esse. Et mū-
di moles. machina mūdi. Operosa. mul-
ti operis. Laboret. i labore & periculo p
pter incēdium futura sit. Hoc autem maxi-
me cum dogmate christiāo cōuenit. Nos
enim credimus mūdum in nouissimo die
conflagraturum. Tela reponūtur. fulmi-
na a Cyclopiis cōfecta. Cyclopes enī
Ioui fulmina cōfecisse dicuntur. Fuerūt au-
tem populi Siciliae unū in media frōte ocu-
lum habētes. Pœna diuersa. cōtraria. Di-
luuium enim incendio cōtrariū est. Nim-
bos. pluuias. Demitterē. deorsum mitte-
re. Protinus æoliis. Statim iquit Iupiter
clausis in spelunca iis uētis: qui inducūt se-
renitatem: austrum pluuiā gaudētē emisit.

In æoliis antris. In æoli spelūcis. Notius
ē autem Aeolum Iouis ex acesta filium re-
gē eē uentoz: q ut hoc loco sit exponēdū.
Qd qdem idcirco fictū ē qd ut plinius ait:

Aeolus uētoz rationem inuenit. Cum enim septem insularum iuxta fretum siculum quæ ab illo Aeoliæ fue-
rūt cognominatæ: princeps esset ac ex nebulis & fumo Hieræ insulæ ardentis uentos prædiceret futuros: cre-
ditus est illos i sua habere potestate. Flamina. a flando uenti flamina dicuntur. Madidis notus euolat alis.
Eleganter austru uenti describit effigiem. Sic enim apud præfatos pingebatur. Alæ autem uētis assignantur pro-
pter uelocitatem. Tectus uultum. hoc est tectum uultum habēs. Est autem poetica synegdoche. Picea ca-
ligine. Nigris nubibus. Nam auster nubilosus est uentus. Barba grauis. pleā. Nimbis. pluuiis. Vnda.
aqua. Rorant. stillant i roris similitudinem. Vtque manu late. Postq; inquit notus manibus nebulas com-
pressit: maximæ pluuiæ esse coeperūt. Fit fragor. strepitus proprie rerum fractarum. Densi nimbi: crebræ
pluuiæ. Concipit Iris aquas. Iris nūcia iunonis a poetis fertur. Inrer dum autem etiam Iouis. Fit autem iris
ut scribunt physici: ex reflexiōe radiorum solis lunæue in nubibus pluuiæ tempore. Sternuntur segetes. Fru-
menta in agris existentia i terram ab aquis deiiciuntur. Seges autem dicitur frumentum nōdum demēsum.
Sternere uero interdum i terram deiicere. Interdum significat cooperire: ut cum dicimus sternere mensam.
Vota deplorata. Spes ualde ploratas. uora aut uocat frumēta multis uotis & præcibus expetita. Colonis.
agricolis. Irritus. uanus ac sin ullo fructu. Cæruleus frater. Periphrasis Neptūi. Auxiliariis undis. ags
auxiliū afferētibus ad pdendum genus humanū. Auxiliares aut milites pprie dicunt: qui i auxiliū mittunt.

Conuocat hic amnes, deos fluuioꝝ. Annis eni fluuius dicitur ab ambiēdo: ut Varro ait: quod oīa flumina cir-
 cūeunt. Vnde etiam cornuta pingūtur. Tyrāni sui. Regis sui. Tyrānus nāq; apud antiquos in bonā. quocq;
 accipiebatur partem. Vergilius. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyrāni. Hortamine. hortatu. exhor-
 tatiōe. Aperite domos. Fontes: qui fluuiorum domus esse uidentur. Mole. obstaculo. Fluminibus. fluxi-
 bus. Totas habenas. Translatio ab equis sumpta: q; habenis inhihentur. Defrenato. effrenato ac sine ullo
 retiaculo. Ipse. Neptunus. Tridēte suo. Ut Ioui fulmēs: sic Neptūo tridēs attribuitur: quo dum percussit ter-
 ram: semper fit terramotus. Expatia. la-
 te sparsa. Penetralia cū suis sacris: hoc ē.
 Penetralia cum diis penatibus. Nā pene-
 tralia ut sex. Pompeius scribit sūt penatium
 deoꝝ sacra. Rapiūt. Vi abstrahūt. Si
 q; domus māsit. Ordo est. Si qua domus re-
 mansit indeiecta. Indeiecta: nō deiecta in
 terram. Culmē tamē. Culmen est tecti su-
 mitas a culmo dictum: quod culmo antiqui-
 tus domus teget. Pressa. submersa. Sub-
 gurgite. Sub mari. est autem tapinosus. Nā
 gurgitem qui proprie locus est in flumīe p
 fundior pro mari posuit poeta. Sic Vergili-
 us. Apparent rari nantes in gurgite uasto.
 Inde fit uerbum ingurgito quod & deuoro
 & repleo significat. Vnde Macrobius in sa-
 turnalibus scribit Fabium ciuē Romanum
 Vitum triumphalem a deuorato patrimo-
 nio gurgitem fuisse cognominatum. Nul-
 lum discrimen. Nullam discretiōem ac dif-
 ferentiam. Alias discrimen periculum signi-
 ficat. Omnia pontus erat. Omnia mare oc-
 cupauerat. Pontus autem proprie id mare ē
 quod euxinum appellatur. Sed pro quocūq;
 que mari frequenter ponitur. Pontus ē pro-
 uincia est Asia Bithyniā finitima Buxinoq;
 adiacens: unde ponticus deriuatur. Occu-
 pat hic collem. Alius inquit ex hominibus ī
 mōtem cōfugiebat. alius in cymbā. Proprie
 aut occupari dicūtur loca possessoribus ua-
 cua. Cymba adunca. Perite. nā cymba &
 proram & puppim aduncas habēt. Et du-
 cit remos. Remigat. Villa. Villa pprie di-
 citur domus ī agro. Sūma in ulmo. Sic Ho-
 rātius hoc idem diluuiū describens. Piscīū. &
 summa pecus hæsīt ulmo. Sic fors tulit. Sic
 casu euenit: est autem parenthesis. Ancho-
 ra qdē a latinis aspirat quīs apud grācos aspi-
 ratiōe careat: ē aut anchora istrumentū ferreū:
 qd ad cōtinēdas naues ī mare iaci cōsueuit.
 Vñ anchorarii funes dñr: qbus anchora ligāt.
 Vineta loca dñr utineis & uitibus cōsita. Et
 modo. pauloātē. Graciles capellæ: macra
 & agiles caprae. Gramē: herbā speciē p ge-
 nere posuit. Deformes phocæ. Turpes &
 uastæ. Phocæ a latinis uituli marini appellātur. Nereides. Nymphæ sunt marinæ a Nereo appellatæ. Del-
 phines. Delphin & delphinus a gētiuo grāco delphinos fit nominatiuus latinus. Incurfant frequenter cura-
 runt. Agitata: impulsā. Robora. ligna ac truncos. Pulsant. percutiunt. Nat. natar. Est autem per quam la-
 sciuā & lepīdissimā descriptio: Quam quidem Seneca reprehendit: quod in re tristi ludere poeta uidetur.
 Vnda uehit tigres. Tigris fera est truculenta mirandæ uelocitatis: In armētia Indiaq; nascēs. Tigris etiam ē
 fluuius Armeniae a uelocitate qua decurrit sic appellatus. Nam Tigris lingua persica sagitram significat. Vbi
 sistere possit. In quibus terris se firmare possit. Sistere autem ē stare facere. idem uero cum sto uerbo pteri-

Conuocat hic amnes: qui postq; tecta tyranni
 Intrauere sui. non est hortamine longo
 Nunc ait utendum. uires effundite uestras.
 Sic opus est. aperite domos ac mole remota
 Fluminibus uestris totas immittite habenas.
 Iusserat. hi redeunt: ac fontibus ora relaxant.
 Et defrenato uoluuntur in æquora cursu.
 Ipse tridente suo terram percussit. at illa
 Intremuit: motuq; uias patefecit aquarum.
 Expatia ruunt per apertos flumina campos.
 Cumq; satis arbuta simul pecudesq; uirosque:
 Tecta q; cumque suis rapiunt penetralia sacris.
 Si qua domus mansit: potuitque resistere tanto
 Indeiecta malo: culmen tamen altior huius
 Vnda tegit: pressæque latent sub gurgite turres.
 Iamque mare & tellus nullum discrimen habebant.
 Omnia pontus erat: decrant quoq; littora ponto.
 Occupat hic collem. cymba sedet alter adunca:
 Et ducit remos illic: ubi nuper ararat.
 Ille supra segetes aut mersæ culmina uilla
 Nauigat. hic piscem summa deprendit in ulmo.
 Figitur in uiridi (sic fors tulit) anchora prato:
 Aut subiecta tegunt curue uineta carinæ.
 Et modo qua graciles gramen carpere capellæ:
 Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phocæ.
 Mirantur sub aqua lucos urbesque domosque
 Nereides: siluasque tenent delphines: & altis
 Incurfant ramis: agitataq; robora pulsant.
 Nat lupus inter oues. fuluos uehit unda leones.
 Vnda uehit tigres. nec uires fulminis apro.
 Crura nec ablato profunt uelocia ceruo.
 Quæsitisque diu terris ubi sistere possit:
 In mare lassatis uolucris uaga decidit alis.

PRIMVS

tum habet & supinū. Volucris uaga. Hirundinis ē periphraſis. Nam hirundines uagos maxime uolatus habent. Nec uires fulminis apro. Tanto impetu apri uenatores aggrediuntur: ut uires fulmini ſimiles habere dicantur. Ablato. abrepto ab undis. Laſſatis. defatigatis. Obruerat tumulos. Cooperuerat mōtes. Obrue nanq; eſt aqua terrae operire. Tumuli uero montes dicuntur a tumore. Pulſabant. Percutiebant. Noui fluctus. Magnae unde & inuſitatae. Montana cacumina. Montium ſūmitates. Maxima pars. hominū ſubaudiatur. Quibus unda pepercit. hoc eſt. Qui ſubmerſi non fuerunt fame pere. Separat aonios. Topogra

Obruerat tumulos immēſa licentia ponti:
 Pulſabantq; noui montana cacumina fluctus:
 Maxima pars unda rapitur. quibus unda pepercit:
 Illos longa domant inopi ieiunia uictu.
 Separat aonios a cētāis phocis abaruis
 Terra ferax: don terra fuit. ſed tempore in illo
 Pars maris: & latus ſubitarum campus aquarum.
 Mons ibi uerticibus petit arduus aſtra duobus
 Nomine parnaſſus: ſuperatq; cacumine nubes.
 Hic ubi deucalion (nam cætera texerat æquor)
 Cum ſorte tori parua rate uectus adhæſit.
 Corycidas nymphas & numina montis adorant:
 Fatidicamq; themin: quæ tunc oracla tenebat.
 Non illo melior quiſquam: nec amantiore æqui
 Vir fuit: aut illa reuerentior ulla deorum.
 Iupiter ut liquidis ſtagnare paludibus orbem:
 Et ſupereſſe uirum de tot modo milibus unum:
 Et ſupereſſe uidet de tot modo milibus unam:
 Innocuos ambos. cultores numinis ambos:
 Nubila diſſecit: nimbiſq; aquilone remotis

phia & loci deſcriptio. Montē enim Parnaſſum deſcribit: in cuius cacumen ſua altitudine ab undis tutū Deucalion & Pyrrha ſe receperunt. Phocis regio eſt inter Bœotiam & Atticam: a phoco denominata: in q̄ mōs Parnaſſus duobus collibus eminens conſpicit. Ab acteis aruis. ab Attica regiōe. Nam Actæo rege fuit appellata. Eſt. n. maritia regio ac fere litus eē uidet. Terra ferax. fertilis. Mōs noiē Parnaſſus. Parnaſſus mōs eſt Phocidis: a Parnaſſo antiquiſſimo uate cognomiatus: Vnde Parnaſſius. Parnaſſiacus. Parnaſſias Parnaſſis & Parnaſſeus deriuantur. Prius autem Larnaſſos fuit appellatus: quod illuc Deucalionis arca quæ græce λαρυγία dicitur: fuerit appulſa. Petit aſtra. Tendit in altā ſidera uerſus. Duobus uerticibus. duobus cacuminibus: quorū alterū Tithoreum. alterq; hymapeum appellat Herodotus. Quāuis ſeruius Heliconem & Cytheronem putet: quos Bœotiae montes eſſe conſtat longæ a Parnaſſo diſtantes. Parnaſſus autem totus & Apollini & muſis & Baccho eſt conſecratus. Hic ubi Deucalion. Deucalion Promethei filius uir iſteger ac pius una cum pyrrha uxore diluuiū inualeſcente ad cacumen Parnaſſi cōfugit: ubi poſt finitum diluuium themidem conſuluerunt: quo modo genus humanum reparare poſſent: quibus Themis reſpōdit id poſſe reparari: ſi antiquæ matris oſſa poſt terga ieciſſent: quæ Deucalion lapides eſſe coniectauit. Nā lapides oſſa terræ uidentur eſſe: quæ antiquiſſima omnium eſt mater. Qui igitur lapides a Deucalione fuerunt poſt terga iacti in mares. Qui a pyrrha in foeminas fuere conuerſi. Hoc autem idcirco fictum eſt: quod ut ſcribit Euſebius in Chronicis Regnante Athenis Cæcropē maxima aquarum illuuiēs maiorem partem populorum theſſaliæ abſumpſit paucis per refugia montium liberatis maxime in monte Parnaſſo: in cuius circuitu Deucalion tunc regno poſtebatur: qui tunc ad ſe ratibus conſugientes: ut narrat Iuſtinus: ſuſcepit: ac p̄ ſumma parnaſſi iuga fouit: ac idcirco genus humanum ab illo fuiſſe reparatum aiunt. Hic ubi. Eleganter hic & ubi ita iunguntur: ut id & quod: cum ubi & quod grāmaticæ locutioni ſatis eſſe uideantur: ut cum dicimus. Tibi morem geſſi id quod fratri ſum pollicitus. nam quod ſum pollicitus ſatis eſſet. Nam cætera. parentheſis ē reliqua inquit loca mare occupauerat. Cum conſorte tori. hoc eſt uxore. Nam uxor lecti mariti conſors eſt.

Parnaſſus
Deucalion
cū Pyrrha

Corycidas nymphas. Corycum antrum eſt Parnaſſi nymphis ſacrum. Vnde Corycides nymphæ dicuntur. Eſt autem forma patronymica pro poſſeſſiua. Eſt etiam corycus ciliçiæ & urbs & mōs & antrum: ubi optimū naſcitur crocū. Eſt præterea corycus. Vt ſtephanus ſcribit: mons Ioniae altiſſimus: & portus & inſula. eſt & p̄ montoriū Cretæ & portus æthiopiæ Corycia appellatus. Et numina montis. apollini baccho & muſis parnaſſus dicitur eſſe conſecratus. Fatidicamq; themim. themim archana fatorum prædicere. Themis autem dea fuit: quæ ut iquit Sextus Pompeius: præcipiebat hominibus: ut a diis peterent id quod ſas eſſet. unde etiā nomen accepit. nam ſas apud græcos ſas ac iuſtum ſignificat. Non illo melior quiſq;. hæc eo pertinent: ut oſtendat poeta: Deucalionē & pyrrham ob pietatē in deos merito fuiſſe incolumes conſeruatos. Iupiter ut liquidis ſtagnare. poſtea q̄ inquit iupiter uidit totū orbē terrarū ſic aquis eſſe obrutum: ut ſtagnū eſſe uideretur: ac ex omnibus ſolos Deucalionem & pyrrham ſupereſſe reducta ſerenitate diluuium ita decreſcere cœpit: ut terræ cœperint appere. Stagnare. ſtagnū & lacū eē effictū. ſtagnare. n. pprie dicunt terræ aq; nō de fluentibus cooptæ. Stagna ſigdē paludes lacunæq; ac lamæ uocant. Supereſſe. ſupuiuere. Innocuos. infontes. innocentes. Nubila diſſecit. nubes diſſipauit. Nimbiſq; aquilone remotis. ab aglone depulſis. Eſt. n. aglo

uentus nubila expellens: ac ferocitatem inducens. Et cælo terras ostendit. eleganter. nam. ita aquis tegebantur: ut aeri occulte essent terræ. Cælo. aeri. Ira maris. tempestas. Manet. permanet. perstat. perseverat.

Tricuspide telo. periphrasis est tridētis. tres enim cuspides habet. unde & tridens dictus est. Mulcet aquas. mitigat mare tumidum atq; iratum. Rector pelagi. neptunus. Innato murice. ingenita & naturali purpura. Murex enim piscis est: ex cuius sanguine purpureus cōficitur color. Tectum humeros. synegdoche poetica. Tectos enim & coopertos humeros habentem intelligimus. Cæruleum tritona. Cæruleum mare proprie dicitur: & quicquid colorem habet maris.

Triton autem fertur esse tubicen Neptuni: cui mandat: ut receptui canat: fluuiosq; i suos fontes reuocet. Conchaq; sonāti. Triton pro tuba concha longiore utitur. Reuera autem inueniuntur Tritones chōchis canentes: ut Plinius refert. Signo dato. facto signo ut redeant. Caua buccina. Describit cocham: qua pro tuba uti solet triton. Tortilis in latum. retorta in latitudinem. Quæ turbine crescit ab imo. quæ ab ore angusto incipit: & i amplum desinit: ad turbinis similitudinem. Buccina quæ in medio. elegans anadiplosis: qua buccinæ laus exprimitur. Cum enim inflatur: omnia littora resonā. Concepit ubi aera. postq; inflari cœpit. Sub utroq; phœbo. sole & oriente & occidente. Est autem hyperbole poetica. Ab oriente enim ad occidentem tubæ illius sonitum auri affirmat: quod omnem excedit ueritatē.

Tum quoq; ut ora dei. hoc ē. postq; ori tritonis fuit admota. Rorantia. stillantia. Iussos recessus. regressus fluuiorū a Neptuno imperatos. Coercuit. inhibuit & contuit. Iam mare lius habet. quo pauloante carebat. Subsident. diminuuntur & minus profunda fiunt. Postq; diem longam. post longum tempus. Nudata. foliis priuata atq; spoliata. Redditus orbis erat. hoc ē sibi ipsi orbis restitutus esse uidebatur. Desolatas. destitutas animantibus. O soror o coniunx pathetica est oratio & affectus plena: qua Deucaliōmaximopere sibi Pyrrhā deuincit. Et patruelis origo. Deucalion & pyrrha patruelis fuerūt. nā Iapetus duos sustulisse filios dicitur Prometheū: q Deucalionē & Epimetheū q pyrrhā genuit. Deinde torus. lectus & nuptiæ. Erepta liberata ab hoc diluio. Miserāda. misericordia digna. Paternis artibus. nā pmetheus: ut superius iā diximus: terrā in imaginē hominis figurauit: eiq; animam ex igne ductam immisit.

Infundere. immittere. Genus mortale. genus humanum. Sic uisum est superis. parentis est: qua uti solemus: cum causam alicuius rei assignare nescimus. Hominumque exempla manemus. exempla pro exemplaribus posuit. Exemplum est enim quod aut sequamur: aut uitemus. Exēplar autem est ex quod aliud simile faciamus.

Et cælo terras ostendit: & æthera terris.

Nec maris ira manet: positoq; tricuspide telo

Mulcet aquas rector pelagi: supraq; profundum

Extantem: atque humeros innato murice tectum

Cæruleum tritona uocat: conchaque sonanti

Inspirare iubet: fluctusq; & flumina signo

Iam reuocare dato. caua buccina sumitur illi

Tortilis in latum: quæ turbine crescit ab imo.

Buccina: quæ in medio concepit ubi aera ponto:

Littora uoce replet sub utroque iacentia phœbo.

Tum quoq; ut ora dei madida rorantia barba

Contigit: & cecinit iussos inflata recessus:

Omnibus audita est telluris & equoris undis:

Et quibus est undis audita: coercuit omnes.

Iam mare littus habet. plenos capit alueus amnes:

Flumina subsidunt: collesq; exire uidentur.

Surgit humus. crescunt loca decrescentibus undis.

Postq; diem longam nudata cacumina sylue

Ostendunt: limumq; tenent in fronde relictum.

Redditus orbis erat: quem postq; uidit apertum:

Et desolatas agere alta silentia terras

Deucalion lachrymis ita pyrrham affatur abortis.

O soror o coniunx. o fœmina sola superstes:

Quam commune mihi genus & patruelis origo:

Deinde torus iunxit. nunc ipsa pericula iungunt:

Terrarum: quas cunq; uident occasus & ortus:

Nos duo turba sumus. possedit cætera pontus.

Hæc quoq; adhuc uitæ non est fiducia nostræ

Certa satis. terrent etiam nunc nubila mentem.

Quis tibi si sine me satis erepta fuisses:

Nunc animus miseranda foret: quo sola timorem

Ferre modo posses: quo consolante dolores?

Namq; ego (crede mihi) site quoq; pontus haberet.

Te sequerer coniunx. & me quoq; potus haberet.

O utinam possem populos reparare paternis

Artibus: atq; animas formata infundere terræ

Nunc genus in nobis restat mortale duobus.

(Sic uisum ē superis) hoīnūq; exēpla manemus.

Dixerat. & flebant. placuit cæleste precari

PRIMVS

Per sacras sortes, per sacra oracula & deorum responsa. Cephisidas undas, cephisus fluuius est ad parnassi radices: unde patronymicū finxit poeta. Et nōdū liquidas nōdū puras ac lipidās, sed limo turbidas. Sed iā uada nota secātes, sed iā alueos suos tenētes, neque enim ripis egrediebantur. Secare nanq; interdum incidere: interdum tenere significat. Vnde sectas philosophorum dictas esse Seruius ait: quod propositum teneāt. Vergilius, Ille uiam secat ad naues. Inde ubi, antiqui templa ingressuri deosq; precaturi id quod nos quoq; facimus: prius se aqua aspergebant: quam consuetudinem Deucalion & Pyrrha diis supplicaturi seruarunt.

Numen: & auxilium per sacras querere sortes.
 Nulla mora est, adeunt pariter cephisidas undas:
 Et nondum liquidas: sed iam uada nota secantes.
 Inde ubi libatos irrorauere liquores.
 Vestibus & capiti: flectunt uestigia sacrae
 Ad delubra deae: quorum fastigia turpi
 Squallebant musco: stabantq; sine ignibus ara.
 Ut templi tetigere gradus: procumbit uterque
 Pronus humi: gelidoq; pauens dedit oscula saxo:
 Atq; ita, si precibus dixerunt numina iustis.
 Victa remollescunt, si flectitur ira deorum:
 Dic themi qua generis damnum reparabile nostri
 Artesit: & meritis fer opem mitissima rebus.
 Mota dea est: sorteq; dedit, discedite templo:
 Et uelate caput: cinctasq; resoluite uestes.
 Ossaq; post tergum magne iactate parentis.
 Obstupere diu: rupitque silentia uoce
 Pyrrha prior: iussiq; deae parere recusat.
 Detq; sibi ueniam pauido rogat ore: pauetq;
 Lædere iactatis maternas ossibus umbras.
 Interea repetunt cæcis obscura latebris
 Verba datæ sortis secum: intra seque uolunt.
 Inde promethides placidis epimethida dictis
 Mulcet, & aut fallax ait est sollertia nobis:
 Aut pia sunt: nullumque nefas oracula suadent.
 Magna parens terra est, lapides in corpore terræ
 Ossa reor dici, iacere hos post terga iubemur.
 Coniugis augurio q̄q; titania mota est:
 Spes tamen in dubio est: & adhuc celestibus ambo
 Diffidunt monitis, sed quid temptare nocebit?
 Discedunt: uelantq; caput: tunicasq; recingunt:
 Et iussos lapides sua post uestigia mittunt.
 Saxa (quis hoc credat nisi sit p̄ teste uetustas?)
 Ponerè duriciem cepere suumque rigorem:
 Molliri que mora: mollitaque ducere formam.
 Mox ubi creuerunt: naturaq; mitior illis
 Contigit: ut quædam sic non manifesta uideri

Irrorauere, insperere. Libatos liquores, haustas aquas. Ad delubra, ad tēpla. Nam delubrum modo simulacrum dei: modo tēplum significat. Sacrae deae, Themidis. Quorum fastigia, summitates nam fastigiū est altitudo ac summitas cuiuscunque operis. Turpi musco, Muscus herbula est minutissima in locis humidis nascens. Squallebāt, squallida & deturpata erant. Stabantq; sine ignibus ara, altaria sine sacrificiis erāt. Ut templi tetigere gradus, modum adorandi pulchre describit. Procumbit, Procidit. Pronus, Supplex. Remollescūt, mollia & misericordia sūt. Precibus iustis, Precibus iustorum hominum. Meritis rebus, delectis & oppressis. Sortemq; dedit, oraculum & responsum quod subiicitur. Et uelate, operite ac tegite. Obstupere diu, per longū tempus stupentes fuere admirati quidnam sibi uellet tale respōsum. Rupit silentia uoce, locuta est. Pauido ore, Timido uultu. Pauetq;, Quia timet. Causa est nāq; qua pyrrha merito uult uideri ueniam rogare. Maternas umbras, matris animā. Reperunt, mente reuoluunt. Cæcis latebris, obscuris uelaminibus. Volutant, cogitant. Inde promethides, Deucalion promethei filius. Epimethida, pyrrham Epimethei filiam. Mulcet, mitigat ac solatur. Sollertia, ingenium, prudentia. Proprie autem acumen ingenii ac uelocitas sollertia dicitur. Nullum nefas, nullam impietatem. Suadent, mandant, iubent, tametsi suadere proprie horrari significat. Magna parens terra est, recte oraculum interpretatus est Deucalion. Nā terra merito magna parens dicitur: cum animata omnia atq; inanimata ex ea nascant. Coniugis augurio, mariti uaticinio. Titania pyrrha Iapeti titanis neptis. Diffidunt, non credunt. Sed quid temptare nocebit? aiunt subaudiatur. Uelantq; caput, tegunt, cooperiunt. Sua post uestigia, post sua terga, uestigia autem pedum signa dicuntur: sed frequenter pro ipsis pedibus ponuntur. Mittunt, iaciunt. Quis hoc credat? Parenthesis cum interrogatione admirationis plena, q̄ id quod incredibile est: Verisimile fieri uidetur. Cum, n. id prisca testentur: nobis quoq; est credendū. Vetusta, antiquitas, quæ maxime est auctoritatis. Hoc autem idcirco

Lapides in hoies

co fingitur qd Deucaliō Rex thessaliæ post diluuiū: quo tota Græcia fuit inundata: rudes hoies ac feros moribus ac legibus instruit: quibus duriciem omnem: ac feritatem deposuere. Molliri, mollia fieri. Ducere formam,

accipere formam & figuram humanam. Mitiior. mollior. Ut quædam, quædam quidē inquit formam habere uidebantur laxa illa. sed non humanam aperte præ se ferebant figuram. Talem autem habebant: qualem statua marmorea inchoata. Sed uti, sed tanq̄. Non exacta, exulta, perfecta. Rudibus signis, impolitis inelaboratisq; statuis. Signa enim etiam statuas significant. Quæ tamen ex illis, terrenæ inquit partes lapidum molles & humidæ in carnem fuere conuersæ. Solide uero & duræ in ossa: Vene aurem in uenas, nam & lapides uenas suas habent. Corporis, carnis, Corpus enim proprie uiuentium dicitur. Caro mortuorum.

Superorum numine, deorum uoluntate.

Traxere, cœcepere. Faciē uirorū, figurā mariū. Experies laboz, paties laboz. Sic Vergilius. Deicalion uacuum lapides iacta uit in orbem. Unde homines nati durum genus Et documenta, experimenta, alias documenta sunt exēpla, ut ait Varro: quæ docē di causa dicuntur. Qua simus origine nati, quam originem simus sortiti. Cum enim tam patientes laborum simus, facile ostendimus nos de lapidibus esse generatos. Cætera diuersis. Reliqua inquit animalia ex terra humida & sole calefacta orta sunt: id quod fieri posse facile Aegyptus est documento, nam post nili inundationē glebæ in uarias animalium figuras commutantur. Hæc autē idcirco a poeta interferuntur: ut cōmodius daphnes in laurum metamorphosin cum superiore cōnectat. Vdæ paludes, humidæ. Aestu feruore. Viuaci solo, terra uitam subministranti. Ceu matris in aluo, tanq̄ in utero matris. Cepere, concipere, cōtraxere. Faciem aliquam, formam & figuram.

Septēfluus nilus. Exemplo declarat reliqua animalia ex terra sponte fuisse orta. Nilus autem fluuius singulis quibusque annis aegyptum inundans fecundam non solum frumentorum: sed uariorum quoque animalium eam reddit. Septēfluus idcirco dicitur quod septē hostiis in mare erumpit: quorum nomina hæc a Diodoro memorantur. Pellusiacum quod ad orientem uergit. Paniticum. Mendesium phaniticum. sebenniticum. Bolbiticum. Canopicum Nili autem orius adeo est incertus: ut ipsum astopon id est ortū & tenebris aquam uocent. Sane Nilus uariis nominibus fuit appellatus. Nā primum a cursus uelocitate profunditateque aquarū Aquila fuit uocatus. Deinde ab Aegypto rege Aegyptus, tum a Nilo rege Nilus. Alueo, lynærens est diuina uocali unam. Aethereo sidere, igneo sole. Modo cœpta, tantum modo inchoata. Quippe ubi temperiem, Ex humore & calore secundū phycos ait omnia generari. Cūq; sit ignis aqua pugnax. Quauis inquit ignis aqua sit contrarius: calor tamen cum humore commixtus omnia generat. Et discors concordia, acute dictum quauis fatue uideatur. Nam calor & humor separati pugnant & discordes sunt. Iuncti atq; mixti concordēs ad agendum atq; generandum uidentur. Foetibus, partibus. Lurulenta lurulosa. Recanduit, calefacta fuit. Reddidit, representauit ac restituit. Illa quidē nollet generasse subaudiendū. Sed te quoq; maxime Python Tū genuit. Pythonē maximū serpentem ex terra ortū esse ab apollineq;

Forma potest hominis: sed uti de marmore cepta Non exacta satis: rudibusque simillima signis. Quæ tamen ex illis aliquo pars humida succo Et terrena fuit: uersa est in corporis usum. Quod solidum est: flectiq; nequit: in utatur in ossa: Quæ modo uena fuit: sub eodem nomine mansit. Inque breui spatio superiorum numine saxa Missa uiri manibus faciem traxere uirorum. Et de femineo reparata est femina iactu. Inde genus durum sumus experiensq; laborum. Et documenta damus qua simus origine nati. Cætera diuersis tellus animalia formis Sponte sua peperit: postq̄ uetus humor ab igne Percaluit solis: cœnūque udxque paludes Intumuere estu: fecundaque semina rerum Viuaci nutrita solo ceu matris in aluo Creuerūt: faciemq; aliquam cepere morando. Sic ubi deseruit madidos septēfluus agros Nilus: & antiquo sua flumina reddidit alueo. Aethereoq; recens exarsit sidere limus: Plurima cultores uersis animalia glebis Inueniunt: & in his quædam modo cepta p̄ ipsum Nascendi spatium, quædam imperfecta, suisque Trunca uident humeris: & eodem corpore sepe Altera pars uiuit, rudis est pars altera tellus, Quippe ubi temperiem sumpserit humorq; calorq; Concipiunt: & ab his oriuntur cuncta duobus. Cūq; sit ignis aquæ pugnax: uapor humidus omnes Res creat, & discors concordia fetibus apta est. Ergo ubi diluuiō tellus lutulenta recent Solibus æthereis altoq; recanduit estu: Edidit innumeras species, partimque figuras Reddidit antiquas, partim noua monstra creauit. Illa quidem nollet: sed te quoque maxime python Tum genuit: populisque nouis incognite serpens

Concordia, acute dictum quauis fatue uideatur. Nam calor & humor separati pugnant & discordes sunt. Iuncti atq; mixti concordēs ad agendum atq; generandum uidentur. Foetibus, partibus. Lurulenta lurulosa. Recanduit, calefacta fuit. Reddidit, representauit ac restituit. Illa quidē nollet generasse subaudiendū. Sed te quoq; maxime Python Tū genuit. Pythonē maximū serpentem ex terra ortū esse ab apollineq;

PRIMVS

fuisse interfectum narrat. a quo & Pythius apollo fuit cognominatus & Pythia Iudi ad perpetuam rei memoriam fuere instituti: In quibus qui uicisset aesculea corona ante quam laurus esset coronabatur. Est autem apostrophe ad serpentem. Python quoque est ut Solinus scribit: in Asia campus patetissimus: quo prior aduentus sui ciconia aduolat. Porro Pythopolis duarum est Urbium nomine quarum altera Mysia altera Caria est. Tantum spatium de monte tenebas. Acclamatio est: quam magnitudo serpentis declarat. Tenebas. Occupabas. Deus arcitenens. Apollo quicumque arcu & pharetra pingebatur. Capreisque fugacibus. Capreae caprae sunt syluestres uelocissimae. Exhausta: eua-

Terror eras: tantum spatium de monte tenebas.
Hunc deus arcitenens & nunquam talibus armis
An te nisi in damis capreisque fugacibus usus:
Mille grauem telis exhausta pene pharetra
Perdidit effuso per uulnera nigra ueneno.
Ne uel operis famam posset delere uetustas:
Instituit sacros celebri certamine ludos:
Pythia perdomitque serpentis nomine dictos.
Hic iuuenum quicumque manu pedibus uel rota uel
Vicerat: aesculeae capiebat frondis honorem.
Nondum laurus erat. longoque decentia crine
Tempora cingebat de qualibet arbore phoebeus.
Primus amor phoebe daphne penecia: quem non
Sors ignara dedit: sed saeva cupidinis ira.
Delius hunc nuper uicto serpente superbus
Viderat adducto flectentem cornua neruo.
Quidque tibi lasciue puer cum fortibus armis?
Dixerat. ista decent humeros gestamina nostros:
Qui dare certa ferarum. dare uulnera possumus hosti.
Qui modo pestifero toti iugera uentre prementem
Strauimus innumeris tumidum pythona sagittis.
Tu face nescio quos esto contentus amores
Iritare tua: ne claudes affere nostras.
Filius huic ueneris. figat tuus omnia phoebe:
Te meus arcus ait. quantoque animalia cedunt
Cuncta deo: tanto minor est tua gloria nostra.
Dixit. & eliso percussis aere pennis
Impiger umbrosa parnassi constitit arce.
Deque sagitifera prompsit duo tela pharetra

te. Duos uero cupidines esse plato in symposio scribit. alterque caelestem & diuinum: alterque uulgarum atque plebeum. Id quod Quindius in fastis secutus esse uidetur: cum inquit Alma faue dixi geminorum mater amorum. Graeci cupidinem Erota uocant. Vnde heroes denotatos esse plato ait in cratilo. Deus autem qui amorem contrarius est amorique dissoluit: anteros uocat quod ut cicero in tertio de natura deorum scribit. ex Venere natus est & Marte. Delius hunc nuper. quo modo in amore Daphnes Apollo iciderit: poeta describit ita perspicue: ut nulla fere opus sit expositio. Delius Apollo a Delo insula cognominatus: in qua cum Diana natus esse pibeat. Adducto neruo. gestum exprimit sagittarum. Tot iugera. Iugerum tantum terrae dicitur quantum par bouum in die uno exarare possunt. Strauimus. Prostrauimus. interfecimus. Sterni. n. stantia dominum cum in terra deiiciunt. Tumidum. Inflatum. Supbia elatum. Nescio quos amores. Cum quodam conceptu haec dominum: ac si diceret leues molles atque uiculis negligendos. Iritare. puocare stimulare. Tu face. Tibi conueniente. Fax autem cupidini attribuitur: qui iuuenum animam amore inflamat. Nec affere. arrega. Vedica. Filius huic ueneris. Cupido. Figat tuus. Licet conuictio subitelligenda uis. Licet inquit tutus arcus omnia animalia figat: meum tamen tu effugere non poteris. Sicque gloria tua tanto minor est quam nostra: quanto animalia. quae tu feris: deo sunt inferiora. Eliso aere. Impulso. Percussis pennis. alis. Nam alatus Cupido pingitur. Arce. cacumine. Vertice. Prompsit. Deprompsit. excepit.

cuata. Pharetra autem sagittarum est repositorium. Per uulnera nigra Hypallage est nigrum. n. uenenum per uulnera effusum intelligimus. Hic iuuenum quicumque. Quisquis inquit Pythia uicisset aut pugnis. aut cursu. aut curru aesculea corona donabatur. Rota uel curru. Ut a parte totum intelligamus. Aesculeae frondis honorem. coronam ex frondibus aesculi confectam. Nam Aesculus arbor est glandifera dicta quod praesci ex illius fructu etiam sumerent. Nondum laurus erat. Cocinne mutationem sequentem cum superioribus connectit. Assignans enim causam cur pythiorum uictores aesculeam coronam acciperent: laurum: quae postea qui uicissent: fuerunt coronati: nondum fuisse ait. sicque describit: quemadmodum Daphne Penei fluminis filia ab Apolline fuit amata qua cum nec scire nec scio potiri posset: ad uim se se conuertit. In ista uero fuga sibi contules: cum in eo esset ut caperet: patre rogauit: ut sibi auxilium ferret. Ille uero precibus filiae motus eam in arborem sui nominis conuertit. Daphne. n. laurus interpretatur. Est etiam Daphne ut Strabo ait. Antiochiae uicinum & amoenitate indyctum nemus octoginta stadiorum ambitu: quo in loco Antiochensum conuentus agitabat. Appellatum est autem a Daphne Ladonis filia ut Arrianus scribit. Dionysius uero sacra tempore locum eum uocauit. Decetia rpa. Pulchrum cauit: ut a parte totum per synecdochem intelligamus. Longo crine. longis capillis. Penecia. Penei fluminis filia. possessiua. n. frequenter per patronymicis & contra per possessiui patronymica ponuntur. Aphthonius uero Daphnen Ladonis filiam fuisse ait. Sors ignara. Fortuna imperita: quae nullum remanet delectum. Sed saeva cupidinis ira. sed magna dei amoris indignatio. Cupido namque masculini generis deus significat amoris. Foemini uero cupidita-

Daphne i laurum

LIBER

Diuerforum operum. Contrariorum effectuum. Fugat. fugere facit & depellit. Optusum. sine cuspidē. Hoc opus. Ad propinquius enim hoc priomen refertur. Illud ad lōginquius. Traiecta per ossa. Trās fixa per ossa transeunte. Exuuis pellibus. Exuue dicuntur spolia non solum quæ hominibus detrahuntur: sed etiam quæ aliis animalibus: Exuue autem ferrarum pelles dicuntur. Captiuarum. captarum. Innuptæ q̄ æmula phœbes. Imitatrix Dianæ: quæ perpetua gaudet uirginitate. Vita coercebat. Quo modo Daphne Dianæ esset imitatrix exponit. nam neq̄ ornatu capitis gaudebat: & uiros omnes aspernabatur. Vita regnē est capitis muliebre. Sine lege. sine ordine. Auerfata. Aspernata. Lustrat. peragrat. circumit. Nec quid hymen. Deus est nuptiarum qui & hymeneus dicitur. Pro nuptiis autem ponitur. Tædas iugales. nuptias: a parte enim totum intelligimus. Nouis enim nuptis faces accēse prætebatur. Tæda autē arbor est ex qua optime cūficiuntur faces. Verecundo rubore. pudico & a uerecundia proueniente. Blandis lacertis. pro ipsa blanda. Sic Vergilius. Sceleratam iter ferit hastam. pro ipse sceleratus. Est enim hypallage: q̄ frequenter poeta utitur. Dedit hoc pater ante Dianæ. Exēplo persuadere nititur patri: ut se uirginem uiuere permittat. Nam & Iupiter concessit Dianæ filia: ut perpetua frueretur uirginitate.

Pater Iupiter. Ille quidem obsequitur. Paterneus pater morem gerit. tibi inquit Ouidius. Est autem apostrophe & cōuersio sermōnis ad puellā. Decor iste. pulchritudo ista tua excellens. Tuo uoto. Tuæ cupiditati. Fallunt decipiunt. Id enim sperabat: q̄ minime ē assecutus. Vtque leues stipulæ Duplcti similitudine & stipularū & sepium ardetium ostendit poeta: q̄ uehementi amore Daphnen prosequeretur Apollo. Adolentur. ardent. comburuntur. Demptis. aristis: ablatis spicis. Partem enim pro toto posuit. Ariste namq̄ partes sunt spicæ acutifimæ sic dictæ quod primum arefcant. Vt facibus sepes ardent. Sepes ex arbustis constant: quibus ab ingressu agrorum uiatores arcentur. Quas forte uiator. Viator a uia siue potius a uio quod nisi in compositione in usu non est: ut obuiō Deulo deriuatur: at q̄ is proprie dicitur qui iter aliquot suscipit pagendum. Tametsi apud Romanos ii uiatores dicebāt: q̄ magistratus ex agris i urbē euocabāt: ut plinius scribit. Vel minus ad mouit. Vel nimis ppe sepes posuit. Sub luce. Circa lucē diē aduēientē. Solēt. n. uiatores noctu faces secū ferre: q̄s: aduēiente luce iuxta sepes reliquunt. Inflammas abiit. Accēsus & inflāmatu ē amore Daphnes.

Sterilem amorem. Vanum ex quo nullam uoluptatem est habiturus. Ecquid si comantur ait: Ecquid dictio est interrogantis & per. e. scribitur. Comantur. ornamentur. ac si diceret. Si ornarentur capilli: multo decentiores essent. Micantes. fulgentes. Videt oscula. parua. ora. non basia. Est enim ab ore diminutiuum. Os autem paruum maxime uirginem cōmendat. Quæ non est uidisse satis. Illa enim etiam osculari cupiebat. Laudat digitosq̄. Morem exprimit elegantum amatorum: qui omnia amicarum suarum membra laudare solent. Et nudos lacertos. Mulierum Romanarum habitum describit qui nunc quoque multis est in usu. Si qua latent meliora putat. Non de pudendiss

Diuerforum operum. fugat hoc. facit illud amorē.

Quod facit auratū est: & cuspidē fulget acuta.

Quod fugat obtusū ē: & habet sub arūdiē plūbū.

Hoc deus in nympha peneide fixit. at illo

Lēsit appollineas traiecta per ossa medullas.

Protinus alter amat. fugit altera nomen amantis:

Siluarum latebris captiuarumq̄ ferarum

Exuuius gaudens: innupteq̄ emula phœbes

Vitta coercebat positos sine lege capillos.

Multi illam petiere. illa auersata petentes:

Impatiens experseq̄ uiri nemora auia lustrat.

Nec qd hymē. quid amor. qd sint cōnubia curat.

Sæpe pater dixit. generum mihi filia debes.

Sæpe pater dixit. debes mihi nata nepotes.

Illā uelut crimen tædas ex ossa iugales

Pulchra uerecundo suffundens ora rubore:

Inq̄ patris blandis herens ceruice lacertis:

Da mihi perpetua genitor carissime dixit

Virginitate frui. dedit hoc pater ante dianæ.

Ille quidem obsequitur. sed te decor iste quod optas

Esse uetat: uotoq̄ tuo tua forma repugnat.

Phœbus amat: uisq̄ cupit connubia daphnes:

Quodq̄ cupit sperat: suaq̄ illum oracula fallunt.

Vtq̄ leues stipulæ demptis adolentur aristis:

Vt facibus sepes ardent: quas forte uiator

Vel nimis admouit: uel iam sub luce reliquit:

Sic deus in flāmas abiit. sic pectore toto

Vritur: & sterilem sperando nutrit amorem.

Spectat inornatos collo pendere capillos.

Ecquid si comantur ait: uidet igne micantes

Sideribus similes oculos. uidet oscula: quæ non

Est uidisse satis. laudat digitoq̄ manusque

Brachiaq̄: & nudos media plus parte lacertos:

Si qua latent meliora putat. fuit ocior aura

ut inquit Fabius: est intelligendum: sed de iis omnibus corporis partibus quæ ueste occultantur. Neque resistit. Neque consistit: neque remoratur cursum. Reuocantis. Apollinis. Nympha precor. Hac oratione Apollo conatur Daphnæ persuadere ne se fugiat: sed in suos deueniat amplexus. Nympha mane. Elegans repetitio amatoriam orationi maxime conueniens. Sic agna lupum. His similitudinibus ostendit Apollo se ut hostem a Daphnæ uitari: cum ipsam amore captus sequatur. Est autem hypozeugma. Fugit enim uerbum est subaudiendum. Lupum uero ut hostem oues natura & ceruleones: ac denique omnia animalia Bruta sunt

Illa leui. neque ad hæc reuocantis uerba resistit.
 Nympha precor peneia mane. non insequor hostis.
 Hympha mane. sic agna lupum: sic cerua leonem.
 Sic aquilam penna fugiunt trepidante columbe:
 Hostes queque suos. amor est mihi causa sequendi.
 Me miserum ne prona cadas: indigna uelædi
 Criura notent sentes: & sim tibi causa doloris.
 Aspera qua properas: loca sunt. moderantius oro
 Curre: fugamque inhibe. moderantius insequar ipse.
 Cui placeas inquire tamen. non incola montis.
 Non ego sum pastor. non hic armenta gregesque
 Horridus obseruo. nescis temeraria. nescis
 Quem fugias: ideoque fugis. mihi delphica tellus:
 Et claros & tenedos patareaque regia seruit.
 Iupiter est genitor. per me quod eritque fuitque
 Estque patet. per me concordant carmina neruis.
 Certa quidem nostra est. nostra tamen una sagitta
 Certior: in uacuo que uulnera pectore fecit.
 Inuentum medicina meum est: opifexque per orbem
 Dicor: & herbarum subiecta potentia nobis.
 Hei mihi: quæ nullis amor est medicabilis herbis.
 Nec profunt domino: que per sunt omnibus artes:
 Plura locuturum timido peneia cursu
 Fugit: cumque ipso uerba imperfecta reliquit.

os quodque fugiunt hostes. Penna trepidante. Cum quodam timore properantibus alis. Aquila uero ab aquilo hoc est fusco & subnigro colore est dicta: quæ uis quædam ab acute uidendo illam denominatam uelint ut scribit Pompeius. Me miserum ne prona cadas. Ex arte se sollicitum esse significat de salute puellæ: qua potiri cupiebat. Notent sentes. pungant ac lacerent spinæ. Sentes enim numero plurali spinæ dicunt. Moderantius curre. Modestius. Lentius. Fugamque inhibe. Contine fugam. Noli fugere. Horridus obseruo. Incultus custodit. Armata gregesque. Armentum id genus pecoris appellatur: ut ait Sex. Pompeius: quod est idoneum ad opus armorum. Grex uero fit ex capris. porcis ouibusque ex similibus etiam ex bobus: ut grex sit generalius nomen. Armentum specialius. Cicero in Philippicis. Cecidit greges armentorum. Mihi Delphica tellus. Artificiose & potestiam & genus & præclara inuenta commemorat Appollo: ut ad se amatum Daphnen alliciat. Horum namque singulis muliebres animi maxime capiuntur. Delphica tellus. Delphi urbs est Phocidis ad Parnasum: ubi templum Apollinis & opibus & certis oraculis clarissimum fuit. unde oracula Delphica sunt dicta. Delphi autem fuere cognominati: quod Appollo Delphini similis illuc nauigauit. Delphis autem est adytum ex quinque lapidibus extructum. opus Agamedis & Trophonii. Et claros. urbs est lyciæ apollini dicata. Vnde Clarius cognomina

tur. Et tenedos. Tenedos insula est ad hellepontum una ex sporadibus: quæ prius Leucophrys fuit appellata. A Tene autem Tenedos est dicta quasi Τηνοῦς ἴσος. hoc est Teneæ solum. Vnde Tenedius deriuatur. Est etiam Tenedos urbs lyciæ: uel ut alii asserunt Pamphiliæ: quam sub tutela sua esse Appollo ait.

Pataræa regia. Patara urbs est lyciæ a Pataro Apollinis & lyciæ filio appellata: in qua appollo maxime colebatur. Vnde & Patareus fuit cognominatus. Alexander autem scribit: ut Stephanus refert. Saliciam puellam ex ophionide sacra Apollini afferentem in pataris in uia. deposito uase quietuisse. Illa uero erant pemma. ta. lyra. arcus & sagitta: quibus infantes ludunt. Vento autem flante pataram hoc est cistam in mare fuisse delatam. Puellam autem stentem domum rediisse. Pataram uero ad lyciorum cheronesium aduectam fuisse.

Quædam autem ex profugis a Selicia in Pataram incidisse: & quæ in illa erant pemmata cõbussisse. ac cheronesium Apollini consecrassent totamque illam regionem a patara uase patara denominasse. Patara autem græce interpretatur cista. Vnde patareus & patareus declinantur. Iupiter est genitor. Appollo namque iouis ex latona filius fuisse peribetur. Per me quod eritque. Appollo se deum esse uaticinationis significat. Per me concordant carmina neruis. hoc est. musices & harmoniæ ego sum inuentor. Carmina. cantilenæ. Neruis. chordis. Certa quidem nostra est. Se peritum quidem esse sagittarium profitetur. Sed cupidinem a quo est percussus: peritorem esse ait. In uacuo pectore. Libero amoris affectu. Opifexque. opem faciens & ferens auxilium. Interdum opifex opus faciens. Hei mihi. Doleat Appollo quod nullam inueniat medicinam: quæ amorem leuet. Hei autem dolentis est interiectio quæ cum datiuo copulatur. Timido cursu. Hypalla

ge est ipsa enim timida intelligitur. Tunc quoque uisa decens. Quum inquit curreret Daphne uisa est decora & pulchra. Corpora. Corporis membra & carnes. Corpus enim uiuentium. Caro dicat mortuorum.

Vibrabant. uentilabant agitabant. Retro dabat. retro uertebat. Iuuenis deus. Causa est cur non sustinerit ultra blandiri. Idcirco enim diutius sustinere non poterat: quia iuuenis erat. Perdere blanditias. Protere blanda uerba. Admisso passu. Velocibus passibus. Ut canis in uacuo. Pulchra similitudine declarat & Daphnes fugientis & Apollinis insequentis uelocitatem. Canis gallicus. Qui nunc leporarius uulgo appellatur. In uacuo aruo. In aruo demesso.

Pedibus. Pedum uelocitate. Stringit uestigia. radit pedes leporis. Sic Vergilius. Stringentem ripas & amena loca secantem. Extenso rostro. porrecto ore. Fugacis. Fugientis puellae. Crinem sparsum ceruicibus. Capillos per collum sparsos. Afflat. flatu & spiritu attingit. Citae fugae. Velocis. cursus. Si flumina numen habetis. diuinitate ac succurrendi facultate. Qua nimium placui: Tellus hisce. Tellurem rogat ut se uel absorbeat. uel in aliam transmutet figuram. Qua. In qua. Hisce. Aperire: ut me accipias. Alias hiscere significat loqui.

Perde. Destruere. Torpor grauis. Magnus stupor. Mollia praecordia. Partes cordi praeriacentes praecordia dicuntur. Tenui libro. tenui cortice & subili. Modo. Paulo ante. Pigris radicibus. Lentis. immobilibus significat aut pedes i radices fuisse conuersos. Ora cacumen habet. hoc est. Os & facies daphnes i cacumen & summitate lauri fuere conuersa. Nitor unus. Solus splendor. sola pulchritudo. Hanc quoque phoebus amat. Arborē subaudiamus. Nam laurus Apollini dicata esse pibetur. Phoebus autem epitheton est Apollinis purum significat. Sol. n. ab omni fece est alienus. In stipite. In trunco. Trepidare. palpitare. Cui deus. Ordo est. Cui deus dixit. Semp habebunt. Te coma. Eleganter ea enumerat quae lauro ornantur. Nam & comae & citharae & pharetrae lauro cingebantur. Tu ducibus latis. Imperatores triumphantes laureum gestabant coronam. Lata uox. Militum gemitus Io triumphae Imperatores sequantur triumphante.

Longas pompas. Captiuorum ac rerum omnium praedictarum i bello captarum. simulacrorum praeterea urbium expugnatarum. Haec. n. omnia in triumpho gestabantur. Visent. Videbunt. Capitolia. Scite. Nam triumphantes i Capitolium usque ascendebant Capitolio Ioui sacrificaturi. Nam laurus: ut scribit Plinius triumphis proprie dicat: uel gratissima domibus. Ianitrix Caesarem pontificemque: quae sola & domos exornat & ante limina excubat. Eadem pacifera est: ut quam praedicti et iter armatos hostes quietis sit iudicium. Romanis praecipue laticiae uictoriarumque nuncia.

Addit litteris & miliu lacis. pilisque: Fasces imperatorum decorat. ex iis i gremio Iouis optimi maximi deponit: quoties laticiae uictoria noua attulit. Quae non ga ppetuo uiuet: nec ga pacifera est praefera utique myrto & oleae est. Sed ga spectatissima i morte praesens ideoque est grata Apollini assuetis eo dona mittere iam & regibus teste. L. Bruto. Fortassis est i argumentum: quoniam ibi liber

Tunc quoque uisa decens. nudabant corpora uentis: Obuiaque aduersas uibrabant flamina uestes: Et leuis impulsos retro dabat aura capillos.

Aucta fuga forma est. sed enim non sustinet ultra Perdere blanditias iuuenis deus. utque monebat Ipse amor: admissio sequitur uestigia passu.

Ut canis in uacuo leporem cum gallicus aruo Vidit: & hic praedam pedibus petit. ille salutem.

Alter inhaesuro similis iam iamque tenere Sperat: & extenso stringit uestigia rostro.

Alter in ambiguo est: an sit comprehensus: & ipse Morsibus eripitur: tangentiisque ora relinquit:

Sic deus: & uirgo est. hic spe celer. illa timore. Qui tamen insequitur pennis adiutus amoris

Ociore est: requiemque negat: tergoque fugacis Imminet: & crinem sparsum ceruicibus afflat.

Viribus absumptis expalluit illa: citaeque Victa labore fugae: spectans peneidas undas

Fer pater inquit opem: si flumina numen habetis. Qua nimium placui: tellus ait hisce: uel istam

Quae facit uel aedar: mutando perde figuram. Vix prece finita torpor grauis occupat artus.

Mollia cinguntur tenui praecordia libro. In frondes crines. in ramos brachia crescunt.

Pes modo tam uelox pigris radicibus haeret. Ora cacumen habent. remanet nitor unus in illa.

Hanc quoque Phoebus amat: positaque i stipite dextra Sentit adhuc trepidare nouo sub cortice pectus.

Complexusque suis ramos ut membra lacertis: Oscula dat ligno. refugit tamen oscula lignum:

Cui deus. at quoniam coniux mea non potes esse Arbor eris certe dixit mea. semper habebunt

Te coma. te citharae. te nostrae laure pharetrae. Tu ducibus latis aderis: cum leta triumphum

Vox canet: & longas uisent capitolia pompas. Postibus augustis eadem fidissima custos

PRIMVS

tatem publicam is meruisset lauriferam tellurem illam osculatus ex responso. Et quia manu satarum recepta-
rumque in domos fulmine sola non icitur. Ob has causas equidem crediderim honorem eis habitum in triumphis
potius quam quia suffimentum sit caedis & purgatio: ut tradit Massurius. Vnius autem arborum latia lingua no-
men imponitur uiris. Mediamque tuebere quercum. In medio areae palatinae constitutam. Quercus est arbor
grandifera dicta quod id genus arboris graue sit ac durum tum etiam in ingentem euadat: amplitudinem ut
trahit sex. Pompeius. Querquera enim grauem & magnam quidam dici putant. Querquera item frigida in-

Ante fores stabis: mediamque tuebere quercum.
Utque meum intonsis caput est iuuenile capillis:
Tu quoque perpetuos semper gere frondis honores. X
Finierat praean. factis modo laurea ramis
Annuit: utque caput uisa est agitare cacumen.
Est nemus aemoniae praerupta quod undique claudit
Silua. uocant tempe: per que peneus ab imo
Effusus pindo spumo sisuoluitur undis:
Deiectuque graui tenues agitantia fumos
Nubila conducit: summisque aspergine siluis
Influit: & sonitu plus quam uicina fatigat.
Haec domus. haec sedes. haec sunt penetralia magni
Amnis. in his residens facta de cautibus antro
Undis iura dabat: nymphisque colentibus undas.
Conueniunt illuc popularia flumina primum
Nescia gratentur: consolenturue parentem.
Populifer Sperchius: & irrequietus enipheus:
Apidanusque senex: lenisque amphrysus: & aas

terpretatur & cum tremore febris. Perpetuos honores frondis. Periphrasis est foliorum
Laurus. n. nunquam folia abiicit. Finierat Praean Apollo praean dicitur ατρο τοῦ πραιου. hoc
est: a feriendo. Nam indignatus sagittis ferit. Iuue-
nalis. Parce scior Praean & tu deponere sagittas.
Nil pueri faciunt. ipsam configite matrem Am-
phion clamat. Praean quoque hymnus dicitur
in Apollinem compositus: Vergilius. Letum
praean canentes. Laurea. laurus. laurea quo-
que dicitur corona ex lauro confecta. Cacumen.
summitatem. Caput enim uisa est commouere:
quod erat cacumen. Est nemus aemoniae. Tepe
amicenissimam Aemoniae ualle describit poetae
quod commodius Iouo Inachi amnis filiae metamorphosin
in uaccam cum superiore conectat. Nam iuxta tempe
est spelunca Penei fluminis daphnes patris: ad
quem consolandum omnes uicini amnes conueniunt:
praeter Inachum: quamissam filiam lugebat. Io
namque Inachi amnis filia ab Ioue primum
compressa: deinde Iunone superueniente in
iuuencam fuit conuersa. Verum Iuno id quod
erat suspicata: Iouem rogauit ut sibi tam
pulchram donaret iuuenicam. Ei uero tandem
dono accepta argum centum

Tepe
Peneus

oculis praeditum custodem apposuit. Sed Iupiter amicae misericordia motus Mercurio mandauit: ut argum in
terficeret: quem Iuno cum uidisset occisum in pauonem conuertit: centumque ipsius oculos caudae apposuit. Est
Nemus aemoniae. Topographia est. Tepe namque describit uallem Thessaliae amicenissimam. Aemoniae. Thes-
saliae. Aemonia. n. thessalia dicitur ab Aemone Chlorigelasi filio: Thessali autem patre. Vocant tempe. Tem-
pe: ut dixi: nemus est thessaliae quinque milibus passuum in longitudinem tendens a deo amicum: ut amicenissi-
ma quaeque. Loca tepe uocentur: ut Seruius scribit. Praerupta sylua. alta. Per quam peneus. Per media tempe
labitur. Peneus fluminis claritate cunctos thessaliae fluminos antecedens: iuxta gomphos nascitur in radicibus
Pindi montis interque ossiam & olympum nemorosa conualle defluit quingentis stadiis dimidio eius spatio na-
uigabilis. In eo cursu uocantur tempe: ut plinius tradit. quinque milium longitudine & ferme sex latitudine ul-
tra uisum hominis autolentibus se dextra leuaque leuiter conuexis iugis. intus sua luce uiridante. Allabatur Pene-
us calculo amicum uiridi circa ripas gramine. Canorus aurum concentu. Deiectuque graui. Vehementi cur-
su. Summisque aspergine syluis Influit. hoc est. influere uidetur per altas syluas aspergine humidarum nebula-
rum: quae ex illius undis excitantur. Et sonitu plusquam uicina fatigat. Non solum inquit uicini sed longe quoque di-
stantes strepitum illius sentiunt. Haec sunt penetralia. Loca domus secretiora in quibus diis penatibus sacri-
cabatur: penetralia dicebantur. Antro. Spelunca. De cautibus. De lapidibus Cautes autem & cotes dicun-
tur. Dabat. Reddebat. Ius. n. proprie reddi dicitur. Gratent gratulentur Peneo quod daphne filia in laurum fuit con-
uersa. an consolentur quod filiam amisit. Popularia flumina. Vicina ac ex eodem populo. Alibi popularis
gratus populo dicitur. Populifer Sperchius. populos arbore ferens. Sperchius autem fluminis est Thessaliae: qui
ex Pelio monte ortus in malia cum labitur sinu. Enipeus fluminis est Thessaliae ex Oihry monte in apidanum de-
fluens. Eridanusque senex. Sic quidem legitur: sed corrupte ut mihi quidem uidetur. Cum enim proposuerit fluminis
populares Thessalicosque conuenisse ad Peneum: cuius filia Daphne in laurum fuerat conuersa: non uideo qua-
ratione Eridanum galliae cisalpinum fluminem: qui alio nomine dicitur Padus: admisceat. Quare Apidanus le-
gatur: ne ineptus esse Ouidius uideatur. Est enim Apidanus Thessaliae fluminis: quem idcirco poeta senem appel-
lat: quod tarde admodum fluit: donec enipheum admittat. Lenisque Amphrysus. Hic quoque fluminis est Thes-
saliae leniter fluens: iuxta quem Admeti regis armenta pascit Apollo. Unde Lucanus libro sexto. Et flumine
puro Irrigat Amphrysus famulantis pascua phoebi. Et Aes. fluminis est epiro iuxta muros Dirachii labens.

Inachus unus abest. Inachus fluuius est aethiæ ab Inacho rege dictus. Eius filiam Io cum deprehendisset Iupiter spariantem: compressit: ac ne id a Iunone agnosceretur: ipsam mutauit in iuuenam. Mærens itaque Inachus ppter amissam filiã se domi continebat. Natãque miserrimus Io Luget ut amissam. Io accusatiuus est græcus. Nam Io Ius græce declinatũ ut Calypso calypsus. quauis Ionis & calypsonis quidam latine malint declinare. An sit apud manes. An sit mortua. Illi enim apud manes esse dicuntur qui obiere. Manes autem animæ sunt mortuorum quibus honoris gratia deorum uocabulum additum est. Dii nanque manes di-

**Io in iu
uena**

soctatis. Martianus uero Capella in nuptiis philologiae tradit manes tam bonos esse q̄ truces: in quos cum potestatem habeat pluro: merito summanus uocatur quasi Maniũ summus. Manes autem dicti sunt uel a mano qd bonũ apud priscos significabat. Vnde immanis malus crudelisque dicitur: uel a manando ut ait Pompeius: q̄ eos per omnia manare putabant. Sed quam non inuenit usquam. hoc est quam nullo in loco inuenire potest: eam in rerum natura nõ esse putat. Usquam autem & nusquam ad uerba tam in loco q̄ ad locum significant. Usquam autem in aliquo loco ita significat: ut fere semper cum negatione ponatur in oratione. Atque animo peiora ueretur. Mortuam enim eam esse putabat. Viderata patrio. Hic incipit describere quem admodum Iupiter in Ious amorem incidit. A patrio flumine. Ab Inacho Aethiæ fluuius. Tuo toro. tuo lecto: ac tuis nuptiis. Torus autem pro & lecto & pro sede ponitur a tortis herbis dictus. Vnde citra aspirationem scribi debet: quãuis fere in exemplaribus cum aspiratione scriptum legatur. Torus etiam eminentiorem significat pulchritudinem. Vnde Torosa iuuentus a Persio uocatur: Vergilius tertio georgicon Luxuriat que toris animosum pectus. Ambas. umbras & dextras & sinistras. Hoc autem ex poetæ persona dicitur. Exponit enim poeta quas umbras dixerit Iupiter Inachi filiæ petendas. Dum calet. donec calor est. Floratur autem puellam Iupiter: ut meridiei æstus fugiat. Latebras ferarum. syluas in quibus occultantur ferae. Sed qui caelestia magna. Sed qui caeli imperium habeo. Significat autem se esse Iouem maximum deorum: quo facilius illi persuadeat: ut sibi morem gerere uelit. Vaga fulmina: hoc est. non in rectum sed in obliquum euntia. Fulmina enim in obliquum feruntur. Iam pascua lernæ. Lerna palus est argiuorum: in qua habitauit hydra serpens ab Hercule interfecta. Lycæa arua. arcadica. Lycæus nanque mons est arcadiæ Pani pastorum deo dicatus.

Occuluit. occultauit. Tenuit fugam. Cohibuit fugam. illamque fugientem retinuit. Rapuitque pudorem. hoc est. Illam stuprauit erubescendique causam eripuit. In tenebris nanque minus unum quemque pudet ueneri indulgere. Despexit. Dehorum apexit. Alibi despiciere contemnere est. Nebulas uolucres. quæ ut aues uolare uidentur. Sub nitido die. Sereno. Non fluminis illas esse. Physici aiunt nebulas aut a fluuiis aut a uaporibus terræ generari. Ut quæ. utpote quæ. Furta. supra.

Moxq̄ amnes alii: qui qua tulit impetus illos:
In mare deducunt fessas erroribus undas.
Inachus unus abest: imoq̄ reconditus antro
Fletibus auget aquas: natamq̄ miserrimus Io
Luget ut amissam. nescit uita ne fruatur:
An sit apud manes. sed quã non inuenit usquam:
Esse putat nusquam: atq̄ animo peiora ueretur.
Viderat a patrio redeuntem Iupiter illam
Flumine: & o uirgo Ioue digna: tuoque beatum
Nescio quẽ factura toro: pete dixerat umbras
Aut horũ aut horũ nemorũ: & monstra uerat abas.
Dum calet: & medio sol est altissimus orbe.
Quod si sola times latebras intrare ferarum:
Præsidæ tuta deo nemorum secreta subibis:
Nec de plebe deo: sed qui caelestia magna
Sceptra manu teneo: sed qui uaga fulmina mitto.
Ne fuge me (fugiebat enim) iam pascua lernæ
Contraque arboribus lycæa reliquerat arua:
Cum deus inducta latas caligine terras
Occuluit: tenuitq̄ fugam: rapuitq̄ pudorem.
Interea medios iuno despexit in agros.
Et noctis faciem nebulas fecisse uolucres
Sub nitido mirata die: non fluminis illas
Esse: nec humenti sensit tellure remitti.
Atque suus coniunx ubi sit circũspicit: ut quæ
Deprensi totiens bene nosset furta mariti.
Quem postquã cælo non repperit: aut ego fallor:
Aut ego ledor ait. delapsaq̄ ab æthere summo
Constitit in terris: nebulasq̄ recedere iussit.
Coniugis aduentum presenserat: inque nitentem
Inachidos uultus mutauerat ille iuuenam.

PRIMVS

Bos quoque formosa est. Io inquit ut uirgo erat formosa: sic in iuuenecam quoque uersa pulchra uidebatur. Speciem. Pulchritudinem. Probat. Laudat. Cuius. sit uerbum subaudiatur. Et unde. Venerit. Quo ue sit armento. Armentum id genus pecoris dicitur: ut tradit sextus Pompeius: quod est idoneum ad opus armentum. Quamquam Varro ab arando deriuare uideatur quasi aramentum tertia littera detracta. Ut auctor desinat inquiri. Ut dominus uaccæ a Iunone non inuestigetur. Abdicere. ab dicare. alicnare & ab se amouere. Non dare suspectum. Non tradere inquit petitam uaccam Iunoni: suspecta res esset: cogeretque Iunonem

Bos quoque formosa est. speciem saturnia uaccæ
 Quam inuita probat: nec non & cuius. & unde
 Quo ue sit armento: ueri quasi nescia querit.
 Iupiter et terra genitam mentitur: ut auctor
 Desinat inquiri. peti hanc saturnia munus.
 Quid faciat: crudele suos abdicere amores:
 Non dare suspectum. pudor est qui suadeat illud.
 Hinc dissuadet amor. uictus pudor esset amore.
 Sed leue si munus sociæ generis que torique
 Vacca negaretur: poterat non uacca uideri.
 Pellice donata non protinus exiit omnem
 Diua metum: timuitque Iouem: & fuit anxia furti:
 Donec aristoridæ seruandam tradidit argo.
 Centum luminibus cinctum caput argus habebat.
 Inde suis uicibus capiebant bina quietem.
 Cætera seruabant: atque in statione manebant.
 Constiterat quocunque loco: spectabat ad Io.
 Ante oculos Io quamuis auersus habebat.
 Luce finit pasci. cum sol tellure sub alta esset
 Claudis: & indigno circumdat uincula collo.
 Frondibus arboreis & amara pascitur herba.
 Proque toro terre non semper gramen habenti
 Incubat infelix: limosaque flumina potat.
 Illa etiam supplex argo cum brachia uellet
 Tendere: non habuit quæ brachia tenderet argo?
 Et conata queri mugitus edidit ore.
 Pertimuitque sonos: propriaque exterrita uoce est.
 Venit & ad patrias: ubi ludere sæpe solebat:
 Inachidas ripas: nouaque ut conspexit in unda
 Cornua: pertimuit: seseque exterrita fugit.
 Naiades ignorant. ignorat & inachus ipse
 Quæ sit. at illa patrem sequitur: sequiturque sorores
 Et patitur tangi: seque admirantibus offert.
 Decerptas senior porrexit inachus herbas.
 Illa manus lambit: patriisque dat oscula palmiss:
 Nec retinet lachrymas: & si modo uerba supersint:
 Oret opem: nomēque suum casusque loquatur.

aliquid mali suspicari. Qui suadeat illud. Dare. Hinc. ab illa Iunoni tradenda. Sociæ generisque torique. Nam Iuno & soror esse & uxor Iouis fingitur: quod per aere ponitur: qui leuitate ætheri qui idem est cum Ioue: Similis esse subiicitur uidetur. Nam æther aere superior est. Pellice. concubina. Nam pellex dicitur quæ cum eo uiro cui uxor est se miscet. Græci illam *πρωλαξκα* uocant. Et fuit anxia furti. hoc est fuit sollicita ne sibi furto auferretur. Aristoridæ argo. Argus Aristoris filius centum habuisse oculos fingitur quorum semper octo & nonaginta uigilabant. bini uero solum dormiebant. Capiebant quietem. Dormiebant.

Seruabant. Custodiebant. Atque in statione manebant. hoc est. uigilabant. Trastatio est a militibus sumpta: qui in statione tunc manere dicuntur: cum diligenter excubias agunt. Spectabat ad Io. accusatiuus est græcus. Non enim permittit sibi declinare Io Ionis ut Dido didoïs. Quamuis auersus. Quamuis in aliam partem uultum auersum haberet. Luce finit pasci. Tēpore inquit diei eam pascere permittit Argus. Nocte uero ad præsepē eam ligans in stabulis claudit. Indigno collo. Ceruici uincula non merenti propter molliciem atque pulchritudinem. Amara herba. Ipsi filie Inachi amara: non uaccis quibus est suauis.

Incubat terræ. Cubat in terra & iacet. Gramē. herbam & stramē. Limosa. lutosa ac coeno infecta. Tendere. porrigere. Brachia. Manus iunctas: ut illum ad misericordiam commoueret. Et conata queri. cōque rī lamentari. Mugitus edidit ore. Mugire uerbum est factitium a sono uocis bouē ductum. Edidit. emisit. Inachidas ripas. Inachias Patronymicum pro possessiuo positum. Noua cornua. Sibi nouiter nata.

Fugit. Fugere conata est. Neque enim ipsam fugere poterat. Naiades ignorant. Non agnoscunt sororem. Admirantibus. Patri & nymphis. Lambit. Lingit. Oret. Orare uellet. Casus. Infortunia.

Argi
oculi
cauda
pauca
pis

Littera pro uerbis. loco uerborum inquit littera quam pedibus in puluere uacca effecit: indicauit patri filiã. Bous enim pes i & o litteras exprimere uidetur: quas cum uidisset Inachus: eam esse filium cognouit. Duxit. Effecit: Duci aut̃ proprie dicuntur littere cum fiunt. Vnde etiam litterarum ductus a Fabio appellantur.

Indicium triste. Significationem mactam ab effectu: quod matore affecit patrem. Grauius nanque pater dolebat filiam in iuencam fuisse transmutatam q̃ si mortua esset. Peregit. Effecit. Me miserum. O subintelligatur: quod frequenter in exclamationibus omittitur leuioribus. Pendens in cornibus & ceruice. hoc est cornua & ceruicem amplectens. Iuencæ autē

magnitudo significatur a cuius cornibus & ceruice Inachus illa amplectens p̃dere uidebat. Ingeminat. exclamatione illã o me miserum duplicat. Tu ne es quaesita per omnes. Ordo est. Tu ne es nata & filia mihi per omnes terras quaesita? Tu non inuenta reperta es. Signat differentiam inter inuenire & reperire poeta. Inuenimus. n. quaeretes. Reperimus casu. Luctus erat leuior. si nō reperta esses. grauius enim fert pater quod in uaccam filia sit cōuersa: q̃ si mortua esset.

Nec mutua nostris dicta refers. hoc ē nec uicissim mihi respondes. Quod unum. Quod solum facere potes. Thalamos tædalque. hoc est nuptias. De grege nunc tibi uir. Maritus inquit de armento tibi est habendus Vnde filios uitulos tollas. Iuencarum nanque mariti iuueci sunt. Nec finire licet. Nec possum inquit morte tantis doloribus imponere finem: cum deus sim immortalis. Sed nocet esse deum. Deo quoque eleganter dicitur. Diu autem ita sunt immortales: ut ne sibi quidem mortem consensere possint. Præclusaque Ianua leti. mortis. Quoniam inquit sum deus: tantos dolores morte finire non possum: uerum semper me in luctu esse oportet. Dileni. cæcæ. Tot sunt atque immortales. Extendit. Producit. Prologat. Stellatus argus. quod eius oculi ad similitudinem stellarum micarent. Abstrahit. Violenter abducit. Ipse procul. Ipse inquit argus in propinquum montem ascendit: unde sedens in omnes partes spectabat. Procul. Prope. Occupat. Celeriter ascendit. Cacumen. uerticem. & summitatem.

Phoronidos. Phoronei neptis. Phoroneus nanque Inachi pater fuit. Narrat autem quemadmodum Argusa. Mercurio fuit interfectus eiusque oculi cauda p̃auonis fuerunt a Iunone appositi. Natumque uocat. Mercurium. Nam Mercurius Iouis fuit filius ex Maia una ex pleiadibus: q̃ septem Atlantis filia fuit. non ex electra: sed ex Pleione nymp̃ha suscepta: unde & Pleiades sunt nominatae. Hæ in sidera translata: ac in humero tauri collocata: Vergilia a latinis uocantur: quod uetis tempore oriantur. Lucida pleias. Maia pleiadum splendidissima. Leto det. interficiat. Parua mora est sumpsisse. figura est poetica. Alas pedibus. hoc est. talaria alata quæ idcirco Mercurio attribuntur: quod planetarum omnium sit uelocissimus. Virgam somniferam. Caduceum dicit. de quo & Vergilius. Tum uirgam capit. hac animas ille euocat orco Pallentes. alias sub tristia tartara mutit. Dat somnos adimitque & lumina morte resignat. Tegimenque capillis. petasum & pileum. Ioue natus. Mercurius Iouis filius ex Maia. Obiter autem Mercurii quoque metamorphosin in pastorem poeta describit. Et posuit pennas. hoc est deposuit talaria alata. Per deuia rura. Per inuias syluas. Dum uehit adductas. Dum inquit ducit capellas congregatas. Tacti uehi proprie dicuntur: quæ geruntur. Structis auenis. tibia quam ex auenis construxerat: est autem auena genus frum̃ti notius q̃ ut sit exponendum: ex cuius calamis tibiæ etiã num a rusticis cōficiunt.

Littera pro uerbis: quam pes in puluere duxit:

Corporis indicium mutati triste peregit.

Me miserum exclamat pater inachus: inq̃ gementis

Cornibus & niuæ p̃dens ceruice iuencæ:

Me miserum ingeminat. tu ne es quaesita per omnes

Nata mihi terras? tu non inuenta: reperta es?

Luctus erat leuior: retices: nec mutua nostris

Dicta refers. alto tantum suspiria ducis

Pectore: quodq̃ unū potes: ad mea uerba remugis.

At tibi ego ignarus thalamos tædalque parabam.

Spesque fuit generi mihi prima. secunda nepotum.

De grege nunc tibi uir: & de grege natus habendus.

Nec finire licet tantos mihi morte dolores.

Sed nocet esse deum: præclusaque ianua leti

Aeternum nostros luctus extendit in æuum.

Talia dicenti stellatus summouet argus:

Ereptaque patri diuersa in pascua natam

Abstrahit. ipse procul montis sublimis cacumen

Occupat: unde sedens partes speculatur in omnes.

Nec superum rector mala tanta phoronidos ultra

Ferrepotest: natumque uocat: quem lucida partu

Pleias enixa est: letoque det imperat argum.

Parua mora est: alas pedibus uirgamque potentem

Somniferam sumpsisse manu: tegimenque capillis:

Hæcubi disposuit: patria Ioue natus ab arce

Desilit in terras. illic tegimenque remouit:

Et posuit pennas. tantum modo uirga retenta est.

Hæc agit ut pastor per deuia rura capellas.

Dum uehit adductas: & structis cantat auenis:

PRIMVS

Voce. Sono. Nouæ artis. Tibiæ nouiter a Mercurio inuentæ. Custos Iunonius. Argus a Iunone custos Io in uaccam conuersæ appositus. Hoc saxo. Hoc monte. Vtrumque enim frequenter pro altero ponitur a poetis. Fœcondior. Vberior. Pastoribus. Otio & quieti pastorum. Atlantides. Mercurius nepos atlantis ex Maia. Iunctis arundinibus. Sono tibiæ. Vincere. Superare. In somnum inducere. Temptat. Conatur. Seruantia lumina. Oculos obseruantes atque custodientes uaccam. Ille tamen inquit suaues somnos a Mercurio immisso repellere conatur. Nanque reperta Phystula nuper erat. Parenthesis est. Causam continens inquisitionis Argi: Tam cœcinne autem fabulam fabulæ connectit Poeta: ut cū multas simul describat transfigurationes: minime tamen a proposito discedat. Exponit enim quemadmodum Syrinx nympha Ladonis fluuii filia ardentem a Pane deo amata: ne uirginitatem amitteret: in arundinem apud Ladonem fluuiū fuit commutata: ex qua Pan ad mitigandos amoris ardores sibi phystulam composuit. Vnde Vergilius. Pan primus calomos cœra coniugere plures Instituit. Tum deus inquit. Tūc Mercurius narrare cepit. Arcadiæ gelidis in montibus. Arcadia regio est Achaïæ contermina ab Arcade Iouis & Calistus filio de nominata. Variis enim nominibus antea fuit appellata. Nam & pelasgia & Parrhasia fuit uocata. Sunt qui illam & Gigantida & Azanian & Panian appellarint. Inter hamadryadas nonacrinas. nymphas arcadicas. Nonacris nāque urbs est arcadiæ. Vnde nonacrinæ nymphæ sunt appellatæ. Hamadryades autem nymphæ dicuntur quæ una cum arboribus & oriuntur & occidunt: unde etiā Hamadryades sunt dictæ. αραενι simul. Ἀραενος arbor apud ueteres græcos dicebatur: quāuis nūc pro queru ponatur. Naias una fuit. Naiadas fluminū ac fontium sūt nymphæ αραενος του ποταμου. hoc est a fluēdo dictæ. Nympharum enim aliæ sunt fluminum quæ naiades ut dixi uocantur. Aliæ Nemorum sylvarumque quæ Driades. Napeæ. Hamadryades. Aliæ montium quæ Oreades αραενος του ορους. hoc est monte cognominantur. Nymphæ syrinx uocabāt. Ab illius nomine tibiæ a græcis syrinx appellatur. Non semel & satyros. Sæpius inquit & satyros & reliquos sylvarum deos elusit. Dianam enim imitabatur: uirginitatemque seruare decreuerat. Satyri autem dii esse syluestres crediti sunt: quod huiusmodi animalia in desertis solum præsertim athiopiæ inueniuntur. Et quoscunque deos. Syluanos Faunos ac Panes ait. Hos nanque sylvarum ac nemorum deos antiquitas putabat. Ortygiam deam. hoc est. Dianam. Ortygia nanque insula est quæ alio nomine Delos frequentius uocatur: sic dicta: ut ait Solinus: quod in ea primum sunt uisæ coturnices quas græci ortygas uocant. Eiusdem nominis insula est in mari siculo. Ritu Dianæ. More Dianæ. Latonia. Diana latonæ filia. Sic quoque fallebat. Quauis inquit syrinx cornu habet arcum: diana tamen esse uidebatur a deo illi similis erat. Pan uidet hanc. Pan deus est pastorum & nemorum. Pinu acuta. Corona ex pinu confecta. Pinus enim Pani deo dicata fertur. Vnde etiam ea coronatur. Votis cede. Cupiditati obsequere. Tibi nubere uolentis. Te uxorem ducere cupientis. Nubere enim uiris mulieres dicuntur. Restabat plura referre. hoc est. restabant plura: quæ a Mercurio referrentur de syringe: eaque describit Ouidius. Sed cum uideret Mercurius Argum somno oppressum: statim uocem cohibuit: ipsumque interfecit. Et precibus. Describit ea quæ Mercurio narranda de syringe restabant. Per auiam. Per loca inuia. Ladonis ad amnem. Ladon fluuius est. Arcadiæ leniter uolens.

Voce nouæ captus custos iunonius artis:
 Quisquis es: hoc poteris mecū considerare saxo:
 Argus ait. neq; enim pecori fœcondior ullo
 Herba loco est: aptamq; uides pastoribus umbrā.
 Sedit atlantiades: & euntem multa loquendo
 Detinuit sermone diem: iunctisq; canendo
 Vincere arundinibus seruantia lumina temptat.
 Ille tamen pugnat molles euincere somnos.
 Et quis sopor est oculorum parte receptus:
 Parte tamen uigilat. quærit quoq; (nanq; reperta
 Fistula nuper erat) qua sit ratione reperta.
 Tum deus: arcadiæ gelidis in montibus: inquit
 Inter hamadryadas celeberrima nonacrinas,
 Naias una fuit. nymphæ syrinx uocabant.
 Non semel & satyros eluserat illa sequentes:
 Et quoscunque deos umbrosa q; filia feraxque
 Rus habet. ortygiam studiis ipsamq; colebat
 Virginitate deam. ritu quoque cincta dianæ
 Falleret: & posset credi latonia: si non
 Corneus huic arcus. si non foret aureus illi.
 Sic quoq; fallebat. redeuntem colle lyceo
 Pan uidet hanc: pinuq; caput præcinctus acuta
 Talia uerba refert. tibi nubere nymphæ uolentis
 Votis cede dei. restabat plura referre.
 Et precibus spretis fugisse per auiam nympham:
 Donecharenosi placidiladonis ad amnem
 Venerat. hic illam cursum impredientibus undis:

... nos portos...
 ... inueniuntur. Et quoscunque deos. Syluanos Faunos ac Panes
 ait. Hos nanque sylvarum ac nemorum deos antiquitas putabat. Ortygiam deam. hoc est. Dianam. Ortygia nanque insula est quæ alio nomine Delos frequentius uocatur: sic dicta: ut ait Solinus: quod in ea primum sunt uisæ coturnices quas græci ortygas uocant. Eiusdem nominis insula est in mari siculo. Ritu Dianæ. More Dianæ. Latonia. Diana latonæ filia. Sic quoque fallebat. Quauis inquit syrinx cornu habet arcum: diana tamen esse uidebatur a deo illi similis erat. Pan uidet hanc. Pan deus est pastorum & nemorum. Pinu acuta. Corona ex pinu confecta. Pinus enim Pani deo dicata fertur. Vnde etiam ea coronatur. Votis cede. Cupiditati obsequere. Tibi nubere uolentis. Te uxorem ducere cupientis. Nubere enim uiris mulieres dicuntur. Restabat plura referre. hoc est. restabant plura: quæ a Mercurio referrentur de syringe: eaque describit Ouidius. Sed cum uideret Mercurius Argum somno oppressum: statim uocem cohibuit: ipsumque interfecit. Et precibus. Describit ea quæ Mercurio narranda de syringe restabant. Per auiam. Per loca inuia. Ladonis ad amnem. Ladon fluuius est. Arcadiæ leniter uolens.

LIBER

Liquidas sorores. naiadas. Calamos palustres. Cannas in paludibus nascentes. Dumq; ibi suspirat Ibi in calamo suspirat syrinx. Hoc mihi consilium. Volo iquit pan hoc consiliū mihi tecū esse commune. Ne enim tu in arundine quereris: ita ego hac eadem arundine meos solabor ardores. Disparibus. iæqualibus.

Compagine, coniunctione Compago autem & compages in eadem dicitur significatione. Nomen puellæ Græci namq; tibiam Siringa uocant. Succubuisse. Victos fuisse. Languida lumina. Oculos somno occupatos. Medicata Virga. Caducei est periphrasis. Falcato ense. In falcis modum recuruo gladio. Nutantem caput concutientem: ut dormitantes faciunt. Qua collo est confine caput. Qua caput coniungitur cum collo. In tot lumina. Per tot oculos. Lumen namque & oculum & lucem significat. Occupat, opprimit. Vna nox. Vna obscuritas & mors. Vna enim omnes extincti sunt. Excipit. Ex capite argi capit, Excipere autem modo suscipere cadētia significat & uerba dictata cum scribuntur, modo excludere & ab aliis separare: Vnde exceptiones apud Iuriscos sultos & oratores dicuntur exclusiones: quibus id excluditur quod intentionē ab actore est deductum. Interdum excipere est insidiis aliquem capere. Vergilius, Excipit incautum. Vnde excipula deriuatur: quibus pisces capiuntur. Saturnia. Iuno saturni filia, est enim antonomasia, Appellatio namque pro nomine posita est. Collocat. Apponit. Sux uolueris pennis. Periphrasis ē pauonis. Nam pauones sub tutela Iunonis esse dicuntur. Stellantibus. More stellarū fulgentibus. Protinus exarsit, inflammata est ira, nam in Io uaccam indignata est Iuno: cuius causa argus fuerat interfectus.

Quare illi furorem immisit: quo per totū terrarum orbem acta ē. Cum autem ad Nilum peruenisset; miseratione Iouis pristina recuperauit figuram: deaque effecta Isis fuit appellata. Nectempora distulit irā. hoc est, nec uindictam in aliud distulit tempus. Horriferam erinyon, horrendam furiam, Erinyes enim furie dicuntur infernales. Pellicis argolica, ioue Inachi argiuorum fluuii filia. Ab Argo namq; clarissima urbe peloponnesi: cuius Rex fuit Inachus: argolicus declinatur. Stimulos cæcos, furores occultos. Condidit, abscondidit. Profugam, porro fugatam. Restabas Nile, apopstrophe ad Nilum: qui fluuitus est Aegypti: a Nilo Rege nominatus: ut Diodorus ait. Quē simulac tetigit, ad quē postq̄ puenit. Luctifono mugitu, luctū sonāte & referēte. Estygijs iubet hoc audire paludes, hoc ē p paludē stygē iura uicē cuius numē dii fallere nō audebāt: ut Vergilius scribit. Vt lenita dea ē, postq̄ Iuno fuit mitigata. Fitq; qd ante fuit, hoc est humana restituit figurā. Fugiūt, celerit cadūt. Setæ, pili duriores. Decrescūt, diminuant. Filuminis arctior orbis, hoc ē oculorū orbis strictiores fiunt. Contrahit rictus, os dimiuit. Redesit humeriq; mās, hoc ē, armi i hæros pedesq; anteriores i mās cōuersi fuerūt. Qui nāq; i aliis aialibus armi, i hoie hæri uocant,

Vt se mutarent: liquidas orasse sorores.

Panaq; cum prensam sibi iam syringa putaret

Corpore p nymphæ calamos tenuisse palustres,

Dumq; ibi suspirat: motos in harundine uentos

Effecisse sonum tenuem similemque querenti.

Arte noua uocisq; deum dulcedine captum

Hoc mihi consilium tecum dixisse manebit.

Atque ita disparibus calamis compagine cære

Inter se iunctis nomen tenuisse puellæ.

Talia dicturus uidit cyllennius omnes

Succubuisse oculos: ad opertaq; lumina somno.

Supprimat extemplo uocem: firmatq; soporem

Languida permulcens medicata lumina uirga.

Nec mora falcato nutantem uulnerat ense:

Qua collo est confine caput: saxoque cruentū

Deicit: & maculat præruptam sanguine rupem

Arge iaces: quodque in tot lumina lumen habebas

Extinctū est: centumq; oculos nox occupat una.

Excipit hos: uolucrisq; suæ saturnia pennis

Collocat: & gemmis caudam stellantibus implet.

Protinus exarsit: nectempora distulit irā:

Horriferamq; oculis animoq; obiecit erinyon

Pellicis argolicæ: stimulosq; in pectore cæcos

Condidit: & profugam per totum terruit orbem.

Vltimus immenso restabas Nile labori:

Quem simulac tetigit: positusq; in margine ripe

Procubuit genibus: resupinoq; ardua collo

Quos potuit solos tendens ad sidera uultus:

Et gemitu & lachrymis & luctifono mugitu

Cum ioue uisa queri est: finemq; orare malorum;

Coniugis ille suæ complexus colla lacertis:

Finiat ut pœnas tandem rogar: inque futurum

Pone metus inquit: nunq̄ tibi causa doloris

Hæcerit: & stygijs iubet hoc audire paludes,

Vt lenita dea est: uultus capit illa priores:

Fitq; quod ante fuit, fugiunt de corpore setæ.

Cornua decrescunt, fit luminis arctior orbis.

Contrahit rictus, os dimiuit. Redesit humeriq; mās, hoc ē, armi i hæros pedesq; anteriores i mās cōuersi fuerūt. Qui nāq; i aliis aialibus armi, i hoie hæri uocant,

Ioī pri
stinā fi
guram

PRIMVS

Vngula dilapsa diuisa. In quinos unguēs. inter unguem & unguulam differentia signatur. Vngula nanq̄ est aut solida: ut equorum: aut bifida: ut boū. Vngues uero sunt multifidi: ut hominum & leonum. Neq̄ enim unguēs hominum sunt tantum: ut imperiti putant: sed aliorum quoq̄ animalium. De boue nil superest. de figura bouis nil restat. Nympha. Io nympha Inachi filia. Est enim nominandi casus nymphę: eoq̄ sine diaphthongo est scribendum. Et timide uerba intermissa retemptat. hoc est. cum timore iterū loqui conatur.

Verba intermissa. uerba diu omīssa. nam intermittere est ad tempus omittere atq̄ deponere. Retemptat. iterum tēptat experiturque an loqui possit.

Nunc dea. nunc inquit Io pro dea Iside colit̄ ab ægyptiis lineas uestes gestantibus. Isidis nanq̄ sacerdotes lineis uestibus utebantur. Isidem uero ægyptii: ut tradit Diodorus: lunam esse putant: ut osiridem solem: interpretarique antiquam sumpto nomine ab æterno & antiquo illius ortu. Ad dunt illi cornua propter aspectum. sic enim uidetur: quo tempore primis diebus appareret quia bos illi ab ægyptiis sacrificat. Quidam autem Isidem Iouis ægypti regis filiam fuisse: eademq̄ cum cerere esse: quæ ab osiride fratre uxor accepta multa contulerit ad usum uitæ humanæ. Prima enim triticum & hordeum: quæ prius incognita hominibus casu inter cæteras herbas oriebantur: inuenisse fertur: Leges quoq̄ Isidem stautisse ferunt. quibus iusticia æque omnibus seruaretur ut atq̄ iniuria timore pœnæ sublatis. Hæc de causa prisca græci Isidem legiferam appellarunt: tanquam primam legum inuentricem. Osiride autem marito interfecto iurasse dicitur Isis se nulli alii nupturâ: ac iusto deinceps imperio regnasse: beneficisq̄ in populos omnis alios reges superasse: ac post obitum deorum honores consecutam: & in Vulcani templo apud Memphim sepultâ fuisse. Afferunt autē ægyptiis id qd̄ fere poeta: oēs testant̄: Isidē plurima inuenisse ad morbos medicamenta: medicæq̄ arte multū contulisse: ac in deorū quoq̄ numerū relatâ gaudere hominum culti inque eorum ualitudine precipue uersari. quin etiam in somnis palam iis opitulari: quos censuerit dignos. Et qui illius monitis optemperant: præter opinionem curari etiam quorum medici salutem desperarint. Visu quoque aut alia quapiam corporis parte debiles illius deæ numen implorantes in pristinam restitui ualitudinem. Signa uero horū esse dicunt: non græcas fabellas: sed opera per totū nanq̄ terrarū orbē Isidem colī propter manifestas illius morborum curationes. Hæc & multo plura de Iside Diodorus. Cæterum Ouidius græcorum figmenta sectatur. Hinc epaphus. Epaphi ac phaethontis iurgia idcirco describit poeta: ut commodius & librum secundum cum primo: & mutationem sororum phaethontis ipsius in populos cum superiore transformatione connectat. Epaphus enim Iouis & Ius filius in altercatione phaethontem non esse apollinis filium dixit. qua contumelia phaethon indignatus Clymenem matrem rogauit: ut sibi uerum ostenderet genitorem. Illa apollinem esse asseuerauit. utq̄ se ad Apollinis regiam conferret: ac ab ipso sciscitaretur: hortata est. Eo cum uenisset phaethon: accepit se apollinis filium esse: a quo hortatus ut quicquid uellet peteret: se enim nihil negaturum: impetrauit a patre: ut solis currum unum diem regeret. Cum uero nō terras modo: sed cælum quoque imperitus equos solis gubernandi combureret: Iouis fulmine in padum fluiuium præcipitatus est. Huius uero sorores cum finem lachrymis non imponderent: deorum miseratione in populos arbores: earumque lachrymæ in electrum conuerse feruntur. Hinc epaphus. ex hoc inquit Epaphus Iouis filius esse creditur: quod Io mater eius ab ægyptiis tanquam dea colebatur. Phaethon apollinis & Clymenes nymphae fuisse filius dicitur. Est autem nomen trisyllabum non bisyllabum: ut quidam putant præcipientes cum a diaphthongo esse scribendum. Non tulit Inachides. Epaphus Inachi nepos. Et tulit ad clymenē matrem. Clymene nympha fuisse fertur Oceani & Tethyos filia: ex qua apollo sustulit phaethontem. En ego liber ille ferox. indignatur phaethon: quod cum alias & liber & ferox in respondendo esse consueuerit: nihil tunc epaphi conuictis responderit. En particula est indignantum propria. Refelli. consutari.

Phaethontis epaphi q̄ ceratamen

— *niligera. anilo*

LIBER

Ede notam ostende signum. Meque asserere celo. hoc est. me tua defensione celo ascribe. me defende ac praesta deum esse. Et implicuit. iniecit. Meropisque caput. per uita Meropis uiri. nam Clymene post phaethontem ex Apolline susseptum Meropi nupsit. Meropes sane homines ab Homero dicuntur a uocum diuersitate. $\mu\epsilon\rho\pi\omega$ namq; diuido. $\mu\epsilon\rho\omega\sigma$ uox dicitur. Meropes etiam sunt aues apibus infestae. unde etiam a piastra uocantur: q; apes comedat. Verg. in geor. Meropes aliaq; uolucres. Tadaeque sororu. nuptias suarum sororum: quas matri cura esse sciebat. Dicti criminis. obiecti criminis. Per iubar hoc. p hunc solis splendorum. nam iubar proprie significat luciferum stellam quod iubar lucis effundat. Verg.

It portis iurare exorto delecta iuuentus. A lucifero autem omnis splendor iubar appellatur. Insigne. ornatum. clarum. unde in signa dicuntur signa & ornamenta uirtute adepti. Radius coruscis. fulgentibus. micantibus. Radius autem non solum fulgor micans dicitur: sed uirga quoque qua Geometrae lineas designant. Vergilius. Descripsit radio totum qui gēibus orbem. Est etiam instrumentum textorium. Vergilius. Excussi manibus radii. Est & instrumentum: quo mensurae aquantur: quod etiam hostorium dicitur. Plautus. Dii deaque omnes tantam nobis latitiam: tot gaudia sine radio cumuletis. Est etiam radius oliuae genus oblongae: de qua Vergilius. Nec pingues unam in faciem nascuntur oliuae. Orchades & radii & amara pausia bacca. Rotae quoque radios habere dicuntur. Quod nos auditque uidetque. hoc ex sententia Homeri dictum esse uidetur. Nam ut scribit Plinius. Sol fertur medius planetarum amplissima magnitudine: ac potestate: nec temporum modo terrarumque: sed siderum etiam ipsorum caelique rector. Hunc mundi esse totius animi ac planius mentem. hunc principale

naturae regimen: ac numen credere decet opera eius aestimantes. hic lucem rebus ministrat: aufertque tenetque. hic reliqua sidera occultat. hic uices temporum annumque semper renascentem ex usu naturae temperat. hic caeli tristitiam disciuit: atque etiam nubila humani animi serenat. hic suum lumen caeteris quoque sideribus foenerat. praclarus. eximius. omnia intuens. omnia etiam exaudiens: ut principi litterarum Homero placuisse in uno eo uideo. Temperat. regit ac gubernat. nam solis calore omnia temperantur. Si ficta loquor. hoc est si mentior: & falsa dico. Omne enim fictum falsum est. Fictum est enim quod non est factum: sed fieri potuit. falsum autem uanum & fictum differunt: ut scribit Donatus. Nam falsum est fictum mendacium simile ueritati. Vanum nec possibile: nec uerisimile. Fictum totum sine uero: sed uerisimile. Falsum loqui mendacis est. Fictum callidi. Vanum stulti. Falsum loqui culpa est. Fictum uirtutis. Vanum uecordiae. Falsis decipimur. Fictis delectamur. Vana contemnimus. Neget ipse uidendum se mihi. subtrahat se mihi aspiciendum. Oportet autem clymene ut moriatur: si mentitur phaethonti. Sitque lux ista nouissima. hoc lumen solis ultimum sit mihi. Nec longus patrios. nec longo inquit tibi labore opus est: ut cognoscas & uideas patrii domum. Nosse. cognoscendi. est enim constructio graeca. nam graeci infinitis pro gerundiis utuntur. Patrios penates. patrii tui aedes. Contermina. confinis. Nostra terrae aethiopiae: Aethiopia namque India: unde sol oriri uidetur: finitima est. Si modo fert animus. hoc est. si modo ad hoc te inclinat animus. ut eas ad patrii aedes uidendas. Et scitabere. inuestigabis. Scitari namque est rogare ut sciamus. Emicat. exilit. Et concipit aethera mente. hoc est. omnia magna sibi promittit. Nam aethera quoque se pertransire posse sperabat. Aethiopiaeque suos. E quibus phaethon erat unus. Aethiopes autem ab aethiopiae uulcani filio qui aethiopiae a nomine suo appellauit: ut in sexto narrat Plinius: fuere cognominati. Sub ignibus sideris. sub feruoribus solis. Indi uero populi sunt orientis: ab Indo fluuio cognominati.

Primi Libri Finis.

SECUNDVS

Raphaelis Regii in secundam metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Egia solis erat. Secundū librum auspicatur. Ouidius a descriptione ædiū solis: ad quas peruēne rat Phaethon a Clymene matre exhortatus: ut ipsum rogaret Apollinē an sibi pater esset. Concinne igitur huius libri initium cū prioris sine cōnectit. Videtur autē Ouidius regiā solis describere ad imitationē palatii Romani uel Capitoliū. Nā magnificētissimum quodq; in hac descriptione ædificiū mente concepit. Regia. domus regis quæ basilica cœpta ē dici. Clara. lucida. illustris. Micante. splē

Regiæ solis descriptio

P. Ouidii Naso. metamorpho. Liber secundus.

Egia solis erat sublimibus alta columnis:

Clara micante auro: flammæq; imitante pyropo:

Cuius ebur nitidū fastigia summa tegebat.

Argenti bifores radiabant lumine ualuarum:

Materiam superabat opus. nam mulciber illic

Aequora cælarat medias cingentia terras:

Terrarumq; orbē: cælumq; quod imminet orbi.

Ceruleos habet unda deos tritona canorum:

Protea q; ambiguum: balenarumq; prementem

Aegeona suis immania terga lacertis:

Dorida q; & natas: quarum pars nare uidetur.

Pars in mole sedens uirides siccare capillos.

Pisce uehi quædam. facies non omnibus una:

Non diuersa tamen: qualem decet esse sororum.

Terra uiros urbesq; gerit siluasq; ferasq;

Fluminaq; & nimphas & cætera numina ruris.

Hæc super imposita est cæli fulgentis imago:

Signaq; sex foribus dextris totidemq; sinistris.

Quo simul accliuo clymeneia limite proles

Venit: & intrauit dubitati tecta parentis:

Protinus ad patrios sua fert uestigia uultus:

Consistitq; procul. neq; enim propiora ferebat

Lumina. purpurea uelatus ueste sedebat

In folio phœbus claris lucente smaragdus.

Ad extra leuâq; dies: & mensis: & annus.

In magno aliquo scopulo. Terra utros. Ita inquit terra erat sculpta: ut & urbes & flumina & syluæ & nymphae & feræ ei inesse uiderentur. Signaq; sex. Zodiacus quoque circulus ita erat sculptus: ut sex signa in dextris totidemq; in sinistris conspicerentur. Quo simul accliuo uenit. At quam regiā inquit cum per arduum limitē Phaethon ascendisset: q̄ primum se contulit ad patrem. Simul. postquam. Dubitati parentis: De quo dubitabat. Protinus ad patrios. q̄ primum in conspectum patris iuit. Accliuo limite. arduo. Regiā enim solis in editiore loco esse uerisimile uidetur. Neque enim propiora ferebat Lumina. Ratio est causam continens cur proprius non accederet. Neque enim inquit ferre poterat splendorem solis propinquo. Purpurea uelatus. & habitum. Solis & folium describit ita perspicue: ut nulla expositio sit adhibenda: cum splendore solis omnia lucida sinistram aperita: neque uillo alio lumine indigere uideantur. In folio. Solium dicitur quasi solidum quod ex ligno conficeretur. Est autem Solium proprie regum sedes. Claris smaragdus. Smaragdus gemma est uiridis & clare splēdens. A dextra leuâq; dies. Comitēs assefforesq; solis

LIBER

Is describit: qui ipsum nunquam relinquunt. Sol. n. & diei & mensis & anni & omnium temporum est auctor. Sæculaq. Sæculi spatium dicitur annorum ceterum. Verq. nouum stabat. Quatuor anni partes ita describit: ut singulis sua attribuat proprietatem. Vere namque oriuntur flores ex quibus corona conficiuntur. ætas nuda pingitur propter æstum: quo frumenta maturescunt. Autumno uindemia assignatur. Hyems frigoribus glacieque infestatur.

Spicea ferta. coronas spiceas. Sertum. n. corona dicitur a serendis floribus appellatum. Haud inficianda. ne ganda. Nam inficiari & inficias ire negare est. Vnde coniecturalis status a quibusdam inficialis dicitur quod in eo factum negatur. Ille refert. Respondet. Vsum

huius nominis. ut tua progenies dicar. Pignora da. signa & documenta presta. Detrahe. De me eripe. Hunc errorem. hanc dubitationem.

Edidit. dixit. asseruit. uulgauit. Veros ortus. ueram originem. Ex me nanque uere es ortus.

Quocumque minus dubites. Ac ut minus inquit de hac re dubites: pete quicquid uis & habebis. Diis furcanda palus. Styx palus est inferorum perquam dii iurare timent: ut Vergilius inquit. Vix bene finierat. Temerarium ac ferocem nimiumque in cupiditatibus ardentem innuit fuisse phætonem.

Inquit diem. p. unum diem. Ius & moderamen Potestatem & regimen. Alipedum. alas in pedibus habentium: hoc est: uelocissimum. Terque quaterque Concutiens. Sæpius. Concussio autem capitis hic poenitentiam: alibi significat indignationem. Temeraria dixit. mea inquit promissa temeraria inconsulta sunt facta propter tuam dubitationem. nisi enim dubitasses an ego tibi sim parens: nunquam tibi me omnia concessurum quod petisses pollicitus essem. Tua uoce. est ablatiui casus. hoc est propter tuam dubitationem. Utinam promissa liceret. utinam inquit possem tibi promissa negare. Viribus istis. exiguis & mortalibus.

Sors tua. conditio tua. Non est mortale. Cur rus namque solis est incorruptibilis. Ab impossibili autem & difficili dissuadet phœbus. Plus etiam quam quod superis. hoc est. plus etiam cupisquam diis ipsis adipisci concedatur. Affectas cum affectu quoddam uehementi appetis. Placeat sibi quisque licebit. Quauis inquit unusquisque deorum multum sibi arroget: me tamen excepto nullus eorum in solis curru commode poterit consistere. ne ipse qui dem Iupiter: quo nihil maius nihilque potentius habetur. Ignifero in axe. in curru ignem & solem ferente. Axis autem lignum est illud circa quod rotæ currus uertuntur. Et quid ioue maius habetur: ac si dicat nihil. Ardua prima uia est. causas enumerat: quibus ostendit difficilissimam esse currus solis gubernationem. Recentes. instaurati integri uiribus: ut qui per noctem quieuerunt. secundum uulgi autem loquitur opinionem: qui putat solis equos ipsumque solem noctu quiescere. Pauida formidine. Ab effectu quod pauidos timidosque reddat. Moderamine. regimine ac temperamento. Tunc etiam quæ me. Hoc quocumque loco uulgi sequitur opinionem. Longe namque ab oceano semper est sol: nec unquam mergitur: quam uis uulgo uideatur. Tethys autem oceani est uxor. quæ solem occidentem excipere uidetur. Assidua uertigine. reuolutione & conuersione.

Sæculaque: & posite spatium æqualibus horis: O. 9

Verque nouum stabat cinctum florente corona.

Stabat nuda ætas: & spicea ferta gerebat.

Stabat & autumnus calcatis sordidus uuis.

Et glacialis hyems canos hirsuta capillos.

Inde loco medius rerum nouitate pauentem

Sol oculis iuuenem quibus aspicit omnia uidit.

Queque uia tibi causa: quid hac ait arce petisti

Progenies phæthon haud inficianda parentis

Ille refert. o lux immensi publica mundi

Phœbe pater: si das usum mihi nominis huius:

Nec falsa clymene culpam sub imagine celat:

Pignora da genitor: per que tua uera propago

Credar: & hunc animis errorem detrahe nostris.

Dixerat. at genitor circum caput omne micantes

Deposuit radios: propiusque accedere iussit.

Amplexuque dato. nec tu meus esse negari

Dignus es: & clymene ueros ait edidit ortus.

Quocumque minus dubites: quod uis pete munus: & illud

Me tribuente feres. promissi testis adesto

Diis iuranda palus oculis incognita nostris.

Vix bene desierat. currus petit ille paternos:

Inque diæ alipedum ius & moderamen equorum.

Penituit iurasse patrem: qui terque quaterque

Concutiens illustre caput: temeraria dixit

Vox mea facta tua est. utinam promissa liceret

Non dare. confiteor: solum hoc tibi nate negare.

Dissuadere lice. non est tua tuta uoluntas.

Magna petis phæthon: & que non uiribus istis

Munera conueniunt: nec tam puerilibus annis.

Sors tua mortalis est: non est mortale quod optas.

Plus etiam quam quod superis contingere fas est:

Nescius affectas. placeat sibi quisque licebit:

Non tamen ignifero quisque consistere in axe

Me ualet excepto. uasti quoque rector olympi

Qui fera terribili iaculatur fulmina dextris:

Non aget hos currus. & quid Ioue maius habetur:

Ardua prima uia est: & qua uix mane recentes

Enituntur equi. medio est altissima celo:

SECUNDVS

Torquet. conuertit. Sidera namq; fixa una cum cælo uertuntur. Planetæ uero contra cæli motum nituntur. Vnde infert. Nitō in aduersū. cælū namq; ab oriente in occidentem uoluit: secūq; trahit & solē & reliquos planetas. Sol uero una cum aliis planetis suo ac naturali motu cōtra cæli cōuersionem nititur. Hoc est cū quodam nisu & cōatu mouet. Nec me q; cætera uincit impetus. Nec impetus inquit & rapidissima cæli rotatio quæ oīa secum alia trahit: me potest inhibere quo minus meum naturalem motum pficiam. Sed hoc minus ueg; esse uidetur. Nam & alii planetæ contra mundi rotationem nituntur ut diximus. Cur ergo Apollo se solū ait ab im-

Vnde mare & terras ipsi mihi sepe uidere
Fit timor. & pauida trepidat formidine pectus:
Vltima prona uia est: & eget moderamine certo.
Tunc etiam quæ me subiectis excipit undis
Ne ferar in præceptis: tethys solet ipsa uereri.
Adde quod assidua rapitur uertigine cælum:
Sideraque alta trahit: celeriq; uolumine torquet.
Nitō in aduersum: nec me qui cætera uincit
Impetus: & rapido contrarius euehor orbi.
Finge datos currus. quid ages? poteris ne rotatis
Obuius ire polis. ne te citus auferat axis?
Forfitan & lucos illic urbesque deorum
Concipias animo: delubraq; ditia donis
Esse. per insidias iter est formaq; ferarum.
Utque uiam teneas: nulloq; errore traharis:
Per tamen aduersi gradieris cornua tauri:
Aemoniosque arcus: uiolentiq; ora leonis:
Sæuaque circuitu curuantem brachia longo
Scorpion: atque aliter curuātem brachia cancrū.
Nec tibi quadrupedes animosos ignibus illis:
Quos i pectore habet: quos ore & naribus efflat
In promptu regere est: uix me patiūtur: ubi acres
Incaluere animi. ceruixq; repugnat habenis.
At tu funestine sim tibi muneris auctor:
Nate caue: dum resque sinit tua corrige uota.
Scilicet ut nostro genitum te sanguine credas:
Pignora certa petis. do pignora certa timendo.
Et patrio pater esse metu probor. aspice uultus
Ecce meos: utinamque oculos in pectore posses

petu cæli nō supari! An & ad deterrendū a pposito suo phaethontē & ga alii plāetæ cū retrogradi sunt: nihil contra mundū nitunt. Quāuis aut luna nunq; retro cædere cogatur: interdū tamen citius interdum tardius mouetur. Sol uero semp æquali motu ferri uidetur. eoq; se solū a cæli rotatione nō supari gloriatur. Rapido orbi. cælo ueloci. Signa namq; zodiaci sol ptransit mundo contrarius. Poterisne rotatis obuius ire polis. hoc est. Poterisne sic resistere rotatiōi ac celerimæ cōuersiōi q̄ fit circa polos. ne ab ipsa secū traharis: sed ut ei cōtrarius pgas? Ne te citus auferat axis. Ne uertice & polo rapidissimo ipar sic ab ipso auferaris secū ut ne tui qdem cōpos sis futurus. Forfitā & lucos illic. Fortassis inqt tibi psuades illic eē & urbes & deoz; templa. sed horum nihil est iterq; tibi est faciendū p insidias ac feraz; figuras. Utq; uiam teneas. hoc est. ut cōcedam te uiam tenere ac scire nullūq; in errore caluz;: te tñ p tauri cornua ire oportebit. Per cornua aduersi tauri. oppositi. nam uersus orientem spectat. Taurus aut inter astra dicitur cōstitutus: quod Europā incolumē ex phœnicia trāsuexit in cretam: ut Euripides ait. Aemoniosq; arcus. Sagittarium. Chirō. n. thessalus hippocē taurus qui æsculapium Achillēq; educauit: in sidera fuit translatus. Quidam tamen ut inqt Iginus: hac de causa chirōnē esse negauerūt q; nēo Centaurus sagittis sit usus. Est aut equinis cruribus deformatus caudāq; satyri habet. scribūt uero qdā hunc eē crotū noīe cuphemes musaz; nunticis filium: cūq; in mōte helicone habitasse una cū musis studioq; uenatiōis fuisse delectatū. Musas autem ab ioue petiisse ut i cælū referretur. Iouem ei crura egna fecisse q; equo multū usus foret. sagittas p ingenio adiunxisse. Caudam satyri in corpe fixisse: quod nō minus hoc musaz; q̄ liber pater satyris sit delectatus. Cæterū Ouidioz; sequitur opinionē q; centauroz; eē aiunt. Enūerat aut signa Zodiaci terribiliora aspectu Phœ-

bus: quo facilius ab improba cupiditate regē di curz; solis filiū detereat. Lōgo circuitu. Multū. n. spatii Scorpis suis brachiis comprehendit. Nā ut scribit iginus: Scorpis pp magnitudinem membror; in duo signa diuidit: quoz; unius effigiem nostri libram dixerūt. Scorpis aut idcirco in cælum trāslatus esse fingitur: qd Oriō cum uenaretur iactare ausus est se oīa q̄cūq; ex terra orirentur: interficere ualere. Quare terram indignatam scorpionē maximū emisisse: q̄ illum interficere conaret. Iouē aut utriusq; aiunt admiratū scorpionē inter astra collocasse: ut spēs eius hoībus documēto esset: neq; eoz; aliq; re sibi cōsideret. dianā aut pp studium orionis: petiisse a ioue ut idē sibi beneficiū daret petēti. qd terre ultro tribuisset. orionēq; in cælū acciperet. ita igit; fuit constitutū: ut cū scorpis oritur: oriō occidat. Atq; aliter. Brachia nāq; scorpis a principio statū recuruant. Cæcri uero iuxta sūmitatē flectunt: eoq; minus spatii complectunt. Cancer aut iunonis beneficio inter astra collocatus fert: qd cū Hercules cōtra hydrā lernā cōstitisset: ex palude pedē eius mordicus arripuit. Quare Hercule pmotū eū interfecisse: iunonē uero iter sidera collocasse. In promptu ē. facile est. Vix me patiunt. Me qui sum & deus & pitus & ipsis eqs notus. Fūcti. pnciosi. mortiferi. Dūq; res sinit. pmittit hoc ē dū potes. Tua uo

ta tuos appetitus. Inserere. imittere. Deprendere. comprehendere. Deprecor hoc unum. precibus hoc unum ne faciam recuso. Interdum deprecari est ualde precari. Stygias iurauimus undas. Causa est cur sit daturus. Propositumque premit. retinet propositum. Flagratque cupidine currus. ardet cupiditate regedi currus paterni. Ergo quilibet. Quatenus & quousque potuit. Aureus axis erat. currum solis eleganter describit poeta. Chrysolithi. lapides preciosi aureum habentes colorem. Unde etiam nomen sortiti sunt. χρυσός enim aurum. λίθος lapis dicitur. Patefecit. Aperuit. aurora autem ante solis ortum aerem illustrare. Sicque fores aditum suarum aperire uidetur. Et plena rosarum atria. Ad id alludit: quod Homerus aurora rhododactilon uocat. hoc est rosas digitos rosas ornatos habentem. Aurora namque rosas antiquitas dicauit. Diffugiunt stellae. Hoc quoque ex sententia uulgari dicitur. Neque enim stellae diffugere possunt: cum sint fixae. sed adueniente aurora fulgere desinunt. Cogit congregat & ante se agit. Lucifer. n. ultimus est qui desinat fulgere sole oriente. primusque incipit lucere illo occidente: tuncque hesperus uocatur. Mundumque rubescere. Aduentu enim aurorae caelum rubescere uidetur. Unde etiam aurora ab auro dicta phibetur. Euanescere. dissolui ac perire. Luna enim adueniente sole desinit splendere. Velocibus horis. agilibus accito praetereuntibus. Horae autem idcirco solis equorum curam habere finguntur: quod ex cursu solis oriuntur. Ambrosiae succo. Ambrosia herba est suauissima qua dii uescuntur quaque immortales efficiuntur. Ambrosia namque immortalitas interpretatur. Cotigit. perunxit: ut feruori resistere possent. Radios. coronam radios emittentem: quam ipse gestare consueuit. Praesaga. praenuncia. Parce stimulis. noli uti calcaribus & flagellis ad impellendos equos: uerum stude ipsos fortius loris & frenis cohibere atque retinere uolantes potius quam currentes. Nec tibi directos. Qua iter phaeetonij sit tenendum phaebeus ostendit non. n. inquit tibi per quinque circulos recta est eundem: sed per Zodiacum qui & obliquus est & fines trium zonarum non egreditur. Neutrum enim polorum attingit. Quinque per arcus. quinque circulos qui & zone dicuntur. Caelum enim in quinque circulos equaliter a se distantes diuisum est arcticum. antarcticum. tropicum cancri. tropicum capricorni. aequinoctialem quorum aequinoctialis est medius. Zodiacus autem obliquus est circulus qui aequinoctialem secatur ad tropicumque cancri ac capricorni usque peruenit. Nec ad circulos arcticum antarcticumque procedit. Sectus in obliquum. Periphrasis est zodiaci qui est obliquus circulus: ut diximus & omnium latissimus: ut qui ad tropicum usque cancri & capricorni perueniat. Australem polum qui etiam antarcticus dicitur quae arctico opponatur. Iunctamque aquilonibus arcton. hoc est polum arcticum. unde flant aquilones uenti. Arctos autem uersa dicitur: quae in ea parte caeli existens polo nomen dedit. Nam iupiter Calisto lycaonis filiam a Iunone in uersam commutatam una cum arctade filio in sidera uertit ad polumque collocauit qui ab arcto arcticus fuit denominatus.

Inserere: & patrias intus deprendere curas.
 Denique quicquid habet diues circūspice mūdus
 Eque tot ac tantis celi terreque marisque
 Posce bonis aliquid. nullam patiere repulsam.
 Deprecor hoc unum: quod uero nomine poena
 Non honor ē. poenam phaethō pro munere poscis.
 Quid mea colla tenes blandis ignare lacertis?
 Nedubita. dabitur: stygias iurauimus undas:
 Quodcūque obtaris. sed tu sapientius opta.
 Finierat monitus. dictis tamen ille repugnat.
 Propositūque premit: flagratque cupidie currus:
 Ergo qualicuit: genitor cuntatus ad altos
 Deducit iuuenem uulcania munera currus.
 Aureus axis erat. temo aureus. aurea summeque
 Curuatura rotae. radiorum argenteus ordo:
 Per iuga chrysolithi: positaque ex ordine gemmae
 Clara repercusso reddebant lumina phaeodo. phaeodo
 Dūque ea magnanimus phaethon miratur: opusque
 Perpicit: ecce uigil nitido patefecit ab ortu
 Purpureas aurora fores: & plena rosarum
 Atria. diffugiunt stellae: quarum agmina cogit
 Lucifer: & caeli statione nouissimus exit.
 Tum pater ut terras mundumque rubescere uidit:
 Cornuaque extreme uelut euanescere lune:
 Iungere equos titan uelocibus imperat horis.
 Iussa deae celeres peragunt: ignemque uomentes
 Ambrosiae succo saturos praesepibus altis
 Quadrupedes ducunt: adduntque sonantia frena.
 Tum pater ora sui sacro medicamine nati
 Contigit: & rapidae fecit patientia flammæ.
 Impoluitque comæ radios: praesagaque luctus
 Pectore sollicito repetens suspiria dixit.
 Si potes his saltem monitis parere parentis:
 Parce puer stimulis: & fortius utere loris.
 Sponte sua properat. labor est inhibere uolantes.
 Nectibi directos placeat uia quinque per arcus.
 Sectus in obliquum est lato curuamine limes:
 Zonarumque trium contentus sine polumque
 Effugit australis: iunctamque aquilonibus arcto.
 Hac sit iter. manifesta rotae uestigia cernes.

SECVNDVS

Vtq; ferant. Admonet itē Phœbus phaethontem ne deſſius altius ue cutz agat: ne aut terras aut cælum cõburat. medium aut ipſi eſſe tenendum. Nec ſme. deprime in partē iſeriorē. Molire ipelle. Neu te deſterior. Caue inquit ne aut nimitū ad ſeptētrionē uerſus ubi eſt anguis rapiaris: aut ad meridiem: ubi eſt deo rū ara. Inter hæc aut tibi eſt iter tenēdum. Declinet. inclinet. deuehat. Ad auguē tortum. ad ſerpentem qui ad polum arcticū tortuoſus iacet. Hic aut ſerpens dicit̄ aurea heſperidum mala cuſtodiffe: & ab hercule iſerſe ctus a Iunone inter ſidera collocatus fuiſſe. Nonnulli tamen dicunt hunc draconē a gigantibus Mineruæ ob-

Vtq; ferant æquos & cælum & terra calores:
 Nec preme: nec ſummū molire p̄ æthera currū:
 Altius egreſſus celeftia ſigna cremabis.
 Inferius terras. medio tutiſſimus ibis.
 Neu te dexterior tortum declinet ad anguem:
 Ne ue ſiniſterior preſſam rota ducat ad aram:
 Inter utrūq; tene. fortunæ cetera mando:
 Quæ iuuet: & melius q̄ tu tibi conſulat opto.
 Dum loquor heſperio poſitas in littore metas
 Humida nox tetigit: non eſt mora libera nobis.
 Poſcimur: & fulget tenebris aurora fugatis.
 Corripe lora manu: uel ſi mutabile pectus
 Eſt tibi: conſiliis non curribus utere noſtris.
 Dum potes & ſolidis etiam nunc ſedibus aſtas:
 Dūq; male optatos nōdum premis inſcius axes:
 Quæ tutus ſpectes: ſine medare lumina terris:
 Occupat ille leuē iuuenili corpore currum:
 Statq; ſup: manibusq; datas cōtingere habenas
 Gaudet: & inuito grates agit ille parenti.
 Interea uolucres pyrois. eous & æthon
 Solis equi quartuſq; phlegon hinnitibus auras
 Flāmiſeris implent: pedibusq; repagula pulſant.
 Quæ poſtq̄ tethys fatorū ignara nepotis.
 Reppulit: & facta eſt immenſi copia cæli:
 Corripuere uiam: pedibusq; per aera motis
 Obſtantes ſcindunt nebulas: penniſq; leuati
 Prætereunt ortos iuſdem de partibus euros.
 Sed leue pōdus erat: nec qd̄ cognoscere poſſent
 Solis equi: ſolitaq; iugum grauitate carebat.
 Vtque labant curuæ iuſto ſine pondere naues:
 Perque mare inſtabiles nimia leuitate feruntur:
 Sic onere inſueto uacuuſ dat in aere ſaltus.
 Succutiturque alte: ſimiliſq; eſt currus inani.
 Quod ſimulac ſenſere: ruunt: tritūq; relinquūt
 Quadriuges ſpatiū: nec quo prius ordie currūt
 Ipſe pauet: nec qua commiſſas flectat habenas:
 Nec ſcit qua ſit iter: nec ſi ſciat: imperet illis.
 Tum primum radiis gelidi caluere triones:

iectum eſſe cum eos oppugnaret. Mineruā ue- ro arreptum draconē contortum ad ſidera icciſſe & ad ipſum cæli axem fixiſſe. Itaque adhuc ipſum iplicato corpore uideri ut nuper ad ſidera perlatum. Ad arā. ad polum antarcticum. Ara. enim in qua primum dii exiſtimantur ſacræ & coniuurationem feciſſe contra Titanas in cælum dicitur tranſlata ac iuxta polum antarcticum collocata. Conſecta autem a Cyclopi- bus fuiſſe fingit̄. Inde hoīes dicuntur inſtituiſſe ut cū aliq̄ rē efficere cogitarēt prius ſacrificārē de berēt. Inter utrūq; tene. iter utrūq; ſpatiū inge- currū cōtine atq; coerce. Heſperio littore. At lantico. quo cū nox peruenerit. relinquat ter- ras neceſſe eſt. Nō ē mora libera nobis. nō ē integrū nobis morari. Poſcimur. ad illuſtrādū mūdū. Et ſolidis et̄ nūc ſedibus aſtas. hoc ē dū ī terra adhuc moraris. Dumq; male optatos. Dū iquit currus: quos in tuū malū optaſti: nūdū ignarus aſcendiſti. Sic me. Permite me terras luce illuſtrare. Occupat. celeriter agilerq; a- ſcendit. Interea uolucres. Currus ſolis a quatu- or trahit̄ alatiſ equis: qbus noīa ab eſſectu fue- re ipoſita. Pyrois. n. qui corrupte Pyrous fere le- gitur: d̄r̄ quaſi ignitus. Nā τῶν π̄ eſt ignis. Pyro- is aut̄ legēdū eſſe penultia breui & antiq̄ exēpla- ria & qui hoc opus e latino ī græcū uertit: nobis ſunt documēto. Declinat. n. Pyrois Pyroētis: ut

Solis
equi

Nec q̄ cōmiſſas: ſcit uerbū ſubitelligamus. Cōmiſſas hēnas. tradita ab apollie lora. Impet. Impar̄ poſſet. Geli

ditiones septentriones frigidi utpote ad quos sol propius alias nunquam accessit. Tunc autem primum calefcere ceperunt: quia solis currus illuc usque ab equis: quos cohibere phaethon non poterat: fuit pertractus. Tritones autem prisca lingua boues dicebantur. Sunt autem septem stellae ad polum arcticum ita dispositae: ut plaustrum efficere uideantur. Et uetito aequore. Septentriones enim nunquam occidunt: ideoque se madefacere non possunt. Iuno. n. ut ipse narrat Ouidius: hoc a Tethy Oceani uxore impetrauit: ne duas ursas: quae sunt ad polum arcticum: in mare descendere pmitteret. Quaeque polo. Iuxta polum arcticum serpens est maxima quae duas

complectitur ursas, unde Vergilius. Circum

perque duas in morem fluminis arctos. Arctos Oceani metuentes aequore tingi. Boote.

Apostrophe & conuersio sermonis ad booten: qui plaustrum agere uidetur. Bootes enim latine dicitur bubulcus. Idem est autem qui arctophylax: quod ursae custos adhibitus esse uidetur.

Et te tua palustra tenebant. Retinebant. retarda

bant remorabantur. Plaustrum autem quod & ploustrum dicitur: sidus est caeleste: quod idem cum maiore urfa esse putatur. Septem namque sunt stellae ita dispositae: ut duae quae pariles & maximae uno in loco uiderentur pro bobus haberentur. Reliquae uero quinque figuram plaustri simularent. Vnde etiam a graecis α.υ.α.φ.α. dicitur. Terras penitus penitusque iacentes. hoc est ualde depressas ac longe a se remotas. Per tantum lumen. in tanto lumine.

Iam Meropis diei cupiens. filius subintelligatur. Merops. n. Clymenes fuit maritus. quae Meropes homines dicantur apud homerum: quod diuisas habenas uoces: qua in significatione hic quoque accipi potest. ac si diceret cupiens iam hominis filius magis quam dei appellari. Ut acta.

Quam preceps Phaethon iraheretur pulchra similitudine ostendit. Pinus. Naui ex pino confecta. Est enim metonymia. Cuncta fræna. Omnia retinacula. Praecipiti borea. rapido & impetuoso. Fas non est. Non potest. Prospicit. Porro & longe aspicit. Miracula. Mostra. Variis caelo. uariis signis distincto. Passim. ubique. Vastarum ferarum maximarum. ut leonis. Centauri. scorpium. Est locus. Scorpium describit ad quem cum peruenisset phaethon: adeo territus est: ut fræna e manibus ceciderint: quod quidem cum equi sensissent. per totum fere caelum discurrebant. Concauat. flectit. In geminos arcus. In duos similes arcus. Duorum signorum. Alterum namque brachiis alterum cauda facit. Nam scorpium chelae libram constituere uidentur. scorpium uero ipsum cauda recuruande signat.

Hunc puer ut nigri. postquam inquit Phaethon puer uidit scorpium sudantem atque cauda ictus minitantem: tanto timore affectus est: ut fræna remiserit. Curuata cuspide. cauda reflexa.

Gelida formidine. frigido timore ab effectu: quod homines frigidos reddat: ut pallida mors.

Lora. habenas frænorum. Expatiantur equi. late & spatiosè excurrunt. Sine lege. Sine ordine. Alto sub aethere. sub alto caelo. Incurfant. currendo appropinquant. Inferiusque suis. Merito luna admiratur solis equos infra suos currere: cum sol multo quam luna sit altior.

Et uetito frustra temptarunt aequore tingi:

Quaeque polo posita est glaciali proxima serpens

Frigore pigra prius: nec formidabilis ulli:

Incaluit: sumpsitque nouas feruoribus iras.

Te quoque turbatum memorant fugisse boote:

Quauis tardus eras: & te tua plaustra tenebant:

Ut uero terras despexit ab aethere summo

Infelix phaethon penitus penitusque iacentes:

Palluit: & subito genua intremuere timore:

Suntque oculis tenebrae per tantum lumen abortae:

Et iam mallet equos nunquam tetigisse paternos:

Iam cognosse genus piget. & ualuisse rogando.

Iam meropis dici cupiens ita fertur: ut acta

Praecipiti pinus borea: cui cuncta remisit

Fræna suus rector: quam diis uotisque reliquit:

Quid faciat: multum caeli post terga relictum:

Ante oculos plus est. animo metitur utrunque:

Et modo: quos illi fastum contingere non est:

Prospicit occasus. interdum respicit ortus.

Quidque agat ignarus stupet: & nec fræna remittit

Nec retinere ualet. nec nomina nouit equorum.

Sparsa quoque in uario passim miracula caelo:

Vastarumque uidet trepidus simulacra ferarum.

Est locus in geminos ubi brachia concauat arcus

Scorpium: & cauda flexisque utrinque lacertis

Porrigit in spacium signorum membra duorum.

Hunc puer ut nigri madidum sudore ueneni

Vulnera curuata minitantem cuspide uidit:

Mentis inops gelida formidine lora remisit.

Quae postquam summo tetigere iacentia tergo:

Expatiantur equi: nullosque inhibente per auras

Ignorae regionis eunt: quaque impetus egit:

Hac sine legerunt: altoque sub aethere fixis

Incurfant stellis: rapiuntque per aua currum.

Et modo summa petunt. modo per decliua uiasque

Praecipites spacio terrae propiore feruntur:

Inferiusque suis fraternos currere luna

Admiratur equos. combustaque nubila fumant:

Curripitur flammis: ut quaeque altissima tellus:

Succis ademptis. humoribus exsiccat. Canescunt. cana & arida sunt. Ardet Athos. altissimos quosq̄ mōtes enumerat q̄ primi cōflagrare cōeperunt. Athos mons est Macedoniae altissimus: quē nunc montē sanctū uocant. Taurusq̄ cilix. Taurus ciliciae mons est: ut ipse quoq̄ poeta inquit. Et tmolus. Tmolus qui & Tmolus a stephano scribitur: & fluuius & mons est Ciliciae melle: uino: & crocco abundans. unde Vergi. libro georgicon primo. Nōne uides croceos ut tmolus odores. Oethe. mons est Thessaliae Herculis morte rogo. sepulchro nobilis. Ida. mōs Phrygiae celeberrimus quē Homerus a fontium frequentia ποντι δακρον uocat: qui tñ oēs tunc erant exsiccati. Duas autē esse Idas. alterā in phrygia. alterā in creta notissimum est. Virgineusq̄ Helicon. Mons est Bœotiae Helicon quem idcirco uirginium Ouidius appellat: quia musis est consecratus. Et nōdū oegrius æmus. Aemus mons Thraciae altissimus: i quo orpheus oegrii fluuii filius dī a menadibus fuisse discerptus: a quo etiam oegrius fuit appellatus. Aetna. mons siciliae semp ardens. sed tunc multo magis & suo & orbis incendio ardebat. Parnasusq̄ biceps. Mons phocidis in duos uertices diuisus: ut in priō ipse Ouidius scripsit. Et eryx. mons ē siciliae ueneri Erycine sacer. Et cynthus. mōs est Delī. uñ Cynthius Apollo uocat. Et Othrys. mōs ē Thessaliae. Mimasq̄. mons ē minoris Asiae Mimas haud longe distans a colophone. Rhodope. mons thraciae niuosus. Dyndima. mons est Phrygiae matri deorū sacer. Vñ ipsa mēdeorū Dydymene fuit appellata. Et mycale. mons ē & urbs Cariae mycale: Vñ mycalesius gētile nōmē deriuat ut Herodorus & Didymus scribūt. Natūque ad sacra Cytherō. Mons est Bœotiae Baccho dicatus: ad cuius orgia celebrāda natus esse uidetur. Nec profunt Scythiae. Scythia regio ad septentrionē frigidissima: a Scytha herculis filio cognominata. Caucasus ardet. mons ē scythiae pmethei relegatione notissimus. Ossa q̄ cū Pindo & olympus. montes macedoniae altissimi. Maior ambobus. Altior. Nebulas enī & uentos excedere putat. unde Lucanus Nubes excessit olympus lege deū. Verticem illius accole caelum uocant: Vnde factū est ut poetae olympū pro caelo ponant. Aeriaq̄ alpes. montes sunt altissimi Italiae a gallia germaniaq̄ defendētes. Apēnius. mons est longissimus Italiam diuidens. Currus suos. sibi tantope expetitos. Cādescere. ignescere & inflāmari. Nā candere p̄p̄te dicit ferrū ignitum. Inuoluit implicatur. Caligine picea. tā crassa ut si picea esset. Sanguine tum credunt. In transcurſu transformationem Aethiopum exponit poeta. Aethio

Fissaque agit rimas: & succis aret ademptis.
 Pabula canescunt. cum frondibus uritur arbor.
 Materiamque suo prebet seges arida damno:
 Parua queror. magnę pereūt cū moenibus urbes:
 Cumque suis totas populis incendia gentes
 In cinerem uertunt. silue cum montibus ardent.
 Ardet athos: taurusque cilix: & tmolus: & oethe:
 Et tum sicca: prius celeberrima fontibus ida:
 Virgineusque helicon: & nondū oegrius æmus:
 Ardet in immensum geminatis ignibus ætna:
 Parnasusq̄ biceps: & erix: & cynthus: & othrys:
 Et tandem niuibus rhodope caritura: mīnasq̄
 Dyndimaq̄: & mycale: natūq̄ ad sacra cithæro:
 Nec profunt scythiæ sua frigora. caucasus ardet:
 Ossaque cū pindo: maiorq̄ ambobus olympus.
 Aeriaq̄ alpes: & nubifer appenninus.
 Tum uero phaeton cunctis e partibus orbem
 Aspicit accensum. nectantos sustinet æstus:
 Feruentisque auras uelut e fornace profunda
 Ore trahit: currusque suos candescere sentit.
 Et neque iam cineres eiectatamque fauillam
 Ferre potest: calidoq̄ inuoluitur undiq̄ fumor:
 Quoque eat: aut ubi sit: picea caligine tectus
 Nescit: & arbitrio uolucrum raptatur equorum
 Sanguinetum credunt in corpora summa uocato
 Aethiopum populos nigrum traxisse colorem.
 Tum facta est libyę raptis humoribus estu
 Arida. tum nymphę passis fontesq̄ lacusque
 Desseuere comis. quærit boeotia dyteen
 Argos amymonen. ephyre pyrenidas undas.
 Nec sortita locodistantes flumina ripas

pes namq̄ cū antea cādidi essent: tunc nigri fuerunt effecti. uidet autē Ouidius innuere aethiops fuisse dictos quod sint facie cōbusta. Nā cōmō uto: οὐλοσος facies dicit. q̄ Plinius aethiops ab aethiōpe uulcani filio dictos naret. Tum facta est libyę. Regio est Africa aridissima sic dicta qd̄ λιβυεὶ οὐετος. hoc est qd̄ deficit pluuia. Vt seruius scribit. ut uero Diodorus a libya nymp̄ha epaphi uxore. Raptis. Ereptis. exsiccat. Tum nymp̄ha. que admodū montes cōflagrarunt: Ita etiam fontes lacusq̄ eo incendio exsiccati fuerunt. Passis comis. sparsis id quod i mœrore fieri cōsueuit. Quærit Bœotia Dircē. Bœotiae fons est dirce notissimus. Argos Amymone. Amymone fons est apud Argos ab Amymōe Danaī arguorum regis filia: i quē conuersa fuisse dicitur appellatus. Ephyre pyrenidas undas. Pyrene fons est acro corinthi: quæ urbs prius ephyre fuit appellata. Dictus est autem a pyrene muliere: in quem ob stertum quo filiorum morte affecta est: fingitur fuisse conuersa. Nec sortita. Non solum fontes exaruerē. sed etiam amnes latissimi sunt exsiccati.

Aethio pes

Tanais. fluvius est Scythiæ maximus Europam ab Asia diuidens. Peneusq; senex. fluvius est Thessaliæ: ut i primo uidimus. Teuthranteusq; caicus. Caicus fluvius est Mysiæ Teuthrantiam irrigans regionem. Vnde & teuthranteus cognominatur. Teuthrania autem urbs Mysiæ a Teuthrante qui ex Auge Telephum susce-
pit appellata. Vnde nomē gentile Teuthranus & Teuthrantius declinat. Et celer Ismenos. Fluvius ē Bœo-
tiæ ab Ismeno Pelagi filio denotatus. Cū phocaico erimātho. Erimāthus Phocidis ē fluvius & arcadiæ mōs.

Arfurusq; iterq; Xanthus. Fluvius ē troiæ: q olim tpe belli troiā iteq; inflāmatu ē scibus Veneris in Achillē: ut

in Iliade narrat Homerus. Flauusq; lycornas.

fluvius ē ætolix flauas uoluens harenas. de quo etiam Seneca. Flauus rapido forte lycornas. hic euenus postea ab eueno q se in eū precipitauit fuit appellatus. Quiq; recuruatis. Meander flui-

us ē Phrygiæ: q a deo sinuosis labi fluxibus: ut iterdū i fontē reuerti uelle uidcat. Migdōiusq;

melas. fluvius est Mygdoniæ qui oues nigras ef-
ficere dicit. Vnde & nomen accipit. $\alpha\epsilon\lambda\alpha\sigma$. n.

dicitur niger. Et tætareus Eurotas. fluvius ē la-
coniæ iuxta Tænarum promontorium in mare

exiēs. Arsit & euphrates babilonius. Euphra-
tes fluvius est maioris Armeniæ maximus: qui

Babylonem in duas diuidit partes atq; in mare
rubrum descēdit. Aristorōtes. fluvius est syriæ

ex libano monte decurrens: Termoodonq; ci-
tus. fluvius est Asiæ iuxta quem Amazones oli

habitaucere. Gāges flu. Indiæ notissimus. Et
Phasis flu. est Colchorum unde phasiani sunt di-

cti. Et hister flu. Pannoniæ qui & Danubius di-
citur. Alpheus fluvius elidis iuxta Pisam urbē

decurrens: qui absorptus a terra subter matre in
fontē Arethufam apud Syraculas influit. Vnde

Vergilius tercio æneidos sic scribit. Alpheum ut
fama ē huc elidis amnē Occultas egisse uias sub

ter mare: q nūc Ore Arethusa tuo siculis confū-
ditur undis. Ripæ sperchiades. Sperchii fluiui

Thessaliæ uelocissimi: qui in Malia cū defluit su-
nū. Quodq; suo Tagus. fluvius Hispaniæ au-

reas uehēs harenas: quæ tūc incendio liquecebāt
Tres autem sunt fluiui a reas ducentes harenas.

Pactolus. Hermus. Tagus. Et quæ Mæonias.
Ripas Lydiæ fluiuior: Nam Lydia a Mæōe flu-

uio meonia fuit appellata. Medio caistro. Cai-
ster fluvius est Asiæ pter Asiam paludē labens:

Vnde Vergilius georgicorū primo scribit. Iam
uarias pelagi uolucres & quæ asia circum Dulci-

bus in pratis rimātur Ragna caistri. Caister autē
dictus putat $\alpha\omega\tau\omega$ τῶν κατεσθαι: hoc ē ambu-

ri: qm ppinquus sit $\kappa\epsilon\tau\epsilon\kappa\epsilon\kappa\omega$ $\alpha\epsilon\gamma\kappa$ que psē
Asiæ pratorrida & deusta similis nulla pter ui-

tem arbore. Sed uino præstāissimo: quod Plinius Catacecaumeniten ex hac origine denominauit. Flumineæ

uolucres. Cygni flumina incolentes. Nilus. fluvius est ægypticius origo ignoratur: Idcircoq; & tūc caput

occuluisse: & nunc quod latere ait. Vacant. uacua sunt aqua. Septem sine flumine ualles. Septem iquit Ni-

li hostia ualles sine aq sunt effectæ. Sors eadem Ismarios. eadem inquit sorte Hebrus ac strymō. Thraciæ flu-

uii sicātur. Hesperiosq; amnes. Occidentales. Nam Rhenus fluvius est galliam a germania diuidens. Rho-

danus uero galliæ fluvius. Padus Italiæ qui etiam eridanus uocatur. Tybrim. Tybris fluvius est Tuscix per

mediam Romam labens. Infernum regem. Plutonem cum Proserpina uxore. Existunt montes. extant &

apparent ac extra aquas stant. Et sparsas cycladas augent. Cyclades insulæ sunt agei in orbem dispositæ. Vn-

de etiam cyclades sunt dictæ. $\kappa\upsilon\kappa\lambda\omicron\sigma$ nanq; circulus dicitur. Scopuli ergo qui cum e mari extabant: cycla-

dum numerum augebant. Nec se super athera curui. Tunc inquit Delphines non audēbant se in aerem ia-

ctare proptet nimium ardorem: quod natura facere consueuerunt. Corpora phocarum Phocæ uiculi di-

Tuta manent. mediis tanais fumauit in undis:

Peneusque senex: teuthranteusque caicus:

Et celer ismenos cum phocaico erimantho:

Arfurusque iterum xanthus: flauusq; lycornas:

Quique recuruatis ludit meandrus in undis:

Mygdoniusq; melas: & tætareus eurotas:

Arsit & euphrates babilonius. arsit orontes:

Thermoodonq; citus: gāgesq; & phasis: & hister.

Aestuat alpheus. ripæ sperchiades ardent.

Quodque suo tagus amne uehit fluit ignibus aug.

Et quæ mæonias celebrarunt carmine ripas

Flumineæ uolucres medio caluere caistro.

Nilus in extremum fugit perterritus orbem:

Occuluitq; caput: quod adhuc latet. hostia septē

Puluerulenta uacant. septem sine flumine ualles

Sors eadem ismarios hebrum cū strymōe siccat:

Hesperiosque amnes rhenū rodanūq; padumq;

Cuiq; fuit rerum permissa potentia tybrim.

Diffilit omne solum: penetratque in tartara rimis

Lumen: & infernum terret cum coniuge regem.

Et mare contrahitur: siccaque est campus harenæ

Quod mō pōtus erat: quosq; altū texerat equor

Existunt montes: & sparsas cycladas augent.

Ima petunt pisces: nec se super athera curui

Tollere consuetas audent delphines in auras.

Corpora phocarum summo resupina profundo

Exanimata iacent. ipsum quoque Nerea fama ē:

Doridaq; & natas tepidis latuisse sub undis.

Ter neptunus aquis cum toruo brachia uultu

*flumini auro
reherentes
he flumini
sunt pactol
omnis tagus*

SECVNDVS

Exerere ausus erat. ter non tulit aeris ignes?
 Alma tamen tellus: ut erat circumdata ponto
 Inter aquas pelagi contractosq; undiq; fontes:
 Qui se condiderant in opacę uiscera matris:
 Sustulit omniferos collo tenus arida uultus:
 Opposuitq; manū fronti: magnoque tremore
 Omnia concutiens paulum subsedit: & infra
 Quam solet esse fuit: sacraque ita uoce locuta est.
 Si placet hoc: meruiq; quid o tua fulmina cessant
 Summe deum: liceat periturę uiribus ignis:
 Igne perire tuo: cladęque auctore leuare.
 Vix equidem fauces hęc ipsa in uerba resoluo.
 Presserat ora uapor. tostos en aspice crines:
 Inque oculis fumum. uolitant super ora fauillę.
 Hos ne mihi fructus: hunc fertilitatis honorem
 Officiq; refers: q; adunci uulnera aratri
 Rastrorūq; fero. totoq; exerceor anno?
 Quod pecori frondes: alimenta q; mitia fruges
 Humano generi: uobis quoq; thura ministro?
 Sed tamen exitium fac me meruisse: quid undę?
 Quid meruit frater: cur illi tradita sorte
 Acquora decrescūt: & ab æthere longius absunt?
 Quod si nec fratris: nec te mea gratia tangit:
 At cęli miserere tui. circūspice. utrinq;
 Fumat uterq; polus: quos si uiolauerit ignis:
 Atria uestra uent. atlas en ipse laborat:
 Vixq; suis humeris candentem sustinet axem.
 Si freta. si terre pereunt. si regia cęli:
 In chaos antiquum confundimur. eripe flammis.
 Si quid adhuc superest: & rerum cōsule summę.
 Dixerat hęc tellus. neque enim tolerare uaporem
 Vterius potuit: nec dicere plura: suumq;
 Retulit os in se: ppioraque manibus antra.
 At pater omnipotens superos testatus: & ipsum
 Quid dederat currus: nisi opem ferat: omnia fato
 Interitura graui: summā petit arduus arcem:
 Vnde solet nubes latis inducere terris:
 Vnde mouet tonitrus: uibrataq; fulmina iactat.
 Sed neq; quas posset terris inducere nubes
 Tunc habuit: nec quos cęlo demitteret imbres.
 Intonat: & dextra libratum fulmen ab aure

cuntur marini: quod boum imitantur mugitum. Exanimata. perturbata. aut certe exanima & mortua. Ipsum quoque Nereia. Neereus deus marinus Dorida uxorem habens: ex qua magnam nympharum multitudinē sustulit.

Exerere aquis. emittere extollere ex aquis.

Ignes aeris. Feruores aeris & æstus. Alma tamen tellus. Alma ab alendo dicitur: propriū que est terrę epithetō. nam omnia alit ac nutrit animantia. Tellus dea ipsius esse dicitur terrę: nam terra ipsum est elementum. Vt erat circū data ponto. Oceano. Pōtus enim iterdum speciale nomen est & significat Euxinum. Interdū generale: cum pro mari accipitur. Contractos que undique fontes. ex omni loco cōgregatos atque coactos. ob nimium enim æstum fontes omnes in ima terrę refugerant: ne penitus exicarentur. Sustulit omniferos. elegans profopoeia qua terrę inanimatę rei & psonę & sermonem attribuit poeta. Oiferos. oia ferentes & pducentes. Collo tenus: Vsq; ad collum.

Paulum subsedit. Paulum terrę motu depressa esse uidetur: quod fieri nequit: cum mundi sit centrum: & undique æqualiter a cęlo distet.

Si placet hoc meruique. Telluris conquestio est ad Iouem: sic aperta & clara ut nullam fere admittat expositionem. Tuo igne. tuo fulmine. Cladęque auctore leuare. Leuem facere pro quo uerbo imperiti alleuiare utuntur. illę uero calamitates minus ægre ac leuulus ferūtur: quarum auctores magni sunt atq; potentes

Vix equidem: Cum difficultate iquit hęc pauca eloqui possum. Presserat ora uapor. Paręthesis Poetę: quam terrę querelis. inserit. Rastrorumque fero. Rastra instrumenta sunt rustica quibus agri coluntur. Exerceor. Defatigor. Vobis quoque thura ministro. Thure in sacrificiis non modo nos: sed prisca quoque utebantur. Thus autem *ἄροσθῆν*. hoc est a sacrificando deriuatur. Est enim uocabulum gręcū non latinum ut quidam scribunt: qui a tundendo putant deduci: cum a gręcis *ὄσθ* dicatur.

Quid meruit frater. Neptunus cui sorte in mundi diuisione maria optigerunt. Fumat uterque polus. Duobus polis qui & uertices dicuntur: cęlum sustinetur: qui si fuerint combusti: casurum est cęlum. Atlas en ipse laborat. Atlas mons est Mauritanię: qui cęlum ideo sustinere fingitur. quod primus omnium astrologica scrutari cœpit. Candentem axem. Ardentem polum. Et rerum cōsule summę. hoc est. uide ne rerum summa pereat: ac genera rerū perdant. Propioraq; māibus antra. hoc ē. speluncas inferis ppiores. Sunt. n. manes aīę

Tellus
ris que
relæ.

mortuorū: a mano qđ bonū antiq dicebant κατὰ τὴν τὴν ὄσθην appellati. At pater oipotens superos. testatus Iupiter inquit cū i testimoniū & alios deos & ipsum Apollinem adduxisset totum mundum incendio periturum nisi auxilium ferat. Phaethontem fulmine percussit ac incendium fulmine compescuit. Et ipsum qui dederat currus. Apollinē. Vñ. ex q̄ arce. Inducere nubes. imittere nebulas. Latis terris. late patētib; terris.

Misit in aurigam. Phaethontē currus solis aurigam & rectore. Consternuntur equi. Tereitur. Illic temone repulsus axis. Axis lignum illud ē circa quod rotæ currus uertuntur. Vestigia. signa & ptes. Laceri currus. lacerati atque dissipati. Flāma populatē igne cōburēt. Tūc. n. ignis populari aliqd dī qn cōburit. Voluitur i præceps. hoc ē. i. caput cadit. Ut iterdū de cælo. pulchra similitudine casum Phaethontis demonstrat. Scitæ autem scribit. Nam quauis stellæ iterdū cadere uideant: tamē nūq̄ cadūt. Quē procul a prima. Longe enim Italia padusq̄ ab Aethiopia distat. Eridanus. fluuius ē Italix qui alio noie dicitur padus. Naiades. Hesperie. nymphæ Italæ ac occidētales. Trifida flāma. fulmine. quod ira pingebat ut trifidum & i tris ptes fissum uideret. Vi. n. tridens Neptuno sic trifidū fulmē attribuitur Ioui. Signant quoq̄ carmine saxum Cippo & sepulchri saxo epithaphium inscribunt. Hic situs est. positus & sepultus. Est autē epithaphium in phaethontē. Tenuit. tenere nō potuit. Magnis tamen excidit ausis. hoc est magna tamē aggredi ausus est: quod quidem abunde pulchrū atq̄ magnificū est. Ut Plinius ait. At pater. Apollo. Miserabilis. miserandus. Aegro luctu. ab effectu luctus dicitur æger: quod ægros & mœstos reddat. Obductos. uelatos. coopertos. Aliqs usus. aliqua utilitas. Lugubris. pullis uestibus: q̄ luctui conueniunt: indura. Et amens. exanimata. perturbata.

Totā percēssit orbē. pagrauit totum terrarū orbē. Exanimes artus prio. cadauer filii & mēbra mortua primum q̄rens. Mox. deide. Cōdita. sepulta. Incubuitq̄ loco. sepulchro se prostrauit. Aperto pectore. nudo. Nec minus Heliades. solis filix Heliades dicunt. ἄπο τοῦ ἡλίου. hoc est a sole: q̄ etiā a fratre Phaethontia des fuerūt appellatæ: Eaq̄ noia sunt phaethusa.

Lāpēda. phoebe: q̄ cū fratre p̄ quatuor menses assidue fleuissent: tādē Iouis misericordia in populos arbores. Lachrymæ uero ipsaq̄ i electra & succina cōuersæ fuerūt. Et cæla pectora palmis. cadētes & pcutiētes pectora. Est. n. synegdoche poetica. Asternuntq̄ sepulchro. hoc ē. Strata sup sepulchro iacēt. Luna q̄ter iunctis. hoc est. Quatuor mēses transierāt. Nā singulis q̄busq̄ mēsis luna replet. Nā morē fecerat usus: Parenthesis ē: qua significat ex assiduo usu cōsuetudinē plāgēdi Phaethontis sororibus suis se factam. Equis Phaethusa sororum. Phaethusa filia fuit solis ex Neaira nympha. Est autē quadrissyllabum nomē: nō trissyllabum: ut quidam putant. Interpretatur Phaethusa splendēs.

Terræ procumbere. se i terram prosternere.

Diriguisse pedes. Rigidos & duros eē factos. Candida lampētia. Phaethusa soror: quæ fulgēs rāsseri pōt. λαμπτή. n. fulgeo dicitur. Subita radice. subito nata. Laniare. lacerare. Inguina.

Misit in aurigam: pariterq̄ anima que rotisque Exiit: & seuis compescuit ignibus ignes. Consternuntur equi: & saltu in contraria facto Colla iugo eripiunt: abruptaque lora relinquunt Illic fræna iacent. illic temone reuulsus Axis. in hac radii fractarum parte rotarum: Sparaque sunt late laceri uestigia currus. At phaeton rutilos flamma populante capillos: Voluitur in præceps: longoque per aera tractu Fertur: ut interdum de cælo stella sereno: Et si non cecidit: potuit cecidisse uideri. Quem procul a patria diuerso maximus orbe Excipit Eridanus: fumantiaque abluit ora. Naiades hesperie trifida fumantia flamma Corpora dāt tumulo: signant quoq̄ carmine saxū Hic situs est phaethon currus auriga paterni: Quem si non tenuit: magnis tamen excidit ausis: At pater obductos luctu miserabilis ægro Condiderat uultus: & si modo credimus: unum Ille diem sine sole ferunt. incendia lumen Præbebant: aliquisque malo fuit usus in illo. At clymene postq̄ dixit: quæcunque fuerunt In tantis dicenda malis: lugubris & amens Et laniata sinus totum percensuit orbem: Exanimes artus primo: mox ossa requirens! Repperit ossa tamen peregrina condita terra: Incubuitq̄ loco: nomenq̄ in marmore lectum Perfudit lachrymis: & aperto pectore fouit. Nec minus heliades lugent: & inania morti Munera dant lachrymas: & cæse pectora palmis Non auditorum miseras phaethonta querelas Nocte dieq̄ uocant: asternunturque sepulchro: Luna quater iunctis impleat cornibus orbem. Ille more suo (nam morem fecerat usus) Plangorem dederant: equis phaethusa sororum Maxima cū uellet terræ procumbere: quæta est Diriguisse pedes: ad quam conata uenire Candida lampetie: subita radice retenta est. Tertia cum crinem manibus laniare pararet: Auellit frondes. hæc stipite crura teneri. Illa dolet fieri longos sua brachia ramos. Dūq̄ eamirantur: complectitur inguina cortex: Perq̄ gradus uterū pectusque hūerosq̄ manusq̄ Ambient: & extabant tantū ora uocantia matrem. Pudēda. Ambient. Circūdat. Extabant extra corticē stabāt

SECUNDVS

Manāt. Defluunt. Sautia. uulnerāta. Iamq̄ uale. uerbum est uale quo recedentes salutamus. Cortex i uerba nouissima uenit. hoc est. Cortex os obducens uerba Heliadum ultima occupauit. Inde fluunt. ab illis arboribus. Rigescent. Rigida ac dura sunt. Electra: quæ & succina dicuntur: quāuis nusquam circa padum inueniantur. Electrum est etiam genus metalli ex auro ac quinta argenti portione constantis: ut scribit Plinius in trigesimo tertio naturalis historiae libro. cuius natura est ad lucernarum lumina clarius argento luere. Nuribus latinis. italis mulieribus. Affuit huic monstro. Cygnus Stheneli filius rex Liguria Phaethō

Quid faciat mater: nisi quo trahit impetus illā:
 Huc eat atq; illuc: & dum licet oscula iungat.
 Non satis est. truncis auellere corpora temptat:
 Et teneros manibus ramos abrumpit. at inde
 Sanguineæ manant tanq̄ de uulnere guttæ.
 Parce precor mater: quæcunq; est faucia clamat:
 Parce precor. nostrum laceratur i arbore corpus:
 Iamque uale. cortex in uerba nouissima uenit.
 Inde fluunt lachrymæ: stillataq; sole rigescunt
 De ramis electra nouis: quæ lucidus amnis
 Excipit: & nuribus mittit gestanda latinis.
 Affuit huic monstro proles stheneleia cygnus:
 Qui tibi materno quāuis a sanguine iunctus:
 Mente tamen phaeton propior fuit. ille relicto:
 (Nā ligurum populos & magnas rexerat urbes)
 Imperio ripas uirides amnemq; querelis
 Eridanum implerat: siluamq; fororibus auctā.
 Cum uox est tenuata uiro: canæq; capillos
 Dissimulant plumæ: collumq; a pectore longe
 Porrigitur: digitosq; ligat iunctura rubentes.
 Penna latus uelat. tenet os sine acumine rostrū.
 Fit noua cygnus auis: nec se cæloq; Iouiq;
 Credit: ut iniuste missi memor ignis ab illo.
 Stagna petit patulosque lacus: ignemq; perosus
 Quæ colat: elegit contraria flumina flammis.
 Squallidus interea genitor phaetontis & expers
 Ipse sui decoris: qualis cum deficit orbis
 Esse solet: lucemque odit: seque ipse diemque:
 Datque animum i luctus: & luctibus adiicit irā:
 Officiumque negat mundo. satis inquit ab æui
 Sors mea principiis fuit irrequieta: pigetque
 Actorum sine fine mihi sine honore laborum:
 Quilibet alter agat portantes lumina currus.
 Si nemo est: omnesque dii non posse fatentur.
 Ipse agat: ut saltem dum nostras tentat habenas
 Orbatura patres aliquando fulmina ponat.
 Tunc sciet ignipedum uires expertus equorum
 Non meruisse necem: qui non bene rexit illos
 Talia dicentem circumstant omnia solem
 Numina: neu uelit tenebras inducere rebus;

ti & sanguine materno & summa beniuolentia deuinctus: cū relicta Liguria ad padum ripas uenisset. multumq; Amici casum deflesset. in aue sui nominis fuit cōmutatus q̄ ignes perosa aquas si bi elegit incolendas. Affuit. iter fuit. Huic monstro. quo heliades in populos arbores. ipsarum autem lachrymæ in electra fuere cōuersæ. Proles stheneleia. Progenies Sthenelei. Nam Liguria populos. Liguria Italiae regio est iter amnes Varum & Macram sita: thusciæ cōtermia: cuius caput genua est. unde ligustica ora fuit cognominata. Liguria autem a ligusto Phaethontis filio fertur cognominata. Illius incolæ ligures appellātur. Cum uox est tenuata. tenuis ac gracilis facta. Canæq; capillos dissimulāt plumæ. capilli inquit. cani in plumas itidem canas fuere conuersi. Porrigitur. prolongatur. Iunctura. copulatio. nam cygnorum digiti & rubet & quadā cartilagine iunguntur. Tenet os sine acumine rostrum. Os inquit i rostrum obtusum ac sine ullo acumine fuit conuersum. Nec se cæloq; iouiq; Credit. hoc est. Nec se aeri ætheriue cōmittit. Hoc autē idcirco fingitur quia cygni nū quā altius uolant. Missi ignis. Iacti fulminis. Ignemque perosus. Odio ignē habēs. Squallidus interea genitor. Mœrorem describit Phœbi: quem ex Phaethontis filii morte cōceperat: quo concinnius transfigurationem Calistonis & Arcadis in ursas exponat. Et expers sui decoris. Sine parte sui plēdoris & ornatus. Qualis cum deficit orbis. Tunc. n. obscurus esse uideatur: cum illius lumen terris aufertur. Datq; animum in luctus. Luctibus indulget. Officiūq; negat mūdo. Ait se nolle Mundo beneficium præstare ipsum illustrādo. Satis inquit ab æui. ita cōqueritur Phœbus: ut Iouem in inuidiam odiumq; trahat. Ipse agat. inuidiose ac si diceret: qui tam potens terribilisque est. Tentat. Tenet retinet. Est enim a teneo deriuatum. Eoq; p n scribitur. Nam tempto: quod experiri significat a tēnendo deduci uidetur. Orbatura. filii priuatura. Orbare nanq; est aliqua re cara: ut sunt filii atq; oculi priuare. Vnde orbis oculis filiisue aut parentibus priuati dicuntur. Tunc sciet igni pedum. Ordo est & sensus. Tūc Iupiter expertus uires ignipedum & uelociū equorum sciet eum qui illos bene non rexit mortem nō meruisse.

Helia
 dum la
 chry
 mæ in
 succia.

Cy
 gnus in
 olorem

Missos ignes. missa fulmīa i Phaetontē. Regaliter. i. periose: ac eo iure qđ hñt reges. Verbere. flagello & scutica. Sæuit. furit ac sæuiciā i equos nihil mali meritos exercet. At p̄r oipotēs. hæc idcirco a poeta narratur: quo cōmodius Calistus & arcadis mutationē in sidera cū superiore metamorphosi cōnectat. Explorat. diligenter inquirit. Vñ exploratores qui hostiū cōsilia scrutantē. Impēsior. Maior. Suæ arca diæ. a se amatae In uirgine nonacrina. Virginē nonacrīnā appellat Calistone Lycaonis filiā: quā cum uiddisset Iupiter: ita excellenti eius pulchritudine captus est: ut cum blanditiis ea potiri non posset: se finxerit esse Dianam cuius calisto

Calisto
i uirgam

sto fidissima comes erat. Hac igitur arte cōpresfa ab iouecum Arcadem peperisset: i uirgam ab Iunone: ne iterum Ioui placeret: cōuersa ē. Eam uero cū filius Arcas iam aduultus in uenatiōe ferire uellet: miseratione iouis ambo in sidera fuerunt translati: ac iuxta polum. qui ab ipsis arcticus fuit cognominatus collocati. qđ quidē cum Iuno animaduertisset: Tethym nutricem rogauit: ne unquā permetteret eas in mare descendere. Iōq̄ septentriones nunq̄ occidere dicuntur. Sane hyginus uarias priscorum de calistus mutatione refert opiniones: quas si quis ad huius fabulæ expositionē aliquid cōferre putabit: illic sumat licebit. In uirgine nonacrina. Nonacr s & urbs & mōs est arcadiæ: unde nonacrīus de clinaf. Hæsit. Fixus est. Accepti ignes. Amores cōcepti. Ignis. n. frequēter p amore ponit a poetis. ut nanq̄ ligna cōburunt igne. sic iuuenū corda amore dñr ardere. Caluere. inflammati fuere. Lanam mollire. filare. ac subigere lanā. Positas comas. dispositas ornatas. Variare. uariis coloribus ornare. Id qđ lascie uirgines maxime facere solēt. Sed fibula. cingulum A parte nāq̄ intelligimus totum. Vittā alba. tegmen est capitis uitta qua mulieres cōtinent capillos.

Alba. nō uarioḡ colorū: qualibus lascie uirgines delectant. Neglectos capillos. Impexor inornatos. Coercebat. constringebat. Miles erat phcebes. dianæ q̄ eadē cū luna esse putat.

Nec Mænalon attigit ulla. Mænalus mons arcadiæ celeberrimus. Triuix. dianæ: quod i triuix coli cōsueuerit. Sed nulla potentia lōga ē. Sententia generalis. q̄ in dies uerior esse probatur. Ulterius spacium. meridiē iam p transisse significat. Sol enim ulterius medio spacū cælitunc tenere dicit: cum maior pars diei p̄terit.

Quod nulla ceciderat ætas. Innuit nemus illud umbrosissimum opacissimumque fuisse: ut cuius arbores nullo unq̄ tempore fuerant cesæ.

Nulla ætas. Nullius ætatis homines. Contingens enim pro cōtento per metonymiam frequenter ponitur a poetis. Exiit hic. Deposuit illic & in illo nemore pharetram. Est enim ad uerbium pro aduerbio positum. Lentosque retendit arcus. Flexibiles arcus remisit. Arcus enim nisi retendantur molles efficiuntur: ut ipse in epistolis inquit. Si nunquam cesses tendere mollis erit. Re

Iupiter
in Dianam

autem p̄proposito sæpenumero mutat uerba cum quibus componitur in contrariam significauionem: ut tege retego. signo resigno. tendo retendo. Fessam. Lassam. & defatigatam. Hoc furtum. Hoc stuprum Furta nanq̄ etiam supra dicuntur: quod furtim cōmittātur. Sunt oh sunt iurgia tanti. Ac si diceret iurgia nequa q̄: tati sūt æstimāda: ut me uoluptate huius potiēda uirginis priuēt. Oh aut hoc loco cōtēnētis ē iteriectio. Protinus i dicit faciē. Iouis trāsmutationē i Dianā obit̄ expōit poeta. Cultū. hitū. ornatū. In qbus iugis. In qbus mōtibus. De cespite uirgo se leuat. De fra i q̄ calisto surgit. Cespes at̄ fra ē cū ppria herba auulsa. Nec sic a uirgi

Supplice uoce rogāt. missos quoq̄ iupiter ignes Excusat. precibusque minas regaliter addit. Colligit amentes & adhuc terrore pauentes Phcebus equos. stimuloq̄ dolēs & uerbere seuit Sequit enim: natumque obiectat & imputat illis. At pater omnipotens ingentia moenia cæli Circuit: & nequid labefactum uiribus ignis Corruat explorat. quæ postq̄ firma sui que Roboris esse uidet: terras hominumque labores Perspicit. arcadiæ tamen est impensior illi Cura suæ: fontesq̄ & nondum audentia labi Flumina restituit. dat terrę gramina frondes Arboribus: læsaq̄ iubet reuirefcere siluas. Dum redit itq̄ frequens: in uirgine nonacrina Hæsit: & accepti caluere sub ossibus ignes. Non erat huius opus lanam mollire trahendo: Nec positas uariare comas. sed fibula uestem. Vittā cohercebat neglectos alba capillos. Et modo leue manu iaculū. mō sūpserat arcū. Miles erat phcebes. nec mænalon attigit ulla Grator hac triuix. sed nulla potentia longa est. Ulterius spacium medio sol altus habebat: Cū subit illa nemus. quod nulla ceciderat ætas: Exiit hichumero pharetram: lentosq̄ retendit Arcus inq̄ solo quod texerat herba iacebat: Et pictam posita pharetram ceruice premebat Iupiter ut uidit fessam: & custode uacantem: Hoc certe furtum coniunx mea nesciet inquit: Aut si rescierit: sunt oh sunt iurgia tanti? Protinus induitur faciem cultumq̄ dianæ. Atq̄ ait: o comitum uirgo pars una mearum In quibus es uenata iugis: de cespite uirgo Se leuat: & salue numen me iudice dixit:

SECUNDVS

Audiat ipse licet: maius Ioue. ridet & audit:
 Et sibi preferri se gaudet: & oscula iungit
 Nec moderata satis. nec sic a uirgine danda.
 Qua uenata foret sylua narrare parantem
 Impedit amplexu: nec se sine crimine prodit.
 Illa quidem cōtra: quantū modo fœmina posset:
 Aspiceres utinam saturnia. mitior esses.
 Illa quidem pugnat. sed quæ superare puella:
 Quis ue iouē poterat: superū petit æthera uictor
 Iupiter. huic odio nemus est: & conscia silua.
 Vnde pedem referens pene est oblita pharetram
 Tollere cum telis: & quem suspenderat arcum.
 Ecce suo comita choro dictynna p altum
 Mænalon ingrediens & cæde superba ferarum
 Aspicit hanc: uisamq; uocat: clamata refugit.
 Et timuit primo ne Iupiter esset in illa.
 Sed postq; pariter nymphas incedere uidit:
 Sensit abeille dolos: numerūq; accessit ad harū.
 Heu q; difficile est crimen non prodere uultu.
 Vix oculos attolit humo: nec ut ante solebat:
 Iuncta deæ lateri: nec toto est agmine prima.
 Sed silet: & læsi dat signa rubore pudoris.
 Et nisi quod uirgo est: poterat sentire diana
 Mille notis culpam. nymphæ sensisse feruntur.
 Orbe resurgebant lunaria cornua nono:
 Cum dea uenatu fraternis languida flammis:
 Nacta nemus gelidū: de quo cū murmure labēs
 Ibat: & attritas uersabat riuus harenas.
 Ut loca laudauit: summas pede contigit undas.
 His quoq; laudatis. procul est ait arbiter omnis.
 Nuda superfusis tingamus corpora lymphis.
 Parrhasis erubuit. cunctę uelamina ponunt.
 Vna moras quærit. dubitanti uestis adempta est:
 Qua posita nudo patuit cum corpore crimen.
 Attonitę manibusq; uterum celare uolenti
 I procul hinc dixit: nec sacros pollue fontes
 Cynthia: deq; suo iussit secedere cœtu.
 Senferat hoc olim magni matrona tonantis:
 Distuleratq; graues in idonea tempora pœnas.
 Cā moræ nulla est. & iam puer arcas (id ipsum
 Indoluit iuno) fuerat de pellicenatus.
 Quo simul obuertit sæuam cum lumine mentē:
 Scilicet hoc etiam restabat adultera dixit:
 Ut fœcunda fores: fieretq; iniuria partu
 indignata tōq; fingitur a poetis. Ut fœcunda fores. Cōcipere.

ne danda. Lasciuiora namq; erāt: q; ut uirgini cō
 uenirēt. Impedit amplexu. implicat amplectē
 do. Nec se sine crimine prodit. hoc est Nec se
 manifestat sine ui puella illata. Illa qdcm con
 tra. Pugnat subaudiatur. id est repugnat. Aspi
 ceres utinā saturnia. Hæc p parthetim Iunoni
 a poeta dicuntur in Calistus defensionem.

Victor. uoti cōpos effectus. Et conscia syl
 ua. stupri ab ioue illati. Vnde pedem referēs.
 ex qua silua recedēs. Ecce suo. Hæc particula
 ecce subitum aliqd repētūq; malum apud Ci
 ceronē Vergiliūq; significat. apud alios et bo
 nū aliquādo designat. Dictynna. Diana dicit
 αὐτοτὼν Δικτύων hoc est a retibus. Cuius
 nominis a Sobino talis causa assignat. Brito ma
 re nympa cū uirginitatem suam Dianæ uouit
 set: se in mare scipitauit: ne a Minoe Cræta re
 ge uiolaretur. Cū uero ob hoc scæua pestis Cræ
 tam inuasisset: responso accepto: uirginis cada
 uer retibus e mari extraxerunt eamq; Dictyn
 nam appellauerunt: ac Dianæ adē extruxerūt
 quæ a noīe uirginis dictynna fuit appellata.

Heu q; difficile est. Sententia loco accommoda
 ta. Prodere. Detegere. manifestare. Prodit
 autē pprie arcana dicunt. Vix oculos. Elegantē
 mores pudicæ uirginis uiolata effingit poeta.

Mille notis. Multis signis. Numerus. n. finitus
 p infinito fere a poetis usurpat. Orbe nono.
 mense nono. Luna enim singulis quibusq; mē
 sibus suū reparat orbē. Cum dea uenatu. A
 uenatione rediens subaudiat. Fraternis lan
 guida flāmis. Defessa feruoribus solis sui fratris
 Nā Diana: ut diximus: eadē esse cū luna q; solē
 soror phibetur. Versabat. uolebat. Attrit
 tas. ob cōtinuū fluxum. Ut loca laudauit. Post
 q; loca laudauit diana q; pulchra eēt & amœ
 na: aquas pedibus tetigit. Tingamus. Mada
 faciamus. lauemus. Arbiter ois. testis nemo
 adest. Parrhasis. Calisto a Parrhasia urbe Ar
 cadia: quæ a Parrhaso uno ex Lycaonis filiis co
 gnominata fuit: Parrhasis uocatur. Velami
 na ponunt. uestes deponunt. Vna moras q;
 rit. sola Calisto uestem deponere non curat.

Adempta est. ui detracta ab aliis Dianæ co
 mitibus. Vterū. uteri tumorē. Grauida. n. erat
 ac ptui ppingua. Cynthia. Diana a Cynho
 Deli monte. Secedere. Abire & recedere. Id
 ipsum indoluit iuno. Hæc parenthesis iunonis
 indignationis cām ondit. Nō. n. tā doluit iuno:
 qd a ioue stuprata foret: q; quod puez peperit
 set. De pellice. Calistone ut latine nomen græ
 cum declinemus. Quo simul obuertit. Postq;
 inquit cōuertit & oculos & aīum in Arcadem
 e Calistone natum: ex cadesere uerbis cœpit.

Quo. in quem puerum. Simul. postquā.
 Scilicet hoc etiam. Affectui seruit & iūigna
 tioni hoc aduerbium scilicet. Fere autem Iuno
 res. Fœcundæ enī mulieres dicunt: q; cōcipiūt.

LIBER

Testatum. tanq̄ testimonio approbatū. Haud impune ferēs. non abibis impunita. Strauit. Prostrauit. p̄
iecit in terrā. Horrescere. Horrida & aspa fieri. Deformia. Turpia. Lato rictu. amplo oris foramiē & spa
tio. Possē loq̄. facultas loquēdi. Mens antiq̄. Pristinus aīus. Qualescūq; manus. Nam urfi prioribus pedi
bus manuū uice fungunt; eosq; erigunt. Ah quotiens sola. Pristinā mētē Calistoni remāssisse multis colligit
argumētis. Neq; enī se ursam esse putabat. Misereē autem calamitatis illius poeta. Sola sylua. Deserta & ab
hominibus non habitata. Oblita qd esset. Oblita se esse ursam. Horruit: cū quodā horrore timuit. Quā
uis pater esset i illis. Lycaonē enī Callistonis' pa
trē in lupū fuisse cōuersum i priō narrauit poe
ta. Ecce lycaonie proles. Arcas Iouis filius ex
callistōe cū q̄ndeci annoz cēt: m̄ri i ursam cō
uerfā iter uenandū obuiauit: quā qdē cū ferire
uellet m̄rem eē ignorās iouis miseratione ad si
dera una cū m̄re sublatus arctophylax ut scri
bit hyginus fuit appellatus. In aut̄ polus arcti
cus nomē accepit. Nam αρκ Τος urfa interpre
tat̄ id uero cū iuno aiaduertisset: Tethym Oce
ani uxore rogauit: ne unq̄ eas in mare descen
dere pmittret: ac ea qdē de cā septēriōdes nun
q̄ occidere possunt. Eleganter aut̄ Oui. filii mu
tationē cū m̄ris trāsfignatōe cōnectit. Ter
gnq; ferēs natalibus annos. hoc est Annos qn
deci natus. Natale aut̄ q & natalis dici: dies est
quo qsq; nascit̄. Verg. Meus est natalis iola.

Saltus aptos. syluas uenatiōi accōmdatas. sal
tus nāq; a saliendo deducit̄: quod ferā in illo sal
tus edāt. Vñ saltuarii saltuū & agroꝝ custodes
uocant̄. Nexilibusq; plagis. retibus connexis:
Multis enī nodis retia nectunt̄. Plaga autē pri
ma breui rete significat. Lōga uero uulnus defi
gnat. Erymanthidos. montis erymanthiqui ē
in arcadia. Ambit. Circundat. circuit. Et cog
noscenti similis fuit. ita inquit restitit Calisto.
ut arcadem filium cognoscere uideretur. Ne
scius. ignarus esse matrem. Quā restitit. Ste
tit ut ipsum expectaret. Propiusq; accedere fu
git. Noluit. recusauit: Vulnifico telo. Vulnus
inferenti iaculo. Arguit omnipotens. arguit
quidem legit̄. Sed arcuit hoc est uertit & prohi
buit sensui magis conuenire uidetur. Vertit nā
q; iupiter ne Arcas telum dirigeret in matrem.
Nefasque. hoc est. paricidium quod Arcas
ignarus perpetraturus erat: abstulit. Plerumq;
autē poete duo diuersa uno uerbo significant.
Nā sustulit significat & in altum tulit: qua i signi
ficatiōe ad ipsos refertur: & abstulit & remouit:
q̄ significatio nefas respicit. Per inania. p̄ aerē
q̄ i anc quoq; dici qd̄ uacuuus esse uideat. Vici
naq; sidera fecit. maior nāq; urfa & arctophy
lax uicia sunt ac p̄pinqua sidera: q̄ eadē esse cū
plaustro & septēriōibus phibent̄. Nam arcto
phylax idē ē cū boote: q̄ & ursam leg ac custo
dire & plaustrū agere ur̄. Intumuit. indignata
ē. Ad canā tethym. tethys celi & ueste filia fu
isse dici uxor oceani ac iunonis nutrix multo
rūq; deoz m̄r. p̄ mari aut̄ quē admodā & oce
anus accipit̄. tethys uero tethyos declinari no
tū ē: Cū thetis p̄ achillis m̄re alr̄ & scribat̄ & de
dinet̄. Nam pria aspirat̄. & secūda i latinū hēt
& thetidis i ḡlo facit. Quoꝝ reuerētia mouit.

Arcas
in sidus

Nota: Iouisq; mei testatum dedecus esset?
Haud impune ferēs adimam tibi nāque figurā?
Qua tibi quaq; places nostro importuna marito:
Dixit: & arreptam prensis a fronte capillis
Strauit humi pronam. tēdebat brachia supplex:
Brachia cōperunt nigris horrescere uillis.
Curuariq; manus: & aduncos crescete i unguēs:
Officioq; pedum fungi: laudataq; quondam
Ora Ioui lato fieri deformia rictu.
Neue preces animos & uerba precantia flectant:
Possē loqui eripitur. uox iracunda minaxq;
Plenaq; terroris rauco de gutture fertur.
Mens antiqua manet: facta quoq; mansit in urfa:
Assiduoq; suos gemitu testata dolores:
Qualescunq; manus ad cēlum & sidera tollit:
Ingratumq; Iouem nequeat cum dicere: sentit:
Ah quotiens sola non ausa quiescere sylua
Ante domum quōdamq; suis errauit in agris.
Ah quotiens per saxa canum latratibus acta est:
Venatrixq; metu uenantum territa fugit.
Sēpe feris latuit uisis oblita quid esset:
Ursaq; conspectos in montibus horruit urfos:
Pertimuitq; lupos: q̄ uis pater esset in illis.
Ecce lycaonie proles ignara parentis
Arcas adest terquinq; ferens natalibus annos:
Dumq; feras sequitur: dum saltus eligit aptos:
Nexilibusq; plagis syluas erymanthidos ambit:
Incidit in matrem: quē restitit arcade uiso:
Et cognoscenti similis fuit. ille refugit:
Immotosq; oculos in se sine fine tenentem
Nescius extimuit: propiusq; accedere fugit.
Vulnifico fuerat fixurus pectora telo.
Arcuit omnipotens: pariterq; ipsosq; nefasq;
Sustulit: & celeri raptos per inania uento
Imposuit cēlo: uicinaque sidera fecit.
Intumuit Iuno: postq̄ inter sidera pellex
Fulfit: & ad canā descendit in equora tethyn.
Oceanumque senem: quorum reuerentia mouit
Sēpe deos: causamque uie scitantibus inquit.
Queritis ethereis quare regina deorum

SECVNDVS

Oceanus & Tethys magno in honore sunt apud omnes deos: quia antiquissimi sunt. Pro me. Loco me. Mentiar: mēiti dicar. Mea uulnera. meos dolores & cruiatus. Illic ubi circulus axem. hoc est ad polum septentrionalem: ubi est ultimus ac breuissimus circulus. Arcticus enim & antarcticus circuli & ultimi sunt & aliorum breuissimi. Est uero cur quis. Ironia indignationis plena. Offensamq; trumat. Timeat me lesam. O ego quantum egi: Ironicos hæc a Iunone dicuntur. ac si diceret parum ac potius nihil egi. Esse hominē uetui. Ostendit Iuno se nocendo prodesse. Sontibus. nocentibus. Vindicer antiquam faciem. Iupiter quem

Sedibus hic ad sim. pro me tenet altera cælum.
Mentiar: obscurum nisi nox cum fecerit orbem:
Nuper honoratas summo mea uulnera cælo
Videritis stellas: illic ubi circulus axem
Vltimus extremū spacioq; breuissimus ambit.
Est uero cur quis iunonem lædere nolit:
Offensamq; tremat: quæ profum sola nocendo:
Oego quantum egi: q̄ uasta potentia nostra est:
Esse hominem uetui. facta est dea. sic ego penas
Sontibus impono. sic est mea magna potestas.
Vindicer antiquam faciem: uultusq; ferinos
Detrahat: argolica quod in ante phoronide fecit.
Cur non expulsa ducit Iunone: meoque
Collocat in thalamo: socerumq; lycæona sumat:
At uos si læsar tangit contemptus alumne:
Gurgite cæruleo septem prohibete triones:
Sideraq; in cælum stupri mercede recepta
Pellite: ne puro tingatur in equore pellex.
Dii maris annuerant. habili saturnia curru
Ingreditur liquidum pauonibus æra pictis:
Tam nuper pictis cæso pauonibus argo:
Quam tu nuper eras: cum candidus ante fuisses:
Corue loquax subito nigrantes uersus in alos.
Nam fuit hæc quondam niueis argentea pennis
Ales: ut equaret totas sine labe columbas.
Nec seruaturis uigili capitolia uoce
Cederet anseribus: nec amanti flumina cygno.
Lingua fuit damno. lingua faciente loquaci
Qui color albus erat: nunc est contrarius albo.
Pulchrior in tota q̄ larissæa coronis
Non fuit æmonia. placuit tibi delphice certe:
Vel dum casta fuit: uel in obseruata: sed ales
Sensit adulterium phæbetus. utq; latentem
Detegeret culpam non exorabilis index
Ad dominum tēdebat iter: quem garrula motis

Quare & anseres in magno honore habiti & canes fuere crucifixi. Nunc est contrarius albo. Niger qui color albo est oppositus. Quam larissæa coronis. Duæ fuerunt Coronides: quarum altera ab Apolline: altera a Neptuno fuit adamata. Larissæa. Ex larissa Thessaliæ urbe. In tota æmonia. Thessalia. In obseruata. incustodiã. Ales phœbeus. coruus ab Apolline coronidi custos adhibitus. Non exorabilis index: qui nullis precibus potuit flecti: ne id quod uiderat indicaret. Tēdebat iter. Ibat. Garrula

Iuno irata nō nominat subaudiat. Optat autē Iuno ut Calisto in humanam faciē potius uindicaretur & reuocet q̄ inter sidera cōstituat. Vindicare autē asserere est & reuocare. In antiquam uero faciē in soluta diceremus orōne. Phoronide. In Io Phoronei nepte: quæcū in uaccam ut uidimus Iunonis metu fuisset cōuersa: humana formæ a Ioue fuit restituta. Cur non expulsa ducit Iunone. Pulchra Ironia: qua id concedere uidemur: quod maxime nolumus: Sic Dido apud Vergiliū. I sequere Italiā uentis. pete regna per undas. Ducit. Vxorē subaudiamus. Tāgit. commouet. Alumna. Nam Iuno a Tethy fuit educata. Gurgite cæruleo: Amari nigro & p̄fundo. Est. n. tapinosus & magna rei humilis expositio. nā gurgitem qui fluuiorum est pro Oceano posuit poeta. Prohibete: Arcete. Septentriones. Maiorē Vrsam cū arctophylace. Ne puro tingatur in æquore pellex. Ne Calisto pellex & cōcubina Iouis in purū mare descendens illud inquinet & fæder. Dii maris annuerāt. Oceanus & Tethys nutu promiserant se prohibituros ne septentriones in mare descendant. Ingreditur. Intrat. Liquidum æra. Tenuem ac purum. Pauonibus pictis. Variis coloribus distinctis. Curru autē Iunonis a pauonibus trahi putatur. Tam nuper pictis. hæc ad connexionem mutationis sequentis apte faciendam inferuntur. Cæso argo. interfecto argo: cuius oculi caudæ pauonis a Iunone fuerunt appositi ut in primo narrauit poeta. Quam tu nuper eras. Coruus initio quidem fuit candidus. sed cum eius indicio Apollo cognouisset Coronida amicam cū alio quodam Iuuenē rem habere: eamque sagittis interfecisset: puerumque Asclepiū excisuro utero extraxisset: pœnitentiã ductus Coruum indicem sibi aliquid præmii sperantem: ex albo nigrum effecit. Corue loquax. Apostrophe ad coruum: qua significat poeta illum suæ loquacitatis merito pœnas dedisse. Argentea. alba ut est argentum. Sine labe. sine macula. Nec seruaturis. Alludit ad id quod Lilius in prima decade narrat. Cum enim galli senones olim obsedissent capitolium noctuque ascendissent clangore anserum: cum canes minime sentirent: excitati custodes eos deturbauerunt.

*uina
o tra ay
du am
P. P. P.
P. P. P.*

coruus
e candi
do ni
ger.

Coruus initio quidem fuit candidus. cum apollo cognouisset coronida amicam cum alio quodam iuuenē rem habere eamque sagittis interfecisset: puerumque asclepiū excisuro utero extraxisset: pœnitentiã ductus coruum indicem sibi aliquid præmii sperantem: ex albo nigrum effecit.

cornix. Narraturus Poeta quæadmodū Coronis Phocaica in cornicem fuit mutata: eleganter ut solet fabulā fabulæ connectit. Cornicē autem ipsam inducit coruum admonētē ut taceat: ac quid sibi euenerit: quia linguā cohibere nesciuit: narrantē. Coronis enim filia fuit Coronei Phocidos regis: quæ a Neptūo adamata: ne uio laretur: ope paladis in cornicem fuit conuersa: ac palladis ipsius comes effecta. Caterum cum Palladi nūcia fset: Cecropis filias cistā: i qua Erichthonium ex semine uulcani natum ipsa pallas clauserat: cōtra deæ manda tum aperuisse: a comitatu Mineruæ fuit repulsa. Scitetur. Roget ut sciat. Præfagia. Predictiones. Quid

Coro
nis in
corni
cem
Erich
thōius

fueri. Comes namq̄ sui mineruæ. Quid sim. Nunc a comitatu Mineruæ repulsa cōtemnor. Nā tpe quodam. Vulcanus cum Palladi tanq̄ uxori sibi ab Ioue traditæ: qua blanditiis poti ri non poterat: uim inferret: eaq̄ reluctaretur: forte semen ipsius in terram cecidit: ex quo qui dem & terra natus est Erichthōius uulcani sine matre filius pedes habēs anguinos: quos ut te geret primus currū excogitasse dicit. Erichtho nius autem lis terræ interpretatur. sp̄s namq̄ lis si ue cōtentio. Xθων terra appellatur. Sine ma tre. nā ex solo uulcani semine quod i terrā ceci dit natus est. Actæo: attico. Nam Attica ut scri bit paufanias prius Actæa. ab actæo: q̄ primus Athenis regnasse fertur: Deinde attica ab Atti de cranai regis filia fuit cognominata. Gemio de Cecrope. cecrops idcirco geminus ac bifor mis dicit: q̄ ut refert Iustinus: matrimoniū ac nuptias hoc est maris & fœminæ coniunctio nē primus instituit. Rex autem fuit Athenarū q̄ Actæo successit. Vnde Athenienses Cecropi dæ uocantur. Inconfessa. Non cōfessa. Non elo cuta. Et legem dederat. Mādaucrat. Abdita abscondita. Tuent. Defendunt. custodiunt ac seruant. Pandrosos atq̄ Herse. a rore hec no mina sumpta fuisse uidentur. Nam pandrosos πᾶν quod totū significat & ἄροσος qui est ros: componi uidet. Herse autē ros interpretat. Cæropis autē filia fuerunt: ut paufanias quoq̄ narrat: nō solū Ouidius: quæz fratrē fuisse eri chthonium ait: qui uiuo adhuc patre uita excel sit: Tametsi ipsum ex mortali genitum negāt cui Vulcanum terramq̄ parētes assignāt. Ab Qui dio autē nō nihil dissentit paufanias. Narrat. n. Aglauri lucum esse Athenis: cui qdem & Her se & pādrosos sororibus Mineruā erichthoniū i cista depositum dedisset uetuisseq̄ ne depositū uiderēt. pādrososq̄ i officio fuisse. reliquas ue ro duas. quoniā cistam resignassent: uiso erich thonio furere cœpisse & ex arce: qua maxime p̄eps locus erat: se deiecisse. Vna Aglauros. Solā. Aglauros autē splendida interpretari pōt. ἄγλαρος nāq̄ splēdidū significat. Diducit. dis soluit ac separat. Apporrectūq̄ draconē. Ap positū draconē sibi uidere uisā sūt: q̄ Erichtho nius serpētios habebat pedes. Actæa deæ refero. gesta a Cecropis filiabus Mineruæ nūcio. Et ponar postno ctis auē. Noctūā q̄ solū noctu uolat. Voce. lingua. loq̄citate. At puto n̄ ultro. Occurrit tacite obiectiōi Cor nix. Posset. n. qs dicere. Idcirco fuisti repulsa q̄ Mineruæ nūq̄ fuisti grata. Se igit̄ ita se Mineruæ placuisse ait: ut sp̄tē fuerit ab ipsa comes petita. At puto nō ultro. Interrogatiue cū qdā obiectiōe legat: quā ita soluit: ut di cat id ex ipsa Mineruā q̄ri posse. Nā me Phocaica. Phocis regio ē græciæ finitiā Atticæ: uñ phocaicus declinat. Ut soleo. nūc Cornix facta. nā cornices lētis passibus gradiūt. Spatiarer. ābulare: nā spatiari ē uoluptatis cā ābulare. Neq̄q̄ lassor. frustra defatigor. neq̄. n. effugere poterā. Neccōtigit ullū. tetigit. cōmouit. Mora

Consequitur pennis: scitetur ut omnia cornix.
Audita quæ causa. non utile carpis
Inquit iter. ne sperne meæ præfagia linguæ.
Quid fuerim: quid simq̄ uide: meritūque regre.
Inuenies nocuisse fidem. nam tempore quodam
Pallas erichthonium prolem sine matre creatam
Clauferat actæo texta de uimine cista.
Virginibusq̄ tribus gemino de cecropenatis
Seruandam dederat. sed inconfessa quid esset.
Et legem dederat: sua ne secreta uiderent.
Abdita fronde leui densa speculabar ab ulmo:
Quid facerent. commissa duæ sine fraude tuētur
Pandrosos atq̄ herse. timidus uocat una sorores
Aglauros. nodosq̄ manu diducit: & intus
Infantemq̄ uident: apporrectumq̄ draconem
Acta deæ refero. pro quo mihi gratia talis
Redditur: ut dicat tutela pulsa mineruæ:
Et ponar post noctis auem: mea pœna uolucres
Admonuisse potest. ne uoce pericula quarant.
At puto non ultro: nec quicq̄ tale rogantem
Me petiit. licet hoc ex ipsa pallade quaras.
Quāuis irata est: non hoc irata negabit.
Nam me phocaica clarus tellure coroneus
(Nora loquor) genuit: fuerāq̄ ego regia uirgo:
Diuitibusq̄ procis (ne me cōtemne) petebar.
Forma mihi nocuit. nam cum per littora lentis
Passibus ut soleo: summa spatiarer harena:
Vidit & incaluit pelagi deus: utq̄ precando
Tempora cum blandis absumpsit inania uerbis:
Vim parat: & sequitur fugio: densumq̄ relinquo
Littus. & in molli nequicq̄ lassor harena.
Inde deos hominesq̄ uoco: nec contigit ullum
Vox mea mortalem. mota est pro uirgine uirgo:

SECUNDVS

Auxiliumq; tulit. tendebam brachia celo:
 Brachia cœperunt leuibus nigrescere pennis.
 Reicere ex humeris uestem molibar: at illa
 Pluma erat. inq; cutem radices fixerat imas.
 Plangere nuda meis conabar pectora palmis:
 Sed neq; iâ palmas nec pectora nuda gerebam.
 Currebam: nec ut ante pedes retinebat harena.
 Sed summa tollebar humo. mox acta per auras
 Euehor: & data sum comes inculcata mineruæ.
 Quid tamen hoc prodest: si diro facta uolucris
 Crimine nyctimene nostro successit honori?
 An quæ per totam res est notissima les bon:
 Non audita tibi est? patrium temerasse cubile
 Nyctimene: auis illa quidem: sed conscia culpæ
 Conspectû lucemq; fugit: tenebrisq; pudorem
 Cælat: & a cunctis expellitur æthere toto.
 Talia dicenti tibi ait reuocamina coruus
 Sint precor ista malo. nos uanû sp̄nimus omen.
 Nec cœptum dimittit iter: dominoq; iacentem
 Cum iuvene æmonio uidisse coronida narrat.
 Laurea delapsa est audito crimine amantis:
 Et pariter uultusq; deo plectrumq; colorq;
 Excidit: utq; animus tumida feruebat ab ira:
 Arma assueta capit: flexumq; a cornibus arcum
 Tendit: & illa suo totiens cum pectore iuncta
 Indeuitato traiecit pectora telo.
 Icta dedit gemitum: tractoq; a uulnere ferro
 Candida puniceo perfudit membra cruore:
 Et dixit. potui pœnas tibi phœbe dedisse:
 Sed peperisse prius. duo nunc moriemur in una.
 Hactenus: & pariter uitam cum sanguine fudit
 Corpus inane animæ frigus letale secutum est.
 Pœnitet heu sero pœnæ crudelis amantem:
 Seq; q; audierit. q; sic ex arse it odit.
 Odit autem: per quâ crimen causamq; dolendi
 Scire coactus erat. nec non arcumq; manumq;
 Odit: cumq; manu temeraria tela sagittas.
 Collapsamq; fouet: seraq; ope uincere fata
 Nititur: & medicas exercet inaniter artes:
 Quæ postq; frustra temprata: rogumq; parari
 Vidit: & arduos supremis ignibus artus:
 Tum uero gemitus (neque enim cœlestia tingi
 Ora licet lachrymis) alto decorde petitos
 Edidit. haud aliter q̄ cum spectante iuuenca
 Lactentis uiculi dextra libratu ab aure

est pro uirgine uirgo. Pallas perpetua gaudens
 uirginitate. Tollebar. extollebar. leuabar.

Comes inculcata. Omni culpa & crimine uacans. Quid tamen hoc prodest. Hac ad commo-
 dam sequentis fabulæ cōnexionem referuntur.
 Quid inquit prodest iculpatâ ac sine ullo crimi-
 ne Mineruæ comitē fuisse: cum Nyctimene ob
 incestû cum patre admissum in auem noctuam
 cōuersa mihi preferatur. Nyctimene. n. Nyctei
 regis lesbi filia patris amore capta clam se ei pro
 uxore subiecit: propter quod in noctuâ cōuersa
 sibi nefandi sacrilegii conscia reliquarū auium
 conspectû fugit. Per totâ Lesbos. Lesbos insu-
 la est Aegæi a cōditore denominata: unde lesbi-
 us lesboulq; declinant. Temerasse. Violasse.
 Patrium cubile. Patris lectum. A cūctis. Auibus
 subaudiatur. Oēs namq; aues noctuâ perse-
 quunt. Reuocamina. reuocationes. Sp̄nimus.
 Contēnimus. Non accipimus. Vanum.
 Nihil nociturum. Domino. Apollini. Cum iu-
 uene æmonio. Thessalo. Aemonia nāq; thes-
 salia dicta ē ab Aemone chlori filio. thessala au-
 tē patre. a quo thessalia fuit appellata. Aemonia
 quoq; Vrbs est archadiæ ab Aemone Lycaos-
 nis filio denominata: ut paufanias scribit. Vidit
 se narrat. Se ut subintelligamus sensus exposcit.
 Laurea. Corona ex lauro cōfecta. Audito cri-
 mine amantis amicæ a qua se amari putabat.

Nycti-
 mene i
 noctuâ

Vultusq;. Hylaritas ac læticia uultus. Nā Vultus
 p̄ animi affectu mutat: ut modo læticiâ: mo-
 do mœsticiâ præ se ferat. Plectrumq;. Plectrū
 instrumentum est quo Cithara percutitur & π̄ο
 ΤΟΥ ΠΛΗΤΤΕΙΟΥ hoc est a percutiēdo declina-
 tum. Colorq;. Nā ex rubicundo pallidus est ef-
 fectus: id quod indignantibus euenire solet.

Tumida ab ira. a b effectu quod hominem tu-
 mescere cogat. Arma assueta. arcū & sagittas.
 Tendit. Intendit. Indeuitato. quod nullo pa-
 cto potest euitari. Icta dedit gemitum. Percus-
 sa Coronis ingemuit. Puniceo cruore. Rubeo
 sanguine. Potui pœnas tibi phœbe dedisse.
 hoc est Potui abs te puniri. Duo nunc mories-
 mur. Ego & infans in utero conceptus. Ha-
 ctenus. locuta est Coronis suppleatur. Cor-
 pus inane animæ. Vacuum anima & mortu-
 um. Sero: posteaquam nullum remedium
 poterat adhiberi. Exarserit. Ira excanduerit.

Odit auem. Coruum. Crimen Coronidis
 concubitu cum Aemonio Iuvene. Inani-
 ter. Vane. Frustra. Neque enim cœlestia tingi
 ora licet lachrymis. Parenthesis qua significa-
 tur: cur lachrymas quoque Apollo non emiserit.
 Neque enim inquit dii possunt flere. Ha-
 ud aliter. Hac similitudine ostendit q̄ grauius
 gemuerit Apollo. Libratu ab aure. percu-
 tentis. gestum enim exprimit lantii uiculus in-
 terficientis. Malleum enim auriculæ dextræ
 admouentes ictum uiculus infligunt.

Aescus
 lapii orf
 go.

Ingratos. puellæ mortuæ nihil placentes; Iniustaq; busta peregit. Ingratas perfecit exequias. Nā iniuste illam peremisse sibi Apollo uidebatur. Bustū autē proprie dicitur locus i quo cadauer est & cōbustum & sepul tum q̄ bene uisum. Busta quoq; p sepulchris ponunt. Non tulit. Non est passus. Sed natū. Aesculapiū. Gemini Chironis. Chiron filius fuit Saturni ex Phylira Oceani filia: cum qua in equum cōuersus cōcubuit Chironemq; centaurum sustulit. propter quod geminus dicitur. Nam ex parte anteriori homo ex posteriori equus uidebatur. Non falsæ linguæ. Veri indicii. Inter aues albas uetuit. Hoc est. Coruum ex albo nigrū effecit. Semifer interea. Chiron semiferus.

Ocyro
e in
equam

Diuinæ stirpis alūmo. Aesculapio. Apollinis filio. Ecce uenit, rutilis. Ocyroe Chironis ex nympha quadā caici fluii filia cū fatog; arcana referaret: Iouis ira in equā fuit cōuersa. Humeros p̄tecta. Humeros habēs p̄tectos & cooper tos. est enim poetica sinecdoche. Caici. Fluius est Mysiæ Caicus p Phrygiā labens. Ocyro en. Velox fluxus ocirœ dicit. ὄκυρος namq; ue lox. ῥον fluxus. Sic autē fuit appellata: qđ in ripis Caici flumis rapacissimi fuit nata. Fuit et Ocyro nympha Oceani & Tethyos filia: ut scribit Hesiodus i theogonia. Canebat. Prædicebat.

Vaticinos furores. uaticinandi ac futura præd cendi impetus. Incaluitq; deo. Spiritu diuino. Totiq; salutaris orbi. Aesculapius namq; adeo p̄ stans medicina fuit: ut etiā Hippolytū ab inferis reuocaret: propter quod ab Ioue fulmine fuit ex tictus: ac postea deus ē effectus. Flāma auita. Fulmine aui Iouis. Corpus exangue. Sine san guine. Mortuum. Et bis tua fata nouabis. Tuā uitā bis renouabis. Tu quoque Care pater. Pa tri quoque Chironi Ocyro exitū prædicat. Nā chiron q nō modo centauros sed ceteros quoq; homines iusticia dicit superasse: cū Hercule hos p̄s p̄sito suscepisset sagittasque hydræ sanguine tin ctas manibus tractaret: una earum emanibus la p̄sa pedem ipsius percussit: ipsumq; tantis dolo ribus affecit: ut nona die miseratione deorum in astra fuerit sublatus: ut Ouidi. i fastis refert. No na dies aderat cum tu iustissime Chiron: Bis se ptem stellis corpore cinctus eras. Diræ serpen tis. Hydræ: quæ cum centum capita haberet: ab Hercule fuit iterecta. eius sanguine Herculis sa gitta tinctæ insanabilia uulnera inferebant. Te q; ex æterno. ex immortalitate mortalem dii effi cient. Triplices deæ. Paræ quæ tres dicuntur esse Clotho. lachesis. & atropos. in quarum filis uniuscuiusq; uita esse dicitur: donec filia frangā tur. Restabat fati aliquid. hoc est. de factorum arcanis quæ referre instituerat Ocyro: aliquid restabat dicendum. Præuertunt me. occupant & impediunt. Nam in fati erat ut uerteretur in equam. Non fuerant artes tanti. Artes inquit uaticinandi & futura prædicendi mihi tanti faciē dæ non fuerunt: ut ira deorum humanam amiserem figuram. Subdūci. auferri: Impetus est currere. Cupiditas mihi est currendi. Est enim figura loquendi græca. Latis campis. per spa tiosos campos. Cognata pectora. propter pa trem qui centaurus erat.

Tempora discussit claro caua malleus ictu. Ut tamen ingratos in pectora fudit odores: Et dedit amplexus: iniustaq; busta peregit: Non tulit in cineres labi sua phœbus eisdem Semina. sed natum flammis uteroq; parentis Eripuit: geminique tulit chironis in antrum. Sperantemque sibi non falsę præmia linguæ Inter aues albas uetuit consistere coruum. Semifer interea diuinæ stirpis alumno Latus erat: mixtoque oneri gaudebat honore. Ecce uenit rutilis humeros protecta capillis Filia Centauri: quam quondam nympha Caici Fluminis in rapidi ripis enixa uocauit Ocyroen. non hæc artes contenta paternas Edidicisse fuit. factorum arcana canebat. Ergo ubi uaticinos concepit mente furores: Incaluitq; deo: quem clausum pectore habebat Aspicit in fantem: totique salutaris orbi Cresce puer dixit. tibi se mortalia sæpe Corpora debebunt. animas tibi reddere adēptas Fas erit: idque semel diis indignantibus ausus Possedere hoc iterum flamma prohiberis auita: Eq; deo corpus fiet exangue: deusque Qui modo corpus eras: & bis tua fata nouabis. Tu quoque care pater non iam mortalis: & quæ Omnibus ut maneat nascendi lege creatus Posses mori cupies tum cum cruciaberis diræ Sanguine serpētis per saucia membra recepto. Teque ex æterno patientem numina mortis Efficient: triplicesque deę tua filia resoluent. Restabat fati aliquid. suspirat ab imis Pectoribus: lachrymeque genis labuntur oborta Atque ita præuertunt me inquit mea fata: uetorq; Plura loqui: uocisque mee præcluditur usus. Non fuerant artes tanti: que numinis iram Contraxere mihi. malle nescisse futura. Iam mihi subdūci facies humana uidetur: Iam cibus herba placet. iam latis currere campis Impetus est. inequam cognataq; pectora uertor.

Tota tamē quare? pater est mihi nempe biformis.
 Talia dicenti pars est extrema querelæ
 Intellecta parum: confusaque uerba fuerunt.
 Mox nec uerba quæ. nec equæ sonus ille uidetur.
 Sed simulantis equam: paruoque in tempore certos
 Edidit hinnitus: & brachia mouit in herbas.
 Tum digiti coeunt: & quinos alligat unguis
 Perpetuo cornu leuis ungula. crescit & oris
 Et colli spatium. longæ pars maxima pallo
 Cauda fit: utque uagæ crines per colla iacebant:
 In dextris abiire iubas: pariterque nouata est
 Et uox & facies. nomen quoque môstra dederunt.
 Flebat: opemque tuam frustra philyrius heros
 Delphice poscebat. nam nec rescindere magni
 Iussa iouis poterat. nec si rescindere posses:
 Tunc aderas. elim messeniæque arua colebas:
 Illud erat tempus: quo te pastoria pellis
 Texit: onusque fuit baculus siluestris oliuæ.
 Alterius dispar septenis phystula cannis.
 Dûque amor est curæ: dū te tua phystula mulcet:
 Incustodite pyllos memorantur in agros
 Processisse boues. uidet has atlantide maia
 Natus: & arte sua filius occultat abactas.
 Senferat hoc furtum nemo. nisi notus in illo
 Rure senex. battum uicinia tota uocabat.
 Diuitis hic saltus herbosaque pascua nelei
 Nobiliumque greges custos seruabat equarum.
 Hunc timuit: blandaque manu seduxit: & illi
 Quisquis es hospes ait: si forte armenta requiret
 Hec aliquis: uidisse nega. neu gratia facto
 Nulla rependatur: nitidam cape præmia uaccæ.
 Et dedit. accepta uoces has reddidit hospes.
 Tutus eas. lapis iste prius tua furta loquetur.
 Et lapidem ostendit. simulat ioue natus abire.
 Mox redit: & uersa pariter cum uoce figura:
 Rustice uidisti si quas hoc limitedixit
 Ire boues: fer opem: furtoque silentia deme.
 Iuncta suo pariter dabitur tibi femina tauro:
 At senior: postque merces geminata: sub illis
 Montibus inquit erant: & erant sub montibus illis:
 Risit atlantiades: & me mihi perfide prodis:
 Memihi prodis ait: periuræque pectora uertit

Tota tamen quare. Miratur Ocyroe Se totam in equam conuertit: cum pater Chiron utrâque gerat formam. & hominis & equi. Et brachia mouit in herbas. Innuat brachia in pedes anteriores fuisse commutata. Coeunt. Coniunguntur. Perpetuo: Continuo. Nomen quoque môstra dederunt: Nam in hoc est equa fuit appellata. Flebat opemque tuam. Mutatione Battus in lapidem indicem superiori fabulæ poeta annectit. Nam apollo cum ob pulsatos interfectosque Cyclopas diuinitate priuatus Admeti regis Thesaliæ armenta in pastoralis habitu pasceret: Mercurius boues quas longius forte processerant furto abactas in silua occultauit: Battusque cuidam equarum custodi: a quo uno uisus fuerat: mandauit: ne cuiquam illud furtum indicaret. Quod quidem ut libentius faceret uaccæ ei pulcherrimum dono dedit. Battus uero et polliciterus est se nunquam alicui uaccas illas indicaturum. Mercurius uero ut hominis experiretur fidem: suscepta alia figura ad eum paulo post redit: rogans: an uaccas quasdam illas transeuntes uidisset: pollicensque si indicaret se uaccam cum Tauro daturum. Quod cum accepisset Battus: sub quo monte boues pascerebantur: indicauit: quam ob perfidiam cum Mercurio in lapidem: qui iudex dicitur: commutauit. Philyrius heros. Chiron Saturni & Philyræ nymphæ filius. Rescindere. Mutare Rumpere. Rescindi uero proprie testameta dicunt: seu rupunt: atque irrita sunt. Iussa iouis: qocyroen in uaccæ conuertit. Elis. Vrbs est arcadiæ: elis ab Eleo Tantali filio appellata: iuxta quam Alpheus fluius oritur: uel Eleus possessuum deriuatur. Vergilius tertio georgicon. Hic uel ad Elei metas & maxima capi Suda dabit spacia. Messeniæque arua. Messena & regio & urbs fuit græciæ Pylo propinqua iuxta quam amphryus labitur. Est etiam Messene urbs Sicilia. Vnde Messenius deriuatur. Illud erat tempus. Apollinis metamorphosin in pastorem intranscursu poeta describit. Quo te pastoria pellis Texit. Quo ueste pastoralis expellibus confecta idutus fuisti. Dispar phystula. In equalis tibia ex septem canis inæqualibus confecta. Alterius. Sinistra. Nam dextra onus erat baculus. Mulcet. Solatur. Delectat. Pyllos in agros. Pyllos Vrbs est Messeniæ que & Coryphasion fuit appellata. Vnde Pylus Pylæus & Pylon deriuantur. Atlantide Maia natus. Mercurius Maia filius. Abactas. abductas. Proprie autem abigi dicuntur armenta. Vnde & abigei dicuntur pecorum fures. Nelei. Pater Nestoris fuit Neleus rex Pyli. Est autem Syneresis duarum uocalium in unam: Sic Vergilius. Et furias Aiacis olei. Seduxit. Seorsum duxit. Interdum significat decepti. Neu nulla gratia. & Vt aliquid gratia facto tuo referat. Repeditat. referat. Ioue natus. Mercurius iouis & maia filius: Et uersa pariter cum uoce figura. hoc est: una cum uoce mutata figura ne agnosceret. Furtoque sileria deme. hoc est. furti idica. Atlantides. Mercurius nepos Atlantis ex maia. Memihi. Repetito eiusdem di

Apollo in pastorem

Battus in lapidem Mercurius in hominem.

Ati irato cōueniēs. Index lapis est quo utimur ad aurū argentūq; probādū. Nihil merito lapis .n. nihil mali cōmisit. Hinc se sustulerat. Aglauri filia Cecropis Athenarū regis mutationē in saxū superiori transformatio ni connectit. Mercurius enim post Battum in lapidem conuersum forte inter uirgines Athenientium sacra mineruæ celebrantes uidit Herse Cecropis filiam omnī formosissimam: qua cū aliter potiri non posset: Aglaurum illius sororem rogauit ut sibi opē ferret. Ea operam suā pollicetur. dum sibi pecunia tribuatur. Id cum rescuisset Pallas ob cistam quoq; apertam irata: in qua Erichthonium clauerat: ei iudiciam imisit: qua impedita cū Mercurio repugnaret: ne Herse amata frueret i saxū ab eo fuit cōuersa. Caducifer. Mercurius caduceū fe

Aglaur
ros in
saxum

res ē. n. Caduceus Virga Mercurii: q; pax signi-
ficabatur. Vnde caduceator legatus dicitur pacem
petens: ut scribit Pompeius. Cato. Caduceatori
nō homo nocet. Munychios agros. Atticos.
Munychia nanq; portus ē atticæ a monycho di-
cta. Vnde tēplum Munichia diana. Gratia hu-
mum Mineruæ. Periphraſis est Atticæ terræ: q;
Mineruæ gratissima ē. Nam ut Pausanias ait: to-
ta urbs Athenarū & ager Mineruæ ē Sacer. Lis-
tet. n. alios quoq; deos colere instituerint: Palla-
dem tamen ueneratur: cuius simulacrū: quod in
arca est consecratum: de cælo fertur cecidisse.
Arbusta. arbores. Lycei. Montis arcadia.

Coronatis canistris. Canephoria ea sacra uo-
cata sunt: quod i canistris ferretur. uirgines etiā
Canephora dicebant. Deus ales. Mercurius
citus. Oīum nanq; Planetarum uelocissimus ē
celletrimeq; suum cōficit cursum. Ut uolucris.
Hac similitudine Poeta ostēdit quo modo in or-
bem Mercurius uolaret: ut diutius aspectū Her-
ses amata frueret. Miluius. auis est rapax. quæ
in gyrū uolat. Rapidissima. Rapacissima. Dū
timet ministros exta custodientes. In gyrū. i. or-
bem & circuitū. Super actæas arces. Athenien-
ses. Acte nāq; Attica dicta est qd sere tota sit lit-
toralis. ακτιν nāq; littus interpretatur. Inclinat
cursus cōuertit uolatus. Circinat. circūdat. Est
autem Circinus instrumentum: quo circuli apte
cōficiūt. Quāto splēdidior. Quāto pulchritu-
dine fuerit Herse a Mercurio amata aperte his
cōparationibus poeta ostēdit. Nō secus exarsit.
Non aliter amore est inflāmat. Balearica
fūda. qua Baleariū insularum icolæ maxie utun-
tur. Baleares autē insulæ sunt duæ Hispaniæ adia-
centes: quarum incolæ optimi sunt funditores.

Plumbū. Plumbeam pilam. Incādescit. Igne
scit. Liquescit. Vertit iter. Cōuertit ac mutat iter
Mercurius. Cū enim esset in cælum iturus in ter-
ras descendit. Cælo relicto. Quo iter & uola-
tum direxerat. Nec se dissimulat. Nec se occultat
esse Mercurium. Tāta est fiducia formæ. Ac-
clamatio est causam continens cur se non dissi-
mulet Mercurius: Adeo nāq; formosus erat:
ut nulla occultatioe opus foret. Quæ q̄q; ius-
ta est. Fiducia formæ & pulchritudinis subaudiatur. Permulcetq; comas. Pectit capillos. Chlamydem Col-
locat. Ita inquit componit chlamydem ut apte ex omni parte pendeat. Clamys autem aliis uestibus superimpo-
nebatur. Ut limbis totumq; hoc est: ut limbis aureus totus appareat. Est enim. εϋδικτι Δυο idest unum in
duo diuisum: quam figuram imperiti endiadin uocant. Cum endiadis nec græca nec latina uox sit. Ut teres.
recta. est autem. Caducei periphraſis: quo mercurius dat somnos: adimitq; & lumina morte resignat. Ut etiā
Vergilius canit. Tervis plantis. Pulchris pedibus. Talaria autem sunt Mercurii alata Calciamenta. Pars
secreta domus. Inferiorem partem domus Cecropis describit in aqua Thalami filiarum erant. Ebore & te

In durum silicem: qui nunc quoq; dicitur index:
Inque nihil merito uetus est infamia saxo.
Hinc se sustulerat paribus caducifer alis.
Munichiosq; uolans agros: gratamq; mineruæ
Despiciebat humum: cultiq; arbusta licet.
Illa forte die castæ de more puellæ
Vertice supposito festas in palladis arces
Pura coronatis portabant sacra canistris.
Inde reuertentes deus aspicit ales: itereq;
Nō agit in rectum: sed in orbem curuat eundem:
Ut uolucris uisis rapidissima miluius extis.
Dum timet: & densi circumstant sacra ministri:
Flectitur in gyrum: nec longius audet abire:
Spemq; suam motis audis circumuolat alis.
Sic super actæas agilis cyllenius arces
Inclinat cursus: & easdem circinat auras.
Quanto splēdidior q̄ cetera sidera fulget
Lucifer: & quanto q̄ lucifer aurea phœbe:
Tanto uirginibus præstantior omnibus herse
Ibat: eratq; decus pompe comitumq; suarum.
Obstupuit forma ioue natus: & ethere pendens
Non secus exarsit: q̄ cum balearica plumbum
Funda iacit. uolat illud: & incandescit eundo.
Et quos non habuit: sub nubibus inuenit ignes.
Vertit iter: cæloq; petit diuersa relicto:
Nec se dissimulat. tanta est fiducia formæ:
Quæ q̄q; iusta est: cura tamen adiuuat illam.
Permulcetq; comas: chlamydēq; ut pendeat apte
Collocat: ut limbis totumq; appareat aurum.
Ut teres in dextra qua somnos ducit & arcet
Virga sit. ut terſis niteant talaria plantis.
Pars secreta domus ebore & testudine cultos

Tres habuit thalamos: quoꝝ tu pādrose dextrū
 Aglauros læuum. medium possederat herse.
 Quæ tenuit læuum: uenientem prima notauit
 Mercurium: nomenq; dei scitarier ausa est:
 Et causam aduentus. cui sic respondit atlantis
 Pleionesq; nepos. ego sum qui iussa per auras
 Verba patris porto. pater est mihi iupiter ipse.
 Nec fingam causas. tu tantum fida sorori
 Esse uelis: prolisq; meæ matertera dici.
 Herse causa uiæ est. faueas oramus amanti.
 Aspicit hunc oculis iisdem quibus abdita nuper
 Viderat aglauros flauæ secreta mineruæ:
 Proq; ministerio magni sibi ponderis aurum
 Postulat. interea tectis excedere cogit.
 Vertit ad hanc torui dea bellica luminis orbes:
 Et tanto penitus traxit suspiria motu:
 Ut pariter pectus positumq; in pectore forti
 Aegida concuteret. subit hanc arcana profana
 Detexisse manu tum cum sine matre creatam
 Lemniacam stirpem contra data foedera uidit:
 Ingratamq; deo fore iam: ingratamq; sorori:
 Et ditem sumpto: quod auara poposcerat: auro.
 Protinus inuidiæ nigro squallentia tabo
 Tecta petit. domus est imis in uallibus antri
 Abdita. sole carens. non ulli per uia uento:
 Tristis: & ignaui plenissima frigoris: & quæ
 Igne uacet semper. caligine semper abundet.
 Huc ubi peruenit bello metuenda uirago:
 Cōstitit ante domum (neq; enim succedere tectis
 Fas habet) & postes extrema cuspide pulsat.
 Concussæ patuere fores. uidet intus edentem
 Vipereas carnes uitiorum alimenta suorum
 Inuidiam: uisq; oculos auertit. at illa
 Surgit humo pigre: semel arumq; reliquit
 Corpora serpentum: passuq; incedit inerti.
 Utque deam uidit formaque armisque decoram
 Ingemuit: uultumq; deæ ad suspiria duxit.
 Pallor in ore sedet. macies in corpore toto:
 Nusq; recta acies. liuent rubigine dentes.
 Pectora felle uirent. lingua est suffusa ueneno.
 Ritus abest. nisi quem uisi fecere dolores.
 Nec fruitur somno uigilantibus excita curis.

studine. Non solum ebore: sed etiam testudinū.
 crustis thalami ornabantur: quibus testudo ædifici
 um quoq; concameratum significet. qua in signi
 ficatione si accipiamus eburneam testudinem i
 telligemus. Atlantis Pleionesq; nepos. Mercuri
 us. Pleione autem Vxor atlantis fuisse memo
 ratur. Vnde Pleiades fuere cognominatæ. Iupit
 er ipse. Qui rex est & deorū & hominum. Ab
 dita. secreta. Erichthonium in cista clausum ut ui
 dimus. Interea tectis excedere cogit. Interim i
 quit dum aurum afferret: coegit Mercuriū Agla
 uros excedere & exire domo. Dea bellica. pal
 las quæ & Bellōa dicitur. Torui luminis orbes.
 Toruos oculos quales iratis esse solent. Aegid
 a concuteret. Aegis munimentum est pectoris
 æreum habens in medio gorgonis caput: quo &
 Pallas & Iupiter uti solent. Subit in mētem ue
 nit. Hanc. Aglauron. Profana manu. Impia.
 scelestā. Sine matre. Quod ut paulo ante dixi
 mus: Erichthonius ex solo semine uulcani: quod
 in terram cecidit: cum uicū pallade coire uellet
 natus est. Lemniacam stirpem. Erichthonium
 filium uulcani: q̄ in lemnum insulam e cælo cecid
 dit. Ingratamq; deo fore. ob petitam pecuniā.
 Ingratamq; sorori. Quia auaricia illā Mercuri
 o prostituebat. Protinus Inuidiæ. Primum in
 uidiæ domum describit poeta. deinde inuidiam
 ipsam Est autem inuidia dolor ex aliena proue
 niens felicitate. Differt ab inuidētia q̄ ea non
 solum ad eum qui inuidet: sed etiam ad eum cui
 inuidetur referri potest. Inuidētia uero in eum
 demū cadit q̄ inuidet. Nigro tabo. Nigra sanie.
 Diptoton autem est nomen & duorū casuū. Nā
 tabi & tabo solū inueniuntur. Antri. Spelūcæ.
 Abdita. abscondita ignaui frigoris. Ab effectu
 quod ignauos & pigros efficiat. Bello metuenda
 uirago. Periphrasis est palladis: quæ a latinis
 bellonā uocatur: quod in bello maxime sit timē
 da. Neq; enī succedere tectis fas habet. hoc est
 Palladi ut quæ est dea: nō licet Inuidiæ domum
 ingredi. Extrema cuspide. Vltima cuspidis par
 te. Pallas nāq; hastam gestare memoratur. Vi
 pereas carnes. Viperarūq; sic quod ui pariant:
 sunt appellatæ. Inuidiam. Eleganti Phantasia
 Inuidiæ & corpus & figuram humanam & actio
 nes attribuit. Ea uero omnia describit quæ inuid
 is inesse solent. Visaq; oculos auertit. a uisa in
 quit inuidia Pallas oculos auertit ne diuini illā
 spectaret. Corpora. Carnes. Vultumq; deæ
 suspiria duxit. Ordo est & sensus: & ad uultum
 deæ suspiria traxit. Cum enim uultum deæ uidis
 set hylarem inuidia dolore affecta suspirauit.
 Nusquā recta acies. Oculorum intelligatur:
 Inuid nanque non recto sed obliquo utuntur ui
 su. Liuent. liuidi & nigri sūt. Suffusa. Perfusa.

Inuidie
domus

Inuidie
descri
ptio.

Infecta. Nisi quæ uisi fecere dolores. nō ipsius sed aliorū. Inuidi nāq; alienis & malis gaudent & bonis dolēt.
 Nec fruitur somno. nec dormire potest. Excita. concita stimolata. Vigilantibus curis. ab effectu curæ

dicuntur uigilantes: quod hominem uigilare cogant neque dormire patiantur. Sed uidet ingratos, non gratos ac sibi displicētes. Intabescit. Paulatim cōsumitur. Carpitq; & carpitur una. Simul iquit & ledit & leditur. Suppliciumq; suū est. hoc est. sibi ipsi. est supplicium. Inuidus. n. se ipsum semp rodit paulatimq; consumit. Quā uis tamen. ordo ē. Quauis oderit illā: talibus tamē est allocuta. Tritonia. pallas a Tritonide palude: apud quam primum apparuisse fingitur Tritōia fuit cognominata. Infice tabe tua hoc est. ueneno tuo inquina ac imbue. Breuem autē idcirco Palladi attribuit orationē poeta: ut significet deam inuidiæ aspectum diutius ferre nō potuisse. Et impressa tellurem reppulit hasta. Hoc ex uulgari opinioe dicitur. Neq; enim tellus cū sit immobilis repelli potest: quauis uulgo uideatur. Obliquo lumine. obliquis oculis: qualibus inuidi aspiceret successus aliorum solent.

Successorumq; mineruæ idoluit. Archaistos est. hoc est. antiqua locutio. Nunc enim successibus dolere dicimus. Proterit. prosternit. Ea autem describit poeta: quæ inuidorum oculi effice re credūtur. Tritonida arcem. Athenarum arcem palladi dicatam. Posuit autem patronymicum pro possessiuo. Ingeniis. propter multitudinem præstantissimorum & artificum & oratorum & philosophorū hoc dicit. Et festa pace. ab effectu. Nam tempore pacis festa celebrantur. Virentē. florentem. Ferrugine. ferri erugo ferrugo uocatur. Præcordia. Venæ sunt cordi præiacentes præcordia quæ curarū sedes esse dicuntur. Hamatis sentibus. recuruis spinis. quales est hamus. Est autem nomen participio simili hamatus ut galeatus. Piceum. nigrum.

Neue mali causæ. hoc est. Ne causæ doloris longius absint: efficit ut felicitatē sororis semper ante oculos cū maximo dolore & cruciatu habere uideat. Cæcropis. Aglauros Cæcropis filia. est. n. nomē patronymicum scemininum. Mordetur. Cruciat. Liquitur. liquefit atq; ut nix ad solem consumitur. Lenta tabe. corruptione quæ paulatim fit. Incerto sole. debili ac parum uehementi sole. Leni tepore. exiguo calore.

Iactanti frustra dicenti. est enim iactare interdum inaniter loqui. Vergilius. Talia iactanti. Interdum ostentare. Desine dixit. me rogare subauditur. Velox cyllenius. Mercurius a Cyllene arcadiæ monte. Isto pacto. ut te hinc non moueas nisi me repulso. Nunq̄ autem me hic repellere poteris. Tu igitur hic semper maneat.

Cælatas. sculptas atq; pictas. Ignaua grauitate. Scite epitheto distinxit. Nam est etiam grauitas honesta. Partes quascūq;. In spōsitio subauditur: ut in quascūq; flectit intelligamus. Describit autē quemadmodum Aglauros i saxum fuit cōmutata ac limini ianue: ubi sederat ita affixa: nūq̄ surgere potuerit. Illa qdē pugnat. Cōtendit conat. Se attollere. Se erigere. Recto trunco. Erecto

Sed uidet ingratos: intabescitq; uidendo
 Successus hominum: carpitque & carpitur una.
 Suppliciumque suum est: quīs tamen oderit illā.
 Talibus affata est breuiter tritonia dictis.
 Infice tabe tua natarum cæcropis unam.
 Sic opus est. aglauros ea est. haud plura locuta
 Fugit: & impressa tellurem reppulit hasta.
 Illa deam obliquo fugientem lumine cernens
 Murmura parua dedit: successorumq; mineruæ
 Indoluit: baculumq; capit: quem spinea tortum
 Vincula cingebat: ad opteraque nubibus atris
 Quacūque ingreditur: florentia proterit arua:
 Exuritque herbas: & summa papauera carpit.
 Afflatuq; suo populos urbesque domosque
 Polluit: & tandem tritonida conspicit arcem
 Ingeniis obibusque & festa pace uirentem.
 Vixq; tenet lachrymas: quā nil lachrymabile cer
 Sed postq̄ thalamos itrauit cæcrope natæ. (nit.
 Iussa facit: pectusq; manu ferrugine tincta
 Tangit: & hamatis præcordia sentibus implet.
 Inspiratque nocens uirus: piceumq; per ossa
 Dissipat: & medio spargit pulmone uenenū.
 Neue mali causæ spatium per latius errent.
 Germanam ante oculos: fortunatumque sororis
 Coniugium: pulchraq; deum sub imagine ponit.
 Cunctaque magna facit: quibus iritata dolore
 Cæcropis occulto mordetur: & anxia nocte:
 Anxialuce gemit: lentaq; miserrima tabe
 Liquitur: ut glacies incerto faucia sole.
 Felicisque bonis aliter non uritur herfes:
 Quam cum spinosis ignis supponitur herbis:
 Quæ neq; dant flāmas. leniq; tepore cremantur.
 Sepe mori uoluit: ne quicq̄ tale uideret.
 Sepe uelut crimen rigido narrare parenti.
 Denique in aduerso uenientem limine sedit
 Exclusura deum: cui blandimenta precesque
 Verbaque iactanti mittissima: desine dixit:
 Hincego me non sum nisi te motura repulso:
 Stemus ait pacto uelox cyllenius isto:
 Cælatasq; fores uirga patefecit. at illi
 Surgere conanti partes quascunq; sedendo
 Flectitur: ignaua nequeunt grauitate moueri:
 Illa quidem pugnat recto se attollere trunco:
 Sed genuum iunctura riget: frigusq; per ungues

Labitur. & pallent amisso sanguine uenæ.
 Utque malum late solet immedicabile cancer
 Serpere: & illeſas uitiatas addere partes:
 Sic letalis hyems paulatim in pectora uenit:
 Vitalesque uias & respiramina clausit.
 Nec conata loqui est: nec si conata fuisset:
 Vocis habebat iter. saxum iam colla tenebat:
 Oraque duruerant. signūque exangue sedebat.
 Ne lapis albus erat. sua mens infecerat illam.
 Has ubi uerborum pœnas mentisq; prophane
 Cepit atlantiades: dictas a pallade terras
 Linguit: & ingreditur iactatis æthere pennis.
 Seuocat hunc genitor. nec causam fassus amoris
 Fide minister ait iussorum nate meorum
 Pelle moram: subitoq; celer delabere cursu:
 Quæq; tuam matrem tellus a parte sinistra
 Suspicit. indigenæ sidonida nomine dicunt.
 Hanc pete: quodq; procul môtano gramine pasci
 Armentum regale uides ad littora uerte.
 Dixit: & expulsi iam dudum monte iuueni
 Littora iussa petunt: ubi magni filia regis
 Ludere uirginibus tyriis comitata solebat.
 Non bene conueniunt: nec in una sede morantur
 Maiestas & amor. sceptri grauitate relicta
 Ille pater rectorq; deum: cui dextra trifulcis
 Ignibus armata est. qui nutu concutit orbem:
 Induitur faciem tauri: mixtusq; iuuenis
 Mugit: & i teneris formosus obâbulat herbis.
 Quippe color niuis est: quam nec uestigia duri
 Calcauere pedis: nec soluit aquaticus auster.
 Colla toris extant. harmis palearia pendent.
 Cornua parua quidem: sed quæ cõtendere posses
 Facta manu: puraq; magis perlucida gemma.
 Nulle in fronte minæ: nec formidabile lumen.
 Pacem uultus habet. miratur agenore nata
 Quod tam formosus. q; proelia nulla minetur.
 Sed quis mitem metuit contingere primo.
 Mox adit: & flores ad candida porrigit ora:
 Gaudet amans: & dum ueniat sperata uoluptas
 Oscula dat manibus. uix ah uix cætera differt.
 Et nunc alludit: uiridique exultat in herba.
 Nunc latus infuluis niueum deponit harenis.
 truces inquit erāt oculi tauri illius. Sed quis mitē. Eleganter
 puellæ. Et dum ueniat donec fruatur sperata concubitus uoluptate.
 Vix ah uix cætera differt. Cum difficul-
 tate inquit concubiū differe potest in aliud tempus. Et nūc alludit. ad ludentem puellam ludit. Ut enim ar-
 ridere ē ad ridentē ridere: sic alludere est ad ludentē ludere. Interdū alludere est obscure aliquid significare.

pectore. Nam truncus ea pars corporis dicitur.
 quæ ē itra collum & coxas. Riget. rigida ac du-
 ra est facta. Malum cancer. Morbus est cancer
 quod græci Carcinoma uocāt: paulatim corpus
 rodens. Sic letalis hyems. Mortiferum frigus.
 Respiramina. Pulmōis respiraciones. Signū
 exāgue. Statua sine sanguine & mortua. In statu
 am nāq; lapideam aglauros fuit conuersa. Sua
 mens infecerat illam. Inuidorum nanq; corpora
 sunt nigra: quæ admodum & mens nigra esse so-
 let: & nocens. Infecerat. maculauerat. Mentis
 q; prophana: a sacris ac religione remota. Di-
 ctas a pallade terras Līquit. Periphrasis ē Athe-
 narum. Nā Athenæ ατρω τῆσ ἀθηνῆσ. hoc est
 a pallade dicuntur. Seuocat hunc genitor. Iupi-
 ter Europa Agenoris Phœnicū regis filia amo-
 re captus Mercurio ab atica redeūti mandat: ut
 se q̄ primum i Phœniciam conferat: regisq; ar-
 menta ad littus appellat. Ibi nāq; cum aliis uirgi-
 nibus Europam spariari uiderat. Id uero cum ef-
 fecisset Mercurius: omni deposita maiestate iupi-
 ter in Taurū se conuertit: cuius dorsū post mul-
 tas blandicias Europa ascendere ausa: in cretā p̄
 mare ab ipso ioue est auecta. Seuocat. seorsum
 uocat. Delabere. deorsum labere atq; descēde.
 De nāq; præposito i compositione iterdum au-
 get: ut Deamote syre apud Terentiū. Interdum
 significat deorsum: ut deuolo. demitto. decur-
 ro. & similia. Quæq; tuam matrem tellus. Peri-
 phrasis est Phœnicia: q̄ a parte sinistra septērio-
 nem uersus subiicitur pleiadibus: quarū una est
 Maia Mercurii mater. Suspicit sursum aspicit.
 Interdū suspicere mirari significat. Indigene.
 Indegeni incolæ. Sidonida. Sidoniam. Patro-
 nymica nāq; forma propoflessiua ac potius pro-
 pria ē usus poeta. Nam Sidō urbs ē Phœnicia.
 Vnde Phœnicia ipsa Sidonia uocat. Dixit. &
 expulsi. Mira celeritate ac dicto citius iouis man-
 data executus ē Mercurius. Iam dudum. qua pri-
 mum. Virgibus tyriis. Tyrus a Tyro phœni-
 cis filio dicta & insula & urbs est Phœnicia: Sido-
 ni uicina. Non bene conue. Non decet inquit
 grauem uirum amori indulgere. quam ob cām
 se in taurum Iupiter conuertit ut cōmodius uir-
 gine amata potiretur. Ille pater rectorq; deum
 Emphasis est. Plus enim q̄ eloquatur significat.
 hoc est. Ille potentissimus qui omnibus præest.
 qui omnium est causa. Trifulcis ignibus. fulmi-
 nibus quorum triplex est effectus. Assiant enim
 scindūt & urunt. Colla toris extant. Pulcherri-
 mū. Describit taurū in quē iupiter est mutatus.
 Toris. pulpis. Extāt. eminent. Palearia. pel-
 les crassiores ab armis colloq; bouum pendentēs
 palearia dicunt. Nec formidabile lumen. nec
 puellæ naturā exprimit. Timidæ nāq; solēt esse
 Interdū alludere est obscure aliquid significare.

Iupiter
i taurū

Impedienda. liganda. Falsa uestigia. simulatos pedes. non. n. erant tauri pedes: sed falsi atque simulati. Senfim. Paulatim. Mediiq; pæquora pōti. Aequor ab æquo deriuatū tā de cāpo q̄ de mari dī. Vergilius: At prius ignotū ferro q̄ scīdimus æquor. Pro mari autē ponit æquato: qd̄ ueris nō est cōmotū. Pauet hæc. timet. Virginis autē naturā expressit. Virgines natura sunt timida. Ablata. Asportata a Ioue ī taurū cōuerso. Respicit. Retro aspicit. Caput. n. ad littus cōuertebat. Dorso. Tergo. Sinuant. Flectunt Curuantur tumescūt. in sinus. Flamme. uento.

Raphalis Regli in tertium metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Am̄q; deus posita. Hæc quoq; librū tam concinne cū superiore connectit poeta: ut mutationē dēiū maritū serpentis in uiros armatos ex priore fabula educere uideat. Agenor namq; Europæ p̄ amissā filiā putās Cadmo mādauit: ut aut eā inueniret: aut domū nō rediret. Cadmus uero cū ferretotū terrarū orbē pagrasset: neq; sororem usq; inueniret: Apollinē cōsuluit ubi cōmode habitare posset. Cui apollo respondit: ut uaccā sibi oblata sequeretur: ac ubi ea q̄sceret: urbē edificaret bæotiāq; αἰὼς τῆς βοῶς hoc est a boue appellaret. Cadmus igit̄ tēplo egressus uaccā ē cōsectatus: quæ cū fessa procubisset: locū esse cōdendæ urbi sibi assignatū cognouit. Ioui igit̄ sacrificaturus ad auriēdas aquas e uicino fonte socios misit. Ipsi uero a dracone correpti cū nō redirent: Cadmus ipse p̄fectus & uastū draconem interfecit: & palladis monitu eius dentes seminauit: ac terra obruit: ex q̄ statim hoies armati sunt nati: q̄ se inuicē oēs p̄ter qnq; interfecerūt. Fallacis tauri. Falsi & simulati. Se cōfessus erat. Se manifestarat iouē eē. Dictæa arua. cretēsia. Nā dicte mons ē cretæ a Dicte nymp̄ha cognominatus. ī Creta autē Iupit̄ regnauit. Cū p̄. Agenor Beli filius. Factolpius & sceleratus eodem. Pius qd̄ q̄rēdo filiā fuit Agenor. Sceleratus at filio exiliū ī dicēdo. Orbe pererrato. Peruagato. ē at p̄cipiū cōtra gr̄matices rōnē formatū. In solura nāq; orōne diceret. Postq̄ p̄ totā terrarū orbē errauit. Quis. n. deprēdere posset. Parēthesis cām cōtinēs cur cadmus ī p̄riā n̄ redierit. Neq; n. Europā sororē a ioue raptā inuenire potuit: Cū iouis furta nō possit ab hoie dephēdi. Vitat Agenorides. cadmus agenoris filius. Agenor autē fortis. cōtumax. & supbus interpretat. Solis. deferis. Immunis expers q̄ nunq̄ traxerit aratū. Carpe uias. Vade. Perge. Bæotiāq; illa uocato. αἰὼς τῆς βοῶς: ut paulo ante diximus. Bæotia fuit cognominata Appollinis oraculo ita mandate. Tametsi qd̄ ut refert Stephanus: a bæoto Itoni filio Deucalionis & pyrrhæ abnepote Nicocrates autē a Bæoto Neptuni & arnes filio Bæotiam denominatā uelint. Bæoton uero appellarunt pastores: qd̄ in bonū paternarū stercoribus puer uoluitur: ut Euphron scribit. Sed Ouidius ut dixi: eorū sequit̄ opinionē. q̄ a boue Cadmi duce cognominatā uolunt. Sola uero bæotia ex oibus græciæ regionibus ad tria maria uersus dispositos cultores habet. Alii namq; peloponesum siculūq; & adriacum sinū respiciunt. Alii ad Aegyptū Cyprūq; & alias insulas sunt cōuersi. Alii Euripum ac Macedonia Thesaliaq; mare spectāt. Boetia qd̄ legit̄: sed cū græci p̄ oī & ω magno βοῶ τῆς γῆς scribant: mirādū ē laus bæotiā quoq; nō p̄nūciare: cū p̄sertim & syllabæ q̄ntitas & carminis rō græcorū exposcat orthographiā. q̄re cū œ diphthōgo bæotiā a nobis quoq; cōtenderim eē scribendū. Illud obiter admonuerim eū quulgo boetius uocāē. Virū omni doctrinæ genere p̄stantem: boethū a noīe p̄isci philosophi: q̄ auxilia tor transferri pōt esse appellandū: Cadmus autem: Vt Strabo scribit: Arcem cadmeam edificauit cui The

Cadmus bæotie cōditor

Paulatimq; metu dempto modo pectora præbet Virginea palpanda manu. modo cornua fertis Impediēda nouis ausa est quoq; regia uirgo: Nescia quem premeret: tergo confidere tauri. Tum deus a terra siccoq; a littore sensim Falsa pedum primo uestigia ponit in undis. Inde abit ulterius: mediiq; per æquora ponti Fert prædam. pauet hæc: littusq; ablata relictum Respicit: & dextra cornu tenet: altera dorso Imposita est. tenues sinuantur flamme uestes.

P. Ouidii Naso. metamor. Liber tertius.

Am̄q; deus posita fallacis imagine tauri

Se confessus erat: dictæaq; rura tenebat:

Cum pater ignarus raptam perquirere cadmo

Imperat: & pœnam: si non inuenit: addit

Exilium: facto pius & sceleratus eodem.

Orbe pererrato (quis enim deprehendere posset

Furta iouis?) profugus patriamq; iramq; parētis

Vitat Agenorides: phœbiq; oracula supplex

Consulit: & quæ sit tellus habitanda requirit.

Bostibi phœbus ait solis occurret in aruis

Nullum passa iugum: curuiq; immunis aratri:

Hac duce carpe uias: & qua requieuerit herba

Moenia fac condas: bæotiāq; illa uocato.

TERTIVS

Vix bene castalio Cadmus descenderat antro:
 Incustoditam lente uidet ire iuuenecam:
 Nullum seruiti signum ceruice gerentem.
 Subsequitur: pressoque legit uestigia gressu.
 Auctoremque uix phœbum taciturnus adorat:
 Iam uada cephisi panopesque euaserat arua:
 Bos stetit: & tollens speciosam cornibus altis
 Ad cælum frontem mugitibus impulit auras.
 Atque ita respiciens comites sua terga sequentes
 Procubuit, teneraque latus submisit in herba.
 Cadmus agit grates: peregrinaque oscula terre
 Figit: & ignotos montes agrosque salutat:
 Sacra ioui facturum erat, iubet ire ministros:
 Et petere euiuis libandas fontibus undas:
 Silua uetus stabat nulla uiolata securis
 Et specus in medio uirgis ac uimine densus:
 Efficiens humilem lapidum compagibus arcum:
 Vberibus foecundus aquis, ubi conditus antro
 Martius anguis erat cristis præsignis & auro.
 Igne micant oculi, corpus tumet omne ueneno:
 Tresque micant lingue, triplici stant ordine dentes.
 Quem postquam tyria lucum de gente profecti
 Infausto tetigere gradu: demissaque in undas
 Vrna dedit sonitum: longo caput extulit antro.
 Ceruleus serpens: horrendaque sibila misit.
 Effluxere undæ manibus: sanguisque reliquit
 Corpus: & attonitos subitus treor occupat artus.
 Ille uolubilibus squamosos nexibus orbes
 Torquet: & immenso saltu sinuatur in arcus.
 At media plus parte leues erectus in auras
 Despici omne nemus: tatoque est corpore: quanto
 Sitotum spectes: geminas qui separat arctos.
 Nec mora phœnicas: siue illi tela parabant.
 Siue fugam: siue ipse timor prohibebat utrunque
 Occupat hos morsu: longis complexibus illos.
 Hos necat afflatu, funesta hostabe ueneni
 Fecerat exiguas iam sol altissimus umbras.
 Quæ mora sit sociis miratur Agenore natus.
 Mistigatque uiros, regimen direpra leonis
 Pellis erat, telum splendenti læcæ ferro:
 Et iaculum: teloque animus prestantior omni.
 Ut nemus intravit: letataque corpora uidit:
 Victoremque supra spatiosi corporis hostem
 Tristia sanguinea lambentem uulnera lingua:
 Aut ultor uestre fidissima corpora mortis

bæ ab ipsius posteris adiectæ fuerunt. Casta-
 lio antro. Spelunca Delphici oraculi: castalio
 fons est Parnasi musis sacer a uirgine Castalia
 dictus: quæ cum appollinem se amantem fuge-
 ret e monte cadens in fontem sui nominis fuit
 commutata. Nullum seruiti signum. hoc est
 quod nullum iugum passa erat. Seruitium autem iterdum
 seruitutem, iterdum seruoque multitudinem significat.
 Presso gressu, resisso & tardo ne anteiret: sequi-
 tur uaccam. Legit. Trāsit. Vestigia signi pedum
 uaccæ. Iam uada Cephisi. Fluuius est bæotiae Ce-
 phisus. Panopes, arua. Pæope urbs fuit Phocis
 a panopeo phoci filio appellata. Vñ Panop-
 peus trisyllabum gentile nomen. Stetit. Substitit.
 Mugitibus impulit auras. Mugitus in aere emisit.
 Comites. Cadmum cum sociis. Agit grates.
 Apollini. Sylua uetus stabat. Erecta erat. Nul-
 la uiolata securi. Quæ nunquam fuerat caesa. Hu-
 mile arcum, depressum. Martius anguis. Marti
 dicatus ac bellicosus. Cristis & auro. Cristis
 aureis. Horrendum autem describit draconem. Præ-
 signis. Insignis, notabilis. Igne micant oculi, ru-
 bore oculi fulgent. Tumet. Inflatum est & reple-
 tum. Tresque micant lingue. Serpentibus longissimam
 ac trifurcam linguam esse Plinius scribit, eoque Serpen-
 tes linguas habere uidetur. Micant. Salit & cele-
 riter mouent. Stant. Horrent. Tyria de gente pro-
 fecti. Cadmi socii qui de Phœnicia: ubi est Tyrus
 uenerant. Infausto gradu. Infelici passo. oēs, n.
 a dracone illo necati sunt. Vrna. uas est hauri-
 endæ aquæ accommodatum ab urinando dictum: quod in
 puteis submergatur. Ceruleus serpens. Niger
 & propter hoc horrendus. Effluxere undæ ma-
 nibus. Vrna aqua plena e manibus ministroque ti-
 more Draconis illius excidit. est, n. methonimia.
 Contentum namque pro continenti positum est.
 Sanguisque reliquit corpus. Ministros ex palluis
 se metu serpentis poeta significat. Nexibus, no-
 dis. Orbes. spiras: quas serpentes cauda effici-
 unt. Sinuat, contrahitur. Curuatur, flectit. Ta-
 toque est corpore. Tam magnus inquit erat ille
 serpens: quantus est is qui inter duas ursa in caelo
 spectatur. Est autem tantus ut fluuius esse uideatur.
 Ut Vergilius scribit: Maximus hic flexu sinuoso
 elabitur anguis. Circum perque duas in more
 fluminis arctos. Arctos oceani metuentes æquo
 re tigi. Geminas arctos. Duas & similes ursa.
 Phœnicas. Cadmi comites phœnicas aquatum
 missos. Est enim græcus accusatiuus. Funesta
 tabe Veneni. Mortifera ueneni corruptione &
 sanie. Fecerat exiguas. Iam inquit meridies erat:
 exiguae enim in meridie solent esse umbræ: quo-
 tpe sol est altissimus. Vestigat, per uestigia inquit.
 Letata. leto data. extincta. Nomen est principio si-
 mile a leto quod mortem significat: declinatum. Spa-
 tiosi corporis. Vastissimi. Sanguinea lingua. Rubra
 & sanguine infecta. Aut ultor. Aut inquit Cad-

Serpen-
tis de-
scriptio

mus uestrā mortē ulciscar o fidissimi Socii. aut una uobiscū moriar. Fidissima corpora. o fidis simorū sociorū cadauera. Molarē. lapidē tam magnū ut ex eo mola cōfici possit. Molares. n. lapides dicunt ex qbus molæ cōficiuntur. Magis conamine. Magno ipetu. Illius impulsu. q̄ uastus q̄ dura pelle fuerit ille serpens apte ex hac hyperbole colligit: simul etiā q̄ ualidus robustusq; ac p̄nti animo foret cadmus facile cognoscitur. Qui. n. molarē lapidem e terra tollit tātoq; conatu iacit: ut turris cōcuti possit. is nimirū maximis uiribus est iudicāndus. Emphasis est igit hoc loco: p̄ quā plus intelligit q̄ dicat. Validos ictus. ualide & fortiter illatos. Vicit. repulit. Tūc. n. iacula uinci dicuntur cū repelluntur. Lētæ spīæ. flexibilis dorsi. In ilia in intestina. Labefecit. labare fecit. Ferrum tamē ossibus hesit. Iaculi ingit ferrū ossibus infixum remansit. Solitas ad iras. Ad consueram tabiē. Accessit. adiuncta fuit. Causa recēs uulnus a cadmo illatum. Pestiferos rictus uenenata ora. Albi da. alba. Rictus. ora. Ore stygio. uenenato: q̄ ilis ē styx iserog; palus. Inficit maculat. polluit. Inquinat. Iple mō imensum. interdū ingit ispi ras & maximū orbē cōtrahit. Interdū i longitu dinē extēdit. Eleganti aut ut oīa serpētis uulnera ti naturā effingit poeta. Impete. p̄ ipetu metri cā interdū poetæ ipete utūtur. Ferit. Ruit. Perturbat. Prosternit. Spolioq; leōis. Pelle leonis. Cuspide p̄teta. Obiecto iaculi ferro. In acumine. i cuspide. Manare. Fluere. Aspergine. aspersione sanguinis. Dabat retro. Trahebat retro. Plagāq; sedere. hoc ē. cedēdo plagā in corpus descēdere nō p̄mittebat. Lōgius ire. altius descēdere i corpus. Vsq; sequēs p̄ffit. Eousq; sequēs ifixit donec q̄rcus obstirrit illi retro se a uulnere trahēti. Cū robore. cū q̄rcus stipite. Pōdere serpētis. Ex hac quoq; Emphasi q̄rcus fuerit ille serpens colligit: cuius pōdere q̄rcus stipes fuerit curuatus. Gemuit doluit. Rei autē ianimatæ sensum tribuit poeta. Sua robora. suū trūcum. Flagellari. p̄cuti ac uerberari. Spatiū. Magnitudine. Prōptū. facile. Vñ. a quo emissa fuerit subaudiat. Et tu spectabere serpens. Nam Cadmus relicta spyngē uxore: Hermioneq; Martis & ueneris filia accepta ab Amphione & zeto fuit expulsius regno: & cū ad illyrios cōfugisset: ad senectutēq; puenisset: i serpentē dī fuisse cōuersus. Rigebāt. horrebant. Ecce uiri fau-trix. Repentinū Palladis aduentū illa p̄tūcula ecce significat. Motæ terræ. Aratæ. Serpentis dentes in hoīs armatos. Mortalia femina. hoīum femina n̄ frugū. Nā hoīes armati ex illis dētib; orti sunt. Fide maius. penthesis: q̄ significat hoc ē fabulosū. Oēm nāq; fidē hoc exuperat: hoīes armatos ex draconis dentibus esse natos. Prima que de sulcis. Hastæ inquit. priæ propter longitūdinem e sulcis exire uisæ sunt. Est autem si

Serpen-
tis den-
tes i ho-
mies ar-
matos.

Aut comes inquit ero. dixit: dextraq; molarem Sustulit: & magnum mogno conamine misit Illius impulsu cum turribus ardua cellis: Moenia mota forent: serpens sine uulnere mansit: Loricęq; modo squammis defensus & atre Duricia pellis ualidos cute reppulit ictus. At non duricia iaculum quoq; uicit eadem: Quod medio lentæ spinæ curuamine fixum Constitit: & totum descendit in ilia ferrum. Ille dolore ferox caput in sua terga retorfit: Vulneraq; aspexit: fixumq; hastile momordit. Idq; ubi ui multa partem labefecit in omnem: Vix tergo eripuit. ferrum tamen ossibus hæsit. Tum uero postq; solitas accessit ad iras Causa recens: plenis tumuerunt guttura uenis: Spumaq; pestiferos circūfluit albida rictus: Terraq; rafa sonat squammis: quicq; halitus exit Ore niger stygio uiciatas inficit herbas. Ipse modo immensum spiris facientibus orbem Cingitur: interdum longa trabe rectior extat. Impete nūc uasto ceu cōcitus himbribus amnis Fertur: & obstantes perturbat pectore filuas. Cedit Agenorides paulum: spolioq; leonis Sustinet incurfus: instantiaq; ora retardat Cuspide prætenta. furit ille: & inania duro Vulnere dat ferro: figitq; in acumine dentes. Iamq; uenenifero sanguis manare palato Cœperat: & uirides aspergine tinxerat herbas. Sed leue uulnus erat: quia se retrahebat ab ictu: Læsaq; colla dabat retro: plagamq; sedere Cedendo arcebat: nec longius ire sinebat. Donec agenorides cōiectum in guttura ferrum Vsq; sequens preffit: dum retro quercus eunti Obstetit: & fixa est pariter cum robore ceruix. Pondere serpentis curuata est arbor: & ime Parte flagellari gemuit sua robora caude. Dum spatium uictor uicti considerat hostis: Vox subito audita ē. neq; erat cognoscere prōptū Vnde: sed audita est. quid agenore nate perēptū Serpentem spectas: & tu spectabere serpens: Ille dū pavidus pariter cum uoce colorem Perdiderat: gelidoq; comē terrore rigebant. Ecce uiri fau-trix superas delapsa per auras Pallas adest. motęq; iubet supponere terræ Vipereos dentes: populi incrementa futuri.

TERTIVS

Paret & impresso sulcum patefecit aratro.
 Spargit humi iussos mortalia semina dentes.
 Inde (fide maius) glebæ cœpere moueri:
 Primaq; de sulcis acies apparuit haste
 Tegmina mox capitum picto nutantia cono
 Mox humeri pectusq; onerataq; brachia telis
 Existunt: crescitque seges clypeata uirorum.
 Sic ubi tolluntur festis auleæ theatris:
 Surgere signa solêt: primūq; ostēdere uultus:
 Cetera paulatim: placidoque educta tenore
 Tota patent: imo que pedes in margine ponūt.
 Territus hoste nouo cadmus capere arma pabat
 Ne cape de populo: quem terra creauerat: unus
 Exclamat. nec teciuilibus infere bellis.
 Atque ita terrigenis rigido de fratribus unum
 Comminus ense ferit. iaculo cadit eminus ipse.
 Hic quoq; qui dederat leto: non longius illo
 Viuit: & expirat modo quas acceperat auras:
 Exemploq; pari furit omnis turba: suoq;
 Marte cadunt subiti per mutua uulnera fratres:
 Iamque breuis uitæ spatium sortita iuuentus
 Sanguineam tepido plangebat pectore matrem
 Quinq; superstibus: quorū fuit unus Echion
 Is sua iecit humi monitu tritonidis arma:
 Fraternalque fidem pacis petiitq; deditque.
 Hos operis comites habuit sidonius hospes:
 Cum posuit iussam phœbeis sortibus urbem:
 Iam stabant thebæ. poteras iam Cadme uideri
 Exilio felix. soceri tibi marsque uenusque
 Contigerant. huc adde genus de coniuge tanta:
 Tot natos nataq; & pignora cara nepotes:
 Hos quoq; iam iuuenes: sed scilicet ultima semp
 Expectanda dies homini est. dicitque beatus
 Ante obitum nemo: supremaq; funera debet.
 Prima nepos inter res tot tibi Cadme secundas
 Causa fuit luctus: alienaque cornua fronti
 Addita: uosque canes faciati sanguine herili.
 At bene si queras: fortunę crimen in illo
 Non scelus iuenies. quod enī scelus error hēbat?
 Monserat infectus uariarum cæde ferarum:
 Iamq; dies medius rerum contraxerat umbras:

gurata locutio atque poetica. Si enim esset profa oratio: hastæ apparuerūt diceret. Tegmina mox capitum Periphasis est galearū. Pictō cono. crista picta uariis pēnarum coloribus. Existunt. extant eminet. extra terrā stant. Clypeata. scutata: nomen picipio simile. Sic ubi. Pulchra similitudine declarat: quo mō paulatim utri illi armati sint nati. Sic inquit nati sunt: ut uidentē signa & imagines surgere cum aulæa parietibus affiguntur. Aulæa. ab Aula Attali regis: ubi primum inuenta sunt: fuere uocata. Festis Theatris. i. quibus ludi ac dies festi celebrantur. Theatra autē cū ludi fiebant aulæis ornabantur. Dederat leto. iterfecerat. Subiti fratres. subito nati. Plangebat. pcutiebat. Nā cadentes terrā feriunt. Sidonius hospes. cadmus phœnix. Iussam urbē. Thebas bœcotias. Phœbeis sortibus. Apollinis oraculis. Iā stabant Thebæ. Hæc idcirco narrantur: ut Actæonis in ceruum transformatio cōcinnius cū superiore fabula iungatur. Thebæ autē fuerunt appellatæ a Thebæ ægypti urbe amplissima: unde agenorē cadmi patrem cum Phœnice fratre uenisse atq; apud Tyrū & Sidonē regnasse auctor est Eusebius. Fuit etiam Thebæ urbs lycie patria Andromaches Hectoris uxoris. de qua Oui. ipse libro de tristibus primo. Nec cruciere minus q̄ cū Thebana cruentū Hectora Thessalico uidit ab Axe trahi. Alta quoq; est urbs hoc nomine in Lucania ut scribit Ply. q̄rto naturalis historię. Stabant. erectæ exedificatæque erant. Soceri tibi marsq; uenusq;. Vxorem namq; Hermionē duxit. Cadmus Martis uenerisq; filiā. Huc adde genus. pgeniē. De coniuge tāta. quāta est Hermione. Tot natos nataq;. Ex Hermione quidē filias quatuor semelē. Agauē. Autonoe. Ino Polydorū Cadmus sustulisse memorat. Quos uero alios filios suscepit nusq; meminisse legisse. Et pignora cara nepotes. Hi fuerūt Bacchus ex semele & Ioue. Pentheus ex Agauē & Echione Actæō ex autonoe & aristæo. Learcus & Melicerta ex Ino & Athamante. Sed. s. ultia sp. Snia ē Solonis phi: q̄ Crœsi lidorū regis diuitias sugillauit. Cū. n. crœsus se felicem esse iacta retineminē añ supmā diē recte felicem dici posse Solō admonuit: cuius sniā q̄dem Crœsus memor: cū a cyro psarū rege foret captus rogoq; i positus Solonē appellauit dicens. o Solō Solō: ac si diceret q̄ uera mihi dixisti. cyrus uero cū eā accepisset sniam: Crœsum nō solum liberauit: sed etiam i maximo honore habuit. Prima nepos: actæon aristæi & autonoes filius uenando fessus cum opacum quereret locū: forte ad fontem peruenit: ubi se diana nuda cū comitibus ab

Actæō
i ceruū

lucbat q̄ irata eū statim in ceruū mutauit: ne cui unquam se dianam nudam uidisse iactare posset. hoc uero idcirco fictum est quia actæon uenationi admodum fuit deditus totumq; patrimonium canes alendo consumpsit. Summam autem fabulæ primum describit poeta: deinde diffusius omnia aperit. Aliena cor. ceruina.

Fortunæ cri. casu namq; offendit Dianā. Cæde sanguine. quod. n. antecedit pro eo quod sequitur posuū est:

Cōtraxerat. corripuerat & abbreviauerat. Meta utraq; oriente & occidente. Iuuenis Hyantius. Thebanus. Hyantes. n. populi sunt Bœotia: q & hyantii appellantur. Hyātia etiā urbs ē locrog: uñ Hyātius deriuat. Qui uero a fonte q nūsq; iuenit: uel ab Hya Atlātis filio hoc nomē deducūt: nō minus iēpti sunt: q̄ q id putant esse aduerbiū cōpatiū: ab hiantē picipio deriuatū. Lina madēt. Retia sunt madefcā. Est aut metonymia. Lina. n. ex qbus retia cōficiunt pro ipsis retibus ponuntur. Fortunāq; dies habuit satis. Prosperam subaudiamus. Croceis rotis. Croceo & pulchro curru. A pte nāq; totū p synecdochen accipimus. Propositum repetemus opus. Cras inqt Actæon adueniente aurora ad uenationē redibimus. Distat idem spatiū subaudiat. Ut intelligamus solem ab utraq; terra aequali spatio distare atq; abesse ab oriente & occidente: p qd̄ significat meridiem esse. Vtraq; terra. oriē tali & occidentali. Vaporibus. feruoribus. Si stite opus p̄sēns. Stare facite. hoc est p̄senti op̄erī finē iponite. Intermittuntq; laborē. Vsq; in diem sequentem uenādi laborē deponunt.

Vallis erat. Topographia est & uallis. descriptio quo se Diana p̄ meridiē cū suis comitibus cōferre solebat. Piceis. Picea arbor est montana. Acuta cupressu. In acutū tēdente. Succincta. agilis & industria. Cura. Amor & uoluptas. erat. n. amoenissima uallis. Nemorale. nemoribus tectum. Pumice uiuo. Naturali. Pumex aut lapis est leuis cauernosus poliēdis rebus accōmodatus. Vnde pumicare: quod ē pumice polire declinat. Et leuibus toffis. Toffus lapis est cauernosis. Duxerat. effecerat. Nauium. naturalem. Tenui unda. Exigua aqua.

Succinctus. Circundatus. Patulos hiatus. patentes ripas. hiare enī uidentur ripæ: ut fluuii alueum efficiāt. Dea sylvarum. Diana. Perfunderē. Madefacere. Retētos. remissos a retēdendo. Altera deposita. Altera inquit accepit pallam uestem in Diana depositā. Vincla. Calceos & Cothurnos. Ismenis Crocale. Ismeni fluuii filia. Describit aut officia comitū Dianæ.

Quāuis erat ipsa solutis. isoluta oratione quā uis esset diceret. Laticem aquam. a latendo q̄ in terrā uenis lateat. Nipheque. Lotrix interpretari potest niphe *απο του νευτρου*. hoc ē a lauādo. Hyaleq; *απο του υδρος*. hoc ē a pluuia uidetur hyale deriuari. Rhanisq;. Rhanis aspersio & gutta uocatur *απο του ρανιου*. hoc est ab aspergendo. Ex psecas. Stilla minor psecas transfertur. Psecades enim minutæ dicuntur euiusquam rei partes. Et Phiale. Phiale quidem uas est hauriendis infundendisq; aquis accommedatum: sed hoc loco pro nymp̄ha ponitur: quæ Dianæ corpus aqua perfundeat. Titania Diana Cei Titani nepis: q̄ eadē esse cum luna puratur. q̄ quidem ut sol tiram sic titania tiranisq; interdum a poetis uocatur. Ecce nepos cadmi. Actæon. Dilata parte laborum. dilata parte uenationis in diem sequentem. Sicillum fata trahebant. Sic dicere solemus cū causam rei assignare nescimus. Qui simul frauit. Postq̄ īgressus est. Rorātia Madentia. Qui color infectis. Diana colorem cādidum simul & rubicū dū fuisse oñdit. Infectis. tinctis. Inficere. n. tingere est. unde infectores dicuntur tinctores.

Et sol ex equo meta distabat utraq;

Cum iuuenis placido per deuia lustra uagantes.

Participes operum compellat hyantius ore.

Lina madent comites: ferrumq; cruore ferarum;

Fortunamq; dies habuit satis. altera lucem;

Cum croceis inuenta rotis aurora reducet:

Propositū repetemus opus. nūc phœbus utraq;

Distat idem terra: finditq; uaporibus arua.

Sistite opus p̄sēns: nodosaq; tollit lina:

Iussa uiri faciunt: intermittuntq; laborem.

Vallis erat piceis & acuta densa cupressu

Nomine gargaphie: succinctæ cura dianæ:

Cuius in extremo est antrum nemorale recessu

Arte laboratum nulla. simulauerat artem

Ingenio natura suo. nam pumice uiuo

Et leuibus toffis nauium duxerat arcum.

Fons sonat a dextra tenui perlucidus unda

Margine gramineo patulos succinctus hiatus.

Hic dea sylvarum uenatu fessa solebat

Virgineos artus liquido perfundere rore.

Quo postq; subiit: nympha rū tradidit uni

Armigeræ iaculum: pharetrāq; arcusq; retentos.

Alterā depositē subiecit brachia pallæ.

Vincla duę pedibus demunt. nam doctior illis

Ismenis crocale sparsos per colla capillos

Colligit in nodum: q̄ uis erat ipsa solutis.

Excipiunt laticem nipheq; hyaleq; rhanisq;

Et psecas: & phiale: funduntq; capacibus urnis.

Dumq; ibi perlucitur solita titania lympha:

Ecce nepos cadmi dilata parte laborum

Per nemus ignotum nō certis passibus errans

Peruenit in lucum. sic illum fata ferebāt:

Qui simul intrauit rorantia fontibus antra:

Sicut erant nude: uiso sua pectora nymp̄ha:

Percussere uiro: subitisq; ululatibus omne

Impleuerenemus: circumfusēq; dianam

Corporibus texere suis: tamen altior illis

Ipsa dea est: colloq; tenus supereminet omnes:

Qui color infectis aduersi solis ab ictu

Gargaphie
uallis

TERTIVS

In latus obliquū tamen astitit. hoc est: se in latus conuertit: ut facilius pudenda occultaret. Oraque retro flexit. ut Actæone respiceret. Et sic hausit: Tāta inquit ira & indignatione Diana hausit & accepit aquas: quibus Actæonem perfunderet: quāta sagittas proptas ac paratas habere uoluisset. Addidit. Dixit. Nunc tibi. Ironia qua uidet id permittere Diana: cuius prorsus adimiti facienda facultatē. Illū nanq; in ceruum conuertit: quod loqui nō pōt. est autē ordo & sensus. Nunc licet narres me uisam tibi sine ualamine. hoc est. nudā. si poteris narrare. Ac si diceret: Nunq; narrare poteris. Sparso capiti. Respso aquis. Viuacis cerui diu uiuentis. Ad quadringentos nanq; annos Cerui uiuere dicūt. Dat spatium collo. longum efficit collum. Cacuminat.

Nubibus esse solet: aut purpureę aurorę:
 Is fuit in uultu uisę sine ueste dianę.
 Quę q̄q; comitum turba est stipata suarum:
 In latus obliquum tamen astitit: oraq; retro
 Flexit: & ut uellet promptas habuisse sagittas:
 Quas habuit: sic hausit aquas: uultumq; uirilem
 Perfudit: spargensq; comas ultricibus undis:
 Addidit hęc cladis p̄nuncia uerba future.
 Nunc tibi me posito uisam uelamine narres:
 Si poteris narrare licet. nec plura minata
 Dat sparso capiti uiuacis cornua cerui.
 Dat spatium collo: summasq; cacuminat aures:
 Cum pedibusq; manus: cū longis brachia mutat
 Cruribus: & uelat maculoso uellere corpus.
 Additus & pauor est. fugit Autoneius heros.
 Et se tam celerem cursu miratur in ipso.
 Ut uero uultus & cornua uidit in unda.
 Me miserum dicturus erat. uox nulla secuta est.
 Ingemuit. uox illa fuit: lachrymęq; per ora
 Non sua fluxerunt: mens tantum pristina māsit.
 Quid faciat: repetat ne domum & regalia tecta:
 An lateat siluis: pudor hoc. timor impedit illud:
 Dum dubitat: uidere canes: primusq; Melāpus
 Ichnobatesq; sagax latratu signa dederunt.
 Gnosius ichnobates. spartana gente melampus.
 Inde ruunt alii rapida uelocius aura
 Pāphagus & dorceus & oribasus arcades omnes.
 Nebrophonosq; ualens: & trux cū lelapetheron.
 Et pedibus pterelas: & naribus utilis agre:
 Hylęusq; ferox nuper percussus ab apro:
 Deq; lupo concepta nape: pecudesq; secuta
 Pœmenis & natis comitata harpyia duobus:
 Et substricta gerens sicyonius ilia ladon:
 Et dromas: & canachę: stictęq; & tigris: & alce.

acutas reddit. Est autem uerbū a poeta fictum.
 Maculoso uellere. Vario pilo. Additus & pauor est. Scite. Ceruus. n. timidissimū animal ē.
 Autoneus heros. Actæon Autoneos filius.
 Nō sua. Sed cerui. Mēs tantū pristina māsit.
 In Actæone nihil aliud hoīs q̄ mens remansit.
 Pudor hoc. ne domum redeat. Abusus autem ē poeta horū p̄nominū elegantiā. hoc nāq; ad p̄p̄inquis Illud ad longinquis solet referri.
 Primusq; Melāpus. Canes Actæonis enumerat: quibus etiā noīa apta uenatoris: canibus ip̄ponit. Melāpus. n. d̄r quod pedes nigros haberet. *μελας* nanq; dicit niger. *πυρος ποδος* p̄s dicit. Ichnobatesq; sagax. Ichnobates dicitur per uestigia uadēs. *ιχθος* enī d̄r uestigiū. *βωβω* uado. Sagax. odoros & ac̄rē odorandi uim habens. Gnosius. Cretēsis. Gnosos enī *κραζα* urbs fuit clarissima. Spartana. laconica. Cretēses āt & Laconici canes ap̄tissimi sunt uenationibus. Pāphagus. oīa comedens. Pan. n. totū significat. *φαγω* comedo. Dorceus acutē uidens *δερκω*. n. est uideo. Oribasus. mōtes ascendens. *ορος* enī mons d̄r. *βαινω* ascēdo. Nebrophonosq; ualēs. Inulos. hoc est ceruorū catulos iterficiēs. *νευρος*. n. Inulū significat. *φορευω* interficio. Trux therō terribilis aspectu. Therō āt d̄r ferinus ac feras p̄sequēs. *θηρ*. n. fera dicit. Lelape. a uelocitate atq; ip̄etu sic est appellata. Nam *λελαψ* *λελαψ* *ωδ* turbis nē significat. Et pedibus Pterelas Alatus siue alis ip̄ulsus Pterelas trāsferri pōt. *ωτερον* nāq; ala. *ελαψ* ip̄ellere significat. Quis ī exemplaribus corrupte pterelas legat. Agre. uenatio interpretat̄ *αγρα*. Hylęus. Syluestris. *υλη* nāq; syluā significat. Nape qd̄ in saltibus uersare tur. *παση*. n. *παση* dicitur terrę planicies. Pœmenis. pastoralis. *ποιμην* nanq; p̄asso rē significat. Harpyia: rapax & Harpyiaz silis q̄ aues sūt rapacissimę. Sicyonius Ladō. A fluuio arcadię nomē sumpsit hic canis. Nā a fluminibus ēt nū canēs iterdū cognomiant. Sicyonius āt ab urbe Pelopōnesi Sicyone: q; & Mecon & Telchinia ēt fuit dicta. Substricta. constricta & pua. Et dromas. Currēs. *δρομος* enī cursum significat. Canache *καρχηστρεπι* siue gnificat: un̄ nomē cani fuit iditū: qd̄ eius latratu oīa resonarēt. Stictęq;. Hęc a colorū uarietate nomē sūpsit. Nā *σικτη* distincta uariis maculis

Canū
 Actio
 nis no
 mina

dici potest *αωο* *του σιτη* a distinguendo. Tygris. Tygridi similis quę est fera uelocissima. Et Alce. Similis Alce fere perniciosissima: de qua Plynius. Septentrio fert & equorum greges ferorum: sicut asinorum Asia & Africa. Prætere a alcenni proceritas aurium & ceruicis distinguat iumento similem: *αλκη* etiam ro

hūc potentiaq; dicitur. Leucon. Albus a colore. Λευκος. n. album significat. Et uillis asbolus aris. hoc est pilis nigris. Asbolus autem a colore est dictus. ασβολος. n. fuliginē significat: eo qd nigris uillis ac fuliginosis eet. Lacon. a patria: qd laconicus esset. Aello. a pcella qd eet ipetuolus. Aella nāq; turbinē significat & pcellā. Thous. uelox dicit & ipetuolus. Tamer si Thos fortitan rectius legeret. Sūt. n. Thoes: ut scribit Plinius: luporū genus pcerius longitudine. breuitate crurū dissimile. uelox saltu. ue natu uiuens. Innocuū homini. habitum nō colore mutat. p hyemes hirti. astate nudi. Lyciscæ. canis ex lupo nata Lycisca dicit: quasi pua lupa est enī diminutiū a lupo. qd græce dicit Λυκος

Harpalos. rapax. αρπαξω nāq; rapio significat. Melaneus. Niger. Hirsutaque corpore lachne. uerbum de uerbo expssit. Lachne. n. uillorū densitas uocatur. Dictæo. cretēnsis.

Labros. hoc quoq; nomen cani cōueniens est uehemens. n. ipetuolusq; transfertur. Et Agliodos. Splēdidos ac nitentes habens dentes interpretatur. αΥλαος nāq; splendidus. οΔωνος dēs dicit. qd mihi potius uidet legēdū eē Agriodus qd agrestis ac feroci dente interpretari potest αΥπιος nāq; agrestis ferocq; dicitur. Hylator. Narrator. Nam οΛακτοω latro significat. Sape secutus. Canes suos subaudiamus. Melanchætes. iubā & pilos habens nigros. Χατη nāque iuba dicitur. Thetidamas. Feras domans. Nam οηρ οηρος fera dicitur. Δαυδαω domo. Orestrophus. In montibus nutritus. ορος enim montem. Τρεφω significat nutritio.

Præcipitata uia est. Præcipiti cursu peracta. Per cōpendia montis. p cōpendiosa & breuia montis itinera. Quē nō tñ edere possit ceruus hoc est. nec hoīs uocē: nec cerui hēt: sed dissimilem emittebat sonū: ac qrelas. Iuga nota. Cognitos ipsi montes. Circūfert tacitos. hoc ē. p manibus & brachiis q in crura fuerāt conuersa: uultus ac faciem circūferebat. At comites. Actæonis locū. Agmē. canū multitudinem.

At nomē caput ille refert. retrahit. attolit cum rīdere non posset. Est autē parenthesis. In corpore. In carne. Rostris. oribus. Nam rostra pprie auīū dūr. p similitudinē uero etiā nauīū. Fallicerui. ficti ac silati. Pharetrata. pharetra armate. Est. n. nomen picipio silē. Pharetra autē sagittarū est repositoriū. Rumor i ambiguo ē. Querit iquit utq; Diana iuste actæonē ea poena affecerit. Ac multi qd dicunt eam fuisse nemiū crudelē. alii recte consuluisse uirginitati suæ asserūt. Violentior. crudelior. Cās. argumenta: qbus utraq; pars suam defendat opinionē.

Hæc autē idcirco a poeta referuntur ut seqntē fabulā: cū supior trāformatōe aptius cōiūgat. Eloq; uerbis exprimit. A tyria pellice. ab europa: quā ephoenicia Iupit rapuit. Pellex at pprie dī: q cū aliaz maritis rē hēt. In socios gnīs. i cognatos. Subit ecce prior cā recēs: Fabulā narrare icipit: q tal est. Iuno cū rescuisset semelē ex ioue cōcepisse: cā pdere decreuit. cōuersa

Et niueis leucon: & uillis asbolus aris:

Præualidusque lacon: & cursu fortis aello:

Et thous & cyprio uelox cum fratre lyciscæ:

Et nigram medio frontem distinctus ab albo

Harpalos: & melaneus: hirsutaq; corpe lachne:

Et patre dictæo sed matre laconide nati

Labros & agliodos: & acutæ uocis hylactor.

Quosq; referre mora ē. ea turba cupidine præda

Per rupes scopulosq; adituque carentia saxa

Quaq; est difficilis: quaq; ē uia nulla sequuntur:

Ille fugit: per quæ fuerat loca sæpe secutus.

Heufamulos fugit ille suos. clamare libebat

Actæon ego sum. dominum cognoscite uestrū.

Verba animo desunt. resonat latratibus æther:

Prima melanchætes in tergo uulnera fecit.

Proxia theridamas. oresitrophus hæsit i harmo.

Tardius exierant. sed per compendia montis

Præcipitata uia est. dominum retinentibus illis

Cetera turba coit: confertq; in corpore dentes.

Iam loca uulneribus desunt. gemit ille: sonūque

Et si non hominis: quem non tamen edere possit

Ceruus: hēt. moestisq; replet iuga nota querelæ

Et genibus pronis supplex similisque roganti

Circūfert tacitos tanq; sua brachia uultus.

At comites rapidum solitis hortatibus agmen

Ignari instigant: oculisq; Actæona querunt.

Et uelut absentem certatim Actæona clamant:

Ad nomen caput ille refert: & abesse queruntur:

Nec capere oblatæ segnem spectacula præde.

Vellet abesse quidem. sed adest: uelletq; uidere:

Nō etiam sentire eanum fera facta suorum.

Vndique circūstant: merisq; in corpore rostris:

Dilacerant falsi dominum sub imagine cerui.

Nec nisi finita per plurima uulnera uita

Ira pharetrate fertur satiata diana.

Rumor in ambiguo est. alius uiolentior æquo

Visa dea est. alii laudant: dignamq; seuera

Virginitate uocant. pars inuenit utraq; causas:

Sola iouis coniux non tam culpet ne probet ne

Eloquitur: q clade domus ab Agnore ductæ

Gaudet: & a tyria collectum pellice transfert

In generis socios odium. subit ecce priori

Semele Bacchi mater

TERTIVS

Causa recens: grauidamq; dolet de semine magni
 Esse iouis Semelen. tū linguam ad iurgia soluit:
 Profeci quid enim totiens per iurgia dixit?
 Ipsa petenda mihi est: ipsam si maxima Iuno
 Rite uocor: perdam. si me gemmantia dextra
 Sceptra tenere decet. si sum regina: iouisque
 Et soror & coniux. certe soror. at puto furto est
 Contenta: & thalami breuis est iniuria nostri.
 Concipit. id deerat: manifesta; crimina pleno
 Fert utero: & mater: quod uix mihi cōtigit uni:
 De ioue uult fieri. tanta est fiducia formæ:
 Fallat eam faxo. nec sim saturnia: si non
 Ab ioue merfa suo stygias penetrarit ad undas.
 Surgit ab his solio: fuluaq; recondita nube
 Limen adit semeles. nec nubes anteremouit:
 Quā simulauit anum: posuitq; ad tēpora canos:
 Sulcauitque cutem rugis: & curua trementi
 Membra tulit gressu. uocem quoq; fecit anilem.
 Ipsaq; erat Beroe Semeles epidauria nutrix.
 Ergo ubi captato sermone diuque loquendo
 Ad nomen uenere iouis: suspirat: & opto
 Iupiter ut sit ait: metuo tamen omnia. multi
 Nomine diuorū thalamos iniere pudicos.
 Nec tamen esse iouē satis est. det pignus amoris:
 Si modo uerus is est. quantusq; & qualis ab alta
 Iunone excipitur: tantus talisq; rogato
 Det tibi complexus: suaq; ante insignia sumat:
 Talibus ignaram iuno cadmeida dictis
 Formarat. rogat illa iouem sine nomine munus.
 Cui deus elige ait. nullam patiererepulsam.
 Quoq; magis credas: stygii quoq; conscia sunt
 Numina torrentis. timor & deus ille deorū est.
 Leta malo nimiumq; potens perituraq; amantis
 Obsequio semele: qualem saturnia dixit
 Te solet amplecti: ueneris cum fœdus initis:
 Da mihi te talem. uoluit deus ora loquentis
 Opprimere: exierat iam uox pperata sub auras.
 Ingemuit. neque enim non hæc optasse: nec ille
 Non iurasse pōt. ergo mœstissimus altū
 Aethera conscendit: uultūque sequentia traxit
 Nubila: quis nimbos immixtaq; fulgura uentis
 Addidit & tonitrus & ineuitabile fulmen.
 Qua tamē usque potest uires sibi demeretēptat.
 Nec quo centimanum deiecerat igne Typhoea:
 Nunc armatur eo. nimium feritatis in illo est.

igit in beroe semeles ipsius. nutrice ei persuader
 ne alr ioue in amplexus admittat q si secum eo
 mo quo cu iunone solet cocubere promittat: ut
 an sit iupiter aperte cognoscat. Quod qdē cū i
 petrasset: neq; uim tāta maiestatis fulminūq; to
 lerare posset: extincta est. Puerū uero nondū
 maturum casu matris utero iupiter excepit ac
 fœmori suo insutum: donec mentis inueniret cō
 completeretur fouit. postea uero nymphis tradidit
 nutriendum. Vnde. & Dicitur qd fuit ap
 pellatus: quod Δία Δοορυπερ. hæc it per du
 as Ianuas & Semeles uterū & Iouis fœmū trā
 sieri. Subit. succedit. Semeles. Cadmi filia
 fuit Semele & hermiones: quæ ex Ioue Bacchū
 generauit. Per iurgia. per obiurgatiōes. Cer
 te soror. Hoc ita a Iunone ifertur ac si cōiunx es
 se desierit: cū iupiter alias amet. Sic quoq; apud
 Senecam ipsa loquitur. Soror Tonātis. hoc. n.
 solum mihi. Quod uix mihi cōtigit uni. ut de
 Ioue conceperim. uulcanum enim ex Ioue su
 scepit Iuno. Tanta est fiducia formæ: acclama
 tio ex maxima pueniens indignatione. Fallat
 eā faxo Efficiam iquit ut iupiter illam decipiat.
 Nec sim Saturnia. Nec merear Saturni filia uo
 cari. Ab ioue suo. ab ioue tam sibi caro. Mer
 sa. Perdita. Penetrarit. Descenderit. Surgit ab
 his. Post hæc dicta. Quam simulauit anū. Iu
 nonis transfigurationē in uetulam describit. Epi
 dauria nutrix. Epidaurus urbs est Achaia Aes
 culapii templo nobilis. Sua insignia. quibus ab
 aliis diis separatur. Fulmina autem dicit. Nam
 fulmen Iouis est insigne. Cadmeida. Semele
 Cadmi filiam. Ignaram. Nesciam se decipi a
 Iunone. Formarat. Informarat. Instruxerat.
 Stygii torrētis. Stygis paludis. Timor deo
 rum. Nā dii: ut inquit Vergilius: p stygem iurare
 timent: ne forte peterantes diuinitate pfruent.
 Opprimere. obstruere. opturare ne petitioni
 finem imponere posset. Properata. celeriter p
 lata. Et nescit uox emissa reuerti. ut Horatius ait.
 Neq; enim non hæc optasse. Hoc est fieri non
 potest: ut & Semele non petierit ea quæ petiit: &
 iupiter non promiserit ea: quæ se iam præstitur
 rum iurauit. Præterita enim ut non fuerint: nul
 la ratione effici potest. Qua tamē usq; potest.
 In quantum inquit potest iupiter suas uires di
 minuit. Centimanum Typhoea. Typhoeus
 qui & Typhon dicitur gigas fuit uiolentissimus
 centum habens manus: quem iupiter fulmine
 strauit: eique iarimen montem imposuit. Est au
 tem trysyllabum nomen. nec unquā o & e uoca
 les in unam syllabam nisi figurate iunguntur. ul
 tima enim est diphthongus non secunda: ut qui
 dam putant. Id quod aperte accusatiuus in a de
 finens ostēdit. Nullū. n. nomē secūda declinatio
 nis accusatiuum in a desinit: nisi in nominatiuo
 eius diphthongum habeat. Feritatis. uolentia.

Est aliud leuius fulmē. Duo inquit sunt fulminū genera: uiolentius & minus uiolentū: quod secundum superi uocāt. Illud enim uiolentum primum uocatur. Videtur autem Ouidius ad id alludere: quod de fulminibus physici scribunt: ut refert Plynius in secundo naturalis historiae. Fulminum duo esse genera. Alia namque fatidica uocari quae ex alto statisque de caulis & ex suis ueniant sideribus. Alia uero bruta & uana ut quae nulla ueniant ratione naturae. his percuti montes. his maria. omnesque alios irritos iactus fieri. Donis iugalibus. con iugalibus quae pro coniunctione & coitu petterat. Imperfectus infans. Qui postea Bacchus fuit appellatus

Foemori. Iouis subaudiatur. Foemora autem sunt coxarum summitates: ubi coxae ipsae iunguntur. Materna tempora. hoc est. menses decem quibus in utero a matribus gestantur infantes.

Bacchi origo

Ino matertera. Ino Cadmi fuit filia ac Semeles soror: quae Bacchum ex Iouis foemore eductum clam Iunone nutrit. Nyseides. a Nyssa Cytharionis uertice Nyseides dictae sunt nymphe: quae Bacchum nutruerunt. Vnde Dionysos τῶο Τῶο Διὸς & Nyssa Bacchus fuit appellatus. Quauis Diodorus Siculus dicat a Nyssa felicitis Arabiae urbe dici. Sed perquam absurdum est Bacchum adhuc infantem ex Boeocia in Arabiam educandum fuisse translatum: cum tot nymphe praesertim in uicinorum montium antris essent. Verum ut Diodorus ipse refert: tres fuerunt Dionysiac priorum gesta posteriori qui ex Semele & Ioue fertur natus: fuerunt ascripta. Primus namque fuit Indus uini multorumque adiuuentor: quibus maxime hominum uita exulta est. Vnde & immortalitate fuit donatus. Secundum ferunt: ex Ioue proserpinaque genitam uel Cerere: ut alii sentiunt: quem primum tradunt boues ad aratrum iunxisse. Propter quod statuis illius cornua adiciebantur. Tertius ex Ioue & Semele natus cui Ouidius priorum quoque attribuit gesta: quaeque nymphe Nyssam habitantibus commendatum fuisse ait. Sunt autem decem quoque urbes hoc nomine appellatae: ac Baccho omnes dicatae: quarum prima est in Helicone. Secunda in Thracia. Tertia in Caria. Quarta in Arabia. Quinta in Aegypto. Sexta in Naxo. Septima in India. Octaua in monte caucaso. Nona in Lybia. Decima in Euboea ubi uno die ferunt uire & florere & uam maturefcere. Antris suis. propriis speluncis. Antra namque motium scipueque Heliconis nymphe sunt dicata. Dumque ea per terras. Narraturus Tiresiae mutationem in foeminam primum: deinde rursus in marem: quaedam interserit: quibus fabulae eleganter connectuntur. Bis geniti Bacchi. primum namque ex utero semeles. deinde ex foemore Iouis natus est Bacchus. Vnde etiam

Tiresias in foemina

dythyrambos est dictus: quia Διὰ Δύο Πύλας hoc est per duas ianuas: ut diximus exiit: & per uterum Semeles & per foemur Iouis. Nectare. uino suauis. Est enim nectar deorum potio suauissima. Cum uacua Iunone. ociosa & ira carente. Docti Tiresiae. periti illius questionis. Tiresias enim Thebanus cum forte duos angues coeuntes percussisset: in foeminam fuit conuersus: ac septem annos in eo sexu durasse fertur. Rursusque cum eisdem serpentes uerberasset: in pristinum sexum reuersus est. Quod quidem negs omnino fabulosum putet: legat & Plynium in septimo naturalis historiae. & diuum Augustinum de conjugis ueteris ac nouae legis: gasserunt quibusdam id accidisse. Gaeterum Tiresias ab Ioue iunoneque contendentibus utrius maior in coitu uoluptas sit maris an foeminae: iudex electus maiore esse foeminae uoluptate affirmauit. Quae sententia Iuno irata: illum obcaecauit. Iupiter uero per oculos ademptis ei futurorum praesentiam concessit. Mirabile dictu subaudiatur. est autem parathesis. quae significat uix id credi posse. Ut auctoris sorte. naturam & sexum auctoris effectoris nostrae plagae. Genitua. natua. quae in natiuitate habuit Tiresias. Mas autem

natus

Est aliud leuius fulmen: cui dextra cyclopium Sequitiae flammamque minus. minus addidit irae. Tela secunda uocant superi. capit illa: domumque Intrat agnoream. corpus mortale tumultus Non tulit aethereos: donisque iugalibus arsit. Imperfectus adhuc infans genitricis ab aluo Eripitur: patrioque tener (sic credere dignum est) Insuitur foemori: maternaque tempora complet. Furtil illum primis Ino matertera cunis Educat. inde datum nymphe nyseides antris Occuluere suis: lactisque alimenta dedere: Dumque ea per terras fatali lege geruntur: Tutaque bis geniti sunt incunabula Bacchi: Forte Iouem memorant diffusum nectare curras Seposuisse graues: uacuaque agitare remissos Cum Iunone iocos: & maior uestra profecto est: Quam quae contingit maribus: dixisse uoluptas: Illa negat. placuit quae sit sententia docti Querere Tiresiae. uenus huicerat utraque nota. Nam duo magnorum uiridi coeuntia sylua Corpora serpentum baculi uiolauerat ictu: Deque uiro factus: mirabile: foemina septem Egerat autumnos. octauo rursus eisdem Vidit: & est uestre si tanta potentia plage Dixit: ut auctoris sortem in contraria mutet: Nunc quoque uos feriam. percussis anguibus iisdem Forma prior rediit: genituaque uenit imago. Arbitrator hic igitur sumptus de lite iocosa Dicta Iouis firmat. grauius saturnia iusto: Nec pro materia fertur doluisse: suique Iudicis aeterna damnauit lumina nocte.

TERTIVS

natus est. Arbitrator iudex. Nec pro materia, nec secundum materiam ac rei qualitatem. Res enim iocosa erat. Ideoque Iuno Tirefiæ sententiã agre ferre nõ debebat. Neque enim licet. Parenthesis est cãm continens quare Iupiter Tirefiæ oculos non restituerit. Nõ enim inquit licet cuiq̃ deo alterius dei quilibet parui facta rescindere. Leuauit, leuem fecit. Ille per aonias, Bœotias. Aonia enim pars est Bœotia motana ab Aone rege cognominata. Hæc autem inseruntur: ut comodius fabulæ cõiungantur. Irreprensã, uera quæ nihil poterat reprehendi. Vocisq̃ datæ, concessæ artis uaticinandi. Temptamina, experimenta. Cerula liriopæ, Narcissi i florẽ

At pater omnipotens (neque enim licet irrita cuiq̃ facta dei fecisse deo) pro lumine adempto scire futura dedit: pœnamque leuauit honore. Ille per aonias fama celeberrimus urbes irreprensã dabat populo responsa petenti: Prima fidem: uocisque datæ temptamina sumpsit. Cærule liriopæ: quam quondam flumine curuo implicuit: clausæque suis cephisus in undis vim tulit, enixa est utero pulcherrima pleno infantem nymphetam tunc qui posset amari. Narcissumq̃ uocat: de quo consultus: an esset tempora mature uisurus longa senectæ fatidicus uates: si se non nouerit inquit. Vana diu uisa est uox auguris, exitus illam resque probat: letiq̃ genus nouitasque furoris. Nam quater ad quinos unum Cephisus annos addiderat: poteratque puer iuuenisque uideri. Multi illum iuuenes, multæ cupiere puellæ. Sed fuit in tenera tam dura superbia forma: Nulli illum iuuenes, nullæ tetigere puellæ. Aspicit hunc trepidos agitantem in retia, ceruos vocalis nymphetæ: quæ nec reticere loquentis. Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis echo. Corpus adhuc echo: non uox erat: & tamen usum carrula non alium quã nunc habet: oris habebat: Reddere de multis ut uerba nouissima posset. Fecerat hoc Iuno, quia cum deprehendere posset. Sub ioue sæpe suo nymphetas in monte iacentes: Illa deam longo prudens sermone tenebat: Dum fugerent nymphetæ, postq̃ saturnia sensit: Huius ait linguæ: qua sum delusa: potestas parua tibi dabitur: uocisque breuissimus usus. Requirit firmat, tamen hæc in fine loquendi ingeminat uoces: auditaque uerba reportat. Ergo ubi narcissum per deuiã rura uagantem vidit & incaluit: sequitur uestigia furtim. Quoque magis sequitur: flamma propiore calescit. Non aliter quã cum summis circumlita tædis ad motas rapiunt uiuacia sulfura flammæ.

fui non inis mutatione referre incipit poeta. Nam Liriopæ nympha Oceani ac Tethyos filia a Cephisio fluuio compressa Narcissum peperit: quæ Tirefiæ consultus a matre: ad maturam senectutem peruenturum: si se non nosset: prædixit. Id uero eum ambiguum uideretur: exitu tandem fuit cõprobatum. Narcissus enim omnium formosissimus adolescens: cum omnes sperneret amantes: seq̃ ipse in fonte uidisset: ita sui ipsius exarsit amore: ut paulatim fuerit consumptus. Eius uero cadauer cum nymphetæ rogo imponere uellent: ipsum in florem cõmutatum animaduertent: quem a Iuuenis nomine Narcissum uocauerunt.

Narcissus i florẽ rem

Nympha, cum sit nominandi casus sine diaphonongo scribat. Iam tum ab infantia usq̃ maximam se ferebat pulchritudinem Narcissus.

Si se nõ nouerit, hoc est, si nunq̃ suam pulchritudine cognouerit. Vana diu, Stulta & Falsa.

Nã quater ad quinos, hoc est, unũ & uinginti annos natus erat. Puer, propter pulchritudine

Iuuenis, propter magnitudine. Erat enim magnus & formosissimus: quæ quidẽ rara est felicitas. Aspicit hunc, Fabulam interponit de echo

nympha compositam: cui primũ hoc ira Iunonis euenit: ut ultimas tantum de uocibus auditis referret, deinde cum a Narcisso cuius amore ardebat: spreta esset: in lapidem ira fuit cõuersa: ut uox sine corpore remanserit in montibus ultima

uerborũ auditorũ repetens. Resonabilis Echo, uerbu de uerbo expressit. Nam Echo dei potest resonantia. Corpus adhuc echo, Nõ dum igitur corpus echus in lapidem erat cõmutatum. Nunc enim sola uox sentitur. Et tamẽ usum, Quãuis inquit echo nympha esset corpore prædita: aliũ tantẽ usum linguæ quã nunc habet: nõ habebat.

Nã ultimas solũ uoces referebat. Fecerat hoc Iuno, Vnde hoc in cõmodi habuerit echo ut nouissima solum uerba referret: expõit poeta. In

no igitur fuit in causa uidens se sapius illius nymphis delusam esse ac impeditam: ne Iouem cum nymphis coeuntem deprehenderet. Sub ioue suo iacentes, cũ ioue marito suo coeuntes. Post quã saturnia sensit. Quod subaudiatur. Sic enim in soluta oratione loquimur. Quod postea quã iuno saturni filia sensit & cognouit. Requirit firmat, Re ipsa & effectum inas exequitur. Reportat, Repetit & refert. Per deuiã rura, Per inuias syluas, Incaluit, Amore illius Capta fuit. Amore nãq̃ incallescere aliquem: ut inflammari & ardere dicimus. Circumlita, Circumposita. Est autem periphraasis Sulfuratorum lignorum. Viuacia sulfura, quæ difficulter corrumpuntur.

Echo i uocem

tur. Hac autem similitudine ostenditur echo quo propinquior Narcisso erat: eo magis amore inflāmatam esse. O quotiens uoluit. Hac interiectione significatur uehēmētia amoris quo echo Narcissum psequēbatur. Accedere. Adire. Blādis dictis. Verbis blādiciatē plenīs: quibus amatores uti cōsueuerūt. Molles pces. Ab effectu preces dicuntur molles; quod illis homines mites mansuetiq; redduntur. Natura repugnat. Neq; n. prior loqui poterat sic uolente Iunone, sed ultima tantum uerba referebat. Nec sinit incipiat. hoc est illā incipere nō pmittit. Seductus, separatus, alias deceptus. Comitū ab agmine fido. Hypallage ē. Ab agmine. n. & turba fidōz comitū Narcissum itelligimus re-
 cessisse. Acie, oculoꝝ subaudiamus. Receptit. Accepit. Audiuit. Alternæ uocis. Alternatim emissa primū a Narcisso, deinde ab echo. Huc coeamus. Cōueniamus huc in hunc locū. Sed Echo eandē qdem uocem refert sed nō eadē significationē. Coire nāq; & cōuenire & cōcumbere significat: qua in significatione ab echo fuit repetitū: ut aperte quæ sequunt ostendunt. Et uerbis fauet ipsa suis. hoc ē sua uerba re ipsa cōprobat & confirmat. Quā sit tibi copia nostri. q̄ me potiri possis & in tua ptate habere. Protegit. Occultat. Alibi defendit. Solis in antris, de fertis speluncis, Hæret. Remanet. Tenuant. extenuat & macilentū reddūt. Vigiles curæ. ab effectu: quod hoies dormire nō sinant. Adducit. contrahit. diminuit. Ois succus. Torus sanguis. Superfunt. Restant. Ossa ferunt lapidis traxisse figuram. Id est Ossa feruntur in lapides fuisse conuersa. Inde latet syluis, ex eo inquit tēpore quo ossa in lapides fuerunt cōmutata. sic licet in siluis echo: ut ab omnibus quidem audiat: sed a nullo uideat. Sonus est qui uiuit i illa. Scite dixit. Nā echo nihil aliud est q̄ sonus. Luserat. Illuserat. Sic cœtus ante uiriles. sic inqt ante dum cēt puer multos uiros eius amore captos illuserat Narcissus. Inde. Ex illa Narcissi superbia. Aliqs des pectus. Quidam contemptus. Sic amet ipse licet. Utinam iquit ipse narcissus sic amare possit: ut nūq̄ amato potiat. Rhamnusia Nemesis. Rhamnusia a Rhamnūte pago & regione atticā: ubi celeberrimo tēplo colebat dicta; quæ aduersus supbos maxime inexorabilis eē narrat: cuius qdem statuæ capiti corona imposita erat ut scribit Pausanias: in q̄ & cerui & fortuna: parua insignia cōtinebant. In manuū altera ramus fraxineus. in dextera phiala in q̄ æthiopes efficti erant. Statua aut illa quæ magnitudine & pulchritudine pfecta cū Phidiæ operibus cōtendebat nō minus Rhamnys cēlebatur: q̄ Marathon prælio cōtra Persas cōmissio. Sic aut Nemesis Rhamnusia dicta ē: ut Diana ephesia, Venus cytherea. Nemesis uero oceani & Tethyos filiā fuisse Pausanias scribit. Huius deæ simulacra i capitolio quidem erat ut scribit Plinius: q̄ uis nomen latinum non sit. Fons erat illimis. Fontem amoenissimum describit poeta. Illimis. Sinelimo. Argenteus. Vt argentum nitidus & splēdidus. Gramen. Herba. Syluaq; sole locum passura. Sylua inquit adeo densa fontei imminebat: ut solis radii nequaquā ad fontem penetrare possent. Sole nullo. Nullo solis calore. Et æstu. Solis seruore.

O quotiens uoluit blandis accedere dictis:
 Et molles adhibere preces. natura repugnat.
 Nec sinit incipiat. sed quod sinit illa parata est
 Expectare sonos: ad quos sua uerba remittat.
 Forte puer comitum seductus ab agmine fido
 Dixerat: hic quis adest? & adest respōderat echo.
 Hic stupet: atq; aciem partes dimisit in omnes.
 Voce ueni magna clamat. uocat illa uocantem.
 Respicit: & rursus nullo ueniente: quid inquit
 Me fugis? & totidem quot dixit uerba recepit.
 Perstat: & alternæ deceptus imagine uocis
 Huc coeamus ait: nulliq; libentius unq̄
 Responsura sono: coeamus rettulit echo.
 Et uerbis fauet ipsa suis: cgressaq; sylua
 Ibat: ut iniiceret sperato brachia collo.
 Ille fugit: fugiensq; manus complexibus aufert.
 Ante ait emoriar: q̄ sit tibi copia nostri.
 Rettulit illa nihil: nisi sit tibi copia nostri.
 Spreta latet syluis: pudibundaq; frondibus ora
 Protegit: & solis ex illo uiuit in antris.
 Sed tamen hæret amor: crescitq; dolore repulsæ:
 Et tenuant uigiles corpus miserabile curæ.
 Adducitq; cutem macies: & in aera succus
 Corporis omnis abit. uox tātū atq; ossa supsunt.
 Vox manet. ossa ferunt lapidis traxisse figuram:
 Inde latet syluis. nulloq; in monte uidetur.
 Omnibus auditur. sonus est qui uiuit in illa.
 Sic hanc. sic alias undis aut montibus ortas
 Luserat hic nymphas. sic cœtus ante uiriles.
 Inde manus aliquis despectus ad athera tollens
 Sic amet ipse licet. sic non potiat ut amato.
 Dixerat. assensit precibus rhamnusia iustis.
 Fons erat illimis nitidis argenteus undis:
 Quem neq; pastores: neq; pastē mōre capelle
 Contigerant: aliud ne pecus. quē nulla uolucris
 Nec fera turbarat: nec lapsus ab arboreramus.
 Gramē erat circa: quod proximum humor alebat
 Syluaq; sole locum passura tepescere nullo.
 Hic puer & studio uenandi lassus & æstu

TERTIVS

Procubuit. In faciem iacuit: id quod lassus in herbosis locis facere solent. Faciem loci, Amoenissimum loci situm. Sitis altera, cupiditas altera, hoc est amor. Nihil enim aliud est amor quam cupiditas potius diuina amata.

Dumque bibit, Que pro quia accipienda uidetur: ut exponatur, Quia dum bibit, Spem sine corpore amat. Hoc minus recte dictum esse uidetur. Omnis enim spes est sine corpore. Spes autem pro specie & umbra posita esse uidetur. sed forsitan hunc locum poeta si licuisset: erat emendaturus. Verum sic quoque defendi potest.

Sperabat enim se eo potiturum: quod tangi non potest. Ac stupet ipse sibi. Sua ipsius pulchritudine stupet Narcissus. Signum, statua. Paro marmore.

Procubuit: faciemque loci fontemque secutus.

Dumque sitim sedare cupit: sitis altera creuit.

Dumque bibit: uisus correptus imagine formae

Spem sine corpore amat: corpus putat esse quod umbra est.

Ac stupet ipse sibi: uultuque immotus eodem

Hæret: ut e paro formatum marmore signum.

Spectat humi positus geminum ceu lumina sidus:

Et dignos baccho digitos: & appolline crines:

Impubesque genas: & eburnea colla: decusque

Oris: & in niueo mixtum candore ruborem.

Cunctaque miratur: quibus est mirabilis ipse.

Se cupit imprudens: & qui probat ipse probatur.

Dumque petit petitur: pariterque accendit: & ardet.

Irrita fallaci quotiens dedit oscula fonti?

In medias quotiens uisum captantia collum

Brachia meruit aquas: nec se deprendit in illis.

Quid uideat nescit. sed quod uidet oritur illo:

Atque oculos idem qui decipit: incitat error.

Credule quid frustra simulacra fugacia captas?

Quod petis est nusquam. quod amas: auertere perdes:

Ista repercussa: quam cernis: imaginis umbra est.

Nil habet ista sui. tecum uenitque manetque.

Tecum discedet: si tu discedere possis.

Non illum cereris, non illum cura quietis

Abstrahere inde potest. sed opaca fufus in herba

Spectat in expleto mendacem lumine formam.

Perque oculos perit ille suos: paulumque leuatus

Ad circumstantes tendens sua brachia syluas

Ecquis Iosyluæ crudelius inquit amauit?

Scitis enim: & multis latebra opportuna fuistis:

Ecquem: cum uestræ tot agantur sæcula uitæ:

Qui sic tabuerit longo meministis in euo?

Et placet. & uideo. sed quod uideoque placetque:

Non tamen inuenio. tantus tenet error antætem.

Quoque magis doleam: non nos mare separat ingens:

Nec uia: nec montes: nec clausis moenia portis.

Narcissus. Signum, statua. Paro marmore. Paros insula est ægei candidissimo marmore nobilis. Spectat humi positus. Narcissi singula membra describit: quo melius ipsius pulchritudinem ostendat. Ordo est autem. spectat lumina & oculos ceu geminum sidus: qua similitudine pulcherrimos narcissi oculos fuisse poeta demonstrat.

Impubes genas. Imberbes ac sine ulla prorsus lanugine. Eburnea colla. candida sic ut eburnea uiderentur. Pariterque accendit & ardet. hoc est una & urit & uritur. In hac uero descriptione ualde poeta lasciuuit. Irrita oscula. uana. Nihil enim præter aquam tangebatur. Captantia. captare & comprehendere conantia. Neque enim captabat

Incitat. stimulat ad amandum. Credule quid frustra. Miseratione quadam poeta motus uidetur conuerrere sermonem ad Narcissum. Credulus autem dicitur qui facile nimium credit. Simulacra fugacia. Imaginem fugientem. Quod petis est nusquam. Ac si diceret. nihil est id quod cupis.

Secundum autem eorum loquitur opinionem qui corporea solum esse putant. Quod amas: auertere perdes. hoc est. auerte a fonte uultum tuum quem amas: & ipsum statim amittes. Est enim peratiui modi auertere. Admonere. ne eum uideat ut uultum auertat: sicque cognoscat se umbram amare. Repercussa. Ab aqua remissa. Nil habet ista sui. Ista inquit imago quam cernis nihil habet proprii: sed tota a te pedit. Cereris. cibi. Quiescis. serti. Opaca herba. Umbrosa. In expleto lumine. Oculis que non poterant satiari. Medacem formam. Falsa adolescentis figuram. Ecquis Iosyluæ. Exclamatio est cum interrogatione hominis uel hemeter affecti. Est autem sola dictio ecquis & per. c. scribitur non per t. ut fere in exemplaribus est deprauatum Iosyluæ uero dolentis hoc loco est in teriectio. alibi bacchantis & gaudentis. Scitis enim. Parenthesis est qua ostendit narcissum se merito syluas rogare an aliquem sic tabescere uiderint. Et multis latebra opportuna fuistis. hoc est. Multis amantibus latebras præbuisistis: ut commode suis amoribus frui possent. Opportuna.

Commoda. Ecquem cum uestræ. Ordo est. Ecquem meministis in longo æuo qui sic tabuerit. & paulatim consumptus sit. Tot sæcula. Syluæ enim multa sæcula uiuunt. Sæculum autem centum annorum spatium dicitur. Tabuerit. Paulatim consumptus sit. Tabescere namque est paulatim deficere & absumi. A tabe autem deriuatur

quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

ur quæ humorum corruptio est. qua corpora ad extremam maciem deducuntur. Tantus tenet error amantem. Acclamatio est qua se in maxima miseria constitutum esse ostendit narcissus: cum quem amat cum inuenire non possit. Nec moenia. Moenia a muniendo dicuntur & ea sunt proprie: quæ urbem cingunt: quæ & pri

uata ædificia significant. Teneri. Amplecti.

Resupio ore. Sursum uerso ore. Puer unice. Singularis. Neminem enim alium tãta pulchritudine præditum esse putabat. Petitus. expetitus. exoptatus. Fugias. Fastidias. Asperneris. renuas. Feroq; Patior & tolero. Inopem me copia fecit. Stulte dictum esse uidetur: oxymorõ autem a græcis uocatur: quod quis fatuõ uideatur: acutus tamen inest sensus. copia enim Inopem fecit Narcissum: quia quod in se ipso erat: potiri & frui non poterat. Votum nouum. Cupiditas noua & inusitata: ut quod quis amat: longe abs se cupiat abesse. Superant. supersunt. restant. Primo in æuo. In prima ætatis meæ parte. Adolefcens enim adhuc erat Narcissus. Diu turnior esset. Diutius uiueret. Nunc duo cõcordes. unanimes. Ad eandem faciem. Ad eandem imaginem. Facies enim interdum pro totius corporis forma interdum pro imagine ponitur.

Male sanus. Insanus & demens. Moto lacu. Turbato fonte. Lacus enim dicitur etiam fontium receptaculum. Lacus quoq; uas est in quo uuæ calcantur. Tibullus. Et pleno pinguis musta lacu. Liceat quod tangere non est: Aspicere hoc est. permittite me aspicere id quod tãgere impossibile est. Nam hoc uerbum est cum infinito iunctum: significat possibile est. Misero furori. ab effectu miser dicitur furor quod miseros homines faciat qui illo uexantur. Miseri autem sunt qui amant: ut Plautus quoq; in Asinaria testatur. Didixit. diuisit. Ab ore sumo. Sic quidem legitur. Sed ab ora summa forsitan ab ouidio fuit scriptum: ut a superiore extremitate uestem fuisse diductam intelligamus. Nã pra uniuscuiusq; rei non solum terratum extremitas appellatur.

Marmoreis palmis. Manibus ut parium marmor candidis. Traxerunt. Conceperunt. Liquefacta in unda. In liquida aqua. Nõ tulit ulterius. Dolorem ulterius ferre non potuit. Intabescere. Paulatim liquefieri & absumi. Matutinae pruinæ. Pruiua ros est cõgelatus. Attenuatus. extenuatus. macer factus. Liquit liquefit accipaulatim cõsumitur. Et uires. Non aduerbã subaudiã: ut intelligamus & uires nõ remanent. Est enim hypozeugma. Quãuis irata memorq;. Sea Narcisso fuisse spretam. est autem ordo. Quæ tamen indoluit ut uidit: quis irata esset.

Exigua prohibemur aqua. cupit ipse teneri. Nã quoties liquidis porreximus oscula lymphis: Hic toties ad me resupino nititur ore. Posse putes tãgi. minimum è qd amãtib; obstat. Quisquis es huc exi. quid me puer unice fallis? Quo ue petitus abis? certe nec forma nec ætas Est mea quã fugias. & amarut me quoq; nymphe Spem mihi nescio quam uultu promittis amico: Cumq; ego porrexi tibi brachia: porrigis ultro. Cum risi: arrides. lachrymas quoq; sæpe notauim Me lachrimante tuas. nutu quoq; signa remittis: Et quantum motu formosi suspicor oris: Verba refers aures non peruenientia nostras. Iste ego sum. sensi. nec me mea fallit imago. Vror amore mei. flammam moueoq; feroq;. Quid faciã? roget: an ne roge? qd deinde negabo: Quod cupio mecum est. inopem me copia fecit. O utinam a nostro secedere corpore possem. Votũ iamãte nouũ è. uellẽ qd amamus abesset: Iamq; dolor uires adimit: nec tempora uitæ Longa meã superant: primoq; extinguior in æuo. Nec mihi mors grauis è posituro morte dolores. Hic qui diligitur uellem diu turnior esset. Nunc duo concordēs anima moriemur in una: Dixit & ad faciem rediit male sanus eandem: Et lachrymis turbauit aquas: obscuraq; moto Reddita forma lacu est: quam cum uidisset abire Quo refugis? remane: nec me crudelis amantem Desere clamauit. liceat quod tangere non est: Aspicere: & misero præbere alimenta furori. Dumq; dolet: summo uestem diduxit ab ore: Nudaque marmoreis percussit pectora palmis. Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem. Non aliter q̃ poma solent: quæ candida parte: Parte rubent: aut ut uariis solet uua racemis Ducere purpureum nondum matura colorem. Quæ simul aspexit liquefacta rursus in unda: Non tulit ulterius. sed ut intabescere flaua Igne leui caræ matutinæque pruinæ Solete pente solent: sic attenuatus amore Liquitur: & tecto paulatim carpitur igni. Et neque iam color est mixto candore rubori: Nec uigor: & uires & quæ modo uisa placebant: Nec corpus remãet: quodã quod amauerat echo: Quæ tamen ut uidit: quis irata memorque

Exigua prohibemur aqua. cupit ipse teneri. Nã quoties liquidis porreximus oscula lymphis: Hic toties ad me resupino nititur ore. Posse putes tãgi. minimum è qd amãtib; obstat. Quisquis es huc exi. quid me puer unice fallis? Quo ue petitus abis? certe nec forma nec ætas Est mea quã fugias. & amarut me quoq; nymphe Spem mihi nescio quam uultu promittis amico: Cumq; ego porrexi tibi brachia: porrigis ultro. Cum risi: arrides. lachrymas quoq; sæpe notauim Me lachrimante tuas. nutu quoq; signa remittis: Et quantum motu formosi suspicor oris: Verba refers aures non peruenientia nostras. Iste ego sum. sensi. nec me mea fallit imago. Vror amore mei. flammam moueoq; feroq;. Quid faciã? roget: an ne roge? qd deinde negabo: Quod cupio mecum est. inopem me copia fecit. O utinam a nostro secedere corpore possem. Votũ iamãte nouũ è. uellẽ qd amamus abesset: Iamq; dolor uires adimit: nec tempora uitæ Longa meã superant: primoq; extinguior in æuo. Nec mihi mors grauis è posituro morte dolores. Hic qui diligitur uellem diu turnior esset. Nunc duo concordēs anima moriemur in una: Dixit & ad faciem rediit male sanus eandem: Et lachrymis turbauit aquas: obscuraq; moto Reddita forma lacu est: quam cum uidisset abire Quo refugis? remane: nec me crudelis amantem Desere clamauit. liceat quod tangere non est: Aspicere: & misero præbere alimenta furori. Dumq; dolet: summo uestem diduxit ab ore: Nudaque marmoreis percussit pectora palmis. Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem. Non aliter q̃ poma solent: quæ candida parte: Parte rubent: aut ut uariis solet uua racemis Ducere purpureum nondum matura colorem. Quæ simul aspexit liquefacta rursus in unda: Non tulit ulterius. sed ut intabescere flaua Igne leui caræ matutinæque pruinæ Solete pente solent: sic attenuatus amore Liquitur: & tecto paulatim carpitur igni. Et neque iam color est mixto candore rubori: Nec uigor: & uires & quæ modo uisa placebant: Nec corpus remãet: quodã quod amauerat echo: Quæ tamen ut uidit: quis irata memorque

TER TIVS

Miserabilis. Miserandus ac misericordia dignus. Plangoris. percussio. Locus. Echo quæ in illo erat loco. Continens enim pro contento per metonymiam positum est. Summisit. Deposuit. Planxere sorores Naiades. Fleuere nymphæ fontium & fluminum quæ sorores uidentur esse. Naiades enim fontium ac fluuiorum nymphæ dicuntur $\alpha\omega\sigma\tau\omicron\upsilon\upsilon\ \rho\alpha\epsilon\iota\upsilon$, hoc est a fluendo. Et sectos fratri imposuere capillos. Id enim in luctu mulieres facere solebant. Feretrum. capulum quo cadauera efferuntur. Quassasq; faces. scissas. faces nãq; cadaueribus præferbantur. Croceum florem. Narcissum florem coloribus depingit: nam croceus cum sit foliis candidus cingitur. Cognita res. Expositurus quemadmodum Tyrtheni quidam nau

Indoluit quotiensq; puer miserabilis heu heu
 Dixerat: hæc resonis iterabat uocibus heu heu.
 Cumq; suos manibus percusserat ille lacertos:
 Hæc quoq; reddebat sonitum plangoris eüdem:
 Vltima uox solitam fuit hæc spectantis in undã.
 Heu frustra dilecte puer. totidemq; remisit
 Verba locus: dictoq; uale: uale inquit & echo.
 Ille caput uiridi festum summisit in herba:
 Lumina mors clausit domini mirantia formam.
 Tum quoq; ser postq̃ est inferna sede receptus:
 In stygia spectabat aqua. planxere sorores
 Naiades: & sectos fratri imposuere capillos.
 Planxerunt dryades. plangentibus a sonat echo.
 Iamq; rogũ quassasq; faces pheretũq; parabant:
 Nusq; corpus erat. croceum pro corpore florem
 Inueniunt foliis medium cingentibus albis.
 Cognita res uatis meritam per achæides urbes
 Attulerat famam: nomenq; erat auguris ingens.
 Spernit Echionides tamen hunc ex oibus unus
 Contemptor superum Pentheus: præfagaq; ridet
 Verba senis: tenebrasq; & cladem lucis ademptæ
 Obiicit. ille mouens albertia tempora canis
 Quam felix esses: si tu quoque luminis huius
 Orbis ait fieres: nec bacchica sacra uideres.
 Nanq; dies aderit: quã non procul auguror esse:
 Quam nouus huc ueniet proles semeleia liber:
 Quem nisi templorum fueris dignatus honore:
 Mille lacer spergere locis: & sanguine syluas
 Fœdabis: matremq; tuam matrisq; sorores:
 Et ueniet. neque enim dignabere nomen honore.
 Meq; sub histenebris nimium uidisse quereris.
 Talia dicentem perturbat echione natus.
 Dicta fides sequitur: responsaq; uatis aguntur.
 Liber adest: festisq; fremunt ululatibus agri.

tæ Bacchum contemnentibus in delphinis mutati fuerunt: & alia quadam & Penthei regis thebarũ impietatem & eadẽ narrat: ut fabulæ melius coniungantur. Per achæides urbes. Achæicas enim forma patronymica. pro possessiua. Achæia regio est græciæ peloponneso contenta. Secunda uero huius nominis syllaba cum diphthongo æ est scribenda. Echionides pethæus. Pethæus Echionis & agæus fuit filius: q̃ dũ Bacchũ contemneret: eiusq; sacra in Cithæone spectaret. a matre aliisq; bacchis putantibus ipsum esse aprum: fuit dilaceratus. Pethæus autẽ $\alpha\omega\sigma\tau\omicron\upsilon\upsilon\ \rho\alpha\epsilon\iota\upsilon$. hoc est a luctu fuit cognominatus. Verba præfaga. Quæ futura significabãt. Cladem lucis ademptæ. cecitatem. Obiicit. Exprobrat. Quã nõ procul auguror esse. hoc est. Quã puto atq; uaticinor prope esse. Nouus liber. Innuit poeta alium quoq; bacchũ ueterem & antiquum fuisse. Nam ut scribit Diodorus. Quidam unum dumtaxat. alii tres dionysos & bacchos fuisse putantur sua cuiq; gesta attribuentes. Ac primum Indum fuisse aiunt qui cum exercitu orbem peragrans & uitam plantare & ex uua Vinum torculari exprimere omnium primus mortales docuit Pluraq; alia ad usũ hominum excogitata effecerunt: ut pro deo colerent. Secundum ex Ioue & Proserpina: uel ut alii sentiunt: ex cerere genitum ferunt: qui primus boues ad arãdum iunxisse narratur. quam ob rem illius statuis cornua apponebantur. Tertium ex Ioue & semele cadmi filia natum aiunt: qui specie decorus iter mulierum choreas summa cum uoluptate nutritus fuit atq; educatus. Fœminarum deinde. quas thyrsis armavit: exercitu congregato. orbem terrarum peragravit: eosq; pie iusteq; uiueret: sacra mysteriaq; docēs. Festosq; terea ubiq; dies publice celebrari: choreasq; agere & musicam exerceri artem instituit. Postremo sedatis inter omnes nationes urbescq; discordiis belliscq; ubiq; sublatis: pacem omnibus largitus est. Quosdam uero ob superbiam impietateq; ipsam contemnentibus iactantibq; bacchas: propter incontinentiam & libidinem ab ipso circumduci. Cerimõias uero ac mysteria ad corruptelam

Pentheus

externarum mulierum adiuuenta: merita poena affecit quorum in primis fuit Pentheus. Hæc & multo plura Diodorus de bacho. Ouidius uero quæ ab aliis duobus quoq; gesta fuere bacho soli iouis & semeles filio attribuere uidetur. Matris sorores. Ino & autonoe. Hæc nanq; una cum agæe matre Pentheum dilacerarunt. Perturbat. Interpellat. Impedit: ne plura loquatur. Aguntur. peraguntur. perficiuntur. Liber adest. bacchus aduenit. qui idcirco liber dicitur: quod curis mentem liberet merũ. Origina autẽ & bacchi sacra tam ele

ganter describit: ut facile ab omnibus percipi possint. Festis ululatus clamoribus. Qui enim bacchi sacra celebrabant: in furorem acti tympanorum tubarumque strepitu ita clamabant ut ululare uideretur. Ignota ad sacra. quibus alias nunquam interfuerant. Quis furor anguigenae. Hac oratione Pentheus conatur deterere Thebanos a sacrificiis bacchi celebrandis. Idcirco autem eos & anguigenas & prolem mauortiam uocat: quod a Draconis dentibus: qui in tutela Martis erat: originem ducant. Per quod quidem significat eos nullum cum mollibus uiris uino ac libidini deditis commercium habere debere. Attolit. Aufert. Aerane tantum. Aera tympana. Aere repulsa. saepius fertis baculis percussa. Et adunco. Autem praepositio subaudiatur aut pro genituo ablatiuus est positus. Et magicae fraudes. Magicae artes dicuntur quae carminibus ac ueneficiis mentes hominum peruertunt: efficiuntque: ut esse uideantur: quae non sunt. A magis autem: qui lingua persarum sapientes dicuntur: sunt deriuatae, Zoroastres uero ipse primus Magicae uanitatis inuentor fuisse dicitur.

Strictis telis. Nudis ensibus. Agmina. Acies. exercitus, Terruerint autem subaudiatur. est autem a maiori ad Minus argumentum. Obsce ni que greges. turpis ac libidine corrupta multitudo. Vos ne senes mirer: Sermonem conuertit ad Socios Cadmi qui una cum ipso Phoeniciam patriamque relinquentes tandem per uaria pericula in boeotiam peruenerunt. A tyro. Tyros insula est phoeniciae adiacens a Tyro phoenicis filio dicta. Est etiam Tyros laconiae urbs & insula in mari rubro. Est praeterea urbs Indiae Tyros atque Lydia. Vos ne acrior aetas. Sensus est. uos ne mirer o iuuenes: quorum aetatem robustiorem magis decet arma quam thyrsos tenere. Est autem ordo. Vos ne mirer o iuuenes: quorum acriorem aetatem propioremque meae decebat tenere arma.

Non thyrsos. Thyrsi hastae erant pampinis ornatae quas bacchi sacerdotes gestabant. Unde etiam bacchus thyrsiger uocatur. Seneca in Medea. Candida Thyrsigeri proles. Quae stirpe. Ac si diceret originem uos ducere a Martio serpente mementote. qui solus multos interficit: ut fontem suum tutaretur. Ille dedit leto fortes. Argumentum est a maiori. Est autem Antheion. Molles enim fortibus opponuntur. Dedit leto interfecit. Utinam tormenta Instrumenta sunt bellica a torquendis lapidibus aliisque missilibus dicta. Sine crimine. sine culpa. Sorsque querenda. hoc est. Sors nostra lamentatione quidem digna foret: non uituperatione. Non caelanda. non occultanda propter uituperationem. Sed madidus Myrrhae crinis. hoc est. Sed capillus unguento delibutus. Myrrhagenus est aromatis: quo unguenta commendantur. Habitum autem bacchi ita describit. ut mollissimus uideatur. Et pictis uestibus. uersicoloribus. uariorum colorum

Quem quidem ego actutum. Statim sine ulla mora. Minatur Pentheus se bacchum ita esse torturum: ut eum fateri sit coactus: & quem habeat uerum patrem: & cur ea sacra confinxerit. Commentaque sacra. conficta comminisci namque coningere est. unde commentum pro confictione apud Terentium. Atque illis commentum placet. An satis Acrisio. exemplo probat bacchum facile posse repelli. Nam Acrisius rex argiuorum iam baccho clausit urbis portas. neque illius sacra admittere uoluit. Acrisius autem Abantis argiuorum regis filius fuit ac pater Danaes a Ioue amatae. Hic eum a Proero fratre regno fuisset pulsus: a Perseo nepote fuit restitutus: a

Turba ruit mixtaeque uiris matresque nurusque
Vulgusque & proceres ignota ad sacra feruntur:
Quis furor anguigenae proles mauortia uestras
Attollit mentes: Pentheus ait: aera ne tantum
Aere repulsa ualent: & adunco tibia cornu:
Et magice fraudes: ut quos non bellicus ensis.
Non tuba terruerit. non strictis agmina telis:
Foemineae uoces: & mota insania uino
Obscenique greges: & inania tympana uincant:
Vos ne senes mirer: qui longa per equora uecti
A tyro hac profugos posuistis sede penates.
Nunc finitis sine Marte capi: uos ne acrior aetas
O iuuenes propiorque meae: quos arma tenere
Non thyrsos: galeaque regi: non fronde decebat:
Este precor memores qua sitis stirpe creati.
Illiusque animos: qui multos perdidit unus:
Sumite serpentis. pro fontibus ille lacuque
Interit. at uos pro fama uincite uestra.
Ille dedit leto fortes. uos uincite molles.
Et patrium retinete decus. si fata uerabunt
Stare diu thebas: utinam tormenta uirique
Mcenia diruerent. ignis ferrumque sonaret.
Essemus miseri sine crimine: forsque querenda
Non caelanda foret: lachrymaeque pudore carerent.
At nunc a puero thebae capientur inermi:
Quae neque bella iuuant: nec tela: nec usus equorum:
Sed madidus mirrae crinis: mollesque coronae:
Purpureaeque: & pictis intextum uestibus aurum.
Quae quidem ego actutum. modo uos assistite. cogam
Assumptumque patrem commentaque sacra fateri.
An satis Acrisio est animi contemnere uanum
Numen: & argolicas uenienti claudere portas.

TERTIUS

quo tamen postea spreto tanquam iouis non esset filius: in saxum fuit conuersus: ut in sequenti uolumine narrat Ouidius. Aduena. bacchum aduenam contemptus gratia appellat pentheus. Neque enim eum Semeles & iouis filium esse credit. Cum totis Thebis. cum omnibus Thebanis. Continens enim pro contento per metonymiam saepe numero ponitur. Est autem interrogatiue cum magna indignatione legendum. Famulus hoc imperat. parenthesis est: qua declarat poeta: quibus mandauerit Pentheus: ut uinctum adducerent bacchum. Hunc auus. Cadmus. Hunc athamas. Aeoli filius fuit Athamas Cadmi gener. Acrior. proteruior. contumacior.

Pentheus terreat cum totis aduenam thebis:
Ite citi (famulis hoc imperat) ite: duce meque
Attrahite huc uinctum. iussis mora segnis abesto.
Huc auus. hunc athamas. huc caetera turba suorum
Corripiunt dictis: frustra que inhibere laborant.
Acrior admonitu est: irritaturque retenta
Et crescit rabies: moderaminaque ipsa nocebant.
Sic ego torrentem. qua nil obstabat eunti.
Lenius & modico strepitu decurrere uidi:
At quacunq; trabes obstructaque saxa tenebant:
Spumeus & feruens & ab obice sequior ibat.
Ecce cruentati redeunt: & bacchus ubi esset:
Querenti domino: bacchum uidisse negarunt.
Hunc dixere tamen comitem famulumque sacrorum
Cepimus: & tradunt manibus post terga ligatis:
Sacra dei quondam tyrrhena gente secutum.
Aspicit hunc pentheus oculis: quos ira tremēdos
Fecerat: & quae uix poenae tempora differt:
Operire tuaque aliis documenta dature
Morte ait. ede tuum nomen: nomenque parentum:
Et patriam: morisque noui cur sacra frequentes.
Ille metu uacuus nomen mihi dixit Accetes.
Patria maonia est. humili de plebe parentes.
Non mihi quae duri colerent pater arua iuueni
Lanigerosque greges. nonnulla armenta reliquit.
Pauper & ipse fuit: linoque solebat & hamis
Decipere: & calamo salientes ducere pisces:
Ars illi sua census erat. cum traderet artem:
Accipe quas habeo studii successor & heres
Dixit opes: moriensque mihi nil ille reliquit
Praeter aquas. unum hoc possum appellare paternum.
Mox ego: ne scopulis haerere semper in iisdem:
Addidici regimen dextra moderante carinae
Electere: & oleniae sidus pluuiiale capellae:
Taygetenque hyadasque oculis: arctonque notauit:

Moderamina. seniorum admonitiones. Sic ego torrentem. pulchra similitudine declarat Pentheus aduersus seniorum admonitiones proteruitatem. ut enim inquit torrentes: uolentiores sunt ubi aliquid ipsis obicitur. sic penthei furor motus seniorum magis magisque crescebat. Torrens autem dicitur fluuius qui aestate siccatur. Obstructa. opposita. Obice. obiectione. Sauior. uiolentior. Ecce cruentati redeunt. famuli ad bacchum comprehendendum missi sanguinolenti sunt reuersi. Quosdam enim ex Bacchi comitibus uulnerauerant. Querenti domino tyranno. Tyrrhena gente. thusca. nam tyrrheni populi sunt Italiae: qui & thusci dicuntur. Et tyrrhenia quae Tuscia uocatur. Difert. profert. protrahit. ac prolongat. Significatur autem Pentheus maximo agitari furore: ut qui subito de merito sumere supplicium uellet. Documenta. exempla. Noui moris. ritus. Nam bacchus ea tunc primum ab India cum triumpho reuertens inuehebat sacra. Frequentes. celebres & colas. Patria Maonia est Lydia. Lydii namque duce tyrrheno coloniam in Italiam deduxerunt. Non mihi quae duri. Cur sacra Bacchi sit secutus. Accetes exponit id quod ultimo loco a Tyranno fuerat rogatus. Lino. retibus quae ex lino conficiuntur. Significat autem patrem sibi fuisse piscatorem. Ars illi sua census erat. hoc est. nullis aliis diuitiis pater meus quam arte censebatur atque inter capite census numerabatur: qui nullum prorsus patrimonium habebant. Studii. artis & institui. Praeter aquas. in quibus piscarer. Et oleniae capellae. Amaltheam capram dicit: quae Iouem aluisse fertur: ac propterea in caelum sublata iter sidera cum geminis aedis fuit collocata: in cuius ortu & occasu maxime pluuiae solent esse. Olenos autem: ut inquit Iginus. urbs est beotiae: ut alii aethiae in qua Amalthea nutrita merito Olenia uocatur capella. Vnde Ouidius ipse in Fastorum quito. Nascitur oleniae signum pluuiiale capellae. Ea uero enumerat Accetes: quorum maxime Periti esse debent nauium gubernatores. Taygeten. una est ex pleiadibus Taygeta: per quam totum pleiadum: quae latine Vergiliae dicuntur: sidus ostenditur. Fuit etiam Taygeta Agenoris filia. Vnde Taygetus laconiae mons: qui & taygeta dicitur fuit appellatus. Hyadas. latine succulae quidem dicuntur non $\alpha\omega\tau\omicron\tau\omega\upsilon\upsilon\omega\upsilon$. dicitur a sui

bus: ut prisca illi Romani parum graeci sermonis adhuc eruditi putarunt. Sed $\alpha\omega\tau\omicron\tau\omega\upsilon\upsilon\omega\upsilon$. hoc est a pluen do hyades sunt appellatae: quod ortu & occasu pluuias inducunt. Sunt autem stellae in fonte tauri collocatae.

Arcton uisam per quam septentriones: qui nunquam occidunt significat.

Ventorumq; domos. hoc est. quattuor mundi partes. unde flare dicuntur uenti. orientem occidentem. meridiam septentrionem. Nam Eurus in oriente, Zephrus in occidente. Auster ad meridiem. Boreas ad septentrionem domos habere in primo a poeta narrantur. Chiaz telluris ad oras. ad litus Chii insula. Est enim Chios clarissima Ionum insula cum eiusdem nominis urbe a Chio oceani filio cognominata. Vel a niue: q̄ Xios græce dicitur. uel a Chione nymphe. Est etiam urbs Caria chios. & cheronesi. & Euboeæ. Sane sciendum primam syllabam in primitiuo corripit. in deriuatio uero produci. Adducor littora eleganter nomini detracta præpositio uerbo est adiecta. Latice recentes.

recentem aquam. Inferre in nauem. Admo-
neo socios subaudiaraus. Vtq; putat. quia falle-
batur opheltes: ideo præstasse eum inquit poeta.
Nam fere qui putare dicuntur: decipiuntur. Ti-
tubare uidetur. uacillare mero sōnoq; simulabat
se bacchus: ne a nautis deus esse cognosceretur.

Vixq; sequi. posse subaudiatur. uix inquit uide-
batur eos sequi posse: qui ipsum ducebant. Gra-
dumq; gressum. Nil ibi quod credi posset. ex
cultu facie & ingressu coniectat Acœtes puerum
illum non mortalem: sed eum esse. Adsis. auxi-
lio sis. His quoq; des ueniam. parcas iis qui te
huc tanq̄ prædam attaxerunt. Pro nobis mitte
precari. Acœtis socii putantes se puerum nō bac-
chum cepisse: non modo nolūt ipsum precari: ut
sibi det ueniam: sed Acœtis quoq; preces agre-
ferunt. quare bacchum irridentes atq; contemne-
tes in delphinos omnes fuerunt conuersi. An-
tenas summas. antennarum summitates. Sūt at
antennæ ligna unde uela dependent. Rudete.
sine nauico. Relabi. descendere Prædæ tam
cæca cupido est. acclamatio in cæcam sociorum
auaritiã. Non tamen hanc. hypallage est: ut i-
telligamus non patiar sacrum pondus & nume-
hac naue uiolari: quod certe fieret: si uia uehæ-
retur. Pars hic mihi maxima iuris. Maxima tri-
quit pars huius nauis est mea. Hic in hac naue.

Inq; aditu obsisto. in ipso inquit ingressu resisto
ne in nauem inducatur puer. Dira pro cede p-
per crudelem occisionem. Homicidium nanq;
perpetrarat. Dum resto. dum resisto. Excussu
impulsu. Amens. turbatus. Impia turba. so-
ciorum. Probat factum. approbat & laudat per-
cussionem & iniuriam mihi illatã. Bacchus eni-
fuerat. parenthefis est. exponens puerum illū nō
prædam: sed bacchum fuisse. Veluti clamore
solutus sit sopor: Tanq̄ inquit somnus bacchi cla-
more & strepitu nauarum solutus foret. Atq;
mero. hoc est post ebrietate. Qua ope. cuius
opera. Pone metum proreus. aut est nomen p-
prium unius ex tyrrhenis nautis. aut eum signifi-
cat: qui prore præest.

Ventorumq; domos: & portus puppibus aptos.

Forse petens delon chiaz telluris ad oras

Applicor: & dextris adducor littora remis.

Doq; leues saltus: udeq; immittor harenæ:

Nox ubi consumpta est: aurora rubescere primo

Cœperat. exurgo: laticeq; inferre recentes

Admoneo: monstroq; uiam: quæ ducit ad undas.

Ipsè quid aura mihi tumulo promittat ab alto

Prospicio: comitesq; uoco: repetoq; carinam.

Ad sumus en inquit sociorum primus opheltes.

Vtq; putat prædam deserto nactus in agro

Virginea puerum ducit per littora forma.

Ille mero somnoq; grauis titubare uidetur:

Vix sequi. specto cultum faciemq; gradumq;

Nil ibi quod credi posset mortale uidebam.

Et sensi: & dixi sociis. quod numen in isto

Corpore sit dubito. sed corpore numen in isto è.

Quisquis es o faueas. nostrisq; laboribus adsis.

His quoq; des ueniam. pro nobis mitte precari

Ditis ait: quo non alius conscendere summas

Ocior antennas: prensoq; rudente relabi.

Hoc libys: hoc flauis proræ tutela melanthus:

Hoc probat alcimedon: & qui requièq; modūq;

Voce dabat remis animorum hortator epopeus.

Hoc omnes alii. prædæ tam cæca cupido est.

Non tamen hanc sacro uiolari pondere pinum

Perpetiar dixi. pars hic mihi maxima iuris.

Inq; aditu obsisto. furit audacissimus omni

De numero Lyncas: qui thusca pulsus ab urbe

Exilium dira pœnam pro cæde luebat.

Is mihi dum resto: iuuenili guttura pugno

Rupit: & excussum misisset in æquora: si non

Hessem: quis amens in fune retentus.

Impia turba probat factum. tum deniq; bacchus

(bacchus enim fuerat) ueluti clamore solutus

Sit sopor: atq; mero redeant in pectora sensus

Quid facitis? quid clamor ait? qua dicite nauæ

Huc ope perueni? quo me deferre paratis?

Pone metum proreus: & quos contingere portus

bachus
i pueg

TERTIVS

Sistere. exponeris & collocaberis. Naxos ait liber. Naxos insula est ægei cycladū clarissima: quæ & dionysias dicta fuit: ut inquit Solinus: uel quod hospita baccho fuerit: qui dionysus cognominatur: uel quod uini fertilitate alias cycladas uincat. Vnde Verg. Bacchatæq; iugis Naxos. dicta est autem Naxos: ut quidam scribunt: a naxo Carum duce: qui illā tenuerūt. uel a Naxo Endymionis filio, Euphorion uero *ἠερατόρα* παῖτα. quod est sacrificare. A selepia des quidem narrat Naxias mulieres ex omnibus solas octo mensium pueros parere: uel q̄ & bacchus ipse cum octo mensium esset: natus fertur: uel q̄ Iuno baccho reconciliata hoc munere Na-

Ede uelis dixit. terra sistere petita.
 Naxos ait liber cursus aduertite uestros.
 Illa mihi domus est. uobis erit hospita tellus.
 Per mare fallaces perq; omnia numina iurant
 Sicfore: meq; iubent pictæ dare uela carinæ.
 Dexter a naxos erat: dextra mihi linthea danti:
 Quid facis o demēs: quis te furor inquit opheltes?
 Pro se quisq; timet. leuam pete maxima nutu
 Pars mihi significat. pars quid uelit: aure susurrat
 Obstupui: capiatq; aliquis moderamina dixi.
 Meq; ministerio scelerisq; artiq; remouit.
 Increpor a cunctis: totumq; imurmurat agmen.
 Equibus Ethalion te scilicet omnis in uno
 Nostra salus posita est ait: & subit ipse: meumq;
 Explet opus: naxosq; petit diuersa relicta.
 Tum deus illudens tanq̄ modo deniq; fraudem
 Senferit: e pupi pontum prospectat adunca.
 Et flenti similis. non hæc mihi littora nauæ
 Promisistis ait. non hæc mihi terra rogata est.
 Quo merui pœnam facto: quæ gloria uestra est.
 Si puerum iuuenes: si multi fallitis unum?
 Iadudum flebā. lachrymas manus impia nostras
 Ridet: & impellit properantibus æquora remis:
 Per tibi nunc ipsum (neq; enim præsentior illo
 Est deus) adiuro tanto tibi uera referre
 Quam ueri maiora fide. Stetit æquore puppis.
 Haud aliter: q̄ si siccum nauale teneret.
 Illi admirantes remorum in uerbere perstant:
 Velaq; deducunt: geminaq; ope currere temptāt.
 Impediunt hedere remos: nexuq; recuruo
 Serpunt & grauidis distinguunt uela corymbis.
 Ipse racemiferis frontem circumdatus uuis
 Pampineis agit uelata frondibus hastam.
 Quem circa tigres: simulaeraq; inania lyncum:
 Pictarūq; iacent fera corpora pantherarum.
 Exiliere uiris siue hoc insania fecit:
 Si uet timor. primusq; Medon nigrescere cepit.

xias mulieres maxie bacchi sacris deditas sit pscuta. uel q̄ ibi fons est: ex quo certo anni tempore uinum fluit suauissimum: cuius haustu partus acceleratur. Est etiam naxos urbs Sicilia. sane in sula aliis quoq; nominibus appellatur. Nam ut scribit Pli. illam & strongylen & Dian & Sicilia am minorem & Callipolin uocitarūt. Aduertite. conuertite. Quis te furor. uexat uel simile uerbū subintelligatur. Pro se quisq; timet. unū quisq; inquit p se est sollicitus: ne naxos deuehatur. Moderamina. gubernacula. Sceleris. q̄a deus contra pmissa fallebatur. Te scilicet. ironia qua significat ethalion se quoq; scire nauē gubernare. Scilicet. certe: ac fere semper illusionē significat. Verg. Scilicet hic superis labor ē. Tāq̄ modo deniq; tāq̄ nunc solum & non antea: cū tamē a principio se decipi cognouerit. Nō hæc mihi littora nauæ. pulchra illusio. qua significat bacchus se ualde timere: cum eos omnes præter unum Accetes sit in delphinos conuersurus. Iadudum flebam. iam a principio querelarum bacchi Accetes inquit lachrymas continere non poteram. Manus impia. multitudo impiorum.

Præsentior: magis ppitius: & qui magis præcibus ac uotis adsit. ex affectu hoc dictum est. unū cuiq; enim deus quem colit maximus uidetur.

Quam ueri maiora fide. Sensus est. Iuro me tibi relaturum: uera quanuis fide maiora: & quā ut credi possint uideatur. Stetit æquore puppis. nauis inquit immota permanlit in mari. Remorum in uerbere. in remigio perseuerant. Velaq; diducunt. dissoluunt uela: quando remis nihil proficiebāt. Gemina ope. duplici auxilio & remorum & uelorum. Distinguunt. uariāt & pingunt. Corymbis. uua hederarum corymbi dicuntur. Uuis racemiferis. uitibus racemos ferētibus. Vuas enim pro uitibus posuit. Agitat. cōcutit. ad terrorem nauis incutiēdum. Hastam uelata. Thyrsi est periphraſis. Thyrsus nanq; hasta est pampinis uelata & cooperta. Quem circa tigres. anastrophe est. circa enim præpositio anteferenda postponitur. tigres autem & lynces feræ sunt baccho dicata: quas idcirco nauarum oculis obieciſſe bacchus est uisus: ut earum aspectu territi in mare defilirēt. Pictarum pantherarum. Fera est panthera pellem habens uariis maculis distinctā. Exiliere uiri. extra nauē in mare itelligamus. in delphinos aut fuere trāsmutati: q̄ oium pisciū sunt uelocissimi. Lingua his ē

Thyre
ni nau
æ i del
phinos

cōtra naturam aquatiliū mobilis. p uoce gemitus humano similis. dorsum repandū: Rostrum sinū q̄ de causa noie simonis delectant. Mulcent & sono & cantu: pueroꝝ amore capiuntur. hoīem. n. nō expauescūt. Nigrescere. quia in delphinē mutabatur. delphinum uero pellis nigrescit. Spinæ curuamine. dorsi i curuatiōe.

Lati rictus. lata ora. Panda naris. Sima recur-
ua. Trahebat. paulatim suscipiebat squamā,
Obuertere. conuertere. Resilire. retrocedere
& abbreviari. Pinnae. quæ branchiæ a græcis
dicuntur: quibus pisces natant. Dare brachia ad
intortos funes. brachiis & manibus funes tortos
apprehendere. Repandus. Incuruus. Trun-
co corpore. brachiis mutilato. Falcata. in falcis
similitudinem figurata. Sinuantur. curuantur.
Multaq; aspergine. multa respersione. Delphi-
num lusur naturamq; describit. Nam ut Plinius
ait: Mira est inter delphinos societas. Et inter se
nanq; ludunt: & minores natu semper alijs grā-
dior cōmitatur ut custos: uisq; sunt mortuū por-
tare ne laceraretur a belluis. Captis deniq; quā-
tum possunt opitulātur. Inq; chori ludunt spe-
ciem in similitudinem multitudinis hominum lu-
dentium. Chorus enim dicitur conuentus saltan-
tium & canentium αὐθὸν ἄρα. hoc est a
gaudio: ut Plato scribit. Vixq; meum firmat.
cum difficultate inquit meum corpus confirmat
bacchus: ut tremere cessaret. Chiam insulam
subaudiamus: Est enim adiectiuum: Accessi fa-
cris. adiunctus sum bacchi sacris. Longis am-
bagibus. longis nugis. Solidis in tectis. in car-
cere nulla ex parte peruiro: ac præter q̄ p̄ ianuam
ingressum nō habenti. Perstat Echionides. pen-
theus Echionis filius. Festus citharon: mons ē
ut diximus boeotiae Citharō baccho dicatus: ad
faciendaq; sacra accommodatus. Bacchātum.
bacchi sacra celebrātum. Sonabat. resonabat.
strepebat. Ut fremit acer equus. Pentheū equo
bellicoso similem esse ait. Aere canoro. peri-
phrasī ē tubæ. Signa. pugnādi. Ictus æther.
aer impulsus & percussus. Longis ululatibus. ma-
gnis bacchātum clamoribus. Mouit. ad iram cō-
citauit. Recanduit. iteq; est inflammata. Mō-
te medio. in medio citharōe. Vltima. extremas
montis partes. Purus ab arboribus. carens ar-
boribus. Spectabilis undiq; qui undiq; & ex
omni parte poterit spectari. Oculis prophā-
nis. non initiatis: non sacris. Prima est insano.
reperitio hæc eo perinet: ut ostendat pentheum
ira bacchi potissimum a matre cœpisse lacerari.
Mater. agauē. O geminæ sorores. Ino & Au-
tonoe. Adeste. aduenite. Ille aper. pentheus
matri bacchi furore correpta aper esse uidebat.

Corpore depresso & spinæ curuamine flecti
Incipit. huic lycabas in quæ miracula dixit
Verteris. & lati rictus & panda loquenti
Naris erat: squamamq; cutis durata trahebat.
At libys: obstantes dum uult obuertere remos.
In spatium resilire manus breue uidit: & illas
Iam non esse manus. iam pinnae posse uocari.
Alter ad intortos cupiens dare brachia funes:
Brachia non habuit: truncoq; repandus in undas
Corpore desiluit: falcata nouissima cauda est.
Qualia dimidiæ sinuantur cornua lunæ.
Undiq; dant saltus: multaq; aspergine rorant:
Emergūtq; iterum: redeuntq; sub equora rursus:
Inq; chori ludunt speciem: lasciuæque iactant
Corpora: & acceptū patulis mare naribus efflāt.
Demodo uiginti (tot enim ratis illa ferebat)
Restabam solus pavidus gelidusq; trementi
Corpore. uixq; meum firmat deus excute dicens
Corde metum: chiamq; tene. delatus in illam
Accessi sacris: baccheiaq; sacra frequento.
Præbuimus longis pentheus ambagibus aures
Inquit: ut ira mora uires absumere posset:
Præcipitem famuli rapite hunc: cruciataq; duris
Corpora tormentis stygiæ dimittite morti.
Protinus abstractus solidi tyrrhenus acetes
Clauditur in tectis: & dum crudelia iussæ
Instrumenta necis ferrumq; ignesq; parantur:
Sponte sua patuisse fores. lapsaq; lacertis
Sponte sua: fama est: nullo soluente catenas.
Perstat echionides. neciam iubet ire. sed ipse
Vadit: ubi festus facienda ad sacra citharon
Cantibus & clara bacchantum uoce sonabat.
Ut fremit acer equus: cum bellicus ære canoro
Signa dedit tubicen: pugneq; assumit amorem:
Pentheas sic ictus longis ululatibus æther
Mouit: & audito clamore recanduit ira.
Monte fere medio est cingentibus ultima syluis
Purus ab arboribus spectabilis undiq; campus:
Hic oculis illum cernentem sacra prophanis
Prima uidet. prima est insano conceita cursu.
Prima suum misso uiolauit penthea thyrso
Mater: & o geminæ clamauit adeste sorores.
Ille aper: in nostris errat qui maximus agris:
Ille mihi ferendus aper. iuit omnis in unum
Turba furens. cūctę coeunt. trepidūq; sequuntur.

Q V A R T V S

Trepidum, timidum ac trepide fugientem: qui paulo ante tam superbus tamq[ue] contumax erat. Autonoe matertera. Soror namq[ue] Agaues erat Autonoe materq[ue] Actæonis. Umbra[m] manes Actæonis: quem a canibus dilaceratum paulo ante legimus. Illa quis actæon nescit. bacchæ namq[ue] furore numinis correpta o[mn]ia obliuiscébatur. neq[ue] suos ab aliis dignoscebant. Inoo raptu. Recisione ab Ino facta. nam Ino alterâ penthei manum abscidit. ab Ino. n. Inous deriuatur. Deiectis membris. Recisis membris & in tetrâ projectis. Vlu lauit. Clamorem ululatu[m] luporum similem emisit. est enim ululare luporum proprium ab eorumq[ue] uoce uerbum est factum. Auulsum. Recisum. Complexa. Tenens. Io comites. uox est bacchantium. Non citius. Pulchra similitudine declarat pentheum summa celeritate a matre ac materteris fuisse dilaceratum. Quo quidem significatur religionis contemptores ne apud suos quidem ita diis uolentibus tutos esse posse. Istménides. thebanæ mulieres ab Ismeno fluuio bæotia cognominata.

Iam trepidū. iā uerba minus uiolēta loquentem.
Iam se damnantem. iam se peccasse fatentem.
Saucius ille tamen: fer opem matertera dixit
Autonoe. moueant animos Actæonis umbra.
Illa quis Actæon nescit: dextramq[ue] precantis
Abstulit. inoo lacerata est altera raptu.
Non habet infelix quæ matri brachia tendat.
Trunca sed ostendens deiectis uulnera membris
Aspice mater ait. uisis ululauit Agaue
Collaq[ue] iactauit: erinemq[ue] per aera mouit.
Auulsumq[ue] caput digitis complexa cruentis
Clamat. Io comites opus hoc uictoria nostra est.
Non citius frondes autūni frigore tactas
Iamq[ue] male hærentes alta rapit arbore uentus:
Qua sunt mēbra uiri manibus direpta nefandis.
Talibus exemplis monitæ noua sacra frequentat:
Thuraq[ue] dant: sanctasq[ue] colunt Istménides aras.

Raphaelis Regii in quartum metamorphoseos Ouidij librum enarrationes.

Raphaelis Regii in quartum metamorphoseos Ouidij librum enarrationes.

Non Alcithoe. At particula est qua concitine liber libro coniectur. Sic Vergilius. At regina graui iam dudum saucia cura. Alia q[ue] dem inquit omnes Thebanæ mulieres sacra bacchi celebrabant. Sed Alcithoe q[ue] dam ducta temeritate ea spernebat: bacchumq[ue] Iouis filium minime esse prædicabat. Ac quo tempore sacra bacchi ab aliis celebrabant: ipsa lanificio una cum sororibus & ancillis operam dabat Earum uero una ad leuandum laborem reliquas hortatur: ut fabularum aliquid uticissim narrent. Hac aut phantasia multas describit fabulas poetarum Mineidas tandem in Vespertiliones conuersas fuisse narrat. Mineias Minei filia. est. n. nomen patronymicum. Orgia dicuntur a grecis omnia sacra quæ diis immortalibus fiunt: q[ue]s latini cerimonias uocant. τὸ τῆσ' ὄργης hoc est a furore: quo sacrificantes corripiebantur. In de κατ' ἑσθλὴν sacra liberi patris orgia fuerunt appellata: in Thracia primum ab orphico instituta: a quo ut tradit Diodorus: etiam Orphica fuerunt cognominata. Illa primum a solis mulieribus mēstrua patientibus celebrari statuit: quo eas illo potissimum tempore a uiris separaret. Postea aliis quoq[ue] mulieribus ut illa celebrarent fuit permissum. Sed adhuc: sed etiam inq[ue] post tam graui de pentheo sumpta supplicia negat bacchum iouis esse filium. Socias impietatis. Nā & sorores sacra bacchi spernebant. Festum celebrare sacerdos. Aut thersias aut quis alius sacerdos bacchi. Immunes operum. ab operationibus liberas. Baccharum autem habitus describit. Nam & ferrarum pellibus induebantur. & Crinibus solutis coronas imponebant & thyrsos manibus iactabant. Calathos cistas ac fusorum lanaq[ue] repositoria. Infecta penna. lanas colo impositas sed nondum filatas. Pensum enim lana dicitur a colo pendens. Thuraq[ue] dant. sacrificant. Bacchumq[ue] uocant. Nomina bacchi enumerat: quibus a bacchis inuocabatur. bacchus autē dictus est αἰτω τοῦ βακχευειν hoc est ab insaniēdo quod & ipse & eius comites furere uiderentur. bromius αἰτω τοῦ βραυειν hoc est a fremendo. Lyæus αἰτω τοῦ λυειν hoc est a soluēdo. q[ue] curas soluat uinum. Vnde etiā liber a nostris fuit appellatus. quod aiunt a curis liberet. Ignigena q[ue] ex fulminis igne genitus sit: Latinum autē p[er] græco nomine posuit. Pyrigenes. n. græce dicit.

libros
simon

Mineides
in
uesper
tiones

P. Ouidij Nasonis metamor. Liber quartus.

Non alcithoe Mineias orgia cenfer
Accipiēda dei. sed adhuc temeraria bacchum
Progeniem negat esse iouis:
sociasq[ue] sorores
Impietatis habet. festum celebrare sacerdos
Immunes operum famulas dominasq[ue] suorum
Pectora pelle tegi. crinales soluere uittas.
Serta comis. manibus frōdentes sumere thyrsos

cerdos bacchi. Immunes operum. ab operationibus liberas. Baccharum autem habitus describit. Nam & ferrarum pellibus induebantur. & Crinibus solutis coronas imponebant & thyrsos manibus iactabant. Calathos cistas ac fusorum lanaq[ue] repositoria. Infecta penna. lanas colo impositas sed nondum filatas. Pensum enim lana dicitur a colo pendens. Thuraq[ue] dant. sacrificant. Bacchumq[ue] uocant. Nomina bacchi enumerat: quibus a bacchis inuocabatur. bacchus autē dictus est αἰτω τοῦ βακχευειν hoc est ab insaniēdo quod & ipse & eius comites furere uiderentur. bromius αἰτω τοῦ βραυειν hoc est a fremendo. Lyæus αἰτω τοῦ λυειν hoc est a soluēdo. q[ue] curas soluat uinum. Vnde etiā liber a nostris fuit appellatus. quod aiunt a curis liberet. Ignigena q[ue] ex fulminis igne genitus sit: Latinum autē p[er] græco nomine posuit. Pyrigenes. n. græce dicit.

bacchi
nomia

Statumq; itez. bis satum. primum in uentre semeles. deinde in foemore Iouis. Bimatrem. quod duas matres habuisse uidetur & semelen: ut diximus: & iouis foemur. Idcircoq; etiã Dythyraos fuit appellatus: quod Δία Δο θυράων. hoc est p duas ianuas trãserit: & utez semeles & iouis foemur. Additur his Nyseus. Vel a Nyfa Citheronis uertice: ubi cum a nymphis nutritum fuisse iam diximus. uel a Nyfa india urbe clarissima Nyseus liber pater est appellatus: Huic uero opinioni accedere uidetur & Pomponius Mela. sic. n. in geographia scribit. Urbium quas incolunt Indi. Sunt aut plurimã: Nyfa & clarissima & maxima montium Meros iouifacer famam hinc præcipuam habent. In illa genitum. in huius specu libez arbitratũ esse nutritum. Vnde græcis auctoribus: ut femori iouis infutum diceret: aut materia suggestit: aut error. Hæc Mela. Catez ut scribit Diodorus: plures fuerunt Bacchi: quoz omnium gesta in unum a poetis conferuntur. Indetonfusq; Thyoneus. Indetonfus. comatus: Sic. n. pingebatur. Thyoneus uero dictus est Bacchus αρω του δυο qd est sacrificio. impetum facio. occido. excito. festino. unde etiam Thyades bacchæ dicuntur. Et cum lenæo. αρω του ληρον. hoc est a lacu torcularis Lenæus dicitur bacchus. Genialis uua. genio & uoluptati accõmodata. genius. n. deus est uoluptatis. unde genialis dicit uoluptuosus. Vini aut iuuentio tum ppter potus uoluptatẽ: tũ quia corpus reddit ualidius grata supra modum mortalibus fuisse perhibetur. Cõsitor. primus enim uini usum hominibus ostẽdit. Nyctelius. quod noctu illius sacra celebrarentur αρω της νυκτος. hoc est. a nocte. Eleusq; parens. Eleus dictus est bacchus ab hac uoce ελελευ: qua pcedentes ad orgia celebranda ad conferendãq; pugnam utebantur. est enim hortantis aduerbium. Vinum autem hortatur ac reddit hominem ad omnia aggredienda. audacem. Vnde Horatius. Quid nõ ebrietas designat: operata recludit. Spes iubet esse ratas. ad prælia truditur inermẽ. Solicitis animis onus eximit. addocet artes. Fœcũ di calices quem nõ fecere disertum: Contracta quẽ nõ in paupertate solutum: Iacchus αρω της ιακχης. hoc est a clamore. Euan. Vox est bacchantium: qua bacchus ipse significatur. Et quã præterea. Aliis quoq; multis cognominibus bacchũ inuocari ait poeta. Nam Euhyius. bryseus. bassare usq; appellatur. Tibi enim inconsumpta iuuenta. hymnum describit in bacchum: qui in ipsius sacris canebatur. Tu puer æternus. exponit quemadmodum iuuenta baccho sit inconsumpta. Nunq̃ enim senescit. eoq; & puer pingebatur & nudus: quod ebrii & pueris similes sunt & omnia reuelant. Tu formosissimus alto Conspiceris cælo. Liber pater: ut scribit Macrobius: sol ab antiquis esse creditus est: quam sententiam Vergilius quoq; georgicorum primo sequi uidetur: cum inquit. Vos o clarissima mundi lumina labentem cælo quã ducitis annum Liber & alma ceres. Omnium uero sidez solem pulcherrimũ esse cõstat. Tibi cum sine cornibus astat Virgineum caput est. Cornua idcirco attribuuntur baccho: ut scribit Sex. Pompeius: quod homines nimio uino truces fiant. modice uero sumpto hylares ac mansueti: quales sunt uirgines efficiuntur. eoq; sine cornibus bacchi caput uirgineum esse fingitur. Diodorus uero ait Cornua idcirco fuisse baccho attributa: quod primus omnium boues ad iugum iunxit: quorum opera iacta semina fruges emiserunt. Oriens tibi uictus ad usq;. Liber pater ut historici in primisq; Diodo. scribunt: primus omnium cum exercitu: in quo mulieres quoq; erant furentes: in Indiam ingressus fuisse: eamq; subegisse: ac gentem nulli unq̃ hominum obnoxiam ac sola quiete contentam caedibus libidinibusq; uexasse ac polluisse: Inde q; magnificentissimũ triumphum reportasse fertur. Ad usq; αρω σποφης. usq; ad eam partem: qua decolor india. i. Nigra & mali coloris. Extremo gange. Fluius est india ultimis ganges. Vnde gangeticus sinus est cognominatus. Bipenniferumq; Lycurgum. Securem ferentem: qua uites incidebat. Nam. Lycurgus iste rex fuit Thraciã: qui cum in contemptum bacchi uites securi succideret: sibi ipsi crura amputauit. Diodorus autem narrat bacchum ex Asia in europam transiturum cum Lycurgo thracum rege societatem inisse. Cum uero foeminas primum in thraciã uelut ad amicos traiecisset: mandasse Lycurgum suis militibus: ut bacchum aggrederentur: ipsumq; ac pellices omnes obruncarent. De his certior factus Diony. a quodã indigena tharope noie: cum nõdum milites transiret assent: amicog; psidio occulte ad exercitum rediit. Lycurgus pellices aggressus oes iteremisse dicit. At bacchus exercitu traiecto Thracẽ pugna supatũ captũq; oculis priuauit: Illius domesticis cruci affixis. Tharopi uero beneficii memor thraciũ impium cõcessit ac ritum orgia celebrandi tradidit. Fuit etiã Lycurgus lacedæmoniog; rex qui ipsis leges condidit. Alius item fuit Nemeã regionis rex: cuius filius ab Hipsipyle Thoantis regis filia educatus fert.

Q V A R T V S

Sacrilegos. sacrorum tuorum uiolatores. Nam ut refert Diodorus: Bacchus orbem terrarum sacrilegis ac deorum contempторibus purgauit. Tyrrenna corpora. Tyrrenorum nauarum ut in superiore libro poeta narrauit. Tubi iugum lyncum. biuugarum. Nam lynces liberi patris curam trahere dicunt. Sunt autem ferae pellem maculis distinctam habentes. Vnde Vergilius. Quid lynces Bacchi Variarum. Comitatum autem Bacchi & Status eleganter describit: cum inquit. effrenae dextra leuam sequuntur Lynces; & uida mero lambunt retinacula tigres. Post exultantes spolia armentalia portant. Seminecesque lupos: scissasque mimallones urfas. Nec comitatus iners. Sunt illic irafurorque & metus & uirtus & nunquam sobrius ardor: Succiduique gradus & castra simillima regni. Curiosus caetera uideat quae sequuntur. Satyrique sequuntur. Satyri: ut inquit Plinius nihil aliud hominibus quam figuram habent. In Aethiopia nascuntur ad uncis naribus. aspera cornibus fronte. pedes caprinos habentes. Illorum saltatione ac iocis & risu plurimum oblectabat Bacchus. Quisquis senex. Periphrasis est sileni: quod Bacchi fuit pedagogus atque educator eius plurimum ad uirtutem & gloriam resque bellicas profuit. Silenus autem a sileno Nyseorum rege originem duxit: qui circa lumbos caudam habuit. Quam & posterius eius omnes gestasse feruntur. Ferula. uirgultum est leuissimum: quo senes inter ambulandum etiam num uti solent. Pado. curuo. A sello namque uehit Silenus Bacchum sequens. Cōcauam ara sonat. Cymbala aerea. Longoque foramine buxus. Periphrasis est tibiae: quae ex buxo fieri solet. Solae Mineides. Quodam furore Bacchico uidentur poeta in laudes Bacchi referendas excurrisse. Quare nunc ad mineidas illius contemptrices refert orationem. Intus. Intra domum clausa: cum aliae omnes se in ciherone contulissent. Intempestiua minerua. lanificio tempori non conuenient. Est autem metonymia. Nam minerua lanificii: inuentricem pro ipso lanificio posuit. Aut lanas ducunt. aut subtegmen filant inquit aut stamē. aut textit. Dum cessant aliae. ociantur festa Bacchi celebrantes. Cōmenta. ficta. Leuemus. leue faciamus. Aures uacuas. ociofas. Illa quid e multis. pulchra phantasia ad complures narrandas ingredietur transformationes poeta. Ac eas quidem: quae a poetis attinguntur plenius: quae uero obscurae sunt minusque celebrantur.

Pentheia tu nenerande bipenniferumque lycurgum
Sacrilegos maestas: tyrrenarum mittis in aequor
Corpora. tu biuugum pictis insignia frenis
Colla premis lyncum. bacche satyrique sequuntur:
Quique senex ferula titubantes ebrius artus
Sustinet: & pando non fortiter heret a sello.
Quacumque ingrederis clamor iuuenilis: & una
Femineae uoces: impulsaque tympana palmis
Concauam ara sonant: longoque foramine buxus.
Placatus mitisque rogant Ismenides ad sis:
Iussaque sacra colunt. solae mineides intus
Intempestiua turbantes festa minerua
Aut ducunt lanas: aut stamina pollice uersant:
Aut herent telae: famulaeque laboribus urgent:
Equibus una leui deducens pollice filum:
Dum cessant aliae: commentaque sacra frequentant:
Nos quoque quas pallas melior dea detinet: inquit:
Vtile opus manuum uario sermone leuemus:
Perque uices aliquid: quod tempora longa uideri
Non sinat: in medium uacuas referamus ad aures.
Dicta probat: primamque iubent narrare sorores:
Illa quid e multis referat. nam plurima norae.
Cogitat: & dubia est de te babylonia narret
Derceti: quam uersa squamis uelantibus artus
Stagna palestini credunt mutasse figura.

breuissimae percurrit: cum eam usus nullus sit futurus. Dirce babylonia. Dirce quidem fere in exemplaribus legitur: egoque haecenus sic putauit esse legendum. Nunc uero & annotatione Hermolai Barbari uiri in primis docti: cuius morte maximam iacturam nuper disciplinae omnes fecere & quod ita in uetustis codicibus scriptum est: Derceti existimo esse legendum. Nam Dercetis quae & Δερκετω actesia uocatur & a barbaris Atergatis: dea est eadem cum Rhea: quam syri piscium abstinentia colunt. Vnde & nomen ut Athenaeus auctor est: quasi ατρη γαρι δος hoc est Siroe lingua sine piscibus. Cornutus uero scribit etiam columbas ueteri mensis: quasi duobus elementis naturae maximis parci iubente nuntine aeri & aquae. Diodorus autem libro tertio iuxta ascalonem inquit lacus est ubi templum insignis deae: quam syri uocant dercetun. hoc est Δερκετου muliebri facie. reliquum uero corpus figura piscis cuius filia Semiramis a columbis educata sit: & ob id sacras genti aues eas esse. Verum Dercetis etiam Athara Straboni uocatur: Cui quidem Venus obuia facta amorem cuiusdam formosi adolescentis sibi sacrificantis iniicit: ex quo quidem cum filiam dea suscepisset: sui erroris pudore ducta adolescentem ab se remouit. Filiam uero in loca quadam deserta & saxosa in quibus plurimae erant columbae exposuit. Illa uero quasi diuino nutu ab auibus fuit enutrita. At Dea pudore doloreque compulsa cum se in stagnum abiicisset in piscem fuit conuersa. Vnde & Syri & piscibus illius stagni abstinent & templum iuxta lacum ipsum illi deae quam Dercetun uocant facie hominis: reliquis corporis partibus piscis adificarunt. Palaestini autem populi sunt syriae Arabiae contermini a Palaestina urbe regioneque dicti. Stagnum sanam illud in quod se Dercetis abiicisse fertur: est iuxta ascalonem Syriae urbem: ut Diodorus scribit.

Derce
tis in pi
scem
Semira
mis in
colum
bam

Vide infra

Amigo
Amigo
Amigo
Amigo

Amigo
Amigo

An magis ut sumptis Semiramis Dercetis dea filia miro quodam modo columbis coagulato lacte e proximis partibus mapalibus raptis nutrita fuit. unde & semiramis fuit appellata. Nam syriorum lingua semiramides uocant. columbae: quae syri ut deas colunt. Semiramis uero post maxima bella confecta babylonemque aedificata cum insidiis sibi a filio strui compisset: omni iniuria illi remissa perfectis omnibus mandauit: ut filio tanquam regi pareretur: e uestigioque euanit ad deos ut creditum est: translata. Quidam fabulant illam in columbam fuisse conuersam: quorum opinione est. Qui sequitur. compluribus. n. columbis domum ingressis & illam cum reliquis auolasse putant. Quo factum est. ut syri columbam ut

Nais in
piscem

Mora
ex albis
nigra

Pyra-
mus &
thi-
be

Semiramis uniuersa asia proter Indos: uixitque annos duos & sexaginta cura quadraginta duobus regnasset. Nais. an ut cantu. Quamnam haec fuerit nais mihi parum est comprum. Nympha quaedam quae carminibus & herbis iuuenes quosdam se clamoribus infestantes in mutos pisces transmutauit: ac tandem ipsa quoque facta est piscis. An quae poma alba. Mori arboris est piphraasis. Morus. n. arbor poma primum quidem alba deinde nigra Pyrami ac Thiibes sanguine effecta ferre coepit. Nam Pyramus iuuenis & Thiibe puella cum domos contiguas haberent: se mutuo amare coeperunt. cum autem se amplecti aliter non possent: egressi urbe ad constitutum locum decreuerunt. Quo quidem cum prior puenisset Thiibe: leaena illac transeunte perrepta in antrum uicinum confugit. Pyramus deinde adueniens cum uelut: quod fugienti Thiibe e capite deciderat: cruentum reperisset eam putas a feris suis se lacerata gladio quem secum habebat: sub mori arboris incubuit. Cuius sanguine quidem mori infecta tuere nigra: cum antea candida fuisset. Thiibe autem ex antro egressa cum Pyramum uulnere confectum uidisset: eodem se gladio corodit. Sane Pyramus non solum uiri est proprium: sed etiam fluiui nomen qui per angustias Tauri montis in ciliciam defertur. Thiibe quoque & mulieris & urbis est nomen. Unde Thiibeus declinatur. Contiguas. se inuicem tangentis. Semiramis. Nini Assyriorum regina uxor fuit: magno mulier animo: quae mortuo marito sexum merita: ac se filium esse simulans successit: ac ut uirum gestorum gloria superaret iter ea quae scilicet clara gessit Babylonem urbem condidit. Cuius moenia ambitu trecenta stadia & sexaginta complectebant frequentibus turribus ac magnis ornata: ut Diodorus ac fere historici & graeci & latini scribunt. Altam urbem. ad murosque ac aedium magnificentiam respexit: quae facile alias urbes babylon superabat. Coctilibus muris. latericiis. & coctis lapidibus constructis. Primosque gradus. Primos amoris gradus uisum & colloquium esse constat. Reliqui uero sunt tactus. oscula. concubitus. Teda iure nuptiarum ac legitimo iure. Sed uetere patres. Fatae quidem hoc esse dictum uidetur. Si enim uetere: quo modo uetare non potuerunt? Verum acute simul & lepidum est dictum. Uetuerunt enim ne nuptiarum iure coirent. prohibere autem non potuerunt ne animis affectuque copularentur. Tenui rima. Subtili & parua scissura. Duxerat. contraxerat. Id uicium nulli. Illa inquit rima a nullo unquam fuerat animaduersa. Notatum. Animaduersum. Est autem ordo. Quamantes primi uidistis id uicium nulli notatum per longa secula. Quid non sentit amor. Parenthesis est rationem continens: cur amantes primi rimam illam notarint. Inque uices fuerat. hoc est postquam uicissim suspirauerant. Quantum erat. Ac si dicerent minimum erat: ut permitteres nos toto corpore copulari. Vel ad oscula danda Patres. Hoc est. saltem aperiri tantum deberes: ut nos inuicem osculari possemus. Vel. saltem.

An magis ut sumptis illius filia pennis
Extremos altis in turribus egerit annos.
Nais an ut cantu nimiumque potentibus herbis
Vetterit in tacitos iuuenilia corpora pisces:
Donec idem passa est. anque poma alba ferebat
Vt nunc nigra ferat contactu sanguinis arbor
Hec placet. hec quoniam uulgaris fabula non est:
Talibus orsa modis lana sua fila sequente.
Pyramus & Thiibe iuuenum pulcherrimus alter.
Altera quas oriens habuit: prelata puellis:
Contiguas habuere domos: ubi dicitur altam
Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem.
Noticiam primosque gradus uicinia fecit:
Tempore creuit amor. tædæ quoque iure coissent.
Sed uetere patres: quod non potuere uetare.
Ex æquo captis ardebant mentibus ambo.
Consciis omnis abest. nutu signisque loquuntur.
Quoque magis tegitur: tanto magis aestuat ignis:
Fissus erat tenui rima: quam duxerat olim
Cum fieret paries domui communis utriusque.
Id uicium nulli per secula longa notatum:
Quid non sentit amor? primi uidistis amantes
Et uocis fecistis iter: tutæque per illud
Murmure blanditiæ minimo transire solebant.
Sepe ubi constiterant hinc thiibe. Pyramus illinc:
Inque uices fuerat captatus anhelitus oris.
Inuide dicebant paries quid amantibus obstas?
Quantum erat ut sineres toto nos corpore iungi:
Aut hoc si nimium est: uel ad oscula danda pateres.
Nec sumus ingrati. tibi nos debere fatemur:
Quod datus est uerbis ad amicas transirus aures:
Talia diuersa ne quicquam sede locuti

QVARTVS

Sub noctem dixere uale: partiq; dedere
 Oscula quisq; sue non peruenientia contra.
 Postera nocturnos aurora remouerat ignes;
 Solq; pruinofas radiis siccauerat herbas:
 Ad solitum coiere locum. tum murmure paruo
 Multa prius questi statuunt: ut nocte silenti
 Fallere custodes: foribusq; excedere temptent.
 Cūq; domo exierint: urbis quoq; tecta reliquāt.
 Neue sit errandum lato spatiantibus aruo:
 Conueniāt ad busta nini: lateantq; sub umbra
 Arboris. arbor ibi niueis uberrima pomis
 Ardua morus erat gelido contermina fonti.
 Pacta placent. & lux tarde discedere uisa
 Præcipitatur aquis: & aquis nox exit ab iisdem.
 Callida per tenebras uersato cardine thibbe
 Egreditur: fallitq; suos: ad optataque uultum
 Peruenit ad tumulum: dictaq; sub arbore sedit.
 Audacem faciebat amor. uenit ecce recenti
 Cæde leena bouum spumantes oblita rictus
 Depositura sitim uicini fontis in unda.
 Quam procul ad lunę radios babilonia thibbe
 Vidit: & obscurum timido pede fugit in antrum
 Dumq; fugit: tergo uelamina lapsa reliquit.
 Ut lea sæua sitim multa compescuit unda:
 Dum redit in syluas: inuentos forte sine ipsa
 Ore cruentato tenues laniauuit amictus.
 Serius egressus uestigia uidit in alto
 Puluere certa ferę: totoq; expalluit ore
 Pyramus. ut uero uestem quoq; sanguine tictam
 Repperit: una duos inquit nox perdet amantes.
 Equibus illa fuit longa dignissima uita:
 Nostra nocens anima est. ego te miserāda peremi:
 In loca plena metus: qui iussi: nocte uenires:
 Nec prior huc ueni. nostrum diuellite corpus
 Et scelerata fero consumite uiscera morsus:
 O quicumq; sub hac habitatis rupe leones:
 Sed timidi est optare necem. uelamina thibbes
 Tollit: & ad pactę secum fert arboris umbram:
 Utq; dedit notę lachrymas. dedit oscula uestis:

Sub noctem. circa noctem. adueniente nocte. Non peruenientia contra. hoc est quæ ad alteram partem non perueniebant. Nocturnos ignes stellas: quæ aurora adueniente auferri uidentur. Pruinofas. pruina obrutas. Est autem pruina ros congelatus. Coiere. conuenere. Multa prius questi. de parentibus suis.

Noctē silenti. Media quæ & intempesta dicitur quod illo tpe omnia sileat animalia. Fallere custodes. decipere ianuaz custodes: qui ianitores uocantur. Foribus. Domibus. a parte. n. totum intelligimus. Excedere. exire. Tecta. Domos.

Spatiantibus. In magno agri spatio obambulātibus. Nam spatari nihil aliud est: ut ait Macrobius: q̄ in spatio lati itineris obābulare. Ad busta Nini. ad sepulchrū Nini Assyrioz regis. Bustum autem pprie dicitur locus: ubi cadauera cōburebātur. Ardua. Alta. Morus autē arbor est: quæ ut scribit Pli. serotino germinata floret: nec nisi exācto frigore germinat: ob id dicta sapiētissima arborum. Tarde affectum exprimit amātiū: quibus dies maxime longus uidetur: in cuius noctem conuocare statuerunt. Præcipitatur aquis. In aquas oceani. ex opinione autem uulgari hæc dicuntur. Neq; enim sol in aquas descendit. Et aquis nox exit ab iisdem. ubi enim sol occidit: inde nox uidetur oriri.

Uersato. reuoluto. hoc est. aperta Ianua. Adoptataque uultum. uultum coopertum habens. ne cui forte obuia ret agnosceretur. Dictaq; sub arbore. Constituta. Audacem faciebat amor. causam redditur tam audax esset puella. ut noctu sola in agrō resideret. Venit ecce recenti. Ecce aduerbium semper fere aliquid repentinū insperatq; mali significat. Ut Vergilius. Ecce autem gemini a te nedo tranquilla per alta. hoc autem & Aseonius notat: qui ait hoc proprium esse Ciceronis: ut in rebus iprouisis hac pericula ecce uatur. Oblita rictus. hoc est. ora spumantia sanguine bouum infecta habens. Depositura sitim. hoc est potatura in uicino fonte. Timido pede. trepidis pedibus ac festinantibus. Ut enim trepidum pro timido. Sic timidum pro trepido eleganter ponitur. Ut lea. Postq; leana. Utroque enim dicitur modo. Compescuit. pacauit. Laniauuit. laceperauit. Serius egressus. Sero tarde quidem significat: sed ita ut post amissam opportunitatem aliquam fere ponitur. Amictus. uelum. Vestem. uelum. Equibus illa. Thibbe quam idcirco uita dignissimam fuisse ait Pyramus: quia & prozmissis stetit: & longe ante se ad constitutū locum uenit. Nostra nocens anima est. Animam pro

uita sæpenumero accipi notum est. Ego te miseranda peremi. se necis thibbes: q̄ a leana dilaniatam putabat Pyramus eam fuisse p̄fiteretur. Peremi. Necauit. cum maximo autē affectu hæc a Pyramo referunt. In loca plena metus. causam assignat Pyramus cur ipse interfeceret thibbem. Qui iussi. quia ego iussi est enim realatiuum causam exprimens. Nostrum diuellite corpus. apostrophæ ad leones a quibus Pyramus dilaceratam putabat thibbem. Sub hac rupe. sub hoc saxo in hac spelunca. propinqua enim spelunca erat in quam refugerat thibbe. Sed timidi est optare necem. cum sibi uir fortis eam consciscat. Pacta arboris: constituta.

Ferrū. Ensem per metonymiā. Ex ferro nan-
 que enses conficiuntur. Emicat exilit. Non aliter
 quam cum pulchra similitudine ostendit poeta quā al-
 te ex pyrami uulnere sanguis exiliret. Quam
 cum uitiatō fistula plumbo. Fistula per quā aqua
 deducitur ex plumbo fere fieri consuevit: dicta
 quod fistulā & tibiā similis sit. Vitiatō. Corru-
 pto fracto. Eiaculatur. Longe eiicit. Atque icti-
 bus aera rumpit. Aquae emissionē aerem pene-
 trat. Arborei foetus. mora arboris illius fru-
 ctus. Aspergine cædis. Sanguinis aspersione.

In atram faciē. In nigrā figuram. Madefacta
 que. quæ copula hoc loco pro quia est accipien-
 da. Causam enī assignat cur mora ex albis pur-
 puerea fuerint effecta. Gestit. Cupit. Utque lo-
 cū. quā locū inquit & uisam arboris figuram thys-
 be cognoscit: tam colore mororum quæ ex al-
 bis rubicunda fuerant effecta redditur incerta.

Pomi color. Fructuum mori arboris color ex
 albo in rubicundum transmutatus. Pomum au-
 tem generale nomen est omnium fructuum: qui-
 cunque in arboribus nascuntur siue molles siue du-
 ros cortices habeant. quāuis quidā aliter sentiāt.

Hæret. dubitat an illa sit arbor: sub qua paulo
 ante sederat. Tremebunda. palpitantia. Puls-
 sare. percutere. Nōdum enim mortuus erat Py-
 ramus. Retroque pedem tulit. Retro cessit. Ex-
 horrui. turbata est. Aequoris instar. Ad simi-
 litudinem maris. Instar autem indeclinabile no-
 men est. ac iterdum ad similitudinem. Interdū.
 significat ad æquiparationem: quāuis sine ppositio-
 ne ponatur. Vergilius. Instar montis equum di-
 uina palladis arte ædificat. Quod fremit. stre-
 pit. Cum summum stringitur. Quādo in sup-
 ficie raditur ac leuiter a uento attingitur. Cla-
 ro plangore. Magno eiulatu. In gelidis uul-
 bus. In frigida facie Pyrami morientis. Supple-
 uit. Impleuit. Quis te mihi casus ademit. Eri-
 puit. Sunt autē querelæ maxime amanti cōueni-
 entes. Erexit. extulit. aperuit. Recondit. Itaque
 cōdidit & occultauit: & clausit. Vestem suam.
 Velum suum: quo deceptus Pyramus seipsum in-
 terfecerat. Ebur uacuum ense. id est Eburneam
 uaginam ense carentem. Tua te manus inquit
 amorque. Te ipsum inquit ob amorē quo me p-
 sequebaris interfecisti. In unum. Ad hoc unū
 ut me ipsa interficiam. In uulnera. Ad uulnera
 mihi ipsi inferenda. Reuelli. separari. Cer-
 tus amor. uerus. Non inuideatis. nō prohibea-
 tis nostris uotis inuidentes. Componi. condi-
 ac simul sepeliri. Pullos. nigros. Monumenta.
 Memoriam. Gemini cruoris. Sanguinis
 duorum & Pyrami & Thybes. Aptato muc-
 rone. Apposita cuspede. Sub inum pectus.
 Ad infimā pectoris partem. Ferro. Ensi. quo
 seipsum paulo ante transixerat Pyramus. Vo-
 ta. Preces. Tetigere. Commouere. Per-
 maturuit. perfecte maturuit.

Accipe nūc inquit nostri quoque sanguinis haustus:
 Quoque erat accinctus: demisit in ilia ferrum.
 Nec mora. feruenti moriens e uulnere traxit.
 Et iacuit resupinus humo. cruor emicat alte
 Non aliter quam cum uitiatō fistula plumbo
 Scinditur: & tenui stridente foramine longas
 Eiaculatur aquas: atque ictibus aera rumpit.
 Arborei foetus aspergine cædis in atram
 Vertuntur faciem: madefactaque sanguine radix
 Purpureo tinxit pendentia mora colore.
 Ecce metu nondum posito: ne fallat amantem
 Illa redit. iuuenemque oculis animoque requirit:
 Quantaque uitarit narrare pericula gestit.
 Utque locum & uisam cognoscit in arbore formā:
 Sic facit incertam pomi color. hæret an hæc sit.
 Dum dubitat: tremebūda uidet pulsare cruentū
 Membra solum: retroque pedē tulit: oraque buxo
 Pallidiora gerens exhorruit æquoris instar:
 Quod fremit: exigua cū summū stringitur aura.
 Sed postquam remorata suos cognouit amores:
 Percutit indignos claro plangore lacertos:
 Et laniata comas: amplexaque corpus amatum.
 Vulnere suppleuit lachrymis. fletumque cruori
 Miscuit: & gelidis in uultibus oscula figens
 Pyrame clamauit: quis te mihi casus ademit?
 Pyrame responde. tuate carissima Thybs
 Nominat. exaudi: uultusque attolle iacentes.
 Ad nomen thybes oculos iam morte grauatos
 Pyramus erexit: uisamque recondidit illa.
 Quæ postquam uestemque suam cognouit: & ense
 Vidit ebur uacuum: tuate manus inquit amorque
 Perdidit infelix. est & mihi fortis in unum
 Hæc manus. est & amor dabit hic in uulnera uires.
 Persequar extinctum: letique miserrima dicar
 Causa comesque tui: quique a me morte reuelli
 Heu sola poteris: poteris nec morte reuelli.
 His tamen amborum uerbis estote rogati
 O multum miserique mei illiusque parentes:
 Ut quos certus amor. quos hora nouissima iuxit:
 Componi tumulo non inuideatis eodem.
 At tuque ramis arbor miserabile corpus
 Nunc tegis unius: mox estectura duorum
 Signa tene cædis. pullosque & luctibus aptos
 Semp habe foetus: gemini monumenta cruoris:
 Dixit. & aptato pectus mucrone sub inum

Q V A R T V S

Quodq; rogis supest. Cinis & ossa rogis supest solēt. Desierat, loq subaudiat & alcithoe. Finē. n. suæ nar-
rationi imposuerat. Vocē tenuere. siluerunt. Leucothoe, soror alcithoes anteq̄ narret quemadmodum Leu-
cothoe Orchami regis Achemeniæ & eurymones filia in arborem thuris fuerit cōuersa: exponit adulterium
Martis cum Venere. Sol. n. Martem olim cum Venere coeuntem uulcano eius marito indicauit: qui indigna-
tus retibus tenuissimis cubile circū dedit: quibus coeuntem Martem cū Venere ita implicuit: ut nullo pacto di-
siungi possent. Patefacto deinde cubiculo omnium deorum oculis spectandos subiecit. Quare Venus indi-

Incubuit ferro: quod adhuc a cædē tepebat.
Vota tamen tetigere deos. tetigere parentes.
Nam color in pomo est: ubi permaturuit: ater.
Quodq; rogis superest: una requiescit in urna.
Desierat. mediumq; fuit breue tempus, & orsa ē
Dicere leucothoe. uocem tenuere sorores.
Hunc quoq; si derea qui temperat omnia luce:
Cepit amor solem. solis referamus amores.
Primus adulterium ueneris cum marte putatur
Hic uidisse deus. uidet hic deus omnia primus.
Indoluit factō: iunonigeneq; marito
Furta tori: furtiq; locum monstrauit. at illi
Et mens: & quod opus fabrilis dextra tenebat
Excidit. extemplo graciles exere catenas
Retiaq; & laqueos: quæ lumina fallere possent
Elimat. non illud opus tenuissima uincant
Stamina. non summo quæ pendet aranea tigno.
Vtq; leues tactus momētaque parua sequātur:
Efficit: & lecto circumdata collocat apte.
Vt uenere torum coniunx & adulter in unum:
Arte uiri undiq; noua ratione paratis
In medijs ambo deprensi amplexibus herent.
Lemnius extemplo ualuas patefecit eburnas:
Admisitque deos. illi iacuere ligati
Turpiter. atq; aliquis de dijs non tristibus optat
Sic fieri turpis. superirifere: diuque
Hæc fuerit in toto notissima fabula cælo.
Exigit indicij memorem cythereia pœnam.
Inque uices illum tectos qui læsit amores:
Lædit amore pari. quid nunc hyperione nate
Forma colorquetibi radiataque lumina profūt:
Nempe tuis omnes qui terras ignibus uris:
Vreris ignenouo: quique omnia cernere debes
Leucothoen spectas: & uirgine figis in una
Quos mundo debes oculos. modo surgis eoo
Temperius cælo. modo serius incidis undis:
Spectandique mora brumales porrigis horas.
Deficis interdum: uitiumque in lumina mentis
Transit & obscurus mortalia pectora terres.

gnata Soli Leucothoes amorem immisit: qui ut
commodius ea potiretur: se in matris eurymones
figuram conuertit. Cum uero orchamus pa-
ter eam uitiatam esse indicio clyciæ solis amica
cognouisset ipsam defodit in terram. Sol uero.
amicam miseratus: eam in thuris arborem com-
mutauit. Hunc quoq;. Ac si diceret. Non so-
lum mortales capiuntur amore: sed dii quoq; &
quidē clarissimi. Videt hic deus omnia primus
Causa est cur sol putetur omnium primus Mar-
tis adulterium cum Venere uidisse. Quare hæc
particula nam subaudienda uidetur. Iunonige-
næ. ex iunone genito. Vulcanum enim solum
Juno ex ioue suscepit. Furta. supra & adulte-
ria quod furtim fiant. Graciles. tenues atq; sub-
tiles. Quæ lumina fallere possent. Quæ oculo
decipere ualerēt. Elimat. efficit lima. Ara-
nea. tela aranearum. Vtq; leues tactus. signifi-
cat retia ea ita mollia fuisse ac flexibilia ut neq; si
tangerentur sentiri possent: ac facile rebus om-
nibus cederent. Parua momenta. Parua obsta-
cula: ut parum resistere uiderentur. Deprensi.
in re prohibita inuēti. Nam deprehēdi proprie
quis in re minus honesta dicit. Lemnius. Vul-
canus. Qui cum deformis natus esset Iunoniq;
displicuisset e cælo fuit a Ioue in lēnum insulam
præcipitatus. ibiq; a Simijs: ut scribit Seruius
fuit nutritus. Admisitq; deos. aduocauit deos
ad spectaculum Veneris & martis qui ita ligati
in lecto iacebāt: ut se dissoluere nō possent. At-
q; aliquis de dijs. Eum fuisse Mercurium ferunt.
Cythereia. Venus a Cytheris insula dicta: ad
quam primum e mari nata cōcha peruenisse di-
citur. Memorem pœnam. aut hypallage ē. me-
mor Cythereia. aut quam in memoria habebat
ut Vergilius. Sæue memorem lunōis ob iram:
Inq; uices. uicissim e contrario. Hyperione
nate. Sol Hyperionis Titanis filius fuisse dicit.
Est autem apostrophe ad solem. Igne nouo.
Amore inusitato. Temperius. Tempestiuius.
Modo serius incidis undis. Interdum iquit tar-
dius occidis. Eoo cælo. orientali. unde oritur au-
rora: quæ græce fitō dicitur. Porrigis. pducis.
Brumales horas. Hyemales dies qui solent eē
breuiore. Vitium mentis. ægritudo ac passio
cordis: qua fere amantes pallent. Transit in lu-
mina. Pallida namq; uidebantur.

Adulte-
rium ue-
neris cū
marce

Leuco-
thoe in
thuris
arbore

Nec tibi quod lunæ. Cùm eclipsis solis exponit. Nam tunc deficere uidetur: cùm luna ei subicitur. Luna uero in
 finia planetarum. Clymene. Phethontis mater. Rhodos. insula est lyciæ adiacens soli adeo grata: ut semper quibus
 nebuloso aere aliqua diei hora eius radii uideantur: ut scribit Plinius. Rhodos autem ῥόδος τοῦ ποταμοῦ. hoc est a
 Rosa propter pulchritudinem ut quidam scribunt fuit appellata. Nam prius & ophiussa & a serenitate æthra uocabatur.
 Diodorus uero ait Rhodon insulam a Rhodo puella Neptuni filia ex quadam Telchinum sorore qui primi
 insulam tenuerunt: fuisse appellatam. Nec tenet ææa. Persa mater fuit Cyrces: quæ ææa ab Aea urbe colchoꝝ
 non ut Seruius scribit: a uocibus eorum quos in brutis
 animalia conuertebat: fuit appellata. Aea uero
 non solum colchoꝝ est urbs ab Aea Medæa pa-
 tre ædificata: sed alia quoque est Thessaliæ. est et
 Macedonia: fons ææa: ut Stephanus scribit. Vnde
 de Aæus ææa declinatur. Clytie. nymphea fuit
 quæ Apollinem amauit. Graue uulnus. ma-
 gnum dolor: quia sibi leucothoen prælatam uide-
 bat. Gentis odoriferæ. odores ferentis. hoc est
 arabicæ. Formosissima Eurygone. pulcherrima.
 Eurygone autem: ut scribit in theogonia hesio-
 dus: nymphea fuit oceani & tethios filia: uxorque
 orchami Achæmenioꝝ regis. Altera fuit Apol-
 linis filia quæ thalioni marito Adrastum argiuoꝝ re-
 gē atque Eripylen pepit. Achæmenias. Persicæ.
 Nam achæmenii Persæ & parthi populis sunt finiti-
 mi. A primo belo. a primo belo quæ abantem genu-
 it. Abas acrisium, Acrisius Danae. Danae Perseus
 Perseus Bachæmonæ. Bachæmon Achæmenæ: a
 quo Achæmenia est appellata. Achæmenes ue-
 ro Orchamum. Axe sub hesperio. Solis equo-
 rum pascua describit. quæ sunt in occidente am-
 brosiam ferentia: cuius pastu solis equi per noctem
 reparant ad diurnos labores tolerandos. Axe
 sub hesperio. sub caelo occidentali. Duo namque sunt
 axes: ut Seruius quoque scribit: quæ & uertices & po-
 li dicuntur: arcticus siue borealis qui a nobis sem-
 per uidetur & antarcticus siue notus & australis
 qui nunquam a nobis uideri potest. Axem ergo pro
 celo posuit. Est autem proprie axis: ut scribit Apu-
 leius: directio quædam & polis uelut a cardini-
 bus profecta. diuisor & discriminator mundi or-
 bem terræ in medietate constituens. ambrosia ue-
 ro quæ immortalitas interpretatur: cibus est deo-
 rum: quo etiam equi solis pasci dicuntur. Est au-
 tem herba quam diascorides artemisiā esse ait.

Thalamos amatos. Amicæ Leucothoes cubi-
 culum. Ducentem. Deducente filantem. Leu-
 uia stammina. mollia. Arbitrium. facultatem.

Et colus. instrumentum est cui appenduntur sta-
 mina filanda. Et fusi. horum inuentor Closter
 Arachnes filius a Plinio fuisse narratur. Nitore.
 re. pulchritudine. splendore. Neque enim mode-
 ratus. Cur inuideret Clytie causam assignat. Ni-
 mius enim erat solis amor in Leucothoen. Dif-
 famatum. uulgatum. Et ille. Manu solem indi-
 cat patri Leucothoe. Crudus. Crudelis.

Nec tibi quod lunæ terris propioris imago
 Obstiterit palles. facit hunc amor ipse colorem.
 Diligis hanc unam. nec te clymeneque rhodosque
 Nec tenet ææa genitrix pulcherrima circes:
 Quæque tuos clytie quauis despecta petebat
 Concubitus: ipsoque illo graue uulnus habebat
 Tempore. leucothoe multarum obliuia fecit:
 Gentis odoriferæ quam formosissima partu
 Edidit Eurygone. sed postquam filia creuit:
 Quam mater cunctas: tam matrem filia uicit:
 Rexit achæmenias urbes pater orchamus: isque
 Septimus a primo numeratur origine bello.
 Axe sub hesperio sunt pascua solis equorum.
 Ambrosiam pro gramine habent. ea fessa diurnis
 Membra ministeriis nutrit: reparatque labori.
 Dumque ibi quadrupedes caelestia pabula carpunt:
 Noxque uicem peragit: thalamos deus intrat amatos
 Versus in eurymones faciem genitricis: & inter
 Bis sex leucothoen famulas ad lumina cernit:
 Leuia uersato ducentem stammina fuso.
 Ergo ubi ceu mater care dedit osculanatæ:
 Res ait arcana est. famule discedite. ne ue
 Eripite arbitrium matri secreta loquendi.
 Paruerant: thalamoque deus sine teste relictus:
 Ille ego sum dixit: qui longum metior annum.
 Omnia qui uideo. per quem uidet omnia tellus:
 Mundi oculus. mihi crede places. pauet illa: me-
 Et colus & fusi digitis cecidere remissis. (Tuque
 Ipse timor decuit. nec longius ille moratus
 In ueram rediit speciem solitumque nitorem.
 At uirgo quis inopino territa uisu:
 Victa nitore dei posita uim passa querela est.
 Inquit clytie. neque enim moderatus in illam
 Solis amor fuerat: stimulataque pellicis ira
 Vulgat adulterium: diffamatumque parenti
 Indicat. ille ferox immansuetusque precantem
 Tendentemque manus ad lumina solis: & ille
 Vim tulit inuitæ dicentem: defodit alta
 Crudus hūo: tumulūque super grauis addit harenæ
 Dissipat hunc radiis hyperione natus: iterque

QVARTVS

Euectum. Necatum. obrutum. Exangue: mortuum sine sanguine. Volucrum moderator equorum. Periphrasis est Apollinis: qui moderator & rector est uelocissimorum equorum ac uolantium potius q̄ currentiū: ut plene in secundo uidimus. Post phaethonteos ignes. Post fulmina quibus Phaethon fuit absumptus. Gelidos artus. Mortua membra. Id enim quod sequitur pro eo quod præcedit: & contra sæpenumero ponitur a poetis. Reuocare. Reducere. Fatum. fati necessitas. Nectare odorato. suauissimi odoris liquore. Est enim. Nectar deorum potio: ut iam sæpius diximus. Tanges tamen æthera dixit. Quāuis inquit a pollo te ad ui

Dat tibi: quo possis defossos promere uultus.
 Nec tu iam poteras euectum pondere terræ
 Tolle nympha caput: corpusq; exāgue iaebas.
 Nil illo fertur uolucrum moderator equorum
 Post phaethonteos uidisse dolentius ignes.
 Ille quidem gelidos radorum uiribus artus
 Si queat: in uiuum temptat reuocate colorem.
 Sed quoniam tantis fatum conatibus obstat.
 Nectare odorato sparsit corpusque locumque:
 Multaq; prequestus: tanges tamē æthera dixit.
 Protinus imbutum celesti nectare corpus
 Delicuit: terramque suo madefecit odore.
 Virgaque per glebas sensim radicibus actis
 Turrea surrexit: tumulumq; cacumine rupit.
 At clytien: quāuis amor excusare dolorem:
 Indiciūq; dolor poterat: non amplius auctor
 Lucis adit: uenerisque modum sibi fecit in illa:
 Tabuit ex illo dementer amoribus usa
 Nympharum ipatiens: & sub Ioue nocte dieque
 Sedit humo nuda nudis incompta capillis.
 Perque nouem luces expers undæque cibique.
 Rore mero lachrymisque suis ieiunia pauit.
 Nec se mouit humo tantum spectabat euntis
 Ora dei: uultusque suos flectebat ad illum.
 Membra ferūt hēsisse solo: partēque coloris
 Luridus exangues pallor conuertit in herbas.
 Est in parterubor: uiolēque simillimus ora
 Flos tegit. illa suum: quāuis radice tenetur:
 Vertitur ad solem: mutataque seruat amorem.
 Dixerat: & factum mirabile ceperat aures.
 Pars fieri potuisse negant. pars omnia ueros
 Possedeos memorant. sed non ē Bacchus in illis.
 Poscitur alcithoe. postq̄ siluere sorores.
 Quæ radio stantis percurrens stamina tele
 Vulgato staceo dixit pastoris amores
 Daphnidis idæi: quem nymphe pellicis ira
 Contulit in saxum. tantus dolor urit amantes.
 Nec loquar: ut quondam naturæ iure nouato
 Ambiguus fuerit modo uir mō fœmina scythō

tam reuocare non possim. ad cælum tamen peruenies. Nam thuris fumus ad deos usq; in cælū peruenire credit. Delicuit. molle & tenerum factum ē: a deliquesco præteritum. Sēsim. Paulatim. Cacumine. In summitate. Tumulum. harenæ aggerem. At Clytien. Clytie nympha a sole derelicta cū nouē dies sine ullo cibo ac potu exegisset: tandem deorum miseratione in herbā heliotropium cōuersa fingitur: quæ nūc quoq; pristini amoris memor continue folia ad solē uertit. Vnde etiam nomen accepit. Nam Heliotropium dicitur solis conuersio. Ἥλιος nāq; sol. τροπή conuersio dicitur. Quāuis amor excusare dolorem. Amore enim quo Apollinē persequeretur: dolebat: clytie sibi aliam præferri. Dolore autem coacta indicauit patri Leucothoes cum sole cōcubitū. Auctor lucis. Periphrasis ē solis. qui Lucis est effector. Modum. finē. Tabuit ex illo. Ex eo inquit tempore quo a sole fuit derelicta: tabescere coepit clytie commerciū q; aliarum nympharū fugere. Sub Ioue. Sub dio. ad aerem. Nouem Luces. Nouem dies. Flectebat. Verteat. Hæsisse. Affixa fuisse terræ sic ut surgere non posset. Luridus. fuscus. Vertitur ad solem. ad nomen herbæ quæ heliotropium dicitur alludit. Suum. a se amatum. Mutata. In Heliotropium herbam conuersa. Ceperat. Occupauerat. Delectarat. Poscitur Alcithoe. Rogatur ut aliquid fabularum narret. Quæ radio nauicula. instrumentū uest lignēū. quo utuntur textores. Stantis telæ. pendētis. Idæi. phrygii. Nam Ida mons est phrygiæ. & cretæ. Contulit. Conuertit. Has autem fabulas quæ uix unquam apud aliquem præstatum poetarum inueniuntur breuiter percurrit poeta: uident illas nullo fere in usu futuras. Tantus dolor urit amantes. Acclamatio est in amantū Zelotypiam. Tātus inquit dolor amantes cruciat: ut sæpenumero amatos perdant. Nec loquor Scython quidam ex mare in fœminam mirando quodammodo fuit cōmutatus. Id autem fieri posse Plynus quoque ē auctor. Te quoque nunc Adamas. Celmus nutritius fuit Iouis: cui dum paruus erat: fuit admodum gratus. Postea quam uero Iupiter deorum imperium est adeptus: ipsum in Adamantem conuertit: quia uulgasset Iouem fuisse mortalem.

Daphnis idæi
 usi saxum
 Scythō
 i fœminam

Largoque fatus curetas ab hymbri. Curetes populi fuere Cretæ antiquissimi: qui una cū corybantibus Iouē nutriuerunt. Sed cū deinde religionem contempnerent ab Ioue ipso imbris fuere deleti. Postea uero cū nemo deos coleret: ex fungis eisdem curetas reparauit. Et crocon. Crocos adolescens fuit: quem smilax uirgo cū amaret neq; frui posset: ambo in flores conuersi fuerunt. Vnde smilacæ crocæq; coronæ dicuntur. Sane smilax ut scribit galenus etiam sine s littera interdum enunciat. Vnde sit infamis. Salmacis fons est caria: quem qui ingrediuntur: effœminati ac molles egrediuntur. Huius autem rei causam poeta refert in hermaphroditi preces: qui parentes rogauit ut quemadmodum

Cel-
mus in
Ada/
mantē.

Crocos
cū smi-
lace in
flores

Salma-
cis fons

Herma-
phrodi-
tus

ipse: sic alij quoque fontem illum intrantes mollescerent. Nā Hermaphroditus Mercurij ac Venēris filius fuit formosissimus: qui cum in fontem Salmacidis nymphæ ingressus foret: ita a nymphæ fuit colligatus ut ex duobus corporibus unū fieret utrumq; habens sexum. Vnde etiam nunc Hermaphroditum utroq; præditi sunt sexu. Eneruet. Neruos ac uires eripiat. effœmiet. Remolliat. molles ac effœmiatos efficiat. Diua cythereide. Venere. Sub idæis atris. In spelæcis Idæ montis phrygiq;. Cuius erat facies. Formosissimum fuisse Hermaphroditum significat: cum similem eum fuisse parentibus dicat. Nomē quoq; traxit ab illis. Nā hermaphroditus αἰρωτὸν ἑρμῶν. hoc ē. Mercurio & αἰρωτὸν ἑρμῶν uenere fuit appellatus. Studio. Cupiditate & animi inclinatioe. Lycias urbes. Lycia Lydia & caria p uincia sunt finitimæ. Caras adit. Cares populi sunt caria. Est autem accusatiuus græcus. Car enim caros declinatur in masculino. in fœmini: nō autem Caiera. Carra uero urbs est Messopotamiæ Crassicae de nobilis a Carra Syria fluuiū denominata. Videt hic stagnum. Fontis salmacidis descriptio. Viuo cespite. Naturali terra. Nympha colit habitat. Idem autē cum fōte nomen habet. Salmacis enī nympha ut scribit sex. pompeius: Cali & terræ filia mollissima fert fuisse causa fontis Halycarnasi aquæ: appellandæ Salmacidis: quam qui bibisset: uitio impudicitia mollesceret ob eam causam: quod eius aditus angustatus parietibus occasionem largitur iuuenibus petulantibus puerorum puellarumq; uiolantiarum. quia non patet effugium. unde Ennius. Salmacidas spolia sine sanguine & sudor. Quod in molles atq; effœminatos dictum corrupte legitur in primo de officiis Cicerōis: ineptique ab iis qui in illud opus cōmentaria scripserunt: exponitur: ut in quadam disputatione nostra: quæ circumfertur: copiosius diximus. Duris uenatibus. laboriosis uenationibus. Cytheriaco. pulchro qualis uenerem deceret. Aut certe Cythoriaco legendum est a Cythoro mōre buxis abundante: ex quo ligno pulchri pectines cōficiuntur. Perlucenti amictu. plucida ueste. Significat autē hanc nympham mollissimam fuisse. Incubat. recubat. iacet. Cōposuit. ornauit. Et finxit uultū sumpsit uultum. blandum amantique aptum.

Te quoque nūc adamas: quōdā fidissime paruo
Celme ioui: largoq; fatus curetas ab hymbri.
Et crocon in paruos uersum cum smilace flores
Prætereo: dulciq; animos nouitate tenebo.
Vnde sit infamis. quare male fortibus undis
Salmacis eneruet: tactoq; remolliat artus
Discite. causa latet. uis est notissima fontis.
Mercurio puerum diua cythereide natum
Naiades idæis enutriuere sub antris.
Cuius erat facies: in qua materq; paterq;
Cognosci possent. nomen quoq; traxit ab illis.
Is tria cum primum fecit quinquennia: montes
Deseruit patrios: idaq; altrice relicta
Ignotis errare locis. ignota uidere
Flumina gaudebat studio minuente laborem.
Ille etiam lycias urbes: lyciaq; propinquos
Caras adit. uidet hic stagnum lucentis ad imum
Vsq; solum lymphæ. non illic canna palustris:
Nec steriles uluæ: nec acuta cuspide iunci.
Perspicuus liquor est. stagni tamen ultima uiuo
Cespite cinguntur. semperq; uirentibus herbis.
Nympha colit: sed nec uenatibus apta: nec arcus
Flectere quæ solet: nec quæ contendere cursu.
Solaq; naiadum celeri non nota dianæ.
Sæpe suas illi fama est dixisse sorores.
Salmaci uel iaculum uel pictas fume pharetras:
Et tua cum duris uenatibus ocia misce.
Nec iaculum sumit: nec pictas illa pharetras.
Nec sua cum duris uenatibus ocia miscet.
Sed modo fonte suo formosos perluit artus.
Sæpe cythoriaco diducit pectine crines:
Et quid se deceat: spectatas consulit undas:
Nunc perlucenti circumdata corpus amictu
Mollibus aut folijs: aut mollibus icubat herbis.
Sepe legit flores: & tunc quoq; forte ligebat:
Cum puerum uidit: uisumq; optauit habere.
Nec tamen ante adit: & si properabat adire:
Quam se composuit. q̄ circumspexit amictus.
Et finxit uultum: & meruit formosa uideri.
Tunc sic orsa loqui. puer o dignissime credi

QVARTVS

Esse deus. seu tu deus es: potes esse cupido:
 Siue es mortalis: qui te genuere beati.
 Et mater felix: & fortunata profecto
 Si qua tibi soror est. & quæ dedit ubera nutrix:
 Sed longe cunctis longeque beatior illa est:
 Si qua tibi sponsa est. si quam dignabere tæda.
 Hic tibi siue aliqua est: mea sit furtiua uoluptas.
 Seu nulla est: ego sim: thalamūque ineamus eūdē.
 Nais ab his tacuit. pueri rubor ora notauit.
 Nescit quid sit amor. sed & erubuisse decebat:
 Hic color aprica pendentibus arbore pomis:
 Aut ebori tincto est: aut sub candore rubenti
 Cum frustra resonant æra auxiliaria lunæ.
 Poscenti nymphæ sine fine sororia saltem
 Oscula: iamque manus ad eburnea colla ferenti
 Desinis an fugio: tecūque ait ista relinquo?
 Salmacis extimuit: locaque hæc tibi libera trado
 Hospes ait. simulat gradu discedere uerso:
 Tum quoque respiciens fruticumque recondita silua
 Deliruit: flexoque genu summisit. at ille
 Scilicet ut uacuuus & inobseruatus in herbis
 Huc it: & hinc illuc. & in alludentibus undis
 Summa pedum taloque tenuis uestigia tingit:
 Nec mora. temperie blandarum captus aquarū
 Mollia de tenero uelamina corpore ponit.
 Tum uero stupuit: nudaque cupidine forme
 Salmacis exarsit. flagrant quoque lumina nymphæ.
 Non aliter quam cum puro nitidissimus orbe
 Opposita speculi refertur imagine phœbus:
 Vixque moram patitur. uixiam sua gaudia differt.
 Iam cupit amplecti. iam se male continet amens
 Ille cauis uelox applauso corpore palmis
 Desilit in latices: alteraque brachia iactans
 In liquidis translucet aquis: ut eburnea si quis
 Signa regat claro uel candida lilia uitro.
 Vicinus & meus est exclamat nais: & omni
 Veste procul iacta mediis immittitur undis:
 Pugnātemque tenet: luctantiaque oscula carpit:
 Subiectatque manus: inuitaque pectora tangit.
 Et nunc hac iuueni. nunc circumfunditur illac.
 Denique nitentem contra: elabique uolentem
 Implicat ut serpens: quam regia sustinet ales:
 Sublimemque rapit. pendens caput illa pedesque
 Alligat: & cauda spatiantes implicat alas.

Siquam dignabere tæda. Siquam tuis nuptiis
 dignam existimabis. Hic tibi siue aliqua est. Si
 inquit sponsam habes: mecum uelis hoc loco fur
 tim coire. Sin uero non habes. me uelim accipias
 uxorem. Ab his. post hæc. Hic color. His si
 militudinibus declarat. qualis esset Hermaphro
 diti pueri color: posteaque audita nymphæ oratio
 ne erubuit. Aprica. soli exposita. Arbores au
 tem soli expositæ rubicunda poma ferre solent.
 Aut ebori tincto. Minio ac purpureo colore pi
 cto. Aut sub candore rubenti lunæ. hoc est lu
 næ eclipsim patienti. Tunc enim rubescere ui
 detur. Cum frustra resonat. frustra perstrepat.
 nihil enim lunæ deficienti profunt. Quauis uul
 gus putet carmina ueneficarum æreorum uaso
 rum tinnitibus impediri: ne eclipsim lunæ indu
 cant. Vnde Iuuenalis loquacitatem mulierum
 carpens inquit. Vna laboranti poterit succurre
 re lunæ. Aera ærea uasa. Auxiliaria. auxiliū
 lunæ afferentia: ne ueneficarum deficiat carmini
 nibus. Sororia oscula. casta & pudica: qualia
 sorores decent. Est autem adiectiuum nomen
 sororius a sorore declinatum. neque eum signifi
 cat qui alicuius sororem duxit uxorem: ut qui
 dam putant. Eburnea. candida ut ebur. Desi
 nis an fugio. Aut desine inquit. aut ego hinc fu
 giam: ac tibi soli ista loca relinquam. Extimu
 it. ne fugeret. Gradu uerso. Conuerso gressu &
 passu. Fruticum sylua. Frutices medi sunt iter
 arbores & herbas. Ut uacuuus. utpote ociosus.
 Et aliis curis solutus. Et inobseruatus. Non uisus
 a quoque non notatus. Alludentibus. quæ allude
 re sibi blandisque uidebantur. Mollia uelami
 na. molles uestes ac tenues. Flagrant quoque
 lumina nymphæ. hoc est. oculi quoque nymphæ
 Salmacidos flagrare uidentur. Nam etiam ocu
 lis prodebat quanta potius pueri cupiditate te
 neretur: id quod amore captis fere usu uenire so
 let. Non aliter. Sic inquit oculi nymphæ flagra
 re uidentur ac splendere: ut solis radii sereno æ
 re: cum ipsis speculum opponitur. Nam tunc &
 splendidissimi uidentur & ignem contrahunt.
 Puro orbe. Nebulis carere: & Sereno aere. Il
 le cauis uelox. Natantium morem exprimit. In
 gressuri enim aquas manibus cauis corpus sibi p
 cutiunt. Liquidis. puris: Signa. statuas. Lu
 ctantia oscula carpit. ab illo reluctantem. est enim
 hypallage. Inuita. pro illi inuito ac nolenti. al
 tera hypallage. Nitentem contra. repugnātem
 reluctantem. Implicat ut serpens. His similitu
 dinibus ostendit que arctum strictumque teneat Sal
 macis Hermaphroditum. Regia ales: aquila: que
 idcirco in Iouis tutela esse dicitur: quod ex aibus
 sola nunquam fulmine tangatur. Est autem ser
 penibus infestissima: a quibus sæpe numero ita
 implicatur: ut in terram una cum illis decidat.

Spatiantes. spatiose & late se iactantes. Polypus piscis est miræ magnitudinis multos habes pedes. Vnde etiā nomen accepit. Nam πολυπός multus. ποὺς ποδός pes dicitur. Hic insidiatur piscatoribus: quos si ceperit: omnibus pedibus: quæ flagella uocat poeta: sic stringit: ut nullo pacto effugere possint. Est etiam morbus a similitudine piscis dictus nares maxime infestus. de quo Horatius. Balbinū Polypus agræ. Perstat in proposito perseverat. Atlantiades. pro nepos Atlantis. Nam Atlas Maiam genuit. Maia Mercurium. Mercurius Hermaphroditum. Diducat. Separet. Suos. proprios & propitios. Conducat. coniungat. Coierunt. Coniuncta fuerunt. Neutrū. nec puer. nec puella. Et utrūque: quia sexum utrumque habebat. Ergo ubi. Nunc assignat causā: id quod in narrationis principio pollicita est alcithoe: cur Salmacidis fontem ingredientem molles effœminatque reddatur. Quo uir. In quas uir non mollis sed fortis & constans descenderat & ingressus fuerat. Semimarem. Semi uirum & effœminatam. Mollita. Mollia facta. Venerit. Ingressus fuerit. Biformis. qui & maris & fœminæ formam referebat: qualem hermaphroditi habent. Incerto. Ignoto. Finis erat dictis. Alcithoe una cum sororibus post finitas fabulas ira Bacchi: cuius facta contemnebant: in uespertilionem aues fuerunt conuersæ: ac earum domus incensa. Mineia proles. Minei filia. Urget opus. operi instat. Prophanat. polluit. prophanum ac non sacrum efficit. Prophanum enim opponitur sacro. Tinnula. Tinnientia ac resonantia. Tinnire proprie dicuntur ara percussa. Vnde etiam Tintinnabula sunt appellata. Myrrha & croci. Illis enim delibutus Bacchus ad eas fuerat ingressus: quāuis non uideretur. Resque fide maior. hoc est. maior quam cui fides debeat adhiberi. Multas autem in transcurso metamorphosis poeta describit sic apte ut nulla indigeant expositione. Iamque dies exactus erat. Iam inquit dies erat præteritus. Quod nec tenebras. Crepusculi descriptio est. nam crepusculum dubia lux dicitur. Pingues lampades. faeces ex pingui & resinam ferenti tæda confectæ. Non autem propter oleum pingues. Lâpas enim generale est uocabulum omnium eorum quæ accensa lucet. Ferarum. Tygrium & Lynceum quæ fera Bacchi currum trahere dicuntur. Membrana. cartilago quæ membrana charta esse uidetur. Tenuisque. hoc est. brachia in alas fuere conuersa. Veterem figuram. Pristinam. & humanam formam. Non illas pluma leuauit. Mineides inquit plume leuitate non fuerunt in aerem sublata: sed translucentibus & cartilagineis alis. Vespertilionem enim sunt implumes.

Tela
hederæ
& uitæ

Utque solent hædere longos intexere truncos.
Ut ue sub æquoribus deprensus polypus hostem
Continet ex omni demissis parte flagellis.
Perstat atlantiades: sperataque gaudia nympha
Denegat. illa premit: demissaque corpore toto
Sicut inhærebat: pugnes licet improbe dixit:
Non tamen effugies. ita dii iubeatis: & istum
Nulla dies a me: nec me diducat ab isto.
Vota suos habuere deos. nam mixta duorum.
Corpora iunguntur: faciesque inducitur illis
Vna: uelut si quis conducat cortice ramos:
Crescendo iungi pariterque adolescere cernit.
Sic ubi complexu coierunt membra tenaci:
Nec duo sunt: sed forma duplex: nec fœmia dicitur
Nec puer ut possit: neutrūque & utrūque uidetur.
Ergo ubi se liquidas: quo uir descenderat: undas
Semimarem fecisse uidet: mollitaque in illis
Membra: manus tendens: sed iam non uoce uirili
Hermaphroditus ait. nato date munera uestro
Et pater & genitrix amborum nomen habenti.
Quisquis in hos fontes uir uenerit: exeat inde
Semiuir: & tactis subito mollescat in undis.
Motus uterque parens nati rata uerba biformis
Fecit: & incerto fontem medicamine tinxit.
Finis erat dictis: & adhuc mineia proles
Urget opus: spernitque deum: festumque prophanat:
Tympana cum subito non apparentia raucis
Obstupere sonis: & adunco tibia cornu:
Tinnulaque ara sonant: & olent myrrhaque croci:
Resque fide maior: cœpere uirescere tele.
Inque hederæ faciem pendens frondescere uestis
Pars abit in uites: & que modo fila fuerunt:
Palmite mutantur. de stamine pampinus exit:
Purpura fulgorem pictis accommodat uuis.
Iamque dies exactus erat: tempusque subibat:
Quod tu nec tenebras. nec posses dicere lucem:
Sed cum luce tamē dubiæ confinia noctis.
Tecta repente quati: pinguesque ardere uidentur
Lampades: & rutilis collucet ignibus ædes.
Falsaque sęuarum simulacra ululare ferarum.
Fumida iam dudum latitant per tecta sorores:
Diuersaque locis ignes ac lumina uitant.
Dumque petunt tenebras: paruos membrana partus
Porrigitur: tenuisque includunt brachia pœnæ.

QVARTVS

Pro corpore. pro corporis magnitudine. Seroq; tenent a uespere nomen. uespertiones enim a uespere dicunt. Tum uero totis. Ino Bacchi nutrix ac matertera uxorq; Athamantis in odiū Iunonis icidit: quod ubiq; Bacchi uires laudibus extollebat: cum & alumni & mariti & filiorum felicitate nimium superba uideretur. Hanc igitur Iuno ut affligeret ad inferos descendens unam e furiis excitauit: quæ Athamanta in tantum furorē rem coniecit: ut Learchum filium interfecerit. Ino autem mariti furorē fugiens e scopulo se una cum Melicerta altero filio in mare præcipitauit. Qui ueneris precibus a Neptuno excepti: & Ino in Leucothean deam: q̄ Matuta. & melicerta in Palæmonem: qui latine Portunus dicitur: fuere commutati. Matertera. Vesper Iuno enim Semeles fuit soror: quæ Bacchum tantiltonis q̄ filiū educauit. De tot sororibus expers. Vna descriptio doloris erat. Sola dolore carebat. Aliæ nāq; sorores filios amiserant. Agauē Pentheum. Auto noē Actæonem. Nisi quem fecere sorores. Ex infortuniis nāq; sororum dolorē capiebat Ino. alias felix haberi poterat. Natis. filiis. Learcho & Melicerta. Thalamo Athamantis nuptiis Ino in Athamantis Thebanorum principis ac Aeoli deam regis uentorum filii. Sublimes animos. Elatos ac superbos. Alumni bacchi quem aluerat. Alumnus autem semper in passiuā accipitur significatione: quā quidam Laurentio uallæ contradicere pulchrum putantes in actiuā quoq; inueniri contendant. Numine. diuinitatē. Non tulit tolerare non potuit. Et secum. Locuta est subaudiat. De pellice natus. bacchus Semeles filius. Mæonios nautas. Thyrrhenos qui a Mæonia erant oriundi. Vertere. conuertere in Delphinos: ut paulo ante uidimus. Et laceranda. Pentheum significat qui ut uidimus: sub apriforma a m̄re materterisq; fuit dilaceratus. Triplices. Tres. Nouis alis. quæ antea nunq̄ uisæ fuerunt. Nam ex sola cartilagine ac membrana cōstant. Pentheia cæde: Penthei occisione. Est autē possessiuum trissyllabum: cuius penultima apud græcos cum ei diphthongo scribitur: q̄ quidem uel in e uel in i longā a nobis cōuertit solet: quā antiqui eadem ei diphthongo uterentur. Cur non stimuletur. In furorē agatur. Ino sororum exemplo. Est uia decliuis. uiam quæ ducit ad inferos: primum describit. Deinde ipsas sedes infernas. Nubila. Umbrosa. obscura. Funesta taxo. Ferali ac pestifera. Nā Taxus arbor est maxime uenenosa. Vnde toxica fuere de nomine: ut Plinius scribit. Ducit ad inferas deest Quæ. Sic Virgilius. Vrbs antiqua fuit Tyrrii tenuere colōi: deest quā. Styx iners. immobilis. Paludes. n. q̄ nō mouent: & nebulas & terrum emittunt odorem. Simulacraq; functa sepulchris. hoc est. animæ quarum corpora sepulchra sortita sunt. Nam quarum cadauera in sepulchra iacerent. his trāsire stygē paludē nō dabat: secundum priscorum opinionem. Senta. senticosa. spinosa. Sētes. n. spinæ dicunt. Stygiā urbē. infernā. Fera regia. Crudelis aula Nigri ditis. Plutonis. Mille capax. Magnitudinem urbis in infernæ significat. Nec ulli exiguus populo est ulli multitudini quātalibet sit. Animæ nāq; locum non occupant cū sint incorporea. Parsq;

Nec qua perdidit ueterem ratione figuram
 Scire sinunt tenebræ. non illas pluma leuauit.
 Sustinuere tamen se perlucetibus alis:
 Conatq; loqui mini mam pro corpore uocem
 Emittunt: peraguntq; leues stridore querelas:
 Tecta q; non siluas celebrant: lucemq; perosa
 Nocte uolant: seroq; tenent a uespere nomen:
 Tum uero totis bacchi memorabile thebis
 Numen erat: magna q; noui matertera uires
 Narrat ubiq; dei: de q; tot sororibus expers
 Vna doloris erat: nisi quem fecere sorores.
 Aspicit hanc natis thalamoq; athamantis habetē
 Sublimes animos: & alū in numine Iuno
 Non tulit: & secum. potuit de pellice natus
 Vertere mæonios: pelagoq; immergere nautas:
 Et laceranda suæ nati dare uiscera matri:
 Et triplices operire nouis mineidas alis:
 Nil poterit Iuno: nisi multos flere dolores:
 Idque mihi satis est. hæc una potentia nostra est.
 Ipse docet quid agam. fas est & ab hoste doceri.
 Quidque furor ualeat pentheia cæde satisque
 Ac super ostendit cur non stimuletur: eatque
 Per cognata suis exempla furoribus Ino:
 Est uia decliuis funesta nubila taxo:
 Ducit ad infernas per multa silentia sedes.
 Styx nebulas exhalat iners: umbraq; recentes
 Descendunt illac: simulacraque functa sepulchris.
 Pallor hyemsq; tenent late loca lenta: nouique
 Qua sit iter mæes stygiam quod ducat ad urbē:
 Ignorant. ubi sit nigri fera regia ditis.
 Mille capax aditus: & apertas undique portas
 Urbshabet: ut que fretum de tota flumina terra:
 Sic omnes animas locus accipit ille: nec ulli
 Exiguus populo est: turbamue accedere sentit.
 Errant exangues sine corpore & ossibus umbraq;
 Parsque forum celebrant. pars imi tecta tyranni
 Pars aliquas artes antiquæ imitamina uitæ
 Exercent. aliam partem sua pœna coercent.
 Sustineat illuc cęlesti sede relicta

Via ad inferos

Caemomvri
 Interorū urbil
 descriptio

forum celebrant. Id sequitur quod inquit in sexto Verg. nam unusquisque apud inferos iisdem studiis delectat: quibus dum uiuere tenebatur. Nonnulli ergo apud inferos sunt caudidici alii aulici alii artifices alii in carcere detinentur. Imi tyranni. Inferni regis Plutonis. Tantum odiis. Parenthesis est acclamationem continens. Adeo inquit Iuno ab ira odioque urebatur. Simul postquam Cerberus. Ganis est triceps inferorum custos. Sorores nocte genitas. Furias. Eumenides namque noctis & Acharontis filiae fuisse dicunt. Sunt autem tres. Tisiphone. Alecto. & Megara. Graue & implacabile numen. Molestum & quod nullis precibus placari potest. Adamante. Adamas adeo durus est lapis: ut

nulla alia re quam hircino sanguine frangi possit.

Sedes scelerata uocatur. Sceleratorum sedes uocatur carcer: in quo ex iis qui plecebantur non nulli os eumerat. Viscera sibebar. Tityus lanianda.

Tityus Terrae fuisse filius dicitur adeo magnus: ut nouem iugera suo corpore occuparet. Hic cum Latona uim inferre uellet: Sagittis Appollinis ad inferos detrusus: ea poena fuit damnatus ut uiscera cor eius nunquam exedere cessent. Tibi Tantalale nulla. Tantalus Iouis ex Ploce nympha filius cum Iouis arcana hominibus prodidisset: filiumque pelopen diis hospitio susceptis comedendum appouisset alias esse carnes mentitus: ad inferos detrusus ea poena plectitur: ut neque bibere aquis etiam labia tangentibus: neque quicquam comedere possit: quibus illius capiti arbor imineat: pomis onusta. Hac autem poena auari omnes affici uidentur: quod partis pecunias pro avaritia uti non possunt.

Auriges Sisyphae. Sisyphus Aeoli fuit filius: qui cum Isthmum Latrocinii infestaret: a Thefeo interfectus ea poena apud inferos damnatus est: ut ex ima ualle saxum admontis uertice nunquam urgere desistat: nisi cum in uallem descendit ad saxum delapsum iterum in montis cacumen impellendum. Hoc autem figmento denotantur ambitiosi: qui quauis sapius in petendis magistratibus repulsam ferant: ab ambiendo tamen nunquam desistunt. Voluitur Ixion. Is Iuno nem de stupro interpellare ausus rotam apud inferos ita fuit alligatus: ut semper uoluat. Belides. Beli nepotes. Nam Belus duos habuit filios Danaum. & Aegyptum: pro quo imperiti scribunt aegisthum. Is quinquaginta Danae filias totidem suis filius desponsauit. Sed Danaus cum apollinis oraculo didicisset: se quandoque ab uno filio rui Aegypti sibi genero occisum iri: filiabus mandauit: ut prima nocte quaeque suum maritos occiderent. Quae quidem omnes praeter unam hypermestram natu minorem: quae lino sposo percipit: a quo postea Danaus fuit interfectus: patri sibi obsecrata. Quare ea poena apud inferos sunt damnatae: ut cribris aquam haurire nunquam desistant. Letum. mortem a lendo: quod non est in usu: quod mors omnia delet. Patruelibus. Ex duobus fratribus nati patruales dicuntur.

Et ante omnes Ixiona. Quia ab eo affecta in iuria fuerat cum de stupro fuit interpellata. Rursus ab illo. post illum. Cur hic e fratribus. Na Sisyphus & Athamas fratres fuere filiique zoli.

Cum coniuge. Cum uxore sua Ino.

(Tantum odiis iraeq; dabat) saturnia iuno.

Quo simul intrauit: sacroque a corpore pressum

Intremuit limen: tria Cerberus extulit ora:

Et tres latratus simul edidit. illa sorores

Nocte uocat genitas graue & implacabile numen,

Carceris ante fores clausas adamante sedebant:

Deque suis atros pecebant crinibus angues:

Quam simul agnorunt inter caliginis umbras:

Surrexere deae. sedes scelerata uocatur.

Viscera praebat Tytius lanianda: non uerque

Iugeribus distractus erat. tibi Tantalale nullae

Deprehenduntur aquae: quaeque iminer effugit arbor;

Aut petis: aut urges ruiturum Sisyphae saxum;

Voluitur Ixion: & se sequiturque fugitque.

Moliri que suis letum patruelibus ausae

Affidue repetunt: quas perdunt: Belides undas

Quos omnes facie postquam saturnia torua

Vidit: & ante omnes Ixiona: rursus ab illo

Sisyphon aspiciens: cur hic e fratribus inquit

Perpetuas patitur poenas: athamanta superbum

Regia diues habet: qui me cum coniuge semper

Spreuit: & exponit causas odii: quaeque:

Quidque uelit. quod uellet erat: ne regia Cadmi

Staret: & in facinus traherent athamanta furores:

Imperium. promissa. preces confundit in unum;

Sollicitatque deas. sic haec iunone locuta

Tisiphone canos ut erat turbata capillos

Mouit: & obstantes reiecit ab ore colubros:

Atque ita. non longis opus est ambagibus inquit.

Facta puta quaecumque iubes. inamabile regnum

Desere: teque refer celi melioris ad auras.

Lata redit iuno: quam celum intrare parantem

Roratis lustrauit aquis Thaumantias Iris.

Nec mora Tisiphone madefacta sanguine sumit

Importuna facem: fluidoque cruore rubentem

Induitur pallam: tortoque incingitur angue:

Egrediturque domo: luctus comitatur euntem;

Q V A R T V S

Spreuit. Contempsit. Et exponit causas. odii: quo psequitur Athamantem. Quidq; uelit. exponit etiam quid uelit furias facere. Staret. erecta foret. Sed euerteretur. Et in facinus. In scelus. Traherent Athamantem furiosus. hoc est: Ut Athamas furiosus effectus aliquid mali perpetraret. Imperium. promissa. Decorum seruat poeta. Nam iratorum confusa semper est oratio. Tisiphone. una est ex tribus inferni furis quæ homicidas maxime punit. unde etiam nomen accepit. nam *τίσις* est punitio. *φοῦρος* caedes dicitur. Obstantes colubros. serpentes os impediens ne loqui posset. Furia: namq; serpentes pro crinibus habere finguntur. Longis ambagibus. Longis uerborū circuitionibus.

Et pauor: & terror: trepidoq; insania uultu.
 Limine constiterat. postes tremuisse feruntur
 Aeoliū. pallorq; fores infecit acernas.
 Solq; locum fugit. monstris exterrita coniunx.
 Territus est athamas: tectoq; exire parabant.
 Obstitit infelix: aditumq; obsedit erynnis.
 Nexaq; uipereis distendens brachia nodis
 Cæsariem excussit. motæ sonuere colubrę.
 Parsq; iacens humeris. pars circum pectora lapsę
 Sibila dant: sanięq; uomunt: linguisq; coruscant.
 Inde duos mediis abruptit crinibus angues:
 Pestiferaq; manu raptos immisit. ac illi
 In oosq; sinus. athamanteosq; pererrant:
 Inspirantq; graues animos: nec uulnera membris
 Villa ferunt. mens est quæ diros sentiat ictus:
 Attulerat secum liquidi quoque monstra ueneni
 Oris cerberei spumas: & uirus echidnæ:
 Erroresq; uagos: cæcæq; obliuia mentis:
 Et scelus: & lachrymas: rabięq;: & cędis amorę:
 Omnia trita simul: quæ sanguine mixta recenti
 Coxerat ære cauo uiridi uersata cicuta.
 Dumq; pauent illi: uertit furiale uenenum
 Pectus in amborum: præcordiaq; intima mouit.
 Tum face iactata per eundem sepius orbem:
 Consequitur motos uelociter ignibus ignes.
 Sic uictrix iussiq; potens ad inania magni
 Regna redit ditis: sumptumq; recingitur anguē.
 Protinus Aeolides media furibundus in aula
 Clamat Io comites his retia tendite siluis.
 Hic modo cum gemina uisa est mihi prole læna:
 Utq; ferę sequitur uestigia coniugis amens:
 Deq; sinu matris ridentem: & parua Learchum
 Brachia tendentem rapit. & bis terq; per auras
 More rotat fundæ: rigidoq; infantia saxo
 Discutit ora ferox. tum deniq; concita mater
 Seu dolor hoc fecit: seu sparsi causa ueneni
 Exululat: sparsisq; fugit male sana capillis.
 Teque ferens paruum nudis melicerta lacertis
 Euos bacche sonat. bacchi sub nomine iuno

Longis oratiōe. Roratis. insperis. Lustrauit. purgavit ab inferorum contactu. Thaumantias as Iris. Thaumantis filia, Importuna. Molesta. Fluido cruore. corrupto sanguine. Tisiphōes autem apparatus habitumq; perspicue describit. Luctus comitatur. Scite hi comites attribuntur Tisiphone furia. Nam & luctus & pauoris & insania causa esse mortalibus Tisiphone uidetur: Limine, Athamantis. Postes Aeoliū. Inuæ Athimantis Aeoli nepotis. Pallorq; fores infecit acernas. Auentu inquit Tisiphones fores acernæ pallidæ fuerūt effectæ. Ex quo maxima uis ueneni furia illius significatur. Fores acernas. ex acere confectas: Acer namq; arbor est operum elegantia & subtilitate citro secūda: ut Plinius scribit. Plura eius sunt genera: quæ uidere cupit: ex Plinii sextodecimo uolumine: repetat licet. Solque locum fugit. Auentu Tisiphones sol quoq; fugatus est. Infelix. infelices faciens. Sic Vergilius. Sis scelix nostrūq; leues q̄ cunq; laborem. Sanięq; uomunt. Venenum ex ore emittunt. Linguisq; coruscant. Linguas uibrant. Est enim trifida & longissima serpentibus lingua: quam tāta celeritate mouent: ut tres habere linguas uideantur. Graues animos. difficiles. anxios. Vulnera. Morsus. Diros ictus. graues affectus & perturbationes. Ictus autem proprie scorpionum dicuntur: quanuis & serpentum. Et uirus echidnæ. Hydra serpentis. echidna uero latine uipera dicitur. Erroresq; uagos. Errandi uagandiq; cupiditatem. Proprio autem epitheto uagos errores poeta uocauit. Cicuta. herba est præsentissimi ueneni. Furiale. In furorem agens. Mouit. in furorem commouit. Ignis. Venti & facis agitatione cōmotos. Cōsequitur ignibus. assequitur sic ut continenter ignis orbis uideretur. Sic uictrix. uoti compos. Sumptumq; recingitur anguem. Serpentem quo cincta erat Tisiphone resoluit. Furibundus. Furiosus. Io comites. uox est & bacchantium & furentium. Rotat. Circumducit. Rigido. saxo. Duro & aspo. Discutit. Discit. illud discit. Distringit quatiendo. Infantia ora. infantis caput. Sparsi ueneni. a Tisiphone. Exululat. clamores horrendos emittit. Male sana. Infana & furiola. Euos bacche. uox est bacchantium.

Sonat. Clamat. Hos usus. Hanc utilitatem ut furas & insanias. Imminet. Promontorium describit unde se Ino cum Melicerta filio præcipitavit. Summa riget. aspera & inculta est. In apertum æquor. In latum mare. Occupat. celeriter ascendit. Vires insania fecerat. Parenthesis: qua res uerisimilis efficitur. Onusq; suum. Melicertam filium quem fugiens secum asportauerat. Recanduit. Candida & alba facta est propter spumam: quam concitatum mare emittere solet. Tametsi candere pprie dicatur ferrum ignitum. Neptis. Inus. quæ Hermiones filia Veneris filia fuit. Suo patruo. Neptuno qui frater est Iouis: cuius tertia Venus esse filia dicitur. Quatuor enim Veneres fuisse Cicero

in libris de natura deorum scribit. quarum primam quæ magna Venus appellatur: Cæli ac diæ filiam fuisse. Secundam ex maris spuma natam. Tertiam Iouis & Diones filiam. Quartam syriæ & Cypriæ. Proxima. Nam Ioui cælum in mundi diuisione. Neptuno terra cum mari optigit. In Ionio immenso. Ionium mare est græciam alluens. Est autem spondaicus uersus neque ullius uocalis admittit collisionem. Tuis. marinis. Aliqua etiam mihi. hoc est. Ego quoque aliquid gratiæ in mari habere debeo: cum in mari ex puma sim nata. Indeque appellata. Obiter autem Ouidius aliam quoque transformationem exponit. Nam secunda Venus: ut diximus: ex maris spuma ac sanguine cæli testiculorum procreata fingitur. Saturnus enim Cælo patri iratus falce uirilium abscidisse: eaque in mare proiecisse narratur: ex quorum sanguine & maris spuma Venus concreta esse perhibetur. Unde etiam Aphrodite ἄφροδιτις ἄφροδος. hoc est a spuma uocatur. Nomenque simul faciemque uocauit. hoc est. Figuram & nomen Inus Melicertæ commutauit. Nam Ino Leucothea græce. latine Matuta fuit appellata. Melicerta uero a græcis Palæmon. a nostris Portunus fuit nuncupatus. Sidoniæ comites. Matronæ Thebanæ Ino fugientem secuta: cum ex uestigiis percipissent eam se in mare præcipitasse: Iunoni inuidiam facere cœperunt. Quare Iuno irata eas partim in saxa. partim in aues commutauit.

Primo saxo. in prima promontorii parte. Nec dubium de mortæ ratæ. Nam eam mortuam cum filio putauerunt. Cadmeida. Cadmeiam. patronymicum pro possessiuo. Deplaxere. defleuere palmis pectora plagentes atque percutientes. Conuicia. contumelias. Monumenta. Memoriam. Solito plangore. Consuetâ percussione. Riguisse. duros factos esse.

Hæsit. permansit. Quæ nunc quoque gurgite in illo. Tapinosus est. gurgitem enim pro sinu maris posuit poeta. gurgites enim fluminum proprie dicuntur. Distingunt. radunt. leuiter attingunt. Cadmeides. Thebanæ mulieres a Cadmo Duce sic dictæ. Nescit Agenorides Cadmus uariis suorum ifortuniis uexatus Thebas una cum Hermione vxore dereliquit: Sequæ in Illyrium contulit: ubi cum vxore in septem tuit conuersus. Quod quidem idcirco fingitur: quia Cadmus cum iam esset senex: ab Amphione & zetho regno pulsus ad Illyrios se

Risit: & hos usus præster tibi dixit alūnus. Imminet æquoribus scopulus. pars ima cauatur Fluctibus: & tectas defedit ab himbribus uidas. Summa riget: frontemq; in apertū porrigit æquor. Occupat hunc (uires insania fecerat) Ino: Seque super pontum nullo tardata timore Mittit: onusq; suum. percussa recanduit unda. At uenus immeritæ neptis miserata labores Sic patruo blandita suo est. o numen aquarum: Proxima cui cælo cessit neptune potestas: Magna quidem posco. sed tu miserere meorum. Lactari quos cernis in ionio immenso: Et diis addetuis. aliqua & mihi gratia ponto est: Si tamen in medio quondam cœcreta profundo Spuma fui: gratūque manet mihi nomē ab illa. Annuit oranti neptunus: & abstulit illis Quod mortale fuit: maiestatemq; uerendam Imposuit: nomēque simul faciemq; nouauit. Leucotheaq; deum cum matre palæmona dixit. Sidoniæ comites quantum ualuere secute Signa pedum primo uidere nouissima saxo. Nec dubium de morte ratæ cadmeida palmis. Deplanxerere domum scissis cum ueste capillis. Utq; parum iustæ nimiumq; in pellice saux Inuidiam fecere deæ: conuicia iuno Non tulit: & faciam uos ipsas maxima dixit Saxuitiæ monumenta meæ. res dicta secuta est. Nam quæ præcipue fuerat pia: persequar inquit Infreta reginam: saltumq; datura moueri Haud usq; potuit: scopuloq; affixa cohæsit. Altera dum solito temptat plangore ferire Pectora: temptatos sentit riguisse lacertos. Illa manus: ut forte tetenderat in maris undas: Saxea facta manus in easdem porrigit undas. Huius ut harreptum lanjabat uertice crinem: Duratos subito digitos in crine uideres. Quo quæq; in gestu deprensa est: hæsit in illo. Pars uolucres factæ: quæ nūc quoq; gurgite i illo. Aequora distingunt summis cadmeides alis.

Veneris origo

Comites inus in lapides & aues

Q V A R T V S

Nescit agenorides natam paruumq; nepotem
 Aequoris esse deos. luctu serieq; ualorum
 Victus & ostentis: quæ plurimâ uiderat: exit
 Conditor urbe sua: tãq; fortuna locorum
 Non sua se premeret: longisq; erroribus actus
 Contigit illyricos profuga cum coniuge fines.
 Iamq; malis annisq; graues dum prima retractat
 Facta domus: releguntq; suos sermone labores:
 Num sacer ille mea traiectus cuspide serpens
 Cadmus ait fuerat: tum cum sidone profectus
 Vipereos sparsi per humum noua semina dêtes:
 Quem si cura deum tam certa uindicat ira:
 Ipse precor serpens in longam porrigar aluum:
 Dixit. & ut serpens in longam tenditur aluum:
 Duratq; cuti squamas increfcere sentit:
 Nigraq; caruleis uariari corpora guttis.
 In pectus cadit pronus: comixtaq; in unum
 Paulatim tereti tenuantur acumine crura.
 Bracchia iam restant. quæ restant brachia tendit.
 Et lachrymis per adhuc humana fluentibus ora
 Accedeo coniunx. accede miserrima dixit.
 Dumq; aliquid superest de me: me tãge: manûq;
 Accipe: dũ manus ẽ. dũ nõ totũ occupat anguis.
 Ille quidem uult plura loqui: sed lingua repente
 In partes est fissa duas. nec uerba loquenti
 Sufficiunt: quotiesq; aliquos parat edere questus:
 Sibilat. hanc illi uocem natura reliquit.
 Nuda manu feriens exclamat pectora coniunx.
 Cadme mane: teq; his infelix exue monstris:
 Cadme qd hoc? ubi pes? ubi sũt hũeriq; mãusq;
 Et color & facies? & dũ loquor omnia: cur non
 Me quoq; celestes in eundem uertitis anguem?
 Dixerat. ille suę lambebat coniugis ora.
 Inque sinus caros: ueluti cognosceret: ibat.
 Et dabat amplexus assuetaq; colla petebat.
 Quisquis adest (aderat comites) terretur. at illis
 Lubrica perlucet cristati colla draconis.
 Et subito duo sunt: iunctoq; uolumine serpunte:
 Donec in appositi nemoris subiere latebras.
 Nũc quoq; nec fugiunt hoïem. nec uulnere lædunt:
 Quidq; prius fuerint placidi meminere dracones.
 Sed tamen ambobus uerse solatia forma

scribitur. Sic autem esse scribendum. Achæi inde ducti facile ostendunt.

contulit: ut Palæphatus scribit: ubi una cum Her
 mione uxore miserrimam exegit uitam. Serie
 q; malorum. Continuatione infortuniorum.
 Et ostentis. monstris. Premeret. uexaret. Co
 tingit Illyricos fines. In Illyriũ peruenit. Est au
 tem Illyrium regio Epiro finitima ab Illyrio Po
 lypheui filio cognominata: ut scribit Appianus.
 Graues. Pleni. onerati. Dum prima retractat
 ctant. Commemorant suæ domus primordia.
 Releguntq; suos sermone labores. colligunt. in
 memoriã reducunt. Num sacer ille. Dubitat
 Cadmus an ille serpens: quem ad fontem inter
 fecit: alicui deorum fuerit consecratus: q; sibi ma
 lorum causa fuerit. Quem si cura deum uindi
 cat. hoc est. Pro cuius cede si dii uindictã de me
 sumunt: utinam ego quoque serpens efficiar: ut
 ab istis liberer malis. Eleganter autem dicimus
 uindico inimicos & patris cædem: pro eo quod
 ẽ punio inimicos & pro cæde patris uindictam
 sumo. Tam certa ira. ut me nunquam malis ue
 rare sint cessaturi. Porrigar. producar: prolon
 ger. Commixtaque in unum. cõfusa in unum.
 Tenuantur. tenuia ac subtilia efficiuntur. Te
 reti. oblongo atque rotundo. Tendit. extendit
 ad uxorem. In partes est fissa duas. Serpentes
 bifidam siue ut Plinius ait: trifidam uidentur
 habere linguam. Nec uerba loquenti suffici
 unt. Nec partes inq; linguæ subministrant uer
 ba cadmo loqui uolenti. Sufficere nanq; hoc lo
 co est transitiuum. & subministrare significat.
 Aliquos q̄stus. aliquas querelas. Qua i signi
 ficatõe citra diphthongũ scribitur. Quæstus. n.
 cũ diphthõgo turpe significat luxur. Sibilat. Si
 bilare uerbu est fasticiũ a uocis sono declinatũ.
 Natura autẽ serpentes sibilant. Et dum loquor
 omnia. Ordo ẽ & sensus. Et ubi sunt omnia mē
 bra: dum loquor? Miratur eni Hermione quod
 nihil membrorum cadmi uidebat. Aderant co
 mites. parenthesis: qua significantur comites sal
 tem interfuisse illi transformationi. Cristati dra
 conis. Cristas in capite habentis. Draco autem
 αἰὼ τοῦ Δρακῆος hoc est a uidendo decli
 natur. Est enim acutissimi uisus. Iunctoque uo
 lumine. Iuncta reuolutõe. Appositi. iuxta po
 siti ac uicini. Sed tamen ambobus. Hæc idcir
 co a poeta narratur: ut concinne quas exposi
 turus est transfigurationes cum prioribus con
 nectantur. Nam Acrisius Rex Argiuorum &
 orgia Bacchi spernebat: & Perseum sibi nepo
 tem Iouis esse filium non credebat. Sic igitur ad
 Persei gesta enarranda descendit poeta. Ne
 pos. Bacchus qui ex India deuicta gloriosissimũ
 reportauerat triumphum. Debellata. Bello
 deuicta. Achæia. græcia. Nam Achæia pars
 est græciæ. Vnde Achæi pro græcis accipiun
 tur. Sane Achæia cum diphthongo a Græcis
 scribitur. Sic autem esse scribendum. Achæi inde ducti facile ostendunt.

Cad
 mus cu
 uxore
 serpen
 tes

203

Positis templis. ædificatis. Solus Abantiades. Acrisius ut in libro temporum scribit Eusebius: Abantis ar
giuorum Regis fuit filius: paterq; Danaes: ex qua Perseum Iupiter suscepit. Is a præto fratre pulsus regno a
Perseo Nepote fuit restitutus: a quo tandem propter ingratitude in saxum fuit conuersus. Abantiades.
Abantis filius. Abantes quoque populi sunt Euboæ: a quibus etiam Abantis fuit appellata. siue ab Abante
Argei filio uel Neptuni & Arethusæ. Ab origine eadem. Quia & ipse ab Ioue originem ducebat. Nam
Belus Iouis fuit filius. Is uero pater fuit Abantis: cuius filium Acrisium fuisse diximus. Neq; enim Iouis esse
purabat Persea: filiū subintelligamus uel genus.

Perseus autem Iouis ex Danae Acrisii fuit filius. Is cum adoleuisset: ut scribit Ioannes grama
ticus Palladis: ut alii polydectis regis scripsi ius
su ad gorgones debellandas est profectus: Aegi
de a Pallade ipsa actalaribus esseq; falcato a mer
curio acceptis. Medusæ igitur caput amputatū
cum in grāciam referret: ab Atlante Maurita
niæ rege ab hospitio repulsus: gorgonis capite
ostenso ipsum in montem eiusdem nominis cō
mutauit. Andromedam deinde uirginem Cē
phei regis ac Cassiopæ filiam monstro marino
crimine matris oblectam ea conditione libera
uit: ut sibi uxor traderetur. Sed cum iam nuptias
celebraret: ac Phineus Cephei frater: cui andro
meda antequam obiiceretur monstro: fuerat de
sponsata: sibi eam ui auferre conaretur: & mul
tos ex illius focis interfecit: & gorgonis capite
ostenso Phineum ipsum cum reliquis in saxa cō
uertit. Ac demum i grāciam reuersus Proetum
acrisii fratrem: qui regno auum expulerat: in lapi
dem trāformauit: acrisiumq; auum in regnum
reduxit: ac Polydectē Seriphi Regem una cum
multis aliis in saxa conuertit. Ipse uero in orien
tem profectus Persiam: Persasq; de nomine suo
appellauit. Tādē inde reuersus cum acrisium
auum in se ingrātum in lapidem commutasset:

ipse cum andromeda uxore ac Cepheo socero:
& Cassiopea focu in cælum fuit translatus: atque inter sidera collocatus. Quem pluuio Danae conceperat
auro. Danae acrisii filia quæ in turri ita conclusa erat a patre: qui acceperat se Nepotis manibus periturum: ut
nullus uir ad eam accedere posset: a Ioue in auri guttas transformato fuit compressa. Quod cū rescuisset acris
suis: agre ferens illam in area impositam in mare proiici iussit. Ea uero arca a Diæte piscatore seriphio: ut Stra
bo narrat: ad polydectem Seriphi regem fuit delata: qui quāuis Danaen cogere non potuerit ut sibi nubere:
Perseum tamen infantem educauit. Pluuio auro. Nam Iupiter in auri guttas conuersus in Danaes gremium
pluisse fingitur. Tanta est præsentia ueri. acclamatio hæc interposita significat maximam esse ueritatis poten
tiam. Præsentia. potentia. Pœnitet. Quia in saxum fuit commutatus. Impositus iam tum cælo est alter.
Bacchus in numerum deorum relatus. Viperei monstri spoliū. Capitis Medusæ est periphraſis. Nam
phorcus ex cætho coniuge tres sustulit filias eximia pulchritudine. Euryalian. Stheno. & Medusam: & ut non
nulli uolunt Scyllam: quas Pomponius Mela scribit gorgadas insulas athiopici maris tenuisse. Vnde gorgo
nes uidentur appellatæ: quæ unicum habuisse oculum finguntur. Quo cum libuisset: singulæ uterentur. Hæ
rum natu maxima fuit Medusa: quæ cum quadam die sola in littore uagaretur: a Neptuno ita fuit adamata:
ut eam uel in templo Palladis: quō confugerat: uiolatit. Quare pallas indignata & crines eius quibus ma
xime Neptuno placuerat: in angues conuertit: & effecit ut quoscunq; aspexisset: in lapides commutaren
tur. Hanc uero Perseus ut iam diximus: ope Palladis a qua scutum chryſtallinum: & Mercurii a quo talaria
& falcatum ensē acceperat: interemit. Quod quidem idcirco fictum uidetur: quod Perseus illius superatæ
opibus p̄clara multa gessit. Nam atlantem Mauritaniam Regem & africam & totā grāciam partemq; asiæ sube
git. Memorabile. memoratu dignum. Aera carpebat tenerum, hoc est. per aera penetratū facilem uola
bat. Cumq; super libycas. guttas sanguinis ex Medusæ capite cadentes in terram libyam uarios in serpen
tes conuersas fuisse narrat poeta. Quod ideo fictum uidetur: quia libya serpentibus uenenoſis abundat.

Gorgonei capitis. Medusæ. gorgones enim ut diximus: tres fuere sorores: quarum Medusa natu maxima a
Perseo capite fuit priuata. Colubris. serpentibus. Inde per immensum: per infinitum ac inane: qui est aer.

Guttæ
sanguinis
Medusæ
in
serpen
tes

Q V A R T V S

Seductas. separatas. Despectat. dehorsum spectat. Totumq; superuolat orbem. hoc est supra totum terrarum orbem fertur. Gelidas arctos. Gelidos septentriones: ad quos nunq; sol accedit. Iamq; cadente die. occidente sole. Credere. committere. In Hesperio orbe. In occidentali orbis parte. Nam hesperus stella est quæ uesperii in occidente apparet. Vnde hesperius orbis. & hispania interdum hesperia uocatur. Sic autem cōcinne ingreditur transformationem Atlantis regis Mauritaniæ potentissimi in montem: ad quem cum peruenisset Perseus: rogauit ut se hospitio susciperet; donec illucesceret dies. Cæterum Atlas oraculo admonitus: ut

Despectat terras: totumq; superuolat orbem.
 Ter gelidas arctos. ter cancri brachia uidit.
 Sæpe sub occasus. sæpe est ablatus in ortus:
 Iamq; cadente die ueritus se credere nocti
 Constitit hesperio regnis atlantis in orbe.
 Exiguamq; petit requiem: dum lucifer ignes
 Euocet auroræ. cursus aurora diurnos.
 Hic hominum cunctis ingenti corpore præstans
 Iapetionides atlas fuit. ultima tellus
 Rege sub hoc & pontus erat: qui solis anhelis
 Aequora subdit equis: & fessos excipit axes.
 Mille greges illi: totidemq; armenta per herbas
 Errabant: & humum uicinia nulla premebat.
 Arboreæ frondes auro radiante nitentes
 Ex auro ramos. ex auro poma ferebant.
 Hospes ait perseus illi. seu gloria tangit
 Te generis magni. generis mihi iupiter auctor:
 Siue es mirator rerum: mirabere nostras.
 Hospitium requiemq; peto. memor ille uetustæ
 Sortis erat. dederat Themis hanc parnasia sortē.
 Tempus atla ueniet: tua quo spoliabitur auro
 Arbor: & hunc prædæ titulū ioue natus habebit.
 Id metuens solidis pomaria clauserat atlas
 Montibus: & uasto dederat seruanda draconis
 Arcebatq; suis externos finibus omnes.
 Huic quoq; uade procul: ne longe gloria rerum
 Quas mentiris ait. longe tibi iupiter absit.
 Vimq; minis addit: manibusq; expellere temptat
 Cunctantem: & placidis miscentē fortia dictis.
 Viribus & inferior (quis enim par esset atlantis
 Viribus?) at quoniā parui tibi gloria nostra est.
 Accipe munus ait: leuaq; a parte medusæ
 Ipse retrouersus squallentia protulit ora.
 Quātus erat mōs factus atlas. nā barba comæq;
 In siluas abeunt. iuga sunt humeriq; manusq;
 Quod caput ante fuit: sūmo est i mōte cacumē.
 Ossa lapis fiunt. tum partes altus in omnes
 Creuit in imensum. sic dii statuistis: & omne
 Cum tot sideribus cælum requieuit in illo.

sibi a Iouis filiis caueret: ne regno ab aliquo eorum priuaretur: illum superbe admodum repulit. Quare Perseus indignatus capite Medusæ reuelato eum in montem transformauit: qui cælum sustinere dicitur. Quod idcirco fictum esse uidetur: quod Perseus superatæ medusæ opibus fretus Atlantis regnum inuasit: eumq; in mōtes fugere coegit. Cælum autem humeris sustinere fingitur Atlas: tum quod: ut scribit Plinius: Pri-

Atlas i
 mōtem

mus omnium Astrologiam inuenit: tum quod mons ipse ita est altus ut cælum contingere uideatur. Sane apud antiquos: Atlantes uocabantur statuæ: quæ columnas humeris sustinebant. Ignis auroræ. Lumina auroræ: quæ semper ante solem fertur. Iapetionides atlas fuit. Atlas Iapeti gigantis & Lybiæ nymphæ filius fuit. q̄q; de matre parum inter scriptores conuenit. Alii nā que Clymenes. alii Asiæ fuisse filium ferūt. Nos uero Plinium sequimur: q̄ eum lybiæ filium scribit fuisse. uerum alii quoq; fuerunt clari atlantes: quorum unus in arcadia regnauit. alter in etruuria. Ultima tellus. Mauritania cum reliquo occidente. Qui solis anhelis: fessos ac defatigatis. Equi namq; solis ab oceano Atlantico excipi uidentur. Vicinia nulla. nulli uicini inquit quicq; agrorum habebant quod exararent. Omnia nāq; ab atlante possidebantur. per quod significatur fuisse locupletissimus. Vetus sortis. antiqui oraculi. Themis Parnasia. Quæ in mōte Parnaso templum habet. ut i primo uidimus. Hūc ritulum. hanc gloriam. Titulus autem a tutando dicitur: quod sua cuiq; gesta operaq; tituli tueantur. Pomaria. Hortos arboribus cōstos. Quāq; pomaria proprie sint pomorum repositoria. Poma autem hæc ab Hercule & ipso Iouis filio ablata fuisse notissimum est. Ne lōge gloria rerum. Recede inquit procul a nostro regno: ne a nobis oppressus indicio sis & gloriam rerum falsam esse: & a Iouis genere longe abesse. Par esset. Sufficere posset. ut enim omnium maximus ita ualentissimus erat. At quoniā parui. at quoniā inquit nostram gloriam paruifacis: accipe muus tibi conueniens. Ipse retrouersus. Cautene & ipse in saxum conuerteretur. Sic dii statuistis. uolulistis. Cuius autem rei rationem assignare non possumus: ad deorum potentiam retere solemus.

Andro
meda
ceto ex
posita

Clauserat Hippotades. Aeolus Hippotades
pos. Nam Aeolus Iouis fuit filius ex acesta hip
potæ troiani filia. Is idcirco rex uentorum esse
phibetur: quod ut scribit Varro cū apud nouem
Siciliæ insulas Italiae propinquas Iliacis tempo
ribus regnaret: ex consurgentibus nebulis ita fu
tuos uentos prædicebat: ut in sua potestate eos
a rudibus habere crederetur. Plinius autē ipsum
uentorum rationem inuenisse scribit. Pennis re
sumptis. Talaribus: quæ per noctem deposuerat:
iterum assumptis. Telo unco. Ense falcato.

Cepheia arua. Cephei regna. Cepheus enim
ut ex sententia Eurypidis scribit Iginus. Phœni
cis fuit filius rex que æthiopū & Cassiopiae ma
ritus: ac Andromedæ pater: qui andromedā si
liam propter uxoris superbiam monstro mari
no obicere fuerat coactus. Cum enim Cassiope
ia mater se Nereidibus pulchriorem esse iacta
ret: precibus ipsarum motus Neptunus belluam
marinam immisit: quæ æthiopiam uastaret.

Quare consultus Iupiter Hammon: qua ratio
ne Nereides placari possent: respondit Cephei
Cassiopeiaque progeniē monstro esse obiciendā.
Andromedam igitur cum ad scopulum religa
tam Perseus uidisset: ea conditione se illam libe
raturum pactus est: ut sibi uxor permitteretur.
Cæterum phineus Cephei frater: cui antequā
monstro exponeretur Andromeda: fuerat de
sponsata: cum ui eam Perseo eripere conare
tur: multis interfectis reliquos in se ruentes Per
seus ipse Medusæ capite detecto in lapides cō
mutauit. Maternæ linguæ. Non cassiopeia de
pulchritudine cum Nereidibus contendere fue
rat causa. Iniustus Hammō. Iniquus Iupiter in
ea sententia ferenda. Neque enim iustum est:
ut filii pro parentibus pœnas pendant. Ham
mon autem harenarius interpretatur. Nam in li
byæ harenis templo celeberrimo sub imagine
Arietis Iupiter colebatur. Quamquam scribat
Diodorus ex quorundā snia. Hammōnē Libye
regē fuisse Vxoremque cepisse Rheam cæli filiā.
Saturni aliorumque Titanū sororē. Trahit isci
us ignes. hoc est. Ignarus quænam esset: amore
ipsius capitur. Quatere. mouere. concutere.

Appellare uirum. Loqui cum uiro. Virgo.
Causa est: cur uirum alloqui non auderet. Vir
go nanque erat. Genitor lugubris. Pullis uesti
bus idutus. Vinctoque in corpore adherent.
hoc est. Ligatā Andromedam complectuntur.
Manere expectare. Ad opera ferendam. ad
auxilium andromedæ ferendum. Hanc ego
si peterē. Merito Perseus dotes suas apud igno
tos exponit: quo facilius id quod cupit: accipi
at. Pacifcor. In pactionem deduco. Acci
piunt legem. conditionem: quam ipsis tulerat
Perseus: ut sua esset: si ipsam sua uirtute serua
set. Acta impulsā. Hac autem similitudine & magnitudo & impetus belluæ illius marinæ declaratur. Iu
uenum sudantibus lacertis. hypallage est. Nam Sudantium iuuenum lacertis impelluntur triremes.

Clauserat hippotades æterno carcere uentos:
Admonitorque operum cælo clarissimus alto
Lucifer ortus erat: pennis ligat ille resumpris
Parte ab utraq; pedes: teloque accingitur unco.
Et liquidum motis talaribus aera findit.
Gentibus innumeris circūque infraque relictis
Æthiopum populos cepheiaque conspicit arua.
Illic immeritam maternæ pendere linguæ
Andromedā pœnas iniustus iusserat hāmon.
Quam simul ad duras religata brachia cautes
Vidit Abantiades: nisi que leuis aura capillos
Mouerat: & tepido manabant lumina fletu:
Marmoreū ratus esset opus. trahit inscius ignes
Et stupet: & uisū correptus imagine formæ
Pene suas quatere est oblitus in aere pœnas.
Ut stetit. o dixit non istis digna catenis:
Sed quibus inter se cupidi iunguntur amantes:
Pandere requirenti nomen terræque tuumque:
Et cur uincta geras. primo silet illa: nec caudet
Appellare uirum uirgo: manibusque modestos
Celasset uultus: si nō religata fuisset.
Lumina: quod potuit: lachrymis impleuit obortis.
Sæpius instanti: sua ne delicta fateri
Nolle uideretur: nomen terræque suumque:
Quantaque maternæ fuerit fiducia formæ
Indicat: & nodum memoratis omnibus unda
Insonuit: ueniensque immenso bellua ponto
Eminet: & latum sub pectore possidet equor.
Conclamat uirgo. genitor lugubris & una
Mater adest: ambo miseri: sed iustius illa.
Nec secum auxilium: sed dignos tempore fletus
Plangoreque ferunt: uinctoque in corpore adherent.
Tum sic hospes ait. lachrymarum longa manere
Tēpora uos poterūt. ad opē breuis ora ferendā ē:
Hanc ego si peterem perseus Ioue natus & illa:
Quam clausam impleuit fœcundo iupiter auro.
Gorgonis anguicomæ perseus supator: & alis
Æthereas ausus iactatis ire per auras:
Præferret cunctis certe gener. addere tantis
Dotibus & meritū: faueāt modo numina: tēpto:
Ut mea sit seruata mea uirtute pacifcor.
Accipiunt legem. quis enim dubitaret? & orant:

Q V A R T V S

Quantum Balearica torto, Tantum inquit bellua distabat a scopulis: quantum spaciū pila plumbea funda emissa pertransire posset. Mediū cæli, mediū aeris. Pedibus tellure repulsa, gestum exprimit eius qui se ex terra in aerem tollere uelit. Sic paulo ante de pallade dixit, & impressa tellurem reppulit hasta. Arduus, altus: Vtq; Iouis præpes, pulchra similitudine poeta ostendit: quanta agilitate monstrum illud marinū Perseus operæ præferit. Præpes, ales, est autem aquilæ periphraſis: quæ serpentibus maxime infesta est. Præpetes uero maiores dicuntur aues: quarum ex uolatu auguria colliguntur.

Promittuntq; super regnum dotale parentes,
 Ecce uelut nauis præfixo concita rostro
 Sulcat aquas iuuenum sudantibus acta lacertis:
 Sic fera dimotis impulsu pectoris undis
 Tantum aberat scopulis: quantum balearica torto
 Funda potest plumbo mediū transmittere cæli:
 Cum subito iuuenis pedibus tellure repulsa
 Arduus in nubes abiit: & in equore summo
 Umbra uiri uisa est, uisam fera sequit in umbram.
 Vtq; iouis præpes uacuo cum uidit in aruo
 Præbentem phœbo liuentia terga draconem:
 Occupat aduersum: neu sæua retorqueat ora:
 Squamigeris auidos figit ceruicibus ungues.
 Sic celeri misso præceps per inane uolatu
 Terga feræ pressit: dextroq; frementis in harmo
 Inachides ferrum curuo tenus abdedit hamo,
 Vulnere læsa graui modo se sublimis in auras
 Attollit, modo subit aquas, modo more ferocis
 Versat apri: quem turba canum circūsona terret.
 Ille auidos morsus uelocibus effugit alis:
 Quæq; patent nūc terga cauis sup̄ obsita cōchis.
 Nunc laterum costas, nunc quæ tenuissima cauda
 Desinit in piscem: falcato uulnerat ense.
 Bellua puniceo mixtos cum sanguine fluctus
 Ore uomit, maducere graues aspergine pennæ:
 Nec bibulis ultra perseus talaribus ausus
 Credere conspexit scopulum: qui uertice summo
 Stantibus extat aquis, operitur ab equore moto.
 Nixus eo rupisq; tenens iuga prima sinistra
 Terquater exegit repetita per ilia ferrum.
 Littora cum plausus clamor superasq; deorum
 Impleuere domos, gaudent: generūq; salutant:
 Auxiliumq; domus seruatoremq; fatentur
 Cassiope Cepheusq; pater, resoluta catenis
 Incedit uirgo preciumq; & causa laboris.
 Ipse manus hausta uictrices abluit unda,
 Anguiferum caput dura ne lædat harena:
 Mollithumum foliis: natasq; sub equore uirgas
 Sternit: & imponit phorcynidos ora medusæ.

Liuentia, pallentia. Occupat, corripit. Misso, emisso, effecto. Per inane, per aerem, quod inane dicitur: quia uacuum esse uidetur. Frementis, ore strepētis & furentis belluæ. Inachides, Perseus Argiuus. Inachida: namq; Argiui dicitur ab Inacho: qui primus apud Argos regnauit: ac fluuium Achaia Inachum a suo nomine appellauit. Curuo tenus hamo, usq; ad capulum: cui ferrum recuruum solet apponi. Circūsona, cum latrans. Ille, perseus. Super obsita, Desuper tecta atq; cooperta conchis, & ostreorū testis. Balenarum enim tergoribus conchæ ostreae que adherere solent. Falcato ense, recuruo ac falei simili. Est enim nomen participio simile falcatus. Bellua puniceo, Quanta fuerit hæc bellua: facile ex fluctibus quos ore euomebat: colligere possumus. Maducere graues aspergine pennæ, hoc est, pennæ alarū Persei & madide & graues resperſiōe fluctuum quos euomebat bellua: sunt effectæ. Nec bibulis, siccis ac multum humoris & aquæ attrahentibus. Bibuli namq; dicitur: qui multum ac potius nimium bibunt, Ultra, ulterius. Credere, cōfidere. Stantibus aq; quiescente mari. Extat eminet, extra stat, & apparet, unde etiam extare libri dicuntur qui iueniuntur. Nixus eo, Cū inquit in uertice illius scopuli pedes firmasset: sepius ilia belluæ ense translegit. Littora cum plausu clamor, hoc est plausus & clamor. Est autem figurata oratio. Superas deorum domos, periphraſis est cæli. Hac autem hyperbole magnitudo clamoris plaususq; significatur. Cassiope, quæ & cassiopeia dicitur. Huius sane nominis tercia syllaba apud grecos e littera scribitur: quæ uis apud latinos o uocalem minus recte habeat. Quæ autem de Andromedæ uinculis dicta sūt apud Ioppen palestinae urbem gesta esse feruntur. Mollithumum foliis, narraturus quemadmodū uirgæ i mari nascētes in coralia fuerunt conuersæ, inquit eas a Perseo Medusæ capiti subiectas induruisse lapidisque figuram cōtraxisse: quod quidem nereides admistrata multa & ipsæ uirgæ capiti Medusæ subiecturunt: atq; i mare dissecerūt quæ quādiu aqua teguntur mollia sunt, extracta ad aerem statim rigescunt. Phorcynidos Medusæ, Phorci filia: ut diximus. Phorcus sane apud grecos phorcys phoreyos & phorcynos dicitur. Vnde phoreynis patronymicū sœmininum est, deriuatum.

orbis A
 tshum
 sequun

orbis A
 tshum
 sequun

Virgula
 in coral
 ralia

Novum rigore. Inusitatâ duriciē. Antea namq̄
sub aqua mollis erat. At pelagi nympha. Ne-
reides. Temptant. experiuntur. Et idem con-
tingere. gaudet. hoc est. latent cū uident uirgul-
sa in lapidis modum dura fieri. Diis tribus ille
focos. p̄seus ob monstrum illud marinum debel-
latum diis gratias agere ac sacrificare decreuit.

Ac primum tres aras tribus diis. Mineruæ. Mer-
curio ac Ioui ex cespitibus ī littore extruxit. dein
de uaccam Mineruæ. uitulū Mercurio. Taurū
Ioui imolauit. Alipedi Mercurio alas in pedi-
bus habēt: ut qui & uelocissimus sit planetæ &
cum talaribus alatis pingatur. Indotata. ualde
dotata. In nāq̄ p̄positio uim interdum habet in-
tentiuā. Andromedā. n. accepit p̄seus cū æthio-
piæ regno dote. Tædas hymenæus amorq̄ p̄-
cipiūt. Amor inq̄ & hymenæus nuptias Perseo
suadet. A pte nāq̄ totum intelligimus. Faces. n.
q̄ fera ex tædis cōficiuntur nouis nuptis ad ma-
ritos se cōferentibus p̄ferebantur. Quare & nu-
ptiaz appatum describit & quæcūq̄ ī nuptis fie-
ri consueuerunt. Hymenæum aut̄ deum fuisse: q̄ in
celebrandis nuptiis inuocabatur: nemo est fere
q̄ ignoret. Præcipiūt. suadent atq̄ impant. Lar-
gis odoribus. copiosis thuribus: ac aliis ut ita di-
cam: odoramentis. Sertaq̄. coronæ a serendis
floribus appellatæ. Argumenta. signa. indicia.

Referatis ualuis: aptis foribus. Diffudere. ex
hilatayere. lætificauere. uinum enim generosum
animi uires excitat corq̄ latum reddit. Abstu-
leris. recideris. Crinita draconibus ora. hoc est
caput Medusæ p̄ crinibus habens dracones atq̄
serpentes. Locum iacentē. planū & spaciosum
campum. Solidæ molis. solidi muri atq̄ circui-
tus. Geminas sorores. Non duas sed similes.
Tres. n. fuerunt: ut diximus. Phorcydas. Phor-
ci filias: q̄ & Phoreynides dicuntur. ut paulo an-
te diximus. Vnius luminis. solius oculi. Id se
sollerti. Narrat inq̄ se illud unum lumen p̄uida
astutia rapuisse: dum p̄ uices ab altera alteri tra-
deretur. Fragosis. fragore ac strepitu resonanti-
bus. Ex ipsis hominibus & feris. Setamē hor-
rendæ. Tacite respondet obiectioni. Posset enī
qs dicere. Quare ratione tu o Perseu uisa medusa
in lapidem non fuisti cōuersus. Quod inquit p̄
clypeum crystallinum illam dormientem aspe-
xi atq̄ obruncaui. Se autem est legendum. non
sed. ut fere in exemplaribus est deprauatum.

Aere repercusso. per æs clypei translucidum.
Eripuisse. truncasse. recidisse. Pennisq̄ fuga-
cem Pegason & fratrem. Pegasus. equus alatus
& chrysaor ensē aureum in manu tenens fin-
guntur ex collo Medusæ reciso capite statim exi-
isse. Chrysaora ergo fratrem Pegasi uocat poe-
ta: quanuis in exemplaribus fratres plurali nu-
mero corrupte legatur. Longi cursus. Spatio
si uolatus. Ab alto. ab aere.

Virga recens bibulaq̄ etiam nunc uiua medulla
Vim rapuit monstri: tactuq̄ induruit huius:
Percepit nouum ramis & fronde rigorem.

At pelagi nymphae factum mirabile temptant:
Pluribus in uirgis: & idem contingere gaudent:
Seminaq̄ ex illis ut erant iactata per undas:
Nunc quoq̄ coralus eadem natura remansit:

Duriciam tacto capiant ut ab aere: quodq̄
Vimen in æquore erat: fiat super æquora saxum.
Diis tribus ille focus totidem de cespite ponit:

Læuum mercurio. dextrum tibi bellica uirgo.
Ara iouis media est. mactatur uacca Mineruæ.
Alipedi uitalus. taurus tibi summe decorum:

Protinus Andromeden & tanti præmia facti
Indotata rapit. tædas hymenæus amorq̄
Præcipiunt. largis satiantur odoribus ignes:

Sertaq̄ dependent tectis: & ubiq̄ lyræq̄
Tibiaq̄ & cantus animi felicia læti
Argumenta sonant. referatis aurea ualuis

Atria tota patent: pulchroq̄ instructa paratu
Cepheni proceres ineunt conuiuia regis.
Postq̄ epulis functi generosi munere bacchi
Diffudere animos: cultusq̄ genusq̄ locorum

Quærit Abantiades. quærenti protinus unus
Narrat Lyncides moresq̄ habitumq̄ uirorum:
Quæ simul edocuit. nunc o fortissime dixit

Fare precor perseu quanta uirtute quibusq̄
Artibus abstuleris crinita draconibus ora.
Narrat Abantiades: gelido sub atlante iacentem
Esse locum solidæ tutum munimine molis:

Cuius in introitu geminas habitasse sorores
Phorcydas unius sortitas luminis usum.
Id se sollerti: furtim dum traditur: astu

Supposita cepisse manu: perq̄ abdita longe
Deuiq̄ & siluis horrentia saxa fragosis
Gorgoneas tetigisse domos: passimq̄ per agros
Perq̄ uias uidisse hominum simulacra ferarum.

In silicem ex ipsis uisa conuersa medusa.
Se tamen horrendæ clypei: quem leua gerebat:
Aere repercusso formam aspexisse medusæ:

Dūq̄ grauis somnus colubras ipsamq̄ tenebat:
Eripuisse caput collo: pennisq̄ fugacem
Pegason & fratrem matris de sanguine natos.

Addidit & longi non falsa pericula cursus.
Quæ freta. quas terras sub se uidisset ab alto:

Andro-
medæ
nuptia

Medu-
sæ ca-
des

Et quæ iactatis tetigisset sidera pennis.
 Ante expectatum tacuit. tamen excipit unus
 Ex numero procerum quærens cur una sororum
 Gesserit alternis immixtos crinibus angues.
 Hospes ait: quoniam scitaris digna relatu:
 Accipe quæsitæ causam. clarissima forma
 Multorumque fuit spes inuidiosa procorum
 Illa: nec in tota conspectior ulla capillis
 Pars fuit: inueni: qui se uidisse referrent.
 Hanc pelagirector templo uirasse Mineræ
 Dicitur. auersa est: & castos ægide uultus
 Nata iouis textit. ne ue hoc impune fuisset:
 Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros:
 Nunc quoque ut attonitos formidie terreat hostes:
 Pectore in aduerso quos fecit sustinet angues:

Pu. Ouidii Nasonis metamor. Liber quintus.

Umq; ea cephenū medio
 danaeius heros
 Agmine cōmemorat: fre
 mitu regalia turbæ
 Atria complētur: nec cō
 iugalia festa
 Qui canat: ē clamor: sed
 q̄ fera nūnciet arma.
 Inquereptinos conuiuia uersa tumultus
 Assimulare freto possis: quod sœua quietum
 Ventorum rabies motis exasperat undis
 Primus in his phineus belli temerarius auctor
 Fraxineam quatiens ærata cuspide hastam:
 En ait en adsum præceptæ coniugis ultor.
 Nec mihi te penne nec falsum uersus in auru m
 Iupiter eripiet. conanti mittere Cepheus
 Quid facis exelamat: quæ te germane furentem
 Mens agit in facinus? meritis ne hæc gratia tantis
 Redditur: hac uitam seruate dote rependis?
 Quam tibi non perseus: uerū si queris: ademit:
 Sed graue nereidum numē. sed corniger Hāmō.
 Sed quæ uisceribus ueniebat bellua ponti
 Exaturanda meis. illo tibi tempore rapta est:
 Quo peritura fuit. nisi si crudelis id ipsum
 Exigis ut pereat: luctuq; leuabere nostro.

Pennis. alis quæ ex pennis constant. Ante expe
 ctatum tacuit. Narratiōi anteq̄ putaretur: finem
 imposuit. per quod significatur gratissimam om
 nibus conuiuio fuisse Perci orationē. Cur una
 sororum. Cur Medusa sola ex gorgonibus im
 mixtos capillis habuerit serpentes. Scitaris ro
 gas: ut scias. Cōspector. pulchrior. Capillos
 enim pulcherrimos habuit. Inueni qui & uidisse
 referrent. Hoc est Audiui hoc ex iis qui aie
 bant se Medusam uidisse. Auersa est. Se auer
 tit Pallas. ne uideret Neptunum cū Medusa con
 sumentem. In turpes hydros. In tetros serpentes.
 Hydri autem aquarum Serpentes dicuntur ὄρο
 τοῦ ὕδατος. hoc est ab aqua. Nunc quoq;
 Pallas inquit ad terrendos hostium animos ca
 put Medusæ cum serpēibus in ægida suam tra
 stulit.

Raphaelis Regii in quintum metamorphos
 eos Ouidii librum enarrationes.

Umq; ea cephenum. Ita hūc librū
 cum superiore Poeta connectit: ut
 res e re nasci narratiōque continua
 ri uideat. Primum autem tumultū

iniquissime a Phineo Cephei fra
 tre: cui Andromeda prius q̄ belluæ obicietur
 desponsata fuerat: excitatum describit. deinde ei
 us cum sociis in lapides mutationem. Cephe
 ni autem a Cepheo rege populi illi fuerūt deno
 minati. Danaeius heros. Perseus Danaes filius.
 Est autē possessiuū nomē quiq; syllabaz non
 quatuor ut quidā legunt. Nec cōiugalia festa. nu
 ptialia. Nō erat igit clamor nuptiis cōueniēs: sed
 bello & pugnæ. Assimulare. cōpare ac similia
 putare. Sane simulare dicimus & assimulare: nō
 autē simulare: ut quidam indocti præcipiunt.
 Exasperat. asperum & tēpestuosum reddit. Au
 ctor. excitator. En ait En adsum En aduerbium
 fere affectui & indignationi seruit quæ ex illa red
 plicatione magis magisq; declaratur. Pennæ.
 Alata talaria. Falsum aurum. Simulatum. nō
 uernm. Conanti mittere. Volenti Phineo iace
 re hastā in Perseum. In facinus. In scelus. Ser
 uatæ. Andromedæ. Rependis. remuneraris.

Hac dote. Ut illum interficias: qui Androme
 dam monstro marino obiectam seruauit. Iustū
 autem gratumq; uirū Cepheū fuisse poeta ostē
 dit. Sed graue Nereidum numē. graue potēs.
 Nereides autem nymphae sunt marinae: quibus
 se pulchriorem Cassiopeia esse iactarat. Earum
 uero scibus faugatus Neptunus cetos immisit:
 quo Cephenorum agros uastante cōsulatus Hāmō
 non respondit Cassiopeæ prolem monstro eē
 obiciendam. Sed corniger Hammon. Iupiter
 Hammon sub forma arietis cornuti colebatur.

Visceribus meis. mea filia quæ ex meis uisceri
 bus atque carnibus concepta est. Leuabere. Le
 uior fies. a dolore subintelligatur.

Medusa
 capilli
 in ser
 pentes

Tumul
 tus ma
 gni de
 scriptio

Phineo
 cū Per
 seo cer
 tamen

Scilicet haud satis. Ironia qua Phineo insultat frater Chereus. Cum enim & patrus & sponsus esset Andromeda aliquid certe auxilii afferre debebat. Cum uero nihil profus tulerit: impudentissime eam repetit: quam tutari non est ausus. Affixa, alligata. Vna enim cum Andromeda regna quoque dotalia alligata uidebantur. Petisses, petere acceptumque ire debuisses. Nunc sine. Nunc inquit permitte cum qui meruit: Pactusque est illa habere. Per quem non orba senectus, hoc est, per quem ego iam senex liberis non careo, unica namque filia illi erat Andromeda. Hac senectus, hac mea senectus. Manu autem cum hac diceret: canos tangens Phineo

indicauit. Et uoce, & uerbis. Certæ morti. Si quidem Andromeda proculdubio mortua fuisse: nisi a Perseo e faucibus bellæ illius marinæ erepta esset. Ille nihil contra, respondit subitel ligatur. Ignorat, dubitat. Cūtatulque breui. Parumper remoratus. Nequicquid frustra. Stratis, lectis, in quibus prisci discumbebant. Remisso reiecto, Eandem namque hastam in phineum per seus reiecit. Et indignum. Et copula affectui seruit. Indignatur enim poeta: quod ara in qua diuinitatibus coluntur: scelerato atque nefario hominum muntioni profuerit. Non irrita, non uana utque Rhœtum unum ex phinei focis interemerit.

Calcitrat, calcibus terram percutit. Hospitiumque deos Iouem hospitalem, de quo Vergilius. Iupiter, Hospitibus nam te dare iura loquitur. Hospites autem nefas est uiolari. Eo prisci hospitibus salem in primis apponebant: quem cum una gustassent: ita unius mentis & amicitiam eos debere esse censebant ut sal in unam naturam ex terra & aqua congelatur. Bellica pallas adest. Auxilio est. Quo namque pacto unus per seus tot in se uentibus uiris sine palladis auxilio resistere potuisset. Datque animos. Audacem reddit. Erat idus Arys. Ad differentiā phrygiæ acybele matris deorum adamati eleganter indus est appositus. Euit etiam alius Arys Crcesilydorum regis filius.

Limniace, nympha fuit gangis indiae fluminis filia, uideatur autem esse palus iuxta gangem. Nympha namque paludem significat. Limbus, fascia. Obibat circumibat. Aurata monilia. Aurata pro aureis posuit. Monilia namque colli ornamenta aurea esse solent: hoc est ex auro solo constantia non aurata & auro solum ornata. Myrrha, Unguento cui Myrra quoque adhibetur. Crinale, ornamentum est crinum, unde etiam est denominatum. Ille quidem iaculo, Significat eum & iaculandi & sagittandi fuisse imprimis peritum.

Quauis distantia, longe posita ac remota. Sed tendere doctior arcus. Locutio est græca. Latine enim doctior tendendi diceretur. Leta cornua, flexibilia arcus cornua. In media ara, quæ Hymæneo nuptiarum deo extracta erat. Perculit, percussit. Et fractis confundit in ossibus ora. Sic quidem legitur, sed forsitan minus recte. Ablatiuus enim ille fractis ossibus modum significat: cui in præpositio apponi non solet. Quare mihi, illa & copula ac in præpositio utraque alterius locum transferenda uideatur, ut legamus in fractis confundit & ossibus ora, hoc est, ualde ac penitus fractis ossibus faciem ita confundit: ut non

Scilicet haud satis est: quod te spectate reuincta est.

Et nullam quod opem patrus sponsusue tulisti.

Insuper a quoque quod sit seruata dolebis?

Præmiaque eripies: quæ si tibi magna uidentur:

Ex illis scopulis: ubi erant affixa: petisses.

Nunc sine qui perit, pro quæ hæc non orba senectus

Ferre: quod & meritis & uoce est pactus: eumque

Non tibi: sed certæ prælatum intellige morti.

Ille nihil contra, sed & hunc & perseu uultu

Alterno spectans petat hunc ignorat an illum.

Contatulque breui contortam uiribus hastam:

Quantas ira dabat: nequicquid in perseu misit.

Et stetit illa toro, stratis tum denique perseus.

Exiliit: te quoque ferox inimica remisso

Pectora rupisset: nisi post altaria phineus

Isset, & indignum scelerato profuit ara.

Fronte tamen Rhœti non irrita cuspis adhesit:

Qui postquam cecidit: ferrumque ex offe reuulsum est:

Calcitrat: & positas aspergit sanguine mensas.

Tum uero indomitas ardescit uulgius in iras.

Tælaque coniciunt: & sunt qui cephea dicant

Cum genero debere mori: sed limine tecti

Exierat cepheus testatus iusque fidemque

Hospitiisque deos: ea se prohibente moueri:

Bellica pallas adest: & protegit egide fratrem:

Datque animos, erat indus atis: quæ flumine gæge

Edita lemniace uitreis peperisse sub undis

Creditur: egregius forma: quam diuitem cultu

Augebat bis adhuc octenis integer annis.

Indutus tyriam chlamidem: quam limbus obibat

Aureus, ornabant aurata monilia collum:

Et madidos myrrha curuum crinale capillos.

Ille quidem iaculo quis distantia misso

Figere doctus erat: sed tendere doctior arcus:

Tum quoque lenta manu flectentem cornua perseus

Stipite qui media positus fumabat in ara:

Perculit: in fractis confundit & ossibus ora.

Q VINTVS

Hunc ubi fœdatos iactantem sanguine uulcus
 Assyrius uidit lycabas iunctissimus illi
 Et comes & ueri non dissimulatur amoris:
 Postq̄ exhalantem sub acerbo uulnere uitam
 Deplorauit atyn: quos ille retenderat: arcus
 Arripit: & mecū tibi sint certamina dixit.
 Nec longum pueri fato latere: quo plus
 Inuidiē q̄ laudis habes. hæc omnia nondum
 Dixerat. emicuit neruo penetrabile telum:
 Vitatumque tamen sinuosa ueste pependit.
 Vertit in hunc harpen spectatam cæde medusę
 Acrisioniades: adigitque in pectus. at ille
 Iam moriens oculis sub nocte natantibus atra
 Circumspexit atyn. seque acclinauit ad illum:
 Et tulit ad manes iunctę solatia mortis.
 Ecce suenites genitus Methione phorbas:
 Et libys amphimedon auidi committere pugnam
 Sanguine: quo late tellus madefacta tepebat:
 Conciderant lapsi: surgentibus obstiterentis
 Alterius costis. iugulo phorbantis adactus.
 At non actoriden Erithum: cui lata bipennis
 Telum erat: ad moto perseus petit ense: sed altis
 Extantem signis: multæque in pondere massæ
 Ingentem manibus tollit cratera duabus:
 Infigitq; uiro. rutilum uomit ille cruorem.
 Et resupinus humum moribundo uertice pulsat.
 Inde Semiramio polydæmona sanguine cretum:
 Caucauseumq; abarim: sperchesiadenque lycetum:
 Intonsumq; comaselycen: phlegianque Clytumq;
 Sternit: & extractos morientum calcatur acruos.
 Nec phineus ausus concurrere comminus hosti
 Intorquet iaculum: quod detulit error in idam
 Expertem frustra belli: & neutra arma secutum:
 Ille tuens oculis immitem phinea toruis
 Quando quidē i partes ait abstrahor: accipe phineu
 Quem fecisti hostem: pensa q; hoc uulnere uulnus.
 Iamq; remissurus tractum de corpore tælum:
 Sanguine defecto cecidit collapsus in artus.
 Hic quoq; cephenum post regem primus Odites
 Ense iacet clymeni. Protenora percutit Hypseus.
 Hypsea lynceus. fuit & grandeus in illis
 Emathion æqui cultor. timidusque deorum:
 Qui quoniam prohibent anni bellare: loquendo
 Pugnat: & incessit: scelerataq; deuouet arma.
 Huic Cromis amplexo tremulis altaria palmis

agnosceretur. Iactantem. Non ostentantē.
 Sed cōcutientem. id quod facere ex uulnere
 morientes solent. Fœdatos Deturpatos.
 Assyrius. Syrius. Nam Assyria prouincia
 est eadem cum Syria. Exhalantem. Ex ore
 emittentem. Vitam. animam. Sub acerbo
 uulnere. Propter acerbum & asperum uulnus.
 Deplorauit. Deseuit. Ille. Atys. Teten
 derat. Neruo intenderat: ut in Perseum sagit
 tam emitteret. Arripit. Celeriter rapit. Et
 mecum tibi sint certamina. hoc ē. Et mecum
 in certamen descende. Nec longum. Nec
 diu. Fato. morte. Quo. ex quo fato. Emi
 cuit. exiliuit. euolauit. Penetrabile telū. peri
 phrasis est sagitte q̄ facile penetrat. Vitatū.
 Declinatū. nā pseus sagittā a lycaba missam
 uitauit. Sinuosa ueste. sinus ac plicas multas
 habēte. Vertit in hunc harpē. Harpe ensis
 est Mercurii falcatus: ut diximus: quo perse
 us Medusæ caput amputauit. Natantibus.
 errantibus in humore ac lachrymis. Ad ma
 nes. Ad inferos. Ecce suenites. Ab oppido
 æthiopiæ suenites nomen gentile di
 ducitur. Elegāter autem & patriam & genus
 istius phorbantis describit poeta: ne q̄ phor
 banta priami filium illi pugnae interfuisse pu
 tet. Hi autem oēs quos hoc loco poeta enu
 merat obscuri sunt: nec a quoq; alio scriptore
 quod scia celebrantur. Auidi cōmittere pu
 gnam. Cupidi pugnādi. Est enim figura lo
 quendi græca. Surgentibus surgere uolent
 tibus. Adactus. infixus. Ensis harpe: quo
 illos perseus transfixit. Actoriden Erithū.
 Actoris filium. Sed altis extantem signis.
 Eminentē cælatura atq; magnitudine ac pō
 dere craterē describit. Altis signis. alte emi
 nentibus signis & cælaturis. Multæq; i pon
 dere massæ. hoc est. magni ponderis. Crater
 aut uas est mēfariū miscēdo cū aqua uino ac
 cōmodatū. Infigit. incutit. immitit. Rutilū
 cruorē. Rubicundū sanguinē. Moribundo
 uertice. p ipse moribundus capite pcurit ter
 rā. Est. n. hypallage. Semiramio sanguine.
 Regio Semiramis nāq; regina fuit quæ cōdi
 dit Babylonē. Ut copiose in superiore scripsi
 mus libro. Caucauseum. A caucaso scythiæ
 mōte. Spchesiaden. Spchesii cuiusdā filiū.
 Expertē frustra belli. frustra se a bello & pu
 gna abstinētē. Interfectus nāq; fuit. In par
 tes. in factiones. ptes. n. in plurali solū factio
 nes significāt. undeciceronē partes Pompeii
 dicimus secutum. Pensa q; pondera. Hoc
 uulnere: quod tibi sum illaturus. Vulnus:
 quod tu mihi intulisti. Cephenū post regē.
 Post Cepheum regē Andromedæ partem.
 Lyncides. Lyncei filius. Et incessit. Iritat.
 Prouocat. Deuouet. execrat. Scelerata ar
 ma. In perseum scelerate ac nefarie sumpta.

Decutit. Deiecit. Detruncat. Incidit aræ.
Cecidit in aram. In medios ignes. Qui in
ara fuerat excitati. Cæstibus inuicti. Insuper
rabiles. Cæstus autem arma sunt pugilum.

Velatus tempora. Velata & tecta tempora
habes. Iapetide. Iapeti filius. Ad hos usus.
bellicos. Citharistæ nāq; & lyristæ a pugnis
sunt alieni. Moueres. pulsaes. Plectrum.
instrumētū est quo Lyra pulsatur αρω Του
πλητ Τεισ. hoc est percutiendo dictum.

Imbelle. Imbellibus ac mollibus aptum.
Stygiis manibus. Interis. Styx enim palus ē
inferorum notissima. Manes autem inferorū
animæ dicuntur. Leuo tempore. Sinistra ca
pitis parte. Casuq; fuit miserabile carmen.
Forte inquit lyra emisit carmen triste & mo
rienti conueniens. Repagula dicuntur asse
res qui clausis hostiis opponuntur. Illisit. in
fixit. Procubuit. in caput in terram cecidit.

Cynipheus pelates. Garamaticus. Cinyps
enim ut scribit Herodotus fluuius est Gara
mantum: qui inter duas syrtes in mare liby
cum labitur. Vnde Cinyphæi tertio georgi
corum libro apud Vergiliū dicuntur hirci.
Nec minus interea barbas incanaq; mēta ci
nyphæi tondent hirci setasq; comantes. Le
ui postis. Sinistri. Cohæsit. Affixa fuit. La
tus hausit. percussit. Et Nasamoniaci. Nasa
mones populi sunt libyæ iuxta syrtes: naufra
gis: ut scribit Plinius: admodum infesti. La
tius. Latiores campos. Singultantem. per
singultus animam emittentē. Bactreus Al
coneus. Bactra nomine tantum plurali urbs
est. unde etiam bactriana regio Indiæ cōter
mina fuit appellata. Vltor abantiades. Per
seus. Ceruice exacta est. per ceruicē eiecta.

In pres ambas. Et anteriorem & postero
rē. Librata. Vibrata. Fraxinus. Hasta fra
xinea. Est enim metonymia. Acta. Miffa.

Iaculum Danus ore momordit. Hoc est ia
culum in os Dani fuit coniectum. Occidit
& Celedon Myndesius. Myndesos urbs est
Syriæ. & Myndōes populi sunt libyæ. Ma
tre palæstina. Regio est Syriæ Palæstina cō
termina Iudæa Palæstina urbe dicta. Sa
gax uidere. Sciens præuidere atq; præuītia
re futura. Augur nanq; erat. Est autem græ
ca locutio. Sagax uidere. Aue falsa. Falso
augurio. Futuram nanq; mortem præuide
re nesciuit. Sic Vergilius. Sed non augurio
potuit depellere pestem.

Decu tit ense caput: quod protinus incidit aræ.
Atq; ibi semianimis uerba execrantia lingua.
Edidit: & medios animam expirauit in ignes.
Hinc gemini fratres proteasq; & cæstibus Hāmon
Inuicti: uinci si possent cæstibus enses:
Phineia cæcidere manu: cererisque sacerdos
Alphitus albenti uelatus tempora uitta.
Tu quoque Iapetide non hos adhibendus ad usus:
Sed qui pacis opus citharam cum uoce moueres:
Iussus eras celebrare dapes festumq; canendo:
Quem procul astantem plectrūq; imbelle tenentē
Petalus irridens stygiis cane cætera dixit
Manibus: & leuo mucronem tempore fixit.
Concidit: & digitis morientibus ille retentat
Fila lyre: casuque fuit miserabile carmen.
Nec finit hunc impune ferus cecidisse Lycormas.
Raptaq; de dextro robusta repagula poste
Ossibus illi sit mediæ ceruicis. at ille
Procubuit terræ mactati more iuueni:
Demere temptabat leui quoq; robora postis
Cynpheus Pelates. temptanti dextera fixa est
Cuspide marmaridæ coriti: lignoque cohæsit:
Hærenti latus hausit Abas. nec corruit ille:
Sed retinente manu moriens de poste pependit.
Sternitur & Menaleus perseia castra secutus:
Et nasamoniaci Dorilas ditissimus agri.
Diues agri Dorilas: quo non possederat alter
Latius: aut totidem tollebat farris aceruos.
Huius in obliquo missum stetit inguine ferrum:
Letifer ille locus: quem postq; uulneris auctor
Singultantem animam & uersantem lumina uidit
Bactreusalconeus: hoc quod premis inquit habeto
De tot terræ agris: corpusq; exanguē relinquit.
Torquet in hunc hastam calido de uulnere raptam
Vltor abantiades: mediā quæ nare recepta
Ceruice exacta est: in partesq; eminent ambas:
Dumq; manum fortuna iuuat: Clitiūq; Danumq;
Matre fatos una diuerso uulnere fudit.
Nam cliti per utrūq; graui librata lacerto
Fraxinus acta femur. iaculū Danus ore momordit.
Occidit & Celedon Mindesius. occidit astreus
Matre palæstina & dubio genitore creatus.
Echionque sagax quondam uentura uidere.
Nunc aue deceptus falsa: regisq; Thoactes
Armiger: & cæso genitore infamis Agyrtes:

Plus tamē exhausto superest. Plus inquit eo quod factū ē: superest conficiendū. Exhaustire nanq̄ interdū conficere significat. ut Vergilius. Quæ bella exhausta canebat. Nanq̄ oibus unū Omnibus inquit aiūs est unum per seū opprimendi. Pro causā meritū impugnantē. hoc est. pro Phineo: qui & meritū Persei quo Andromedā seruauerat: & fidē ipsi a rege datā impugnabat. Hac pro parte. Pro fide autē ac merito & iusta causā pauci admodū stabāt. Pollutos. Violatos. infectos. Bellona. Pallas dea belli. Circūeunt unū. Circundāt p seum solum. Hic autem maxima persei uirtus declaratur: qui solus tātā multitudini totq̄ telis resistere potuerit. Præter utrumq̄ latus. Iuxta utrumq̄ la-

Plus tamen exhausto superest. nanq̄ omnibus unū
Opprimere est animus. cōiurata undiq̄ pugnant
Agmina pro causā meritū impugnantē fidemq̄.
Hac pro parte socer frustra pius & noua coniunx
Cum genitrice fauent: ululatuq̄ omnia complent.
Sed sonus armorum superat: gemitusq̄ cadētum:
Pollutosq̄ simul multo bellona penates
Sanguine perfundit: renouataq̄ prælia miscet:
Circūeunt unum phineus & mille secuti
Phinea: tela uolant hyberna grandine plura
Præter utrūq̄ latus præterq̄ & lumen & aures:
Applicat hic humeros ad magnæ saxa columnæ
Tutaq̄ terga gerens: aduersaq̄ in agmina uersus
Sustinet instantes. instabat parte sinistra
Chaonius molpheus. dextra nabatheus ethemon.
Tigris ut auditis diuersa ualle duorum
Extimulata fame mugitibus armentorum
Nescit utro potius ruat. & ruere ardet utroq̄:
Sic dubius perseus: dextra leua ne feratur.
Molpheat traiecti sum mouit uulnere cruris.
Cōtentusq̄ fuga est. neq̄ enim dat tempus ethemō:
Sed furit: & cupiens alto dare uulnera collo
Non circūspectis exactum uiribus ensem
Fregit: & extrema percussē parte columnæ
Lamina dissiluit: dominiq̄ in gutture fixa est.
Non tamen ad letum causas satis illa ualentes
Plaga dedit trepidum perseus & inertia frustra
Brachia tendentem Cyllenide confodit harpe.
Verum ubi uirtutem turbæ succumbere uidit
Auxilium perseus: quoniam sic cogitis ipsi:
Dixit: ab hoste petam. uultus auertite uestros:
Si quis amicus adest. & gorgonis extulit ora.
Quere alium: tua quem moueant miracula dixit.
Thessalus: utq̄ manu iaculum letale parabat
Mittere: in hoc hæsit signum de marmore gestu.
Proximus huic amphixanimi plenissima magni
Pectoralyncidæ gladio petit: inq̄ petendo
Dextera dirigit: nec citra mota nec ultra est.
At Nileus qui se genitum septem plice nilo
Ementitus erat: clypeo quoq̄ flumina septem

tus & dextrū & sinistrum propeq̄ & oculos
& aures. Applicat hic humeros. Tūc inquit
Perseus humeros magnæ colūnæ apposuit:
uta tergo tutus in seruentes hostes repellere
posset. Chaonius Molpheus. Epitota. Chaonia
nāq̄ pars est epiria. Chaonæ troiāo: ut
Carmine Vergiliano etiā pueris notū est: ap
pellata. Chaoniāq̄ oēm troiano a Chaone
dixit. Nabathæus. Nabathæa regio est feli
cis arabia unde Nabatheus nomen gentile
deriuat: ut latius ī primo diximus. Tigris
ut auditis. Hac similitudine poeta ostendit p
seū addubitalse utrū prius pcuteret: cum am
bo istaret: alter a dextra. alter a sinistra. Mol
pheū an ethemonē. Diuersa ualle. in diuer
sa uallis parte. Vtro. in utrā partē. Sūmo
uit. repulit. Traiecti. Transfixi. Contem
tusq̄ fuga est. Satis perseo fuit Molpheū su
gasse. Ab altera nanq̄ parte ethemon instab
bat: neq̄ p seo interficiēdi Molphei tēpus da
bat. Nō circūspectis. uiribus. Hypallage ē.
ipse enim nō circūspectus. hoc est. iprudens
ac temerarius. Circūspectus enī cū nomē ē:
prudēs qui oīa circūspicit dicit. Exactum.
iectū. Valentes causas. Potētes. Cylleni
de harpe. pro cyllenia. patronymicū p pos
sessiuo est positiū Cyllenius autē mercurium
dicit a cyllene Arcadiae monte: ubi ex maia
natus esse fingit. Vergilius in octauo. Vobis
Mercurius pater ē: quæ candida maia Cylle
næ gelido cōceptū uertice fudit. Verū ubi
uirtutē. Posteaq̄ inquit perseus sensit uirtutē
sibi ingenitā a multitudine superari: cū ami
cos admonuisset: ut oculos auerterēt: gorgo
nis caput hostibus aperuit: quo uiso illi eue
gio in lapides suere cōuersi. Est autē ordo.
Verū. Perseus dixit. Ego petā & sumā auxi
liū ab hoste & medusæ capite: quoniam uos
ipsi sic cogitis hoc est me ad hoc cōpellitis.
Vbi & postq̄ uidit uirtutem succūber turbæ
hoc est a multitudine superari. Miracula.
Monstra. Dirigit. Rigida & dura facta ē.
In hoc signum hæsit. hoc est. Thessalus in
statuā marmoreā ita est conuersus: ut iaculū
emittere uelle uideat. Signū de marmore.
Statua marmorea. Hæsit. stetit. Septē plice
ce nilo. Nilus fluuius est ægypti clarissimus
qui septem hostis in mare exit. unde Ver
gilius quarto Georgicorum: Diuersa ruens
septem discurret in ora: Vsq̄ coloratis am
nis deuctus ab indis.

Cephe
ni in la
pides

Celauerat. sculpserat. ornauerat. Primordia. principia. Nostræ gētis. nostri generis. Ad tacitas umbras. Ad animas uoce carentes & mutas. Cecidisse. interfectum fuisse. A tanto uiro. Tā generoso. Suppressa. cohibita atq; coercita. Adapertaq; uelle. Cū enim perseum alloqueretur Nileus i statuā lapideam: quæ loqui uelle uidetur: fuit transmutatus. Nec sunt ea peruia uerbis. Neque enim uerba egredi possunt. Vicio animi. q̄a pusillanimes estis. Non uiribus gorgoneis. Non uiribus capitis Medusæ gorgonis. Torpetis. pigri & immobiles estis. Magica arma. magicos cantus. incantamēta atq; ueneficia. Incursum erat. Impetū facturum in perseum. Vestigia. pedes. Immotus. immobilis: Nam in statuam lapideam fuerat conuersus. Pœnas subire. Passi sunt. Oborto saxo. Repente orto. Tinnitibus acutis. uocibus & sonis acutis. Tinnire autem uerbum est facticium a sono quem percussa æra emittit: re solent. Naturam traxit eandem. Nam & ipse in statuam marmoream fuit conuersus. Rigerunt. Rigida & dura & saxea facta fuerunt. Tūc deniq; Posteaq; ipsius socii i marmoreas statuas fuere transmutati. Marmor erant. Marmoreæ erant statuæ. Auertitur. a persei conspectu oculos auertit. Confessaque manus. manus iunctas. quales qui se uicti fatent tendere solent. Vincis. Victor es. hoc ē. fateor te esse uictorē me autem uictū. Saxificos uultus. Ora in saxa homines transfigurantia. Quæcumq; ea. sit subaudiatur. Ignorat autem Phineus quamnam fuerit Medusa. Pro coniuge. p uxore pugnauius. Quæ qdem cum honesta sit causa: se dignū uenia esse phineus innuit. Si namq; odio regniue cupiditate arma sumpisset i Perseum: indignus uenia foret. Tempore nostra. nā Andromeda anteq̄ ceto obliiceretur: ut diximus phineo fuerat desponsata. Non cessisse piget. Me inquit Phineus pœnitet tibi andromedam nō reliquisse. Cedere autem uerbum est de iure sumptum: quod quidem eleganter cum datiuo ablatiuoq; construitur: ut cedo tibi mea sponsa. Inerti. Imbelli. ignaui. Monumenta. signa. Phoreynida. Medusam Phorei filiam. Trepidore. timido uultu. Obuerterat. conuerterat. Sua flectere lumina. Suos oculos conuertere: ne Medusæ caput uideret. Induruit saxo. In saxum transmutatus: durus est factus.

Phineus
us in saxum

Argento partim. partim celauerat auro:
Aspice ait perseu nostræ primordia gentis.
Magna ferēs tacitas solatia mortis ad umbras,
A tanto cecidisse uiro. pars ultima uocis
In medio suppressa sono est: adapertaq; uelle
Ora loqui credas. nec sunt ea peruia uerbis.
Increpat hos: uitioq; animi non uiribus inquit
Gorgoneis torpetis erix. incurrite mecum:
Et p̄sternite humi iuuenem magica arma mouentē,
Incursum erat. tenuit uestigia tellus.
Immotusq; silet: armataq; mansit imago,
Hi tamen ex merito pœnas subire: sed unus
Mileserat persei: pro quo dum pugnat acōteus
Gorgone conspecta saxo concreuit oborto.
Quem ratus astyages etiam nunc uiuere: longo
Ense ferit. sonuit tinnitibus ensis acutis.
Dum stupet astyages: naturam traxit eandem:
Marmoreoq; manet uultus mirantis in ore.
Nomina longa mora est media de plebe uirorum
Dicere. bis centum restabant corpora pugne.
Gorgone bis centum rigerunt corpora uisa.
Pœnitet iniusti tunc deniq; phinea belli.
Sed quid agat? simulacra uidet diuersa figuris.
Agnoscitq; suos: & nomine quencq; uocatum
Pocit opem: credensq; parum sibi proxima tangit
Corpora. marmor erant. auertitur: atq; ita supplex
Confessaq; manus obliquaq; brachia tendens:
Vincis ait perseu. remoue tuā monstra: tuæq;
Saxificos uultus: quæcūq; ea: tolle Medusæ.
Tolle precor. nō nos odium regniq; cupido
Compulit ad bellum. pro coniuge mouimus arma.
Causa fuit melior meritis tua. tempore nostra.
Non cessisse piget. nil o fortissime præter
Hanc animam concede mihi. tua cætera sunt o.
Talia dicenti: neq; eum quem uoce rogabat:
Respicere audenti: quod ait timidissime phineu
Et possum tribuisse: & magnum est munus inerti:
(Pone metum) tribuam. nullo uiolabere ferro.
Quin etiam mansura dabo monumenta per eum:
Inque domo foci semper spectabere nostri:
Ut mea se sponsi soletur imagine coniunx.
Dixit: & in partem phoreynida transtulit illam:
Ad quam se trepido phineus obuerterat ore.
Tunc quoq; conanti sua flectere lumina ceruix
Dirigit: saxoq; oculorum induruit humor.

Facies obnoxia. subiectæ similis. Victor abantiades. Perseus uotoꝝ compos cum argos in patriam rediit: ser: Proetum a quo Acrisius auus regno fuerat priuatus: ostelo medusæ capite i lapidẽ couertit. Auoq; licet i merito: quod ipsum cum Danae matre arcæ impositã in mare proiecit: regnum restituit. Cum coniuge. Andromeda. Immeriti parentis. pro auo parentem posuit: qui male & de filia Danae & de Perseo nepote tunc meritis fuit: cum eos arcæ impositos mari cõmisit. Aggreditur proetum. Proetus abantis regis argiuorum fuit filius atq; acrisii frater: cuius filias in uaccas fuisse conuersas in fabulis traditur. Fratrem fugato. expul-

Sed tamẽ os timidũ: uultusq; in marmore supplex:
Summissæq; manus: faciesq; obnoxia manfit.

Victor abantiades patrios cum coniuge muros

Intrat: & immeriti uindex ultorq; parentis

Aggreditur proetum. nam fratre per arma fugato

Acrisioneas proetus possederat arces.

Sed nec ope armorum: nec quam male ceperat: arce

Torua colubriferi superauit lumina monstri.

Te tamen o paruẽ rector polydecte seriphis:

Nec iuuenis uirtus per tot spectata labores:

Nec mala mollierant. sed inexorable durus

Exerces odium. nec iniqua finis in ira est.

Detrectas etiam laudem: fictamque Medusæ

Arguis esse necem. dabimus tibi pignora ueri.

Parcite luminibus: perseus ait: ora que regis

Ore medusæo silicem sine sanguine fecit.

Hactenus aurigenẽ comitem tritonia fratri

Se dedit. inde caua circumdatã nube seriphon

Deserit a dextra cypro gyaroq; relictis.

Qua; super pontum uia uisa breuissima: thebas

Virgineumq; heliconã perit: quo monte potita

Constitit: & doctas sic est affata sorores.

strabo scribat uniuersos seriphios una cum polydecte in lapides fuisse cõuersos: idq; in ultionem matris a perseo factum: quia illis adiutoribus seriphi rex polydectes nuptiis inuitẽ adegisset. Adeo autem lapidosam esse seriphum: ut qui conuiciantur: id inspecta obuuisse gorgone cauesentur. Parcere autem oculis dicitur: qui illos continet clausos. Hactenus aurigenẽ. Nullam quidem hoc loco poeta exponit transformationem. Sed rem sane admirandam describit quo concinnius musarum iraues transformationem subnectat. Narrat enim quẽ admodum pegalum equus alatus: quẽ paulo ante diximus una cũ chrysaore e sanguine colli Medusæ exiliisse ad Heliconẽ Bœotia; montem peruenit: ubi cum terrã pedis ungula percussisset: illico fons: $\eta\omega\omega\kappa\rho\eta\nu\eta$. hoc est caballinus est appellatus: exortus fuisse memoratur. Ad eũ igitur uidendũ relicto perseo pallas pfecta est: q; a musis accepta q; propitissime ad ipsum fuit deducta. Dextra cypro gyaroq; relictis. Cypro qdem legitur. Sed cũ hæc insula lõge a gyaro distet: utpote q; sit in mari pãphilio: cũ gyaron eẽ in ageo eõlter: minus huic loco cõuenire uidet. Forsitan autẽ p Cypro legendũ est scyro. Nam scyros insula est una ex cycladibus gyarois ppinq; quæ & ipsa una est ex cycladibus in qua mures ferrũ rodere dicãtur. Inde gyareus nomẽ gẽtile trisyllabũ declinatur. Mendũ est apud Pliniã: ubi legit. Scyros a Naxo quatuordecim milia passuũ Homeri sepulchro uenerãda. Cũ nõ Scyros. Sed los ex snia etiã strabonis legendũ sit. Virgineũ. helicoã. Virginitus musis nymphisq; dicatã. Doctas sorores. periphraſis e musarũ. Nam musæ Iouis & Mnemosynes filia; sunt: q; $\omega\pi\alpha\rho\tau\omega\omega\delta\alpha\iota$ hoc e ab inquirẽdo dicãtur: Vt inquit Diodorus: quod ea ingrant hominesq; doceãt q; ab indoctis ignorant: & quod querẽdo scia pariat. Nouẽ autẽ fuisse musas iam fere inter oẽs constat: & si qdam tres tantũ esse contendant: Quibus nomina a proprio cuiq; munere indita fuerunt. Clio $\alpha\omega\omega\tau\omega\omega\kappa\lambda\epsilon\omega\omega$ hoc est a gloria: quæ ex poetarum laudibus oritur dicta est. Euterpe $\alpha\omega\omega\tau\omega\omega\epsilon\upsilon\tau\epsilon\rho\omega\omega\sigma$ hoc est a iucundo propter uoluptatem quæ ab audientibus ex honesti perceptiõẽ sentitur. Thalia $\alpha\omega\omega\tau\omega\omega\theta\alpha\lambda\lambda\epsilon\iota\upsilon$ hoc est a uirendo quod in longum tempus poetarum gloria uirescat. Melpomene $\alpha\omega\omega\tau\omega\omega\mu\epsilon\lambda\tau\epsilon\omega\omega\delta\alpha\iota$ hoc est a modulando: quod melodiam audientes maxime demulceantur. Terpsicore $\alpha\omega\omega\tau\omega\omega\tau\epsilon\rho\psi\iota\kappa\omega\omega$: hoc est de-

fo acrisio Acrisioneas arces. acrisii regnum. Male. inique ac iniuste. Te tamen o paruẽ. Hac apostrophe poeta polydectem Seriphi regem in odium inuidiamq; adducit: quoniam Persei uirtute. neq; laboribus quos perpeffus est: neq; periculis quibus se exposuerat: ab ira odioq; deduci reoueriq; poterat. Polydectes autem Magnetis fuit filius rexq; insulæ seriphi: ut diximus. Is persei ab se educati ferocius ingenium ueritus sub prætextu gloriæ immortalis adipiscẽdæ: eum ad expeditionem contra Medusã suscipiendã hortatus est: putans ipsum in ea expeditione peritorem. cum uero eum non in columen mortis sed uictorẽ quoq; rediisse uidisset: cepti uenit gloriæ detrahere: minieq; Medusã ab ipso fuisse obruncatã iactare. Quare indignatus perseus ut quod assercbat: ueq; esse pbaret: illi caput Medusæ ostendit: quõ uiso polydectes in lapidem scribitur fuisse cõmutatus. Te tamen o paruẽ. Quãuis inq; tot miranda gesserit perseus: totq; in lapides cõuerterit: tu tamen odium mollire nedum deponere nõ potes. Seriphi. Insula est una ex sporadibus seriphus. Vnde seriphius nomẽ gentile deriuat. Detrectas. diminuis. Arguis. Arguere uis & probare. Parcite luminibus. nolite respicere. hæc iis ait qui cũ polydecte aderant: admonet enim ut oculos auertant: ne & ipsi in lapides mutentur. Quãq;

Proetus in statu am

Polydectes in statuã

scyro

ectando: quod doctrina hominum animi maximo opere delectantur. Erato Ἔρατο τοῦ Ἑρατοῦ hoc est ab aman-
do: quod docti homines ab omnibus amentur. Polymnia quod cantus suauitate poetas reddit gloria immor-
tales. Urania Ὑρανία τοῦ Οὐρανοῦ hoc est a caelo: quod uiri eruditi ad caelum gloria tollantur. Calliope Ἄλκιον
καλλιῶνος hoc est a bona uoce quod catus suauitate alias antecedens magni ab audientibus aestimetur.

Medusae praepetis, uolucris & alati equi. Vidi ipsum materno sanguine nasci, ipsum pegasum. Aderat. natus
Perseo pallas: cum medusam obrucavit. Excipit uranie. Una est ex noue musis quae caelestis interpretari potest. οὐρανία

Hippo-
crene
fons

nos. n. unde uenit caeli significat. Pedis icti-
bus, percussione pedis. Haec autem narratur ut fa-
bulam sequentem apte conectat cum superioribus.

Felices studiique locique causa subaudienda ui-
detur: ut intelligamus causa studii ac loci mu-
sas felices esse. Mæonidas. Musas. Mæoni-
des autem non a mæonis filiabus deuictis: ut qui-
dam somnias: sed a mæonia dicuntur: ut aonides
ab aonia, pierides a pieria. Thespiades a the-
spis fuerunt denominatae. Quae uero Myoni-
des prima per y graecam uocalem forsitan recti-
us scriberentur. Nam Myonia urbs est phocia-
dis: de qua Pausanias in primo mentione fa-
cit. Opera ad maiora, ad bellica gesta: quae
quidem studiis disciplinae sunt maiora. Sed
uetitum est adeo sceleri nihil, omnia inquit scelerati
audent, neque sibi quicquam prohibitum esse putant.

Adeo, certe. Omnia terrerent uirgineas mentes.
Sua est generalis, uirgines enim natura sunt ti-
midae. Dirusque ante ora pyreneus uertitur,
uersari uideat, pyreneus autem ut hinc colligere
possumus thrax fuit tyrannus: qui Daulida
phocidis urbem occupauit: ubi cum quodam die
pluuioso musas ad parnaeum euntes uidisset:
ut tecta sua subiret: dum pluuia cessaret: inuita

Pyrene-
us
Mou-
sa in
aues

uit. Cum uero iam imber cessasset musaeque disce-
dere uellent: pyreneus impius clausis foribus
illis uim inferre parabat. Sed musae in aues con-
uersae euolauerunt: quas cum persequi pyreneus
uellet: ex arce se praecipitem iaciens caput ter-
rae illisit sicque expirauit pyreneus sane nomen
est trisyllabum: non ut quidam putant quadrisylla-
bum: nisi pro monte accipiat: quo gallia ab his-
pania determinat. Tunc enim penultima cum
a diphthongo scribitur. Daulia rura. Daulios
agros. Daulida autem quae & daulis dicitur: urbs est
phocidis a daulide nymphea: ut scribit paula-
nias appellata. phocis autem regio est: in qua par-
naeus, unde phocenses dicuntur. Phocaea uero
urbs est ioniae a phocis: quae multae conditores
eius secuta fuisse dicuntur: appellata. Eiusdem
nominis urbs est cariae. Annuimus, consensimus,
more gessimus. Victo aequilibus austro. Au-
ster quoque & notus dicitur: pluuia ac nubes. Aglo
uero serenitate affert. Impetus ire fuit, uolun-
tas abunde nobis fuit. Est autem locutio graeca
a latinis frequenter poetis usurpata. Vecors,
stultus, corde priuatus. Musa loquebatur
Eleganti phantasia multas describit meta-
morphoseis poeta. Musa namque fingitur pal-
la di referre certamen suum cum pieri filiabus: quo quidem in certamine & transformationes deorum in uaria
animalia tempore belli gigantei a pieri filiabus canuntur & poena Typhoc gigantei: & Proserpinae raptus:

Fama noui fontis nostras peruenit ad aures:

Dura medusae quem praepetis ungula rupit.

Is mihi causa uiae, uolui mirabile factum

Cernere, uidi ipsum materno sanguine nasci.

Excipit Uraniae, quaecumque est causa uidendi

Has tibi diua domos animo gratissima nostras:

Vera tamen fama est: & pegasus huius origo

Fontis: & ad latrices deduxit pallada sacros:

Quae mirata diu factas pedis ictibus undas

Siluarum lucos circumspicit antiquarum:

Antraeque & innumeris distinctas floribus herbas:

Felicesque uocat pariter studiique locique

Mæonidas: quam sic affata est una sororum.

Onisi te uirtus opera ad maiora tulisset:

In partem uentura chori tritonia nostris:

Vera refers: meritoque probas artemque locumque

Et gratam sortem: tutae modo simus: habemus.

Sed uetitum est adeo sceleri nihil, omnia terrent

Virgineas mentes: dirusque ante ora pyreneus

Vertitur: & nondum me tota mente recepi.

Daulia trahicio phocaeque milite rura

Ceperat ille ferox: iniustaque regna tenebat:

Templa petebamus parnaesia, uidit euntes:

Nostraque fallaci ueneratus numina uultu

Mæonides (cognorat enim) consistite dixit.

Nedubitate precor tecto graue sidus & hymbrem

(Hymbre erat) uitare meo, subiere minores

Saepe casus superi, dictis & tempore motae

Annuimusque uiro: primaque intrauimus aedes.

Desierant hymbres: uictoque aquilonibus austro

Fusca repurgato fugiebant nubila caelo.

Impetus ire fuit, claudit sua tecta pyreneus:

Vimque parat: quam nos sumptis effugimus alis.

Ipse secururo similis stetit arduus arce:

Quaque uia est uobis: erit & mihi dixit eadem.

Seque iacit uecors e summo culmine turre:

Et cadit in uultus: discussisque ossibus oris

QVINTVS

& cyanes in fontem mutatio. multa q; alia contra a musis cantantur. pierus igitur ex Anippe uxore nouem su-
 stulit filias: quarum pulchritudine ac uocalitate mater superba musas in certamen prouocare est ausa. Eas ue-
 ro nympharum iudicio uictas musa indignatae uocalitate erepra in raucas picas conuerterunt. Minime uero
 illi sunt audiendi: qui musas pierides a deuictis pieri filiabus denominatas fuisse putant cu a pieria: ut ait stra-
 bo dicantur. Voxq; salutantum. chare enim quo uerbo graeci salutant. exprimeret uidentur picae. Sua fata q;
 rentes. De sua fortuna conuerterentes. Pellais in aruis. Thessalicis agris. pella namq; urbs est Macedoniae Ale-

Tundit humum moriens scelerato sanguine tincta.
 Musa loquebatur. pennae sonuere per auras:
 Voxq; salutantum ramis ueniebat ab altis.
 Suspicit: & linguæ quærit tam certa loquentes
 Vnde sonent: hominemq; putat ioue nata locutum.
 Ales erat: numeroq; nouem sua fata querentes
 Institerant ramis imitantes omnia picae.
 Miranti sic orsa dea dea. nuper & ista.
 Auxerunt uolucrum uictæ certamine turbam.
 Pierus has genuit pellæis diues in aruis.
 Pæonis Anippe mater fuit. illa potentem
 Lucinam nouies: nouies paritura uocauit.
 Intumuit numero stolidarum turba sororum.
 Perque tot Aemonias & per tot achaidas urbes
 Huc uenit: & tali committit proelia uoce.
 Desinite indoctum uana dulcedine uulgus:
 Fallere. nobiscum si qua est fiducia uobis
 Thespiades certate dea. nec uoce nec arte
 Vincemur. totidemq; sumus. uel cedite uictæ
 Fonte medusæ & Hyantea Aganippe.
 Vel nos Aemathis ad pæonas usq; niuosos
 Cedemus filuis. dirimant certamina nymphæ:
 Turpe quidem cõtendere erat. sed cedere uisum
 Turpius. electæ iurant per flumina nymphæ.
 Factaque de uiuo pressere sedilia saxo.
 Tunc sine sorte prior: quæ se certare professa est:
 Bella canit superum: falsoque in honore gigantes
 Ponit: & extenuat magnorum facta deorum:
 Emissumque imade sede Typhoea terre
 Celitibus fecisse metum: cunctosq; dedisse
 Terga fuge. donec fessos ægyptia tellus
 Ceperit: & septem discretus in hostia nilus:
 Huc quoq; terrigena uenisse typhoea narrat:
 Et se mentitis superos celasse figuris.
 Duxq; gregis dixit fit iupiter: unde recuruis
 Nunc quoq; formatus libys esteu cornibus Hámō.
 Delius in coruo. proles semeleia capro.
 Terunt: inde factum est ut egypti multa animalia pro diis colant. In quorum stulticiam iuuenalis cam scripsit

xandri Magui natiuitate nobilis. Vnde Iuue-
 nalis. Vnus Pellæo iuueni non sufficit orbis.
 Pæonis Anippe mater fuit. pæonia pars
 ē Macedoniae montana: quæ emathia quoq;
 dicitur. patronymicū aut posuit loco gētilis. Lu-
 cina Iuno Lucina q; a pruriētibus mulieribus
 iuocabatur: a luce ē appellata: q; i luce educer
 ifantes sospites credebat. Perque tot Aemo-
 nias. Aemōia eadē ē cū Thessalia ab Aemo-
 ne rege dicta. Aemon aut filius fuit Chlorige
 filii Pelasgi. p̄ aut fuit Thessalia a quo Thessa-
 lia fuit cognominata. Achaidas. Achaidas.
 Græcas. Thespiades. certate dea. Musæ
 Thespiades dictæ sūt: nō a Thespia eaz ma-
 tre ac Mæonis uxore. ut qdā ex suo cōmodo
 fingūt: Sed a Thespiis urbe Bœotia: ubi ma-
 xie colebant: cui opinio accedē Ouidius uis-
 det: cū deas Thespiades eas uocet. Cū quo-
 dā. n. cōtēptu sic eas Pieri filia appellat: ac si
 dicerēt Thespiēsū dea: ii aliog. Fōre Me-
 dusæ. p̄phrasī ē Hippocrenes fōtis musis
 dicat. Et Hyantea Aganippe. Bœotia. Nā
 hyātes ppli sūt Bœotia. Aganippe uero fōs
 ē Bœotia: musis sacer. Ad pæonas niuosos.
 Mōranos. Pæones nāq; ppli sūt. Macedoniae
 montani. Dirimant certamina nymphæ. Di-
 iudicent inquit utre nostrum melius cecine-
 rint. Dirimi autem proprie dicunt bella atq;
 lites: cum sedant. Per flumina. Per stygem
 paludem. Factaque de uiuo. Hoc de iure sū-
 ptum uidetur. iudices enim sententiam lau-
 ri sedere iubentur. Tunc sine sorte prior.
 Stoliditatem simul & temeritatem filiarū ple-
 ri notat musa: quarum una anteq; forte decer-
 neretur. utre deberēt cantum ichoare: bellū
 giganteū canere cœpit. Emissūq; typhoea:
 Typhoeus qui & typhon dicitur titāi & ter-
 re fuit filius tanta audacia ut Iouem i pugna
 prouocare sit ausus. Quare Iupiter illū tul-
 mine strauit trinactiaq; insula subiecit. Sa-
 ne typhoeus ita trisyllabum est: ut non o & e:
 sed e & u in diphthongum copulentur. Qu-
 dam enim de orthographia scribentes cum
 ce diphthongo hoc nomen scribendum stul-
 te præcipiunt. Donec fessos ægyptia tellus.
 Ceperit. Gigantes titanornm filii: ut in prio-
 quoq; diximus typhoeo duce impetum i de-
 os fecerunt. ac eos in ægyptum usq; fugere
 coegerunt: ubi se typhoei metu in uaria ani-
 malia. ut perspicue describit Ouidius: cōuer-

Pierides in picae
 Gigan-
 roma-
 chia
 Iupiter
 i arietē
 Apol-
 lo i cor-
 uum:
 Bac-
 chus in
 capram

satyrā: cuius ē initium. Quis nescit uolusi Bithynice qualia demens Aegyptus portenta colat. Duxq; gra-
gis. Periphralis est arietis. Nam Iupiter se in arietē cōmutauit: cuius rei argumētū est: quod Iupiter Hāmon
in libya sub figura arietis colitur. Fele soror phœbi. Diana soror est Apollinis: quæ se in felem domesticum
animal muribus auibusq; maxie infestum conuertit. Cyllenius ibidis alis. Ibis auis Ciconiæ similis Aegypti
peculiaris imunda: ut quæ rostro anum purget. Poscimur aonides. Nos inquit musæ ad cātandū iuitamur.
Significat autem se & prudentes & modestas esse: quæ nisi rogata non surrexerint ad cantandum: id quod im-

Dianā
in felē
Iuno in
uaccam
Venus
in piscē
Mercuri-
us in
ibidem

Cereris
laudes

Proser-
pinæ ra-
ptus

puerentes Pieri filia fecerūt: quæ ne iacta qui
dē sorte canere cœperit. Aonides uero mu-
sæ dicūtur ab Aonia Bœotia pre montana
Leui umbra. suaui ac iucunda. Dedimus.
summā certaminis uni. hoc est. Totū certa-
men uni ex fororibus cōmisimus. Callio-
pe. una est ex musis: cui a pulchritudie ac bo-
nitate uocis nomē inditū est. Νῆ. κέλλος.
pulchritudo. οψος uox dicit. morē autē
Citharedoxē expressit: qui citharæ chordas
anteq; uerū incipiant cantum tēptare solēt.
Chordæ autē proprie dicuntur musicorum in-
strumentorū. Neruis. cohrdis. Prima Ce-
res. A laudibus Cereris carmē suū Callio-
pe auspiciatur. Ceres autem Saturni & opis fi-
lia fuisse dicit: quæ omnīū prima agroꝝ cul-
tum ac frumenta hoībus monstrauit. legesq;
adinuenit: quibus hoīes ciuilitate uiuere cœ-
perunt. Vesta giganteis. Thyphoeo Giga-
ti fulmine percusso Iupiter siciliā insulam su-
periniecit: nequādo resurgens cælo deos pel-
lere temptaret. Trinacris. Sicilia quidē tri-
nacris a poeta: sed ab aliis trinaeria frequen-
tius dicitur: quod tria ex pte habeat & pmon-
toria pelorum. Lilybæum & pachynum. Ma-
gnis molibus. montibus. ponderibus. Au-
sonio peloro Italo quippe qui & ad Italiam
uergat & ab ea mille & quingētis passibus di-
stet. Dicitur autē pelorus a peloro classis
Hannibalis gubernatore quem interfectum
Hannibal cū crederet se in insidias adductū
ibi sepeliendum curauit. Leua pachyne tibi.
Apostrophe ad mōtem. qua maxime ora-
tio exornat. Pachynus uero Sicilia est pmo-
torū in Graciā uergens. Lilybæo crura p-
munt. Lilybeus quoq; Sicilia est pmon-
torū Aphricam respiciens. Degrauat ætna ca-
put. Deprimit. Aetna uero mons ē Sicilia
altissimus: cuius uertex fere semper flāmas
eiecat. est etiā urbs ætna a Hierōe rege ædi-
ficata. Vnde Aetna dicunt. Sæpe remoli-
ri. Sæpe inquit tēptat montes excutere. quo
tēpore maximi sūt terremotus: p quod qdē
significat uastum Typhoei & robur & cor-
pus. Remoliri: demoliri. decutere. præposi-
tionem posuit pro præpositione. Rex silentium.
Solum. animarum & inferni. Ambibat. circuibat. Fundamina. Fundamenta. Postquam exploratum
satis est. Satis compertum est. Hæc autem narrantur ut commodius fabula fabula connectatur. Labare. ua-
cillare. Videt hunc Erycyna uagantem. Erycyna Romanis Siculicq; uenus dicitur ab Eryce ueneris ipsius ac
Butæ filio: qui cum in sicilia regnaret: ac plurimum corporis uiribus polleret: hospites ut secū cæstibus decer-
tarēt puocabat. Is extracto matri ueneri templo: quæ ericyna fuit appellata: cū Hercule cōgressus ab eo fuit i-

Fele soror phœbi. niuea saturnia uacca.

Pisce Venus latuit. Cyllenius ibidis alis.

Hactenus ad citharam uocalia mouerat ora.

Poscimur Aonides. sed forsitan oia non sunt.

Nec nostris præbere uacat tibi cantibus aures.

Ne dubita: uestrumq; mihi refer ordine carmen:

Pallas ait. nemorisq; leui confedit in umbra.

Musa refert. dedimus summam certaminis uni.

Surgit: & immensos hedera collecta capillos

Calliope querulas prætemptat pollice chordas.

Atq; hæc percussis subiungit carmina neruis:

Prima ceres unco glebam dimouit aratro.

Prima dedit fruges alimenta q; mitia terris.

Prima dedit leges. cereris sunt omnia munus.

Illam canenda mihi est. utinam modo dicere possem

Carmina digna dea. certe est dea carmine digna.

Vasta giganteis iniecta est insula membris

Trinacris: & magnis subiectum molibus urget

Aethereas ausum sperare typhoea sedes

Nititur ille quidem: temptatq; resurgere sæpe.

Dextra sed ausonio manus est subiecta peloro.

Leua pachyne tibi. lilybæo crura premuntur.

Degrauat ætna caput. sub qua resupinus harenas

Eiecat: flammamq; fero uomit ore typhoeus.

Sæpe remoliri luctatur pondera terræ:

Oppidaq; & magnos deuoluere corpore montes:

Indetremis tellus: & rex pauet ipse silentium.

Ne pateat: lateq; solum retegatur hiatu:

Immissusq; dies trepidantes terreat umbras.

Hanc metuens cladem tenebrosa sede tyrannus

Exierat: curruq; atrorum uectus equorum

Ambibat siculæ cautus fundamina terræ:

Postq; exploratum satis est loca nulla labare:

Depositoq; metu uidet hunc erycina uagantem

pluto. Manes silentes dicunt: quod mortuis nulla uox sit.

Solum. animarum & inferni. Ambibat. circuibat. Fundamina. Fundamenta. Postquam exploratum

satis est. Satis compertum est. Hæc autem narrantur ut commodius fabula fabula connectatur. Labare. ua-

cillare. Videt hunc Erycyna uagantem. Erycyna Romanis Siculicq; uenus dicitur ab Eryce ueneris ipsius ac

Butæ filio: qui cum in sicilia regnaret: ac plurimum corporis uiribus polleret: hospites ut secū cæstibus decer-

tarēt puocabat. Is extracto matri ueneri templo: quæ ericyna fuit appellata: cū Hercule cōgressus ab eo fuit i-

QVINTVS

Monte suo residens: natumq; amplexa uolucrum
 Arma manusq; meæ. mea nate potentia dixit:
 Illa quibus superas omnes: cape tela cupido:
 Inq; dei pectus celeres molire sagittas;
 Cui triplicis cessit fortuna nouissima regni.
 Tu superos: ipsumq; iouem. tu numina ponti
 Victa domas: ipsumq; regit qui numina terræ.
 Tartara quid cessant: cur nō matrisq; tuumq;
 Imperium profers: agitur pars tertia mundi.
 Et tamen in cælo quoq; iam patientia nostra est.
 Spernimur: ac mecum uires minuuntur amoris.
 Pallada non ne uides iaculatricemq; dianam
 Abcessisse mihi: Cereris quoq; filia uirgo:
 Si patiemur erit. nam spes affectat eadē.
 At tu profocio: si qua est ea gratia: regno:
 Iunge deam patruo. dixit Venus. ille pharetram
 Soluit: & arbitrio matris de mille sagittis
 Vnam se posuit. sed qua nec acutior ulla:
 Nec minus incerta: nec quæ magis audiat arcum.
 Oppositoq; genu curuauit flexile cornu:
 Inq; cor hamata percussit harundine ditem.
 Haud procul ætneis lacus est a mœnibus altus
 Nomine pergusa. non illo plura caryster
 Carmina cignorū labentibus audit in undis.
 Silua coronat aquas cingens latus omne: suisq;
 Frondibus ut uelo phœbeos sum mouet ignes.
 Frigora dant rami. uarios humus humida flores
 Perpetuum uer est: quo dum proserpina luo
 Ludit: & aut uiolas aut candida lilia carpit:
 Dumq; puellari studio calathosq; sinumq;
 Implet: & æquales certat superare legendo:
 Pene simul uisa est: dilecta q; rapta q; diti.
 Vsq; adeo est properatus amor. dea territa mœsto
 Et matrem & comites: sed matrem sepius ore
 Clamat: & ut summa uestem lanariat ab ora:
 Collecti flores tunicis cecidere remissis.
 Tantaq; simplicitas puerilibus affuit annis:
 Hęc quoque uirgineum mouit iactura dolorem:
 Raptor agit currus: & nomine quęque uocando
 Exortatur equos: quorum per colla iubaſque
 Excutit obscura tinctas ferrugine habenas:
 Perque lacus altos & olentia sulfure fertur
 Stagna palicorum rupta feruentia terra:

uis & thalæa nymphæ uulcano genitæ filii fuerunt. ut uero alii in primisq; silenus scriptor græcus uulcani ex Actna Oceani filia. Dicti sunt autem palici αἰῶ τοῦ ἀσπινικῆ σόδα. hoc est ab iterū ueniendo in uitam

terfectus. In uertice autem mōtis qui ab ipso
 eryx cognominatur: dicitur fuisse tumulatus.
 Narraturus uero poeta cyæes nymphæ trās
 formationē i stagnum. prius proserpinæ ra
 ptum elegantissime describit. Cū enim plu
 to deus iterorum in Sicilia uagaret: sagitta a
 cupidine rogatu ueneris percussus uisa pro
 serpina cereris filia ita exarsit: ut eā rapta sta
 tim curru suo iponeret: atq; asportaret. Cū
 uero a cyane nymp̄ha retineret: ipse adapa
 ta terra ad inferos cum amica deuectus est.
 Cyane autem eo dolore fuit affecta: ut paula
 tim in fontē fuerit commutata. Monte suo
 eryxe sibi dicato. Natū uolucrē filiū alatū:
 hoc est cupidinē. Arma manusq; meæ. Ea
 dē ferme oratione uenus apud uergiliū cupi
 dinē filium alloquitur. Natæ meæ uires. mea
 magna potentia solus. Inq; dei pectus. In
 aiūm plutonis. Molire. præpara. Tripli
 ces regni. quod in tres diuisum ē partes: qua
 rū suprema hoc est cælū optigit Ioui. media
 hoc est terra cū mari neptuno. Infima ac ul
 tima hoc est. inferi plutoni. Profers. produ
 cis. amplificas. Agit pars tertia mūdi. hoc
 est. De tertiæ partis mūdi iperio cōtenditur
 parūq; abest quin ea a nobis amittat. Et tū
 in cælo quoq;. Nō solum inquit inferos pati
 mur ab amore liberos esse: uerū superiorum
 quoq; quidā nos spernūt nostraq; patientia
 fruunt. Pallada nōne uides. A quibus potis
 simū spernat uenus exponit. pallas enim ac
 Diana perpetuā uouerant uirginitatē. Cer
 reris quoq; filia. pserpina q; Iouis & cereris
 fuit filia. Patruo. plutoni q; Iouis frat̄ pser
 pinā sibi uxore copulauit. Nec q; magis au
 diat arcū. hoc ē. Nec q; facilius ab arcu emitt
 at. Illæ nāq; sagittæ arcui audire & obrēpe
 rare dicunt: q; facile ab arcu emittūt. Hama
 ta arūdine. Sagitta ferro armata & hamo: q;
 qdem e corpe difficult̄ extrahi pōt. Est at̄ ha
 matus nomē p̄cipio silē ut galeatus. Dite
 plutonē: q; a græcis πλουτος dicit̄. Haud
 procul ætneis. Lacū noie p̄gusam describit: iu
 xta quē pserpina cū sibi æq̄libus puellis flo
 res colligēs a plutone illac curru trāsēute rap
 ta fuit. Aetneis mœnibus. ætna urbe. Est
 nāq; ætna & urbs Sicilia & mōs. ut diximus.
 Phœbeos ignes. Solis feruores. Puellari
 studio. puellæ cōueniētī. Vsq; adeo p̄pera
 tus amor. Acclamatōe hac significat̄ q; uehe
 mēs ad amādū sagitta cupidinis effectus fue
 rit pluto. Ab ora summa. a supremo limbo.
 Hęc quoq; iactura: q; amiserat flores. Ex
 cutit. cōcutit. Obscura ferrugie. Ferrugieo
 colore: q; fuscus ē ac ferreo silis. Stagna pal
 icorū. palici: ut æschylus in ætnis scribit: Iou
 is & thalæa nymphæ uulcano genitæ filii fuerunt. ut uero alii in primisq; silenus scriptor græcus uulcani ex

Pergu
 sa lacus

cum mortui iam essent. Nam cum thalea nympha a Ioue fuisset compressa Iunonis timore optauit: ut sibi terra dehisceret: Quod quidem ubi factum est: maturi partus tempus aduenit. Ex terra igitur adaperita: duo simul infantes exiliuere: qui palici sunt appellati. Non autem palisci: ut putat Tortellius: qui in hoc quoque foede nimium fallitur. Nam paliscos αρωτος παλις quod est iterum & hiscere uerbo latino scribit componi eoque secundae syllabae. s. litteram praecipit ascribendam: cum & nome graecum proculdubio sit: nec si illo modo componeretur: graeci unquam huiusmodi uerbo uterentur. Iuxta palicos autem fons est palicine: qui aquam in altu sex cubita eiaculari dicitur: quae in eundem fonte iterum reuertatur. Ius quoque iurandum ibi sanctum fuisse scribunt. Quae enim quis iurasset: ea in tabella scripta in aquam proiciebantur: ac siquidem uera fuissent: tabella fluitabat. Siquis uero peierasset: tabella submergebatur: nec usquam apparebat. In periurio uero deprehensus comburebatur. Feruētia. Innuir poeta ibi esse fontes calidag aquarū.

Cyane
in sta/
gnum

Et qua bacchiadae. hoc est originem a bacchia ducentes. Bacchias enim Dionysi filius Corinthum habitauit. Ab eo autem genus ducentes ut scribit & Strabo & expositor αρωτος Τικων Apollinii generosissimi corinthiorum habebantur. Caterum expulsi Corintho propter Actaeonis mortem dicuntur fuisse. Melissus enim pater cum uidisset filium a bacchiadis dilaceratum: iamque isthmia forent celebranda: astans altari multa in corinthios est imprecatus: nisi filii cedem uindicerent: cumque ea dixisset se precipitem ex alto de dit. Quare corinthii ne inultam eam cedem relinquerent oraculoque id iubenti optemperarent: bacchiadas expulerunt. Chersicrates autem unus bacchiadum Cercyran aedificauit cum illinc Colchos eiecisset. Videtur autem poeta innuere Drepanum a bacchiadis aedificatum: quod & Cercyra Drepane fuerit appellata quod ut Timaeus inquit: Δρεπαιον hoc est falx illic abscondita est quam Cronus urani hoc est caeli pudenda aut Iupiter Croni reciderit. Bimari Corintho. Corinthus idcirco bimaris appellatur: quod in isthmo peloponnesi aedificata ab altera parte Aegeum mare. Ab altera Ionium spectet. Inter inaequales portus. Alter namque maior est alter minor perhibetur. Posuerunt moenia. Urbem Drepanum aedificauerunt. Est medium Cyanes. Locum describit: ubi Cyane nympha Plutoni inhibere uoluit: ne proserpinam asportaret: Caterum a Plutone contempta dolore in fontem sui nominis fuit conuersa: qui Anapi fluuio commixtus iuxta ortygiam insulam in mare labitur. Et pisces Arethusa. Arethusa fons est Siciliae iuxta Syracusas urbem: quam idcirco Pisam poeta uocat: quod: ut diximus creditur esse alpheus: qui fluuius iuxta Pisam olympiae: urbem labens absorbetur a terra ac subter mare fluens in Siciliam usque arethusam efferre dicitur. Componere. Comparare. Anapis qui & anapus dicitur fluuius est Siciliae. qui idcirco Cyanem amare fingitur: quod iuncti in mare defluunt. Saturnius. Pluto Saturni filius. Condidit. Iecit tantis uiribus ut totum sceptrum occultaretur. Icta uiam tellus. Nam scepro percussa ita hiauit ut facile plutonis currus illac ad inferos pertransierit. Medio cratere. in mediam uoraginem. Nam crater non solum uas dicitur: sed ad eius similitudinem hiatus quoque terrae unde flamma praesertim egrediatur: crater appellatur: unde Empedoclem se in aetnae craterem precipitasse legimus. Inconsolabile uulnus. Maximum dolorem: qui nullam consolationem admittere posset. Omnis. Tota. Ossa pati flexus. ossa fieri flexibilia. Exilibus. tenuibus ac paruis. Euanida. Euanescencia. resoluta. Restatque nihil quod prendere possis.

Et qua bacchiadae bimari gens orta corintho

Inter inaequales posuerunt moenia portus.

Est medium Cyanes & piscae arethusa:

Quod coit angustis inclusum cornibus aequor.

Hic fuit: a cuius stagnum quoque nomine dictum:

Inter sicelidas Cyane celeberrima nymphas:

Gurgiteque medio summa tenus extitit aluo:

Agnouitque deam: nec longius ibitis inquit.

Non potes inuitae Cereris gener esse. roganda.

Non rapienda fuit. quod si componere magnis

Parua mihi fas est: & me dilexit anapis.

Exorata tamen: nec ut haec exterrita nupsi.

Dixit: & in partes diuersas brachia tendens.

Obstitit. haud ultra tenuit saturnius iram:

Terribilemque hortatus equos in gurgitis ima

Contortum ualido sceptrum regale lacerto

Condidit. iceta uiam tellus in tartara fecit.

Et pronos currus medio cratere recepit.

At Cyane raptamque deam contemptaque fontis

Iura sui moerens inconsolabile uulnus

Mente gerit tacita: lachrymisque absumitur omnis.

Et quarum fuerat magnum modo numen: in illas

Extenuatur aquas. molliri membra uideres.

Ossa pati flexus. ungues posuissent rigorem.

Primaque de tota tenuissima quaeque liquecunt.

Caerulei crines digitique & crura pedesque.

Nam breuis in gelidas membris exilibus undas

Transitus est. post haec humeri tergumque latiusque

Pectoraque in tenues abeunt euanida riuos.

Denique pro uiuo uiciatas sanguine uenas

QVINTVS

Lympha subit: restatq; nihil quod prendere possis.
 Interea pauidæ nequicq; filiamatri
 Omnibus est terris. omni quæ sita profundo.
 Illam non udis ueniens aurora capillis:
 Cessantem uidit. non helperus. illa duabus
 Flammiferas pinus manibus succendit ab ætna:
 Perq; pruinofas tulit irrequieta tenebras:
 Rursus ubi alma dies hebetarat sidera: natam
 Solis ab occasu. solis quarebat ad ortus.
 Fessa labore sitim conceperat: ora que nulli
 Colluerant fontes. contactam stramine uidit
 Forte casam: paruasque fores pulsauit. at inde
 Prodit anus: diuamq; uidet: lymphamq; roganti
 Dulce dedit resta quod coxerat ante polenta.
 Dum bibit illa datum: duri puer oris & audax
 Constitit ante deam. risit auidamq; uocauit.
 Offensa est: neque adhuc epota parte loquentem
 Cum liquido mixta perfudit diua polenta.
 Combibit os maculas: & que modo brachia gessit
 Crura gerit. cauda est mutatis addita membris.
 Inque breuem formam: ne sit uis magna nocendi:
 Contrahitur: paruaq; minor mensura lacerta est.
 Mirantem flentemq; & tangere monstra pauentem
 Fugit anum: latebrasq; petit: aptumq; colori
 Nomen habet uariis stellatus corpora guttis.
 Quas dea per terras: & quas errauerit undas
 Dicere longa mora est. querenti defuit orbis.
 Sicaniam repetit: dumq; omnia lustrat eundo:
 Venit & ad Cyanen. ea ni mutata fuisset:
 Omnia narrasset. sed & os & lingua uolenti
 Dicere non aderant: nec qua loqueretur habebat.
 Signa tamen manifesta dedit: notamque parenti
 Illo forte loco delapsam in gurgite sacro
 Persephones zonam summis ostendit in undis.
 Quam simul agnouit: tanq; tum deniq; raptam
 Scisset inornatos laniauit diua capillos:
 Et repetita suis percussit pectora palmis.
 Nescit adhuc ubi sit. terras tamen increpat omnis:
 Ingratasq; uocat: nec frugum munere dignas:
 Trinacriam ante alias: inqua uestigia damni
 Repperit. ergo illic sæua uertentia glebas
 Fregit aratra manu: parilique irata colonos
 Ruricolasq; boues leto dedit: aruaq; iussit
 Fallere depositum: uitiatq; semina fecit.
 Fertilitas terræ latum uulgata per orbem

Nihil inqt duri de Cyanes corpe fuit relictū:
 quod quisquā manibus præhendere possit.
 Interea pauidæ. Ceres pserpinā filiā qrens
 cū defessa siti laboraret: quādā rogauit anū:
 ut sibi aquā ad os colluedū exhiberet. Ea cū
 multū polēta cōmixtū a uetula traditū bibe
 re coepisset. puer audacior & ridere & Cere
 rē Gulæ deditā eē iactare ausus ē. Quare in
 dignata ceres i faciē ipudētis pueri mustū sil
 & polētā expuit: eūq; i stellionem aial uariis
 maculis infectū cōmutauit. Vdis Capillis.
 Hūdis. ppt rorē aut nocturnū aurora hū
 dos capillos fingit hīre. Ab ætna. Ab ætnæ
 incēdio. Hebetarat. Obscurarat. Flāmife
 ras. pinus faces q̄ ex pinu optimæ cōficiunt.
 Ab ætna. supra subaudiamus. Stramine.
 palea. Dulce dedit. Nō mustū: qd̄ ē ditioꝝ
 sed mustū quo rustici quoq; nō carēt puto ac
 cipiēdū. Testa. terreo uase. p qd̄ significat
 poeta uetulā eā inopē admodū fuisse. Polē
 ta. Cū spositio subintelligat. polēta uero ci
 bus ē græcis oli tā familiaris q̄ puls Rōanis.
 uterq; uero cibus ē quo rustici scipueq; mō
 tani utunt. Duri oris. Impudētis. Illi. n. du
 ri eē oris dicunt q̄ sūt ipudētes. Auidā. gulo
 sū. Epota pre. Epotus mō actiua. Mō passia
 uā hēt significationē: ut hoc loco. Sic Iuena
 lis. Epotaq; flūina medo Prædēte. Cōbibit
 os maculas. Cōtrahit. Aptūq; colori no
 mē hēt. Stellio uocat qd̄ paruis stellis isigni
 tus eē uideat. Est at puā aial qd̄ ut inqt Plyni
 us rore tātū uiuit. Astellioe uero stellioatus
 crimē a iurecōsultis deduci uidet. ut. n. stel
 lions Varii sūt & uersicolores. ita ipostores
 atq; deceptores: ut uilia uideant sciofa arte
 qd̄ ac simulatōe mendaciūq; efficiūt. Stel
 latus corpora. Stellatū hīs corpus & guttis in
 sectū: q̄ stellæ uideant. Quarenti deliuit or
 bis. Nā cū totū plustrasset ceres terræ orbē
 ubi q̄reret filiā nihil ei loci restabat. q̄re i sici
 liā est reuersa. Sicaniā. siciliā a sicano fluuio
 appellatam. Persephones zonā. pserpinæ
 cingulū. Quā. n. latini pserpinā: græci pse
 phonen uocant. Parili leto. fili ac pari mor
 te. Aruaq; iussit fallē depositū. hoc ē. aruis
 mādauit: ne sibi credita semina redderēt. De
 positū aut dicit q̄cqd̄ apud aliquem custodiæ
 gratia collocatur. Est uero figurata ac poetica
 locutio Fallere depositū. pro eo qd̄ est fallere
 hoies nō reddēdo semina credita atq; depo
 sita. Sparsa iacet. dispsa marcescit ac nullo
 est in honore: nullumq; fructū hoibus præ
 bet. Segetes. frumenta seminata. Eleganter
 aut ea oia enumerat qbus segetes corrūpun
 tur. Lolū tribulūq; fatigant. Lolū ac tribus
 li herbæ sunt segetibus istæ. Fatigāt. labo
 riosiores efficiunt. Triticeas messes. Triti
 cum. Messis autē pprie dicit tēpus metendi

Puer i/
 pudēs i
 Stellio
 nem

uictor A

& colligendi frumenti. Et inexpugnabile gramē. Indomabile quod nulla rōne ita domari pōt: ut nō renasca-
 tur. gramē autē species est herbae fere ubiq; nascētis quīs simpliciter p herba frequenter gramē accipitur.
 Eleis undis. p subterraneas cauernas ab elide olympiæ urbe ueniētibus. Tres autē sunt uibes hoc noie: una in
 ægypto ab eleo Tantalī filio cognominata. altera in Archadia. Tertia in Hispania. unde Eleus possessiōnū mō-
 nisyllabum. modo Elieus quadrisyllabum. modo elicius quinquesyllabum decinatur. Alpheias. Arethusa:
 quæ Alphei Elidis fluii filia esse uidetur. Nam Arethusa: ut paulo ante diximus: eadem cū Alpheo esse pu-
 tatur. Quæ enim apud pisam in Alpheum
 proiciuntur: ut scribit plinius: eadem in Sici-
 lia ab Arethusa eiciuntur. unde fabulæ datul
 est locus. Alpheum Elidis fluium Arethu-
 sæ nymphæ amore captum eam in Siciliam
 usq; fuisse persecutum. Rorantes comas.
 Stillantes capillos. Imensos siste labores.
 hoc est. immensis desiste laboribus filia quæ
 redæ. Est autem transiuium sisto: quod signi-
 ficat firmo ac stare facio. Violenta. indigna-
 ta. Patuit. Se aperuit: ut plutoni una cum ra-
 pta proserpina ad inferos properanti aditū
 præberet. Pifa mihi patria est. Pifa Arca-
 dia oppidum iuxta quod Alpheus fluius la-
 bitur unde Pifæus deriuat. Pifæ uero pifarū
 numero tantū plurali urbs est etruriæ clarissi-
 ma. unde Pifanus. Mota loco cursim. Are-
 thusa uenatrix fuit nymphea dianæ comes: q̄
 cum forte se in alpheo fluuio lauaret: ita Al-
 pheū i sui amorē pellexit: ut ipsam retinere
 conatus sit. Sed cū i Sicilia usq; fugiētē Al-
 pheus secutus eēt: iplorato Dianæ auxilio i
 fontē sui noīs fingit fuisse cōuersa. Quod id
 circo: ut diximus: fictū ē: qd̄ q̄ iaciūt i Alphe-
 um purgamenta: eici ab Arethusa i sicilia fe-
 re ē obseruātū. Sūt itē mltæ arethusæ & urbes
 & fōtes. Nā & Syriae & eubœæ urbs est Are-
 thusa & Ithacæ fons. Quamq; nō ignobiles
 gramatici græci scribūt oēm fontē Arethusā
 posse uocari αρωρον απειθιυ. hoc ē ab ir-
 rigādo. Aduchar orygiā. Orygia duarū i
 sulaz ē nomē: quaz altera ē i ægeo q̄ & De-
 los dī. Altera Siciliae adiacet de q̄ Vergilius li-
 bro aneidos tertio. Sicano p̄teta sinu iacet
 isula cōtra Plēmyriū undosū. nomen dixere
 priores Orygiā. Alpheū fama ē huc elidis
 amnē. Occultas egisse uias subter mare: qui
 nūc Ore Arethusa tuo siculis cōfūdīt undis.
 Leuata. liberata. Cura. Dolore & sollicitu-
 die. Opaci mundi. Umbrosi. Inferni. Pol-
 les matrona. Potēs uxor. Dolore. pulsa gra-
 ui percussa. affecta magno dolore. Nubila
 Tristis. mœsta. Inuidiosa. Inuidiā Ioui fa-
 ctura. Nata patrē moueat. Proserpina. n. Io-
 uis ex cerere filia fuit. Conat autē ceres Ioui
 psuadere ne patiat filia a Plutone detieri. Si
 reperire uocas. Ac si diceret. hoc esse potius
 amittere q̄ reperire. Q̄drapta: feremus. hoc
 est. Q̄d sit rapta æquo aīo tollerabimus: dū
 modo eā Pluto nobis reddat. Neq; n. p̄do-
 ne marito. Prædones proprie dicuntur: qui
 i mari latrocināt q̄ a græcis piratae uocant.

Arethu-
sa

Sparsa iacet. primis segetes moriuntur in herbis.
 Et modo sol nimius. nimius mō corripit humber
 Sideraque: & uenti nocent: auidæque uolucres
 Semina iacta legunt. lolium tribulique fatigant
 Triticæ messes: & inexpugnabile gramen.
 Tum caput eleis alpheias extulit undis:
 Rorantesque comas a fronte remouit ad aures.
 Atque ait. o toto quæ sitē uirginis orbe
 Et frugum genitrix immensos siste labores:
 Ne ue tibi fidæ uiolenta irascere terra.
 Terra nihil meruit: patuitque inuita rapina.
 Nec sum pro patria supplex. hucho spita ueni.
 Pifa mihi patria est: & ab helide ducimus ortus.
 Sicaniam peregrina colo. sed gratior omni
 Hæc mihi terra solo est. hos nunc arethusa penates.
 Hanc habeo sedem: quam tu mittissima serua.
 Mota loco cur sim tantique per æquoris undas
 Aduchar ortygiam: ueniet narratibus hora
 Tempestiua meis: cum tu cura que leuata
 Et uultus melioris eris. mihi peruia tellus
 Præbet iter: subterque imas ablata cauernas
 Hic caput attollo: desuetaq; sidera cerno.
 Ergo dum stygio sub terris gurgite labor:
 Visa tua est oculis illic proserpina nostris.
 Illa quidem tristis: neq; adhuc interrita uultu:
 Sed regina tamen. sed opaci maxima mundi.
 Sed tamen inferni pollens matrona tyranni.
 Mater ad auditas stupuit eeu saxeæ uoces:
 Attonitæq; diu similis fuit: utq; dolore
 Pulsa graui grauis est amentia: curribus auras
 Exit in æthereas. ibi toto nubila uultu
 Ante iouem sparsis stetit iuidiosa capillis.
 Proque meo ueni supplex tibi iupiter inquit
 Sanguine: proquetuo. si nulla est gratia matris:
 Nata patrem moueat. neu sit tibi cura precamur
 Vilior illius: quod nostro est edita partu.
 En quæ sita diu tandem mihi nata reperta est:
 Si reperire uocas amittere certius: aut si
 Scire ubi sit reperire uocas. quod rapta feremus:
 Dummodo reddat eam. neq; enim prædone marito

QVINTVS

Tu modo diua uelis. Illum nobis esse generum. Ut desint cætera. Ut fingamus omnia alia Plutoni deesse. Nec cedit nisi forte mihi. Nec Pluto inquit potentia a quoq̄ superatur præterq̄ a me solo q̄ mūdi ptem melio- rem q̄ ipse sortitus sum. Nam mihi cælum inferi illi in mundi diuisione optigerunt. Dissidi. Seperationis ac repudii. Cælum, aerem. Si nullos contigit illic Ore cibos, hoc est. Si nihil apud inferos comedit. Qui enim sibi aliquid gustasset: ei illinc reditus non datur. Certum est. decretum est. Ieiunia soluerat, aliquid comederat. Simplex, regē imperita. Puniceum pomū. malum granatum. Curua arbore, depressa pomorū multi- tudine. presserat ore suo. Comederat. Ascalaphus ut hoc loco narrat Ouidius. Acharontis ex orphne nymp̄ha fuit filius: q̄ cum testatus esse- set p̄serpinam in Plutonis hortis septem grana mali punici comedis: ab ipsa indignata i bubo- nē pessimi ominis auē fuit cōmutatus. Aduer- sales, infernales. Furuis antris. Nigris spelun- cis. Regina herebi, p̄serpina inferorū regina. Est. n. herebus inferni ps. Prophanum, execra- dum. Phlegethōide lympha, Phlegethontis a- qua. Est. n. phlegethon unus ex inferorū fluui- orū τὸ φλέγεθαι. hoc est ab ardēdo cogno- minatus. Forma aut̄ patronymica p̄ possessiuā est posita. Ille sibi ablatu. hoc est. sua figura ac forma spoliatus. Amicitur, uestitur, cooperit. Inq̄ caput crescit. Illi in caput crescere dicuntur: quorum caput q̄ reliqua membra grandius efficitur. Longosq̄ reflectitur unguēs. Synec- doche poetica. Si enim esset soluta oratio longi unguēs reflectūtur: diceremus, hoc est. reflexi & adunci fiunt. Fœda. Turpis aspectu. Ignauus bubo, uilis ac imbellis. Bubo autem nomē est si- cicutum a uoce auis ipsius dictum. Hic tamē in- dicio. Fabulam fabulā: ut solet: eleganter anne- cit poeta. Nam sirenes tres fuisse dicūtur Ache- loi fluuii & calliopes musæ filia: ac p̄serpinæ cō- mites fidissimæ: quā quidem cum & ipse per to- tum orbem terrarū quæssissent: nec usq̄ i terris eam reperirent: duos rogarunt: ut alata efficerē- tur: quo commodius etiam in aquis p̄serpinā inquirere possent. Quare ita in aues fuere con- uersæ: ut facies tamen uirginea uoxq̄ humana il- lis remaneret. Hæ in freato siculo habitantes tam suauiter canebant: ut nauas illac transeūtes: aut ad se pellicerent, aut sopitos spoliaret atq̄ sub- mergeret. Quare Vlyses illac trāsiturus admo- nitus a circe & sociorū aures cera opturauit & se ad triremis malū alligari iussit. Illa uero indigna- tæ se in mare precipitarūt. Eaz̄ aut̄ prima Parthe- nepo, altera leucosia, tertia Ligia fuit appellata. Acheloides, Acheloi filia, achelous uero Cali- doniæ fluuius est oceani: ut in theogonia scribit Hesiodus: & tethyos filius. Hic p̄ Dianira cum Hercule acriter pugnas tandē fuit supatus, ache- lous q̄dem: ut refert Macrobius apud priscos aq̄ dicebatur, unde Verg. libro, georgicorū prio Po- culaq̄ inuentis acheloiā miscuit uuis. An quia cum legeret, an particula est interrogatiua: qua eleganter utimur in soluendis quæstionibus: pro- quā imperiti aut conuentionē reponunt. Alaz̄ remis, alaz̄ remigio & agitatione. Faciles beni- gnos: ut pote q̄ nobis ea q̄ optabatis: cōcesserūt.

uulnA
noliat
uu

Ascal-
phus in
bubonē

Sire-
nes in
aues

At medius fratrisq; sui. Iupiter inquit medius
inter plutonem frēm & cererem sororem: ne eo-
rum alteri displiceret: ex æquo annum diuisit ut
sex qdem menses proserpina cū matre totidem
que cum marito foret. Ex æquo diuidit. in duas
equales ptes distribuit. Duozq; regnoz. & inferi
& iuperi. Quādiu. n. est cum matre pserpina
apud supos: q̄diu cū Plutōe apud inferos regna-
re dicitur. Vertitur. Conuertitur ac mutatur.

Facies figura. Lata deæ frons est. Et cercris &
pserpinæ latam esse frontem accipe possumus.
Ambæ nāq; e mœstis ac tristibus lætæ atq; hyla-
res sunt effectæ. De pserpina tamen sc̄ipue esse
intelligendē quæ subicitur: similitudo apte ostē-
dit. Victis e nubibus ex dissolutis nebulis atque
depulsis. Tunc. n. nubes a sole uinci dicuntur: cū

expelluntur. Exigit. exposcit.
Eoanne aut̄ ingreditur: poeta ad exponendam
metamorphosin Arethusæ nymphæ in eiusdem
nois fontem. Arethusa nāq; ut ipsa cereris filiæ
recupatiōe lætæ rogatu narrat. nympha fuit græ-
ca Dianæ comes: quæ æstu defatigata depositis
uestibus nuda in Alpheū fluuiozq; limpidissimū
cū descendisset: forte in Alpei flumīs ipsius dei
amōre incidit. Cū igit̄ Alpheus nudā eā psequē-
retur iāq; affecutus foret: Dianā ipsa rogauit
ut sibi opē ferret. Diana uero eā cursu lassam ita
nube texit: ut Alpheus qdem ea potiri nō potue-
rit. Sed cū eam ob nimīū sudorē in aquā esse cō-
uersam aiaduertisset. & ipse humana de posita fi-
gura eam usq; i ortygiā insulā Sticiliæ adiacentē
p subterraneas cauernas ē psecutus. Secura: si-
ne cura ac sollicitudine. Sacer fons. Oēs fontes
nymphis sacri esse dicuntur. Fluminis elei. Peri-
phrasis ē Alpei. In Achaide. In Achaia. Le-
git ptransiuit. Saltus. siluas in qbus feræ saliant.

Posuit casses: tetēdit retia. p quæ significat se ue-
naticē fuisse. Iuuabat. delectabat. Quæq; aliæ
gaudere solent. Pulchritudinis inq; q̄ aliæ nym-
phæ solēt gaudere me pudebat: alicuiq; placere
crimē ac flagitium esse putabam. Stymphalide
silua. Stymphalus urbs est Archadiæ & silua &
fons. Vnde Stymphalius possessiūm & Stym-
phalis deducuntur. Sine uortice. Sine aquarum
uerrigine. uortex dicitur aqua in se contorta.

Perspicuas ad humum. Claras ac limpidas uf-
que ad harenam. Calculus. lapillus. Numera-
bilis erat: poterat numerari pp aquæ perspicui-
tem. Poplite deinde tenuis. hoc ē. usq; ad genu.
Est. n. poples genu pars posterior. Labens. na-
tās. Milles modis. Variis modis. Numerus. n.
finitus p infinito sæpe a poetis pōitur. Excussa.
conculsa. gestum autem exprimit natantiū: q̄ &
cōcutere & iactare brachia solēt. Propiori mar-
gine. pp̄iquiori ripa. Margō. n. dicit̄ uniuscuius-
que rei extremitas. Rauco ore. rauca uoce. q̄le
murmur solet esse fluentiū aquarū. Altera uestes.
Cā ē cur sine uestibus fugeret. In altera nāq; ripa fuerat reli-
ctæ. Et quæ nuda fui. Hoc lasciuus q̄ heroico carmini cōueniat dictū esse uidetur. Parator. ad uim patiendū.

Tantaq; dos oris linguæ deperderet usum:

Virginei uultus & uox humana remansit.

At medius fratrisq; sui mœstq; sororis

Iupiter ex æquo uoluentem diuidit annum.

Nunc dea regnorum numen cōmune duorum

Cū matre est totidem: totidem cū cōiuge menses.

Vertitur extemplo facies & mentis & oris.

Nā modo quæ poterat dici quoq; mœsta uideri

Lætæ deæ frons est. ut sol qui tectus aquosis

Nubibus ante fuit: uictis e nubibus exit.

Exigit alma ceres nara secura recepta.

Quæ tibi causa fugæ? cursis arethusa. sacer fons?

Conticuere undæ: quarum dea sustulit alto

Fonte caput: uiridesq; manu siccata capillos

Fluminis alpei uereres narrauit amores.

Pars ego nymphas: quæ sunt in achaide: dixit

Vna fui. nec me studiosius altera saltus

Legit nec posuit studiosius altera casses.

Sed quis formæ nunq; mihi fama petita est.

Quāuis fortis eram: formosæ nomen habebam:

Nec mea facies nimium laudata iuuabat.

Quæq; aliæ gaudere solent: ego rustica dote:

Corporis erubui: crimēq; placere putauit.

Lassa reuertebar. memini. stymphalide silua.

Aestus erat: magnusq; labor geminauerat æstū.

Inuenio sine uortice aquas. sine murmure euntes

Perspicuas ad humū: per quas numerabilis alte

Calculus omnis erat: quas tu uix ire putares.

Cana salicta dabant nutritaq; populus unda

Sponte sua natas ripis decliuis umbras.

Accessi: primumq; pedis uestigia tinxit.

Poplite deinde tenuis. neq; eo cotenta recingor.

Molliaq; impono salici uelamina curuæ.

Nudaq; mergor aquis: quas dum ferioq; trahoq;

Mille modis labens: excussa q; brachia iacto:

Nescio quod medio sensu sub gurgite murmur

Territaq; insisto propioris margine fontis:

Quo properas arethusa: suis alpheus ab undis

Quo properas: iterum rauco mihi dixerat ore.

Sicut eram fugio sine uestibus. altera uestes.

Ripa meas habuit. tanto magis instat: & ardet:

Et quia nuda fui: sum uisa paratior illi.

Sic ego currebam. sic me ferus ille premebat:

Cā ē cur sine uestibus fugeret. In altera nāq; ripa fuerat reli-

ctæ. Et quæ nuda fui. Hoc lasciuus q̄ heroico carmini cōueniat dictū esse uidetur. Parator. ad uim patiendū.

Arethu-
sa i fon-
tem

Arethu-
sa i fon-
tem

QVINTVS

Premebat. urgebat. Vt fugere accipitrem. solent subintelligatur. est. n. hypozeugma. Vsq; sub orchome nō. Varia enumerat loca: ad quæ fugiens puenit arethusa. Orchomenos aut urbs est bœotix ionte musis dica to nobilissima. Sophidaq;. Sic qdem corrupte in exemplaribus legitur. Psofida nāq; ab Ouidio scriptum fuisse facile cōtenderim. Est. n. Psophis uariar; urbiū nomē. Nā & arcadia: urbs est a Psofide Lycaonis uel ut alii uolunt. Erycis filia denominata & Acarnania: & Achaia: Vnde Psofidius deducit. Est & Lybia: urbs Psophis unde psophites nomē patriū more gentis declinatur. Arx quoq; zacynthioz; psophis uocabatur ut

Vt fugere accipitrem pēna trepidante columbz;
 Vt solet accipiter trepidas urgere columbas.
 Vsq; sub Orchomenon psophidaq; Cyllenenq;
 Manaliosq; sinus: gelidūq; erimanthon: & elim
 Currere sustinui. nec me uelocior ille.
 Sed tolerare diu cursus ego uiribus impar
 Non poteram. longi patiens erat ille laboris.
 Per tamen & campos & opertos arbore montes
 Saxa quoque & rupes & qua uia nulla: cucurri.
 Sol erat a tergo. uidi præcedere longam
 Ante pedes umbram: nisi si timor illa uidebat.
 Sed certe sonituq; pedum terrebat: & ingens
 Crinales uitas afflabat anhelitus oris.
 Fessa labore fugæ fer opem. deprendimur. inquā
 Armigeræ diana tuæ: cui sepe dedisti
 Ferre tuos arcus: inclusa que tela pharetra:
 Mota dea est: sparsisq; ferens e nubibus unam
 Me super iniecit: lustrat caligine tectam
 Amnis: & ignarus circum caua nubila querit.
 Bisq; locum: quo medea texerat: inscius ambit:
 Et bis io arethusa. Io arethusa uocauit.
 Quid mihi tūc animi miseræ fuit: an neq; agnē.
 Si qua lupos audit circum stabula alta fremētes:
 Aut lepori: qui uepre latens hostilia cernit
 Ora canum: nullo audet dare corpore motus:
 Non tamen abscedit. neque enim uestigia cernit
 Longius ulla pedum. seruat nubemq; locumq;
 Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus:
 Ceruleæq; cadunt toto de corpore guttæ.
 Quaque pedem moui: manat locus: eq; capillis
 Ros cadit: & citius q̄ nunc tibi fata renarro:
 In latices mutor. sed enim cognoscit amatas
 Amnis aquas: positoq; uiri quod sumpserat ore
 Vertitur in proprias: ut se mihi misceat: undas.
 Delia rupit humum: cecis que ego mersa cauernis
 A duehor ortygiam: quæ me cognomine diuæ
 Grata mihi superas eduxit prima sub auras.
 Hac arethusa tenus. geminos dea fertilis angues
 Curribus admouit: frenisque coercuit ora:
 Et medium celi terræq; per aera uecta est.

Pausanias ait. Cyllenen aut & Manalō & Eri manthō archadia: esse mōtes iā sæpius diximus. Elim uero eiusdē archadia: urbē ab Eleo Tanta li filio appellatā. Sol erat a tergo. expōit arethu sa: quomō cognouerit sibi alpheū iminere ac p pinquum esse. Sol inqt post terga erat: eoq; an te me umbras iaciebat. Nisi si timor illa uide bat. Nisi forte inquit perterrita mihi cam umbrā uidere uidebar. Notādum aut si cōiunctionem i terdum cū nisi eleganter copulari: quīs sensui ne cessaria nō uideatur. Videbat. uidere faciebat timore nāq; oculi sæpenumero decipiuntur. I gens anhelitus. maximus spiritus. Fessa labore tugæ. defatigata inquit fugiendi labore Dianam rogauit ut mihi opitularetur. Deprendimur. cō prahendimur. dephendi. n. proprie dicūtur qui mali aliqui d cōmittunt. Armigeræ tuæ. pprie dixit. nam armigeri non omnes milites dicūtur: ut uulgu; putat: sed qui picipibus arma gerunt i pugnaq; subministrāt. Ferre. ferendos. uerbū enim p participio positum ē. Sic Verg. Magnū da: ferre talentum. Me super iniecit. αρασπο φη. præpositio. n. quæ præponi debet postposi ta est. Lustrat. circūit. Me inquit nube cooper tam alpheus q̄rens circūit. Ignarus. ubi essem. An ne q; agnæ. An & ne interdū qdem a poe tis copulant; sed frequentius sepatim ponuntur. Qui uepre latens. occultusi spinis. uepres nā que spinæ dicuntur. Nō tamē abscedi. alpheus. Occupat obsessos. pulchra phāstasia fingit poe ta arethulam in aquā fuisse cōuersam. Qui eni plus equo sudat: facile in aquā uidet; resolut. In latices: in aquas. Posito ore. deposita figura ac forma uirili. Delia. Diana una cū apolline in i sula Delo nata. Cæcis cauernis. occultis terræ foraminibus. Hoc aut; idcirco fingitur: q̄ alpheū p subterraneas uias: ut diximus: ad ortygiā usq; insulam: ubi arethusa uocat; puenire fuit obser uatū. A duehor ortygiā. ortygia & Delos dicit qd̄ in ea primū ortyges fuerit uisā & insula Sici lia adiacēs. Cognomine diuæ. Dianæ: nā & De lia & ortygia ab eadē insula diana cognominat. Hac arethusa tenus. hætenus inqt arethusa fu it locuta. Lyncei aut; Scythiæ regis metamorpho sin in lynca ferā elegāter cū superiore fabula cōne ctit poeta. Ceres. n. recepta filia arethusaq; au dita athenas aduolauit: currūq; a dracōibus ala tis uectū Triptolemo donauit: quo frumētī usū & agriculturā mortales doceret. Is igit; cū ad scy thia usq; puenisset: a lynco scythar; Rege hospi tio susceptus paulū abiuit quin interficeretur. nā lynceus cū aduentus causam pcepisset: Triptole

Lyncus
 in ferā

in gloria inuidens cum somno oppressum ag-
gressus est. Qua re Ceres indignata Lynceum i
lynce ferā cōmutauit. Dea fertilis. Ceres dea
fertilicatis. In urbē tritonida. piphraſis est athe-
naz: quæ ab Athena. hoc est pallade: quæ & tri-
tonia & Tritonis dicitur: fuit cognominata. Ru-
di humo. inculcæ terræ. Scythicas oras. ad septē-
trionem. Scythæ nanq; populi sunt ad septē-
trionem: quos uulguſ Tartaros uocat. Qua
ueniat. Per quæ loca & quo modo. Per uisus
æther. penetrabilis aer. Ferro ense per metony-
miam. ferrū. n. ex quo conficitur ensis: p ipſo ponti-
tur ense. Figere. trāſſigere. Lynca. accusatiuus
est græcus. Lynx autem fera ē maculosa baccho
dicata. Mopsopium iuuenem. athenienſem. At-
tica. n. etiam mopsopia a mopsopo rege fuit ap-
pellata. Nā ut Strabo refert: Athenaz urbis ua-
ria noia fuerunt. Nam ab Actæone acticam. ab
Atthide Cranai filia atthidem & atticam: a quo
& inquilini cranai uocantur. Mopsopiam a mop-
sopo Ioniam a filio xuthi Ione. Poſidoniam siue
Neptuniam a Poſidonæ siue neptuno. Athenas
ab athena id est Minerua denoiatas fuiſſe aiunt.

Pieri
des in
picas

Sacros iugales. dracōes eidem iugo ſubiectos.
Finierat doctos. Pieri filia nymphaſum ſinia a
Calliope muſaz præſtantiſſima ſupata cœpunt:
& nymphas & muſas ipſas cōuitiis inſectari: quā
rē qdem agre ferentes muſæ eas i picas cōuer-
rūt: q̄ ingenitā retinuiſſe uident loq̄ritatē. Deas
heliconæ colētes. Muſas heliconē habitātes. Cō-
cordi ſono. una oium ſinia. Maledicta. cōuitia.
cōtumelias. Et nō est paciētia libera nobis. hoc
est. quoniam has cōtumelias pati nō poſſumus.
Ibimus in pœnas. uos pœnis ac ſuppliciiſ affi-
ciemus. Ridēt anipedes. Anipes filia. patrio-
mica nāq; ē forma. Spnunt. cōtēnunt. In tēta
re. in nos frequēter intendere: qd̄ minātel facere
ſolēt. Cōcreſcere. coaleſcere. Accedere. adici
adiungi. Plangere dūq; uolunt. dū inq; pectora
ſua manibus plāgere uellent: in aera leuata pen-
dere cœperūt. Nemoꝝ cōuitia. quæ in nemori-
bus conuitia iactare non deſiſtunt. Facundia
priſca. loquacitas priſtina. Studiumq; imma-
ne. maxima cupiditas.

Raphaelis Regii in ſextum metamorphoſe-
os Ouidii librum enarrationes.

Ræbuerat dictis. Certamia muſaz
cū Pieri filiabus cū Pallas audiſſet:
p forte ei in mētē uenit: qua pœna &
ipſa Arachnen lydiā puellā quæ ſe
palladæ ipſa lanificii pitioſem eē cō-
tendebat: afficere deberet. Sic autē & librū libro:
& fabulā fabulæ elegāter cōnectit. Tritonia. pal-
las a Tritonide palude Libyæ ubi primū in uir-
ginali habitu apparuit: ut Herodotus in quarto
narrat: Tritonia fuit cognominata. Vnde aiunt
Palladē Neptuni & Tritonidis paludis fuiſſe filiā. eam autē neſcio qd̄ a patre reſhenſam donaſſe ſe Ioui: ac Io-
uem ſibi illā filiā aſciuiſſe. Virgines uero illius palludis accolas āniuerſario Mineruz feſto i honorē ipſius deæ

Atq; leuem currum Tritonida miſit in urbem
Tritolemo. partim rudi data ſemina iuſſit
Spargere humo. parti poſt tēpora longa reculte.
Iam ſuper europen ſublimis & aſida terram
Vectus erat iuuenis: ſcythicaſq; aduertitur oras.
Rex ibi lynceus erat. regis ſubit ille penates.
Qua ueniat: cauſamq; uiæ nomēq; rogatus:
Et patriam. patria eſt claræ mihi dixit athenæ:
Tritolemus nomē. ueni nec puppe per undas:
Nec pede per terras. patuit mihi peruius æther.
Dona ferro cereris: latos quæ ſparſa per agros
Frugiferas meſſes: alimenta q; mitia reddant:
Barbarus inuidit: tantiq; ut muneris auctor
Ipſe ſit: hoſpitio recipit: ſomnoq; grauatum
Aggreditur ferro. conantem figere pectus
Lynca ceres fecit: ruruſq; per aera iuſſit
Mopsopium iuuenem ſacros agitare iugales.
Finierat doctos e nobis maxima cantus.
At nymphæ uiciſſe deas heliconæ colentes
Concordi dixere ſono. conuitia uictæ
Cum facerent: quoniam dixi certamine uobis
Supplicium meruiſſe paꝝ eſt: maledictaq; culpe
Additis: & non eſt paciētia libera nobis:
Ibimus in pœnas: & qua uocat ira ſequemur.
Rident Anipedes: ſpernuntq; minantia uerba:
Conataq; loqui: & magno clamore proteruas.
Intentare manus: pennas exire per unguis
Aſpexere ſuos: operiri: & brachia plumis.
Alteraq; alterius rigido concreſcere roſtro
Ora uider: uolucresq; nouas accedere ſiluis.
Plangere dumq; uolunt: per brachia mota leuata
Aere pendebant nemorum conuitia picæ.
Nunc quoq; in alitibus facundia priſca remāſit:
Raucaq; garrulitas ſtadiumq; immane loquēdi.

P. Ouidii Naſonis metamor. Liber Sextus.

Ræbuerat dictis Tritonia
talibus aures:
Carminaque aonidum iu-
ſtamq; pbauerat iram.
p Tum ſecum. laudare parū
eſt. laudemur & ipſe:
Numina nec ſperni ſine pœ-
na noſtra ſinamus.

SEXTVS

indigenæ bifariam diuisas lapidibus sustibusq; inter se præliari dicentes se morem patrum seruare et quam nos Mineram appellamus. Aonidum. musag. Probauerat. laudauerat. Tum secum dixit aut locuta est subaudiatur. Laudare par est. non satis est inquit alios laudare: nisi & nos laudemur. Mæonia. Lydia a Mæonia Rege. Arachnes. Arachne Lydia fuit puella lanificii peritissima: quæ cum se Palladi aut referret: camq; in certamen prouocare ausa esset: ab ipsa quidem in Verulam conuersa admonetur: ut ab incepto desistat: ac temeritatis suæ ueniam a dea suppliciter petat. Cæterum arachne ea admonitione insolentior facta nullo pacto Mineræ cedere animum induxit. Quare Dea indignata deposita uetula forma & in certamē descendit: & Arachnen superatam in araneam commutauit: quæ pristinae artis non immemor tenuissimas telas nunquam contexere desistit. Hoc uero in describendo certamine poeta multas exponit transformationes. Nam utraq; telam quam conficit: uariis imaginibus distinguit: quas aperte poeta describit. Lanificæ artis. lanificii. Colophonius idmō. Colophon Lydiae urbs est a pollinis oraculo clara. Phocæico murice. Phocæica purpura. Est enim murex piscis: ex cuius sanguine purpureus conficitur color. Phocæa autem & Ionice & cariae urbs est a Phocis: quæ Ionice conditores secuta dicuntur: appellata. Vnde soluta diphthongo Phocæicus declinat. Aequa. par & æqualis. Paruis hypæpis. Hypæpa Lydiae urbs est moti adiacens. Vnde etiam nomen fuit inditum: quasi *ὑποῦρα*. hoc est. sub cacumine & uertice. Ea dono ueneris pulcherrimas mulieres dicitur ferre. Tymoli. Tymolus qui & Tymolus dicitur: mons est Lydiae uicibus constitus. Pactolides. Pactoli Lydiae fluminis harenis aureis clarissimi filia. Tantus decor. Acclamatio est admiratio nem artis significans. Subigebat. domabat. mollebat. mollia reddebat. Longo tractu. longa productione. Lana enim illa sic protrahantur: ut nebulae uideri possent. Seu uersabat. uolebat. hoc est filabat. Scires. scire posses. Offensa indignata. Tanta magistra quanta est Pallas. Nichil est quod uicta recusem. nulla est inquit poena: quam ego uicta recusare uelim. Falsos. simulators. Infirmos artus. membra: quæ infirma esse fingebat. Vfus. peritia rerum. Recte autem senilem commendat ætatem: ut maior sibi fides adhibeatur. Cede deæ. ne contendas cum dea. Vixq; manus retinens. a uerberanda dea subintelligatur. Confessa iram. Præ se ferens & ostendens indignationem. Vultibus. uultus mutationibus. Obscuram pallada. sub figura anus latentem. Resecuta est. profecuta est. ac respondit. Mentis inops. stolidi ac demens. Confecta. exhausta. cuacuata omnibus & animi & corporis uiribus. Et nimium uixisse diu nocet. Eam significat delirare. Palladaq; exhibuit. præ se tulit: ac ostendit se palladem esse. Mygdonidesq; nurus. Mygdonia Macedonia pars est. & Phrygiæ a Mygdone cognominata. e Phrygia uero multæ conuenerunt mulieres: ut Aragnes opa spectare.

Arachnes cum pallade certamen

Pallas i anum

Mæoniaq; animum fatis intendit arachnes:
 Quam sibi lanificæ non cedere laudibus artis
 Audierat. non illa loco nec origine gentis
 Clara: sed arte fuit. pater huic colophonius idmō
 Phocæico bibulas tingebat murice lanas.
 Occiderat mater: sed & hæc de plebe suoque
 Aequa uiro fuerat. lydias tamen illa per urbes
 Quæsierat studio nomen memorabile: quauis
 Orta domo parua paruis habitabat hypæpis.
 Huius ut aspicerent opus admirabile sepe
 Deseruere sui nymphæ uineta tymoli.
 Deseruere suas nymphæ pactolides undas.
 Nec factas solum uestes spectare iuuabat.
 Tunc quoq; cum fierent. tantus decor affuit arti.
 Siue rudem primos lanam glomerabat in orbis.
 Seu digitis subigebat opus: repetitaque longo
 Vellera mollebat nebulas æquantia tractu.
 Siue leuiter etem uersabat pollice fusum.
 Seu pingebat acu. scires a pallade doctam.
 Quod tamen ipsa negat: tãtaq; offensa magistra
 Certet ait mecum. nihil est quod uicta recusem.
 Pallas anum simulat falsosq; in tempora canos
 Addit: & infirmos baculo quoque sustinet artus.
 Tunc sic orsa loqui. non omnia grandior ætas
 Quæ fugiamus habet. seris uenit usus ab annis.
 Consilium ne sperne meum. tibi fama petatur
 Inter mortales faciendæ maxima telæ.
 Cede deæ. ueniamq; tuis temeraria dictis
 Supplice uoce roga. ueniam dabit illa roganti.
 Aspicit hanc toruis: inceptaque fila reliquit:
 Vixq; manus retinens: confessaq; uultibus iram
 Talibus obscuram resecuta est pallada dictis.
 Mentis inops longaq; uenis confecta senecta.
 Et nimium uixisse diu nocet. audiat istas:
 Si qua tibi nurus est. si qua est tibi filia uoces.
 Consilii satis est in me mihi. ne ue monendo
 Profecisse putes: eadem est sententia nobis.
 Cur non ipsa uenit: cur hæc certamina uirat?
 Tunc dea uenit ait: formamq; remouit anilem.
 Palladaq; exhibuit: uenerantur numina nymphas

Aniuta ora. nolebat. n. Arachne pudens uideri. Euanuit. abiit. Cum primū aurora mouetur. quando prima aurora incipit oriri. Candescere. candidus fieri. Perstat in incepto. perseuerat in incepta pertinaciter ut cum pallade contendat. Stolidæ palmæ. ipsa stolidæ. est enim hypallage. In sua fata. in finem sibi fatore lege statutū. Sub tegmen. id est quod stamini inseritur: quod etiā trama uocatur. Gracili stamine. tenui subtili. Secernit. separat. Radius acutis. radius instrumentū est: quo textores subtegmen inserunt stamini. Eleganter aut omnia describit poeta quæcunq; in conficienda tela fieri solent. Expediunt. aptant. accommodat. Cinctæq; ad pectora uestes. morem textricū exprimit. ad pectus. n. usq; uestes subducit. Studio. uincendi cupiditate. Illic & tyrium. purpura inquit tyria nobilissima intexitur. Nā tyrus phœnicia insula est. a tyro phœnicis filio appellata ubi olim fœcissimā purpura fiebat. Et tenues umbræ. ex uariis coloribus umbræ conficiunt: quo imagines extare uideant quod in pingendo difficillimū esse putatur. Ab imbre. post pluuiam. hac aut similitudine ostenditur q̄ uariis telæ illæ coloribus distinctæ forent. Solibus. solis radiis.

Arcus. iris. Longū cadum. longā aeris partē. Trāitus. unius inq; coloris ad aliū trāitus oculos decipit: quia cum sint diuersi: idē tamē esse uident. Vsq; adeo. quod tangit idem est. in tantum inquit is galii cōiungitur color similis ei ē: ut idem eē uideatur: cū tamen distet & differat. Est aut acclamatio artificis cōtinens admirationē. Lentū aug. flexibile. Verus argumentū. antiq; fabula.

Deducit. effingitur. pprie aut deduci & fila & carmina dicuntur & quod in longū p̄trahitur. Cecropia arce. athenesi. a Cecrope Athenarū Rege. Scopulum mauortis. Ariopagū dicit: q̄ martis uilla interpretatur. op̄ios nāq; martis. traxos uilla dicit. Est autē athenis p̄montoriū idcirco a marre cognominatū: q̄d Halirhothiū Neptuni filium eo loco interfecit pp Alcippen eius filiā: ut Philocorus scribit i secūdo de arica libro. Telam autē palladis primū describit poeta in cuius initio & Ariopagus erat depictus & dii iudices erant efficti: qui sententiis suis deciderēt. Vtrū Pallas an neptunus urbi illic cōditæ nomē impōere deberet. De hoc. n. cōtendebatur. Dii autem sic statuerunt ut qui rē humano generi cōmodiorē inuenisset is urbi nomen iponeret. Cū igit Neptunus tridēte percussisset terrā: equus exiit. Pallas uero hastæ cuspidē terra percussa oliuā in lucē eduxit: quæ mortalibus cōmodior iudicata palladē uetricē effecit. Augusta grauitate. sacra maiestate. augustū. n. dicit augurio consecratū. Sua quæq; deoz inferibit facies. hoc ē unū quicq; ppria effingit figura. Stare deū pelagi. neptunū inq; stantē pingit. Fex. equū. Vindicet. suā ac ppriā esse affirmet. At sibi dat clypeum. pallas ita se ipsam i tela effingit: ut & Clypeo & hasta & galea armata uideat. Sic. n. Mineruæ simulacrū Athenis erat effigiatum: ut Pausanias scribit. Aegide. ægis munimentū ē pectoris mi-

Pallas
distela

neruæ cū capite Medusæ: quo in bello potissimū utitur. Edere. emittere. Cū baccis. baccæ fructus pprie dicitur oliuæ & similitū arborz: q̄ & exigui sunt: & rariz ac a se inuicē sapati nascuntur. Canētis. quæ cana ac subalba uidet. Eā aut oliuā quæ ex ictu hastæ Palladi uictoriā pepit arfisse autē: ut Pausanias narrat: cum medorum incendio athenæ conflagrarunt: exustamq; eodem die in duorum cubitorum proceritatem germinasse.

Mygdonidesq; nurus. sola est interrita uirgo. Sed tamen erubuit: subitusq; inuita notauit Ora rubor: rursusq; euanuit: ut solet aer Purpureus fieri: cum primum aurora mouetur: Et breue post tempus cādescere solis ab ortu. Perstat in incepto: stolidæq; cupidine palmæ. In sua fata ruit. neque enim Ioue nata recusat Nec monet ulterius: nec iam certamina differt. Haud mora. cōsistunt diuersis partibus ambæ: Et gracili geminas intendunt stamine telas. Tela iugo iuncta est. stamen fecernit harundo. Inferitur medium radiis subtegmen acutis: Quod digiti expediūt. atq; inter stamina ductū Percusso feriunt insecti pectine dentes. Vtraq; festinat. cinctæque ad pectora uestes: Brachia docta mouent studio fallente laborem. Illic & tyrium quæ purpura sensit ahenum Texitur: & tenues parui discriminis umbræ. Qualis ab imbre solet percussus solibus arcus Inficere ingenti longum curuamine celum: In quo diuersi niteant cum mille colores: Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit: Vsq; adeo quod tangit idem est. tamē ultima di Illic & lentum filis immittitur aurum. Stant. Et uetus in tela deducitur argumentum. Cecropia pallas scopulum mauortis in arce Pingit: & antiquam de terræ nomine litem. Bis sex celestes medio ioue sedibus altis Augusta grauitate sedent. sua quæq; deorum Inscribit facies. iouis est regalis imago. Stare deum pelagi: longoq; ferire tridente Aspera saxa facit: medioq; e uulnere saxi Exiluisse ferum: quo pignore uindictet urbem. At sibi dat clypeum: dat acutæ cuspidis hastam. Dat galeam capiti. defenditur ægide pectus. Percussamq; sua simulat de cuspidē terram

Edere. emittere. Cū baccis. baccæ fructus pprie dicitur oliuæ & similitū arborz: q̄ & exigui sunt: & rariz ac a se inuicē sapati nascuntur. Canētis. quæ cana ac subalba uidet. Eā aut oliuā quæ ex ictu hastæ Palladi uictoriā pepit arfisse autē: ut Pausanias narrat: cum medorum incendio athenæ conflagrarunt: exustamq; eodem die in duorum cubitorum proceritatem germinasse.

SEXTVS

Ut tamen exemplis. quauis inq[ue] uictoria palladis operi finem imposuerit: adiecit tamen in quatuor telæ angulis exēpla quorū dā in deos impioꝝ: ex qbus facile cognoscere posset arachne: quā poenā & ipsa expectare deberet. Breuib[us] sigillis. paruis signis. Threiciam rhodopen. hæmus ut hinc colligere possumus: Rex fuit Thraciæ potētissimus: q[ui] rhodopen duxit uxore: q[ui] in tantā arrogantia elati sunt: ut Hemus se esse Iouē. Rhodope uero iunonē prædicarent: ac ut deos adorari iuberet: q[ui] insolētia iupiter indignatus in mōtes eos cōmutauit. Sūmōꝝ deoꝝ. iouis & iunōis. Altera pygmæa. i secūdo inq[ue] telæ angulo depicta erat mutatio pygmæa

Edere cum baccis foetum canentis oliuæ.
 Mirariq[ue] deos. operis uictoria finis.
 Ut tamen exemplis intelligat emula laudis.
 Quod prætium speret pro tam furialibus ausis:
 Quattuor in partes certamina quattuor addit.
 Clara colore suo breuib[us] distincta sigillis.
 Threiciā rhodopē hēt angulus unus: & hæmū:
 Nunc gelidos montes: mortalia corpora quōdā:
 Numina summoꝝ sibi qui tribuere deorum.
 Altera pygmæa fatum miserabile matris
 Pars habet. hanc iuno iussit certamine uictam
 Esse gruem: populisq[ue] suis indicere bellum.
 Pinxit & antigonem ausam contendere quondā
 Cum magni cōsorte iouis: quam regia iuno
 In uolucrem uertit: nec profuit ilion illi
 Laomedonue pater: sumptis quin cādida pennis
 Ipsa sibi plaudat crepitante ciconia rostro.
 Qui superest solus Cynarā habet āgulus orbū.
 Isque gradus templi natarum membra suarum
 Amplectens saxoq[ue] iacens lachrymare uidetur.
 Circuit extremas oleis pacalibus oras.
 Is modus est: operisq[ue] sua facit arbore finem.
 Mæonis elusam designat imagine tauri
 Europam. uerum taurum. freta uera putares.
 Ipsa uidebatur terras spectare relictas:
 Et comites clamare suas: tactumq[ue] uereri
 Affiliētis aque: timida s[ed]q[ue] recondere plantas:
 Fecit & asterien aquila luctante teneri.
 Fecit olorinis ledam recubare sub alis:
 Addidit ut satyri celatus imagine pulchra
 Iupiter impleat gemino Nyctēida foetu.
 Amphitryon fuerit cum te tirinthia cepit.
 Aureus ut Danaen. alopida luserit ignis.
 Memnosynē pastor: uariu[s]q[ue] deolida serpens:

nā Electrionis filiā uxore duxit. Tirynthia. Alcmena: a tyrinthe urbe dicta. nā tyrys urbs est pelopōnesi: a tyrinthe Halo filia: q[ui] amphitryōis fuit soror. unde etiam Hercules tyrynthus appellat. Aureus ut Danaen. Danae acrisiui argiuoꝝ Regis filia a Ioue in aureas guttas mutato compressa p[er] eum genuisse i quarto narrat. Hoc aut[em] fingitur: quod Danaen uiolaturu[s] iupiter aureos nūmos largiter in sinū eius infudit. Hæc ut scribit Latantius: merces stupri fuit. Alopida luserit ignis. aginā alopī filiā. nā iupiter i ignē cōuersus aginā alopī flui uii filiā cōpressit: ex q[ui] ea aacū suscepit. Mnemosynē pastor. iupiter i pastore cōuersus Mnemosynē nymphā rapuit: ex q[ui] nouē m[en]sa: natae fuisse d[icitur]. Interpretat[ur] aut[em] Mnemosyne mēoria. unde & sapiā m[en]s[ur]a e[st] mōstrat. Vari

mulieris in gruē: q[ui] se ut pulchriorē iunoni anteferre ausa foret. Fatū miserabile. sorte miserabile. Pygmæa m[en]s[ur]a. pygmæa mulieris. pygmæi nāq[ue] sunt populi. ut scribit Pli. mōtana indiae incolētes: quoꝝ lōgissimi pedes duos nō excedūt. Hi assiduum cum gruibus bellū gerere dicūtur. Suis pygmæis. a qbus ipsa originem ducebat. Pinxit & antigonē. antigone Laomedontis filia fuit formosissima: quæ cū se Iunōe pulchriorē eē iactaret: ab ea in ciconiā fuit cōuersa. ad quod al ludere uidet Vergilius in primo aenei. cū inquit. Spretaq[ue] iniuria formæ. Qui superest solus cynarā. Cynara asyrioz rex filias habuit pulcheras: quæ se iunoni p[re]ferre ausa fuerūt. quare i dignata iuno eas in gradus templi sui cōmutauit ac p[re]m gradus ipsos p[er] filiaz corpibus amplectentē itidem in saxū cōmutauit. Orbū. liberis priuatū. Iacēs. adherens. Pacalibus paciferis ac pacē significātibus. Modus finis. Sua arbore. oliua. Mæonis elusam. fabulas in arachnes tela depictas exegit poeta celebres quidem ac nondū expositas copiosius. ignobiles uero ac minus celebratas paucis attinges. Mæonis. arachne mæonia siue Lydia. Europæ uero raptus i se cūdo uolumine fuit a poeta plenissime expositus. Iupiter aut[em] idcirco in tauꝝ conuersus Europam rapuisse fingitur: quod nauis q[ui] est in cretā uecta picto tauro fuit insignita. Timidas recōdere plātas: hypallage poetæ familiaris. Europa. n. timida uidebat retrahere pedes ab aquæ tactu. Fecit & asterien. Asterie fuit Cei titanis: filia: ac Latonæ soror: quā iupiter tā ardētē amauit ut eā i coturnicē uersam p[er] aquilā rapuisse dicat. Fecit olorinis. iupiter Ledæ amore captus in cygnum mutatus ea potitus est: quæ ouū dicit pepisse: ex quo castor pollux & Helena orti esse finguntur. Olorinis. cygneis. nam olor est: quē græci ac iā latini quoq[ue] cygnū appellant. Addidit ut satyri celatus imagine pulchra. iupiter in satyꝝ cōuersus Antiopā Nyctēi regis filiā cōpressit: quæ geminos Amphionē & zethū fingit pepisse. Amphitryō fuerit. iupiter Alcmenæ amore captus: in amphitryonē illius maritū cōuersus eā ea concubuit: Herculesq[ue] ex eo cōcubitu suscepit. Amphitryon aut[em] Alcei thebani filius fuit: q[ui] Alcme

Rhodo
pe & he
mus in
montes
Pyg
mea in
gruem
Antigo
ne in ci
coniam
Cyna
ræ filia
in saxa
Arach
nes tela
Varie
Iouis
meta
mor.
h u

us Deolida serpens. Deols in nympa a Ioue in serpentem conuerso fuit uitata. Te quoque mutatum neptuni uarias describit transfigurationes. nã modo in iuuençũ: modo in Enipeũ fluuiũ: modo in arietem: modo i equũ modo i delphinẽ cõuersus fuisse narratur. Aeolia. æoli filia. Quæ uero hæc æolia uirgo fuerit: nõ memini me legisse. Enipeus. fluuius est Thessaliæ enipeus: in quẽ mutatus Neptunus Tyro Salmõei filiã circa fluuiũ spaciãtẽ rapuit: ex eaq; suscepit Peleã & Neleũ. Gignis & aloidas. neptunus in eundẽ fluuium cõuersus: Iphimediam aloei uxorem compressit: ex qua nati sunt Othus & ephialtes: qui aloida a poetis uocantur. Vergilius in

Varia
Neptu
ni meta
mor/
phoseis

pora: qui manibus magnum rescindere cælum Aggressi: superisq; Iouem detrudere regnis.

Aries bifalpada falsis. Neptunus i arietem trãssfiguratus bifalpidem uitauit: de qua nil memini me alibi legisse. Et te flaua comas. neptunus in equum mutatus cum Cerere & medula concubuit. Frugum mitissima mater. periphraſis est cereris. Crinita colubris. pro crinibus colubros ac serpẽtes habens. Mater equi uolucris.

Apoll
nis me
tamor.

Medusa mater pegasi equi alati. Sensit delphina melãtho. ptei uatis filia fuit melãtho: q̄ cũ in delphine egantẽ uidisset neptunus in delphine mutatus in amorẽ suũ pellexit. Est illic agrestis imagine phœbus. Apollo diuinitate priuatus ppter interfectos cyclopas Admet regis Thessaliæ armẽta pauisse fingit. Utq; modo accipitris pẽnas. apollo interdũ in accipitrẽ: interdũ in leonẽ se cõmutasse: i arachnes tela uidebat. Macareida issen. Macareia filiã: q̄ apollo in pastoralis habitu uitauit. Liber ut erigonen. erigõe Icaris filia a baccho in uua cõuerso fuit cõpressa. hæc ob pietatẽ: qua in patrẽ a rusticis interemptũ uisã: in cælũ translata uirginis signum cõstituit. Vesa

Bachus
i uuam

turnus equo. saturnus cũ phyllira oceani filia cõcumbens: ueritus ne opis uxoris aduẽtu dephen

Satur
nus in
equum

deretur: i equum se cõmutauit: sicq; centaure genuit chironẽ. Vnde Vergilius libro georgicorũ tertio. Talis & ipse iubam ceruice effudit equina Coniugis aduẽtu pernix saturnus: & altum Peli

Arach
ne i ara
neam

on hinnitu fugiens impleuit acuto. Tenui limbo. subilla fascia. Flaua uirago. pallas formosa. Cælestia crimina. deorũ flagitia. hoc autẽ prætextu pallas uestes illas merito dilacerasse uidet. De mõte cythoriaco. Cytorus mons est paphlagoniæ buxis abundas. q̄q; Cytheriaco corrupte sere legatur. Ter quater. læpius. Idmonia. Idmonis filia. possessiuũ. n. p patronymico est positum. Lexq; eadem pœnã. Eadem inq; pœna etiam posteritui afficiãtur. Dicta esto. sit statuta. Hecateidos herbæ. Ab Hecate Medæ m̄re inuenta: quæ prima uenenosas herbas inuenisse narratur: illisq; Perseũ patrẽ perẽisse. hecate etiã pserpina dicitur & luna & diana. quenam uero hecates sit herba: nõ memini me legisse. Catez ueneficis apta esse uidetur. Tristi. noxiõ. Exi

Niobe
in mar
mor.

les. tenues. subriles. Lydia tota fremit. hæc ideo a poeta inferuntur: ut commodius Niobes mutationem in saxum cum superiore fabula coniungat. Niobe nanq; Tantali filia cum ex Amphione marito septem filios: ac totidem filias genuisset: se potius q̄ Latonam uenerandam esse contendebat: prohibebatq; ne quis i suo regno Latonæ sacrificare auderet. Quare indignata Latona apollinem ac dianam rogauit: ne se tãta iniuria affici paterentur. Sumptis igitur arcibus: & sagittis ad unum omnes primum Niobes filios intremuerunt: quod quidẽ de amphion cũ sate nõ posset: seipsum interfecit. Niobe uero morte filioz indignata cũ diis male dixisset & si

Te quoq; mutatum toruo neptune iuuenço

Virgine in æolia posuit. tu uisus enipeus

Gignis & Aloidas. aries Bifalpada fallis.

Et te flaua comas frugum mitissima mater

Sensit equum. te sensit equum crinita colubris

Mater equi uolucris. sensit delphina Melantho.

Omnibus his faciemq; suam faciemq; locorum

Reddidit, est illic agrestis imagine phœbus.

Utque modo accipitris pẽnas. modo ter galæois

Gesserit, ut pastor macareida luserit issen.

Liber ut erigonen falsa deceperit uua.

Ut saturnus equo geminum chirona crearit.

Ultima pars telæ tenui circundata limbo

Nexilibus flores hederis habet intertextos.

Non illud pallas. non illud carpere liuor

Possit opus. doluit successu flaua uirago.

Et rupit pictas cælestia crimina uestes.

Utq; cythoriaco radium de monte tenebat:

Ter quater Idmonia frõtem percussit arachnes:

Non tulit infelix: laqueoq; animosa ligauit

Guttura. pendentem pallas miserata leuauit.

Atq; ita. uiue quidem. pendet amẽ improba: di

Lexq; eadem pœnã: ne sis secura futuri: (xit:

Dicta tuo generi serisq; nepotibus esto:

Postea discedens succis hecateidos herbæ

Sparsit: & extemplo tristi medicamine tactæ

Defluxere comæ: cum quis & naris & aures.

Fitq; caput minimum: totoq; est corpore parua:

In latere exiles digiti pro cruribus herent.

Cetera uenter habet. de quo tamen illa remittit

Stamen: & antiquas exercet aranea telas.

Lydia tota fremit: phrygiæque per oppida facti

Rumor it & magnũ sermonibus occupat orbẽ.

Ante suos Niobe thalamos cognouerat illam:

SEXTVS

Tunc cum mæzoniam uirgo sipylumq; colebat.
 Nec tamē admōita est pœna popularis arachnes
 Cedere cœlitibus uerbisq; minoribus uti.
 Multa dabant aïos. sed enim nec coniugis arces:
 Nec genus amborum magniq; potentia regni
 Sic placuere illi: quāuis ea cuncta placerent:
 Ut sua progenies. & felicissima matrum
 Dicta foret niobe: si non sibi uisa fuisset.
 Nam sata Tiresia uenturi præscia manto
 Per medias fuerat diuino concita motu
 Vaticinata uias. ismenides ite frequentes:
 Et date latonæ latonigenisque duobus
 Cum prece thura pia: lauroq; innectite crinem.
 Ore meo latona iubet. paretur. & omnes
 Thebaides iussis sua tempora frondibus ornāt:
 Thuraq; dant sanctis & uerba precantia flāmis.
 Ecce uenit comitum niobe celeberrima turba
 Vestibus intexto phrygiis spectabilis auro:
 Et quantum ira sinit: formosa: mouensq; decoro
 Cum capite immissos humerū per utrūq; capillos:
 Cōstitit: utq; oculos circūtulit alta superbos.
 Quis furor auditos inquit præponere uis
 Cœlestes? aut cur colitur latona per aras?
 Numē adhuc sine thure meū ē. mihi tātalus au-
 Cui licuit soli superorū tāgere mensas. (Ctor:
 Pleiadum soror est genitrix mea. maximus atlas
 Est auus: æthereum qui fert ceruicibus axem.
 Iupiter alter auus. socero quoq; gloriōr illo.
 Megentes metuunt phrygiæ. me regia Cadmi
 Sub domina est: fidibusq; mei commissa mariti
 Mœnia cum populis a me uiroque reguntur.
 In quācunq; domus aduertit lumina partem:
 Immēsa spectantur opes. accedit eodem
 Digna dea facies. huc natas adiice septem:
 Et totidem iuuenes: & mox generosq; nurusq;
 Quærite nūc habeat quā nostra supbia causam?
 Quoq; modo audetis genitam titanida Cæo
 Latonā præferre mihi? cui maxima quondam
 Exiguam sedem pariturę terra negauit?
 Nec cælo. nec humo. nec aq; dea ur̄a recepta est.
 Exul erat mundi: donec miserata uagantem
 Hospita tu terris erras. ego dixit in undis:
 Instabilemq; locum delos dedit. illa duorum
 Facta parens. uteri pars hæc est septima nostri.
 Sum felix. quis enim nugeat hoc? felixq; manebo

lias sagittis confectas uidit: & ipsa in saxum: q; et
 num lachrymare uidetur fuit cōmutata. Sipy-
 lūq; colebat. sipylus urbs est phrygiæ. Vnde orf-
 ginē Niobe traxit. Popularis. non plebeia: sed
 quæ de illius populo fuerat. Minoribus. huma-
 nioribus. Multa dabāt animos. multa inquit il-
 lam reddebant superbam. Nec coniugis arces.
 Amphion maritus Niobes rex thebag; fuit: cu-
 tus urbis muros arcesq; ædificasse fertur. Man-
 to filia fuit Tyresia uatis paternæ artis peritissi-
 ma: a qua Mantua urbs fuit appellata. Ismeni-
 des. thebanæ mulieres: ab ismeno fluuio dictæ.
 Latonigenis duobus. apollini & dianæ. Lau-
 roque innectite crinem. caput lauro coronate.
 Ore meo latona iubet. ac si diceret. ore meo la-
 tona loquitur: hocq; uobis mandat. Alta. ela-
 ta. Quis furor auditos. oratio indignatiōis ple-
 na Niobe decenter attribuitur: ut quæ a deo erat
 felicitate elata: ut se Latonæ auderet præferre.
 Auditos cœlestes. auditos deos. Visis diis.
 quos quotidie uidetis. Certior enim aure arbi-
 ter est oculus. nimium autem superbe se quoque
 deam esse: ac maritum deum niobe ait. Mihi tā-
 talus auctor. pater. Niobe. n. Tantalus filia fuit.
 Pleiadum soror est genitrix mea. Niobes ma-
 ter taygeta fuit una ex pleiadibus atlantis filiabus.
 Iupiter alter auus. paternus. nam tātalus iouis
 fuit filius. Socero illo. ioue. Amphion enim io-
 uis fuit filius ex antiopa. Fidibusque mei com-
 missa mariti. amphion tantū musica ualuisse nar-
 ratur & cithara: ut & arbores & saxa illum seque-
 rētur: quibus maxime thebas amplificauit. Cō-
 missa. composita. constructa. Aduerti. conuer-
 ti. Accedit eodem. ad idem adiungitur. Geni-
 tam titanida Cæo. Latonā. Latona filia fuit Cæi
 Gigātis: quæ a ioue compressa apollinem simul
 & dianam concepit. quod quidem a deo agre tu-
 lisse Iuno dicitur ut pythōnem immiserit serpen-
 tem: qui eam p totum terrarum orbem insecta-
 retur: nec usq; parere permetteret. Fugiens igitur
 Latōa ab Asterie sorore: quæ & ipsa a ioue ama-
 ta primum in ortyga: hoc est in coturnicē: dein-
 de in scopulum mobilem atq; instabilem fuit cō-
 uersa: suscepta statim apollinem simul & Dianā
 peperit: qui & pythōnem serpentem sagittis cō-
 fixerunt. & insulam in qua nati erant: immobilē
 reddiderunt: quæ quidem postea delos fuit ap-
 pellata: quod cum diu sub aquis latuisset: tādem
 apparuisset seq; ostendisset. ἄλλοθ nāq; ma-
 nifestus interpretatur. Titanida. nepiē titanū:
 a quibus gigantes originem traxere. Maxima
 quondam exigua. antitheton. hoc est contrari-
 um. Maxima enim exiguæ oppōitur. ira autem
 iunonis nusq; in tota terra locum inuenit latonæ:
 ubi parere possit. Dea uestra. cum quodam cō-
 temptu hæc a Niobe dicuntur. Exul erat mun-
 di: a toto exulabat mūdo. Instabileq; locum de-
 los dedit. Delos: ut dixi. quæ & ortygia fuit ap-
 p

pellata: idcirco Instabilis fuisse dicitur: quod crebro terremotibus quateretur: donec oraculo ad moniti illic cadauera deserunt sepelire. Itē sacris. discedite a sacris execrandis. ut Verg. Auri sacra fames. Infecta. non facta. non finita.

Quodq; licet. quod possunt etiam Niobe prohibente. Turba quantum distabat ab orba. Latona inquit tam ē indignata turba filiorum Niobes: q̄ ipsa ab orbitate aberat: per quod significatur uehemēter indignatam fuisse. Cynthi. Cynthus mons est Deli. Vnde & apollo cynthius & diana cynthia uocantur. En ego uestra parens. hac oratiōe Latona apollinem simul & Dianam incendit ad ulciscendam iniuriam a Niobe acceptam. Animosa. magnanima ac superba. An dea sim dubitor. licentia poetica dubitor in passiva & uoce & significatione poeta finxit: cum dubito uerbum sit absolutum. Cultis aris. exornatis altaribus. Tantalus. tantali filia: cum quodā autem contemptu tantalida nioben Latona appellat. ac si diceret filia tantali: qui propter impietatem in deos detrusus ad inferos maximis afficitur pœnis. Linguam paternam. Linguam inquit tantali patris prae se tulit: qui deorum arcana uulgauit. Deiectura preces. cum hac inquit latona rettulisset: preces adiectura erat. Phœbe. diana quae eadem eē cum luna dicitur. Cadmeida arce. thebas a Cadmo extructas. Planus erat. topographia: hoc est loci descriptio: in quo Niobes filii & equos agitare & se consueuerant exercere. Tyrio succo. purpura tyria. significat autē ephippia purpurea fuisse. Auro grauidis. grauidibus auro & ornatis atq; auratis. Equibus Ismenos. maximus natorum Amphionis & Niobes Ismenos fuit ab Ismeno Bœotia fluuiio appellatus. Prima sarcina. primū uteri onus. Nā primogenitus erat. Quadrupedis. equi. De fluit. decidit. Per inane. per aerem. Sipylus. a sipylo urbe cognominatus: cum sagittae stridorē audisset: fugere coepit. Caræge apollinis sagittā uitate nō posuit. Frena dabat. equum currere permittebat. Præscius. præcognoscēs futurā tempestatē. Sūma ceruice. i. colli sūmitate. Extabat. eminebat. extra stabat: p̄ q̄ significat collū sagitta fuisse transfixū. Per crura admissa. p̄ pinq; equo astricta. Fœdat. maculat. inficit. deturpat.

Niobes
filii

Hoc quoque quis dubitat: tutam me copia fecit. Maior sum q̄ cui possit fortuna nocere. Multaq; ut eripiat: multo mihi plura relinquet. Excessere metum mea iam bona. fingite demi Huic aliquid populo natorum posse meorum. Nō tamen ad numerum redigar spoliata duog. Ite sacris propere sacris: lauruq; capillis Ponite. deponunt: & sacra infecta relinquunt: Quodq; licet: tacito ueneratur murmure numen Latonæ. turba quantum distabat ab orba: Indignata dea est: summoque in uertice cynthi Talibus est dictis gemina cum prole locuta. En ego uestra parens: uobis animosa creatis: Et nisi iunoni nulli cessura dearum: An dea sim dubitor: perq; omnia sæcula cultis Arceor: o nati nisi uos succurritis: aris. Nec dolor hic solus. diro conuitia factō Tantalus adiecit: uosque est postponere natis Ausa suis: & me quod in ipsam recidet orbam Dixit: & exhibuit linguam scelerata paternam. Deiectura preces erat his latona relatis. Desine phœbus ait. pœnæ mora lōga querela est. Dixit idem phœbe: celerique per aera lapsu Contigerant tecti Cadmeida nubibus arcem: Planus erat lateq; patens prope mœnia campus Assiduis pulsatus equis: ubi turba rotarum Duraque mollierat subiectas ungula glebas. Pars ibi de septem genitis amphione fortes Conscendunt in equos: tyrioq; rubentia succo Terga premūt. auro grauidis moderatur hēnis: Equibus Ismenos: qui matri sarcina quondam Prima suæ fuerat. dum certum flectit in orbem Quadrupedis cursu spumantiaq; ora coerces: Hei mihi conclamat: medioq; in pectore fixa Tela gerit: frenisque manu moriente remissis In latus a dextro paulatim defluit harmo. Proximus audito sonitu per inane pharetre Frena dabat sipylus: ueluti cum præscius imbres Nube fugit uisa: pendentiaque undique rector Carbasa deducit: nequa leuis effluat aura. Frena tamen dantem non euitabile telum Consequitur: summaq; tremens ceruice sagitta Hesit: & extabat nudum de gutture ferrum. Ille ut erat pronus per crura admissa iubaq; Voluitur: & calido tellurem sanguine fœdat.

SEXTVS

Phædimus infelix: & auiti nominis heres
 Tantalus: ut solito finem imposuere labori:
 Transierant ad opus nitidæ iuuenile palæstre:
 Et iam contulerant arcto luctantia nexu
 Pectora pectoribus: cum tento concita neruo:
 Sicut erant iuncti: traiecit utrunq; sagitta.
 Ingemuere simul. simul incuruata dolore
 Membra solo posuere. simul suprema iacentes
 Lumina uersarunt. animam simul exhalant:
 Aspicit alphenor: laniataq; pectora plangens
 Euolat ut gelidos complexibus alleuet artus:
 Inq; pio cadit officio. nam delius illi
 Intima fatifero rupit præcordia ferro.
 Quod simul eductū ē. pars ē pulmonis ī hamis
 Eruta: cumq; anima cruor est effusus in auras.
 At non intonsum simplex damasitona uulnus
 Afficit. ictuserat qua crus esse incipit: & qua
 Mollia nodosus facit internodia poples.
 Dumq; manu tentat trahere exitiabile telum:
 Altera per iugulum pennis tenuis acta sagitta est.
 Expulit hanc sanguis: seq; et aculatus in altum
 Emicat: & longe terebrata profilit aura.
 Vltimus ilioneus non profectura precando
 Brachia sustulerat. diiq; o cōmuniter omnes
 Dixerat. ignarus non omnes esse rogandos:
 Parcite motuserat. cum iam reuocabile telum
 Non fuit: arcitenens. minimo tamen occidit ille
 Vulnere: non alte percusso corde sagitta.
 Fama mali populiq; dolor lachrymæq; suorum
 Tam subitæ matrem certam fecere ruinae.
 Mirantem potuisse: irascentemq; quod ausi
 Hoc essent superi. quod tantum iuris haberent.
 Nam pater amphion ferro per pectus adacto
 Finierat moriens pariter cum luce dolorem.
 Heu quantum hæc niobe: niobe distabat ab illa:
 Quæ modo latois populum summouerat aris:
 Et mediam tulerat gressus resupina per urbē
 Inuidiosa suis. at nunc miseranda uel hosti
 Corporibus gelidis incumbit: & ordine nullo
 Oscula dispensat natos suprema per omnes.
 A quibus ad cælum liuentia brachia tollens:
 Pascere crudelis nostro Latonæ dolore:
 Pascere ait: satiaq; meo tua pectora luctus
 Corque ferum satia. dixit. per funera septem
 Efferor. exulta: uictrixq; inimica triumphat.

Solito labori. consuetæ equorum agitationi.
 Nitidæ palæstræ. splendida propter oleū quō
 se luctaturi pungebant. Et iā cōtulerant. iā iquit
 luctari cœperant. Arcto nexu. stricto ample
 xu. Concita sagitta. emissa. impulsā. Traiecit.
 transfixit. Lumina uersarunt. oculos uoluerūt.
 ut solent morientes. Exhalant. expirauerūt.
 Laniataq; pectora plangens. hoc est. laniās &
 percutiēs pectora sua ob mortem fratrum. Al
 leuet. extollat. Præcordia. intestina. quæ cordi
 præhenduntur. In hamis. in hamato speculo.
 Fatifero. Mortifero Cumq; anima. eorum ut
 detur hoc loco poeta sequi opinionem: qui san
 guinem animæ sedem esse aiunt. Intonsum Da
 masitona. comatum. Afficit. conficit: Interficit.
 Internodia poples. Internodium spatium dicit
 inter duos nodos situm. poples autem posterior
 genu pars est. Exitiabile. pestiferum: quod etiā
 exitiale dicitur. Pennis tenuis. usq; ad pennas.
 Tenuis autem postponitur quidem ac fere si plu
 rali numero coniungitur cum genitio copula
 tur. ut Verg. Et crurum tenuis mēto palearia pē
 dent. Cum singulari autem iuncta ablatiuum ex
 poscit. ut Capulo tenuis abdidit ensem. Tere
 brata aura. perforato aere. Motus erat arcite
 nens apollo inquit præcibus ilionei ultimi Nio
 bes filii motus est. uerum iam sagittam miserat ir
 reuocabilem. Certā fecere. admonuere: quod
 in soluta oratione certiore facere dicimus.
 Mirantem potuisse. deos subintelligamus tot
 filios suos interficere. Tantum iuris. tātum po
 testatis. Adacto ferro. impulsō gladio. Amphio
 n enim de filiorum morte certior factus dolo
 ris impatiens seipsum interfecit. Cum luce. cū
 uita. Heu quātum niobe. miseretur poeta. Nio
 bes: quæ paulo ante superbissima: nunc abiectis
 sima filiorū morte uidetur esse facta. Distabat.
 differebat. Latois aris. a Latonæ altaribus. nam
 Latous a græco nominatiuo. ΔΗΤΩ deriuatur.
 Resupina. superba elata. Inuidiosa. in se inui
 diam concitans. Vel hosti. etiam inimicis: non
 solum amicis. Gelidis. mortuis. Liuentia. pal
 lentia ob nimiam indignationem. Pascere cru
 delis. niobe morte filiorum in furorem acta La
 tonæ inuidiam facit.

Amphi
 onis
 mors

Misere felici. anticheton eleganter maxime red
des orationem: hæc autem idcirco Niobe furio
sa iactat: q̄ septem ei filia supererāt. Atris. pul
lis. nigris. Ante toros. ante lectulos fratrum: i
quibus erant compositi: ut efferentur. Demisso
crine. dissolutis capillis. Viscere. in uisceribus.
Imposito ore fratri. significat eam inter osculā
dum fratrem perisse. Duplicata. implicata. ipe
dita. Vulnere cæco. occulto. q̄ non apparebat.
Oraq̄ compressit. os clausit. Nisi postq̄ spiri
tus ibat. hoc est. nisi dum spiritum emittebat. tūc
enim os nō compresserat: sed apertum tenebat.
Illa sorori immoritur. inhærens subaudiatur.
Sexq̄ leto datis. sex interfectis. Occidit. mor
tua est. Orba resedit. filiis omnibus priuata: id
quod ipsa paulo ante obiecerat Latonæ. Exani
mes inter natos. iter filios mortuos. Dirigit.
rigida ac dura est facta. Malis. infortuniis: ac li
berorum acerbissima morte. Nullos mouet au
ra capillos. iam enim i saxum fuerat cōmutata.
Mœstis genis. genæ & mœroris & laticia sūt
i dices. Congelat. frigida & dura fit. Intra quo
q̄ uiscera saxum est. etiam intestina inquit saxea
fuerunt effecta. Flet tamen. q̄uis niobe i saxum
fuerit transformata: flere tamen uidetur Turbi
ne ualidi uenti. impetu uehementi uenti. Est enī
turbo uentus cum fragore uiolentus proxima q̄
q̄ prosternens. In patriam rapta est hoc est.
Sipylum delata est: ubi etiam num flere uidetur
quod idcirco fingitur: quia sipylum marmor
sudare perhibetur. Liquitur. liquefcit. Manāt
lachrymis. emittunt lachrymas. Tunc uero cū
ēti. narraturus poeta quo modo Latōa a quibus
dam Lyciæ rusticis bibere prohibita eos i ranas
conuerterit: more suo quædam interserit: quibus
cōmodius fabulæ iungantur. Gemilliparæ di
uæ. latonæ quæ gemellos peperit apollinē & dia
nā. Lyciæ quoq̄ fertilis agris. Latona cū apol
linem dianamq̄ peperisset: iram iunonis fugiēs
i lyciam usq̄ una cum infantibus peruenit: ubi fel
sa sitiq̄ confecta cum bibere e quodam lacu uel
leta rusticis quibusdam pedibus aquam procul
cantibus prohibita fuit. qua iniuria dea indigna
ta eos omnes in ranas conuertit. Lyciæ autem ē
Asia regio finitima lydiæ. Spreuere. cōtempse
runt. Non impune. non sine supplicio: sed cum
maxima poena. nam in ranas omnes fuerunt cō
uersi. Ignobilitate uirorum. rustici nanq̄ erant
uilissimi. Prodigio. miraculo. Lustrō. circūeo
ad eligēdos boues. Sacrorum fauilla. sacrificio
rum cinere. Scabat erecta erat. Restitit. substi
tit. ex prisorum autem consuetudine nos quoq̄
facella prætereuntes deos rogamus: ut nobis sint
adiumento.

Lyci ru
stici in
ranas

Cur autem uictrix? misere mihi plura supersūt:
Quam tibi felici. post tot quoq̄ funera uinco.
Dixerat: & sonuit contento neruus ab arcu:
Qui præter nioben unam conterruit omnes.
Illa malo est audax. stabant cum uestibus atris
Ante toros fratrum demisso crine sorores.
Equibus una trahens herentia uiscere tela:
Imposito fratri moribunda relanguit ore.
Altera solari miseram conata parentem
Conticuit subito: duplicataq̄ uulnere cæco est:
Oraque compressit: nisi postq̄ spiritus ibat.
Hæc frustra fugiens collabitur. illa sorori
Immoritur. latet hæc. illam trepidare uideres.
Sexq̄ datis leto: diuersaq̄ uulnera passis:
Vltima restabat: quam toto corpore mater.
Tota ueste regens unam minimamq̄ relinque
De multis: minimamq̄ posco clamauit: & unā.
Dūq̄ rogat: pro qua rogat occidit. orba resedit
Exanimēs inter natos natalq̄ uirumq̄:
Dirigitque malis. nullos mouet aura capillos:
In uultu color est sine sanguine. lumina mœstis
Stant immota genis. nihil est in imagine uiuum.
Ipsa quoq̄ interius cum duro lingua palato
Congelat: & uenæ desistunt posse moueri.
Nec flecti ceruix. nec brachia reddere gestus:
Nec pes ire potest. itra quoq̄ uiscera saxum est:
Flet tamen: & ualidi circumdata turbine uenti
In patriam rapta est: ubi fixa cacumine montis
Liquitur: & lachrymis ē tūc marmora manāt.
Tunc uero cuncti manifestam numinis iram
Fœmina uirquetiment. cultuque impensius oēs
Magna gemilliparæ uenerantur numina diuæ.
Vtq̄ sit a facto propiore priora renarrant.
Equibus unus ait: lyciæ quoq̄ fertilis agris
Non impune deam ueteres spreuere coloni:
Res obscura quidem est ignobilitate uirorum:
Mira tamen. uidi præsens stagnumq̄ locumq̄
Prodigio notum. nam me iam grandior æuo
Impatiensque uix genitor deducere lectos
Iusserat inde boues: gentisq̄ illius eunti
Ipse ducem dederat: cum quo dum pascua lustrō
Ecce lacu medio sacrorum nigra fauilla
Ara uetus stabat tremulis circumdata cannis:
Restitit & paruo faueas mihi murmure dixit
Dux meus: & simili faueas mihi murmure dixit

Naiadum fauni ne foret tamen ara rogabam:
 Indigenę dei: cum talia rettulit hospes.
 Non hac o iuuenis montanum numen in ara est.
 Illa suam uocat hanc: cui quondam regia coniux
 Orbe interdixit: quam uix erraticæ delos
 Errantem accepit: tunc cum leuis insula nabat:
 Illic incumbens cum palladis arbore palmæ:
 Edidit inuita geminos latona nouerca.
 Hinc quoque Iunonem fugisse puerpera fertur
 Inq; suo portasse sinu duo numina natos:
 Iamq; chimærifera: cum sol grauis ureret arua:
 Finibus in lyciæ longo dea fessa labore
 Sidereo siccata sitim collegit ab æstu:
 Vberaque ebiberant auidi lactentia nati.
 Forte lacum mediocris aquæ prospexit in imis
 Vallibus. agrestes illic fruticosa legebant
 Vimia cum iuncis: gratamq; paludibus uluam.
 Accessit: positoque genu titania terram
 Pressit: ut hauriret gelidos potura liquores.
 Rustica turba uetat. dea sic affata uetantes.
 Quid phibetis aquas? usus cõmunis aquarũ est.
 Nec solem proprium natura. nec aera fecit:
 Nec tenues undas. ad publica munera ueni:
 Quę tamen: ut detis: supplex peto. nõ ego nõs
 Abluere hic artus: lassataque membra parabã.
 Sed releuare sitim. caret os humore loquentis
 Et fauces arent: uixq; est uia uocis in illis:
 Haustus aquæ mihi nectar erit: uitãque fatebor
 Accepisse: simul uitam dederitis in undis.
 Hi quoq; uos moueãt: qui nostro brachia tẽdũt
 Parua sinu. & casu tendebant brachia nati.
 Quę nõ blanda deæ potuissent uerba mouere:
 Hi tamen orantem perstant prohibere: minasq;
 Niprocul abscedat: conuitiaq; insuper addunt.
 Nec satis est. ipsos etiam pedibusque manuq;
 Turbauere lacus: imoq; e gurgite mollem
 Huc illuclimum saltu mouere maligno.
 Distulit ira sitim. neq; enim iam filia Cæi
 Supplicat indignis. nec dicere sustinet ultra:
 Verba minora dea: tollensque ad sidera palmas:
 Aeternum stagno: dixit: uiuatis in isto.
 Eueniunt optata deæ. iuuat esse sub undis:
 Et modo tota caua summergere mēbra palude.
 Nũc proferre caput. sũmo modo gurgite mare.
 Sepe super ripam stagni consistere: sæpe

Montanum numẽ. qualis est Faunus. Regla
 coniunx. iuno regis deorum hominumq; uxor.
 nã Iuno: ut dixi. cũ resciisset Latonã ex ioue
 concepisse: illã per totum terrarũ orbem exagita
 uit: sic ut nusq; consistere posset. Orbem inter
 dixit cum interdico uerbũ datiuo & ablatiuo iũ
 gatur: orbe mihi legendum uidetur: nõ orbem:
 ut est fere in exemplaribus deprauatum. Vt enĩ
 aqua & igni interdixisse alicui populum R. di
 cimus: sic orbe Iunonẽ Latonã interdixisse poe
 ta eleganter dixit. Erratica delos. quã errare in
 stabilemq; esse idcirco poetæ finxerũt: quia crebro
 terræ motu uexabatur: donec ex oraculo apollin
 nis: ut scripsi: destiterunt illic cadauera sepelire:

Leuis. causa ẽ: idcirco enĩ nabat: quia leuis erat.
 Nabat. fluitabat. nare. n. pprie dicuntur aiata.
 fluitare inanimata. Cũ palladis arbore. cum
 oliua. Edidit. emisit. pepit. Inuita nouerca.
 contra uolũtatem iunonis: quæ mouerca esse ni
 debatur Apollinis & dianæ: cum Iouis sit uxor.

Puerpera. mulier a partu recens: puerpera dũ.
 Iãq; chimærifera. chimæra mons lyciæ carni
 nibus poetarum notissimus. Fingit aut a poetis
 fera esse pedes habes serpētinus. capræ uentrẽ.
 caput leonis flammæ uomēs: eo q; ad montis ra
 dices sint serpentes in medio capræ. Leones ad
 uerticẽ: qui atne modo ardere dicũt. Sane Chi
 mæram græci caprã uocãt. Chimærifera. chi
 mæras ferentis & capras. Ab æstu sidereo. a ca
 lore solis. Legebant. colligebãt. Cum iuncis.
 iuncus herba ẽ palustris sine nodo. Grataq; pa
 ludibus uluã. ulua herba ẽ in paludibus nascens:
 Vñ ẽt paludibus grata ab Oui. phibet. Posito
 q; genu. elegãt gestũ exprimit de lacu aquã hau
 rire uolētis. Vñs cõmuni s aquarũ iure gnetiũ
 aquæ omnibus hominibus sunt cõmunes. Ad
 publica munera. publica sunt quæ nullius quidẽ
 sũt: sed omnium. Vixq; est uia uocis. Vix emit
 tere uocem potest. Haustus aquæ: potus aquæ
 mihi loco nectaris ac suauissimus erit. Simul ui
 tam dederitis in undis. postq; mihi uitam aquis
 in stauraueritis. uidetur esse hemestichion enni
 poetæ. unde & dederitis uerbi penultima est p
 ducta. Tendunt. porrigunt. Hi tamen oran
 tem. pulchre rusticorum seruat decorum: qui ro
 gati contumacius superbi usq; se gerunt. Per
 stant. perseuerant & instant. Conuitia. contu
 melias. Mouere: commouerunt. Saltu mali
 gno. hypallage est. ipsi namq; maligni intelligun
 tur. Distulit ira sitim. hoc est ira fuit causa diffe
 rendæ ac prolongandæ sitis. Filia cæi. Latona.
 Ultra. ulterius. Minora dea. hũlliora: q; ut deæ
 conuenientia sint. Aeternum. semper & in ater
 num. nomen pro aduerbio positum. Et modo
 tota. eleganter ranarũ & naturã & corpus deser
 bit poeta. Sũmo gurgite. in summitate gurgitis
 & stagni. Turpes linguas. contumeliosas.

Patulos rictus. hñtia ora. Colla intercepta. de medio recisa. nã ranæ collo carent. Spina uiret. tergũ uirtu
de est. Sic ubi nescio q̄s. ignobilẽ hac locutione eũ fuisse significat q̄ superiorẽ rettulit fabulã. Exitũ satyri. ca
lamitosũ exitũ. Marsias aut̄ satyrus fuit tibias inflãdi a deo peritus: ut cũ apolline certare sit ausus: quẽ supatũ i
dignatus apollo pelle atq; cutẽ priuauit. Ex eius uero corpore tãtus defluxit sanguis: ut a terra exceptus in flu
uium fuerit cõmutatus: q̄ a satyri noĩe Marsias fuit appellatus. est aut̄ phrygiã fluius i mæandru labens.

Latons apollo. Latonæ filius. Tritoniaca arundine. tibia ex arundie tritoniaca cõfecta. est. n. metonymia.

Tritonis autem palus est libyã: iuxta quam pal
las in uirginali habitu apparuisse fertur. Vnde &
tritõnã uocat. Quid me mihi detrahis. cur mi
hi meam pellem detripis. Ah non est tanti. ut
ego hac poena affici debeam. Micant. pulpitãt

Fibras. Fibrã uenulã sunt minores. Armen
ta bucera. hoc est boues ualde cornutos. Gov nã
q̄ particula est intentiua. κέρος autem dicit̄ cor
nu. Concepit. excepit. Ripis decliuis. pro
nis atq; inclinatis. Liquidissimus. purissimus.

Marsia
as iflu
uium

limpidissimus. Talibus exemplis. hęc ad con
cinnam fabularum connexionem a poeta narrã
tur. Mater in inuidia est. Niobes enim supbia
causa fuit mortis liberorum. Flesse pelops: me
ritorũ Niobes frater esset. pelops enim tanta
li fuit filius: quem coctum pater diis epulãdum
ut an omnia scirẽt experiretur: cum apposuisset.

omnes quidem præter unam cererem ab eo ab
stinuerunt. collectisq; in unum pelopis membris
euecata a mercurio anima eius ab inferis pristi
nã ipsum uitã restituerunt. Sed cum ei sinistra
deesse humerum animaduertissent: eburneũ af
fixerunt. sicq; pelops uitã integer fuit restitutus.

Titalus uero ad iferos: detrufus siti i aquis ac fa
me in sũna pomorum copia laborat. Suas ue
stes. purpureas ac sibi cõueniẽtes. illis enĩ depo
sitis lugubres ac pullas sumpsit. Corporeus. ex
carne. nã corpus proprie uiuentiũ. caro mortuo
rum dicitur a cadendo deducta. ut iã sapius dixi
mus. Cæsa mēbra. trucidata. Qui locus ẽ tu
guli. periphraſis ẽ humeri. nã est medius iter iu
guli & brachii sũmitatẽ. In usum. in locũ & of
cium. partis nō comparentis. humeri non inuẽ
ti. Finitimi proceres coeunt: cõueniunt. cõgre
gantur. Hęc aut̄ idcirco narrant: ut quas meta
morphosis est descripturus: cõmodius cũ prior
ribus connectantur. Nam Tereus Rex Thra
cum cũ Athenas obsidione liberasset accepta i
uxorem progne Pandionis regis filia in thraciã
redit. ubi cum iam filium suscepisset: rogatus ab
uxore: ut aut se Athenas deduceret: aut saltem
ad se philomelã sororem accerferet: profectus
ipse philomelã quidem a patre accepit: sed cum
in thraciã puenisset: non solum ei uim intulit: sed
linguã etiã: ne uulgare scelus posset: amputauit:
ac suis stabulis mancipauit. Cæterũ philomela
tanta crudelitate stimulata totum infortunũ suũ
in uelo descriptum sorori indicauit. Progne ue
ro furis accensa Bacchi facta se celebrare simu
lans una cum Bacchis ad sororem uenit: eam
que secum Pampiniã tectam in urbem adduxit

Eburne
us pelo
pis hu
merus

omnes quidem præter unam cererem ab eo ab
stinuerunt. collectisq; in unum pelopis membris
euecata a mercurio anima eius ab inferis pristi
nã ipsum uitã restituerunt. Sed cum ei sinistra
deesse humerum animaduertissent: eburneũ af
fixerunt. sicq; pelops uitã integer fuit restitutus.

Titalus uero ad iferos: detrufus siti i aquis ac fa
me in sũna pomorum copia laborat. Suas ue
stes. purpureas ac sibi cõueniẽtes. illis enĩ depo
sitis lugubres ac pullas sumpsit. Corporeus. ex
carne. nã corpus proprie uiuentiũ. caro mortuo
rum dicitur a cadendo deducta. ut iã sapius dixi
mus. Cæsa mēbra. trucidata. Qui locus ẽ tu
guli. periphraſis ẽ humeri. nã est medius iter iu
guli & brachii sũmitatẽ. In usum. in locũ & of
cium. partis nō comparentis. humeri non inuẽ
ti. Finitimi proceres coeunt: cõueniunt. cõgre
gantur. Hęc aut̄ idcirco narrant: ut quas meta
morphosis est descripturus: cõmodius cũ prior
ribus connectantur. Nam Tereus Rex Thra
cum cũ Athenas obsidione liberasset accepta i
uxorem progne Pandionis regis filia in thraciã
redit. ubi cum iam filium suscepisset: rogatus ab
uxore: ut aut se Athenas deduceret: aut saltem
ad se philomelã sororem accerferet: profectus
ipse philomelã quidem a patre accepit: sed cum
in thraciã puenisset: non solum ei uim intulit: sed
linguã etiã: ne uulgare scelus posset: amputauit:
ac suis stabulis mancipauit. Cæterũ philomela
tanta crudelitate stimulata totum infortunũ suũ
in uelo descriptum sorori indicauit. Progne ue
ro furis accensa Bacchi facta se celebrare simu
lans una cum Bacchis ad sororem uenit: eam
que secum Pampiniã tectam in urbem adduxit

omnes quidem præter unam cererem ab eo ab
stinuerunt. collectisq; in unum pelopis membris
euecata a mercurio anima eius ab inferis pristi
nã ipsum uitã restituerunt. Sed cum ei sinistra
deesse humerum animaduertissent: eburneũ af
fixerunt. sicq; pelops uitã integer fuit restitutus.

Titalus uero ad iferos: detrufus siti i aquis ac fa
me in sũna pomorum copia laborat. Suas ue
stes. purpureas ac sibi cõueniẽtes. illis enĩ depo
sitis lugubres ac pullas sumpsit. Corporeus. ex
carne. nã corpus proprie uiuentiũ. caro mortuo
rum dicitur a cadendo deducta. ut iã sapius dixi
mus. Cæsa mēbra. trucidata. Qui locus ẽ tu
guli. periphraſis ẽ humeri. nã est medius iter iu
guli & brachii sũmitatẽ. In usum. in locũ & of
cium. partis nō comparentis. humeri non inuẽ
ti. Finitimi proceres coeunt: cõueniunt. cõgre
gantur. Hęc aut̄ idcirco narrant: ut quas meta
morphosis est descripturus: cõmodius cũ prior
ribus connectantur. Nam Tereus Rex Thra
cum cũ Athenas obsidione liberasset accepta i
uxorem progne Pandionis regis filia in thraciã
redit. ubi cum iam filium suscepisset: rogatus ab
uxore: ut aut se Athenas deduceret: aut saltem
ad se philomelã sororem accerferet: profectus
ipse philomelã quidem a patre accepit: sed cum
in thraciã puenisset: non solum ei uim intulit: sed
linguã etiã: ne uulgare scelus posset: amputauit:
ac suis stabulis mancipauit. Cæterũ philomela
tanta crudelitate stimulata totum infortunũ suũ
in uelo descriptum sorori indicauit. Progne ue
ro furis accensa Bacchi facta se celebrare simu
lans una cum Bacchis ad sororem uenit: eam
que secum Pampiniã tectam in urbem adduxit

omnes quidem præter unam cererem ab eo ab
stinuerunt. collectisq; in unum pelopis membris
euecata a mercurio anima eius ab inferis pristi
nã ipsum uitã restituerunt. Sed cum ei sinistra
deesse humerum animaduertissent: eburneũ af
fixerunt. sicq; pelops uitã integer fuit restitutus.

Ingelidos resiliere lacus. sed nunc quoq; turpes
Litibus exercent linguas: pulsoq; pudore:

Quãuis sint sub aqua: subaq̄ maledicere tẽptãt.
Vox quoq; iam rauca ẽ: inflataq; colla tumescũt.

Ipsaq; dilatant patulos conuicia rictus.
Terga caput tangunt. colla intercepta uidentur.

Spina uiret. uenter pars maxima corporis albet:
Limosq; nouẽ saliant in gurgite ranẽs

Sic ubi nescio quis lycia de gente uirorum
Rettulit: exitium satyri reminiscitur alter:

Quem tritoniaca latons harundine uictum
Affecit poena. quid me mihi detrahis inquit?

Ah piget. ah non est: clamabat: tibia tanti.
Clamanti cutis est summos direpta per artus.

Nec quicq; nisi uulnus erat. cruor undiq; manat
Detectiq; patent nerui: trepidẽq; sine ulla

Pelle micant uenẽ. salientia uiscera posses
Et perlucentes numerare in pectore fibras.

Illum ruricolã siluarum numina fauni
Et satyri fratres: & tunc quoq; clarus olympus:

Et nymphae flerunt: & quisquis montibus illis
Lanigerosq; greges: armenta q; bucera pauit.

Fertilis immaduit: madefactaq; terra caducas
Concepit lachrymas: ac uenis præbabit imis.

Quas ubi fecit aquas: uacuas emisit in auras.
Inde petens rapidum ripis decliuis aquor:

Marsia nomẽ hẽt phrygiã liquidissimus amnis.
Talibus exemplis redit ad præsentia dictis

Vulgus: & extinctum cũ stirpe amphiona luget.
Mater in inuidia ẽ: hanc tunc quoq; dicitur unus

Flesse pelops: humerog; suas a pectore postq̄
Deduxit uestes: ebur ostendisse sinistro.

Concolor huic humerus nascendi tẽpore dextro
Corporeusq; fuit: manibus mox cæsa paternis

Membra ferunt iunxisse deos: aliisq; repertis
Qui locus est iuguli medius: summiq; lacerti

Defuit. impositum est non comparentis in usum
Partis ebur: factog; pelops fuit integer illo.

Finitimi proceres coeunt: urbesq; propinque

In cubiculo suo occultauit. Perfectis uero Bacchi sacrificiis Progne Itym communem filium interemit: cuius carnes coctas patri apposuit comedendas. Cum uero Thereus Itym filium intercoenandū frequenter uocaret: Philomela e cubiculo exiliens caput filii ac pedes in Tereum coniecit. Qui stricto ense cum ambas persequeretur: ipse quidem in upupam. Itys in phasianum. progne in hirundinem. Philomela in lusciniam conuersi fuisse narrantur. Orauere ire. poetica est locutio. nam orauere ut irent: in soluta oratione diceremus.

Ad solatia. ad consolationem Pelopis: cuius soror: Niobe cum omnibus liberis fuerat extincta. Argosq;

Oraueres suos ire ad solatia reges:

Argosq; & sparte: pelopeiadeiq; mycenæ:

Et nondum toruē Calydon inuisa dianæ:

Orchomenosq; ferax: & nobilis gre corinthos:

Messeneq; ferox: patraeq; humilesq; cleonæ:

Et nelea pylos: nec adhuc pythæia Trœzen:

Quæq; urbes aliæ bimari clauduntur ab isthmo:

Exteriusq; sitæ bimari spectantur ab isthmo.

Credere quis posset: iolæ cessatis athenæ.

Obstitit officio bellum: subiectaq; ponto

Barbara cæcropios terrebant agmina muros.

Threicius Tereus hæc auxiliariis armis

Fuderat: & clarum uincendo nomen habebat.

Quem sibi pandion opibusq; uiribusq; potētē:

Et genus a magno ducentem forte gradiuo

Connubio prognæ iunxit. non pronuba iuno.

Non hymeneus adest illi. non gratia lecto.

Eumenides tenuere faces defunere raptas.

Eumenides strauere torum: tectoq; prophanus

Incubuit bubo: thalamiq; in culmine sedit.

Hac aue coniuncti progne Thereusq; parentes.

Hac aue sunt facti. gratata est scilicet illis

Thracia: diisq; ipsi grates egerunt: diemq;

Quoq; data est claro pandione nata tyrannos:

Quoque erat ortus itys festum iussere uocari.

Vsq; adeo latet utilitas. iam tempora titan

est arcadiæ parua. Et Nelea pylos. urbs est in Messenia: in qua regnauit Nelus Nestoris pater. Nec adhuc

huc pitheia trœzen. Trœzen urbs est peloponnesi: a trœzene pelopis filio: quæ uariis nominibus est appel-

lata. nam & aphrodisias & saronia & posidonias & appollonias & Antanis fuit cognominata. Eam uero pit-

theiam nondum fuisse ait: quod pitheus aithræ matris Thesei pater nondum ibi regnauerat. Ab isthmo bi-

mari. Isthmus breuis dicitur terra inter duo maria constituta. Isthmus uero peloponnesi & Aegeo mari & lo-

nio alluitur. Intra isthmū autem sunt peloponnesi urbes. extra uero achaia. Credere quis posset. Hæc inter-

rogatio eo spectat: ut significet Athenienses & humanissimos & officiosos maxime fuisse. Subiecta pōto. ad-

iecta mari euxino. Reges enim Asiae bellum atheniensibus indixerant. Threicius Tereus. Thracius. Tere-

us autem filius fuit martis: ac Thraciæ Rex: ut diximus. Fuderat. fregerat. in fugam conuerterat. Amagno

gradiuo. a magno Marte. gradiuus. n. Mars a latinis dicitur: quod gradatim in bellū eatur. Nō pnuba iuno

nubentibus feliciter puellis iuno pronuba preesse creditur. Hinc autem facile colligitur quale futurū sit Tere

& prognæ coniugiū. Prophanus bubo. execrandus. ē nāq; auis pessimi ominis bubo. Hac aue. hoc augu-

rio. Gratata. gratulata. Diisq; ipsi. Tereus & prognæ: gratias diis egerunt. Quæq; data est. quo legendum

esse facile ex eo quod infertur adiectiuo colligi potest. Vsq; adeo latet utilitas. Acclamatio in hominū in-

scitiam loco maxime conueniens. Iam tempora titan. hoc est. iam quinque transierant anni.

argos urbs est clarissima pelopōnesi: quæ uariis nominibus est cognominata. Nam & urbs pho-
ronica & agialea appellatur & argos hippoboton & Hippium: quod neptuni equis pascua sup-
peditauit. Dipson quoq; propter aquarum pen-
uriam. Ab argo autem cōditore uidetur esse di-
ctum: ut scribit Stephanus Græcus: auctor i ope-
re: quod de urbibus composuit. Undecim uero
urbes hoc nomine appellantur. Est enim Argos
quod Amphiloichon dicitur in Thesalia. i Ci-
licia: quæ nāc Argiopolis appellatur. In nisyro
insula: una ex cycladibus. iuxta trœzena. in Ma-
cedonia In scytia quod Argos oresticum uoca-
tur. in caria. Argos phæacum: Argos Argolicū
Ac fere omnis maritima planities Argos uocat.
Et sparte. Regio Laconica sparta fuit appella-
ta: a Spartis Cadmi. hoc est a seminatis: a Cad-
mo qui eam tenuisse a timagora scribuntur. Pe-
lopeiadesq; Mycenæ. Mycenæ urbs est Pelopō-
nesi: a Mycenæo Spartonis phoronei fratris fi-
lio denominata: quas pelops auxisse fertur. Vn-
de & Pelopeiadas eas uocat poeta. Et nōdum
Calydon urbs est Aetoliæ. A calydone Endymī-
onis filio cognominata. Nondū inuisa. nondū
odio habita. Nondum enim Oeneus Calydo-
niæ Rex in se Dianam concitarat. Nam cum di-
is omnibus aliis sacrificasset: Diana irata aprum
imisit: qui totam Calydoniam deuastauit. Or-
chomenosque ferax. fertilis. Orchomenos urbs
ē Bœotiæ. Et nobilis ære corinthus. clara ære is-
ualis: quæ corinthia uocatur. Messeneq; ferox.
Messene & urbs & regio est Pelopōnesi. Altera
est in Sicilia. unde Messenius possessiuum decli-
natur. Patraeq; corrupte trisyllabum legitur.
Patra nāq; bisyllabum urbs est Achaia: de qua
hoc loco sentit Qui di. Humilesq; cleonæ. urbs

Tereus
Progne
Philo-
melara
in aues

Si gratia ulla mea est. si quid apud te possum.
Magni muneris instar. æquiparationem magni
muneris. nã instar modo ad similitudinẽ. modo
ad æquiparatiõem significat: nec recipit præpo-
sitionem: estq; indeclinabile nomen. Cæcropi-
os portus. athenienses. Pyreæaq; littora tãgit.
attica. nam pyreæus promotorium est atticæ. ut
scribit Ptolemus. Vnde athenarum portus py-
reæus fuit appellatus. Ut primũ socii data co-
pia. Cum primum inquit Tereus ad Pandionẽ
socerum fuit admissus: & dextram dextræ ian-
xit: & Prognẽs mandata referre cœpit. Recur-
sus celeres. ueloces reditus. Missæ. philomelæ.
quæ quidem nondum fuerat missa. Sed si missa
fuisset: celerem pollicebatur Tereus reditum.

Magno paratu. ornatu. Forma. pulchritudi-
ne. Naiadas & Dryadas. nymphas. q̄ formo-
sissimæ esse uidentur. Non secus. quanto philo-
melæ amore Tereus fuerit inflammatus aperte
his similitudinibus declaratur. Cãtis aristis. fla-
uis. Cremet. cõburat. Fœnilibus. fœnilia fœ-
ni dicuntur repositoria. Digna quidem facies:
facies inquit philomelæ digna quidẽ erat amari-
cum ab aliis omnibus: tũ uero a Tereo: qui ma-
xime ingenita libidine in mulieres stimulabat.

Pronũq; genus. thraces enim maxime in uene-
rem sunt proni. Et nihil est quod nõ effreno ca-
ptus amore Ausit. Sententia est generalis: quĩs
ad Tereum proprie referri uideatur. Effreno
amore. ab effectu: quod effrenatos ac dissolutos
homines reddat. Nec capiunt. iam enim Te-
rei amor in philomelã detegebatur. Et agit sua
uota sub illa. sub simulatione inquit Prognẽs uo-
luntatis sua uota peragere conatur Tereus. Vi-
terius iusto. ultra q̄ honestum foret. Proh supe-
ri. exclamatio in hominum cecitatem. Quan-
tũ mortalia pectora cæcæ Noctis habet: in quã
ta rerum omnium inscitia hominum animi uer-
santur. Ipso molimine. ipsa præparatiõẽ. Cõ-
tra suam salutem. quia a tereo non solum supra-
ta: sed etiam lingua fuit priuata. Præcontrectat
q̄ uidẽdo. hoc est. ante oculis q̄ manibus sibi eã
contrectare uidetur. Neq; enim minus impius
esset. Nam etiam si pater esset cum filia rem ha-
beret. Amborum prece. Terei & philomelæ.

Successisse. feliciter euenisse. Duabus. sibi &
Prognẽs forori. Lugubre. triste & luctus causa.

Quinque per autumnos repetitis duxerat annis:
Cum blandita uiro progne. si gratia dixit
Vlla mea est: uel me uisendam mitte forori:
Vel foror huc ueniat. redituram tempore paruo
Promittes socero. magni mihi muneris instar
Germanam uidisse dabis. iubet ille carinas
Infreta deduci: ueloque & remige portus
Cecropios intrat: pyreæaq; littora tangit.
Ut primum socii data copia: dextera dextræ
Iungitur. infausto committitur omine sermo.
Cœperat aduentus causas mandata referre
Coniugis: & celeres missæ spondere recursus.
Ecce uenit diues magno philomela paratu.
Diuitior forma. quales audire solemus
Naiadas & dryadas mediis incedere siluis:
Si modo des illis cultus: similesq; paratus.
Non secus exarsit conspecta uirgine Tereus:
Quam si quis canis ignem supponat aristis:
Aut frõdem positasq; cremet fœnilibus herbas:
Digna quidem facies. sed & hunc innata libido
Extimulat: pronũq; genus regionibus illis
In uenerem. & flagrat uitio gentisq; suoq;
Impetus est illi comitum corrumpere curam:
Nutricisq; fidem: nec non ingentibus ipsam
Solicitare datis: totũq; impendere regnum:
Aut rapere: & sæuo raptam defendere bello.
Et nihil est: quod non effreno captus amore
Ausit. nec capiunt inclusas pectora flammæ.
Iamq; moras malefert: cupidoq; reuertitur ore
Mandata ad prognẽs: & agit sua uota sub illa.
Facundum faciebat amor: quotiensq; rogabat
Vlterius iusto: progenita uelle ferebat.
Addidit & lachrymas: tanq̄ mandasset & illas.
Proh superi: quantum mortalia pectora cœcæ
Noctis habent: ipso sceleris molimine Tereus
Creditor esse pius: laudemq; a crimine sumit.
Quid: q̄ idẽ philomela cupit: patriosq; lacertis
Blanda tenens humeros: ut eat uisura fororem:
Perquesuam contraquesuam petit illa salutem.
Spectat eam Tereus: præcõtrectatque uidẽdo.
Osculaque: & collo circumdata brachia cernens:
Omnia pro stimulis facibusque ciboq; furoris
Accipit. & quotiens amplectitur illa parentem
Esse parẽs uellet. neque enim minus ipius esset.
Vicitur amborum gẽitor prece. gaudet agitque

Illa patri grates. & successisse duabus
 Id putat infelix: quod erat lugubre duabus:
 Iam labor exiguus phœbo restabat: equique
 Pulsabant pedibus spatium decliuis olympi.
 Regales epulæ mensis: & bacchus in auro
 Ponitur. hinc placido dantur sua corpora somno
 At rex odrysius quis secessit ab illa:
 Aestuat: & repetens faciem motusque manusq;
 Qualia uult fingit: quæ nondum uidit: & ignes
 Ipse suos nutrit: cura remouente soporem.
 Luxerat & generi dextram complexus euntis
 Pandion: comitem lachrymis comēdat obortis.
 Ut uoluere ambæ. uoluit ita quoque Tereu:
 Hanc ego care gener: quoniam piâ causa coegit:
 Do tibi: perq; fidem: cognataq; pectora supplex
 Per superos oro: patrio ut tuearis amore.
 Et mihi sollicito lenimen dulce senectæ
 Quâ primū (ois erit nobis mora lōga) remittat.
 Tu quoq; q̄ primū (satis est procul esse sororē)
 Si pietas ulla est: ad me philomela redito.
 Mandabat: pariterque suæ dabat oscula nata.
 Et lachrymæ mites inter mandata cadebant.
 Ut fidei pignus dextras utrasque poposcit:
 Inter seque datas iunxit: natamque nepotemque
 Absentes pro se memori rogat ore salutent
 Suppreumque uale pleno singultibus ore
 Vix dixit: timuitque suæ præfagia mentis.
 Ut simul imposita est pictæ philomela carinæ:
 Admotumq; fretum remis tellusque repulsa est:
 Vicimus exclamat. mecum mea uota feruntur.
 Exultatque: & uix animo sua gaudia differt
 Barbarus: & nusq; lumen detorquet ab illa.
 Non aliter q̄ cum pedibus prædator aduncis
 Deposuit nido leporem iouis ales. ab alto
 Nulla fuga est capto. spectat sua præmia raptor.
 Iamque iter effectum: iamque in sua littora fessis
 Puppibus exierant: cum rex pandione natam
 Instabula alta trahit siluis obscura uetustis.
 Atque ibi pallentē trepidamq; & cuncta timētē.
 Et iam cum lachrymis: ubi sit germana: rogantē
 Includit: fassusque nefas & uirginem & unam
 Uir superat frustra clamato sæpe parente.
 Sæpe sorore sua. magnis super omnia diuis.
 Illa tremit uelut agna tremens: quæ saucia cani
 Ore excussa lupi nondum sibi tuta uidetur:

Iam labor exiguus phœbo. significat finem di
 ei aduenisse: Equiq; pulsabant. equi inquit solis
 iam peruenerant in occidentalem cæli partem.

Ad rex orthysius: sic quidē fere legit. sed odry
 sius per d legendum est. nam odrysa populi sūt
 Thraciæ & odrysa urbs eorum: quæ & odrysia
 dicitur. Vnde odrysius deriuatur. Eleganter autē
 amantum cogitationes describit poeta. Aestua
 at. ardet. hæc autem particula tamen est subau
 dienda. Cura remouente soporem amore som
 num repellente. Lux erat. dies aduenerat. Ge
 neri euntis. recedere cupientis Terei. Quoniã
 pia causa coegit. pius namq; est sororem sorori
 mittere uidendã. Turcaris defendas atq; custo
 dias. Mihi sollicito. Anxio filiæ absentia. Leni
 men. solamen. Satis est procul esse sororem. sa
 tis est inquit quod progne longe a me abest.

Mandabat. mādara dabat. Dextras. utraq;
 & Terei & prognes. Natamq; nepotemq; &
 Prognem & Itym. Pro se nomine suo & suis uer
 bis. Memori ore. memores ipsi. est enim hypal
 lage. Supremumq; & ultimo loco inquit uix
 potuit dicere uale. Pleno singultibus ore. ge
 stum exprimit patris de filia a se rece. dēte admo
 dum solliciti. Ita namq; Pandion singultibus im
 pediebatur: ut uix potuerit dicere uale. Præsa
 gia. diuinationes. Est enim præfaga. mali mens.

Admotumq; fretum remis. hypallage est. ma
 ri namq; remi nō mare admouetur remis. Tūc
 autem remi admoneri dicuntur mari: cum remi
 gatur nauisq; remis impellitur. Tellusq; repul
 sa est: ex uulgari hoc dictum est opinione. Tera
 ra namq; quæ est immobilis. retro pelli a remigã
 tibus uidetur. Vicimus exclamat. barbari & ab
 omni ciuilitate alieni hominis mores exprimun
 tur. Lumen. oculos. Iouis ales. aquila: quæ q̄
 nunq; fulmine tangitur sub iouis tutela esse per
 hibetur. Spectat sua præmia raptor. Ordo est
 & sensus. non aliter Tereus spectabat Philome
 lam: q̄ iouis ales raptor spectat sua præmia. cum
 ipse prædator deposuit nido leporem adūcis pe
 dibus. Reliqua per Parenthesim leguntur: Iãq;
 iter effectum. confectum. perfectum. Iam enira
 in thraciam fuerant aduecti. Pandione natã. phi
 lomelam. Fassusq; nefas. nefandum confessus
 amorem. Et uirginem & unam uir superat. ma
 ximam hominis barbariam ostendit poeta: qui
 sustinuerit uirginem: & solam sibi creditam & pa
 trem & sororem & in primis deos implorantem
 uiolare. Illa tremit uelut agna pauens. uirgines
 um timorem pulchre his similitudinibus ab oue
 & colūba sumptis poeta expressit. Excussa. eie
 cta. Cani lupi. epitheton est lupi colori conue
 niens: lupi namq; canicie infecti esse uidentur.

Auidos unguis. auidi accipitris: qui columbas maxime infestat. Passos lanata capillos Sinegdoche poetica. sparsos enim capillos cum lanat affect Philomela intelligitur. Lacerare autem crines in moeroribus solebant mulieres. Cesis la certis. percussis brachiis. Diris factis. nefandis sceleribus. Nec coniugalia iura. Nec matrimonii iura: quibus non licet cuiquam cum duabus coire sororibus. Omnia turbasti. omnia inquit iura & humana & diuina confudisti. Pellex ego facta sororis. pellex proprie dicitur: quae cum marito alterius concubuit. Tu geminus coniunx: tu duabus es maritus: & mihi & sorori. Debita poena: te expectat subintelligendum uidetur. Qui eripis. cur non eripis mihi uitam. Ne quod facinus. Ne aliquod scelus tibi restet in me perperandum. Vacuas habuisse criminis umbras. hoc est. crimine caruissem. Quandoque mihi poenas dabis. aliquando mihi punieris. Proiecto. pudore. abiecto. deposito. Si copia detur. si potero.

Feri tyranni. crudelis ab omni humanitate. alieni. Nec minor hac metus est. non minor est inquit metus ne a philomela sorori proderetur scelus quam ira. Causa stimulatus utraque. & ira & timore impulsus. Liberat enses uagina. e uagina eripit enses. Iugulum philomela parabat: bene instituta uirginis morem exprimit poeta: quae uiolata nihil mortem recusabat: sed ultro iugulum ensi obiecit quo citius interficeretur.

Hoc quoque post facinus. post hoc scelus. post extractam linguam. Lacerum corpus. lingua mutilatum. Commeta funera. fictam mortem philomela. Spem suae mortis. metum ac timorem mortis. sic Dido apud Verg. Hic ego si potui tantum sperare dolorem. Usque uocantem. semper clamantem. Luctantemque loqui. conantem. Forcepe. forceps instrumentum est fabrilis: quo ferrum facile & capitur & tenetur. Ense ferro. ipse ferus & crudelis. est enim hypallage. Radix micat palpit. motatur. Ipsa iacet. lingua recisa subaudiatur. Mutilatae colubrae. incisa serpentis in duas partes. Mutilati uero dicuntur: quibus aliquod membrum fuit recisum. Palpit. salit. frequenter mouetur. Atras uestes. pullas. lugubres. Et inane sepulchrum. cadauere uacuum: quod graeci cenothaphium dicunt. Falsis manibus. non ueris. cum nondum philomela mortua foret. Signa deus bis sex. iam inquit duodecim transierant menses. Deus apollo: qui idem est cum sole. Lustrauerat. illustrauerat. quo enim in signo sol est. idem illustrare uidetur. quod circumterat quoque intelligere possumus. Quid faciat. facere possit.

Custodia. custodes a tereo apposti. Sic uergilius. Cernis custodia. qualis. Rigent. asperi sunt. ita ut inde nisi per ianuam exitus non detur.

Vtque columba suo madefactis sanguine plumis Horret adhuc: auidosque timet: quibus haeserat unguis Mox ubi mens rediit: passos lanata capillos (guis) Lugenti similis: cesis plangore lacertis Intendens palmas: o diris barbare factis. O crudelis ait. nec te mandata parentis Cum lachrymis mouere piis. nec cura sororis Nec mea uirginitas. nec coniugalia iura. Omnia turbasti. pellex ego facta sororis. Tu geminus coniunx. hostis mihi. debita poena. Quin animam hanc: ne quod facinus tibi perfide restet: Eripis? atque utinam fecisses ante nefandos Concubitus. uacuas habuissem criminis umbras. Si tamen hoc superi cernunt. si numina diuum Sunt aliquid. si non perierunt omnia mecum: Quandoque mihi poenas dabis ipsa pudore Proiecto tua facta loquar. si copia detur: In populos ueniam. si siluis clausa tenebor: Implebo siluas: & conscia saxa mouebo. Audiat hoc aether: & si deus ullus in illo est. Talibus ira fieri postquam commota tyranni: Nec minor hac metus est: causa stimulatus utraque: Quo fuit accinctus: uagina liberat enses. Arreptaque coma flexis post terga lacertis Vincula pati cogit. iugulum philomela parabat: Spemque suae mortis uiso conceperat enses. Ille indignantem & nomen patris usque uocantem: Luctantemque loqui: comprehensam forcipe linguam Abstulit ense fero: radix micat ultima lingua. Ipsa iacet: terraque tremens in murmurat atque. Vtque salire solet mutilatae cauda colubrae. Palpit: & moriens dominae uestigia querit. Hoc quoque post facinus (uix ausim credere) fertur Saepe sua lacerum repetisse libidine corpus. Sustinet ad progenem post talia facta reuerti: Coniuge quae uiso germanam querit. at ille Dat gemitus fictos commentaque funera narrat: Et lachryme fecere fidem. uelamina progne Deripit ex humeris auro fulgentia lato. Induiturque atras uestes: & inane sepulchrum Constituit: falsisque piacula manibus infert: Et luget non sic lugenda fata sororis Signa deus bis sex acto lustrauerat anno. Quid faciat philomela? fugam custodia claudit. Structa rigent solido stabulorum moenia saxo.

SEXTVS

Os mutum facti caret indice. grande doloris
 Ingenium est: miserisq; uenit sollertia rebus.
 Stamina barbarica suspendit candida tela;
 Purpureasq; notas filis intexuit albis
 Indicium sceleris: perfecta q; tradidit uni:
 Utq; ferat domina gestu rogat. illa rogata
 Pertulit ad progenem. nec scit quid tradat in illis.
 Euoluit uestes læui matrona tyranni:
 Fortunæq; suæ carmen miserabile legit.
 Et (mirum est potuisse) silet. dolor ora repressit:
 Verbaq; quærenti satis indignantia lingue
 Defuerant. nec flere uacat: sed fasq; nefasq;
 Confusura ruit: pœnæq; in imagine tota est.
 Tempus erat: quo sacra solent trieterica bacchi
 Sithoniæ celebrare nurus. nox conscia sacris.
 Nocte sonat rhodope tinnitibus æris acuti.
 Nocte sua est egressa domo regina: deiq;
 Ritibus instruitur. furialiaq; accipit arma.
 Vite caput tegitur. lateri ceruina sinistro
 Vellera dependent. humero leuis incubat hasta.
 Concita per siluas turba comitante suarum
 Terribilis progne: furiisq; agitara doloris:
 Bacche tuas simulat. uenit ad stabula auia tadē.
 Exululatq;: euoque sonat: portasq; refringit
 Germanaque rapit: raptæq; in signia bacchi
 Induit: & uultus hederarum frondibus abdit:
 Attonitamq; thrahens intra sua moenia ducit.
 Ut sensit tetigisse domum philomela nefadā:
 Horruiť infelix: totoq; expalluit ore.
 Nacta locum progne sacrorum pignora demit:
 Ora q; deuelat miserè pudibunda sororis:
 Amplexumq; petit. sed non attolere contra
 Sustinet hæc oculos pellex sibi uisa sororis:
 Deiectoq; in humum uultu iurare uolentis:
 Testariq; deos: per uim sibi dedecus illud
 Illatum: pro uoce manus fuit. ardet & iram
 Non capit ipsa suam progne: fletumq; sororis
 Corripens. non est lachrymis hoc inq; agendū:
 Sed ferro: sed si quid habes: quod uincere ferrum
 Possit. in omne nefas ego me germana parauī.
 Aut ego cum facibus regalia tecta cremabo.
 Artificem medijs immittam Terea flammis.
 Aut liguam: aut oculos: & q; tibi mēbra pudorē
 Abstulerunt: ferro rapiam: aut per uulnera mille
 Sontē aiām expellā. magnū est quodcūq; pauī.

Os mutum facti caret indice. Os inquit mutū
 factum indicare non potest. Grande doloris.
 Ingenium est. Hac sententia probabilem red-
 dit orationē poeta. Purpureas notas. Rubras
 litteras. Indicium sceleris. A Tereo ppertrati.
 Vni ex ancillis. Euoluit. Explicat. Vestes.
 Velum a Philomela missum. Carmen fortunæ
 suæ. Litteras indices sui infortunii. Mirum est
 potuisse. Silere subaudiatur. Est autem parēthe-
 sis. Repressit. Compressit. Continuit. Causas
 autem expōit poeta quibus mora philomela ne
 unum quidem uerbum emisit. Nec flere uacat
 Nec flendi tempus habet. Sed fasq; nefasq; cō-
 fusura ruit. Sed furit inquit omne ius & humanū
 & diuinum perturbatura. Pœnæq; in imagine
 tota est. In imaginatione pœnæ qua maritum af-
 ficiat. Sacra trieterica. Triennialia. quod tertio
 quoq; anno celebrabantur Bacchi sacra. A tri-
 bus nanq; annis qui e Th græce dicuntur: Trie-
 terica fuerunt appellata. Sithoniæ nurus. Tra-
 cia. Sithonia enim Thracia pars est. Nox con-
 scia sacris. Nocte enim sacra Bacchi celebrā-
 tur. Acris acuti. Acute sonāus. Dei q; ritibus
 Secundum ritus sacrorum bacchi. Furialia ar-
 ma. bacchica: quibus manades utebantur Pul-
 chre aut baccharū habitum describit. Ceruina
 uellera. Ceruinæ pelles. Leuis hasta. Quæ pā-
 pinis ornata Thrysus uocatur. Bacchæ tuas.
 Furias: est autem apostrophe ad bacchum. In
 signia bacchi. Baccharum ac manadum habi-
 tus. Abdit. abscondit ne agnosceretur a quoq;
 Horruiť. Cum quodam horrore extimuit eoz
 recordatione q; a Tereo perpessa fuerat. Nacta
 locum progne. Secretum subaudiamus. Sacro-
 rum pignora. ornāmēta sacrificiorum Bacchi.
 Deuelat. Reuelat. Detegit. Pelex sibi uisa so-
 roris. Causa cur nō auderet philomela aspicere
 sororē. Testariq; deos. In testimoniū deos ad-
 ducere. Dedecus illud. Illā ignominia. Pro uo-
 ce manus fuit. Manu enim id significabat: quod
 uoce indicare nō poterat. Ardet furit. Corrip-
 piēs. Repræhēdēs. In oē nefas. ad oē nefas ppe-
 trandū. Artificē Terea. Tanti sceleris aucto-
 rem. Et quæ tibi membra pudorem Minatur
 progne se Terei inguina quibus philomelam
 uiolauit: gladio amputataram. Pudorem. Vir-
 ginitatē. Abstulerunt. Systole qualis illa Vergi-
 liana. Matri longa decem tulerunt fastidia mē-
 ses. Sontem animam. Nocentem sceleratā Te-
 rei animam e corpore expellam. Magnum est
 Supplicium malum ue subintelligatur.

Peragit dū talia progne. Dū talia loquitur.
 Quid possit ab illo admonita ē. Quo malo ī
 quit afficere Tereū possit ex ityli aduētū cogno
 uit. De illo nāq; interficiendo cogitare coepit.
 Ah q̄ indignationi seruiēs ē illa iteriectio hoc lo
 co. Alibi & miserationi. Accessit. Appropin
 quauit. Matriq; salutem attulit. hoc est. Matrē
 salutauit. Et paruis adduxit colla lacertis. Et
 matris colla paruis brachijs circūdedit. Mota
 gde ē genitrix. Cōmota: q̄a mater erat. Matres
 nāq; filios natura caros hnt. Infractaq; consti
 tit ira. Hoc ē ira quā cōceperat in filiū p̄gne ipsi
 us blanditijs fracta. Labare. Vacillare: & ad mi
 sericordiam cōmoueri. Ab hoc. Ab huius Ity
 li aspectu. Inq; uicem. Vicissim. p̄ uices. Pan
 diōc nata. Seipsā alloquitur progne. Est autem
 emphasis. Ac si diceret se natā esse e pandiōe ui
 ro generosissimo. oīq; uirtute p̄dito rege. Cui
 marito. Ac si diceret turpissimo oīumq; nefan
 dissimo. Degeneras. Seipsam arguit progne:
 quod a suis degenerat. Si tātum scelus patiat
 inultū in cōiuge Tereo. Sic effat soluta oratio in
 cōiugē Tereū diceremus. Pietate inquit uti ī cō
 iugē Tereū scelus ē. Gangetica tigris. indica a
 gange maximo India fluuio. Adhæret. adiūgi
 tur: significat autē Itym a m̄re iter latus & pectus
 fuisse p̄cussum. Nec uertit uultū. Magna matris
 sauitia atq; ī dignatio q̄ citra uultus auersionem
 filiū necare sustinuerit. Ad fata. Ad mortem.
 Exultat. Feruet. Parte uero Itys carniū elixam
 prem tostā fuisse ait. Manant penetralia tabo.
 Interiora ædiū loca tabo & sanie pueri occisi flu
 unt. Ignare Terea. Cædis filii īscīū. His mē
 sis. His epulis. Continens. n. p̄ cōtento s̄apenu
 mero a poetis ponit. Et patrii moris sacrū. A
 theniense sacrificiū. His aut̄ uerisilia reddit ea q̄
 a progne & Philomela p̄petrata fuisse narrant.
 Vni uiro. Soli marito. Solio auito. Sede auo
 rum. Sua uiscera suas carnes. Nā itys ex Te
 rei sanguine fuerat cōceptus. Tantaq; nox ani
 mi ē. Acclamatio ē in hoīum cæcitatē. Accer
 site. Aduocate. Dissimulare nequit: occultare
 non potest. Est. n. dissimulare fingere id nō esse:
 quod sit. Crudelia gaudia. Latitiā ex crudeli fi
 liū cæde: quē pater uorauerat: puenientē. Iāq;
 Statimq;. Intus habes. Intra temetipsum hēs.
 Vbi sit. Itys subauditur. Meritis dictis. Con
 uenientibus uerbis. Thracius. tereus. Thraci
 us tyrānus. Repellit. Euerit. Ciet. Vocat.
 Vipereas sorores. furias q̄ pro crinibus uiperas
 habere dicuntur. De stygia ualle. Ab inferis.
 Referato pectore. Aperto. Egerere. eiicere.
 euomere. Gestit. Cupit. Emersa. Immerfa ui
 scera filii. Seque uocat bustum. Sepulchrū filii.
 Carnes enim illus in stomacho habebat. Nunc
 sequit̄. Modo p̄sequit. Nudo ferro. Stricto ensē.
 Corpora cæcropidū. Atheniensium p̄gnes
 & philomelæ. Pennis pendere putares. Alis in

Quid sit ad huc dubito: peragit dū talia progne:
 Ad matrem ueniebat itys. puid possit: ab illo
 Admonita est: oculisq; tuens immitibus ah q̄
 Es similis patri. dixit. nec plura locuta
 Triste parat facinus: tacitaq; exaustat ira.
 Ut tamen accessit natus: matriq; salutem
 Attulit: & paruis adduxit colla lacertis:
 Mixtaq; blanditijs puerilibus oscula iunxit:
 Mota quid em est genitrix: infractaq; cōstitit ira.
 Inuitiq; oculi lachrymis maduere coactis.
 Sed simul ex nimia mentem pietate labare
 Sensit: ab hoc iterum est ad uultus uersa sororis:
 Inq; uicem spectans ambos: cur admouet inquit
 Alter blanditijs: rapta silet altera linguas
 Quā uocat hic matrē: cur nō uocat illa sororem?
 Cui sis nupta uide pandione nata marito.
 Degeneras. scelus est pietas in coniuge tereo.
 Nec mora traxit itym: ueluti gangetica ceruæ
 Lactentem foetum per siluas tigris opacas.
 Vtq; domus altē partem tenuere remotam:
 Tendentemq; manus: & iam sua fata uidentem:
 Et mater. mater clamantem: & colla petentem:
 Ense ferit progne: lateri qua pectus adhæret.
 Nec uultum uertit. satis illi ad fata uel unum
 Vulnus erat. iugulum ferro philomela resoluit:
 Viuaq; adhuc: animæq; aliquid retinentia mēbra
 Dilaniat: pars inde cauis exultat ahenis.
 Pars ueribus stridet. manant penetralia tabo.
 His adhibet coniunx ignarum Terea mensis.
 Et patrii moris sacrum mentita: quod uni
 Fas sit adire uiro: comites famulosq; remouit.
 Ipse sedens folio: Tereus sublimis auito
 Vescitur: inq; suam sua uiscera congerit aluim.
 Tantaq; nox animi est. itym huc accersite dixit:
 Dissimulare nequit crudelia gaudia progne.
 Iamq; suæ cupiens existere nuncia cladis:
 Intus habes: quod poscis ait. circumspicit ille.
 Atq; ubi sit: quærit. querenti iterumq; uocanti
 Sicut erat sparsis furiali cæde capillis
 Prosiluit: itysq; caput philomela cruentum
 Misit in ora patris. nec tempore maluit ullo
 Posse loqui: & meritis testari gaudia dictis.
 Thracius ingenti mensas clamore repellit:
 Vipereasq; ciet stygia de ualle sorores:
 Et modo si posset referato pectore diras
 Egerere inde dapes: emerfaq; uiscera gestit.

SEXTVS

Flet modo: seq; uocat bustum miserabile nati.
 Nunc sequitur nudo genitas pandione ferro.
 Corpora cecropidum pennis pendere putares.
 Pendebant pennis: quarū petit altera siluas.
 Altera tecta subit: neq; adhuc de pectore cedis
 Excessere notæ: signataque sanguine pluma est:
 Ille dolore suo: pœnæq; cupidie uelox
 Vertitur in uolucrum: cui stant in uertice cristæ.
 Prominet imodicum pro longa cusptide rostrū.
 Nomen epops uolucris. facies armata uidetur.
 Hic dolor ante diem: longæq; extrema senectæ
 Tempora tartareas pandiona misit ad umbras.
 Sceptra loci rerūq; capit moderamē Erechtheus
 Iusticia dubium est: ualidis ne potētior armis.
 Quattuor ille quidē iuuenes: totidemq; creatat
 Fœminæ sortis. sed erat par forma duarum:
 Equibus æolides cephalus te coniuge felix
 Procrifuit. boreæ tereus thracesq; nocebant:
 Dilectaq; diu caruit deus Orithyia:
 Dum rogat: & precibus mauult q̄ uiribus uti:
 Ast ubi blanditiis agitur nihil: horridus ira
 Quæ solita est illi nimiumq; domestica uento:
 Et merito dixit. quid enim mea tela reliqui?
 Seuiciam & uires iramq; animosq; minaces:
 Ad mouiq; preces: quarū me decedet usus:
 Aptā mihi uis est. hac tristia nubila pello.
 Hac freta concutio: nodosq; robora uerto:
 Induroque niues. & terras grandine pulso:
 Idem ego cum fratres cælo sum nactus aperto:
 (Nā mihi campus is est) tanto molimine luctor:
 Ut medius nostris concursibus isonet æther:
 Exliantque cauis elisi nubibus ignes.
 Idem ego cum subii conuexa foramina terre:
 Supposuique ferox imis mea terga cauernis:
 Sollicito manes: totumq; tremoribus orbem.
 Hac ope debueram thalamos petiisse: socerq;
 Non orandus erat mihi: sed faciendus erechtheus.
 Hæc boreas aut his non inferiora locutus
 Excussit pennas. quarum iactatibus omnis
 Afflata est tellus: latumque perhorruit equor.
 Puluereamq; thraens per summa cacumia pallā
 Verrit humum: pavidāque metu caligie tectus
 deest usus. Quibus mihi turpe ē uti. Cælo apto. Acce patēti: i quo uēti cōstigūt. Tanto molimine luctor. tā
 tis uiribus resisto. Ut medius nr̄is. Phisicoꝝ sciam seq; q̄ ex collisioe nubiu & tonitrua aut cōmoneri: & ful
 mia emitti. Elisi ignes. expulsi. ē s̄t fulminū p̄phras̄is. Idē ego cū subit. Terræ motus ex phisicoꝝ snia fiunt

aere aliq; pendere putaret. In aues nāq; iam fue
 rāt rāsmutatae. Quæq; petit altera siluas. Philo
 mela: q̄ in lusciniā fuit cōuersa. Altera tecta su
 bit. Progne q̄ in hirundinē fuit rāstfigurata. No
 tæ cædis. signa cædis. Signataq; sanguie pluma
 est. Pluma inq; ē maculis languineis infecta & hi
 rundinū & lusciniarū. Pœnæ cupidie: q̄ p̄gnen
 philomelāq; afficeret. Vpupā autē q̄ a græcis ē
 pops ap̄ pellat poeta describit. Cui stat. erectæ
 sūt. Immodicū. maximū. Pro lōga cusptide. p
 lōgo ense quo fugiētes p̄seq̄batur. Facies arma
 ta ut. Ita. n. p̄næ circa oculos sūt dispositæ: ut eos
 galea fere tectos h̄re uideat. ideoq; toruo ē aspe
 ctu hæc auis. Hæc autē oia in Daulide quæ supra
 cheroniā est: ubi tereus regnauit: p̄petrata fuisse
 Pausanias scribit: quibus megarēses affirmēt circa
 fontes q̄ megaridis uocant illa fuisse gesta. Eoz
 uero locoz ditionē Tereus amisit p̄ ea quæ &
 ipse in philomelā & progne. philomelāq; aduer
 sus itym admiserūt. Vnde Megaris sibi ipse mor
 tē cōsciunt tereus: cui Megarēses & tumulū sta
 tim erexerūt & singulis q̄busq; ānis sacra p̄solue
 runt in q̄bus calculis p̄ hordeo utunt. Ibi upupā
 autē primū uisam asserunt. Mulieres autē athenas
 redisse lugentes qd̄ passe essent lachrimisq; se mi
 serabiliter cōfecisse. Vnde caz̄ in lusciniā & hirū
 dinē rāstfiguratiōes cōfectæ fuere ea occasione
 quod hæc aues nescio qd̄ miserabile & luctui silē
 canūt. Hic dolor ante diē. Pādioni: dolore quē
 ex filiabus cōcepit mōtuo erechtheus a Pallade
 educatus: ut scribit Home. & Atheniensibus rex
 traditus i regno successit: cuius filiā orithyā ama
 uit Boreas thraciæ uctus & rapuit: i thraciāq; al
 portauit: ex q̄ filios duos sustulit. zetū & calain:
 q̄ pueri q̄dem sine alis fuerūt. Iuuenes uero alati
 effecti: una cū aliis argonautis ad uellus aureum
 rapiendū sunt p̄fecti. Tartareas ad umbras. ad
 inferos. Ut autē Pausanias in Attica scribit: Pan
 dion oīno infelix i filiāz educatiōe fuit: neq; eaz
 filii relictī sūt ulli iniuriæ ultores: tametsi ut fortu
 nā augeret cū thracæ affinitatē iunxerit. Sed nul
 la est mortalibus euadendi uia: qd̄ a deo futurū ē.

Sceptra loci. Athenaz ipetium. Rerū mode
 ramē: Regni gubernationem. Sed erat par
 forma duarum. Equatuor filiabus duas æqua
 les pulchritudine fuisse ait. perin q̄ cephalo æoli
 filio nupsit: & orithyā q̄ a Borea dicitur fuisse ra
 pta. Boreæ tereus thracesq; nocebāt. Crudeli
 tas inquit therei ac thracū Boreæ ne orithyā du
 ceret uxore nocebant. Deus. Boreas. Hor
 ridus ira. Terribilis i indignatione. Boreæ autē na
 turā describit. Est. n. uētus ualde i petuosus & ui
 lētus. Et merito dixit. Merito Boreas sese care
 re orithyia cōfessus ē. qn̄ blanditiis q̄ uiribus uti
 maluerit. Admouit Apposui. Quæq; me de

Progne
 in hirū
 dinem
 Philo
 mela in
 lusciniā

Tereus
 i upupā

Ori
 thyia
 raptus

a uentis in cauernis terra clausis: unde sine magno i. etu exire nō pnt. Sollicito. ifesto. turbo. Excussit pēnas. Cōcussit alas: ex quaz iactatione maximū uentū excitatū fuisse ait. Puluerēā pallā. Puluerulentā uestē: q̄ eleganter boreā attribuit: qd̄ eo uento flante maximus excitat puluis. Ignēs. amores. Nec prius aerii cursus. Nec prius inqt uolare destitit: q̄ ad cicones thraciā populos puenisset. Actæa. Atheniēsis. Orithyia. Gelidi tyrāni. boreā uenti: q̄ oīum ē frigidissimus. Partuq̄ enixa gemellos. Enitū pprie mulieres dñr cū pariūt. Gemellos. zetēs & calim. Pēnas genitoris. Alas boreā p̄ris. Nā uenti cū alis etnū pinguntur. Subnixa subiecta,

Rutilus capillis. Flauis crinibus. Implumes. si ne plumis & alis. zetes autē legendū est nō zetus ut fere in exemplaribus ē deprauatū. Flauescere. flauē fieri lanugine nascēte. Ergo ubi cōcessit. Postea q̄ inqt iuuenes effecti sūt: nā cū aliis argonautis ad rapiendū uellus aureū nauigauerit. Hæc autē ad septimi libri initiū apte cū sexti sine copulandū narrant. Cōcessit. locū dedit. Vel lera radiātia. Pellē arietis aureā quē phrixus cū ab eo ad colchos usq̄ icolumis fuisset delatus: io ui phyxio hoc ē fugæ fauētī imolauit: ac eius pelē aurei uelleris dicauit. Nā Athamas æoli filius crethaiq̄ fr̄: ut scribit Apollontus ex Nephela uxore duos sustulit liberos Phrixō & Hellen. sed Nephela mortua: Ino filiis nouercā supindixit: q̄ utpote nouerca priōis filios uxōis odio pseq̄ cepit. Cūq̄ agri illius icātamētis steriles facti eēt: uates subornauit q̄ athamati referret agros n̄ añ fertiles futuros: q̄ filii priōis uxoris iterficerent. Ceterq̄ Phrixus piculū iminētis admonitus arietē una cū sorore Helle ascēdit: q̄ mare ingressus cū ad troicū pelagus puenisset: Helle in mare cades ei nomē dedit. Inde. n. Hellepontus fuit appellatus. Phrixus autē in scythiā uectus ioui Phyxio: qd̄ eius ope nouercā fugerat insidias arietē ipsum imolauit: uellusq̄ aureū eidē dicauit: qd̄ q̄ dem in luco Martis a puigili dracōe taurisq̄ per nares ignē efflātibus cū custodiret ab Iasone rapitum atq̄ in thessaliā fuit asportatum. Cum Minyis. Minyæ populi fuerūt thessaliæ antiquissimi. Prima carina. Prima naue. Nā Argo prima omnium nauis fuisse perhibetur.

Raphaelis Regii in septimum metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Amq̄ fretū minyæ. Narraturus poeta quēadmodū dētes ab Iasōe semiatī i hoīes armatos fuerē trāstornati Apollontū q̄ argonautica scripsit: potissimū seq̄tur: Argonautarūq̄ in colchos p̄fectio nē: medæaq̄ aōres copiosissime describit. Cā autē illius Iasonis pegrinatiōis hæc fuisse narrat. Tyro Salmonē filia Neptuno pepit Neleū & Peliā. deide nupsit Cretheo Acoli filio: eiq̄ pepit æsonē. Pheretē: & amythaonē. Ac ex pherete qdem nascit admetus. ex Amythaone Melāpus. ex Aelone Iason: q̄ etiā chironi alendus: medicināq̄ docēdus fuit traditus a patre: q̄ lenio cōfectus cātisper dū filius cresceret: regnū Thessaliæ Peliæ fratri cōmēdauit. Ceterq̄ Pelias oraculū ab Apolline accepit: ut sibi ab eo caueret: quē cū solo calceo ad se uenientē uideret: Fore. n. ut opera eius eēt moriturus. Iason autē iam grandior effectus: cū ad patrū rediret: forte in ripa Anauri Thessaliæ fluuii offendit Iunonē uetula simlē: q̄ uidebat uelle quidē fluuiū transire: sed nō audere: qd̄ uidens iason illā humeris suscipiens in ulteriorē fluuii ripā trāstulit altero ex calceis in flumine amisso. Sicq̄ Iason ad Peliā cū altero calceo puenit: q̄ oraculi recordatus ueritusq̄ ne ab ipso iterficeret: illi mā lauuit expeditionē in Colchos admodū piculosam ad uellus aureū rapiendū: putās eū aut ab aliquo interfectū iri: aut certe in mari alienaue terra pituz. Sed Iason oī collecta graciā iuuetute. Argōq̄ naue fabricata: ad Colchos p̄fectus & uellus aureū rapuit: & medæ aetæ regis filiā secū in patriā reuexit. Itaq̄ fretū minyæ. Populi sunt thessaliæ Minyæ a Minya Neptuni filio: q̄ illis imp̄m̄ denoiati. Pagasæ puppe. Sic qdē legendū est: nō pegasæ: ut fere in exemplaribus ē deprauatū. Pagasæ & pmōtōriū & urbs thessaliæ dicta ἄπο τοῦ παγῆναι τὴν ὑδρῦν. hoc ē cōpingēda & fabricāda. Demetrius autē scepsius ἄπο τῶν πῆλ ὕδω q̄bus irrigat locus in quo etiā tēplū est Pagasæ apollinis. Phineus uisus erat. Phineus rex fuit thraciæ: q̄ ut Dionysius i argonautis narrat: dimissa Cleopatra uxore: i ianpalicen scythicā filius supiduxit nouercā: cui ut

Zetes &
Calais
alati

Iasonis
expeditio
i colchos.

Orithyiam adamans fuluis cōplectitur alis.
Dum uolat: arserunt agitati fortius ignes.
Nec prius aerii cursus suppressit habenas.
Quā ciconū tenuit populos & moenia raptor:
Illic & gelidi coniunx actæa tyranni:
Et genitrix facta est: partuq̄ enixa gemellos:
Cætera qui mātis. pennas genitoris habebant:
Non tamen has memorat una cū corpore natas:
Berbaq̄ dum rutilus aberat subnixa capillis:
Implumes calaisq̄ puer zetesq̄ fuerunt.
Mox pariter pennæ ritu cœpere uolucrum
Cingere utrūq̄ latus. pariter flauescere malæ:
Ergo ubi cōcessit tempus puerilæ iuuentæ:
Vellera cū minyis nitido radiantia uillo
Per mare non notum prima petiere carina.
P. Ouidii nasonis metamorphoseos li. septius.
Amq̄ fretum minyæ pagasæ
puppe secabant.
Perpetuaq̄ trahēs inopem sub
nocte senectam
Phineus uisus erat: iuuenesque
aquilone creati
Virgineas uolucres miseri fenis ore fugarant:
Multaq̄ perpeffi claro sub iasone: tandem

SEPTIMVS

gereret morē: pprios filios cū excācasset: ipse quoq; a diis fuit oculis priuatus: atq; hac insup poena affectus: ut ei harpyiæ foedissimæ aues elcas & raperet & foedarēt: quas suscepti hospitiō cū aliis argonautis zetes & calais alati iuuenes: ut illi grām referret: strictis ensibus ex Thracia usq; ad plotas insulas: q̄ postea a cōuersione eoz; strophades fuerūt appellatæ: p̄secuti sunt. Sub nocte. cæcitate. Virgineas uolucres. harpyias: q̄ uirgineas facies hēbant. Limosi phasidos. Phasis fluuius ē colchog; unde phasiani fuere denotiati. Phrixea uellera. A phrixo ioui phryxio cōsecrata. Vellera aurata: quod q̄dem idcirco fictum ē: ut strabo ait. q̄ apud colchos torrētes dñr; aux̄ deferre: q̄ barbari p̄foratis tabulis & lanosis pellibus excipiunt. Vnde aurati uelleris fabula est conficta. Voxq; dat. Rñsum dat magnos inesse labores in rapiēdo uellere aureo eē significans. Nā & tauri ignē naribus oreq; efflātes erāt domādi iugoq; subiciēdi: & dentes draconis seminādi & ipetus hoium armatoz; ex draconis dētibus natoz; sustinēdus & pugil draconis aurei custos sopiendus. Magnoz; laboroz; magnoz; certaminum. Acætias. Medea acætæ regis colchog; filia. Sane acætæ prima cū ædiphthongo scribit: nō cū æ: & ut quidā p̄cipiūt & fere in exēplaribus est deprauatū. Et luctata diu. Postea q̄ diu amori repugnauit. Elegāter aut uirgis amore captæ cogitatioēs exponit. Furore. amoris rabiē. Frustra Medea repugnas. Se ipsam medea alloquitur. Adeo aut amoris impita uidet: ut cū Iasonis amore capta sit: an amet tam addubitet. Aut aliqd certe. aut q̄dem legi: sed an fortasse legendū ē: q̄ picula & dubitātes & interrogātes & soluētes utimur. Cū. n. Medea ad dubitasset qd illud cēt: an aliqd ē inq; amori sile: ac deinde amorē eē oñdit. Nā cur iussa patris. Colligit ex his medea se captā eē Iasonis amore & qd q̄ mādarat Iasōi Acætæ nimitū difficilia factu uidebant: & qd illi quē pauloante uidisset a deo timebat. Sūt quoq; dura nimis. Nō solū ut deri sed eē quoq; nimitū dura q̄ Iasōi Acætæ ius su erāt pagenda: asseuerat Medea. Nā & idomitos tauros ignē ore naribusq; efflātes iugo subicere: & tot hoies armatoz; ipetus sustinerē & pugilē draconē debellare: q̄ impauerat Acætæ: difficillima sūt factu. Mō deniq;. Nūc solū. Tanti timoris. Tantæ sollicitudis. Excute uirgineo. se ipsam medea alloquitur tanq; alii uerba faciat.

Contigerāt rapidas limosi phasidos undas:
 Dumq; adēunt regē: phrixeaq; uellera poscunt:
 Voxq; datur minyis magnoz; horrenda laboroz;
 Concipit interea ualidos ætias ignes.
 Et luctata diu postq; ratione furorem
 Vincere non poterat: frustra medea repugnas:
 Nescio quis deus obstat ait. mirūq; quid hoc ē?
 An aliquid certe simile huic: qd amare uocatur?
 Nam cur iussa patris nimitū mihi dura uidētur?
 Sunt quoq; dura nimis. cur quē modo deniq; ui-
 Ne pereat timeo: quē tanti causa timoris? (di:
 Excute uirgineo conceptas pectore flammās:
 Si potes infelix. si possem: sanior essem.
 Sed trahit inuitam noua uis: aliudque cupido.
 Mens aliud suadet: uideo meliora proboque:
 Deteriora sequor. quid in hospite regia uirgo
 Vreris? & thalamos alieni concupis orbis?
 Hęc quoq; terra pot: qd ames dare. uiuat an ille
 Occidat in diis est. uiuat tamē: idque precari
 Vel sine amore licet. quid enim cōmisit iason?
 Quem nisi crudelem non tangat iasonis etas
 Et genus & uirtus: quem non: ut cetera defint:
 Forma mouere potest: certe mea pectora mouit.
 At nisi opem tulerō: taurorum afflabitur ore:
 Concurretque suę segetis tellure creatis
 Hostibus: aut auido dabitur fera præda dracōi.
 Hoc ego si patiar: tunc me de tigride natam.
 Tūc ferrum & scopulos gestare in corde fatebor.
 Cur non & specto pereuntem: oculosq; uidendo
 Conscelero: cur non tauros exhortor in illum?
 Terrigenasq; feros insopitumq; draconem?
 Dū meliora uelint. quāq; non ista precanda:
 Sed faciēda mihi. prodāne ego regna parentis?
 Atq; ope nescio quis seruabitur aduena nostra:
 Ut per me sospes sine me det lintea uentis:
 Virq; sit alterius: pœnæ medea relinquar?

torrētes dñr; aux̄ deferre: q̄ barbari p̄foratis ta-
 bulis & lanosis pellibus excipiunt. Vnde aurati
 uelleris fabula est conficta. Voxq; dat. Rñsum
 dat magnos inesse labores in rapiēdo uellere au-
 reo eē significans. Nā & tauri ignē naribus oreq;
 efflātes erāt domādi iugoq; subiciēdi: & dentes
 draconis seminādi & ipetus hoium armatoz; ex
 draconis dētibus natoz; sustinēdus & pugil dra-
 conis aurei custos sopiendus. Magnoz; la-
 boz; magnoz; certaminum. Acætias. Medea
 acætæ regis colchog; filia. Sane acætæ prima cū æ
 diphthongo scribit: nō cū æ: & ut quidā p̄cipiūt
 & fere in exēplaribus est deprauatū. Et luctata
 diu. Postea q̄ diu amori repugnauit. Elegāter aut
 uirgis amore captæ cogitatioēs exponit. Furo-
 re. amoris rabiē. Frustra Medea repugnas. Se
 ipsam medea alloquitur. Adeo aut amoris impita
 uidet: ut cū Iasonis amore capta sit: an amet tam
 addubitet. Aut aliqd certe. aut q̄dem legi: sed
 an fortasse legendū ē: q̄ picula & dubitātes & in-
 terrogātes & soluētes utimur. Cū. n. Medea ad
 dubitasset qd illud cēt: an aliqd ē inq; amori sile:
 ac deinde amorē eē oñdit. Nā cur iussa patris.
 Colligit ex his medea se captā eē Iasonis amore
 & qd q̄ mādarat Iasōi Acætæ nimitū difficilia fa-
 ctu uidebant: & qd illi quē pauloante uidisset a
 deo timebat. Sūt quoq; dura nimis. Nō solū ut
 deri sed eē quoq; nimitū dura q̄ Iasōi Acætæ ius
 su erāt pagenda: asseuerat Medea. Nā & idomi-
 tos tauros ignē ore naribusq; efflātes iugo subic-
 ere: & tot hoies armatoz; ipetus sustinerē & pug-
 ilē draconē debellare: q̄ impauerat Acætæ: dif-
 ficillima sūt factu. Mō deniq;. Nūc solū. Tan-
 ti timoris. Tantæ sollicitudis. Excute uirgineo.
 se ipsam medea alloquitur tanq; alii uerba faciat.

Noua uis. magna amoris potētia mihi nūq; acē
 hac expta. Aliudq; cupido. aliud inquit amor:
 Aliud rō mihi oñdit. Video meliora. Cognos-
 sco. Hinc aut colligit Medea se nō errore sed de-
 dita opa amori indulgere. Quid i hospite. cur
 inq; cū sis filia regis pegrini amore ardes? Re-
 gia. regis filia. Alieni orbis. alienæ regiōis. In
 diis ē. In deoz; manu ac p̄tate. Quid. n. cōmi-
 sit Iason? Quid mali fecit. Nō tāgat. Nō cōmo-
 ueat. Lucretius de deo loquēs. Nec bene p̄ meri-
 tis capiū nec tangit ira. Virtus. Fortitudo & cor-
 poris robur. Ut cetera defint. Ut cetera deesse
 concedā. Mouere. pellicere ad amandū. Tau-

roz; afflabit ore: Taurus αἰὸ τοῦ τείνειν τὴν οὐρανόν. hoc ē ab extēdēda cauda dī. Oportebat aut Iasonē
 tauros ignē naribus efflātes iugo subicere. bene uero amās sollicita eē fingitur de piculis amato ipendētibus.
 Cōcurretq;. Cōfligetq; inq; cū hoibus natis ex dentibus dracōis ab ipso seminatis. Suę segetis. Semētis ab
 ipso factæ. Auido dracōi. insatiabili. Hoc ego si patiar: ut dracōi obiciat Iason. Tūc me de tigride na-

Medea
 amores

tam. Tūc. inq̄ me crudelissimā eē fatebor. Crudeles. n. & de tigrīde natī & ferū in corde gestare dñr. Cōfcede lero. sceleratos efficio. est autē pulchra ironia: q̄ sibi talia nō eē faciēda pponit medea. Exhortor. Incātationibus stimulo. Terrigēalq̄ ferōs. hoīes et terra natos. Insopitū draconē. Peruigilē: q̄ nunq̄ sopit. Prodāne. dī strahit Medea aius tum ab amore. tum ab honesto: ut cui pareat ignoret. Nescio q̄s aduēa. ac si diceret ignotus q̄dam pegrinus. Ut p̄ me sospes. Ut opa mea inq̄ saluus & icolumis me relictā discedat: i priamq̄ suā reuertat. Det lintea uētis. Nauigādo recedat. Nā dare lintea & uela uētis est nauigare. Pœnā. supplicio quod

dē me p̄ sumct. Is uultus. Talis uultus quē grāci ἀποδωκων uocāt. Et dabit ante fidē. Et ante q̄ illi opē ferā: mihi iureiurando pmittet me sibi uxorē futurā. Nā dare fidē ē sancte aliqd̄ pmittere. Quid tuta times: seipsam resp̄ndit Medea q̄ ea timeat quæ nō sunt metuēda. Accingere. Preparat ad opē Iasoni ferendā. Tibi se sp̄ debet Iason. Hoc est Iason sp̄ tuus erit. Face solēni. legitimo m̄rimonio. A parte nāq̄ totū intelligimus. Quinq̄ autē face ritū romāo nouis nuptiis p̄ferebantur. Seruat̄rix celebrare. Iu uētis græcæ seruat̄rix laudibus extolleris. Ergo ego. Hactenus Medea aōri est obsecuta. nūc ad honesti cogitationē ita redit: ut statī illā abiiciat. Ergo. affectū seruit hoc loco & indignatiōi hęc p̄ticula ergo. Indignat̄ nāq̄ medea q̄d̄ sorore frēm. patrē ac priam relinquere possit. Uētis ablata. Nauibus aucta: q̄ uentis agunt. Relinqua. Relinquere possim. Est autē eū interrogatiōe legendū. Nēpe pater s̄auus. Obiectiōibus ita r̄ndet medea: ut colligat oīno Iasonē eē iuandū sibiq̄ cōiugio copulādū. Nēpe. profecto. Stāt mecū uota sororis. hoc est soror circe mecū sentit. Maximus deus. Cupido. Titulū. gloriā. e numerat autē Medea q̄bus potitura est: si Iasonē fuerit secuta: q̄ q̄dem ipsi maiora uident̄ q̄ quæ relinq̄t. Loci melioris. cultioris. ciuilioris. Fama. Gloria. Viget. Floret. Cultus. Ornatus.

Quēq̄ ego. Magno amore illū Medea p̄seq̄tur quē cū oībus totius orbis rebus n̄ pmutaret. Et uertice sidera tangā. Illi uertice sidera tangere dñr: qui sibi felices uident̄. Quid: q̄d̄ nescio qui. Aliā cām assignat medea q̄ Iasonē sequendū nō esse sibi psuadet. Multa nāq̄ noua piculosaq̄ se uisurā ait: q̄les sunt cyaneæ petrae ad thracium bosporq̄: q̄ iter se cōcurrere dñr. Nescio q̄mōtes. Cyāeas petras inuit: q̄ & symplegades dicuntur: q̄d̄ concurrere ac copulari uident̄. Ratibus que inimica charybdis. uorago est in freto siculo naues ad se trahens atq̄ absorbēs. Scylla rapax. Scylla Phorci filia uenenis Circes in monstrū cōuersa se in fretū siculū sp̄cipitauit: ubi nauibus fingitur insidiari. Sūt autē loca in freto siculo ualde piculosa: Scylla & charybdis: quoz̄ alter Italia. Scylla uero adiacet Sicilia. Siculo p̄fundo. In siculo freto. Cōiugium ne putas. Rōne a scelere Medea reuocat. Se autē ipsa resp̄ndit q̄d̄ facinori suo honestū matrimonii nomē p̄tendat. Speciosa. pulchra & honesta. Quin. Immo. Aspice. cōsidera. Dū licet. dū potes. Rectum. honestum. Pietas. In parentes & patriam amor. Et uicta dabit. Iam inquit cupido

Si facere hoc aliamue potest p̄rponere nobis: Occidat ingratus. sed non is uultus in illo. Non ea nobilitas animo est. ea gratia formæ: Ut timeam fraudem: meritiq̄ obliuia nostri. Et dabit ante fidem: cogamq̄ in fœdera testes Esse deos. quid tuta times: accingere: & omnem Pelle moram. tibi se semper debet Iason. Te face solēni iunget sibi: perque pelagas Seruat̄rix urbes matrum celebrare turba. Ergo ego germanam fratremq̄ patremq̄ deosq̄ Et natale solum uentis ablata relinquam? Nempe pater s̄auus. nēpe ē mea barbara tellus. Frater adhuc infans. stant mecum uota sororis. Maximus intra me deus est. nō magna relinq̄a. Magna sequar. titulum seruat̄q̄ puppis achiaæ: Notitiamq̄ loci melioris: & oppida: quorum Hic quoq̄ fama uiget: cultusq̄ artesq̄ uirorum: Quēq̄ ego cū rebus: quas totus possidet orbis: Aesoniden mutasse nolim: quo coniuge felix Et diis cara ferar: & uertice sidera tangam. Quid: q̄ nescio qui mediis incurrere in undis Dicuntur montes: ratibusq̄ inimica charybdis Nunc sorbere fretū: nunc reddere: cinctaq̄ s̄auis Scylla rapax canibus siculo latrare profundo: Nēpe tenēs quod amo: gremioq̄ i Iasonis hærēs Per freta longa ferar. nihil illū amplexa timebo. Aut si quid metuam: metuam de coniuge solo. Coniugiumne putas: speciosaq̄ nomina culpæ Imponis medea tuæ: quin aspice quantum Aggrediare nefas: & dum licet effuge crimen. Dixit. & ante oculos rectum pietasq̄ pudorq̄ Constitierant: & uicta dabit iam terga cupido. Ibat ad antiquas hecates perseidos aras: Quas nemus umbrosū secretaq̄ filua tegebat. Et iam fractus erat: pulsusq̄ resederat ardor: Cum uidet Aesoniden: extinctaq̄ flamma reluxit. Et rubuere genē: totoque recanduit ore. Ut solet a uentis alimenta resumere: queque Parua subinducta latuit scintilla fauilla Crescere: & in ueteres agitata resurgere uires:

SEPTIMVS

ab honesto & pietate uictus a Medea mente recedebat. Ibat ad antiqs hecates Perseidos aras. hecate: ut scribit Dionysius milesius filia fuit Persei solis filii. In illis naq locis duo solis filii nati sunt pseus & aeta. quoz alter Colchis circa Maotide palude impauit. Perseus uero in Taurica regione regnauit: q cum grandior natu eēt: uxorem duxit unam ex incolis nymphis ex q Hecate filia suscepit: q cū uirago eēt: ac uenatrix: prima dicitur perstiteras herbarū radices inuenisse: piissimaz & uenenoz & eoz q hoi opitulanti fuisse: ppruq prem ueneno necasse. A patruo uero Aeta in Colchos accersita uxor ē ducta. ex qua & Circē & Medea suscepit: q Hestiodus in Theogonia Circen solis filia fuisse dicat.

Sic iam lenis amor. iam quem languere putares:
 Ut uidit iuuenem: specie presentis inarsit:
 Et casu solito formosior æsonenatus
 Illa luce fuit. posses ignoscere amanti.
 Spectat: & in uultu ueluti tum denique uiso
 Lumina fixa tenet. nec se mortalia demens
 Ora uidere putat. nec se declinat ab illo:
 Ut uero cœpitq loqui: dexteramq; prehendit.
 Hospes: & auxilium summissa uoce rogauit:
 Promisitq; torum. lachrymis ait illa profusis:
 Quid faciam uideo: nec me ighorantia ueri
 Decipiet: sed amor. seruabere munere nostro.
 Seruatus promissa dato. per sacra triformis
 Ille deq; lucoque foret quod numen in illo:
 Perque patrem socieri cernentem cuncta futuri:
 Euentusq; suos: & tanta pericula iurat.
 Creditus accepit cantatas protinus herbas:
 Edidicitque usum: lætusque in tecta recessit.
 Postera depulerat stellas aurora micantes:
 Conueniunt populi sacrum mauortis in aruum:
 Consistuntque iugis. medio rex ipse resedit
 Agmine purpureus: septroq; insignis eburno.
 Ecce adamanteis uulcanum naribus efflant
 Aeripedes tauri: tactæq; uaporibus herbe
 Ardent. utq; solent pleni resonare camini:
 Aut ubi terrena silices fornace soluti
 Concipiunt ignem liquidarum aspergine aquaz:
 Pectora sic intus clausas uoluentia flammaz.
 Gutturaque uista sonant. tamen illis æsonenatus
 Obuius it. uertere truces uenientis ad ora
 Terribiles uultus: præfixaque cornua ferro.
 Puluereumq; solum pede pulsauere bisulco:
 Fumificisq; locum mugitibus impleuere.
 Diriguere metu subito minyæ. ille nec ullos
 Sensit anhelatus. tantum medicamina possunt.
 Pendulaq; audaci mulcet pælearia dextra:
 Suppositoq; iugo pondus graue cogit aratri
 Ducere: & insuetum ferro proscindere campum.
 Mirantur colchi. minyæ clamoribus augent
 Adiciuntque animos. galea tum sumit ahena.

Hinc uero coarguit eoz error q dicunt Hecaten perseida idcirco uocari: q Perseus in Dianæ sacrificiis inuocabat. Ad antiquas aras. ad uetusta templa. Hecates pseidos. Persei filiaz. Est et hecate eadem cū pserpina & Diana. Ut solet a uentis. Pulchra similitudine ostēdit poeta: quo modo medea itez cœpit amore Iasonis ardere. est aut ordo. Ut pua scintilla q supinducta fauilla solet resumere alimenta a uentis & crescere.

Specie. Pulchritudie. Presentis. Iasōis. Resederat. regeuerat. Et casu. & forte inqt Iason illo die formosior fuit q cōsueuerat. Tum deniq. Tunc solum. Denum. n. & deniq; interdum solum. aliquando tandem significant. Torz. lectū nuptialem ac nuptias ipsas. Triformis dea. hecates quæ & luna & Diana & pserpina creditur eē. Lucoq; foret quod numen in illo. Per spōsito subintelligat hoc est p numē hecates Persei filiaz: quæ i illo luco colebatur. Perq; patrem socieri. p Solē ætæ patrem: quem sibi sociæ Medæ coniugio cupiebat. Creditus. Cōtra loquēdi consuetudinem hoc participio usus poeta esse uidetur. Res. n. credita elegāter dicitur. Iason uero creditus nō ita: nisi p cōmisso accipiatur: q̄ creditus etiā gratus intelligi possit. Cātatas herbas. Incātatas. Neq; n. Medea Hecate matre minor fuit uenefica. Sacrum mauortis in aruum. in sacrum martis lucum. Medio agmine. Medæ Tauri multitudie. Purpureus. purpuratus ac purpura ornatus. Purpureum. n. dicimus quod totum ex purpura constat. purpuratum uero purpura ornatum. Adamanteis naribus. Quæ ne igne quidem poterant domari. Adamas naq; lapis est qui nulla alia re q hircino sanguine domatur. Vnde & nomē accipit. Nam. Δαυαζω domo significat. a uero picula est priuatiua. Aeripedes. are pedes armatos habentes. Pleni camini. Plenæ carbonibus ignitis fornaces. Silices soluti. Periphrasis est calcis: in quā si immittatur aqua: cū quodā stridore & ignē concipit: & dissoluitur. Aspergine. aspsione. Uista combusta: ut p quæ ignea flāma transeat. Truces. torui aspectu. Ad ora uenientis. ad faciem Iasonis uenientis. Præfixa ferro. In summitate feræ habetia fixum. Bisulco pede. bifidis pedibus: qles boū eē uidemus. Fumificis. fumū efficiētibus. Spōdeo aut in gnta caris sede est usus poeta: ut boum mugitus exprimeret. Diriguere. exhore. expalluere. Ullos anhelatus. Ullos spiritus flammæ exeuntis ex ore tauroz. Anhelatus secundū regulam ab anhelando declinauit: q̄ ut

Tauri naribus ignem efflātes.

anhelitus frequētius usurpetur. Anhelare autē est difficulter respirare. Tantū medicamina possunt. Parēthesis acclamationē in herbas medicas cōtinens: in quaz uires incredibilis rei cām poeta refert. Pendula. palearia. Pelles quæ a gutture boum pendēt palearia dñt. Ferro pscindere. uomere exarare. Mirātur colchistū pscūt rei nouitate. Spargit. disseminat. Semina præincta. infecta potēti ueneno: ut ex qbus hoīes armati sint nati. Sati. feminati. Vtq; hoīs speciem. Hac similitudine declaratur quo mō dentes serpētis figurā contra xerini humanā. Per suos numeros. p suas oēs particulas. Cōsurgit. cooritur. In aruo foeto. In agro foecur

Dentes
Draco
nis i ho
mines
armat
tos.

mul nata cū illis hoībus. Torquere. Cū impetu mittere. Pelasgi. Minye. Thessali. Ipsa quoque. medea. Et subito sine sanguine. Qui timēt & pallidi & frigidi sūt. Timore nāq; sanguis ad cor a physicis refugere phibetur. Gramina. herba. Carmē auxiliare. incantationē opitulanti. Secretas artes. Magicas artes occultas. Martem. bellum. Ciuili acie. Pugna ciuili. Terrigena. ex terra geniti. Gratantur. lætantur: Gratanturq; iasoni uictori. Affectu tacito. amore occulto. Et diis auctoribus horum: diis inferis hecateq; in primis. Peruigilem. semper uigilantiē. Superest. Reliquum ē ex iis q iusserat Aæata. Sopire. In somnum adducere. Herbis. herbarum uiribus. Præsignis: insignis. Aureæ arboris. In q uellus aureum suspensum erat. est autē synæresis & coagmētatio duaz uocalium in unam syllabam. Nisi malimus dicere uersum esse hypermetrum cum præsertim sequens uersus incipit a uocali. Lethæi succi. somnū obliuionē quæ inducentis. ΑΗΘΗ enim unde lethæus declinat obliuio dicitur. Verba facientia. Carmena inducētia. Sistunt. stare faciunt. Heros æsonius. Iason æsonides. Possessiuum enim pro patronymico posuit. Muneris auctorem. Medea quæ auctor & causa fuit: ut iason uellē aureo portaretur. Victor. uoti compos. Cecropios portus. Sic quidem fere legitur. sicq; legendum esse ego quoq; olim contendi. Nunc cum in uetusto exemplari animaduertērim Colchiacos scriptū esse facile in eam sum adductus opinionē: ut sentiam colchiacos in Iolciacos esse cōmutandum. Est enī Iolcos q & Ialcos dicitur ab Homero: urbs Thessaliæ Iasonis patria ab Iolco Amyri filio dicta: ut Stephāus de urbibus scribit. Vnde Iolcius & Iolciatus declinat. Tamen si is q hoc egregiū opus elatina in græcā linguā trāstulit: ce cropias turres legat. hoc est ΚΑΙΚΡΟΠΙΟΥΘ ΠΟΡΥΘΟΣ. Sed & ipse in deprauatum incidērat exemplar. De Iolco autē meminit & Seneca. An maris uasti domitrix Iolcos. Aemoniæ matres. Hæc ad copulationem sequentis metamorphoseos narrant. Iason enim cum Medea a colchis reuersus cum æsonem patrem senio confectum offendisset: uxorē medeam rogauit ut sibi ademptos annos patri apponeret. Medea uero maius q petebatur pollicita: uariis undiq; herbis collectis: unaq; concoctis æsonem iam decrepitū ad quadraginta annorum ætatem reuocauit. Dona ferunt. templis subaudiāt. Diis. n. sacrificabāt propter filiorum redditum. Induta aurum. indu

Vipereos dentes: & aratos spargit in agros
Semina mollit humus ualido præincta ueneno
Et crescunt: fiuntq; sati noua corpora dentes.
Vtq; hominis speciem materna sumit in aluo:
Perq; suos intus numeros componitur infans:
Nec nisi maturus cōmunes exit in auras:
Sic ubi uisceribus grauidæ telluris imago
Effecta est hominis: foeto confurgit in artuo:
Quodq; magis mixtū ē. simul edita cōcutit arma:
Quos ubi uiderunt præacutæ cuspidis hastas
In caput æmonii iuuenis torquere parantes:
Demisere metu uultumq; animumq; pelasgi.
Ipsa quoq; extimuit: quæ tutum fecerat illum.
Vtq; peti uidit iuuenem tot ab hostibus unum:
Palluit: & subito sine sanguine frigida sedit.
Ne ue parum ualeant a se data gramina: carmen
Auxiliare canit: secretasq; aduocat artes.
Ille grauem medios silicem iaculatus in hostes
A se depulsum martem cōuertit in ipsos.
Terrigenæ pereunt per mutua uulnēra fratres:
Ciuiliq; cadunt acie. gratantur achiui:
Victorēq; tenent: auidisq; amplexibus hærent.
Tu quoq; uictorem complecti barbara uelles.
Obstitit incepto pudor. at complexa fuisses:
Sed te ne faceres: tenuit reuerentia famē.
Quod licet: affectu tacito lætaris: agisq;
Carminibus grates & diis auctoribus horum:
Peruigilem superest herbis sopire draconem:
Qui crista linguisq; tribus præsignis: & uncis
Dentibus horrendus custos erat arboris aureæ:
Hunc postq; sparsit lethæi gramine succi:
Verbaq; ter dixit placidos facientia somnos:
Quæ mare turbatum. quæ cōcita flumina sistūt:
Somnus in ignotos oculos ubi uenit: & auro
Heros æsonius potitur: spolioq; superbus
Muneris auctorem secum spolia altera portans
Victor iolciacos tetigit cum cōiuge portus:
Aemoniæ matres pro natis dona receptis:
Grandæuicq; ferunt patres: cōgestaq; flamma
Thura liquefaciunt: indutaq; cornibus aurum

Victimam uota facit. sed abest gratantibus aeson
 Iam prior leto: fessusq; senilibus annis.
 Tum sic aesonides. o cui debere salutem
 Confiteor coniunx: quãq; mihi cuncta dedisti:
 Excessitque fidem meritorum summa tuorum:
 Si tamẽ hoc possunt (quod. n. non carmina possunt?)
 Deme meis annis: & demptos adde parenti.
 Nectenuit lachrymas. mota est pietate rogantis:
 Dissimilemque animũ subiit pater æta relictus.
 Non tamen affectus tales confessa: quod inquit
 Excidit ore tuo coniunx scelus: ergo ego cuiq;
 Posse tue uideor spatium transcribere uite?
 Non sinat hoc hecate. nectu petis æqua. sed isto
 Quod petis experiar maius dare munus iason:
 Arte mea sacer longum temptabimus æuum
 Non annis renouare tuis. modo diua triformis,
 Adiuuet: & presens ingentibus annuat ausis.
 Tres aberant noctes: ut cornua tota coirent:
 Efficerentque orbem. postq; plenissima fulsit:
 Et solida terras spectauit imagine luna:
 Egreditur tectis uestes induta recinctas.
 Nuda pedem. nudos humeris infusa capillos:
 Fertque uagos medice per muta silentia noctis
 Incomitata gradus. homines uolueresque ferasque
 Soluerat alta quies. nullo cum murmure serpens
 Sopito similis nullo cum murmure serpit:
 Immotaque silent frondes. silet humidus aer.
 Sidera sola micant: ad quæ sua brachia tendens
 Ter se conuertit. ter sumptis flumine crinem
 Irrorauit aquis. ternis & hiatibus ora
 Soluit: & in dura summisso poplite terras
 Nox ait arcanis fidissima: quæque diurnis
 Aurea cum luna succeditis ignibus astra:
 Tuque triceps hecate: quæ cœptis conscia nostris
 Adiutrixque uenis: cantusque artesque magorum:
 Quæque magos tellus pollentibus instruis herbis:
 Auræque: & uenti: montesque: amnesque lacusque:
 Dūque omnes nemores: dūque omnes noctis adeste:
 Quorum ope cum uolui: ripis mirantibus amnes
 In fontes rediere suos: concussaque sisto.
 Stantia concutio cantu freta. nubila pello:
 Nubilaque induco. uentos abigoque: uocoque.
 Vipereas rumpo uerbis & carmine fauces:
 Viuaque saxa: sua conuulsaque robora terra
 Et siluas moueo: iubeoque tremiscere montes:

ta habens cornua auro. Victimarum namque cor
 nua inaurabantur. Vota facit. peragit uota.

Gratantibus. gratias diis agentibus. Iam pro
 prior leto. Iam morti propinquus. Tunc sic aeso
 nides Dixit subaudiat. O cui debere salutem.
 Gratũ se ostendit esse iason: quo facilius id quod
 uult: impetrare possit. Est autem ordo & sensus.
 O coniunx cui me confiteor debere salutem: quã
 q; mihi cuncta dedisti & summa ac magnitudo tuo
 rum meritorum fidem superauit: Tamen deme
 mihi annos & demptos appone meo patri. Si car
 mina hoc efficere possunt. reliqua per parenthe
 sim leguntur. Dissimilem animum. impium: qui
 nulla parentis pietate moueri solitus est. Non
 tamen affectus tales. non tamen inquit se ulla te
 neri patris ætæ pietate confessa est medea. Er
 go ego cuiq;. Amantis seruat decore mulieris: q;
 amati años producere potius q; abbreviare sem
 per cupit. Quare indignatur Medea: quod iaso
 tam parum ab ipsa se amari putet: Ut possit ipsi
 demere annos: quos alii attribuat. Ergo autẽ hoc
 loco affectui & indignationi seruit. Sic Augustus.
 ergo e supremis potuit uox improba uerbis. Tra
 scribere. transponere. Cuiq;. alicui qui mihi te
 sit carior. Nectu petis æqua. honesta. Diua tri
 formis. Hecate ueneficiorum carminũque auctor.
 presens. propicia. Annuat. consentiat. Ut cor
 nua tota coirent. hoc est ut cornua lunæ tota cõ
 plerentur atque coniungeretur ut plenilunium fie
 ret. Nudos humeris infusa capillos. Synegdo
 che poetica. Hoc est. per nudos humeros sparsos
 capillos habens. Soluerat alta quies. intempe
 ram mediamque noctem fuisse ostendit: quo tem
 pore omnia in somnum animalia resoluuntur.

Irrorauit. Inspit. Ternis & hiatibus ora Sol
 uit. Ter os inquit aperuit. Summisso poplite.
 Summissis genibus: ac flexis. Nox ait arcanis fi
 dissima: iuocationes precesque Medeæ describit
 poeta ueneficæ maxime conuenientes. Diurnis
 ignibus. soli. Triceps Hecate. Luna quæ eadẽ
 esse cum diana: ac prorserpina dicitur. Idcircoque
 & triceps & triformis uocatur. Cantus. Incanta
 menta. Adeste. auxilio este. Concussa que sisto.
 agitata stare facio. Stantia freta. Maria quieta.
 Nunq; enim stat mare. Te quoque luna traho.
 De cælo detraho. Temerata ara. percussa ærea
 uasa. Temerare autẽ significat uiolare. uasa ue
 ro tum cum pulsantur uiolari uidentur. Credit
 autem uulgo luna Veneficarum carminibus de
 ficere: quæ ne ad ipsam possint peruenire: tinnit
 u areorum uasorum occurritur.

Aeson
 ex de/
 crepito
 iuuenis

Currus quoque tui subaudiant. Nā & luna curru ut sol dicit uel. Vos mihi in gratiā meā. Hebetastis. hebetes reddidistis sic ut cōburere nō possent. Vos serpētīgēis. e dēibus serpētū genitis hoībus. In se. Cōtra seipos. Rudē somno. sic qdem legit exponitque exptem sōni draconē atque puigilē. Sed cū hoc nomen rudis genitū uigatur: aut somni mihi uidet legendū. aut certe rudē i rubrū uertēdū. quo qdē mō is q in grēcā linguā hoc opus cōuertit legere uidet. hoc ē φοιτικον φιλακα: ut ad cristas & oculos rubētes referamus. Aurū. aureū uellus. Vidice. custode draconē. Volucrū draconū: alarog: a quibus Medea uehēbat. Permulit. Blāde praetant. Sublimis rapitur. In altū aerē tollit. Despicit. Deorsum aspicit. Et cretis. Secretis ac semotis. Quasque altus pelion. Figurate dictum ē. Altus enim ad montem refertur. Sunt autem montes hi omnes Thessaliae: de quibus multa in superioribus diximus libris. Peraspicit. diligenter inspicit. Radice. cum praepositio subaudiat: ut cum radicibus euulsas herbas intelligamus. Curuamine falcis ahenae. Falce aerea curua. Multa quoque eridani. Non solum inquit in montibus: sed etiam in fluuiorum ripis herbas collegit Medea. Cū aut Thessaliae fluuios enumeret poeta: iportune admodū de Thessalia in Italiam ad Eridanum fingitur transilisse Medea. Quare loco eridani cōtenderim Apidani esse legēdum: cū praeserū apidanus: ut ante quoque diximus: Notissimus Thessaliae sit fluuius. Nec eras imunis enipeu. Apostrophe ad fluuium: quem immunē hoc est sine munere nō fuisse ait: quia medea i illius quoque ripis multas collegit herbas. Iunco saque littora phoebes. Sic quidem legitur: sed corrupte: ut mihi uidetur. Neque enim phoebe locus esse i Thessalia: quod sciam inuenitur. Tametsi quidam imperiti Phoebem pro Delo insula putent accipiendam: quod phoebi & phoebes: hoc est Appolinis & dianae patria esse dicatur. Sed cum Thessaliae loca peragrasset Medeam: poeta scribat inepta esse ista expositio coarguitur. Mihi uero loco phoebes placet beebes legendum: ut quod minimum possumus a silitudine nominum discedamus. Nā ut i nouo refert Sira. Bebe urbs Thessaliae fuit bebeidi lacui adiacens. Videtur autem poeta. Beebem pro bebeide lacu posuisse: cuius littora iunco sa a iunco rā multitudine uocat. Huic autem meae correctio ni etiā appollonii interpret ille græcus astipulat Necnō peneus. Fluuius ē Thessaliae Peneus quae & Araxes fuit uocatus: eo quod ossam abrupit ab olympo. uñ ē Araxes Harmēiae fuit appellatus. Et Euboica anhedone. anhedō urbs ē beoetiae anhedōe dicta. Dii filio: cuius pater fuit Anthus Neptūi filius ex alce abātis filia. Est & alia anhedō i phoenicia uñ Anthedōius & anhedonites declinant. Viuax gramē. ab effectu: quod uita & reddat & cōseruet. Nōdū uulgatā. nōdū uulgo notā. Intra scursu autem poeta glauci quoque metamorphosin tēgit: quā i tertio decio libro copiose describit. Nā glaucus cū eet piscator: aiaduertit pisces tactu cuiusdā herbae i mare resiliētes: quod cū & ipse tetigisset: i mare exiliuit: ac i deū marinū cōuersus Scyllā uehementē amauit. Nec erāt tacti. Aliā quoque metamorphosin tēgit. Nā dracones illi alati odore rā herbarum: quos medea collegerat: senectā deposuerunt: Et tū celo tegit. nō ē tecto. sub diuo autem ea pnoctasse. Nec domū intrasse significat poeta. Stauit. erexit. Iu-

Et mugire solum: manesque exire sepulchris.
Te quoque luna traho: quis temerata labores
Aera tuos minuāt. currus quoque carmine nostro
Pallent: ac pallet nostris aurora uenenis.
Vos mihi tauroque flammās hebetastis: & unco
Haud patiens honeris collum pressistis aratro.
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis:
Custodemque rudem somno sopistis: & aurum
Vindice decepto graias misistis in urbes.
Nūc opus est succis: per quos renouata senectus
In florem redeat: primoque recolligat annos.
Et dabitis. neque enim micuerunt sidera frustra:
Nec frustra uolucrum tractus ceruice draconū
Currus adest. aderat demissus ab aethere currus.
Quo simul ascendit: frænataque colla draconum
Permulit: manibusque leues agitauit habenas:
Sublimis rapitur: subiectaque thessala tempe
Despicit: & cretis regionibus applicat angues.
Et quas ossa tulit: quasque altus pelion herbas
Othryque & pindus: & pindo maior olympus:
Peraspicit: & placitas partim radice reuellit.
Partim succidit curuamine falcis ahenae.
Multa quoque apidani placuerunt gramina ripis
Multa quoque amphrysi. nec eras imunis enipeu.
Nec non peneus. nec non sperchiades unde
Contribuere aliquid: iunco saque littora beebes.
Carpit & euboica uiuax anhedone gramen
Nondum uulgatum mutato corpore glauci:
Nona dies illam curru pennisque draconum:
Nonaque nox omnes lustrantem uiderat agros.
Cum rediit. nec erant tacti nisi odore dracones:
Et tamen anno sae pellem posuere senectae.
Constitit adueniens citra limenque foresque.
Et tantum celo tegitur. refugitque uiriles
Contactus: statuitque aras e cespite binas.
Dexteriore hecates: at laeva parte iuuentae.
Has ubi uerbenis siluaque incinxit agresti:

uentæ. Iuuenilis ætatis deæ. Egesta tellure. extracta terrâ. Scrobibus fossis. Velleris attri. ouitū nigræ: quæ
 Hecate aliisq; diis inferis sunt gratæ. Carchesia. uasa sunt ad potandum accommodata. Vergilius primo anci-
 dos. Hic duo rite mero libas carchesia bacecho. Carchesia etiã dicunt sumæ nauis mali partes: p quarū forami-
 na funes imittuntur. Poscit. inuocat. Umbrarum regē. plutonē. Rapta cū coniuge. Cū proserpina in Sicilia
 a plutone rapta. Fraudare. priuare. Effectum. uiribus euacuatū. Plenos. pfectos. Porrexit. extēdit. Car-
 mine. icantatione. pphanos. Non initiatos. Bacchantum ritu. Baccharū more. Flagrantes. ardētes. Mul-

Haud procul egesta scrobibus tellure duabus
 Sacra facit: cultrosq; in guttura uelleris attri
 Coniicit: & patulas perfundit sanguine fossas.
 Tum super inuergens tepidi carchesia lactis:
 Alteraq; inuergens liquidi carchesia mellis:
 Verba simul fundit: terrenaquæ numina poscit:
 Umbrarumq; rogat rapta cum coniuge regem:
 Ne properent artus anima fraudare senili.
 Quos ubi placauit precibusq; & murmur lōgo:
 Aesonis effectum proferri corpus ad aras
 Iussit & in plenos resolutum carmine somnos
 Exanimi similem stratis porrexit in hærbis
 Hic pculsonidē. pcul hinc iubet ire ministros:
 Et monet arcanis oculos remouere prophanos.
 Diffugiunt iussi. sparsis medea capillis
 Bacchantum ritu flagrantes circuit aras:
 Multifidasq; faces in fossa sanguinis atra
 Tingit: & infectas geminis accendit in aris.
 Terq; senē flamma. ter aqua. ter sulfure lustrat.
 Interea calido positum medicamen aheno
 Feruet: & exultat: spumisq; tumentibus albet.
 Illic æmonia radices ualleresectas:
 Seminaq; & flores: & succos incoquit atros:
 Adicit extremo lapides oriente petitos:
 Et quas oceani refluxum mare lauit harenas.
 Addidit exceptas lunę de nocte pruinas:
 Et strigis infames ipsis cum carnibus alas.
 Inq; uirum soliti uultus mutare ferinos
 Ambigui profecta lupi. nec defuit illis
 Squamea cynphei tenuis membrana chelydri:
 Viuacisque iecur cerui: quibus in super addit
 Ora caputq; nouem cornicis sæcula passæ:
 His & mille aliis postq; sine nomine rebus
 Propositum instruxit mortali barbara munus:
 Arenti ramo iam pridem mitis oliuæ
 Omnia confudit: summisq; immiscuit ima.
 Ecce uetus calido uersatus stipes aheno
 Fit uiridis primo. nec longo tempore frondes
 Induit: & subito grauidis oneratur oliuis.
 At quacunq; cauo spumas eiecit aheno:

tifidas. in multas partes fissas. Tingit madefa-
 cit. Terq; senem flāma. Ter inquit senem pur-
 gat igne. aqua. sulfure. hæc enim tria purgatio-
 nibus ab antiquis adhibebatur Aemonia uala-
 le. In uallibus thessaliæ. Extremo oriente. ex
 ultima orientis parte. Pruinæ lunæ. Quæ a
 luna generantur. Humiditatum enim auctor ē
 luna. Et strigis infames. Strix auis est noctur-
 na magno capite rostro & unguibus aduncis. ut
 in sexto fastoz describit Oui. Vulgus autē pu-
 tar striges non esse aues: sed uetulas quæ se uene-
 ficio quodā in aues conuertunt infantelq; dor-
 mientes aggrediuntur: ac eorum sanguinem ita
 ex sugunt: ut aut mortui inueniant in cunis: aut
 diu uiuere non possint. Vnde & poeta hoc loco
 strigis alas infames alti & uulgus ueneficas om-
 nes strigas uocat. Sane striges a stridendo sunt
 cognominatæ: ut facile ex his Ouidii carmini-
 bus constat. Est illis strigibus nomen: sed nomi-
 nis huius Causa: q; horrenda stridere nocte so-
 leat. Inq; uirum soliti. Lupi etiã inquit soliti
 se in hominem conuertere particula huic medi-
 camento additæ fuerunt. Profecta intestina a
 profecando & recidendo dicta. Alludit autem
 ad id quod de lupis Plynius inquit. Homines i
 lupos uertī rursusq; restitui sibi salsum esse exi-
 stimare debemus. aut credere omnia quæ fabu-
 losa tot sæculis comperimus. Inde tamen ait di-
 ctos fuisse uer spelles. Cynphei chelydri. Ser-
 pētis libyci. Nā Cynps fluuius ē lybiæ qui iter
 duas syrtis in mare lybicum exit. Chelydri ue-
 rō serpētes aquatici dicūt. Viuacis cerui. Diu
 uiuentis. Nouem sæcula. Tor enim annos cor-
 nices uiuere dicūtur. Mortali. æsoni: quem ex
 senē: ac decrepito potius iuuenem Medea erat
 effectura. Mitis oliuæ. ab effectu quod oleum
 omnia mitia reddat siue quod paci dicata est oli-
 ua. q; mites ac mansuetos homines reddit. Ec-
 ce uetus. Repente aridum oliuæ ramum uiridē
 esse factum ostendit. Vetus stipes. Aridus oli-
 uæ ramus. Hæc autem in transeursu metamor-
 phosin signat. Grauidis. Succo plenis.

At quacunq; cauo spumas eiecit aheno.
 Aliam item metamorphosin describit poeta.

Aridus
 Oliuæ
 ramus
 reuire
 scit

Guttæ Nam guttæ spumeæ uel ignis ex ahenoseruena
aqua i ti in terrâ eiectæ in uarios flores fuere cõuersæ.
flores Vernat humus. Variis operitur floribus. Tunc

enim humus uernare dicitur: cū uariis uestit her
bis. Surgunt. oriuntur. Recludit. aperit. Ra
puere. celeriter accepere. contraxere. Situs.
Squallor. ē enim situs sæda quædam lanugo ex
humero procreata in locis præsertim sole caren
tibus. Vergilius p loca senta situ. Inde fit ut cor
pora illota situm contrahere dicamus: & squal
lorē qui etiā pedor uocatur. Supplentur. im
plentur. Adiecto corpore. adiecta carne rugæ
tolluntur. Luxuriant. lasciuunt: Tunc autem
membra luxuriare dicuntur: cum ualde pingua
atq; nitida uidentur. Aeson miratur. Stupescit

Nutri
ces bac
chi iu
uene
scunt

Et olim ante quater denos. hoc est se ante qua
draginta años natum fuisse recordatur. p quod
significat æsonem ex decrepito sene in uirū qua
draginta annos natum fuisse conuersum. Dissi
mitem animum. nā animus una cum ætate mu
tatur. Alius est enim animus iuuenis. alius uiri.
alius senis. Aetate relicta. Deposita senectute

Viderat. ex alto. Bacchus cum uidisset ex de
crepito sene iuuenem factum æsonem: Medea
rogauit: ut nymphas quoq; suas: nutrices iuue
nilibus annis restitueret: quod facile a Medea in
petrauit. Suis nutricibus. Nymphis: q; ut uidius
infantem bæcbum educarunt. Acholchide.
Medea. Neue doli cessent. Medea subintelli
gatur. Narrat autem quæadmodum Medea se
nio confectum arietem agnum quidem effecit.
Peliam uero Interemit. Nam Medea cum peliã
Iasoni inimicū esse cognosceret: quo facilius eū
perdere posset: & se a Iasone odio haberi simu
lauit: & Pelia filias sibi conciliauit: quæ cum ui
dissent arietem uetulum in agnum conuerti: im
pensius a Medea petierunt: ut Peliam sibi parē
tem restitueret atq; iuuenili. Ipsa uero eis per
suasit ut ipsum interficerent: ac in uase aquæ ple
no coquendū imponerēt: quod quidem eū per
petrassent: ipsa a draconibus i aerem sublata au
fugit. Phasias. Medea. a Phasi colchorum flu
uio declinata. Quoniã grauis ipse senecta est.
Ratio cur eam Pelias nō exceperit. Cepit sibi
conciliauit & decepit. Refert. cõmemorat. Si
tus. squallorē & senium. Subiecta. Iniecta. p
prie nãq; spes iniici dicitur. Parili arte. pari ar
tificio Pretium sine fine pacisci. cõeperunt. sub
audiendum. Sine fine. Maximum & immen
sum. Ficta grauitate. Simulata rei difficultate.

Aries i
agnum

Rogantum. Pelia filiarum. Dux gregis. Ari
es: qui ouium dux esse uidetur. Innumeris an
nis. q; plurimis añis. Effectus. uiribus euacua
tus. Pecudis. Arietis. Nā pecus omne aial dici
tur: humana effigie carēs. Validos succos. Ma
gnæ potentia succos: ut qbus interfectus aries nō
solum uitæ fuerit restitutus: Sed et agnus effectus.
balatus. Balat at uerbū ē factitiū: ab ouiu uoce declinatū.

Lactentia ubera. lacte pleã. Exhibuer fidē. fecer fidē

Ignis: & in terram guttæ cecidere calentes.
Vernat humus: floresq; & mollia pabula surgūt.
Quæ simulac uidit: stricto medea recludit
Ense senis iugulum: ueteremq; exire cruorem
Passa replet succis: quos postq; combibit æson
Autore acceptos aut uulnere: barbã comeq;
Canicie posita nigrum rapuere colorem.
Pulsa fugit macies. abeunt pallorq; situsq;
Adiectoq; cauæ supplentur corpore rugæ.
Membraq; luxuriant. æson miratur: & olim
Ante quater denos nunc se reminiscitur annos:
Dissimilemq; animum subiit ætate relicta.
Viderat ex alto tanti miracula monstri
Liber: & admonitus iuuenes nutricibus annos
Possē suis reddi: capit hoc a colchide munus.
Neue doli cessent: odium cum coniuge falsum
Phasias assimulat: peliaq; ad limina supplex
Cõfugit: atq; illam: quoniã grauis ipse senecta ē:
Excipiunt natæ: quas tempore callida paru
Colchis amicitie fallacis imagine cepit.
Dumq; refert inter meritorū maxima demptos
Aesonis esse situs: atq; hac in parte moratur:
Spes est uirginibus pelia subiecta creatis
Arte suum parili reuirescere posse parentem:
Idq; petunt iuuenes. precium sine fine pacisci.
Illa breui spacio silet: & dubitare uidetur.
Suspenditq; animos ficta grauitate rogantum.
Mox ubi pollicita est: quo sit fiducia maior
Muneris huius ait. qui uestras maximus æuo est
Dux gregis inter oues: agnus medicamine fiet.
Protinus innumeris effectus laniger annis
Attrahitur flexo circum caua tempora cornu:
Cuius ut æmonio marcentia guttura cultro
Fodit: & exiguo maculauit sanguine ferrum:
Membra simul pecudis ualidosq; uenefica succos
Mergit in ære cauo. minuunt ea corporis artus:
Cornuaq; exurūt: necnon cum cornibus annos.
Et tener auditur medio balatus aheno.
Nec mora. balatum mirantibus exilit agnus
Lasciuitq; fuga: lactentiaq; ubera querit.
Obstupuere satē pelia: promissaq; postq;
Exhibuere fidem: tum uero impensius instant.

Ea. Illi herbar succi. Et tener balatus. hoc ē. Tener agni
balatus. Balat at uerbū ē factitiū: ab ouiu uoce declinatū. Lactentia ubera. lacte pleã. Exhibuer fidē. fecer fidē

Ter iuga. Tres inquit trāsierāt dies. Nā phœbus demere iuga fingitur equis currū solis trahentibus nocte adueniēte. In hiberno flumine. Hiberus hispaniæ ē fluuius: quē p̄ oceano Atlātico ponere uidēt poeta. Fal-
lax ætias. Medea fallendi petita. Dederāt. effecerāt. Exigit. expellit. Et sanie. saniosū sanguinē. Et ne sit
scelerata. Adeo acutū est hoc dictū ut contraria retinere uideat. Nequa inq̄ sit scelerata & impiā nō emittēdo
sanguinē patris saniosum: scelus p̄petrat ipsum interficiēdo. Quæ nisi p̄natis. Cerābus nymphæz ope dilu-
uii tēpore in auē conuersus altissimos Thesaliæ mōtes ascēdit: sicq̄ aquarum inundationem uitauit. Pen-
natis. alatis. Philyra tecta. Chirōis domū quē
Philyra nymp̄ha ex Saturno: ut diximus pepe-
rit. Veteris cerābi: antiquissimū. q̄ppe q̄ ante dilu-
uiū fuerit. Obrupta. coopta. Deucaliōeas un-
das. Diluuium quod fuit tēpore Deucalionis
& pyrthæ. Aeoliā pitanē. Pitæ urbs ē æolica.
unde & æoliā poeta appellat: nō quod ibi Aeo-
lus regnarit ut quidā putāt. ex Pitana arcesilaus
Academicus fuit: qui cū zenone: apud polemo-
nē didicit. Tradunt apud piranam laceres super
aquis fluitare. Factaq̄ de saxo. Metamorpho-
sin serpentis in lapidē signat. Hic autē uidetur ēē
ille draco: qui spectātibus græcorū ducibus ap̄
Aulidē significauit decimo tandem anno Troiā
esse capiendā. Cum enī ī arborē ascendisset: ī q̄
auicularū nidus erat. nouē pullos primū. deinde
eorū matrē deuorauit. Quod cum uidisset Cal-
chas decimo demū anno Troiā capi posse præ-
dixit. Serpens uero illa ad perpetuā rei memo-
ream in faxē Draconis imaginē fuit cōmutata.
Idaumq̄ nemus. Idas duas esse certū ē. alterā
in Creta. alteram in Phrygia. De phrygia uidēt
poeta sentire. Quo nati furta. Thyoneus bac-
chi filius iuuenem phrygiis pastoribus abege-
rat. cum cum pastores persequerentur: Bacchus
Thyoneū quidē in uenatore: iuuenē uero ī cer-
uū cōuertit: quod cū rustici uidissent: a p̄sequen-
do Thyoneo destiterūt. Quæ pater. Quis
coryti pater fuerit: aut ubi sit sepultus nō memi-
ni me legisse. Et quos mera suo latratu. Mera
ut scribit Iginus Icarī Atheniēsis erigone: patris
fuit canis: q̄ Icarz a rusticis occisū suis ululātibz
Erigone idicauit: quoq̄ casū Iupiter miseratis in
astris corpora eoz̄ deformauit. Itaq̄ Icarz bo-
tē. Erigonen uirginē. Canē autē sua appellatione
& specie caniculā dixerūt: q̄ a græcis: quod ante
maiorē canē exorīt: p̄c̄yō appellat. Eurypilq̄
urbē. Eurypilus Herculis fuit filius q̄ in Co in su-
la regnauit augur peritissimus de quo Vergilius
Suspensi Eurypilū scitatū oracula Phœbi mitti-
mus. Quæ cææ cornua m̄res. Cos īsula ē ægei
a q̄ cōs deriuat nō cæus. Vñ cōæ mihi legendū
uideō. Mulieres autē Cœæ cū agre ferent ab Her-
cule armenta geryoni erepta p̄ agros suos fuisse
acta: Iunoni dicūtur cōiuciatæ. Quare Iuno in-
dignata eas oēs in uaccas trāfigurauit. Sane Eu-
rypili tres fuerūt a poetis decātū: quoq̄ primus
Telephi filius regioni Theutraniz & Caico uic-
cinæ imperauit. Alter ormenii nepos. Nam or-
menius duos procreauit filios Amyntorem &
euenorem: e quorum altero Phœnicē ex altero
corytylum ortos esse Strabo refert. Tertius natæ

Ter iuga phœbus equis in hiberno flumine merfis
Dempserat: & quarta radiantia nocte micabant
Sidera: cum rapido fallax ætias igni
Imponit purum laticem & sine uiribus herbas.
Iamq̄ neci similis resolutō corpore regem
Et cum rege suos custodes somnus habebat:
Quē dederāt cantus: magicæq̄ potētia linguæ.
Intrarant iussæ cum colchide limina natæ:
Ambierātq̄ torū. quid nūc dubitatis inertes?
Stringite ait gladios: ueteremq̄ haurite cruorē:
Ut repleam uacuas iuuenili sanguine uenas.
In manibus uestris uita est et alq̄ parentis.
Si pietas ulla est: nec spes agitatis inanes;
Officiū pręstate patri: telisq̄ senectam
Exigite: & sanie in coniecto emittite ferro.
His ut quęq̄ pia est hortatibus: impiā prima ē.
Et ne sit scelerata: facit scelus. haud tamen ictus
Vlla suos spectare potest: oculosq̄ reflectunt:
Cæcæq̄ dant saxis auersæ uulnera dextris.
Ille cruore fluens: subito tamen alleuat artus:
Semilacerq̄ toro temptat confurgere: & inter
Tot medijs gladios pallentia brachia tendens
Quid facitis natæ? quis uos in fata parentis
Armat ait: cecidere illis animique manusq̄
Plura locuturo cum uerbis guttura colchis
Abstulit: & calidis laniatum merfit in undis.
Quæ nisi pennatis serpentibus isset in auras:
Non exempta foret p̄c̄næ. fugit alta superq̄
Pelion umbrosū philyræq̄ tecta superque
Othryn: & euentu ueteris loca nota cerambi.
Hic ope nympharū sublatus in æera pennis:
Cū grauis infuso tellus foret obruta ponto:
Deucaliōneas effugit in obrutus undas.
Aeoliā pitanen a leuā parte reliquit:
Factaq̄ de saxo longi simulacra draconis:
Idaumq̄ nemus: quo nati furta iuuenem
Oeculuit liber falsi sub imagine cerui.
Quæq̄ pater coryti parua tumulatus harena:
Et quos mæra nouo latratu terruit agros:
Eurypyliq̄ urbem: qua cœæ cornua matres

Philyra
Tecta
Chirōis
domū
quē
Philyra
nymp̄ha
ex Saturno:
ut diximus
peperit.
Veteris
cerābi:
antiquissimū.
q̄ppe q̄
ante dilu-
uiū fuerit.
Obrupta.
coopta.
Deucaliōeas
undas.
Diluuium
quod fuit
tēpore
Deucalionis
& pyrthæ.
Aeoliā
pitanē.
Pitæ urbs
ē æolica.
unde & æoliā
poeta
appellat:
nō quod
ibi Aeo-
lus regnarit
ut quidā
putāt.
ex Pitana
arcesilaus
Academicus
fuit: qui
cū zenone:
apud polemo-
nē didicit.
Tradunt
apud piranam
laceres
super
aquis
fluitare.
Factaq̄
de saxo.
Metamorpho-
sin
serpentis
in lapidē
signat.
Hic autē
uidetur
ēē
ille draco:
qui spectātibus
græcorū
ducibus
ap̄
Aulidē
significauit
decimo
tandem
anno
Troiā
esse
capiendā.
Cum enī
ī arborē
ascendisset:
ī q̄
auicularū
nidus
erat.
nouē
pulos
primū.
deinde
eorū
matrē
deuorauit.
Quod
cum
uidisset
Cal-
chas
decimo
demū
anno
Troiā
capi
posse
præ-
dixit.
Serpens
uero
illa
ad
perpetuā
rei
memo-
ream
in
faxē
Draconis
imaginē
fuit
cōmutata.
Idaumq̄
nemus.
Idas
duas
esse
certū
ē.
alterā
in
Creta.
alteram
in
Phrygia.
De
phrygia
uidēt
poeta
sentire.
Quo
nati
furta.
Thyoneus
bac-
chi
filius
iuuenem
phrygiis
pastoribus
abege-
rat.
cum
cum
pastores
persequerentur:
Bacchus
Thyoneū
quidē
in
uenatore:
iuuenē
uero
ī
cer-
uū
cōuertit:
quod
cū
rustici
uidissent:
a
p̄sequen-
do
Thyoneo
destiterūt.
Quæ
pater.
Quis
coryti
pater
fuerit:
aut
ubi
sit
sepultus
nō
memi-
ni
me
legisse.
Et
quos
mera
suo
latratu.
Mera
ut
scribit
Iginus
Icarī
Atheniēsis
erigone:
patris
fuit
canis:
q̄
Icarz
a
rusticis
occisū
suis
ululātibz
Erigone
idicauit:
quoq̄
casū
Iupiter
miseratis
in
astris
corpora
eoz̄
deformauit.
Itaq̄
Icarz
bo-
tē.
Erigonen
uirginē.
Canē
autē
sua
appellatione
&
specie
caniculā
dixerūt:
q̄
a
græcis:
quod
ante
maiorē
canē
exorīt:
p̄c̄yō
appellat.
Eurypilq̄
urbē.
Eurypilus
Herculis
fuit
filius
q̄
in
Co
in
su-
la
regnauit
augur
peritissimus
de
quo
Vergilius
Suspensi
Eurypilū
scitatū
oracula
Phœbi
mitti-
mus.
Quæ
cææ
cornua
m̄res.
Cos
īsula
ē
ægei
a
q̄
cōs
deriuat
nō
cæus.
Vñ
cōæ
mihi
legendū
uideō.
Mulieres
autē
Cœæ
cū
agre
ferent
ab
Her-
cule
armenta
geryoni
erepta
p̄
agros
suos
fuisse
acta:
Iunoni
dicūtur
cōiuciatæ.
Quare
Iuno
in-
dignata
eas
oēs
in
uaccas
trāfigurauit.
Sane
Eu-
rypili
tres
fuerūt
a
poetis
decātū:
quoq̄
primus
Telephi
filius
regioni
Theutraniz
&
Caico
uic-
cinæ
imperauit.
Alter
ormenii
nepos.
Nam
or-
menius
duos
procreauit
filios
Amyntorem
&
euenorem:
e
quorum
altero
Phœnicē
ex
altero
corytylum
ortos
esse
Strabo
refert.
Tertius
natæ

Cerambus
in
auem
Draco
ī
saxum
Iuuen-
cus
in
ceruū

Cœæ
mulier
res
cor

Herculis filius. Eurypyli uero urbem Con esse accipiendam admōet etiam Home. in catalogo cū inqt. Quicq Nisyro hnt celsam Carpathūq; casumq; Eurypyliq; urbē Con aquoreaſq; Calydnaſ. Phœbeaq; rhodon. Phœbo cōſecratā. Et Ialyſioſ Telchinaſ. Ialyſuſ una ē ex rhodī urbibuſ. Telchineſ aut̄ rhodī populi fuerūt q̄cū oīa ſuo aſpectu in peiuſ cōmutarēt: ab Ioue fuere ſubmerſi. Vnde & rhodon priuſ telchinuſ fuit appellata Nā Ophiuſa primū & æthraea fuit dicta. deinde telchinuſ: eo qđ telchineſ iſulā incolerēt: quos nōnulli ſaſcina tores & maleficos fuiſſe aiūt: qđ ſtygiā aquā aīalibuſ & ſtirpibuſ p̄niciei grā inſpergerēt. nōnulli contrariū ſen tiūt: qđ artibuſ p̄ſtanteſ a ſimilibuſ artificioſiſ i

Telchi nes

Puella i columbam

Hyries filius in cygnū

Hyrie i lacum

Iambe in auē

Mene phron Puer in phocā

Fungi i homieſ

uidia haberent. unde hāc infamiā: ut Stra. refert: ſūt aſſecuti: & primū ex creta in cyprū uenerūt. poſtea in rhodō: primūq; ferrū & æſ i uſu habuiſ ſe dñr. Nā ēt harpen ſaturno fecerūt. Telchiſ q dem urbuſ ē Aethiopiae iuxta libyā. Vnde telchi teſ & telchinuſ deducunt. Creta quoq; ex ſicyō telchinia fuit appellata eiſq; incolæ telchineſ.

Antiquæ cæa. Cæa iſula eſt q̄ a græciſ & Coſ & hydiuſa uocat: auuſſa euboæ: ut ſcribit Pli. Sed Oui. aliā eſſe a Co iſula ſentit. Quingētis lōga ſtadiiſ fuit quōdā: mox q̄tuor fere p̄tibuſ: q̄ ad bœotiā uergebant: mari deuoratiſ. oppida ut dixi q̄tuor habebat Iulida. Carthæā. Cereſſam. Phocēſſam: ex q̄buſ duo interciderē Cereſſa & Phocēſſa. Ex hac p̄fectā delectatiōiſ ſœmiſ uestē auctoſ eſt Varro. Carcheſia moenia. Sic q̄dem legiſ. ſed corrupte: ut mihi ur̄. Carthæa uero eſt legendū. Nā Carthæa una eſt ex q̄tuor urbibuſ cæa iſulæ a Carthæo ibi mortuoſ cognomiata.

Carthæa aut̄ urbuſ ē Iberiæ. Inde lacuſ hyrieſ. Hyrie fluuiuſ ē bœotiæ: de quo Home. in. ii. Iliad. ēēt hyria regio iuxta Aulidē. ē & urbuſ iſauriæ iuxta ſeleucia. eſt ēt iſ Lapygia creteſiū opuſ. ſed lacuſ hyrieſ iuxta t̄pe eſſe inuit poeta ſic di ctuſ a caſu hyrieſ q̄ flēdo amiſſum filiū in fontē ſui noiſ cōuerſa fuit. Nā phylliuſ q̄dam amore ſi lii hyrieſ captuſ: eſt mltā impio pueri pegiſſet: ei tauſq; domitū negauit. Qđ qđē agre ferēſ puer ſe ex alto mōte p̄cipitē dedit: ſed miſeratiōe deo rū in cygnū fuit cōuerſuſ. Delituit. ſic q̄dem le giſ: ſed cū a deliq̄ſcendo ueniat: delituit p̄ c̄ſcri bendū uidet: ut intelligamur eā in liquore fuiſſe reſoluā. Adiacet hiſ pleuron in q̄. pleuron ato lia urbuſ ē. Vnde Pleuroſiū. Ophhiuſ combe.

Ophhiuſ filia: q̄ iābe ab iſterp̄te græco dicta i auē: ne a filiſ laceraretur fuit cōmutata. Inde cala ureæ latoiſdoſ. Calaura iſula eſt iuxta cretā a ca lauro neptuni filioſ declinata. eſt ēt urbuſ locroſ. In qua maxime Latona colebatur. Vnde & latoiſ uocat. In uolucrem uerſi. Hic fuiſſe uidetur Cæix rex Tra chyna: q̄ cū tempeſtate in mari piſſet: Halcyoneq; ipſiuſ uxor æoliſ filia flēdo p̄ire uellet: ambo i auēſ halcyo nideſ cōuerſi fuerūt: ut in. xi. Poeta plene deſcribit. Dextera cyllene ē. Cyllene mōſ eſt arcadiæ Mercuriſ na tiuitate notiffimū a Cyllene nymp̄ha cognominatuſ. Eſt etiam cyllene Elienſiū nauale. In q̄ cum matre mene phron. taxat Menephrona quēdā poeta: quē cum matre coire nō puduit. Cephifoſ p̄cul hinc. cephiſ fluui uſ eſt bœotiæ p̄ter labenſ Delphoſ: cuiuſ filiuſ ab Apolline in phocam: hoc ē uitulū marinū fuit cōuerſuſ.

Eumeliq; domū. eumeliſ filiuſ fuit Admetiſ regis theſſaliæ: cuiuſ filiā in auē cōuetſam fuiſſe: ait Oui. Ephy ren pirenida. Corinthū: in q̄ ſonſ eſt pyrene. Scite aut̄ pirenida adiecit. nā multæ urbeſ eodē noiē uocātur: ut diximur. Apud corinthū uero antiquuſ hojēſ ferunt ex fungiſ ortuſ eē. Sed poſt q̄ colchiſ. Medea dolēſ creu ſam creōtiſ corinthoſq; regis filiā a Iaſone ſibi fuiſſe ſlatā: quo die nuptiæ celebrabant: coronā ex naphtha: q̄ igni uel lōgiuſ poſito ſtati accēdit cōſectā uelut mūeri nouæ nuptæ miſit: q̄ ex ſunaliſ ignē cōcipiēſ cū totā regiā cōbuteret: Medea ſpectāte Iaſone filiſ laniatiſ a dracōibuſ alatiſ in aerem ſublata Athenas aduolauit: ubi ægeuſ eā nō hoſpitiſ ſolū: ſed etiā lecto ſibi copulauit: ex qua cum iam Medum filiuſ ſuſcepiffet: theſeuſ

Geſſerunt: tunc cum diſcederet herculiſ agmen. Phœbeamq; rhodon & ielyſioſ telchinaſ:

Quorum oculoſ ipſo mutantēſ omnia uiſu

Iupiter exoſuſ fraterniſ ſubdidit undiſ.

Transit & antiquæ carthæia moenia cæa:

Qua pater alcidamaſ placidam de corpore nata

Miraturuſ erat naſci potuiſſe columbam.

Inde lacuſ hyrieſ uidet: & cygneia tempe:

Quē ſubituſ celebrauit olor. nam phylliuſ illic

Imperio pueri uolucreeſq; feruſq; leonem

Tradiderat domitoſ. tauſq; quoq; uincere iuſſuſ

Vicerat: & ſtrictō totiēſ iratuſ amori

Premia poſcenti taurum ſuprema negauit.

Ille indignatuſ cupieſ dare dixit: & alto

Deſiluit ſaxo. cuncti cecidiſſe putabant.

Factuſ olor niueiſ pendeſ in aere penniſ.

At genitrix hyrieſ ſeruatū nescia flēdo

Delituit: ſtagnūmq; ſuo de nomine fecit:

Adiacet hiſ pleuron: in qua trepidantibuſ aliſ

Ophhiuſ effugit natorum uulnere iambe.

Inde calaura latoiſdoſ aſpicit aura

In uolucrem uerſi cum coniuge conſcia regis.

Dextera cyllene eſt: in qua cū matre menephron

Concubituruſ erat ſæuarum more ferarum.

Cephifoſ procul hinc deſlentem fata nepotiſ

Reſpicit in tumidam phocen ab apolline uerſi.

Eumeliq; domum lugentiſ in aere nataſ.

Tandem uipereiſ ephyren pirenida penniſ

Contigit. hic æuo ueterēſ mortaliā primo

SEPTIMVS

Ipsius qdem agei filius: sed quem pater nō dū uiderat: athenas aduēit: quē cū & sibi & filio ualde Medea timēre aconitum uenenū: qd̄ e cerberi spūa natū eē aiūt: sp̄parauit: ageoq; psuasit: ut illi tanq̄ hosti sberet. Id uero cū Theseus foret haustrurus: capulo ensis uiso agnitus a p̄re phibitus ē. Quare Medea nubes carminibus excita uit: qbus tecta una cū filio. Medo thesei gladiū fugiēs in asiam aduolauit. Vbi ut strabo narrat: a qbusdā dicit cū Iasone regnasse: ac uestē tenuissimā qua utebat de suo noīe Medea appellasse. Cū.n. p̄ rege exiret faciē suā occultabat. Huic Medus filius regni successor regiōi nomē fert̄ imposuisse. Colchis. colchicis. Noua nupta.

Corpora uulgarunt pluuiatibus edita fungis:
Sed postq̄ colchis arsit noua nupta uenenis:
Flagrantēq; domum regis male uidit: utroq;
Sanguine natorum perfunditur impius ensis:
Vltaq; se mater male iasonis effugit arma.
Hinc titaniacis ablata draconibus intrat
Palladias arces: quā te iustissime phineu:
Teq; senex peripha pariter uidere uolantes:
Innexamq; nouis neptē polyphemonis alis.
Excipit hanc ageus factō dānandus in uno.
Nec satis hospitii ē. thalami quoq; fœdere iūgit:
Iamq; aderat theseus proles ignara parentis:
Qui uirtute sua bimare pacauerat isthmon.
Huius in exitium miscet medea: quod olim
Attulerat secum scythicis aconiton ab oris.
Illud echidnæ memorante dentibus ortum
Esse canis. specus est tenebrosa cæcus hiatus.
Est uia decliuis: per quā tiryntius heros
Restantem contraq; diem radiosq; micantes
Obliquantem oculos nexis adamante catenis
Cerberon attraxit: rabida qui concitus ira
Impleuit pariter ternis latratibus auras.
Et sparsit uirides spumis albetibus agros:
Has concreuisse putant. nactasq; alimenta feracis
Fœcundiq; foli uires cepisse nocendi:
Quæ quia nascuntur dura uiuacia caute.
Agrestes aconita uocant. ea coniugis astu
Ipse parens ageus nato porrexit ut hosti.
Sumpserat ignara theseus data pocula dextra:
Cum pater in capulo gladii cognouit ebutno
Signa sui generis facinusq; excussit ab ore.
Effugit illa necem nebulis per carmina motis.
At genitor quāq; latatur sospite nato:
Aconitus tamen est geniti discrimine paruo
Committi potuisse nefas. fouet ignibus aras:
Muneribusq; deos implet: feriuntq; secures

Creusa erēctis corinthioꝝ regis filia. Vltima
le. Qm̄ m̄ cū eēt: cōdes filios iterfecit. Titania
eis dracōibus. q̄ ex titanū sanguine nati esse dñr.
Palladias arces. athēas: ubi Phineus. piphas &
Polyphemōis neptis i aues fuere cōuerſi. hæ ue
ro fabulæ mihi sunt ignotæ. Excipit hanc ageus
facto. Ageus rex athēaz cōsuluit oraculū quo
mō plē uirilē suscipe posset: a quo cū accipisset:
ut prius q̄ Athenas reuerteret: cū muliere coiret
ad Pitheū Troezenis regē p̄fectus ei oraculum
cōmunicauit. Quo cognito Pitheus ei filiā Ae
thra copulauit. Inde uero ageus discessurus uxo
rē iam grauidā ad saxū solā cū adduxisset: illi cal
ceos gladiūq; subiecit. Vxori deide mādauit: ut
si masculū peret: eū ad se nō āte mitteret: q̄ adul
tus ipse p se reuoluto saxo gladiū & calceos tollēs
secū ferret. Hinc. n. ageus se cognituz supabat:
an quē æthra foret paritura: sibi filius eēt. These
us igit̄ cū adoleuisset indicāte m̄e & saxū reuo
luit: & calceos & gladium sustulit: athenasq; p̄fici
scens multos latrones Isthmū obsidētes iterfecit.
cū uero athenas puenisset: nō ante a p̄re agnitus
est: q̄ capulū gladii sui: quē saxo pater ipse subie
cerat: aspexit: quo cognito: poculū uenenatū sti
mulante Medea iā porrectū e filii māibus excuf
sit. Facto i uno. In hoc uno scō: quo Medea ho
spitio suscepit. Proles ignara. Ignota legēdum
mihi uidetur: quis fere ignara legat. Aconitō.
herba ē presensissimi ueneni ᾱπο τ̄ης ακονης
hoc est a cote dictum: quod in cotibus nascatur:
ut nō solum Plinius: sed ipse quoq; scribit Qui
dus. Echidnæ canis. Cerberi canis tricipitis.
Nam ut refert Plinius in uigesimo septimo natu
ralis historia: Fabulæ narrare aconitum e spu
mis cerberi canis ortum: extrahente cum ab in
feris Hercule. Ideoq; apud heracleam ponticā:
ubi monstrat̄ eius ad inferos aditus: gigni. Spe
cus est. Iuxta Heracleam pōticam: ubi Herculis
ad inferos descēsus mōstratur. Tiryntius he
ros. Hercules a tirynto p̄ria cognominatus. Re
stantē. resistentē. Nexis adamante catenis. hoc
est ex adamante cōfectis: ac per hoc firmissimis.
Ternis latratibus. ga tria habet capita. Quæ
quia nascuntur. Sic & Plinius quis aliā quoq; no
minis originem assignet: his quidem uerbis. Na
scitur i nudis cauitibus: quas aconas uocat: & ide
aconitū dixeret: nullo iuxta ne puluere qdem nu
triente. Hanc aliqui rationem nominis attule
re. Alii quoniam uis eadem in mortem esset: quæ cotibus ad ferri aciem deterendam: statimq; admota uelo
citas sentiretur. Cōiugis astu. uxoris astutia. Ignara dextra. Ipse inscius. Facinusq; excussit. Venenum ab
ore filii repulit. At genitor q̄q; Thesei gesta cōmemorat poeta: quo cōmodius metamorphosin scylle in aue
cū superiore fabula cōnecter̄ possit. Discrimine puo. puia differētia. Paulū. n. abfuit: qn̄ uenenū theseus hauriret.

Phine
us & Pe
riphas i
aues

Puella i
aues

Medea
ad age
um.
Aconit
um ex
Cerber
ri spu
mis.

Vnde a
conitū

Colla torosa. Crassa ac pinguis. Vinctorum cornua habentium cornua vitis colligata. Nullus erechthidis. Atheniensibus ab erechtheo rege dictis. Ea autem festa Theseia a Theseo uocata fuerunt. Agitant. celebrant. Vino ingenium faciente. Sic Horatius. Fœcundi calices que non fecere disertum. Te maxime theseu. Carmina refert: qui in thesei laudem canebant. Theseus. n. ægei filius ex æthra Pithei filia tor praclara gessit: ut inter hercules unus numeret. Nam & Tauræ ab eurysteo imissum atticam totam uastantem in Marathone iterfecit. & uarios gratia latrones sustulit. Maratho autem capusie & silua iuxta Athenas a Marathone Heroe ut Pausanias scribit cognominatus. Unde Marathoius declinat. Cretæ tauri.

Thesei
gesta

Cretæsis. Ex creta. n. ab hercule ad Eurysteum ductus est. nam minos: ut fert. Neptuno sacrificaturus uictimam optulit maiestate illius digna: cui neptunus tauræ optulit pulcherrimum. Eum cum seruare uellet Minos: iratus Neptunus tauro furorē imisit: quo tota fere insula fuit deuastata. Ad eum domum missus est Hercules: quem uinctum ad Eurysteum duxit. Ab eo uero dimissus: cum atticam deuastaret: a Theseo fuit interfectus. Quodque sua cremyona. cremyo uicus est iuxta corinthum: quod diu a Cremyona sue mære & Calidoni & Erymarthii apertum fuit uexatus: quod a theseo interfecta securos illius loci colonos praestitit. Est et Cremyo urbs libyæ unde Cremyonius deriuat. Cremyon quidem a græcis duplex in scribitur. Sed alter ab ouidio uersus gratia premissum uidetur. Tellus epidauria. epidaurus urbs est peloponnesi æsculapii templo nobilis: quod ut Strabo refert. Epidaurus antea uocabatur. Clauigeram prole uulcani. piphraſis est piphraſis latronis: quod iuxta epidaurum cum hospites pime ret claua quadam. quod coryna uocabatur: corynetus fuit cognominatus. Is a Theseo tamen: ut scribit Diodorus fuit interfectus. Vidit & imitem. Procrustes: ut idem scribit Diodorus: eo in loco terræ atticæ: quod Curdalis dicitur: latrocinia exercens cogebat hospites supra lectum aliquem ascendere: quod si longiores fuissent: pars supeminens aputabatur. Qui uero breuiore fuissent: pedibus distendebant: a quod re Procrustes et fuit cognominatus. Nam τρωκρωος unde declinat: significat impello. Is quoque a theseo fuit interfectus. Immiter. crudelis. Cephissas ora. regio quæ a cephiso Bœotia fluuio alluitur. Cercyonis letum. cercyon inter latro arcadicus: qui apud Eleusinam uiatores ad certam puocabat: uictosque interficiebat: a Theseo fuit interfectus. Eleusis autem urbs est atticæ: ubi cereris est templum: a qua cerealis fuit cognominata. Occidit ille scinis. Scinis latro fuit Isthmum obsidens: ut in quanto refert Diodorus: quod duas pinus flectebat: ac utriusque hominis brachia alligabat. deinde sursum emittens corpus uel discerpiu maximo cruciatu afficiebat. Isthmum quoque Theseus iterem. Tutus ad alcathoen. alcathoe eadem esse uidetur cum Megaris: urbs media inter peloponnesum. Atticam & bœotiam. quod ab Alcathoo Pelopis filio: quod Megareo regi ut Pausanias scribit: in regno successit fuit denominata. Cum. n. leo quem Citheroniu appellatur: Enippum Megarei regis filium interfecisset: Megareus ipse & filiarum nuptias & regni successionem ei proposuit: qui leonem citheroniu strauisset. Alcathous uero Pelopis filius feram aggressus cum uictor euasisset: regnum suscepit ac iter alia quæ gessit: templum edificauit: quod Agrestis & apollinis & dianæ uoluit appellari. Lelegia moenia. a lelege & dilicata. Nam ut idem Pausanias narrat: Megareses autem duodecim post Cara phoronei filium saculis Lelega ex ægypto profectum regnum optinuisse eoque regnante se Leleges uocatos fuisse: quod quidem & Strabo significat: cum inquit Cares cum prius leleges & insulares essent: fauentibus Cretensibus quod militum condidit: in continente habitare coepisse. Composito scirone. Sepulto. sublato. Scirone autem latro fuit: qui ea Megaridis loca habitauit: quod ab eo scironia saxa uocatur. Is peregrinos illac transeuntes cogebat seipsum de seipso loco iactare: uel deductos supra scopulum abruptum ipse se calce in mare precipiebat. Scopulis nomen scironis inheret. ut refert Strabo. Scironides petrae atticis finibus imminet: iuxta mare transitum non relinquens. Supra eas autem uia est in atticam. atque megara ab Isthmo ducens. Cauz

Scironis
ossa
in scopulis

Colla torosa bouum uinctorum cornua uittis.
Nullus erechthidis fertur celebrator illo
Illuxisse dies. agitant conuiuia patres:
Et medium uulgius. necnon & carmina uino
Ingenium faciente canunt. te maxime theseu
Mirata est maratho cretæ sanguine tauri.
Quodque sua securus arat cremyona colonus
Munus opusque tuum est. tellus epidauria per te
Clauigeram uidit uulcani occumbere prolem.
Vidit & imitem cephissas ora procrusten.
Cercyonis letum uidit cerealis eleusis.
Occidit ille scinis magnis male uiribus usus:
Qui poterat curuare trabes: & agebat ab alto
Ad terram late sparsuras corpora pinus.
Tutus ad alcathoen lelegeia moenia limes
Composito scirone patet: sparsisque latronis
Terra negat sedem. sedem negat ossibus unda:
Quæ iactata diu fertur durasse uetustas
In scopulos. scopulis nomen scironis inheret:
Si titulos annosque tuos numerare uelimus:
Facta prement annos. pro te fortissime uota
Publica suscipiunt. bacchi tibi sumimus haustus.
Consonat assensu populi precibusque fauentum
Regia: nec tota tristis locus ullus in urbe est.
Nec tamen (usque adeo nulla est syncera uoluptas:
Sollicitumque aliquid lætis interuenit) ægeus
Gaudia percepit nato secura recepto.

SEPTIMVS

quoque uentū ab illis saxis flantē pcellasque cientē scirona Atheniēses uocant. Fingit autē poeta ossa scironis ī ma-
re piecti fuisse in scopulos cōuerſa. Facta s̄mēt ānos. hoc est gesta tua numero ānos supabūt. Pro te fortissi-
me uota. Theseia significat: q̄ festa in Thesei honorē Atheniēses instituerūt. Vsq̄ adeo nulla ē. parenthesis
est: s̄niam loco maxie accōmodatā cōtinens. Bella parat minos. minoē iouis filiū ex europa regē fuisse cretæ
notius ē: q̄ ut sit exponendū. Huic androgeus filius fuit athletico certamine clarus: q̄ cū athenis ex palestra ui-
ctoriā reportasset: maximā in se inuidiā cōcitauit. Quapp̄ insidiis agei atheniensū regis occisus cū domū nō

Bella parat minos: qui quāq̄ milite. quāq̄
Classe ualet: patria tamē est firmissimus iras
Androgeiq; necem iustis ulciscitur armis.
Ante tamen bello uires acquirit amicas:
Quaq; patent aditus: uolucrifreta classe perrat.
Hinc anaphen sibi iungit: & astypaleia regna.
Promissis anaphen. regna astypaleia bello:
Hinc humilem myconen: cretosaq; rura cymoli:
Florentemq; tyron. cypron. planamq; seriphon:
Marmoreaq; paron: quāq; impia pdidit arnen:
Sithonis accepto q; auara poposcerat auro:
Mutata est in auem: que nunc quoq; diligit aurū
Nigra pedes. nigris uelata monedula pennis.
At non oliaros didymeq; & tenos & andros
Et gyaros: nitidæq; ferax peparethos oliuz
Gnofiacas iuuererates. latere inde sinistro

rediret: Minos p̄ aduersus atheniēses bellū mo-
uit ipsis & pestilentia & famē imscatus: ut andro-
gei cādē ulcisceret. auctores Plutar. & Diod. pri-
us autē q̄ oppugnare cepisset athenas: uaria sibi
auxilia cōparauit: q̄sdāq; insulas expugnauit: q̄s
enumerat poeta: ac si q̄ in his metamor. fuit facta
describit. Firmissimus. ferocissimus. Ira p̄ria.
p̄ri cōueniente ob filii cādē. Iustis armis. bello
iusto: q̄ppe q̄ fuit susceptū p̄ filii cādē ulciscen-
da. Quaq; patēt aditus. quocūq; nauibus pote-
rat puenir. Hic anaphen sibi iungit. anaphe īsu-
la ē ī cretico pelago ūa ex sporadibus iuxta the-
ras: q̄ a Mēbliaro: q̄ una cū Cadmo ad q̄redam
europā nauigauit: Mēbliaros fuit appellata. deī
de argōautis a tēpestate uexatis caligineq; optis
cū apparuisset: anaphe ἀπὸ τοῦ ἀναφαινεῖν
fuit cognominata. Et hinc stymphalea regna.
stymphalus q̄dem urbs est arcadiæ. Sed de hac
mihi poeta sentire nō uidet: cū insulas enumeret
sibi a minoe cōciliatas. forsitan autē deprauatus ē
hic uersus: q̄ hinc ad uerbio craso astypaleia ex-
poscere ur̄. Est. n. Astypalæa īsula: una ex cycla-
dibus: ab astypalæa ancæi m̄re denoiata. nā an-

tea a caribus hitata pirrha: primū. deī de palæa. tum ἑὸν Ἰππῆϊα. hoc est deoz m̄sa fuit appellata. Et at-
etiā alia eiūsdē nois cū urbe iter Rhodū & Cretā. Est & nomē duarū urbiū quaz altera est in Co īsula. altera
ī samo. Vñ astypalæus & astypalæata declinat. Hinc humilē myconē. Mycōe q̄ & myconus a Stra. uocat: ūa
est ex cycladibus. In ea uero īsula dñr iacere nouissimi gigantū ab hercule lapi. dibus obruti. Fere autē myco-
nii sunt calui. Cretosaq; rura tymoli. sic q̄dem corrupte. Cymoli uero p̄ recte legi. est. n. cymolus q̄ & Echī-
nusa īsula in cretico mari: una ex sporadibus: a q̄ terra cymolia nūcupat: ut Strabo scribit: ad quod alludens
poeta cretosa Cymoli rura appellat. In illa nāq; effodit Creta: quæ cymolia d̄r: purgadis uestibus apta. Flo-
rentēq; tyron cyprū. h̄c quoq; uersus mihi uidet esse deprauatus. Cū. n. poeta enumeret insulas cretæ uicinas
quas sibi minos adiūxit: impitē admodū sporadibus atq; cycladibus tyron: q̄ phoeniciæ adiacet: ac cyprū quæ
Syriæ admisceret. Forsitan autē nō tyron ac cyprū: sed Siphnū & scyron est legendum. Siphnos. n. īsula est cy-
molo p̄p̄nqua uisu spectabilis: a siphno Sunio dicta. Nā ante illū Merope uocabat & acis: ut Pli. scribit. Scy-
ros autē una est & ipsa ex cycladibus patria Lycomedis Achilles & Deidamiæ nuptiis clara. Planāq; seriphō.
Seriphos una est ex cycladibus adeo lapidosa: ut q̄ seriphiiis cōiuctant: id inspecta obuēnisse orgone causen-
tur. nā ut refert strabo: in illa facta esse uulgātur quæ a poetis ficta fuerūt. Dycten piscatorē arcā adduxisse reti-
bus: in q̄ Perseus cū matre Danae cōtinebat: cū utrūq; p̄ Acrisius in mare piccisset. In illa uero īsula Perse-
us educatus fuisse p̄ditur: q̄ cū caput gorgonis allatū Seriphiiis ostēdisset: uniuerſos mutasse in lapides: idq; in
m̄ris ultionē factitalle: q̄ illis adiutoribus Seriphi rex Polydectes nuptiis inuitā adegisset. Marmoreaq; pa-
ron. paros etiā una est ex cycladibus primo platea: deinde minois appellata: quæ lapidē p̄ducit: quē parū uo-
cant ad marmoreas sculpturas aptissimū. Ex ea natus est Archilochus poeta: q̄ corrupte apud Strabonē an-
lochus est scriptus. Ad q̄ alludens Horatius inq; Paros ego primus iābos ostēdi latio. Quāq; impia p̄di-
dit arnen Sithonis. quānā fuerit illa sithonis puella: q̄ accepto auro hostibus Arnen īsulā pdiderit: atq; ī mo-
nedulā auē auri maxie furacē conuerſa fuerit: nō memini me legisse. Scithonis. thracia mulier. est. n. sithonia
thraciæ pars Macedoniæ finitima. unde sithoniæ niues: apud Verg. dñr. Velata monedula. tecta. coopta. mo-
nedula uero autē est e graculorū genere sic dicta: quasi monetula: q̄ monetā amor capiat. At nō olearos.
didymeq;. īsulæ sunt agei ex cycladibus: q̄ Minoi aduersus atheniēses auxiliū nō tulerūt. Oliaros autē p̄ ī nō p̄
e in penulcia scribit: īsula est una ex cycladibus Sidoniogē colonia: ut Heraclides p̄dicus scribit. Didymeq;
didyme īsula est ex cycladibus una: a figura sic appellata gemella nāq; ur̄. didymi. n. gemelli dñr. eodē noie in
sula est in freto siculo una ex æoliis. Et tenos. īsula ē una ex cycladibus Tenos ut strabo refert: urbē nō sane
magnā h̄s uerz Neptuni fanū amplissimū ī luco extra muros spectatu dignū. ī eo capacissima discubentū cō

uiazq; ædificata sūt trielinia: qđ signū est frequē
tem fructuoz multitudinē eo cōuenire solitā: q
una Nepruno sacrificia celebrarēt. Et andros.
una ē ex cyclabus andros ab andro Anii filio eo
gnominata. gyaros autē una est ex sporadibus.

Nitideq; ferax peparethos oliuæ. peparethos
insula est una ex cycladibus oleo abundās. Oe
nopiam minos petit. sic qdem in omnibus quæ
mihi uidere contigit exemplaribus legitur. Sed
nisi apud Strabonem est mendum: cenonam le
gendū est. nam quæ insula postea ægina fuit ap
pellata: ab ægina æaci matre: quā iupiter: ut scri
bit Dio. ex Phliunte raptam in illam trāstulit in
sulam: antea cenonia ut Stephanus etiam scribit:
Vnde cenoneus cenoniusq; declinatur. Deniq;
apud græcorū quemq; non memini me cenopiā
legisse. uocabatur. Fuit autem insula nobilissima
ut quæ & maris olim tenuerit imperium: & æa
cidæ origo fuerit. Sane ægina locus est etiam
Epidauriæ terræ. Sed ipse æacus æginam. æa
cum Iouis fuisse filium cōstat: cui tres filii fuerūt
Telamon. Peleus. Phocus. Admonitus patrii
luctus. paternæ mœsticiæ: quā de filio conceperat.
Populoz centum. nam Creta centum olim
urbes habuisse fertur. Tumulo. filii sepulchrō.
Huic asopiades. æacus Asopi nepos. ægina. n.
æaci mater filia fuit Asopi fluuii. Stabunt ma
gno. constabunt. Lycia cretensis. a lycto Cre
tæ urbe a Lycto deucalionis filio cognominata.

Veteris formæ. pristina pulchritudinis. Nam
cephalus: ut etiā paufanias scribit: formosissimus
fuit. Popularis oliuæ. in attica natæ populoue
gratæ. Maior hęc. causa cur a dextra læuaq; cly
ton & Buten haberet. Maiores. n. natu in medio
minoz incedere solent. hic autē pallas unus e fili
is pandionis athenæ regis fuit. quatuor enim fi
lii: ut scribit Stra. pandionem fuerunt. Aegeus. Ly
cus. Pallas. Nisus. Peragit mādata. exponit mā
data: q̄ ab atheniensibus accepit. Fœdusq; re
fert. cōmemorat fœdus a suis maioribus cū ægi
netis percussum. Imperium. regnum. Totius
achæidos. achæiæ & græciæ. Peti. appeti a Mi
noe. hoc autem ait: quo facilius æaco p̄seadeat:
ut atheniensibus contra Minoē ferat auxilium.

In capulo regni. in sceptro. Athenæ. atheniē
ses: continens enim pro contento frequenter po
nitur a poetis. Aeaci autem oratio maximā præ
se fert in atheniensēs & beniuolentiā & benigni
tatē. Et oīs eat. ueniat. uobiscū subaudiat. Ro
bora. uires. Supat mihi miles & hosti. hoc est.
mihi milites supersunt: & adiuuandos amicos &
ad repellēdos hostes. Gratia diis. sit subaudiat.
Diis. n. gratias agit æacus. Felix & inexcusabi
le t̄ps. mihi est subintelligat. hoc autē uerbū est sæ
penumero elegāter p̄termittit. Obuia p̄cessit.
obuiam uenit. Inde. ex iis. Hęc autem narran
tur: ut concinnius ad formicarum metamorpho
sin in homines exponendam descendat.

Oenopiam minos petit æacideia regna.
Oenopiam ueteres appellauere. sed ipse
Aeacus æginam genitricis nomine dixit.
Turba ruit: tantaq; uirum cognoscere fama
Expetit. occurrunt illi Telamonq; minorq;
Quā telamon peleus: & proles tertia phocus:
Ipse quoq; egreditur tardus grauitate senili
Aeacus: & quæ sit ueniendi causa requirit.
Admonitus patrii luctus suspirat: & illi
Dicta refert rector populorum talia centum.
Arma iuues oro pro nato sumpta: piæq;
pars sis militiæ. tumulo solatia posco:
Huic asopiades petis irrita dixit: & urbi
Non facienda meæ. neq; enim coniunctior ulla
Cæcropidis hæc est tellus. ea fœdera nobis.
Tristis abit: stabuntq; tibi tua fœdera magno:
Dixit. & utilius bellum putat esse minari:
Quā gerere: atq; suas ibi p̄consumere uires.
Classis ab Oenopiis etiam nunc lycia muris
Spectari poterat: cum pleno concita uelo
Attica puppis adest: & portus intrat amicos:
Quæ cephalum patriæq; simul mādata ferebat:
Aeacidæ iuuenes longo post tempore uisum
Agnouere tamen cephalum: dextraq; dederunt.
Inq; patris duxere domum. spectabilis heros
Et ueteris retinens etiam nunc pignora formæ
Ingreditur ramum tenens popularis oliuæ:
Et dextra leuaq; duos etate minores.
Maior habet clyton & buten pallante creatos.
Postq; congressi primi sua uerba tulerunt
Cæcropidē: cephalus peragit: mandata: rogatq;
Auxilium fœdusq; refert: & iura parentum.
Imperiumq; peti totius achæidos addit.
Sic ubi mandatam iuuat facundia causam:
Aeacus in capulo regni nitente sinistra
Ne petite auxilium: sed sumite dixit athenē.
Nec dubie uires: quas hęc habet insula: uestras
Ducite: & omnis eat rerum status iste mearum:
Robora non desunt. superat mihi miles & hosti.
Gratia diis. felix & inexcusabile tempus.
Immo ita sit cephalus. crescat tua ciuibus opto
Urbs ait: adueniens equidem modo gaudia cepi:
Cum tam pulchra mihi. tam par etate iuuentus
Obuia processit. multos tamen inde requiro:
Quos quōdam uidi uestra prius urbe receptus.

SEPTIMVS

Aeacus ingemuit: tristiq; ita uoce locutus:
 Flebile principium melior fortuna secuta est.
 Hanc utinam uobis possem memorare, sine ullo
 Ordie nūc repetā: neu lōga ambage morer uos:
 Ossa cinisq; iacent: memori quos mente requiris:
 Et quota pars illi rerum periere mearum?
 Dira lues populis ira iunonis iniqua
 Incidit exosā dictas a pellice terras.
 Dum uisum est mortale malum: tantaq; latebat
 Causa nocens cladis: pugnatū est arte medendi.
 Exitium superabat opes: uictq; iacebant.
 Principio cælum spissa caligine terras
 Præssit: & ignauos inclusit nubibus æstus.
 Dumq; quater plenis expleuit cornibus orbem
 Luna, quater plenum tenuata retexuit orbem
 Letiferis calidi spirarunt estibus austri.
 Constat & in fontes uitium uenisse lacusq;
 Miliaque incultos serpentum multa per agros
 Errasse: atq; suis fluuios temerasse uenemis.
 Strage canum primo uolucrumq; auiumq; bouq;
 Inque feris subiti deprensa potentia morbi est.
 Concidere infelix ualidos miratur arator
 Inter opus tauros: medioq; recumbere sulco.
 Lanigeris gregibus balatus dantibus ægros
 Sponte sua lanæq; cadunt: & corpore tabent.
 Acerequus quondam magnæq; in puluere famæ
 Degenerat, palmæ ueterumq; oblitus honorum
 Ad præsepe gemit morbo moriturus inert.
 Non aper irasci meminit, nec fidere cursu
 Cerua, nec armentis incurrere fortibus ursi.
 Omnia languor habet, siluis agrisque uis que.
 Corpora foeda iacent, uitiantur odoribus aure.
 Mira loquar, non illa canes audæque uolucres.
 Non cani tetigere lupi, dilapsa liquefcunt:
 Afflatuque nocent, & agunt contagia late.
 Peruenit ad miseros damno grauiore colonos
 Pestis: & in magnæ dominatur mœnibus urbis
 Viscera torrentur primo: flammisq; fatiscunt.
 Indicium rubor est & ductus anhelitus igni.
 Aspera lingua tumet: tepidisq; arentia uentis
 Ora patent, auræque graues captantur hiatu.
 Non stratum, non ulla pati uelamina possunt.
 Dura sed in terra ponunt præcordia, ne fit
 Corpus hūo gelidū, sed humus de corpe feruet.
 Nec moderator adest: inq; ipsos seua medentes

Memorare, prolixius narrare. Sine ullo ordi
 ne, sine ullo prohemio. Longa ambage, super
 flua oratione. Describit autem poeta formicæ
 mutationem in Myrmidonas. Cum enim iuno
 nis ira aginæ incolæ pestilentia fuissent absum
 ptæ: æacus iouem patrem rogauit: ut aut sibi po
 pulum suum restitueret: aut se quoque uita pri
 uaret. Iupiter uero Acaci precibus motus quot
 quot formicæ in antiqua quercu erant: in homi
 nes cōmutauit: quibus æacus agros diuisit. Of
 sa cinisq; iacent mortui sunt. Et quota pars, ac
 si diceret minima. Lues, pestis. A pellice, agi
 na quæ iuno odio persequabatur: quippe cum q̄
 iupiter coiuisset. Eleganter autem sciteq; ea om
 nia describit poeta: quæ tempore pestis accide
 re solent. Opes, auxilia. Pressit, oppressit, oc
 cupauit. Et ignauos æstus, ab effectu: q̄ igna
 uos homines reddant & pigros. Dumq; qua
 ter plenis, per quatuor inquit menses austri uen
 ti morbofi spirarunt. Luna enim singulis gbus
 q̄ mensibus crescit ac decrescit. Latiferis æsti
 bus, pestiferis feruoribus. Vitium, aeris, corru
 ptionem. Temerasse, corrupisse. Strage canū
 primo, hæc ex primo iliados sumpta esse uiden
 tur, nam Homerus pestem in exercitum græco
 rum apollinis ira imissam describens asserit pri
 mo canes mulosq; interiisse. Tabēt putrescēt:
 ac macilente fiunt. Palmæ, uictoriæ. Veterū
 honorum, antiquæ gloriæ. Non aper irasci me
 minit, protozeugma est, meminit enim uerbum
 ad duos qui sequuntur nominatiuos est referen
 dum. Incurrere, impetum facere. Omnia lan
 guor habet, omnia inquit animalia languida & i
 firma sunt effecta. Corpora foeda, cadauera foe
 tentia. Odoribus, cadauerum fetoribus, quæ
 odores fere in bonā accipiuntur partem: ac pro
 fis quæ nares delectant ponantur. Et agunt cō
 tagia late, corruptionem inquit longe mittunt.

Liquefcunt, reuoluuntur. Flammisq; fatiscunt,
 hoc est, ardore quodam intestino reuoluunt, ele
 ganter autem omnia describit poeta: quæ peste
 laborantibus solēt euenire. Indicium rubor ē,
 rubor faciei inquit indicat uiscera esse infāmata.
 Tumet, inflatur. Arentia ora, arida & sicca.
 Ventis tepidis, austris. Patent, aperta sunt &
 tenentur. Auræ graues, perniciosæ. Non stra
 tum, lectum. Dura præcordia, corpora inflata
 & aspera: ut a parte totum itelligamus. Sunt, n.
 præcordia: ut Plinius in undecimo naturalis hi
 storia scribit: membrana tenuissima: quibus ex
 ta homini ab inferiore uiscerum parte separan
 tur: Sic dicta quia cordi prætenduntur quæ græ
 ci phrenas appellant: quod illis supulitas men
 tis accepta ferat. Moderator, rector, medicus.

Formicæ
in ho
mines

Pestilē
tiæ de
scriptio

Erumpit inuadit. Obluntq; auctoribus artes. medicae iquit artes suis professoribus nocet. Peste enim medici quoq; corripiebantur. Leti. mortis. Finemq; uidet in funere morbi. ordo e & sensus. finemq; morbi in funere & morte uidet.

Indulget animis. hoc est faciunt quicquid ipsis libet. Quid utile. hoc uerbum sit subintelligatur: ut sit sensus. & nulla cura e quit sit utile. Haurit. bibit. Et illas. etiam illas cadaueribus infestas: in quibus multi moriebant. Tantaq; sunt miseris. adeo autem iquit inuisos habet lectos: ut ex illis profiliant. Aut si prohibent. hoc est. si cui sunt tam exiguae uires: ut stare non possit atq; e lecto desilire: deuoluit se quoquo modo pot in humum. In crimine. i culpa. Semianimes. semimortuos. Pendentis. impendentis. imminuentis. Hic. illic. Passim & ubiq;. Exhalantes. expirantes. Quid animi. qualis animus. Ut uitam odissem. qualem animum habere debuerit aacus ipse exponit. Talem iquit animum de hui habere: ut uitam odissem: ac mortuus esse cu perem. Flexerat. conuerterat. Contra. e regione. Sublimia. alta. Irritatura. uana nihilo conferentia. Non exoratis diis subaudiat. Admoti templis. adducti in tepla. Dum uota sacerdos concipit. dum sacerdos precat deos. Purg uinum. mege sine aqua. mero namq; in sacrificiis quemadmodum & nos prisca utebantur. Haud expectato uulnere. non expectato ictu. Fibra quoq; agra. uitiata. Fibras autem ueterinarum haruspices inspiciebant: quo praedicere futura possent. Notas ueri. signa quibus uerum cognoscitur. Monitus. admonitiones deorum. Tristes morbi. ab effectu q; tristitiam pariant morbi tristes uocantur. Ad uiscera. ad intestina corrupenda.

Ante sacros postes. ante sacras templorum ianuas. Pars animam laqueo claudunt. pars inquit se suspendunt & strangulant. Venientia fata. uenientem mortem. Feruntur. efferuntur. nam extra urbem cadauera sepeliebantur. Nullis funeribus. nullis exequiarum honoribus.

Erumpit clades: ob suntq; auctoribus artes:

Quo propior quisq; est: seruitq; fidelius egro:

In partem leti citius uenit: atq; salutis

Spes abiit. finemque uident in funere morbi.

Indulgent animis: & nulla quid utile cura est.

Vtile enim nihil est. passim positoque pudore Fontibus & fluuiis puteisque capacibus haerent

Nec sitis est extincta prius: q; uita bibendo.

Inde graues morbo nequeunt cōsurgere. & ipsi Immoriuntur aquis. aliquis tamē haurit & illas.

Tantaque sunt miseris inuisi tedia lecti:

Profiliunt. aut si prohibent consistere uires:

Corpora deuoluunt in humū: fugiuntq; penates

Quisq; suos. sua cuiq; domus funesta uidetur:

Et quia causa latet: locus est in crimine notus.

Semianimes errare uiis: dum stare ualebant:

Aspiceres. flentes alios. terraque iacentes:

Lassaq; uersantes supremo lumina motu.

Membraque pendentis tendunt ad sidera caeli

Hic. illic ubi mors deprenderat exhalantes.

Quid mihi tunc animi fuit: aut quid debuit esse?

Ut uitam odissem: & cuperem pars esse meoq;

Quo se eūque acies oculorū flexerat: illic

Vulgus erat stratum: ueluti cum putrida motis

Poma cadunt ramis: agitateq; ilice glandes.

Templa uides contra gradibus sublimia longis

Iupiter illa tenet. quis non altaribus illis

Irrita thura dedit: quotiens pro coniuge coniūx

Pro nato genitor dum uerba precantia dixit:

Non exoratis animam finiuit in aris

Inq; manu thuris pars in consumpta reperta est

Admoti quotiens templis: dum uota sacerdos

Concipit & fundit purum inter cornua uinum:

Haud expectato ceciderunt uulnera taunis

Ipse ego sacra ioui pro me patriaque tribusq;

Cum facerem natis: mugitus uictima diros

Edidit: & subito collapsa sine ictibus ullis

Exiguo tinxit subiectos sanguine cultros.

Fibra quoque agra notas ueri monitusq; deorū

Perdiderat. tristes penetrant ad uiscera morbi.

Ante sacros uidi proiecta cadauera postes.

Ante ipsas: quo mors foret inuidiosior: aras.

Pars animum laqueo claudunt: mortisq; timorē

Morte fugant: ultroq; uocant uenientia fata.

Corpora missa neci nullis de more feruntur

SEPTIMVS

Funeribus. neq; enim capiebant funera portæ:
 Aut inhumata premunt terras: aut dantur i altis
 Indotata rogos. & iam reuerentia nulla est.
 Deq; rogis pugnât: alienisq; ignibus ardent.
 Qui lachryment desunt: inde fletuq; uagantur
 Natorumq; matrumq; animæ iuuenūq; senūq;
 Nec locus in tumulos: nec sufficit arbor in ignes.
 Attonitus tanto miserarum turbine rerum:
 Iupiter o dixi: si te non falsa loquuntur
 Ille sub alopidos quondam amplexus æginæ:
 Nec te magne pater nostri pudet esse parentem:
 Aut mihi redde meos: aut me quoq; cōde sepul-
 Ille notâ fulgore dedit tonitruq; secūdo. (Chro,
 Accipio: sint que ista precor felicia mentis
 Signa tuę dixi: quæ das mihi pignoris omen:
 Forte fuit iuxta patulis rarissima ramis
 Sacra ioui quercus de semine dodonæo:
 Hic nos frugilegas aspeximus agmine longo
 Grande onus exiguo formicas ore gerentes:
 Rugosq; suum seruantes cortice callem.
 Dum numex miror: totidem pater optime dixi
 Tu mihi da ciues. & inania mœnia supple.
 Intremuit: ramisq; sonum sine flamine motis
 Alta dedit quercus. pauido n. mihi mēbra timore
 Horruerant. stabantq; comæ. tamen oscula terre
 Roboribusq; dedi. nec me sperare fatebar.
 Sperabam tamen: atq; animo mea uota fouebā.
 Nox subit: & curis exercita corpora somnus
 Occupat. ante oculos eadē mihi quercus adesse:
 Et rami totidem: totidemq; animalia ramis
 Ferre suis uisa est: pariterq; tremisere motu:
 Graniferumq; agmen subiectis spargere in aruis.
 Crescere quod subito maius maiusq; uidetur.
 Ac se tollere humo: rectoq; assistere trunco:
 Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Neq; enim capiebant funera portæ. incredibili
 lem funerum multitudinem fuisse æacus ostendit:
 cum per urbis portas efferi non possent.

Aud inhumata premunt terras. aut insepulta
 iacent in terra. Aut dantur in altis indotata
 rogos. aut inquit sine ullo sepulcræ honore
 ignes mittuntur. In tumulos. ad sepulchra faci-
 enda. In ignes. in rogos extruendos: per q̄ si-
 gnificatur cadauerum maximam fuisse multitu-
 dinem. Tanto turbine. tanto perturbatione &
 inuolutione rerum. Falsa. falso. nomē enim p
 aduerbio est positum. Loquuntur. homines.

Ille sub amplexus quondam alopidos æginæ.
 concubuisse cum ægina alopis filia. hic autem uer-
 sus aliquid uitii contraxisse uidetur: quod quidē
 si opus poeta emendasset: facile sustulisset. For-
 sitan autem sic esset legendū. Ille sub Alopidos
 quondam amplexus Aegine. quibus Alopis secū-
 dam producat. Sic autē erit spondaicus uersus.

Alopidos æginæ. alopis filia. Est enim Alopis
 Achææ fluuius in sinum corinthium labens.

Notam. signum. Fulgore. fulguris splendore.

Quæ das mihi pignoris omen. quæ mihi pro
 pignoris signo ostendis. De semine dodonæo.
 laus a loco. Dodona enim urbs est molossidis i
 epiro: iuxta quā fuit silua. Ioui dicata: in qua co-
 lumbæ responsa dabāt. Dicta est autem Dodona
 uel a dodona una ex oceani nymphis. Vel a
 dodono iouis & Europe filio. uel a Dodone fl-
 uio ut stephanus ait. Vnde Dodonius dodone-
 usq; deriuatur. Hinc est proverbium. Aes dodo-
 neum: in eos qui nimium multa loquuntur. Fru-
 gilegas. fruges ac grana colligentes. Rugoso
 cortice. aspera pelle. Sine flamine. sine uento.

Stabant. erectæ erant. Exercita. defatigata. ē
 autem sententia generalis. Graniferum agmē.
 multitudinem formicarum grana ferentium.

Spargere in aruis subiectis. si esset soluta ora-
 tio in arua subiecta diceretur. Recto trunco.
 corpore erecto & pectore. Mea uisa. mea in-
 somnia. Speq; fideq; maiora hoc est maiora q̄
 ut speranda credendaq; sint. Adeunt. accedunt
 ad me.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Et maciem numerumq; pedum nigrūq; colorem
 Ponere: & humanam membris iducere formam:
 Somnus abit. damno uigilās mea uisa: querorq;
 In superis opis esse nihil. at in ædibus ingens
 Murmur erat: uocesq; hominū exaudire uidebar
 Iam mihi desuetas. dū suspicor has quoq; somni
 Esse: uenit telamon properus: foribusq; reclusis
 Speque fideq; pater dixit maiora uidebis.
 Egredere. egredior: qualesq; in imagine somni
 Visus eram uidisse uiros: ex ordine tales
 Aspicio noscoque. adeunt: regemq; salutant.

Myrmidonaſq; uoco. *ἄπο τῶν μύρμιδων*
 haec a formicis quidem myrmidonas appella-
 tos fuiſſe ait poeta: ut q; fabulae aſtipuletur. Stra-
 bo autem ſcribit agineſes myrmidonas dictos:
 non ut in fabulis canitur: q; magna inualeſcente
 peſtilentia formicae aeco precate in homines uet
 ſa fuerint. ſed quia formicarum more terram fo-
 dientes ad petras eam apportarent: ut agri colē-
 di materiam haberent: ac foſſas incoleretinae la-
 tericiam facere atq; aedificare cogentur. Pa-
 res annis. eadem naq; nocte omnes nati ee uide-
 bantur. Euris enim attulerat. partheſis eſt ex-
 poſitionem continens a poeta inſerta. Menſa.
 coena. conuiuio. Iubar. ſplendorem. Aureus
 ſol. pulcher. ac ſplendidus. Cui grandior etas.
 cauſa cur filii pallantis ad cephalum conuene-
 rint. ille enim maior natu erat. Ad regē aacu.
 Fraterq; peleus. Cum quis. quibulcu. Aeo-
 liden. cephalum zoli filium. Si nemorum ſtu-
 dioſus. hoc eſt uenationibus delector: & feraru
 caede. Sylua. arbore. continens enim pro con-
 tento poſitum eſt. Si cornus. nodus ineſſet: cor-
 nus enim nodola eſt arbor. Vnde ſit. ex qua ar-
 bore ſit. Telum iaculabile. periphrasiſ eſt iacu-
 li Actæis. athenienſibus. Specie. pulchritudi-
 ne. Uſum. utilitatem. Fortunaq; miſſum non
 regit. hoc eſt. nulli ſubiicitur fortuna. Fruſtra eni-
 nuq; mittitur. Iuuenis nereius. phocus Nerei
 nepos. Nam aecus cum ex pſamathe Nerei fi-
 lia ſuſtulit. Quis auctor. quis fuerit dator tam
 magni muneris. Ille refert. cephalus. Et cetera
 nota pudore. ordo eſt & ſenſus & ſilet ac reti-
 cet cephalus ob pudorem cetera quae nota erant:
 qua mercede illud iaculum ab uxore acceperit.
 Neq; enim refert cephalus ſe ob pulchritudine
 ſuam ab uxore accepiſſe. Tulerit. acceperit.
 Tactusq; dolore. commotus. Nate dea. pho-
 cus quem alloquitur cephalus filius fuit aeci ex
 pſamathe nympa. Quis poſſet credere. parē-
 theſis eſt: qua ſignificatur nō eſſe credibile cepha-
 lum. ob illud iaculum flere: quod tantae ſit utilita-
 tis. Proeris erat. proeris Erechthei athenieſium
 regis filia fuit: quae cum cephalo nupſiſſet auro-
 ra odio: quae cephalum in ſuos amplexus conuer-
 tere nequiuit ſub forma alieni uiri muneribus a
 cephalo ipſo temptata fidem marito datam fra-
 ctura uidebatur. Cum autem ſe cephalus indicat
 ſet: auſugiēs ſyluas petit ac dianae comes effecta
 tandem a cephalo placatur: domūq; reuerſa ma-
 rito & canem nomine laelapa & iaculum admirā-
 da pulchritudinis: uirtutiſq; donauit. Cum autē
 cuiuſdam indicio comperiſſet cephalum cum q;
 dam nympa nomine aura cōgredi ſolitum: clā
 eum in ſyluas ſecuta ab inſcio marito eo telo qd
 ab ipſa dono acceperat: fuit interfecta. Magnae
 orithyae. praeclearae: ut q; ſua pulchritudine a borea
 uetorapta fuiſſe fingat. Conferre. comparare.

Vnde
myrmi-
dones

Laculū
mirādū

proeris

Vota ioui ſoluo: populisq; recentibus urbem
 Partior: & uacuos priſcis cultoribus agros.
 Myrmidonaſq; uoco. nec origine nomia fraudo:
 Corpora uidiſti. mores quos ante gerebant:
 Nūc quoq; habet. parcu genus ē patieſq; labore
 Quaeſtiq; tenax: & quod quaeſita reſeruet.
 Hi te ad bella pares annis animiſq; ſequentur:
 Cum primum qui te feliciter attulit: eurus
 (Eurus enim attulerat) fuerit mutatus i aultroſ:
 Talibus atq; aliis longum ſermonibus illi
 Impleuere diem. lucis pars optima menſe
 Eſt data. nox ſomnis. iubar aureus extulerat ſol.
 Flabat adhuc eurus: redituraque uela tenebat.
 Ad cephalum pallante ſati. cui grandior etas.
 Ad regem cephalus ſimul & pallante creati
 Cōueniunt. ſed adhuc regem ſopor altus hēbat.
 Excipit aecides illos in limine phocus.
 Nā telamon fraterq; uiros ad bella parabant.
 Phocus in interius ſpatium pulchroſq; reſeſſus
 Caecripidas duxit: cum quis ſimul ipſe reſedit.
 Aſpicit eoliden ignota ex arbore factum
 Ferre manu iaculum: cuius fuit aurea cuiſpis.
 Pauca prius mediis ſermonibus ille locutus
 Sum nemorum ſtudioſus ait: cedisq; ferinae.
 Qua tamen a ſylua teneas haſtile recuſum
 Iam dudum dubito. certe ſi fraxinus eſſet:
 Fulua colore foret. ſi cornus: nodus ineſſet:
 Vnde ſit ignoro. ſed non formoſius iſto
 Viderunt oculi telum iaculabile noſtri:
 Excipit actæis e fratribus alter: & uſum
 Maiorem ſpecie mirabere dixit in iſto.
 Conſequitur quodcumq; petit: fortunaq; miſſū
 Non regit: & reuolat nullo referente cruentum.
 Tum uero iuuenis nereius omnia quaerit.
 Cur ſit: & unde datū: quis tāti muneris auctor:
 Quae petit: ille refert. & cetera nota pudore
 Qua tulerit mercede ſilet: tactuſq; dolore
 Coniugis amiſſe lachrymis ita fatur abortis.
 Hoc menate dea (quis poſſet credere) telum
 Flere facit: facietq; diu: ſi uiuere nobis
 Fata diu dederint. hoc me cum coniuge cara
 Perdidit. hoc utinam caruiſſem munere ſemper.
 Proeris erat: ſi forte magis peruenit ad aures
 Orithyia tuas: magnae ſoror orithyiae.
 Si faciem moresque uelis conferre duarum.

SEPTIMVS

Dignior ipsa rapi. pater hęc mihi iuxit erechthe.
 Hęc mihi iuxit amor. felix dicebar: eraq; Cus.
 Nō ita diis uisum est. at nūc quoq; forsita essem.
 Alter agebatur post sacra iugalia mensis:
 Cum me cornigeris tendentem retia ceruis
 Vertice de summo semper florentis hymeti
 Lutea mane uidet pulsas aurora tenebris:
 Inuitumq; rapit. liceat mihi uera referre
 Pace dea: q; sit roseo spectabilis ore.
 Quod teneat lucis. teneat confusa noctis.
 Nectareisq; alatur aquis. ego procrin amabam.
 Pectore procris erat. procris mihi semper in ore.
 Sacra tori coitusq; nouos thalamosq; recentes
 Primaq; deserti referebam foedera lecti.
 Mota dea est: & siste tuas ingrāte querelas:
 Procrin habedixit. q; si mea prouida mens est:
 Non habuisse uoles. meq; illi irata remisit.
 Dum redeo: mecumq; dea memorata retracto.
 Esse metus cepit: ne iura iugalia coniunx
 Non bene seruallet. facies atq; iubebant
 Credere adulterium. prohibebat credere mores.
 Sed tamen abfuerā. sed & hęc erat: unde redibā:
 Criminis exēplū. sed cuncta timemus amantes.
 Querere quod doleam statuo: donisq; pudicam
 Sollicitare fidem. fauet huic aurora timori:
 Immutatq; meam (uideor sensisse) figuram
 Palladiaq; meo non cognoscendus athenas.
 Ingrediorq; domum. culpa domus ipsa carebat:
 Casta p; signa dabat. dominoq; erat anxīa raptō.
 Vix aditus per mille dolos ad erechthida factus.
 Ut uidi. obstupui: meditataq; pene reliqui
 Temptamenta fide. male me: quin uera faterer:
 Continui. male quin ut oportuit: oscula ferrem.
 Tristis erat. sed nulla tamen formosior illa
 Esse potest tristi: desiderioq; calebat
 Coniugis arrepti. tu collige qualis in illa
 Phoece decor fuerit: quam sic dolor ipse decebat.
 Quid referam: quotiens tēptamia nostra pudici
 Reppulerint mores: quotiens ego dixerit uni
 Seruor ubi eumq; est. uni mea gaudia seruo.
 Cui non ista fide satis experientia sano
 Magna foret: non sum contētus. & i mea pugna
 Vulnera: dum cęsus dare me p;mitto. loquēdo
 Muneraq; augendo. tandem dubitare coegi.
 Exclamo mala. pectora detego. tectus adulter.

Dignior ipsa rapi. anteponit Cephalus Procri
 orithyia: quis ob pulchritudinem Orithyia: a bo
 rea uento rapta fuisse feratur. Ipsa procris. sen
 tit. n. Cephalus pcrin fuisse orithyia elegātiore
 atq; formosiore. Pater hęc mihi iuxit erechthe
 us. hęc mihi iqt. erechtheus pater uxore dedit.
 Erechtheus at: ut diximus: athenax rex fuit. unde
 athenienses interdū erechthida uocantur. Hęc
 mihi iunxit amor. repetitio ē maxie affectui amā
 tis conueniens. Non ita diis uisū est. non ita diis
 placuit: ut esse felix. Post sacra iugalia. post nu
 ptias celebratas. Semper florentis hymeti. hy
 metus mons ē atica regionis: thymo semper flo
 rens. ubi & mel optimum conficitur: & marmor
 effoditur. Roseo. pulchro. Spectabilis. digna
 quā spectetur. Mota dea est. cōmota & indigna
 ta. Siste. conine. Quod teneat lucis. nam au
 rora media est inter diem & noctem. Procrin
 habet. ironice cum quadam indignatione legen
 dum: ut illud Vergiliū. I sequere Italiā uentis.
 Ingrate. mihi in amore non respondens: ut qui
 me a qua amaris non redamas. Quod si mea
 prouida mens est. sed si inquit prouideo futura:
 cupies nunq; habuisse procri. Mecum retracto.
 mecum cogito. Memorata dea. uerba & dicta
 aurora. Esse metus cepit. zelotypus aurora
 ira Cephalus est effectus. Facies atq; iube
 bant. formosa inquit facies & iuuenilis aetas pro
 cris me inducebant: ut crederem ipsam adulte
 rium cōmisisse. Mores autem casti me illud su
 spicari non permittebant. Criminis exēplū.
 adulteri. Aurora natiq; unde redibat: exemplo
 erat: q; facile mulieres in adulteriū cadant. Sol
 licitare. temptare. infestare. In eo. intro. Fide.
 fidei antiquorum more: ut Verg. Libra die some
 nig; pares ubi fecerit horas. Male continui. uix
 me continui: ut non faterer me Cephalum esse.
 Quia. ut non. interdum cur non significat.
 Ne oportuit. ut honestū & conueniens fuit. Ca
 lebat. ardebat. anxīa erat. Desiderio. absentia
 Coniugis arrepti. mariti quem putabat aurora
 fuisse raptū. Tu collige. conclude. ratiocinare.
 id quod greci οὐλοῦντι dicunt. Vni soli
 cephalo. Cui sano. sapienti. In mea uulnera.
 in meos dolores. Cęsus. amplex diuitias. Ma
 la. o mala mulier. Tectus. Simulatus.

Cepha
 lus i ali
 am figu
 ram

Form
 a iuuen
 is aetas

Perfida, propterea nam perfidi qui fidem uolant dicuntur. Insidiosa limina, in quibus sibi structa insidia fue-
 rant. Offensaque mei, quae me offendisset, offensa enim actiue, offensus passiuè accipi solct. Perosa, odio habes.
 Operata, occupata, dedita. Violentior ignis, amor uehementior. Redditur mihi ad me redit. Sua cyn-
 thia, sua diana. Muneris alterius, canis Procri uxore donauit. Si autem coniunctio est subaudienda: ut intel-
 ligatur, si requiris. Exponit autem mutationem & feræ Themidis indignatione in thebanum agrum immissa & ca-
 nis nomine Lælapi in saxa. Nam thebani cum uiderent Naiadas, ac nymphas, futura prædicere Themidis
 dea obscura dantis responsa templum deiecerunt.
 Illa uero indignata feram immisit, quæ & peco-
 ra & agrestes uexaret, ad eam opprimendam cum
 alia græciæ iuuentute conuenit etiam Cephalus
 cum Lælapa cane: qui cum in feram inuitabile
 iaculum foret coniecturus: utrunque aspexit in sa-
 xa commutatum. Accipe mirandum: audirem
 admiratione dignam. Naiades, nymphæ. Car-
 mina, uaticinia, prædictiones. Soluunt, expos-
 nunt. Præcipitata, deiecta, contempta. Amba-
 gum, dictorum ambigorum. Almathemis san-
 cta, nam themis ut Pompeius ait, dea fuit: quæ ho-
 minibus præcipiebat id petere quod honestum &
 fas esset. Unde & pro eo quod nos fas dicimus,
 fas uero frequenter ponitur a græcis. Inulta ipu-
 nita. Aonijs thebis, bæotijs. Aonia enim pars
 est Bæotia, scite uero Epitheto distinxit. Nam the-
 ba multarum urbium nomen est: ut diximus.
 Cessit & exitio multis, perniciosa multis fuit.
 Pecorumque suoque agricolæ inquit illam feram &
 suam & pecorum morte pauperunt, multos enim ex
 illis deuorauit feram. Indagine, multitudine homi-
 num inquitentum. Sic Verg. Saltusque indagine
 cingunt. Indagare autem, unde indagine declinamus,
 est diligenter inquirere. Summa lina, summos
 funes, metonymia est, ex lino enim funes confici
 uentur. Positarum plagarum, tentorum retium.
 Copula, uinculum quo canes colligantur. Ece-
 rum, canum multitudinem. Non segnior alite,
 uelox ut auis. Ludit, deludit, decipit. Lælapa, a
 uelocitate & impetu nomen hoc inditum fuit ca-
 ni. Λαίλαψ enim turbo dicitur, qui unius est ma-
 ximo impetu uolans. Pugnat exute, conatur detra-
 here. Morantia, remorantia, retinencia. Ten-
 dit, contendit, conatur. Vix bene missus erat,
 quanta fuerit uelocitate canis ille: aperte declarat
 Cephalus, quem uix dimissum non poterant ui-
 dere. Missus, dimissus. Vestigia pedum, signa
 pedum. Habebat, tenebat. Exute, glandes, ex-
 pullæ glandes plumbeæ. Contorto uerbere, con-
 torta fundit. Calamus, sagitta ex calamo confe-
 cta. Gortyniaco ab arcu, Cretensi, Nam gorty-
 nia quæ & gortys dicitur, urbs est Cretæ: a Gor-
 ty Heroe dicta. Hæc & Larissa & Crænia fuit ap-
 pellata. Apex, uertex. Tollor in hunc, in illum
 uerticem ascendo. Modo, interdum. Depren-
 di, comprehendi. Modo se subducere, interdum
 Deprendi, comprehendi. Modo se subduce-
 re, interdum se subtrahere. Callida, astuta. Li-
 mite recto, itinere. In spatium, rectum subauditur.
 Quo, in quo cursu. In gyrum, orbem. Hosti-
 gani lælapi. Imminet, instat. Vanos morsus, ianes: quæ feram comprehendere non poterat. Ad iaculi uertebat opem.

Verus eram coniunx, me perfida teste teneris.
 Illa nihil, tacito tantum modo uicta pudore
 Insidiosa malo cum coniuge limina fugit.
 Offensaque mei genus omne perosa uirorum
 Montibus errabat studiis operata dianæ.
 Tum mihi deserto uolentior ignis ad ossa
 Peruenit, orabam ueniam: & peccasse fatebar.
 Et potuisse datis simili succumbere culpæ
 Me quoque muneribus: si munera tanta darentur.
 Hæc mihi confesso læsum prius ulta pudorem
 Redditur: & dulces concorditer exigit annos.
 Dat mihi præterea, tanquam si parua dedisset
 Dona: canem munus: quem cum sua traderet illi
 Cynthiæ: currendo superabit dixerat omnes.
 Dat simul & iaculum: manibusque cernis habere.
 Muneris alterius quæ sit fortuna requiris:
 Accipe mirandum, nouitate mouebere facti.
 Carmina naiades non intellecta priorum
 Soluunt ingenius: & præcipitata iacebat
 Immemor ambagum uates obscura suarum
 Scilicet alma themis, nec talia liquit inulta.
 Protinus aonijs immissa est bellua thebis.
 Cessit & exitio multis, pecorumque suoque
 Ruricolæ pauere feram, uicina iuuentus
 Venimus: & latos indagine cingimus agros.
 Illa leui uelox superabat rætia saltu:
 Summaque transibat positarum lina plagarum.
 Copula detrahitur canibus: quos illa frequentes
 Effudit: & cœtum non segnior alite ludit.
 Poscor & ipse meum consensu lælapa magno.
 (Muneris hoc nomē) iadudum uincula pugnat
 Exuere ipse sibi: colloque morantia tendit.
 Vix bene missus erat: nec iam poteramus ubi esset
 Scire, pedum calidus uestigia puluis habebat.
 Ipse oculis ereptus erat, non oclior illo
 Hasta, nec exute contorto uerbere glandes:
 Nec gortyniaco calamus leuis exit ab arcu.
 Collis apex medii subiectis imminet aruis.

Ceph
 his iacul
 ugi
 Fera &
 canis in
 saxa

SEPTIMVS

Tollor in hunc: capioq; noui spectacula cursus.
 Quo modo deprēdi, modo se subducere ab ipso
 Vulnere uisa fera est, nec limite callida recto
 In spatiumq; fugit, sed decipit ora sequentis:
 Et redit in gyrum: ne sit suus imperus hosti.
 Imminet hic, sequiturq; parem, similiq; tenenti
 Non tenet, & uanos exeret in aere morsus.
 Ad iaculi uertebat opem: quod dextera librat
 Dum mea, dum digitos amentis addere tempto:
 Lumina deflexi: reuocataq; rursus eodem
 Rettulerā, & medio (mirū) duo marmora cāpo
 Aspicio, fugere hoc, illud latrare putares.
 Scilicet inuictos ambos certamine cursus
 Esse deus uoluit: si quis deus affuit illis.
 Hactenus, & tacuit, iaculo q; crimen in ipso est:
 Phocus ait, iaculi sic crimina reddidit ille.
 Gaudia principum nostri sunt phocedoloris:
 Illa prius referam, iuuat o meminisse beati
 Temporis æacide; quo primos rite per annos
 Coniuge eram felix, felix erat illa marito.
 Mutua cura duos; & amor socialis habebat.
 Nec iouis illa meo thalamos præferret amori:
 Nec me que caperet: non si uenus ipsa ueniret:
 Vlla erat, æquales urebant pectora flamme,
 Sole fere radiis feriente cacumina primis
 Venatum in siluas iuueniliter ire solebam.
 Nec mecum famuli: nec equi: nec naribus acres
 Ire canes: nec lina sequi nodosa solebant.
 Tutus eram iaculo, sed cum satiata ferina
 Dextera cedis erat: repetebam frigus & umbras:
 Et quæ de gelidis exibat uallibus auram.
 Aura petebatur medio mihi lænis in æstu.
 Auram expectabam, requies erat illa labori.
 Aura (recordor enim) uenias cantare solebam.
 Meque iuues: intresq; sinus gratissima nostros.
 Utque facis releuare uelis: quibus urimur: æstus.
 Forsitan addideram (sic me mea fata trahebant)
 Blanditias plures: & tu mihi magna uoluptas:
 Dicere sum solitus, tu me reficisq; fouesq;
 Tu facis ut siluas, ut amem loca sola: meoq;
 Spiritus iste tuus semper capiatur ab ore.
 Vocibus ambiguis deceptam præbuit aurem
 Nescio quis: nomenq; auræ tam saepe uocatum
 Esse putat nymphæ, nymphâ mihi credit amari.
 Criminis extemplo ficti temerarius index

uolebam inquit mittere iaculum. Quod dexte
 ra librat: gestum exprimit iaculum emittere uo
 lentis. Amentis indere, imponere, amenta autē
 sunt lora: quibus iacula facilius longiusq; erigitū
 tur. Lumina deflexi: oculos remouit a cæ & fe
 ra. Eodem, ad eundem locum. Mirum, res mi
 randa: est autē interiectio affectui seruiens. Af
 fuit, auxilio fuit. Hactenus, locutus est Cepha
 lus subaudiatur. Iuuat o meminisse beati tps
 æacide. Sententia est catholica & generalis. Ri
 te felix, perfecte felix. Amor socialis, ab effectu
 quod socios reddat. Thalamos iouis, nuptias
 iouis. Venus ipsa, quæ ē pulchritudinis dea &
 uenustatis. Aequales flammæ, par amor. So
 le fere radiis, matutino inquit tempore in siluas
 ad uenandum ire solebam. Est enim matutini tē
 poris periphrasis. Cacumina, montium sumy
 mitates. Iuueniliter, iuuenum more. Naribus
 acres, odori. Lina, nodosa, retia. Aura lenis,
 suauis iucunda. Est autem pulchra anadiplosis cū
 repetitione: qua significat cephalus. Auram illā
 sibi gratissimam fuisse. Releuare æstus, leues fa
 cere solis feruores. Et tu mihi magna uoluptas,
 hæ sunt blanditiæ: quibus utebatur cephalus ad
 auroram. Loca sola, deserta. Vocibus ambi
 guis, uerbis dubiis: quæ tum ad auram, tum ad a
 micam poterāt referri. Extemplo, subito. Cri
 minis ficti, falsi. Temerarius, inconsideratus.

Index, delator, nam indices proprie criminum
 dicuntur delatores.

Lingua refert, narrat, exponit. Sufurra, murmura & uoces: quibus auram uocabat. Credula res amor est, causa est cur Procris subito collapsa ceciderit. Amantes namq; facile oia credunt. Creduli aut dñiq; facile erediunt. Fati iniq; infelicitis. Cōcita, cōmota. Sine corpe. Aura nāq; corpe caret. Metuit falli, timet ne decipiat ab indice. Indicioq; fidē negat, fidē inq; delatori & idiei nō adhibet. Siluasq; peto, i siluas uado. Victor, uo-
 dere, succurre. Fronde cadauca, quæ ab arbore ceciderat. Telum uolatile, iaculum uelox. Se-
 mitaninam, feminam mortuam. Me miserum, inter-
 positio affectui & dolori seruans. Flens enī hęc narrabat cephalus. Sua dona, iaculū: quod mi-
 hi dono dederat. Inhibere, cōhibere. Iam mo-
 ribunda, iam r. oriens. Coegit hęc se pauca lo-
 qui, hoc est uim sibi fecit: ut hęc pauca loqueretur. Significat autem Cephalus illam sic uiribus
 fuisse defectam: ut sine maxima difficultate loqui non posset. Meosq; inferos deos intelligit pro-
 cris: qui morientum dii esse perhibentur. Incū-
 bere nostris thalamis. Nostros thalamos occu-
 pare. Auram autem nympham esse putabat pro-
 cris. Sensi, cognoui. Labitur, moritur, exha-
 lat, expirat. Secura, pellicis cura liberata. Iā n. ex Cephalo cognouerat auram non esse nym-
 pham: ut ipsa putabat. Sed lenem uentorum fla-
 tum. Vultu meliore, latiore. Flentibus, pho-
 co & filiis pallantis. Duplici, cum prole, cū duo-
 bus filiis Telamone, & Peleo: qui militum dele-
 ctam habuerant. Notoq; milite, cum nouis mi-
 litibus. Est enim sine doctōe: non solum poetis:
 sed historicis quoq; familiaris.

Procris
mors

Procrin adit: linguaque refert audita sufurra.
 Credula res amor est, subito collapsa dolore:
 Ut mihi narratur: cecidit: longoq; refecta
 Tempore se miseram, sefati dixit iniqui.
 Deq; fide quæta est: & crimine concita uano:
 Quod nihil ē: metuit, metuit sine corpore nomē:
 Et dolet infelix ueluti de pellice uera.
 Sæpe tamen dubitat: metuitque miserima falli.
 Indicioq; fidem negat, & nisi uiderit ipsa:
 Damnaturæ sui non est delicta mariti.
 Postera detulerant auroræ lumina noctem,
 Egredior: siluasq; peto: uictorq; per herbas
 Aura ueni dixi: nostrosq; medere labori.
 Et subito gemitus inter mea uerba uidebar
 Nescio quos audisse, ueni tamen optima dicens:
 Fronde leuem rursus strepitum faciente cadauca
 Sum ratus esse feram: telumq; uolatile misi.
 Procris erat, medioq; tenens in pectore uulnus
 Hei mihi conclamat, uox est ubi cognita fida
 Coniugis: ad uocem præceps ameniq; cucurri.
 Semianimē & sparsas fœdantē sanguine uestes:
 Et sua (me miserum) de uulnere dona trahentem
 Inuenio: corpusq; meo mihi carius ulnis
 Mollibus attollo: scissaq; a pectore ueste
 Vulnere sua ligo: conorque inhibere cruorem:
 Ne me morte sua sceleratum deserat: oro.
 Viribus illa carens & iam moribunda coegit
 Hęc se pauca loqui, per nostri fœdera lectis:
 Perque deos supplex oro superosq; meosq;
 Per si quid merui de te bene: perque manentem
 Nūc quoq; cū pereo: cām mihi mortis amorem:
 Ne thalamis auram patiare incumbere nostris,
 Dixit: & errorem tum deniq; nominis esse
 Et sensi & docui, sed quid docuisse iuuabat?
 Labitur: & parua fugiunt cum sanguine uires.
 Dūq; aliquid spectare potest: me spectat: & i me
 Infelicem animam: nostroque exhalat in ore.
 Sed uultu meliore mori secura uidetur.
 Flētibus hęc lachrymās heros mē orabat: & ecce
 Aæcus ingreditur duplici cum prole: nouoq;
 Milite: quem cephalus cū fortibus accipit armis:

OCTAVVS

Raphaelis Regii in Octauum metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Am nitidum retegente diem. Reditum Cephalum auxiliis ab aeaco acceptis poeta describens cōcinne octauum cum septimo libro connectit. Regente autem fere legitur: sed corrupte: ut mihi quidem uidetur. Nam retegere ut legatur & sensus exposcit & metri ratio & celeritas: qua cephalum cum militibus ab aeaco traditis Athenas redisse poeta ostendit. Solent enim poeta rerum naturas: quas describunt: ita compositionem accommodare: ut si quid celeriter factum uelint: pedibus utantur plures syllabas breues habentibus. & contra. Retegente igitur legatur. ut intelligamus aperte. ostendente. Nam retegere est ostendere atque aperire: ut diximus. Noctisque fugante. alterum ab altero pendet. Cum enim retegatur dies: nox fugatur. & contra. Lucifer autem stella est ueneris quinquē errantium infima terra quae proxima: ut scribit Cicero in libro de natura deorum: quae φωσφοροδὸς graece uocatur. Cadit eurus. flar definit. Placidi austris. lenes non uehementes. auuster autem uentus est nubilosus. Cursum. celerem navigationem. Ante expectatum. antequam expectarentur.

P. Ouidii Nasonis metamor. Liber octauus.

Am nitidum retegente die

noctisque fugante

Tempora lucifero cadit eurus

rus: & humida surgunt

Nubila: dant placidi cursu

redeuntibus austris

Aeacidis cephaloque: quibus

feliciter acti

Ante expectatum portus tenuere petitos.

Interea minos lelegeia littora uastat:

Prætempusque fur uires mauortis in urbe

Alcathoe: quam nifus habet: cui splendidus ostro

Inter honoratos medio de uertice canos

Crinis inhererat magni fiducia regni.

Sexta resurgebant orientis cornua lunae:

Et pendebat adhuc belli fortuna: diuque

Inter utrumque uolat dubiis uictoria pennis.

Regia turris erat uocalibus addita muris:

In quibus auratam proles latonia fertur

Deposuisse lyram. saxo sonus eius inherat.

Sæpe illuc solita est ascendere filia nisi:

Et petere exiguo resonantia saxa lapillo:

Tunc cum pax esset. bello quoque sæpe solebat

Spektare ex illa rigidi certamina martis.

Iamque mora belli procerum quoque nomina norat:

Armaque equosque habitusque cydoneasque pharetras.

optigerunt. Nifus etiam megarensis est mons: a Niso rege ibi sepulto cognominatus. Ostro. purpura. Magni fiducia. regni. quae diu. non crinem illum haberet: priuari non poterat regno. Sexta resurgebat. sexto mense post coeptam obsidione megara perita fuisse ait. Pendebat. suspensa erat. Inter utrumque. Minoe & Nifum. Dubiis penis. dubio euentu. incertus namque semper est belli euentus. alatum autem uictoriae fingit poeta. Regia turris erat. turrim describit: cuius muri tunc uocales fuerunt effecti: cum ibi Apollo operam ad murum aedificandum Alcathoo praestiturus auratam deposuit lyram. Nam lyrae sonus in parietes transiuit. Siquis namque calculo feriat: haud aliter insonat: ut Pausanias scribit: quae Cithara pulsata. Vocalibus. resonantibus. uocem reddentibus Proles latonia. apollo. Petere. percutere. Mora belli. diuturnitate belli. Procerum. ducum. Cydoneas. cretenses. Cydonia enim urbs est Creta: quae prius apollonia fuit uocata: a cydone appollinis & acalidis filiae minois cognominata. Ducis europaei. minois iouis & europae filii. Nam ex europa iupiter tres liberos suscepit: ut scribit Dio. minoem. rhadamanthum. sarpedonem. Plus etiam quam nosse latet est. nam eum etiam amabat. Abdiderat. occultauerat. texerat. Cristata casside. galea eristis ornata. est enim. Minos participio simile. Torserat. iaculatus fuerat. nam torquere est cum impetu iacere. unde etiam tormenta dicta sunt instrumenta bellica: quibus lapides iaciuntur. Adductis lacertis. retroductis. morem autem exprimit iaculantium qui brachia reducere solent

Scylla
Nifus
aues

Muri
uocales

Sinuauerat. curuauerat. cōtraxerat. Dempto
 are: deposita galea. Purpureus. purpuratus.
 Stratis pictis. ephippii uariorum. Terga pre-
 mebat equi. equitabat. eleganter autem uirginis
 amor captæ mores uerbaq; effingit poeta. Vix
 sua. hoc est uix in sua erat potestate. Liceat mo-
 do. possit. Gnoſſia castra. cretensia. Gnoſſus. n.
 urbs est Creta. Recludere. aperire. Aeratas
 portas. ære. & ferro munitas & tectas. Dictæi re-
 gis. Cretensis. Nam dicte mons est Creta. Vn-
 de dictæus declinatur. Latet ait doleam ne. co-
 gitatiōes Scyllæ Minois amore captæ tam aper-
 te a poeta describuntur: ut nullam fere exigant e-
 narrationem. In dubio est. mihi subaudiatur.
 Dubitat enim Scylla: utrū potius letari bello ad-
 uersus patrē sumpto: an dolere debeat. Sed nisi
 bella forent. colligit sibi potius latandū eē bello:
 q̄ dolendū Scylla. nisi enim bellum fuisset: nunq̄
 Minoem cognouisset. Me obside accepta. Ob-
 sides dicuntur qui in fœderibus imperio alterius
 ea conditione traduntur: ut si dator obsidis a fi-
 de recedat: recipientis sit ius in corpus & uitam
 illius qui obses traditus est. Si quæ te peperit.
 Europa. Merito deus arsit in illa. hoc est meri-
 to iupiter illam amauit. Ter felix. perfecte bea-
 ta. Ternarius enim numerus est pfectus. Qua
 dote. quo precio. Fallaq; me. Ordo est & sen-
 sus. Et si minus uellet a me emi & haberi & opti-
 neri ca dote qua ego confessa me filiam esse Ni-
 si regis & amores meos rogarem ipsum mihi da-
 ri. Se autem omnia Minoi tradituram scylla ait:
 præterq̄ patris regnum. Tantum patrias ne po-
 sceret arces. Tantum inquit rogarem ne patris
 regnum dotem postularer. De proditiōe autem
 iam icipit cogitare Scylla. Sperata cubilia. spe-
 rati concubitus: qui in lectis & cubilibus fiunt.
 Quāuis sepe utile uinci. labascit Scylla: ac de
 prodēdo hostibus patre ratiocinat. Pro nato. p
 filio Androgeo. Et causaq; ualet. iustiorē cau-
 sam fouet. Reseret. aperiat. Immitem hastā.
 hypallage est. nam immitis itelligitur. Cœpta
 placent. consilia subaudiuntur. Stat sententia.
 placet: firmaq; ac cōstans est sententia. Dotalē
 patriam. in dotem patriam Minoi pdere. ut me
 accipiat: secumq; auehat. Aditus. portarum in-
 gressus. Custodia. custodum turba. Claustra
 portarum. claues portarum urbis. Mea uota.
 meam cupiditatem. Moratur. remoratur.

Nouerat ante alios faciem ducis europæi:
 Plus etiam q̄ nosse sat est. hac iudice minos
 Seu caput abdiderat cristata casside pennis:
 In galea formosus erat. seu sumpserat ære
 Fulgentē clypeum: clypeum sumpsisse decebat.
 Torserat adductis hastilia lenta lacertis:
 Laudabat uirgo iunctam cum uiribus artem.
 Impositis calamis patulos sinuauerat arcus:
 Sic phœbum sumptis iurabat stare sagittis.
 Cum uero faciem dempto nudauerat ære:
 Purpureusq; albi stratis insignia pictis
 Terga premebat equi: spumantiaq; ora regebat:
 Vix sua. uix sanæ uirgo niseia compos
 Mentis erat. felix iaculum: quod tangeret ille:
 Quæq; manu premeret felicia fræna uocabat.
 Impetus est illi: liceat modo: ferre per agmen
 Virgineos hostile gradus. est impetus illi
 Turribus e summis in gnoſſia mittere corpus
 Castra: uel æratas hosti recludere portas:
 Vel si quid minos aliud uelit. utque sedebat
 Candida dictæi spectans tentoria regis:
 Latet ait: doleamne geri lachrymabile bellum.
 In dubio est. doleo q; minos hostis amanti est.
 Sed nisi bella forent: nunq̄ mihi cognitus esset.
 Me tamen accepta poterat deponere bellum
 Obside. me comitem. me pacis pignus haberet:
 Si quæ te peperit talis pulcherrime regum:
 Qualis es ipse fuit: merito deus arsit in illa.
 O ego ter felix: si pennis lapsa per auras
 Gnoſſiaci possem castris insistere regis:
 Fallaq; me flammæque meas: qua dote rogarem
 Veller emi. tantum patrias ne posceret arces.
 Nam pereant potius sperata cubilia: q̄ sim
 Proditione potens. quæ sepe utile uinci
 Victoris placidi fecit clamentia multis.
 Iusta gerit certe pro nato bella perempto:
 Et causaq; ualet: causamq; tuentibus armis:
 Ut puto uincemur: qui si manet exitus urbem:
 Cur suus hæc illi reseret mea mœnia mauors:
 Et non noster amor: melius sine cæde: moraq;
 Impensaq; sui poterit superare cruoris:
 Nam metuo certe: ne quis tua pectora minos
 Vulneret imprudens. quis enim tā durus: ut in te
 Dirigere immitem non inscius audeat astam:
 Cœpta placent: & stat sententia tradere mecum

OCTAVVS

Sibi quisq; profecto est deus. adeo impia est Scylla & amore cæca: ut deos esse neget. Vnumquemq; autem sibi deum esse: ac id circo nullo deorum opus esse auxilio: cum unusquisq; id a seipso petere possit. Ignavis precibus: ignauorum: qui sunt pusillanimes. Succensa. inflammata. Tanto cupidine. tam magno amore.

Perdere. e medio tollere. Ecur illa foret. esse debeat. Seipsam autem reprehendit Scylla quod aliqua se audacior inueniatur. Nec in hoc tamen ignibus ullis. a facili argumentatur Scylla. Heu facinus. exclamatio. cum quodam poetæ dolore in Scyllæ impietatem: quæ sustinuerit patrem illo crine fraudare: i quo regni fati

Dotalem patriam: sinemq; imponere bello.
 Verum uelle parum est. aditus custodia seruat.
 Claustraq; portar; genitor tenet. hunc ego solū
 Infelix timeo. solus mea uota moratur.
 Dii facerent sine patre forem. sibi quisq; profecto
 Est deus. ignavis precibus fortuna repugnat.
 Altera iam dudum succensa cupidine tanto
 Perdere gauderet: quodcūq; obstaret amori.
 Ecur ulla foret me fortior: ire per ignes
 Et gladios ausim. nec in hoc tamen ignibus ullis
 Aut gladius opus est. opus ē mihi crine paterno.
 Ille mihi est auro pretiosior. illa beatam
 Purpura me: uotique mei factura potentem:
 Talia dicenti curarum maxima nutrix
 Nox interuenit: tenebrisq; audacia creuit.
 Prima quies aderat: qua curis fessa diurnis
 Pectora sōtus hēt. thalamos taciturna paternos
 Intrat: & (heu facinus) fatalinata parentem
 Crine suum spoliat: prædaq; potita nefanda
 Fert secum spoliū. sceleris: progressaq; porta
 Per medios hostes (meriti fiducia tanta est)
 Peruenit ad regem: quem sic affata pauētem est.
 Suasit amor facinus. proles ego regia nisi
 Scylla tibi trado patriamq; meosq; penates.
 Præmia nulla peto: nisi te. cape pignus amoris
 Purpureum crinem. nec me nūc tradere crinem:
 Sed patriū tibi crede caput. scelerataq; dextra
 Munera porrexit. minos porrecta refugit.
 Turbatuque noui respondit imagine facti.
 Dū te summoueant o nostri infamia sæcli
 Orbe suo: tellusq; tibi pontusque negetur:
 Certe ego non patiar iouis incunabula creten:
 Qui meus est orbis: tātum contingere mōstrum.
 Dixit. & ut leges captis iustissimus auctor
 Hostibus imposuit: classis retinacula solui
 Iussit. & gratas impleri remige puppes.
 Scylla fieto postq; deductas nare carinas:
 Nec præstare ducem sceleris sibi præmia uidit
 Cōsumptis precibus uiolentam transit in iras

continebatur. Fatali crine. in quo urbis fata cōtinebantur. Spoliū sceleris. crine purpureū: quo scelerate nimiu patrem spoliarat. Progressa. egressa. Meriti. beneficii quo Minoem prosequabatur. Est autem parenthesis acclamationem admirationis plenā cōtinens. Pauentem. nouitate rei stupefcentem. Suasit amor facinus. in amorem Scylla crimen refert. Scylla. nisi filia subaudiatur. Receptum est enim ut genitriui nominibus propriis hominum iuncti ad patres maritos ue referantur. Ut apud Vergiliū. Hectoris Andromacha. & hoc loco Scylla nisi. Illic enim uxor. hic filia intelligitur. Patriū caput. paternam uitam. ab illo nāq; crine fata nisi pendebant. Minos porrecta refugit. Minos tāta fuisse iusticia apud superos fertur: ut apud inferos iudex fuerit constitutus. Pulehre igitur decorum seruat poeta: quo ubiq; Minoem iustum esse ostēdit. Dii te subnoqueant: poenam & supplicium: quo olim paricidæ afficiebantur Scyllæ Minos imprecatur. In Corio nanq; insuebatur cum Simia gallo & serpente: ac in mare fluuium ue proiciebantur: ne aut calum aspicere: aut in terra aqua ue quiescere possent: ut ad legē pompeiam scribunt Iuriconsulti. Summoueant. repellāt. Incunabula iouis. ubi nutritus educatusq; fuit Iupiter. Incunabula nanq; dicuntur lectulis in quibus infantes quiescunt. Creten. Crete insula est maxima altero latere ad austrum: altero ad septentrionem uersa inter ortum occasumq; porrigitur: cētum olim urbibus clara. Vnde Hecatoēpolis a græcis fuit appellata. Vergilius. Crete iouis magni medio iacet insula ponto: Mons ideus ubi & gentis cunabula nostræ. Centum urbes habitant magnas uberrima regna. Dicta est autem Crete: uel a Crete iouis & Ideæ nymphæ filio: uel a Crete una hesperidum. Nō solum autē Crete sed aliis quoq; nominibus fuit appellata. Nam & Aeria & Idea & Chthonia & curetis & macara. hoc est felix perhibetur cognominata. Qui meus est orbis. tam ampla est Crete insula: ut merito orbis possit appellari. Tātum mōstrum: quæ contra naturam fiunt: monstra uocantur. Patrem autem prodi a filia maxime contra naturam esse uidetur. Classis retinacula. quæ ora dicuntur. Passis capillis. sparsis. dissolutis.

Et scelus. quia prodidit patrem. Et meritum. quia uictorem effecit minoē. Congesta. collata. Nam quo deserta reuertar? elegans figura q̄ & rogat & sibi ipsa respōdet Scylla. Colligit aut̄ nihil sibi loci esse relicto: quo reuerti possit. Patris ad ora Quæ tibi donauit. reuertar ne inquit Scylla in conspectum patris: cuius uitam & fortunam tibi dono dedi? Finitimi exemplum metuunt. Vicini inquit timent: ne mei exemplo filiarum suarum parentes p̄dant. Obstruximus. clausimus.

Exige pœnas. sume pœnas. Officium. beneficium. Te uero coniuge digna est. pasiphae minois uxor tauri amore capta opera dædali lignea uacca inclusa cum eo coire sustinuit: ex quo concubitu Minoraurus est natus: qui partim Minoē. partim taurū representabat. Toruum. taurum. terribilem aspectu. Ligno. lignea uacca forma. Discordem foetum. differentem partum. Nam uir & taurus uidebatur minoraurus. Ecquid ad aures. an ne inquit mea uerba audis. Dubitat enim Scylla an uerba sua ad aures Minois perueniāt. Ecquid autem particula est interrogatiua affectui & indignationi seruiens. Iam iam pasiphaen. anadiplosis & conduplicatio indignanti maxime eueniens. Properare iuuat. me inquit delectat festinare: in uolucrum namq̄ conuertebatur. Diuisa. discussa. p̄cussa. Mea terra recedit. recedere uidetur nauibus abeuntibus. hoc autem ex opinione uulgari est dictum.

Insilit undis. In undas salit & aquas. Comes inuidiosa. in minoem maximam concitans inuidiam. Halyætus. species ē aquilæ: clarissima oculorum acie: ut Pli. scribit: librās ex alto sese: uisq̄ in mari pisce præcepit in eum ruens: & discussis pectore aquis rapiens. Ciris. αἰὼς τοῦ κείνου. hoc est a tonendo fuit appellata. Quæ autem de Niso & Scylla & urbis captiuitate a poeta memorantur: Megareses: ut Pausanias scribit uerā fuisse negant. Nolum enim iis assentiri qui urbem suam Niso regnante captam fuisse aiunt.

Sed Megareum nisi generum in regnum successisse & deinceps Alcathoum Megarei filium asserunt. Videtur quidem Alcathous eo tempore ex elide uenisse inquit quo Nisus mortuus ē: Megaresium rebus afflictis cuius rei argumentum est: quod statim murum ædificauit: quod uetus iam dirutus esset a cretensibus.

Intendensq̄ manus passis furibunda capillis: Quo fugis exclamat merito: auctore relicta O patriæ prælate meæ: prælate parenti? Quo fugis immitis: cuius uictoria nostrum. Et scelus & meritum est: nec te data munera: nec te Noster amor mouit: nec q̄ spes omnis in unum Te mea congesta est: nam quo deserta reuertar? In patriam: superata iacet. sed finge maneres Proditione mea clausa est mihi. patris ad ora Quæ tibi donauit: ciues odere merentem. Finitimi exemplum metuunt. obstruximus orbem Terrarum nobis: ut crete sola pateret. Hanc quoq̄ si phibes: & nos ingratis relinquis: Non genitrix europa tibi est: sed inhospita syrtis: Armeniæque tigres: austroq̄ agitata charybdis. Nec iouetu natus. nec mater imagine tauri Lusa tua est. generis falsa ē ea fabula. uerum Et ferus & captus nullius amore iuuenæ: Qui te progeniuit: taurus fuit. exige pœnas Nise pater. gaudere malis modo prodita nostris Mœnia. nam fateor merui: & sum digna perire. Sed tamen ex illis aliquis: quos impia læsi: Me perimat. curq̄ uicisti. crimine nostro: Insequeris crimen? scelus hoc patriæq̄ patrique. Officium tibi sit. te uero coniuge digna est: Quæ toruum ligno decepit adultera taurum: Discordemq̄ utero foetum tulit. ecquid ad aures Perueniunt. mea dicta tuas: an inania uenti Verba ferunt idemq̄ tuas ingratis carinas: Iam iam pasiphaen non est mirabile taurum Præposuisse tibi. plus tu feritatis habebas: Me miseram. properare iuuat. diuisaq̄ remis: Vnda sonat: mecūq̄ simul mea terra recedit. Nil agis o frustra meritorum oblite meorum: Insequar iuuitum: puppimque amplexa recurua: Per fræta longa trahar. uix dixerat. insilit undis: Consequiturque rates faciente cupidine uires: Cnosiacæque hæret comes inuidiosa carina: Quam pater ut uidit (nā iam pendebat in auras: Et modo factus auis fuluis halyætus in alis) Ibat ut hærentem rostro laceraret adunco. Illa metu puppim dimisit: & aura cadentem Sustinuisse leuis: ne tangeret equora: uisa est. Pluma fuit. plumis in auem mutata uocatur Ciris: & a tonso est hoc nomen adepta capillo.

Vota ioui minos; descripturus poeta quæ admodum Ariadnæ corona in sidus fuit cõuersa: breuiter cõmme-
rat ea quæ de Minotauri cæde ferunt. Minos. n. uictor hoc tributo athenienses pressit: ut nono quoq; año qua-
tuordecim nobilium liberi. hoc est septem pueri: ac totidem uirgines sorte ducti mitterent in Cretam minotauro obli-
cendi. Theseus igitur ægei reges filius: cum fors ad eum puenisset: in Cretam missus ariadnæ minois Regis filia amore
filius captæ auxilio seruatus est. Nam quo modo & Minotauro interficeret monstrauit: & filo ad ianuam fixo e labyrintho
ad dædalo exit uictor egrederetur ostendit. Quare occiso minotauro Ariadnæ una cum Phædra sorore abducent in

Vota ioui minos taurorum sanguine centum
Soluit: ut egressus ratibus curetida terram
Contigit: & spoliis decorata est regia fixis.
Creuerat opprobrium generis: scedumq; patebat
Matris adulterium monstrinouitate biformis.
Destinat hunc minos thalami remouere pudore.
Multipliciq; domo cecis includere tectis.
Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis
Ponit opus: turbatq; notas: & limina flexu
Ducit in errorem uariarum ambage uiarum.
Nec secus ac liquidis phrygius mæandros undis
Ludit: & ambiguo lapsu refluitq; fluitq;
Occurrentq; sibi uenturas aspicit undas:
Et nunc ad fontes, nunc ad mare uersus apertum
Incertas exercet aquas: ita dædalus implet
Innumeras errore uias: uixq; ipse reuerti
Ad limen potuit. tanta est fallacia tecti.
Quo postq; geminam tauri iuuenisq; figuram
Clausit: & actæo bis pastum sanguine monstrum
Tertia fors annis domuit repetita nouenis.
Vtq; ope uirginea nullis iterata priorum
Ianua difficilis filo est inuenta relicto:
Protinus egides rapta minoide diam
Vela dedit: comitemq; suam crudelis in illo
Littore destituit. desertæ & multa querenti
Amplexusq; & opem liber tulit: utq; perenni

Diam insulam primum enauigauit: ubi ab ingra-
to Ariadnæ relicta: cum se desertam quereretur:
opemq; deorum inuocaret: Libero patri ita pla-
cuit: ut & eam sibi desponsarit. & ut aterna illius
amoris uestigia essent: eius coronam in cælum mi-
serit: cuius gemmæ in stellas conuersæ sidus co-
ronæ simillimum effecerunt. Taurorum ceterum
hecatoben significat: quod erat centum bouum sa-
crificium. Curetida terram. cretensem. nam Cu-
retes antiquissimi: Cretæ populi fuerunt. Vnde
Curetis creta fuit cognominata. Opprobrium
dedecus. minotauri. nam pasiphæ cretes & so-
lis filia: ac Minois uxor ueneris impulsu in tauri
amorem incidit: cui cum Dædali opera se suppo-
sisset: Minotaurum peperit: qui partim Minoi.
partim tauro similis erat. & ex re facile pasipha-
es matris adulterium fuit deprehensum. Vnde
scribit Diodorus: ferunt Minoem singulis quibus
q; annis solitum fuisse taurum omnium speciosis-
simum neptuno sacrificare. Cum autem ei foret
taurus forma præstantissimus: alium multo infe-
riorem sacrificauit. quare iratus. Minoi neptu-
nus pasiphæ uxori illius tauri amorem intecit.

Cæcis. occultis. Dædalus ingenio. Dædalus
ut narrat Diodorus: genere Atheniensis: ex iis
uiuis qui erechthidæ uocantur: adeo præclarus
fuit Archithectus: ut & opera quædam miran-
da effecerit: & statuas quæ aspiciere ambulareq;
& spirare uidebantur effinxerit: adeo namq; cõ-
positio membrorum apta erat: & suis partibus
perfecta: ut omnes in admirationem alliceret.

Ponit. extruit: ædificat. Notas. signa quibus
loca facile discernuntur. Mæandros fluuius est
phrygiæ: cui: quia sæpenumero in se redire uide-
tur: simile ait labyrinthum fuisse. Ad mare uer-
sus apertum. interdum inquit ad fontem uersus
redire. interdum ad mare spatiosum uersus flue-

Labyri-
thusAriad-
næ co-
rona in
sidus

re uidetur mæandrus. Versus autem quis participium plerisq; uideatur: hoc loco præpositio est: quæ elegant
cum ad & in præpositionibus connectitur: ut ad forum uersus mihi ire in animo est. Actæo sanguine atheni-
ensi. Tertia fors. sorte enim ducebantur: qui mittendi erant. Tunc autem Theseus fuit eduetus. Annis no-
uenis. post nouem annos. Vtq; ope uirginea. postea quæ inquit auxilio uirginis Ariadnæ e labyrintho Theseus
est egressus nauem conscendit. Nullis iterata priorum. ad quam nemo priorum unquam redire potuit. Rapta minoi
de. ariadnæ minois filia abducta. Diã. insula est dia una ex cyclalibus: haud longe distans a Creta ariadnæ &
bacchi amoribus clarissima. quæ & naxon: & strongylen: & dionysiada a uinea fertilitate: & sicilia minoris: &
Callipolim appellatam fuisse Pli. scribit. Multæ quoque urbes diæ fuerunt uocitate. Est enim dia urbs thessalia: ab
æaco ædificata. est thraciæ altera iuxta athon montem. tertia est euboæ. quarta est insula cum urbe peloponeso adia-
cens. quinta est lustraniæ. sexta Italiæ iuxta alpes. septima Scythiæ. octaua caria. nona bithyniæ iuxta pontum.
Diã. uersus siue ad præpositiones siue potius utraq; subintelligant. Destituit. dereliquit. Supram de fronte
coronam. illa corona dicitur a Vulcano facta ex auro & indicis gemis: per quas theseus existimat de tenebris labyri-
thi ad lucem uenisse: quod aurum & gemmæ in obscuro fulgorem luminis efficiebant. Hanc autem coronam
ut ait hyginus: quo tempore bacchus ad minoa uenit: Ariadnæ muneri dedit: qua delectata stupri conditione
non recusauit. Sed aliæ quoque sunt præscorum de hac corona opiniones.

In nitidos ignes. i. stellas splendentes. Specie coronæ. figura. nã illud sidus quod est iter $\epsilon\psi\gamma\omicron\upsilon\alpha\delta\iota$ & ophiuchon ob similitudinẽ corona uocat. Qui medius nixi genu. coronæ sidus mediũ esse ait: & eius q̄ $\epsilon\psi\gamma\omicron\upsilon\alpha\delta\iota$ a græcis uocat. hoc est in genibus: & eius q̄ uocat ophiuchos. id est anguẽ tenẽs. Nixiq̄ genu. de hoc uariæ sunt antiquoꝝ opinioniones. nã Eratosthenes illum herculem esse ait paratum ad decertadũ: sinistra manu pelle leonis: dextra clauã tenentem. Conat nãq̄ interficere draconẽ hesperidũ custodem: q̄ nunq̄ oculos operuisse somno coactus existimat: quo magis cultos eẽ demonstrat. Hoz igitur pugna iupiter admiratus inter astra cõstituit. habet enĩ draco caput erectũ.

hercules autem dextro genu nixus sinistro pede prolato capitis eius dexteram partem opprimeret conat. dextera manu sublata ut feries. sinistra uero proiecta cum pelle leonis: ut is q̄ maxime dimicãs appareat. Qui plura de hoc uidere cupit Hyginum legat: uarias opinioniones referentẽ.

Anguemq̄ tenentis. ophiuchi est interpretatio qui anguitenens a nostris uocatur tenens manibus anguem medium corpus eius implicantẽ. hunc alii phorbanta Triopæ filium. alii æsculapium alii glaucum Minois filium qui æsculapii opera dicitur reuixisse: esse aiunt. Anguem uero hac de causa tenere dicitur: quod cum glaucum sanare cogeretur: conclusus quodam loco secreto: baculum tenens manu cum quid ageret cogitaret: dicitur anguis ad bacillum eius arrepsisse: quem Aesculapius mente commotus interfecit bacillo fugiẽtẽ sæpius feries. Postea tert alter anguis eodem uenisse ore ferens herbam: & in caput eius imposuisse: quo facto illico fugisse: quare æsculapium usum eadem herba glaucũ ad uitam reuocasse. Itaq̄ anguis & in æsculapii tutela & in astris dicitur collocatus: quã consuetudine ducti reliqui medici anguibus utuntur. Dædalus interea Tali pueri atheniensis transmutato: onem in perdicem auem poeta narraturus: q̄ de uolatu Dædali atq̄ Icarĩ feruntur præmittit. Nã Dædalus atheniensis Eupalmi filius cum Tali sororis filum optimæ indolis iuuenem per inuidiam: quid & ferram & circinum inuenisset: inter emissio diceretur: iudicii euentum timens i cretam au fugit. eius uero opera & phasiphæ in li-gnea uacca inclusa cum tauro coiuit: & ariadna Theseum seruauit. quæ cum minos rescuisset illum in labyrinthum una cum Icaro filio coniecit Dædalus ingenio pollens pennas ad se uari generis afferri curauit: ex quibus & sibi & filio alas confecit: itaq̄ aptauit: ut auium more e Creta e uolarint. Ac Dædalus quidem: quo uoluit in columis peruenit. Icarus uero patris mandatorum neglector: cum altius q̄ pater euolare gauderet: resolis calore pennis in mare cecidit: quod ab eo Icarium ex sententia. Quidii fuit cognominatum. Cum uerò dædalus filium sepeliret: forte perdix noua tunc auis ipsum aspiciens merentẽ ualde est gauisa. Cum enim esset iuuenis ingeniosissimus: iamq̄ ferram circinumq̄ inuenisset: a dædalo inuidia moto ex Palladis arce deiectus auxilio ipsius palladis i auem fuit commutatus.

Loci natalis. patriæ in qua natus erat. Ut cliuo creuisse putes. ut possis eas putare incliuo aliquo creuisse. Librauit. suspendit. Neu te spectare booten. Icarum admonet Dædalus: ut se sequatur. Neq̄ enim opus

Dædali uolatus

Sidere clara foret: sumptam de fronte coronam
Immisit cælo. tenues uolat illa per auras:
Dumq̄ uolant gẽmę: nitidos uertuntur i ignes:
Consistuntq̄ loco specie remanente coronę:
Qui medius nixiq̄ genu est anguemq̄ tenentis.
Dedalus interea creten longumq̄ perosus
Exilium tactusq̄ loci natalis amore:
Clausus erat pelago. terras licet inquit & undas
Obstruat: at cælum certe patet. ibimus illac.
Omnia possideat: non possidet aera minos.
Dixit: & ignotas animum dimittit in artes:
Naturamq̄ nouat. nam ponit in ordine pennas
A minima cœptas longam breuiore frequentes:
Ut cliuo creuisse putes. sic rustica quondam
Fistula disparibus paulatim surgit auenis.
Tunc lino medias: & cæcis alligat imas.
Atque ita compositas parno curuamine flectit:
Ut ueras imitetur aues. puer icarus una
Stabat: & ignarus sua se tractare pericla
Ore renidenti modo quas uaga mouerat aura:
Captabat plumas. flauam modo pollice cæram
Mollibat: lusuque suo mirabile patris
Impediebat opus. postq̄ manus ultima cœpto
Imposita est: geminas opifex librauit in alas
Ipse suum corpus: motaq̄ pependit in aura.
Instruit & natum: medioq̄ ut limite curras
Icare ait moneo. ne si demissior ibis:
Vnda grauet pennas. si celsior: ignis ad urat.
Inter utrunq̄ uola. nec te spectare booten:
Aut helicen iubeo: strictumq̄ orionis ensẽ.
Me duce carpe uiam. pariter præcepta uolãdi
Tradit. & ignotas humeris accomodat alas.
Inter opus monitusq̄ genæ maduere seniles.
Et patriæ tremuere manus. dedit oscula nato
Non iterum repetenda suo. pennisque leuatus
Anteuolat: comitique timet: uelut ales ab alto.
Quæ teneram prolem produxit in aere nido.

OCTAVVS

esse ut uolatum suum dirigat ad siderum rationem: quæ nauæ maxime obseruant. Bootes autem sidus est q & arctophilax dicitur: qui agitare plaustrum uideat. Vnde & a bobus nomen accepit. Septentriões autem significat: quos nauæ potissimum respiciunt. Helice uero maior est urbs: sic dicta ab helice urbe Arcadiæ in qua Calisto nata esse fertur. Dicta est autem helice u: Stephanus ait: uel ab Helice Lycaonis filio uel ab helice Iouis uxore. Selinuris autem filia. Strictumque orionis ensen. Orion $\alpha\pi\sigma\sigma\ \tau\omicron\upsilon\ \omicron\upsilon\pi\omicron\upsilon$. hoc est ab urina fuit cognominatus: quod ex Iouis & Mercurii urina fingatur natus: ut in quinto fastorum copiose narrat Ouidius. Is uenator tantis uiribus fuit: ut nulli feræ se cessurum iactaret. Quare terra per mota scorpionem maximam emisit: q illum interficere conaretur. Iupiter autem utriusque animi admiratus & scorpionem sponte & precibus Dianæ orionem in sidera sustulisse narratur. Referuntur tamen & alia de orione opinioniones ab Hygino. Sidus uero orionis ita figuratur: ut ensen nudum in manu tenere uideatur. Damnosas artes. punitiosas: quod exitu probatum est. Tremula arundine. Flamma ab arundine tremula dependente. Scituaque stiuia manubrium est aratri quo regitur. Verg. stiuaque innixus aratro. Iunonia famos. Iunonia dicata. nam ibi Iuno & nata & educata & Ioui uxor tradita dicitur. Est autem insula in ægeo Caria: adiacens: q prius tum Parthenia. tum Dryusa. tum anemusa: tum melaphylos fuit appellata. Est etiam alia famos: quæ & samothracia dicitur quod Thracia adiaceat: unde Verg. Threiciamque samon: q nunc samothracia fertur. Delos quoque & paros insulae sunt Aegæi: ut iam sapius diximus. Dextera lebyntos erat. Lebyntos insula est una ex cycladibus. Calydne quoque insula est cycladum una melis ferax. Mollit. Mollex reddit & liquefacit. Odoratas caras. odorem emittentes. Carulea aqua. nigro mari. nam in mare Icarus cecidit. Quæ nomen traxit ab illo. Nam mare Icarium ab Icaro fuit appellatum: ut sentit Ouidius. ut uero alii ab icaro insula fuit cognominatum. At pater infelix nec iam pater. Pater quia genuerat. non pater quia filius iam erat mortuus. Deuouit. Detestatus est. Et tellus a nomine dicta sepulti. Icaros. n. insula ab icaro Dædali filio illic sepulto dicta fuisse uideat. Hunc miseri tumulo. Tali pueri metamorphosin in auem describere incipit poeta. nam Talus ut & Diodorus & Pausanias scribunt. Dædali sororis filius: cum & rotam figuli & ferram ferream & cinerem inuenisset: a Dædalo inuidia moto fuit interfectus. Quare Dædalus ab Arcopagitis datus in cretam ad Minoem aufugit. Ponente tumulo. Tumulantem & sepelientem. Et plausit pennam. & alas concussit. Vnica. sola. Vnicus. n. secundo caret. Vnus habet secundum. Longum crimen. magnam. nam Dædalus cum de palladis arce deiecisset criminosus est. Fatorum ignara. inscia eorum q fato filio suo euenire debebant. Germana. soror Dædali. Bis senis natalibus actis. Exactis duodecim annis. Natus. n. erat annos duodecim Talus cum Dædalo fuit commendatus. Animi ad precepta capacis. Preceptorum capacis insoluta diceremus oratione. Ille etiam medio spinas. Talus ferram fuisse ait inuentorem ad exemplum illius spinæ quæ est in medio piscium. Et ex uno duo ferrea brachia

Hortaturque sequi. damnosafque erudit artes.
Et mouet ipse suas: & nati respicit alas.
Hos aliquis tremula dum captat arundine pisces
Aut pastor baculo: stiuæque innixus arator
Vidit & obstupuit: quique æthera carpere possent:
Credidit esse deos: & iam iunonia leua
Parte famos fuerat: delosque parosque relictæ.
Dextra lebyntos erat: foecudaque melle calydne.
Cum puer audaci cepit gaudere uolatu:
Deseruitque ducem: celi que cupidine tactus:
Altius egit iter. rapidi uicinia solis
Mollit odoratas pennarum uincula cæras.
Tepuerant cæra. nudos quatit ille lacertos.
Reinigiocque carens non ullas percipit auras.
Oraque carulea patrium clamantia nomen
Excipiuntur aqua: quæ nomen traxit ab illo.
At pater infelix nec iam pater. Icare dixit
Icare dixit ubi es: qua te regione requiram?
Icare dicebat. pennas aspexit in undis.
Deuouitque suas artes: corpusque sepulchro
Condidit: & tellus a nomine dicta sepulti.
Hunc miseri tumulo ponentem corpora nati
Garrula ramosa prospexit ab ilice perdix.
Et plausit pennis. testataque gaudia cantu est:
Vnica tunc uolueris: nec uisa prioribus annis:
Factaque nuper auis longum tibi dædale crimen.
Namque huic tradiderat fatorum ignara docendam
Progeniem germana suam natalibus actis
Bis puerum senis animi ad præcepta capacis.
Ille etiam medio spinas in pisce notatas
Traxit in exemplum: ferroque incidit acuto
Perpetuos dentes: & ferræ repperit usum
Primus. & ex uno duo ferrea brachia nodo
Iunxit: ut æquali spatio distantibus illis
Alter pars staret. pars altera duceret orbem.
Dædalus inuidit: sacraque ex arce mineræ
Præcipitem misit: lapsum mentitus: at illum
Quæ fauet ingenius: excepit pallas: auemque
Reddidit: & medio uelauit in aere pennis.

Icarica
sus

Talus
puer in
piscem

Serræ
circini
que in
uentor.

modo. Illum circini quoque inuentorem fuisse ait poeta. At illum Pallas quae & minerua dicitur osum arcum in uentrix fuisse phibetur. Exceptit. suscepit. propria aut excipi cadentia dicitur. Velauit. Coopuit. Sed uigor ingenii quodam uelocis. Sed uis inquit & acrimonia ingenii Tali pueri in alas & pedes auis transfuit. Perdices. n. acerrimi sunt & uolatus & cursus. Nomen quod & ante remansit. Nam Talus dixit quoque fuit cognominatus. Prater humum. Iuxta terram. Iamque fatigatum tellus aetnaea. narraturus poeta sororum Meleagri conuersione in aues Meleagridas a fratre uocatas: uenatione apri Calydonii prius describit. Oeneus. n. Parthaonis filius rex Calydoniae cum de

rimas frugum diis omnibus praeterquam Dianae posuisset: ira deae in se concitauit. Maximus namque ap ab ea immissus Calydoniae agros ita uastabat: ut omnia de farta uideretur. Quam meleager cenei patris iussu conuocatae gratiae iuuentute in apri uenationem eduxit: quem cum Atalanta Schoenei filia speciosissima prima uulnerasset sagitta: uisa est Meleagro digna: cui aetate formaque placebat: quae capite pelleque interempti apri donaret. Catege Plexippus. Toxeus & Agenor. Thelii filii fratresque altheae matris Meleagri agere ferrates foemina uiris praeponi cum spolia Atalantae per uim auferre uellent: a Meleagro fuerunt interfecti. Quod quidem cum althea rescuisset: fratrum caedem ultura stipite: quem parca in Meleagri natiuitate in igne mittentes cecinerat eum eo Meleagrum ipsum & uicturum & periturum in igne coniecit. Quo absumpto Meleager quoque eum maximo totius Calydoniae merore interit. Cum uero eius sorores flere nunquam desinerent deorum misericordia in aues a suis nomine meleagridas cognominatas conuersae fuere. Iamque fatigatum Daidalus Minois ira fugiens ad Cocalum siciliae regem uenit a quo & tutatus & hospitio susceptus est: ac tandem Minos ipse interfectus. Theseadaude. Thesei uirtute. Pro eo. n. quod fecerit id quod legitur positum est. Virtute namque laus consequi solet. Thesei namque uirtute minoraturus fuit interfectus. Haec uero ad conectendas fabulas narrant. Pedere tributum per soluere tributum ob caedem Androgei Atheniensibus a Minoe impositam. Bellatrix minerua. haec etiam bellona uocatur. Vocatur. Inuocatur. Voto sanguine. Victimam quae uouerant sanguine si theseus uictor ex creta reuenteret. Diues Achaia. Portens gratia. Implorauere. Cum lachrymis petiere. Huius operis Calydon. Calydon urbs est Aetoliae a Calydone Endymionis uel aetoli filio appellata. Unde Calydonius declinat. Sus erat. Aper & quidem ferocissimus. Plenis successibus anni. ob plenam & perfectam illius anni fertilitatem. Primitias frugum. Prias fruges. Prias namque frumenta matura cereri dicebantur: ut uina baccho. oleum minerua. Palladios latices. Oleum dicitur Pallade inuentum. Coeptus ab agricolis. Cerere. Bacchum & Minerua agricolas uocat poeta quod ea inuenerint quibus agriculturae opera datur. Ambitiosus honor. Ab effectu quod ambitiosos reddat. Honor autem deorum sacrificia sunt. Si thure. si sacrificio. Latidos. dianae filiae Latoniae. Herbida epirus. herbosa. Epirus uero continere significat. Sed frequenter quidem per ea ponitur regio: quae & Chaonia appellatur. Dentibus indis. elephatinis. Ardeat. ardeat uidentem. Grauidi foetum. Racemi uua graues.

Sed uigor ingenii quondam uelocis in alas
Inque pedes abiit. nomen quod & ante remansit.
Non tamen haec alte uolucris sua corpora tollit.
Nec facit in ramis altoque cacumine nidos.
Praeter humum uolitat: ponitque in sepibus oua:
Antiquique memor metuit sublimia casus.
Iamque fatigatum tellus aetnaea tenebat
Daidalon: & sumptis pro supplice cocalus armis
Mitis habebatur. iam lamentabile athenae
Pendere desierant thesea laude tributum.
Templa coronantur. bellatricemque mineruam
Cum ioue diisque uocant alii: quos sanguine uoto
Muneribusque datis & aceruis thuris honorant.
Sparserat argolicas nomen uaga fama per urbes
Theseos: & populi: quos diues achaia cepit
Huius opem magnis implorauere periculis.
Huius opem calydon: quis meleagron haberet
Sollicita supplex petit prece. causa petendi
Sus erat infestae famulus uindexque dianae.
Oenea namque ferunt plenis successibus anni
Primitias frugum cereri. sua uina lyco.
Palladios flauae latices libasse mineruae.
Coeptus ab agricolis superos peruenit ad omnes
Ambitiosus honor. solas sine thure relictas
Praeteritas cessasse ferunt latidos aras.
Tangit & ira deos. at non impune feremus?
Quaeque in honorate: non & dicemur inultae.
Inquit: & oeneios ultorem spera per agros
Misit aprum: quanto maiores herbida tauros
Non habet epirus: sed habet sicula arua minores.
Sanguine & igne micant oculi. riget horrida ceruix:
Et fetae densis similes hastilibus horrent:
Stantque uelut uallum. uelut alta hastilia ferax.
Feruida cum rauco lato stridore per armos
Spuma fluit. dentes aquantur dentibus indis.
Fulmen ab ore uenit. frondes afflatibus ardent.
Is modo crescentes segetes proculcat in herba.
Nunc matura mentis fleturi uota coloni:
Et cererem in spicis intercipit. arca frustra.
Et frustra expectant promissas horrea messes.

Cocalus

Oeneus

Aper
Calydonius

OCTAVVS

Caluere. comoti fuere. Tyndarida gemini. Castor & Pollux gemelli Tyndari filii: ac Ledæ putati: cum es-
sent Iouis: quoque alter pugil fuit præclarus: Castor autem domitor equorum ab Homero aliisque poetis fuisse me-
moratur. Castibus. armis quibus pugiles utuntur. Et duo Thestiada. Thestii filii Toxeus & Plexippus. Et
ples ephyrea lynceus. Ephyrea quædam legitur: ut ab ephyre urbe: quæ nunc corinthus dicitur declinetur. sed mi-
hi recte aphareia ab eo: qui hoc opus e latina in græcam linguam uertit. legi uidetur: ut intelligamus Lynceum
acutissimi uisus hominem Apharei filium fuisse. Et cretus Amyntore Phœnix. Phœnix Amyntoris filius: qui impe-

Sternuntur grauidi longo cum palmite foetus:
Baccaque cum ramis semper frondentis oliuæ:
Sequitur in pecudes. non has pastorue canisue:
Non armenta truces possunt defendere tauri:
Diffugiunt populi. nec sese in mœnibus urbis
Esse putant tutos: donec meleagros & una
Lecta manus iuuenum caluere cupidine laudis.
Tyndaridæ gemini præstantes castibus alter.
Alter æquo: primæque ratis molitor iason:
Et cum pirithoo felix concordia theseus:
Et duo thestiade: & proles aphareia lynceus:
Plexippusque ferox: iaculoque insignis acastus:
Et uelox idas: & iam non scemina canens:
Hippothesque idiasque: & cretus amyntorephœ-
Actoridæque pares: & missus ab elide pelas-
Nectelamon aberat: magnique creator achillis:
Cumque phereriade & hyantæo iolao
Impiger eurytion: eurusque inuictus echion:
Neryciusque lelex panopeus: hyleusque feroxque
Hippasus: & primis etiam nunc nestor in annis:
Et quos hippocoon antiquis misit amyclis:
Penelopesque focer cum parrasio anaxor:
Ampycidesque sagax: & adhuc a coniuge tutus
Oecides: nemorisque decus tegeæa lycei
Venit atalante schœneï pulcherrima uirgo:
Rasis huius summam mordebat fibula uestem:
Crinis erat simplex nodum collectus in unum:
Ex humero pendens resonabat eburnea laxo
Telorum custos. arcum quoque laxa tenebat:
Talis erat cultu. facies quæ dicere uere
Virgineam in puero puerilem in uirgine posses.
Hanc pariter uidit. pariter calydonius heros
Optauit renuente deo: flammisque latentes
Haussit. & o felix si quem dignabitur inquit

res sauriam dure conudit iasidos. Rasis fibula. rasum cingulum, a parte enim totum intelligitur. Telorum
custos. Pharetra periphrasis. Calydonius heros. Meleager. Renuente deo. Nolente ut ea potiretur. Flammæ
masque latentes Haussit. Occultum amorem concepit. Si quem dignabitur ista uirum. Hoc est. si quem ista se
uxore dignum existimabit. Hac autem exclamatione meleager significat se atalantæ pulchritudinem maximo
petere admirari.

lente matre posteaquæ cum pellice illius rem ha-
buisse: imprecationes patris effugiens ad pelcæ
peruenit: a quo ut narrat Homerus: hospicio be-
nignissime susceptus Achillis educandi institue-
dique curam suscepit: ut illi & dicendorum & agē-
dorum præceptor esset. alter etiam fuit Phœnix
Agenoris pater: a quo Phœnicia fuit denomina-
ta: Auem quoque esse Phœnicem nemo est qui
ignoret. Actoridæque patens. Menecei est peri-
phrasis, nam Meneceus Patrocli: qui actorides
ab actore auo dicitur: fuit pater: ut aperte in xi.
Iliados scribit Home. Et hyantæo iolao. Bœo-
tio. Hyantes enim populi sunt bœotia: ut diximus.
Naryciusque lelex. Naryx urbs est locridis quæ
& Narycium & Naryce dicitur. Vnde narycius
possessuum declinatur. ab hoc uero lelege popu-
li leleges fuere cognominati. Antigs amyclis.
Amiclae urbs est Laconia: ab amycla Lacedæ-
monis filio ædificata atque cognominata. fuerunt
etiam amyclæ in italia lacedæmoniorum colo-
nia inter Caietam & Terracinam. quæ tacendo
perierunt. unde Vergilius eas tacitas appellauit.
Tactis regnauit amyclis. Amycleum etiam est
in Creta urbs & portus. Penelopes focer. La-
ertes Vlyssis pater. Cum parrhasio anaxo. Ar-
cadico. est enim parrhasia arcadiae urbs: ut supra di-
ximus. Et adhuc a coniuge tutus Oecides. Am-
phiarus Oecidis filius: qui cum uaticinandi peri-
tissimus cognouisset a Thebano bello se non re-
diturum: ita latebras petiit: ut omnia tamen Eri-
pyle uxori: quam fidissimam putabat: indicaret.
Illa uero ab Argia adrastris filia monili accepto:
quod Vulcanus Hermionæ priuigna dono de-
derat: maritum adrastro prodidit: qui thebanum
agrum ingressus una cum curru a Tellure fuit ab
sortus. Tegeæa. arcadica. Nam Tegea urbs
est arcadiae: quod nomen trisyllabum quidem est.
sed quod inde declinatur possessuum: ita quatuor
syllabarum efficitur ut penultima sit longa.
Est etiam Tegea in Creta a Talthybio ædifica-
ta. unde Tegeatæ dicuntur. Venit atalantis cæ-
nei. Sic quidem legitur. sed Atalante & schœneï
mihi recte a græcis legi uidetur. Nam atalante
Schœneï filia fuit formosissima: ex qua Meleager
Parthenopeum suscepit. altera fuit atalante
iasii filii abantis argiuorum Regis filia. De qua
ppertius. Mimalion nullos fugi do Tulle labo-

Atalan-
ta

Urget instat. Silua frequens trabibus. Densa arboribus. est autem topographia siluæ & descriptio; quam partim planam. partim montosam esse ait. Ima lacunæ. Infimas uallis partes. Lacuna enim est aquæ collectio quæ & lama uocatur. Lenta salix. Flexibilis. Vluæ leues. Vluæ herba est in paludibus nascens. Et lōgæ parua sub arundine cannæ. Arundinem appellare uideatur poeta cannarum corticem: qui & tenuis est & facile arefcit. Vnde arundinis nomē deductū esse uidetur. Excitus. Excitatus. Ut excussis elisus nubibus ignis. Periphraſis est fulminis quod ex nubium concurſu eliditur. Sternitur incurſu nemus. Arbores inquit apri illius incurſu interram deiiciuntur. Hinc uero colligitur quā uastus aper ille ualidusq; eſſet: cuius impetu nemus proſternebatur. Propulſa. impulſa. Dat fragorē. ſtrepitum facit. Fragor nāq; dī ſtrepitus rex fractarum. Protentaq; forti tela tenent. Geſtum exprimit uenatorum apros excipientium. Proterere nāq; uenabula apris ruētibus ſolent. Proterea tela. uenabula. Diſſipat. Diſſicit. Oliquo ſctu. Apri obliquos ictus inferūt. Cuspis. Iaculum. A parte totum. Intergo. petito. Intergo apri. Pagæſius iafon. Theſſalus. A pagalis urbe theſſalia ut diximus. Ferrumq; Diana uolanti. Quæ copula hoc loco. Quia ſignificat. Idcirco nāq; ſine uulnere fuit aper quod Diana ferrum iaculo abſtulerat. Sine acumine. Sine cuspide. Emicat ex oculis. Ira ignisue aut flamma ſubintelligatur. Moles. Maximum ſaxum quātum e machinis bellicis emittitur. Concita. impulſa. Neruo adducto. Fune baliftæ adducto.

Certo impete. impetu. Metri. n. grā ipete interdū utuntur poetæ. Dextra tuētes cornua. Dextrū cornu defendentes. Aciem nāq; in aprum direxerant: quæ in dextrum & ſiniſtrum cornu fuerat diſtributa. Hippocoonte ſatus. Hippocoontis filius. Et terga parantem uertere. fugere uolentem. Succifo poplite. Recifo crure. Eſt enim poples pars genui poſterior quod poſt plicetur dictum. Forſitan & pylus. Neſtor a Pylo urbe Meſſeniæ cui imperauit. Citra troiana tempora. Ante troianum bellum. Tempora nāq; infelicia calamitoſaq; ſere accipiuntur. Sumpto conamine Capro impetu. Ab haſta poſita. fixa. Deſpexitq; tutus loco. deoſum aſpexit inquit aprum altitudine arboris tutus & ſecurus. Neq; enim apri arborem aſcendere poſſunt. Recentibus armis. Denubus. Hauiſit. aperuit. percuffit.

Iſta uirum. nec plura ſinit tempuſq; pudorq; Dicere. maius opus magni certaminis urget. Silua frequens trabibus: quā nulla ceciderat ætas Incipit a plano: deuexaq; proſpicit arua. Quo poſtquam uenere uiri: pars retia tendunt. Vincula ps adimūt canibus. ps preſſa ſequuntur Signa pedum: cupiūtq; ſuum reperire periculum: Cōcaua uallis erat: quo ſe demittere riuu Affuerant pluuialis aque: tenet ima lacunæ Lenta ſalix: uluq; leues: iuncique paluſtres: Viminaq; & longæ parua ſub arundine cannæ. Hinc aper excitus medios uiolentus in hoſtes Fertur: ut excuſſis elisus nubibus ignis. Sternitur incurſu nemus: & propulſa fragorem Sylua dat. exclamant iuuenes: protentaq; forti Tela tenent dextra lato uibrantia ferro. Ille ruit: ſpargitq; canes: ut quiſque furenti Obſtat: & oliquo latrantes diſſipat ictu. Cuspis echionio primum cōtorta lacerto Vana fuit: truncoq; dedit leue uulnus acerno. Proxima ſi nimitis mittentis uiribus uſa Non foret: in tergo uiſa eſt hæſura petito. Longius it. auctor teli pagæſius iafon. Phœbe ait ampicides: ſi te coluique coloque: Da mihi quod petitur: certo contingere telo. Quæ potuit precibus deus añuit. ictus ab illo eſt Sed ſine uulnere aper: ferrumq; diana uolanti Abſtulerat iaculo: lignum ſine acumine uenit. Ira feri mota eſt: nec fulmine lenius arſit. Emicat ex oculis. ſpirat quoq; pectore flammas. Utque uolat moles adducto cōcita neruo: Cum petit aut muros aut plenas milite turres: In iuuenes certo ſic impete uulnificus ſus Fertur: & eupalamon pelagonaq; dextra tuentes Cornua proſternit. focu rapuere iacentes. At non letiferos effugit enaſimus ictus Hippocoonte ſatus. trepidātem & terga parātem Vertere ſuccifo liquerunt poplite nerui. Forſitan & pylus citra troiana periffet Tempora ſed ſumpto poſita conamine ab haſta Arboris inſiluit: quæ ſtabat proxima: ramis: Deſpexitque loco tutus: quem fugerat hoſtem. Dentibus ille ferox in querno ſtipite tritis Imminet exitio. fidensq; recentibus armis Onithiæ magni roſtro femur hauiſit adunco.

At gemini nondum cęlestia sidera fratres
 Ambo conspicui: niue candidioribus ambo
 Vectabantur equis. ambo uibrata per auras
 Hastarum tremulo quęiebant spicula motu.
 Vulnera fecissent: nisi seriger inter opacas
 Nec iaculis isset nec equo loca peruia siluas:
 Persequitur telamon: studioq; incautus eundi
 Pronus ab arborea cecidit radice retentus.
 Dum leuat hunc peleus: celerem tegeęa sagittam
 Imposuit neruo: sinuatoq; expulit arcu.
 Fixa sub aure feri sinuuium distinxit arundo
 Corpus: & exiguo rubefecit sanguine fetas.
 Nec tamen illa sui successu lætior ictus
 Quam meleager erat. primus uidiisse putatur:
 Et primus focus uisum ostendisse cruorem:
 Et meritum dixisse ferēs uir tutis honorem.
 Erubuere uiri: seq; exhortantur: & addunt
 Cum clamore animos: iaciuntq; sine ordine tela.
 Turba nocet iactis: & quos petit impedit ictus.
 Ecce furens contra sua fata bipennifer arcas:
 Discite scemineis quid tela uirilia prestent
 O iuuenes: operiq; meo concedite dixit.
 Ipsa suis licet hunc latonia protegat armis:
 Inuita tamē nunc perimet mea dextra diana.
 Talia magniloquo tumidus memorauerat ore:
 Ancipiteq; manu tollens utraq; securim
 Institerat digitis primos suspensus in artus.
 Occupat audentem: quaq; est uia proxima leto:
 Summa ferus geminos dixerit ad inguina dētes.
 Cōcidit anceus: glomerataq; sanguine multo
 Viscera lapsa fluūt: madefactaq; terra cruore est.
 Ibat in aduersum proles ixiōis hostem
 Pirithous ualida quatien̄s uenabula dextra:
 Cui procul egides. o me mihi carior inquit
 Pars animę cōsiste meę. licet eminus esse
 Fortibus. anceo nocuit temeraria uirtus.
 Dixit: & arata torfit graue cuspide cornu:
 Cui benelibrato: uotiq; potente futuro
 Obsticit æsculea frondosus ab arbore ramus:
 Misit & æsonides iaculum: quod casus ab illo
 Vertit: & in mentum figit latrantis: & inter
 Iliā coniectum tellure per ilia fixum est.
 At manus oenidę uariat: missisq; duabus
 Hasta prior terra. medio stetit altera tergo.
 Nec mora: dum sauit, dū corpora uersat i orbē:

Nondum cęlestia sidera. Gemini qui unum ex
 zodiaci signis constituunt: castor ac pollux esse
 dicuntur. Vulnera fecissent. Vulnerassent. Se
 tiger. Aper fetas gerens. Opacas. Umbrosas
 arboribus densas. Studio eūdi. Cupiditate cur
 rendi. Leuat. Alleuat. Tollit. Tegeęa. Atalā
 ta. Sinuato arcu. Contracto. Arundo. Arun
 dina sagitta. Distinxit. uulnerauit. Ferēs. ha
 bebis. Erubuere uiri. Puidit inquit uiros fortes
 aprum a uirginē primum fuisse percussum. Bip
 penifer arcas. Anceus arcadicus bipennem fe
 rens. Concedite. locum date. Operi meo. uir
 tuti meę. Temerarii autem iactabūdiq; est ora
 tio. Protegat. defendat. Perimet. Inerficiet.

Tumidus. Elatus. Superbus. Ancipite secur
 rim. ex utraq; parte incidentem. Vtrinq; acutā.

Institerat digitis. Steterat in digitis. Gestus autē
 exprimitur tollentis securim ut aliquem percūtat.
 In primos artus. In primas digitorum partes.

Occupat. Ante aggreditur. Quaq; est uia p
 xima leto. Inguina. n. percussa homini mortem
 afferunt. Multo sanguine. Cum spositio subau
 diatur: ut cum multo sanguine intelligatur.

Egides. Theseus Aegci filius. Timebat autem Pi
 rithoo sibi amorē cōiunctissimo theseus ab apro.

Eminus esse. Lōgā abesse. Temeraria uirtus.
 Inconsiderata fortitudo. Graue cornu. grauem
 hastam ex cornu confectam. Torfit. Iecit.

Arata. Aere & ferro munita. Votiq; potente futu
 ro. hoc est aprum percussuro. Aesculea arbore.

Aesculus arbor est glandifera Ioui dicata. Aes
 sonides. Iason Aesonis filius. Vertit. Auertit.

Conuertit. Et in mentum latrantis. Canis par
 tem oris inferiorem mentum improprie poeta
 uocat: cum nulli animalium preter q̄ homini mē
 rum & male sint: ut in undecimo naturalis histo
 rię Plinius tradit. Inter ilia. Iliā in aliis animali
 bus dicuntur: quę in hominibus & ouibus lactes
 appellantur: ut idem Plinius scribit. Tellure. in
 terra. Benelibrato. Fortiter iacto. Oenidę.

Meleagri cenei filii. Dum sauit. Furit. Dum
 corpora. Dum se rotat.

I iii

Iliā coniectum tellure per ilia fixum est.

At manus oenidę uariat: missisq; duabus

Hasta prior terra. medio stetit altera tergo.

Nec mora: dum sauit, dū corpora uersat i orbē:

Auctor uulneris. Meleager. Iritat. Prouocat. Petunt. Appetunt. Cupiunt. Cruentat. cruore inficit. Exitia bile. pestifera quod multis exitii causa fuit. Nonacria. Atalanta. a nonacri urbe arcadia dicta. Spolium mei iuris. Quod iure ipso mihi debetur. Nam meleager aprum interfecerat. Spolia uero proprie dicuntur quae hostibus detrahuntur. Exuias. Exuias quae ab exuendo dicuntur non solum hominum tegmina aut uestes sunt: sed pelles quoque & serpentum & aliorum animalium. Virg. ii. georg. de serpente loquens. Cum positus nouus exuiuis nidusque iuuetur. Terga dat. tergora & pelle aprum. Et magnis insignia dentibus ora. Caput quoque aprum Atalantae traditum fuisse a Meleagro poeta ait. Pone. Depone. Nostros titulos. nostrum honorem. nostra gloria. Foemina. Cum quodam tempore Atalantam foeminam uocat. Thestiadum. Plexippus & Toxeus Thestii filii. Ne sit longe tibi muneris auctor. id est. ne interficiaris: sicque longe ab amatore tuo separeris. Et huic adimunt munus. Atalantae inquit munus eripiunt. Ius autem muneris dandi Meleagro. Non tulit. Non passus est Atalantam munere fraudari. Mauortius. bellicosus. marti similis. Frendens. fremens. Nefando ferro. nefario. impio. Nam Plexippus meleagri auctus erat. Hausit. percussit. Timetia. timoris. Est. n. hypallage. Toxeia quod faciat. Ordo est. haud patitur dubitare diu meleager Toxeum dubium: quod faciat: uolentemque & fratrem ulcisci & timentem fratrem fata. Consorti sanguine. fraterno. Editus. dictus. nunciatus. In poenae amore. in supplicio cupiditate & uindicta. Stipes erat. Stipitem deseruit poeta in quo meleagri uita continebatur. Partus enixa Thestias. Althea Thestii filia puera enixa & puerpera. Triplices sorores. tres parcae. Clotho. lachesis & atropos: quas Martianus capella deorum scribas esse ait: & sententias iouis studio ueritatis excipere. Has latini nona. Decimam & mortam uocant a partus tempore. Nam a nono & decimo mense pueri secundum naturam nascuntur: eoque nona & decima ascribuntur. Qui uero ante post hoc tempus nascuntur: quasi monstrum mortae attribuantur. Nam septimo mense raro pueri uiales nascuntur. Octauo nunquam. nono saepe. decimo sapientius. haec uita humanae praesens credunt eaque nendo continere: unde et lanificae & puellae & sorores a poetis dicitur. Martialis. Lanificas nulli tris exorare puellas corrigi. Obseruat quae statuere die. Parcae autem dictae uel a parcendo κατὰ τὴν Τίφρασιν quod nulli parcat. uel a partu unius litterae mutatione ut Varro scribit: quod ut ait Hesiodus: haec nascuntibus hominibus bonum malumque parere & praestare censentur. Has Cicero Herebi & noctis filias fuisse scribit. Tres autem parcae tria sunt fata numero ut Apuleius ait: cum ratione temporis facientia. Nam Atropos praeteriti temporis est fata: quod ne deus quidem faceret infectum. Unde & atropos dicta est quod uerti mutarique non possit. Lachesis futuro: quod ipsa nec &

Stridentemque nouo spumam cum sanguine fundit. Vulneris auctor adest: hostemque iritat ad iram. Splendidaque aduersos uenibula condit in armos. Gaudia testantur socii clamore secundo. Victricemque petunt dextra coniungere dextram. Immanemque feram multa tellure iacentem. Mirantes spectant: neque adhuc contingere tutum esse putant. sed tela tamen sua quisque cruentat. Ipse pede imposito caput exitiabile pressit. Atque ita. sume mei spolium nonacria iuris. Dixit: & in partem ueniat mea gloria tecum. Protinus exuias rigidis horrentia setis. Terga dat: & magnis insignia dentibus ora. Illi laetitia est cum munere muneris auctor. Inuidere alii: totoque erat agmine murmur. Equibus ingenti tendentes brachia uoce. Pone age: nec titulos intercipe foemina nostros. Thestiadum clamant: nec te fiducia formae decipiat: ne sit longe tibi captus amore. Auctor. & huic adimunt munus. ius muneris illi. Non tulit: & tumida frendens mauortius ira. Discite raptorem alieni dixit honoris. Facta minis quantum distent. hausitque nefando. Pectora plexippi nil tale timentia ferro. Toxeia quid faciat dubium: pariterque uolentem. Ulcisci fratrem: fraternaque fata timentem. Haud patitur dubitare diu: calidumque prioris. Caede recalfecit consorti sanguine telum. Dona deum templis nato uictore ferebat. Cum uidet extinctos fratres althea refertis. Quae plangore dato maestis clamoribus urbem implet: & auratas mutauit uestibus atris. At simul est auctor necis editus: excidit omnis. Luctus: & a lachrymis in poenae uersus amore est. Stipes erat: quem cum partus enixa iaceret. Thestias: in flammam triplices posuere sorores. Staminaque impresso fatalia pollicenentes. Tempora dixerunt eadem lignoquetibique. O modo nate damus. quo postquam carmine dicto. Excessere deae: flagrantem mater ab igne. Eripuit ramum: sparlitque liquentibus undis. Ille diu fuerat penetralibus abditus imis. Seruatusque tuos iuuenis seruauerat annos. Protulit hunc genitrix: tadasque & fragmina poni. Imperat: & positus inimicos admouet ignes.

Althea
fratrum
caedes

Stipes
in quo
melea-
gri uita

OCTAVVS

filium producit $\alpha\pi\omicron$ τοῦ $\lambda\alpha\chi\lambda\alpha\mu\alpha\iota\nu$ hoc est a torquendo cognominata. Clotho presentis: quod torquendo filium colligit filium a lachesi deductum $\alpha\pi\omicron$ τοῦ $\kappa\lambda\epsilon\sigma\epsilon\iota\nu$ quod est torquere. Pugnat materq; sororq;. Hoc est affectus matris sororisq; in animo althææ inter se contendunt. Et diuersa trahunt. Et in diuersum trahunt. Vnum pectus. unum animum. Sæpe metu sceleris. Eleganter describit poeta mulieris animum affectu misericordiæ simul & indignationis uexatum. Ferus animi ardor. Magna animi indignatio. Vim geminam. Duplicem uolentiam & uenti & æstus maris. Errat. Vagatur animo & mète. Cõsanguineas umbras. fratrum animas. Leniat. Mitiget. Sanguine. filii morte. Impietate pia est. Videtur stulte esse dictum. Quo nanq; modo quis pius esse possit impietate? Sed pia uidetur fuisse Althæa fratrum cædem ulciscendo. Impia filium necando. Lignum fatale. In quo Melegri fata continebant. Ante sepulchrales aras. Quæ in sepulchris erigebantur. Poenarumq; deæ triplices. Furias infernales: quæ tres dicuntur esse Tisiphone. Aleto & Megara. althæa uero testatur se per nefandum scelus fratrum cædem ulcisci. Eumenides. furia dicuntur $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\omicron\upsilon\tau\iota\phi\omicron\upsilon\sigma\iota\nu$ quod nulli beniuolæ sint aut mites. Aduertite. Conuertite. Furialibus sacris. A furore & indignatione puenientibus. Mors morte piãda est. Cædes fratrum morte filii purganda est. An foelix cœnus. Cum magna indignatione hæc ab Althæa dicuntur. Magno paratas inferias. Sacrificia magno precio & filii sanguine cõparata. Inferiæ aut dicuntur sacrificia: quæ mortuis fiunt. Uteri mala pignora nostri. $\epsilon\phi\eta\gamma\eta\sigma\iota\omicron$ & expositio inferiarum magno comparatarum. Hei mihi quo rapior. Retrahit officio matris a cæde filii althæa. Quo rapior. In quod scelus trahor. Mortis mihi displicet auctor. Nollem inquit althæa ego esse mortis filii auctor. Ergo impune feret. Indignationi iterum indulget Althæa. Ergo enim affectui & indignationi seruit. Sic Augustus de Vergilii testamento. Ergo ne supremis potuit uox improba uerbis Tam dirum mādare nefas? Spem que patris. cœni qui totam spem suam in melegro filio collocarat. Mens ubi materna est? Ad pietatem qua filium prosequitur reuocat cogitationem suam Althæa: in qua tamen indignatione uicta diutius non perstat. Bis quinque mensum. Decem menses in utero matres filios gestare dicuntur: quis uulgius nouem tantummodo putet. Nam autem menses ut fere in exemplaribus est deprauatum sed mensum pro mensium ut monet Priscianus est legendum: ut decem mensium labores intelligamus. O utinam primis arsisles ignibus infans. Vtinam inquit tunc cõbustus fuisset cum eras infans. una cum stipite quem a patris in ignem coniectum ego ardere passa nõ sum.

Tum conata quater flammis imponere ramum:
 Cœpta quater tenuit. pugnat materq; sororque:
 Et diuersa trahunt unum duo nomina pectus:
 Sæpe metu sceleris pallebant ora futuri.
 Sæpe suum feruens oculis dabat ira ruborem.
 Et modo nescio quid similis crudele minanti
 Vultus erat. modo quæ misereri credere posses.
 Cumq; ferus lachrymas animi siccauerat ardor:
 Inueniebantur lachrymæ tamen: utq; carinas
 Quæ uentus uentoq; rapit contrarius æstus
 Vim geminam sentit: paratq; incerta duobus.
 Thestias haud aliter dubiis affectibus errat:
 Inque uices ponit: positamq; resuscitat iram.
 Incipit esse tamen melior germana parente:
 Et cõsanguineas ut sanguine leniat umbras:
 Impietate pia est. nam postq; pestifer ignis
 Cõualuit: rogi iste cremet mea uiscera dixit.
 Utque manu dira lignum fatale tenebat:
 Ante sepulchrales infelix astitit aras:
 Poenarumq; deæ triplices furialibus inquit
 Eumenides sacris uultus aduertite uestros:
 Ulciscor: facioq; nefas. mors morte piãda est.
 In scelus addendum scelus est. in funera funus.
 Per coaceruatos pereat domus impia luctus.
 An felix cœneus nato uictore fruetur?
 Thestius orbis erit: melius lugebitis ambo.
 Vos modo fraterni manes animæq; recentes
 Officium sentite meum: magnoq; paratas
 Accipite inferias uteri mala pignora nostri:
 Hei mihi quo rapior: fratres ignoscite matri.
 Deficiunt ad cœpta manus. meruisse fatemur
 Illum cur pereat. mortis mihi displicet auctor.
 Ergo impune feret: uiuusq; & uictor & ipso
 Successu tumidus regnum calydonis habebit?
 Vos cinis exiguus gelidæq; iacebitis umbræ?
 Haud equidem patiar. pereat sceleratus: & ille
 Spemq; patris regnum trahat patriæq; ruinam.
 Mens ubi materna est: ubi sunt pia uota parētū?
 Et quos sustinui bis mensum quinque labores?
 O utinam primis arsisles ignibus infans:

filium producit $\alpha\pi\omicron$ τοῦ $\lambda\alpha\chi\lambda\alpha\mu\alpha\iota\nu$ hoc est a torquendo cognominata. Clotho presentis: quod torquendo filium colligit filium a lachesi deductum $\alpha\pi\omicron$ τοῦ $\kappa\lambda\epsilon\sigma\epsilon\iota\nu$ quod est torquere. Pugnat materq; sororq;. Hoc est affectus matris sororisq; in animo althææ inter se contendunt. Et diuersa trahunt. Et in diuersum trahunt. Vnum pectus. unum animum. Sæpe metu sceleris. Eleganter describit poeta mulieris animum affectu misericordiæ simul & indignationis uexatum. Ferus animi ardor. Magna animi indignatio. Vim geminam. Duplicem uolentiam & uenti & æstus maris. Errat. Vagatur animo & mète. Cõsanguineas umbras. fratrum animas. Leniat. Mitiget. Sanguine. filii morte. Impietate pia est. Videtur stulte esse dictum. Quo nanq; modo quis pius esse possit impietate? Sed pia uidetur fuisse Althæa fratrum cædem ulciscendo. Impia filium necando. Lignum fatale. In quo Melegri fata continebant. Ante sepulchrales aras. Quæ in sepulchris erigebantur. Poenarumq; deæ triplices. Furias infernales: quæ tres dicuntur esse Tisiphone. Aleto & Megara. althæa uero testatur se per nefandum scelus fratrum cædem ulcisci. Eumenides. furia dicuntur $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\omicron\upsilon\tau\iota\phi\omicron\upsilon\sigma\iota\nu$ quod nulli beniuolæ sint aut mites. Aduertite. Conuertite. Furialibus sacris. A furore & indignatione puenientibus. Mors morte piãda est. Cædes fratrum morte filii purganda est. An foelix cœnus. Cum magna indignatione hæc ab Althæa dicuntur. Magno paratas inferias. Sacrificia magno precio & filii sanguine cõparata. Inferiæ aut dicuntur sacrificia: quæ mortuis fiunt. Uteri mala pignora nostri. $\epsilon\phi\eta\gamma\eta\sigma\iota\omicron$ & expositio inferiarum magno comparatarum. Hei mihi quo rapior. Retrahit officio matris a cæde filii althæa. Quo rapior. In quod scelus trahor. Mortis mihi displicet auctor. Nollem inquit althæa ego esse mortis filii auctor. Ergo impune feret. Indignationi iterum indulget Althæa. Ergo enim affectui & indignationi seruit. Sic Augustus de Vergilii testamento. Ergo ne supremis potuit uox improba uerbis Tam dirum mādare nefas? Spem que patris. cœni qui totam spem suam in melegro filio collocarat. Mens ubi materna est? Ad pietatem qua filium prosequitur reuocat cogitationem suam Althæa: in qua tamen indignatione uicta diutius non perstat. Bis quinque mensum. Decem menses in utero matres filios gestare dicuntur: quis uulgius nouem tantummodo putet. Nam autem menses ut fere in exemplaribus est deprauatum sed mensum pro mensium ut monet Priscianus est legendum: ut decem mensium labores intelligamus. O utinam primis arsisles ignibus infans. Vtinam inquit tunc cõbustus fuisset cum eras infans. una cum stipite quem a patris in ignem coniectum ego ardere passa nõ sum.

Tuo merito, tuo delicto. Facti peccati: ac seeris tui. Stipite rapti, ex igne erepto torre & titione. Et cupio, fratres ulcisci subintelligatur. Et nequeo. Non possum pietate qua filium prosequor impedita. Me miseram, ibi est distinguendum. Est enim exclamatio: qua Althæa se ostendit inuitam in filii perniciem armari. Male. In malum & calamitatem meam: Dum modo quæ dederō. De cōsiscenda sibi quoque morte iam cogitat Althæa. Funereum, funestum. Funeris quoque ac mortis Meleagri causam. Et inuitis ignibus, Res inanimata dat sensum poeta perinde atque si ignes ipsi meleagri misererent. Cæcis ignibus, occultis, quorū causa latebat. Ignavo leto. Vili morte. Mæret. Dolet. Sociam totū uxorem. Languescunt quoque, decrescunt atque diminuantur. Simul est extinctus uterque, & ignis stipitis & Meleager. In leues auras, Eorum sequitur hoc loco opinionem poeta qui sentiunt animam auram esse & aerem. Alta iacet calydon. Si alta quo modo iacet? An matrem ex morte meleagri concepto cecidisse ac iacere uidebatur: quæ paulo ante uirtute ipsius meleagri alta potest que erat. Scissæ capillos. Scindentes ac lacerantes capillos, id quod in magnis luctibus mulieres facere solent. Est autem sinegdoche maxime poetis usitata. Plangunt ora. Percutunt ac genas laetant. Heu heu, mimis & imitatio est gemitus emittentium mulierum. Puluere caniciem. Patet inquit cæneus puluere caput faciemque deturpar. Hoc enim in magnis maroribus fiebat apud præcos. Acto per uiscera ferro, sic quidem Ouidius. Diodorus uero scribit Althæam laqueo uitam fuisse. Totum heliconā, omnium musarū fauorem. Liuentia pectora tundunt. Percutunt, pectora ac liuentia reddunt: & subnigra. Dum que manet corpus, Cadauer Meleagri. Ipsi leto. Pheretro in quo Meleagri cadauer compositum fuit. Post cinerem. Posteaque meleagri cadauer in cinerem fuit resolutum. Haustos, acceptos manibus. Pressant. Astringunt. Eleganter autem ea omnia effingit poeta: quæ in funeribus fratrum a sororibus fieri consueuerunt. Affusæque, Incumbentes, instrata, prostrata. Nomina saxo signata. Epithaphium in saxo sculptum in quo nomen meleagri erat. Post, Posteaque. Latonia, Diana latonia filia. Nurumque, nobilis alcmena. Deianiram Hercules uxorem. Alleuat, in aerem tollit. Corneaque ora facit, hoc est ora in rostra conuertit. Versasque, In aues commutatas: quæ meleagrides a meleagro fratre fuerunt cognominatae. Interea Theseus. Mira phantasia quinquenaia dum transmutationem in insulas cum superiore fabula poeta connectit. Interfecto namque Calydonio Apro Theseus cum athenas rediret: sorte Achelous fluius Aetoliam ab acarnania disterminans sic intumuerat: ut tutus transitus non uideretur. Inuitatus igitur theseus a fluminis deo

Meleagri mors,

Meleagri sorores in aues

Idque ego passa forem, uixisti munere nostro. Nunc merito moriere tuo, cape præmia facti. Bisque datam primū partu, mox stipite rapti Redde animā, uel me fraternis ad de sepulchris. Et cupio: & nequeo, quid agam: modo uulnera fratrum Ante oculos mihi sunt: & tanta cæcis imago: Nunc autem pietas maternaque noia frangunt. Me miseram, male uincetis: sed uincite fratres: Dum modo quæ dederō uobis solaria: uosque Ipse sequar, dixit, dextraque auersa trementi Funereum torrem medios coniecit in ignes. Aut dedit: aut uisus gemitus est ille dedisse Stipes: & inuitis correptus ab ignibus arsit. Inscius atque absens flamma meleagrus ab illa Vritur: & cæcis torreni uiscera sentit Ignibus: at magnos superat uirtute dolores. Quod tamen ignauo cadat & sine sanguine leto Mæret, & ancæ felicia uulnera dicit. Grandæuumque patrem: fratresque piaque sorores Cum gemitu: sociamque tori uocat ore supremo: Forsitan & matrem, crescunt ignisque dolores: Languescuntque iterum, simul est extinctus uterque: Inque leues abiit paulatim spiritus auras: Paulatim cana prunam uelante fauilla. Alta iacet calydon, luget iuuenesque senesque: Et uulgi pereresque gemunt: seisseque capillos Plangunt ora simul matres calydonides heu heu. Puluere caniciem genitor uultusque seniles Cecidat humi fufus: spaciosumque increpat eum. Nam de matre manus diri sibi conscia facti Exegit pœnas acto per uiscera ferro. Non mihi si centum deus ora sonantia linguis Ingeniumque capax: totumque heliconā dedisset: Tristitia persequeret miserarum uota sororum. Immemores decoris liuentia pectora tundunt. Dumque manet corpus: corpus resouentque fouentque: Oscula dant ipsi, posito dant oscula lecto. Post cinerem: cineres haustos ad pectora pressant: Affusæque iacent tumulo: signataque saxo Nomina complexæ lachrymas in nomina fundunt. Quas postquam omnia tandem latonia clade Exsatiata domus: præter Gorgonem nurumque Nobilis alcmena: natis in corpora pennis Alleuat: & longas per brachia porrigit alas.

OCTAVVS

Corneaq; ora facit: uersaq; per aera mittit.
 Interea Theseus sociati parte laboris
 Functus: erechtheas tritonidos ibat ad arces.
 Clausit iter: fecitq; moras Achelous eunti
 Hymbre tumens. succede meis ait inclyte tectis
 Cecropide: nec te comitte rapacibus undis.
 Ferre trabes solidas obliquaq; uolueres magno
 Murmure saxa solent. uidi contermina ripa
 Cū gregibus stabula alta trahi. nec fortibus illic
 Profuit armentis. nec equis uelocibus esse.
 Multa quoq; hic torrens niuibus de mōte solutis
 Corpora turbineo iuuenilia uortice merfit.
 Tutior est requies: solito dum flumina currant
 Limite. dū tenues capret suus alueus undas.
 Annuit Aegides: uitorq; Acheloe domoq;
 Consilioq; tuo respondit. & usus utroq; est.
 Pumice multicauo neo leuibus atria toffis
 Structa subit. mollitellus erat humida musco.
 Summa lacunabant alterno murice conche.
 Iamque duas lucis partes hyperione mēso
 Discubere toris theseus comitesq; laborū.
 Hac ixionides. illa troyzenius heros
 Parte lelex raris iam sparsus tempora canis.
 Quosq; alios parili fuerat dignatus honore
 Amnis acarnanum leuissimus hospite tanto.
 Protinus appositas nude uestigia nymphæ
 Instruxere epulis mensas: dapibusq; premitis
 Ingemma posuere merum. tum maximus heros
 Aequora prospiciens oculis subiecta: quis inquit
 Ille locus: digitoq; ostendit: & insulanomen
 Quod gerit illa docet: quaq; non una uidetur.
 Amnis ad hæc: non est inquit: qd' cernimus unū.
 Quinq; iacent terre. spatium discrimina fallit.
 Quoq; minus spretæ factū mirere dianæ:
 Naiades hæc fuerant: quæ cū bis quinq; iuuenos
 Mactassent: rurisq; deos ad sacra uocassent.
 Immemores nostri festas duxere choreas.
 Infirmi: quanteusq; feror cum plurimus unquā:
 Tantus erā: pariterq; animis i manis & undis
 A siluis siluas & ab aruis arua reuulsi.
 Cūq; loco nymphas memores tū deniq; nostri
 Infreta prouolui. fluctus nosterq; marisq;
 Continuum diduxit humum: pariterque reuellit
 In totidem mediis: quot cernis: echinadas undis.

Acheloo domum illius intrauit: tātisper illic fu-
 turus: dum tuto transire posset. Cum uero post
 cœnam Theseus in mare prospiciens uidisset i-
 sulas quasdam: Acheloum rogauit: quos ille in-
 sulæ essent: ac quo nomine appellarent: cui Ache-
 lous respondit Naiades quinq; fuisse illorum lo-
 corum accolæ: quæ cum aliis diis se spreto sacri-
 ficassent: eas cum locis suis in mare ab se idigna-
 to fuisse prouolutas: ac in insulas quinq; nomi-
 ne echinadas & suis & fluctibus marinis fuisse di-
 foretas. Sociati laboris. comunicati sibi cū mul-
 tis aliis. Erechtheas tritonidos arces. Periphra-
 sis est athenarum: quæ & in palladis tutela sunt:
 & ab erechtheo rege erechtheæ dicuntur. Fecit
 quoq; moras Achelous eunti. Achelous oceanī
 & tethyos filius fuisse ab Hesiodo scribitur. Is cū
 peteret Deianira Oenei calydoniæ regis filiā: Her-
 culē in se conuertit: a quo superatus: i fluuiō iux-
 ta calydoniam labens se occultauit: nomēq; flu-
 mini imposuit: quod quidē a pido thessalia mō-
 te oritur: Aetohamq; ab acarnania distiguit. Sa-
 ne apud antiquos: aqua ut macrobius seruiusq;
 scribunt: generaliter Achelous dicebatur. Unde
 Vergilius in geor. primo: Poculaque iuuen-
 tis acheloiā miscuit uis. Turbino uortice. In
 modum turbini se uolente. Vortex enim pro-
 prie dicitur contorta i se aqua: Turbo autem &
 uis est uenti: & instrumentum quo pueri ludunt
 fune illud in terram incutientes. Tutior est re-
 quies. securior est mora. Nec leuibus toffis. as-
 peris impolitis. Toffus enim lapis est cauerno-
 sus. Describit autem poeta speluncam fluminis
 deo convenientem. Mollit musco. Musculus herba
 est tenuissima iuxta fontes ac i locis humidis na-
 scens. Summa lacunabant. Superiores iquit spe-
 luncæ partes in lacunaria distinguebant: eochæ
 alternis muricibus distinctæ. Nam lacunare est
 lacus ac lacunaria facere. Murex autem genus ē
 cochleæ unde fit purpura. Hyperione. Sole.
 Hyperion namq; cæli fuit filius: qui ex sole so-
 lem ferret genuisse. Verum pro sole fere poni-
 tur. Hac ixionides. Pirithois ixionis filius ppe-
 rius Thesei comes. Nuda uestigia nymphæ.
 Pedes nudos habentes nymphæ. est enim sineg-
 doche. Ingemma. Ingematis poculis. Spatiū
 discrimina fallit. Breuitas inquit spatii discrimina
 atq; separationes insularum confundit. Spretæ.
 contemptæ. Cum plurimus unq; maximus.
 Diduxit. diuisit. Mediis quod cernis echina-
 das undis. Echinades quæ & echinæ dicuntur in
 sulæ sunt ad hostium acheloi Aetoliæ flum: g li-
 mum assiduæ inuehendo illas effecisse uidetur.
 Dictæ sunt autem echinades uel ab echinis qui-
 bus abundant: uel ut scribat Apollodoros: ab
 echino quodam uate.

Achelo
us

Naiades in
Echinadas in
sulæ

Ingemma
poculis

Ingemma
poculis

Vt tamen ipse uides. Patimele hippodamantis filia ab Acheloo uim passa e saxo a patre in mare fuit precipitata. achelous uero de amica salute admodum sollicitus Neptunū rogauit: ne eā submergi pateret: sed ei aut locum praberet aut ipsam locum efficeret. præcibus igitur acheloi motus neptunus eā in insulā haud longe ab Echinadibus distantem cōmutauit. Virgineū nomen ademi. uirginitatem eripuit. Protulit. proiecit. In profundū. In mare altū. Sacri amnes. Omnes fluuii numē habere dicunt. Vnde & sacri nuncupant. Feritate paterna. Crudelitate patris. Mouit caput equoreus rex. Neptunus annuit meis precibus. Salientia. Palpitata: id quod timore percussis accideri solet. Præcordia. Pectora hoc loco. quod cordi prætenduntur. Proprie uero præcordia dicuntur partes cordi fidentes. Grauis insula. Magna. Insula. uero dicitur quod sit in salo hoc est in mari collocata. Amnis ab his tacuit. Hæc ad connectendas quæ subiiciuntur metamorphosis dicuntur. narraturus. n. est poeta quæ admodum iupiter atque mercurius in hoium figuras cōuersi phrygiā pergrauit: ut hoium benignitatē experiret. Cū uero nemo ex oppidanis ipsos susciperet hospitio casam Philemonis rustici atque pauperis subire: a quo benigne accepti cum se deos esse indicassent: & anserem quem unicum habebat occidere uetuerunt: & ut secum collem ascēderet cum Baucide uxore admonuerūt. Profecti igitur domo cum essent: ecce oppidum illud in lacum uident cōuersum. oēsque domus submersas præter unicam suam casam: quæ & ipsa in magnificentissimum templum cum fuisset mutata: horrantibus diis: ut quicquid uellent: peterent: philemon respondit se uelle esse illius templi sacerdotes ea cōditione: ut nec ipse uxoris. nec uxor uiri mortem unquam uideret. Id uero facile impetrarunt. Nam una & eadem hora cum ad extremam peruenissent: senectutem: in arbores alter quercum: altera tiliam transmutati fuerunt. Hæc autem adeo perspicue a poeta describuntur: ut nihil expositionis indigere uideantur. Ab his. Post hæc.

Spretor deorum. Cōtempitor. Si dā adimūtque figuras. Si possūt & dare & eripere formas rebus. Animo maturus & æuo. Le legem & prudentem & senem & bonum uirum fuisse poeta significat. Immensa est. Sententia pio grauique uero maxime conueniens. Tilia contermina. Vicina. Tilia autem arbor est fructum non ferens.

Nā me pelopeia pitheus misit in arua. Pitheus legis pater fuit & Aethra: Thesei in arua. Pelopeia autem arua non peloponnesum: ut quidam putant: sed phrygiā dicit. Nam pelops Tantalus phrygiæ regis filius fuit: qui inde in peloponnesum uenit. Suo parenti. Pelopi. Nam pitheus & Troezen Pelopis filii fuerunt: ut Strabo narrat. Fulicis palustribus. Fulicæ aues sunt notissimæ in paludibus uiuentes. Specie mortalis. Humanam in figuram uersus. Adantiades caducifer. Mercurius Caduceum gerens.

Iupiter
Mercurius
in
hoies

Vt tamen ipse uides: procul en procul una recessit
Insula grata mihi. perimelen nauita dicit.

Huic ego uirgineum dilectæ nomen ademi:

Quod pater hippodamas ægre tulit: i quæ profundam
Propulit escopulo periture corpora nate.

Excepit: nantemque ferens. o proxima terre

Regna uagæ dixi fortite tridentifer undæ:

In quo desinimus. quo sacri currimus amnes:

Huc ades: atque audi placidus neptune precantem.

Huic ego: quæ porto nocui si mitis & æquus.

Si pater hippodamas: aut si minus impius esset:

Debuit illius misereri: & ignoscere nobis:

Cui quondam tellus clausa est feritate paterna:

Affer opem: mersaque precor feritate paterna:

Da neptune locum: uel sit locus ipsa licebit.

Huc quoque cōplectar. mouit caput equoreus

Concussitque suis omnes assensibus undas. Crex.

Extimuit nymphe. nabat tamen. ipse marantis

Pectora tangebā trepido salientia motu.

Dumque ea contrecto: totum dure scere sensi

Corpus: & inducta condidit præcordia terra.

Dū loquor: amplexa est artus noua terra natantes:

Et grauis increuit mutatis insula membris.

Amnis ab his tacuit. factum mirabile cunctos

Mouerat. irridet credentes: utque deorum

Spretor erat mentisque feros ixiōne narus:

Ficta refert: nimiumque putas acheloe potentes

Esse deos dixit: si dant adimuntque figuras.

Obstipuere oēs: nec talia dicta probarunt.

Ante omnesque lelex animo maturus & æuo

Sic ait. immensa est: finemque potentia cæli

Non habet. & quicquid superi uoluere: pactū est:

Quoque minus dubites: tiliæ contermina quercus

Collibus est phrygius medio circumdata muro.

Ipse locum uidi. nam me pelopeia pitheus

Misit in arua suo quondam regnata parenti:

Haud procul hinc stagnū est. tellus habitabilis ois:

Nūc celebres mergis fulicisque palustribus undæ.

Iupiter huc specie mortalis cūque parente

Venit atlantiades positus caducifer alis.

Mille domos adiere locum requiemq; petentes.
 Mille domos claufere seræ. tamen una recepit
 Parua quidem stipulis & cæna tecta palustri.
 Sed pia baucis anus pariliq; ætate philemon.
 Illa sunt annis iuncti iuuenilibus. illa
 Conseruere casa: paupertatemque ferendo
 Effecere leuem: nec iniqua mente ferendam.
 Nec refert dominos illic famulos ne requiras.
 Tota domus duo sunt. iidem parentq; iubentq;
 Ergo ubi cælicolæ paruos tetigere penates:
 Sūmissoque humiles intrarūt uertice postes:
 Mēbra senex posito iussit releuare sedili:
 Quod sup̄ iniecit textū rude sedula baucis
 Inde foco tepidum cinerem dimouit: & ignes
 Suscitāt hēsternos: foliisq; & cortice sicco
 Nutrit: & ad flammās anima perducit anili.
 Multifidasq; faces ramaliaq; arida tecto
 Detulit: & minuit: paruoq; admouit aheno.
 Quodque suus cōiunx riguo collegerat: horto:
 Truncat holus foliis. furca leuat ille bicorni
 Sordida terga suis nigro pendentia tigno:
 Seruatoq; diu refecat de tergore partem
 Exiguam: sectaq; domat feruentibus undis.
 Interea medias fallunt sermonibus horas:
 Sentiriq; moram prohibent. erat alueus illic
 Fagineus dura clauo suspensus ab ansa.
 Is tepidis impletur aquis: artusq; fouendos
 Accipit. in medio torus est de mollibus uluis
 Impositus tecto sponda pedibusq; salignis:
 Vestibus hunc uelant: quas nō nisi tempore festo
 Sternere consuerant: sed & hæc uilisque uetusque
 Vestis erat lecto non indignanda saligno.
 Accubere dei. mensam succineta tremensque.
 Ponit anus. mensæ sed erat pes tertius impar.
 Testa parem fecit: quæ postq; subdita cliuum
 Sustulit: æquatam mentha extersere uirentis:
 Ponitur hic bicolor synceræ bacca mineruæ:
 Conditaq; in liquida corna autumnalia facce:
 Intybaque & radix: & lactis massa coactis:
 Ouaq; non acri leuiter uersata fauilla.
 Omnia fictilibus. post hæc cælatus eodem
 Sistitur argento crater: fabricataq; fago
 Pocula: quæ caua sunt flauentibus illita ceris:
 Parua mora est: epulasq; foci misere calentes.

Seræ. Ianuæ. A parte nãq; totum itelligimus.
 Sera enim pars est Ianuæ in quam clauis imitti-
 tur. Parili ætate. Pari & æq̄li. Tota domus.
 Tota familia. Iidem parentq; iubentq;. Idem
 inquit domini sūt & serui. Releuare membra.
 Leuia facere quæ propter lassitudinem graua
 uidebantur. Sedere enim illos iussit Philemon.
 Posito sedili. Apposita sede. Quod super.
 Anastrophe est. Præpositio namq; postposita
 est. Anima. Spiritu & flatu. Et minuit. Fregit
 & minuta paruaq; reddidit. Elegãter autē poe-
 ta rustici pauperis apparatus & mores descri-
 bit. Truncat olus foliis. Minutatim olera cum
 foliis incidit. Sordida. Fumosa. De tergore.
 diu seruato. Tergum illud suis uetus fuisse innu-
 it poeta & rãcidum. De tergore. de tergo. fre-
 quenter autem utrunq; pro altero ponitur. Do-
 mat. Mollit & coquit. Significat autem durissi-
 mam fuisse illam carnem. Domari enim dicun-
 tur quæ repugnant. Alueus fagineus. Dolium
 ex fago confectum. Artus fouendos. Pedes
 lauandos. Nã hospitibus etiamnum quo die ac-
 cipiuntur: pedes lauari solent. In medio lecto.
 Sic quidem legitur: sed tecto forsitan pro lecto
 Quidius scriptum reliquit: ut intelligamus in me-
 dia casa torum & lectum fuisse. non ex plumis:
 sed ex uluis palustribus herbis confectum. Sa-
 lignis. ex salice factis. Velant. Cooperiunt.
 Sternere. Lecto inticere & imponere. Non in-
 dignanda. Non indigna reputanda. Lecto sali-
 gno. ex salice uili: ac uulgari arbore confecto.
 Succincta anus. Habitum rusticæ mulieris effin-
 git. Cliuum. inequalitatem mensæ cliuum ap-
 pellant. Mentha uirenti. Mentha suauissimi odo-
 ris est herba. Extersere. emũdauere. Bicolor
 bacca. Periphraſis est oliuæ: quæ bicolor dicitur
 quod & uiridis ē & nigra. Sincera Mineruæ. In-
 tegræ. Virginitatis Mineruæ. Autumnalia. Autū-
 no matureſcentia. Intybaq; & radix. Intybum
 quod & Cicorium uocatur herba ē agrestis. Ra-
 dix uero species est herba: quæ & radícula dicit̄
 His autem herbis etiãnum in acetariis uescimur.
 Et lactis massa coacti. Periphraſis ē casei. Nō
 acri fauilla. In igne leui. non uehemēti. Nã oua
 nisi leuiter incinere calido uersentur facile rum-
 puntur. Omnia fictilibus. Apponuntur: & in
 præpositio subaudiatur. fictilia autem sunt uasa
 terrea a fingendo dicta. Eodem argēto. Quo
 & fictilia. facere autem innuit craterem quoq; fi-
 ctilem fuisse. Sistitur. Collocatur in mensa. Ap-
 paratum autem mensæ rusticæ elegãter effingit
 poeta. Fago. Fagus arbor est glandifera ex cu-
 ius ligno uasa conficiuntur. Quæ caua sunt.
 Quæ in concauitate inquit sunt flaua cæra inte-
 cta. Illita. intecta. Epulas calentes. Cibos cali-
 dos. Quæ eni hæctenus descripta sunt: frigida
 comeduntur.

Baucis
 & phile-
 mon ar-
 bores

Nec longa uina senectæ. Vinū nouū appositū
fuisse ait. non uetus; quod diuites bibere solent:
Paulum seducta. seposita & emota. Caryca:
ficus est species caryca a Caryca lacōiæ loco ubi
optimæ nascuntur denominata: quæ quia opti-
mæ sunt sicca: hinc usus optinuit ut carycæ pro
ficibus siccis accipiantur. Rugosis palmis. cū
fructibus palmæ rugosis & siccis quos nunc uul-
go dactylos uocant. Prunaque. Poina sūt no-
tissima: quorum uaria sint genera ut Plinius scri-
bit. Super omnia uultus. Ante omnia inquit bo-
ni & Hylares uultus affuerunt. Haustum cra-
tera. euacuatum urceum. Concipiunt præ-
ces. Præcari incipiunt. Diis hospitibus. Ioui &
mercurio quos hospitio susceperant. Ille celer
penna tardos. Pulchro anticheto exornatur hoc
carmē. Impia uicinia. Inhospitales uicini. Im-
munibus. Expertibus. Hulus mali. huius cala-
mitatis: quæ uicinos uestros sumus affecturi. Mo-
do. Solum. Comitatus. antique dixit pro comi-
tamine. Ite simul. uenite nobiscum. Nituntur
longo. hoc est longum & arduum cliuum ascen-
dere conantur. Manere. Stare. superesse. Fa-
ta. Infortunia. Suorum Vicinorum. Picul-
mina. Ipsi pii. est enim hyppallage. Etiam ca-
sa parua. Et olim casa parua. Casæ proprie dicitur
rusticæ domus. Furcas subiere columnæ.
Furcæ in columnas fuerunt commutata. In ma-
gnificum uero templum philemonis casam con-
uersam fuisse scribit. Adopta: marmore tel-
lus. Solum templi marmore stratum. Iudicium
commune. uotum. cupiditatem. Desiderium.
Aperit. Indicat. manifestat. Delubra: uestra
tueri. Vestra templa custodire. Concordes egi-
mus annos. Concordes unanimesque uiximus.
Duos. Ambos. Busta. Funera. Tumulan-
dus. Sepeliendus. Vota fides sequitur. nā iupi-
ter ut pollicitus fuerat: id quod petierat concessit.

Casa in
templū

Nec longe rursus referuntur uina senectæ.
Dantque locum mensis paulum seducta secūdis:
Hic nux. hic mixta est rugosis caryca palmis:
Prunaque & in patulis redolentia mala canistris:
Et de purpureis collectæ uitibus uuæ.
Cādidus in medio fauus est. super omnia uultus
Accessere boni: nec iners pauperque uoluntas.
Interea quotiens haustum cratera repleri
Sponte sua: per seque uident succrescere uina:
Attoniti nouitate pauent: manibusque supinis
Concipiunt baucisque preces timidusque philemon.
Et ueniam dapibus nullisque paratibus orant:
Vnicus anser erat minimæ custodia uillæ:
Quæ diis hospitibus domini mactare parabat.
Ille celer penna tardos etate fatigat:
Eluditque diu: tandemque est usus ad ipsos
Confugisse deos. superi uetere necari.
Dūque sumus: meritaque luet uicinia pœnas
Impia dixerunt. uobis immunibus huius
Esse mali dabitur. modo uestra relinquite tecta.
Ac nostros comitate gradus: & in ardua montis
Ite simul. parent: & diis præeuntibus ambo
Membra leuant baculis: tardique senilibus annis
Nituntur longo uestigia ponere cliuo.
Tantum aberant summo: quantum semel ire sagitta
Missā potest. flexere oculos: & mersa palude
Cætera prospiciunt: tantum sua tecta manere.
Dumque ea mirantur. dum deflent fata suorum.
Mersa uident: quaeruntque sue pia culmina uillæ.
Sola loco stabant. dum deflent fata suorum:
Illa uetus dominis & iam casa parua duobus
Vertitur in templum. furcas subiere columnæ:
Stramina flauescunt: aurataque tecta uidentur:
Cælataque fores: adopertaque marmore tellus:
Concipiunt baucisque preces timidusque philemon:
Talia cum placido saturnius edidit ore.
Dicite iuste senex & scemina coniuge iusto
Digna: quid optetis. cū baucide pauca locutus
Iudicium superis aperit commune philemon.
Esse sacerdotes delubraque uestra tueri
Poscimus. & quoniam concordes egimus annos:
Auferat hora duos eadem. nec coniugis unquam
Busta mea uideam. neu sim tumuladus ab illa.
Vota fides sequitur. templi tutela fuere:

Annis quoque soluti. Senio cōfecti. Antegradus sacros. Antegradus iannæ templi. Narrarent. Cōme-
morarent. Casus loci. Ea quæ loco illi euenerant. Frondere. frondes emittere. Simul autem ambo in arbor-
res fuere conuersi Philemon in quercū. Baucis uero in Tiliam. Crescente cacumine. Vertice capitis. Innuit
aut capillos in frondes fuisse conuersos. Dū licuit. Donec potuerunt. Frutex. Fructus & arboris cortex.

Thyneus incolā. Thynia regio ē contermina phrygiæ. Vnde thyneus declinari uidet. De gemino corpo-
re. De duobus corporibus Baucidis & philemonis factos. Non uani senes. Veri non falsi. Vanus. n. interdū

Donec uita data est. annis quoque soluti
Antegradus sacros cum starent forte: locique
Narrarent casus: frondere philemona baucis:
Baucida conspexit senior frondere philemon.
Iamque super geminos crescente cacumie uultus:
Mutua: dum licuit: reddebant dicta: ualeque
O coniunx dixere simul. simul abdita texit
Ora frutex. ostendit adhuc thyneus illic
Incola de gemino uicinos corpore truncos.
Hæc mihi non uani. nec erat cur fallere uellent:
Narrauere senes. equidem pendentia uidi
Serta super ramos: ponensque recentia dixi:
Cur deum dii sint: & qui coluere colantur.
Desierat. cunctosque & res & mouerat auctor:
Thesea præcipue: quem facta audire uolentem
Mira deum nixus cubito calydonius amnis
Talibus alloquitur. sunt o fortissime: quorum
Forma semel mota est: & in hoc renouamine māsit.
Sunt quibus in plures ius est transire figuras.
Ut tibi complexi terram maris incolā proteu.
Nam modo te iuuenem. modo te uidere leonē.
Nūc uiolentus aper. nūc quē tetigisse timerent:
Anguis eras. modo te faciebant cornua taurum.
Sæpe lapis poteras. arbor sæpe quoque uideri.
Interdum faciem liquidarū imitatus aquarum
Flumen eras. interdum undis contrarius ignis.
Nec minus autolyçi coniunx erysichthone nata
Iuris habet. pater huius erat: qui numina diuum
Sperneret: & nullos aris adoleret honores.
Ille etiam cereale nemus uiolasse securi
Dicitur: & lucos ferro temerasse uetustos.
Stabat in his ingens annoso robore quercus

& superstitionē quādam aspicientibus iniiciebant. Maris complexi terrā. Nā terra infima est omnium elementorum
quā ita oceanus cōplectitur: ut aer oceanū. aerem æther. ætherem cælum. Nec minus autolyçi contūx. Me-
stre Erysichthonis filia. Autolyçus uero: ut in odyssæi. Home. pater fuit. Antiliæ matris ulyssis decipiendis
ac peierandi scientia a Mercurio donatus. Erysichthone nata. Erysichthon thessalus fuit deorum contemptor:
qui cū cereri nemus cōsecratum ac in eo quercū in qua nympħa habitabat: succidisset: hamadryades illoꝝ mō-
tium incolæ ad cererē cōuenerunt præcantes ut uitam impietatem ulcisceretur. Ea uero & sua & hamadryadū
causā mota numinū contemptorē erysichthonem nouo pœnæ genere assidua fame cruciare decreuit. Vnam
igitur e nympħis ad Famē in ultimā seythiā misit: quæ nomine suo ipsam oraret: ut erysichthonē ita stimula-
ret: ut nullis cibis satiari posset. Cum uero hoc perfecisset fames: erysichthon postea quæ totū patrimonium uen-

fallum ac medicem significat. Interdum stultū.
Iuuenalis. Sic placitū uō q nos distinxit Otho-
ni. Neque erat cur fallere uellet. Hæc cōiunctio
enim subintelligatur. Est namque parenthesis eam
continēs cur senes illi non fuerint mentiti. Eg-
dem pendentia uidi. Argumentis probat lelex
ea quæ narrauit esse uerā. Serta coronæ. a serē
dis floribus dicta. Coronæ autē & in locis & in ar-
boribus sacris appendebantur. Ponens. Appē-
dens. Cura deum dii sint. hoc est. qui curā su-
scipere deorum: dii efficiantur: & qui deos col-
uere: ipsi quoque pro diis colantur. Desierat. Lo-
qui lelex subaudiatur. Et res. Miranda. Erau-
ctor. Lelex uir grauis & fide dignus. Calydonia
us amnis. Achelous. Semel mota ē. Mutata.

In hoc renouamine. in hac renouatione. Ius
est. Facultas & potestas. Ut tibi complexi ter-
rā maris incolā proteu. Proteus oceanū & tethy-
os fuit filius: ut in theogonia Hesiodus scribit. Hic
habuit patriā Pallenem: qua relicta in carpatho
insula regnauit. Fuit autē uates clarissimus: illi celsi-
tēporibus: quæ se in uarias mutabat figuras: de quo
Vergilius quarto georgicorum sic scribit. Est in
carpatho Nuptani gurgite uates Caruleus pro-
teus: magnum qui piscibus æquor: Et iuncto bis
pedum curru mentitur equorum. Hic nūc Emathia
portus patriæque retinuit Pallenem. hūc & nympħæ
uenerantur & ipse Grandæus nereus: nouit nā
quæ oia uates: Quæ sint: quæ fuerint: quæ mox uen-
tura trahantur. & paulopost. Tum uariæ eludet
species atque ora ferarum. Fiet enī subito sus hor-
ridus. atraque tigris. Squamosusque draco: & fulua
ceruice leæna. Aut acré flammæ sonitum dabit: at-
que ita uindis Excidet. aut in aquas tenuis dilapsus
abibit. & quæ sequuntur. Proteus autē idcirco in
uarias figuras se cōmutasse fingit: quod ut Dio-
dorus scribit: rex fuit Aegypti: quæ Aegyptii ce-
tea uocāt. artium & in primis astrologiæ peritus.

Aegyptiis autē regibus mos erat. ut leōis aut tauri
aut draconis priorem partē in capite ferrent in si-
gnia præcipatus. Quādoque uero arborē. quādo
igné quandoque redolentia unguenta. Hæc autē
& ad decorē ornatumque spectabāt: & stuporem
Mestraz
i uarias
formas

Proteus
i uarias
formas

Mestraz
i uarias
formas

amni
stus

ari impendit: unicam quoque filiam nomine Me-
 ren: ut alii taopeida forma ita prestantem: ut a
 Neptuno fuerit raptā: uendere coactus est. Ea
 uero ne serua fieret: cum Neptunum cui sciebat
 se gratam esse: rogasset: ut sui miseretur: illico i
 pilcatorem uetulum eam ipse commutauit: con-
 cessitque: ut in quascunque uellet formas se conuer-
 tere posset. Sed cum sapius emptores precio frau-
 dasset: iamque doli omnes consumpti essent: ery-
 sichthon mēbra propria cum lacerare cepisset:
 dignum impietate sua exitum est sortitus. Et
 nullos artis adoleret honores. Nullas diis uicti-
 mas immolaret. Nemus cerealē. cereri conse-
 cratum. Temerasse. uiolasse. Argumēta. signa.

Vna nemus. Magnitudinem que reus inuicit:
 quae tanta erat: ut sola nemus efficere posset.

Memores tabellae. memoriam eorum continen-
 tes: qui ope illius nymphae: copotes uoti facti fu-
 issent. Trunci modum. Stipitis magnitudinē.

Circumiere. Circumdedere. Nec non & cae-
 tera tantum. Tanto inquit maior reliqua sylua
 erat ea quercus: quanto arbores herbis sunt al-
 tiores. Dryopeius. erysichthon. Dryopes po-
 puli sūt Thessaliae a Dryope rege dicti: unde &
 Thessalia Dryopis fuit appellata. Illa. ab illa

Sacrum robur. sacra quercū. Dedit. Edidit.
 emisit. Decidua. quae decidebatur. Ducere.
 Capere. Contrahere. Discusso cortice. fracto
 aperto. Abrupta ceruice. abscisso collo. Pro-
 fundi. effundi. profluere. Deterrere. Terrore
 dissuadere. Sauiā bipēne crudelē: ut pote: quae ce-
 debat quercū gementem. Thessalus. Erysich-
 thon. Editus e medio de robore. Altera harū
 praepositionum redundat: tantumque uersui non
 etiam sensui necessaria uidetur. Forsitan uero &
 loco illius praepositionis est legendum ac pro etiā
 accipiendum. Instare. Imminere ac propinquas
 esse. Persequitur. peragit. Adducta. attracta.

Prostravit. i terrā deiecit. Attonitae dryades:
 Perterritae arborum nymphae. Vestibus atris.
 Pullis ac nigris luctui conuenientibus. Annu-
 it. Nutu consensit atque promisit. Molitur. Prae-
 parat. Miserabilis. Misericordia dignus. La-
 cerare. laniare. cruciare. Quatinus. quoniam.

Coire conuenire. contraria namque simul esse non
 possunt. Est autem parenthesis causam continēs
 cur fame ceres adere non possit. Oreada. nym-
 pham montanam. oreades namque montium sūt
 nymphae $\alpha\omega\tau\omicron\upsilon\ \omicron\pi\omicron\upsilon\varsigma$. hoc est a monte co-
 gnominatae. Est locus extremis. Topographia
 & loci maxime fami conuenientis descriptio: ut
 tui perpetuis frigoribus sit sterilissimus. Sey-
 thiae glacialis. frigidissimae ubi sunt perpetuae ni-

Vna nemus. uittae mediam memoresque tabellae.

Sertaque cingebant uoti argumenta potentis:

Saepe sub hac dryades feltas duxere choreas;

Saepe etiam manibus nexis ex ordine trunci

Circuere modum: mensuraque roboris ulnas

Quinque ter implebat: nec non & caetera tantum

Siluae sub hac omnis: quantum fuit herba sub illa.

Non tamen idcirco ferrum dryopeius illa

Abstiniuit: famulosque iubet succidere sacrum

Robur: & ut iustos cunctari uidit: ab uno

Edidit haec raptā sceleratus uerba securi.

Non dilecta deae solum: sed & ipsa licebit

Sit dea: iam tanget frondente cacumine terram.

Dixit: & obliquos dum telum librat in ictus:

Contremuit: gemitumque dedit decidua quercus.

Et pariter frondes: pariter pallescere glandes

Cepere: ac longi pallorem ducere rami.

Cuius ut in trunco fecit manus impia uulnus.

Haud aliter fluxit discusso cortice sanguis:

Quae solet: ante aras ingens ubi uictima taurus

Concidit: abrupta cruor e ceruice profundi.

Obstupuere omnes: aliquisque ex oibus aude

Deterrere nefas: sauiamque inhibere bipennem.

Aspicit hunc mentisque praecipue cape praemia dixit

Thessalus: inque uirum conuertit ab arbore ferrum.

Detruncatque caput: repetitaque robora cadit.

Editus & medio sonus est de robore talis.

Nympha sub hoc ego sum cereri gratissima ligno.

Quae tibi factorum poenas instare tuorum

Vaticinor moriens nostri solacia leti.

Persequitur scelus ille suum: labefactaque tandem

Ictibus innumeris adductaque funibus arbor

Corruit: & multam prostravit pondere syluam.

Attonitae dryades damno nemorumque suoque

Omnes germanae cererem cum uestibus atris

Merentes adeunt: poenamque erysichthonis orant.

Annuat his: capitique sui pulcherrima motu

Concussit grauidis oneratos messibus agros:

Moliturque genus poenae miserabile: si non

Ille suis esset nulli miserabilis actus:

Pestifera lacerare fame: quae quatinus ipsi

Non adeunda deae (neque enim cereremque famemque

Fata coire sinunt) montani numinis unam

Talibus agrestem compellat oreada dictis.

Est locus extremis scythiae glacialis in horis

OCTAVVS

Triste solū. sterilis: sine fruge. sine arbore tellus.
 Frigus iners illic habitant pallorq; tremorq;
 Et ieiuna fames. ea se in præcordia condat
 Sacrilegi scelerata iube. nec copia rerum
 Vincat eam: superetq; meas certamine vires.
 Neue uix spatium te terreat: accipe currus.
 Accipe quos frænis alte moderere dracones.
 Et dedit. illa dato subuecta per aera curru
 Deuenit in scythiam: rigidiq; cacumina montis
 (Caucason appellant) serpentum colla leuauit:
 Quæsitâq; famē lapidoso uidit in agro
 Vnguibus & raris uellentem dentibus herbas.
 Hirtus erat crinis: caua lumina. pallor in ore.
 Labra incana situ: scabriq; rubigine dentes.
 Dura cutis: per quā spectari uiscera possent.
 Ossa sub incuruis extabant arida lumbis.
 Ventris erat pro uentre locus. pendere putares
 Pectus: & a spinæ tantū modo crate teneri.
 Auxerat articulos macies: genuumq; tumebat
 Orbis: & imodico prodibant tubere tali.
 Hanc procul ut uidit (neq; enī est accedere iuxta
 Ausa) refert mādata deæ: paulumque morata:
 Quāq; aberat longe. quāq; modo uenerat illuc:
 Visatamen sensisse famē. retroque dracones
 Egit in cemoniam uersis sublimis habenis.
 Dicta fames cereris. quāuis cōtraria semper
 Illius est operi: peragit: perque aera uento
 Ad iussam delata domum est: & protinus intrat
 Sacrilegi thalamos: altoq; sopore solutum
 (Noctis enim tēpus) geminis aplectitur ulnis.
 Seque uiro inspirat: faucesq; & pectus & ora
 Afflat: & in tuacuis peragit ieiunia uenis.
 Functaque mādato fecundum deserit orbem.
 Inq; domos inopes assuetaq; uertitur antra.
 Lenis adhuc somnus placidis erysichthona pēnis
 Mulcebat. petit ille dapes sub imagine somni:
 Oraque uana mouet: dentemque in dēte fatigat:
 Exercetque cibo delusum guttur inani:
 Proque epulis tenues nequicq; deuorat auras.
 Ut uero est expulsa quies: furit ardor edendi:
 Perque auidas fauces immensa q; uiscera regnat.
 Nec mora: quod pōtus. qd' terra. qd' educat aer:
 Poscit: & appositis queritur ieiunia mensis.
 Inq; epulis epulas quærit. quodq; urbibus esse:
 Quodq; satis poterat populo: nō sufficit uni.

ues. scythia autē a scythe iouis filio: qui primum
 arcum & sagittas inuenisse scribitur: fuit deno-
 minata. Frigus iners. pigrum: ab effectu quod
 pigros faciat: & inertes. Pallorq; tremorq;. hi
 sunt perpetui frigoris comites. Sacrilegi. Ery-
 sichthonis. Sacrilegus namq; dicitur q; sacra uo-
 lat atq; furatur. Via spatium. Via longitudo.
 Moderere dracones. regas atq; gubernes. Cur-
 rus autē cereris a dracōibus trahi fingitur. Cau-
 cason appellant. Caucasus mons ē scythia: om-
 nium altissimus. Quæsitâq; famem. Ita famē
 describit poeta: ac si corpus haberet: fecminaq;
 esset fame ica. Hirtus erat crinis. Horridi erāt
 capilli. Labra incana. Valde pallida. Scabri. Famis
 asperi. Extabant. eminebant. Ventris erat p-
 uentre locus. Nihil uentris habebat. Crate spi-
 na. Ossa spinæ cratem appellat ob similitudinē
 ptio
 Articulos. nodos. Immodico tubere. Magno
 tumore. Neq; enim est accedere iuxta ausa.
 Nympha ne famescere inciperet: nō est ausa ad
 famē accedere. Est autem parēthesis causam ex-
 primens cur propius ad famē nympha non ac-
 cesserit. Refert mādata deæ. Cereris mādā-
 ta exponit. In amoniam. thessaliam: quæ sapi-
 us nomia mutauit. Nam & pelagicum argos.
 & Hellas & Dryopis. & græcia & hellenis a regi-
 bus fuit cognominata. Sublimis. alta. per aerē
 nāq; uolabat. Quāuis contraria semper. Neq;
 enim ubi sunt fruges: quæ sunt opera cereris: sibi
 fames pōt eē. Fruges præterea a cerere inuētas
 fames assidue contumit. Ad iussam domū: Ery-
 sichthonis. Fecundum orbem: frugiferū. Ver-
 titur. Reuertitur. Mulcebat. fouebat. Sub ima-
 gine somni. Per insomniū. sibi. n. famescere ui-
 debatur in somno. Oraque uana mouet. Sibi. n.
 frustra mandere uidebatur. Inani cibo. Vantis
 & falsis epulis. Immensa uiscera. Inexplebilis.
 Ardor edendi. Dira fames. Nec mora. sub-
 ito. Quaritur ieiunia. Cōqueritur se ieiunum
 esse.

Plusq; cupit. quanto plura comedebat: tanto plura appetebat erysichthō. Vtq; fretum. Duplici similitudine poeta eleganter ostendit: q̄ in satrabilis esset erysichthonis auuiditas edendi.

Nec satiatur. Nec expletur. Cremat. Comburit. Ipsa turba. Ipsa rerum copia. Petit. Appetit. Quo enim plura igni ligna imponuntur: eo plura absumentur. Semperq; locus fit inanis edendo. Venter edendo non impletur: sed euacuari potius uidetur. Attenuarat. Tenuis ac paruas effecerat. Inattenuata. Non diminuta.

Flāma gulæ. Ardor edendi auuiditas. Demisso in uiscera censu. Consumptio patrimonio.

Non illo digna parente. Cum. n. ipse maxime impius esset: ea fuit tanta pietate: ut nunq; parentem deserere sustineret: quinimo quibuscumq; potuit modis aluerit. Dominum generosa recusar. causa cur dominum recusaret: generositas erat. Raptæ uirginitatis. ereptæ. Iam enim neptunus eā uittiarat. Hæc neptunus habebat. Exponit poeta id quod puella tacuerat: Eā a neptuno fuisse raptam. Qui prece non sprete. exauditis precibus. Modo pauloante. Hero. Domino cui a patre erysichthōe fuerat uēdita. Pudentia æra. Hamos ex ære cōfectos. est enim metonymia. Calas. occultas. Sic mare compositum. optandi ē aduerbium sic hoc loco. Nam stantem in litore uidi. Parenthesis est. continēs asseuerationem. Neq; enim uestigia longius extant. Significat eam longius non processisse. cū pedum uestigia non appareant. Bene cedere. In bonū sibi cedere. Sensit cognouit. Animaduertit. Resecuta rogātem. his uerbis se interroganti respondit. Oneratus. sollicitus. Inhæsi. intentus fui. Sic has deus æquoris artes. Ambigue dictum. & partem piscandi nanq; & raudes quibus utebatur: intelligere possumus. Et uerso dominus pede pressit harenam. Retrocessit. per harenā. Sua forma. Virginis propria. Suam. Filiā subaudiamus. Transformia. Quæ possint transformari in uarias figuras. Non iusta. Iniusta utpote per fraudes & dolos quæsitā.

Vis tamen illa mali. Illa morbi uiolentia. Nonna pabula. nouissimos & ultimos cibos.

Plusq; cupit: quo plura suam demittit in aluuium. Vtq; fretum recipit de tota flumina terra: Nec satiatur aquis: peregrinosq; ebibit. amnes: Vtq; rapax ignis non unq; alimenta recusat: Innumerasq; faces cremat: & quo copia maior Est data: plura petit: turbaq; uoracior ipsa est. Sicepulas omnes erysichthonis ora prophanæ Accipiunt: poscuntq; simul. cibus omnis in illo Causa cibi est: semperq; locus fit inanis edendo. Iamq; fame patrias alti; uoragine uentris Attenuarat opes: sed in attenuata manebat Tum quoq; dira fames: implacateq; uigebat Flamma gulæ. tandem demisso in uiscera censu Filia restabat non illo digna parente. Hæc quoq; uēdit iops. dominū generosa recusar Et uicina suas tendens superæquora palmas: Eripe me domino: qui raptæ præmia nobis Virginitatis habes ait. hæc neptunus habebat: Qui prece non sprete: quāuis modo uisa sequēti Esset hero: formāq; nouat: uultumq; uirilem Induit: & uultus pisces capientibus aptos. Hanc dominus spectans. o q; pendentia paruo Aera cibo cēlas moderator arundinis inquit: Sic mare compositum. sic sit tibi piscis in unda Credulus: & nullos nisi fixus sentiat hamos: Quæ modo cum uili turbatis ueste capillis Littore in hoc steterat (nā stantē in littore uidi) Dic ubi sit. neq; enim uestigia longius extant. Illa dei munus bene cedere sensit: & a se Sequæri gaudens his & resecuta rogantem. Quisquis es ignoscas. in nullam lumina partem Gurgite ab hoc flexi: studioq; oneratus inhæsi. Quoq; minus dubites: sic has deus æquoris artes Adiuuet: ut nemo iam dudum littore in isto: Me tamen excepto: nec foemina constitit ulla. Credidit: & uerso dominus pede pressit harenā: Elususq; abiit. illi sua reddita forma est. Ast ubi habere suam transformia corpora sensit: Sepe pater dominis dryopeida tradit. at illa Nunc equa. nūc ales. mō bos. mō ceruus abibat: Præbebatq; auido non iusta alimenta parenti. Vis tamen illa mali postquā cōsumpserat omnē Materiam: dederatq; graui noua pabula morbo: Ipse suos artus lacero diuellere morsu Ccepit: & infelix minuendo corpus alebat.

NONVS

Externis, alienis transformationibus. O iuuenes, Theseum & Iolega alloquitur Achelous. Numero finita potestas, in tres enim solum uarias figuras se conuertere poterat Achelous, in hominem, in anguem, in taurum. Telo, cornu quo ab Hercule: ut in sequenti uolumine narrabit: fuit priuatus. Gemitus, suspiria quibus significat se ualde effracto cornu dolere.

Raphaelis Regii in nonum metamorphoseos
Ouidii librum enarrationes.

Quid moror externis: etiam mihi saepe nouadi
Corporis o iuuenes numero finita potestas.
Nam modo quod nunc sum uideor, modo flector in angue.
Armenti modo dux uires in cornua fumo:
Cornua dum sumpsi, nunc pars caret altera telo
Frontis: ut ipse uides, gemitus sunt uerba secuti:

P. Ouidii nasonis metamor. Liber nonus.

Vae gemitus truncaque deo
neptunius heros

Causa rogat frontis: cum sic
calydonius amnis

Cepit inornatos redimitus
arundine crines.

Triste petis munus, quise-
nim sua praelia uictis

Comemorare uelit: referam tamen ordine, nec tam
Turpe fuit uinci: quam contendisse decorum:
Magnaque dat nobis tantus solatia uictor:
Nomine si qua suo tandem peruenit ad aures
Deianira tuas: quondam pulcherrima uirgo:
Multorumque fuit spes inuidiosa procorum:
Cum quibus ut soceri domus est intrata petiti:

dono dedit. Ex quo quidem plerique talem educunt historiam. Acheloum, n. sicut flumina reliqua tauri comparant obsonos ipsos & alueorum circumflexiones: quas cornua uocant. Draconi quoque pro obliquatam ipsius magnitudinem. Hercule quoque omnibus aliisque mortalibus beneficium oeneo affinitate coniunctum aggeribus & fossis fluuii propter raram & danose labentem coercuisse aiunt: eaque regionem fertilissimam reddidisse. hocque amalthææ cornu esse. Hoc uero idem & Dio. in. v. bibliothecæ scribit. hercules inquit in calydoniorum gram fluuium acheloum in alium cursum diuertens plurimos agros ex aqua irrigatione fertiles præsinit: cuius rei & poetae quidam meminere scribentes cum acheloo hercule sub tauri specie certasse: quod cum in congressu tauri alterius cornu fregisset: Aetolis illud quod amalthææ cornu uocant dono dedit fructuum omnium uariarum, malorumque eiusmodi pomorum copia repletum. Fingunt uero poetae acheloi cornu fossam a fluuii ductam, pomis uero: ac malis punicis & racemis monstrari regionis fertilitatem: quod fluuii humor praesertim amalthææ uero cornu durum esse aiunt: quae ex re operis illius difficultas significatur. Neptunius heros, Theseus neptuni nepos. Trunca frontis, mutilata, altero, n. cornu carebat.

Redimitus crines, cinctos habens crines. Arundine corona ex arundinibus confecta: quibus fere fluuiorum ripae abundant. Taurus uictor, quibus hercules fuit. Nomen si qua suo tandem. Narrare incipit achelous certamen sibi pro Deianira nuptiis susceptum. Si qua, Deianira, qua uacat, neque exposcitur a sensu: tantumque carmine explet: quale illud apud Verg. Si quae fata sinant. Tandem aliquando. Tandem, n. ut Propertius scribit interdum aliquando significat. interdum pro supuacuo ponitur, interdum affectui & indignationi seruit. Ut Cicero, quousque tandem abutere patientia nostra Catilina. Multorum procorum, proci dicuntur qui aliquam uxorem poscunt: a precando declinatum. Nam procare est poscere. Unde & procaeces meretrices: ab assidue poscendo uocantur. Domus est intrata, participium passiuum contra grammatices rationem formatum. Soceri petiti, appetiti soceri Oenei.

Vae gemitus, Herculis luctam cum Acheloo in huius uoluminis initio ita describit poeta: ut & librum libro & fabulam fabulae eleganter conectat: uariasque Acheloi transfigurationes inter luctandum exponat. Cum in Deianiram oenei calydoniae regis filiam cum multis aliis hercules Achelous petissent: uirgis pater decreuit: ut is illa possideretur: qui in luctae certamine superior esset. Cum igitur alii cessissent: hercules atque Achelous in eam luctam: in qua cum alter uirtute superior esset: achelous ad notas artes decurrat: ac cum se & in anguem & in taurum frustra mutasset uictus: alterque cornu mutilatus pudore se in suum fluuium coniecit. Nymphae uero cornu illud suscipientes omni fructuum genere repleuerant: cornuque copia appellauerunt, hoc uero inde factum esse Strabon est auctor: quod cum Achelous limo quem ducit: limites semper confunderet: bella inter aetolos & acarnanes uicinos fiebat. Cumque arbitri nulli essent: armis non iudicio decertabant. Victoriam uero reportabant: quod plus uiribus ualebant. Quare cum Hercules fluuium danose labentem aggeribus & fossis intra alueum cohibuisset tanquam debellasset Acheloum uictoriae praemium reportauit. Oenei filiae deianira nuptias. Eam quidem sophocles tragicus hoc modo loquentem inducit. Procus sane mihi amnis fuerat Achelous qui tribus me formis a patre petiit: manifestus, n. incesit taurus: alias tortus uarias per notas draco, aliquid quando mole ualida bouis praese ferens fronte. Addunt nonnulli Amalthææ cornu caprae id esse quod hercules ab Acheloi fronte effractus oeneo

Herculis cum Acheloo certamen

Parthaone nate. Oeneus rex Aetolia Parthao-
nis fuit filius. Suae nouerca. iunonis cuius iussu
tot labores adierat. Contra ego. e contrario. Tur-
pe deum mortali cedere dixi. esse subaudiatur.

Mo: tali homini. nondum. n. hercules in deo-
numz fuerat trāslatus. Dominum me cernis
aquar. achelous natiq; fluius est inter acarna-
niam Aetoliamq; labens. Popularis. ex tuo po-
pulo unus. aliquando popularis gratum populo
significat. Tantum ne noceat. solū modo inquit
mibi id nō noceat rogo: q; iuno deoꝝ regina me
nullo odia. profequitur: neq; mihi ullam irrogat
poenam. Ea uero inquit herculi potius ob esse q̄
pdesse debere. Nam quo te iactas. Dilemato
colligit Achelous iouem: aut falso herculis patrē
dicit: aut esse ignominiosum: ut qui ex adulterio il-
lū generit. Alcmena matre. alcmena electryo-
nis & Lysidices filia fuit uxorq; Amphitryonis:
ex qua Iuppiter in amphitryonem conuersus her-
culem suscepit. Elige fictum. Esse iouem malis.
patrem subaudiamus. Est autem dilemato i quo
utrum cōceditur reprehenditur. Si. n. fictum ac
falsum patrem sibi esse iouē eliget Hercules: nul-
lo ipsi erit honori. Sin. uerz. apte fatebitur se esse
natum ex adulterio. hoc igitur argumento hercu-
les uictus: in pugnam indignatus descēdit. Per
dedecus. per ignominiam ex matris adulterio p-
ueniētem. Toruo lumine. trucidibus oculis: qua-
les iratis indignatisq; conueniunt. Viridem uest-
stem. tales. n. fluiorum diis attribuiuntur. Elegā-
ter autem eorum habitum effingit: qui se prapa-
rant luctae. Varas manus. inflexas & curuas. nā
uari dicuntur qui crura habent obtusa. Unde &
uarices appellant uena: in suris inflexa: uel obtu-
ta: ut Marcellus tradit. In statione. in loco ad re-
sistendum apto. Modo. nuper. Magna super-
ba. Ille cauis hausto. luctaturi sua inuicem cor-
pora puluere aspergebant: quo se ualidius com-
prehendere possent. Hausto puluere. suscepta
harena: quae haphæ uocat. Captat. capere co-
natur. Mea grauitas. meum pondus. Certi nō
cedere. qui decreueramus alteri non cedere. ele-
ganter autem ea omnia describit: quae a luctato-
ribus fieri solent. Non aliter uidi. hac similitudi-
ne ostendit Achelous quanto impetu cum her-
cule fuerit congressus. Quomodo maneat. quē ex-
pectet. Sine pfectu. effectu. Adducta brachia.
circunducta. circumdata. Cerrum est mihi. de-
creui inquit uera confiteri. Si qua fides. est. uer-
bis meis subaudiatur.

Accipe me generum dixi parthaone nate.
Dixit & alcides. alii cedere duobus.
Ille iouem socerum dare se: famamq; laborz:
Et superata suē referebat iussa nouerca.
Contra ego turpe deum mortali cedere dixi.
Nondū erat ille deus. dominū me cernis aquarū
Curfibus obliquis inter tua regna fluentem.
Nec gener externis hospes tibi missus ab oris:
Sed popularis ero: & rerum pars una tuar.
Tantum ne noceat: quod me nec regia Iuno
Odit: & omnis abest iussor: poena laborz.
Nam quo te iactas alcmena matre creatum:
Iupiter aut falsus pater est: aut erimine uetus.
Matris adulterio patrem petis. elige fictum
Esse iouem malis. ante per dedecus ortum.
Talia dicentem iam dudum lumine toruo
Spectat: & accensa nō fortiter imperat irā.
Verbaq; tot reddit. melior mihi dextera lingua ē.
Dū modo pugnando superē: tu uince loquēdo:
Cōgrediturq; ferox. puduit mō magna locutum
Cedere. reieci uiridem de corpore uestem.
Brachiaq; opposui: tenuiq; a pectore uaras.
In statione manus: & pugne membra parauī.
Ille cauis hausto spargit me puluere palmis:
Inque uicem fuluæ tactu flauescit harena.
Et modo ceruicem. modo crura micantia captat:
Aut captare putes: omniq; a parte laceffit.
Me mea defendit grauitas. frustra q; petebar.
Haud secus ac moles: q̄ magno murmur fluctus
Oppugnant. manet illa: suoq; est pondere tuta.
Digredimur paulū: rursusq; ad bella coimus.
Inque gradu sterimus certi nō cedere: eratque
Cū pedes iunctus. totoq; ego pectore pronus
Et digitos digitis: & frontem fronte premebam.
Non aliter uidi fortes concurrere tauros:
Cum præcium pugnatoto nitidissima saltu
Expetitur coniunx. spectant armenta: pauentq;
Nescia: quem maneat tanti uictoria regni.
Ter sine profectu uoluit nitentia contra
Reicere alcides a se mea pectora: quarto
Executit amplexus: adductaque brachia soluit:
Impulsumq; manu (certum est mihi uera fateri)
Protinus auertit: tergoq; onerosus inhæsit.
Si qua fides (neq; enim ficta mihi gloria uoce
Queritur) iposito pressus mihi monte uidebar:

NONVS

Vix tamen inferui sudore fluentia multo
 Brachia. uix solui duos a corpore nexus.
 Instat anhelanti: prohibetq; resumere uires.
 Et ceruice mea potitur. tum deniq; tellus
 Pressa genu nostro est: & harenas ore momordi.
 Inferior uirtute meas diuerto ad artes:
 Elaborq; uiro longum formatus in anguem:
 Qui postq; flexos sinuauit corpus in orbes:
 Cumq; fero moui linguam stridore bisulcam:
 Risit: & illudens nostras tiryntius artes:
 Cunarum labor est angues superare mearum.
 Dixit. & ut uincas alios acheloe dracones:
 Pars quota lernæ serpens eris unus echidnæ:
 Vulneribus fœcunda suis erat illa: nec ullum
 De centum numero caput est impunerecisum:
 Quin gemino ceruix herede ualentior esset.
 Hanc ego ramosam natis e cede colubris:
 Crescentemq; malo domui: domitãq; reduxi.
 Quid fore te credis? falsum qui uersus in angue
 Arma aliena moues? quem forma precaria celat:
 Dixerat: & summo digitorum uincula collo
 Iniicit. angebat ceu guttura forcipe pressus:
 Pollicibusq; measq; pugnabam euellere fauces.
 Sic quoq; deuicto restabat tertia tauri
 Forma trucis. tauro mutatus membra rebello.
 Induit ille toris a leua parte lacertos.
 Admissumq; trahens sequitur: depressaq; dura
 Cornua figit humo: meq; alta sternit harena.
 Nec satis hoc fuerat: rigidũ fera dextera cornu
 Dum tenet: infregit: truncaq; a fronte reuellit.
 Naiades hoc pomis & odoro flore repletum
 Sacrarunt: diuesq; meo bona copia cornu est.
 Dixerat: & nympheritu succincta diana
 Vna ministrarum fufis utrinque capillis
 Incessit: totumque tulit prædiuite cornu
 Autunum: & mensas felicia poma secũdas.
 Lux subit: & primo feriente cacumina sole
 Discedunt iuuenes. neq; enim dum flumina pacẽ
 Et placidos habeant lapsus: totaq; residant:
 Operiuntur aquæ. uultus achelous agrestes

Anhelati. difficulter respirati. Et ceruice mea
 potitur. collũ meum capit. Diuerto. cõuertor.
 Meas artes. mihi ingenitas pprias. Elaborq;
 uiro. effugio e manibus herculis uiri fortissimi.
 Sinuauit. contraxi. Orbes. spiras. Stridore. si
 billo. Cunax meax. meã infantiã. nã cum i cu
 nis esset hercules duos angues a Iunone imissos
 manibus phensos strangulauit. unde illum græ
 ci: ut scribit Diod. q; opa iunonis gloriam foret:
 adeptus: heraclea dixere. hoc est iunonis gloriã
 cũ antea alcæus uocaretur. nã Ἡρα Ἰuno. κλεος
 gloria dicitur. Ut uincas. ut te uincere cõcedã.
 Pars quota. ac si diceret minia. Lernæ echid
 næ. hydræ lernæam paludẽ infestantis. nam her
 cules scribitur interfecisse hydrã cetum capita
 habentem: ea uiuacitate: ut uno reciso duo q̄pri
 mum subnascerent. eam tandẽ hercules domuit
 igni. Echidna aut latine uipã dicitur. Ramosam: mul
 ta capita ueluti ramos habentẽ. Gemino hære
 de. duobus successoribus. nam uno capite reciso:
 duo renascebant. Vnde etiã excetra a latinis di
 cta ẽ: ut tradit Seruius: q; uno capite exciso duo
 succrescebãt. Crescentemq; malo domui. malo. n.
 suo crescere uidebat hydrã: cũ uno capite reciso
 duo subnascerent. arte aut eã domuit hercules:
 ut scribit Diod. Iolao. n. mãdauit: ut recisã cer
 uicem face accensa ne efflueret sanguis: inureret.
 Forma scarta. aliena quã scẽ uideris esse cõse
 cutus. Precariũ. n. dicitur: ut tradit Iuriscõsulti: q;
 scibus alicui utendũ concedit tantisp dũ is q; cõ
 cessit repetat. Pugnabã. cõtendebã. Rebello.
 bellũ resumo. Induit. iniicit. Truncaq; a fronte
 reuellit. hoc est reuellendo cornu truncã effecit
 frontẽ. Diuesq; meo bona copia cornu. acheloi
 cornu a naiadibus repletũ uãrtis fructibus copię
 fertilitatis deã fuit dicatũ. quod idcirco fingit: ut
 pauloante diximus: q; hercules in Calydoniorũ
 grã fluuiũ achelou in aliũ cursũ diuertẽs plu
 rios agros ex aquã irrigatiõe fertiles p̄stitit. ato
 lis aut dono dedisse illud q; amalthæ cornu uo
 cant: fingit fructuum oĩum copia repletũ. In. v.
 autem fastorũ. Out. aliam de amalthæ cornu fa
 bulam refert. nam amalthæam: quã Iouis lac sbe
 bat: atq; e cornibus in arbore fregisse aut. quod
 qdẽ nympha sustulit: cinxitq; recentibus herbis.
 Et plenũ p̄ois ad iouis ora tulit. Ille ubi res calite
 nuit: solioq; paterno Sedit: & iuncto nil ioue ma
 ius erat: Sidera nutricem nutricis fertile cornu se
 cit: q; dominæ nunc quoq; nomen habet. Dio.
 uero de copię cornu aliam quoq; narrat histori
 am. Hammonẽ siquidẽ scribit iuxta ceraunios
 montes ambulantem cõspectã uirginem noĩe

Achelo
us in an
guem.

Hydra.

Achelo
us i tau
rum
Copię
cornu

amalthæam forma pulcherrimã adamasse: filiãq; ex ea suscepisse specie ac robore corporis insignẽ. Amalthæ
 am uero ppinquã regiõĩ p̄fecisse cornu bouis p̄simili: ex quo occidũ cornu fit nominata. Quã qdem cũ ui
 neis aliisq; frugiferis arboribus cõsita foret: ab amalthæa q; possideret: amalthæ cornu fuit denominata: unde
 optima quãq; fertilissimaq; terra copię cornu appellari cõsueuit. hoc ẽ. κερκσ αααλαειδσ. Prædiuite. ple
 nissimo. Totũ autunum. oēs autũni fructus. Secũdas mēsas. primã mēsa carnũ erãt. secũdã pomorũ. Ca
 cumina. modũ uertices & sũmitates. significat aut illos primo mane recessisse. Residant. decrescãt. Vultus

agrestes. deturpatos ob cornu a fronte reuulsu.
 Decoris. pulchritudinis. Fronde saligna. salicis ramo. Capitis danum. cornu ablatu. Atte nesse ferox. expositurus poeta lychæ mistri herculis mutatione in saxu. Nessi centauri eadē deianiraq; zelotypian describit. nā hercules deianira potius cū uino calefactus eurynomū pueri Architelii filium ministrātem: paruoq; errore lapsu inter coenandū pugno ictum occidisset: in uisus ex calydonia dolor perculsus: una cū uxore discessit in patriā festinās. forte autē euenit ut euenum fluuiū: q; maxie excreuerat. tuto trāsire posse nō uiderent: nisi nessus cētaurus: q; scio uiatores trāsmittebat: se deianiram trāfuectuz pollicitus foret. Eā igitur hercules cū nessu cōmisisset: intrepide fluuium tranauit. At nessus puellæ pulchritudine captus cū eā aspōraret: ab hercule sagitta hydræ sanguinæ tincta trāsfixus cum more retur: deianira psuasit tunicæ suæ uim amatoriā inesse: quæ herculē ab amore aliq; mulieris aueraret: si eam indueret. Cum autē Deianira accepisset herculē amor Ioles euryti filia: esse captū: tunicā a Nessu dono datā lychæ famulo tradidit domino pferendam eam uero cū sacrificaturus induisset hercules: maximis cruciatibus affectus ī furorēq; cōuersus lycham ex Gæneo mōte: ubi Ioui sacrificabat: in Euboicum mare coniecit: q; deoz miseratione in scopulum corpori humāo similem fuit cōmutatus. Ipse uero hercules areu sagittisq; philoctetæ traditis: in pyra se composuit: homineq; deposito in deoz sedes fuit trāsstat. Eueni. euenus fluuius est ætolia: in corynthia cum sinum labens ab eueno: qui se in illum præcipitauit cognominatus. nam ætea lycormas appellabatur. Scitusq; uadoz. peritus looz trāsitus præstantium. Sistetur. collocabitur. Aonijs. thebanus. hercules. Aonia. n. cum bæotia eadem est. Pavidam calydonida. timidam deianiram calydoniam. Ipsum. nessum. centaurus enim erat. Miserat. iecerat. Fallere depositū. fraudare herculem deposito: & deianira illi commissa. depositum. n. dicitur quicquid alicui traditur custodiendum. Orbis paterni. rotæ Ixiōis patris tui: qbus assidue apud inferos uerritur pp̄ interpellatam de stupro iunonem. Ope eagna. uelocitate equi. Centauri. n. equinos habent pedes. Extrabat ferrum de pectore aduncū. extra stabat. significat autē tergum cum pectore fuisse trāsfixum. Qd simul euulsū est. q. postq; fuit extractum. Per utrūq; foramen. & tergi & pectoris. Tabe. sanguine. Et calido uelamina tincta cruore. Sic qdem Oui. Diodorus uero inq; Nessum moriturū: cū iam Deianiram cognouisset: pollicitus ei fuisse se amoris medicamentum tradituz: quo nullam præter se mulierem aliam hercules appeteret. Iussit igitur semie quod ex se deflexerat cum oleo & sanguine e sagitta fluente immixto herculis tunicam tingere. quo dato consilio cum expirasset: illa infcō hercule quod mandatum erat perigit. Iritamen. prouocationem: ac stimulationem. Longa mora. longum interualum. Victor ab oechalia. hercules ut scribit Dio. in oechaliam contra euryti liberos ob Iolen uxorem sibi denegatam exercitum duxit: urbēq; capta Euryti filios Toxum. Molionem. & Picium occidit: ac Iolen captiuā

Et lacerum cornu mediis caput abdedit undis.
 Hunc tamen ablati domuit iactura decoris:
 Cætera sospes habet. capitis quoq; frōde saligna
 Aut superimposita celatur arundine damnum.
 At te nesse ferox eiusdem uirginis ardor
 Perdiderat uolucris traiectum terga sagitta.
 Nanq; noua repetens patrios cū coniuge muros
 Venerat e ueni rapidas ioue natus ad undas.
 Vberior solito nimbis hyemalibus auctus:
 Vorticibusq; frequens erat: atq; impuius amnis.
 Intrepidum pro se. curam de coniuge agentem
 Nessus adit: membrisq; ualens scitusq; uadorū.
 Officioque meo ripa sistetur in illa.
 Hæc ait alcide. tu uiribus utere nando.
 Tradidit aonius pavidam calydonida nessu:
 Pallentemq; metu fluuiūq; ipsumq; timentem.
 Mox ut erat pharetraq; grauis spolioq; leonis
 (Nā clauam & curuos trās ripā miserat arcus)
 Quandoq; dem cœpi: superentur flumina dixit.
 Nec dubitat: nec qua sit clamentissimus amnis
 Quærit: & obsequio deferri spernit aquarum.
 Iamq; tenens ripam missos cum tolleret arcus:
 Coniugis agnouit uocem. nessuq; paranti
 Fallere depositum. quo te fiducia clamat
 Vana pedum uolente rapit: tibi nesse biformis
 Dicimus. exaudi. nec res intercipe nostras.
 Si te nulla mei reuerentia mouit. at orbis
 Concubitus ueritos poterat inhibere paterni:
 Haud tamen effugies: quis ope fidis equina.
 Vulnere non pedibus te consequar. ultima dicta
 Re probat: & missa fugientia terga sagitta
 Traiecit. extrabat ferrum de pectore aduncum:
 Qd simul euulsū est: sanguis p utrūq; foramen
 Emicuit mixtus lernēi tabe ueneni.
 Excipit hunc nessus. neq; enim moriemur in litis:
 Secum ait & calido uelamina tincta cruore
 Dat munus rapte uelut iura men amoris.
 Longa fuit mediū mora temporis: actaq; magni
 Herculis implerant terras: odiumq; nouerca.
 Victor ab oechalia Cœnæo sacra parabat

Vruidit: conata manu laniare capillos:
 Fróde manū ípleuit. fródes caput oē tegelāt,
 At puer amphifus (nāq; hoc auus eurytu illi
 Addiderat nomen) materna rigescere sensi
 Vbera. nec sequitur ducentem lacteus humor.
 Spectatrix aderam fati crudelis: opemq;
 Nō poterā tibi ferre soror: quātūq; ualebam
 Crescētem truncū: ramosq; amplexa moralar.
 Et fateor uolui sub eodem cortice condi,
 Ecce uir andrēmō genitorq; miserimus ad sunt:
 Et quærunt dryopen. dryopen quærentibus illis
 Ostendi loton. tepido dant oscula ligno;
 Affusiq; suæ radicibus arboris herent.
 Nil nisi iam faciēs: quod nō foret arbor: habebat
 Cara soror. lachrymę misero de corpore factis
 Irrorant foliis: & dum licet: oraq; præstant
 Vocis iter: tales effundit in aera questus
 Si qua fides miseris: hoc me per numina iuro
 Non meruisse nefas. patior sine crimie pœnam.
 Viximus innocuæ. si mentior: arida perdam:
 Quas habeo frondes: & cæsa securibus urar.
 Hunc tamen infantem maternis demite ramis:
 Et date nutrici: nostraq; sub arbore sepe
 Lac facitote bibat: nostraq; sub arbore ludat:
 Cumq; loqui poterit: matrem facitote salutet.
 Et tristis dicat. latet hoc in stipite mater.
 Stagna tamē tæat. nec carpat ab arbore flores.
 Et frutices omnes corpus putet esse dearum.
 Care uale coniunx: & tu germana paterq;
 Qui si qua est pietas: ab acuta uulnere falcis:
 A pecoris morsu frondes defendite nostras.
 Et quoniam mihi fas ad uos incumbere nō est:
 Erigite huc artus: & ad oscula nostra uenite
 Dum tangi possum: paruūq; attollite natum.
 Plura loqui nequeo. nā iam per candida mollis
 Colla liber serpit: sūmoq; cacumine condor.
 Ex oculis remouete manus. sine munere uestro
 Contegit inductus morientia lumina cortex.
 Desierat simul ore loqui. simul esse: diuque
 Corpore mutato rami caluere recentes.
 Dumq; refert Iole factum mirabile: dumq;
 Eurytidos lachrymas admoto pollice siccāt
 Alcmenæ: flet & ipsa tamen: compescuit omnē
 Res noua tristitiam. nam limine constitit alto
 Pene puer: dubiaq; tegens lanugine malas

Addiderat nomen. parenthesis est. indiderat
 autem rectius legeretur. hoc ē imposuerat. Nā
 Indi nomina proprie dicuntur. Rigescere. ri/
 gida ac dura fieri. Ducentem. trahentem. sugē
 rem ubera. Lacteus humor. periphraſis lactis
 Fati. mortis. hæc autem lachrymans Iole cō/
 memorabat. Morabar. retinebam. Genitor
 que. Eurytus. Tepido ligno. adhuc tepido: ut i
 quod paulo ante dryope fuerat transmūtata.

Affusiq; prostrati. Suæ arboris. in quam & fi
 lia & uxor sua fuerat cōuersa. Cara soror. apo
 strophe qua Iole significat se casu sororis uehe/
 menter dolere. Irrorant. roris modo stillant in
 folia. Dum licet. donec potest. Questus. que
 relas. Hoc nefas. hoc supplicium. pro eo quod
 sequitur id quod antecedit: positum est. nefas nā
 q; & scelus præcedit: sequitur supplicium. Si
 ne crimine. sine culpa. Innocuæ. innocentes.

Demite. deripite. detrahite Hoc in stipite. in
 hoc tronco. Ex frutices omnes. arbusculas om
 nes. est enim frutex in edius inter arbores & her
 bas. nam neq; ad arboris magnitudinem perue
 nit: neq; p hyemem: ut herba areſcit. Dearū.
 nympharum. Incumbere. iclinare. Mollis li
 ber. cortex. unde & libri sūt dicti: quod i libris.
 hoc est arborum corticibus antiqui scribebant.

Sine munere uestro. officio. Nam morientum
 oculi a proximis consanguineis cludebantur.
 Simul esse. mulier subaudiatur. nam arbor eē
 nō desierat. Eurytidos. Ioles Euryti filia. Nā
 limine. constitit alto. Iolau: ut scribit Solinus:
 Iphicli herculis fratris fuit filius: qui cum ad de
 crepitam peruenisset ætatem herculis precibus
 ab Hebe iuuenili ætati sui restitutus. Dubia la
 nugine. quæ uix uidebatur ob tenuitatem. Est. n.
 lanugo barba q; prima ab adolescentibus emitt
 ti consueuit.

Iunonia hebe: Iunonis filia quæ herculi in cælū translato iupisit. nā ferūt iouē iunōi p̄suasisse: ut herculē se fingeret genuisse: matrisq; erga eū deiceps beniuolentiā ostēderet. Cū igit̄ Iuno lectū ascēdisset: sūptū iuxta corpus herculē p̄uestes inferius in terrā demisit uerū partū intacta: sicut etiā nūc in filioꝝ adoptiōe obseruat̄ barbari. Iunonis igit̄ opa post hūc partū hebe herculi nupsit. Viri. mariti herculis. nā hercules in numeꝝ deoꝝ relatus: uel iunone cēsentiēte heben duxit uxore. Talia bona. ut quēq; iuuenili ætati restituar. Themis. dea ē iusticiæ themis & diuinādi & religiōis: quæ nihil sceleris i iunū eē p̄mittit. Nā iā discordia thebæ bella mo-

Callirhoe
pueri i
iuuenes

uent. amphiarus oiclei filius uates clarissimus cum se a bello thebano non reuersurū p̄uidisset: a polynicæ nullis scibus adduci poterat. ut illi interesset: quare polynices aureum illud monile a uenere hermione dono datum: eripylæ Amphiarai uxori: quo belli societatem uiro persuaderet largitus ē. Cum uero eo tempore Amphiarus adrastusq; de regno dissentirent: ad Eripyles amphiarai uxoris adrastiq; sororis iudicium omnium dissensionum detulerunt. Illa uero p̄ amphiarao quidē sententiā tulit: sed ut belli thebis inferēdi locius adiutorq; esset. Ceterq; amphiarus existimās se ab uxore proditū Alcmaoni filio mādauit: ut post suum obitum Eripylen necaret. Cum uero amphiarus: quo die primū thebas puenit: una cū curru & equis terræ hiatu fuisset absorptus: alcmaon p̄ris mādati memor matrē interfecit: quo qdem facinore i insaniam uersus ac furis agitatul ad phegeū Alphefibeæ patrē cupiens purgari cōfugit. Alphefibeæ uero cum monile maternum dono dedisset eā uxore duxit. ad achelōi deide profectus eius filiam Callirhoen adamauit: a qua cū monile illud eflagitare: ad Alphefibeam rediit ipsum monile repetiturus. Ceterum a themeno & axiōe alphefibeæ fratribus fuit interfectus: quos postea alphefibeæ ipsa: ut maritum ulcisceret interemit: id quod apte scribit Propertius: cū inq̄. Alphefibeæ suos ulta ē p̄ cōiuge fratres. Sanguinis & cari uicula rupit amor. Callirhoe at̄ alcmaonis uxor Iouē rogauit ut filios adhuc ipuberes iuuenes efficeret: quo de p̄re uulione suscipe possent: q; cū iupiter cōcessisset: rep̄te e pueris uiri effecti fuerūt. Discordia bella. epitheton belli est p̄priū. bellū at̄ thebanū ab Eteocle & Polynice fratribus susceptū: uel carmiē Papinii nouissimū ē. nā ut scribit Diod. Eteocles ac polynices cēdipi filii: cū ad uirilē puenissent ætatē: cognouissentq; laium priorē Iocastæ matris maritū ab cēdipo filio ab Apollinis oraculo reuertēte interfectum: ac Iocastā matrē ab cēdipo filio uxore ductā: seq; ex tā funestis ortos nuptiis: ut eius essent filii: cuius fratres quoq; merito uocaret̄: cēdipū quidē ipsum domo egredi p̄pter dedecus nō pmiserūt. Regnū uero iter se eo foedere diuiserūt: ut alternis annis imperarent. Primusq; imperii annus Eteocli natu maiori cederet. Ceterū ex acto. āno cū regnū reposcētū fratri nō traderet: Polynicis ad Adrastū Regē cōfugit: cuius filiā noīe Argiā cū uxore accepisset: itādē a socero: undiq; cōtractis auxiliis istructus ad oppugnādas Thebas cū sex aliis ducibus Adrasto. Tydeo. Amphiarao. Capaneo. Hippomedōte. & Parthenopæo p̄fectus ē. Capaneusq; nisi ab ioue uinci. Capaneus unus fuit ex septē ducibus: q; Thebas obsederūt: q; cū deoꝝ cōtēptor eēt: scalisq; Thebas oppugnare primus omnium cōepisset: tāta mole lapidū a Thebanis obrutus ē: ut scribit Vegetus: ut fulminibus a ioue singat̄ extictus

Fietq; pares in uulnere fratres. Eteocles & Polynices cēdipi filii: p̄pter quos bellū illud thebanū fuerat susceptū: mutuis uulneribus cōciderūt. Subducta tellure. subtracta terra. nā hiatu terræ absorptus ē amphiarus Ultus erit. ulciscēt. nā Amphiarus se ab uxore p̄ditū cognoscēs alcmaoni filio mādauit: ut post obitū suum Eripylen pimeret: q; qdē cū executus eēt: facti cōsciētia i ilianiā cōuersus ē. Natus. filius amphiarai alcmaō q; patrē ulciscēdo pius. occidēdo uero matrē ipius fuisse iudicat̄. Exul mētis. demēs atq; furiosus. Domusq; Nā domo fugiēs in Acarnaniā puenit: ut pariciidū expiaret. Donec eū cōiunx. callirhoe Acheloi filia. Fatale aux. monile p̄niciosum: quod q; hēbat infortuniis uexabat. id autē Alcmaon ablatū m̄ri iā Alphefibeæ tradiderat. Phegeius ensis. Phegei filiorū: a quibus Alcmaon fuit interēptus. Hauserit. aperuerit. uulnera uerit. Tū demū. itādē post interfectū maritū. Acheloi supplex. callirhoe acheloi filia alcmaonis uxor. Vltoris. alcmaōis: q; patrē fuerat ultus. Dona priuignæ nurusq;. hebes q; & priuigna & nurus ioui erat. Nā iunonis filia fuit sine patre & herculis iouis filii uxor. Præcipiet. ante capiet. Impubibus annis. puerilibus.

Ora reformatus primos Iolaus in annos.
Hoc illi dederat iunonia muneris Hebe
Vicia uiri precibus: quæ cum iurare pararet:
Bona tributuram post hunc se talia nulla:
Non est passa themis. nam iam discordia thebæ
Bellamouent dixit: capaneusq; nisi ab ioue uinci
Haud poterit: fientq; pares in uulnera fratres.
Subductaq; suos manes tellure uidebit.
Viuus adhuc uates: ultusq; parente parentem
Natus rit facto pius & sceleratus eodem:
Attonitusq; malis exul mentisq; domusq;
Vultibus eum eidū matrisq; agitabitur umbris:
Donec eum coniunx fatale poposcerit aurum:
Cognatumq; latus phegeius hauserit ensis:
Tum demum magno petet hoc acheloi supplex
Ab ioue callirhoe: natis infantibus annos
Addat: ne ue necem sinat esse ultoris inultam
Iupiter his motus priuignæ dona nurusq;
Præcipiet. facietq; uiros impubibus annis.

ob certamen annuum in honorem archemori institutum. His cacus. carmine Vergiliano notissimus est & cacus & eius cedes. Tiberino gurgite. iuxta flu. tyberim. Hac cælum ceruice tuli. Hercules cum ad atlantiem Mauritaniam regem: qui humeris suis cælum fingitur sustinere: peruenisset: ab eo susceptus est hospitis: rogatusque: ut dum ipse alterz humerz cælo subiiceret: tanisq; ipse oneri succederet: libenter est obsecutus. quod quidem idcirco: fictum est: q; hercules ab atlante mauritaniam rege: & hospitis susceptus fuit. & astrologiam doctus: Nã adas cū spheram excogitasset. cælū suis humeris gestare putatus est: ut latius scribit Diod.

His Cacus horrendū tiberino gurgite monstrū.
 Hac cælum ceruice tuli. defessa iubendo est.
 Sequa iouis coniunx. ego sum indefessus agendo.
 Sed noua pestis adest: cui nec uirtute resisti:
 Nec telis armisq; potest. pulmonibus errat
 Ignis edax imis: perq; omnis pascitur artus.
 At ualeat eurystheus. & sunt qui credere possunt
 Esse deos: dixit: perque altam saucius Oethen
 Haud aliter graditur: q; si uenabula taurus
 Corpore fixa gerat. factiq; refugeret auctor.
 Sæpe illum gemitus edentem. sepe trementem.
 Sæpe retemptantem totas infringere uestes:
 Sternentemq; trabes irascentemq; uideres:
 Montibus aut patrio tendentem brachia cælo.
 Ecce lycham trepidum & latitantem rupe cauata
 Aspicit: utq; dolor rabiem collegerat omnem:
 Tu ne lycha dixit feralia dona dedisti?
 Tu ne meq; necis auctor eris? tremit ille pauetq;
 Pallidus: & timide uerba excusantia dicit.
 Dicentem genibusq; manus adhibere parantem
 Corripit alcides: & terque quaterque rotatum
 Mittit in euboicas tormento fortius undas.
 Ille per aereas pendens induruit auras.
 Vtq; ferunt imbres gelidis concretere uentis:
 Inde niues fieri. niubus quoq; mole rotatis
 Astringi: & spissa glomerari grandine corpus:
 Sic illum ualidis iactum per inane lacertis:
 Exanguemq; metu: nec quicq; humoris habentē
 In rigidos uersum silices prior edidit ætas.
 Nūc quoq; in euboico scopulus breuis emiet alte
 Gurgite: & humanæ seruat uestigia formæ:
 Quem quasi sensurum nauetq; calcare uerentur.
 Appellantq; lychan. at tu iouis inclyta proles
 Arboribus cæsis: quas ardua gesserat Oethe
 Inq; pyram structis: arcum pharetrâq; capacem
 Regnaq; uisuras iterum troiana sagittas
 Ferre iubet pœante satum: quo flamma ministro
 Subdita: dūq; uidis cōprēditur ignibus agger:
 Congeriem siluæ nemeo uellere summam

stheus. hic fuit sthenelz mycenariz regis filius: qui ipellente iunone herculem uaria picula adire iubebat. hæc autem cum maxima iactant indignatione. ac si diceret hercules. Ego qui uirtute mea uniuersum terrariz orbem monstris purgavi: tantis conficior cruciatibus. Eurystheus uero oium iniquissimus: nullaq; uirtute præditus bene hēt. Nam ut scribit Diod. eurystheus habēs argis regnum: nota herculis fama cum ad pficienda certamia arcessit. Renuentē iussit iupiter eurystheo obtemperare. Is uero delphos adiens cōsulto sup his apollinis oraculo respōsum accepit a diis mā datum esse: ut eurysthei iussu duodecim certamina perficeret: qbus confectis immortalitate potiretur. Et sunt indignationi hoc loco seruit illa & copula. Auctor facti. auctor uulnez: qui uenabulis tauz cōfixit. Feralia dona. pestifera. Genibusq; manus adhibere parantem. hoc est sup replicare parantem. nam genua misericordiz ideirco dicata dicuntur: quod ea supplicantes tangere consueuerunt. Tormento fortius. ualidius quā machina bellica. est autem tormentum instrumentum bellicum: a torquendis saxis. hoc est cum impetu mittendis appellatum. In euboicas undas. in mare euboicum. nam cæneum promontorium: ubi hercules sacrificaturus peste correptus ē: imminet euboico mari. Induruit. durus est factus. nam in scopulū fuit conuersus. Vtq; ferunt imbres. ut scribit in meteoris Aristoteles. niues ac grandines frigidioribus uentis ex aqua generantur. Cōcretere. simul crescere: & in unum cogi. Spissa grandine. in densam grandinem. Gurgite. mari. per tapinosin. At tu iouis inclyta proles. herculis metamorphosin in deum exponit poeta. Sagittas iterum uisuras. primum qdem sagittæ herculis troiana regna uidere: cum ipse una cum Telamone & argonautis Troiam expugnauit. Deinde cum ob helenæ raptum duce Agamēnone fuit deleta. nam cum oraculum accepissent græci sine sagittis herculis Troiam capi non posse: missus est odysses: qui Philocteten una cum sagittis illis ad exercitum græcorum adduceret. sed uulnere sagittæ quæ in pedem cecidit impeditus Philoctetes in lēno diu substiter. tãdem uero græcis rogâibus ad exercitum illum obsidētem sagittas herculis apportauit. Ferre. habere. Pœante satum. philocteten Pœantis filium. Agger. lignorum strues: quãuis agger proprie terræ accumulatio dicatur. Summam congeriē siluæ. hoc est sūmitatē pyræ. Nemeo uellere. pelle nemæi leonis. Iãq; ualens. uehementi ualida & magna. Securos artus. membra quæ

Lichas
i scopulū

Hercules in deum.

securata: ac sine ulla erant cura. Pro uindice. pro salute uindictis: ac liberatoris terræ totius. Grator. gratulor. Quod memoris populi. hoc est grati. ille enim est gratus qui beneficioꝝ est memor. Et mea pgenies. qđ subintelligatur. Latatur. n. iupiter qđ dii sint solliciti de herculis filii sui salute. Immanibus actis. maximis ipsius gestis. Obligor ipse tamen. ego tamen me uobis debere fateor. Materna parte. ex parte corporis: quod a matre sumpsit. Defunctum terra. liberatum a terra. Cælestibus oris. in celum. Nam ut refert Diod. post exustum herculis rogamus accedente Iolao: ut ossa colligeret: cum nullum prorsus repertum foret crediderunt

hercule secundū oraculū in deos trāslatum: illiq; ut heroi sacra qđdam fecerunt. Athenienses autē gracozꝝ primi herculē ut deum sacrificiis coluerunt: suæq; pietatis erga illum præbentes reliqs exemplū: uniuersam primum grāciam: deinde cæteras gentes ad eius cultum cōuertere. Lata bilc. latum. gratum. ac iucundum. Siquis tamē. hercule siquis. Iunonem taxat iupiter quæ semper herulem odio fuerat psecuta. Sed meruissē dari sciet. hoc est intelliget meruisse herculē: ut ipsi præmia darentur cælestia: atq; in numerum deozꝝ recipet. Populabile. corruptibile. Mulciber. uulcanus. ignis. Iouis uestigia. similitudinem iouis. nam ut iupiter: deus est effectus hercules. Parte sui meliore. animi immortalitate.

Augusta grauitate. sacra ac diuina. nam augurum dicitur augurio consecratum. Quadriiugo curru. triumphali. Innuat. n. herulem cū maxima gloria triumphantum more in cælum fuisse sublatum. Sensit atlas pondus. herculis in cælum recepti. est autem emphasis: qua innuit herculis magnitudo. Sthenelius eurystheus. Stheneli filius. Ad id uero alludit poeta qđ in quinto scribit Diod. Cū. n. eurystheus cognouisset hylolum herculis filium: ac quosdā e fratribus uiros euasisse: ueritus ne si oēs ad eam puenissent atate: mycenazꝝ imperio se priuarent: Cæcyi trachinæ regi: ad quem post patris mortem confugerant: bellum indixit: nisi herculis & Lycimni filios & Iolaum: ac omnes arcades: qđ cū hercule militassent: expelleret. Ipsi uero eurysthei uiribus imparēs: sponte trachinam relinquētes: ab atheniēsisibus adiuti: ducibus Iolao. Theseo hylloq; constitutis: eurysthei exercitum prostrigarunt: ipseq; eurystheus curru fugiēs ab hyllo fuit interfectus.

In prole. nam odio psequabatur hyllo & reliquos herculis filios. Hæc autem a poeta referuntur: ut facilius connectat cum superioribus galanthidis ministræ Alcmena mutationem in mustelam. Nam alcmena cum parere non posset: Lucinam deam: quæ patientibus præesse dicitur: inuocauit. Atea quidem uenit iunonis iussu partum impedito. Cū igit in uetula figurā conuersa ante ianuam Alcmena ita sederet: ut manuū digitis cæcellatim iunctis genua teneret: forte galanthidis ministræ suspicata eam illo gestu domina: quo minus pareret: esse impedimento: falso ei nūciauit Alcmena partu soluta. Quod cū dea accepisset: surrexit: statiq; Alcmena herculē pepit. Cæteræ dea indignata se a galanthide illulam: qđ primum illam in mustelam ea conditione conuertit: ut pareret ore: quo fuerat ementita.

Sternis: & imposita clauæ ceruicerecumbis:
Haud alio uultu: qđ si conuiuia iaceres
Inter plena meri redimitus pocula fertis.
Iamq; ualens & in omne latus diffusa sonabat:
Securosq; artus contemptoremq; petebat
Flamma suum. timuere dei pro uindice terræ.

Quos ita (sensit enim) Ieto saturnius ore
Iupiter alloquitur. nostra est timor iste uoluptas
O superi: totoq; libens mihi pectore grator:

Quod memoris populi dicor rectorq; paterq;
Et mea progenies uestro quoq; tuta fauore est.

Nam qđ ipsius datis hoc immanibus actis:
Obligor ipse tamen. sed enim ne pectora uano
Fida metu paueant: oethæas spernite flāmas.

Omnia qui uincit: uincet quos cernitis ignes.

Nec nisi materna uulcanum parte potentem
Sentiet. æternum est a me quod traxit: & expers

Atq; immune necis: nullaq; domabile flamma.

Idq; ego defunctum terra cælestibus oris
Accipiam: cunctisq; meum letabile factum

Diis fore confido. siquis tamen hercule: siquis

Forte deo doliturus erit: data præmia nollet:

Sed meruisse dari sciet: inuitusq; probabit.

Assensere dei. coniunx quoq; regia uisa est

Cætera non duro: duro tamen ultima uultu

Dicta tulisse iouis: seque indoluisse notatam.

Interea quod eūq; fuit populabile flammæ

Mulciber abstulerat. nec cognoscendā remansit

Herculis effigies: nec quicq; ab imagine ductum

Matris habet: tantumq; iouis uestigia seruat.

Vtque nouus serpens posita cum pelle senecta

Luxuriare solet: squammaq; nitere recenti:

Sic ubi mortales tiryntius exiit artus

Parte sui meliore uiget: maiorque uideri

Ccepit. & augusta fieri grauitate uerendus.

Quem pater oipotens inter caua nubila raptum

Quadriiugo curru radiantibus intulit astris:

Sensit atlas pondus. neq; adhuc stheneleius iras

Soluerat eurystheus: odiūque in prole paternū

Atrox, crudelis: qui nil meritis herculis filios persequatur. Argolis alcmene, argolica: quæ post mortem herculis thebas profecta: illicq; mortua diuinos meruit honores. Questus aniles, querimonias uetulae conuenientes. Testatos labores, celebrata atq; confessa certamina. Hyllus, herculis ex Deianira fuit filius.

Matura, partui propinqua. Corripiantq; moras, abbrevient atq; auferant. Ilithyiam, lithya dea est quæ parientibus præesse dicitur: quam nostri Lucinam appellant: quod in lucem nascentes producat. Quam mihi difficile, adueriam. Iunonis gratia, potentia iunonis: quæ tantum gratia apud ilithyiam ualuit: ut quæ mihi adesse

Exercebat atrox, at longis anxia curis
 Argolis alcmene questus ubi ponat aniles.
 Cui referat nati testatos orbe labores:
 Cui uel suos casus: Iolen habet, herculis illam
 Imperio thalamoq; animoq; receperat hyllus:
 Impleratq; uterum genoroso femine: cum sic
 Incipit alcmene, faueant tibi numina saltem:
 Corripiantq; moras tunc: cum matura uocabis
 Præpositam timidis parientibus ilithyian:
 Quam mihi difficilem iunonis gratia fecit:
 Nanq; labor feri cum iam natalis adesset
 Herculis: & decimum præmeretur sidere signū:
 Tendebat grauitas utesq; mihi: quodq; ferebam
 Tantum erat: ut posses auctorem dicere tanti
 Ponderis esse iouem, nec iam tolerare labores
 Ulterius poterā, quin nūc quoq; frigidus artus:
 Dū loquor: horror hēt: parsq; ē mēnisse doloris.
 Septem ego per noctes, totidem cruciata diebus
 Fessa malis: tendensq; ad cælum brachia: magno
 Lucinam ad nexos partus clamore uocabam.
 Illa quidem uenit, sed præcorrupta: meumq;
 Quæ donare caput iunoni uellet iniquæ.
 Utq; meos audit gemitus: subsedit in illa
 Ante fores ara: dextroq; est poplite leuum
 Pressa genu: digitisq; inter se pectine iunctis
 Sustinuit partus: tacita quoq; carmina uoce
 Dixit: & inceptos tenuerunt carmina partus.
 Nitōr: & in grato facio conuicia demens
 Vana ioui: cupioq; mori: moturaq; duros
 Verba queror filices, matres cadmeides adfunt.
 Votaq; suscipiunt: exhortanturq; dolentem.
 Vna ministrarum media de plebe galanthis
 Flaua comas aderat faciendis strenua iussis:
 Officiis dilecta suis, ea sensit iniqua
 Nescio quid iunone geri: dumq; exit & intrat
 Sæpe fores: diuam residentem uidit in ara.
 Brachiaq; in genibus digitis connixa tenentem,
 Et quæcūq; es ait: dominæ gratare, leuata est
 Argolis alcmene: potiturq; puerpera uoto.

se debeat: obfuerit. Iouem nāq; appropinquante partus tempore diis præsentibus dixisse ferunt puerum qui ea die nasceretur: se regē esse facturum. Quibus uerbis comota iuno lucinam filiā iussit comprimere Alcmene partū: ac eurystheum ante tempus in lucem educere. Iupiter uero licet consilio frustratus: quod prædixerat tamen ratum: & herculis famam clarā esse uolens dixisse Iunoni tertur: se quidem permittere eurystheum: ut prædixerat: regem esse: herculemq; ei subiici uelle, duodecimq; certamina ab illo pasci: quæ Eurystheus mandasset: quibus consumatis fieret immortalis. Feri, duri ac laborum patietis. Et decimum signum, hoc est, cum iam decimus ageretur mēsis, duodecim enim sunt zodiaci signa: quibus duodecim menses distinguuntur. Sidere, sole κατὰ τὸ ὄχιον. Grauitas, pōdus. Tendebat, distendebat. Horror, tremor. Nexos partus, impeditos: qui solui non poterant. Sed præcorrupta, ante a iunōe corrupta. Meum caput, meā uitam. Iunoni inique, inimicæ. Dextroq; est poplite leuum pressa genu, synecdoche poetica, tali autem gestu impediri partus etiam Plinius in naturali historia scribit his quidem uerbis. Assidere grauidis uel cum remediū alicui adhibeatur digitis pectinatim iter sese amplexis ueneficium est: idq; compertum tradunt Alcmene herculem pariente, peius si circa unū amboe genua. Item poplites alternis genibus imponi, ideoq; hæc in consiliis ducum potestatum ue fieri uetere maiores uelut omnem actū impediētia, uetere uero etiam sacris uotusue simili modo interesse. Pectine, pectinatim ac cæcellatim iunctis digitis. Sustinuit, remorata est, retardauit. Tenuerunt, retinuerunt. Carmia, icantationes. Nitōr, enitor ut pariam, proprie autem niti parientes dicuntur. Vana conuicia, nihil profutura. Verba queror, figurate dictū est, uerbis, n. queri conuerq; est in usu. Cadmeides, thebææ. Diuam, ilithyiam. Gratare, gratulare. Leuata est, soluta est partu & liberata. Poriturq; puerpera uoto, adepta ē id quod cupiebat. Peperit nanq; ut optabat, Puerpera, autem dicitur quæ nuper peperit.

Galanthis in mustelā

Ilithyia in uetus lam

Paucifactor. stupefacta. Diua potēs uteri. periphraſis eſt iliſhyiæ. Vinculis remiſſis. digitis q̄ pectinatim iun-
cti mihi ut uicula erāt impedimēto reſolutis. Arcuit. uetuit e terra ſurgere galāthida; cū uellet. Strenuitas. agi-
litas. Ut & ante. quē admodū ēt añ: cū puella eſſet. Frequētat. celebrat. nā muſtelæ fere ī domibus uerſant.

Admonitu. recordatione. Quā ſic nurus. Iole hylly herculis filii uxor. Rapta. erepta. ablata. Facies: ſigu-
ra. Quid: dices facies ſue ſubaudiaſ. Mira fata. mirāda iſortunia. Quāq̄ lachrymæq̄. cū hæc narraret lo-

le more mulierum: lachrymas emittebat. eleganter autem poeta ſeruat decogz mulieris infortu-
nio ſororis magno dolore affectæ. Me pater ex alia genuit. hæc parentheſi expōit Iole: cur dryo-
pe unica m̄i filia fuerit. Notiffima forma oechalidū. dryope euryti filia: q̄ pulchritudine apol-
linem in ſuos amplexus pellexit: cum ex andræ mone uiro iam filiam pepiſſet: ad lacū quēdā: ut
coronas nymphis dicaret: peruenit: ubi cum ex loto arbore florentes ramos: quos puero daret
decepiſſet: ecce guttas ſanguinis ex arbore ſtil-
lantes aſpexit: qua re territa cum refuger̄ uellet:
in arborem ſenſit ſe tranſfigurari. Oechalidū. oechaliæ uirginum. eſt autem patronymica for-
ma p̄ patriā uſus poeta. Dei tepētis delon. pi-
phraſis eſt apollinis: q̄ & delphos & delō ī p̄tate ſua hēt. Summū. ſūmitatē marginis. Myrte-
ra. myrtus eſt arbor ueneri dicata. unde myrtetū locus myrtis cōſitus dicitur. Huc. pro illuc. ad-
uerbiū enim preſentis loci p̄ aduerbio abſentis ē
poſitū. Tyrios. purpureos. In ſpem baccæ. nā baccæ ex floribus naſcitur. Sunt. autē baccæ
arborum fructus miniores: qui ſparſim oriun-
tur ut lauri oliuæ: a quoz ſimilitudinē uniōes quo-
q̄ baccæ dicuntur. Vnde baccatū dicimus baccif
& margarytis ornatū. Vergil. Colloq̄ monile
baccatum. Aquatica lotos. iuxta aquas naſcēs.
Fuit autem Lotos nympha: quam cum inſeque-
retur priapus: ut eam comprimeret: miſeratione
deorum in arborem ſui nominis conuerſa eſt:
q̄ ut ſcribit Herodotus: baccas fert daſtilis ſua-
uiores: ex quibus uiuunt: uinūq̄ etiam cōficiūt
populi libyæ: qui inde Lotophagi uocantur.

Tardi agreſtes. ſeri ut qui id ante amiſſam ſo-
rorem non admonuerunt. alias tardi tardo ige-
nio ſditi dicunt. Nunc deniq̄. nunc tandem
poſt factam ſororis iacturam. Obſcœna priapi.
iguina priapi. priapus at̄ bacchi & ueneris filius
fuit: q̄ ob eximiā: ſcœcū ditaē hortoz deus fuit
exiſtimatus. Frequenter autem pro pudēdis ui-
rorū ponitur priapus. Nam ut in quinto ſcribit
Diodorus: cum priſci inguina uiroꝝ occultis
us nominare uellent: priapum dicebant. Iret.
ire uellet. neq̄ enim ire poterat. Oratis. placa-
tis nymphis. Pugnat. nititur. cōatur. Niſi ſum-
ma. niſi partes ſuperiores. Pedes. n. iā in radices
ſuerat conuerſi. Lentus cortex. flexibilis.

Exiliit: iunctaſq̄ manus pauefacta remiſit
Diua potens uteri. uinculis leuor ipſa remiſſis.
Numine decepto riſiſſe galanthida fama eſt.
Ridentem preſamq̄ ipſis dea ſaua capillis.
Traxit: & e terra corpus releuare uolentem
Arcuit: inq̄ pedes mutauit brachia primos.
Strenuitas antiqua manet. nec terga colorem
A miſere ſuum. forma eſt diuerſa priori.
Quæ quia mendaci parientem iuuerat ore:
Ore parit: noſtraſq̄ domos ut & ante frequētat.
Dixit: & admonitu ueteris commota miniſtræ
Ingemuit: quam ſic nurus eſt affata loquentem.
Te tamen o genitrix aliena a ſanguine ueſtro
Rapta mouet facies. quid? ſi tibi mira ſororis
Fata meæ referam? q̄q̄ lachrymæq̄ dolorq̄
Impediunt: prohibentq̄ loqui. fuit unica matri.
(Me parer ex alia genuit) notiffima forma
Oechalidum dryope: quam uirginitate carētē.
Vimq̄ dei paſſam delphos delonq̄ tenentis
Excipit andremōn: & habetur coniuge felix.
Eſt lacus accliuis deuexo margine formam
Littoris efficiens. ſummum myrteta coronant.
Venerat huc dryope fatorum neſcia: quoz
Indignere magis: nymphis latura coronas.
Inq̄ ſinu pueꝝ: qui nōdum impleuerat annum:
Dulce ferebat onus: tepidq̄ ope lactis alebat.
Haud procul a ſtagno tyrios imitata colores
In ſpem baccarum florebat aquatica lotos:
Carpiſerat hinc dryope: quos oblectamina nato
Porrigeret flores: & idem factura uidebar.
(Nanq̄ aderam) uidi guttas e flore cruentas
Decidere: & tremulo ramos horrore moueri.
ſcilicet ut referunt tardi nunc deniq̄ agreſtes:
Lotos in hanc nymphe fugiens obſcœna priapi
Contulerat uerſos ſeruato nomine uultus.
Neſcierat ſoror hoc: quæ cum perterrita retro
Iret: & oratis uellet diſcedere nymphis:
Haſerunt radice pedes. conuellere pugnat.
Nec quicq̄ niſi ſūma mouet. ſuccreſcit ab imo:
Totaq̄ paulatim lentus premit inguina cortex.

Dryo-
pe in ar-
borem

Lotos ī
arbore

secum duxit. Ex euboea uero in montem nomine canaem profectus: ut ioui sacrificaret: Lycham seruum ad uxorem Deianiram in trachinā misit: ut sibi uestem qua in sacris uti cōsueuerat afferret. ea cum a lycha de Ioles amore comperisset: cupiens se maxime oium aliā ab hercule amari: tunicā ex centauri cōsilio tinxit: quā a lycha rei inscio allatam hercules indutus ueneri uel paulatim inualescēte torqueri maximis doloribus coepit. Quare lycham quae uestem attulerat: in mare iecit: ac dimisso exercitu in trachinam uenit: morboq; ī dies magis inualecente delphos lycimnium ac Iolaum misit apollinem morbi remedia sciscituros. Interim deianira ca-

lamitate herculis stupefacta cū tanti mali cām a se pfectum sciret: laqueo uitā finiuit. Apollo autē iussit herculem cū apparatu bellico in oethā deduci: ibiq; maximā strui pyram. de reliquis Iouicuram fore. Hercules igitur despata salute: in pyram cum ascendisset: rogaretq; altantes: ut ignē subiicerent solus philoctetes in gratiam sagittarū sibi ab ipso relictarū pyram succedit: quae subito fulminibus circūcadentibus exusta est. oechalia uero euryti patria ī euboea fuit: quae ab hercule fertur deleta. nam sunt etiam aliā oechaliae: una in aetolia alia ī messenia: alia in arcadia: alia ī trachina. Canaē ioui. iupiter canaēus a canaēo p montorio euboeae est dictus: ubi ab oechaliae expugnatione hercules reuersus ioui aram extruxit. principale autē p deriuatio posuit poeta. Et minima. sic Vergil. Parua metu primō. mox sese attolūt in auras: Ingressiturq; solo: & caput inter nubila condit. Amphitryoniaden. herculem q; amphitryonis filius putabatur: cum iouis esset. Ioles ardore. Iole Euryti filia: quam hyllo filio hercules tradidit uxorem. Credit amans. quia amās. est. n. causa cur crederet. Veneris nouae. noui amoris. nouae amicā. Indulsi lachrymis. multum fleuit. Diffudit. amplificauit. Mox de inde. alterū horū supfluum esse uidetur. Cōquerar an sileam. dubia est quid facere debeat Deianira. Morerne: maneāne in aedibus herculis.

Forte facinus. magnum factum. de ulciscenda nāq; pellice cogitat. In cursus uarios. ī diuersas cogitationes. sunt autem poetae uerba. Prætulit mittere. figurata est locutio. in soluta nāq; oratione diceretur. prætulit ut mitteret. Imbutam uestem. tunicā infectam: quae etiam subucula appellatur. Defecto amori. deficiēti: ac potius q; iam defecerat. Quid tradat nescia. ignorabat enim deianira tunicam illam quā Lycha tradidit: ueneno fuisse infectam. Suos luctus. suorū luctuū causam. Inscius heros. ignarus Hercules uestē illam hydræ ueneno fuisse infectam. Lernae uirus echidnae: id est tunicā ueneno hydræ infectā.

Dū potuit. donec ualuit. Oethen. oethe mōs ē thessaliae morte rogo & sepulchro herculis clarus. Quondam. aliquando stridet. feruet. Lamina candens. ignita. Ardente ueneno. comburentē. Nec modus est. nec finis dolori imponitur. Sorbent. opprimunt. absumunt. Cæruleus sudor. niger. Ambusti q; sonant nerui. combusti q; strident nerui. Cæca tabe. occulta corruptione. Saturnia pascere. hac oratione hercules se maximo odio iunoni esse ostēdit: eamq; in maximā inuidiam adducit. Est autem anadiplos

Vota ioui: cum fama loquax peruenit ad aures
Deianira tuas: quae ueris addere falsa
Gaudet: & e minima sua per mendacia crescit:
Amphitryoniaden Ioles ardore teneri.
Credidit amans: uenerisq; nouae perterrita fama
Indulsi primō lachrymis: flendoque dolore
Diffudit miseranda suum. mox deinde quid autē
Flemus ait: pellex lachrymis lætabitur istis:
Quae quoniā aduēiet: ppādū aliqdq; nouādū ē:
Dū licet: & thalamos nondū tenet altera nostros.
Cōquerar an sileam: repetā calydonas: morerne:
Excedam tectis: an sic nihil amplius obstem:
Quid si me meagre tuā memorē esse sorore:
Forte paro facinus: quantūq; iniuria possit.
Fœmineusq; dolor uulgata pellice testor.
In cursus animus uarios abit. omnibus illis
Prætulit imbutam nescio sanguine uestem
Mittere: qui uires defecto reddat amori.
Ignaroq; lichæ quid tradat nescia: luctus
Ipsa suos tradit: blandisq; miserrima uerbis
Dona det illa uiro mendat. capit inscius heros:
Induciturq; humeris lernæ uirus echidne.
Thura dabat primis & uerba precātia flammis:
Vinaq; marmoreas patera fundebat in aras:
Incaluit uis illa mali: resolutaq; flammis
Herculeos abiit late diffusa per artus.
Dum potuit: solita gemitum uirtute repressit.
Victa malis postq; est patientia: reppulit aras:
Impleuitque suis nemorosam uocibus oethen.
Nec mora. letiferam conatur scindere uestem.
Qua trahitur: trahit illa cutem. fœdumq; relatu:
Aut hæret membris frustra temptata reuelli:
Aut laceros artus & grandia detegit ossa.
Ipse cruor: gelido ceu quondam lamina candens
Tincta lacu stridet: coquiturq; ardente ueneno.
Nec modus est. sorbent auidæ præcordia flammæ:
Cæruleusq; fluit toto de corpore sudor:
Ambusti q; sonant nerui: cæcaque medullis
Tabelique factis. tollens ad sidera palmas:
Cladibus exclamat saturnia pascere nostris.

sis eiusdem uerbi maxime indignato conueniens. Ab alto. a caelo. Laboribus. ad labores. Decet hæc dare dona nouerca. nã nouerca solent priuignoz mortẽ optare. Ergo ego scẽdantẽ. indignatiõĩ seruit hæc dicto ergo. indignat. n. hercules: q̄ cũ sæuissima domuerit mōstra: ipse tamẽ dira fesse domẽ. Cõmemorat autẽ de eẽ & octo sc̄lara certamia: quæ Eurysthei iussu cõfecit. Busirim domui. busiris neptuni fuit filius ex Libya susceptus: q̄ cũ i ægypto tyrãnidẽ exerceret: hospitesq̄ ad puocandã nili inundationẽ: inter quos thrafiũ a quo id fuerat edoctus: imolaret: ab hercule aris impositus fuit iugularus. Sæuo antæus libyæ fuit gigas: q̄ oēs: pro

uocabat ad luctã uictosq̄ interficiebat. At hercules cũ eo cõgressus aiaduertit eũ quotiens sterne ret: ualentiorẽ surgere. terra. n. cuius erat filius: uires subministrabat. Eũ igit̄ hercules altius sublatũ emittere spũm coegit. Parentis. terræ matris. Pastoris hiberi. geryonen dicit: qui tria habuisse corpora d̄: i ultimaq̄ hispania regnasse: ac armentis ab hercule fuisse priuatus. Vos ne

manus. taurus quẽ passiphæ amauit: e creta i peloponnesum ad Eurystheũ ab hercule fuit adductus. Vestrũ opus eis hẽt. nã hercules ab expugnatiõẽ troiæ reuersus in peloponnesum. ut scribit in. y. Dio. Eurytũ q̄ augeæ regis dux erat: iuxta cleonas: ubi nũc est herculis templũ necauit. de

Herculis labores

inde bello aduersus oli moto occisoq̄ augeæ regis: atq̄ urbe uicapta phileo augeæ filio regnũm tradidit. fuerat. n. hic antea a p̄re pulsus: qm̄ arbi ter eũ & herculẽ factus s̄mũm herculi dãdũm censuisset. Stymphalides undæ. Stymphalus palus e arcadiã: ex q̄ erasinus fuit. circa eam aues fuerũt mirandæ magnitudinis siles harpyiis: q̄ cũ uicinos agros uastarent: ab hercule parti sagittis cõfixæ: parti maxio tabulæ arcæ sonitu fuerunt expulsæ. Partheniũq̄ nemus. parthenius mons est arcadiã: a parthenis. hoc est. uirgibus illic uenãtibz cognominatus: ubi ceruã eximie uelocitatis aureis cornibus hercules cepit. Relatus baltheus. hercules ab eurystheo iussus: ut au

reum cingulũ hippolytæ amazonũ reginæ ad se afferret amazonas ipsas iuxta themodoõte fluium habitantes: una cũ theseo debellauit: indeq̄ reginæ aureũ cingulũ reportauit. Themodoõtiaco auro. themodoõ flu. est colchog: iuxta quẽ olim amazones habitauit. Pomaq̄ ab infõni. poma hesperidũ ait: q̄ cũ essent aurea: a puigili dracone: custodiebant: ea quoq̄ eurysthei iussu dracone interfecto herculẽ rapuisse fert: ad eurystheũq̄ retulisse. M. Varro aurea mala hespidum capras & oues iterfratur: quod & Dio. in. y. ait. Oues. n. græci mela uocãt. Ea uero a puigili dracone custodita fingunt quod ut Pli. scribit. hespidum horti cincti fuerunt flexuoso maris meatu: q̄ uisentibus peul draconis s̄beret effigiem. Nec mihi centauro. hercules cetauros thesalia populos: q̄ ex pte anteriori uiri ex posteriori equi uidebant a pholo susceptus hospitio debellauit. Cũ. n. pholus centaurus uini doliũ oli a baccho donatũ ea cõditiõẽ: ut tũc uinũ pterret: cũ hercules adesset: in honorem herculis ipsius releuisset: forte odore illius uetustissimi uini pping centauri ebrii effecti in ædes pholi impetum fecerũt: quo pterrefacto solus hercules: nõ illis modo restitit: ueq̄ multos quoq̄ ipsosq̄ interfecit: ut ap

te in. y. bibliothecas uolumine scribit Diod. Nec mi arcadiã uastator aper. syneresis est duarũ uocaliũ i unã. Mi. n. p mihi positum est. Maximus autẽ aper arcadiã uastans ab hercule uiuus ad eurystheum fuit allatus: quo uiso rex timore percussus in areo se uase scribitur abscondisse. Nec pfuit hydræ crescere p dãnũ. nam reciso uno capite duo renascebant. Quid cum thracis equos. Diomedes rex thraciã: q̄ hospites equis suis lacerãdos obiciebat: ab hercule & uita & equis ipsis fuit spoliatus. Eos uero ad se adductos eurystheus Iuno ni sacrauit: quoq̄ pgenes usq̄ ad Alexandrum macedonẽ durasse fertur. Thracis. diomedis thraciã regis.

Moles nemeæ. Leo nemeæ siluæ: q̄ cum maximus esset: ac neq̄ ferro: neq̄ are: neq̄ lapide uulnerari posset: ut scribit Dio. manibus necessario erat occidendus. Is in nemea silua maxime uersabatur iuxta montem. quem a casu Tritonem dixerunt: in cuius radicibus erat spelunca: ad quã bellua diuertebat. Hercules igitur cũ ad locum accessisset: refugientem in speluncam insecutus feram: altero aditus ore opturato: manibus leonem comprehensum suffocauit. detractamq̄ pellem corpori suo munimentum ad futura pericula circũdedit. Elisa. suffocata. Moles nemeæ. magnitudinem leonis Nemæi inuit: cuius interempti pelle pro ueste hercules utebatur. Nemea autem silua est inter argos & cleonas clara: non solum ob leonem ab hercule supatum: sed etiã

Pascere: & hanc pestem specta crudelis ab alto: Corque ferum satia. uel si miserandus & hostis: (Hostis enim tibi sum) diris cruciatibus ægram Inuisamq̄ animam natamq̄ laboribus aufer.

Mors mihi munus erit. decet hæc dare dona no: Ergo ego scẽdantẽ pegrino tẽpla cruore (uercã. Busirim domui: sæuo alimenta parentis

Antæo eripui: nec me pastoris hiberi (uit. Forma triplex. nõ forma triplex tua cerbere mo: Vos ne manus ualidi pressistis cornua tauri:

Vestrũ opus eis hẽt. uestrũ stymphalides undæ: Partheniumq̄ nemus. uestra uirtute relatus

Thermodoõtiaco cælatus baltheus auro. Pomaq̄ ab infõni non custodita dracone. Nec mihi centauro potuere resistere: nec mi

Arcadiã uastator aper. nec profuit hydræ Crescere per dampnũ: geminasq̄ resumere uires. Quid: cũ thracis equos humão sanguine pingues

Plenaque corporibus laceris presepia uidie: Vifaq̄ deieci. dominumq̄ ipsosq̄ peremi: His elisa iacet moles nemeæa lacertis.

Hæc ubi fatiano. bybidos in fontē sui noīs metamorphosin descripturus poeta: nōnulla p̄mittit: qbus eam cōmodius cū supiore cōnectat. Fatiano. fata canenti. Eadem dona. ut iuuenes fierent. Pallantias. aurora pallātis gigantis filia. Sui coniugis. Tithoni q̄ senio tandē in cicadā fuit cōuersus. Iafona flaua ceres. sic qd̄ fere hæcenus corrupte lectū est: quod p̄mirandū ē cū Iafona & quadrisyllabū sit & primā corripiat syllabā quod sane haud iperiti qd̄ aīaduertes Aefona putarūt eē legēdū: quo quidē modo nulla iis rōni carminis affert. sed cū nemo p̄iscoꝝ scribat Aefonem a cerere fuisse amantē: celsuerim Iafona q̄ accusatiuus in quinq; syllabas excurrit: ita esse legēdū: ut illud epithe-

Hæc ubi fatiano uenturi p̄scia dixit

Ore themis: uano superi sermone fremebant.

Et cur non aliis eadem dare dona liceret:

Murmur erat. queritur ueteres pallantias annos

Coniugis esse sui. queritur canescere mitem

Iafona ceres. repetitum mulciber euum

Poscit erichthonio. uenerem quoq; cura futuri

Tangit: & anchise renouare paciscitur annos.

Cui studeat deus omnis habet: crescitq; fauore

Turbida seditio: donec sua iupiter ora

Soluit: & o nostri siqua est reuerentia dixit:

Quo ruitis: rātum ne aliquis sibi posse uiderit:

Fata quoq; ut superet: fatiis iolauis in annos

Quos egit: redit. fatiis iuuenescere debent

Callithoe geniti: non ambitione nec armis:

Vos etiam: quoq; hoc animo meliore feratis:

Me quoq; fata regunt: quæ si mutare ualerem:

Nec nostrum seri curuarent æacon anni:

Perpetuumq; qui florem rhadamanthus haberet

Cum minoe meo: qui propter amara senectē

Pōdera despicitur: nec quo prius ordine regnat.

Dieta iouis mouere deos. nec sustinet ullus:

Cum uideat fessos rhadamanthon & æacon amīs

Et minoa: quæri: qui dum fuit integer æui

Terruerat magnas ipso quoq; nomine gentes.

Tunc erat inualidus: deionidenq; iuuentæ

Robore miletum phceboque parente superbum

Pertimuit: credensq; suis insurgere regnis:

Haud tamen est patriis arcere penatibus ausus.

Spontē fugis miletē tua: celeriq; carina

Aegeas metiris aquas: & in aside terra

Mœnia constituis positoris habentia nomen.

Hic tibi: dum sequitur patriæ curuamina ripæ:

Filia mæandri totiens redeuntis eodem

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

Arcere patriis penatibus. ex Creta ac imperio suo expellere. Aegeas metiris aquas. ageū mare transis. In aside terra. in asia terra. patronymicū. n. pro positiuo positū ē. Mœnia cōstituis. Qui. quidē sensit miletum urbē a mileto solis filio & conditā & appellatā. Strabo autē ex Ephori sn̄ia: scribit duas esse miletos: ueterē & nouam: ac ueterem quidem a Cretensibus Sarpedone duce ædificatam. Miletumq; cognominatam: a mileto: quæ est in Creta: cum prius Leleges cum locum tenerent. nouam uero postea a Neleo cōditā fuisse. iuxta mare: quatuorq; eā portus h̄re. Filia mæandri. mæander flu. ē phrygiæ adeo flexuosus: ut ī seipsū redire uideat.

ton flaua penitus eradatur. Hic autem lectioni non uetustissima solū exemplaria: sed historiae quoq; astipulant. Tradūt. n. Iasium: q̄ & Iasion d̄: iouis. ex electra filiū adeo a cerere fuisse amatū: ut in eius gratiā ad nuptias hermiones ipsius Iasii sororis maximam frumenti ac panis copiā attulerit: ac ex eo plutum pepererit: q̄ cultū uitæ instituere: pecunia q; coac̄eruare: ac in usus curstodire. ojum primus docuit: cū antea parua cōgregāda seruādaq; pecuniæ iuisset cura. Hæc in vi. bibliotheces libro: ne quis me finxisse putet: a Dio. scribunt. Poscit erichthonio. Erichthonius: ut diximus: ex uulcani semie in terrā a palade ipsū sp̄nēte pedibus deiecto natus ē. Et anchisæ ānos. anchisē a uenere amatū aneam que ex ea susceptū carmine. Verg. notius ē q̄ ut hoc loco sit exponendū. Cui studeat. faueat.

Quo ruitis. quod sine ulla rōne affectatis. oīa autem fati gubernari iupiter concludit. Vos etiā. ordo est. fata regūt etiā uos & me quoq;: ut hoc animo meliore feratis. Nec nostrū curuarent æacon. hoc ē incuruū senectute redderent.

Tres autē filios suos iusticia. iignes æacon. rhadamanthum & minoē diis cōmemorat. iupiter: q̄ oēs iā consenuerāt: neq; p̄ fata iuuenescere poterāt. Nec sustinet ullus q̄ri. nec ullus audet cōq̄ri. Terruerat magnas gētes. Nā minois ip̄ etiū late patebat. Tūc erat inualidus. cū ea iupiter dixit. Deionidenq; iuuentæ robore milerum. Miletus solis fuit filius: ac pasiphaes minois uxoris frater: qui cum minoem iam senio cōfectū regno priuare pararet. a ioue deterritus in asi-

am fonte aufugit: ubi & urbem condidit quā de noīe suo Miletum appellauit: & Cyanen nym-

pham mæandri fluii filiam cōpressit: ex qua caunum & byblida liberos suscepit. sed byblis cū a dōleuisset ita fratris amore ardere cœpit: ut epistola quoq; eum ī amplexus suos pellicere ausa sit. Caterum Caunus nefandam sororis libidinē detestatus ex patria aufugit. Byblis uero cū in securā: cum iam & Cariam & lyciam & le-

gas pagrasset: labore ac lachrymis cōfecta: nympharum miseratione: in fontem sui nominis fuit cōmutata. Deionidē. deionei filium: ut uulgus putabat: Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Nam apollinis fuisse filiū poeta testat.

Byblis

Deos fati obnoxios esse

Miletus miledi cōditor

Byblis
i fonte

Cognita cyaneae, duae nymphae hoc nomine a
poetae donantur, altera sicula Proserpinae socia,
altera Mæandri filia. Est enixa, peperit. By-
blida cum cauno. Byblis etiam byble a quibus-
dam uocatur. Unde byblus phoeniciae urbs om-
nium antiquissima quem a Saturno ædificata per-
hibetur. Appollinei fratris, formosi atque appol-
lini similis: sine ab appolline originem ducentis.
Nec qua debebat, quatenus. Mædaci umbra,
fallaci specie. Paulatim declinat amor, inclinat
in nefandam libidinem. Sed nondum est manife-
sta sibi. Nondum inquit se amore captam esse in-
telligit. Iam dominum appellat, ut enim amicae
uocantur dominae: sic amatores domini appellan-
tur. Iam nomina sanguinis odit, fratrem & so-
rorem. Demittere, immittere, concipere. Spes
obscenas, coeundi cum fratre. Placida resolu-
ta quiete, dormiens. Placida enim quies somnus
est. Uisa est quoque iungere fratri corpus, hoc est,
byblis dormiens sibi est uisa coire cum fratre id
quod amantibus fere usu uentire solet. Silet illa
diu, stupebat enim noua illa uoluptate quam sen-
serat. Repetit, in mentem reuocat. Speciem
suae quietis, imaginem sui somni. Me miseram,
eleganter uirginis amore captæ cogitationes: ua-
rioseque affectus effingit poeta. Tacitæ noctis, in
qua omnia tacent animalia. Quæuis iniquis, quæ
tum uis inimicis: magna est autem pulchritudo:
quæ ab inimicis quoque approbetur. Imitata, simu-
lata, imaginata. Prohi uenus, hac exclamatio-
ne byblis se maximam in illo insomnio sensisse uo-
luptatem aperte ostendit. Tenera, delicata.
Ut, quæ. Præceps, breuis ac uelociter fugiens.
Mutato nomine, sororis subaudiat. Hei mihi,
cruciat, byblis: quod caunus sibi tantum frater non est
maritus sit futurus. Mea uisa, mea insomnia.

Cognita cyaneae prestanti corpore nympha
Byblida cum cauno prolem est enixa gemellam.
Byblis in exemplo est: ut ament concessa puellæ.
Byblis appollinei correpta cupidine fratris:
Non soror ut fratrem: nec qua debebat amauit.
Illa quidem primo nullos intelligit ignes.
Nec peccare putat: quæ sepius oscula iungat.
Quod sua fraterno circumdet brachia collo.
Mendaci quoque diu pietatis fallitur umbra.
Paulatim declinat amor, uisura quoque fratrem
Culta uenit: nimium quoque cupit formosa uideri.
Et si qua est illic formosior: inuidet illi.
Sed nondum manifesta sibi est: nullum quoque sub illo
Igne facit uotum, uerum tamen æstuat intus.
Iam dominum appellat, iam nomina sanguinis odit.
Byblida iam mauult: quæ se uocet ille sororem.
Spes tamen obscenas animo demittere non est
Ausa suo uigilans, placida resoluta quiete
Sepe uideret quod amat: uisa est quoque iungere fratri
Corpus: & erubuit: quæ sopita iacebat.
Somnus abit, silet illa diu: repetit quoque quietis
Ipsa suæ speciem: dubia quoque ita mentem profatur.
Me miseram: tacitæ quid uult sibi noctis imago?
Quam uelim rara sit, cur hæc ego somnia uidi?
Ille quidem est oculis quæuis formosus iniquis:
Et placet: & possim: si non sit frater: amare
Et me dignus erat, uerum nocet esse sororem.
Dummodo tale nihil uigilans committere temptem:
Sepe licet simili redeat sub imagine somnus.
Testis abest somno, nec abest imitata uoluptas.
Prohi uenus & tenera uolucer cum matre cupido
Gaudia quanta tuli: quæ me manifesta libido
Contigit: ut iacui totis resoluta medullis?
Ut meminisse iuuat: quæuis breuis illa uoluptas:
Nox quoque fuit præceps: & ceptis inuida nostris.
O ego si liceat mutato nomine iungi:
Quam bene caune tuo poteram nurus esse parenti?
Quam bene caune meo poteram gener esse parenti?
Omnia diifacerent: essent communia nobis
Præter auos, tu me uellem generosior esses.
Nescio quam facies igitur pulcherrime matrem:
Hei mihi: quæ male sum: quos tu: sortira parentes.
Nil nisi frater eris, quod obest: id habebis unum.
Quid mihi significant ergo mea uisa: quod autem
Sonia pòdus habet: an habet & somnia pòdus?

Dii melius, habent faciuntq; q̄ homines: qui sorores proprias uxores ducunt. Sic saturnus opim. opis filia fuit cæli: quæ saturno fratri nupta multos filios procreauit. Iunctam sibi sanguine, confanguineam & sorore. Oceanus tethyn. tethys cæli & uelæ filia oceano fratri nupsit: eiq; maximam nympharum multitudinē peperit. Sunt superis sua iura, alia inquit iura dii, alia homines habet. Ad cælestia, ad cælestiū exemplū. Ritus humanos, hominum mores. Diuersa q; fœdera, ad exemplū diuersorum fœderum & legū, alia nāq; sūt fœdera hominum, alia deorū. Veritus ardor, prohibitus ac nefandus amor. Arbitrium, uoluntate, p̄sentiā.

Dii melius, dii nempe suas habuere sorores.
Sic saturnus opim iunctam sibi sanguine duxit.
Oceanus tethyn, iunonem rector olympi.
Sunt superis sua iura, quid ad cælestia ritus.
Exigere humanos diuersaq; fœdera tempto.
Aut nostro ueritus de corde fugabitur ardor:
Aut hoc si nequeo: peream precor ipsa: toroq;
Mortua componar: positaq; det oscula frater.
Et tamen arbitrium querit res ista duorum.
Finge placere mihi, scelus esse uidebitur illi.
At non æolide thalamos timere sororum.
Vnde sed hos noui: cur hec exempla parauit?
Quo feror: obscenæ p̄cul hic difcedite flāmæ.
Nec nisi qua fas est: germanæ frater ametur.
Si tamen ipse mei captus prior esset amor:
Forfitan illius possem indulgere furori.
Ergo ego quæ fueram non reiectura petentem:
Ipsa petam: poteris ne loqui: poteris ne fateri?
Coget amor, poterō, uel si pudor ora tenebit:
Littera celatos arcana fatebitur ignes.
Hoc placet, hæc dubiam uicit sententia mentē.
In latus erigitur: cubitoq; innixa sinistro
Viderit, insanos inquit fateamur amores.
Hei mihi quo labor: quæ mēs mea cocipit ignē.
Et meditata manu componit uerba trementi.
Dextra tenet ferrum, uacuam tenet altera carā.
Incipit: & dubitat, scribit: dānatq; tabellas.
Et notat: & delet, mutat: culpatoq; probatq;
Inq; uicem sumptas ponit: positasq; resuimit.
Quid uelit ignorat, quicquid facturā uiderit:
Displicet, in uultu est audacia mixta pudori.
Scripta soror fuerat, uisum est delere sororem.
Verbaq; correptis incidere talia caris.
Quā nisi tu dederis non est habitura salutem:
Hæc tibi mittit amās, pudet hæc pudet edere nos.
Et si quid cupiam: queris: sine noīe uellē: Cmē.
Possēt agi mea causa meo, nec cognita byblis.
Ante forem: quā spes uotoꝝ certā fuisse.
Esse quidem læsi poterat tibi pectoris index:
Et color & macies & uultus & humida sepæ

At non æolide. Macareus æoli filius cum Canace sorore concubuit: ex eaq; filium suscepit: q̄ cum a nutrice domo efferetur, seipsum uagita p̄didit: Quare indignatus æolus gladium filia misit quo pro meritis uteretur. Macareus uero auer fugit. Ad eleuandum autem scelus byblis plurali numero utitur: cū Macareus solus ex æolidis cum sorore coiuerit. Vnde sed hos noui, anastrophæ est, sed enim coniunctio primū in oratione locum optinet, seipsam autem repræhēdit Byblis: q̄ nefandi amoris exempla sibi uenerit in mentem. Obscenæ flāmæ, turpes amores. Qua fas est, quatenus licet atq; honestum est. Indulgere, obsequi. Ergo ego, affectum ostendit hoc loco ergo. Non reiectura, non repulsa, distrahitur autem byblis in uarias cogitationes: hic ab amore: illic a pudore. Coget amor, poterō, si coniunctio subaudienda est. Si coget amor, Sic Iuuenalis. Craculus elurionis in cælū iusseris ibit. Viderit, caunus uiderit qd sit acturus, ceterū nos ei nostros amores aperiamus. Hei mihi quo labor, sic & amore & pudor uexatur Byblis: ut quid agat eligere nesciat. Ignem ardore furorem, Meditata, excogitata. Dextra tenet ferrum, stilum ferreum: quo in tabulis etiam nunc scribitur, gestum autem scribentis in tabellis exprimit. Vacuam caram in qua nihil erat scriptum. Et dubitat, puellæ amore exastuontis exprimit leuitatem atq; infirmitatem. Sūptas, tabellas. Placuit, delere sororem, nam soror nomen est sanguinis eo q̄ fratrem suæ turpitudinis se admonere putauit. Incidere, inscribere. Correptis, celeriter raptis. Quā nisi tu dederis, in hac scribenda epistola ita personā puellæ fratris & amantis & uerentis suscipit poeta: ut optime seruet decorum. Est aut adeo facilis: ut & a uirgine scripta esse: & nulla expositione idigere uideatur. Amās, puellæ amore capta. Et si quid cupiam queris, uellem inquit posse petere sine nomie meo id quod opto: si forte queris quid cupiam. Votorum, cupiditatis. Læsi pectoris, animi amore capti. Et color pallidus. Et uultus, mastrus.

Bybli
dos epi
stola.

Sororia sorori conuenientia. hoc enim sorori
um significat: nec unquam substantiuum inuenit sor
rorius pro sororis marito: ut uulgus imperitorum
putat. Ipsa tamen quis se inuitam quidem: sed
coactam amori succubuisse ait. Pugnauit effuge
re: ut effugerem in soluta dicimus oratione. Vio
lenta arma. uim afferentia. cum quadam excusa
tione autem uolenta dicuntur: quibus uiri quo
que ac diu ipsi nedi puella succuberet. Dura. pa
tens dolorum. Timidis uotis. hypallege e. ego
nanquam timida intelligitur. Vindicta propiore. no
do ardentior. strictior. Iura senes norint. ab ara
te suadet fratri byblis: ut nihil de legibus curet.

Legum examina. a qualitate legum ac seueri
tatem. Venus temeraria. icōsiderata. Nec nos
aut durus pater. a comoditate argumentatur by
blis. Aut reuerentia famæ. periphraſis est pudori
s. Dulcia furta. suauia stupra. iucundos coitus.
Secreta. secreto. nomen pro aduerbio est posi
tum. Coram. palam in omnium conspectu: aut
coram patre. coram enim ad ceteros. palam ad om
nes refertur. Quantum est quod desit. ac si di
ceret: parum admodum deest ad explendum amo
rem nostrum. Nam ex quinque lineis amoris ui
su. alloquio. tactu. osculo. concubitu. solus coitus
restabat. Causa. mortis subintelligitur. Pera
rantem. perscriberem. Nequequam frustra. nihil
enim profuerunt preces illæ: quin potius obſue
runt. In summo margine. in ultima marginis par
te. Adhæsit. affixus fuit & scriptus. Signat. sig
gillat. Omne. angurio. Iuuenis mæandrius.
Cæmus mæandri nepos. Ab ore. a facie. Tre
pidantis. timentis. Dū licet. dum potes. Tua
fata tua cædes. Nostrum pudorem. hoc est. si tua
cædes nobis dedecori non esset. Palles audita
bybli repulsa. apostrophe e poetæ ad Byblidam.

Lumina: nec causa suspensa mota patienti.
Et crebri amplexus: & que si forte notasti:
Oscula sentiri non esse sororia possent.
Ipsa tamen: quis animi graue uulnus habebam?
Quantus intus erat furor igneus: omnia feci.
(Sunt mihi dii testes) ut tandem sanior essem.
Pugnauitque diu uolenta cupidinis arma
Effugere infelix: & plus quam ferre puellam
Posse putes; ego dura tuli. superata fateri
Cogor: opemque tuam timidis exposcere uotis.
Tu seruare potes. tu perdere solus amantem,
Elige utrum facias. non hoc mimica precatur.
Sed que cum tibi sit iunctissima: iunctior esse
Expetit: & uinelo tecum propiore ligari.
Iura senes norint: & quid liceatque nefasque
Fasque sit inquirant: legumque examina seruent.
Conueniens uenus est annis temeraria nostris.
Quid liceat nescimus adhuc: & cuncta licere
Credimus: & sequimur magnos exēpla deorum.
Nec nos aut durus pater: aut reuerentia famæ:
Aut timor impedit. tantum absit causa timēdi.
Dulcia fraterno sub nomine furta regemus.
Est mihi libertas tecum secreta loquendi.
Eodamus amplexus: & iungimus oscula coram.
Quantum est quod desit: miserere fatētis amore
Et non fassuræ: nisi cogeret ultimus ardor.
Ne uerere meo subscribi causa sepulchro.
Talia nequicquam perarantem plena reliquit
Cæra manu: sumoque in margine uersus adhæsit.
Protinus impressa signat sua crimina gemæ:
Quam tinxit lachrymis. linguæ defecerat humor.
De quo suis unum famulis pudibunda uocauit:
Et paulum blandita. ser has fidissime nostro
Dixit: & adiecit longo post tempore fratri.
Cum daret: elapsæ manibus cecideret tabellæ.
Omne turbata est. misit tamen. apta minister
Tempora nactus adit: traditque latentia uerba.
Attonitus subita iuuenis mæandrius ira:
Proiecit acceptas lecta sibi parte tabellas.
Vixque manus retinens trepidatis ab ore ministri:
Dum licet: o uetite scelerate libidinis auctor
Effuge ait: qui si nostrum tua fata pudore
Non traherent tecum: pœnas mihi morte dedisses.
Ille fugit pauidus: dominique ferocia cauni
Dicta refert. palles audita bybli repulsa.

Et pauet obsessum glaciali frigore corpus.
 Mens tamen ut redit. pariter rediere furores.
 Linguaq; uix tales recto dedit aere uoces.
 Et merito. quid enim temeraria uulneris huius
 Indicium feci? quid? quæ celandæ fuerunt:
 Tam cito commisi properatis uerba tabellis?
 Ante erat ambiguus animi sententiâ dictis
 Præemptanda mihi. ne nō sequerentur euntem:
 Parte aliqua ueli qualis foret aura notare
 Debueram: tutoq; mari decurrere: quæ nunc
 Non exploratis impleui latea uentis.
 Nunc feror in scopulos igitur: submersaq; toto
 Obruor oceano. nec habent mea uela recursus.
 Quid? q; & omnibus certis prohibebat amori
 Indulgere meo tunc cum mihi ferre iubenti
 Excidit: & fecit spes nostras. cera caducas?
 Nonne uel illa dies fuerat uel tota uoluptas?
 Sed potius mutanda dies? deus ipse monebat.
 Signaq; certa dabat. si non male sana fuisset.
 Et tamen ipsa loqui: nec me committere cere
 Debueram: presensq; meos aperire furores.
 Vidisset lachrymas. uultus uidisset amantis:
 Plura loqui poteram: q̄ quæ cepere tabellæ.
 Inuito potui circumdare brachia collo.
 Et si reuicerer: potui moritura uideri:
 Amplectiq; pedes: affusaq; poscere uitam.
 Omnia fecissem: quorum si singula duram
 Flectere non poterant: potuissent omnia. mentē.
 Forsitan & missi sit quædam culpa ministri.
 Non adit apte. nec legit idonea credo:
 Tēpora. nec petiit horamq; animumq; uacātem.
 Hæc nocuere mihi. neq; enī de tigride natus.
 Nec rigidos silices solidumue in pectore ferrum
 Aut adamanta gerit. nec lac bibit ille lænæ.
 Vincetur. repetendus erit. nec tēdia cœpti
 Vlla mei capiam: dum spiritus iste manebit.
 Nam primum: si facta mihi reuocare liceret:
 Non cœpisse fuit. cœpta expugnare secundū est.
 Quippe nec ille potest: ut iā mea uota relinquā:
 Non tamen ausos: semper memore esse meorum.
 Et quia desierim: leuiter uoluisse uidebor.
 Aut etiam temptasse illum insidiasq; petisse.
 Vel correnon hoc: qui plurimus urget & urit
 Pectora nostra deo: sed uicta libidine credar.
 Deniq; iam nequeo nil commississe nefandum.

Glaciali frigore. timore. Quod. n. sequitur p
 eo quod præcedit frequenter per metonymiam
 ponitur & contra. Icto aere. percusso. Nam ex
 percussione aeris uox fieri censetur. Et merito.
 spernor subaudiendum. significat autem byblida
 diu antonitam fratris repulsa tacuisse ac tandem
 in querelas pœnitentiæ plenas erupisse. Indici
 um feci. Indicaui. Uulneris huius. amoris: quæ
 corda hominum uulneribus conficere uidetur.

Properatis tabellis. festinanter scriptis ac mis
 sis. Ambiguus dictis. Dubiis uerbis: quæ in dis
 suersas trahi sntias possint. Ne nō sequeretur. ut
 tequeretur: ex duabus. n. negationibus constitui
 ur affirmatio. Parte aliqua ueli. Metaphora a
 nauigantibus sumpta: qui anteq̄ pandant uela so
 lent notare: quales uenti sunt flaturi. Qualis fo
 ret aura. qualis foret cauni uoluntas. Toto mari.
 pro toto legendū esse tuto facile ex sensu ipso ap
 paret: quanuis fere in exemplaribus toto corru
 pte legatur. Non exploratis uentis. Non inuel
 lecta cauni uoluntate. Est. n. metaphora a nau
 gantibus sumpta. In scopulos. In maximas an
 xietates. Nec habet. nescit enim uox emissa re
 uerti: ut inquit horatius. Cera. Tabella. cerata.
 Nonne uel illa dies. Se arguit byblis: quod ca
 su tabellæ admonita in alium diem nō distulerit
 litteras cauno mittendas. Et tamen ipsa loqui.
 hinc quoq; colligit byblis se temere ad caunum
 fratrem litteras dedisse: satisq; fuisse si ipsa corā
 suos amores confessa fuisset. Cepere. Contine
 re potuerunt. Affusaq; profusa. proiecta ad pe
 des cauni: id quod fit cum aliqd ardui uolumus
 impetrare. Sit. esse pessit. Non adit apte. decē
 ter. opportune. Nec legit. elegit. Credo. ut pu
 to. Animumq; uacantem. Aliis curis uacuum.
 Si facta mihi reuocare liceret. hoc ē si possem ef
 ficere: ut facta essent infecta. Cœpta expugna
 re. Incepta perficere. Quippe nec ille potest.
 multis rationibus colligit byblis melius esse ut in
 incepto persistat q̄ ab eo desistat. Relinquam.
 deponam. Leuiter. leui amore impulsâ. Qui
 plurimus. maximus. grauissimus. Hoc deo. Cu
 pidine. Deniq; iam nequeo. Omnino inq̄ iam
 nefanda cōmisi. neq; inocēs possum existimari.

Temerata. Violata. Ut nihil adiciam quibus nihil iis quæ iam commisi adiungam. In uota. ad uota explenda. In cetera metis. instabilis animi. Committit saepe repelli. committit ut saepe repellat. Mox ubi finis habet. deinde inquit cum nullus finis imponitur byblidos flagitio: caunus priam relinquit. Inquit pectina. nam in caria urbe edificauit: quod de nomine suo caunum appellauit & astate & autumno pestiferam. Discendit autem ab historia poeta: quo magis uerissimilem fabulam reddat. nam cauni conditores a Strabone ex creta uenisse scribunt. Miletida. byblida mileti filia. Placuit. percussit. Sine qua. quæ erepta. Profugi. porro fugati. Utque tuo mota. Eo furor byblida agitata fuisse ait poeta: quo bacchæ dum tertio quoque anno orgia celebrant. Proles semeleia. apostrophe ad bacchum.

Mota. concitate. Tuo thyrsu. tuis sacris profitecdochæ. est namque thyrsus. hasta pappinis tecta: quæ in sacris bacchi iactabat. Ismaria. thracia. Triennia. trieterica græce dicuntur. eo quod tertio quoque anno celebrarentur. Bubasides nurus. caria. nam bubasides unde bubasides declinant: caria regio est. Caras. caria populos. Et armiferos lelegas. Leleges populi sunt caria bellicosissimi. Iacrago. cragus mos est lycia: quod promontoria octo hinc scribitur ac eiusdem nominis urbe. Et lymiren. lymire oppidum est lycia iuxta cragon. Xanthique. xanthus & fluuius lycia & urbis maximæ nomen est.

Quoque chimæra iugum. chimæra mons est lycia: qui ut æna in sicilia fumum ac flammam globos emittit. id quod poetis cæcum profuit ut fingeret chimæram esse monstrum præter anteriorem leonis hinc flammam euomeret. medium ac uentrem capræ: posteriorem draconis. unde & Homerus inquit. πρὸς ἑλωὼν ὀπίθ' Ἀρκῶν. ἄσσῳ ἀχιυαίρα. Sane chimæra capra interpretatur. Quid. n. dare maius habebant. i. poterant ac si diceret nihil. Pronus ut secto. quo modo in fonte fuerit soluta byblis triplici similitudine poeta exponit. Picea de cortice. picea arbor est ex cuius trunco si incidatur: resina fluit. Ut ue tenax bitumē. bitumē genus est picis ex terra nascens. Spiratis lene. leniter nomen per aduerbio. Remollescit. itere mollis ac ligida fit. liquescit. Constitit. congelata fuit. Phœbeia byblis. phœbeia neptis. Fama noui centum. lyctus quod dicitur de plebe thelethusa duxit uxorem: cui grauidam mandauit: ut si mare quod daret pareret educaret: sin foemina exponeret. sollicita igitur ac moesta pro uiri mandata thelethusa Isis dea in sionis appuit: eaque hortata est: ut quicquid periret educare nihil dubitaret. se. n. auxilio cum opus esset: futuram quæ thelethusa eum puellam peperisset: mare esse mentita est marito: quod ei nomen aui imposuit iphique appellauit atque ut masculinum educauit: sed cum ad tertium & decimum ætatis annum uenisset: ei pater iathē telestæ cuiusdam uicini filiam desponsauit. cum uero dies nuptiarum adesset: thelethusa una cum iphida templum isidis adiit illiusque implorato quod pollicita erat auxilio iphis in mare conuersus ianthe quæ frustra ab se amari crediderat: potitus est. Cretas urbes. cretenses. Unde miletus byblidos pater coloniam deduxerat in Asiam. est autem creta insula centum urbium fama nobilis a creta nympha Hesperidis filia cognominata: ut Dioscorides scripsit: utanaximander a rege curetum. Hæc æria primum. deinde curetis tum macaros a tem

Iphis i
marem

Et scripsi: & petii. temerata est nostra uoluntas. Ut nihil adiciam: non possum innoxia dici. Quod superest: multum est in uota. in crimina possum. Dixit: & incertæ tanta est discordia mentis: Cum pigeat temptasse: libet temptare: modum Exit: & infelix committit saepe repelli. Mox ubi finis abest: patriam fugit ille nefasque: Inquit peregrina ponit noua moenia terra. Tum uero moestam tota miletida mente Defecisse ferunt. tum uero a pectore uestem Diripuit: planxitque suos suribunda lacertos. Iam quæ palam est demens: in concessamque fatetur Spem ueneris: sine qua patriam. inuisosque penates Deserit: & profugi sequitur uestigia fratris. Ut quæ tuo mota proles semeleia thyrsu Ismaria celebrant repetita triennia bacchæ: Byblida non aliter latos ululasse per agros Bubasides uidere nurus: quibus illa relictis Caras & armiferos lelegas lyciamque pererrat. Iam cragon & lymiren xanthique reliquerat undas: Quodque chimæra iugum medium in partibus igne. Pectus & ora leæ. caudam serpentis habebat. Deficiunt siluæ: cum tu lassata sequendo Concidis: & dura positus tellure capillis Bybli iaces: frondesque tuo premis ore caducas. Sepe illam nymphe teneris lelegeides ulnis Tollere conantur. sepe ut medeatur amori Præcipiunt: furdæque adhibent solatia menti. Muta iacet: uiridesque suis tenet unguibus harbas Byblis: & humectat lachrymarum gramina riuo. Naiades his uenam quæ nunquam arefcere posset: Supposuisse ferunt. quod enim dare maius habebat: Pfortinus ut secto picea de cortice gutta: Ut ue tenax grauida manat tellure bitumen: Utque sub aduentum spirantis lene fauonii Sole remollescit: quæ frigore constitit unda: Sic lachrymis consumpta suis phœbeia byblis Vertitur in fontem: qui nunc quoque uallibus illis Nomen habet dominæ: nigraque sub ilice manat. Fama noui centum cretas forsitan urbes

NONVS

perie cæli fuit appellata. hæc Pli. Phæstia tellus. phæstus urbs fuit cretæ a minoe ædificata & a gortynis delecta. Cnossiaco regno. chofos una fuit ex pstantibus cretæ urbibus. Quæ uouea. opte. cupia. Ut releuere. ut parias. Onerosior altera fors est. Fœminia. nō solū. n. educare: sed etiā dotē pare oportet. Quod abominor. Qd omē dit auertat. Vsq. semp. cōtinue. In arcto. in angusto. ut bene speret. deos. n. nō defuturos. Inachis. iō inachi filia: q̄ in uaccam cōuersa cū pristina figuræ foret restituta ab ægyptiis p dea fuit culta isidq̄ appellata. huius aut. ornatū & comites describit poeta.

Impleffet monstri: si non miracula nuper
Iphide mutato crete propiora tulisset.
Proxima cnossiaco nam quondā phæstia regno
Progenuit tellus ignotum nomine lectum
Ingenua de plebe urum. nec census in illo
Nobilitate sua maior. sed uita fidesq̄
Inculcata fuit: grauidæ qui coniugis aures
Vocibus his monuit: cū iam ppe partus adesset.
Quæ uouea duo sūt: minimo ut releuere dolore:
Vtq̄ marem parias. onerosior altera fors est:
Et uires fortuna negat. quod abominor: ergo
Edita forte tuo fuerit si fœmina partu:
Inuitus mando. pietas ignosce. necetur.
Dixerat & lachrymis uuleum lauere profusis:
Tam qui mandabat: q̄ cui mandata dabantur.
Sed tamen usq̄ suum uanis teletusa maritum
Sollicitat precibus: ne spem sibi ponat in arcto.
Certa sua est lecto sententia. iamq̄ ferendo
Vexerat illa grauem maturo pondere uentrem;
Cum medio noctis spatio sub imagine somni
Inachis ante torum pompa comitata sacrorum
Aut stetit: aut uisa est. inerant lunaria fronti
Cornua cum spicis nitido flauentibus auro:
Et regale decus: cum qua latrator anubis:
Sanctaq̄ bubastis: uariisq̄ coloribus apis.
Quiq̄ premit uocem: digitoq̄ silentia suadet.
Sistraq̄ erant. nunq̄q̄ satis quesitus osiris.
Plenaq̄ somniferis serpens peregrina uenenis.
Tum uelut excussam sono & manifesta uidentē
Sic affata dea est. pars o telethusa mearum
Pone graues curas: mandataq̄ falle mariti.
Nec dubita: cum te partu lucina leuarit:
Tollere quicquid erit. dea sum auxiliaris: opēq̄
Exorata fero. nec te coluisse quereris
Ingratum numen. monuit. thalamoq̄ recessit:
Lata toro surgit: durasq̄ ad sidera supplex
Cressa manus tollens: rata sint sua uisa precatur.
Ut dolor increuit: seque ipsum pondus in auras
Expulit: & nata est ignoto fœmina patri.

eadem cū luna eē dicatur. nā primi hoies ægypto geniti hunc mūdi ornatū admiratēsq̄ uniuersorū naturā duos esse deos & q̄dem æternos sūt arbitrati solē & lunā. & illū q̄dem osiridē. hæc uero isidē appellatūt: ut Diodorus scribit. luna aut̄ primis diebus cū crescit cornua habere ur̄. Bos quoq̄ ei ab ægyptiis sacrificat. Et regale decus. diadema. Cum q̄ latrator anubis. mercurius ab ægyptiis colitur sub canis figura significantibus eum fuisse custodē osiridis & isidis anubisq̄ appellatur. Sactaq̄ bubastis comes isidis ur̄ fuisse bubastis: Eadēq̄ cū diana esse ab Herodoto phibetur. Sed p ipsa quoq̄ iside accipi solet a bubasto urbe cognominata. hoc uero exis q̄ in columna eius sacris litteris scripta fuisse traditur p̄cipi pōt. Ego isis sum ægypti regina a mercurio erudita. q̄ ego legibus statui: nullus soluet. ego sum osiridis. ego sum priā frugū inuentrix. ego sum ori regis mater. ego sum in astro canis refulgēs. mihi bubasta urbs cōdita est. gaude. gaude ægypte me nutriti. Hæc Diod. Variisq̄ coloribus apis. apis bos uarias habens maculas in ægypto colebat in p̄petuam memoriā osiridis frugū frumentiq̄ rectoris: q̄q̄ boues ruffi imolari p̄mittērent: q̄ color typhoni: q̄ osiride necauit: similes uiderent. Quiq̄ p̄mit uoce. harpocrate significat: q̄ cū digito ad os appposito pingebat. Sistra que erant. Tympana. Nunq̄q̄ satis q̄situs osiris. Deus est ægyptiorū isidis maritus: quem singulis quibusq̄ anis ægyptii & amissum maximo cum mœrore querunt: & inuentum maxima cū lætitia prosequuntur: ut Diodorus aliq̄ auctores scribunt. Plenaq̄ somniferis. in pompa sacre isidis gestabatur etiam serpens: quæ dormire uidebat. Excussam. excitatam. Dea sum auxiliaris. ad id alludit: q̄ ut scribit Diodorus: Aegyptii asserunt isidē plurimum inuentricē fuisse ad morbos medicamentorum: & medicinæ arti admodum contulisse: quam immortalitate quæque potitam gaudere hominum cultu: inq̄ eoz ualitudine præcipue uersari: quinetiam i somnis palam eis opitulari: quos censuerit dignos. signa autem horum esse non gracas fabellas sed opera certa. totum enim ferme orbem hæc deam colere propter manifestas morborum curationes. siquidem in somnis illam non recte ualētibus auxilia præbere: & qui eius monitis optemperent: præter opinionem curari etiam quorum medici salutem desperarint. Cressa. cretēsis telethusa. Seq̄ ipsum pondus i auras expulit. hoc ē. post q̄ peperit. pondusq̄ uteri in lucem extulit.

Isidis
comites

Fidemque res habuit. res credita fuit. Quod
 comūne foret. Puerō & puellā. nam iphis tam
 scēmina q̄mas appellari potest. Indecepta mē
 dacia. Non percepta. nō cognita non intellecta.
 Inpercepta autem. indeprelaue rectius forsitan
 legeretur. hoc est. non deprenta. nō animaduer
 sa. Dictaō telesse. eretenti: a dicte nancq̄ mon
 te Creta dictaōs declinat. Tetigit. Comouit.
 Rude pectus. Radem animū & amandi im
 peritum. Sed erat fiducia dispar. Nā iphis diffi
 debat se uiri officio fungi posse. Ianthe uero pul
 chre fidebat se munera mulieris optime obitura.

Pacta redā. pactarum nūptiarum. Quemq̄
 uirg esse. Ianthe inquit eum putat esse uirg & ma
 rem: quem credit suum maritū ee futurū. Ea au
 get hoc ipsum flammās. Quod uirgine amata
 se frui posse desperabat. Ardetq̄ i uirgine Vir
 go. Virgo inquit uirginis amore inflāmat. Hic
 uero apte colligitur hoc nomen uirgo apud pri
 scos scēminini distaxat generis fuisse. Quis me
 manet exitus. Quem inquit exitum meus amor
 fortietur: cō Ianthe amata frui non possim. Na
 turale malum. Naturalem amorem: ut non uir
 ginis sed uiri amore caperer. Vellem nulla fo
 rem. hoc est. uellem non esse. Ne non ferat. Ve
 ferat. Crete uero cum sit casus nominandi cētra
 diph hōgum scribarur. Taurum dilexit filia so
 lis. Pasiphæ: cuius fabula sapius iam mihi est e
 narrata. Sollertia. Ingenii perspicacitas & acu
 men. Confluat. Conueniat. Quin animū fir
 mas. cor non seipsam autem alloquitur Iphis.

Excutis. Abieciis repellis. Nisi te quoq̄ deci
 pis ipsam. Non solum alios: qui ipsam masculū
 esse credebant. Et pete quod fas est. Erappete
 inquit quod affeg possis. Hanc tibi res adimit.
 Necessitas & sexus qualitas tibi hanc eripit: quā
 uxorem ducere cupis.

Iussit ali mater puerum mentita: fidemque
 Res habuit. neq̄ erat facti nisi conscia nutrix.
 Vota pater soluit: nomenq̄ imponit auitum.
 Iphis auus fuerat. gauisa est nomine mater:
 Quod comūne foret: nec queq̄ falleret illo:
 Impercepta pia mendacia fraude latebant.
 Cultus erat pueri. facies quam siue puellā
 Siue dares puero: fieret formosus uterq̄.
 Tertius interea decimo successerat annus:
 Cum pater iphi tibi flauam despondet ianthen:
 Inter phæstradas quæ laudatissima forma
 Dote fuit uirgo dictaō nata telesse.
 Par ætas. par forma fuit. primaq̄ magistris
 Accepere artes elementa etatis ab iisdem.
 Hinc amor amboꝝ tetigit rude pectus: & aquū
 Vulnus utriq̄ dedit. sed erat fiducia dispar.
 Coniugium pactaq̄ expectant tempora tade:
 Quēq̄ uirum putat esse: suum fore credit iathe.
 Iphis amat: quo posse frui desperat: & auget
 Hoc ipsum flammās: ardetq̄ in uirgine uirgo.
 Vixq̄ tenet lachrymas. q̄s me manet exitus inqt:
 Cognita quā nulli. quam prodigiosa: nouaq̄
 Cura tenet ueneris: si dii mihi parcere uellent:
 Perdere debuerant. si non & perdere uellent:
 Natutale malum saltem & de more dedissent.
 Nec uaccam uaccā. nec equas amor uirit equas.
 Vrit oues aries. sequitur sua scēmina ceruum.
 Sic & a ues coeunt: interq̄ animalia cuncta
 Scēmina scēmineo correpta cupidine nulla est.
 Vellem nulla forem. ne non tamen omnia crete
 Monstra ferat: taurum dilexit filia solis.
 Scēmina nempe marem. meus est furiosior illo:
 Si uerum profitemur: amor. tamē illa secuta est.
 Spem ueneris. tamen illa dolis & imagine uaccā
 Passa bouem est. & erat qui deciperetur aduiter.
 Huc licet ex toto sollertia confluat orbe:
 Ipse licet reuollet ceratis dedalus alis:
 Quid faciet? num me puerum de uirgine doctis
 Artibus efficiet? num te mutabit ianthe?
 Quin animū firmas? teq̄ ipsa recolligis iphi:
 Consiliq̄ inopes & stultos excutis ignes?
 Quid sis nata uides: nisi te quoq̄ decipis ipsam.
 Et pete quod fas est: & ama quod scēmina debes.
 Spes est quæ capiat. spes equæ pascat amorem.
 Hanc tibi res adimit. non te custodia caro

Arcet ab amplexu. nec cauti cura mariti.
 Non patris asperitas. nec se negat ipsa roganti.
 Nec tamen est potienda tibi. nec ut omnia fiant:
 Esse potes felix: ut diiq; hominesq; laborent:
 Nunc quoq; uotoꝝ pars nulla est una meorum.
 Diq; mihi faciles quicquid ualuere dederunt.
 Qd; ego: uult gēitor: focer & uult ipse futurus.
 At non uult natura potentior omnibus istis:
 Quæ mihi sola nocet. uenit ecce optabile tempus
 Luxq; iugalis adest: & iam mea fiet ianthe:
 Nec mihi continget. mediis sitiemus in undis.
 Pronuba quid iuno: qd ad hæc hymenæe uenitis
 Sacra: qbus q̄ ducat abest: ubi nubimus ambæ:
 Pressit ab his uocem. nec lenius altera uirgo
 Aestuauit: utq; celer uenias hymenæe precatur.
 Qd; petit hæc: telethusa timēs mō tēpora differt.
 Nunc ficto languore moram trahit. omīna sæpe
 Visaq; causatur. sed iam consumpserat omnem
 Materiam ficti: dilataq; tempora tædæ
 Institerant: unusq; dies restabat. at illa
 Crinalem capiti uitam natæque sibi que
 Detrahit: & passis aram complexa capillis:
 Ipsi paratonium mareoticæq; arua pharonq;
 Quæ colis: & septem digestum i cornua nilum:
 Fer precor inquit opem: nostrosq; medere timori.
 Te dea. te quondam: tuaq; hæc insignia uidi:
 Cunctaq; cognoui: sonitum comitesq;: facesque
 Sistrorū: memoriq; animo tuo iussa notauī.
 Quod uidet hæc lucem. q̄ non ego punior ipsa:
 Cōsiliū monitumq; tuum est. miserere duarū.
 Auxilioque iuua. lachrymę sunt uerba secutæ.
 Visa dea est mouisse suas: & mouerat aras.
 Et templi tremuere fores. imitataq; lunam
 Cornua fulserunt: crepuitque sonabile sistrum.
 Non secunda quidem: fausto tamen omine læta
 Mater abijt templo. sequitur comes iphis euntē:
 Quam solita est maiore gradu. nec cādor in ore
 Permanet: & uires augentur: & acrior ipse est
 Vultus. & incomptis breuior mensura capillis:
 Plusq; uigoris adest habuit q̄ fœmina. nam quæ
 Fœmina nuper eras: puer es. date munera tēplis
 Nectimida gaudete fide. dant munera templis
 Addunt & titulū. titulus breue carmen habebat.
 Vota puer soluit: quæ fœmina uouerat iphis.
 Postera lux radiis totum patefecerat orbem:

Nec tamen est potienda tibi. nec tamen illa po-
 tes potiri. Nulla ē. nō est. Luxq; iugalis adest.
 Nuptiarū dies. Vbi nubimus ambæ. Nubes fœ-
 minarū est proprium. Nec mihi cōtinget. quia
 illā potiri non potero. Ad hæc sacra. nuptiarū.
 nam in nuptiis & Iuno pronuba & Hymenæus
 inuocabātur. Pressit ab his uocē. Post hæc inge-
 siluit. Nec lenius. nec minus Aestuauit. Amore
 ardet. Altera uirgo. Ianthe: quæ Iphin cui fue-
 rat despōsata marē esse credebat. Utq; celer ue-
 nias Apōstrophe ad Hymenæum nuptiarū de-
 um. Omīna uisq; auguria & somnia. Causa-
 tur. Excusat ac causam esse ait. Ficti. fingendi.

Ipsi paratonium. oppida Aegypti ubi potissimū
 colitur isis: cōmemorat telethusa. nam paratoni-
 um Aegypti oppidum est & portus ingens qua
 draginta fere stadiorum: ut Strabo scribit. Ma-
 reoticaq; arua. mareotis lacus est Aegypti iuxta
 alexandriam qui antea arapotes nominabatur.

Pharosq;. Pharos insula est alexandriæ adia-
 cens in qua est turris altitudie insignis quam eo-
 dem nomine: quo insula: multis tabulatis excel-
 sam & albo lapide mitissime structā sostratus gni-
 dius Aegypti regum amicus ob nauigātium sa-
 lutem exadificauit: ut hoc epigramma in ea scri-
 ptum declarat. Sostratus gnidius Dexiphaniis fi-
 lius diis seruatoribus pro nauigantibus. nam cū
 ora importuosa & humilis esset & cautes & bre-
 uia mare haberet: signum aliquod necessarium
 fuit altum & clarum: quo nauigantes ad portus
 ingressum dirigerentur. Inde factum ē ut huius-
 modi signa ad portus collocata phari dicantur.
 In septem cornua. hostia. nam nilus septem ho-
 stis egreditur in mare. Tuaq; hæc insignia uidi.
 In ara nanq; isidis ea omnia simulacra erant
 quæ p̄ somnum uiderat telethusa. Sonitum co-
 mitesq; facesq;. ordo est. Sonitum Sistrorum. Si-
 strum nanq; instrumentum est: quod cōcussum
 sonitum emittit. Vnde & nomē τρω του σιστρου
 hoc ē a concutiendo accepit. Quod uidet hæc
 lucem. Quod hæc iuuit. Digito autem puellam
 ostendit. Non secunda. non sine cura & sollicitu-
 dine. Fausto omine. felici augurio.

Ad ignes. ad sacrificia quæ in nuptiis Iunoni Hymenæoq; ac Veneri celebrabantur.

Raphaelis Regii in decimum metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Nde per immensum. Totum hūc librum undecimiq; partem Orphei gestis carminibusq; ita dicauit poeta: ut ab instituto non discedat: uariasq; transfigurationes exponat. nam Orpheus Apollinis: uel ut alii scribunt ocagri fluiui & calliopes musæ filius scientia ac cantus suauitate mortales omnes dicitur superasse: citharamq; ad similitudinem testudinis a mercurio cōfectā donoq; apol-

lini datam a patre accepisse: cuius modulatione nō homines solum: sed feras siluasq; ac saxa mota fuisse. Is. n. ut scribit Diodorus doctrinæ deditus cum theologiæ operam impendisset in ægyptum trāsit: plurimarumq; ibi regū pcepta scientia: græcorū doctissimus tum in deorū ceremoniis. tum in theologia. tum in poematis cātūq; est habitus: nauigauit in super cum argonauis obq; uxoris amorem ad inferos cā descendisset: a proserpina suauitate cātus allecta impetrauit: ut de sanctam uxorem ab inferis excitarct. nam eurydice quam in fausto omine sibi copularat dum prata simul cum aliis nymphis uagaretur: a serpente percussa interiit: tantoq; dolore moriēis affecit maritum: ut non satis esse duxerit lugere: sed ad inferos quoq; ad eam repetendam descendere nihil dubitavit. eo igitur cum puenisset: tantum carminis suauitate effecit: ut uxorem a Plutone ea acciperet conditōe: ne illam prius: q̄ ad superos reuersus esset respiceret: sed orpheus ueritus: ne uxor sequeretur: cum iam fere ad supos puenisset: eam respexit: quæ illico ad inferos retracta orpheum ī maximis cruciatibus reliquit: q̄ cum desperaret se iteq; ea potiri posse: omnes aspernatus mulieres dicitur primusq; apud thraces puerorū amoribus indulgisse. Id uero ægre ferentes thraciæ mulieres sacra bacchi celebrantes illum cithara canentem ferasq; mulcētē discerpserūt: cuius caput una cum cithara in Hebrum pjectum: cum lesbū usq; puenisset: idq; serpentianiare uellet: in saxum ab Apolline dicitur fuisse transformatis. Ad oras ciconum. cicones populi sunt thraciæ iuxta hebrum fluiuium habitantes. Et orphea uoce. adiectiuū est orphea. Unde etiā penultimam producit q̄ a græcis p. scribitur. Nequicq; frustra. neq; enim felices illa nuptiæ fuerūt. Sed nec solēnia uerba: qualia hæc eēt. fausta felicesq; hæc sint nuptiæ. Vsq; Scmp. Rhodopeius uates orpheus poeta thracius cuius hymni in plerosq; deorū etiā nū extāt. rhodope autē mons ē thraciæ altissimus. Tænaria porta. Tænarus laconia p montoriū ē: i quo specus esse dicitur: per quem ad inferos descenditur. Perq; leues populos. corporibus carētes. Persephonē. pserpinam. Vmbrarū dominū. Plutonem. O positi. Hac oratione Orpheus p suadere conatur Plutoni atq; proserpinæ: ut sibi Euridicem uxorem restituant ac per aliquot adhuc annos. uel uere apud superos permittant. Mundi positi sub terra. Periphrasis. est inferorum. Opaca tartara. Obscura. tenebrosa. Est enim tartarus inferorum locus profundissimus. Medusæ monstri. Cerberi canis inferorū tricipitis: qui ut medea p capillis: ita pro pilis colubros ac serpētes habet. Merito autem se excusat orpheus: ne ut hercules credatur ad extrahendum cerberum illuc descendisse. Auguror. coniecto & signis colligo. auguror autem & Auguro in eadem significatione dicimus.

Orphei nuptiæ

Orpheus ad inferos

Cum uenus & iuno sociusq; hymenæus ad ignes Conueniunt: potiturq; sua puer iphis ianthe.

P. Ouidii nasonis metamorphoseos liber. X.

Nde per immensum croceo uelatus amictu

Aethera digreditur: ciconūq; hymenæus ad ostendit: & orphea

Tendit: & orphea (ras neq; q̄ uoce uocatur.

Affuit ille quidem: sed nec solennia uerba:

Nec lætos uultus: nec felix attulit omen.

Fax quoq; quā tenuit lachrymoso stridula fumo

Vsq; fuit: nulloq; inuenit motibus ignes.

Exitus auspicio grauior. nam nupta per herbas

Dum noua naiadum turba comitata uagatur:

Occidit in talum serpentis dente recepto.

Quam satis ad superas postq; rhodopeius auras

Defleuit uates: ne non temptaret & umbras:

Ad styga tenaria est ausus descendere porta:

Perq; leues populos: simulacraq; fūcta sepulcro

Persephonem adiit: inamcenaq; regna tenentem

Vmbrarū dominū: pulsifq; ad carmina neruis:

Sic ait. o positi sub terra numina mundi:

Inquem decidimus quicquid mortale creamur:

Si licet: & falsi positis ambagibus oris

Vera loqui sinitis: non huc ut opaca uiderem

Tartara descendi: nec uti uillosa colubris

Terna medusæ uincirem guttura monstri.

Causa uicq; est coniunx: inquam calcata uenenum

Vipera diffudit: crescentesq; abstulit annos.

Posse pati uolui: nec me temptasse negabo.

Vicit amor. supera deus hic bene notus in ora est.

An sit & hic dubito. sed & hic tamē auguror esse.

Veteris rapina. Nam Pluto pserpina amore captus eam rapuit. Per chaos hoc ingens. Per has immensas tenebras. Retexite. resoluite: ut ad uitam possit redire. Omnia debent uobis. oia inq; ad uos uenire necesse e.

Logissima regna. Ut pote qua nūq; sint finē habitura. Peregerit. cōpleuerit. Iuris uestri. Potestatis & ditio nis uestrae. Pro munere poscimus usum. Ut eurydice uti fruiq; possim. Qd si fata negāt ueniā. sed si inq; fata mihi hoc beneficiū p uxore petium negauerint: decreui nolle ad supos redire. Veniam. beneficiū. Intērdū uenia p pace ponit. Verg. cuncti nā lecti nauibus ibant orātes ueniam. Catez q; peccarūt ueniā petere pprie

Famaq; si ueteris non est mentita rapinae:
Vox quoq; iūxit amor. p ego hęc loca plēa timo
Per chaos hoc ingens uastiq; silentia regni: Cris.
Eurydices oro properata retexite fata.

Omnia debentur uobis: paulumq; morati
Serius aut citius sedem properamus ad unam.
Tendimus huc oēs. hęc est domus ultima: uosq;
Humani generis longissima regna teneris.

Hęc quoq; cum iustos matura peregerit annos:
Iuris erit uestri. pro munere poscimus usum.

Quod si fata negant ueniam p coniuge: certum
Nolle redire mihi. leto gaudete duorum.

Talia dicentem: neruosq; ad uerba mouentem
Exangues flebant animæ. nec tantalus undam

Captauit refugam: stupuitq; ixionis orbis
Nec carpere iecur uolucres: urnisq; uacarunt

Belides: inq; tuo sedisti sisyphæ saxo.
Tūc primum lachrymis uictæq; carmine fama ē

Eumenidum maduiffe genas. nec regia coniunx
Sustinet oranti: nec qui regit ima: negare.

Eurydicenq; uocant. umbras erat illa recentes
Inter: & incessit passu de uulnere tardo:

Hanc simul & legē rhodopeius accipit orpheus:
Ne flectat retro sua lumina: donec auernas

Exierit ualles: aut irrita dona futura.
Carpitur accliuus per muta silentia trames

Arduus. obscurus. caligine densus opaca.
Nec procul abfuerant telluris margine summæ.

Hicne deficeret metuens auidusq; uidendi
Flexit amans oculos: & protinus illa relapsa est:

Brachiaq; intendens prendiq; & prēdere captans
Nil nisi cedentes infelix arripit auras.

Iamq; iterum moriens non est de coiunge quicq;
Quæta suo. quid enī nisi se quereretur amatam:

Supremumque uale: quod iam uix auribus ille
Acciperet dixit: reuolutaque rursus eodem est.

Non aliter stupuit gemina nece coiugis orpheus:
Quam tria qui timidus medio portante catenas

Colla canis uidit: quem non pauor ante reliquit:

dñr: cū ut sibi parcat orant. Aut certe mortem loco uxoris subibo: ut uerbū sit ueniā non appellatione. Talia dicentē. Quanta fuerit uis orphei oionis facile hinc colligit: qd inferos oēs lachrymas emittere coegit. Neruosq; citharæ corda pulsantē. Nectantalus undam captauit refugā.

Tantalus paphlagoniæ rex fuit regiōis fertilitate ditissimus: qui mensa deoz dignatus iouis ar cana pdidit mortalibus. Quare ad iferos detrusus & inter aquas ori allabentes sicut nec pēdenti bus pomis famē expellere pōt. cū. n. ea captare uult a uento: ut scribit Home. dissipant. Capra uit. capere curauit. Stupuitq; ixionis orbis. Ixi on phlegiæ: uel ut quidam scribunt: Antionis & melanthus filius cum iunonem de stupro interpellasset. Siue ut Homerus ait latonam: ad inferos dānatus rota assidue circūagitur. Stupuit: i mobilis permansit. ut orphei carmina audiret.

Orbis. rota. Nec carpere iecur uolucres. titi subaudiatur. nam titus iouis filius & helaræ: qui terræ alūnus dicit: qm a mē sub specu metu iunonis fuit educatus: cū latonam uiolare temptasset: in nouem iugera distētus iecore suo uultu res assidue pascere narratur. Urnisq; uacarūt belides. beli neptes. hæ uero Danaï filia fuere quiti quaginta: quæ totidē patruales eosdēq; maritos Aegypti filios iussu Danaï patris suum quæq; p ter unam hypermestram: quæ linceo pepcit: pri ma nocte interemert. unde ad iferos detrusæ cri bris aquā haurire fingunt. hac aut fabula lucreti us amore captos significari putat: q i re leuissima diu laborent. Vacarūt. cesarūt. ab urnis gestan dis. Inq; tuo sedisti sisyphæ saxo. sisyphus Aeoli filius cum isthmū infestaret: ad inferos trusus saxum i mōtis cacumē subuoluere cogit qd semp i uallem deuoluit: quo ambitiosi significant: q quis ferant repulsam: ab ambiēdis tñ magistratibus nō desistunt. Eumenidū. furiæ. Nec regia cō iunx. pserpina. Nec q regit ima. Periphrasis ē Plutonis. Umbras inter. anastrophe est. Carpitur accliuus. p tramitē arduum orpheus ab inferis ad superos ascendit. Nec pcul. nec longe.

Margine. extremitate. Sūmæ telluris. supnæ terræ. Hicne deficeret metuēs. tunc inq; timēs orpheus ne Eurydice se desereret: ad eam oculos conuertit. Quam tria qui timidus. quis nā hic fuerit: nusquam me legisse memini. Quisq; autem fuit: cum Cerberum ab hercule ad superos attractum uidisset: tanto affectus est tremore: ut in saxum fuerit conuersus. Medio. collo subaudiatur. Nam e tribus Cerberi ceruicibus media catenis fuerat ligata.

Quiq; in se traxit crimen. Olenus qdam lethæam duxit uxorem eximia pulehritudine adeo superbam: ut se deabus pferret. Cæteræ deæ iratæ cū de lethæa supplicium sumere uellent: olenus in se culpā uxoris trāssere ausus una cū illa in lapidē fuit cōuersus. Humida ide. fontibus abundās: Nā ida phrygia multis fontibus irrigatur. In ripa stygis paludis. Cereris si. mu. sine ullo cibo. Pulsūmq; aglonibus Hamū. Mōs est thraciæ hæmus boreæ obnoxius. Annū pi. equo. in. hoc est piscibus terminatū. nā pisces zodiaci ultimū optinet locū annūq; termināt. Significat igr̄ tres annos transiisse post Eurydices mortē qbus orpheus nullā tetigerat mulierē. Auctor transferre. Cōstructio est græca.

Olenus
& le
thæa in
lapides

Transferrēdi. n. latine diceret. Collis erat. locū describit ubi canens orpheus a Bacchis fuit discerptus. Diis genitus uates. orpheus apollinis & callioes musæ filius. Loco. in locū. Verg. Et clamor cælo. Chaonis arbor. quercū dicit. Nā quercus arbor est glandifera q̄ in chaonia epiro regiōe a chaone dicta copie se puenit. unde in. i. georgicon Verg. Si uestro munere tellus Chaoniam pingui glandē mutuauit arista. Chaon aut̄ frater fuisse heleni scribitur: quem cum helenus ipse per imprudentiam occidisset: regionem cui imperabat: chaoniam ab illius nomine uocauit: cum antea molossia appellaretur. Vnde Vergi. Morte neoptolemi regnorū reddita cessit: Pars heleno: qui chaonios cognomine campos: Chaoniamq; omnem troiano a chaone dixit. Plinius autem chaoniam a chaōibus populis denominatam esse scribit. Non nemus heliadum. Populi i quas sorores Phaethontis cōuersas fuisse in secundo uolumine poeta narrauit. Heliadum. solis filiarum. Helios enim sol dicitur. Aesculus arbor est glandifera ioui dicata. Et innuba laurus: Virgo. daphne enim quam in laurum cōuersam legimus: nunq̄ nubere uoluit. Endis abies. sine nodis. Et platanus genialis. genio ac uoluptati dicata. foliis enim æstate solem auertit. hyeme uero admittit. ut Plinius scribit. Acerq; acer arbor est uariis distincta coloribus. Vnde acernæ mēsa post citreas in precio apud p̄scos fuisse scribuntur. Amnicolæ salices. Iuxta fluuios nascētes. Salix autem arbor est notior: q̄ ut hoc loco sit describenda. Et aquatica lotos. Arbor est lotos locis humidis gaudens. Vnde & aquatica uocatur a poeta. Ea fert suauißimum fructū i Africa præsertim: Vnde lotophagi populi fuerunt denominati. Est etiam lotos herba: quam iter primas deorū uoluptati nasci. Homerus ait.

Tenuescq; myrica. Humiles. non multum crescentes. Vnde & Vergilius in bucolicis humiles myricas appellat. Et bicolor myrtus. Arbor est myrtus ueneri dicata. Baccis. Immaturas ficos baccas uocat poeta. Pampineæ uites. Pampinis & foliis onerata. Orniq; & piceæ. Arbores sunt mōtanæ ornus & picea. Sane hornus cum aspiratione huius anni intelligitur. Arbutus. arboris est species arbutus haud ualde crescens.

Pomo rubenti. pomis rubicūdis. Et lentæ palmæ. Flexibiles. Victoris præmia. idcirco palmæ uictoris præmia dicuntur: quod uictores palma coronantur. palma enim nunquam oneri cedunt: ut qui uincunt: hostibus cedere non uidentur. Et succincta comas. Succinctas & altas habens comas & frondes. Nam pinus in uertice solum frondes emittit.

Quam natura prior: saxoper corpus oborto.
Quiq; in se traxit crimen: uoluitq; uideri
Olenus esse nocens. tuq; o confisa figura
Infelix lethæa tua: iunctissima quondam
Corpora. nūc lapides quos humida sustinet ide.
Orantem: frustra q; iterum transire uolentem
Portitor arguerat. septem tamen ille diebus
Squalidus in ripa cereris sine munere sedit.
Cura dolorq; animi lachrymeq; alimenta fuere.
Esse deos herebi crudeles questus in altam
Se recipit rhodopen: pulsūmq; auloibus hæmū.
Tertius equoreis inclusum piscibus annum
Fimerat titan: omnemque refugerat orpheus
Fœmineam uenerem: seuq; male cesserat illi:
Siue fidem dederat. multas tamē ardor habebat
Iungere se uati. multæ dolere repulsæ.
Ille etiam thracum populis fuit auctor amorem
In teneros transferre mares: citraq; iuuentam
Aetatis breue uer & primos carpere flores.
Collis erat: collemq; super planissima campi
Area: quam uiridem faciebant graminis herbe:
Vmbra loco deerat: qua postq̄ parte resedit
Diis genitus uates: & fila sonantia mouit:
Vmbra loco uenit. non chaonis absfuit arbor.
Nō nemus heliadū. nō frondibus æsculus altis:
Nec tiliæ molles: nec fagus: & innuba laurus:
Et coryli fragiles: & fraxinus utilis hastis:
Enodisq; abies: curuataq; glandibus ilex:
Et platanus genialis: acerq; coloribus impar:
Amnicolæq; simul salices: & aquatica lotos.
Perpetuoq; uirens buxus: tenuescq; myricæ
Et bicolor myrtus: & baccis cærulea ficus.
Vos quoq; flexibiles hederæ uenistis: & una
Pampineæ uites: & amictæ uitibus ulmi:
Orniq; & piceæ: pomocq; onerata rubenti
Arbutus: & lentæ uictoris præmia palmæ:
Et succincta comas hirfutaq; uertice pinus

Et succincta comas. Succinctas & altas habens comas & frondes.

Grata deum matri: siquidem cybelius atys
 Exiit hac hominem: truncoq; induit illo.
 Affuit huic turbæ metas imitata cupressus:
 Nunc arbor. puer ante deo dilectus ab illo:
 Qui citharam neruis: & nerui temperat arcum.
 Namq; facer nymphis carthæa tenentibus arua
 Ingens ceruus erat: lateq; patentibus altis
 Ipse suo capiti præbebat cornibus umbras.
 Cornua fulgebant auro: demissaq; in harmos.
 Pendebant tereti gemmata monilia collo.
 Bulla super frontem paruis argentea loris
 Vincita mouebatur: pariliq; ætatenitebant
 Auribus e geminis circum caua tempora bacca.
 Isq; metu uacuis: naturaliq; pauore
 Deposito celebrare domos: mulcendaq; colla
 Quamlibet ignotis manibus præbere solebat.
 Sed tamen ante alios cææ pulcherrimæ gentis
 Gratus erat cyparisse tibi. tu pabula ceruum
 Ad noua. tu liquidi ducebas fontis ad undas.
 Tu modo texebas uarios per cornua flores.
 Nunc eques in tergo residens huc lætus & illuc
 Mollia purpureis frenabas ora capistris,
 Aestus erat: mediisque dies: solisque uapore
 Concaua littorei feruebant brachia cancri.
 Fessus in herbosa posuit sua corpora terra
 Ceruus: & arborea frigus ducebat ab umbra.
 Hunc puer imprudens iaculo cyparissus acuto
 Fixit: & ut seuo morientem uulnere uidit:
 Velle mori statuit, quæ non solatia phœbus
 Dixit: & ut leuiter pro materiaq; doleret
 Admonuit. gemit ille tamē: munusq; suprem
 Hoc petita superis: ut tempore lugeat omni.
 Iamq; per immensos egesto sanguie fletus:
 In uiridem uerti cœperunt membra colorem.
 Et modo qui uiuea pendebant fronte capilli:
 Horrida cæsaries fieri: sumptoque rigore
 Sidereum gracili spectare cacumine cælum.
 Ingemuit: tristisque deus lugebere nobis:
 Lugebisq; alios: aderisq; dolentibus inquit.
 Tale nemus uates attraxerat: inque ferarum
 Cœcilio medius turba uolucrumque sedebat.
 Ut satis impulsas temptauit pollice chordas:
 Et sensit uarios: quis diuersa sonarent:
 Concordare modos: hoc uocem carmine mouit.
 Ab ioue musa parēs (cedūt iouis omnia regno)

Grata deum matri. Cybela. Si quidem cybe
 leius atys. Atym eximia pulchritudine puerum
 deorum mater: ut i fastis scribit poeta: sibi casto
 deuinxit amore. iussitq; ut castus uiueret: suaq; te
 pla tueretur. At ille mandatorum immemor cū
 sagarithide nympa coiuic. quare i furias actus
 seiple primum excastrauit: deinde cum se inter
 ficere. uellet: i pinum arborem fuit cōmutatus.

Affuit huic turbæ. Cyparissus puer fuit formo
 sissimus: apollini gratus qui cum ceruum quē in
 deliciis habebat imprudens occidisset: tanto est
 affectus dolore: ut cum mori omnino uellet: in
 arborem cupressum ab apolline fuerit cōmuta
 tus. Metas imitata. Merarum similis quæ ut cu
 pressi: in acutum tendunt. Ab illo deo. ab apol
 line. nam apollo cum cithara & arcu pingebat.

Carchæa arua. Sic quidē scribitur: sed carthæa
 cum th aspirato legendum uidetur. Nā carthæa
 una est ex quatuor urbibus Cææ insulæ. in qua
 natus est cyparissus: Principale autem pro deri
 uatio positum est. Gemmata monilia. Tor
 ques gemis ornati. Bacca: margaritæ uniones.
 Cææ gentis. Cæa insula est. ægai: Vnde cæus
 deriuatur. Quamlibet ignotis. Quantumlibet
 incognitis. Solisq; uapore. significat solem in
 cancro fuisse: quo tempore maximi excitantur
 ætus. Frigus ducebat. Trahebat. capiebat.

Pro materiaq; pqualitate rei perditæ doleret.
 Egesto sanguie. exhausto. emisso. Sumptoq;
 rigore. Accepta duricie. Sidereum cælum.
 Sideribus ornatum. Lugebisq; alios. Hoc ex
 romana consuetudine dictum est. Nā ut seruius
 scribit: cupressi rami ante fores domus in qua ef
 fet cadauer: ponebantur: nequis per impruden
 tiam ingrediens pollueretur: unde illam inferis
 fuisse consecratam dicunt: hoc est lachrymis &
 luctibus: uel quod cæsa nunq̄ reuirefcit. Dolē
 tibus. Morte propinquorū. Impulsas. percul
 sas. Chordæ autem quæ fides latinæ dicuntur:
 musicorum tantummodo sunt instrumentorū.

Diuersa. Diuerse. Nomē enim pro aduerbio
 positum est. Varios modos. Varios sonos: ex
 quibus constat harmonia. Ab ioue musa pa
 rens. Calliopen musam sibi matrem inuocat or
 pheus. Cedunt Iouis omnia regno: Omnia in
 quit Iouis potentia subiiuntur. Est autem pa
 rethesis cām cōtinens cur ab Ioue sit inchoādū.

Atys i
pinumCypa
rissus in
cupressūInq̄
supra iCæ
æ gentis
Cæa insula
estInq̄
supra i
Cæ
æ gentis
Cæa insula
est

Plectro grauiore. Stilo grauiore. quali bella describi solent. Est autem plectrū instrumentum musicū qui latie pecten appellatur: quo chordæ pcutiūtur. αρο του πληγτειν. hoc ē a percūtiendo declinatū. Gigantes. gigantoma chian. hoc est gigantū pugnam. Phlagrais cāpis. ubi fulminibus gigantes fuere cōfecti. Phlagrai uero campi & in Thracia & in cāpania & in Thessalia fuisse scribuntur. Leuiore lyra. Humiliori stilo amoribus conuenienti. Inconcessis ignibus. Nefandis amoribus. Ea autem orpheus canit in mulieris odium atque contemptū. Phrygii ganymedis. Troiant. Nam ganymedes trois Dardanogz regis fuit filius: qui admiranda pulchritudine Iouem i sui amorem pellexit:

a quo in aquilam mutato raptus: ac sibi mēsa ministris adhibitus perhibetur. Quod quidē idcirco fingitur quod Iupiter aut p legionem ganymedē rapuit cuius insignē erat Aquila. aut nauis in qua fuit impositus tutelam habuit in aquila figuratam ut lactantius expōit. Nisi quæ portat sua fulmina terræ. Periphrasis est aquilæ. quæ fulmina ioui subministrare dicitur. Hoc autem idcirco fingit: quod sola ex auibus aquila fulmine nō tangitur. Iliaden. Ili nepotem. In uita Iunōe.

Cōtra uoluntatem iunonis quæ egre ferebat ganymedē propter pulchritudinem tantopere ab ioue amari. Te quoq; amyclide. Hyacinthus puer fuit formosissimus ab apollie amatus: a quo cum forte disco in aerem iacto: sic percussus eēt: ut uiuere non posset: in florem sui nominis fuit conuersus: in quem etiam atax cōmutatus dicitur fuisse. Amyclide. p amiclæ. Patronymicū po fuit pro possessiuo. Nā amiclæ urbs ē Laconia: Hyacinthi patria pueri adeo formosi: ut Apollo illius amore captus e cælo descendere in terras sustinuerit: quo diutius pulchritudine ipsius frui posset. Cum uero ludere disco cum illo cæpisset apollo: discusq; in aerem iactus i pueri caput recidisset ipsumq; interfecisset: in florem sui nominis uoluntate Apollinis fuit commutatus.

Meus genitor. Apollo. Nam Apollinis & caliope mulæ filium se esse Orpheus ipse testat. In medio orbe. Delphi urbs est phocidis apollinis oraculo clarissima: q̄ a geographis in medio terrarum orbe esse perhibetur. Eurotā. Fluuius est laconia: eurotas. Immunitam sparten. Sine muris. Virtute enim non muris lacedæmonii urbē suam tuabantur. Immemor ipse sui. suæ diuinitatis. Assuetudine. Consuetudine.

Iamq; fere medius stam. Meridiē fuisse significat. Actæ. Preterita noctis. Vtrinq; & a præterita & a ueniente nocte. Lati disci. Nam discus & latus est & rotundus lapis: quem in aerem iacentes se exercebant. Recidit in solidam longo post tempore. Emphasis est. qua itelligimus discum longe in aerem fuisse iactum. Cito nāq; in terram cecidisset: nisi in altum iactus fuisset.

Et exhibuit. ostendit. Artē. Nā ita emittebat: ut in gyrum se uoluēs caderet in terrā. Tænarides. tænaris Hyacinthus lacō. a tænarō lacō nā pmōtorio. Subiecit. Sursum iecit. Aeq; tū. Erat imedicabile Vulnus. Causa cur nil ar

Carmina nostra moue. iouis est mihi sepe prās Dicta. prius cecini plectro grauiore gigantes: Sparsaq; phlagrais uictricia fulmina campis: Nuncopus est leuiore lyra: puerosq; canamus Dilectos superis: inconcessisq; puellas Ignibus attonitas meruisse libidine poenam.

Rex superz phrygii quōdam ganymedis amore Arsit: & inuentum est aliquid: quod iupiter esse: Quam quod erat mallet. nulla tamen alite uerti Dignatur: nisi quæ porcat sua fulmina terræ. Nec mora. percussio mendacibus aere pennis Arripit iliaden: qui nunc quoq; pocula miscet: Inuitaq; ioui nectar iunone ministrat:

Te quoq; amyclide posuisset in æthere phœbus: Tristitia si spatium ponendi fata dedissent. Qua licet æternus tamen es: quotiensq; repellit Ver hyemem: pisciq; aries succedit aquoso: Tu totiens oreris: uiridiq; in cespite flores. Te meus ante omnes genitor dilexit: & orbe In medio positi caruerunt præside delphi: Dum deus eurotan: immunitamq; frequentat Sparten. nec citharæ: nec sunt in honore sagittæ: Immemor ipse sui non retia ferre recusat.

Non tenuisse canes. non per iuga montis iniqui Ire comes: longa que alit assuetudine flammæ. Iamq; fere medius titan uenientis: & actæ Noctis erat: spatioq; pari distabat utrinque Corpora ueste leuant: & succo pinguis oliuæ Splendescunt: latique ineunt certamina disci. Quem prius aerias libratum phœbus in auras Misit: & oppositas disiecit ponderenubes. Recidit in solidam longo post tempore terram Pōdus: & exhibuit iunctam cum uiribus artem. Protinus imprudens actusque cupidine lusus Tollere tænarides orbem properabat. at illum Dura percussio subiecit in aere tellus In uultus iacinte tuos. expalluit æque Quā puer: ipse deus: collapsosq; excipit artus: Et modo te refouet. modo tristitia uulnera siccant.

Iuperit
i aquilāGany
medis
raptusHyacin
thus in
florem.

Nūc animam ad motis fugientē sustinet herbis.
 Nil profunt artes. erat immedicabile uulnus.
 Ut si quis uiolas riguoq; papauera in horto:
 Liliaq; infringat fuluis herentia uirgis:
 Marcida demittant subito caput illa grauatam:
 Nec se sustineant: spectentq; cacumine terram:
 Sic uultus moriens iacet: & defecta uigore
 Ipsa sibi est oneri ceruix: humeroq; recumbit.
 Laberis œbali de prima fraudate iuuenta:
 Phœbus ait: uideoq; tuum mea crimina uulnus.
 Tu dolor es facinusq; meum. mea dextera leto
 Inscribenda tuo est. ego sum tibi funeris auctor
 Quæ mea culpa. tamen: nisi si lusisse uocari
 Culpa potest: nisi culpa potest & amasse uocari?
 Atq; utinam pro te uitam tecumq; liceret
 Reddere: quod quoniam fatali lege tenemur:
 Semper eris mecum: memoriq; hærebis in ore.
 Te lyra pulsa manu. te carmina nostra sonabūt:
 Flosq; nouus scripto gemitus imitaber̄ nostros.
 Tempus & illud erit: quo se fortissimus heros
 Addat in hunc florem: folioq; legatur eodem.
 Talia dum uero memorantur a pollinis ore:
 Ecce cruor qui fusus humi signauerat herbas:
 Definit esse cruor: tyrioq; nitentior ostro
 Flos oritur: formamq; capit quam lilia si non
 Purpureus color his. argenteus esset in illis.
 Nō satis hoc phœbo ē (is. n. fuit auctor hono-
 Ipse suos gemitus foliis inscribit. & ^{ci} ^{ci} ^{ris})
 Flos habet: inscriptum: funestaq; littera ducta ē.
 Nec genuisse pudet sparten. hyacinthon honorq;
 Durat in hoc æui: celebrandaq; more priorum
 Annua prælata redeunt hyacinthia pompa.
 At si forte roges sæcundam amathunta metallis
 Angenuisse uelit propœtidas: annuat eque
 Atq; illos: gemino quōdam quibus aspera cornu
 Frons erat: unde etiam nomen traxere cerastæ.
 Ante fores horum stabat iouis hospitis ara
 Lugubris sceleris: quam si quis sanguine tictam
 A uena uidisset: mactatos crederet illic
 Lactentes uitulos amathusiacasq; bidentes.
 Hospes erat cæsus. sacris offensa nefandis
 Ipsa suas urbes ophiusiaque arua parabat
 Deferere alma uenus. sed qd loca grata: qd urbes
 arua. Cyprta. alludit aut poeta ad priscū illius insulæ nomē.

tes prodesse. Ut si quis uiolas. q̄ facile defecerit
 hyacinthus pulchris similitudinibus poeta ostēdit.
 Defecta. derelicta. Oebalide. hic quoq; patronymicum
 pro possessiuo positum est. nam oebalia urbs est
 laconia ab œbalo cōditore appellata. Quod quoniam
 fatali lege tenemur.

Nisi subaudiatur. efficere non possum. imperfectus
 erit hic sensus. Dii autem cum natura sint immortales:
 nulla ratione uitam deponere possūt.

Scripto. litteris nam in hyacintho flore. ci. syl-
 laba gemitum significans bis in scripta uidetur.

Tamen si quidam aliter sentientes putatēsq; hya-
 sillabas in hyacintho flore esse inscriptas: mani-
 feste decipiantur. Fortissimus heros. aiæ telamonius
 ut in tertio decimo poeta narrat: in hyacinthum
 fuit conuersus. Folioq; legatur eodem. nam in
 hyacinthi foliis: ut dixi: prima syllaba huius
 nominis. ci. ci. inscripta uidetur. Ethia. sic
 quidem fere legitur. Sicq; legendum esse quidā
 percipiunt: sed apte falluntur: cum hia litteræ
 nullum gemitum præ se ferant. ci. ci. uero q̄ uox
 est apte gemitus significatiua legendum esse fa-

cile contenderim: quis omnia quæ quidem nihil
 uidere contigit exemplaria refragentur. Funest-
 faq; littera. luctuosa litteræ quibus in funeribus
 utuntur. Ducta est. scripta est. Nam litteræ dū
 scribuntur: duci proprie dicuntur. Hinc autem
 apte etiam colligitur. ci. ci. legendum esse. Hæ
 enim est uox: qua etiamnum in funeribus & fle-
 tibus uti solemus. Hyacinthia. festa in honore
 hyacinthi pueri instituta. At si forte roges. Per
 compassionem ostendit Orpheus pueros for-

mosos & diis placuisse: & maximo ornamento
 suis fuisse ciuitatibus. puellas uero contra & diis
 perq̄ displicuisse & maximo suas urbes dedecore
 affecisse. nam propœtidas quædam uenerem
 deam esse negare aulæ non minore sunt odio ci-
 uibus suis: q̄ cerastæ quidam: qui in ara hospi-
 tes immolabant: quos ut uenus in iuuenos con-
 uertit: ita propœtidas: & sua corpora: primas p-

stituere coegit: & in saxa cōmutauit. Sæcundā
 amathunta. amathus urbs est cyprti are abūdas.
 unde & cyprus ipsa amathusia olim fuit uocata.
 est etiam urbs laconia. Annuat. nutu affirmer-

t am illas uelle genuisse q̄ eos cerastas: qui hospi-
 tes immolando maximo sibi dedecori fuerunt.
 Vnde etiam nomen traxere cerastæ. κέρπεσ. Vn-
 de cerastæ declinantur cornu dicitur. nam i fro-
 te duo cornua habebat: unde & cyprus ipsa ce-
 rastis a quibusdam fuit appellata. Iouis hospiti-
 tis. ξένιος a græcis appellatur: quod hospitibus
 sit. unde Vergilius. Iupiter hospitibus nā te da-
 re iura loquūtur. Lugubris sceleris. luctuosi sce-
 leris quo hospites decepti necabātur. Amathu-
 siacas bidentes. Cyprias oues. Nam cyprus ut
 dixi: Amathusia etiam fuit appellata. Ophiusia
 Cerastis namq; et cognominata fuit a gñe quodā
 serpētis. uel quod. mltā cornua hoc ē montiū uertices
 habeat. ophiusia uero serpentina possumus interpretari.

Hyacinthia

Propœtides in saxa

Cerastæ in i-
 sauros

Gens impia. Cerastarum. Fugatq; exilii. Toruos. truces terribiles aspectu. Sunt tamen obscenæ. Quauis inquit Cerastas in iuuenos conuertit Venus: Propeetides tamen aufæ sunt eam negare deã eẽ. Obscenæ. Turpes. Vulgasse. prostituisse. Cessit. Recessit. Pro quo. propter quã rem. Numinis ira. Venetis indignatione. Sanguisq; induruit oris. Ita durus est factus ut nihil erubescerent. Paruo discrimie. Parua differentia. Lapideæ nãq; statuæ uidebantur propætidibus similes. Versæ. Fuerant subaudiatur.

Quas quia pygmalion eum. Pygmalion quidam flagitiis propeetidum offensus uitam calibẽ exigere de- creuit. sed ex ebore uirginis simulacrum adeo fa- bre effinxit. ut pinde atq; si uiua esset: illius amo- re caperetur. Quare uenerem orauit: ut sibi ta- lem concederet uxore. Venus autem plusq; pe- tebatur: effecit. Nam statuæ illi: quam in lecto pygmalion collocauerat: animam inspirauit: nu- bilemq; ætatem donauit. exi sperato igitur pyg- maliõ uoti compos factus ex ea Paphum sustu- lit: a quo & insula & urbs paphos fuit appellata. Sine coniuge cælebs. Alterum ex altero pedit.

Qui enim uxore caret cælebs uiuit: & qui cæ- libem ducit uitam: uxore non habet. cælebs aut dicitur. quasi cælestem uitam agens. Thalami cõsorte. Vxore. Quia fœmina nasci Nulla po- test. Pulcherrimam fuisse illam statuam intelli- gimus ut quæ he a natura quidem posset superari. Et si non obstat reuerentia. Acute elegãter hoc dictum est. Nam uirgines bene educatæ præ pudore in uirorum conspectu uix audet se mouere. Ea igitur statua non quod eburne eẽt: sed pudore quodam uirginibus insito immobilis uidebatur. Ars adeo latet: ut uiua uideretur: nõ ex ebore confecta. Arte sua miratur. statuã sub audiamus. Simulati corporis. In similitudinem uirginis effecti. Nec adhuc ebur esse fatetur. q̃ uis tangat statuam eburneamq; esse sentiat sibi tam en eburneã esse persuadere nõ potest adeo uiua uidebatur. Insidere. inherere. infigi ac sub- sidere sic ut membra digitis cederent. Et metu- it pressos ueniat ne liuor in artus. Et timet iquit ne membra manu pressa liuorem & nigra quæ- dam signa concipiant. Liuor autẽ est illud: signũ subnigrum quod in corpore percusso uideri so- let: cui quoniam inuidorum color similis eẽ: liuor pro inuidia sæpe numero ponitur. Heliadum lachrymas. succina: quæ e populis in quas foro- res phaethõtris cõuersas fuisse narrauit poeta de fluere dicuntur. Baccæ. uniones. Cõcha sidonide. purpura tyria. Tota cypro. per totam cy- prum. ueneri nanq; dicata est cyprus insula cili- ciæ syriæq; obiecta: quõdam nouem regnorum sedes: uariis quidem nominibus appellata. nã & atamantida & cerastin. & aspeliã. & amathu- sam & macaran & Crypton & coliniam Plyniz- us scribit fuisse appellatam. Cyprus autẽ dicta e a cypro cinyre filia: uel a cypero flore uel ut asty- nomus scribit: quia prius cryptos appellata fuit eo quod sæpe numero a mari fuit occultata: dei- der littera abiecta cypros uocata.

Ebur
nea sta-
tua in
uirginẽ

Peccauere meã: quod dixit crimen in illis.
Exilio pœnam potius gens impia pendat
Vel nece: uel si quid medium est mortisq; fugeq;
Idq; quid esse potest: nisi uersæ pœna figuræ?
Dum dubitat: quo metet eos: ad cornua uultum
Flexit: & admonita est hæc illis posse relinqui:
Grandiaq; in toruos trãformat mēbra iuuecos.
Sunt tamen obscenæ uenerem ppoetides aufæ
Esse negare deam: pro qua sua numinis ira
Corpora cum forma primæ uulgasse feruntur.
Vtq; pudor cessit: sanguisq; induruit oris:
In rigidum paruo silicem discrimine uersæ.
Quas quia pygmalion euũ per crimina agētes
Viderat: offensus uitis: quæ plurima menti
Fœmineq; natura dedit: sine coniuge cælebs
Viuebat: thalamiq; diu consorte carebat.
Interea niueum mira feliciter arte
Sculpfit ebur: formãq; dedit: qua fœmina nasci
Nulla potest: operisq; sui concepit amorem.
Virginis est uere facies: quam uiuere credas:
Et si non obstat reuerentia: uelle moueri.
Ars adeo latet. arte sua miratur: & haurit
Pectore pygmalion simulati corporis ignes.
Sæpe manus operi temprantes admouet: an sic
Corpus. an illud ebur. nec adhuc ebur eẽ fatetur.
Oscula dat: reddiq; putat: loquiturq; tenetq;
Et credit tactis digitos insidere membris.
Et metuit: pressos ueniat ne liuor in artus.
Et modo blãditias adhibet. modo grata puellis
Munera fert illi conchas: teretesq; lapillos:
Et paruas uolucres: & flores mille colorum
Lilia: perpicatq; pilas: & ab arbore lapsas
Heliadũ lachrymas: ornat quoq; uestibus artus.
Dat digitis gemas. dat longo monilia collo.
Aure leues baccæ. redimicula pectore pendent.
Cuncta decet. nec nuda minus formosa uidetur.
Collocat hanc stratis concha sidonide tinctis.
Appellatq; tori sociam acclinataq; colla
Mollibus in plumis tanq; sensura reponit.
Festa dies ueneris tota celeberrima cypro

Venerat: & blandis indute cornibus aurum
 Conciderant icta niuea ceruice iuuenē:
 Thuraq; fumabant: cum munere fūctus ad aras
 Constitit: & timide, si di dare cuncta potestis:
 Sic comūx opto: non ausus: eburnea uirgo:
 Dicere pygamilion: similis mea dixit eburnā.
 Sensit ut ipsa suis aderat uenus aurea festis:
 Vota quid illa uelint: & amici nūm mis omen
 Flāma ter accensa est: apicemq; per aera duxit.
 Ut redit: simulacra suā petit ille puella:
 Incumbensq; toto dedit oscula. uisa reperere est.
 Admouet os itex. māibus quoq; pectora tēptat
 Temptatum mollescit ebur: positūq; rigore
 Subsedie digitis: ceditq; ut hymētia sole
 Cera remollescit: tractataq; pollice multas
 Flectitur in facies: ipsoq; fit utilis usu.
 Dum stupet: & dubie gaudet: falliq; ueretur:
 Rursus amās: rursusq; māu sua uota retractat.
 Corpus erat. saluunt temptate pollice uena.
 Tum uero paphius plenissima concipit heros
 Verba: quibus ueneri grates agit: oraq; tandem
 Ore suo non falsa premit. data oscula uirgo
 Sensit: & erubuit: timidumque ad lumina lumē
 Attollens pariter cum celo uidit amantem.
 Coniugio quod fecit adest dea: iamque coactis
 Cornibus in plenum nouies lunaribus orbem
 Illa paphum genuit: de quo tenet insula nomen.
 Editus & ille est: qui si sine prole fuisset:
 Inter felices cinyras potuisset haberi.
 Dira canam. procul hinc nata. pcul este parētes.
 Aut mea si uestras mulcebunt carmina mentes:
 Desit in hac mihi parte fides. nec credite factum.
 Vel si credetis: facti quoque ctedite poenam.
 Si tamen admissum finit hoc natura uiderit:
 Gentibus ismaris & nostro gratulor orbi.
 Gratulor huic terrā: quod abest regionibus illis:
 Quæ tantum genuere nefas. sit diues amomo
 Cinnamaq; costumque suam sudataque ligno
 Thura ferat: floresque alios pachaica tellus:
 Dum ferat & myrthā. tantinoua non fuit arbor.
 Ipse negat nocuisse tibi sua tēla cupido
 Myrrha: facesque suas a crimine uindicat isto.
 Stipite te stygio tumidifq; afflauit echidnis.
 E tribus una soror. scelus est odisse parentem.
 Hic amor est odio maius scelus. undique lecti

Blandis cornibus. nō infestis: sed mitibus. cor
 nua autem uictimarum in aurari solebant. Mu
 nere. Sacrificio. Ad aras. Apud altaria. Ve
 nus aurea. pulchra. Et amici numinis omē Flā
 ma ter accensa est. ordo est. & flāma ter accensa
 est omen amici & propiciū numinis. Apicem.
 scintillam. Subsedie. cedit. Ut hymētia cera
 hymētus atica mons est optimi mellis fertiliss
 mus. Corpus erat. proprie dixit. nā corpus ui
 uū proprie uocatur. caro autem mortua ut q
 a cadendo sit dicta. Saliunt. Mouētur. Paph
 us heros. Cyprius pygmalion. Verba plenissi
 ma. copiosissima. ornatissima. Ora non falsa.
 Veram faciem. De quo tenet insula nomen.
 Nam cyprus dicta est etiā paphos a Papho pyg
 malionis filio. Editus & ille est. Cinyras Pygma
 lionis filius Myrtham genuit: quæ nefando pa
 tris amore capta: nutricis opera cū eo in scio cō
 cubuit: adonemq; cōcepit: quod cum rescuisset
 pater: stricto ense filiam persequi coepit. illa ue
 ro fugiens in arabiam ulq; peruenit: ubi longo
 errore fessa deorum miseratione in arborem sui
 nominis fuit mutata. Inter felices. nam cyprio
 rū rex fuit in primis potēs. Aut mea si uestras.
 Aut inquit si mea carmina uos delectabunt. no
 lite credere ea fuisse facta: quæ hoc loco scriben
 tur. de Myrthā cinyræ filia. Si tamen admissū.
 bene dubitat poeta an tantum sceleris fuerit cō
 missum. Nam contra naturam esse uidetur: ut li
 bert parentheses flagitiose: ac usq; ad coitū amēt.
 Gentibus Ismaris. Traciis. Nostro orbi.
 Thracia. Nam orpheus thrax fuit. Abest. Re
 mota est. Sit diues amomo. Amomum herba
 est suauissimi odoris non in arabia modo: sed i
 ponto armeniaq; nascens: ut Plynius scribit.
 Cinnama. Cinnamum herba est medica: quæ
 arabia felix maxime cōmendatur. Costumq;
 suam. costum frutex est grati odoris in arabia na
 scens. Sudata thura. per sudorem quodam mo
 do emissa. Thuriterā autē regio est Sabæa. Pā
 chaica tellus. pachaica regio apud sabæos: in q
 thuriferæ arbores nascuntur. Vnde Vergilius.
 Totaq; thuriferis pachaia pinguis aristas. Tā
 ti noua non fuit arbor: ut pater cū filia coire de
 buerit. Vindicat. liberat. E tribus una soror.
 una ex tribus furiis Tisiphōe Alectoue aut me
 gara. Vndiq; lecti proceres. Electi principes.

Papho

Myr
rthā i ar
borem

Ad thalami certamen. Ad nuptias tuas certati
 pedas aduenit. Dū non sit ex omnibus unus.
 Hoc est uno patre excepto quem uis ex omni-
 bus elige. Si tamen hoc scelus est. Myrrha amo-
 re uicta dubitat an sit nefas cū patre coire. Init
 pecudes. Cui pecudibus coit. Nam inire cum
 accusatio iunctum animal significante coire si-
 gnificat. Felices quibus ista licent. Ex nimio ar-
 dore ista prouenit exclamatio: q̄ Myrrha & bru-
 torum uitata commendat & ciuilem detestatur
 ut difficilem & duram. Inuidia iura. Quae hu-
 mano generi inuidere uidentur: ne is quae a na-
 tura permittuntur: frui possit. Negant. Prohia-
 bent. Gentes tamen esse feruntur. Hi sunt tro-
 glodyte uariaq; Aethiopum nationes: q̄ & Vxo-
 res habent cōmunes & brutorum more uiuant.

Spes interdicta. Legibus prohibita. Remit-
 tit. permittit. Cinyra concumbere possem. cū
 cynira. graeca enim loquendi est figura. Nunc
 quia iam meus est. pater. Non est meus. nō po-
 test esse meus maritus. Est mihi proximitas. cō-
 sanguinitas ipsa mihi obest. Malus. ardor. tur-
 pis amor. Amātem. me subaudiamus. Si nil
 cōceditur ultra. coitum innuit. hoc est si mihi cū
 eo concumbere non licet: quae est ultima amoris
 linea. Ultra autem. seipsam increpat myrrha:
 quod coire cū patre affecter: quo quidem modo
 & iura consanguinitatis & nomina confunderē-
 tur. Nam filia id quod est nefandissimum: & ma-
 tris pellex esset & adultera patris. Esset praeterea
 filiorum & soror & mater: quod penitus consan-
 guinitatis nomina cōfundit. Sacro angue. ex
 crandis anguibus & uiperis. Crinitas sorores.
 Eumenidas. furias. Se autem ipsam myrrha res
 praeherit: quāuis ab alio increpari uideatur.

Velle puta. Te subintelligamus. non patrem:
 ut quidam. Res ipsa. rei turpitudine. Memor
 mortis. Iuris & honesti. Similis furor esset in il-
 lo. Ut quid iura uelint obliuisceretur. Nominibus
 dictis. Expositis procorū nominibus. Te
 pido rore. Tepidis lachrymis.

Te cupiunt proceres: totoq; oriente iuuentus
 Ad thalami certamen adest. ex omnibus unum
 Elige myrrha uirū: dū non sit ex omnibus unus.
 Illa quidem sentit: foedoq; repugnat amori.
 Et secum. quo mente feror? quid molior inquit?
 Dii precor & pietas sacrataq; iura parentum
 Hoc prohibete nefas: sceleriq; resistite nostro:
 Si tamē hoc scelus ē. sed enim damnare negatur
 Hanc uenerē pietas: coeuntq; animalia nullo
 Cetera delicto. nec habetur turpe iuuentae
 Ferre patrem tergo. sit equo sua filia coniunx.
 Quasq; creauit: init pecudes caper: ipsaq; cuius
 Semine concepta est: ex illo concipit ales.
 Felices quibus ista licent. humana malignas
 Cura dedit leges: & quod natura remittit:
 Inuidia iura negant. gentes tamen esse feruntur:
 In quibus & nato genitrix: & nata parenti
 Iungitur: & pietas geminato crescit amore.
 Me miseram: q; non nasci mihi contigit illic:
 Fortunaq; loci laedor. quid in ista reuoluo?
 Spes interdicta discedite. dignus amari
 Ille: sed ut pater est. ergo si filia magni
 Non essem cinyra: cinyra concumbere possem?
 Nūc qui iā meus est: non est meus. ipsaq; dāno
 Est mihi proximitas. aliena potentior essem.
 Ire libet procul hinc: patriaq; relinquere fines:
 Dū scelus effugiam. retinet malus ardor amāte:
 Ut praesens spectem cinyram: tangāq; loquarq;
 Osculaq; admoueam: si nil conceditur ultra.
 Ultra autem sperare aliquid potes impia uirgo?
 Et quod confundas & iura & nomina sentis?
 Tu ne eris. & matris pellex: & adultera patris?
 Tu ne soror nati? genitrixq; uocabere fratris?
 Nec metues sacro crinitas angue sorores?
 Quas facibus sauis oculos atq; ora petentes
 Noxia corda uident: at tu dum corpore non es
 Passa nefas: animo ne concipe: ne ue potentis
 Concubitu uetito naturae pollue fœdus.
 Velle puta. res ipsa uetat. pius ille: memorq;
 Moris. & o uellem similis furor esset in illo.
 Dixerat. at cinyras: quem copia digna procorū
 Quid faciat dubitare facit: scitatur ab ipsa
 Nominibus dictis: cuius uelit esse mariti.
 Illa filet primo: patrisq; in uultibus hærens
 Aestuat: & tepido suffundit lumina rore.

NONVS

Virginei cinyras hæc credens esse timoris:
 Flere uetat: siccat que genas: atq; oscula iungit.
 Myrrha datis nimium gaudet: consultaq; qualè
 Optet habere uirum: similem tibi dixit, at ille
 Non intellectam uocem collaudat: & esto
 Tam pia semper ait, pietatis nomine dicto:
 Demisit uultus sceleris sibi conscia uirgo.
 Noctis erat medium: curasq; & corpora somnus
 Soluetat, at uirgo cinyreia peruigil igne
 Carpitur indomito: furiosaq; uota retractat.
 Et modo desperat, modo uult tēptare: pudetq;
 Et cupit: & quid agat: non inuenit, utq; securi
 Saucia trabs ingens: ubi plāga nouissima restat:
 Quo cadat i dubio est: omniq; a parte timetur:
 Sic animus uario labefactus uulnere nutat
 Huc leuis atq; illuc: momentaq; sumit utroq;
 Nec modus & reges: nisi mors reperitur amoris.
 Mors placet, erigitur: laqueoq; innectere fauces
 Destinat, & zona summo de poste reuineta
 Care uale cinyra, causamq; intellige mortis:
 Dixit: & aptabat pallenti uincula collo.
 Murmura uerborum fidas nutricis ad aures
 Peruenisse ferunt limen seruantis alumnae.
 Surgit anus: referatq; fores: mortisq; paratæ
 Instrumenta uidens spatio conclamat eodem.
 Seq; ferit: scinditq; sinus: ereptaq; collo
 Vincula dilaniat, tum denique flere uacauit.
 Tū dare cōplexus: laqueique requirere causam,
 Muta silet uirgo: terramq; immota tuetur,
 Et deprensa dolet tardæ conamina mortis,
 Instat anus canosq; suos & inania nudans
 Vbera: per cunas alimentaq; prima precatur:
 Ut sibi eōmittat, quicquid dolet: illa rogantem
 Auerfata gemit, certa est exquirere nutrix,
 Nec solam spondere fidem, dic inquit: opemq;
 Me sine ferre tibi, non est mea pigra senectus,
 Seu furor est: habeo quod carmie sanet & herbis,
 Siue aliquis nocuit, magico lustrabere ritu,
 Ira deum siue est: sacris placabimus iram,
 Quid rear ulterius? certe fortuna domusq;
 Sospes ab incurfu est, uiuūt genitrixq; paterque,
 Myrrha patre audito suspira duxit ab imo
 Pectore, nec nutrix etiam nunc concipit ullum
 Mente nefas: aliquemq; tamen præsentit amorē,
 Propositiq; tenax: quodcūque est orat: ut ipsi

Hæc credēs. Signa subaudiamus. Datis, oscu-
 lis. Consulta, interrogata. Non intellectā uo-
 cem. Figuram qua Myrrha se patris amore ca-
 ptam innuerat patri respondens se illi maritum
 similem habere uelle. Demisit uultus. Demisit
 oculos in terram. Carpitur, cruciatur. Igne i
 domito. Amore quem domare ac uicere nō po-
 terat. Furiosa uota retractat. Furiosam, cupi-
 ditatem cum patre coeundi resumit & animo re-
 uoluit. Eleganter autem ut omnia poeta expri-
 mit puellæ amore ardentis cogitationes atq; af-
 fectus. Saucia, Percussa securibus. Trabs in-
 gēs, Maxima arbor. Hæc autem similitudinē ostē-
 dit poeta quanta in ambiguitate foret aiūs Myr-
 rhæ. Vbi plaga nouissima. Quando ultimus
 ictus restat. Quo cadat: In quam partem ca-
 dat: anteriorem an posteriorem: dextram an sini-
 stram. Vario uulnere. Vario affectu. Vtroq;
 in utraq; partem. Nec modus, finis ac termi-
 nus. Destinat, deliberat. Zona, Cingulo. De
 summo poste, de summitate hostii. Reuineta
 religata. Care uale cinyra, amatorie myrrha ci-
 nyram nomine proprio appellat. Patris enim
 nomen odio habebat: ut quod sibi esse impedi-
 mento putabat: ne optato concubitu potiretur.
 Pallenti collo, hypaliage ē. Ipsa enim myrrha
 pallefcens intelligitur. Seruantis, custodientis.
 Referat, Aperit. Scinditq; sinus, uestium sub-
 audiatur, id autem in magnis doloribus fieri cō-
 sueuit. Tū deniq; flere uacauit, hoc est posteaq;
 uincula dilaniat: tum tādē flendi tempus ha-
 buit nutrix. Muta silet uirgo. Tanq; muta.
 Tuetur, Aspicit id quod indignantes dolen-
 tesq; facere solent. Et deprensa dolet tardæ co-
 nāina mortis: hoc ē myrrha dolet conatus mor-
 tis a nutrice deprehēsos fuisse & intellectos. Pro-
 prie autem minus honesta deprehendi dicuntur.
 Ut sibi committat. Ut sibi reuelet. Auerfata,
 Aspernata cum quadam uultus auersioe. Nec
 solam spōdere fidem, Nec solam fidem promit-
 tere: sed etiam opem & auxilium. Me sine, me
 per mitte. Seu furor est, insanus amor. Siue ali-
 quis nocuit, carminibus & incantationibus. Lu-
 strabere, purgaberis. Propositiq; tenax, In pro-
 posito perseverans anus. Ut ipsi, Sibi in soluta
 diceretur oratione.

Furibunda, furenti similis, uirginis autem a mantis decorum pulchre seruat poeta. Solent enim quo uehementius quod appetunt uirgines amore captæ: eo magis dissimulare. Instanti, nutrice subaudiatur. Et idicū laquei. hoc est minatur se indicaturam patri: quod se suspendere uoluerit myrrha. Et officium spondet. Auxilium promittit. Obortis, subito natis. Et o dixit felicem coniuge matrem. Figurata oratione uitur myrrha: quo honestius amorem suum in patrem nutrice cōfiteatur. Et autem emphasis: cui ex aliquo dicto latens aliquid eruitur: ut apud Vergiliū. Non licuit thalami expertem sine crimie uitam Degere more fera.

ſq̄. n. ut scribit Quintilianus de matrimonio q̄ ritur Di. do: tamen huc erupit eius affectus ut sine thalamis uitam hominum non putet: sed ferarum. Hac uero figura ea significare solemus: quæ si aperte dicerentur minus decerent: turpia q̄ uiderentur. Hactenus. Locuta est subintelligat.

Et gemuit, gemitum & suspirium emisit. Sen sit. n. hoc est cognouit nefandum myrrhæ amorem. est autem parentihelis causam significans.

Stetit hirta, erecta est. Addidit. Dixit. Excuteret, expelleret, ex animo eiiceret. Diros amores. Teros acturpes. Scit se nō falsa moneri. Hoc est cognoscit ea quæ a nutrice dicuntur esse uera. Potiere tuo, hic est distinguendum, nam nutrix non est ausa dicere parente impedita pudore. Numine, iureiurādo. Festa pie cereris, thesmophoria a græcis sacra cereris appellant: quæ quidē tanta castitate per decem dies: ut scribit Diodorus: celebrabantur: quantam inuenti frumentij donum postulabat. Sacra autem cereris cum Proserpinæ sacrificiis confundisse uidet poeta, cereri namq̄ sacrificabant prisci: decemq̄ dies festos agebant: cum semen in terrā iactabatur: quibus quidem diebus conuiciis iuuiem uti consueuere, uti deæ dolor ex filia rapto conceptus risu ac uerborum scurrilitate mitigaret. Proserpinæ uero messis tempore sacra faciebāt: quo quidem tempore coronas spiceas ex frugū primitiis deæ dicabant. Velata corpora, uelata corpora habentes & tecta. Niuea ueste, candida quali in sacris cereris utebantur matronæ ad significandam animi puritatem. In uetitis, inter uetita ac legibus prohibita. Male sedula, Ad malum strenua. Quæsitis annis, A cinira. Par ait est Myrrhæ. Aequalis & tot annos: quot Myrrha est nata. Vicimus, Optinimus id quod tantope optas. Præfaga pectora, Matulorum subaudiatur. Tanta est discordia mentis. Ut simul & gauderet & mæreret Myrra, est aut acclamatio in myrrhæ leuitatem.

Indicet: & gremio lachrymantem tollit anili.

Atq̄ ita cōplectens infirmis membra lacertis:

Sēsimus iquit amas: & i hoc mea (pone timorē)

Sedulitas erit apta tibi, nec sentiet unquam

Hoc pater, exiit gremio furibunda torumq̄

Ore premens descede precor: miseroq̄ pudori

Parce ait: instanti descede: aut desine dixit.

Quærere quid doleā, scelus ē: qd̄ scire laboras.

Horret anus: tremulasq̄ manus annisq̄ metuq̄

Tēdit: & ante pedes supplex proeumbit alūnæ:

Et modo blanditur, modo si non conscia fiat:

Terret: & indicium laquei cœptæq̄ minatur

Mortis: & officium commissio spondet amori.

Extulit illa caput: lachrymisq̄ impleuit obortis

Pectora nutricis: conataq̄ sepe fateri:

Sepe tenet uocem: pudibundaq̄ uestibus ora

Texit, & o dixit felicem coniuge matrem.

Hactenus: & gemuit: gelidos nutricis in artus

Ossaq̄ (sensit enī) penetrat: tremor albaq̄ toto

Vertice canicies rigidis stetit hirta capillis.

Multaque ut excuteret diros: si posset: amores:

Addidit, at uirgo scit se non falsa moneri.

Certa mori tamen est: si non potiat amorē.

Viue ait hæc, potiere tuo, non ausa parente

Dicere conticuit: promissaque numine firmat:

Festa piæ cereris celebrabant annua matres:

Illa quibus niuea uelata corpora ueste

Primitias frugum dant spicea ferta suarum,

Perque nouem noctes uenerem tactusque uiriles

In uetitis numerant, turba cinyreis in illa

Regis adest coniunx arcanaque sacra frequetat.

Ergo legitima uacuis dum coniuge lectus:

Nacta grauē uino cinyrā male sedula nutrix

Nomine mentito ueros exponit amores:

Et faciem laudat: quæsitis uirginis annis:

Par ait est myrrhæ: quā postq̄ adducere iussa est:

Vtque domum redit: gaude mea dixit alumna:

Vicimus, infelix non toto pectore sensit

Letitiam uirgo, præfagaque pectora mærent:

Sed tamen & gaudet, tanta est discordia mentis

Tempus erat quo cuncta silent: interque triones
 Flexerat obliquo plaustrum temone bootes.
 Ad facinus uenit illa suum. fugit aurea celo
 Luna. tegunt nigrae latrantia sidera nubes.
 Nox caret igne suo. primus tegis icare uultus:
 Erigoneq; pio sacrata parentis amore.
 Ter pedis offensi signo est reuocata. ter omen
 Funereus bubo letali carmine fecit.
 It tamē: & tenebrā minuūt noxq; atra pudorem.
 Nutricisque manum leua tenet. altera motu
 Cecum iter explorat. thalami iam limina tangit.
 Iamq; fores aperit. iam ducitur intus. at illi
 Poplite succiduo genua intremuere: fugitq;
 Et color & sanguis: animusq; reliquit euntem.
 Quoq; suo ppior sceleri ē: magis horret: & ausi
 Pœnitet: & uellet non cognita posse reuerti.
 Contantem longēua manu deducit: & alto
 Admotam lecto cum traderet: accipe dixit:
 Ista tua est cinyra: deuotaq; pectora iunxit.
 Accipit obsceno genitor sua uiscera lecto:
 Virgineosq; metus leuat: hortaturq; timentem.
 Forsitan ætatis quoque nomine filia dixit.
 Dixit & illa pater: sceleri ne nomina desint.
 Plena patris thalamis excedit: & impia diro
 Semina fert utero: conceptaq; crimina portat.
 Postera nox facinus geminat. nec finis in illa est.
 Cū tandem cinyras auidus cognoscere amantem
 Post tot concubitus: illato lumine uidit
 Et scelus & natam: uerbisque dolore retentis
 Pendenti nitidum uagina deripit ensē.
 Myrrha fugit: tenebrisq; & cæca munere noctis
 Intercepta neci est: latoque uagata per agros
 Palmiferos arabas panchæaque rura reliquit.
 Perque nouem errauit redeuntis cornua lunę:
 Cum tandem terra requieuit fessa sabæa.
 Vixque uteri portabat onus. tum nescia uoti
 Atque inter mortisque metus & redia uita
 Est tales complexa preces. si qua patetis
 Numina confessis: merui: nec triste recuso
 Supplicium. sed ne uiolem uiuosq; superstes:
 Mortuaq; extinctos: ambobus pellite regnis.
 Mutataq; mihi uitamque necemque negate.
 Numen confessis aliquod patet. ultima certe
 Vota suos habuere deos. nam crura loquentis
 Terra superuenit: ruptosque obliqua p. ungues

Tempus erat. intepestam noctera describit
 ac mediam: quæ quod cuncta sileant: conticiniū
 uocatur. Inter triones. tellæ sunt ad polum ar
 cticum triones qui a numero septentriones uo
 cantur. Bootes. sidus est qui & arctophilax ap
 pellatur. Aurea luna. Pulchra & nitida. Sidera
 latrantia. Ne tantum scelus aspicerent. Igne
 suo. Propriis siderum lumibibus. Primus tegis
 icare uultus. ne tantum scelus aspiceret. Icaru au
 tem erigoneq; filia historia fuit nobis exposita.
 nam erigone in icarum patrem a deo pia fuit: ut
 cum eum a rusticis iteremptum comperisset mo
 ri omnino decreuerit. sed miseratione deorū am
 bo inter sidera fuere collocati. Ter pedis offen
 si. ter. n. cum ad cubiculum patris duceretur pe
 des offendit: id quod eam a tanto scelere reuoca
 re uidebatur. Funereus bubo. funestus. est autē
 aus pessimi ominis. Cecum iter. Obscurum.
 Motem aut exprimit in tenebris ambulantium.
 Iam ducitur intus. aduerbium loci p. aduerbio
 ad locum est positum. Intro enim duci quis dicitur.
 Poplite succiduo. qui cadenti similis erat.
 Eleganter autem exprimit gestum timidæ uirgis
 aliquid sceleris aggressura. Magis horret. ualidius
 timet. Logæua. nutrix uetula. Deuota pe
 ctora. detestata. execrata. Sua uiscera. suam fili
 am quam ex suis uisceribus genuerat. Actatis
 nomine. ratione ætatis. Nam cinyras senex erat.
 Ne nomina. pia & oi. ueneratione digna subau
 dianur. Plena patris. Semine subaudiatur. hoc
 est grauida ex patre facta. Auidus cognoscere.
 Cupidus cognoscendi. Deripit. Extrahit. In
 tercepta. erepta. Palmiferos arabas. apud quos
 multa palmæ nascuntur. Panchæa rura. arabi
 ca. est enim panchaia regio arabia felicitis. Per
 nouem cornua. per nouē menses. Terra sabæa.
 sabai populi sunt arabia felicitis: apud quos thus
 myrrhaq; abunde nascuntur. Nescia uoti. quid
 cuperet ignara. Est tales complexa preces. ap
 prehendit tales preces. Patetis confessis. hoc ē.
 si exauditis confitentes sua crimina. Ambobus
 regnis. & uiuorum & mortuorum. Mutata mi
 hi. transformata. Oprat. n. ut i. aliam trāsmutet
 figuram sic ut nequiat neq; moriatur. Vlti
 ma uota. ultima preces. Suos deos. propicios.

Porrigitur. Protenditur. plongatur. Firmamina. firmamenta atq; fundamenta. Ossa; robur agunt. hoc est ossa lignum efficiuntur: in lignum; q; crassius conuertuntur. In paruos digiti. Eunt subaudiatur. est. n. pro: tozeugma. Duratur cortice pellis. hoc est. pellis in durum corticem comutatur. Grauem uterq; grauidum. Nondum. n. pepererat. Obruerat. texerat. operuerat. Non tulit illa moram. hoc est. Non potuit expectare: ut cortex collum caputq; operiret: sed crescenti cortici caput summittens occurrit faciemq; occultauit. Cum corpe. Cum carne. Venienti ligno. succrescenti. Subsedit. summisit se. Flet tamen. hoc ad naturam arboris myrrhæ refert. sponde nanq; sudat: ut scribit Pli. etiam anteq; incidatur. guttæ aut illæ quæ ex arbore cadunt: factæ uocantur: quæ in omni myrrhæ genere optinet principatum. multa uero sunt myrrhæ genera: de quibus copiose plinius scribit.

Est honor & lachrymis. scium. At male conceptus. Adonis ex incesto patris ac filia; coitu natus in tantam creuit pulchritudinem: ut eius amore uenus caperetur: quo cum ut diutius esse posset: unia cum illo uenationibus indulgebat: scipueq; fugacium animalium. Feras autem natura armatas uitabat: Adonimq; ut sibi ab illis caueret ad monebat. Ille uero gloria; suauitate motus apru excipere ausus ab eo fuit interemptus. quod cum uenus rescuisset: in purpureum florem illum comutauit. At male. scelerate. Exereret. egereret. Tendit. extendit. ac distentam reddit. Hu-

Adonis
in florē,

met. Madescit. Verba puerpera. hoc est puerperio plutura. Arbor agit rimas. scinditur atq; aperitur. Onus uiluum. puerq; uiluum. Lachrymis parentis. periphrasis est myrrhæ quæ ab arbore stillat: guttatimq; cadit: ut lachrymare uideatur. Liur quoq;. Inuidia. eximia aut maxime est facies: quæ ab inuidis quoq; laudatur. Amorum. Cupidinum qui nudi cum pharetris pinguntur. Matris ignes. amores: furorq; Myrrhæ matris. Namq; pharetra uul. Cupido pharetra ornatus. Inscius. Inuitus. Extanti arundine. extra pedentis sagitta. Distrinxit. rasit. uulnerauit. Altius specie. Altius quæ uidebatur. Cythereia litorea. Cythera insula est cum oppido antea porphyrysa appellata a pulchritudine marmorum quæ ibi effodiebantur: ut scribit Aristoteles: una ex cycladibus ueneri dicata: quod in mari nata ad eam primum concha peruenisse fertur. Dicta sunt aut Cythera a Cythero phoenicis filio. Papho Cyprum. Sed Cyprum quoq; est urbs paphos ueneris templo nobilis. Piscofamq; gnidon. gnidos urbs est dorica: ubi ueneris & templum & simulachrum uisebatur a Praxitele sculptum tanta arte: ut quidam illius amore captus sustinuerit intra sacellum per noctem includi ac deæ simulacrum ita amplecti: ut spermate quoq; inq; naret.

Porrigitur radix longi firmamina trunci:

Ossa; robur agunt: mediaq; manente medulla

Sanguis it in succos. in magnos brachia ramos.

In paruos digiti. duratur cortice pellis.

Iamq; grauem crescens uterq; præcinxerat arbor:

Pectoraque obruerat: collumq; operire parabat.

Non tulit illa moram: uenientiq; obuia ligno

Subsedit: merfitq; suos in cortice uultus.

Quæ quæ amisit ueteres cum corpore sensus:

Flet tamen: & tepidæ manant ex arbore guttæ.

Est honor & lachrymis: stillataq; cortice myrrha

Nomen herile tenet: nulloq; tacebitur auro.

At male conceptus sub robore creuerat infans:

Quærebatq; uiam: qua se genitrice relicta

Exereret. media grauidus timet arbore uenter.

Tedit onus matrē. neq; habet sua uerba dolores.

Nec lucina potest parentis uoce uocari.

Nitenti tamen est similis: curuataq; crebros

Dat gemitus arbor: lachrymisq; cadentibus huet.

Constitit ad ramos mitis lucina dolentes:

Admouitque manus: & uerba puerpera dixit.

Arbor agit rimas: & scisso cortice uiuum

Reddit onus. uagitatq; puer: quæ mollibus herbis

Naiades impositum lachrymis unxere parentis.

Laudaret faciem liur quoq;. qualia nanq;

Corpora nudorum tabula pinguntur amorum:

Talis erat: sed ne faciat discrimina cultus:

Aut huic adde leues: aut illis deme pharetras.

Labitur occulte: fallitque uolatilis ætas:

Et nihil est annis uelocius. ille forore

Natus auoq; suo: qui conditus arbore nuper.

Nuper erat genitus. modo formosissimus infans:

Iam iuuenis. iam uir. iam se formosior ipso est.

Iam placet & ueneri: matrisque ulciscitur ignes.

Namque pharetratus dum dat puer oscula matris:

Inscius extanti distrinxit arundine pectus.

Læsa manu natum dea repulit. altius actum

Vulnus erat specie: primoque se fellerat ipsam.

Capta uiri forma non iam cythereia curat

Littora. non alto repetit papho æquore cinctam.

Pifcosamq; gnidō grauidāq; amathūta metallis:
 Abftinet & cælo. cælo præfertur adonis.
 Hūc tenet. huic comes ē. affuetaq; ſemp i umbra
 Indulgere ſibi: formamque augere colendo.
 Per iuga. per ſiluas. dumos & ſaxa uagatur
 Vſq; genu uestem ritu ſuccincta diana.
 Hortaturque canes: tutēque animalia præde:
 Aut pronos lepores: aut celſum in cornua ceruū:
 Aut agitat damas. at fortibus abſtinet apris.
 Raptoreſq; lupos armatoſq; unguibus urſos
 Vitat: & armenti ſaturatos cæde leones.
 Te quoq; ut hos timeas: ſi quid pdeſſe monēdo
 Poſſet: adoni monet. fortiſq; fugacibus eſto
 Inquit. inaudaces non eſt audacia tuta.
 Parce meo iuuenis temerariuſ eſſe periclo:
 Ne ue ſeras: quibus arma dedit natura: laceſſe.
 Stet tibi ne magno tua gloria. non mouet etas:
 Nec facies: nec quæ uenerem mouere: leones:
 Setigerosque ſues: oculosq; animoſq; ferarum.
 Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri.
 Impetus eſt fuluis: & ualta leonibus ira.
 Inuiſumq; mihi genus eſt. quæ cauſa roganti:
 Dicam ait: & ueteris monſtrum mirabile culpx.
 Sed labor inſolitus iam me laſſauit: & ecce
 Opportuna ſua blanditur populus umbra:
 Datque torum ceſpes. libet hac requiſcere tecum.
 Et requieuit humo: preſſitq; & gramen & ipſum.
 Inque ſinu iuuenis poſita ceruice recliuis
 Sic ait: ac mediis interſerit oſcula uerbis:
 Forſitan audieras aliquam certamine curſus
 Veloces ſuperaffe uiros. non fabularumor
 Ille fuit. ſuperabat enim. nec dicere poſſis
 Laude pedum formæ ne bono præſtantior eſſet.
 Scitanti deus huic de coniuge. coniuge dixit
 Nil opus eſt atalanta tibi. fuge coniugis uſum:
 Nectamen effugies: teque ipſa uiua carebis.
 Territa ſorte dei per opacās innuba ſiluas
 Viuit: & inſtantiem turbam uiolenta procorum
 Conditione fugat. nec ſum potienda: niſi inquit
 Victa prius curſu. pedibus contendite mecum.
 Præmia ueloci coniunx thalamiq; dabuntur.
 Mors præcium tardis. ea lex certaminis eſto.
 Illa quidem immitis. ſed tanta potentia formæ.
 Venit ad hanc legem temeraria turba procorum.
 Sederat hippomenes curſus ſpectator iniqui:

Grauidamq; amathuntha: amathus urbs fuit
 Cypri æriſodinis abundans: propter quod poe
 ta illam metallis grauidam uocat. Cælo præfer
 tur Adonis. Lepidā emphāſis: ex qua colligitur
 q̄ formoſus fuerit Adonis. Succincta uestem.
 Succinctam & ſubtractam uſq; ad genua uestem
 habens. Aut pronos lepores. In caput inclina
 tos. crura nanq; anteriora habent breuiora. Fu
 gacibus. aduerſus fugaces ſeras. Parce eſſe. No
 li eſſe. Nec quæ uenerem mouere. hoc ē. atas.
 forma. pulchritudo: quibus ego mota ſum: nihil
 ſeras mouent. Animos ferarum. Iram & rabiē
 ferarum. Fulmen habent. Sic. n. omnia prote
 runt apri dentibus: ut fulmen illis ineſſe uidea
 tur. Opportuna. cōmoda. Et ipſum Adonin.
 Illum. n. ſedere coegit. Poſita ceruice. Repoſuo
 capite. Recliuis. Reclinata. Interſerit. iterpo
 nit. Forſitā audieras. Atalanta Schoenei regis
 filia: cum oraculum de marito conſuluiſſet: reſpō
 ſum accepit ipſi non opus eſſe marito. Cum ue
 ro & pernicioſiſſima & formoſiſſima eſſet: a multis
 uxor petebatur. Ipſa uero ne eoſ proſuſuſper
 nari uideretur: edixit ſe nulli alii nupturam quā
 a quo curſu foret ſuperata. Quod ſiquē ipſa ſu
 peraret: illum iri interfectum. Cum autem iam
 multos peremiſſet: Hippomenes Macarei filius
 ac Neptuni nepos uirginis amore captus in cer
 tamen cum ea deſcendit: ac Veneris ope quam
 inuocauerat: puellam ſuperauit. Sed cū uoti cō
 pos Veneri nihil gratiarū egiſſet Hippomenes:
 dea irata ſic illum in libidinem cōcitauit: ut in ſa
 cello matri deum dicato cum atalanta concum
 bere coactus ſit. Quo flagitio mater deum indi
 gnata & Hippomenem in leonem & atalantam i
 leonā conuertit atq; curſui ſuo ſubiecit. Aliquā
 Quandam in ſoluta diceremus oratione. Nō
 fabula rumor ille fuit. Ille rumor non fuit falſus. Atalan
 ta in lea
 te. oraclo. reſpōſo. Teq; ipſa uiua carebis. hoc nam
 eſt. Tua forma adhuc uiua priuaberis. Nā i lea Hippo
 menes
 nam fuit trāſfigurata. Innuba. Innupta. Virgo. in leonē
 Procory. Iuuenū ipſam uxore petentiū. Cō
 ditione fugat. Duram illis proponendo cōditio
 nem a petendis ſuis nuptiis deterreret. Potiēda.
 Habenda. Pedibus contendite mecum. Curſu
 mecum certate. Illa quidem immitis. Crudeliſ.
 Sed tanta potentia formæ. acclamatio: qua pro
 corum temeritas excuſatur.

Et petitur cuiquam. Affectui & indignationi ser-
 uat illa particula &. Indignatur enim Hippome-
 nes quod quisq; se tanto periculo exponat gratia
 illius habendae uxoris. Posito uelamine. Depo-
 sita ueste. Culpaui. accusaui. danaui. Cōcipit
 ignem. In amorem incidit. Et nequis iuuenum.
 Amore namq; atalanta Captus Hippomenes ti-
 mebat nequis ante se uictor euaderet. Inuidia
 que timet. Ne inuidia sibi sit impedimento: quo
 minus atalanta potia: Hippomenes metuit. Pas-
 su alite. ueloci cursu. Exigit. Cogitat. Scythica
 sagitta: uelocissima. Scythae namq; plurimum sa-
 gittado ualent. Aonio iuueni. Hippomeni Bœo-
 tio. Decoris. Pulchritudis. Refert. retrofert.
 Exponit autem poeta: quo modo cursus ipse ata-
 lantae pulchritudinem auget. Talaria. alata
 erant calciameta. Genualia. genuum tegmina:
 & ornamenta. Haud aliter. non aliter inquit can-
 didum atalanta corpus ruborem contraxerat: q̄
 cū auleū purpureū in dealbatis atris extentū so-
 let umbra rubicūda parietes inficere. Dat. Tri-
 buit parieti. Inficit. efficit & immitit. Hospes.
 hippomenes. Decursa nouissima meta est. ad
 ultimam metam decursum est. Est autem partici-
 pium contra grammatices rationem formatū de
 cursa. Penduntq; perfoluunt. dant. Ex foedere
 re. ex lege. Facilem titulum. gloria facile par-
 tam. Mecum confer. mecum te compone. Po-
 tentem. uoti compotem. A tanto. a tam gene-
 roso. Namq; mihi genitor. Maiores suos recen-
 set hippomenes: ut sua generositate atalanta ani-
 mum ad se amandum pelliciat. a Neptuno namq;
 originem ducit. Nec uirtus citra genus est. hoc
 est. a uirtute maior nō degenero. Seu uincar.
 Dilemato colligit Hippomenes atalantam secū
 certare debere. Schœneia. atalanta Schœnei re-
 gis filia. Molli uultu. mihi ac mansueto. Quis
 deus formosis iniquus. hoc est. Quis deus pul-
 chris & formosis inimicus hunc perdere cupit: iu-
 betq; per carae uitae periculum meas querere nu-
 ptias. Discrimine. periculo. Non sum me ius-
 dice tanti. Ut tam formosus iuuenis debeat peri-
 re. Nec forma tangor. nec pulchritudine moue-
 or. Sed q̄ puer adhuc ē. Subaudiat tangor. Et
 mens interrita leti. quae nullo mortis timore ter-
 retur. Ab æquorea origine. a neptuno æquoris
 deo. Dum licet hospes abi. Dū potes: recede o-
 pegrine. ē autem apostrophe ad hippomenem: quē
 etiam amice admonere uidetur atalanta: ne secum
 currendo certet: secum tamen ipsa hæc loquitur.

Et petitur cuiq; per tanta pericula coniunx?
 Dixerat: ac nimios iuuenum dānarat amores.
 Ut faciem & posito corpus uelamine uidit:
 Quale meum uel quale tuum: si scemina fias:
 Obstupuit: tollensq; manus ignoscite dixit:
 Quos modo culpaui. nōdū mihi præmia nota:
 Que peteretis erant. laudando concipit ignem.
 Et nequis iuuenum currat uelocius optat:
 Inuidiamq; timet. sed cur certaminis huius
 Intemptata mihi fortuna relinquatur inquit:
 Audentes deus ipse iuuat. dum talia secum
 Exigit hippomenes: passu uolat alite uirgo.
 Quae q̄q; scythica non segnus ire sagitta:
 Aonio uisa est iuueni: tamen ille decoris
 Mirator magis est: & cursus facit ipse decorem.
 Aura refert ablata citis talaria plantis.
 Tergaque iactantur crines per eburnea: quæque
 Poplitibus suberant picto genualia limbo:
 Inq; puellari corpus candore ruborem
 Traxerat: haud aliter: quā cum super atria uelū
 Candida purpureū simile dat: & inficit umbrā.
 Dū notat hæc hospes: decursa nouissima meta ē:
 Et tegitur festa uictrix atalanta corona.
 Dant gemitū uicti: penduntq; ex foedere pœnas.
 Non tamen euentu iuuenum deterritis horum
 Constitit in medio: uultuque in uirgine fixo:
 Quid facilem titulum superando queris inertes?
 Mecum confer ait. seu me fortuna potentem
 Fecerit: a tanto non indignabere uinci.
 Namq; mihi genitor macareus. ahestius illi.
 Est neptunus auus. p̄nepos ego regis aquarum:
 Nec uirtus citra genus est. seu uincar: habebis
 Hippomene uicto magnum & memorabile no-
 Talia dicentem molli schœneia uultu (men.
 Aspicit: & dubitat superari an uincere malit.
 Atq; ita. quis deus hunc formosis dixit iniquus
 Perdere uult: caræq; iubet discrimine uitæ
 Coniugium petere hoc: non sum me iudicanti.
 Nec forma tangor. poterā tamen hæc quoq; tāgi.
 Sed qd̄ adhuc puer ē. nō me mouet ipse: sed etas.
 Quid? q; inest uirtus: & mens interrita letis?
 Quid? q; ab æquorea nūeratur origine quartus?
 Quid? q; amat: tantiq; putat cōnubia nostra:
 Ut pereat: si me fors illi dura negarit?
 Dū licet hospes abi: thalamosq; relique cruētos.

Coniugium crudele meum est. tibi nubere nulla
 Nollet: & optari potes a sapiente puella.
 Cur tamen est mihi cura tui tot iam ante pemptis?
 Viderit. interea quoniam tot cæde procorum
 Admonitus non est: agiturque in tædia uitæ.
 Occidet hic igitur: uoluit quia uiuere mecum?
 Indignaque necem precium patietur amoris?
 Non erit inuidiæ uictoria nostra ferenda.
 Sed non culpa mea est. utinam desistere uelles.
 At quoniam es demens: utinam uelocior esses?
 Ah quæ uirginis puerili uultus in ore est.
 Ah miser hippomene. nollem tibi uisa fuisset:
 Viuere dignus eras. quæ si felicior essem:
 Nec mihi coniugium fata importuna negarent:
 Vnus eras cum quo sociare cubilia uellem.
 Dixerat utque rudis primoque cupidine tacta
 Quod facit ignorans amat: & non sentit amorem.
 Iam solitos poscunt cursus populusque paterque:
 Cum me sollicita proles neptunia uoce
 Inuocat hippomenes. cythereia comprecor ausis
 Ad sit ait nostris: & quos dedit adiuuet ignes.
 Detulit aura preces ad me non inuida blandas:
 Motaque sui fateor. nec opis mora longa dabatur:
 Est ager: indigenæ damascenum nomine dicunt:
 Telluris cypriæ pars optima: quam mihi prisce
 Sacra uere senes: templisque accedere dotem
 Hanc iusserunt meis. medio nitet arbor in aruo
 Fulua comâ. fuluo ramis crepitantibus auro.
 Hinc tria forte mea ueniens decerpta ferebam
 Aurea poma manu: nullique uidenda nisi ipsi.
 Hippomenen adii. docuique quis usus in illis.
 Signa tubæ dederant: cum carcere pronus uterque
 Emicat: & summam celeri pede libat harenam:
 Posses putes illos sicco freta radere passu:
 Et segetis canæ stantes percurrere aristas.
 Adiciunt animos iuueni clamorque fauorque
 Verbaque dicentum. nunc nunc incubere tempus.
 Hippomene propera. nunc uiribus utere totis.
 Pelle moram. uinces. dubium macareius heros
 Gaudeat an uirgo magis his schœneia dictis.
 O quotiens cum iam posset transire: morata est.
 Spectatosque diu uultus inuita reliquit.
 Aridus a lassio ueniebat anhelitus ore:
 Metaque erat longe: tum denique de tribus unum
 Fœtibus arboreis proles neptunia misit.

Tibi nubere nulla nollet: hoc est. omnis uirgo
 tibi nubere cupiet. Viderit. hippomenes subau
 diatur. Hæc. n. secum cogitans loquitur atalanta
 Hippomenis pulchritudine tacta. Agiturque in
 tædia uitæ. quæ illi uiuere tedet. Occidet hic igi
 tur. nunc atalanta colligit hippomenem indignum
 esse qui pereat. Non erit inuidiæ. hoc est. inui
 dia uictoriam nostram pferre non poterit. Ah
 quæ uirginis. uirgini conueniens. Miseretur autem
 hippomenis atalanta & ætate & pulchritudine il
 lius mota. Fata importuna. Difficilia quæ exo
 rari non possunt. Cum quo sociare cubilia uel
 lem. cui nubere uellem. Illi namque sociari cubilia
 dicuntur qui una dormiunt. Rudis. imperita a
 moris. Primo cupidine. Amore. Tacta. per
 cussa. Proles neptunia. hippomenes neptuni p
 nepos. Quos dedit. quos mihi iniecit. Ignis.
 amores. Aura non inuida. uentus benignus &
 hippomeni fauens. Nec opis mora longa daba
 tur. nec longa auxilii mora mihi concedebatur:
 cum ipsum ilico oporteret inire cursum. Est ager.
 topographia: Hoc est loci descriptio. Describit
 .n. agrum nomine Damascenum: unde uenus tria au
 rea poma quæ Hippomeni tradidit: se sumpsisse
 ait. Indigenæ. inde geniti homines. Damasce
 num nomine dicunt: quem subaudiamus: ut in
 telligamus quem proprio nomine damascenum uo
 cant. nam est etiam ager Damascenus a Dama
 sco urbe Syriæ declinatus. Accedere. adiungi.
 Iussere. Voluerunt. Decreuerunt. Nitet. splendet.
 Fulua comâ. fuluas & aureas frondes habes.
 Aurea namque mala ferebat. Hinc. illinc. ex agro
 Damasceno. Decerpta. accepta. Proprie autem
 decerpi & poma & frondes & rosæ dicitur. Quis
 usus. quæ utilitas. Dederant. fecerant. Carcere
 re abusive pro carceribus. Carcer namque est locus
 ubi serantur rei a coercendo dictus. Carceres autem
 sunt funes illi qui pretenduntur equis cursoris: ut
 una omnes emittantur. Pronus uterque emicat.
 Exilit. habitum autem exprimit poeta uelociter cur
 rentium. Libat. leuiter tægit. Posses putes illos.
 Hyperbole poetica: qua summa hippomenis atal
 tæque uelocitas declaratur. Sic Vergilius de camil
 la. Illa uel intactæ segetis pro summa uolaret Grami
 na: nec teneras cursu lassisset aristas. Vel mare pro
 medium fluctu suspensa tumentis. Ferret iter cele
 res nec tingeret æquore plantas. Stantes aristas.
 Erectas. Aristas autem ab arendo sunt dictæ quæ
 primæ inspici arefcant. Incubere tempus. In
 cumbendi. est enim græca figura. Macareius he
 ros. Hippomenes Macarei filius. O quotiens.
 Hinc quoque colligit uenus Atalantam hippome
 nis amore fuisse captam. Aridus anhelitus. Sic
 cus ac difficilis: id quod significat hippomenem las
 sum fuisse. Metaque erat longe. Ad quam currē
 tes peruenire debebant. Fœtibus arboreis. Pe
 riphraasis est pomorum.

Ager
 Damas
 scenus.

Aurūq; aureum pomū. Plausu. eoz qui hip
pomeni fauebant. Cessata tempora. quibus ip
sa a cursu instituto cessauerat. est autē participiū
cōtra grāmatices rationem audacter a poeta de
clinatū. Corrigit. refarcit. reparat. Cursu. ue
locitate cursus. Remorata. retenta. tardata.

Ades. auxilio sis. Dea muneris auctor. Ve
nus q̄ mihi hoc dedisti munus. Iecit iuueniliter.
fortiter ut iuuenem decebat: per quod innuit eū
longe pomum iecisse. Impediūq;. cursum subau
diamus. Duxit sua prēmia uictor. Hippome
nes inquit uictor duxit Atalantam uxore. Cui
thuris honorem ferret: Cui sacrificaret thure.

Immemor. ingratus. Contēptuq; dolens. me
esse contemptam ægre ferens. Spernenda. con
tēnenda. In ambos. contra ambos hippome
nē & atalantā. Clarus echion. unus fuit ex Cad
mi sociis echion. Concita. cōmota. stimolata.

A numine nostro. a nostra potentia. Recess
sus. locus secessui aptus. Natiuo. naturali. Hūc
init. ingreditur. intrat. Temerat. uiolat. Pro
bro. scelere. flagitio. Sacra. simulacra deorum.

Retorserunt oculos. auerterunt oculos ne tan
tum scelus uiderent. Turrata mater. turribus or
nata. nam cybelc eadem cum tellurē putatur esse
se. Sontes. nocentes hippomenē atq; atalantā.

Mergeret stygia unda. hoc ē ad inferos demit
teret. Modo leuia. Pauloatē mollia ac sine ulla
pilis. In pectora totum pondus abit. leones. n.
pectus reliquo corpore crassius habent. Verrū
tur. trahuntur. Iram uultus habet. facies leonū
præ se fert iram: Trucem nāq; habent aspectū.

Cybeleia frena. nam matris deum currū a leo
nibus trahi fingunt poetæ. Quod non terga fu
gæ. Quod non fugit. Sed pugnae pectora præ
bet. Sed repugnat ac resistit. Dānosa duobus.
& mihi & tibi. Iunctis cygnis. currus nanq; ue
neris ab oloribus trahi fingitur. Sed stat moni
tis cōtraria uirtus. Sed fortitudo inq; Adonidis
ueneris admonitiōibus est aduersa. Suē. aprū.

Obstupuit uirgo: nitidūq; cupidine pomi
Declinat cursus: aurumq; uolubile tollit.
Præterit hippomenes. resonāt spectacula plausu.
Illa moram celeri cessataque tempora cursu
Corrigit atq; iterum iuuenem post terga reliquit.
Et rursus pomi iactu remorata secundi
Consequitur: transitq; uirum. pars ultima cursus
Restabat. nunc inquit ades dea muneris auctor:
Inque latus campi: quo tardius illa rediret
Iecit ab obliquo nitidum iuueniliter aurum.
An peteret uirgo uisa est dubitare: coegi
Tollere & adieci sublato pondera malo.
Impediūq; oneris pariter grauitate moraꝝ.
Ne ue meus sermo cursu sit tardior ipso:
Præterrita est uirgo. duxit sua prēmia uictor.
Digna ne cui grates ageret: cui thuris honorem
Ferret adoni fui: nec grates immemor egit:
Nec mihi thura dedit. subitam cōuertor in iram.
Contemptuq; dolens: ne sim spernenda futuris:
Exemplo caueo: meq; ipsam exhortor in ambos.
Templa deum matris: quæ quondā clarus echion
Fecerat ex uoto: nemorosus abdita siluis
Transibant: & iter longum requiescere suavit.
Illic concubitus intempestiua cupido
Occupat hippomenē: & a numine cōcita nostro.
Luminis exigui fuerat prope templa recessus
Speluncæ similis natiuo pūmice reclusus.
Religione sacer prisca: quo multa sacerdos
Lignea contulerat ueterum simulacra deorum.
Hunc init: & uetito temerat sacraria probro.
Sacra retorserunt oculos: turrataq; mater
An stygia fontes dubitauit mergeret unda.
Pœna leuis uisa est. ergo modo leuia fuluæ
Colla iubæ uelant. digiti curuantur in ungues.
Ex humeris armī fiunt. in pectora totum
Pondus abit. summæ cauda uerruntur harene.
Iram uultus habet. p uerbis murmura reddunt.
Pro thalamis celebrant siluas. aliisq; timendi
Dente premunt domito cybeleia fræna leones:
Hos tu care mihi cūq; his genus omne ferarum:
Quod nō terga fugæ: sed pugnae pectora præbet:
Effuge: ne uirtus tua sit damnosa duobus.
Illa quidem monuit: iunctisq; per aera cygnis
Carpit iter. sed stat monitis contraria uirtus.
Forte suem latebris uestigia certa secuti

Excituerunt. Excitarunt. Iuuenis cynireius. Adonis cynyræ filius. Pando rostro. recuruo. Et tuta petentem. Loca subintelligamus. Trux aper. terribilis. Abdidit. abscondidit. Moribundum. morientem. Rupit. dilaniavit. laceravit. Et indignis percussit. Indigne. Nomen namq; pro adverbio positum est. Et non tamen ordo est. & tamen omnia non erunt uestri iuris. Illa autem & copula affectui seruit. Luctus monumenta. Signa. memoria. est autem apostrophe ad adonim. Annua simulamina. simulacra. nam singulis quibusq; annis sacra in adonis honorem celebrabantur: in quibus adonis plāgebatur: ac luctus ueneris referebatur. An

Excituerunt canes: siluisq; exire parantem
 Fixerat aliquo iuuenis cynireius ictu.
 Protinus excussit pando uenabula rostro
 Sanguine tincta suo: trepidūq; & tuta petentem
 Trux aper insequitur: totosq; sub inguine dentes
 Abdidit: & fulua moribundum strauit harena.
 Vecta leui curru medias cytherea per auras
 Cypron olorinis nondum peruenerat alis.
 Agnouit longe gemitum morientis: & albas
 Flexit aues illuc. utq; æthere uidit ab alto
 Exanimem inq; suo iactantem sanguine corpus:
 Desiliit: pariterq; sinum pariterq; capillos
 Rupit: & indignis percussit pectora palmis.
 Questaq; cum fatis: & non tamen omnia uestri
 Iuris erunt: dixit. luctus monumenta manebunt
 Semper adoni mei. repetitaq; mortis imago
 Annua plangoris peraget simulamina nostri.
 At cruor in florem mutabitur. an tibi quondam
 Fœmineos artus in olentes uertere mentas
 Persephone licuit: nobis cynireius heros
 Inuidiæ mutatus erit: sic fata cruorem
 Nectare odorato sparsit: qui tactus ab illo
 Iutumuit: sic ut fuluo perlucida cælo
 Surgere bulla solet. nec plena longior hora
 Facta mora ē: cū flos de sanguine cōcolor ortus:
 Qualem quæ lento celant sub cortice granum
 Punica ferre solent. breuis est tamen usus in illo
 Nāq; male herentem & nimia leuitate caducum.
 Excutiunt iidem: qui præstant omnia uenti.

P. Ouidii nasonis metamorphoseos liber. XI.

Armine dum tali filuas ani
 mosq; ferarum

Threicius uates: & saxa se
 quentia ducit:

Ecce nurus ciconum tectæ
 lymphata ferinis

rui Orpheus. Dicitur ob hoc lenire tigres rapidosq; leones. Ecce nurus ciconum. Repentinus baccharum impetus illa particula ecce significatur. cicones autem populi sunt thraciæ ad Hebrum habitantes. Tumuli de uertice: de montis summitate. Lymphata pectora. furentia. Ferinis uelleribus. Ferarum pelibus.

tibi quondam. Mynthe nympa fuit: quam plutonis pellicem fabulæ tradunt extiisse. Eam cū proserpina dolo circumuenisset: in hortensem mētam fuisse transfigurata: quam pleriq; hedyosmon uocant. Est & mons prope pylum. cognomine mynthes. iuxta quæ plutonis quoq; est templum. Nobis erit inuidiæ. in nos inuidiam concitabit. Perlucida bulla. translucida: quæ ex aqua nasci solet statimq; euanescere. bulla autem spiritu ex aqua excitatur rotunda figura: quæ quoniam cito dissoluitur: uerissimum illud sumptum est: puerbium. Quo humanæ uitæ breuitas fragilitasq; designat. Homo bulla. Inde fit bullare: quod est bullas facere. Vnde Pli. bullantem urim nam uocat bullas emittentem. bulla etiam est ornamentum pectoris ingenuorū quidem aureū. Libertinorū uero scorteorum: ut copiose Macrobius scribit. Plena hora. pfecta. Concolor. Eius dē cū sanguine coloris. est. n. purpureus. In Anemonen autē adonim fuisse conuersum innuere uidetur: cuius flos: ut inquit Plinius: nunq; se aperit nisi uento spirante: unde & nomen accepit. Punica. quæ & mala granata dicuntur. Qui præstant omnia uenti. secundum physicam rationem hoc dictum est. Nam uenti rerum omnium generationis causa esse perhibentur.

Raphaelis Regii in undecimum Metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Armine dum tali. Orpheus thracicus mulieres aspernatus: ut diximus: in se eaq; odium contraxit. Quare cū bacchi sacra celebrarent: ipsum in ferarum cœtu canentem aspexerunt: ac impetu facto dilacerarunt: caputq; ac lyram in Hebrum fluiuium cōiecerunt. Quæ ad insulam Iesbon usq; delata cum essent: serpens Orphei caput dilaniaturus ab apolline in saxum fuit cōuersus. Primum itaq; Orphei cadem poeta describit. deinde serpentis in saxum transmutationē. Threicius uates. Orpheus Thracicus. Dicit. Delectat. Du

Mynthe in herbā

Orphei cædes.

En ait en hic est. Conduplicatio indignatiōi cōueniens: tametsi hoc aduerbium en fere indignationi seruiat. Apollinei uatis. Orphei Apollinis filii. Vocalia ora. optimam uocem emittentia. Præsuta. præfixa tecta. Nam hastæ baccharū quæ thyrsi dicunt: pampinis hederæq; cooperiebantur. Notam. signum. Ac ueluti supplex. tanq̄ ueniam petiturus. Ante pedes. Orphei.

Concentu. harmonia. Est autem pulchra poetæ phantasia: qua significatur: quanta uis sit musici cantus. Bella baccharum furores bella uocat poeta. Insana erinnis, Ab effectu qd̄ furia homines insanos furiososq; reddit. Mollita. Miti gata sic ut orptheo nunq̄ nocere potuissent. Berecynthia tibia. qua i sacris cybeles primum usi fuere. berecynthus autem phrygiæ mons est & ciuitas mari deum dicata. Obstrepere sono cithare. Contra Citharæ sonum strepuerūt. At tonitas. Stupefactas suauitate cantus orphei.

Mænades. bacchæ & τοῦ τοῦ αἰνεῖσθαι hoc ē a furendo dictæ. Titulum. gloriam. Orphei theatri. Spectaculi ab orptheo congregati. Est autem adiectiuum orphei. Alii triumphū legūt: intelliguntq; agmen illud ferarum a bacchis raptū in titulum & gloriam triumphū de orptheo acti.

Et coeunt. Congregantur. conueniūt. Noctif auem. noctuam. Structo utrinq; theatro. Spectaculo. est autē amphiteatri piphraſis. Maturna harena. hoc ē. Matutino tempore in harena. Quod enim est tēporis: attribuit loco. Vna autē omnes bacchas in orptheum impetum fecisse his similitudinibus ostendit poeta. Petunt. Aggre diuntur. inuadūt. Hæc in munera. ad hos usus.

Torquent. iaciunt. Subigebant. arabant. La certosi. Magna & ualida brachia habētes. Fructum. frumentum. Agmine. baccharum furentium. Arina instrumenta. Diuulsere. dilacera uere. Feræ. crudeles. Ad uatis fata. ad orphei mortem. Irrita. Vana uerba: quæ bacchas nihil cōmouebant. Proh iupiter. exclamatio poetæ doloris ac cōmiseratiōis plena. Exhalata. emisſa. In uentos eorum sequitur opinionem qui animam uentum esse putant. Te mæſta. apostrophe ad orptheū q̄rimoniæ ac cōmiserationis plena. Obscura. carbasa. pullas ac nigras uestes.

Pectora uelleribus tumuli de uertice cernunt Orphea percussis sociantem carmina neruis. Equibus una leues iactato crine per auras En ait. en hic est nostri contemptor. & hastam Vatis apollinei uocalia misit in ora.

Quæ foliis præſuta notam sine uulnere fecit. Alterius telum lapis est: qui missus in ipso Aere concentu uictus uocisq; lyræq; est.

Ac ueluti supplex: pro tam furialibus ausis Ante pedes iacuit. sed enim temeraria crescunt Bella: modusq; abiit: insanaq; regnat erinnys: Cunctaq; tela forent cantu mollita. sed ingens Clamor: & inflato berecynthia tibia cornu: Tympanaq; & plausus: & bacchei ululatus Obstrepere sono citharæ. tum deniq; saxa Non exauditi rubuerunt sanguine uatis.

Ac primum attonitas etiam nunc uoce canentis Innumeras uolucres anguesq; agmenq; ferarum Mænades orphei titulum rapuere theatri.

Inde cruentatis uertuntur in orphea dextris:

Et coeunt: ut aues: si quando luce uagantem Noctis auem cernunt. Structoq; utrinq; theatro Vt matutina ceruus periturus harena

Præda canū est: uatēq; petunt: & fronde uirentes Coniiciunt thyrsos non hæc in munera factos.

Hæc glebas. illæ direptos arboreramos.

Pars torquent filices. neu desint tela furori:

Forte boues presso subigebant uomere terram:

Nec procul hinc multo fructum sudore parantes Dura lacertosi fodiebant arua coloni:

Agmine qui uiso fugiunt: operisq; relinquunt

Arma sui. uacuosq; iacent dispersa per agros

Sarculaq; & ratri grauesq; longiq; ligones:

Quæ postq̄ rapuere fere: cornuq; minaces

Diuulsere boues: ad uatis fata recurrunt:

Tendentemq; manus: atq; illo tempore primum

Irrita dicentem: nec quicq; uoce mouentem

Sacrilegæ perimūt: perq; os (proh iupiter) illud

Auditum saxi: intellectumq; ferarum

Sensibus in uentos anima exhalata recessit.

Te mæſte uolucres orpheu. te turba ferarum.

Te rigidi filices. tua carmina sepe secutæ

Fleuerunt filue. positis te frondibus arbor

Tonsa comas luxit. lachrymis quoq; flumina di-

Increuisse suis: obscuraq; carbasa pullo (cūt

Flumen populare. fluuium patrum. Hebrus enī thraciæ fluuius est. Methymnæ lesbī. methymna urbs ē lesbī optimo uino insignis dicta a methymne macaris filia ac lepydni uxore. unde methymnæus deriuatur. lesbos autem insula est clarissima: quā nunc mitylénen a nomine urbis uocant. Ferus anguis. crudelis: gillius uatis caput uiolare sustineret: cuius cātu serpentes quoq; sapius delectati essent. Inhiat diuellere. Appetit ore aperto dilacerare. Hymniferos uultus. q; hymnos i deorum fere singulos cōposuerāt. Umbra subit terras. umbra Orphei inferos petit. eorum aut opinionem secutus uidetur poeta: qui hominem ex tribus constare

Naiades & dryades: passosq; habuere capillos:
 Membra iacēt diuersa locis. caput hæbre lyrāq;
 Excipis: & mirum:: medio dum labitur amne:
 Flebile nescio quid queritur lyra. flebile lingua
 Murmurat exanimis. respondent flebile ripæ.
 Iamq; mare iuectæ flumen populare relinquūt.
 Et methymnææ potiuntur littore lesbī.
 Hic ferus exposito peregrinis anguis harenis
 Obsticit: & sparsos stillanti rore capillos
 Lambit: & hymniferos inhiat diuellere uultus.
 Tandē phœbus adest: morsusq; inferre parātem
 Arcet: & in lapidem rictus serpentis apertos
 Congelat: & patulos: ut erant: indurat hiatus:
 Umbra subit terras: & quæ loca uiderat ante
 Cuncta recognoscit: quærensq; per arua piorum
 Inuenit eurydicen: cupidisq; aplectitur ulnis.
 Hic modo cōiunctis spatiantur passibus ambo.
 Nunc præcedētem sequitur. nunc præuius anteit:
 Euridicenq; suam iam tuto respicit orpheus.
 Non impune tamen scelus hoc finit esse lyæus:
 Amistocq; dolens sacrorum uate suorum
 Protinus in siluis matres ædonidas omnes:
 Quæ uidere nefas: torta radice ligauit.
 Quippe pedū digitos in quantū est quæq; secuta
 Traxit. & in solidam detrusit acumine terram.
 Vtq; suū laqueis: quos callidus abdidit auceps:
 Crus ubi commisit uolucris: sensitq; teneri:
 Plangitur: ac trepidans astringit uincula motu:
 Sic quæcunq; solo defixa cohæserat harum
 Externata fugam frustra temptabat. at illam
 Lenta tenet radix: exultantemq; coercet.
 Dūq; ubi sunt digiti. dū pes. dū petit: & unguet:
 Aspicit in teretes lignum succedere furas.
 Et conata femur mærenti plangere dextra:
 Robora percussit. pectus quoq; robora fiunt:
 Robora sunt humeri. longos quoq; brachia uera
 Esse putes ramos: & non fallere putando.
 Nec satis hoc baccho ē ipsos quoq; dserit agros:
 Cūq; choro meliore sui uineta tymoli.
 Pactolonq; petit. quanuis non aureus illo

aiunt: corpore. anima. & umbra: quorū corpus terræ: anima cælo. umbra inferis reddi. Hic. illic. Apud inferos. Spaciatur. Deambulans. Nō impune tamē. Thraciæ mulieres quæ orphei cædi interfuerunt: omnes a Baccho cædem orphei ægre ferente in uarias arbores fuere conuersæ.

Vate suorum sacrorum: nam Orpheus in bacchum pulcherrimos scripserat hymnos. Alludere autem ad id poeta uidetur quod scribit Dioscorus Cerimonias a Dionysio repertas cum ad orgia quedā orpheus addidisset: Orpheia a posteris fuisse appellata. Matres ædonidas. mulieres thracias: Aedones namq; populi sunt thraciæ. Plāgitur. percutitur a seipsa. Ac trepidās quanto namq; magis trepidant tanto magis uinculo astringuntur aues. Externata. Consternata. pertetrefacta: Lenta. flexibilis. Coercet. cōtinet. Exultantem. exultare uolentem. Dūq; ubi sunt digiti. ordo est. Dum petit & quærit: ubi sunt digiti. Succedere. succrescere. Mærenti dextra. Hypallage est: ipsa namq; mærens intelligitur. Et non fallere putando. Non decipiari si putes. Re. n. uera rāi erant. Nec satis hoc baccho est. midas rex phrygiæ cum silenum a rusticis captum sibiq; traditū baccho reddidisset: iustus est a deo ut quicquid uellet peteret. Ille petit ut quicquid corpore suo tangeret: aurum fieret. Id illi concessit Bacchus: quous inuile ipsi futurū uidebat. Cum uero panis quoq; ac uinum in aurum uerterentur: fameq; petire ccepisset: tandē cognouit stolidus se damnosa petisse: bacchum itaq; rogauit: ut & peccato ueniam daret & munus datum irritum faceret. bacchus autē illi mādauit: ut ad fontem pactoli pergeret: seq; totum in eo lauaret. quod cum fecisset: uis illa aurum efficiendi quicquid tangeret in fluuium trāsiuit. unde etiam harenas aureas efficere memoratur.

Ipsos agros. thraciæ. Cūq; choro meliore. Quam fuerant thraciæ ille mulieres: q; Orpheum trucidarunt. Sui tymoli. a se amati. Est enim tymolus qui & tmulus dicitur. mons lydiæ optima uini fertilis: ut i superioribus quoq; diximus. Neq; est spondaicus uersus cum tymolus etiam trisyllabū sit nomen non solū bisyllabū. Pactolonq;. Pactolus fluuius est lydiæ aureis harenis notissimus.

Anguis in saxū

Thraciæ mulieres i arbore

Pactolus

Caris harenis. Prætosus. Frequentant. Celebrant. Titubantem. Vacillantem. Vinctum. Ligatum. Ad regem Midam. Midas Gordiæ Bubulci filius phrygiæ rex fuit ditissimus: eoq; factus est omnia quæcunq; tangeret in aurum transformare. de quo Herodotus i prio multa scribit.

Orgia. Bacchi sacrificia. Cū cæcropio eumolpo. Eumolpus uates fuit Atheniësis Bacchi sacerdos. Géialiter. uoluptuose ac læte. Lucifer uidecimur. Lucifer stella est quæ adueniente die ultima desinit lucere: eoq; a poetis alias stellas cogere congregareq; dicitur. Coegerat. Congregauerat. Significat autem undecimum diem aduenisse. Sublime agmen stellarum. Sublimiũ & altorum stellarum multitudinem. est enim hypalage. Lydos in Agros. In lydiam. Contra græmatices autem ratioem deriuatiuum nomẽ pauiores q̃ primitiuum syllabas habet. Iuueni alũ no. Baccho. Altore. sileno nutritore. Male usurus. In suum malum & perniciem. paulum enim abfuit qui fame periret Midas. Annuat. Nutu consensit. Soluit. per soluit. præstitit. Berecynrius heros. Midas phrygius: a berecyntho phrygiæ oppido. Polliciti fidem. Promissi ueritatẽ.

Temptat. experitur. Non alta. sed humili. Illud enim aduerbium non hoc loco ad uerbũ de traxit referri nõ potest: Sed uirgam ex non alta fronde decerpam fuisse ostendit. Cereris. frummenti per metonymiã. Hesperides donasse putes. Scite. nam Hesperides hortos habuisse dicuntur aurea poma ferentes. Radiare. Fulgere.

Danaen eludere possit. Eleganter. Iupiter enim in guttas conuersus aureas in sinum danae descendit. Sicq; illa est potitus. Vix spes ipse suas animo capit. Nam maxima quæq; sibi pollicebatur Midas. Posuere. Apposuerat. Tostæ frugis. periphraſis ẽ panis. Cerealia dona. panes.

Rigebant. duri fiebant. quippe qui i aurum conuertebantur. Conuellere. Mandare. Premebar. tegebat. Auctorem numeris. Bacchum per metonymiam pro uino. Fusile. liquidum ac fustum & liquefactum. Diuesq;. quia auro abundabat. Miserq;. quia auro frui non poterat.

Modo uouerat. uoto pauloante concupiuerat. Torquetur. Cruciat. Meritus. Quia propter auariciam illud a baccho petierat. Lenæ pater. bacche.

Tempore: nec caris erat inuidiosus harenis
 Huc assueta cohors satyri bacchæq; frequerant.
 At silenus abest. titubantem annisq; meroq;
 Ruricolæ cepere phryges: uinctumq; coronis
 Ad regem duxere midam: cui thracius orpheus
 Orgia tradiderat cum cæcropio eumolpo:
 Qui simul agnouit socium comitẽq; sacrorum:
 Hospitis aduentu festum genialiter egit
 Per bis quinque dies: & iunctas ordine noctes.
 Et iam stellarum sublime coegerat agmen
 Lucifer undecimus: lydos cum latus in agros
 Rex uenit: & iuueni silenum reddit alumno.
 Huic deus optanti gratum: sed inutile fecit
 Muneris arbitrium gaudens altore recepto.
 Ille male usurus donis ait. effice quicquid
 Corpore contigero fuluum uertatur in aurum.
 Annuat optatis: nocituraq; munera soluit
 Liber: & indoluit quod non meliora petisset:
 Lætus abit: gaudetq; malo berecynthius heros.
 Pollicitiq; fidem tangendo singula temptat.
 Vixq; sibi credens: non alta fronde uirentem
 Illice detraxit uirgam: uirga aurea facta est.
 Tollit humo saxum: saxum quoq; palluit auro.
 Contigit & glebam: contactu gleba potenti
 Massa fit. arentes cereris decerpit aristas:
 Aurea messis erat. deptum tenet arbore pomũ.
 Hesperides donasse putes. si postibus altis
 Admouit digitos: postes radiare uidentur.
 Ille etiam liquidis palmas ubi lauerat undis:
 Vnda fluens palmis danaen eludere possit.
 Vix spes ipse suas animo capit aurea fingens
 Omnia. gaudenti mensas posuere ministri
 Extructas dapibus: nectostæ frugis egentem.
 Tum uero siue ille sua cerealia dextra
 Munera contigerat: cerealia dona rigebant:
 Siue dapes auido conuellere dente parabat:
 Lamina fulua dapes admoto dente premebat:
 Miscuerat puris auctorem muneris undis:
 Fusile per rictus aurum fluitare uideres.
 Attonitus nouitate mali diuesq; miserq;
 Effugere optat opes: & quæ modo uouerat odit:
 Copia nulla famem releuat. sitis arida guttur
 Vrit: & inuiso meritis torquetur ab auro:
 Ad cælumq; manus & splendida brachia tollens
 Da ueniam lenæ pater. peccauimus inquit.

Tacta
 a Midam
 in aurum

Sed miserere precor: speciosoq; eripe damno.
 Mite deum numen bacchus peccasse fatentem
 Restituit: factiq; fide data munera soluit.
 Ne ue male optato maneat circumlitus auro:
 Vade ait ad magnis uicinum sardibus amnem:
 Percq; iugum ripæ labentibus obuius undis
 Carpe uiam: donec uenias ad fluminis ortus.
 Spumigeroq; tuum fonti: qua plurimus exit:
 Subde caput. corpusq; simul. simul elue crimen.
 Rex iussæ succedit aquæ. uis aurea tinxit
 Flumen: & humano de corpore cessit in amnem.
 Nunc quoq; iam ueteris percepto semine uenæ
 Arua rigent auro madidis pallétia glebis.
 Ille perosus opes siluas & rura colebat:
 Panaq; montanis habitantem semper in antris:
 Pingue sed ingenium mansit: nocituraq; ut ante
 Rursus erant domino stultę præcordia mentis.
 Nam freta prospiciens late riget arduus alto
 Tmolus in ascensu: cliuq; extensus utroq;
 Sardibus hinc. illinc paruis finitur hypæpis:
 Pan ibi dum teneris iactat sua carmia nymphis:
 Et leue cerata modulatur arundine carmen:
 Ausus apollineos præ se contemnere cantus:
 Iudice sub tmolo certamen uenit ad impar.
 Monte suo senior iudex confedit: & aurcs
 Liberat arboribus. quercu coma cærule tantum
 Cingitur: & pendent: circū caua tēpora glandes.
 Isque deum pecoris spectans: in iudice dixit
 Nulla mora est. calamis agrestibus insonat ille.
 Barbaricoq; midan (aderat nam forte canenti)
 Carmine delinit. post hunc sacer ora resoluit.
 Tmolus ad os phœbi. uultum sua silua secuta ē.
 Ille caput flauum lauro parnaside uinctus:
 Verrit humum tyrio saturata murice palla.
 Distinctamq; lyram gemmis & dentibus indis
 Sustinet a leua. tenuit manus altera plectrum.
 Artificis status ipse fuit. tum stamina docto
 Pollice sollicitat. quorum dulcedine captus
 Pana iubet tmolus citharæ summittere cannas.
 Iudicium sanctiq; placet sententia montis
 Omnibus. arguitur tamen: atq; iniusta uocatur
 Vnius fermone midæ. nec delius aures
 Humanam stolidas patitur retinere figuram.
 Sed trahit in spatium: uillisq; albentibus implet.
 Instabilesq; illas facit: & dat posse moueri.

Specioso dāno. quod pulchrū & bonū uidet:
 cum alioqui damnū sit & malū. Mite deū Mi-
 tissimū. Positiuū p̄superlatiuo est positū. Facti
 fide. ob fidē quam præ se tulerat Silenum restitu-
 endo. Data munera soluit. Resoluit & irrita fe-
 cit. Circumlitus. infectus. Male optato. Stulte
 ac pernitiose petito. Magnis sardibus. Sar-
 dis urbs est lydie cœsi regia. Cessit. transiuit.

Ille perosus opes. Midas facultate auri efficiū
 di quicquid tangeret liberatus opesq; perosus in
 syluis habitabat panaq; pastorū deum colebat.

Qui cum phystula inuenta sibi multum nym-
 phis placere uideretur: ausus est apollinem i
 certamen prouocare Tmolo montis deo iudice cō-
 stituto. Cum uero sententia pro apolline lata om-
 nibus placeret solus midas naturali stultitia du-
 ctus eam ut iniustam iprobauit. Quare apollo i
 dignatus aures illius in Asininas conuertit: quibus
 ipsius stoliditas indicaretur. Longiores nāq; au-
 res ex physcorum sententiā uecordiam præ se fe-
 rūt. cæterum midas aures asininas thiaris pur-
 pureis occultauit: tonsorq; mandauit ne uerbū
 cuiq; de illis faceret. Tonsor uero cum reticere
 non posset: in locum desertum secessit: ibiq; fo-
 uea facta immurmurauit. Midam aures asini-
 nas habere. deinde foueam terra repleuit. Arū-
 dines autem eo in loco natae uentoq; agitatae: ea-
 dem uerba hoc est: Midas rex asininas aures ha-
 bet: referebāt. Perosus opes. odio habēs opus
 quibus pene fame fuerat confectus. Pigue. tar-
 dum. Ut ante. quando optauit ut quicquid cō-
 tingeret: aurum fieret. Nam freta prospiciens.

Tmoli montis: descriptio. Paruis hypæpis. Hy-
 papa urbs est lydiæ ut diximus. Cerata. Cara
 iuncta. Iudice sub tmolo. Tmolus & mons &
 deus montis ipsius dicitur. Nam montes ut flu-
 mina deos suos habere dicuntur. Et aures liberat
 arboribus. Ab auribus arbores remouet.

Delinit. Blanditus ē. Sacer. Apollo. Resol-
 uit ora. Aperuit ora. & canere cœpit. Tmolus
 ad os phœbi. Se cōuertit sub audiedum. Ille ca-
 put flauū uinctus. Flauum caput habens coro-
 natum. Parnaside. Parnasia: qua parnasus abū-
 dat. Forma nāq; patronymica pro possessiua ē.
 usus poeta. Apollinis autē citharædi habitū de-
 scribit. Saturata. infecta bis tincta. Tyrio mau-
 rice. Tyria purpura. Palla. at uestis est mulie-
 ris syrma habens: qua & citharædi utebātur.

Verrit humum. Innuit Pallam Apollinis syr-
 ma habuisse quod per terrā traheretur. Sic Ho-
 ratius de tibicine loquens. Traxit quagus p̄ pul-
 pita uestem. Distinctamq; orna tam. Dentibus
 indis. ebore. Stamina. chordas. Sollicitat
 tangit. pcutit. Cānas. Tibiā ex cānis confectā
 Arguitur. Reprehenditur. Nec delius. Apol-
 lo. Aures stolidas. Oī carentes iudicio. Sed
 trahit in spatium. Protrahit producit ac lōgas ef-
 ficat. Instabiles. mobiles. Et dat posse moueri.
 Concedit facultatem seip̄sas mouendi.

Haræa
 pactoli
 in aug

Midæ
 aures i
 Asini-
 nas

Tmo-
 lus

tyrio
 murice
 palla

Lente gradientis. Tarde castis. Purpureis Tiaris. Tiara qui & Tiaras dicitur tegmē est capitis regis oriētis. Velare. Celare. occultare. Efferre sub auras. Vulgare. Secedit. In locū secretū vadit. Voce parua. murmure. Hausta. Effusa. Regesta. reiecta. Scrobibus opertis. Repleta fouea. Prodidit agricolam. Indica uit eum: qui illā effoderat terrā. Obruta uerba. Quae talia fuerunt. Midas rex asini aures hēt. Dñiq; coarguit aures. hoc est. Midæ regis aures cōiungit eē asininas. Vltus abit Tmolo. Apollo atq; neptunus cū Lao medontē mœnia troiæ ædificantē uidissent: in humanā figurā conuersi pacto auro se cito opus illud absoluturos receperunt. Mœnibus uero perfectis cū promissum aurum reposcerent: a Laomedonte illo fraudati: qui iureiurando se nihil promississe asfirmavit: tantam perfidiā inultam esse non pmiserūt. Neptunus enim & diluuium immisit: quo totus ager troianus est deuastatus: & hesionen filiam monstro marino exponere Laodomētem coegit. Quam quidem cum hercules illac cum Argonautis transiēs liberasset: ac promissis: eqs a perfido rege fraudaretur: & Troiam expugnauit. & hesionen captam Thelamoni socio donauit. Nephelidos helles. Nephelēs filia. helle nanq; Athamantis & nephelēs filia fuit ac soror phryxi: a qua in mari submersa helle pontus fuit cognominatus. Latoius. Apollo Latonæ filius. Dextera si. Sigeum & rhetæum promontoria sunt troiæ notissima. Ara panophæo to. Sic quidē in exemplaribus legitur. sed corrupte legi facile homeri carmine coarguitur. Nam i. viii. Iliad. sic scrib. de hac eadē ara *εὐρα πᾶνο φᾶο* *ἰν* *vi* *πεσοκον* *α* *χ* *ειοι* hoc ē. ubi Panomphæo Ioui sacra faciebant achiui. Quare hic quoq; panomphæo legendum esse uel refragantibus exēplaribus audacter contenderim. Panomphæus autem iupiter dicitur est: ut exponit Eusta. uel q̄ omnium uoces audiat: uel quod omnī uoce colatur. nā *ωδν* *οέ*. *ο* *α* *φ* *η* uox dicitur. Suscepta magna. Incepta grandia. Stabat opus. erectū erat. Inficiatur: negat. Nam inficiari & inficias ire negare est. Monstro æquo. ceto. Vidicat. liberat. Dictos. pactos. promissos ex solis equorum semine progenitos. Bis periura mœnia. Nam primum Apollini atq; Neptuno ædificatis muris. Deinde herculi pro liberata hesiona pacta præmia denegarat. Nec pars militiæ Thelamon. Telamō Aeacii filius ex hesiona Laomedontis filia Teucrum suscepit. Nam coniuge peleus. Clarus erat diua. Peleus æacii filius ac Telamonis frater: neposq; Iouis solus ex hominibus deam uxorem ducere meruit. Cū enim proteus Thetidi prædixisset: ipsam esse pariturā filiū patre maiorem: Iupiter quis eius amore captus: illo quidem abstinuit coniugio. Nepoti autē Peleo mādauit: ut illam duceret uxore. Quare Peleus Thetida in spelunca quiescētē frustra est amplexus. Nā dea: cū & in uolucrē & arborem cōuersa a peleo nō dimitteret: i Tigridē se trāsfigurauit: cuius sæuitia territus Peleus eā dimisit. Admōitus āra Proteo: ut eā dormientē & uiclis ligaret: & quis in mille uarias figuras conuer-

Cannæ
uocalesApollo
Neptu
nus i ho
mines.hesiōæ
libera
tio.

Cætera sunt hominis. partem damnatur in unā. Induiturq; aures lente gradientis aselli. Ille quidem celare cupit: turpiq; pudore Tempora purpureis temptat uelare tiaris. Sed solitus longos ferro refecare capillos Viderat hoc famulis: qui nec cū prodere uisum Dedecus auderet: cupiens efferre sub auras: Nec posset reticere tamen: secedit: humumq; Effodit: & domini quales aspexerit aures: Voce refert parua: terræq; immurmurat hausta: Indiciūq; suæ uocis tellure regesta Obruit: & scrobibus tacitus discedit opertis. Creber arundinibus tremulis ibi surgere lucus Cœpit: & ut primum pleno maturuir anno Prodidit agricolam. leni nam motus ab austro Obruta uerba refert: dominiq; coarguit aures. Vltus abit tmolo: liquidumq; per æera uectus Angustum citra pontum nephelidos helles Laomedonteis latoius astitit aruis. Dextera sigæi. rhœtæi leua profundi Ara panomphæo uetus est sacrata tonanti. Inde nouæ primum moliri mœnia troiæ Laomedonta uidet: susceptaq; magna labore Crescere difficili: nec opes exposcere paruas. Cumq; tridentigero tumidi genitore profundi Mortalem induitur formam. phrygiæq; tyrāno Aedificant muros pacto pro mœnibus auro. Stabat opus. precium rex inficiatur: & addit Perfidia cumulum falsis periuria uerbis. Non impune feres rector maris inquit: & omnes Inclinauit aquas ad auaræ littora troiæ. Inque freti formam terras conuertit: opesq; Abstulit agricolis: & fluctibus obruit agros Peena neq; hæc satis est. regis quoq; filia monstro Poscitur æquoreo: quā dura ad saxa reuinctam Vindicat alcides: promissaq; munera dictos Poscit equos: tantiq; operis mercede negata Bis periura capit superatq; mœnia troiæ. Nec pars militiæ telamon sine honore recessit. Hesioneq; data potitur. nam coniuge peleus.

Clarus erat diua. nec aui magis ille superbit
 Nomine q̄ foceri. siquidem iouis esse nepotem
 Contigit haud uni. coniunx dea contigit uni.
 Nam senex thetidi proteus prædixerat udae.
 Concipe. mater eris iuuenis: qui fortibus armis
 Acta patris uincet: maiorq; uocabitur illo.
 Ergo ne quicq̄ mundus ioue maius haberet:
 Quãuis haud tepidos sub pectore senferat ignes
 Iupiter: æquorea thetidis connubia uitat.
 Inq; sua æacidem succedere uota nepotem
 Iussit: & amplexus in uirginis ire marinæ.
 Est sinus æmonie curuos falcatus in arcus.
 Brachia procurrunt. ubi si foret altior unda:
 Portu ferat. summis iductum est equor harenis:
 Littus habet solidum: quod nec uestigia seruet:
 Nec remoretur iter: nec opertum pendeat alga.
 Myrthea silua subest bicoloribus obsita baccis.
 Est specus in medio: natura factus an arte
 Ambiguum. magis arte tamen: quo sæpe uenire
 Frenato delphine sedens theti nuda solebas.
 Illic te peleus: ut somno uicta iacebas:
 Occupat: & quoniã præcibus tẽptara repugnas:
 Vim parat innectens ambobus colla lacertis:
 Quod nisi uenisses uariatis sepe figuris
 Ad solitas artes: auso foret ille potitus.
 Sed mō tu uolucris. uolucrẽ tamen ille tenebat:
 Nũc grauis arbor eras. hærebat i arbore peleus:
 Tertia forma fuit maculose tigridis. illa
 Territus æacides a corpore brachia soluit:
 Isq; deos pelagi uino super equora fuso
 Et pecoris fibris: & fumo thuris adorat:
 Donec carpathus medio de gurgite uates
 Aeacide dixit: thalamis potiere petitis.
 Tu modo: cū gelido sopita quiescit in antro:
 Ignaram laqueis uineloq; innecte tenaci.
 Nec te decipiat centum mentita figuras.
 Sed preme qcquid erit: dũqd̄ fuit æte reformet.
 Dixerat hæc pteus: & cōdidit æquore uultum:
 Admisitq; suos in uerba nouissima fluctus.
 Pronus erat titan: inclinatoq; tenebat
 Hesperium temone fretũ: cum pulchra relicto
 Nereis ingreditur consueta cubilia fluctu.
 Vix bene uirgineos peleus inuaserat artus:
 Illa nouat formas: donec sua membra teneri
 Sensit: & in partes diuersas brachia tendit.

teretur: detinere: donec in pristinam rediisset for-
 mam illa tandem est potitus: ex qua Achillem
 suscepit. Pulchra autem phantasia uarias Theti-
 dis transfigurationes poeta describit. Nec aui
 iouis. Quam foceri. Nerei. Nam Thetis Ne-
 rei filia fuit. Siquidem Iouis esse nepotem. Nã
 multis inquit nepotibus esse Iouis contigit. Siqui-
 dem uero iter dum una est dictio ut hoc loco. iter
 dum duæ id quod facile ex ipso dignoscitur sen-
 su. Coniunx dea contigit uni. Vxor inquit dea
 soli peleo obuenit. Uda. humida. Nympha. n.
 fuit marina. Quãuis haud tepidos. Quauis
 magno Thetidis amore Iupiter teneret. Haud
 tepidos ignes. Vehemẽtes amores. Cōnubia.
 Nuptias. Aeaciden. peleum Aeaci filium iouis
 ex Aegina nepotem. Est sinus Aemoniae. Topo-
 graphia est. Describit eni specũ. in quo The-
 tis fessa requiescere solebat. Aemonia. Thessa-
 lia. Falcatus. In similitudinem falcis figuratus.
 est autem nomen simile participio a fale decli-
 natum. Brachia procurrunt. promontoria quæ
 brachia uidentur: in mare protenduntur. Ser-
 uet. Custodiat. Remoret. Retardet. Pendeat.
 suspensum sit. Myrthea silua subest. hoc est. Syl-
 ua myrthis confita illi adiacet sinui. Subesse autẽ
 illam ait quod ex physicorum sententia mare q̄
 terra altius est. Obsita. confita. præpositio nã
 q̄ pro præpositione posita est. Occupat. Inua-
 dit. Ad solitas artes. Ad consuetas tibi transfor-
 mationes. Auso. Re temptata. & concubitu ap-
 petito. Carpathus uates. Proteus qui in Car-
 patho hitat mari a carpatho insula dicto. Tha-
 lais petitis. Nuptiis optatis. Innecte. Cōnecte.
 colliga. Cẽta mēta figurat. mutata i centũ fal-
 sas figuras. Est autem numerus finitus pro infi-
 nito positus. Sed preme. comprimẽ ac retine.
 Dum quod fuit æte reformet. Hoc est. dũ i pri-
 stinam redeat formam. Suos fluctus. Marinas
 undas. Inclinato temõe. inclinato curru. Partẽ
 enim pro toto posuit. Currus autem solis cum
 tendit ad occasum descẽdere uidetur. Hesperius
 fretum. Atalantum mare. in quod sol condi uide-
 tur. Cōsueta cubilia. Solitam spelũcam. Rest-
 ito fluctu. Derelicto mari. Dõec sua membra
 teneri sensit. Donec se ligatam esse animaduer-
 tit. Sine numine. Sine auxilio numinis alicu-
 ius & dei. Exhibita estq; thetis id est in figuram
 Thetidis est reuersa. Ingenti. Achille. Semine
 ex quo magnus Achilles est natus.

Thetis
 i uarias
 formas
 Thetis
 i uarias
 formas
 Thetis
 i uarias
 formas
 Thetis
 i uarias
 formas

Iugulati phoci. Phocus. A caci filius ex fama
the nympa a peleo fuit interfectus. Qua re pe
leus a patre in exilium eiectus ad Caycem Tra
china regem infelici Dædalionis fratris casu lu
gentē cōfugit. Nam Dædalio luciferi filius chio
nem filiam habuit quæ cum iā ex mercurio Aus
tolycum. ex Apolline philemonē genuisset: Dia
na se formosiorē esse iactauit: Qua re dea ira
ta sagittis eam confecit: cuius morte Dædalion
tantum concepit dolorem: ut ex parnasi uertice
se in mare præcipitavit. sed Apollo non inemor
uoluptatis: quam de illius filia conceperat: eum
in accipitrem antequam in mare caderet: cōmu
tauit. Omnia contigerant. Ad felicitatem faciē
tia intelligamus. Trachinia tellus. Trachi quæ
& Trachis dicitur urbs ē Thesalia sub oeta mō
re ab hercule ædificata $\alpha\pi\omega\tau\eta\sigma\ \tau\rho\alpha\chi\upsilon\tau\eta\tau\omicron\sigma$
hoc est ab asperitate dicta: Vnde Thrachinius
deriuatur. Lucifero genitore satus cæyx. Cæyx
Phosphori hoc est luciferi fuit filius halcyoneq;
maritus. Dissimilis sui. Nam præ se quādam hy
laritatem antea ferre consueuerat. quæ tūc i mœ
stiriam fuerat conuersa. Fratrem ademptū. Dæ
dalionem in accipitrē cōmutatum. Velamen
ta. Rānum oliuæ dicit: qui ab externis q pacem
afferebant gestabatur. Vnde Vergilius i octauo
æneidos. Tum pater Aeneas puppi sic fatur ab
alta. Paciferæq; manu rānum præ tendit oliuæ.
Sua crimina. Phoci fratris cadem. Mentitur
que fugæ causam. Falsam fugæ causam refert.
Mediæ plebi. Infimæ. Patet. Parata sunt. Hac
autem oratione Cæyx se in omnes benignissimū
eē ostēdit. Inhospita. Inhospitalia. Huic aio.
Nostro animo per se benigno ac liberali. Om
ne ferēs. habebis. accipies. Meliora. Feliciora.
Peleusq; comitesq; rogant. Sic quidem corru
pte legitur. Neq; enim ratio carminis patitur ut
que copula breuis producat. Qua re illaque
erata hęc copulā & in uersus principio putauit
ponēdam. Quæ rapto uiuit. Rapina. Qui
uocat auroram. Luciferi periphrasis. Nā lucifer
& primus stellaram incipit & ultimus lucre desi
nit. Tenendæ. Cōseruandæ. Thisbeas colū
bas. Thisbe urbs est Bœotia a Thisbe Asopt fi
lia cognominata colūbis abundans. Vnde This
sbeus declinatur. portus autem & nauale Thi
sbeorum ut scribit Stephanus ex sententiā Epa
phroditii: columbis plenum erat. Agitat. Vexat
persequitur. Accipitres namq; maxime colum
bas infestant. Nata erat huic Chione. Ab exi
mio candore forsitan sic fuit appellata. Nā chio
ne nix interpretatur. Maiaq; creatus. Mercur
rius. Hic uertice cyllæo. Hic mercurius a Cyl
lene Arcadiæ monte: ubi Mercurius ipse natus
esse fingitur. Pariter traxere calorem. Vna am
bo cœperunt amare. Mouente soporem. indu
cente somnum.

Tunc demū ingenuit. neq; ait sine numine uicis:
Exhibita estq; thetis. cōfessam aplectitur heros:
Et potitur uotis: ingentiq; implet achille.
Felix & nato. felix & coniuge peleus.
Et cui si demas iugulati crimina phoci:
Omnia contigerant. fraterno sanguine fontem
Expulsumq; domo patria trachinia tellus
Accipit. hic regnum sine ui. sine cæde regebat:
Lucifero genitore satus: patriumq; nitorem
Ore ferens cæyx: illo qui tempore mœstus
Dissimilisq; sui fratrem lugebat ademptum.
Quo postq; æcides fessus curaq; uiaq;
Venit: & intrauit paucis comitantibus urbem:
Quosq; greges pecorū: q; secū armēta trahēbat.
Haud procul a muris sub opaca ualle reliquit:
Copia cum facta est adeundi tecta tyranni:
Velamenta manu præ tendens supplice: quis sit:
Quoq; satus memorat. tantū sua crimna celat:
Mentiturq; fugæ causam. petit urbe uel agro
Se iuuet. hunc contra placido trachinius ore
Talibus alloquitur. medię quoq; cōmoda plebi
Nostra parent peleu. nec inhospita regna tenemus
Adiicis huic animo monumenta potentia. clarū
Nomē: auūq; iouem. nec tēpora perde precādo.
Quod petis omne ferēs: tuaq; hęc p pte uocato:
Qualaicūq; uides. utinam meliora uiderēs.
Et flebat. moueat tantos quæ causa dolores:
Et peleus comitesq; rogant: quibus ille profatur.
Forsitan hanc uolucrem: rapto quæ uiuit: & oēs
Terret aues: semper pennas habuisse putetis.
Vir fuit: & tanta est animi constantia: quantum
Acer erat: belloq; ferox ad uimq; paratus:
Nomine dædalion: illo genitore creatus:
Qui uocat auroram: cæloq; nouissimus exit:
Culta mihi pax est. pacis mihi cura tenendæ
Coniugitq; fuit. fratri fera bella placebant.
Illius uirtus gentes regesq; subegit:
Quæ nunc thisbeas agitat mutata columbas.
Nata erat huic chione: quæ dotatissima forma
Mille procis placuit bis septem nubilis annis.
Forte reuertentes phœbus maiaq; creatus:
Ille suis delphis. hic uertice cylleneo
Videre hanc pariter. pariter traxere calorem.
Sperem ueneris differt in tempora noctis apollo:
Non fert ille moras: uirgaq; mouente soporem

Virginis os tangit. tactu iacet illa potenti.
 Vimq; dei patitur. nox celum sparferat astris.
 Phœbus anū simulat: præreptaq; gaudia sumit.
 Ut sua maturus compleuit tempora uenter:
 Alipedis de stirpe dei uersuta propago
 Nascitur autolycus furtum ingeniosus ad omne:
 Qui facere assuerat patriæ non degener artis
 Candida de nigris: & de candentibus atra.
 Nascitur e phœbo (nanq; est enixa gemellos)
 Carmine uocali clarus citharæq; philemon.
 Quid peperisse duos: & diis placuisse duobus:
 Et forti genit ore & progenitore tonante
 Esse satam pdest: an obest quoq; gloria multis?
 Obfuit huic certe: quæ se præferre dianæ
 Sustinuit: faciemque deæ culpauit. ac illi
 Ira ferox mota est: factisq; placebimus inquit.
 Nec mora. curua uuit cornu: neruoq; sagittam
 Impulit: & meritam traiecit arundine linguam.
 Lingua iacet: nec uox tēptataq; uerba sequitur:
 Conantemque loqui cū sanguine uita reliquit.
 Quā miser (o pietas) ego tunc: patrioq; dolore.
 Corde tuli: fratrique pio solatia dixi.
 Quæ pater haud aliter q; cautes murmura ponti
 Accipit: & natam delamentatur ademptam.
 Ut uero ardentem uidit: quater impetus illi
 In medios fuit ire rogos. quater inde repulsus
 Concita mēbra fugæ mandat: similisque iuueco
 Spicula crabronum pressa ceruice gerenti.
 Quauia nulla ruit. iam tum mihi currere uisus
 Plus homine est: alasq; pedes sumpsisse putares.
 Effugit ergo omnes: ueloxque cupidine leti
 Vertice parnassi potitur. miseratus apollo:
 Cum sedæ ad alion saxo misisset ab alto:
 Fecit auem: & subitis pendentem sustulit alis.
 Oraque adunca dedit. curuos dedit unguibus ha
 Virtutē antiquā. maiores corpore uires. (mos
 Et nunc accipiter nulli satis æquus in omnes
 Sæuit aues: alisq; dolens fit causa dolendi.
 Quæ dum lucifero genitus miracula narrat
 De consorte suo: cursu festinus anhelō
 Aduolat armenti custos phocæus anetor.
 Et peleu peleu magne tibi nuncius adsum
 Gladis aie. quodcunq; ferat: iubet edere peleus.
 Pendet & ipse metu trepidi trachiniis oris.
 Ille refert. fessos ad littora curua iuuenkos

Iacet. In somnum resoluitur. Prærepta gau
 dia. Ante a mercurio rapta. Alipedis dei
 Mercurii talaria alata gestantis. Quod idcir
 co fingitur: quia mercurius uelocissimus est om
 nium planetarum. Versuta. Astuta. Callida: q̄
 nigrum in candida uertere sciat. Cādida de ni
 gris. Hoc de astutis uersutisq; dici solet. Carni
 ne uocali. Cantu sonoro ac suauī. Progeitore.
 tonante. Auo iouē qui luciferi pater est. Curua
 uuit cornu. Flexit arcum ex cornu confectum. ē
 enim Metonymia: Arundine. Sagitta ex arū
 dine & calamo facta. Verba temptata. Quæ
 Chione emittere conata est. Sequuntur. Lin
 guam subaudiamus. Quam miser ego tunc.
 Fui subaudiatur. Cum quadā exclamatione aut
 hæc efferuntur. At si diceret. O quantum miser
 ego tunc fui. O pietas. exclamatio affectui ser
 uiens. Delamentatur. Valde lamentatur. ut
 Deamare ualde amare dicimus. Spicula cra
 bronum. Crabro uolarile est ut uespa maxie iu
 uencos infestans. Alasq; pedes. Iam enim i ac
 cipitrem uerti coeptus erat. Cupidine leti. Cup
 piditate mortis. Vertice Parnassi potitur. In uer
 ticem ac summitatem Parnassi ascendit. Ab al
 to saxo. Mōre. Subitis alis. Subito natis. Ora
 adunca. Rostrum aduncum. Maiores corpore
 re uires. Maiores q̄ ut illi tam paruo corpori cō
 ueniant. Nulli satis æquus. Rapto enim uiuē
 accipiter. Sexdecim autē accipitrum genera esse
 scribit Plynius: quæ si quis nosse cupit: inde pe
 tat. Illud sciendum apud prisicos accipitres mā
 suefcere non consueisse. id quod facile cū ex aliis
 quæ de accipitribus scribuntur: tum ex his. Ply
 nii uerbis colligi potest. In Thraciæ parte super
 Amphipolim homines atq; accipitres societa
 te quadam aucupantur. Hi ex syluis & arundi
 nictis excitant aues. Illi superuolantes deprimūt
 Rursus captas aucupes diuidunt cum his. Tra
 ditum est missas in sublime ibi excipere eos: &
 cum tempus sit capturæ clangore ac uolatus ge
 nere inuitare ad occasionē. Deniq; Plynius de
 mansuetis accipitribus ne unum quidem uerbū
 facit nequaquam taciturus si tempore suo i usu
 fuissent. De cōsorte suo. Fratre suo Dedaliōe.
 Lupi atq; Pelei armenta lacerat: metamorpho
 sin i saxum subtexit poeta. Cursu festinus an
 helo. Hypallage est. Festino siquidem cursu illū
 anhelantē uenisse intelligimus. Phocæus Ane
 tor. a Phocide regiōe Phocæus Phocæusq; de
 clinantur. Et peleu. Peleu. Conduplicatio subi
 tū malū nuncianti maxie cōueniens. Trepid
 oris. Trepide nunciantis. Pendet. sollicitus ē.

Autoly
cus

Phile
mon

Lupus
in saxo

Tantum respiceret. Periphrasis meridiei. Cā
 positarum aquarum. æquor. Gradibus. passi
 bus. Tempora mari subsunt. Ad sunt. Iuxta ma
 re sunt. Edidit. dixit. Huic. Luco. Subintelli
 gatur. Restagnātis. æstuantis. Eleganter autē
 describit locum luporum latebris accommoda
 tum. Inde. ex ea palude. Oblitus. infectus.
 Est autem synegdoche. Rictus enim oblitus & i
 fectus habens intelligitur. Fulmineus. Instar
 fulminis omnia prosternens. Funesto morfu.
 mortali. Saucia. uulnerata. Lctodata. interfe
 cta. Defensamus. Defendere conamur. De
 mugitæq; paludes. Mugitu boum repletæ. ē aut
 participium contra grāmatices rationem forma
 tum. Remittit. permittit. Arma capessamus.
 Anadiplosis pulchra exhortatiōi accōmodata.
 Agrestis. pastor. Admissi. Cōmissi. & frater
 næ necis. Nereida colligit orbam. hoc est. Ra
 tiociatur psamathen nympham Phoci matrem
 filio inferias mittere. Rex oetæus. Ceyx rex tra
 china: quæ contetmina est. octhe moni. A qui
 busdām tamen athereius legitur hoc est. Sidere
 us & splendidus. Excita. Euocata ex idma ædi
 um parte ac Gynæceo. Significat autem Halcyo
 nen. de uiri salute quem uehementissime ama
 bat: maxime sollicitam esse. In una. Nam Hal
 cyones uitam a Ceycis uita pependisse exitus fe
 cit manifestum: Eo namq; in mari submerso ipsa
 quoc; uitam dolore finiuit. Aeacides illi. Inq;
 uerbum quod facile subauditur: fuit prætermis
 sum. Plena est. perfecta atq; cumulata. Numē
 pelagi. Psamache nymphā marina. Ardua tur
 ris. Alta. Turris autem a terrendis hostibus di
 cta uidetur. Fessis loca grata carinis. Illam enī
 nauis aspicientes in portum naues dirigebant:
 seq; terræ propinquos esse cognoscebāt. Inde.
 Ab illa turri. In littora. Verlus littora. Ap
 ti ponti. Maris late patens.

Appuleram: medio cum sol altissimus orbe
 Tantum respiceret: quantum superesse uideret:
 Parsq; boum fuluis genua inclinarat harenis:
 Latarumq; iacens campos spectabat aquarum.
 Pars gradibus tardis illuc errabat & illuc.
 Natq; alii: celsosq; extant super aquora collo.
 Tēpla mari subsūt: nec marmore clara nec auro:
 Sed trabibus densis lucoq; umbrosa uerusto.
 Nereides nereusq; tenent. hos nauita ponti
 Edidit esse deos: dum retia littore siccant.
 Iuncta palus huic est densis obseffa salictis:
 Quā restagnantis fecit maris unda paludem.
 Inde fragore graui strepitus loca proxima terret.
 Bellua uasta lupus filu: scq; palustribus exit:
 Oblitus & spumis & crasso sanguine rictus.
 Fulmineus. rubra suffusus lumina flamma.
 Qui q̄q; seuit pariter rabieq; fameq;
 Acrior est rabie. neq; enim ieiunia curat
 Cæde boum diramq; famem finire: sed omne
 Vulnerat armentum: sternitq; hostiliter omnes.
 Pars quoq; denobis funesto saucia morfu:
 Dum defensamus: leto est data. sanguine littus
 Undaq; prima rubet: demugitæq; paludes.
 Sed mora dānosa est. necris dubitare remittit.
 Dum superest aliquid: cuncti coeamus ad arma.
 Arma capessamus: coniunctaq; tela feramus.
 Dixerat agrestis. nec pelea damna mouebant.
 Sed memor admissi nereida colligit orbam
 Damna suo inferias extincto mittere phoco.
 Induere arma uiros: uiolentaque sumeretela
 Rex iubet. oetæus: cum quis simul ipse parabat
 Ire. sed alyone coniunx excita tum ultu
 Profilit: & nondum totos ornata capillos
 Disiicit hos ipsos: colloque infusa mariti
 Mittat ut auxilium sine se uerbisque precatur
 Et lachrymis: animasque duas ut seruet in una.
 Aeacides illi pulchros regina p̄osque
 Pone metus. plena est promissi gratia uestri.
 Nō placet arma mihi cōtra noua mōstra mouer
 Numē adorandū pelagi est. erat ardua turris:
 Arce locus summa: fessis loca grata carinis.
 Ascendunt illuc: stratosq; in littore tauros
 Cum gemitu aspiciunt: uastatoremque cruento
 Ore ferum longos infectum sanguine uillos.
 Inde manus tendens in aperti littora ponti:

Psamathen. psamathe nympha fuit Nerei filia & phoci mater. Aeacide rogantis. pelei precantis. illi nã q̄ fuerat irata: eoq̄ præcibus illius nihil mouebatur. Sed eni irreuocatus ab acri cæde lupus perstat. sed. n. lupus ferox inquit iperterritus pstat in acri cæde dulcedine sanguinis allectus. Marmore mutauit. in marmor. thetis autē subaudiat. Magnetes adit. Magnetes populi sunt thessaliae equoz̄ domitores clarissimi: de q̄bus Lucanus i. vi. Et magnetes equis: minyæ ges cognita remis. Magnesia uero est regio thessaliae. Est etiã magnesia urbs iuxta Mæandrum: & regio a magnete dicta. Ab æmonio Acasto. acastus Rex fuit Thessaliae Pelia filius: ut ex Senecæ Medea colligitur. Interea fratrisque sui. Ceyx luciferi filius fratris' casu ad modum sollicitus ad clarium oraculū consulēdū ire cum uellet: diu ab Alcyone uxore fuit remoratus. Cum uero illi promississet se intra duos mēses reuersurum abire permissus est. sed in ægeō tempestate deprehensus naufragium fecit. nauque amissa una cum sociis submersus: quem uxori promiserat reditū: præstare non potuit. Vxor autem cum quotidie pro mariti salute diis omnibus iunoniq̄ in primis uota solueret: opera illius per somnū admonita est: maritum i mari perisse. Quare expergefata ad litus unde soluerat maritus accessit: ac dum infortunia sua quereret: cadauer in mari longius aspexit: q̄ cū mariti esse cognouisset: ad illudq̄ per undas exillire uellet: in auem alcyonen conuersa ad os mariti aduolauit: qui miseratione deorum pia uxoris oscula sentiens in eiusdem generis auē ipse quoque fuit transfiguratus. Ab his autē auibus. xiiii. dies alcyonii sunt dicti: quibus mare quietum ē. Nam tempore brumæ nidificant: ac dum & excludant pullos & educunt mare omni tempestate caret. Anxia pectora turbatus. synegdoche poetica. hoc est. sollicitum animum & turbatum habens. Prodigis. fratris sui. cuius filia dianæ sagitta subito fuerat interfecta. Fratremq̄ secutis. qui in accipitrem fuerat commutatus. Hominum oblectamina. mortalium oblectamina. non infortuniorum remedia. Ad clarium deū. ad oracula clarii apollinis: q̄ oli i lycia fuerūt. nã claros urbs ē lyciæ: apollinis oraculo clarissima. Nam templa delphica. tacitæ obiectiōi occurrit. Prophanus phorbas. phorbas phlegyarū rex fuisse perhibetur: ac contra delphos bellum suscepisse. phlegyæ autem populi fuerunt thessaliae aduersus deos impii: qui tandem a neptuno diluuiō immisso fuerunt deleti. Prophanus. sacrilegus: qui nulla sacrorum cura tangebatur.

Cæruleam peleus psamathen: ut finiat iram
 Orat: opemq̄ ferat. nec uocibus illa rogantis
 Flectitur æacidæ. thetis hanc pro cōiuge supplex
 Accepit ueniam. sed enim irreuocatus ab acri
 Cæde lupus perstat dulcedine sanguinis asper:
 Donec inhærentem laceræ ceruice iuuençæ
 Marmore mutauit. corpus pariterq̄ colorem:
 Omnia seruauit. lapidis color indicat illum
 Iam non esse lupum. iam non debere timeri.
 Nectamen hac profugum consistere pelea terra
 Fata sinunt. magnetas adit uagus. exul: & illic
 Sumit ab æmonio purgamina cædis acasto.
 Interea fratrisq̄ sui fratremq̄ secutis
 Anxia prodigis turbatus pectora ceyx
 Cōsulat ut sacras hominū oblectamina sortes:
 Ad clarium parat ire deum. nã tēpla prophanus
 Inuia cum phlegysis faciebat delphica phorbas:
 Consiit tamen ante sui fidissima certam
 Te facit alcyone: cui protinus intima frigus
 Ossa receperunt: buxoq̄ simillimus ora
 Pallor obit: lachrymisq̄ genę maduere profusis
 Ter conata loqui: ter stetit ora rigauit.
 Singultuq̄ piis interrumpente querelas:
 Quæ mea culpa tuam dixit carissime mentem
 Vertit: ubi est quæ cura mei prior esse solebat:
 Iam potes alcyone securus abesse relicta.
 Iam uia lōga placet. iam sum tibi carior absens.
 At puto per terras iter est: tantumq̄ dolebo:
 Non etiam metuam: cureque timore carebunt:
 Aequora me terrent: & ponti tristis imago.
 Et laceras nuper tabulas in litore uidi
 Et sape in tumultis sine corpore nomina legi.
 Ne ue tuum fallax animum fiducia tangat:
 Quod socer hippotades tibi sit: q̄ carcere fortes
 Contineat uentos: & cum uelit æquora placet.
 Cum semel emissi tenuerunt æquora uenti:

Interea fratrisque sui. Ceyx luciferi filius fratris' casu ad modum sollicitus ad clarium oraculū consulēdū ire cum uellet: diu ab Alcyone uxore fuit remoratus. Cum uero illi promississet se intra duos mēses reuersurum abire permissus est. sed in ægeō tempestate deprehensus naufragium fecit. nauque amissa una cum sociis submersus: quem uxori promiserat reditū: præstare non potuit. Vxor autem cum quotidie pro mariti salute diis omnibus iunoniq̄ in primis uota solueret: opera illius per somnū admonita est: maritum i mari perisse. Quare expergefata ad litus unde soluerat maritus accessit: ac dum infortunia sua quereret: cadauer in mari longius aspexit: q̄ cū mariti esse cognouisset: ad illudq̄ per undas exillire uellet: in auem alcyonen conuersa ad os mariti aduolauit: qui miseratione deorum pia uxoris oscula sentiens in eiusdem generis auē ipse quoque fuit transfiguratus. Ab his autē auibus. xiiii. dies alcyonii sunt dicti: quibus mare quietum ē. Nam tempore brumæ nidificant: ac dum & excludant pullos & educunt mare omni tempestate caret. Anxia pectora turbatus. synegdoche poetica. hoc est. sollicitum animum & turbatum habens. Prodigis. fratris sui. cuius filia dianæ sagitta subito fuerat interfecta. Fratremq̄ secutis. qui in accipitrem fuerat commutatus. Hominum oblectamina. mortalium oblectamina. non infortuniorum remedia. Ad clarium deū. ad oracula clarii apollinis: q̄ oli i lycia fuerūt. nã claros urbs ē lyciæ: apollinis oraculo clarissima. Nam templa delphica. tacitæ obiectiōi occurrit. Prophanus phorbas. phorbas phlegyarū rex fuisse perhibetur: ac contra delphos bellum suscepisse. phlegyæ autem populi fuerunt thessaliae aduersus deos impii: qui tandem a neptuno diluuiō immisso fuerunt deleti. Prophanus. sacrilegus: qui nulla sacrorum cura tangebatur. Te facit certam. in soluta oratiōe certior em di ceremus. est autem apostrophe ad alcyonen. Cui protinus intima frigus ossa receperunt. id ē q̄ statim tremor coepit. Receperūt. cōceperūt. traxerunt. Obit. occupat. Rigauit. madefecit. eleganter autem effingit mores uxoris maritum efficitum deamantis. Pias querelas. a pio amore prouenientes lamentationes. Vertit. cōuertit. commutauit Securus. sine ulla mei cura.

Ceyx
 alcyōe
 in aues

Tristis imago pōi. aspera facies maris. In tumultis. sepulchris. Sine corpore. erāt nãq̄ Cenotaphia. hoc est. inania sepulchra. Hippotades. æolus hip potæ troiani nepos: filius nãq̄ fuit Louis & Segestæ hippotæ filia. Placet. mitiget. Incommutata. sic quidem legebatur sed nihil sensui conuenire uideretur. Incomendata uero maxime quadrare: ut intelligamus neq̄ ter

ram: neq; mare uentis esse cōmendata: sed uo
lenter perturbari atq; uastari. Excutiuntq; fe
ris. ex concursu nubium: ut scribunt iphyfici. ful
mina generantur. Rutilos ignes. fulmina. Aeo
lidis. Alcyones & olt filia. Ignis. amor. Propo
sitos pelagi cursus. propositam ac deliberatam
navigationem. Non tamen idcirco causam p
bat. hoc est. nō tamen idcirco uxori persuadet
ut se discedere permitat: neq; discessum suum
ægre ferat. Per patrios ignes. per luciferi splen
dorem. Quam luna bis impleat orbem. quā
duo transeant menses. Recursus. uelocis redi
tus. Aequore tingi. i. æquor deduci. Pinum.
nauem ex pino confectam. Veluti præfaga. tã
q̄ præsentens malum futurum. Collapsa cor
pore tota ē. semimortua in terrā cecidit. Quæ
rente moras ceyce. lachrymis enim uxoris mo
tus discedebat inuitus. Ordinibus geminis. nã
biremis erat. Ad fortia pectora. gestum ex pri
mit remigatium. Aequali ictu. æquali percussi
one. id enim exigit ars remigandi. Vbi terra re
cessit. longius. hoc ex uulgari sensu dictum est.

Neq; enim terra cum sit immobilis recedere po
test: quīs abeunte naue refugere uideatur. Dū
licet. dum potest. Fluitantia uela. se motantia.

Vacuum lectum. marito carentē. Quæ pars
absit. Nam optima pars lecti aberat maritus.

Portubus exierāt. e portu egressi erant. Aura.
Venus. Rudentes. funes sunt nauici rudentes
a strepitu: quæ uēto agitati emittūt dicti. Rude
re nãq; quod a minorum est proprium uidentur.

Obuertit. Conuertit. Lateri. In latus. Cor
nua. Antemnarum. In summa locat arbore.

In summitate arboris collocat & ponit. Id autē
fieri solet: cum secundus stare cœperit uentus.

Carbasa. Vela. Deducit. Detrahit. Malo. Ar
bore nauis.

Nil illis uetitum est: incōmendataque tellus

Ois: & omne fretū est. cæli quoq; nubila uexant:

Excutiuntq; feris rutilos concursibus ignes.

Quo magis hos noui (nã noui & sape paterna

Parua domo uidi) magis hos reor esse timēdos.

Quod tua si flecti precibus sententia nullis

Care potest coniunx: nimiumq; es certus eundi:

Me quoq; tolle simul. certe iactabimur una.

Nec nisi quæ patiar metuam: pariterq; feremus

Quicquid erit. pariter sup æquora lata feremur.

Talibus solidis dictis lachrymisq; mouetur

Sidereus coniunx. neq; enī minor ignis in ipso ē.

Sed neq; propositos pelagi dimittere cursus:

Nec uult alcyonen in partem adhibere pericli:

Multaq; respondit timidum solantia pectus.

Non tamen idcirco causam probat. addidit illis

Hoc quoq; lenimen: quo solo flexit amantem.

Longa quidē est nobis omnis mora. sed tibi iuro

Per patrios ignes: si me modo fata remittant:

Ante reuersurum: q̄ luna bis impleat orbem.

His ubi promissis spes est admota recursus:

Protinus eductam naualibus æquore tingi:

Aptariq; suis pinum iubet armamentis.

Qua rursus uisa ueluti præfaga futuri

Horruit alcyone: lachrymasq; emisit obortas.

Amplexusq; dedit: tristiq; miserrima tandem

Ore uale dixit: collapsaq; corpore toto est.

At iuuenes quærente moras ceyce reducunt

Ordinibus geminis ad fortia pectora remos:

Aequaliq; ictu scindunt freta. sustulit illa

Humentes oculos: stantemq; in puppe recurua:

Concussaq; manu dantem sibi signa maritum

Prima uidet: redditq; notas: ubi terra recessit

Longius: atq; oculi nequeunt cognoscere uultus

Dum licet: insequitur fugientem lumine pinum.

Hęc quoq; ut haud poterat spatio sumota uide

Vela tamē spectat summo fluitantia malo. (ri.

Vt nec uela uidet: uacuum petit anxia lectum:

Seque toro ponit. renouat lectusq; locusq;

Alcyones lachrymas: & quæ pars admōet absit.

Portubus exierant. & mouerat aura rudentes.

Obuertit lateri pendentes nauita remos:

Cornuaq; in summa locat arbore: totaq; malo

Carbasa deducit: uenientesq; accipit auras:

Aut minus aut certe mediū non amplius æquor

Puppe secabatur: longeq; erat utraq; tellus:
 Cum mare sub noctem tumidis albescere cœpit
 Fluctibus: & præceps spirare ualentius eurus.
 Ardua iam dudum demittite cornua rector
 Clamat: & antennis totum subnectite uelum.
 Hic iubet, impediunt aduersæ iussa procellæ.
 Nec finit audiri uocem fragor æquoris ullam.
 Sponte tamen properant, alii subducere remos:
 Pars munire latus, pars uentis uela negare.
 Egerit hic fluctus: æquorq; refundit in æquor.
 Hic rapit antennis, quæ dum sine lege geruntur:
 Aspera crescit hyems: omniq; a parte feroces
 Bella gerunt uenti: fretaq; indignantia miscent.
 Ipse pauet: nec se quis sit status: ipse fatetur
 Scire ratis rector, nec quid iubeatue uelitue:
 Tanta mali moles tantoq; potentior arte est.
 Quippe sonant clamore uiri, stridore rudentes.
 Vndarum incurfu grauis unda, tōitribus æther.
 Fluctibus erigitur: cælumq; æquare uidetur
 Pontus: & inductas aspergine tangere nubes.
 Et modo cum fuluas ex iuno uertit harenas:
 Concolor est illis, stygia modo nigrior unda:
 Sternitur interdum: spumifq; sonantibus albet.
 Ipsa quoq; his agitur uicibus trachinia puppis.
 Et nunc sublimis ueluti de uertice montis
 Despicere in ualles imumq; acheronta uidetur.
 Nunc ubi demissam curuum circūstet æquor:
 Susplicere inferno summum de gurgite cælum.
 Sepedat ingentem fluctu latus icta fragorem.
 Nec leuius pulsata sonat: q̄ ferreus olim
 Cum laceras aries balistaue concutit arces.
 Utq; solent sumptis incurfu uiribu ire
 Pectore in arma feri: protentaq; tela leones:
 Sic ubi se uentis commiserat unda coortis:
 Ibat in arma ratis: multoq; erat altior illis.
 Iamq; labant cunei: spoliataq; tegmine ceræ
 Rima patet: præbetq; uiam letalibus undis.
 Ecce cadunt largi resolutis nubibus imbres.
 Inq; fretum credas totum descendere cælum:
 Inq; plagas cæli tumefactum scandere pontum.
 Vela madent nimbis, & cum cælestibus undis
 Aequoreæ miscentur aque, caret ignibus ether.
 Cæcaque nox premitur tenebris hyemifq; suisq;
 Discutiunt tamen has: præbentq; micantia lumē
 Fulmina, fulmineis ardescunt ignibus undæ.

Vraq; tellus, & a qua discesserat: & quam pete
 bat ceix. Sub noctem, prope noctem, signum
 est autem maxima tempestatis futura cum un
 dæ albescere uidentur. Præceps eurus, uiolen
 tūs, Valētius, uehementius. Ardua cornua, al
 ta. Procellæ, uentorum impetus, est enim pro
 cella: ut Seruius tradit: Vis uenti cum pluuia di
 cta quod omnia percellat & cœcutiat. Fragor,
 strepitus. Pars munire latus, ne aqua ingredia
 tur. Pars uentis uela negare, uela complicare.
 Egerit, eiicit. Aequor, aquam maris. Refun
 dit, reicit. Rapit, celeriter detrahit. Sine lege,
 sine ordine. Ab omni parte, ab oriente & occi
 dente, a septentrione a meridie. Freta indignā
 tia, tumescencia. Miscent, perturbant. Nec se
 quis sit status ipse fatetur Scire ratis rector, or
 do est, & sensus, & ipse rector & gubernator na
 uis fatetur se nescire quis & qualis rerum sit sta
 tus: aut quid iubere uelleue debeat. Tanta ma
 li inoles, magnitudo. Est autem acclamatio, qua
 tempestatis sauitia declaratur. Quippe sonāt
 nanq; strepunt, ea uero omnia describit elegan
 tissime: quæ in magnis tempestatibus euenire so
 lēt. Incurfu, impulsu. Erigitur, extollitur. As
 pergine, aspergine. Concolor est illis, eundē
 cum ipsis harenis habet colorem. Sternitur in
 terdū, stratū uidetur & æquale. Agitur, agitā.
 His uicibus, mutationibus. Despicere, dehor
 sum asplicere, interdum contemnere significat.
 Imum acheronta, infernum. Est enim acherō
 unus ex inferni fluuiis. Susplicere, sursum aspi
 cere, aliquando mirari significat. Icta latus, i la
 tere percussa, synegdoche est poetica. Pulsata,
 percussa. Ferreus aries, instrumentum est bel
 licum aries: quo prisca ad diruendos muros ute
 bantur. Ballistaue, ballista quoq; instrumentū
 est bellicum: quo saxa longe emittuntur. Incur
 fu, impetu. Protenta, porrecta. In arma ratis,
 in nauis instrumenta & armamenta. Multoq;
 erat illis, armamenti ipsius nauis, undæ nanq;
 multo q̄ nauis erāt altiores. Ceræ, picis qua na
 ues integūt. Letalibus undis, mortiferis aquis.
 Scandere, ascendere. Caret ignibus ether, si
 deribus ether carere uidebatur: quia nulla ap
 parebant. Cæcaq; nox, obscura. Discutiunt,
 depellunt. Ardescunt, splendescunt.

Intra caua texta. intra concauitatē carinæ.
 Omni numero. omni multitudīe. Moenibus.
 in muros. Spe potitur tandem. hoc est. tādē
 uotū fit compos: in murumq; ascēdit. Decimæ
 undæ. maximæ atq; uastissimæ. nam decima q;
 q; unda maxima esse uidetur. ut Ouidius in pri
 mo de tristibus libro testatur: cum inquit. Qui
 uenit hinc fluctus: fluctus supereminet omnes.
 Posterior nono. est undecimoq; prior. Hinc fa
 ctum ē ut decimū decumanumq; pro maximo
 amplissimoq; accipiatur: ut decumana porta in
 castris maxima: ut quæ ab hostibus foret auersa:
 & decumana scuta amplissima: & decumanus in
 agro limes qui longissimus & maximus foret.
 Vastius. ualidius. Absistit. defisit. Velut in
 moenia. similitudo est a captis urbibus sumpta:
 significat autem fluctus partem intra nauem ir
 rupisse. Pinum. nauem. Trepidant. timent.
 Haud segnius. non minus. pulchra autem si
 militudine exprimit timorem nautarum a tem
 pestate deprehensorum. Tenentibus. defendē
 tibus. Deficit ars. tēpestati ars succūbit. Irrū
 perēcū ipetu itra. Nō tenet hic lachrymas.
 alius igra lachrymat. alius stupet: attonitusq; ui
 de. Funera quos maneant. qui exequiatū ho
 nore non priuentur. Hic uotis numē adorat.
 alius inquit diis uota facit. Subeunt illi. in men
 tem ueniunt. Cum pignoribus. cum liberis.
 In domum. uersus dumum. Tanta uertigie.
 euerfione. periturbatione. Est autem acclamatio
 qua maxima tempestas declaratur. Piceis e nu
 bibus. nigris. aqua plenis. Incurfu. impetu.
 Turbinis. uenti utolentioris. Regimen gu
 bernaculum. Superstes. superans. suspēt extā.
 Sinuata. insinum coacta. conuoluta. Quam
 si quis athon pindum ue. montes esse Macedo
 niæ Athō & pidum thessaliæ superius diximus.
 Præcipitata. impulsa uentis. Et ictu. impulsu.
 In ima. i profundum. Fūcta suo fato. mortua
 est. ex sententia autem Stoicorum hoc ait: qui
 omnia fato fieri putant. Et mēbra. frustra abru
 pta. Socerum. aolum. Patremq; luciferum.
 Exanimis. mortuus. Tumuletur. sepeliatur.
 Hiscere. os aperire. Ecce super medios. repē
 tini mali fere significatua est hæc particula ecce.
 Niger arcus. nubes nigra. & aquarum plēa at
 cui similis.

Dat quoq; iam saltus intra caua texta carinæ
 Fluctus. & ut miles numero præstantior omni
 Cum sepe affiliit defensē moenibus urbis:
 Spe potitur tandem: laudisq; accensus amore
 Inter mille uiros murum tamen occupat unus:
 Sic ubi pulsarunt celsi latera ardua fluctus:
 Vastius insurgens decimæ ruit impetus undæ.
 Nec prius absistit fessam oppugnare carinam:
 Quam uelut in captæ descendat moenia nauis:
 Pars igitur temptabat adhuc inuadere pinum.
 Pars maris itus erat. trepidat haud segnius oēs:
 Quam solet urbs aliis murū fodientibus extra:
 Atq; aliis murum trepidare tenentibus intas.
 Deficit ars: animiq; cadunt: totidemq; uidentur
 Quod ueniūt fluctus: ruere atq; irrūpe mortes.
 Non tenet hic lachrymas. stupet hic. uocat ille
 Funera quos maneāt. hic uotis numē adorat. (btōs
 Brachiaq; ad cēlū: q; nō uidet: irrita tollens. Crat:
 Poscit opem. subeunt illi fraterq; parensq;
 Huic cum pignoribus domus: & quod cuiq; re
 Alcyone ceyca mouet. ceycis in ore. (lictū o.
 Nulla nisi alcyone est: & cum desideret unam:
 Gaudet abesse tamē. patrię quoq; uellet ad oras
 Respicere: inq; domū supremos uertere uultus.
 Verum ubi scit nescit. tanta uertigine pontus
 Feruet: & inducta piceis enubibus umbra
 Omne latet cēlum. duplicataq; noctis imago ē.
 Frangitur incurfu nimborum turbinis arbor.
 Frangitur & regimen: spoliisq; animosa supstes
 Vnda uelut uctirix: sinuataq; despicit undas.
 Nec leuius q; si quis athon pindūq; reuulsos
 Sede sua totos in apertum euerteret equos:
 Præcipitata cadit: pariterq; & pondere & ictu
 Mergit in ima ratem: cū qua pars magna uirosq;
 Gurgite pressa graui: neque in aera reddita fato
 Functa suo est. alii partes & membra carinæ
 Trūca tenēt. tenet ipse manu: q; scepra solebat:
 Fragmina nauigii ceyx. socerumque patremque
 Inuocat heu frustra. sed plurima nantis in ore
 Alcyone coniunx. illam meminitque refertque.
 Illius ante oculos ut agant sua corpora fluctus
 Optat: & exanimis manibus tumuletur amicis
 Dū narat: absentē quoties finit hiscere fluctus:
 Nominat alcyonem: ipsiq; immurmurat undis.
 Ecce super medios fluctus niger arcus aquarum

Frangitur: & rupta mersum caput obruit unda.
 Lucifer obscurus: nec quem cognoscere posses:
 Illa nocte fuit. quoniamq; excedere cælo
 Non licuit: densis textit sua nubibus ora.
 Aeolis interea tantorum ignara malorum
 Dinumerat noctes: & iam quas induat ille:
 Festinat uestes. iam quas ubi uenerit ille:
 Ipsa gerat: reditusq; sibi promittit inanes.
 Omnibus illa quidem superis pia thura ferebat.
 Ante tamen cunctos iunonis templa colebat:
 Proq; uiro: qui nullus erat: ueniebat ad aras.
 Utq; foret sospes coniunx suus: utq; rediret
 Optabat: nullamq; sibi præferret. at illi
 Hoc de tot uotis poterat contingere solum.
 At dea non ultra pro functo morte rogari
 Sustinet: utq; manus funestas arceat aris.
 Iri meæ dixit fidissima nuncia uocis:
 Vise soporiferam somni uelociter aulam.
 Extinctiq; iube ceycis imagine mittat
 Somnia ad alcyonen ueros narrantia casus.
 Dixerat. induitur uelamina mille colorum
 Iris: & arquato cælum curuamine signans
 Tecta petit iussi sub nube latentia regis.
 Est prope cimeticos longo spelunca recessu
 Mons cauus: ignaui domus & penetralia soni.
 Quo nunq; radius oriens mediæ uel cadensue
 Phœbus adire potest. nebulæ caligine mixtæ
 Exhalantur humo. dubiæ crepuscula lucis.
 Non uigil ales ibi cristati cantibus oris
 Euocat auroram. nec uoce silentia rumpunt
 Solliciti ue canes: canibus ue sagacior anser.
 Non fera. non pecudes. non moti flamine rami:
 Humanæ ue sonum reddunt conuitia linguæ.
 Tuta quies habitat. saxo tamen exit ab imo
 Riuis aquæ lethæ: per quem cū murmure labef
 Inuitat somnos crepitantibus unda lapillis.
 Ante fores antri fecunda papauera florent:
 Innumeræq; herbæ: quarum de lacte soporem
 Nox legit: & spargit per opacas humida terras.
 Ianua ne uerso stridorem cardine reddat:
 Nulla domo tota. custos in limine nullus:
 In medio torus est hebeno sublimis in antro
 Plumeus. unicolor. pullo uelamine tectus:
 Quo cubat ipse deus. membris langore solutis.
 Hunc circa passim uarias imitantia formas

Mersum obruit. hoc est. obruit & submersit.
 Non licuit. non potuit. Neque enim sidera per
 noctem cælum relinquere possunt: ac ne inter
 diu quidem: quibus uideantur. Textit. cooperuit.
 ne uideret filium pereuntem. Aeolis. alcyone
 æoli filia. Festinat uestes. festinantur sicut & fa-
 cit. Pia thura ferebat. pie sacrificabat. Qui
 nullus erat. qui non erat. neq; enim mortui esse
 dicuntur. Hoc solum. ut nullam aliam ipsi præ-
 ferret. Manus funestas. funere & morte mariti
 pollutas. Meæ uocis. meorum uerborum & mā-
 datorum. Vise. ad uidendum uade: Describit
 autem & somnum deum: & somni aulam. So-
 poriferam aulam. soporem. & somnum afferen-
 tem atq; inducentem. Somni. dei soporis.
 Arquato. in arcus similitudinem figurato. Est
 prope cimeticos. Cimeticus ut Strabo atq; Sextus scri-
 bunt: populi fuerunt iuxta Baias habitantes sub
 terranea domicilia: ubi sacra plutonia fiebant. da-
 banturq; ab his responsa atq; inde faciebant quæ-
 situm. Couentebant enim ad uerum aliquid audi-
 turi: qui ducebantur in cauernas illas: quas nec
 oriens nec occidens sol aspiciebat: ut scribit in odyssæa
 Homerus. hi a quodam rege delicti fuerunt:
 cum oraculi fides parum successisset. Alii scribunt
 cimeticos populos esse in Asia. Amazonibus pro-
 ximos: qui ex ultimo uenerint occidente. iuxta
 cimeticos somni aulam esse fingit poeta: quam
 ut omnia: una cum somno & in somniis elegan-
 tissime describit. Ignauus. inertis. pigri. ab esse
 et quæ ignauos & pigros homines reddat. Quo
 nunquam. pulchra poetæ phantasia. solis enim radii
 somnum auertunt. Tenebræ autem alliciunt.
 Exhalantur. emittuntur. Dubiæ lucis. crepus-
 sculi est interpretatio. nam crepusculum est du-
 bia lux. Ales cristati oris. periphrasis est Galli.
 nihil autem in aula somni esse poeta ait: quo tur-
 bati somnus possit. omnia uero adesse quæ som-
 num ipsum allicere ualeant. Unda labes. mur-
 mure siquidem aquæ somni efficiuntur suauis. Ca-
 nibusq; sagacior anser. id maxime tum fuit cõp-
 tum quo tempore capitolium a Gallis obsideba-
 tur. canibus enim quiescentibus anserum dan-
 gore excitati custodes gallos iam capitolium in-
 gressos ex arce deturbarunt. Lethes. nomen il-
 li aquæ cõueniens. Lethes namq; obliuio inter-
 pretatur. Dormientes autem omnium obliuio uiden-
 tur. Fecunda papauera. multorum seminum
 fertilia: quæ somnum maxime inducunt: unde & so-
 poriferum papauer uocatur. Stridorē reddat.
 strepitū faciat. Hebeno. ex hebeni nigro ligno
 confectus. hebenus autem arbor est indica: cu-
 ius lignum natura est nigrum. Scite uero poeta
 somni lectum nigrum esse fingit. pullus namq;
 color somnos hominibus allicit.

Samni
domus

Phœ-
bus
tor
stridore
fos

Mors
pneus
ceps

Vix oculos tollens. eleganter gestus describit poeta eorum: qui graui somno præmuntur. est autem prosopopœia. Rei enim corpore carenti corpus attribuit. Cognouit enim illam uenisse subaudiamus. Est autem paræthesis. Cubitoq; leuatus. inixus. neq; enim alter caput poterat su itinere somnus. Scitatur. rogat. At illa. respōdit uel simile uerbum est subaudiendum. Somne quies rerū. elegans somni descriptio. Quē cura fugit. scite. Qui enī curis præmuntur: dormire non possunt. Mulces. foues. Labori. ad laborē. Herculeā trachīa. ab hercule ædificatā excultāq; ut paulo ante diximus. Regis. ceycis.

Simu acra naufraga. simulacra naufragii a ceyce facti. Figāt. effingāt. exprimāt. Vī soporis. somni uolentiā. At pater e populo. somni deo multos esse filios poeta fingit: e quibus tres nominat: quibus facultas est se i uarias figuras trās mutandi. E populo. et turba & multitudine.

Mille. finitum numerum pro infinito posuit.

Simulatoremque figuræ morphea. Morpheus αὐτοῦ τῆς μορφῆς. hoc est. a forma dicitur formæ simulator. Hunc icelon superi. icelos similis transferitur: quo quidem nomine is eleganter appellatur: qui se omnibus animalibus similem exhibere potest. Icelon autem per L scribendū est: quāuis iccō uulgus grāmaticorum hætenus legerit. Mortale phobetora uulgus. phobetor terrefactor interpretari potest. Sic autem est legendum: quīs corrupte phebetora in exemplaribus legitur. Est etiā diuersæ tertius artis phantasos. Latini quidem sic legūt: sed minus recte: cum id nomen a græcis non agnoscat. phantasos autem qui imaginator trāsferri potest. forsitan ab Ouidio fuit scriptus. φαντασίου nāq; unde phantasos deriuatur. imaginari significat. Elegāter autem hoc nomine donatur: q; hāc hominibus immittit imaginationē: ut sibi p somnū uideantur uidere undam. saxum. trabē aliud ue inanimatorum. Vacant. carent. Thaumātidos edita. Iridis iussū Thaumantis filia. Somnus. somni deus. Molli langore. suauī sopore. Stracto. lecto. In urbem æmoniam. trachīa. In faciem ceycis abit. in figuram ceycis se conuertit. Luridus. niger. Vda. humida.

Morpheus

Phobetor
Phantasos.

Morpheus i
ceycē

Somnia uana iacent totidē quod messis aristas.
Silua gerit frondes. eiecat litus harenas.
Quo simul intrauit: manibusq; obstātia uirgo
Somnia dimouit: uestis fulgore reluxit
Sacra domus: tarda q; deus grauitate iacentes
Vix oculos tollens iterumq; iterumq; relabens:
Summa q; percutiens nutanti pectora mento
Excussit tandem sibi se: cubitoq; leuatus
Quid ueniat (cognouit enim) scitatur. at illa.
Somne quies rerum. placidissima somne deorū.
Pax animi. quem cura fugit. qui corpora duris
Fessa ministeris mulces: reparasq; labori:
Somnia quæ ueras equant imitamine formas:
Herculeam trachina iube sub imagine regis
Alcyonen adeāt. simulacra q; naufraga fingant.
Imperat hoc iuno. postq; mandata peregit:
Iris abit. neq; enim ulterius tolerare soporis
Vim poterat: labiq; ut somnum sensit in artus:
Effugit: & remeat per quos modo uenerat arcus.
At pater e populo natorum mille suorum
Excitat artificem simulatoremq; figuræ
Morphea. non illo iussos sollertius alter
Exprimit incessus: uultumq; sonumq; loquēdi.
Adiicit & uestes & consuetissima queq;
Verba. sed hic solus homines imitatur. at alter
Fit fera. fit uolucris. fit longo corpore serpens.
Hunc icelon superi. mortale phobetora uulgus
Nominat. est etiam diuersæ tertius artis
Phantasos. ille in humum saxūq; undāq; trabēq;
Queq; uacant anima: fallaciter omnia transit.
Regibus hi ducibusq; suos ostendere uultus
Nocte solent. populos alii plebemq; pererrant.
Præterit hos senior. cunctisq; fratribus unum
Morphea: qui: pagat thaumātidos edita: sonus
Eligit: & rursus molli langore solutus
Deposuitque caput stratoque recondidit alto.
Ille uolat nullos strepitus facientibus alis
Per tenebras: intraque morē breue tēpus in urbē
Peruenit æmoniam: positisque e corpore pennis
In faciem ceycis abit: sumptaque figura
Luridus. exanimi similis. sine uestibus ullis
Coniugis ante torum miseræ stetit. uida uidetur
Barba uiri: madidisq; grauis fluere uida capillis.
Tum lecto incumbens fletu super ora profuso
Hæc ait. agnoscis ceyca miserima coniunx?

An mea mutata est facies necesse respice. nosces:
 Inueniesq; tuo pro cōiuge coniugis umbram.
 Nil opis alcyone nobis tua uota tulerunt:
 Occidimus. falso tibi me promittere noli:
 Nubilus ægæo deprendit in æquore nauem
 Auster: & ingenti iactatam flamine soluit.
 Oraq; nostra tuum frustra clamantia nomen
 Implerunt fluctus. non hæc tibi nūciat auctor
 Ambiguus. non ista uagis rumoribus audis:
 Ipse ego fata tibi præsens mea naufragus edo:
 Surge age da lachrymas: lugubriaq; indue: nec
 Inde ploratum sub inania tartara mitte. (me
 Adicit his uocem morpheus: quam cōiugis illa
 Crederet esse sui: fletus quoq; fundere ueros
 Visus erat: gestumq; manus ceycis habebat.
 Ingemit alcyone. lachrymas mouet: atq; lacertos
 Per somnum corpusq; petēs amplectitur auras.
 Exclamatq; mane. quo te rapis? ibimus una.
 Voce sua specieq; uiri turbata soporem
 Excudit: & primo si sit circumspicit illic:
 Qui modo uisus erat (nam moti uoce ministri
 Intulerant lumen) postq̄ non inuenit usquam:
 Percutit ora manu: laniatq; a pectore uestes.
 Pectoraq; ipsa ferit: nec crines soluere curans
 Scindit: & altrici quæ luctus causa rogantis
 Nulla est alcyone. nulla est ait: occidit una
 Cum ceyce suo. solantia tollite uerba.
 Naufragus interit. uidi agnouiq; manusq;
 Et discedentem cupiens retinere: tenenti
 Umbra fuit. sed & umbra tamē manifesta: uiriq;
 Vera mei. non ille quidem: si quæris: habebat
 Assuetos uultus: nec quo prius ore nitebat.
 Pallentem nudumq; & adhuc humente capillo
 Infelix uidi. stetit hoc miserabilis ipso
 Ecce loco: & quærit uestigia si qua supersint.
 Hoc cerat. hoc animo quod diuināte timebam
 Et ne me fugiens uentos sequerere rogabam:
 At certe uellem: quoniam periturus abibas:
 Me quoq; duxisses. fuit ah fuit utile tecum
 Ire mihi. neq; enim de uitæ tempore quicq;
 Non simul egissem. nec mors discreta fuisset.
 Nūc absens perii. iactor quoq; fluctibus absenti
 Et sine me te pontus habet. crudelior ipso
 Sit mihi mens pelago: si uitam ducere nitar
 Longius: & tanto pugnem superesse dolori.

Tua uota. tue feces. Falso. uane. Soluit. dis-
 soluit. resoluit. Ambiguus: dubius. Vagis. in
 certis. Mea fata. meam mortem. mea infortu-
 nia. Lugubria. uestes luctui conueniētes. Ina-
 nia tartara. uacua. neq; eq̄ animæ ut q̄ sunt i cor-
 poreæ occupāt locū. Tartarus aut̄ locus ē apud
 iferos pfundissimus. Lachrymas mouet. la-
 chrymas emittit. Mæ. expecta. Quo te ra-
 pis. quo fugis. Excudit. expellit. Si sit illic. an
 sit illic: ubi uisus fuerat maritus. Nam moti uo-
 ce ministri. hæc parenthesi exponit poeta: quo
 modo alcyone circumspexit: an illic esset mari-
 tus: quem per somnum uidere sibi fuerat uisa.

Altrici. nutrici. Nulla est alcyone. nulla est. cō-
 duplicatio mulieri grauissimo dolor affectæ ma-
 xime conueniens. ait autem se non esse: uerum
 una cum marito perisse. Solantia tollite uerba.
 auferte iquit uerba consolatoria: & nolite me cō-
 solari. Assuetos uultus. solitos. hoc ē. hylares
 & latos. Nitebat. splendebat. Humente. ma-
 dido. Et ne me fugeres. apostrophe Alcyonei
 ad maritum querelarum plēa. Fuit ah fuit. ana-
 diplosis dolenti accommodata. Neq; enim de
 uitæ tempore quicq; non simul egissem. hoc est
 omne tempus uitæ meæ tecum traduxissem tecū
 que fuisset. Discreta. separata diuisa. Nunc
 absens perii. se cum ceyce uiro perisse ait Ale-
 cyone: quis absens fuerit: q; suam quoq; animam
 in Ceycis corpore fuisse uult uideri. Absens.
 corpore. non animo. Ducere. producere. Su-
 peresse. superuiuere.

Nunc saltem postquam tu peristi. Littera. epita-
phiū. Prohibet. loqui subaudiāmus. Auōito.
doloribus stupefacto. Mane erat. prima pars
diei aderat. Euntē. recedentē maritum.

Tuetur. aspicit. Appulit. ipulit. ad littus sub
intelligatur. Corpus. cadauer. Et si qua est cō
iunx. heu & misera subaudiatur. Quo magis.
q̄to magis. Tuet. aspicit. Hoc minus. t̄to mi
nus ē. cōpos mētis. Admotū. appulsi. Et una.
& simul cum exclamatione. Ad cæyca. ad cæy
cis cadauer. Moles. murus maximus: quo por
tus ab undarū incurſu tutus reddebatur. Quæ
prædelassat. lassos ac debiles reddit ante q̄ i por
tum perueniant. Inſilit huc illuc. in illam molē
manū factam. Potuisse. inſilire. Volabat. iam
enim in aquem fuerat conuersa. Stringebat. ra
debat. leuiter attingebat. Dilectos artus. ama
ta cæycis membra. Tollere. extollere. Alite.
in alites. Obnoxius. subiectus. debitus. Per
q̄ dies placidos. alcyones: ut refert Plinius: fœ
tificas bruma. qui dies alcyonides uocantur pla
cido mari per eos & nauigabili: Siculo maxime.
Faciunt autem septem ante brumam diebus ni
dos: & rotidem sequentibus pariunt. Quibus g
dem quatuordecim diebus maxime tranquillat
mare. Vnde & Alcedonia pro tranquillitate a
Plauto in cassina accipiuntur: cum inquit: Tran
quillum est. alcedonia sunt circa forum. nam ut
scribit sextus: Alcedones ueteribus latinis di
ctæ sunt: quæ a græcis alcyones uocantur. & al
cedonia dies. qui alcyonides appellantur. Sane
Aristoteles in octauo de animalibus alcyonum
duo esse genera ait. alterum uocale: quod arun
dinibus insideat. alterum mutum paulo maiori
corpore. Plinius uero scribit alcyonē paulo pas
sere esse ampliorem: colore cyaneo & lubnigro.
Dictæ sunt alcyones αἰὼ τοῦ κνέρι ἐρῆνα
Al. Hoc est. a concipiendo in mari. Incubat al
cyone. incubare proprie dicuntur aues: dum oua
fouent. Alcyone autem & Alcyon dicitur. Pē
dentibus nidis. alcyonum nidi admirationē has
bent: ut refert Plinius. pilæ figura paululū emi
nentiores ore per q̄ angusto. grandium spongia
rum similitudine: inter cidi non queunt. frangū
tur ictu ualido: ut spuma arida maris. nec undæ
conſingantur inuenitur. putant ex spinis aculea
tis. Tum uia tuta maris. nam ut diximus: p qua
tuordecim illos dies. quibus fœtificant alcyones
mare tranquillatur. id quod benignitate æoli fie
ri ait poeta: ut cōmodū nepotibus faciat. nam al
cyone. ut uidimas: æoli filia fuit. Præstat. accō
modat: ac rursū reddit æquor alcyonum pullis.

Sed neq̄ pugnabo. nec te miseranderelinquam.
Et tibi nunc saltem ueniā comes: inq̄ sepulchrō
Si non urna: tamen iunget nos littera: si non
Ossibus ossa meis. at nomen nomine tangam.
Plura dolor prohibet: uerboq̄ interuenit omni
Plangor: & attonito gemitus a corde trahitur.
Mane erat. egreditur rectis ad littus: & illum.
Mœsta locum repetit. de quo spectarat euntem.
Dumq̄ moratur ibi: dūq̄ hinc retinacula soluit.
Hoc mihi discedens dedit oscula littore dixit.
Dumq̄ notata oculis reminiscitur acta: fretūq̄
Prospicit: in liquida spatio distante tuerur
Nescio quid quasi corpus aqua. priōq̄ qd̄ illud
Effeterat dubū: postq̄ paulum appulit unda
Et quis aberat: corpus tamen esse liquebat.
Quis foret ignorās: quæ naufragus: omie mora ē:
Et tanq̄ ignoto lachrymas daret. heu miser iquit
Quisquis es: & si qua ē cōiūx tibi. fluctibus actū
Fit propius corpus: quod quo magis illa tuetur:
Hoc minus & minus est mētis. iā iāq̄ propique
Admotū terræ: iam quod cognoscere posset:
Cernit. erat coniunx. ille est exclamat: & uua
Ora. comas. uestem lacerat: tēdensq̄ trementes
Ad cæyca manus. sic o carissime coniunx:
Sic ad me miseranderedis: ait. adiacet undis
Facta manu moles: quæ primas equoris undas
Frangit: & incurſus quæ prædelassat aquarum.
Inſilit huc: mirumq̄ fuit potuisse. uolabat.
Percutiensq̄ leuem modo natis aera pennis
Stringebat summas ales miserabilis undas.
Dūq̄ uolat: mœsto similem plenumq̄ querere
Ora dedere sonum tenui crepitantia rostro.
Ut uero tetigit mutum & sine sanguine corpus:
Dilectos artus amplexa recentibus alis:
Frigida nequicq̄ duro dedit oscula rostro.
Senserit hoc cæyx: an uultum motibus undæ
Tollere sit uisus: populus dubitabat. at ille
Senserat: & tandem superis miserantibus ambo
Alite mutantur. fatis obnoxius iisdem
Tūc quoq̄ māsit amor: nec coniugale solutū est
Fœdus in alitibus. coeunt: fiuntq̄ parentes:
Perq̄ dies placidos hyberno tempore septem
Incubat alcyone pendentibus equore nidis.
Tum uia tuta maris. uentos custodit: & arcet
Aeolus egressu: præstatq̄ nepotibus æquor.

Hos aliquis senior circum freta lata uolantes
 Spectat: & ad finem seruos laudat amores.
 Proximus aut idem: si fors tulit: hic quoq; dixit:
 Quē mare carpentē substrictaq; crura gerentem
 Aspicias: ostendens spatiosum in guttura mergū:
 Regia progenies: & si descendere ad ipsum
 Ordine perpetuo quæris: sunt huius origo
 Ilus & assaracus: raptusq; ioui ganymedes:
 Laomedonq; senex: priamusq; nouissima troiæ
 Tempora sortitus. frater fuit hectoris iste:
 Qui nisi sensisset prima noua fata iuuenta:
 Forfitan inferius nō hectore nomen haberet:
 Quāuis est illum proles enixa dymantis:
 Aefacon umbrosa furtim peperisse sub ida
 Fertur alyxothoe gracili conata bicorni.
 Oderat hic urbes: nitidaq; remotus ab aula
 Secretos montes & inambitiosa colebat
 Rura: nec iliacos cœtus nisi rarus adibat.
 Non agreste tamen: nec inexpugnabile amori
 Pectus habens. siluas captatam sepe per omnes
 Aspicit eperien patria cebrinida ripa
 Iniectos humeris siccantem sole capillos.
 Vifa fugit nymphe: ueluti perterrita fuluum
 Cerua lupum: longeq; lacu deprensa relicto
 Accipitrem fluuialis anas: quam troius heros
 Insequitur: celeremq; metu celer urget amore.
 Ecce latens herba coluber fugientis adunco
 Dente pedem strinxit: uirusq; in corpore liquit.
 Cum uita suppressa fuga est. amplectitur amēs
 Exanimē: clamatque piget. piget esse secutum.
 Sed non hoc timui. nec erat mihi uincere tanti:
 Perdidimus miserā nos te duo. uulnus ab āgue.
 A me causa data est. ego sum scelerator illo.
 Qui tibi morte mea mortis solatia mittam.
 Dixit: & e scopulo: quem rauca subederat unda:
 Decidit in pontum. thetis miserata cadentem
 Molliter excepit: nantemq; per æquora pennis
 Texit: & optatæ non est data copia mortis.
 Indignatur amans inuitum uiuere cogit:
 Obstarique animæ misera de sede uolenti
 Exire: utq; nouas humeris assumpserat alas
 Subuolat: atque iteq; corpus sup æquora mittit.
 Pluma leuat casus. furit æfacus: inque pfundum
 Pronus abit: letique uiam sine fine retemptat.

Hos aliq; senior. Aefacus priami filius ex Aly
 xothoe nymphe cū amore eperies nymphe ca
 ptus eam fugientem persequeretur in causa fuit:
 ut illa periret. nam inter fugiendū a serpente ic̄ta
 interit: tantoq; dolore ælacon affecti: ut moritu
 rus e scopulo se in mare precipitavit. Quē tethys
 miserata in mergum transmūtavit. Ille uero indi
 gnatus q; mori nō potuerit: se mergere nunq; de
 sistit. Vnde & mergus a sepius se mergendo a la
 tinis est dictus. Proximus aut idem si fors tulit.
 hoc est. aliquis proximus: aut forte idem senior.
 Substricta crura. subtilia. longa q;. Sunt huius
 origo Ilus & Assaracus. Ilus & assaracus & Ga
 nymedes filii fuerunt Trois Troianorum regis.
 Laomedō uero Ili fuit filius: ac priami pater: ut
 cum ex aliis permultis: tum ex Homero aperte
 colligitur. Proles dymantis. hecuba: quam dy
 mantis filiam fuisse scribit homerus. Eurypides
 uero Cissei thracū regis. Alyxothoe. nymphe
 fuit: ex qua priamus ælacon suscepit. Conata.
 nixa & hærens. Gracili bicorni. bicornie instru
 mentum est rusticum. Captatam. quā sape ca
 pere temptauerat. Eperiem cebrinida. Cebrin
 nis fluuii ignobilis filiam. unde etiam: ut herodia
 nus scribit: Cebrinia urbs & regio Troadis fuit
 cognominata. Longe lacu relicto. scite. nam in
 lacu capi non possunt: cū aduolante accipitrem se
 mergant: ut iis qui illo aucupio delectantur ē no
 tum. Lacu. gurgite. Fluuialis anas. fluuios inco
 lens. Urget. impellit. Coluber. serpens. Strin
 xit. percussit. Virus. uenenum. Suppressa. re
 pressa. Nec erat mihi uincere tāti. ut tu perires
 intelligamus. Nos duo. ego & serpens. Sube
 derat. subroserat. Decidit in pontum. sic qdem
 etiam legi potest. Sed deicit forfitan elegantius
 legeretur: ut intelligamus. Aefacum ipsum se in
 mare precipitasse. Copia mortis. facultas mo
 riendi. Misera de sede. de misero corpe. Sub
 uolat. sursum uolat. Super æquora. in mare.
 Furit. indignatur. Pronus. in caput. eleganter
 autem mergi naturam poeta describit.

Aefas
 cus in
 mergū.

Cæp
 2
 11111

11111
 11111
 11111

Fecit amor maclem. amor quem morte finire cupiebat: illum fecit macilentum. Longa inter nodia crurum. Internodium id dicitur spatii: quod est inter duos nodos. Nodosa autem crura mergus habere uidetur. Nos menq; manet. a mergendo nanq; mergus a latinis fuit denominatus.

Raphaelis Regii in duodecimum metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Escius assumptis. Quæ tempore belli troiani factæ sunt metamorphoseis: hoc libro fere describit

n poeta. ac primum draconis qui pullos cum matre apud aulidem spectatibus græcis deuorauit: perspicue exponit. Nam cum mille græcorum helenam re- petentium naues ad Aulidem cõuenissent: ac Ioui sacrificare græci uellent: ecce serpens platanus aræ imminentem ascendit ac primū pullos octo qui adhuc in nido erant: deinde circūuolantem matrem deuorauit. quod quidem cum alii admirarentur: Calchas ex eo collegit bellum nouem annos duraturum: ac decimo demum anno troiam captam iri. Cæterum serpens ille ad perpetuam rei memoriam in saxum a diis fuit cõmutatus. Nescius assumptis. more suo poeta concinnat & librum libro cõnectit: & quædam prænarat: quo cõmodius quã dixi draconis metamorphosin in saxum exponat. Tumulo quoq; nomen habenti. Cenotaphio in quo nomē sine corpore erat inscriptum. Inferias dederat. sacrificia fecerat. nam inferiæ dicuntur a sacrificia: quæ inferis & mortuis fiunt. hæc autem a poeta narrantur ut hunc librum cum superiore aptius cõnectat. Paridis præsentia. periphrasis est. Paris enim defuit. exequiis ælaci fratris. Nam in græciam ad rapiendam helenam nauigarat. Postmod. postea. Longum bellum. decem nanq; annos durauit. Cum coniuge. helena. Cõmune gentis pelasgæ. concilium totius græciæ. Inuia. in nauigabilia. Aulide piscosa. aulis urbs est beoitiæ chalcidii finitima: ab Aulide Euonymi filii Cephibi filia cognominata. Piscosa. piscibus abundante. Tenuisset. retinuisset. remorata fuisset.

Incanduit. calefacta fuit. Ceruleum draconem. nigrum. Quæ stabat proxima. quæ imminerebat sacrificiis cceptis. Thestorides. calchas thestoris filius. Circū sua dāna. circū sua pignora: quæ cum maximo suo damno deuorari a dracone uidebat. Atq; nouem uolucres. ordo est & sensus. Atq; calchas digerit & distribuit nouem uolucres & aues in nouem belli annos. Permanet aoniis. Agamemnon ad bellum troianum proficiscens: cum apud aulidem reliquos græciæ principes expectaret: imprudens dianæ ceruam occidit. qua re dea irata in tantam tempestatem mare excitauit: ut græcorum classis inde discedere non posset. cum autem etiam peste laborarent: consultus calchas respondit: dianæ iram agamemnonio sanguine esse placandam. Tandem igitur agamemnonis quoq; consensu adducta iphigenia ad aras ut immolaretur: a diana dicitur uisse sacerdoti subrepta: ac illius loco cerua supposita. Bellaq; non transfert. e græcia ad trolam. Quia moenia fecerat urbis. Nam una cum Apolline muros urbis troiæ ædificauit Neptunus.

Fecit amor maciem. longa internodia crurum. Longa manet ceruix. caput est a corpore longe. Aequor amat: nomēq; manet: quia mergitur illo.

P. Ouidii Nasonis metamorpho. liber. xii.

Escius assumptis priamus pater & sacō alis Viuere: lugebat: tumulo quoq; nomē habē Inferias dederat cū (ti) fribus hector inanes. Defuit officio paridis præsentia tristi:

Postmodo qui rapta longum cum coniuge bellū Attulit in patriam: coniurataq; sequuntur Mille rates: gentisq; simul commune pelasgæ. Nec dilata foret uindicta: nisi æquora seui Inuia fecissent uenti: beotaq; tellus Aulide piscosa puppes tenuisset ituras. Hic patrio de more ioui cum sacra parassent: Ut uetus accensis incanduit ignibus ara: Serpere cæruleum danai uidere draconem In platanum: cceptis quæ stabat proxima sacris. Nidus erat uolucrū bis quattuor arbore summa: Quas simul & matrem circū sua dāna uolantem Corripuit serpens: auida q; recondidit aluo. Obstupuere omnes. at ueri prouidus augur Thestorides uincemus ait. gaudete pelasgi. Troia cadet. sed erit nostri mora longa laboris. Atq; nouem uolucres in belli digerit annos: Ille ut erat uirides amplexus in arbore ramos: Fit lapis: & seruat serpentis imagine saxum: Permanet aoniis nereus uiolentus in undis: Bellaq; non transfert. & sunt qui parcere troie Neptunum credant: quia moenia fecerat urbis.

Serpēs
in saxū

Iphige-
nia in
ceruam

At non thestorides. neq; enim nescitue tacetue
 Sanguine uirgineo placandam uirginis iram
 Esse dex. postq; pietatem publica causa
 Rexq; patrem uicit: castumq; datura cruorem
 Flentibus ante aram stetit iphigenia ministris:
 Victa dea est: nubemq; oculis obiecit: & inter
 Officium turbamq; sacri uocemq; precantem
 Supposita fertur mutasse mycenida cerua.
 Ergo ubi qua decuit: lenita est caede diana:
 Et pariter phœbes. pariter maris ira recessit:
 Accipiunt uentos a tergo mille carinæ:
 Multaq; perpeffe phrygia potiuntur harena.
 Orbe locus medio est inter terrasq; fretumq;
 Cælestesq; plagas triplicis confinia mundi:
 Vnde quod est usq;: quis regionibus absit:
 Inspicitur: penetratq; cauas uox omnis ad aures.
 Fama tenet: sūmaq; domum sibi legit in arce.
 Innumerosq; aditus ac mille foramina tectis
 Addidit: & nullis inclusit limina portis.
 Nocte dieq; patet. tota est ex ære sonāti.
 Tota fremit: uocesq; refert: iteratq; quod audit.
 Nulla quies intus: nullaq; silentia parte:
 Nec tamen ē clamor. sed paruę murmura uocis:
 Qualia de pelagis si quis procul audiat undis
 Esse solent. qualem ues sonum cum iupiter atlas
 Increpuit nubes: extrema tonitrua reddunt.
 Atria turba tenet. ueniunt leue uulgus: euntq;
 Mixtaq; cum ueris passim cōmenta uagantur
 Milia rumorum: confusaq; uerba uolutant.
 Equibus hi uacuas implent sermonibus aures.
 Hi narrata ferunt alio: mensuraq; ficti
 Crescit: & auditis aliquid nouus adiicit auctor.
 Illic credulitas. illic temerarius error:
 Vanaq; leticia est: consternatiq; timores:
 Seditioq; recens: dubioq; auctore susurri.
 Ipsa quid in cælo rerum pelagoq; geratur:
 Et tellure uidet: totumq; inquirat in orbem.
 Fecerat hæc notum. graias cum milite forti
 Aduentare rates. neq; inexpectatus in armis
 Hostis adest: phibentq; aditus: littusq; tuentur
 Troes: & hector ea primus fataliter hasta
 Protefilæ cadis: cōmissaq; prælia magno
 Stant danais: fortelq; anie. nec cognitus hector.
 Nec phryges exiguo quid achæica dextera possit
 Sanguine senserunt. & iam signata rubebant

Neq; enim nescitue tacetue. hoc ē. & scit & ait
 uirginis sanguine dianam esse placandam. Vir
 ginis dea. dianæ. Publica causa. publica utili/
 tas. Rexq; patrem. hoc est. officium regis p̄ris
 pietatem expugnauit. Mycenida. Iphigeniam
 mycenæam. Mycenæ autem urbs est Pelopone
 sia Mycenæo Sparthonis filio: ac phoronei fra
 tre dicta. Ergo ubi. ut cygni neptuni filii: cuius
 corpus nulla ex parte poterat uulnerari: meta/
 morphosin cum superiore cōnectat poeta: mul
 ta prænarat. ac primum famæ aulam describit:
 deinde aduētum græcorum ad litus troianum.
 tum Protefilai cædem: qui primus egredi i litus
 troianū ausus ab hectore fuit interfectus. Phœ
 bes. diana. A tergo. a puppi. Phrygia hare
 na. littore troiano. Orbe locus medio. famæ
 ædium elegans descriptio. Triplicis mundi.
 in tris partes diuisi. cælum. mare. & terram. si
 ue tribus partibus constantis. cælo. aqua. & ter
 ra. Vsq; aliquo in loco. Absit. distet. Regio
 nibus. regionum multarū spatio. Fama tenet.
 habitat: famam autem incorpoream: tanq; cor
 pus habentem describit. Legit. elegit. Sūma i
 arce. in arcis summitate. Innumeros aditus. in
 numerabiles & infinitos ingressus. Et nullis iclu
 sit limina portis. ianuas ædium famæ semper ait
 patere: nec unq; eludi cum nullæ infint. Qua
 lia de pelagi. qualia inq; esse solent murmura ab
 undis pelagi uenientia. Increpuit. crepare &
 strepere fecit. Cōmenta. ficta sic Verg. Tam fi
 cti prauiq; tenax q̄ nuncia ueri. Cōfusa. obscu
 ra: quæ difficulter percipi possunt. Vacuas au
 res. ociosas. Illic credulitas. famæ comites enu
 merat poeta. Cōsternatiq; timores. ab effectu.
 q; consternatos atq; perturbatos homines red
 dant. Seditioq; recens. nouus tumultus. Sufur
 ri. murmura. Ipsa quid in cælo. fama inquit oīa
 quæcūq; in mundo aguntur uidet. In totum or
 bem. de iis quæ in toto orbe aguntur. Fecerat
 hæc notum. uulgauerat. Hostis adest. hostes ad
 ueniunt. Fataliter. ex fatorum lege. Protefilæ
 cadis. protefilæus Isiphylis fuit filius: ac Laodo
 miæ Acasti filiæ maritus. qui græcorum primus
 in litus troianum egredi ausus: ab hectore fuit i
 terfectus. Stant magno. constant. quia fortissi
 mum uirum amiserunt. Fortelq; animæ. con
 stant. uerbum est subaudiendum. Nec cognitus
 hector. constat magno. subaudiatur. est enim or
 do & sensus: & hector non cognitus magno cō
 stat græcis. Si enim cognitus fuisset: facile illum
 uitaliter Protefilæus. Achæica dextera. græcorum
 uires: quanuis ad achillem & aiacem allo
 dere uideatur: qui multos ex troianis interfece
 runt. Signata. infecta sanguine subaudiatur.

Famæ
 ædium
 descriptio
 Prio

Protefil
 lai cæ
 des

Proles neptunia cygnus. tandem ad cygni metamorphosin id quod a principio libri Intendebat poeta peruenit. Nam Cygnus neptuni filius: quod dono patris nullo ferro posset uulnerari: achillis impetum expectare ausus est: a quo sapius hasta frustra percussus: cum ferri acies corpore illius retunderetur: tandem correptus & strangulatus est. quem cum achilles spoliare uellet: arma sine corpore fuisse relicta animaduertit. nam pater neptunus illū in auem cygnū iam cōmutarat. Stabat. erectus erat. Peliacæ cuspidis. pellias hasta achillis dicta est: a pelio monte: ex quo fuerat recisa. unde

cygnus
in auē

peliacus declinatur. Equos p̄slos colla canētia. hoc est p̄ssa & onerata iugo colla albertia hñtes. ē. n. synegdoche: maxime huic poete familiaris.

Hactenus æacides. locutus ē subaudiatur. Ut hebeti. tanq̄ hebeti & obtuso: nō aut acuto. Cas sis. galea. Caua parma. cōcauum scutum. Decor. pulchritudo ornāmētum. Mars quoq; ob hoc. pp̄ decorem: ut ornatus uideatur: non autē ut p̄tegatur. Indistinctus. inuulneratus. Est ali quid. modeste genus suū ostentat cygnus: ac mari achillis ar. p̄oit. Nereide. theide nymphā nerci filia. Sed q̄ nereaq; ex eo subaudiatur. est autem neptuni p̄phrasīs. Terga nouena. nouē tergora & pelles. Decimo orbe. decimo tergo re. Moratum est. retentum est: atq; remoratu.

Syncerumq; fuit. integrum. Apertum. nudatum. Et se pr̄bentem. se hastæ opponētē. Distinger. uulnerare. Circo apto. spaciolo. in circo aut uenationes exhibebantur. Phoeniceas uestes. purpureas: q̄bus maxime agrestes tauri in harena iritabantur. Elusa. irrita & uana. Ergo. affectui & indignatiōi seruit hæc dictio ergo. Indignatur. n. Achilles q; cygnus acuta hastæ cus p̄ide uulnerari nō possit. Cum maxima uero indignatione in dextrā suā debilitatem causam refert. Lyrnesia moenia. Lyrnelus urbs troadis: quā gr̄ci diripuerunt: Vndeq; Briseida rapuit Achilles. Solus echionias. corrupte quidem sic legitur eoz culpa: q̄ sibi omnia pmittunt in iis in uertendis: quā i pr̄scis exemplaribus descripta non percipiunt. Cum enim quasnam Ouidius Aetionias thebas uocaret: minus intelligerent homines & imperiti & temerarii: nō solum aetionias in echionias inuerterunt: sed hoc quoq; nomen Solus ex cōmodo suo astrapserunt: ignorantēs echionias thebas in boeotia esse: quā pro gr̄cis contra troianos senserunt: ut aperte in secundo iliados narrat homerus. quas autem se iactat expugnasse Achilles in Cilicia sunt: aetionias dictæ ab aetione Andromaches patre: quæ ab Achille interfectum thebenq; urbem Ciliciæ excelsam fuisse depopulatam apud homez Andromache ipsa cōqueritur. Thebæ autem multarum urbium est nomen. Siquidem & in ægypto & in boeotia: & in Cilicia: & in Syria & in Ionia iuxta milētū: & i attica: & in thassalia Phœtiotide & in Italia thebæ fuerunt. Thebæ sane Ciliciæ pro troianis contra gr̄cos arma sumpserūt.

Purpureus caycus. fluuius est Mysiæ caycus: q̄ regionē gr̄ci deuastarūt: ne troianis ferre auxiliū posset. Cæde populari. occisiōe populi sui.

Littora. iam leto proles neptunia cygnus
Mille uiros dederat. iam currus stabat achillis:
Totaq; peliacæ sternebat cuspidis ictu
Agmina: p̄q; acies aut cygnū aut hectora q̄rens:
Congreditur cygno. decimum dilatus in annum
Hector erat. tum colla iugo canentia pressos
Exhortatus equos currum direxit in hostem.
Concutiensq; suis uibrantia tela lacertis:
Quisquis es o iuuenis dixit: solamen habeto
Mortis ab æmonio quod sis iugulatus achille.
Hactenus æacides. uocem grauis hasta secuta ē.
Sed q̄q̄ certa nullus fuit error in hasta:
Nil tam n̄ missi profecit acumine ferri.
Utq; hebeti pectus tantūmodo contudit ictu.
Nate dea (nam te fama pr̄nouimus) inquit
Ille: quid a nobis uulnus miraris abesse?
(Mirabatur enim) non hæc quā cernis equinis
Fulua iubis cassis. nec onus caua parma sinistra
Auxilio mihi sunt. decor est quæsitus ab istis.
Mars quoq; ob hoc cape arma solet. reouebitur
Tegminis officiū. tamē indistinctus abibo. C oē
Est aliquid non esse satum nereide: sed qui
Nereaq; & natas & totum temperat æquor.
Dixit: & hesurum clypei curuamine telum
Misit in æaciden: quod & es & proxima rumpit
Terga nouena bouū. decimo tamē orbe moratū ē.
Excipit hoc heros. rursusq; trementia forti
Tela manu torfit. rursus sine uulnere corpus
Syncerūq; fuit. nec tertia cuspidis apertum
Et se pr̄bentem ualuit distringere cygnum.
Haud secus exarsit: q̄ circo taurus aperto:
Cum sua terribili petit iritamina cornu
Phoeniceas uestes. elusaq; uulnera sentit:
Num tamen exciderit ferrum: considerat hastæ:
Hærebat ligno. manus est mea debilis ergo:
Quasq; ait ante habuit uires effudit in uno:
Nam certe ualuit: uel cum lyrnesia primum
Moenia deici: uel cum tenedonq; suoq;
Aetionias impleui sanguine thebas.
Vel cum purpureus populari cæde caycus

Fluxit: opusq; mea bis sensit telephus haste.
 Hic quoq; tot caris: quorum per lictus aceruos
 Et feci & uideo: ualuit mea dextra: ualetque.
 Dixit: & ante actis ueluti male crederet: hastam
 Misit in aduersum lycia de plebe meneten.
 Loricamq; simul subiectaq; pectora rupit.
 Quo plangente graue moribudo pectore terra:
 Extrahit illud idem calido de uulnere telum.
 Atq; ait. hec manus est. hec q; mo uicimus hasta.
 Utar in hoc idem. sit in hoc precor exitus idem.
 Sic fatur. cygnumq; petit. nec fraxinus errat:
 Inq; humero sonuit non euitata sinistro.
 Inde uelut muro solidaq; a caute repulsa est.
 Qua tamen ictus erat: signatu sanguine cygnu
 Viderat: & frustra fuerat gauisus achilles.
 Vultus erat nullum. sanguis fuit ille meneta.
 Tum uero pnceps curru fremebundus ab alto
 Desilit. & nitido securum cominus hostem
 Ense petens parmam gladio galeamq; cauari
 Cernit: & in duro laedi quoq; corpore ferrum.
 Haud tulit ulterius: gladioq; aduersa reducto
 Ter quater ora uiri: capulo caua tempora pulsat:
 Cedentemq; sequens instat: turbatq; ruitque.
 Attonito pnegat requiem. pauor occupat illum
 Ante oculosq; natant tenebre: retroque ferenti
 Auersos passus medio lapis obstitit aruo:
 Que super impulsum resupino corpore cygnu
 Vi multa uertit: terreque affixit achilles.
 Tum clypeo genibusq; premens precordia duris
 Vincla trahit galee: quae presso subdita mento
 Elidunt fauces: & respiramen iterque
 Eripiunt animae. uictum spoliare parabat:
 Arma relicta uidet. corpus deus aequoris a dam
 Contulit in uolucrem: cuius modo nome hebat.
 Hic labor. hec requiem multorum pugna dies:
 Attulit: & positis pars utraq; substitit armis.
 Dumq; uigil phrygios seruat custodia muros:
 Et uigil argolicas seruat custodia fossas:
 Festa dies aderat: qua cygni uictor achilles
 Pallada maectate placabat sanguine uacce:
 Cuius ut imposuit profecta calentibus aris:
 Et diis acceptus penetrauit in ethera nidor:
 Sacra tulere suam. pars est data cetera mensis:
 Discubuere toris proceres: & corpora tosta
 Carne replent: uinoq; leuant curasq; sitimq;

Bis sensit Telephus. Telephus herculis fuit filius ex Auge nymphae: qui expositus a cerua dicitur fuisse educatus: robustusq; effectus lyciis imperauit. Sentiens autem pro troianis ab Achille quidem i femore fuit uulneratus: sed a suis protectus mortem effugit. Cum uero nulla remedia uulneri inuenirentur: Apollo consultus respondit aliter non posse sanari: nisi iterum se Achilli praeberet uulnerandum. Quod cum fecisset: in columis euasit. hoc autem Plinius ad naturalem referens rationem ait. Ferri naturam stipticam esse. Ideoq; medicos emplastris plagarum limaturam ferri adhibere solere. Unde & achilles inquit doctus a Chirone per decussionem ferri Telephi uulnus dicitur curasse. Ante actis. caedibus ante factis. Plangente. percutiente. Utar in hoc idem. ego idem utar hasta eadem contra hunc cygnum. Fraxinus. fraxinea hasta. Non euitata. a cygno qui nihil illa offerebatur. Solida caute. solido lapide. Securus hostem. Cygnum nihil timentem: quia uulnerari non poterat. Ferrum. laedi. retundi. Ter quater. sapius. Cedentem. retro subintelligatur. Ruit. eruit. Tenebrae natant. uolitant. attonitus enim nihil prospicere poterat. Quem super. anastrophe est. super quem enim in soluta dicimus oratione. Affixit terra. Prostrauit. Trahit. trahens stringit. Elidunt. comprimunt. Contulit in uolucem. conuertit in uolucem non nouam: sed in quam cygnus Stheneli regis Lygurum filius casu phaethonis sine fine dolens fuerat commutatus: ut in secundo poeta narrat. Hic labor. descripturus poeta duplicem Caneis mutationem. Nam & ex femina in uirum: & ex uiro in auera est transfiguratus. sacrificia conuiuiaq; graecorum principum praediumq; Lapytharum cum centaurs in pirithoi nuptiis praenarrat. Fossas. castrorum. Profecta. exta. Acceptus. gratias. Nidor. odor propriae tostarum carnum. Sacra tulere suam. sacrificia habuere suam portionem. Toris. in lectiuis. stratis namq; tribus lectis antiqui discubebant. Tosta carne. nam heroes Elisis non uescabantur carnibus.

Multifori buxi, multa foramina habentis, hæc autem oblectamenta ociosorum & delicatorum sunt: non fortium atq; bellicosorum. Virtus, fortitudo. Exhausta, expugnata, ac superata. In uictumq; a uulnere erat, insupabile atq; expertum uulneris erat. Terebat, hebetabat, retundebat. Forabilis, penetrabilis. Perrhæbum canea uidi. Canis elathelapythæ filia fuit: cui neptunus cum uim intulisset: copiam fecit: ut quicquid uellet peteret. Se enim omnino concessurum. Puel-la ut uir inuulnerabilis efficeret petiit. Id illi benignè p̄stitit neptunus: Caneusq; uocatus in pugna a cætauris in nuptiis Pirithoi excitata: multos hostium cū interfecisset: neq; ipse cuiusq; ferro uulnerari posset: a centauris tandem cōiectis arboribus fuit oppressus: in auēq; a neptuno nā smutatus. Perrhæbum, perrhæbus urbs ē thessalix. unde perrhæbus & perrhæbus nomē gētile declinatur: cuius nominis cum prima syllaba sit breuis: duplicato. r. a poeta producta est. Inclytus, præclarus. Othryn, mons est thessalix othrys notissimus. Voluntas audite, figura est græca. nam audiendi latine dicitur. Cur in contraria uersus, ex foemina in marē. Si uictus ab ullo est. bene dubitat achilles: an ab ullo sit uictus Caneus: cum inuulnerabilis esset. Quā uis obstat mihi, quanuis inquit Nestor memori am meā senectus impediatur: multorumq; sim oblitus: plura tamen recordor. Pulchre autem senis decorum seruat. nam & ætate excusat Nestor & se iactat: id quod senili ætati peculiare esse horatius tradit. Nunc tertia uiuitur ætas, poetica licentia hoc uerbum uiuitur passiuum effectum esse uidetur. ætatem uero pro sæculo posuit poeta. nam sæculum centum annorum spatium comprehendit. Multaq; me fugiāt, multorum sim oblitus. Proles elateia, Elatei filia. Thessalidum, thessalarum, patronymica namq; forma propositiua est posita. Tibi enim popularis achille, ex eodem quo o tu Achille populo fuit. Multorum frustra uotis, nulli enim unq; nubere uoluit. Tuæ matris, thetidis. Secretaq; littora carpēs per secreta littora ambulans. Aequorei dei, neptuni. Ita fama ferebat, sic dicebatur ab omnibus Canim a neptuno fuisse compressam. Sint tua uota licet, hoc est secure potes omnia quæcū que uis optare, nullam enim ferēs repulsam. Secura repulsæ, nullam timētia repulsam. Quid uoueas, quid optes. Magnum facit hæc iniuria uotum, hæc iniuria inquit qua mihi uirginitatem eripuisti: efficit: ut magna petere possim.

Canis i
uirum.

Non illos citharæ, non illos carmina uocum:
Longaque multifori delectat tibia buxi:
Sed noctem sermone trahunt: uirtusq; loquendi
Materia est, pugnam referunt hostisq; suamq;
Inq; uices adita atq; exhausta pericula sæpe
Cōmemorare iuuat, quid enī loqueretur achille?
Aut qd apud magnū potius loqueretur achille?
Proxima præcipue domito uictoria cygno
In sermone fuit, uisum mirabile cunctis:
Quod iuuenis corpus nullo penetrabile telo:
Inuictumq; a uulnere erat ferrumq; terebat.
Hoc ipse æacides, hoc mirabantur achiui:
Cum sic nestor ait, uestro fuit unicus æuo
Contemptor ferri: nulloque forabilis ictu
Cygno, at ipse olim patientem uulnera mille
Corpore non læso perrhæbum canea uidi:
Canea perrhæbum: qui factis inclytus othryn
Incoluit: quoq; id mirum magis esset in illo:
Foemina natus erat, monstri nouitate mouentur:
Quisquis adest: narretq; rogāt: quos iter achilles
Dic age (nā cunctis eadem est audire uoluntas)
O facunde senex æui prudentia nostri:
Quis fuerit caneus, cur in contraria uersus,
Qua tibi militia, cuius certamine pugna
Cognitus, a quo sit uictus: si uictus ab ullo est,
Tum senior, quis obstat mihi tarda uetustas:
Multaque me fugiant primis spectata sub annis:
Plura tamen memini, nec quæ magis hereat ulla
Pectore res nostro est inter bellique domusq;
Acta tot, ac si quem potuit spatiosa senectus
Spectatorem operum multorum reddere: uixi
Annos bis centum, nunc tertia uiuitur ætas,
Clara decore fuit proles elateia canis
Thessalidū uirgo pulcherrima: perq; p̄pinquas
Perque tuas urbes (tibi enim popularis achille)
Multorum frustra uotis optata procorum,
Tēptasset peleus thalamos quoq; forsitan illos:
Sed iam aut contigerant illi connubia matris:
Aut fuerant promissa tuæ, nec canis in ullos
Denupsit thalamos: secretaq; littora carpens
Aequorei uim passa dei est, ita fama ferebat:
Utq; noua ueneris neptunus gaudia cepit:
Sint tua uota licet dixit secura repulsæ,
Elige quid uoueas, eadem quoq; fama ferebat:
Magnum: canis ait: facit hæc iniuria uotum:

Tale pati iam posse nihil. da foemina ne sim.
 Omnia praestiteris. grauiore nouissima dixit
 Verba sono: poteratq; uiri uox illa uideri:
 Sicut erat. nam iam uoto deus a quoris alti
 Annuerat: dederatque super: ne saucius ullis
 Vulneribus fieri: ferroque occumbere posset.
 Munere latus abijt: studiisq; uirilibus æuum
 Exigit atracides: peneiaq; arua pererrat.
 Duxerat hippodamen audaci ixyone natus:
 Nubigenasq; feros positus ex ordine mensis
 Arboribus tecto discumbere iusserat antro.
 Aemonii proceres aderant. aderamus & ipsi.
 Festaq; confusa resonabat regia turba.
 Ecce canunt hymenæon. & ignibus atria fumant.
 Cinctaque adest uirgo matrumq; nurūq; caterua
 Praesignis facie. felicem diximus illa
 Coniuge pirithoum: quod pene sefellimus omē.
 Nam tibi seuorum seuissime centaurorum
 Euryte q; uino pectus: tam uirgine uisa
 Ardet: & ebrietas geminata libidine regnat.
 Protinus euerfa turbant conuiuia mensa:
 Raptaturq; comis per uim noua nupta prehēsis.
 Eurytus hippodamen. alii quā quisq; probabat:
 Aut poterat: rapiunt: capteque erat urbis imago.
 Foemineo clamore sonat domus. ocius omnes
 Surgimus: & primus: quæ te uecordia theseus
 Euryte pulsar: ait: qui me uiuente laceffas
 Pirithoum: uiolafq; duos ignarus in uno?
 Ne ue ea magnanimus frustra me orauerit heros:
 Sumouet instantes: rapramq; furentibus aufert.
 Ille nihil contra. neq; enim defendere uerbis
 Talia facta potest. sed uindictis ora proteruis
 Insequitur manibus: generosaq; pectora pulsar.
 Forte sunt iuxta signis extantibus asper
 Antiquus crater: quem uastum uastior ipse
 Suffulit egides: aduer saque misit in ora.
 Sanguinis ille globos pariter cerebrūq; merūq;
 Vulnere & ore uomens madida resupinus harena
 Calcitrat. ardescunt germani cæde bimembres:
 Certatimq; oēs uno ore arma arma loquuntur.
 Vina dabant animos: & prima pocula pugna
 Missa uolant: fragilesq; cadi curuiq; lebetes:
 Res epulis quondā. nunc bello & cadibus aptæ.
 Primus ophionides amycus penetralia donis
 Haud timuit spoliare suis: & primus ab ege

Nihil tale. talem uiolentiam ne pati posset con
 cede. Omnia praestiteris. omnia mihi uidebe
 ris praestitisse. Grauiore sono. maiore noce. iā
 enim in marem fuerat conuersa. Marium enim
 uoces q; foeminarum solent esset grauiores An
 nuerat uoto. concesserat id quod cupiebat. De
 deratq; super. insuper concesserat. Atracides.
 Atrax urbs est thessalia ab atrace Penei & buræ
 filio ædificata & denominata. unde atracides de
 dinatur & atracius. patronymicum autem pro
 possessiuo est positum. Peneia arua. p qua Pe
 Pirithoi
 neus labitur. Duxerat hippodamen. pirithous nuptia.
 ixyonis non ex nube: sed ex coniuge filius hippo
 damia uxore duxit. ad cuius nuptias cetauros la
 pythasq; inuitauit. sed centaury in primisq; Eu
 rytus uino calens uim noua nupta afferre cum
 uellet: maximam excitauit pugnam: in qua cum
 multi utriusq; cecidissent: lapytha tandem superio
 res euaserunt. Audaci ixyone. qui ausus est de
 stupro interpellare iunonem: quæ ei nubem sibi
 similem obiecit: ex qua cetaury sunt nati. Nubi
 genas feros. centauros feroces ex nube genitos.
 Aemonii proceres. thessali principes. Confusa
 Lapitha
 rā pra
 lium.
 turba. uariorum populorū. Cinctaque adest
 uirgo. circūdata multitudine matronarū. Quæ
 pene sefellimus omen. quod omen pene fallum
 effecimus pp eam quæ secuta est: rixam. Ebrie
 tas geminata. duplicata. Libidine. appetitu coe
 undi cum hippodamia uirgine. Probabat. laus
 dabat. Sonat. resonat. strepit. Quæ uecordia
 theseus euryte pulsar: ait. bene theseus partes Pi
 rithoi suscipit: cui amicitia tanta cōiunctus erat:
 ut inter paria amicorū primū numeretur. Pul
 sar. uexat. Laceffas. ad iram prouocet. Violaf
 que duos ignarus in uno. ex puerbio graeco de
 ueris amicis hoc sumptum esse uidetur. *τοῦ αἰ
 τῶν δυο. ψυχῶν ἀνὰ τὸν ἕνα.* hoc est corpora
 quidem duo. anima uero una. Sumouet. repel
 lit. Instantes. resistentes. Furentibus. centauris.
 Sed uindictis. thesei qui nouam nuptiam a cen
 taurorum iniuria liberarat. Extantibus. emittē
 tibus. Crater. ureeus. Vastum. maximū. Ae
 gides. theseus agei filius. Calcitrat. calcibus ter
 ram percutit. Bimembres: centauri qui & ho
 minis & equi membra habebant. Arma arma
 loquuntur. clamant. Est autem imitatio & imi
 tatio clamoris centaurorum. Fragiles cadi. ex
 creta confecti. Ophionides amycus. ophionis
 filius. Penetralia. sacratia.

Densum funale. funale quidem hoc loco instrumentum esse uidetur lampadibus sustinendis ac como. iatum. Sed ut tradit Seruius: funale a funibus dicitur: quos ante usum papyri cera circumdatos prisci habuere. Vnde & funera dicta sunt: quod funes incensi mortuis praeferebantur. Lampadibus coruscis. lucernis coruscantibus. Sacrificia securi. sacrificiis dicata. Illisit. intorsit. cum impetu misit. In ore non cognoscendo. in facie quod propter ossium confusionem cognosci non poterat. Disiectis. diuisis. dissipatis. Mensa aceruata. ex acere confecta. Strauit. prostrauit. Pellaus pelates. pella nomen est muliarum urbium. nam & in Macedonia & in Thessalia & in Achaia & in Syria est pella. Vnde pellaus deriuatur. Sed pella Macedoniae Alexandri magni patria bunomia & bunomia prius fuit dicta. Pella autem cognominata est. a Pella conditore. Spumantem. expuentem cum spuma cicietem. Immanem. Maximam. Reluctantis. repugnantis. resistentis. Canendo. incantando. Figitur gryneus lumina. figurate per sinegdoche poeticam talia dicuntur. nam soluta oratio lumina figurant. exposceret. & oculi eruantur. Primitium torrens. principale titione. Dedit. edidit. emisit. Igne rubens. candens. Eduxit. extraxit ex igne. Lacubus. i. lacus. Sibilat. sibilare uidetur. Onus plaustrum. magnitudinem saxi ostendit. Permittat. immitat. iaciat. Ipsa grauitas. ipsum pondus. Saxea moles. saxi magnitudo. Gaudia nec retinet rheetus. hoc est. praese fert laticiam de Cometa morte conceptam. Semicremo. semicremato. Terque quater. sapius numerus enim finitum pro infinito est positus. Verticis. capitis. a parte namque per sinegdochen intelligimus totum. Se derunt. depressa fuerunt. Descenderunt in cerebrum. A sidendo namque hoc praeteritum uenit.

Prima lanugine. prima barba. Tectus malas. tectas & coopertas habens maxillas. e enim sinegdoche poetica: ut sapius diximus. malas autem pro maxillis posuit poeta. Nam mala quae homini tantum tributa sunt: ut tradit Plinius lanugine non uestiuntur. Sunt enim partes illae quae inter oculos & buccas in pomi similitudinem eminent. Vnde etiam mala fuerunt appellata: quod malo & pomo similes esse uideantur.

Lampadibus densum rapuit funale coruscis.
 Elatumque alte: ueluti qui candida tauri
 Rumpere sacra molitur colla securi:
 Illisit fronti lapithae celadontis: & ossa
 Non cognoscendo confusa reliquit in ore.
 Exiliere oculi: disiectisque ossibus oris
 Acta retro naris: medioque est fixa palato.
 Hunc pede conuulso mensae pellaeus acerne
 Strauit humi pelates delecto in pectora mento:
 Cumque atro mixtos spumantem sanguine dentes
 Vulnere tartareas geminato misit ad umbras.
 Proximus ut steterat: spectans altaria uultu
 Fumida terribili: cur non ait utimur istis?
 Cumque suis gryneus immanem sustulit aram
 Ignibus: & medium lapitharum iecit in agmen.
 Oppressitque duos brotean & orion. orio
 Mater erat mycale: quam deduxisse canendo
 Sepe reluctantis constabat cornua luna.
 Non impune ferens: teli modo copia detur:
 Dixerat exadius: reliquae habet instat: in alta
 Quae fuerant pinu: uotiuu cornua cerui.
 Figitur hinc duplici gryneus lumina ramo:
 Eruiturque oculos: quorum pars cornibus heret.
 Pars fluit in barbam: coequetque sanguine pendet.
 Ecce rapit mediis flagrantem rheetus ab aris
 Primitium torrem: dextraque a parte charaxi
 Tempora perfregit fuluo protecta capillo.
 Correpti rapida: ueluti seges arida: flamma
 Arserunt crines: & uulnere sanguis inustus
 Terribilem stridore sonum dedit. ut dare ferrum
 Igne rubens plerumque solet: quod forcipe curua
 Cum faber eduxit: lacubus demittit. at illud
 Stridet: & in tepida submersum sibilat unda.
 Saucius hirsutis audium de crinibus ignem
 Excutit: inque humeros limen tellure reuulsum
 Tollit onus plaustrum: quod ne permittat in hostem:
 Ipsa facit grauitas. socium quoque saxea moles
 Oppressit spatio stantem propiore cometen.
 Gaudia nec retinet rheetus. sic coprecor inquit
 Caetera sit fortis castrorum turba tuorum.
 Semicremoque nouat repetitum stipite uulnus:
 Terque quaterque graui iuncturas uerticis ictu
 Rupit: & in liquido sederunt ossa cerebro.
 Victor ad euagrum coritumque dryantaque transit.
 Equibus ut prima tectus lanugine malas

Procubuit coritus. puero quæ gloria fuso
 Parta tibi est euagrus ait: nec dicere rhoetus
 Plura sinit. rutilasq; ferox in aperta loquentis
 Condidit ora uiri. perq; os in pectora flammæ:
 Te quoq; sæue drya circum caput igne rotato
 Insequitur. sed non in te quoq; constitit idem
 Exitus: assiduæ successu cædis ouantem:
 Qua iuncta est humero ceruix: sude figis obusta.
 Ingemuit: duroq; sudem uix osse reuellit
 Rhoetus: & ipse suo madefactus sanguine fugit.
 Fugit & aræus lycidasq;: & saucius harmo
 Dexteriore medon: & cum pisenore caumas:
 Quiq; pedum nuper certamine uicerat omnes
 Mermeros: accepto tum uulnere tardius ibat.
 Et pholus: & meneleus. & abas prædator aproæ
 Quiq; suis frustra bellum dissuaserat augur
 A stylos. ille etiam metuenti uulnera nullo
 Ne fuge. ad herculeos inquit seruaberis arcus:
 At non eurynomus lycidasq; & aræos & ibreus
 Effugere necem: quos omnes dextra dryantis
 Perculit aduersos. aduersum tu quoq; quis
 Terga fuge de deras: uulnus cænæ tulisti:
 Nam graue respiciens inter duo lumina ferrum:
 Qua naris fronti committitur: accipis imæ.
 Intanto fremitu cunctis sine fine iacebat
 Sopitus uenis inexpectatus aphidas:
 Languentiq; manu carchesia mixta tenebat:
 Fusus in ossæ uillosis pellibus urse:
 Quæ pcul ut uidit frustra nulla arma mouentē:
 Inserit amento digitos: miscendaq; dixit
 Cū styge uina bibes phorbas. nec plura locutus
 Iniuuenem torsit iaculum: ferrataq; collo
 Fraxinus: ut casu iacuit resupinus: adacta est.
 Mors caruit sensu: plenoq; e gurgite fluxit
 Inq; toros inq; ipsa niger carchesia sanguis.
 Vidi ego petraum conantem tollere terra
 Glādiferam quercum: quā dū cōplexibus ambit
 Et quatit huc illuc: labefactaq; robora pulsat:
 Lancea pirithoi costis immissa petraei
 Pectora cum duro luctantia robore. fixit.
 Pirithoi cecidisse lycum uirtute ferebant.
 Pirithoi uirtute chromum. sed uterq; minorem
 Victoritulum q̄ dictys helopsq; dederunt.
 Fixus elops iaculo. quod peruia tempora fecit:
 Et missum a dextra leuam penetrauit ad aurem.

Pueri fuso. Strato. interfecto. Puerum autem
 illum uocat: ut illius cædis auctorem in iuidiā ad
 ducat. Condidit. coniecit. Sed non in te quoq;
 q̄ constitit idem exitus. Nam Dryas Cetauros
 ipsumq; in primis Rhoetum in fugam cōuertit.

Assiduæ cædis. Nam particula similis ue sub
 audiatur. Exponit enim quo modo idem exi
 tus euagri & Dryantis non fuerit Dryas enim
 Rhoetum se persequentem uulnerauit. & in fu
 gam conuertit. Sude obusta: Præusto palo.

Quiq; suis frustra. Centauris. Ad hercule
 os arcus. Nam nesus: ut in superiore libro poe
 ta exposuit cum Deianiræ Herculis uxori uī af
 ferre uellet ab hercule ipso sagitta hydræ uene
 no tincta transfixus est. Perculit. percussit. Cō
 mittitur. Coniungitur. Inæ fronti. Infimæ frō
 tis parti. Sopitus uenis. ppter ebrietatē. Quæ
 quanta fuerit ex eo ostenditur quod in tanto stre
 pitu dormiebat neq; expergisci poterat. Car
 chesia. Carchesium uas est uinarium. Vrsæ
 ossæ. Vrsæ quæ in ossa mōte fuerat capta. Ab
 ossa nāq; ossæus deriuatur. Amento. Loro quo
 iaculatores utuntur: ut longius hastas emittant.

Cum styge. Cum aqua stygis paludis. Fraxi
 nus ferrata. Hasta ex fraxino munita tei ro ac cu
 spidem ferream habens. Mors caruit sensu. So
 pitus enī ac ebrius erat. Plenoq; e gurgite Vē
 tre: quem propter magnitudinem gurgitem uo
 cat. Inq; toros. In lectum & urse pellem. Tol
 lere. Euellere. Labefacta robora. labefactam
 quercum. Robora autem legendum est: nō cor
 pora: ut iere in exemplaribus est deprauatum.

Costis. per costas. Luctantia. renitentia. Pi
 rithoi uirtute. Fortitudine. Repetitione autem i
 Pirithoi laudem usus est poeta. Minorem titu
 lum. minorem gloriam.

Dictys. Centauri nomen est: non appellatio.
 Quod per uia tempora fecit. Quod per me-
 dia tempora penetrauit. Ancipiti acumine.
 Præcipiti & alto montis uertice atq; cacumine.
 Et pondere corporis ornū. Quantus esset **Di-**
ctys centaurus pulchra emphasi demōstratur.
 Qui enim. cadens maximam ornum frāgit. nō
 potest non uastissimus esse. Suaq; induit ilia
 fracta. hoc est. Suisq; ilibus cooperuit fractam
 ornum. dicimus autem induo te uestem & tibi.
 Mittentem. mittere uolentem. Occupat. An-
 te aggreditur. Inutile. propter brachiū fractū.
 Vacat. otium habet. Nisi ipsum. Seipsum.
 Robore nodoso. Claua nodis plena. Immis-
 sa. Prorensa. longa. Extantem. Eminentem.
 Tereaq; æmoniis qui prensos. Quanta fue-
 rit Thesei uirtus: magnitudo fortitudoq; centa-
 urorum quos interficit aperte ostendit. Ultra.
 Vltorius. Magno molimine. magno conatu.
 Recessit. Refugit. Credi sic ipse uolebat. se
 A pallade admonitum fuisse Theseus credi uo-
 lebat. Abscin. lit. Auellit. Amyntor. rex dolo-
 rum fuit ac Phœnicis pater. Pacis pignusq; fi-
 dem. Significat cratorē peleo obsidē ab Amyn-
 tore fuisse datum. Disiectum. Dissipatū. Mē-
 tis quoq; uiribus. etiam indignatione mentis.
 Laterum cratē. costas quæ ita cōpositæ sunt.
 ut cratē efficere uideantur. Aeger. Indigna-
 tus & uulneratus. Erigitur. Concitatur. Pro-
 culcat. Cōculcat. Virum. Peleum uirtute præ-
 ditum. Duo pectora. Et equi & hominis. Cen-
 taurus enim fuit. Collato Marte. cominus.

Dictys ab ancipiti delapsus acumine montis:
 Dum fugit instantem trepidans ixyone natum:
 Decidit in præceps: & pondere corporis ornum
 Ingentem fregit: suaq; induit ilia fracta.
 Vltor adest phereus: saxumq; e monte reuulsum
 Mittere conatur: mittentem stipite querno
 Occupat egides: cubitiq; ingentia fregit
 Ossa: nec ulterius dare corpus inutile leto
 Aut uacat aut curat: uergoq; bianoris alti
 Infilic haud solito quenq; portare nisi ipsum.
 Opposuitq; genu costis. prensamq; sinistra
 Casariam retinens uultum minitantiq; ora
 Robore nodoso præduraq; tempora fregit.
 Robore nedymnum iaculatoremq; lycoten
 Sternit: & immissa protectum pectora barba
 Hippason: & summis extantem ripea siluis.
 Tereaque æmoniis qui prensos montibus urfos
 Ferre domum uiuos indignātesque solebat.
 Haud tulit utentem pugnae successibus ultra
 Thesea demoleon: solidoq; reuellere dumo
 Annosam pinum magno molimine temptat:
 Quod quia nō potuit: præfractā misit in hostē.
 Sed procul a telo theseus uenienter recessit
 Pallados admonitu. credi sic ipse uolebat.
 Non tamen arbor iners cecidit. nā crantoris alti
 Abscindit iugulo pectusq; humerūque sinistrū:
 Armiger ille tui fuerat genitoris achille:
 Quē dolo pum rector bello superatus amyntor
 Aeacide dederat pacis pignusq; fidemq;
 Hunc procul ut fœdo disiectum uulnere peleus
 Vidit: at inferias iuuenum gratissime crantor
 Accipe ait: ualidoq; in demoleonta lacerto
 Fraxineam misit mentis quoq; uiribus hastam:
 Quæ laterum cratē perrupit: & ossibus hærens.
 Intremuit. trahit ille manu sine cuspidē lignum
 Id quoq; uix sequitur. cuspis pulmone retenta ē.
 Ipse dolor uires animo dabat. eger in hostem
 Erigitur: pedibusq; uirum proculcat equinis.
 Excipit ille ictus galea clypeoq; sonantes.
 Defensatq; humeros: prætentatq; sustinet arma.
 Perq; harmos uno duo pectora perforat ictu
 Ante tamen leto dederat phlegæon & hilen
 Eminus. hiphinoum collato Marte Daminq;
 Additur his Dorilas: qui tempora tecta gerebat
 Pelle lupi: sæuiq; uicem præstantia teli

Cornua dura boum multo rubefacta cruore.
 Huic ego (nam uires animus dabat) aspice dixi:
 Quantum concedant nostro tua cornua ferro.
 Et iaculum torfi: quod cum uitare nequiret:
 Opposuit dextram passuræ uulnera fronti.
 Affixa est cum frôte manus, fit clamor, at illum
 Hærentem peles & acerbo uulnere uictum:
 (Stabat eni propior) mediã ferit ense sub aluũ.
 Prosiluit: terraq; ferox sua uiscera traxit.
 Tractaq; calcauit: calcataq; rupit: & illis
 Crura quoq; impedit: & inani concidit aluo.
 Nec te pugnantem tua cyllare forma redemit:
 Si modo naturę formam concedimus illi:
 Barba erat incipiẽs, barbæ color aureus: aureaq;
 Ex humeris medios coma pendebat in hamos:
 Gratus in ore uigor, ceruix humeriq; manusq;
 Pectora artificum laudatis proxima signis:
 Ex qua parte uir est, neq; equi mendosa sub illo
 Deteriorq; uiro facies, da colla caputq;
 Castore dignuserit, sic tergum sessile, sic sunt
 Pectoraq; celsa toris, totus pice nigrior atra,
 Cãdida cauda tamẽ, color e quoq; cruribus albo,
 Multæ illũ petiere sua de gente, sed una
 Abstulit hylonome: qua nulla decentior inter
 Semiferas altis habitauit fœmina siluis.
 Hæc & blanditis & amando & amare fatendo
 Cyllaron una tenet, cultus quoq; quantus in illis
 Esse potest membris: ut sit coma pectine lenis,
 Ut modo rore maris, modo se uiolauerofaue
 Implicet, interdum canentia lilia gester.
 Bisq; die lapsis pagasæ uertice silue
 Foribus ora lauet, bis flumine corpora tingat.
 Nec nisi quæ deceant: electarumq; ferarum
 Aut humero aut lateri prætendat uellera leuo.
 Par amor est illis, errant in montibus una,
 Antra simul subeunt: & tum lapitheia recta
 Intrant pariter, pariter fera bella gerebant,
 Auctor in incerto est, iaculum de parte sinistra
 Venit: & inferius qua collo pectora subsunt:
 Cyllare te fixit, paruo cor uulnere lesum
 Corpore cum toto post tela educta refrixit.
 Portinus hylonome morientes excipit artus:
 Impositaq; manu uulnus fouet: oraq; adora
 Adinouet, atq; anime fugiẽti obsistere temptat.
 Ut uidet extinctum: dictis quę clamor ad aures

Quantum concedant. Quanto sint inferos
 ra nostro ense. Torfi. Cum impetu ieci. Hæ
 rentem. Dubitantem. Sub mediã aluom. Cir
 ca medium uentrem. Terra, per terram. Sua
 uiscera. Sua intestina. Impedit. Colligauit.

Tua cyllaræ forma. Tua pulchritudo. Cyllar
 rus autem & centauri & equi a Castore domi
 ti nomen est. Vergilius Domitus pollucis habe
 nis Cyllarus. Redemit, seruauit. Liberauit a
 cæde. Illi natura. Cent aurorum: qui cum sint
 ex parte equi. ex parte homines non uidentur
 esse posse formosi. Barba erat incipiẽs. Quan
 ta esset pulchritudine cyllarus centaurus elegã
 ter poeta describit. Color aureus, fuluus. Lau
 datis proxia signis. Statuis nõ uulgaribus sed ap
 probatis simillima. Mẽdosa facies. Turpis figu
 ra. Sicut ergũ sessile. latũ apũq; ad sedẽdũ. Ali
 ter sessiles lactucas dicimus. Sedentes enim itel
 ligimus. Pectora celsa, eminentia, alta. Toris,
 propter toros & eminentes carnes. Candida
 cauda tamen. Generosissimi equi signa describit
 poeta. Petiere, appetiuere. Sua de gente. De
 Centaurorum genere. Hylonome. Syluam de
 pascens interpretati potest Hylonome. Abstul
 it, habuit. Poua est. Semiferas. Centauras.

Cultus, ornatus. Rore maris. Rore marino
 herba suavis, odoris. Canentia Lilia. Alba.

Pagasæ silua. Vicina pagasis urbi Thessa
 lia: quæ fonibus abundat, unde & nomen. $\pi\eta\gamma\alpha\varsigma$
 $\Upsilon\eta\eta\alpha$ q; fons dicitur. Prætendat, opponat.

Uellera, Pelles. Lateri leuo, Sinistro, Dextrũ
 .n. erat nudũ. Errant Vagantur. Auctor in i
 certo est. Auctor ignoratur. Paruo uulnere,
 Scite, Nam ex sententia physicorum, cor ne mi
 nimum quidem uulnus pati potest. Refrixit,
 Frigidum factũ & extinctum est.

Arcuit. Vetus. prohibuit. Incubuit telo. Incubens telo se transfixit. Quod inhaeserat illi. Quod illi cyllaro fuerat infixum. Moriensque suum complexa maritum est. hypallage est. Cōplectens namq; maritum mortua fuisse intelligitur. Et ille stat. Etiam ille stare & esse uidetur. Saeva uellera. Magnas pelles. Vinxerat. colli gauerat. Phæocomes. Fuscā ac nigrā habēs barbā interpretatur. φειογ namq; fuscum significat. Hominem simul protectus. Qui cōma & se & hominem protexerat & cooperuerat est enim synegdoche poetis maxime familiaris. Codice q; misso. stipite. trūco. Phonolentidē. Phonolenti filium. Fracta uolubilitas capitis. Rotunditas capitis. Lac concretum. Coagulum. Manat. Fluit. Hicce legendum est. ne iābus fiat. quem non recipit heroicus uersus. Hic enim pronomē corripit notius est: q̄ ut sit admonendum. Nudare. Spoliare. Scit tuus hoc genitor. Peleus. nā Achillem alloquitur. Nestor. Ramum bifurcum. Stipitem duas in partes diuisum. Signa uides. Cicatrice uulneris accēpti indicat Nestor. Tunc ego debueram. Eleganter senis mores exprimuntur. Solent namq; senes se laudare. Nullus. Non. Nomen pro aduerbio positum est. Cornum. hastam ex corno confectam. Quadrupedantis. Quatuor pedibus currentis. Centaurus namq; erat. In aduerso uultu. In opposito ore. Vecte pelethronius. Macareus. Pelethronium Thessaliae mons est. unde pelethronius declinatur. Eridupum. Grae uiter strepens Eridupus interpretatur. Inguine. Inguen & pudenda significat & morbum maxime pudenda infestans. Ampycidē mopsum. Mopsus filius fuit Apollinis ex Hymaē: ut quidam dicunt: ut alii: ex mātō Tyresia filia. Hic fuit uates Venerandus qui ut Pōponius Mela scribit: in finibus Pamphiliae Phaselim urbem condidit. Cur autē Ampycides dicatur legisse me non me mini: nisi forte Ampycis fuerit filius: quis Apollinis putaret. Aemathii. Thessali. Leto dederat. Interfecerat. Variabant. Alii namq; ex capillis albi. alii erant nigri. Macedoniaq; sarissa. Sarissae hastae sunt Macedonum. Ut pila Romanorum. gessa gallorum. Et te canis feram. cum magna indignatione haec dicit Latereus. Ac si diceret. Nequaquam patiar te meos socios interficere. Canem autem per contemptum canim uocat: ac si adhuc foemina esset.

Arcuit ire meas: telo quod inhaeserat illi
 Incubuit: moriensq; suum complexa maritū ē,
 Ante oculos stat & ille meos: qui sua leonum
 Vinxerat inter se cōnexis uellera nodis
 Phæocomes hominē simul protectus equumq;
 Codice qui misso: quē uix iuga bina mouerent
 Iuncta: pholoniden a summo uertice fregit.
 Fracta uolubilitas capitis latissima: perque os
 Perq; cauas nares. oculos auresq; cerebrum
 Molle fluit: ueluti concretum uimine querno
 Lac solet: ut ue liquor rari sub pondere cribri
 Manat: & exprimitur per dēsa foramina spissus.
 Ast ego dum parat hic armis nudare iacentem:
 (Scit tuus hoc genitor) gladium spoliatis in ima
 Hia dimisi. chthonius quoq; teleboasq;
 Ense iacent nostro: ramum prior ille bifurcum
 Gesserat. hic iaculum. iaculo mihi uulnera fecit.
 Signa uides. apparet adhuc uetus inde cicatrix.
 Tunc ego debueram capiēda ad pergama mitti.
 Tunc poteram magni: si non superare: morari
 Hectoris arma meis. illo sed tempore nullus
 Aut puer hector erat. nunc me mea deficit etas.
 Quid tibi uictorem gemini periphanta pyreti:
 Ampyca quid referam: qui quadrupedatis oculi
 Fixit in aduerso cornum sine cuspidē uultu:
 Vecte pelethronius macareus in pectus adacto
 Strauit eridupum. memini & uenabula condi
 Inguine nēssai manibus coniecta cymeli.
 Nectū credideris tantum cecinisse futura
 Ampycidē mopsum. mopso iaculante biformis
 Occubuit: frustra q; loqui temptauit odites:
 Ad mentum lingua: mentoq; ad guttura fixo.
 Quiq; neci ceneus dederat: styphelūq; bromūq;
 Antimachūq; helymūq; securiferūq; pyrāmo:
 Vulnera non memini numerū: nomēque notauit.
 Prouolat aemathii spoliis armatus alaffi:
 Quē dederat leto membrīs & corpore latereus
 Maximus. huic etas inter iuuenēque senemque.
 Vis iuuenilis erat. uariabant tempora canis:
 Qui clypeo gladioque macedoniaque sarissa
 Conspicuus: faciēque obuersus in agmē utrūq;
 Armaque concussit: certumque equitauit i orbē
 Verbaque tot fudit uacuas animosus in auras.
 Et te canis feram: nam tu mihi foemina semper.
 Tu mihi canis eris. nec te natalis origo.

Commouit: mentemq; subit: quo premia facto:
 Quaq; uiri falsam speciem mercede parasti:
 Quid uel nata uide: uel quid sis passa: columq;
 Icape cum calathis: & stamina pollice torque.
 Bella relinque uiris. iactanti talia cæneus
 Extentum cursu missa latus eruit hasta:
 Quauir equo commissus erat. furit ille dolore.
 Nudaq; pellei iuuenis ferit ora sarissa.
 Non secus hæc resilit: q̄ tecti a culmine grando:
 Aut si quis paruo feriat caua tympana laxo.
 Cominus aggreditur: lateriq; recondere duro
 Luctatur gladium. gladio loca peruia non sunt.
 Haud tamen effugies: medio iugulaberis ense:
 Quādo qd̄ mucro ē hebes iqt: & i latus ensem
 Obliquat: longaq; amplectitur ilia dextra.
 Plaga fecit gemitus: ut corpore marmoris icto:
 Fractaq; diluuit percussa lamina collo.
 Ut fati illesos miranti præbuit artus:
 Nunc age ait cæneus: nostro tua corpora ferro
 Tempremus: capuloq; tenuis demisit in harmos
 Ensem fatiferum: cæcamq; in uiscera mouit
 Versauitq; manū. uulnuseq; in uulnere fecit.
 Ecce ruunt uasto trepidi clamore bimembres:
 Telaq; in hūc omnes unū mittuntq; feruntque.
 Tela retusa cadūt. manet imperfossus ab omni.
 Inq; cruentatus cæneus elateius ictu.
 Fecerat attonitos noua res. heu dedecus ingens
 Monychus exclamat. populus supamur ab uno
 Vixq; uiro. q̄q̄ ille uir est. nos segnibus actis
 Quod fuit ille: sumus. qd̄ mēbra inania p̄sunt
 Quid gemine uires? & quod fortissima rerum?
 In nobis duplex natura animalia iunxit?
 Nec nos matre dea. nec nos ixyone natos
 Esse reor: qui tantus erat: iunonis ut altæ
 Spē caperet. nos semimari superamur ab hoste.
 Saxa trabesq; super totosq; inuoluite montes:
 Viuacemq; animam missis elidite siluis.
 Silua premat fauces: & erit p̄ uulnere pondus.
 Dixit: & infans deiectam uiribus austru
 Forte trabem nactus ualidum cōiecit in hostem:
 Exemplumq; fuit: paruoq; in tempore nudus
 Arboris othrys erat: nec habebat peliō umbras.
 Obrutus imani cumulo sub pondere cæneus
 Aestuatur boreo: coniectaq; robora duris
 Fert humeris. sed enim postq; super ora caputq;

Quo premia facto. cocubitum cum Neptūo
 illi exprobrat. Quid uel nata uide. Nam scē
 mina. Vel quid sis passa. Neptūni nanq; uim
 passa es. Columq;. Colus instrumētum ē: quo
 mulieres filant notius: q̄ ut sit describendum.

Cum calathis. Calathus uas est: quem latini
 quas illū uocant: reponendis fufis accōmodatū.
 Iactanti. Inaniter clamanti. Eruit. Aperuit.

Cōmissus. coniunctus. Pellei iuuenis. Cænel
 a Pella urbe originem ducentis. Cominus. ag
 greditur. ense inuadit cæneum: id quod nisi pro
 pius accederet: facere non poterat. Duro lateri.
 Impetrabili. Luctatur. conatur. Mucro est
 hebes. cuspis ē retusa. Gemitus. strepitus. Ve
 corpore marmoris icto. tanq̄ marmore percus
 so. Præbuit. Exhibuit. Fatiferum. Mortiferū.

Cæcam manum. occultam coopertam. Vul
 nusq; in uulnere fecit. Nam cum iam uulnus fe
 cisset: manum uersando alia uulnera faciebat.

Inq; cruentatus. Dyalysis unius dictionis i du
 as: quæ & Tmesis dicitur. Nam incruentatusq;
 integrum est. Noua res. nouum miraculum.

Monychus exclamat. Monychus solidæ ungu
 læ interpretari potest. Centaurus autem fuit for
 tissimus: de quo iuuenalis. Quantas iaculetur
 monychus ornos. Populus superamur. Figura
 ta locutio. Quāq; ille uir est. ualidus atq; ro
 bustus. Est autem correctio superioris dicti.

Segnibus actis. Ignauis factis. Quod fuit ille
 sumus. scēmina. Nam cæneus antea scēmia fue
 rat. Animalia fortissima. hominem & equum.

Matre dea. iunone. Tantus erat. Tam ma
 gnanimus. Iunonis ut altæ spem caperet. Post
 undæ subaudiatur Semimari. Semiuiro. Mis
 sis siluis. Iniectis siluarum arboribus. Elidite.
 Opprimite. Exprimite. Infans. Maxis. Tra
 bem. Arborem. Validum in hostem. Potentē
 ut qui ferro uulnerari non poterat. Exemplūq;
 fuit. Exēplū est quod aut sequamur aut uitemus.
 Fuit ergo exemplum Monychus aliis cētauris:
 ut in Cæneum arbores conicerent. Hocq; est il
 lud quod iuuenalis innuit cum ait. Quantas ia
 culetur Monychus ornos. Nudus arboris. Ar
 boribus in soluta diceretur oratione. Nec ha
 bebat pelion umbras. Per ἀετῶν φῦν in
 telligimus Pelion montem arboribus s̄ oliatom
 fuisse. Othrys autē & peliō montes sunt The
 salia notissimi. Immāi cumulo. Maxima ligno
 rum congerie. Obrutus. oppressus. Aestuatur.
 Angitur. Anhelat:

Nec habet quas ducat spiritus auras. Nec respirare potest. Deficit interdum. Descendere & mori interdum uidetur. Super aera. Ad aera. Tollere. erigere. Evoluere. Excutere. Ecce. hoc aduerbio signi ficat se digito ostendere. idam Phrygiae monte. Exitus in dubio est. Mors inquit Caneus in dubio est. Nam alii mortuum esse contentant. alii in aquila transmutatum. Siluarum mole. arborum potest. Abnuat ampycides. Mopsus negat. Fulvis pennis. in aquila Caneum fuisse conuersum inquit poeta. Lustrantem. Circudantem. Unica. sola. Singularis.

Credita res est. hoc est Mopsi uatis auctoritate creditus est caneus aquila fuisse commutatus. Aegre tulimus. Indignati sumus. Abstinitus. Destitimus. Exere dolore. Sauiere in centauros ob dolorem de canei morte conceptum. Haec inter lapithas. Haec idcirco a poeta narrantur. quo concinnius Periclymeni nestoris fratris metamorphoseis inserantur. Periclymenus. n. nelei filius cui neptunus facultatem se in uarias figuras transformandi concesserat: cum aquilae figuram suscepisset: ab hercule cum quo pugnabat: sagitta transfixus interiit. Triptolemus. Ita quidem fere in exemplaribus legitur: quod grande flagitium est: cum Triptolemus nusquam bello troiano inter fuisse legitur. Tlepolemus igitur loco Triptolemi reponatur. Fuit enim Tlepolemus: ut in secundo iliados narrat homerus: herculis & Astyochez filius: qui cum Licymnium matris germanum interfecisset: comparata classe magnaque comitum multitudie Rhodum profugit: ubi imperium adeptus: cum nouem nauibus: Una cum aliis graeciae principibus ad bellum Troianum est profectus: ubi tandem a Sarpedone fuit interfectus.

Prateriti alcidae. pratermissi Herculis. Non pertulit. Non est passus. Obliuia acta. Obliuio nem esse factam. Hercules laudis. herculis. est enim periphraasis. Tristis. Pylus. Maestus. nestor: quod & se a Tlepolemo notari uidebat: & ea commemorare cogebatur quae sibi luctus causa fuerant. Obductos annis. multitudine annorum obrutos atque oblitos. Restringere. renouare. Offensas iniurias: quibus me affecit. Maiora fide. maiora quam credi debeat. Sed neque Deiphobum. hostes non esse laudandos colligit Nestor. Deiphobus autem prius fuit filius. Polydamas uero unus e principibus troianis fuit fortissimus sic uocatus quod multos domaret. Messenia moenia. Messene & urbs est & regio adiacens arcadia. est etiam Steilia urbs. unde Messenius deriuatur. Elis in pylis. Elis urbs est arcadiae iuxta olympiam ab Elio Tatali filio cognominata. Unde Eleus & Eleus declinat. Pylus uero Messeniae Unde pylus Pyleus ac pylion gentilia nomina deriuantur. Bis sex Neleidae fuimus Duo decim Nelei. Neleus autem Neptuni fuit filius & Tyrus nymphae: qui a fratre pelia domo pulsus Pylon urbem in Messenia condidit. Vxorē habuit Clorim ex qua duodecim filios suscepit Nestorem. Periclymenum. Agerochum. & reliquos. Me minus uno. Me excepto. Nelei sanguinis. auctor. Neptuni enim neleus fuit filius. Quae fulmina curuis. Periphraasis est aquilae.

caneus
in aquila

Periclymenus
in uarias
formas

Creuit onus; nec habet quas ducat spiritus auras;
Deficit interdum. modo se super aera frustra
Tollere conatur: iactasque evoluere siluas.
Interdumque mouet: ueluti quam cernimus: ecce
Ardua si terrae quatiatur motibus ide.
Exitus in dubio est. alii sub inania corpus
Tartara detrusum siluarum mole ferebant.
Abnuat ampycides: medioque aggere fuluis
Vidit auem penes liquidas exire sub auras:
Quae mihi tunc primum tunc est cōspecta uolucris.
Hanc ubi lustrantem leni sua castra uolatu
Mopsus: & ingenti circum clamore sonantem
Aspexit: pariterque animo est oculisque secutus:
O salue dixit lapithae gloria gentis:
Maxime uir quondam. sed auis nunc unica caneu.
Credita res auctore suo est. dolor addidit iram.
Oppressumque egre tuius tot ab hostibus unum.
Nec prius abstinitus ferro exercere dolorem:
Quam data pars leto. partem fuga noxque remouit.
Haec inter lapithas & semihomines centauros
Proelia tlepolemus pylis referente dolorem
Prateriti alcidae tacito non pertulit ore.
Atque ait. herculeae mirum est obliuia laudis
Acta tibi senior. certe mihi sepe referre
Nubigenas domitos a se pater ipse solebat.
Tristis ad haec pylus. quod me meminisse malore.
Cogis: & obductos annis restringere luctus
Inque tuum genitorem odium offensasque fateri:
Ille quidem maiora fide quoque gessit: & orbem
Impleuit meritis: quod malle posse negare.
Sed neque deiphobum. nec polydamata. nec ipsum
Hectora laudamus. quis. n. laudauerit hostem?
Ille tuus genitor messenia moenia quondam
Strauit: & immeritas urbes elinque pylumque
Diruit: inque meos ferrum flammisque penates
Impulit: utque alios raceam: quos ille peremit:
Bis sex neleidae fuimus. cōspecta iuuentus.
Bis sex herculeis ceciderunt me minus uno
Viribus. atque alios uinci potuisse ferendum est.
Mira periclymeni mors est: cui posse figuras

Viri herculis. Hamatis unguibus. In modū hami recuruis. Est. n. nomē participio simile hamatus ab hamo declinatū. Nimiū. Affectui & dolori seruit hoc aduerbiū nimiū. Tiryntius. hercules a Tirynthe popōnesi urbe. Et q̄ leuis heferat ala. Ordo ē & sensus. Et leuis sagitta q̄ haferat & affixa erat ala: pressa & i pulsa fuit grauitate corpis illi affixi. Est aut̄ αὐτίστον. Leuis. n. opponit graui. Exacta. expulsa. Iugulo sinistro. Per sinistrū iugulū. Herculis tui. Patētis subaudiat. Orhodia ductor pulcherrime classis. ad illud homeri carmē alludit poeta in secundo iliados. ΤΗΠΟΛΕΜΟΣ ΔΗΡΑΚΛΕΙ ΔΗΘΗΥΟΤΕ ΔΕΥΟΤΕ ΕΚΡΟ

Sumere quas uellet: rursusq; reponere sumptas
 Neptunus dederat nelei sanguinis auctor.
 Hic ubi ne quicq̄ est formas uariatus in omnes:
 Vertitur in faciem uolucris: quæ fulmina curuis
 Ferre solet pedibus diuum gratissima regi.
 Viribus usus auis pennis rostroq; redunco
 Hamatisq; uiri laniauera unguibus ora.
 Tendit in hunc nimiū certos tiryntius arcus.
 Atq; inter nubes sublimia membra ferentem:
 Pendentemq; ferit: lateri qua iungitur ala.
 Nec graue uulnus erat. sed rupti uulnere nerui
 Deficiunt: motumq; negant uiresq; uolandi.
 Decidit in terram non concipientibus auras
 Infirmis pennis: & quæ leuis haferat ala
 Corporis affixi pressa est grauitate sagitta.
 Perq; latus summū iugulo est exacta sinistro.
 Num uideor debere tui præconia rebus
 Herculis orhodia ductor pulcherrime classis:
 Ne tamen ulterius q̄ fortia facta silendo
 Vliscar fratres: solida est mihi gratia tecum.
 Hæc postq̄ dulci neleius edidit ore:
 A sermone senis repetito munere bacchi.
 Surrexere toris. nox est data cætera somno.
 At deus æquoreas: qui cuspidē temperat undas:
 In uolucrum corpus nati cygneida uersum
 Mente dolet patria: saxumq; perosus achillem
 Exercet memores plus q̄ ciuilitate iras.
 Iamq; fere tracto duo. per quinquennia bello
 Talibus in tonsum compellat smynthea dictis.
 O mihi de fratris longetarissimē natis:
 Ir rita qui mecum posuisti moenia troia.
 Ecquid: ubi asiacas casuras aspicias arces:
 Ingemis: aut ecquid tot defendentia muros
 Milia cæsa doles: ecquid ne persequar omnes
 Hectoris umbra subit circū sua pergama tracti:
 Cum tamen ille ferox belloq; cruentior ipso
 Viuit adhuc operis nostri populator achilles:
 Det mihi se: faxo triplici quid cuspidē possim
 Sentiat. & quoniam concurrere cominus hosti
 Non datur: occulta nec opinum perde sagitta.

ΔΟΥ ΕΥΝΕΑΝΗΘ ΑΥΕΥ ΡΟΔΙΩΝ ΑΥΕΡΟΧΩΝ. Hic enim aperte colligitur Tlepolemus Rhodiorum ductorem fuisse & pulchrū & magnū. Solida gratia. firma amicitia. Neleius. Nestor nelei filius. Dulci ore. Suauis sermone. Nam ut ait homerus. Suauior melle ab ore nestoris oratio prodibat. A sermone senis. Post sermonem Nestoris. At deus æquoreas. Neptunus ægre ferens Cygnum filium ab Achille iteremptū apollinē hortatur ne ulterius ipsū uiuere patiatur: Cui apollo obsequens in aciem troianog; descendit: Paridisq; sagittā in achillē ita direxit: ut illius uulnere interierit. Hæc aut̄ idcirco a poeta narratur: ut cōmodius & libri sequentis initium cū huius sine cōnectat: & aiacis in florem metamorphosin huic loco subiungat. Neq; n. ullam aliam in huius libri sine describit trāfigurationem. Memores iras. quas i memoria habebat. Vt illud Vergili. Memore iunonis ob irā. Plusq; ciuilitate. hostiliter. Tracto bello. Pronactō pducto. Intō sum smynthea. comatum Apollinem. Nā smyntheus epytheton est apollinis propriū a muribus sumptū: q̄ ut Strabo ait: Smynthea cretēsis uocatur. hæc est de cā smyntheus Apollo fuit cognōtatus: q̄ teucris e Creta p̄ ectis datū ē oraculum: ut ibi sedes collocarent: ubi terrigenæ ipsos adoriretur. Id aut̄ circa aonaxicū ferunt cōtigisse. Nā maxima agrestiuū murium multitudo nocu exorta qd armorū uasorūq; ex corio inuentū ē corrofit. Teucris aut̄ ibi māserunt atq; Idā ab ida q̄ ē Creta appellatur: templūq; ac simulacrū Apollini smyntheo erexerūt. heraclides uero ponticus auctor ē mures ibi circa templum abundare & sacros existimari. Simulacrum uero ita effigiatū esse: ut murē pedibus premat. Solēt aut̄ homines noia a paruis rebus imposta gubdā leni mētis mitigare. nā & a culicibus quos cethæi conopas uocant: hercules conopion apud illos colitur: quoniam ab illis eius opera liberati fuerūt ap̄ erithæos quoq; miliuntē habitātes spectonus colitur: q̄ ipse uibus uermis infestissimus sit. nā ex Erithreis oibus apud illos solū talis bestiola nascit. Rhodii aut̄ apollinis erathibii templū habēt in agro suo. Nā rubiginē ipsi Erathibi am uocāt. Ap̄ æoles q̄ i Asia sūt. mus qdā Poropion uocat. bæotij uero hoc noie culices uocāt. Sacrificiū aut̄ faciūt apollini p̄nopioni. Sed multis in locis sunt smynthea hoc est smynthei apollinis templa: præcipue tamen in urbe Chrysa smynthus Apollo colebatur: ubi erat statua a Scopā Pario cōfecta: cuius pedibus mus subie

Achil
 mors

etus erat. O mihi de fratris. hac oratione Neptius Apollinē hortatur Achillē Cygni interfectore sagitta perimat. De fratris natis. De iouis fratris mei filijs. A beniuolentia autē exordit neptunus. Subit. in mentē cū qdā miseratione uenit. Populator. destructor. Ex arte autē achillē in odiū apollinis neptunus adducit. De mihi se. Committat se mihi & mari. Triplici cuspidē. Periphrasis est tridentis. Nec opinū. non opinantem. Indulgens. obsequens. Sanguine plebis. Plebeios ac uiles iterficiendo. Post hec tora. post hectoris cadē. Ille igitur tantorū. Apostrophe ad achillē indignationē continens quod ab effocinato paride fuerit iterfe-

ctus. Graiā maritā. helenā: Quā idcirco maritā poeta uocat quia uiris iperabat. Fœmineo Marte. imbelli. Thermodoontica bipenni. Amazonica securi. Nam amazonē Thermodoontis fluiuū accolā fuerunt. Armatur deus idem. Vulcanus & arma achilli Thetidis rogatu perfecit. & eum mortuū combussit. Nescio quid. Parum quid cineris de tāto achillis corpore superest: quo ne urna quidem impleri potest. Hæc mensura. Totus terrarū orbis mēsurā eē uideretur gloriā achillis. Nec inania tartara sentit. Nunq̄ enim gloria moritur. Ut cuius fuerit cognoscere possis. Ac si diceret fortissimi ac bellicosissimi illum clypeum fuisse: pro quo tantæ contentiones fuere susceptæ. Deq̄ armis arma feruntur. Propter arma achillis bellā excitātur. Nam post mortem achillis inter aiacē & uilysem de armis ipsius achillis grauiissimæ sunt orate contentiones. Soli Telamone creato. Aiaci Telamontis filio. Laerteq̄. Vlyssi. A se tantalides. agamemnon a Tantalō genus ducens. Nam Tantalus Iouis. pelops. Tantalī. Pelopis atreus. atrei agamemnon & Menelaus filij fuisse dicuntur. Traiecit. Transmisit. transtulit.

Raphaelis Regii in tertiumdecimū metamorphoseos Ouidij librum enarrationes.

Consedere duces. Achille sagitta Paridis interempto magna inter aiacē & Vlysem contentio orta est: uter ipsorum illius armis dignior esset.

Agamemnon autem ne in alterius odium incidere: illius contentiōis iudicium ad principes grecorum reiecit: ut pro uirtute ac meritis utriusq̄ arma alteri adiudicarent. Iusso igitur utroq̄ ī cōselsu principum causam agere: non uirtute aut meritis: sed eloquentia: qua plurimum ualebat: Vlysses effecit: ut sibi arma adiudicarentur. Illā autem repulsam aiax adeo agere tulit: ut p̄ imū furiosus sit effectus. deinde cum respiciisset: gladio incumbens seipsum interfecerit: Sed tādē miseratione deorū in hyacinthū florē fuit cōmutatus. Consedere duces. ciuilem instituit cōciōnē: in qua principes sedent. Vulgus autē cogitur stare. Clypei septemplex. Septē bonū coriis tecti. Aiax Telamontis Pelei fratris filius achillis patruelis fuit. Quæ autē de aiacē scribit poeta a Sophocle sumpsisse uidet. Sigaria littora. Sigeum & urbs & promontorium est troadis: iuxta quod grecorum classis subducta erat.

Græcorum cōcio.

Annuuit: atq̄ animo pariter patruique suoque Delius indulgens nebula uelatus in agmen Peruenit iliacum: mediaq̄ in cæde uirorum Rara per ignotos spargentem cernit achiuos Tela parim. fassusq̄ deum: quid spicula perdis Sanguine plebis ait: si qua est tibi cura tuorum Vertere in æaciden: cæsoq̄ ulsciscere fratres: Dixit: & ostendens sternentem troica ferro Corpora peliden arcus obuertit in illum: Certeq̄ letifera direxit spicula dextra. Quo priamus gaudere senex post hec tora post Hoc fuit. ille igitur tantorum uictor achille (ser: Victus es a timido graiæ raptore maritā: At si fœmineo fuerat tibi Marte cadendum: Thermodoontica malles cecidisse bipenni. Iam timor ille phrygum. decus & tutela pelasgi Nominis æacides. caput in superabile bello Arferat. armatur deus idem: idemq̄ crematur. Iam cinis est: & de tam magno restat achille Nescio quid: paruā quod nō bene cōpleat urnā. At uiuit: totum quæ gloria compleat orbem. Hæc illi mensura uiro respondet: & hæc est Par tibi pelide: nec inania tartara sentit. Ipse etiam: ut cuius fuerit cognoscere possis: Bella mouet clypeus: deq̄ armis arma feruntur. Non ea tydides. non audet oileus aiax. Non minor atrides. nō bello maior & æuo Poscere. non alij. soli telamone creato Laerteq̄ fuit tantæ fiducia laudis. A se tantalides onus inuidiamq̄ remouit: Argolicosq̄ duces medijs consistere castris Iussit: & arbitrium litis traiecit in omnes.

P. Ouidij Nasonis Metamorphoseos

Liber. xiiii.

Consedere duces: & uulgi stante corona

Surgit ad os clypei dominus septemplex aiax.

Utque erat impatiens iræ: sigeia toruo

Classemq; in littore. Stantem subaudiamus. Intendensq; manus. ad classem intelligendum est. exprimit autem gestum uiri cum indignatione locuturi. Agimus: prohi iupiter. Aiakis psonæ decoꝝ pulchre seruator: q fortis qdem ac bellicosus fuisse: sed eloquentia parum ualuisse tum a græcis tum a latinis fingitur poetis. Quare illi oratio simplex attribuitur omniq; artificio carens. Nam & in prohemio statim cum magna exclamat in indignatione. & se per totam iactat orationem: quæ nõ esse facienda rhetores oēs sciunt. Versatur autem hæc oratio in duplici coniecturali constitutione. Cū. n. achillis arma græcoꝝ pstantissimo & uirtute & meritis fo-

Littora prospexit: classemq; in littore uultu:
Intendensq; manus. agimus prohi iupiter inquit
Ante rates causam. & mecum confertur ulysses:
At non hec toreis dubitauit cedere flammis:
Quas ego sustinui. quas hac a classe fugauit.
Tutius est igitur fictis contendere uerbis:
Quã pugnare manu. sed nec mihi dicet pmp̃tū.
Nec facere est isti: quãtumq; ego marte feroci
Inq; acie ualeo: tantum ualeat iste loquendo.
Nec memoranda tamen uobis mea facta pelagj
Esse reor. uidistis enim. sua narret ulysses:
Que sine teste gerit. quorū nox conscia sola est.
Præmia magna peti fateor. sed demit honorem
Aemulus aiaci. non est tenuisse superbum:
Sit licet hoc ingens: quicquid sperauit ulysses.
Ipse tulit precium iam nunc certaminis huius:
Qui cum uictus erit: mecum certasse feretur.
Atq; ego: si uirtus in me dubitabilis esset:
Nobilitate potens essem telamone creatus:
Mœnia qui forti troiana sub hercule cepit:
Littoraq; intrauit pagasæa colcha carina.
Aeacus huic pater est: qui iura silentibus illie
Reddit: ubi æoliden saxū graue sisyphon urget:
Aeacō agno uir summus: prolemq; fatetur
Iupiter esse suam. sic a ioue tertius aiax.
Nec tamen hæc series in causam profit achiui:
Si mihi cum magno non est cōmunis achille.
Fratr erat. fraterna peto. quid sanguine cretus
Sisyphio: furtisq; & fraude simillimus illi
In feris æacidis alienæ nomina gentis:
Anq; in arma prior: nulloq; sub indice ueni:
Arma neganda mihi? potiorq; uidebitur illis
Ultima qui cepit: detrectauitq; furore
Militiam ficto: donec sollertior isto
Et sibi inuulior timidi cōmenta retexit

seminari filium puulum obiecit: quæ Vlysses aratro sublato nihil offendit. Inuitus itaq; ad bellū ductus Pala- mede ficta pditiōe tandē opp̃sit. Nullo sub indice. nullo indicatē. Ultima q cepit. ultimus p hypallagen: ut intelligatur q ultimus cepit arma. Detrectauit. uitauit. Sollertior. prudētior. Et sibi inuulior. nam palamedes in se ulysses concitauit: cuius arte tandē ut pditor a cuncto græcoꝝ exercitu fuit interfectus. Nam ulysses litteras sinxit a Priamo ad palamedē datas: qbus significare uidebatur priamus se magnū auri p̃odus misisse

rent tribuenda: Vter horū sit pstantior quæritur Aiax an Vlysses: cum uterq; se dignū illis esse iactaret. Vterq; autē cōiecturis & se meruisse: & alterū non meruisse ostendit. Prohi iupiter. exclamatio minime principio conueniens. Ante rates. A qbus ego solus Hectoris faces repuli: cum alii græci imprimisq; Vlysses illius uiri impetū non sustinentes eas deseruerint. Cū. n. Achilles agamēnoni iratus pp Briseida ereptam intra tentorium se continet et neq; pugnare uellet: hector cum delecta troianorū iuuentute in hostium classem impetum fecit: quã etiam incendisset: nisi aiakis uirtute fuisset repulsus. Omnis igitur aiakis indignatio & a loco i quo causa agitur: & ab aduersario oriri uidetur. Et mecum confertur ulysses. Et cōiunctio indignationem hoc loco significat. Hac a classe. Manum ad classem intendit aiax sic quæ illam græcis ostendit. Fictis. compositis.

Isti. cum magno Vlyssis contemptu hoc dixit. Quãtumq; ego marte feroci. Contra artis præcepta ubiq; & se & sua aiax non desinit iactare. Omnis. n. sui iactatio: ut Fabius Quintilianus tradit: est odiosa. Præmia magna. arma achillis a uulcano fabricata. Tenuisse. obtinuisse. in contemptum autem Vlysses quãtum potest aiax adducit. Superbum. gloriosum. Sit licet hoc ingens. Quauis id de quo contenditur sic maximum. Feretur. iactabitur. Si uirtus in me dubitabilis esset. Nimum arrogatē hoc est dictū.

Littora colcha. Colchica. nam Telamon cū Iasone in colchos nauigauit: ut plenius in superiori diximus libro. Vbi Aeolidē Sisyphon. Hoc ad ulyssis cōtemptum dictū est. Nam fama erat a Sisypho latrone isthmum obsidente anticlam ulyssis matrem: cum ad laertem duceretur: fuisse compressam: atq; ex eo concubitu Vlysses ortum. Hæc series. hæc stēmat̃is dispositio. Frater erat. patruelis frater achilles fuit aiakis. Nam Peleus & Telamon fratres fuerūt. Patruelis autem fratres dicuntur: qui e fratribus nascuntur. Quid sanguine Cretus Sisyphio. Aperte nunc aiax originis turpitudinem obiicit Vlyssi. An quod in arma prior. Vlysses ne ad bellum troianum cum aliis græciæ principibus proficiscens uxorem relinquere cogeretur: se insanire simulauit. Palamedes uero prudētia ualde pollens ad hoc speculandum nulli aranti salemque

Aiakis
oratio

aliudque missus. Cum uero litteræ ad Agamemnonem fuissent latae princepsque omnes præter Palamedem conuenissent: uixque illud scelus in palamede cadere posse cunctis uideretur: Vlysses nihil temere de tanto uiro credendum dixit: nisi augur: quod ille iam per seruos corruptos in illius tentorio defodiendum curauerat: deprehenderetur. Qui igitur missi ad hoc inquirendum fuerant cum renouissent inuentum: lapidibus Palamedes a toto exercitu de quo optime meritus erat: obrutus est. Naupliades. Palamedes nauplii filius. nauplius autem neptuni & Amymones nymphæ filius in Euboea regnauit. Optima nunc sumat. ironia indignationis plena: qua aiæ significat Vlysses nulla ratione armis achillis esse dignum. se autem esse dignissimum.

Furor ille. insania illa ulyssis. Hortator scelerum. Haec in contemptum. nunc in odium aiæ ulysses adducit. Non te poenitentia proles. Cui oraculum accepissent graeci troiam sine herculis sagittis capi non posse: Vlysses missus ad philocteten poenitentia filium: cui moriens hercules arcum sagittasque reliquit: inueniendum: troiamque adducendum: cum forte inter nauigandum sagitta hydrae ueneno tincta e pharetra cadens philoctetæ pedem uulnerasset: eum in lemno nullo adhibito uulneri remedio reliquit. Lenos insula est una ex cycladibus uulcano dicata: quæ duo oppida habet phestiam & Myrinam in cuius forum solstitio Athos ei aculat umbram: ut Plinius scribit. Qui nunc ut memorant. Oratorie miseriam philoctetæ amplificat aiæ: ut maius in odium ulysses adducat. Troianis fati. Troiano excidio. Sine crimine. prodicionis. Conuicti furoris. deprehensi. detecti. Nimum male memor. illa namque memoria Palamedes optime de graecorum exercitu meritus: fuit interfectus. Praefoderat. ante defoderat in tentorio Palamedis per seruos corruptos: ut diximus. Ergo aut exilio. Relinquens philocteten in lemno tanquam exulem. At nece. Inducens exercitum ad lapidandum Palamedem. Desertum ut nestora. Ut in octauo Iliados narrat homerus: Cum nestor una cum aliis graecis fulmine Iouis territis fugere non posset: quod unus ex ipsius equis foret ab alexandro caput uulneratus: facile fuisset ab heclore oppressus: nisi te cognita Diomedes & clara uoce: ulysses inuocasset ad opem ferendam: & nihilominus illo fugiente solus ipse nestorem ab impetu heclore protexisset ac in suum currum recepisset. Proditus a socio est. ab ulysses fuit derelictus. Qui autem socios in pugna derelinquunt: ut proditores habentur. Trepidus. timido. Aludat autem ad uerba quæ diomedes attribuit homerus. Quo fugis inquit Vlysses Laertæ filii? Cur terga uertis? Cur committis ut tanquam imbellis ac timidus a tergo uulnereris? Mane hic mecum. mane dum a sene amico trucem heclore arceamus. Mortalia. Res mortalium. hæc autem sententia eo pertinet: ut qui ferre opem noluit: ea indigere cogatur. Enim auxiliio: qui non tulit. hoc de undecimo iliados assumptum est. nam ut ibi scribit homerus cum ulysses socum Hipasii filium interfecisset: troianorum turba in illum sic impetum fecit: ut & se retroferret: & suorum auxiliium implorare sit coactus: cum iam Soci hasta fuisset uulneratus. Aiæ igitur a Menelao admonitus scuto illum accurrens a ui hostium intrepide protexit.

Naupliades animi: uitataque traxitque ad arma.
Optima nunc sumat: qui sumere noluit illa.
Nos inhonorati & donis patruelibus orbis:
Obtulimus quia nos ad prima pericula: simus.
Atque utinam aut uerus furor ille: aut creditus eest:
Nec comes hic phrygias unquam uenisset ad arces.
Hortator scelerum. non te poenitentia proles
Expositum lemno nostro cum crimine haberet:
Qui nunc: ut memorat: siluestribus abditus antris
Saxa moues gemitu: laertiadaeque precaris
Quæ meruit: quæ si dii sunt: non uana preceris.
Et nunc ille eadem nobis iuratus in arma:
Heu pars una ducum: quo successore sagittæ
Herculis utuntur: fractus morboque fameque
Venaturque aliturque auibus: uolucresque petendo
Debita troianis exercet spicula fati.
Ille tamen uiuit: quia non comitatur ulysses.
Vellet & infelix palamedes esse relictus.
Viueret: aut certe letum sine crimine haberet.
Quæ male conuicti nimium memor iste furoris
Prodere rem danaum finxit. fictumque probauit
Crimen: & ostendit quod iam praefoderat aurum.
Ergo aut exilio uires subduxit achuis:
Aut nece. sic pugnat. sic est metuendus ulysses:
Qui licet eloquio fidum quoque nestora uincat:
Haud tamen efficiet: desertum ut nestora crimine
Esse rear nullum: qui cum imploraret ulysses:
Vulnere tardus equi: fessusque senilibus annis:
Proditus a socio est. non hæc mihi crimina fingi
Scit bene tydides: qui nomine sepe uocatum
Corripuit: trepidoque fugam exprobrauit amico.
Aspiciunt oculis superi mortalia iustis.
En eget auxiliio: qui non tulit: utque reliquit:
Sic linquendus erat. legem sibi dixerat ipse.
Cõclamat socios. adsum: uideoque trementem:
Pallentemque metu: & trepidantem morte futura.
Opposui molem clypei: texique iacentem:

Vulnusq; tuum. nam latus illius hasta traiecerat locus. Hector adest. aduenit. Deos. deoz imprimisq; Iouis auxilium. nam ut scri. Homerus: se iouis filium esse iactabat hector. Nō tantum. Emphasis est. Intelligitur. n. qd nō exprimitur. Nō tantū tu: q es oīum timidissimus terreris impetu hectoris. Sed etiā fortes. Est aut apostrophe cōtemptus plena: Tantū trahit ille timoris. acclamatio est. Ingenti pondere. Maximo saxo. nam ut in. xiiii. iliados uolumine legitur: cū hector hastā in aiacē iecisset neq; uulnerasset: aiā ipse sublato maximo saxo pectus illius ita pcessit: ut cum ingenti armoz strepitu in terrā caderet. Hunc ego poscentē. p uocātem. Id aut ex. vii. iliados libro est notū. ibi nāq; scribitur Hector heleni uatis exhortatione gracos oēs ad singulare certamen puocasse. Ac cū hi nouē gracoz fortissimi Agamēnon. Diomedes. Duo aiaces. Idomeneus. Meriones. Eurypylus. Euemonis filius. Thoas Andramonides. Vlysses Nestoris exhortatione inter se foret fortiti quis ipsoz cū Hectore pugnare deberet: Ajax forte se hectori obiecit: q cum adueniente nocte e pugna aequali cum honore discederet: se inuicem muneribus sunt psecuti. nam hector Aiāci gladium. Cōtra aiā hectori balthēi dono dedit. Sortemq; meam uouistis achiui. Hoc quoq; ab homero sumptum eē uidetur: q scribit Achiuos sublatis in alium oculis manibusq; his precibus ad Iouem usos fuisse. Iupiter pater datus aut Aiāci Telamonii aut aiāci olei aut agamēnonis sorti sit locus atq; ita euenit: ut aiāci id quod maxime optabant: fors proferretur. Uouistis ergo uoto optastis. tamen si uouistis fere legatur. Et uestrā ualere pces. nā ut optauerāt: Sors aiāci prima prolata est: ut cum Hectore pugnaret. Nō sum supatus ab illo. Pari nāq; gloria uterq; ex ea pugna recessit. Ecce ferunt troes. Hoc quoq; in. xv. iliados describit homo.

Seruauicq; animā. nimium est hoc laudis: inertē.

Si perstas certare: locum redeamus ad illum.

Redde hostes: uulnusq; tuū: solitumq; timorē:

Post clypeumq; late: & mecum cōtende sub illo.

At postq; eripui: cui standi uulnera uires

Non dederant: nullo tardatus uulnere fugit.

Hector adest: secumq; deos in proelia ducit:

Quaq; ruit: non tu tantum terreris ulysses:

Sed fortes etiam. tantum trahit ille timoris.

Hunc ego sanguineæ successu cædis ouantem

Eminus ingenti resupinum pondere fudi.

Hunc ego poscentem cum quo cōcurreret: unius

Sustinui: sortemq; meam uouistis achiui:

Et uestrē ualere preces. si queritis huius

Fortunam pugne non sum superatus ab illo.

Ecce ferunt troes ferrumq; ignesq; iouemq;

In danaas classes. ubi tunc facundus ulysses?

Nempe ego mille meo protexi pectore puppes

Spem uestri reditus. date pro tot nauibus arma.

Quod si uera licet mihi dicere: queritur istis

Quā mihi maior honos: cōiūcta q; gloria nra est.

Atq; aiā armis. non aiāci arma petuntur.

Conferat his ithacus Rhesum imbellēq; dolona:

Priamidēq; helenum rapta cum palladē captum.

Luce nihil gestum est. nihil est diomede remoto.

Si semel ista datis meritis tam uilibus arma:

Diuidite: & pars sit maior Diomedis in illis.

Quo tamen hæc ithaco: q clam. q semp inermis

Rem gerit: & furtis incautum decipit hostem?

Ipsē nitor galex claro radiantis ab auro

Insidias proder: manifestabitq; latentem.

Sed neq; dulichius sub achillis casside uertex

Pondera tanta feret. nec non onerosa grauisq;

Pelias hasta potest imbellibus esse lacertis:

Nec clypeus uasti cælatus imagine mundi

Conueniet timidæ natēq; ad furta sinistra.

Debilitaturum quid te petis improbe munus?

furtis. dol. fraudibus insidiis. Dulichius uer. Vlyssis caput. nam Dulichium insula est Ithacæ uicina. Nec non onerosa. ordo est & sensus. Et pelias hasta nō potest non esse onerosa & grauis imbellibus lacertis. Nec clypeus uasti. In clypeo Achillis: ut scribit homerus quatuor elementa sculpta uidebantur.

Quod tibi si populi. Hoc quoque contra artis præcepta ab Aiace dictum est. Neque enim error iudicibus fuit obli-
 cendus. Trahenti propterea dixit. Illa enim trahimus: quæ gestare non possumus. Viri fortis. Achilles. Vulgus se-
 cutum ultima murmur erat. nam populus murmur suo aiace dicta approbare est uisus. Astitit. surrexit. Atque
 oculos paulum tellure moratos. Immitatur Homerus. Qui quod Vlysem stetit oculis in terram defixis: imo quoque
 scepro: priusquam illam eloquentiam percellam effunderet: scribit. Si mea cum uestris. Artificiosissima ulyssi attribuitur
 oratio: ut personæ decore seruetur. Nam ulysses cum ab aliis tum ab Homero iter eloquentissimos numerat: Quare &
 affectus statim in exordio mouet: & sua sine ulla
 arrogancia amplificat: & ab aduersario obiecta
 ita retellit: ut illam in maximum adducat contemptum:
 ac denique principibus persuadeat: se arma achillis
 quam aiace magis meruisse. Principium autem a beniuole-
 tia sumptum est. Se enim cum aliis graecis semper optasse
 aut salutem achillis: pro quod significat se uehemen-
 ter illum morte dolere: quod graecis omnibus gratissimus
 fuisset. Tu quoque tuis armis. Potireris: ac posside-
 res. Hac autem apostrophe ad achillem aios audito-
 rum ad fletum inclinatur. Manu quoque simul. hæc ex pro-
 sona poetæ dicuntur. Ex arte autem finxit se flere uly-
 ses: quo facilius persuaderet se morte achillis gra-
 ui dolore fuisse affectum. Quam pro quem magnus
 Danaus. hoc est. qui is cuius opera Achilles ad bel-
 lum Troianum deductus est: Is autem Vlysses fuit.
 Nam ut ipse paulo post narrat: Thetis mater
 achillis cognosceret filium in bello troiano peri-
 turus: illum uirginis habitu ornatum Lycomedi
 Scyri insulæ regi una cum filiabus ipsius educan-
 dum commendauit: ut tantisper apud eum in uirgi-
 neo habitu lateret: dum troia foret deleta. Cum ue-
 ro sine achille Troia capi non posset nec usquam inue-
 niret: Vlysses id quod erat suspicatus: mercibus
 quibus sceminæ capiuntur: gladium scutumque ac ga-
 leam imiscens ad Lycomedem se contulit: ubi merci-
 bus illis expositis achilles gladium ac scutum alia ne-
 gligens tractare coepit: ex quo cognitus achilles
 ad bellum troianum fuit deductus. Huic modo
 ne proffit. Aduersarium ut hebetem ac ingenio tar-
 dum omnique facundia carentem in contemptum
 adducit. Si qua est. Ex arte suam eloquentiam
 extenuat Vlysses: ne in se inuidiam odiumque au-
 ditorum transferat. Inuidia careat. nam aiace in
 inuidiam Vlyssis eloquentiam adducere conatus
 est: cum dixit. Tutius esse fictis uerbis conten-
 dere quam manu pugnare. Bona sua. propria uel na-
 tura data: uel industria comparata. Sed enim quia
 rettulit Aiace esse iouis pronepos. Figurata & poe-
 tica est hæc locutio. In soluta namque oratione ac
 cusatio uteremur diceremurque aiace. rettulit se esse
 Iouis pronepotem. Acrisius illi. Duo fuerunt
 nobiles acrisii & hic Iouis filius ac ulyssis auus &
 alter Abantis argiuorum regis filius ac Danaes
 pater. Neque in his quisquam damnatus & exul. Pe-
 leum achillis patrem notat ulysses: quod Phoco fra-
 tre infecto ab Aeaco patre in exilium fuit expul-
 sus. Est quoque pro matrem. Anticia mater uly-
 ssi filia fuit primi Sinonis Mercurii filii.

Vlyssis
oratio

Quod tibi si populi donauerit error achiuis:
 Cur spolieris erit: non cur metuaris ab hoste.
 Et fuga qua sola cunctos timidissime uincis:
 Tar da futura tibi est gestamina tanta trahenti.
 Adde quod iste tuus tam raro prælia passus
 Integer est clypeus. nostro qui tela ferendo
 Mille patet plagis: nouus est successor habendus.
 Denique quid uerbis opus est: spectemur agendo.
 Arma uiri fortis medios mittantur in hostes.
 Inde iubete peti: & referentem ornate relatis.
 Finierat telamone satus: uulgi quoque secutum
 Ultima murmur erat: donec laertius heros
 Astitit: atque oculos paulum tellure moratos
 Sustulit ad proceres: expectatoque resoluit
 Ora sono. neque abest facundis gratia dictis.
 Si mea cum uestris ualuisse uota pelagis:
 Non foret ambiguus tanti certaminis heres.
 Tu quoque tuis armis. nos te potiremur achille.
 Quem quonia non æqua mihi uobisque negarunt
 Fata (manu quoque simul ueluti lachrymantia terfit
 Lumina) quis magno melius succedit achilli:
 Quam per quem magnus danais successit achilles?
 Huic modo ne proffit: quod ut est hebes: esse uidetur:
 Ne ue mihi noceat: quod uobis semper achiuis
 Profuit ingenium: mea quoque hæc facundia: si qua est:
 Quæ nunc pro domino. pro uobis sæpe locuta est:
 Inuidia careat. bona nec sua quisque recuset.
 Nam genus & proauos & quæ non fecimus ipsi:
 Vix ea nostra uoco. sed enim quia rettulit aiace
 Esse iouis pronepos: nostri quoque sanguinis auctor
 Iupiter est: totidemque gradus distamus ab illo.
 Nam mihi laertes pater est. acrisius illi.
 Iupiter huic. neque in his quisquam damnatus & exul.
 Est quoque per matrem cyllenus addita nobis
 Altera nobilitas. deus est in utroque parente.
 Sed neque materno quoque sum generosior ortu:
 Nec mihi quoque pater est fratreni sanguinis insons:
 Proposita arma peto. meritis expendite causam.
 Dummodo quoque fratres telamon peleusque fuerunt.
 Aiace meritum non sit. nec sanguinis ordo:

Phthiam Scyronq; ferantur. Phthiam ad Peleum. Scyron ad Pyrrhum Achilles filium ex Deidamia Lycomedis filia. Ergo opeq; qm. Quonia inq; quaestio est sola uter nostrq; pluribus ac maioribus meritis graecorum exercitu affecerit: no omnia qua gessi referre possum. Praecia uenturi. Hinc incipit merita sua comemorare sine ulla arrogantia ulysses. Genitrix Nereia. Thetis Nerei filia materq; Achilles. Dissimulat cultu natum. hoc e habitu simulat achille no esse pueq; sed puella. In qbus. inter quos. Arma. gladiu. hastam. parmam. Proiecerat. deposuerat. Ad fortia. Subaudiamus gereda. Ergo opa illius mea sunt. Colligit ulysses omnia quacuq; gessit achilles: sibi esse ascribenda: cu illum lauitante dephenderit ad belluq; troianu ad duxerit. A causa. n. effectus separt no pot. Ego telephon hasta. Telephus herculis filius ex auge nympa rex fuit Lyciae q cu resisteret graecis: ab achille in scemore fuit pcussus: ac deinde iterato uulnere: ut i superioribus diximus: sanatus. Qd thebae cecidere meum e. De thebis ciliciae pria an dromaches intelligendu e. Na eas diripuit achilles. Me credite les bon. Les bos insula est clara Alcaei carmibus & sapphus. Chryseq; & cillan. chryse urbs est troadis ppe lenu Apollini sacra ta: q expugnauit achilles: cu p troianis sentiret. Sunt tame & aliae urbes hoc noie & loca. Est. n. urbs in helleponto inter Ophrynum & abydu Est etiam pmotorium lesbi in Tenedu uergens. est & Bithyniae urbs & Cariae. Cilla quoq; urbs est Troadis apollini sacra a graecis direpta. Et Syz. Syros absq; c. insula est ioniae cu urbe eiusdem nominis. Na scyros p. c. patria est Lycomedis. Tam & si sestus forsita no inepte legeretur. Est. n. Sestus urbs helleponti notissima. Lyrnesia moenia. Lyrnesus urbs fuit troadis unde Briseida rapuit achilles. Sauum hec tora. magnu. terribilem. illum. n. ex arte laudat ulysses: ut inde maior achillis: q eu supauit: gloria cognoscat. Viuo dederam arma. Cum ea mercibus inferui. Tunc. n. primum arma tractare coepit Achilles. Hic aut est epilogus primi meriti ulyssis: quo Achillem in bellum misit. Post fata. post mortem. Ut dolor unius. Secundum exponit meritum Vlysses: quo pbat se armis achillis digniore esse q aiax. Nam cum mille graecorum naues ad aulida couenissent: inde tepestibus ipediti solueri no poterat. Quare consulti uates ruderunt: Diana sanguie filiae Agamemnonis ee placanda. Na Agamemnon illius cerua imprudens necarat. cum uero pf filiam imolari nollet: ui eloquentiae ulyssis expugnatus e: ut publicam utilitate priuata ante pderet caritati. Missus quoq; ad clytemnaestra non minore arte ab ea filiam abduxit. qua nisi p fecisset Vlysses: classis graecorum nunq ab Aulide pfecta fuisset. Ut dolor unius. postqua dolor unius Menelai: quem ex helena uxore sibi ablata capiebat: omnes graecos comouit. Aulidaq; Euboicam. aulis Boeotiae urbs est iuxta chalcide portum habens amplissimum couentu mille nauium graecorum nobilissima. Atq; in rege tamen pater est. Paterna caritas. Tenui. obrinui. Difficile cam. ppter iniquum iudicem. Nam agamemnon magis priuata caritate qua publica utilitate moueri uidebatur. Summa. potestas.

Sed uirtutis honor spoliis quaratur in istis.
Aut si proximitas primusq; requiritur haeres:
Est genitor peleus. est pyrrhus filius illi.
Quis locus aiaci: phthiam haec scyronq; feratur.
Nec minus est isto teucer patruelis achilli.
Non petit ille tamen. num si petat auferat illa:
Ergo opeq; quoniam nudum certamen habetur:
Plura quidem feci: q; que comprehendere dictis
In promptu mihi sit. rez; tamen ordine ducar.
Praecia uenturi genitrix nereia leti
Dissimulat cultu natum: & deceperat omnes:
In quibus aiacem: sumptq; fallacia uestis.
Arma ego foemineis animum motura uirilem
Mercibus inferui. neq; adhuc proiecerat heros
Virgineos habitus: cum parmam hastamq; tenenti
Nate dea: dixi: tibi se peritura referuant
Pergama. quid dubitas ingentem euertere troia:
Inieciq; manum: forteq; ad fortia misi.
Ergo opera illius mea sunt. ego telephon hasta
Pugnantem domui. uictum orantemq; refeci.
Quod thebae cecidere meum est. me credite les bo:
Me tenedon chrysenq; & cillan apollinis urbes:
Et syrum cepisse. mea concussa putate
Procubuisse solo lyrnesia moenia dextra.
Utq; alios taceam: qui sauum perdere posset
Hectora nempe dedi. p me iacet iclytus hec tor.
Illis haec armis: quibus est inuentus achilles:
Arma peto. uiuo dederam. post fata reposco.
Ut dolor unius danaos peruenit ad omnes:
Aulidaq; euboicam complerunt mille carinae:
Expectata diu nulla aut contraria classi
Flamina sunt: duraq; iubent agamemnona sortes
Immeritam saue natam mactare diane.
Denegat hoc genitor: diuisq; irascitur ipsis:
Atq; in rege tamen pater est. ego mite parentis
Ingenium uerbis ad publica comoda uerti.
Nunc equidem fateor: fassoq; ignoscat atrides:
Difficilem tenui sub iniquo iudice causam.
Hunc tamen utilitas populi fraterq; datiq;
Summa mouet sceptri: laude ut cu sanguine peset.

Colligit ulysses omnia quacuq; gessit achilles: sibi esse ascribenda: cu illum lauitante dephenderit ad belluq; troianu ad duxerit. A causa. n. effectus separt no pot. Ego telephon hasta. Telephus herculis filius ex auge nympa rex fuit Lyciae q cu resisteret graecis: ab achille in scemore fuit pcussus: ac deinde iterato uulnere: ut i superioribus diximus: sanatus. Qd thebae cecidere meum e. De thebis ciliciae pria an dromaches intelligendu e. Na eas diripuit achilles. Me credite les bon. Les bos insula est clara Alcaei carmibus & sapphus. Chryseq; & cillan. chryse urbs est troadis ppe lenu Apollini sacra ta: q expugnauit achilles: cu p troianis sentiret. Sunt tame & aliae urbes hoc noie & loca. Est. n. urbs in helleponto inter Ophrynum & abydu Est etiam pmotorium lesbi in Tenedu uergens. est & Bithyniae urbs & Cariae. Cilla quoq; urbs est Troadis apollini sacra a graecis direpta. Et Syz. Syros absq; c. insula est ioniae cu urbe eiusdem nominis. Na scyros p. c. patria est Lycomedis. Tam & si sestus forsita no inepte legeretur. Est. n. Sestus urbs helleponti notissima. Lyrnesia moenia. Lyrnesus urbs fuit troadis unde Briseida rapuit achilles. Sauum hec tora. magnu. terribilem. illum. n. ex arte laudat ulysses: ut inde maior achillis: q eu supauit: gloria cognoscat. Viuo dederam arma. Cum ea mercibus inferui. Tunc. n. primum arma tractare coepit Achilles. Hic aut est epilogus primi meriti ulyssis: quo Achillem in bellum misit. Post fata. post mortem. Ut dolor unius. Secundum exponit meritum Vlysses: quo pbat se armis achillis digniore esse q aiax. Nam cum mille graecorum naues ad aulida couenissent: inde tepestibus ipediti solueri no poterat. Quare consulti uates ruderunt: Diana sanguie filiae Agamemnonis ee placanda. Na Agamemnon illius cerua imprudens necarat. cum uero pf filiam imolari nollet: ui eloquentiae ulyssis expugnatus e: ut publicam utilitate priuata ante pderet caritati. Missus quoq; ad clytemnaestra non minore arte ab ea filiam abduxit. qua nisi p fecisset Vlysses: classis graecorum nunq ab Aulide pfecta fuisset. Ut dolor unius. postqua dolor unius Menelai: quem ex helena uxore sibi ablata capiebat: omnes graecos comouit. Aulidaq; Euboicam. aulis Boeotiae urbs est iuxta chalcide portum habens amplissimum couentu mille nauium graecorum nobilissima. Atq; in rege tamen pater est. Paterna caritas. Tenui. obrinui. Difficile cam. ppter iniquum iudicem. Nam agamemnon magis priuata caritate qua publica utilitate moueri uidebatur. Summa. potestas.

Laudem ut cum sanguine penset. gloriam. Hæc autem omnia ab Vlyſſe fuerunt Agamænoni cōmemorata: publica utilitas: Menelaus frater: ac ſūma potestas illi data. Mittor & iliacas. Vlyſſes: ut Homerus quoq; ſcribit: una cum Menelao ad helenam repetendam orator ad priamum miſſus eſt. Et intrata eſt. Participiū contra grammatices rationem poetica licentia formatum. Plenaq; adhuc erat illa uiris. Significat ſe non noctu ſed interdium cum adhuc curia uiris eſſe plena ſe intrepide regem Priamum adire. Prædamq; Prædam appellat quæ una cum Helena aſportauerat Paris. Priamog; antenora iunctum. Nam Antenor ſemper cenſuit helenam Meneao eſſe reddendam. Sub illo. in illo tēpore. Spatioſi belli. diuturni ac longi & in decimum uſq; annum protracti. Poſt acies primas. poſt prima prælia. Demum. ſolū. Quis tuus uſus erat? Quæ tua græcis utilitas erat? Ecce iouis monitu. Aliud cōmemorati græcos meritum Vlyſſes. Nam ut homerus in ſecundo iliados narrat: Iupiter. per ſomnum Agamænonem admonuit: ut toto exercitu cum troianis conſigaret. Futurum enim ut uictoriam adipiſceretur.

Agamænon uero ut ſuorum animos temptaret: conuocatis ad contionem græcis finxit ſe i ſomnis a ioue admonitum: ut græciam cū toto exercitu repeteret. Troiam enim nulla ratione capi poſſe. Quare cum omnes deducere naues: ut redirent in patriam: ulyſſes i. d. diſſuadeat principibus cecepit: tantumq; eloquentia ualuit: ut oēs mutare ſententiam coegerit. Auctore. Iouis auctoritate. Nō ſinat hoc aiæx. Pulchra irōia qua ſignificat ulyſſes aiacem nulla præditum eloquentia illud prohibere nō potuiſſe. Det. edat. dicat aliquid. Proponat aliquid cōſilium quod turba ſequatur. Nō erat hoc nimium. aiaci inquit magna ſemper iactāti hoc nimium nō erat. Quid quod & ipſe fugit? fugere uoluit. Inhoneſta uela. inhoneſte ac turpiter. nomen enim p aduerbio poſitum eſt. Vela autem legendum eſt: non bella: ut ſere in exemplaribus eſt deprauatum.

Quid facitis. Hæc ex ea oratione ſumpta ſunt: quæ homerus artificioſiſſimam ulyſſi attribuit.

Concitat dimittere. ut dimitteatis in ſoluta oratione diceretur. Captam troiam. non quæ reuera capta eſſet. Sed q̄ in eo erat: ut facile capi poſſet. Nam apud homerum colligit ulyſſes futurū eſſe: ut Troia decimo anno: quo uolebant recedere: omnino capiatur. In quæ. ad quæ. Dolor ipſe diſertum. Ex arte eloquentiam ſuam ulyſſes in dolorem refert: quo arrogantiam uite: & magis ſibi græcos conciliet: quorum dedecore ſe maximo affectum fuiſſe dolore ait. Profuga de claſſe. ad fugiendum parata. Conuocat atrides. agamænon. Hoc quoq; de Homero eſt ſumptum. Telamoniades. Aiæx Telamonis filius.

Inceſſere. prouocare. Dictis. conuocatis: ut in ſecundo iliados libro patet.

Quid uel domū fertis decimo niſi dedecus anno? Talibus atq; aliis: in quæ dolor ipſe diſertum fecerat: auerſos profuga de claſſe reduxi. Conuocat atrides ſocios terrore pauentes. Nec Telamoniades etiam nunc hiſcere quicquā audet: & auſus erat reges inceſſere dictis

Mittor & ad matrem: quæ nō hortanda: ſed aſtu decipienda fuit: quo ſi telamonius iſſet: Orba ſuis eſſent etiam nunc linthea uentis. Mittor & iliacas audax orator ad arces: Viſaq; & intrata eſt altæ mihi curia troiæ: Plenaq; adhuc erat illa uiris. interritus egi: Quam mihi mandarāt cōmunis græcia cauſam: Accuſoq; parin: prædamq; helenæque repoſco: Et moueo priamū: priamoque antenora iunctū. At paris & fratres & qui rapuerunt: ſub illo Vix tenuere manus (ſcis hæc menelæ) nefandas. Primaque lux noſtri tecum fuit illa pericli. Longa referre mora eſt: quæ conſilioque manuq; Vtiliter feci ſpatioſi tempore belli. Poſt acies primas urbis ſe mœnibus hoſtes Continuere diu: nec aperti copia martis Villa fuit. decimo demum pugnauiſſus anno: Quid facis interea: qui niſi prælia noſtri? Quis tuus uſus erat? nam ſi mea facta requiriſ: Hoſtibus inſidior. foſſas munimine cingo. Conſolor ſocios: ut longi rædia belli Menteferant placida. doceo quo ſumus alendi Armandiq; modo. mittor quo poſſet uſus. Ecce iouis monitu deceptus imagine ſomni Rex iubet inceſſe curam dimittere belli. Ille poteſt auctore ſuam defendere uocem. Non ſinat hoc aiæx: delendaq; pergama poſcat. Quodque p̄ pugnet. cur nō remoratur ituros? Cur nō arma capit? det q̄ uaga turba ſequatur. Non erat hoc nimium nunq; niſi magna loquēti. Quid? q; & ipſe fugit? uidi: puduitq; uidere. Cum tu terga daret: inhoneſtaque uela pararet. Nec mora. quid facitis? quæ uos dementia dixi. Concitat o ſocci captam dimittere troiam? Quid uel domū fertis decimo niſi dedecus anno? Talibus atq; aliis: in quæ dolor ipſe diſertum fecerat: auerſos profuga de claſſe reduxi. Conuocat atrides ſocios terrore pauentes. Nec Telamoniades etiam nunc hiſcere quicquā Audet: & auſus erat reges inceſſere dictis

Thersites quo nemo deformior. nemo lingua pteruor in græcorum exercitu fuisse ab Homero scribitur: cum Agaménone quoque cōiitiis incessisset ab Vlysse sceptro grauiter fuit percussus. Refundo. i. animos eorum remitto. Reparo. Restituo. Quis in quibusdam exemplaribus reposco legatur. Tempore ab hoc. eleganter colligit Vlysses: quæcūque aiæ fortiter fecit: posteaque eum cum aliis a fuga reuocauit: sibi esse ascribenda. Est aliquid modeste iocatur Vlysses. Innuit autem pulchrum ac gloriosum esse a præstanti uiro socium eligi. Nam Diomedes unum ex oibus græcorum optimatibus Vlyssidem socium delegit ad speculandum troianorum castra iturus: ut apte in de

Thersites etiam: per me haud impune pteruus.
 Erigor: & trepidos ciues exhortor in hostes:
 Amissamque mea uirtutem uoce refundo.
 Tempore ab hoc quodcunq; potest fecisse uideri
 Fortiter iste: meum est: qui dantem terga retraxi.
 Denique de danais quis te laudatue petitue?
 At sua tydides mecum comunicat acta.
 Me probat: & socio semper confidit ulysse.
 Est aliquid de tot graiorum milibus unum
 A diomede legi. nec me fors ire iubebat.
 Sed tamen & spreto noctisque hostisque periculo
 Ausum eadem: quæ nos: phrygia de gente dolona
 Interimo: non ante tamen: quæ cuncta coegi
 Prodere: & edidici quid perfida troia pararet.
 Omnia cognoram: nec quid specularer habebam:
 Et iam promissa poteram cum laude reuerti.
 Haud contentus eo petii tentoria Rhesi:
 Inque suis ipsum castris comitesque peremi:
 Atque ita captiuo uictor uotisque potitus
 Ingredior curru letos imitante triumphos.
 Cuius æquos precium pro nocte poposcerat hostis:
 Arma negare mihi: fueritque benignior aiæ.
 Quid lycii referam sarpedonis agmina ferro
 Deuastata meo: cum multo sanguine fudi
 Coeranon iphitiden alastoraque chromiūque
 Alcandrumque Haliumque Noemona prythanique:
 Exitioque dedi cum pheridamante thoona
 Et charopem: fatisque immitibus ennomon actum:
 Quæque mihi celebres nostra sub mœnibus urbis
 Procubere manu. sunt & mihi uulnera ciues
 Ipso pulchra loco: nec uanis credite uerbis.
 Aspicite en (uestemque manu diduxit) & hæc sunt
 Pectora semper aut uestris exercita rebus.
 At nihil impendit per tot telamonius annos
 Sanguinis in socios: & habet sine uulnere corpus.
 Quid tamen hoc refert: si se pro classe pelasga
 Arma tulisse refert contra troasque iouemque?
 Confiteorque tulit. neque enim benefacta maligne
 Detractare meum est. modo ne communia solus
 Occupet: atque aliquem uobis quoque reddat honorem.

cimo scribit home. Nec me fors ire iubebat. Significat se sponte socium Diomedi iuisse ad speculandum quid hostes in castris agerent: qua nocte & dolone: quæ & ipse ad græcorum castra speculator ueniebat interemerunt: & Rhesium Thraciæ regem quæ auxilium Troianis tulerat: una cum comitibus interfecerunt: ac equos candidos in sua castra priusquam quæ pabulorum troiæ gustaret abduxerunt: ut ex Homericis Vergilianisque carmine notissimum est. Ausum eadem quæ nos. Nam & ipse speculator ad castra græcorum fuerat missus. Perfida troia. Perfidi troiani. Est. n. metonymia. Nam cōtinens pro cōtento positum est. Specularer. explorare. ingerem. Cuius equos precium. Dolon noctu ad speculandum quod hostes agerent: missus equos achillis sibi pro mercede dari: si troiani uincerent depoposcit. Est autem ordo. Arma mihi eius uiri negare: cuius equos hostis dolon pro nocturna speculatione poposcerat. Illa uero ironia Vlysses arma Achillis & Aiæ negare & sibi ad iudicanda esse ostendit. Benignior. beneficentior. gratior. irōicos autem hæc quoque dicitur. Quid lycii referam sarpedonis. sarpedon filius fuit iouis ex Europa ac Minois frater. Hic cum rex esset lyciæ troianisque faueret: multis ex eius sociis ab ulysse caesis a Patroclo tandem fuit interfectus. Coeranon iphitiden. iphiti filium. fere autem eos quoque hoc loco ab ulysse enumerant: & sarpedonis socios fuisse & ab ulysse interfectos in iliados. v. scribit home. εὐθεὺς Ἰεκοίρανον εἶλεν ἀλαστοράτη χρομίου τε: ἀλκὰν Δρονοδάλιον τε νοηδῶνα τε πρυθάνην τε. Vestemque manu diduxit. Remouit a pectore. Diuisit. hoc autem ex poetæ persona est dictum. Quid tamen hoc refert. ac si diceret nihil. Confutat enim ulysses id quod iactauerat Aiæ se solum faces troianorum a græcorum classe repulisse. Nam alii quoque inquit in primisque Patroclus armis Achillis indutus restitit hostibus naues nostras incendere uolentibus. Iouemque. Iupiter namque hec troianisque fauebat. Neque enim benefacta maligne. Ex arte ulysses quæ aduersario honeste negare non potest ita concedit: ut cum aliis tamen ea esse communia asseueret. Maligne detractare. cum quadam malignitate & uituperatione detrahere. Modo ne communia solus. Dummodo inquit Aiæ ea quæ communia ipsi uobiscum sunt: sibi soli non arroget. Qua quidem oratione ulysses & aiacem in inuidiam adducit & sibi principum græcorum beneuolentiam conciliat.

Repulit actorides. Patroclus actoris nepos: q armis Achillis indutus ab Hectore tandē fuit interfectus. Cū
 .n. Achilles agamēnoni iratus in aciem aduersus hostes descendere nollet: ꝑcibus amicorꝝ cōcessit Patroclo:
 ut suis armis indutus troianorꝝ impetū retardaret. Troas cū defensore. Hectore. troianorꝝ nāqꝫ defensor fuit
 Hector. Ausum etiā hectoreis. Ajax ut narrat homerus: cum hectore singulari certamine pugnavit: cū id ei
 sorte contigisset. Quae ex pugna uterqꝫ sine uulnere discessit ab altero ꝑncipios donatus muneribus. hector qꝫ
 dem Baltheo: quo ligatus circum Ilii mœnia fuit tractus. Ajax uero gladio: in quē incumbens seipm interfe-
 cit. Regis. agamēnonis. Ducis. Menelai. Et
 platus munere sortis. Colligit Vlysses nō uirtute
 sed sorte aiacem cū hector cōtendisse. Cū. n. no
 uem: ut diximus: se pugnaturus cum hectore ꝑfi-
 terentur: cōsilio Nestoris factum est ut sorte qꝫ
 suā in galeam deiceret: ac cuius prima ed-icta so-
 retis in certamē cū hectore descenderet. Et pla-
 tus. antepositus aliis nulla re alia q̄ sorte. Sed ta-
 men euentus. Cū quadam illusionē insultat aia-
 ci Vlysses: qui tactauerat se solū cum hectore
 singulari certamine cōgredi ausum fuisse. For-
 tissime. Ironicos est dictū. Qui tibi uideris for-
 tissimus: cū nō sis. Me miserę. Hæc lachrymās
 uidetur pronunciaſſe Vlysses. Quāto dolore.
 Cum ꝑꝑositio subaudiatur: ut cū quanto do-
 lore intelligatur. Graium murus. græcorꝫ ꝑꝑo-
 pugnaculū. Est autem metaphora: qua maxime
 achilles cōmendatur. Referrem. reportarē cor-
 pus humo sublātū. Hoc aut factō se maxime di-
 gnum achillis armis Vlysses ostēdit. His hume-
 ris. Indicās humeros suos hæc dicit Vlysses. Est
 autem pulchra anadiplosis: qua manifeste & ab
 aiace obiecta diluit & se aptum esse ad ea geren-
 da arma ostendit. Laboro. exopto. studeo. eni-
 tor. Sensurus. cogniturus. intellecturus. Vros
 honores. Cælaturam armorꝫ sūmo cum hono-
 rē mihi a uobis adiudicatorū. Scilicet idcirco. Iro-
 nia qua aiacem in contemptum Vlysses adducit.
 Cæcula mater: Thetis: quæ cum hector patro-
 clo interfecto armis achillis foret ꝑtitus: rogauit
 uulcanum: ut filio suo scutum galeam tibialia ac
 thoracem decētia fabricaret. Ille uero: cum alias
 tum scutum ea arte expoliuit: ut in eo cælum. cū
 quatuor elementis spectaretur. Eorꝫ autem arti-
 ficium nō intellectum iri ab aiace Vlysses ait: cū
 & ingenio careat & omni doctrina. Sine ꝑ. in-
 genioꝫ. Cælamina. Cælaturam & sculpturam.
 Oceanum & terras. cælaturam clypei describit
 Qui. ab homero sumptam Pleiades Hyadesqꝫ.
 Sic Homerus. πλῆλια Δασ θυα Δασ τε τοτε
 Δευοδωρω ποιοσ. Immunemqꝫ æquoris ar-
 ctōn. arctos minor est ursa: ut superius quoqꝫ di-
 ximus: quæ currus quoqꝫ ut home. scrib. cogno-
 minatur. σφκτορον ην και δααξαν εωικ λη-
 σιν και λεουδιν. Id est Vrsamqꝫ quam & currum cognomento uoca nt. Solum autem ex omnibus hoc sidus
 nunqꝫ occidit: ac idcirco ab home. quoqꝫ æquoris exꝑs dicit esse. ομη Δαα. ποσ εγλωε τρωδωωκε αβοιο.
 Id est: Hæc autem Sola exꝑs lauacrorum oceani. Diuersasqꝫ ur. In scuto achillis duæ diuersæ urbes a uulcāo:
 ut narrat home. cælata fuerunt: quarum altera pace frui. altera bello & obsidione ꝑmi uidetur. Nam in altera
 nuptiæ atqꝫ coniuia celebrantur: iudiciaqꝫ exerceantur. alteram duo exercitus & quidē inter se dissidentes ob-
 sidere uidentur. Quid. quod me duri. Sic ab aiace sibi obiecta refutat Vlysses ut illum in odium contemp-
 tumqꝫ adducat. Nam obiecta sibi esse cum achille cōmunia ostendit. Ego sum ma. il. Ego citius q̄ achilles ab
 bellum ueni. Cum tanto uiro. Quantus ulysses fuit.

Repulit actorides sub imagine tutus achillis
 Troas ab arsuris cum defensore carinis.
 Ausum etiam hectoreis solum concurrere telis
 Se putat oblitus regisqꝫ ducisqꝫ meiqꝫ:
 Nonus in officio: & ꝑꝑatus munere sortis.
 Sed tamen euentus uestræ fortissime pugne
 Quis fuit: hector ab it uiolatus uulnere nullo.
 Memiserum: quāto cogor meminisse dolore
 Temporis illius: quo graium murus achilles
 Procubuit: nec me lachrymę luctusqꝫ timorqꝫ
 Tardarunt: quin corpus humo sublime referrem
 His hūeris. his inqꝫ humeris ego corpus achillis
 Et simul arma tuli: quæ nunc quoqꝫ ferre laboro.
 Sunt mihi quæ ualeant in talia pondera uires.
 Est animus certe uestros sensurus honores.
 Scilicet idcirco ꝑꝑo nato cæcula mater
 Ambitiosa suo fuit: ut cælestia dona
 Artis opus tantæ rudis & sine ꝑectore miles
 Indueret: neqꝫ enim clypei cælamina nouit.
 Oceanum & terras: cumqꝫ alto sidera cælo
 Pleiades hyadesqꝫ immunemqꝫ æquoris arctōn:
 Diuersasqꝫ urbes: nitidumqꝫ orionis ensem.
 Postulat: ut capiat quæ non intelligit arma.
 Quid: qꝫ me durifugientem munera belli
 Arguit incepto serum accessisse labori?
 Nec se magnanimo maledicere sentit achilli.
 Si simulasse uocas crimen: simulauimus ambo.
 Si mora ꝑ culpa est: ego sum maturior illo.
 Me ꝑia detinuit coniunx. ꝑia mater achillem.
 Primaqꝫ sunt illi data tempora. cetera uobis.
 Haud timeo: si iam nequeam defendere crimen
 Cum tanto cōmune uiro. deꝑrensus ulyssis
 Ingenio tamen est ille. at non aiacis ulysses.

Ne ue in me stolidæ. Aiace in contemptum adducit: quanta sit stulticia: ut ea dixerit quæ in iudicium pudore recidere possint. nam si inquit mihi turpe est accusasse palamedem: turpe itidem uobis est eum dånasse. Hæc. n. duo se inuicem cõfirmant ac sub eandem rõnem cadunt. Vt Ci. tradit. An falso palamede. Hoc enthymemate ostendit ulysses nõ minus principibus græcis turpe fuisse palamede damnare quã sibi accusare. Est autem *ὄν τ' ἴσθ' οὐ* quo maxime enthymemata exornant. Sed neq. Naupliades. Palamedes nauplii filius. Se autem ulysses ita purgat: ut ostendat palamede in manifesta pditione fuisse dephensum: id quod principibus quoq. græcis gratum

esse sciebat: ne innocentem dånasse inique uideretur. Precio. Auro: quod in tentorio palamedis fuit dephensum: cum illuc opa Vlyssis foret importatum. Nec pœantiaden. Quæ de philocteta sibi sunt obiecta refellit Vlysses. Ac se cõsensu principum in lemno insula illum reliquisse ait. Esse reus merui. Debeo accusari. Cõsensistis enim ut illum in lemno relinqueret curandum. Feros dolotes. acerbos cruciatu. Quem quoniã uates. In fati erat Troiã sine herculis sagittis quæ philoctetæ traditæ fuerant: Capi nõ posse. Idcircoq. oportebat philoctete cum sagittis ipsis bello troiano interesse. Meleius telamonius ibit. pulchra ironia: qua aiace deridet Vlysses: ut inerem atq. ingenio eloquentiaq. carentem. Eloquioq. Eloquentia qua profus caret. Aliq. arte. aliqua fraude: cum tardus sit: & hebes. Hæc namque omnia ironice dicuntur. Ante retro Simois fluet. ante regem natura mutabitur: quod uobis aiacis ingenium prodesse possit. Et sine frõdibus. arboribus. a parte namque totum intelligimus. Achæia. Gracia. Meo pectore. mea prudentia. Solertia. Ingenii acumen. Sis licet infestus. apostrophe ad philoctete: quod significat se ulysses eloquentia sua multum græcorum rebus prodesse posse. ac se philoctete quilibet sibi iratum placaturum ac secum ad troianum bellum adducturum pollicetur. Sociis. græcis. Regique. agamœoni. Meumque de uoueat sine fine caput. hoc est. Quauis assidue mihi mala impreceris: atque ea omnia facias: quæ solent a capitalibus inimicis fieri & optari: te in eloquentia mea placabo. Te tamen aggrediar. Urbis & oratione. hoc est alloquar. Tãque tuis potiar sagittis. Sic in parte mea tuas sagittas habeo: ut habui & helenum uatem egregium & palladium quod nisi hostibus abstulisset: troia nunquam capi potuisset. Ex antea autem ulysses ea repetit merita: quæ exercitui græcorum gratissima fuerunt.

Ne ue in me stolidæ conuitia fundere lingue.
Admiremur eum: uobis quoq. digna pudore
Obiicit. an falso palamedem crimine turpe est
Accusasse mihi: uobis dånasse decorum?
Sed neq. naupliades facinus defendere tantum:
Tãque patens ualuit: nec uos audistis in illo
Crimina. uidistis: precioq. obiecta patebant.
Nec pœantiaden q. habet uulcania lemnos:
Essereus merui: crimen defendite uestrum.
Consensistis enim nec me sua fuisse negabo:
Vt se subtraheret belliq. uisq. labori:
Temptaretque feros requie lenire dolores.
Paruit: & uiuit. non hæc sententia tantum est
Fida: sed & felix cum sit: facit esse fidelem:

Quæ quoniã uates delenda ad p. gama poscunt:
Ne mandate mihi. melius telamonius ibit:
Eloquioque uirum morbis iraque furentem
Molliet: aut aliqua preducat callidus arte.

Anteretro simois fluet: & sine frondibus idem
Stabit: & auxilium promittet achæia troiæ:
Quam cessante meo pro uestris pectore rebus
Aiace stolidi danais solertia profuit.

Sis licet infestus sociis: regique mihi que
Dure philoctete. licet exereret: meumque
Deuoueat sine fine caput: cupiasq. dolenti
Me tibi forte dari: nostrumque haurire cruorem:

Te tamen aggrediar: mecumque reducere nitar.
Vtq. tui mihi: sic fiat tibi copia nostrum.
Tamque tuis potiar (faueat fortuna) sagittis:
Quam sum dardanio: quem cepi: uate potitus.

Quam responsa deum: troiãnaq. fata retexi.
Quam rapui phrygiæ signum penetrale miueruæ
Hostibus e mediis. & se mihi comparat aiax.
Nempe capi troiam prohibebant fata sine illo.

Fortis ubi est aiax: ubi sunt ingentia magni
Troiam non posse quod in ea palladium ipsum seruarietur.
seruit illa & copula. Nempe capi troiam. artificiose in commemorauione palladii ablati imoratur Vlysses: cum sine illo Troia capi non posset: nec sine maximo periculo troianis auferri. Per excubias. per uigilias & custodias hostium. Ex arte autem exaggerat hoc factum Vlysses: ut ostendat se auctorem fuisse Troia capiti da. Sua ede. Suo tẽplo. Leua. Manu sinistra. | Tauroq. tergora septẽ. hoc est scutum septẽ coriis bonũ tectũ.

Et se mihi comparat aiax. affectui & indignationi

esse sciebat: ne innocentem dånasse inique uideretur. Precio. Auro: quod in tentorio palamedis fuit dephensum: cum illuc opa Vlyssis foret importatum. Nec pœantiaden. Quæ de philocteta sibi sunt obiecta refellit Vlysses. Ac se cõsensu principum in lemno insula illum reliquisse ait. Esse reus merui. Debeo accusari. Cõsensistis enim ut illum in lemno relinqueret curandum. Feros dolotes. acerbos cruciatu. Quem quoniã uates. In fati erat Troiã sine herculis sagittis quæ philoctetæ traditæ fuerant: Capi nõ posse. Idcircoq. oportebat philoctete cum sagittis ipsis bello troiano interesse. Meleius telamonius ibit. pulchra ironia: qua aiace deridet Vlysses: ut inerem atq. ingenio eloquentiaq. carentem. Eloquioq. Eloquentia qua profus caret. Aliq. arte. aliqua fraude: cum tardus sit: & hebes. Hæc namque omnia ironice dicuntur. Ante retro Simois fluet. ante regem natura mutabitur: quod uobis aiacis ingenium prodesse possit. Et sine frõdibus. arboribus. a parte namque totum intelligimus. Achæia. Gracia. Meo pectore. mea prudentia. Solertia. Ingenii acumen. Sis licet infestus. apostrophe ad philoctete: quod significat se ulysses eloquentia sua multum græcorum rebus prodesse posse. ac se philoctete quilibet sibi iratum placaturum ac secum ad troianum bellum adducturum pollicetur. Sociis. græcis. Regique. agamœoni. Meumque de uoueat sine fine caput. hoc est. Quauis assidue mihi mala impreceris: atque ea omnia facias: quæ solent a capitalibus inimicis fieri & optari: te in eloquentia mea placabo. Te tamen aggrediar. Urbis & oratione. hoc est alloquar. Tãque tuis potiar sagittis. Sic in parte mea tuas sagittas habeo: ut habui & helenum uatem egregium & palladium quod nisi hostibus abstulisset: troia nunquam capi potuisset. Ex antea autem ulysses ea repetit merita: quæ exercitui græcorum gratissima fuerunt.

Faueat fertia. Dummodo subintelligatur. Dardanio uate. Periphrasis est Heleni uatis egregii. Nam helenus Priami fuit filius: uaticinandi arte insignis: ut ex carmine quoque Vergiliano est notum: Qui ab ulyssẽ captus omnia troianorum fata reuelare coactus est. Retexi. Aperui. Signum penetrale phrygiæ Mineruæ. Palladium: quod ulysses una cum Diomede Cæsis summæ custodibus arcis rapuit: cui oraculum esset capi Et se mihi comparat aiax. affectui & indignationi

seruit illa & copula. Nempe capi troiam. artificiose in commemorauione palladii ablati imoratur Vlysses: cum sine illo Troia capi non posset: nec sine maximo periculo troianis auferri. Per excubias. per uigilias & custodias hostium. Ex arte autem exaggerat hoc factum Vlysses: ut ostendat se auctorem fuisse Troia capiti da. Sua ede. Suo tẽplo. Leua. Manu sinistra. | Tauroq. tergora septẽ. hoc est scutum septẽ coriis bonũ tectũ.

nu palladium: quod troianis abstulerat ulysses indicauit. Mota manus pcerum est. Commota & puaasa fuit principū græcorū multitudo ulyssis orōne. Et qd facundiat posset. Tūc patuit. Tunc inqt manifestū fuit quā tum eloquētia ualeat in animis hoīum flectendis. Tulit. habuit. græci nāq Achillis fortissimi uiri arma uyl si potius ob facundiam q̄ fortitudinē adiudicauerunt. Inuictūq̄ uix uicit dolor. Stulte dictū eē uidetur. Quo nāq̄ modo eū dolor uincat quinci nō pōt: Sed aut ante: aut aliq̄ est subaudiendū: ut intelligamus: aliq̄ ante ue inuictum aiacē a dolore & indignatiōe fuisse supatum. Et meus hic certe est. Illa & copula maxima signifi

Tunc patuit: fortisq̄ uiri tulit arma disertus.
 Hectora qui solus: qui ferrumq̄ ignemq̄ iouēq̄
 Sustinuit totiens: unam non sustinet iram.
 Inuictumq̄ uirum uicit dolor. arripit ensem:
 Et meus hic certe ē. an & hūc sibi poscit ulysses?
 Hoc ait utendum est in me mihi: quique cruore
 Sepe phrygū maduit: domini nunc cede made-
 Ne quisq̄ aiacem possit supare: nisi aiax. (bit:
 Dixit: & in pectus tum demum uulnera passum
 Qua patuit ferro: letalem condidit ensem.
 Nec ualere manus infixum educere ferrum:
 Expulit ipse cruor. rubefacta sanguine tellus
 Purpureum uiridi genuit de cespite florem:
 Qui prius oebalio fuerat de uulnere natus.
 Littera cōmunis mediis pueroq̄ uiroq̄
 Inscripta est foliis. hęc nominis. illa querele.
 Victor ad hypsipyles patriam clariq̄ thoantis:
 Et ueterum terras infames cede uirorum
 Vela dat: ut referat tiryntia tela sagittas:
 Que postq̄ ad graios domino comitāte reuexit:
 Imposita est sero tandem manus ultima bello.
 Troia simul priamusq̄ cadunt. priameia cōiunx
 Perdidit infelix hominis post omnia formam:
 Externasq̄ nouo latratu terruit auras.
 Lōgus in angustum qua clauditur hellepontus.
 Ilion ardebat: neq̄ adhuc confederat ignis:
 Exiguūmq̄ senis priami iouis ara cruorem
 Combiberat: tractisq̄ comis antistita phœbi
 Non profecturas tendebat ad æthera palmas.
 Dardanidas matres patriorum signa deorum:
 Dum licet amplexas: succensaq̄ templa tenētes
 Inuidiosa trahunt uictores præmia graii.

re de illis cum ad bella aduersus thraces gerenda pfecti eēt interficiendis: cū primū rediissent: uxores confis-
 lium inierunt. Q̄ qdem cū reliquæ effecissent: sola hypsipyle thoanti patri pepcit. Tiryntia tela. Sagittæ
 herculis est expositio. Domino. Philoctetæ cui moriens hercules donauerat sagittas. Manus ultima. Finis.
 Externas auras. Externum aerē. nam hecuba in thracia in canem fuit trāsformata. Lōgus. Hellepōtus. ma-
 re est hellepontus angustū ac longū Asiam ab Europa disternās. Dicitur est aut hellepōtus ab helle phri-
 xi sorore: quæ in illo submersa est. Qua clauditur in angustū. Vbi cogitur in angustum & strictum. Angusta
 tur aut maxime hellepontus illic ubi olim fuerunt Sestos & Abydos. Ad hellepōtum aut usq̄ Troas ubi fu-
 it ilium: p̄nditur. Cōfederat. Cessauerat. extinctus erat. Iouis ara. Ad quā priamus ipse fuerat interfectus.

cat indignatione Aiacē fuisse uexatum. Tū de-
 mum. Tunc solū. Qua patuit. Quatenus pa-
 tuit & cessit ferro. Educere. extraher. De cœba
 lio uulnere. De sanguine hyacinthi cœbalii: qui
 ut in decimo narrauit poeta: in flore purpure
 um ab Apolline amatore fuit cōuersus. Littera
 cōmunis. In foliis inqt illius floris in quē aiax fu-
 it cōuersus: littera cōmunis est & hyacinthi pue-
 ri querelis & nomini aiacis. Nā in illo flore ut in-
 decimo quoq̄ diximus: inscriptæ uident hęc duæ
 litteræ græcæ. α. quæ in diphthongū coagmēta-
 tæ & quærimoniæ sunt indices: & in hoc nomie
 α. α. primæ. hinc aut illud quoq̄ apte colligitur
 eos magnope decipi q̄ putant hya in decimo ef-
 se legendū easq̄ litteras in flore inscriptas. Hęc
 nois. Aiacis. Illa querelæ. Hyacinthi q̄ gemēs
 ac clamans α. α. extinctus est. Victor ad hypsi-
 pyles. Hecubæ in canem metamorphosin apte
 cū superioribus cōnectit poeta. Nam ulysses post
 adeptā armoz achillis uictoriā in lēnum ad phi-
 locteten cū herculis sagittis adducēdū missus fu-
 it. Quo aduecto ac troia tandē incensa cū græ-
 ci classem i Thraciā appulissent: Polyxenā Pri-
 ami atq̄ Hecubæ filiam māibus achillis eam po-
 scentibus imolarūt: cuius corpus lotura cū ad lit-
 tus Hecuba accessisset: forte Polydori filii a Poly-
 mestore Thraciæ rege interempti cadauer ibi cō-
 spicata. Uicisti tantum scelus decreuit. Nā Pri-
 mus Polymestori tanq̄ amico belli euentū igno-
 rans cū multis pecuniis Polydorū natu minimū
 filioz cōmendarat: ut siqd urbi accideret: suoz
 aliquis supesset. Hecuba igitur accersitū ad se po-
 lyrestora sub spe thesauri indicādi. Vna cū aliis
 mulieribus captiuis excæcauit. Quare cū thra-
 ces ipsam lapidibus insectarentur: in illos latraē
 cœpit: uoluntate deoz in canē cōuersa. Victor.
 Ulysses i certamine armoz achillis uictor. Ve-
 la dat. nauigat. Ad hypsipyles patriam. piphra-
 sis est lēni insulæ. nam Hypsipyle filia Thoantis
 Lēnoz regis in lēno regnauit. Et uetoz terras
 infames. Lēniæ mulieres cū uenerem in adulterio
 dephensam. cum Marte cōtēnerent: in se deæ
 iram cōcitarunt. nam uenus hircino odore illis
 immisso effecit: ut a maritis spernerentur. Qua

Ajax in
hyacintum.

Poly-
xena

Hecuba
in canem.

Poly-
xena
in canem

Vt carmine quoque Vergiliano est notum. Exiguam cruorem. In senibus patrum esse sanguinis physici aiunt. Antistita. Cassandra Phœbi sacerdos. Signa. statuas. Simulacra. Tenentes. colentes. Inuidiosa p̄mia. Prædā inuidiæ plenam. Mittitur astyanax illis. Astyanax Hectoris ex Andromache fuit filius sic dictus: quod urbi uideretur impaturus. Nā αἶψα urbs. αὐαξ̄ rex interpretatur. Is ab Vlyssæ post troiæ direptionem ex altissima turri fuit præcipitatus. Tenentē. defendentē. Carbasā mota sonant. Vela a uentis cōmota strepūt. Ventis. uentorum cōmoditate. Troia uale. ordo est. Troades & mulieres troianæ clamāt. Troia uale. Rapimur & ut abdu-

rimur. Prestantē tumulos. Amplectentē filiorum sepulchra hecubā. Dulichia traxere manus. Vlysses. Nā hecuba illi sorte optigerat. Haufit. accepit. Hectoris in tumulo. Anadiplosis ad miserationem accōmodata. Canū de uertice erinē. Recisum subaudiamus. Inferias inopes. Sacrificia inopā & pauperiorum. Est ubi troia fuit. Thracia ē regiōe troadis esse ait. Cōtraria ex aduerso atq; e regiōe posita. Bistonis uiris. Thracibus. Nam Bistonia urbs est thraciæ a Bistone martis & Calliroes filio cognominata. unde & bistonēs & bistonii thraces dicuntur. thracia aut helleponto a phrygia separatur. Polymestoris illic. Polymestor rex fuit thraciæ auaricia & Polydori cæde famosissimus. Hæc aut de eurypidis hecuba ab Ouidio sumpta esse uidentur. Cōsiliū sapiens. acclamatō est: qua Priami prudentia cōmēdatur. Tritamē. prouocationem. Iugulo. In iugulū. Exanimē. mortuum. Cadauer aut Polydori in mare iecit Polymestor.

Polydori cædes

Sui alumni. Polydori quem a patre alendū nutriendūque susceperat. Quo petiit agamennona. Quo tpe ob brisceidem raptā in agamennonem strinxit ensem Achilles: in primo iliados narrat Homerus. Religarat. Religari iusserat. Referebat. Repræsentabat. præ se ferebat. Petiit. aggressus est. Inuasit. Immemoresque mei. Achilles umbra græcos ingratiūdinis accusat. Obruta. Sepulta. Ne facite. ne sitis in me ingrati. Vtq; meum non sit sine honore sepulchrū. hoc est. Vt meum honoretur sepulchrum. Mactata polyxena. Imolata. Polyxena uero quæ multorum hospita interpretatur: filia fuit priami ex hecuba: quā achilles & uiuus amauit & mortuus sibi imolari efflagitauit. Parentibus. obedientibus. Immitti umbræ. Crudeli: quæ sibi uirginē imolari uolebat. Ad tumulū. ad sepulchrū achillis: quod in sigeo promontorio erat. Diro busto: Sepulchro. crudelium & diorum manium quæ sibi uirginem imolari iubebant. Quæ memor ipsa sui. Sux generositatis. Postq̄ crudelibus aris admota est. Postq̄ crudeliter ad aras fuit adducta. est. n. hypallage. Fera sacra. Crudelia utpote quibus ipsa interficiebatur. Neoptolemum. Pyrrhum Achillis ex Deadamia filium: quæ neoptolemus fuit appellatus quod iuuenis admodū ad bellum troianum est profectus. ueros namq; iuuenis nouusque πρῶτος αἰὼς qui frequentius πρῶτος αἰὼς dicitur bellum interpretatur. Pyrrhus autem a ruffis capillis fuit cognominatus. πρῶτος namq; græci ruffum appellant. Ferrū. Ensem: quo ipsa erat iugulanda. Vtere iandu-

Polyxena immolatio,

Mittitur astyanax illis de turribus: unde Pugnantem pro se: pro auitaque regna tuentem Sepe uidere patrem mōstratum a matre solebat. Iamq; uiam suadet boreas: flatuq; secundo Carbasā mota sonant. iubet uti nauita uentis. Troia uale. rapimur clamant. dant oscula terræ Troades: & patriæ fumantia tecta relinquunt. Vltima conscendit classē (miserabile uisu) In mediis hecubæ natorum inuenta sepulchris: Prestantem tumulos atq; ossibus oscula dantem Dulichia traxere manus. tamen unius hausit: Inq; sinu crineres secum tulit hectoris haustos: Hectoris in tumulo canum de uertice crinem; Inferias inopes crinem lachrymasq; reliquit. Est ubi troia fuit: phrygiæ contraria tellus Bistonis habitata uiris. polymestoris illic Regia diues erat: cui te cōmisit alendum Clā polydor pater: phrygiisq; remouit ab armis. Cōsiliū sapiens: sceleris nisi præmia magnas Adiecisset opes: animi irritamen auari. Vt cecidit fortuna phrygū: capit impius ensem Rex thracum: iuguloq; sui demisit alumni. Et tanq̄ tolli cum corpore crimina possent: Exanimē scopulo subiectas misit in undas. Littore threicio classē religarat atrides: Dum mare pacatum. dum uentus amicior esset. Hic subito quātus: cum uiueret: esse solebat: Exit humo late rupta: similisque minanti Temporis illius uultum referebat achilles: Quo ferus iniusto petiit agamennona ferro. Immemoresq; mei disceditis inquit achiui: Obrutaq; est mecum uirtutis gratia nostræ? Ne facite: utq; meū nō sit sine honore sepulchrū: Placet achilleos mactata polyxena manes. Dixit. & immitti sociis parentibus umbræ Rapta sinu matris: quā iam prope sola fouebat. Fortis & infelix & plusq; scemina uirgo Ducitur ad tumulum: diroq; fit hostia busto: Quæ memor ipsa sui: postq̄ crudelibus aris Admota est: sensitque sibi fera sacra parari:

dum. Quam forti animo Polyxena esset: hinc facile colligitur: quod pyrimum hortatur: ut se cito uelit imolare. Iadudum: Cito. Generoso sanguine. Meo sanguine: quæ sum generosa. generosi uero dicuntur qui a nobilibus maioribus genus ducunt. Nulla mora est. In me subaudiatur. Conde. Cõiuce. Immitte. Iugulũq; simul. Hæc a poeta dici notius est: q̄ ut sit admonendum. Scilicet haud ulli. Nulli certe inquit seruire uellem cum sim polyxena priami regis filia. Scilicet. Certe asseuerantis est adverbium. Haud ulli. nulli. Polyxena. Emphasis est. ac si diceret Priami regis filia Hectorisq; soror. Per talem factum. per meam cædem. Figura

Vtq; neoptolemum stantem ferrũq; tenentem:

Vtq; suo uidit figentem lumina uultu:

Vtere iam dudum generoso sanguine dixit.

Nulla mora est. aut tu iugulo uel pectore telum

Conde meo. iugulumq; simul pectusq; retexit.

Scilicet haud ulli seruire polyxena uellem.

Haud per tale factum numen placabitis ullum:

Mors tantum uellem matrem mea fallere posset.

Mater obest: minuitq; necis mihi gaudia: quãuis

Non mea mors illi: uerum sua uita gemenda est.

Vos modo: ne stygios adeam non libera manes:

Este procul: si iusta peto: tactuq; uiriles

Virgineo remouete manus. acceptior illi

Quisquis is est: quẽ cæde mea placare paratis:

Liber erit sanguis. si quos tamen ultima nostri

Verba mouent oris: priami uos filia regis.

Nunc captiua rogat: genitrici corpus inemptum

Reddite: ne ue auro redimat ius triste sepulchri:

Sed lachrymis. tũc cũ poterat: rediebat & auro.

Dixerat. & populus lachrymas: q̄s illa tenebat:

Non tenet. ipse etiam flens inuitusq; sacerdos

Præbita coniecto rupit præcordia ferro.

Illam super terram defecto poplite labens

Pretulit intrepidus ad fata nouissima uultus.

Tunc quoq; cura fuit: partes uelare regendas:

Cum caderet: castiq; decus seruare pudoris.

Troades excipiunt: deploratosq; recensent

Priamidas: & quid dederit domus una cruoris.

Tecq; gemunt uirgo: tecq; o modo regia coniunx.

Regia dicta parens. asiae florentis imago.

Nunc etiam prædæ mala fors. quã uictor ulysses

Esse suam nolle: nisi q; tamen hec tora partu

Ediderat. dominum matri uix repperit hec tor.

Quæ corpus complexa animæ tam fortis inane:

Quas toriês priæ dederat natisq; uiroq;.

Huic quoq; dat lachrymas. lachrymas i uulnera

Osculaq; ore tegit: consuetaq; pectora plangit.

uere deturpare. Cõereto. Cõagulato. Vertens. Voluens.

loribusq; accommodata. Nata iaces. Repetitiõ lugenti hecubæ: quæ ex tam felicissimo statu in tantam cecide

rata aut oratiõ utitur polyxena: qua tamen si nihil de morte curare uideatur: innuit tamen cæde sua nullum numen iri placatum: eoq; se non esse immolandum. Fallere. latere. Se autem polyxena i matrem piam ostendit: cum de illa sola se dicat esse sollicitam. Hæc uero ex hecuba Euryptidis sumpta esse uidentur. Mater obest. Dolor quo mater afficitur morte mea animũ meũ cruciat. Vos modo ne stygios. rogat Polyxena ne quã uiroꝝ se tangat: ut inuiolata ad inferos descendat. Ne non libera. ut libera moriar. Acceptior. gratior. Quisquis is est. Siue deus. siue herosi. Ignorat. n. polyxena: quem cæde sua sint placaturi. Si quos tamen ultima nostri. Pathetica & affectus plẽa oratio polyxenæ attribuitur: qua nõ amici modo: uerum hostes quoq; lachrymare coguntur. Ius sepulchri. facultatem se peliendi. Tunc cum poterat: redimebat & auro. Quando inq; mater mea poterat. nõ lachrymis solum. sed etiam auro filioꝝ caduera ab hostibus redimebat. Quas illa tenebat. Mirapuellæ cõstantia exprimitur: quæ tam intrepide mortem exciperet. Præbita exhibita. Defecto poplite. Deficientibus genibus. Ad fata nouissima. usq; ad mortem. Tũc quoq; cura fuit. hoc idem & Euryptides scribit: quã curam iulio quosque cæsari fuisse narrat Traquillus: ut togam ad pedes demitteret: quo a coniuratoribus uulneratus honestius caderet. Partes regendas. pudendas. Troades excipiunt. suscipiunt iacentes Polyxenæ caduera. Recensent. recognoscunt. enumerant. Quid cruoris. quantum sanguinis. nã priamida oēs fuerat interfecti. Tecq; gemunt uirgo. apostrophe ad polyxenã atq; hecubam: quæ pauloante Asia regina uocabatur. Deplorat aut illius calamitatem poeta: quã omnes captiua p senectutem aspernabantur. Nunc etiam prædæ mala fors. Sed uel autem talisue coniunctio subaudiatur. ita sensu exigente. nam hecuba pauloante qdem erat regia cõiunx. regia parens. asiae florentis imago. nũc autem est etiam prædæ mala fors: quã omnes aspernabatur. Nisi quod tamen hec tora partu Ediderat. Ratio qua motus Vlysses eam accepit captiuam. Animæ tam fortis inane. Tam constanti anima uacuum. Osculaq; ore tegit. Parua polyxenæ ora. Est. n. ab ore diminutiuum hoc loco osculum. Plangit. percutit. Consueta. plangi & percuti filioꝝ cædibus. Caniciem suam. Caput suum canum. Solebat autem prisca i maximis doloribus caput puluere deturpare. Nata iaces. Repetitiõ lugenti hecubæ: quæ ex tam felicissimo statu in tantam cecide

rar miseriam; maxime conueniens. Tuum pe-
 ctus. Vulnere transfixum subaudiatur. Mea
 uulnera. Meos dolores. Orbator nostri. Qui
 nos liberis orbauit atq; spoliavit. Paridis phœ-
 biq; sagittis. Diuigete nāq; paridis sagittas apol-
 lineat & Homerus & Vergilius scribunt: achil-
 les fuit interfectus. Mi. mihi. In genus hoc. In
 genus nostrum. Vellicatur autem hoc loco Oui-
 dius a scauro apud Senecam: quod nesciat relin-
 quere quod bene cessit. Cum enim inquit Poly-
 xena esset ad ducta tumulo Achillis imolanda:
 Hecuba dixit: Cinis ipse sepulti in genus hoc fa-
 uit. Poterat esse cōtentus. adiecit tumulo quoq;
 sensimus hostem. Neq; hoc contentus adiecit.
 Aea. idē fecunda fui. Aiebat scaurus non mi-
 nus magnam uirtutem esse scire desinere q̄ sci-
 re dicere. Sed hoc oratori magisq; poetæ præce-
 ptum est. Tumulo quoq; sensimus hostem. In
 tumulo & sepulchro existentem. Aeacidæ fec-
 unda fui. Ad achillis uoluptatem multos pepe-
 ri filios. Euentu graui. Exitu pernicioso. Se. fi-
 nita tamē. Stulte hoc dictum esse uidetur. Si eni
 finita sunt pergama: quo modo restant? An de-
 lecta quidem sunt. sed Hecubæ restare uidentur:
 quia hostes perinde in eam sauiunt ac si pgama
 ipsa starent. Sili. mihi. Nam perinde in mes-
 uiunt hostes atq; si finis non esset impositus bel-
 lo. In cursu. in perseverantia. Neq; enim finis
 tur. Modo maxima rerum. ex qua felicitate in-
 quas miseras reciderit stibiliter hecuba cōme-
 morat. Tot generis natisq; potens. hecuba pria-
 mo septem filias & duodecim filios pepisse scri-
 bitur. Ex aliis nāq; mulieribus reliquos ad quin-
 quaginta usq; Priamus suscepit. Nunc trahor.
 Dissolutū ē maxime q̄rimoniis cōueniēs. Leua-
 bas. Diminuebas. Leues ēddebās. Hostilia bu-
 sta. Hostiū sepulchra & manes. Piasiti. Placasti.
 Est autē apostrophe ad polyxenam cōmiseratio-
 nis plena. Quo ferrea resto. ad quem uitā exi-
 tum dura ego ac in me ipsam crudelis referuor?
 Quid ue moror? Expecto. Differtis in longū
 tps pducitis. Viuacem animum. Me uetulam diu
 uiuentem. Nec te mea nata. Rationibus colliz-
 git Hecuba Priamum inter felices numerandū.
 At puto funeribus dotabere. exequiarum ho-
 noribus ornaberis. Est autem Ironia qua signifi-
 cat Hecuba Polyxenā & funeris & sepulturæ ho-
 norē carituram. Haustus. acceptio atq; iniectio
 Terra nāq; mortuis iniiebat. Superest cur
 uiuere tempus. De tot filiis Inq; meis hecuba so-
 lus restat Polydorus polymestori regi cōmēda-
 tus. Sed decipitur Hecuba. Iam enim a polyme-
 store fuerat interfectus. Datus. missus. Isma-
 rio regi. Polymestori Thraciæ regi. nā Ismarus
 Thraciæ mons est. De hoc autem polydoro sic
 & Vergilius in tertio aeneidos scribit. Hūc poly-
 dog; auri quodā cū pondere magno infelix pria-
 mus furtim mandarāt alendū Threicio regi: cū

Canicemq; suam concreto in sanguine uertens:
 Plura quidem: sed & hęc laniato pectore dixit.
 Nata tua (qd enī supest?) dolor ultime matris.
 Nata iaces: uideoq; tuum mea uulnera pectus.
 Et ne perdidierim quenq; sine cæde meorum
 Tu quoq; uulnus habes. at te quia fœmina rebar
 A ferro turam. cecidisti & fœmina ferro.
 Totq; tuos idem fratres. te perdidit idem
 Exitium troiæ nostriq; orbator achilles.
 At postq; cecidit paridis phœbiq; sagittis:
 Nunc certe (dixi) non est metuendus achilles.
 Nūc quoq; mi metuendus erat. cinis ipse sepulti
 In genus hoc scruit. tumulo quoq; sensimus ho-
 Aeacidæ fecunda fui. iacet ilion ingens: (stē.
 Euentuq; graui finita est publica clades.
 Sed finita tamen soli mihi pergama restant:
 In cursuq; meus dolor est. modo maxima rerum
 Tot generis natisq; potens nuribusq; uiroq;
 Nūc trahor exul. inops. tumulis auulsa meorū.
 Penelope munus: quæ me data pensa trahentem
 Matribus ostendens ithacis. hęc hectoris illa est
 Clara parens. hęc est dicee priameia coniunx.
 Postq; tot amissos tu nunc: quæ sola leuabas
 Maternos luctus: hostilia busta piasti.
 Inferias hosti peperit. quo ferrea resto?
 Quid ue moror? quo me seruas ānosa senectus?
 Quo dii crudeles. nisi quo noua funera cernam:
 Viuacem differtis animum: quis posse putaret
 Felicem priamum post diruta pergama dici?
 Felix morte sua est. nec te mea nata peremptam
 Aspicit. & uitam pariter regnumq; relinquit.
 At puto funeribus dotabere regia uirgo?
 Condeturq; tuum monumentis corpus auitus?
 Non hæc est fortuna. domus tibi mūnera matris
 Contingent fletus: peregrinazq; haustus harene.
 Omnia perdidimus. superest cur uiuere tempus
 In breue sustineam: proles gratissima matri:
 Nunc solus quondam: minimus de stirpe uirilia
 Has datus ismaro regi polydorus in oras.
 Quid moror interea crudelia uulnera lymphis
 Abluere? & sparsos immiti sanguine uultus?
 Dixit: & ad litus passū procedit anili
 Albentes lacerata comas. date troades urnam
 Dixerat infelix: liquidas hauriret ut undas.
 Aspicit eiectum polydori in litore corpus:

Factaq; threiciis ingentia uulnera telis.
 Troades exclamant. obmutuit illa dolore.
 Et pariter uocem lachrymasq; introrsus obortas
 Deorat ipse dolor: duroq; simillima saxo
 Torpet: & aduersa figit modo lumina terra.
 Interdum toruos extollit ad æthera uultus.
 Nunc positi spectat uultum. nunc uulnera nati.
 Vulnera præcipue; seq; armat: & instruit ira:
 Qua simul exarsit: tanq; regina maneret:
 Vlscisci statuit: pœnæq; in imagine tota est.
 Utq; furit catulo lactente orbata læna
 Signaq; nacta pedû seqtur quæ nõ uidet hostem:
 Sichecube postq; cum luctu miscuit iram:
 Non oblita animorq; annorum oblita suorum
 Vadit ad artificem dire polymestora cedis:
 Colloquiumq; petit. nam se monstrare relictum
 Velle latens illi: quod nato redderet: aurum.
 Credidit odrysius: prædæq; assuetus amore
 In secreta uenit. tum blando callidus ore:
 Tolle moras hecubæ dixit. da munera nato.
 Omne fore illius quod das. quod & ante dedisti:
 Per superos iuro. spectat truculenta loquentem
 Falsaq; iurantem: tumidaq; exæstuat ira:
 Atq; ita correpto captiuarum agmina matrum
 Inuocat: & digitos in perfida lumina condit.
 Expilatq; genis oculos (facit ira ualentem.)
 Immergitq; manus: scedatq; sanguine fonti
 Nõ lumẽ (neq; enim supest) loca luminis haurit.
 Clade sui thracum gens iritata tyranni
 Troada telorum lapidumq; incessere iactu
 Cœpit. at hæc missum rauco cum murmure saxû
 Moribus insequitur: rictuq; ad uerba parato
 Latrauit conata loqui. locus extat: & ex re
 Nomẽ habet: ueterumq; diu memor illa malorq;
 Tû quoq; sithonios ululauit mœsta per agros.
 Illius troasq; suos hostesq; pelafgos.
 Illius forruna deos quoq; mouerat omnes:
 Sic omnes: ut & ipsa iouis coniunxq; sororq;
 Euentus hecubam meruisse negauerit illos.
 Non uacat auroræ: q̄q; iisdem faueat armis:
 Cladibus & casu troiæq; hecubæq; moueri.
 Cura deam propior luctusq; domesticus angit
 Memnonis amissi: phrygiis quem lutea campis
 Vidit achillea pereuntem cuspide mater.
 Vidit. & ille color: quo matutina rubescunt

iam diffideret armis Dardaniæ: cingique ur-
 urbem obsidione uideret. Ille ut opes fractæ teu-
 crum: & fortuna recessit: Res Agamœnonias ui-
 ctriciaq; arma secutus Fas omne abrumpit. Po-
 lydorum obruncat & auro Vi potitur. quid nõ
 mortalia pectora cogis Auri sacra fames! Et
 sparfos sanguine. Infectos sanguine. Cadauera
 autem antiq; albuebant. Introrsus obortas. in-
 tus natus. Deorat. consumit. Modo. interdû.
 Aduersa terra. In troadæ ubi fuit troia: e regiõ
 thraciæ sita. Toruos uultus. Tristitia efferatos
 Positi. Iacentis. Maneret. Esset. In imaginæ.
 In imaginatione & cogitatione Pœnæ: qua Po-
 lymestorẽ afficere posset. Utq; furit. Sæuit. hac
 autem similitudine ostendit poeta: quantam irã
 indignationeq; cõceperit Hecuba aduersus Po-
 lymestorẽ filii: quem educandum suscepit: inter-
 fectorem. Hostẽ. catuli raptorẽ. Animorum.
 Magnitudis ac præstatiæ ai sui. Nã se nõstra
 re. ait uel simile uerbû: quod eleganter p̄mitti
 tur: est subaudiendum. Latens. occultû. Odry-
 sius. Polymestor Thracius. nam odrysa: ut in su-
 p̄ioribus scripsimus: populi sunt thraciæ & odry-
 sa urbs eorum. Spectat truculenta. Indignata.
 toruum præ se ferens aspectum. nam truculen-
 tus dicitur aspectus: ferox atq; terribilis: quales ta-
 uri sunt. Falsa iurantem. Peierantem. Tumida
 ira. ab effectu quæ tumidos & inflatos homi-
 nes reddit. Correpto. comprehenso Polyme-
 store. In perfida lumina. In perfidi Polymesto-
 ris oculos. Est enim hypallage. Expilat. extra-
 hit. eruit. Facit ira ualentem. parenthesis taci-
 tæ obiectioni occurrẽs. Sanguine fonti. sangui-
 ne nocentis ac scelerati polymestoris. Lumen.
 oculos. Superest. saluum ẽ. Haurit. percutit.
 aperit. Troada: Hecubam troianam. Incesse
 re. Iritare puocare. inuadere. Rauco cû mur-
 mure. Cum uoce canina. Iam. n. i canem fuerat
 cõuersa. Et ex re nomen hêt. nã κυνος σηνιαι
 appellatur. id est canis sepulchrum. est autem in
 Chersoneso thracia iuxta Abydû: ut Strabo re-
 fert. Per sithonios agros. thracios. nam sithõia
 pars est thraciæ. Illius troasque suos. Hæc ad
 cõnectendam memnonis cinerq; in aues cum su-
 periore metamorphosin a poeta inseruntur. Ut
 & ipsa iouis. iuno quæ troianorq; adeo atrox erat
 inimica. Non uacat auroræ. Memnon thionis
 atq; auroræ filius cum in bello troiano ab achil-
 le fuisset interfectus: mater iouẽ rogauit ut aliquo
 eum afficeret honore. Iupiter autem fauillas ro-
 gi ipsius congregatas eiusq; socios in aues com-
 mutauit: quæ memnonides a memnone uocata:
 singulis quibusq; annis ad sepulchrum illius acri-
 ter inter se pugnantibus duci suo parentare uiden-
 tur. Quãquam iisdem faueat armis. propter
 Tithonum maritum: qui Laomedontis fuerat
 filius: ac priami frater. Lutea mater. Aurora ip-
 sa Memnonis mater ruila ac rubicunda.

Polymesto-
 ris exca-
 uatio

Hecuba in ca-
 nem

Memnonis ci-
 neres in
 aues

LIBER

Non sustinuit. Non potuit. Parens. causa cur non sustinuerit spectare. q̄a parens. Omnibus inferior. In soluta oratione omnium infima diceretur. Aureus æther. Splendidum cælum.

Nam mihi sunt parenthesi causam continens cur aurora omnium dearum sit infima. Dies sacrificos. In quibus mihi sit sacrificandum. Ignibus. sacrificiis. Aspicias. Consideres. Quantum tibi fœmina præstem. Quantum tibi prosum: quantum tibi fœmina sim. Noctis confinia seruo. hoc est. Custodio ne nox suos fines transeat. Nisi. n. aurora uigilans esset: nox semper uideretur duratura. Orba. priuata. Frustra. quia & ipse fuit interfectus & troia euersa. Pro patruo suo. Priamo. A forti Achille. Interfectus p̄culsus simile uel participiũ subaudiatur. Materna: q̄ uulnera leni. Maternos dolores mitiga. Volamina. reuolutiones. Infecere. Obscurauere. denigrare. Exhalant. Emittere. Infra. nebulas subaudiendum. Glomerataq̄. Congregata. Faciemq̄ capit. Figuram ac formã accipit.

Atq̄ animum ex igni. Scite. Anima namq̄ ut flamma semper est in motu. Vnde philosophoꝝ quidam dixerunt animam esse ignem. Leuitas sua præbuit alas. Id est p̄p̄ta fauilla leuitas alas effecit. Quibus est eadem natalis origo. Nam & ipsa ex fauillis sunt orta. Lustrant. Circũuolant. Plangor. clangor. Seducunt castra. separant castra & diuidunt se in duas partes. Diuersa de parte. Ex partibus aduersis. Cognata. simul nata. Præpetibus subitis. Subito natis alitibus. Auctor. Memnon earum origo. Memnonides. n. a Memnone fuerunt cognominatae ut paulo ante diximus: & ipse poeta aperte testatur.

More parentali. More eorum qui inferis parentant. Parentalia uero proprie dicuntur sacrificia quæ manibus fiunt. Rebellant. bellum iterum inter se suscipiunt. Dymantida. Hecubam Dymantis filiam: quãq̄ alii in primisq̄ Euripides ac Vergilius cissei regis Thraciæ filiam fuisse scribant. Rorat. rorem fundit. Non tamen euersam. Anii apollinis Delii sacerdotis filiarũ metamorphosin in columbas descripturus poeta: Aeneas pietatem prius ad Delumq̄ nauigationem commemorat: quo aptius fabulæ cõnectatur. Sacra & sacra altera patrẽ. Aeneas ex incendio troiano & sacra deæ uestæ & patrem anchisen abstulisse: Ascaniumq̄ abduxisse carmine quoq̄ Vergiliano est notum. Et sacra altera. Neq̄ enim minus pium est parentibus q̄ sacris auxilium ferre. Cythereius heros. Aeneas Veneris: quæ & cytherea dicitur: filius. Prædam illã. Sacra & præm.

Tempora: palluerat: latuitque in nubibus æther. At non impositos supremis ignibus artus Sustinuit spectare parens. sed crine soluto Sicut erat: magni genibus procumbere non est Dedit nata iouis: lachrymisq̄ has addere uoces. Omnibus inferior: quas sustinet aureus æther: (Nam mihi sunt totũ rarissima templa p̄ orbem) Diua tamen ueni. non ut delubra diesq̄ Des mihi sacrificos calituralq̄ ignibus aras. Si tamen aspicias: quantum tibi fœmina præstem: Tum cum luce noua noctis confinia seruo: Præmia danda putes. sed non ea cura: neq̄ hic est Nunc status auroræ: meritos ut poscat honores. Memnonis orba mei uenio: qui fortia frustra Pro patruo tulit arma suo: primisq̄ sub annis Occidit a forti (sic diu uoluitis) achille. Da precor huic aliquem solatia mortis honorem Summe deum rector: maternaq̄ uulnera leni. Iupiter annuerat: cum mēnonis arduus alto Corruit igne rogos: nigriq̄ uolumina fumi Infecere diem: ueluti cum flumina natas Exhalant nebulas: nec sol admittitur infra. A tra fauilla uolat: glomerataq̄ corpus in unum Densatur: faciemq̄ capit: sumitq̄ colorem: Atq̄ animum ex igni leuitas sua præbuit alas. Et primo similis uolucris. mox uera uolucris Insonuit pennis. pariter sonuere sorores Innumeræ: quibus est eadem natalis origo. Terq̄ rogam lustrant: & consonus exit in auras Ter plangor. quarto seducunt castra uolatu. Tunc duo diuersa populi de parte feroces Bella gerunt: rostrisq̄ & aduncis unguibus iras Exercent: alasq̄ aduersaq̄ pectora lassant: Inferiæq̄ cadunt cineri cognata sepulto Corpora: seq̄ uiro forti meminere creatas. Præpetibus subitis nomen facit auctor: ab illo Memnonides dictæ. cum sol duodena peregit Signa: parentali in morte more rebellant. Ergo aliis latrasse dymantida flebile uisum est. Luctibus est aurora suis intenta: piasq̄ Nunc quoq̄ dat lachrymas: & toto rorat in orbe. Non tamen euersam troiæ cum mœnibus esse Spem quoq̄ fata sinũt. sacra & sacra altera patrẽ Fert humeris uenerabile onus cythereius heros. De tantis opibus prædam prius eligit illam: Ascaniumq̄ suum: profugaq̄ per æquora classe

Fertur ab antandro: scelerataq; littora thracum:
 Et polydoreo manantem sanguine terram
 Liquit: & utilibus uentis estuq; secundo
 Intrat apollineam sociis comitantibus urbem.
 Hunc anius: quo rege homines. antistite phœbus
 Rite colebatur: temploq; domoq; recepit:
 Urbemq; ostendit: delubraq; nota: duasq;
 Latona quondam stirpes pariente retentas.
 Thure dato flammis uinoq; in thura profuso
 Cesariumq; bouum fibris de more crematis:
 Regia tecta petunt: positiq; tapetibus altis
 Munera cum liquido capiunt cerealia baccho.
 Tunc pius anchises. o phœbi lecte sacerdos
 Fallor: an & natum: cum primū hęc mœnia uidi.
 Bisq; duas natas (quātū reminiscor) habebas?
 Huic anius niueis circūdata tempora uittis
 Concutiens & tristis ait. non falleris heros
 Maxime. uidisti natorum quinq; parentem:
 Quem nunc (tāta hoies rerū incōstantia uersat)
 Pene uides orbem. quod enim mihi filius absens
 Auxilium: quē dicta suo de nomine tellus
 Andros habet p patre locūq; & regna tenentē?
 Delius auguriū dedit huic. dedit altera liber
 Fœminæ stirpi uoto maiora fideq;
 Munera. nam tactu natarum cuncta mearum
 In segetem laticemq; meri baccamq; mineruæ
 Transformabantur: diuesq; erat usus in illis.
 Hoc ubi cognouit troiæ populator atrides:
 Ne non ex aliqua uestram sensisse procelam
 Nos quoque parte putes: armorū uiribus usus
 Abstrahit inuitas gremio genitoris: alantque
 Imperat argolicam cęlesti munere gentem.
 Effugiunt quo quæque potest. eubœa duabus:
 Et totidem natis andros fraterna petita est.
 Miles adest: & ni dedantur: bella minatur.
 Victa metu pietas consortia corpora pœnæ
 Reddidit: & timido posses ignoscere fratri.
 Non hic Aeneas. non qui defenderet andron
 Hector erat: p quos decimum durastis in annū.
 Iamque parabantur captiuis uincla lacertis.
 Ille tollentes etiam nunc libera cęlo
 Brachia: bacche pater fer opem dixere: tulitque
 Muneris auctor opem: si miro perdere more
 Ferre uocatur opem: nec qua ratione figuram
 Perdiderint potui scire: aut nunc dicere possum
 Summa mali nota est. pennas sumpsere tuæque

Fertur ab antandro. Antandrus urbs est sub ida:
 ab Antandro duce cognominata. Aristoteles ac
 scribit illam prius Edonida fuisse uocatā: quo tē Anit f
 pore a Cim meritis inhabitabatur. Liquit. Quā lta i co
 uis ibi tā urbem ænum ædificasset: ut Vergilius lūbas
 narrat. Apollineam urbem. Delum Apollinis
 oraculo insignem. Hunc Anius. Hunc Deli re
 gem fuisse Apollinisq; sacerdotem etiam Ver
 gilius scribit. Rex anius. rex idem hominū phœ
 big; sacerdos. Quo rege homines. Utebantur
 est subaudiendum. Delubraq; nota. clara pro
 pter oraculum. Duas stirpes. Apollinē & Dia
 nam. Retentas. Alludit ad fabulam. Nam iu
 no ita latonam dicitur persecuta ut nusq; quiesce
 re posset. Cum uero Delum conscendisset: apol
 linem peperit atq; Dianam. Thure dato flam
 mis. hoc est sacrificiis perfectis. Fibris crema
 tis. Exstis combustis. Morem autem piorum ho
 minum exprimit poeta: qui ante omnia deos so
 lent uenerari: ut Vergilius quoq; scipit. In pri
 uis uenerare oleos. Positis tapetibus. Stratis
 tapetibus. Illos autem cœnasse ait. Tunc pius
 anchises. Inquit uerbum simile esse subaudiē
 dum facile constat. Cū primum. Quando pri
 mum. Mūera cerealia. Cibos. Bisq; duas na
 tas. anius quatuor hūit filias. gbus bacchus concess
 fit: ut quicqd tangerent in frumentū uel uinū uel
 oleum commutaretur. Eas cum agamemnon ui
 ducere uellet in expeditiōem troiana: ut exer
 citium alerent: Bacchi auxilio in columbas fuis
 se conuersas fabulantur. Vidisti parētem. Me
 subaudiamus. Pene orbem. Fere carentem fi
 liis. Tanta inconstantia. instabilitas fortunæ.
 Est autem acclamatio lenis grauitati maxime cō
 ueniens. Quod enim mihi filius absens auxi
 lium: Nulli inquit sibi esse auxilio filiū absentē:
 quis sit uiuus. Andros habet. Andros insula ē
 una ex Cycladibus: ab andro anii filio: ut scribit
 Ouidius: ut alii: Eurymachi denominata. Au
 gurium. auguriorum ac uaticinādi peritiā. Vo
 to maiora fideq;. hoc est maiora q̄ quis expete
 re aut credere debeat. Laticemq; meri. Vinū.
 Baccamq; mineruæ. oliuam. pallas enim oli
 uam extulit in lucem. Diues usus. Opulēta uti
 litas. Troiæ populator atrides. Agamemnon
 troiæ defdator. Ne non putes. Ut putes. Eu
 bœa duabus. Eubœa insula est bœotix adia
 cens admodum longa. Unde & macris fuit quō
 dam appellata & Macra. idest longa: ut tradit
 Plynius: sed & chalchodotis: & chalcis: are ibi
 primum repperit: & Abantias: & Afopis. Pie
 tas. Andri fratris in forores. Consortia corpo
 ra forores. Per quos. Quorum uirtute. Ca
 ptiuis lacertis captiuarum brachiis. Miro mo
 do. Mirando modo. Perdere. Destruere. Dele
 re. Ferre uocatur opem. Ac si diceret Anius
 Perdere miro modo non esse opem ferre.

Tacta
 ab Anii
 filibus
 i fructu
 tum ole
 um.
 Vinum

Tuae cōiugis. Veneris. Nā ueneri colūbae sunt dicatae. Abiere. Cōuerſa fuere. Talibus atq; aliis. Hæc idcirco a poeta narrant: ut aptius sequentē metamorphosin cū superiore cōnectat. Nā Thebani cū pestilētia laborarēt: oraculū acceperūt eā esse cessaturā: si se duæ uirgines p̄ populo deuouerēt. Duæ autē Echionis filiae cū se imolādas tradidissent: itaq; cremarent duo iuuenes: q; Stephani hoc ē coronæ sunt uocatide rogi fauilla uisi sunt exire: exegatq; matrū celebrare. Antiquā matrē. Italiā. unde Dardanus in phrygiā fuerat p̄fectus. Sic & Verg. Dardanidæ duri q̄ uos a stirpe parētū. Priā tulit tellus: eadē uos ubere lato. Accipiet reduces: anti quā ex grite matrē. Hic domus Aenææ cūctis do minabit̄ ānis: & nati natoꝝ & q̄ nascenē ab illis.

Nepoti. Ascanio. Ismenius. Thebāus. ab Ismeno Bœotia fluuio. Alcon Mileus. nō milei filius: sed a patria sic cognominatus. Mylæ nāq; nomē ē duarū urbiū quarū altera ē i Sicilia alte raj Theſſalia. Duo autē fuerūt Alcōes clari. Hic argētarius faber: & alter Cretēsis arte sagitadi i signis. Lōgo argumēto. p̄lixa materia. Vrbs erat. in illo cratere cælata. Thebæ autē Bœotia fuerāt sculptæ. Hæ p̄ noie erāt. nā septē portæ significant eas eē Thebas Bœotias. Thebæ enī Bœotia septē portas habuisse dicunt. Effusæq; comas: Diffusas & sparsas comas & pectora ap ta habētes. ē. n. Synegdoche poetica. Lābunt arcia saxa. Herbæ nanq; oēs aruerant. Natas ab Echione. Filias Echionis. Thebani. Nō scē mineū. timidū. sed uirile & audax. Coronas. latine dixit. nā apud græcos Stephani uocantur.

Sūmus. In sūmitate. Hactēus antiquo. Signa inq; hactenus enumerata i antquo aere sculpta erāt. Sed crateris sūmitas inaurato Achanto cī gebat. Signis. simulacris. Erat asper. Cælatus: Nā uasa cælata aspera sunt. Inaurato. acātho. Acanthus frutex est spinosus semp̄ florens. Vergilius i Georgicis. & baccas semp̄ florentis Acāthi. Leuiora. minora. Remittūt. Retribuunt. Inde recordati treucos Apollinis oraculū nō p̄cipiētes troiani in cratē nauigarūt: Primā enī originē se putabāt ducere a Teucro scaman dri Cretēsis filio: q; in Phrygiā p̄fectus arcē Troianā ædificauit: Sed ante eū Dardāus ea loca iā cœpat hitare. Iouē. aerē. nā ut scribit Verg. pestilētia laborare cœpunt. Cētūq; relictis urbi bus. ereta isula hecatōpolis ab Homero uocat: q̄ cētū urbi bus fuerit ornata. Ausonios. Ita los. Ausonia nāq; Italia ab ausonibus pplis fuit cognomiata. Strophadūq; receptos. Isti opha des isulæ sunt i mari Ionio duæ iuxta zacynthū αὐτοῦ τῆς στροφῆς. hoc ē a cōuersione zetæ & Calais dictæ. nā illuc usq; harpyias p̄secuti re tro rediere. Aello nomē ē unius harpyiæ. q̄ tres eē fingunt neptūi & træ filia. aello. ocypte & celēo. Et iā dulichios portus. dulichiū. ithaca. famus isulæ sūt i iōio mari: q; bus: ip̄pauit ulysses.

Samus qdē isula ē i mari ionio tetra pol: hoc ē quorū urbiū: e q; bus una semeuocat. uñ Verg. iā medio appet cursu nemorosa zacynthos diluchi umq; sameq; & neritos ardua saxis. Tameſi ut ſtra. narrat: urbs quoq; iterdū famos uocet. ē ēt famos isula carie adiacēs clarissima: q̄ prius & patcheia & dryusa & anthemusa & melāphylos fuit appellata. sciēdū ē autē famos a prisicis græcis cūctiora & altiora loca arcibus struēdis apta cōsueſse uocari: ut idē ſtra. inq;

Coniugis in uolucres niueas abiere columbas. Talibus atq; aliis postq̄ conuiuia dictis Implerunt: mensa somnum petiere remota. Cūq; die surgunt: adeuntq; oracula phœbi. Qui petere antiquā matrem cognataq; iussit Littora. prosequitur rex: & dat munus ituris. Anchisæ sceptrū. chlamydem pharetrāq; nepoti. Craterem q̄neq; quem quondam miserat illi Hospes ab aoniis Therſes ismenius oris. Miserat hunc illi Therſes. fabricauerat alcon Mileus: & longo cælauerat argumento. Vrbs erat: & septem posses ostendere portas. Hæ pro noie erant: & quæ foret illa: docebant. Ante urbem exequiē tumuliq; ignesq; rogiq; Effusæq; comas & apertæ pectora matres Significant luctū. nym phæ quoq; flere uidentur: Siccatoſq; queri fontes. sine frundibus arbor Nuda riget. lambunt arentia saxa capellæ. Ecce facit mediis natas ab echione thebis. Hæc non scēmineū iugulo dare pectus aperto. Illam demisso per fortia pectora telo Pro populo cecidisse suo: pulchrisq; per urbem Funeribus ferri: celebriq; in parte cremari. Tum de uirginea geminos exire fauilla: Nē genus intereat: iuuenes: quos fama coronas Nominat: & cineri materno ducere pompam. Hactenus antiquo signis fulgentibus ære Summus inaurato crater erat asper acantho. Nec leuiora datis troiani dona remittunt. Dantque sacerdoti custodem thuris acerram: Dāt pateram elaramque auro gēmisque coronā. Inde recordati teucros a sanguine reucri Ducere principium cretam tenuere: locique Ferre diu nequiere iouem: centumque relictis Urbibus ausonios optant contingere portus. Sequit hyems iactatque uiros: strophadūq; rece Portibus infidis exterruit ales aello. (ptos Et iam dulichios portus ithacamque famumque

Duo iu uenes erogi fa uilla

Meritalq; domos. Neritus & mons est in Ithaca isula ē urbs: ut Strabo refert: q̄ & Leucas appellat̄. Vñ Neritius possessiuū. Certatā lite deoꝝ ambraciā. Ampracia urbs ē Epiri ab ambrace. Tesproti filio dicta: uel ut alii dicūt: ab ambracia aegi filia. quā angustus apud actiū p̄montoriū Victo antonio amplificauit una cū tēplo apollinis actiaci: eāq; Nicopolim appellauit: hoc ē uictoriae urbē. ab ambracia uero sinus dī ambraciae us āguitis admodū faucibus spaiosum aequor accipiēs. Certatā. p̄ticipiū cōtra grāmatices tōnē formatū de q̄ dñi certarunt. Qui uero fuerit dñi illi ac iudex q̄ i saxū fuit mutans nō memini me legisse. Ab apollie. ob

Neritalq; domos regnum fallacis iulyssei

Prætereunt uecti certatam lite deorum

Ambraciā: uersiq; uident sub imagine saxum

Iudicis: actiaco que nunc ab apolline nota est:

Vocalemq; sua terram dodonida quercu.

Chaoniosq; sinus: ubi nati rege molosso

Impia subiectis fugiere incendia pennis,

Proxima phæacum felicibus obsita pomis

Rura petunt. epiros ab his: regnataq; uati

Buthrotos phrygio simulataq; troia tenetur.

Inde futurorum certi: que cuncta fidei

Priamides helenus monitu prædixerat: intrant

Sicaniam. tribus hæc excurrit in equora linguis.

Equibus ibriferos uersa ē pachynus ad austos.

Mollibus expositū zephyris lilybæo. ad aretos

Aequoris expertes spectat boreāq; pelorus.

Hæc subeunt teueri. remis estuq; secundo

Sub noctem potitur zandæa classis arena.

Scylla latus dextrū. leuum irrequieta charybdis

Infestant: uorat hæc raptas reuomitq; carinas.

Illam feris atram canibus succingitur aluum

Virginis ora gerens: & si non omnia uates

Ficta reliquerunt: aliquo quoq; tempore uirgo.

Hanc multi petiere proci: quibus illa repulsis

Ad pelagi nymphas pelagi gratissima nymphis

Ibat: & elusos iuuenum narrabat amores:

Quam dum pectēdos præbet galatea capillos:

Talibus alloquitur referens suspiria dictis.

toris. quoꝝ pachynus græciā. Lilybæū aphricā. pelorus ualiā spectat. E quibus pachynus uersa ē. Figurata ē locutō. uersa. n. ad liguā referē. nō ad pachynū. Ad austos. ad meridiē. Vñ flat auster. Mollibus zephyris. Mollis ac suauis flātibus. Lilybæū at̄ & urbs ē siciliæ & p̄montoriū i occidentē uersus uñ flat zephyrus spectās.

Ad aretos. ad septentrionē. Pelorus at̄ dictus ē a peloro classis Hānibalis gubernator̄ ibi sepulto. Zandæa arena. zandæ urbs ē siciliæ a zandelo gignit̄. uel a zandæ fonte dicta: ut scribit Hecataeus. alii aut̄ qd̄ ibi saturnus occultauit falcē: q̄ patris testiculos āputauit. nā siculi falcem zandæo uocāt. Vñ stephanus de claris urbibus tradit. strabo at̄ scribit eādē eē cū Messena a Messeniis cōditoribus sic uocata. zandæ uero at̄tea uocata: quod i curu litore sita foret. zandæa nāq; uocari curua. Scylla latus dextrū. Duæ fuerūt scyllæ a poetis decātata: quæ altera nisi filia i aue fuit cōmutata. altera Phorci filia i mōstrū: qd̄ i freto siculo nauigantibus isidiat̄: cuius fabulā i p̄cipio libri sequētis plene poeta expōit. Charybdis uero uetula fuit uoracissima q̄ cū herculi bouē furata eēt ab illo i fretū pietā i mōstrū marinū fuit cōuersa: quod adhuc pristinā retinet rapiēdi naturā. nā illac transeunt naves ad se se rapit: deuoratq; ac reuomit. Vñ Seneca i Thyeste. Qd̄ rapax hausit reuomit charybdis. Quam dum pectēdos. Galatea nerei & Doridis fuit filia: quæ amore acidis capta Polyphemū Cyclopem se amantem fugiebat. Sed cum Cyclops eam in gremio acidis residentem deprehendisset: ira correpsingens saxū in illos coniecit: quo Acis obrutus. Nā Galatea aufugerat. in fluuiū sui nois fuit cōuersus.

apollinis actiaci templum. Illuc. n. ad quinque nales ludos multi populi cōfluebant. Actiaco. q̄ apud actiū colebat̄. actium sane & urbis & templi & p̄montorii nomē ē. Vnde actiacū decliat̄.

Terram Dodonida. Dodone urbs est epiro. Vnde iupiter dodoneus. Dicta est at̄ a Dodone nympha: uel a dodono iouis & Europæ filio.

Sua quercu. Nā i nemore q̄rno Dodonæ uicio colūbas dedisse respōsa ex snia Dodoneoꝝ amstritū herodotus scribit: qui asseruere geminas ex ægypto colūbas euoluuisse. utrāq; nigrā. unam quidē in aphricā: alterā uero ad ipsos. q̄ fago isidens humana uoce locuta sit: eo loci iouis oraculū cōdi debere. & se iter statos esse: quod ipsis annūciaret̄ diuinitus fieri: & ob id se ita fecisse. dodoneū antoraculū omniū græciæ oraculoꝝ fuit uetustissimū.

Chaoniosq; sinus. chaones populi sunt Epiri. Vnde & chaonia: ut scri. Ply. fuit dicta. Quauis Vergi. asserat a chaone troiano fuisse cognominatam. Vbi nati rege Molosso. hæc fabula mihi est ignota. Significat aut̄ poeta molossi filios in aues fuisse cōuersos. Proxima Phæacū. Aeneæ nauigationē describit poeta. quo in Siciliam tandē pueniat. ubi acis iuuenis i fluuiū sui nomis fuit conuersus.

Phæacum. Phæaces ppli coreyræ isulae dicti a Phæace filio neptūi & coreyræ alopi filia: aq̄ ē isula coreyrā fuit cognominata. Nā antea Drepane & Scheria uocabat̄. Epiros ab his. Post hæc. nā in Italiā nauigantibus a coreyra occurrit epiros regio: i q̄ ē Buthrotus oī romanorū colonia. Nā epiros & p̄priū ē regiōis & gñale nomē: significatq; continētē Terra. n. in tres epiros & continētes dicē diuisa asā. Europā. africam. Buthrotos autē est urbs

haud lōge a Coreyra distans: a p̄rio habitatore sic dicta. Phrygio uati. Helēo priami filio. Sicania: Siciliā. q̄ ur̄ta hēt p̄montoria. pachynū. Lilybæū & pelogē. Tribus linguis tribus p̄montoriis quoꝝ pachynus græciā. Lilybæū aphricā. pelorus ualiā spectat. E quibus pachynus uersa ē. Figurata ē locutō. uersa. n. ad liguā referē. nō ad pachynū. Ad austos. ad meridiē. Vñ flat auster. Mollibus zephyris. Mollis ac suauis flātibus. Lilybæū at̄ & urbs ē siciliæ & p̄montoriū i occidentē uersus uñ flat zephyrus spectās.

Ad aretos. ad septentrionē. Pelorus at̄ dictus ē a peloro classis Hānibalis gubernator̄ ibi sepulto. Zandæa arena. zandæ urbs ē siciliæ a zandelo gignit̄. uel a zandæ fonte dicta: ut scribit Hecataeus. alii aut̄ qd̄ ibi saturnus occultauit falcē: q̄ patris testiculos āputauit. nā siculi falcem zandæo uocāt. Vñ stephanus de claris urbibus tradit. strabo at̄ scribit eādē eē cū Messena a Messeniis cōditoribus sic uocata. zandæ uero at̄tea uocata: quod i curu litore sita foret. zandæa nāq; uocari curua. Scylla latus dextrū. Duæ fuerūt scyllæ a poetis decātata: quæ altera nisi filia i aue fuit cōmutata. altera Phorci filia i mōstrū: qd̄ i freto siculo nauigantibus isidiat̄: cuius fabulā i p̄cipio libri sequētis plene poeta expōit. Charybdis uero uetula fuit uoracissima q̄ cū herculi bouē furata eēt ab illo i fretū pietā i mōstrū marinū fuit cōuersa: quod adhuc pristinā retinet rapiēdi naturā. nā illac transeunt naves ad se se rapit: deuoratq; ac reuomit. Vñ Seneca i Thyeste. Qd̄ rapax hausit reuomit charybdis. Quam dum pectēdos. Galatea nerei & Doridis fuit filia: quæ amore acidis capta Polyphemū Cyclopem se amantem fugiebat. Sed cum Cyclops eam in gremio acidis residentem deprehendisset: ira correpsingens saxū in illos coniecit: quo Acis obrutus. Nā Galatea aufugerat. in fluuiū sui nois fuit cōuersus.

Iudex
saxum

Filii
molossi
i aues

Scylla i
mōstrū

Acis in
fluuiū

Et lachrymæ uocem, impedere loquētis. Elegāter poeta mollis nymphæ mores effingit. Marmoreo pollice, candidis digitis. Virgo. Scylla.

Deam. Galateam. Nereis. Galatea Nerei filia. His refecuta, his uerbis respondit. Cratheide natam. Scyllam phorci & Cratheidis nymphæ filiam. Crathis autem fluuius ē Calabryæ: cuius filia mater Scyllæ fuisse uidet. Nympha Simeride. Simeri fluuii filia. Et octonis: Sexdecim annos natum acim fuisse significat. Dubia lanugine. Adeo tenui ut uix uideretur i dubioq; esset: utrum pubescere cœpisset acis. Nullo cū fine. Sine fine id est uehementer. Nec si quesieris. Vtrum maiori odio Cyclopem . an amore Acidem prosequeretur ignorat. Nec edam. Nec edere & dicere possim. Præstantior. Maior uehementior. Par utrūq; fuit. Aequale utrūque fuit & odium quo Cyclopem . & amor quo acidem prosequeretur Scylla. Impune. Sine poena. Omnes enim a se uenientes interficiebat Polyphemus. Rastris. Pulchra emphasis, qua capillorum polyphemi & magnitudo: & desitas innuitur: ut qui non pectinibus sed rastris pecterentur. Et componere uultus. Gratos efficere uultus & iucundos: ut amicæ possit placere.

Telephus in erea. Telephus quidem legitur. Sed Telemus legendum esse facile ex Theocritico colligitur. Nam Telemus Eurymi filius inter Cyclopas uates fuit egregius: qui Polyphemo prædixit omnia quæcūq; ab Ulyssæ passus est.

Quem nulla fefellerat ales. Auguriorum peritissimum Telemum fuisse ostendit. Altera iam rapuit. Galatea. ad id autē alludit: quod cæci finguntur esse amantes. Sic huiusmodi dictis.

Degrauat. Deprimit. Prominet in pontū. Topographia Describit enim promontorium poeta: in quod se Polyphemus recepit. Prominet: procurrat. Cuneatus colis. In cunei similitudinem factus. Utrūq; latus. Et dextrum & sinistrum. Huc. Illuc in illum collem. Mediūq; resedit. In medio. Quod enim loci est: ad hominem est relatum Lanigeræ pecudes. Pecora & oues. Cui postq; pinus. Per emphasisin quantus fuerit polyphemus poeta ostendit pinum pro baculo ei gestādam attribuens: ex qua malus nauis commode fieri potuisset.

Te tamen o uirgo genus haud immite uirorum Expetit: utq; facis: potes his impune negare.

At mihi: cui pater est nereus. quā cæcula doris Enixa est: quæ sum turba quoq; tura fororum: Non nisi per luctus licuit cyclopi amorem Effugere. & lachrymæ uocē impediere loquētis:

Quas ubi marmoreo deter sit pollice uirgo: Et solata deam est: refer o gratissima dixit: Ne ue tui causam tege (sum tibi fida) doloris.

Nereis his contra refecuta cratheide natam est. Acis erat fauno nymphæq; simeride cretus:

Magna quidem patrisq; sui matrisq; uoluptas. Nostra tamen maior. nam me sibi iunxerat uni:

Pulcher: & octonis iterum natalibus actis Signarat teneras dubia lanugine malas.

Hunc ego. me cyclops nullo cum fine petebat. Nec si quæsieris: odium cyclopi: amore

Acidis in nobis fuerit præstantior: edam. Par utrūq; fuit. proh quanta potentia regni

Est uenus alma tui. mempe ille immittis: & ipsis Horrendus siluis: & uisus ab hospite nullo

Impune. & magni cum diis cōtempitor olympis: Quid sit amor sentit: nostriq; cupidine captus

Vritur oblitus pecorum antro rumq; suorum. Iamq; tibi formæ: iamq; est tibi cura placēdi.

Iam rigidos pectis rastris polypheme capillos. Iam libet hinc sutam tibi falce recidere barbā.

Et spectare feros in aqua: & componere uultus. Cædis amor feritalq; sitisq; immensa cruoris

Cessant: & tutę ueniunt abeuntq; carinę. Telemus interea ficulum delatus in æquor.

Telemus eurymidēs: quem nulla fefellerat ales: Terribilē polyphemon adit: lumenq;: quod unū

Fronte geris media: rapiet tibi dixit ulysses. Risit: & o uatum stolidissime: falleris: inquit.

Altera iam rapuit. sic frustra uera monentem Spernit: & aut gradiens ingenti littora passu

Degrauat: aut fessus sub opaca reuertitur antra. Prominet in pontū cuneatus acumine longo

Collis. utrūq; latus circūfluit æquoris unda. Huc ferus ascēdit cyclops: mediūq; resedit.

Lanigerę pecudes nullo ducente secutę. Cui postq; pinus: baculi quę præbuit usum:

Ante pedes posita est antennis apta ferendis: Sumptaq; arundinibus cōpacta ē fistula centū:

Senferunt toti pastoria sibi montes.
 Senferunt undæ. latitans ego rupe meiq;
 Acidis in gremio residens procul auribus hausi
 Talia dicta meis. auditaq; uerba notaui.
 Candidior folio niuei galatea ligustri
 Floridior prato. longa procerior alno.
 Splendidior uitro. tenero lasciuior hædo.
 Leuior assiduo detritis æquore conchis.
 Solibus hybernis. æstiuæ gratior umbra.
 Nobilior pomis. platano conspectior alta.
 Lucidior glaciæ. matura dulcior uua.
 Mollior & cygni plumis: & lacte coacto.
 Et si non fugias: rigo formosior horto.
 Sæuior indomitæ eadem galatea iuuenis.
 Durior annosa quercu. fallacior undis.
 Lentior & salicis uirgis & uitibus albis.
 His immobilior scopulis. uolentior amne.
 Laudato pauone superbior. acrior igni.
 Asperior tribulis. fœta truculentior urfa:
 Surdior æquoribus. calcato immitior hydro.
 Et quod præcipue: si possem: demere uellem:
 Non tantum ceruo claris latratibus acto:
 Verum etiam uentis uolucrisq; fugacior aura.
 At bene si noris: pigeat fugisse: morasq;
 Ipsa tuas damnes: & me retinere labores.
 Sunt mihi pars montis. uiuo pendentia saxo
 Antra: quibus nec sol medio sentitur in æstu.
 Nec sentitur hyems. sunt poma grauãtia ramos.
 Sunt auro similes longis in uitibus uua.
 Sunt & purpureæ. tibi & has seruamus & illas.
 Ipsa tuis manibus siluestri nata sub umbra
 Mollia fraga leges. ipsa autumnalia corna:
 Prunaq; non solum nigro liuentia succo:
 Verum etiam generosa: nouasq; imitantia ceras:
 Nec tibi castaneæ me coniuge. nec tibi deerunt
 Arbuti fœtus. omnis tibi seruiet arbor.
 Hoc pecus oë meū ē. multæ quoq; uallibus errant.
 Multas silua tegit. multæ stabulantur in antris.
 Nec si forte roges: possem tibi dicere: quod sunt
 Pauperis est numerare pecus. de laudibus harum
 Nil mihi credideris. præsens potes ipsa uidere.
 Ut uix circummeat distentum cruribus uber.
 Sunt fœtura minor tepidis in ouilibus agni.
 Sunt quoq; par ætas aliis in ouilibus hædi.
 Lac mihi semper adest niueū. pars inde bibenda.

Pastoria sibi. Pastorales catus. Hausi. audi
 ui. Notaui. Memoria cõmendau. Candidi
 or folio. Cannilena Cyclopi laudes Galateæ cõ
 tinēs tam aperte describitur a poeta: ut nihil ex
 positione indigere uideatur. Sumpta autem ex
 Theotrico esse uidetur. Niuei Ligustri. Candi
 di floris. Est autem Ligustrū uiolæ genus candi
 dissimæ. Procereor. Longior atq; rector. Al
 no. Alnus arbor est in ripis fluminum i magnã
 altitudinem crescens. Leuior. Leuigator. Ter
 sior. politor. Seuior indomitæ. hætenus gala
 teæ uirtutes fuerunt enumeratæ. Nunc uitia re
 feruntur. Seuior. Ferocior. Annosa quercu.
 Vetere. multorum ænorum. Fallacior. undis.
 Mari: quod in temporis momenta mutatur.

Lentior. flexibilior. Mutabilior. Asperior tri
 bulis. Tribulus herba ē spinosa segetibus inimi
 ca. Truculentior. Terribilior. Fœta urfa. Ur
 fa quæ peperit. Calcato hydro. Presso serpente:
 Qui maxime calcatus sæuire solet. Demere.
 eripere. Fugacior. uelocior ad fugiendū. At
 bene si noris. Me subaudiamus. Enumerat autē
 Polyphemus omnia: quæcunq; sibi adsunt bõa:
 quo Galateam i saum pelliat amorem. Labo
 res. Studeas ac nitaris. Pendentia antra. Suspe
 sã & altæ spelunca. Sunt poma grauãtia ra
 mos. Deprimenda. Pomorum autem magnitu
 dinem significat polyphemus: quæ tanta sunt ut
 ramos degrauent. Auro similes. Alba. Bene
 matura. Tunc enim sunt aurei coloris. Mollia
 fraga. Suauia. Leges. colliges. Autumnalia. au
 tumni tempore maturescentia. Corna autē sunt
 bæccæ rubicunda in medio nucleum durissimum
 habentes. Vnde Vergilius lapidosaq; corna.

Verum etiam generosa. Aurei ac crocei colo
 ris nouisq; ceris simillima. Arbuti fœtus. Ar
 buti fructus. Est autem arbutus humilis arbor
 poma ferens rubicunda. Hoc pecus omne me
 um. Hæc oës meæ sunt oues. Circumeat. Circū
 det. Distentum uber. Plena ubera. Significat
 autem ingressum ouium magnitudine uberum
 ipediti. Aliis in ouilibus hedi. In aliis stabulis
 quæ a capris capilia: ut ab ouibus ouilia uocant.

Poly
 phemi
 cantile
 na.

Durant. Condesant in caseum. Deliciae faciles. Quae facile haberi possunt. Vulgata munerata. Vulgaria dona: quales sunt damae, lepores, caprae, Columbae. Demptusque cacumie nidus. De arboris summitate acceptus. Inueni geminos. Haec sunt illa munera: quae non esse vulgaria Polyphemus ait. Dominam. Amicam. Amatores namque amicas appellare dominas solent: Tibullus. Quam suauiter immitis uentos audire cubantem. & dominam tenero continuisse sinu. Exere. emitte. Certe ego me noui. Se quoque formosum esse colligit Polyphemus. Quatus. Quam magnus. Nescio que regnare Iouem. Cum quodam contemptu hoc ait Polyphemus. Ut qui ab omni religione esset alienus. Nec mea quod duris horrent densissima setis. Hypallage est. Nam dura corpora densissimis setis intelliguntur horrent. Colligit autem multis similibus Polyphemus pilos & setas potius sibi decori quam dedecori esse. Velent. Tegant. Hirta seta. Erecta.

Vnum est media lumen in hi fronte. Hipophora & obiectioni quam fieri posset occurrit Polyphemus: fateaturque se unum quidem duntaxat oculum habere: sed ita magnum ut par duobus esse possit. Sed instar. Ad magnitudinem & similitudinem magni scuri. Quid? non haec omnia magno. Exemplo solis Polyphemus ostendit unicum oculum sibi ornamento esse: cum sol qui omnia uidet: uno sit oculo contentus. Meus genitor. Neptunus. In uestro aequore. ubi uos uiuatis o nereides. Tibi enim succumbimus uni. Subiiciamus nos tibi soli. Sperne. Contemne. Nerei. Galatea Nerei filia. Est enim uocandi casus.

Huius contemptus. Quo me spernis. Patientior. tolerantior. Placeatque sibi. Pulcher sibi uideatur: Suaeque forma superbus sit. Modo copia detur. Modo ipsum comprehendere possim. Haec autem cum maxima indignatione a Polyphemo iactata suere. Sentiet esse mihi. hoc est. Cognoscere me per mensura tam magni corporis uires habere. Traha. Extraham. Diuulsa. Discerpta. Si se tibi misceat. Si tecum coeat atque concumbat. Vror. Crucior. Laesus ignis. Offensus amor. Exaestuatur. Feruet. Inflamatur. Acrior. Acrius & uehementius. Nomen enim per aduerbio ponitur. Cum suis uiribus. Cum suis ignibus. Vires enim aetnae incendia sunt assidua.

Moueris. Commoueris ad misericordiam ut mihi morem geras. Ferus. Terribilis. Ignaros. nescios nos uideri: eo que securos.

Seruatur. partem liquefacta coagula durant. Nec tibi deliciae faciles uulgataque tantum Munera contingent: damae leporesque capraeque: Parque columbarum: demptusue cacumie nidus. Inueni geminos: qui tecum ludere possint Inter se similes: uix ut dignoscere possis: Villosae catulos in summis montibus urse. Inueni: & dixi. dominam seruabimus istos. Iam modo caeruleo nitidum caput exere ponto. Iam Galatea ueni. nec munera despice nostra. Certe ego me noui: liquidumque in imagine uidi Nuper aquae: placuitque mihi mea forma uidenti: Aspice sim quantus. non est hoc corpore maior Iupiter in caelo. nam uos narrare soletis Nescio que regnare Iouem. coma plura toruos Prominet in uultus: humerosque ut lucus obumbrat. Nec mea que duris horrent densissima setis Corpora: turpe puta. turpis sine frondibus arbor. Turpis equus: nisi colla iubae flauentia uelent. Pluma tegit uolucres. ouibus sua lana decori est. Barba uiros hirtaque decent in corpore setae. Vnum est in media lumen mihi fronte. sed instar Ingentis clypei. quid? non haec omnia magno Sol uidet ex caelo: solis tamen unicus orbis. Adde: que in uestro genitor meus aequore regnat. Hunc tibi do socerum. tantum miserere: precesque Supplicis exaudi. tibi enim succumbimus uni. Quique Iouem & celum spino: & penetrabile fulmen: Nerei te uereor. tua fulmine sequior ira est. Atque ego contemptus essem patientior huius: Si fugeres omnes. sed cur cyclope repulso Acin amas: praefersque meis amplexibus acin? Ille tamen placeatque sibi: placeatque: licebit: Quod nolle: Galatea tibi: modo copia detur: Sentiet esse mihi tanto pro corpore uires. Viscera uiua traham: diuulsaque membra per agros: Percipuas spargam: si se tibi misceat: undas. Vror enim: laesusque exaestuatur acrior ignis. Cumque suis uideor translata uiribus aetnam Pectore ferre meo. nec tu Galatea moueris. Talia ne quicquam questus (nam cum cuncta uidebam) Surgit: & ut taurus uacca furibundus adempta Stare nequit: siluaque & notis saltibus errat: Cum ferus ignaros nec quicquam tale timentes Me uidet atque acin. uideoque exclamat: & ista

Veneris uestra. Vestræ uoluptatis. Vestrīs regnis. In uestra aquarum regna. Quauis extremus angulus. Quauis ultima pars anguli. Hinc uero colligitur quod magnum fuerit illud saxum: quod in acin Polyphemus iecit. Obruit. Exit. Cooperuit. Per fata. Permittentibus fati. Vires auitas. uires simethi fluiui: ut in fluiuium conuerteretur. Tum moles tacta dehiscit. Tū rupes percussa aperitur. Properataque surgit arūdo. Properata quidem legitur. sed procerā hoc est recta & longa arundini magis conuenire uidetur. Tametsi properata. prophanter ac festinanter nata intelligi possit. Exstitit. extra stetit. Incinctus iuuenis flexis. Sic quidem legitur. Sed inflexis forsitan & cinctus sic est legendum: ut utrunque in alterius locum transferatur: hoc modo. Inflexis iuuenis cinctus noua cornua cannis. Nam fluiuiorum dii cornua habere finguntur: quod bouum similes esse dicuntur: & propter strepitum & propter circūflexiones: quas cornua uocant. Cincta autem cornua cannis idcirco habere finguntur: quod fere in ripis fluminum arundines nascuntur. Cerulus. Niger. Et antiquum tenuerunt flumina nomen. acis namque fluiuius ille fuit appellatus. Desierat galathea loqui. Finem sermōni suo imposuerat galathea. hæc autem ad concēendam cum superioribus glauci transfigurationem a poeta narratur. Nam glaucus Anthedonis filius piscator cum esset. sorte pisces captos in prato exposuit: qui cum in mare exsiliissent: ut causam huius rei recognosceret: dentibus cœpit illas herbas mandare: in quibus iacuerāt pisces. Sed statim murata natura se in mare precipitauit: quæ dii miserati in deum marinum siue ut strabo refert: in balenam transmutarunt. Scylla redit. Ad littus reuertitur e mari. Seductos recessus gurgitis. Secretos sinus. Nouus icola. Glaucus qui paulo ante in deum marinum fuerat cōmutatus. Fuerunt autem tres glauci poetarum carminibus clari. is qui in deum marinum fuit cōuersus. & quem in iliados sexto scribit Homerus cum ferreis Diomedis armis sua aurea permutasse: & quem narrat Vergilius in georgicis ob cōtempnam uenerem dentibus sua um equarum fuisse selanatum. In euboica anthedone. Anthedon urbs est bæotia maritime ab anthedone Diu & alces abantis filio denominata uel quod omnis sit ἀνθηποτάνη. id est floridissima. Est & alia eodem nomine iuxta gazā itidem maritime. Unde Anthedonius. est etiam portus anthedonius. Euboica. Quia eubœa Bœotia adiacet. Morari. Remorari. Retinere. In sūmum. In sūmitatem & cacumen. In unum apicem. In unum cacumen. Cōiectus. Coactus. Cōuexus. Inclinat. Locum autem describit præcipitio accommodatum. Ad æquora. In mare uersus.

Vltima sit: faciam ueneris concordia uestræ.
Tantaque uox: quantā cyclops iratus habere
Debit: illa fuit. clamore perhorruit ætæna.
Ast ego uicino pauefacta sub æquore mergor:
Terga fugæ dederat conuersa Simæthius heros.
Et fer opē Galathea precor. mihi ferre parentes.
Dixerat. & uestris periturum admittite regnis.
Insequitur cyclops: partēque monte reuulsam
Mittit: & extremus quauis peruenit ad illū
Angulus e saxo: totum tamen obruit acin.
At nos quod fieri solum per fata licebat:
Fecimus: ut uires assumeret acis auitas.
Puniceus de mole cruor manabat: & intra
Temporis exiguum rubor euanescere cœpit.
Fitque color primo turbati fluminis imbre:
Purgaturque mora. tum moles tacta dehiscit.
Viuaque per rimas properataque surgit arundo.
Osque cauum saxi sonat exultantibus undis.
Miraque res: subito media tenus extitit alio
Incinctus iuuenis flexis noua cornua cannis.
Qui nisi que maior. que toto carulus ore est:
Acis erat. & sic quoque erat tamen acis in amnem
Versus: & antiquum tenuerunt flumina nomen.
Desierat Galatea loqui: cœtuque soluto
Discedunt: placidisque natant nereides undis.
Scylla redit (neque enim medio se credere ponto
Audet) & aut bibula sine uestibus errat harena:
Aut ubi lassata est seductos nacta recessus
Gurgitis: inclusa sua membra refrigerat unda.
Ecce fretum scindens alti nouus incola ponti
Nuper in euboica uersis anthedone membris
Glaucus adest: uisumque cupidine uirginis ardet:
Et quæcumque putat fugientem posse morari
Verba refert. fugit illa tamen ueloxque timore
Peruenit in summū positi prope littora montis:
Ante fretum est igens apicem cōiectus in unum
Lōga sub arboribus conuexus ad æquora uertex:
Cōstitit hic. & tuta loco monstrum nec: deusne
Ille sit: ignorans admiraturque colorem:
Casariemque humeros subiectaque terga tegentem:

Glaucus
I deum
marinū

Tortilis piscis. qui se facile torquet. Ultima in
guina. Ultimam inguinum partem. Ad id autē
alludit poeta quod strabo ait glaucum in bales
nam fuisse transfiguratum. Sensit. Animaduer
tic glaucus eam mirari. & addubitare utrū deus
an monstrum esset. Et innitens moli. Ad hæ
rens rupi & saxo. Non ego prodigum. Mon
strū. Sed deus aquæ. Sed deus marinus. Ma
ius ius. Maiorem potentiam. Sed scilicet altis
deditus æquoribus. Sed piscandi in mari studio
sus. Significat enim glaucus se fuisse piscatorē.

Tantum. Solum. Nam modo ducebam. iter
dum inquit glaucus retibus. interdum hamis pi
sces capiebam. Ducebam. Trahebā. Linū.
hamilineam. Sunt uiridi prato. Topographia
& loci descriptio. Morfu lætere. Depaue e.

Genialia ferra. genio ac uoluptati conueniētes
Corōas. In illo cespite. In illo herboso littore.
Cespes enim dicitur terra cū ppria herba auul
sa. Recenserem. Dinumerarem. Captiuos.
Captos. Lina madentia. retia madefacta p me
tonymiam. Insuper. Desuper. Superne. Ege
rat. Impulerat. Res similis. fictæ. Videbit sub
audiendum. Sed quid mihi fingere prodest: ac
si diceret. Nullam habeo causam cur fingere de
beam. Gramine. herba. Mea præda. Ca
pti pisces tamq̄ mortui. Niti. salire. Salientes
enim niti solent: ut longiores edant saltus. Mo
tare. frequenter mouere. Dumq̄ moror mi
rorque simul. Agnominatio lepida. Has uires.
Tantā uim ut mortuos pisces uiuos efficere pos
sit. Trepidare. salire moueri. Pectus rapi.
animū teneri. Alterius naturæ. æquoris ac pi
scis. Restare. Resistere amori & cupiditati alte
rius naturæ. Socio honore. Nam me quoq̄ in
suum numerum admiserūt. Feram. Habeam.

Demant. auferunt. Lustror. purgor. Nefas.
Impietatem humanamq̄ infirmitatem. Sup
ponere. Subiecere. De diuersis partibus. De
diuersis regionibus. Quæ postq̄ redeūt. post
q̄ iquit fluii æquoraq̄ a me recesserūt: aliū me
esse pcepti: q̄ pauloāte fuerā. Recepi. percepi.

Nec eundē mente. Nā mentē quoq̄ mutauer
ram. Acta memorāda. facta memoria digna.

Ultimaq̄ excipiat quod tortilis inguina piscis.
Sensit: & innitens quæ stabat proxima moli:
Non ego prodigium: nec sum fera belua uirgo:
Sed deus inquit aquæ, nec maius i æquore pteul
Ius habet & triton athamantiadesq̄ palamon.
Ante tamen mortalis eram. sed scilicet altis
Deditus æquoribus. tantum exercebar in illis.
Nam modo ducebam ducentia retia pisces.
Nūc in mole sedens moderabar arūdine linum.
Sunt uiridi prato confinia littora: quorum
Altera pars undis. pars altera cingitur herbis:
Quas neq̄ cornigeræ morfu lætere iuuenç.
Ne placidè carpsistis oues: hirtæue capellæ:
Non apis inde tulit colectos sedula flores.
Non data sunt capiti genialia ferra: nec unquam
Falciferæ secuere manus. ego primus in illo
Cespite confedi: dum lina madentia sicco.
Vtq̄ recenserem captiuos ordine pisces:
Insuper exposui: quos aut in retia casus:
Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos:
Res similis fictæ. sed quid mihi fingere prodest:
Gramine contacto cœpit mea præda moueri:
Et motare latus: terraq̄ ut in æquore niti.
Dūq̄ moror: mirorq̄ simul: fugit ois in undas
Turba suas: dominūq̄ nouū littusq̄ relinquūt.
Obstupui: dubitoq̄ diu: causamq̄ requiro:
Num deus hoc aliquis. nū succus fecerit herbæ.
Quæ tamē has inquā uires habet herba: manuq̄
Pabula decerpsti: decerptaq̄ dente momordi.
Vix bene combiberant ignotos guttura succos:
Cum subito trepidare intus præcordia sensi
Alteriusq̄ rapi naturæ pectus amore.
Nec potui restare diu. repetendaq̄ nunq̄.
Terra uale dixi: corpusq̄ sub æquora mersti.
Dū maris exceptum socio dignantur honore.
Vtq̄ mihi: quæcunq̄ feram mortalia: demant:
Oceanumq̄ tethynq̄ rogāt. ego lustror ab illis:
Et purgante nefas nouies mihi carmine dicto
Pectora fluminibus iubeor supponere cētum.
Nec mora. diuersis lapsi de partibus amnes:
Totaq̄ uertuntur supra caput æquora nostrum:
Quæ postq̄ redeunt: aliū me corpore toto
Ac fueram nuper: nec eundem mente recepi.
Hactenus acta tibi possum memorāda referre:
Hactenus & memini. nec mens mea cetera sensit.

Viridem ferugine. caeruleam & sub nigram. Ferrugo namq; est: ut Seruius exponit: purpura nigrior. Vnde Vergi. Cum caput obscura nitidum ferrugine texit. Verro. traho. Cruraq; pinnigero. crura sua ait glaucus: in piscis quidem caudam fuisse transformata. Curuata. cum inflexione quadam mutata. Pinnigero piscis. in piscem pinnae habentem. Non tangeris. non moueris. Furit. in furorem stimulat. Irritatus. indignatus. Ira inflammatus. Prodigiosa atria. aedes monstrorum plenas. homines namq; multi in feras uarias mutati illic detinebantur. Titanidos circes. titani. hoc est solis filiae.

Hac ego tum primum uiridem ferrugine barbā
Cesariemq; meam: quā longa per æquora uerro:
Ingentesq; humeros & caerulea brachia uidi:
Cruraq; pinnigero curuata nouissima pisce:
Quid tamē hec spēs? qd diis placuisse marinis?
Quid iuuat esse deum? si tu non tangeris istis?
Talia dicentem. dicturum plura reliquit
Scylla deum. furit ille: iritatusq; repulsa
Prodigiosa petit titanidos atria circes.

P. Ouidii Nasonis metamorpho. Liber. xiiii.

Amq; giganteis iniectā fau-
cibus ætnam:

Aruaq; cyclopum: quid ra-
stra. quid usus aratri

Nescia: nec quicquā iunctis
debentia bobus

Liquerat euboicus tumidarum cultor aquarum.
Liquerat & zancle: aduersaq; moenia rhegi:
Naufragūq; fretū: gemino quod littore pressum
Aufoniae siculaeque tenet confinia terre.

Inde manu magna tyrrhena per æquora uectus:
Herbiferos adit colles: atque atria glaucus
Sole satæ circes uariarum plena ferarum.

Quam simul aspexit dicta acceptaq; salute:
Diua dei miserere precor. nam sola leuare
Tu potes hunc dixit (uidear mō dignus) amorē.

Quanta sit herbarum titani potentia nulli:
Quā mihi cognitius: qui sum mutatus ab illis.

Neue mei non nota tibi sit causa furoris:
Littore in italico messenia moenia contra

Scylla mihi uisa est. pudor est promissa procelq;
Blanditiasq; meas contemptaq; uerba referre.

At tu siue aliquod regnū est in carmine: carmen
Ore moue sacro. siue expugnatior herba est:

Vtere temptatis operosa uiribus herbe.
Nec medeare mihi: sanesq; hec uulnera mando.

Fineq; nil opus est. partem ferat illa caloris.
At circe (neq; enim flammis habet aptius ulla

Talibus ingenium) seu causa est huius in ipsa:
Seu uenus indicio facit hoc offensa paterno:

Raphaelis Regit in quartumdecimum me-
tamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Amq; giganteis. Glaucus cū a Scyl-
la fuisset spreus: se ad circe solis fili-
am herbis carminibusq; potētissimā
cōtulit: eaq; nauit ut sibi opē ferret

efficeretq; carminibus: ut a scylla redamaretur. sed circe illius statim amore capta ipsum in suos amplexus pellicere temptauit: a quo spreta cum fuisset: oēm indignationem in Scyllā cōuertit: ac sinū quēdam in quē descendere Scylla cōsueuerat: uenenis infecit: quibus pubetenus in uaria mōstra cōuersa: cū sibimetipsi displiceret: in fretū siculum desiliuit: ubi in circes odiū Vlyssis socios submersit: ac forsitan etiā Aenae struxisset insidias: nisi iam in saxū fuisset cōuersa: quod etiānum a nautis uitatur. Giganteis faucibus. capitibus gigantū: q; oppressi ætna dicunt. Quid rastra. sint uerbū quod saepe eleganter p̄mittitur: subaudiatur. Nescia. arua nāq; illa nunq; fuerāt arata. Euboicus cultor. glaucus athenodius. Tumidæ aquarū. periphrasis est maris. Liquerat & zancle. zancle ut i superiore diximus libro: eadē esse cum messena uideat. Aduersaq; moenia rhegi. Messenā significat: quæ e regione rhegi posita est. Rhegiū autē est urbs in finibus Calabriae: ubi Sicilia ab italia distracta fuisse memorat. Vnde & rhegiū αὐτο τοῦ πρυγοῦ δει dictū est. hoc est. ab abrumpēdo: q; eo in loco Sicilia ab Italia fuerit abrupta: ut Pli. tradit. Naufragūq; fretū. in quo multa fiunt naufragia. Pressum. angustatū. Gemino littore. duobus littoribus Italico & siculo. Aufoniae siculaeque tenet cōfinia. fretū nā que sicilia ab italia determinatur. Inde. a fretō. nam mare infere: quod & tyrrhenū uocat: usque ad fretū p̄tenditur. Herbiferos colles. circeū significat: in quo mōte circe dī habitasse: quæ homines carminibus succisq; herbarū in feras conuertebat. Simul. postq;. Modo. dum mō. Leuare. leuē facere. Titani. o circe filia titāis & solis. Cognitius. notius. Qui sum mutatus. cau- sam exponit: cur nulli sit notius quanta sit herbarum potentia q; sibi: q; inq; ab illis sum cōuersus ex homine in deū marinū. Mei furoris. amoris tam uehementis. Messenia moenia contra. e regione Messenæ urbis: quam & zancle appellatam fuisse diximus. est autē anastrophe. p̄positio nāq; quæ p̄poni debet postposita est. Pudor est referre. me pudet tibi narrare. blāditius nāq; usus erat glaucus deo nō cōuenientibus. Aliquod regnū. aliqua potentia. Expugnatior. potentior. ad expugnandū & uincendū. Operosa. effica-

Scyllæ
inguina
in canes

eis. Fineq; nil. q; nihil opus est fine. hoc est. nolo ut amori meo finis imponatur. Partem ferat illa casoris. hoc est. illa q; ioc; mei amore capiatur. Vellet. n. glaucus efficeret Circe: ut a Scylla redamaretur. Ingenium aptius. naturā aptiorē & inclinatioem. Talibus flāmis. talibus amoribus. In ipsa. in ipsius uolūtate ad amores libidinēq; pna. Indicio paterno. indicio solis: qui illius cū marte cōcubitum uulcano indicauit: quare Venus indignata oēm solis pgeniē turpissimis amoribus ingnauit. Volentē. me subaudiamus. Pariliq; cupidit. pari amore. Dignus eras. ultro poterās rogari. sponte inqt ob pulchritudinem tuā poterās ac debebas a Scylla rogari. Adsitq; tuā fiducia formæ. hoc e

tuā pulchritudini cōfide. Voueo. uois exopto hinc aut ostēdit glaucū singulari quadā pulchritudine fuisse ornatū. Spēnētem. scyllam. Sequenti redde uices. me uicissim sequere ac redama. Vnoq; duas ulciscere facto. & me quā tibi ea quā rogasti: concedere nolo: & Scyllā quā te est aspernata. Prius i æquore. ante rex natura cōmutabit: q̄ ego ab amāda scylla desistā. Frōdes. arbores. ps. n. p toto p synegdochen frequēter usurpat. Algæ. herbæ sūt maris peculiāres.

Sospite scylla. incolumi & uia. Quatinus. quoniā. quatenus uero in quātū significat. Lædere nō poterat. deus. n. erat. Amās. causa cur noller: q; amans. Repulsa ueneris. pp coitus repulsa. Infamia pabula. infames herbas pp nocumēra. Hecateia carmina. incātatiōes ab hecate matre acceptas. Carula uelamina. caruleas uestes & nigras. Processit. excessit. Feruētēsq; æstibus undas. periphraſis est freti: quod a feruēdo est dictū. Significat autē scyllā pedibus fretum fuisse ingressam. Ponit uestigia. ingreditur. Sūmaq; decurrit. hoc ē. p sūmitatē maris currit sic eis pedibus: q; nisi eēt dea: maxime mirandū foret. Paruus erat gurgēs. gurgitē describit i quo selauare solebat scylla glauci amica. Medio cū plurimus orbe sol erat. periphraſis est meridiei. Medio orbe. medio celo. Præuiciat. ante inficit. se corrumpit. Portēficis uenenis. portenta ac mōstra faciētibus. Ingnat. inficit. Pressos latices. succos ex pressos ex herbis noxiis. Magico ore. hypallage est. magicū. n. carnē accipimus. Demurmurat. deorsum murmurat. Fœdari. decurpati. Abigit. depellit manibus. Ora proterua. improbā. rabida. Corpus femorē. carnē ac pulpā sūmaq; coxarū. femora. n. sūmitates coxarū dicuntur: ac p inguinibus ponuntur. unde femoralia declinant: qbus pudēda tegunt. Cerbereos rictus. ora canū cerbero similia. Stat horret. Inguinibus rictis. mutilatis. nam inguina in canes fuerāt cōuerſa. Vtero extante. emittente uenire. Coercet. cōtinet. cōprimit. Fleuit amans glaucus. q; amās fleuit scyllā fatum. Scylla loco māsit. in eodē gurgite remāsit. In citreos odium. sciebat. n. ulyſsem a Circe amari. Multos autē focis suis in freto siculo amisit ulyſes: ut in odyſſea narrat homerus. Mox. paulo post. Teucas carias. naues aeneæ troiā. Fecerat mersura. submersisset: nisi quo tpe illac transiit aeneas: in scopulū iam mutata fuisset. Niprius i scopulū. ut & alii geographi: & plii primis scribūt. scylla saxū est ingens freto iminēs: quod

Talia uerba refert. melius sequere uolentem: Oprantemq; eadem: pariliq; cupidine captam. Dignus eras: ultro poterās certeq; rogari: Et si spem dederis: mihi crede: rogaberis ultro. Ne dubites: adsitq; tuā fiducia formæ. Enego cum dea sim. nitidum filia solis. Carmine cū rātū: q̄tum quoq; gramine possim: Vt tua sim: uoueo. Spēnētem sperne. sequenti Redde uices: unoque duas ulciscere facto. Talia temptanti: prius inquit in æquore frondes Glaucus: & in summis nascētur montibus algæ: Sospite q̄ scylla nostri mutantur amores. Indignata dea est: & lædere quatinus ipsum Non poterat: nec uellet amans: irascitur illi: Quā sibi prælata est: uenerisq; offensa repulsa: Protinus horrendis infamia pabula succis Conterit: & tritis hecateia carmina miscet. Carulaq; induitur uelamina: perq; ferarum Agmen adulantum media processit ab aula. Oppositumq; petens contra zancleia saxa Rhegion ingreditur: feruētēsq; æstibus undas: In quibus ut solida ponit uestigia terra: Summaq; decurrit pedibus super æquora siccis. Paruus erat gurgēs curuos sinuatus in arcus: Grata quies scyllæ: quo se referebat ab æstu Et maris & cæli: medio cum plurimus orbe Sol erat & minimas a uertice fecerat umbras. Hunc dea præuiciat: portentificisq; uenenis Inquinat. hic pressos latices: radice nocenti Spargit: & obscurum uerborū ambage nouorū Ter nouies carmen magico demurmurat ore. Scylla uenit. mediaq; tenuis descenderat alio: Cum sua fœdari latrantibus inguina monstris Aspicit. ac primo non credens corporis illas Esse sui partes: refugitq; abigitq; timetq; Ora proterua canū. sed quos fugit. attrahit una. Et corpus querens femorum crurūq; pedumq; Cerbereos rictus pro partibus inuenit illis. Statq; canum rabies: subiectaq; terga ferarum Inguinibus truncis uteroq; extante coercet.

in parte superiore humanam habet effigiem: in inferiore uero plures habet caurenas: quibus unda refracta latrat
 rus canū & luporum ululatus referre uident. Hunc ubi troianæ. Errores Aeneæ describit poeta: ut cū ad pithe-
 culā eū deduxerit insulam: cōmodius Cercopū in simias metamorphosin describere possit. Auidā charyb-
 dim quæ deuorat naues atq; euomit. Nō bene latura. nā seipsam interfecit: ut ex carmine Vergiliāo etiā pue-
 ris est notū. Sidonis. dido sidonia. Decepta. ab aenea quam reliquit: quæ sibi illū ut maritū copularat. Hare-
 nosæ terræ. carthaginis. unde Hiarbas apud Verg. Cui luttus arandū dedimus. Ad fines erycis. mons est Si-

Fleuit amans glaucus: nimiumque hostiliter usæ
 Viribus herbarum fugit connubia circes.
 Scylla loco mansit: cumq; est data copia: primū
 In circes odium fociis spoliavit ulyssē.
 Mox eadem teucras fuerat mersura carinas:
 Nī prius in scopulū: qui nūc quoq; saxeus extat:
 Transformata foret. scopulū quoq; nauita uitat.
 Hunc ubi troianæ remis auidamq; charybdim.
 Euicere rates: cum iam prope luttus adessent
 Aufonium: libycas uento referuntur ad oras.
 Excipit ænean illic animoq; domoq;
 Non bene diffidium phrygiū latura mariti
 Sidonis: inque pyra sacri sub imagine facta
 Incubuit ferro: deceptaq; decipit omnes.
 Rursus harenosæ fugiens noua mœnia terræ:
 Ad sedes erycis fidumq; relatus acesten
 Sacrificat: tumulumque sui genitoris honorat.
 Quasq; rates iris iunonia pene cremarat:
 Soluit: & hippotadę regnum terrasq; calenti
 Sulfure fumantes: acheloidumq; relinquit
 Sirenū scopulos: orbatq; præside pinus
 Inarimea prochytenq; legit: steriliq; locatas
 Colle pitheculas habitantum nomine dictas.
 Quippe deū genitor fraudē & periuria quōdam
 Cercopum exosus gentisque admissa dolosæ
 In deforme uiros animal mutauit: ut idem
 Dissimiles homini possent: similesq; uideri:
 Membraq; contraxit: naresque a fronte remissas
 Contudit: & rugis perarauit anilibus ora:
 Totaq; uelatos flauenti corpora uillo
 Misit in has sedes: nec non prius abstulit usum
 Verborum: & natę dira in periuria lingua.
 Posse queri tantum rauco stridore reliquit.
 Has ubi præterit: & parthenopeia dextra
 Mœnia deseruit: leua de parte canori

ta: cū ab eo: ut quicquid uellet peteret hortante impetrasset: ut tot annos uiueret: quot i manu harenas tenebar:
 oblita est adicere uoto: ne unq; senesceret. quare cū phœbo morē gerere noluerit ad tantū decrepitis puenit
 ut a corpe derelicta tora in uocē fuerit cōmutata. Parthenopeia mœnia. Neapolim: q̄ & parthenope ab una
 sirenū illic sepulta fuit appellata. Canori æolide. Miseni æoli filii: quo nō pstantior alter are ciere uiros mar-
 tēq; accendere cantus: ut canit Vergilius. unde etiā p montoriū misenum fuit appellatū. Littora cumaz. cu-
 maz urbs: campaniæ antiquissima Italię urbū atq; siculaz a chalcidensibus qdem cōdita: ut Strabo inq;. Sed

ciliæ eryx ab eryce amycti Bebryciōz Regis & ueneris filio denominatus: q uiribus corpis præ-
 stans: tandē cū hercule cestibus pugnans occu-
 buit. unde uenus erycina fuit appellata. Iris iu-
 nonia. a iunōe missa. notū ē aut hoc ex. v. Verg.
 Hippotadę regnū. Aeolias insulas. Nā æolus
 touis fuit filius ex Acesta hippotæ troiā filia. Si-
 renū acheloidū. acheloi filiaz. sirenes. n. acheloi
 fluii filiaz: ex calliope musa fuisse dicuntur: quæ iu-
 xa fretum siculū habitantes suauiter adeo canebat:
 ut illac nauigantes sopirent: somnoq; oppres-
 sos mergerent. Tres aut fuisse dicuntur partheno-
 pe. Leucosia. ligia. Orbatq; præside pinus. na-
 uis palinuro gubernator priuata: ut plene Verg.
 narrat. Inarimē prochyteq; legit. transit. Inari-
 me aut insula est i sinu cāpano: in qua est mōs flā-
 mas eructās. Prochyte uero insula ē sic dicta: qd
 terræ motu ab ænaria sic pfusa. nā τρωχέω si-
 gnificat pfundo. Pitheculas habitantū noie di-
 ctas. pithecula insula est in sinu cāpano urbem i
 mōte hns pitheculas: a multitudie simiaz dicta.
 Nā τρωκκος simia dī. Iupiter. n. Cercopū pfidi-
 am odio hns eos in simias cōuertit: hācq; insulā
 illis assignauit habitādā. pli. uero audacter ab out-
 dio dissentis scribit pitheculam nō a simiaz ml-
 titudine: ut alig existimauerit: sed a sigulinis do-
 liariōz denotatam esse. Pitheos nāq; doliū a græ-
 cis appellat. Cæcropidū exolus. cū maxia athe-
 niēsum: q & cæcropidæ dnr ignominia sic legit:
 cū præferim nūq; lectū sit atheniēses Ioui odio
 fuisse. quare loco cæcropidū audacter contende-
 rim cercopū penultima pducta eē legendū. Nā
 cercopas hoies dolosos ac pfidos: & undecūque
 lucrari cupiētes in simias fuisse conuersos poeta
 scribit. Videtur aut ad id alludere: quod cercopi-
 theci simiaz caudatæ dicuntur: quis απο τῆς κε-
 ρκοῦ. hoc est a cauda cognominetur. Cercopa sa-
 ne: ut ait Sex. Pompeius: græci appellant lucrari
 undiq; cupiētes: quasi κεραυρα: quæ nos quo-
 q; lucronē uocamus. Homerus quoq; in Cerco-
 pas carmine inuectus est: ut narrat Plutarchus.

Posse queri. facultatē querendi ac lamentandi.
 uerbū. n. p noie positum est. Has ubi præteria-
 it. aduentum aeneæ ad Sibyllam describit poeta:
 ut sibyllā ipsam in uocē tandē cōuersam fuisse ex-
 ponat. nā sibylla dum eēt uirgo ab apolline ama-

Scylla i
 scopulū

Cercop-
 pes in si-
 mias.

Aeneas
ad inferos.

a Cumæis denominata. Nam coloniæ ductores hippocles cumæus & Megasthenes chalydæsis inter se pepigerunt: ut chalydensium quædam colonia esset. a cumæis uero nomen acceperet. alii αρωτων κυνατωων. hoc est. ab undis cumas scribunt fuisse denominatas. Viuacis Sibyllæ. quæ multos annos uixit. sibylla uero ex sententia .M. Varronis ois scemina uates nuncupat uel ab unius Delphidis noie. uel a cõsiliis deoz enunciantis. οἶον. n. deos ex consiliu Βουλιων appellabant æolico genere sermonis. Itaq; sibylla dicta esse quasi θεου Βουλας scribit Varro eas que decem numero fuisse: quas quædam ois enumerauit sub auctoribus quæ de singulis scriptarunt. Prima autem fuit p̄sica. Secunda libyca. Tertia delphica. Quarta cimmeria. Quinta erythræa. Sexta samia. Septima cumana noie Amalthea: quæ ab aliis Herophilæ uel Demophilæ noiatur. Octaua hellepontica. Nona phrygia. Decima Tyburs noie Alburnea. Cæteræ Cumana ad quã puenisse Aeneã Ouidius narrat: nouem libros attulisse ad regem Tarquinu priscu narratur ac. p̄ eis trecentos Philippeos postulasse. rexq; asp̄natus pretii magnitudinẽ mulieris i sanã derisisse. Illa incõspectu regis tres cõbussisse: ac pro reliquis idem pretiu postulasse. Tarquinius m̄comagis mulierẽ infanire putasse: q̄ demo tribus aliis exustis cũ in eodẽ præcio pseueraret: motus rex resti duos trecentis aureis emisse. Manes paternos. aiã anchisæ patris. Furibũda. furenti similis. Deo recepto. apolline accepto. Dexterâ. fortitudo. Per ferru. p̄ ensẽ: quo multos hostium interfecit æneas. Pietas spectata p̄ ignes. nã ex incendio troiano & deos penates & p̄tem anchisen humeris exportauit æneas. Elysiãque domos. elysium a poetis fingitur locus esse apud inferos: ubi animæ eoz qui bene uixerunt quiescere in sũma felicitate d̄nt. Regnã nouissima. inferos. Simulacra q̄ cara parẽtis. hoc ex eoz opinione dictu est qui ap̄st̄ hoiẽm ex tribus cõstare. animã. corpẽ. & simulacro. Animãq; calũ petere. Corpus reddi terræ. Simulacru ad inferos descendere. Inuia uirtuti nulli est uia. nã subaudiatur. est. n. inia causã continens cur sit ad inferos descendurus æneas. Iunonis auernæ. Proserpinæ. Nemo. n. iuxta auernum & plutoni & proserpinæ fuit dicatũ. Formidabilis orchi. formidandi plutonis. Inde ferens lassos. ab inferis reuertens. Lassos passus. hypallage est. ipse. n. lassus intelligitur. Fallit sermone laborem. hoc est loquendo efficit: ut labor non sentiat. Numinis instar: ad similitudinẽ deæ p̄ deã. Muneris esse tui. Me uitam abs te dono accepisse.

Tribuam tibi thuris honores. hoc est. tibi tanq̄ deæ sacrificabo. Exspiratibus haustis. suspiris tractis. Humanũ. mortale. Dignare. dignũ puta. Lux æterna. uita perpetua. Patuisset. exposita & aperta fuisset. Optatis potiere tuis. uo

Sibylla
in uocẽ

Aeolidæ tumulũ: & loca foeta palustribus uluis.
Littora cumarum: uiuaciq; antra sibyllę
Intrat: & ut manes adeat per auerna paternos
Orat. at illa diu uultum tellure moratum
Erexit: tandemq; deo furibunda recepto:
Magna petis dixit uir factis maxime: cuius
Dextera per ferrum. pietas spectata per ignes.
Pone tamen troiane metum. potiere petitis:
Elisiasq; domos: & regna nouissima mundi
Me duce cognosces: simulacraq; cara parentis.
Inuia uirtuti nulla est uia. dixit: & auro
Eulgentem ramum silua iunonis auernæ
Monstrauit: iussitq; suo diuellere trunco.
Paruit æneas: & formidabilis orchi
Vidit opes: atauoq; suos: umbramq; senilem
Magnanimi anchisæ. didicit quoq; iura locorũ.
Quæq; nouis essent adeunda pericula bellis.
Inde ferens lassos auerso tramite passus
Cum duce cumæa fallit sermone laborem.
Dũq; iter horrendum p̄ opaca crepuscula carpit:
Seu dea tu præsens: seu diis gratissima dixit:
Numinis instar eris semper mihi: meq; fatebor
Muneris esse tui: quæ me loca mortis adire.
Quæ loca me uisæ uoluisti euadere mortis.
Pro quibus aerias meriti euectus ad auras
Templa tibi statuã. tribuã tibi thuris honores.
Respicit hunc uates: & suspiratibus haustis
Nec dea sum dixit: nec sacri thuris honore
Humanum dignare caput. neu nescius erres:
Lux æterna mihi carituraq; sine dabatur:
Si mea uirginitas phœbo patuisset amanti.
Dum tamen hanc sperat. dũ p̄corrũpere donis
Me cupit: elige ait uirgo cumæa: quid optes.
Optatis potiere tuis. ego pulueris hausti
Ostendens cumulũ: quot haberet corpora puluis:
Tot mihi natales contingere uana rogauit.
Excidit: ut peterem iuuenes quoq; p̄tinus años.
Hos tamen ille mihi dabat æternãq; iuuentam:
Si uenerem paterer. contempto munere phœbi
Innuba permaneo. sed iam felicior ætas
Terga dedit: trẽuloq; gradu uenit egra senectus:
Quæ patiẽda diu. nam iam mihi sæcula septẽ
Acta uides. sup̄est numeros ut pulueris æquem
Tercentum menses. tercentum musta uidere.
Tempus erit: cum detanto me corpore paruam

titui compos fies. Pulueris hausti. eruti. Tot natales. tot annos. Vana. stulta. Excidit. e memoria fugit. oblita sum. Hos tamē ille mihi dabat. dedisset. Si uenerē paterer. si passa fuisset illū coīr mecū. Innuba. uirgo. sine nuptiis. Felicior aetas. iuuenilis aetas. Terga dedit. fugit. Aegra senectus. ab effectu q̄ agros hoīes reddat. Quæ patiēda diu. quæ mihi p̄ longum tps̄ est toleranda. Sæcula septē. septingentos ānos. nā sæculum centū annoz̄ spatiū cōplectit. Superit uidere. poetica locutio. superit ut uideā. Tercentū messes & multa. tercentū ānos intelligimus. Talia cōuexum. pulchra phantasia ad describendā socioz̄ Vlyssis i uarias se

Longa dies faciat: consumpta q̄ membra senecta
Ad minimū redigētur onus. nec amata uidebor:
Nec placuisse deo. phœbus quoq̄ forsitan ipse
Vel non agnoscer: uel dilexisse negabit.

Vsq̄ adeo mutata ferar. nulliq̄ uidēda.
Voce tamen noscar. uocem mihi fata relinquent.
Talia conuexum per iter memorante sibylla:
Sedibus euboicam stygius emerfit in urbem
Troius æneas: sacrisque ex more litatis

Littora adit nondum nutricis habentia nomen.
Hic quoq̄ substiterat post tedia longa laborum
Neritius macareus comes experientis ulyssēi.
Deferrum quondam mediis in rupibus ætnæ
Noscit achimeniden: improuisoque repertum
Viuerē miratur. quis te casusue deusue
Seruat achimenide: cur inquit barbara graium
Prora uehit: petitur uestra quæ terra carina:

Talia querenti iam non hirsutus amictu.
fam suus: & spinis conferto tegmine nullis
Fatur achimenides. iterum polyphemon & illos
Aspiciam fluidos humano sanguine rictus:
Hæc mihi ni potior domus est ithaciq̄ carina.
Si minus ænean ueneror genitore: nec unq̄
Esse satis potero: præstem licet omnia: gratus.

Quod loquor & spiro: celumq̄ & lumina solis
Aspicio. possim ne ingratus & immemor esse:
Ille dedit: quod non anima hæc cyclopi in ora
Venit: & ut lumen iam nunc uitale relinquam:
Vtrumulo: aut certe non illa condar in aluo.

Quid mihi tunc animi: nisi timor abstulit omnē
Sensum aīumq̄: fuit: cū uos petere alta relictus
Aequora conspexi: uolui inclamare: sed hosti
Prodere me timui: uestra quoque clamor ulyssēi
Pene rati nocuit. uidi cum montere uulsum
Immanem scopulum medias permisit in undas.
Vidi iterum ueluti tormenti uiribus acta
Vasta giganteo iaculantem saxa lacerto.
Et ne deprimeret fluctusq̄ lapisq̄ carinam:
Pertimui: iam me non esse oblitus in illa.
Vt uero fuga uos ab acerba morte reduxit:

ras metamorphosin descendit poeta. ac eorūdem in humanā figuram restitutionē. Macareum. n. neritium atq̄ achimeniden ulyssēi comites fingit ea quæ sibi eueniunt cōmemorare. De odyssea aut̄ Homeri hæc sunt utur. Cōuexum. p̄ iter at duum Memorāte. narrāte. Euboicā in urbē. Cumas dicit: q̄ a chalcydensibus cōditæ fuerūt.

Nutricis nomē. caietæ. nā Caieta nutrix æneæ fuit: q̄ moriēs & urbi & portui nomē dedit: ut carmine Vergiliano est notū. Tu quoq̄ littoribus nostris æneia nutrix Aeternā moriēs famam ca ieta dedisti. Neritius macareus. hic forte ad circos potentiā explorandā ab Vlyssē missus cū portione ab ipsa Circe acceptam gustasset: una cum oibus sociis: p̄ter unū Eurylochum: qui nihil bibere uoluit in porcū fuit cōuersus: sed precibus ulyssēi circe eos tandem pristina restituit figurā.

Hic quoq̄ substiterat. illic quoque remanserat. Neritius. ithacesius. neritus. n. ithacæ mons ē. Experientis ulyssēi. exp̄ti multa & passi ulyssēi.

Desertū quōdam. olim derelictū. Noscit achimenide. achimenides timore polyphemi cyclopi in sicilia ab ulyssē relictus ab æneā illac nauigāte fuit exceptus: ut ex carmine Verg. etiā pueris est notū. Seruat. seruauit. putabat. n. macareus illū piisse. Cur barbara graiū. miratur macareus achimeniden græcū: Vlyssēsq̄ comitē cū troianis græcorum hostibus nauigare. Petitur terra q̄ uestra carina: hoc est. quo nauigatis: Iā nō hirsutus amictu. iam nō asperis indutus uestibus: q̄les i ætna latitās gerebat. alludere aut̄ poeta uidetur ad ea q̄ de achimenide Vergil. scribit.

Cū subito e syluis macie confecta supra Ignoti noua forma uiri miserādaq̄ cultu Procedit: supplexq̄ manus ad littora tēdit. Respiciamus. dira illuies immissaq̄ barba Cōsertū tegimē spinis ac cætera graius Et quondā patriis ad troiā missus in armis. Iam suus. iā sui iuris. Itēz polyphemon. illi interrogationi respondet. Cur barbara graiū prora uehit: Se autē gratū erga æneā ostendit achimenides. Illos rictus fluidos. illa fluentia ora. Aspiciā. optandi est modus. Ni

potior domus ē. nisi melior & carior hæc domus ē mihi: q̄ sit & mea & ulyssēi nauis. Q̄ loquor & spiro. q̄ uiuo. fatetur aut̄ achimenides se uitā ab æneā accepisse: illiq̄ se omnia debere. Est autē ordo. ille dedit quod loquor & spiro. Possim ne ingratus: parenthesis qua significat achimenides se nunq̄ in æneā ingratum esse posse. Vel lumen iam nunc uitale relinquam. hoc est. ut contingat me statim mori. Vtrumulo condar. sepeliar. il

lud autem uerbū dedit huc quoq̄ est referendū.

achimenes.

achimenes.

Aut certe correctio est dicti prioris, posset enim in mari perire. In illa aluo. cyclopiis notissima. Quid animi fuit, quis animus esse debuit. Permisit, coniecit. Veluti tormēti uiribus acta, tormentū instrumentum est bellicū, a torquēdis & cū impetu mittendis lapidibus dictum. Acta, impulsa. Giganteo lacerto, maximo brachio quātus giganteum deceret, p quod uasta Polyphemi magnitudo significatur. Deprimeret, demergeret. Fluctusue, saxoz iactu excitatus. Iam me nō esse oblitus in illa, pinde inq̄ timui: ac si in illa naue ego quoq̄ fuisset. Reduxit, liberauit.

Et luminis orbis, oculo priuatus. Incurfat rupibus, incidit in saxa sic ut pedes lædat. Tabo, sanie corporoz deuoratoz. Execratur, detestat.

O si quis referat, ordo est, o q̄ nullū aut leue dānum lucis ademptā: si q̄ casus referat mihi ulyssēm. Referat, reuehat. Sæuiat, sæuitiā ac crudelitatem exerceat. Laniem, lacerē. Inundet, undā more impleat. Elisi artus, confusa mēbra.

Trepidēt, palpitent. Lucis adēptā: effossi oculi. Hæc & plura ferox, locutus est, iactauit, simi leue uerbum est subaudiendū. Luridus horror, ab effectu: q̄ luridos & nigros faciat. Cæde, sanguine. Et inanem luminis orbem, circulū oculo uacuum. Membraq̄, uasta subaudiamus. Cōcretam, cōiunctā. Minimū tamen ipsa doloris, afferebat, eratue subaudiatur, se aut ex morte: q̄ sibi instare uidebatur: minimum doloris cepisse Achimēdes ait: q̄ uidebat Polyphemū oculo priuatum suæ crudelitatis pœnas dedisse. Rebar, opinabar, putabam. Hæcbar, affixa erat.

Affigi, allidi. Semianimes, semimortuos.

Auidam cōdebat i aluū, deuorabat. Sine sanguine, pallidus. Mandentēq̄ uidēs, q̄a uidebā, est, n. participiū cām significās: cur mæstus ac sine sanguine staret achimēdes. Frustra, carniū partes. Glomerata, cōiuncta. Talia fata, ealem mortē. Cupidusq̄ moriri, moriēdi, est, n. græca figura. Moriri aut secūm quarrā declinationem: cū frequētius secūm tertiam dicatur. Glande famē pellens, glādibus & herba uescens. Ex spes, extra oēm spem constitutus. Et moui, cōmoui, pluasq̄ ut me acciperet. Graium, græcum, ac si diceret sibi hostem.

Aeolus Et turbæ, & comitum. Quæ tecum est credita ponto, quæ se tecum mari cōmisit. **Aeolon** ille refert, æolus iouis ex aësta filia hippotæ troiani filius regnasse dicitur apud insulas æolias ab ipso appellatus: qui ex consurgētibz nebulis ita uentos prædicebat futuros: ut eos in sua potestate habuisse sit creditus. Adhuc: ut Home. scribit: cum ulysses puenisset quo cōmodius in patriam nauigaret: uentos in utre ligatos ab ipso accepit. Sed socii aurum esse putantes utrē soluerūt, unde erumpentes uenti maximā excitarūt tempestatē: q̄ ad æolū redire coacti fuerunt. Thulco profundo, in thulco mari. Hippotaden, hippotæ nepotem. Cohibentem, coercentem, continētē. Bo

Ille quidem totam gemebūdos obābulat ætā: Præemptatq̄ manu filias: & luminis orbis Rupibus incurfat: cœdataq̄ brachia tabo In mare ptendēs gentem execratur achiam: Atque ait, o si quis referat mihi casus ulyssēm: Aut aliquem ex sociis: in quem mea seuiat ira. Viscera cuius edam, cuius uiuentia dextra Mēbra mea laniem, cuius mihi sanguis inundet Guttur: & elisi trepident sub dentibus artus: Quā nullū aut leue sit dānū mihi lucis adēptā: Hæc & plura ferox, me luridus occupat horror Spectantem uultus & iam nunc cæde madentes Crudelesque manus: & inanem luminis orbem: Membraq̄ & humano cōcretā sanguine barbā. Mors erat ante oculos, minimū tamē ipsa dolo: Et iam prensus, iā nunc mea uiscera rebar (ris: In sua mersurum: menti que hærebat imago Temporis illius: quo uidi bina meorum Ter quater affligi sociorum corpora terræ: Dum super ipse iacens hirsuti more leonis Visceraq̄ & carnes: cūq̄ albis ossa medullis: Semianimesq̄ artus auidam cōdebat in aluum. Me tremor inuasit, stabā sine sanguine mæstus: Mādentemque uidens eiectantemq̄ cruentas Ore dapes: & frustra mero glomerata uomentē. Talia fingebam misero mihi fata parari: Perq̄ dies multos latitans: omnemq̄ tremiscens Ad strepitū: mortēq̄ timens: cupidusq̄ moriri. Glandefamē pellens: & mista frondibus herba. Solus, inops, ex spes, leto pœnæque relictus Hanc procul aspexi longo post tempore nauem: Orauiq̄ fugam gestu: ad litusq̄ cucurri: Et moui: graiumque ratis troiana recepit. Tu quoq̄ pāde tuos comitum gratissime casus: Et ducis & turbę: quę tecum est credita ponto. Aeolon ille refert thulco regnare profundo: Aeolon hippotaden cohibentem carcere uentos: Quos bouis inclusos tergo memorabile munus Dulichium sumpsisse ducem: flatusq̄ secundo Lucibus issenouem: & terram aspexisse petitiā. Proxima post nonam cum sese aurora moueret: Inuidia socios prædæque cupidine uictos Esse ratos aurum dempsisse ligamina uentis: Cūq̄ bus isse retro: p quas modo uenerat undas:

Aeoliq; ratem portus repetisset tyranni.
 Inde lami ueterem lastrygonis inquit in urbem
 Venimus. antiphates terra regnabat in illa.
 Missus ad hunc ego sum numero cōitante duos
 Vixq; fuga quaesita salus comitque mihi que.
 Tertius enobis lestrygonis impia tinxit
 Ora cruore suo. fugientibus instat: & agmen
 Concitat antiphates. coeunt: & saxa trabesq;
 Coniciunt: merguntq; uiros: merguntq; carinas.
 Vna tamen: quæ nos ipsumq; uehebat ulysem:
 Effugit. amissa sociorum parte dolentes
 Multaque conquesti terris allabimur illis.
 Quas pcul hic cernis. pcul hinc (mihi crede) ui-
 Insula uisa mihi. tuq; o iustissime troum (denda
 Nate dea (neq; enim finito Marte uocandus
 Hostis es ænea) moneo fuge littora circes.
 Nos quoq; circæo religata in littore pinu
 Antiphata: memores immanuetique cyclopi
 Ire negabamus: & tecta ignota subire.
 Sorte sumus lecti. fors me fidumq; politen:
 Eurylochūq; simul nimirūq; elpenora uini:
 Bisque nouem socios circæa ad moenia misit:
 Quæ simul artigimus: sterimusq; in limine tecti:
 Mille lupi mixtique lupis ur si que leæ que
 Occursu fecere metum. sed nulla timenda:
 Nullaq; erat nostro factura in corpore uulnus.
 Quin etiam blandas mouere per aera caudas
 Nostraq; adulantes comitant uestigia: donec
 Excipiunt famulæ: perque atria marmore tecta
 Ad dominam ducunt. pulchro sedet illa recessu
 Solenni folio: pallamq; induta nitentem:
 Insuper aurato circū uelatur amictu.
 Nereides nymphæq; simul: quæ uellera motis
 Nulla trahunt digitis. nec fila sequentia ducunt.
 Gramina disponunt: sparsosq; sine ordine flores
 Secernunt calathis uariasq; coloribus herbas.
 Ipsa quod hæc faciunt: opus exigit. ipsa quis usus
 Quoue sit in folio. quæ sit concordia mixtis
 Nouit: & aduertens pensas examinat herbas.
 Hæc ubi nos uidit: dicta acceptaq; salute
 Diffudit uultus: & reddidit omnia uotis.
 Nec mora: misceri tosti iubet hordea grani:
 Mellaq; uimq; meri & cum lacte coagula passo.
 Quiq; sub hac lateant furtim dulcedine: succos
 Adicit. accipimus sacra data pocula dextra.

uis tergo. in utre ex tergo & pelle bouis confe-
 cto. Terrā petitam. ithacam expetitam. Pro-
 xima post nonam aurora. decima dies. Dema-
 pisse ligamina uentis. dissoluisse uentos. Duli-
 chium ducem. Vlysem. Inde lami ueterem. La-
 mus antiquissimus Lastrygonum Rex fuit: qui
 populi fuerūt feritate famosi in ultimo Italiae an-
 gulo habitantes. Ad eos cū uenisset ulysses: An-
 tiphates regnabat: a quo nonnullis & nauibus &
 sociis fuit spoliatus. Lastrygones autē primi post
 cyclopes siciliam habitasse feruntur. Ad hunc
 ad illum. Tinxit. madefecit. Lastrygonis. an-
 tiphata. Concitat. Conuocat. Agmen. lastry-
 gonum multitudinem. Coeunt. cōueniunt. cō-
 currūt. Terris allabimur illis. ad illas terras na-
 uigamus. Circaum autem manū ostendit quod
 quidem promontorium est latii: a circe dictum:
 in quo urbs erat nomine circæ. Procul uiden-

Soci
 ulyssis
 porcos.

da. neq; enim tutum est accedere propius. Im-
 māsueta. crudelis. illud uero epitheton parum fe-
 ritati cyclopi conuenire uidetur. Ire negaba-
 mus. nolebamus ire. Simul. postq;. Tecti. do-
 mus. per synegdochen. Mille lupi. multi. fini-
 tus enim numerus p infinito est possitus. Leæ
 que. & leænæ. Sed nulla. ferarum subaudiatur.
 idcirco autem nulla earum timenda uidebatur:
 quia nondum humanitatem deposuerant: coq;
 hominibus adulabantur. Comitant. archai-
 mos. comitantur enim nunc dicimus. Marmo-
 re tecta. marmoreis segmentis incrustata. Au-
 rato amictu. aurato pallio. Gramina. herbas.
 Secernunt. discernūt. Variasq; coloribus her-
 bas. uariorum colorum herbas. Opus. exigit.
 perficit. cōplet. Quis usus. quæ utilitas. Quo
 in folio. in qua herba. synegdochicos. a parte nā
 que totum intelligimus. Pensas. pōderatas. ne
 que enim pharmaca nisi ponderentur: recte cō-
 poni possunt. Diffudit uultus. exhilarauit. Et
 reddidit omnia uotis. hoc est. omnia pro uotis re-
 spondit. Hordea tosti grani. hypallage ē. grana-
 .n. ordeī tosti intelligimus. Cū lacte coagula pas-
 so. piphraſis est casei. Sacra. dextra execrabilis.

Arenti ore, sicco, per quod intelligimus ipsos
sui se bibendi avidos. Horrescere, horridus fie-
ri. Nec iam posse queri, & coepi non posse que-
ri & lamentari, iam enim in porcum fuerat con-
uersus. Occalescere, in callum comutari. Pa-
do rostro, recuruo. Colla tumere toris, extanti-
bus carnibus tumida fieri. Illa uestigia feci, bra-
chia in crura anteriora fuisse comutata ait. Cu-
que eadem passis, cum sociis meis q eadem erant
passi in stabulo claudor. Tantum medicamina
possunt, parenthesis est acclamatione continens
in circus medicamenta. Maneret, esset. Ab il-
lo certior, factus subaudiatur. Pacifer cylleni-
us, mercurius qui ad pacem mittitur: quem admo-
dum iris ad discordia. Moly uocant superi, qd
subaudiatur, quod superi uocant moly. De hac
uero herba ex sententia homeri sic Pli. scribit, lau-
datissima herbae est: homero teste: q uocati ab
diis putat moly. Inuentionem eius Mercurio af-
signat: contraq suma ueneficia demonstrat, na-
sci eam hodie circa pheneum: & in cyllene arca-
dia tradunt specie illa homerica radice rotun-
da nigraq magnitudine caepe, folio scyllae, effor-
di autem difficulter, graeci auctores flore eius lu-
teum pinxere: cum Home, candidum scripserit.
Inueni e peritis herbae medicis: qui & in Italia
nasci eam diceret: afferriq mihi e campania ali-
quot diebus, effossam inter difficultates saxaeas
radicis triginta pedes longa: ac ne sic quidem so-
lida sed abrupta. Thalamo, in thalamu. Co-
lugit dotem, coitus praemium. Socioz corpa,
ut restituat socorum corpora pristinae figurae.

Percutimur caput, poetica est synegdoche. Na
in prosa caput nobis percutitur diceremus. Ma-
gis hoc, tanto magis. Illum flentem, Vlysem,
subaudiamus. Qua nos testantia gratos, se an-
te omnia gratias ulyssi egisse ait. Hoc quoq cu
multis, Pici iuuenis in auem sui nominis porreto-
sam metamorphosin narrat Achimenidi Maca-
reus, nam picus saturni filius Rex fuit Latii: qui
cum iam capentem ex Venilia Iani filiam duxit
set uxorem: a Circe forte in uenatione uisus sta-
timq amatus: cu ei morem gerere nollet in auem
sui nominis fuit mutatus. Paratis, instructis.

Ad talia sacra, magica. Cum duce meo, cum
Vlyse. Illa, famula. Signum, statuam. Insi-
gne, ornatum. Accipe, audi. Adice, adhibe.
Proles saturnia, filius saturni. Forma uiro, ta-
li erat pulchritudine: quali & statua ipsius. Li-
cet ipse decorem, tantum fuisse decoris in iuuen-
te Pico: quantum est in ipsius imagine ait.

Quae simul arenti sitientes hausimus ore:
Et tetigit summos uirga dea dira capillos:
(Et pudet: & referam) setis horrescere coepi.
Nec iam posse queri, pro uerbis edere raucum
Murmur: & in terram toto procumbere uultu.
Osq meum sensi pando occalescere rostro.
Colla tumere toris: & qua modo pocula parte
Sumpta mihi fuerant: illa uestigia feci.
Cumq eade passis (tantu medicamina possunt)
Claudor in antra, suis solum caruisse figura
Vidimus eurylochum, solus data pocula fugit.
Quae nisi uitasset: pecoris pars una maneret
Nunc quoq setigeri: nec tantae cladis ab illo
Certior ad circen ultor uenisset ulysses.
Pacifer huic dederat florem cyllenius album.
Moly uocant superi, nigra radice tenetur.
Tutus eo monitisq simul caelestibus intrat
Ille domum circus: & ad insidiosa uocatus
Pocula: conantem uirga mulcere capillos
Reppulit: & stricto pavidam deterruit ense.
Inde fides: dextraeque datae: thalamoq receptus
Coniugii dotem sociorum corpora poscit.
Spargimur ignotae succis melioribus herbae:
Percutimurq caput conuersae uerbere uirge:
Verbaque dicuntur dictis contraria uerbis.
Quo magis illa canit: magis hoc tellure leuati
Erigimur: setaeque cadunt: bifidosq relinquit
Rima pedes, redeunt humeri, & subiecta lacertis
Brachia sunt, flentem flentes complectimur illu:
Haeremusque ducis collo, nec uerba locuti
Vlla priora sumus: q nos testantia gratos.
Annua nos illic tenuit mora: multaq praesens
Tempore tam longo uidi, multa auribus hausi.
Hoc quoq cu multis: quod cla mihi rettulit una
Quattuor e famulis ad talia sacra paratis.
Cum duce nanq meo circe dum sola moratur:
Illa mihi niueo factum de marmore signum
Ostendens iuuenile gerens in uertice picum
Aede sacra positum, multisq insigne coronis:
Quis foret: & quare sacra coleretur in aede.
Cur hanc ferret auem: querenti & scire uolenti
Accipe ait macarcu: domineq potentia quesit
Hinc quoq disce meae, tu dictis adice mentem.
Picus in ausoniis proles saturnia terris
Rex fuit unisum bello studiosus equorum.

Socii
ulyssis i
pristinā
figurā.

Moly
herba.

Picus i
auem

Forma uiro quam cernis erat. licet ipse decorem
 Aspicias: fictaq; probes ab imagine ueram.
 Par animus formę, nec adhuc spectasse tot ānos
 Quinquēne poteras graia quater edere pugna.
 Ille suos dryades latius in montibus ortas
 Verterat in uultus. illum fontana petebant
 Numina naiades: quas albula: quasq; numici.
 Quas anienis aque: cur suq; breuissimus almo:
 Nar ue tulit præceps: & opacę farfarus undę.
 Queq; colunt scythicę stagnū nemorale dianę:
 Finitimosq; lacus. spretis tamē omnibus unam
 Ille colit nympham: quā quondam ī colle palati
 Dicitur ancipiti peperisse uenilia Iano.
 Hęc ubi nubilibus primum maturuit annis:
 Pręposito cunctis laurenti tradita pico est.
 Rara quidem facie. sed rarior arte canendi:
 Vnde canens dicta est: siluas & saxa mouere
 Et mulcere feras: & flumina longa morari
 Ore suo: uolucresq; uagas retinere solebat:
 Quę dum fœminea modulatur carmina uoce:
 Exierat tecto laurentis picus in agros
 Indigenas fixurus apros: tergumq; premebat
 Acris equi: leuaq; hastilia bina ferebat:
 Phœniceā fuluo chlamydem cōprensus ab auro.
 Venerat in siluas & filia solis eadem:
 Vtq; nouas legeret fœcundis collibus herbas:
 Nomine dicta suo circęa reliquerat arua.
 Quę simulac iuuenem uirgultis abdita uidit:
 Obstupuit. cecidere māu; quas legerat herbas:
 Flammaq; per totas uisa est errare medullas.
 Vt primum ualido mentem collegit ab æstu:
 Quid cuperet fassura fuit: ne posset adire
 Cursus equi fecit: circūfusulq; satelles.
 Non tamen effugies: uento rapiare licebit:
 Si modo me noui. si non euauit omnis
 Herbarum uirtus. nec me mea carmina fallunt.
 Dixit. & effigiem nullo cum corpore falsi
 Finxit apri: præterq; oculos transcurrere regis
 Iussit: & in densum trabibus nemus ire uideri.
 Plurima qua silua est: & equo loca peruia nō sūt.
 Haud mora. cōtinuo præde petit inscius umbras
 Picus: equiq; celer spumantiaq; terga reliquit.
 Spemq; sequens uanam silua pedes errat in alta.
 Concipit illa preces: & uerba precantia dixit:
 Ignorosq; deos ignoto carmine adorat

Nec adhuc spectasse tot annos. significat picum cum mutatus fuit: nondum d. xx. ānos puenisse. est autē ordo. Nec poteras edere ipsum quater quinquēne spectasse tot annos graia pugna. hoc est. in palestra: quā idcirco graiam pugnam uocat: q; a gręcis fuit instituta. Inuit autē cum uisum fuisse iuniorem q; erat. quod uero qdā graiā palestrā p bello troiāo putāt accipiēdā mihi non pbatur. Quas albula. tybris q; a colore aquę prius albula dicebat. Quasq; numici. numicus flu. est laurentis agri: in quē aneam cecidisse ferunt. Quas anienis aquę. anio fluitus est latius haud longe ab urbe in tyberim defluens. Almo. fluuius haud longe ab urbe Roma distans: qui in tyberim non longe a fonte ingreditur. Vnde etiam a poeta breuissimo cursu esse dicitur. in almone autē singulis qbusq; ānis sexto calen. aprilis: ut refert Macrobius: cybeles simulacrum lauari consuetum erat. Nar ue tulit præceps. Nar. flu. est umbrę in tyberim labens. Et opacę farfarus undę. Farfarus fluuius est Sabinorū. Scythicę dianę. quę ab Horste una cum iphigenia ex taurica regione Arciam usq; allata fuit. Stagnum nemorale. inter nemora positum. nam ut Strabo scribit: Artemisio idest Dianę & lūco & templo lacus adiacet ī star pelagi fluctuans: qui undiq; syluis circūdat. Venilia. uxor fuit Iani antiquissimi Italia Regis. Ancipiti Iano. bicipiti atq; bifronti. Rara quidem facie. pstant facie. omne enim rarum pclarum est. Vnde canens dicta est. nam canes nomine proprio uocabatur propter excellentē canendi peritiā. Morari. remorari. sistere. Ore suo. cātu suo. Exierat tecto. domo egresus erat. In agros laurentis. in agros laurentum. Laurentes enim populi fuerunt latius: a laurento urbe dicti. Fixurus. cōfecturus. percussurus. Acris equi. ferocis. Phœniceam. purpureā. Ab auro. ab aureo cingulo cōprensā & cinctam chlamydem habens. Et filia solis. etiam circe solis filia. Circęa arua. circęum montem: a circe denominatum: in quo circei oppidum fuit: ut paulo ante diximus. Abdita. abscondita. Obstupuit. emphasis pulchra. hinc enim facile colligitur: qta foret picī pulchritudo: qua statim circe ita capta ē: ut obstupuerit. Valido ab æstu a uehementi amore. Circūfusulq; satelles. circūpositi ministri. ē enim synegdoche. Licebit. plicet. quis. Si modo me noui. meam potentia. Euauit. uana facta est. Præter. iuxta. Trabis. arboribus. ex quibus trabes fiūt. Inscius. prædam non cognoscens esse falsam. Umbras pda. Imaginem apri simulati & ficti. Spem uanam. umbram corporę earentem. Errat. uagatur. Concipit illa preces. uota quibus a diis id quod cupiebat impetraret. Ignoto carmine. obscuris & non intellectis uerbis.

Canens
 picī
 uxor

101
 102

Confundere. obscurare. Patrio capiti. soli.
 Densatur caelum. in nubem cogitur aer. ut inq̄
 Verg. Cæcis. ignotis. Et abest custodia regis.
 comites regis absūt. Tibi. qui es mortalis. Cō
 sule. succurre. medere. Durus. crudelis. Et q̄cū
 que es ait. cum quodam contemptu hæc ait Pi
 cus: ac si diceret. etiam si esses filia Iouis nedū so
 lis. Ianigenam. Iano genitam. Retēptatis. ite
 ratis. Non impune ferēs. non abibis sine pec
 na. Neq̄ reddere canenti. neq̄ redibis ad ca
 nentem. Discēs rebus ait. re ipsa inquit cogno
 scēs. Circe est. hæc cum maxima indignatione
 dicuntur. perinde ac si diceret: circe læsa est: quæ
 omnium incantamentorum & uenificiorū ē pe
 ritissima. Solito uelocius. citius q̄ solebat. iā enī
 in auē fuerat cōuersus. Accedere. adiūgi. Du
 ro. fera robora rostro. hypal age est dura nanq̄
 robora ferro percūti rostro intelligimus. Figit.
 pcutit. Fibula q̄ fuerat. fibula aurea. Momor
 derat. depilaauerat. nā fibula uestes mordere ui
 dentur: cum eas pilis priuent. Significat autē pi
 ci aureum baltheum in torquē suluum: quo col
 lum picis auis cingitur: fuisse conuersum. Nec
 quicq̄ antiquum pico nisi nomina restat. picus
 martius idcirco hæc auis cognominatur: q̄ mar
 ti sit cōsecratus. a pico autem picenum deducit
 Italia regio: quæ uulgo nunc Marchia anconita
 na uocatur: q̄ Sabini dum asculum: cōtenderēt
 in eoz uexillo picus confedit. Interea comi
 tes. picis comites cum uim circe asserre pararēt: i
 uarias feras conuersi fuere. Tenuauerat. tenu
 es ac subules reddiderat. est autem parenthesis
 qua narratio uerisimilis efficitur. Criminibus
 ueris. uera criminatione. Vimq̄ ferunt. uiolen
 tiam circe asserre uolunt. Incessere. inuadere.

Noctis deos. hecaten. platonem & reliquos i
 feni deos. Ereboq̄ chaos. hoc ē. ab erebo ul
 que & chaos incipiens circe: siue ab inferis deos
 noctis inuocat. Est enim erebus obscurissimus i
 feni locus. unde ortam esse noctem Varro scri
 bit Chaos autem quod chaos i prio appellauit
 poeta: fuit quædam rez omnium confusio: ex qua
 dit quoq̄ nati esse feruntur. Ad illud autem Qui
 dius alludere uidetur: q̄ Pronapides poeta græ
 cus scriptum reliq̄ it Chaum Demogorgonis
 primi deorum omnium uxore fuisse: ex qua Ere
 bum terramq̄ suscepit. unde nox. miseria. ege
 stas. fama. tartarus. cloto. lachesis. atropos. plu
 ton. multa q̄ alia nata esse fingunt. Edere. emit
 tere. Tenuēs aia. sine corpore.

Pici so
 cii in fe
 ras.

Quo solet & niuæ uultum confundere lunę:
 Et patrio capiti bibulas subtexere nubes.
 Tunc quoq̄ cātato densatur carmine celum:
 Et nebulas exhalat humus: cæcisq̄ uagantur
 Limitibus comites: & abest custodia regis.
 Nacta locum tempusq̄. per o tua lumina dixit:
 Quæ mea ceperūt: p̄q̄ hęc pulcherrime formā:
 Quæ facit: ut supplex tibi sim dea: cōsule nostris
 Ignibus: & focerū: qui præuidet omnia: solē
 Accipe: nec durus titanida despice circen.
 Dixerat. ille ferox ipsamq̄ precesq̄ reliquit:
 Et quæcūq̄ es ait: non sum tuus. altera caprum
 Me tenet: & teneat per longum cōprecor æuum.
 Nec uenere externa socialia fœdera lædam:
 Dum mihi ianigenam seruabunt fata canentem.
 Sæpe retemptatis precibus titania frustra:
 Non impune ferēs: neq̄ ait reddere canenti.
 Læsaq̄ quid faciat. qd amās. q̄ dscemina: discēs
 Rebus ait. sed amans & læsa & fœmina circe est.
 Tum bis ad occasum. bis se conuertit ad ortum.
 Ter iuuenem baculo tetigit. tria carmina dixit.
 Ille fugit. sed se solito uelocius ipse
 Currere miratus: pennas in corpore uidit.
 Seq̄ nouam subito latis accedere filuis
 Indignatus auem duro fera robora rostro
 Figit: & iratus longis dat uulnera ramis:
 Purpureum chlamydis pennæ traxere colorem.
 Fibula quod fuerat uesteq̄ momorderat aurum
 Pluma fit: & suluo ceruix præcingitur auro.
 Ne quicq̄ antiquum pico: nisi nomina restat.
 Interea comites clamato sepe per agros
 Ne quicq̄ pico: nullaq̄ in parte reperto:
 Inueniunt circen. nam iam tenuauerat auras:
 Passaq̄ erat nebulas uentis ac sole resolut:
 Criminibusq̄ premunt ueris: regēq̄ reposcunt.
 Vimq̄ ferunt: sæuisq̄ parant incessere telis.
 Illa nocens spargit uirus succosq̄ ueneni
 Et noctē noctiq̄ deos h ereboq̄ chaosq̄
 Conuocat: & longis hecaten ululatus orat.
 Exiliere loco: dictu mirabile: si uę:
 Ingemuitq̄ solum: uicinaq̄ palluit arbor:
 Sparsaq̄ sanguineis rubuerunt pabula guttis:
 Et lapides uisi mugitus edere raucos:
 Et latrare canes: & humus serpentibus atris
 Squallere: & tenuēs animę uolitare uidentur.